بايبل

د

قرآن

په رڼا کې

حکمتيار

بايبل
د
قرآن
په رڼا کې

آیا بایبل همغه کتاب دی چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی؟!!

فهرست

عنوان — صفحه

مقدمه ---------- ۱
د بايبل لنډه معرفي ---------- ۷
عهد قديم ---------- ۱۷
پيدا ښت ---------- ۱۷
د نړۍ د ملتونو انشعاب ---------- ۵۷
له ابرام سره د خداى ژمنه ---------- ۲۳
هاجر او اسمعيل ---------- ۲۶
د اسحاق د تولد وعده ---------- ۲۸
د سدوم د ښار ورانېدا ---------- ۷۳
لوط او لوڼې ئې ---------- ۷۹
ابراهيم او ابيملك ---------- ۸۰
د ابراهيم امتحان ---------- ۸۸
اسحاق او ربكا ---------- ۹۲
د ابراهيم وفاتېدا ---------- ۹۳
د اسمعيل اعقاب ---------- ۹۴
عيسو او يعقوب ---------- ۹۵
اسحاق او ابيملك ---------- ۹۸
يعقوب له عيسو نه بركت ترلاسه كوي ---------- ۱۰۰
د يعقوب خوب په بيت ئيل كې ---------- ۱۰۴
يعقوب فدان ارام ته رسي ---------- ۱۰۸
د يعقوب زامن ---------- ۱۱۲
په فني ئيل كې د يعقوب غېږې!! ---------- ۱۲۰
يعقوب له عيسو سره مخامخ كېږي ---------- ۱۲۲

بايبل د قرآن په رڼا كې

د دینه رسوایي ---------- ۱۲۳
یعقوب بیت ئیل ته ځي ---------- ۱۲۵
د یوسف خوبونه ---------- ۱۲۷
یوسف او د فوطیفار مېرمن ---------- ۱۴۳
یوسف د بندیانو خوبونه تعبیروي ---------- ۱۵۹
د فرعون خوبونه ---------- ۱۷۲
د یوسف وروڼه مصر ته ځي ---------- ۱۸۴
خروج ---------- ۲۳۳
په مصر کې د بني اسرائیلو مریبتوب ---------- ۲۳۲
موسی او هارون د فرعون په دربار کې ---------- ۲۲۲
د هارون عصا ---------- ۲۷۰
د فصح عید ---------- ۲۷۴
د فرعون د مشر زوی مړینه ---------- ۲۸۱
د فصح د عید مقررات ---------- ۲۸۸
د موسی سرود ---------- ۲۹۴
من او سلوی ---------- ۲۹۴
له ډبرې اوبه! ---------- ۲۹۹
له عمالقیانو سره نښته ---------- ۳۰۰
بني اسرائیل په سینا کې ---------- ۳۰۱
لس فرمانونه ---------- ۳۰۳
اووم کال او اوومه ورځ ---------- ۳۱۷
درې عیدونه ---------- ۳۱۷
د خدای وعدې ---------- ۳۱۸
د عهد تثبیت ---------- ۳۱۹
د معبد لپاره هدیې ---------- ۳۲۰
د سپېڅلې ډوډۍ مېز ---------- ۳۲۱

څومره سره او سپین زر او نور فلزات په معبد مصرف شول؟ ---------------- ۳۴۲
لاویان -- ۳۴۵
حرام او حلال شیان-- ۳۴۷
حیض او نفاس--- ۳۵۵
د کفارې روژه --- ۳۵۶
زنا او کرکجن کارونه -- ۳۵۷
مختلف قوانین -- ۳۵۹
اعداد-- ۳۶۱
د نذر مقررات--- ۳۶۳
د کنعان د سیمې څېړنه --- ۳۶۵
وتې (ځوندې) --- ۳۶۷
د طهارت اوبه -- ۳۷۱
مسي مار --- ۳۷۱
د سیحون او عوج ماتې --- ۳۷۲
له مدیانیانو نه انتقام-- ۳۷۵
تثنیه -- ۳۷۷
د حوریب د پرېښودو حکم --- ۳۷۷
د ازدواج احکام--- ۳۷۸
یوشع -- ۳۸۳
یوشع اریحا ته جاسوسان لېږي -------------------------------------- ۳۸۳
د عخان ګناه -- ۳۸۶
د عای ښار فتح --- ۳۸۷
لمر له حرکته ودرېږي -- ۳۸۸
قاضیان--- ۳۹۳
د کنعانیانو له پاتې شونو سره جنګ ------------------------------------ ۳۹۴
شمجر --- ۳۹۵

جدعون ---------- ۳۹۵
روت---------- ۴۰۲
لومړی او دوهم سموئیل ---------- ۴۰۷
د سموئیل زیږېدا ---------- ۴۰۷
فلسطینیان د عهد صندوق ترلاسه کوي---------- ۴۰۸
خدای شائول رد کړ---------- ۴۱۴
داؤد د پاچا په توګه انتخاب شو ---------- ۴۱۵
داؤد او بتشبع ---------- ۴۲۱
د داؤد سرود ---------- ۴۲۷
داؤد جنګیالي شماري---------- ۴۲۸
لومړي پاچایان ---------- ۴۳۱
دوهم پاچایان---------- ۴۳۹
د لومړیو ورځو تاریخ ---------- ۴۴۷
دوهم تاریخ ---------- ۴۵۱
عزرا ---------- ۴۵۷
نحمیا---------- ۴۵۸
استر---------- ۴۵۹
ایوب ---------- ۴۶۱
د ایوب د ایمان آزموینه---------- ۴۶۲
مزامیر---------- ۵۰۳
امثال---------- ۵۰۸
جامعه (ټولنه) ---------- ۵۱۳
د سلیمان غزلونه---------- ۵۲۶
اشعیا---------- ۵۳۳
ارمیا ---------- ۵۴۳
حزقیال نبي ---------- ۵۴۶

دانیال ---------- ۵۷۳
هوشع---------- ۵۷۵
یوئیل---------- ۵۷۷
عاموس---------- ۵۷۹
عوبدیا ---------- ۵۸۱
یونس---------- ۵۸۳
میکاه---------- ۵۹۳
له بیت لحم نه د یوه پېشوا د ظهور وعده---------- ۵۹۴
ناحوم---------- ۶۰۴
حبقوق---------- ۶۰۵
صفنیا ---------- ۶۰۶
حجي ---------- ۶۰۸
زکریا ---------- ۶۰۹
ملاکي---------- ۶۱۵
تتمه ---------- ۶۱۹
عهد جدید ---------- ۶۲۳
د مَرقُس او متٰی انجیلونه---------- ۶۲۷
د عیسی تولد ---------- ۶۲۹
منجمان د عیسی په لټه کې ---------- ۶۳۱
مصر ته تېښته ---------- ۶۳۷
د یحیی پیغمبر ظهور---------- ۶۳۷
د عیسی آزمېښت---------- ۶۳۹
د غونډۍ د سر موعظه---------- ۶۴۱
د تورات احکام ---------- ۶۴۳
د روژې په اړه پوښتنه---------- ۶۴۹
دوولس شاګردان ---------- ۶۴۹

د یحیی پوښتنه -- ۲۵۲
د یهودانو علماء د معجزې غوښتنه کوي ------------------------ ۲۵۲
د هیرودیس مضطرب وجدان ---------------------------------- ۲۵۴
په عیسی باندې د کنعانې ښځې ایمان -------------------------- ۲۵۵
په ریاکارۍ سره ځان دیندار ښودل ---------------------------- ۲۶۰
په آخري زمانې کې به زه بیا راستون شم ---------------------- ۲۶۱
په دنیا کې د عیسی د ژوند وروستۍ ورځې ---------------------- ۲۶۳
د لوقا انجیل -- ۲۷۱
د عیسی مسیح قصه --------------------------------------- ۲۷۱
د عیسی تولد -- ۲۷۴
د عیسی اجداد --- ۲۷۶
عیسی خپل خدمات پیل کړل ---------------------------------- ۲۷۷
د روژې په اړه پوښتنه ----------------------------------- ۲۷۸
د عیسی پیغام یحیی ته ----------------------------------- ۲۷۹
یوه بد لمنه مېرمن وبخښل شوه ------------------------------ ۲۸۰
د خدای د کلام اغېز ------------------------------------ ۲۸۲
د خدای تر ټولو ستر حکم --------------------------------- ۲۸۸
د خدای کلام ته د غوږ نیولو اهمیت -------------------------- ۲۸۹
عیسی د دعا کولو ترتیب شاګردانو ته ښیي ---------------------- ۲۸۹
د خدای د ملکوت په اړه یو مثال ----------------------------- ۲۹۲
د عیسی د متابعت بیه ----------------------------------- ۲۹۳
خدای د ورك شوو په لټه کې ------------------------------- ۲۹۳
د عیسی ځینې نورې خبرې --------------------------------- ۲۹۶
د عیسی وینا د قیامت په اړه ------------------------------ ۲۹۷
باید په جدیت سره دعا وکړئ -------------------------------- ۲۹۷
عیسی له ماشومانو سره محبت کوي ---------------------------- ۲۹۹

د زيات ثروت خطر -- ۶۹۹
عيسی د خپل مرګ او بياژوندون وړاندوينه کوي-------------------------- ۷۰۰
اورشليم ته د عيسی ننوتل--- ۷۰۲
د ظالمو ملياړانو قصه-- ۷۰۲
د رسولانو اعمال--- ۷۱۱
د مسيح پيام اروپا ته رسېږي -- ۷۲۶
د يوحنا انجيل--- ۷۲۹
مسيح زمونږ دنيا ته راغی --- ۷۲۹
د يوې بدلمنې ښځې محاکمه -- ۷۵۰
مکاشفه -- ۷۶۷
بې محبته کليسا ته د مسيح پيغام -- ۷۶۸
څورېدلې کليسا ته د مسيح پيغام --- ۷۷۰
د پرغامه کليسا ته د مسيح پيغام-- ۷۷۰
د طياتيرا کليسا ته پيغام-- ۷۷۱
د مسيح پيغام د سارد بې روح کليسا ته ----------------------------------- ۷۷۲
د فيلادلفيه مثالي کليسا ته د مسيح پيغام ---------------------------------- ۷۷۲
د لائوديکيه کليسا ته د مسيح پيغام--------------------------------------- ۷۷۳
آسماني رؤيا -- ۷۷۴
د يوحنا ليکونه -- ۷۸۸
لومړی ليک -- ۷۸۸
د يوحنا دوهم ليک --- ۷۹۱
د يوحنا دريم ليک-- ۷۹۲
د يعقوب ليک-- ۷۹۳
د پطرس ليکونه -- ۷۹۹
لومړی ليک --- ۷۹۹
د پطرس دوهم ليک-- ۸۰۲

د یهودا لیك ---------- ۸۰۵
د پولس لیکونه ---------- ۸۰۷
لومړی لیك د قرنتس مسیحیانو ته---------- ۸۰۷
د پولس لومړی لیك د تسالونیکي مسیحیانو ته ---------- ۸۲۵
د مؤمنانو وضعیت له مرګه وروسته ---------- ۸۲۵
د پولس لومړی لیك تیموتائوس ته---------- ۸۲۷
د پولس دوهم خط د قرنتیس مسیحیانو ته ---------- ۸۲۹
د پولس دوهم لیك د تسالونیکي مسیحیانو ته ---------- ۸۳۲
د پولس دوهم لیك تیموتائوس ته ---------- ۸۳۴
د پولس لیك د کولسي مسیحیانو ته---------- ۸۳۶
مسیح څوك وو او څه ئې وکړل؟---------- ۸۳۶
د اَفَسُس مسیحیانو ته د پولس لیك ---------- ۸۴۴
د غلاطیه مسیحیانو ته د پولس لیك ---------- ۸۴۵
یهودي توکمه مسیحي عبرانیانو ته لیك---------- ۸۴۷
د ملك صادق لوړوالی پر ابراهیم---------- ۸۵۱
خنوخ ---------- ۸۵۲
د پولس لیك فولیمون ته---------- ۸۵۲
د پولس لیك فلیپي مسیحیانو ته---------- ۸۵۳
د پولس لیك د روم مسیحیانو ته---------- ۸۵۵
د آدم ګناه او د عیسی مسیح بخښنه ---------- ۸۵۸
د خدای واقعي قوم ---------- ۸۵۹
د مسیحیانو وظیفه د دولت په وړاندې ---------- ۸۶۴
د پولس لیك تیطوس ته---------- ۸۶۷
تتمه ---------- ۸۶۹

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

د صليبي ځواکونو په لاس د اسلامي خلافت له زواله وروسته، غرب ته پر ټولې نړۍ د برلاسۍ موقع په لاس ورغله، دوی اسلامي خلافت ټوټې ټوټې کړ او په وړو وړو ملکونو ئې وويشو، پاچايان، جنرالان او بې دينه واکمنان ئې پرې مسلط کړل، د دې مستعمراتو د فوځ جوړښت، سياسي نظام او تعليمي نصاب ئې داسې جوړ کړ چې له يوې خوا د دوی ګټې تأمين کړي او له بلې خوا اسلام ته د مسلمانانو د بيا ورګرځېدو او د اسلامي خلافت د احياء مخه ونيسي، خو غرب له فکري خلا سره مخامخ وو، د مسيحيت مسخه شوی دين د دې جوګه نه وو چې د غرب د نوي نسل پوښتنو او غوښتنو ته ځواب ووايي څه دا چې محکوم ولسونه ئې منلو ته چمتو کړي، لا ډېره موده نه وه تېره شوې چې غرب د الحاد او دين دښمنۍ له ځپانده طوفان سره مخامخ شو، د غرب ځوان نسل د انجيل، کليسا او پاپ وينا د حقيقت او علم خلاف موندله، د انساني ژوند له تنظيمه عاجز او د انسان پوښتنو ته له ځواب ويلو معذور. له دې دين نه د بغاوت بهير پيل شو، په بېلو بېلو پړاوونو کې ئې بېل بېل رنګونه غوره کړل، په پای کې د بغاوت دې بهير د کمونيزم بڼه خپله کړه، چې دا هم د غرب له سياسي، اقتصادي او اجتماعي جوړښت نه بغاوت وو او هم له ديني جوړښته او له انجيل، پاپ او کليسا سره د مخالفت تونده څپه. د کمونيزم له ظهوره وروسته فکري مبارزه په دريو جبهو ووېشل شوه: له يوې خوا د غرب او د غرب په غېږ کې د زېږېدلي کمونيزم ترمنځ، له بلې خوا د کمونيزم او اسلام ترمنځ او په درېيمې جبهې کې د غرب او اسلام ترمنځ، اسلامي امت په سياسي محاذ کې د صليبي ځواکونو په وړاندې ماتې خوړلې وه خو د فاتح ځواک

دين او مذهب له دې عاجز وو چې اسلام ته ماتې ورکړې شي، کمونيزم داسې پړاو ته ورسېدو چې غرب ئې له مقابلې عاجز شو، هم په سياسي او نظامي محاذ کې او هم په فکري محاذ کې، ټوله شرقي اروپا، د روسيې او چين په څېر دوه ستر ملکونه، چې نفوس ئې د امريکا او اروپا څو برابره دی، د جنوبي امريکا ګڼ شمېر ملکونه، ټوله مرکزي آسيا او د مصر، سوډان، عراق، سوريې او يمن په څېر اسلامي هېوادونه د کمونيزم لاس ته ورغلل. خو په اسلامي هېوادونو د کمونيزم سلطه همغسې وه لکه د غرب سلطه، چې يوازې نظامي، سياسي او اقتصادي وه او له دې عاجز وو چې اسلام ته ماتې ورکړې شي. کمونيزم د اسلام په وړاندې ماتې وخوړه، د کمونيزم ستره اډه، شوروي اتحاد په افغانستان کې د ماتې په وجه په زوال محکومه شوه او د کمونيزم ټغر ټول شو. خو اسلامي امت په داسې دريځ کې نه وو چې له دې سترې بريا هغه ګټه ترلاسه کړي چې ورسره مناسب وه، برعکس د شوروي اتحاد له ماتې نه امريکا ته دا مجال په لاس ورغی چې د نړۍ د يوازني زبرځواک په توګه تبارز وکړي. او په دې سره مسيحيت د يوه فاتح ځواک د مذهب بڼه غوره کړه، نن مسيحيت په داسې موقعيت کې دی چې د امريکا، انګلستان، ايټاليا، اسټراليا او کاناډا په څېر ګڼ شمېر هېوادونه ئې په واک کې دي، هغه ملکونه ورسره دي چې په اقتصادي، سياسي او نظامي لحاظ د نړۍ په لوېيې برخې يا مخامخ او يا په غيرمستقيمه توګه حکومت کوي، امکانات ئې پراخ، لاس ئې آزاد او د کار مجال ورته برابر، مسيحيت ته د خلکو د رااړولو لپاره هومره پراخ امکانات په واک کې لري چې د نړۍ په تاريخ کې نه مسيحيت او نه کوم بل دين ته په لاس ورغلي، خو سره له دې، ناکام دی او له دې عاجز چې د دې دين د منونکو دائره پراخه کړي، دا خو پرېږده حتی له دې عاجز دی چې له مسيحيت نه د خلکو د اوښتو مخه ونيسي، په غربي هېوادونو کې هر کال په سلګونو کليساګانې تړل کېږي او پاتې ئې هم داسې چې د ګوتو په شمېر عمر خوړلي ئې ليدو ته زړه ښه کوي. دا په داسې حال کې چې واتيکان نږدې شپږ لکه مبلغين استخدام کړي، پراخ تبليغاتي وسايل لري، د اجتماعي خدماتو تر پردې لاندې مسيحيت ته د خلکو د ترغيب لپاره ئې په زرګونو مراکز پرانستلي، د واتيکان د ادعا له مخې دوی په اته

ځلوېښت اسلامي هېوادو کې د خپلې خوښې داسې واکمنان مسلط کړي چې د دوی په امر هر څه کولو ته چمتو دي. او دا په داسې حال کې چې اسلام يتيم دی، پر اسلامي ملکونو ظالم، جابر، منافق او د پرديو په لاس مسلط شوي واکمنان حکومت کوي، د اسلام په لوري د بلنې هر خوځښت تر نورو د مخه د همدغو چارواکو په لاس ځپل کېږي، پر افغانستان او عراق د صليبي ځواکونو ګډ بريد او له دوی سره د اسلامي هېوادو د حکومتونو ښکاره او پټې ملګرتيا وښوده چې اسلامي امت څومره مظلوم او اسلام څومره يوازې دی؟؟!!

په افغانستان کې د شوروي اتحاد ماتې او نن په عراق او افغانستان کې اسلامي مقاومت او د هغه له ځپلو نه د غربي ځواکونو عجز او ناتواني اسلامي امت راويښ کړ، غرب د اسلامي امت له راويښېدو وېرېدلی، دا ويښتيا د خپلو استعماري ګټو لپاره ستر ګواښ ګڼي، اسلام ته د ځوان نسل د پراخ راتګ، په غربي نړۍ کې له محرف مسيحيت، پانګه وال اقتصادي نظام، بې هدفې او بې فرهنګې نه د صالح وګړو ژوره کرکه او د اسلام په لوري د دوی ورځ په ورځ پراخه رجوع؛ غربي استعمارګران سخت وېرولي، د مقابلې لپاره ئې ملاتړلې، پر افغانستان او عراق د دوی وحشيانه بريد او دلته په پاتې کېدو د دوی د ټينګار اصلي وجه او موخه همدا ده. خو إن شاء الله دوی به په دې صليبي جنګ کې همداسې له ماتې سره مخامخ کېږي لکه چې شوروي اتحاد ورسره مخامخ شو. افغان مجاهدين او عراقي سرتيري به دوی ته هم د کمونيزم په څېر ماتې ورکوي.

صليبي ځواکونه په افغانستان او عراق کې يوازې د جنګ په سنګرونو کې د اسلام او مسلمانانو مقابله نه کوي، په نورو برخو کې هم پراخې هلې ځلې لري، يوازې په افغانستان کې ئې دوه نيم زره انجيوګانې (غير دولتي مؤسسې) جوړې کړې او نږدې يو لك مامورين ئې په کې استخدام کړي چې دا ټول مسيحيت ته د افغانانو په اړولو او د اخلاقي فساد په خورلو لګيا دي. دوی له تايلند، چين، جنوبي کوريا او ګڼ شمېر نورو هېوادونو په زرهاوو بد لمنې نجونې افغانستان ته راوستې، په هوټلونو کې ئې ځای په ځای کړې او د اخلاقي فساد خورولو دنده ئې ورکړه، يوازې د جنوبي کوريا له هېواده ئې نږدې دوه زره کسان په همدې موخه خو

د سیاحت په نامه راولېږل، په بامیان کې په خاصه توګه او د شمال په ځینو ولایاتو کې ئې کار پیل کړ، خبره ئې رسوایي ته ورسېده، خلکو د دوی په فعالیتونو اعتراض وکړ او حکومت ته ئې وویل چې دوی مسیحیت ته د افغانانو د اړولو هڅې کوي، باید له هېواده وشړل شي، حکومت مجبور شو او د دوی د ایستلو اعلان ئې وکړ!!

د عبدالرحمن پنجشیري ارتداد، څرګند اعتراف، نیونه، د بش، بلیر، پاپ او نورو فوري عکس العمل او له څه ځنډه پرته د ده ژر خوشې کېدا او ایټالیا ته تګ؛ د اسلام او مسلمانانو په ضد د غرب د خطرناکو توطئو ابعاد ښه بربنډ کړل، دا د یوې شرمناکې توطئې یوه کړۍ وه، دا ډرامه د دې لپاره جوړه شوې وه چې مرتد شوو افغاني مسیحیانو ته وښیي چې افغانستان اوس ستاسو د ملګرو په واک کې دی، حکومت او چارواکي ئې ستاسو هم مسلکه او ستاسو په خدمت کې دي، څوك مو د ارتداد په جرم نه نیولی شي او نه محاکمه کولی، دوی ته ویل شوي وو چې په افغانستان کې زیات شمېر کسان مخصوصاً د انجیوګانو پرسونل او د حکومت لوړ پوړې چارواکي مسیحیت ته اوښتي، خو له وېرې خپل ارتداد نه شي اعلانولی، د ایټالیې استخباراتو دا پرېکړه وکړه چې عبدالرحمن پنجشیری دې ته تیار کړي چې خپل ارتداد بربنډ کړي، د کورنۍ غړي ئې اړوند اداري ته اطلاع ورکړي، ونیولی شي، په محکمه کې په خپل ارتداد اعتراف وکړي، د محکمې بهیر څرګند شي، ټول خلك ترې خبر شي، خو د امریکا، انګلستان، ایټالیا، کاناډا، استرالیا او نور حکومتونه فوراً او جدي عکس العمل وښیي، د فوري خوشې کولو غوښتنه وکړي، خلاص شي او په ایټالیا کې پناه ورکړی شي، تر څو په دې سره د هغو کسانو وېره ختمه شي چې خپل ارتداد نه شي اعلانولی. دا په حقیقت کې د مسیحیت په لوري د خلکو د تشویقولو لپاره یوه کرکجنه توطئه وه.

دغه حالت ته په پام سره د دې ضرورت وو چې د مسیحیت په حقیقت د خلکو د پوهاوي لپاره انجیل ته یوه کره کتنه وشي، له قرآن سره مقایسه کړی شي، خلك په دې پوه شي چې بایبل څه ویلي؟ او قرآن څه ځواب ورکړی؟ دا حقیقت ورته جوت شي چې مسیحیت ته اوښتي او له اسلامه مرتد شوي کسان په دې خاطر مسیحیت

ته نه دي اوښتي چې انجيل ئې لوستلی او هغه ئې يو داسې کتاب موندلی چې تر قرآن غوره په نظر ورغلی، د انجيل استدلال ئې مضبوط او بلنه ئې اغېزمنه او لاربښوونې ئې د انسان د نېك مرغۍ ضامن موندلې او په هغه کې ئې د خپلو ټولو پوښتنو ځواب ترلاسه کړی!!!

مخکې له دې چې زه بايبل ولولم، ګمان مې کاوو چې دا به همغه مقدس آسماني کتاب وي چې د الله تعالی له لوري پر عيسی عليه السلام نازل شوی، خو الله تعالی په دې خاطر منسوخ کړ او پر ځای ئې قرآن راولېږو چې دين پلورونکو مسيحي علماوو په هغه کې تحريف وکړ، ځينې برخې ئې بدلې، ځينې ئې حذف او ځينې ئې غلط تعبير او تفسير کړې، ګمان مې دا وو چې ښايي معمولي تغيرات به په کې راغلي وي او ډېرې برخې به ئې له لاس وهنو او تحريفه خوندي پاتې وي، د همدې لپاره مې فکر کاوو چې هغو درنو مفسرينو کومه لويه اشتباه نه ده کړې چې د قرآن د تفسير په دوران کې ئې په دې کتاب استناد کړی يا ئې ځينې قصې ترې رانقل کړې، خو کله چې ما په بايبل کې تحقيق پيل کړ؛ راته جوته شوه چې ما سخته اشتباه کړې وه، نه دا انجيل همغه مقدس آسماني کتاب دی او نه په دې کتاب استناد کول صحيح دی، په دې کتاب کې چې کوم څه ډېر لږ موندلی شو نو هغه؛ الهي کلام ته ورته جملات دي، ما په دې طمعې او هيلې بايبل پرانېزو او د هغه مطالعه مې پيل کړه چې په تورات او انجيل کې د يهودانو او مسيحيانو له لوري شوي تحريفونه به د قرآن په رڼا کې په ګوته کړم، هره پاڼه مې په همدې طمعې اړولې چې که په مخکنۍ کې مې الهي کلام تر سترګو نه شو، ښايي په دې پاڼې کې به ئې ومومم او که په دې کتاب او رسالې کې مې ونه ليدو په نورو کې به ئې وګورم، خو ما بايبل پای ته ورساوو پرته له دې چې زما آرمان ترسره شي، باور وکړئ ما په ټول بايبل کې د الله تعالی د مبارك کلام دومره څه هم ونه موندل لکه يوازې په آيت الکرسي او يا د فاتحې د سورې په اوو آيتونو کې چې راغلي. بايبل په اصل کې د بې بنسټه رواياتو داسې مجموعه ده چې له عيسی عليه السلام نه ډېر وروسته د بېلابېلو ليکوالانو په لاس ليکل شوي، زياتې برخې ئې د بني اسرائيلو د قوم د شجرې، نسب او تاريخ په اړه بحث کوي، يوه لويه برخه ئې د داسې قصو

مجموعه ده چې د هر هوښيار او عاقل انسان له نظره مسخره او خيالي ناولونو ته ورته برېښي، يوه برخه ئې داسې وړاند وينې دي چې تر اوسه ئې هېڅ يوه سمه او صحيح ونه ختله، ډېره لږه برخه ئې احکام دي چې په دې کې هم تر هر څه زيات د بني اسرائيلو د معبد د څرنګوالي او د قربانۍ د وړاندې کولو طريقې ښودل شوې. ما ته د تحقيق په دوران کې ثابته شوه چې قرآن کريم د دې کتاب نږدې په سلو کې د پنځه نوي برخو ترديد او د پنځو تصحيح کوي.

په بايبل د نقد په اړه تر دې د مخه هم ډېر کتابونه ليکل شوي، مخصوصاً په عربي او اردو کې، هر کتاب د نقد لپاره ځانګړې طريقه غوره کړې، خو ما چې کومه طريقه غوره کړې هغه له لوستونکي سره مرسته کوي چې له يوې خوا د بايبل يوه مشرح خلاصه ولولي او له بلې خوا د اعتراض وړ ټول موارد ورته جوت شي، ما لومړی د بايبل د هرې برخې خلاصه په پوره امانت او تفصيل سره وړاندې کړې، بيا مې تر نقد او کره کتنې لاندې نيولې، په نورو کتابونو کې دا طريقه نه ده کارول شوې، يوازې د اعتراض وړ برخې بېلې بېلې څېړل شوې، د دغو کتابونو لوستونکي دې ته اړ کېږي چې بايبل هم خپلې مخې ته کېږدي او ولټوي چې تر نقد لاندې برخه چېرې راغلې، په کومه صيغه او په کوم ارتباط!! زمونږ نقد ئې له دې مشکل څخه ژغوري. په دې ليکنې کې ما د دې هڅه هم کړې چې د بايبل اکثر برخې د قرآن د آيتونو په څنګ کې کېږدم، توپير ئې له الهي کلام سره په ګوته کړم او د درنو لوستونکو قضاوت ته ئې وړاندې کړم.

ما د دې کتاب په ليکلو باندې نږدې نه مياشتې تېرې کړې، تر لسو نه زياتو علماوو او پوهانو ورونو په خپلو مشورو او ملاحظاتو سره زما مرسته کوله، د تحقيق په دوران کې مې دغه کتابونه يا بشپړ يا په اجمالي توګه مطالعه کړي: الموسوعة الميسرة، اظهارالحق، الجواب الصحيح لمن بدل دين المسيح، عسيائيت، صليب ټوټ گيا، عيسائيت کيا هے، حوار مع زميلي المسيحي.... له ځينو نه مې په مناسبو برخو کې استفاده کړې، د شيخ احمد ديدات او ډاکټر ذاکر نايك ځينې ويناوې مې هم اورېدلې دي، الله تعالی دې دغو ليکوالانو، دعاتو او زما مشاورينو او مرستندويانو ته اجر ورکړي. که ما په دغو کتابونو کې کوم يو

کافي موندلی وی حتماً مې د هغه په ژباړې اکتفاء کوله او د نوي کتاب په لیکلو مې دومره وخت نه ضایع کولو، خو ما په بایبل باندې د یوه داسې جامع او مفصل بحث او نقد ضرورت احساس کړ چې هم د بایبل ټول اساسي مطالب د لوستونکو مخې ته کېږدي او هم ئې د انتقاد او اعتراض وړ ټولې برخې، په دغو کتابونو کې یا خو بحث اجمالي او مختصر دی، یا یوازې د بایبل تناقضات په ګوته شوي او په همدې اکتفا شوې، یا ئې بحث موضوعي دی او د ځانګړو قضایاوو په اړه د بایبل غلطو ویناوو ته ګوته نیول شوې، له دې کتابونو نه یوازې هغه څوك استفاده کولی شي چې یا ئې بایبل تر دې د مخه په دقت سره لوستلی وي او یا د مطالعې په دوران کې هغه خپلې مخې ته کېږدي، خو (بایبل د قرآن په رڼا کې) داسې لیکل شوی چې هم د بایبل ټول اساسي مطالب د لوستونکو مخې ته ږدي او هم هغه جدي اعتراضات چې عقل، علم او واقعي الهي دین ئې په دغو مطالبو لري، په دې کتاب کې به تاسو د قرآن په رڼا کې د بایبل اصلي څېره وګورئ، یوه داسې مقایسه چې د قرآن او بایبل تر منځ ژور توپیرونه ستاسو مخې ته ږدي.

ما د تحقیق او نقد په دوران کې د بایبل له هغو دریو نسخو استفاده کړې چې د بایبل د یوې مشهورې او معتبرې نشراتي ادارې لخوا په فارسي، عربي او انګریزي کې ترجمه او نشر شوې، دا مرکز د نړۍ په مختلفو ژبو د بایبل د ترجمې او نشر تر څنګ، ګڼ شمېر تلویزیوني شبکې، راډیوګانې او انټرنیټي صفحې هم لري، د نړۍ په نږدې دریو سوو ژبو ئې بایبل ترجمه او نشر کړی، د بایبل ډېرې قصې ئې په کارتوني بڼې کې هم تیارې او نشر کړې او هره ورځ ئې د دغو شبکو له لارې ننداړې ته ږدي. دا باید علاوه کړم چې په دغو دریو نسخو کې هم ډېر ځلې اختلافات ترسترګو کېږي، په داسې حال کې چې ژباړه او خپروا ئې د یوه مرکز له لوري ترسره شوې، د دغو نسخو تر منځ د اختلاف په صورت کې ما اکثراً د فارسي نسخې وینا د نقد لپاره غوره کړې.

د بایبل لنډه معرفي:

مخکې له دې چې د بایبل متن ته د مشرح او تفصیلي بحث لپاره داخل شم، په

اختصار سره لاندې مطالب ستاسو مخې ته ږدم:

- که تاسو بايبل ته په دې نيت رجوع وکړئ چې پوه شئ د الله تعالی په هکله ئې څه ويلي، هغه ئې څنګه معرفي کړی، مواصفات ئې کوم او د شته والي دلايل ئې څه، نو څه به ترلاسه نه کړئ او د خپلو پوښتنو واضح او سم ځواب به په لاس درنه شي، نه يوازې دا چې تش لاس به تري پورته کېږئ بلکې ډېرې نوې پوښتنې به درسره پيدا کېږي، په بايبل کې به الله تعالی داسې وموميْ چې د کمزوري انسان په څېر دی، انسان ئې د ځان په شکل کې پيدا کړی، يوازې د بنې اسرائيلو خدای دی، له دوی سره دی ، په دوی کې اوسېږي، دوی ئې خپل قوم دی، دوی ئې زامن دي!! کله کله د انسان په شکل کې راظاهر شوی، د بني اسرائيلو پيغمبرانو ته ئې ځان ښودلی، له يعقوب عليه السلام د بنې اسرائيلو له جد سره ئې غېږې نيولې دي خو په دې نه دی توانېدلی چې هغه راڅملوي!! عادت ئې د ماشومانو په څېر دی، په وړوکي شي خوشحاله کېږي او په وړوکي شي خفه کېږي. د دوی خدای کله په ډېرې وړې خبرې سخت غصه شي او سخته جزا ورکوي حتی د ګناهګار تر اووم نسله نه بخښي او کله په ډېر کم او بې اهميته کار ډېر خوشحاله شي او د عامل تر اووم نسل پورې نېکه بدله ورکوي. يوازې ګناهګار نه مؤاخذه کوي بلکې اولاد ئې هم مجازات کوي. د سر د وېښتانو په خريلو سره سخت ناراضه کېږي او په پرېښودو سره ئې ډېر راضي کېږي!! کله چې داؤد عليه السلام د بني اسرائيلو د څلميانو د شمېرلو امر وکړ، په دې سره الله هومره پرې غصه شو چې ورته وئې ويل: له دغو درېو سترو عذابونو څخه يو غوره کړه: وچ کالي، وبا او د دښمن غلبه، ده وبا غوره کړه!!!

د بايبل خدای بني اسرائيلو ته امر کوي چې نور قومونه ووژنئ، په هيچا ئې رحم مه کوئ، ښځې، ماشومان او نارينه ئې له تيغه تېر کړئ، کورونه ئې وران او څاروي ئې ووژنئ او فصلونو ته ئې اور واچوئ.

خدای د خلکو په شتمنيو او محصولاتو کې خاصه برخه لري، خو د خدای دا برخه کاهنانو (مذهبي مشرانو) ته رسېږي، قرباني او صدقه به کاهن ته سپارل کېږي، کاهن له بل هر کاره معاف دی، يوازې د معبد خدمت به کوي، خدای د خپل

بنده دعا د کاهن له لارې اوري او قبلوی ئې، د کاهن راضي کول د خدای راضي کول دي او د ده ناراضه کول د خدای ناراضه کول دي.

کاهنان په هرې خبرې کې له خدای نه مخامخ هدايت ترلاسه کوي، ښه او بد سم او ګناهګار په قرعه معلوموي، د هرې جګړې له شروع کولو مخکې ترې پوښتنه کوي چې دا جګړه وکړي که نه، خدای په خپله له دوی سره په جګړې کې برخه اخلي، دوی هغه وخت باید جګړه پیل کړي چې د خدای د ګامونو غږ واوري.

د خدای په وړاندې رقص او سرود چنګ و نای وهل د عبادت په ضمن کې راځي.

- که تاسو وغواړئ چې بايبل په دې نيت ولولئ چې پوه شئ پيغمبران ئې څنګه معرفي کړي، ځانګړتياوې ئې کومې، مأموريت ئې څه، قوم ته ئې څه ويلي، له کوم پيغام سره لېږل شوي، ولې الله تعالی د استاځو په توګه غوره کړي، د دوی امتياز له نورو خلکو په څه کې وو، په ولس کې چا د دوی ملګرتيا کړې، چا ئې مخالفت ته ملا تړلې...؟!! نو د دې پوښتنو واضح ځواب نه شئ موندلی، د مثال په توګه ابراهيم عليه السلام به په بايبل کې يو عادي انسان ومومئ، د تارح ځوی، د بني اسرائيلو جد، يو مهاجر، ... نه ئې قوم ته څه پيغام او لارښوونه درلوده، نه ئې په خپلې ټولنې د مسلط سياسي، اجتماعي او ديني نظام مقابله کړې، څو ځلې ئې خدای ليدلی او يو ځلې ئې خدای ته ډوډۍ هم ورکړې!! خو که تاسو د قرآن په هېندارې کې د ابراهيم عليه السلام شخصيت ته نظر وکړئ نو هغه به داسې يو عظيم شخصيت ومومئ چې سر ئې له آسمان سره لګېږي، داسې شخصيت چې پيغمبر عليه السلام به د ده په هکله ويل: زمونږ سردار او سالار ابراهيم عليه السلام دی، د ده وينا، د ده دعوت، د ده شخصيت، د ده مبارزه، د ده استدلال، همت، صبر .. به هومره اوچت په نظر درشي چې له ځنډه پرته به د ده په عظمت اعتراف وکړئ!!

په بايبل کې پيغمبران او انبياء داسې معرفي شوي: نه د اوسېدو خاص ځای لري او نه خلکو ته د ويلو لپاره کوم پيغام او لارښوونه. کار ئې يوازې دا دی چې پاچايانو ته ووايي: دې جنګ ته ولاړ شه او دې ته مه ځه، په دې کې بريا ترلاسه

کوې او په دې کې له ماتې سره مخامخ کېږي. دې قوم او دې کورنۍ ته برکت ورکوي او پر هغې بلې کورنۍ او کس د الله لعنت وروي. خلك له دوی نه د غیب خبرې پوښتي او دوی ځواب ورکوي. په غرونو او لوړو او اکثراً د خلکو له نظره پټ ګرځي. پاچایان تدهین کوي، په سر ئې د زیتون مبارك غوړي وراچوي او په همدې سره هغه ته پاچائي ورپه برخه کېږي. پر دوی وحي هغه وخت نازلېږي چې ساز او سرود غږېږي او دوی د وجد او مستۍ په حالت کې وي، د غیب خبرې په دې حالت کې دوی ته معلومېږي. بایبل د حزقیال په کتاب کې د انبیاوو په اړه یوه په زړه پورې وینا لري چې د دوی د انبیاوو څرنګوالی په ګوته کوي، لیکي: دوی د ګدړو په څېر ورانو ویجاړو ځایونو کې اوسېږي، دروغجنې وړاندوینې کوي، د خلکو لپاره د خیر خبره، لارښوونه او واضح پیغام نه لري، د خلکو له ژوند سره ئې هیڅ کار نه وي، هیڅ ویجاړ حصار د دوی په لاس نه رغول کېږي، د پاچایانو د سر دعا کوي، د خلکو د غولولو لپاره د پاچایانو سر په زیتون غوړوي او دا د خدای له لوري د ده د انتخاب نښه ګڼي!!!

• په بایبل کې د قیامت، بیاژوندون، حساب و کتاب، مکافات او مجازات، جنت او دوزخ په اړه څه نه دي ویل شوي، په داسې حال کې چې د قرآن یوه لویه برخه دې مبحث ته مختص شوې، په کومې موضوع چې په قرآن کې تر نورو زیات بحث شوی، د اثبات لپاره ئې زیات دلایل وړاندې شوي او د ټولو پیغمبرانو علیهم السلام د دعوت اساسي برخه ګڼل شوې همدا د قیامت او بیاژوندون موضوع ده، ډېره عجیبه ده چې بایبل د تورات او انجیل او د موسی علیه السلام، عیسی علیه السلام او د دوی د ټولو پیغمبرانو د دعوت دا مهمه برخه حذف کړې او په هیڅ ځای کې ئې معمولي یادونه هم نه کوي!!

• په بایبل کې د شیطان او پېریانو په اړه هم څه نه مومو، له جنت نه د آدم علیه السلام ایستل د شیطان په ځای د مار کار ګڼي، نه د انسان بد کارونه شیطاني وسوسو ته منسوبوي او نه هغه د انسان د خطرناك دښمن په توګه معرفي کوي، په داسې حال کې چې قرآن د انسان او فرشتې ترڅنګ د پېریانو یادونه کوي، د انسان په څېر ئې بااختیاره مخلوق ګڼي چې ښه او بد، کافر او مؤمن لري!

- د بایبل په مذهب کې ښځه نجس مخلوق ده، په هغه ځای کې ئې او سېدل ناروا دي چې مقدس شیان لکه د عهد صندوق پکې وي!!
- له غیر یهودي سره نکاح کول ناروا او د الله د غضب باعث ګڼل کېږي.
- د بایبل یوه لویه برخه قصې دي، خو دا قصې داسې دي لکه د ژمي په اوږدو شپو کې وړو وړو لمسیانو ته د بوډۍ انا قصې، هومره مسخره او د خندا وړ چې د هر عاقل انسان خندا پرې راځي، هیڅ هوښیار انسان به دا ونه مني چې دا قصې د الله تعالی د کتاب برخه کېدی شي، حتی دا به ونه وایي چې دا قصې کوم هوښیار انسان لیکلې دي.
- د بایبل بله لویه برخه د بېلابېلو قومونو په شجرو بحث کوي، د دې بحث په ترڅ کې به تاسو وګورئ چې د بایبل له نظره د ځمکې او آسمان له پیدا ښتنه او د آدم علیه السلام له پیدا ښتنه تر نن پورې نږدې نږدې شپږ زره کاله تېر شوي چې که د هر نسل لپاره یوه پېړۍ مختصه کړو نو اوسنۍ پېړۍ د شپېتم پوښت ده، له آدم علیه السلام نه تر نوح علیه السلام پورې لس پوښته، له نوح علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې لس پوښته، له ابراهیم علیه السلام نه تر عیسی علیه السلام پورې نږدې شل نسله او د عیسی علیه السلام له میلاده تر نن پورې شل پوښته!! دا په داسې حال کې چې د غرب د انسایکلوپیډیا (دائرة المعارف) له مخې د لمر عمر نږدې څلور ملیارده او شپږ سوه ملیونه کاله دی او همدا دائرة المعارف وایي چې د نیل په دواړو خواوو کې داسې آثار ترلاسه شوي چې ښیي له نن نه اوه زره کاله مخکې په دې سیمې کې انسانان د زراعت په کار بوخت وو، د زراعت وسایل ئې جوړ کړي او د ځمکو د خړوبولو لپاره ئې ویالې ایستلې وې!! او لیکي چې په فرانسه کې د کیندنو په ترڅ کې په غار کې داسې منظره موندل شوې چې له نن نه څوارلس زره کاله مخکې انځور شوې!! له دې معلومولی شئ چې انسان به څه وخت او د بایبل له وینا نه څو زره کاله مخکې پیدا شوی وي؟!! مخکې غربي څېړونکو ویل چې انسان پنځه ویشت زره کاله مخکې ګاڼه جوړه کړې او کارولې، په ۲۰۰۲ میلادي کال کې داسې ننبې په لاس ورغلې چې ښیي انسان نوي زره کاله مخکې ګاڼه جوړه کړې خو دا ګاڼه ئې د مېوو له زړو جوړه کړې وه، همدا راز ادعا

کوي چې د انسان لومړني اجداد نږدې درې سوه زره کاله مخکې پیدا شوي!! دغو غربیانو ته وایو: تاسو څنګه هغه بایبل منئ چې د آسمانونو او ځمکې عمر شپږ زره شپږ کاله او شپږ ورځې بولي؟!! آیا د بایبل د لرې غورځولو لپاره د هغه دغه غلطه او بې بنسټه ادعا کافي نه ده؟!!

- د عالم د پیدابښت په اړه د بایبل وینا هومره بې بنسټه او غیرعلمي ده چې هر باشعوره انسان پرې پوهېدی شي، دا غلطه وینا په ډېر صراحت سره ښیي چې دا کتاب نه الهي کتاب دی او نه د کوم عالم او پوه انسان په لاس لیکل شوی کتاب!!
- بایبل په ټولو انسانانو کې بني اسرائیل غوره قوم او د الله تعالی نازولي زامن ګڼي، داسې چې جنت د دوی لپاره پیدا شوی او دوی د جنت لپاره، نورو قومونو ته د دوزخ د خس او خاشاك په سترګه ګوري او په بني اسرائیلو کې د لاوي قبیله چې د موسی علیه السلام قبیله ده ستانه ګڼي، دا قبیله به د معبد له خدمته پرته بل کار نه کوي، مصارف به ئې د معبد له عوایدو تأمینېږي!!
- بایبل به داسې ومومئ چې ټول بحثونه ئې د اسرائیلیانو او د دوی شاوخوا مېشت قومونو په محور څرخېږي، بحثونه ئې له فلسطین، مصر، سوریې، بابل او آشور نه بهر نه وځي، نه د نړۍ د نورو قومونو په اړه څه وایي او نه د نورو ملکونو نومونه اخلي، د انبیاوو وړاندوینې ئې په همدې قومونو او ملکونو پورې اختصاص لري، د خدای له لوري د عذاب یا بخښنې او رحمت پرېکړې یوازې په همدې قومونو پورې مختص دي، خدای د اسرائیلیانو مل او د دوی د دښمنانو دښمن دی، د پیغمبرانو مأموریت ئې دا دی چې له خدای نه اسرائیلیانو ته د بریا او برلاسي غوښتنه وکړي او د دوی پر دښمنانو د عذاب نازلېدو دعا وکړي، که خدای پر اسرائیلیانو غصه شي او د عذاب پرېکړه وکړي دوی ئې مخنیوی کوي او که په نورو قومونو د پېرزوینې پرېکړه کوي دوی اعتراض کوي او مخه ئې نیسي!! له بایبل نه به دا انتباه واخلئ چې په نړۍ کې نه له دغو قومونو پرته بل قوم شته او نه بل ملك، خدای ټول عالم ته شا کړې او په دغې تنګې سیمې کې اوسېږي، له آسمانه په داسې حال کې راکوز شوی چې تخت ئې څلور څلور سرې فرشتې پر اوږو وړي او په هغه کور کې مېشت شوی چې سلیمان په اورشلیم کې ورته جوړ کړ!! خو

د دې په مقابل کې د قرآن لومړی آیت داسې دی: الحمد لله رب العالمین: ستاینه هغه الله لره ده چې د عالمونو رب دی (نه د یوه خاص قوم رب او نه د یوې ځانګړې سیمې، د ټول عالم او عالمیانو رب دی)

• په بایبل کې به کافي ډېر تناقضات وګورئ، دلته یوه خبره، څو صفحې وروسته همدا خبره په بلې بڼې کې او د مخکنۍ کاملاً خلاف راغلې، د مثال په توګه دوه ځلې ئې دا خبره ابراهیم علیه السلام ته منسوب کړې چې د سفر په دوران کې ئې خپله مېرمن د خور په نامه معرفي کړه او د پاچا عسکرو ترې بوتله، یو ځل وایي چې له ابراهیم علیه السلام سره دا معامله په مصر کې او د مصر د فرعون لخوا شوې، خو څو پاڼې وروسته لیکي چې دا پېښه د فلسطین په جرار نومي ښار کې واقع شوې او دا کار د فلسطین د پاچا ابیملك له لوري شوی، هلته لیکي چې په دې وخت کې ابراهیم پنځه نوي کلن وو!! او دلته لیکي چې په دې وخت کې ابراهیم پنځه اویا کلن وو!! او لږ وروسته همدا پېښه اسحاق علیه السلام ته منسوبوي او وایي چې له ده سره دا معامله د ابیملك له لوري شوې!!

• په بایبل کې به ډېر قبیح تکرار په نظر درشي، هومره چې که په مکرره توګه راغلي مطالب حذف کړو نو د کتاب حجم به د اوس په پرتله تر نیمائي راکم شي، د مثال په توګه د تثنیې د کتاب ټول مطالب په مخکنیو کتابونو کې راغلي او د همدې کتاب د لومړۍ برخې مطالب په وروستۍ برخې کې بیا تکرار شوي.

• بایبل به له خرافي، جعلي او درواغجنو قصو ډك ومومئ، داسې قصې لکه چې وایي: سامسون د خره د ژامې په هډوکي سره زر فلسطینیان ووژل!! سامسون په داسې حال کې د یوه معبد دوه ستنې د لاس په زور ونړولې چې په سترګو ړوند وو، لاس او پښې ئې تړلې وې، د دواړو ستنو تر منځ ودرول شوی وو، په دغو ستنو داسې چت ولاړ وو چې درې زره کسان ترې لاندې راغونډ شوي وو، ده دواړو ستنو ته زور ورکړ، ونړېدې، چت راپرېوت او ټول خلك د ده په شمول ترې لاندې شول!!

• یو څه چې په بایبل کې به زیات په نظر درشي، نو هغه شمېرې او ارقام دي، په دې شمېرو کې به په خاصه توګه وګورئ چې د اوو په عدد ډېر ترکیز شوی اووه، اووه سوه، اووه ورځې، اووه اونۍ، اووه میاشتې، اووه کلونه، اوه سړي، اووه

ښځې، اووه لوښي، اووه زامن، همداسې اووه اووه، کله کله ئې اووه په دوو ضرب کړي او څوارلس څوارلس ئې ترې جوړ کړي او کله په لسو، سلو او زرو ضرب کړي او اویا، اووه سوه، اووه زره او اویا زره ئې ترې جوړ کړي، که د بایبل په شمېرو کې غور وکړئ په واضح توګه به درته معلومه شي چې دا هسې په تیاره کې په پټو سترګو کاڼي ویشتل دي، هیڅ وزن او اعتبار نه لري، د قرآن په وینا رجماً بالغیب دي، له همدغو بې بنسټه ارقامو هم معلومولی شئ چې دا کتاب د یوه ناول لیکونکي لخوا قصه خوښو ته لیکل شوی!!

• بایبل دوه برخې لري، (عهد قدیم) او (عهد جدید)، لومړی برخه ئې اوس له نه دېرشو کتابونو جوړه شوې، او دوهمه برخه ئې له اووه ویشتو، لومړی برخې ته هم مسیحیان د سپېڅلي کتاب د مهمې برخې په سترګه ګوري او هم یهودان، د دوی له نظره دا د تورات او زبور مجموعه ده، هیڅوك په یقین سره څه نه شي ویلی چې دا کتاب کله او د چا په لاس په دې بڼې کې ترتیب شوی، د بایبل لیکونکی هم په دې هکله یقیني خبره نه شي کولی چې دا کتابونه چا لیکلي، ده ته هم د دغو کتابونو لیکوالان معلوم نه دي، که څه هم د بایبل لیکونکي هڅه کړې چې د ځینو کتابونو لیکوالان په ګوته کړي خو په دې صیغه چې وایي: دا کتاب به احتمالاً فلان کس لیکلی وي!! تاسو به د دغو کتابونو په سرلیکونو کې ولولئ چې وایي: ښایي دا به سلیمان لیکلی وي، ښایي دا به عزرا لیکلی وي... د عهد قدیم د کتابونو او اسفارو د شمېر په اړه ټول مسیحیان او یهودان متفق نه دي، د کاتولیکیانو عهد قدیم تر پروتستانتیانو اووه اسفاره زیات لري، دوهمه برخه ئې یوازې مسیحیانو ته مختص ده، دې ته د انجیل او د هغه د شرحې په سترګه ګوري، خو دا انجیل یو نه بلکې د ځینو له نظره څلور دي: انجیل متی، لوقا، یوحنا او مرقس او د ځینو له نظره پنځه دي او برناپا هم پرې علاوه کوي، د دغو انجیلونو تر منځ کله شدید اختلاف او کله توافق ترسترګو کېږي، له الفاظو او د الفاظو له ترکیب نه ئې په وضاحت سره معلومېږي چې دا د بېلابېلو لیکوالانو په لاس لیکل شوي انجیلونه دي، د انجیلونو تر څنګ به، د عیسی علیه السلام حواریونو او شاګردانو ته منسوب څه رسالې وګورئ، کله چې دا رسالې او لیکونه له انجیلونو سره مقایسه

کوئ نو متوجه به شئ چې نه دا د کوم انجیل شرح او تفسیر دی او نه په خپله د کوم انجیل یوه برخه، بس یو چا بل ته لیك لیږلی او د بایبل لیکونکي هغه په بایبل کې شامل کړی، په دې کې ډېر لیکونه پولس ته منسوب شوي.

• دې ته په پام سره چې قرآن واضح او روښانه تاریخ لري، دا معلومه ده چې کومه برخه ئې کله او چېرې نازله شوې، چا چا له پیغمبر علیه السلام نه اورېدلی او لیکلی او چا چا حفظ کړی، بیا د چا په لاس او په کوم وخت کې له لیکل شوو نسخو، د حافظانو په موجودیت کې یوه نسخه جوړه شوې او په همدې نسخې د ټولو صحابه وو اتفاق شوی او په نړۍ کې خور شوی او الله تعالی د هغه داسې حفاظت کړی چې نن او د پیغمبر علیه السلام له رحلت نه څوارلس پېړۍ وروسته، چې څوك د نړۍ په یوې لرې سیمې کې خلکو ته لمونځ ورکوي او د لمانځه په دوران کې کوم لفظ ترې هېر شي، یا ئې ترتیب ترې بدل شي، یا ئې اعراب سم ونه وایي نو مقتدیان فتحه ورکړي او خپلې اشتباه ته ئې متوجه کړي!! هغه خلك چې بایبل ئې نه دی لوستلی داسې گمان کوي چې ښایي تورات او انجیل به هم قرآن ته ورته تاریخ ولري، خو خبره نه یوازې داسې نه ده بلکې کاملاً د دې عکس ده، بایبل نه د اصلي تورات او انجیل مجموعه ده او نه ئې شرح او تفسیر، په بایبل کې چې کوم کتابونه راغونډ شوي حتی د شمېر په هکله ئې هم د بایبل منونکي متفق نه دي، که څه هم د دې اختلاف د ختمولو لپاره څو ځلې په بایبل کې تصرف شوی، مشهور مذهبي مشران ئې راغونډ شوي، په دې ئې توافق کړی چې ځینې کتابونه ترې حذف کړی او هغه جعلي وگڼي، خو وروسته بیا بلې ډلې بېرته پرې علاوه کړي، کله چې د بایبل یو کتاب لولئ نو په هغه کې به ډېر تناقضات په نظر درشي او چې بیا دا له نورو سره مقایسه کوئ نو هم به ئې په مطالبو کې شدید تناقض او اختلاف وگورئ او هم ئې په الفاظو او د الفاظو په ترکیب کې. په دې اوسنۍ بڼې او ترتیب کې د بایبل د چاپ او خورېدو تاریخ هم ډېر پخوانی نه دی، که څه هم په یقین سره په دې اړه څه ویل گران دي، د بایبل منونکي هم په دې هکله له څه ویلو عاجز دي، خو په دې باندې تر لسو پېړیو لږ موده تېرېږي، د موسی علیه السلام له زمانې بیا تر دغه وخته چې بایبل د یوه کتاب بڼه غوره کوله، په تورات او انجیل

څه تېر شوي، ځومره برخې ئې خوندي پاتې شوې، ځومره تغير او تحريف په کې راغلی، ځومره برخې ئې حذف شوې او څه څه پرې علاوه شوي، دې پوښتنو ته د تاريخ له مخې هيڅوك ځواب نه شي ويلی، خو په خپله د بايبل له مطالعې نه هر هوښيار او منصف لوستونکی دا قضاوت کولی شي چې بايبل د داسې ګڼ شمېر نوم ورکو ليکوالانو د ليکنو مجموعه ده چې نه د موضوعاتو په هکله په خپلو کې توافق لري او نه ئې د ليکنو اسلوب او د استدلال انداز يوه بل ته ورته، يوه غوښتې د شعر په ژبه خبرې وکړي، بل د متلونو په ژبه، بل په فلسفي استدلال سره، بل د قصو او ناولونو په بڼې کې، بل د تاريخ ليکونکي او د شجرو مرتب کونکي په توګه خپل مطلب بيان کړی.

• په بايبل کې له تحقيق نه وروسته زه دې نتيجې ته رسېدلی يم چې ښايي په ټولې نړۍ کې به بل داسې مذهبي کتاب پيدا نه شي چې په تناقضاتو، بې بنسټه او بېهوده خبرو او دروغجنو جعلي قصو کې له بايبل سره سيالي وکړی شي، زه دې ته حيران يم چې هغه انسان به څنګه بايبل د يوه سپېڅلې کتاب په توګه مني چې عقل ولري او په سر کې ئې ماغزه وي!!

سبحان الله و بحمده، سبحان الله العظيم

حکمتيار

عهد قدیم

پیدا ښت

دا د بايبل د لومړي کتاب نوم دی، د عالم د پیدا ښت په اړه بحث کوي، له غیرعلمي بحثونو ئې په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د داسې چا په لاس لیکل شوی چې د پیدا ښت د څرنګوالي په اړه د ده معلومات ډېر ناقص او په افسانو ولاړ وو.

د بايبل د پیدا ښت د کتاب په پیل کې د عالم د پیدا ښت په اړه داسې لولو: (په سر کې کله چې خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل، ځمکه تشه او بې شکله وه، د خدای روح د تورو بخاراتو پر سر خوځېده، خدای وفرمایل: (رڼا دې شي، نو رڼا شوه، خدای رڼائي خوښه کړه او له تیارې ئې بېله کړه، ده روښنایي د ورځې په نامه او تیاره د شپې په نامه ونوموله، شپه تېره او سبا شوه او دا لومړۍ ورځ وه!!)

د بايبل په دې وینا کې څو خبرې د غور وړ دي:

- دا خوشې او بې معنا خبره ده چې ځمکه تشه او بې شکله وه!! له دې جملې نه هیڅوك څه مطلب نه شي اخیستی، له هر چا سره دا پوښتنه راولاړېږي چې ځمکه څنګه او له څه تشه وه؟ هر شته شی شکل لري، ځمکه څنګه بې شکله وه؟
- د بايبل له دې لومړۍ جملې هم او له اکثرو نورو جملو هم په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د الله تعالی کلام نه بلکې د يوه انسان کلام دی، داسې نه دي ویل شوي چې (کله ما ځمکه او آسمان پیدا کړل) بلکې ویل شوي چې کله خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل... رڼا ئې خوښه شوه...) د دې خبرې معنا دا ده چې دا د الله تعالی په اړه د يوه انسان کلام دی، تاسو به د بايبل په هیڅ ځای کې ونه ګورئ چې الله تعالی د متکلم په صیغه خبرې کړې وي. خو د دې په مقابل کې قرآن داسې دی

چې ټولې ويناوې ئې د الله تعالی له لوري پيغمبر عليه السلام ته د خطاب بڼه لري، الله تعالی په خپله د متکلم په صيغه د قرآن مخاطبينو ته خطاب کوي.

• دلته د عالم د پيدا ښت د بېلابېلو مرحلو لپاره همدا زمونږ شپه او ورځ معيار ګڼل شوی، يعنې د لومړۍ ورځې په لومړيو دولسو ساعتونو کې الله تعالی رڼا راپيدا کړه، دا رڼا ئې په لومړي ځل وليده او خوښه ئې شوه او د ورځې په نامه ئې ياده کړه!! که تاسو د بايبل دا خبره د يوه ساينس پوه او هغه څېړونکې په وړاندې کېږدئ چې د عالم د پيدا ښت په اړه څېړنې کوي نو تاسو ته به وو ايي:

١.دا هسې يوه خوشې، زړه او بې بنسټه قصه ده، هيڅ علمي ارزښت نه لري.

٢.د عالم د پيدا ښت بېلې بېلې مرحلې په ساعتونو او ورځو نه بلکې په سلهاوو مليونو کلونو اندازه کولی شو.

٣.رڼا او روښنائي له اجسامو نه بېل مخلوق نه دی چې په مستقله توګه پيدا شوې وي، رڼا همغه وخت پيدا شوې چې د لمر په څېر روښانه او ځلېدونکې ستوري راپيدا شول، ځمکه هم په سر کې روښانه او ځلېدونکې وه، وروسته وروسته او ورو ورو سړه او تياره شوه، خپله رڼا ئې له لاسه ورکړه او له لمره ئې رڼا او روښنايي اخيستل پيل کړل.

۴.د ځمکې پر سر شپه او ورځ هغه وخت راپيدا شوې چې ځمکې خپله اصلي رڼا او ځلا له لاسه ورکړه او تياره شوه!!

• د ورځې او شپې نومونه انسانانو په خپله وضع کړي، په هر ځای او هر قوم کې ئې بېل بېل نومونه دي، څوک ئې ورځ، څوک يوم، څوک روز، څوک ئې دday په نامه يادوي، که دا نوم د الله تعالی له لوري ايښودل شوی وی نو په ټولو ژبو کې به سره ورته وو. د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو چې الله تعالی ورځ په کوم نامه ياده کړې وه، دا نوم عبري وو، عربي وو، انګليسي، چينائي که جاپاني وو؟!!

• د بايبل د پيدا ښت باب چې چا ليکلی په دې وينا سره ئې هڅه کړې چې د خدای د هغې سرګردانې روح لپاره د اوسېدو مناسب ځای جوړ کړي چې د تيارو بخاراتو پر سر خوځېده، په دې سره ئې غوښتلي د مسيحيانو د دې عقيدې لپاره کوم بنسټ جوړ کړي چې خدای پر ځمکه او د بني اسرائيلو په منځ کې اوسېږي، د

کائناتو د پیدا ښښت په لومړي ورځ ئې د ځمکې پر سر ځان ته مناسب ځای جوړ کړ او سرگردانه روح ئې له تورو بخاراتو راکوزه شوه!!
د بایبل د دې غلطې وینا په مقابل کې قرآن څو خبرې لري:

- ځمکه او آسمان سره جوخت او یو وو، په یوه وخت او د یوې چاودنې په ترڅ کې سره بېل شول.
- الله تعالی آسمانونه او ځمکه په شپږو ورځو کې پیدا کړي خو دا شپږ ورځې زمونږ د معیارونو مطابق شپږ ورځې نه دي چې دوه اویا ساعته کېږي، بلکې د الله تعالی له عظمت سره مناسب شپږ مرحلې دي، قرآن مونږ ته وایي چې دا ورځ کله د زرو او کله د پنځوسو زرو کلونو معادل وخت لپاره کارول شوې او دا ځکه چې د انسانانو لپاره د وخت معیار ورځ وه او الله تعالی همدا لفظ کارولی خو دا د داسې اوږدې مودې لپاره چې یوه طبیعي مرحله احتوا کوي. له دې نه په واضح توگه معلومېږي چې د اصلي انجیل الفاظ به حتماً داسې وو لکه د قرآن الفاظ، هلته به هم د ورځ لفظ د یوې طبیعي مرحلې د بیانولو لپاره کارول شوی وي، په حقیقي او متداولې معنا نه بلکې په مجازي معنا، خو د بایبل لیکونکي اشتباه کړې او دا لفظ ئې په متداولې معنا اخیستی او له دې ئې همغه د ځمکې د سر ورځ جوړه کړې.

د پیدا ښښت د باب شپږمه او اوومه فقره وایي:
(بیا خدای وفرمایل: د بخاراتو کتلې دې سره بېلې شي، تر څو پورته آسمان او لاندې بحر جوړ شي!! نو خدای د بخاراتو کتلې د ځمکې له اوبو نه بېلې کړې او آسمان ئې ترې جوړ کړ، شپه تېره او سحر شو او دا دوهمه ورځ وه!!)
که دې وینا ته لږ ځیر شئ نو څو حقایق به ستاسو مخې ته راشي:

- دلته د آسمان او اوبو بنسټ یو گڼل شوی او ویل شوي چې بخارات سره بېل شول له یوې برخې ئې آسمان جوړ شو او له بلې د ځمکې د سر اوبه!! او دا د آسمان په اړه د یوه داسې ناپوه انسان انگېرنه کېدی شي چې د آسمان او اوبو د رنگ ورته والي ته په پام سره ئې گمان کړی چې کېدی شي د دې دواړو بنسټ او بنیاد یو وي او دواړه له بخاراتو جوړ شوي وي، هغه په دې نه پوهېدو چې دا آسمان زمونږ د ځمکې په څېر په ملیاردونو ملیاردونو ستوري او اجرام په خپلې غېږ کې لري، څه

چې زمونږ پر سر د يوې شنې پردې په څېر په نظر راځي دا آسمان نه دی، بلکې زمونږ پر ځمکې راتاو د اوبو بخارات دي چې يوازې څو کيلو متره د ځمکې له سره واټن لري، له دې پردې آخوا بې انتهاء فضاء ده خو نه ئې رنګ شين دی او نه اوبو او بخاراتو ته ورته!!

- د آسمان د پيدا ښت په اړه د دې غير علمي او عاميانه نظر په مقابل کې د قرآن وينا څومره دقيقه او علمي ده چې وايي: په سر کې آسمان او ځمکه سره يو وو او د يوې زورورې چاودنې په ترځ کې سره بېل شوي او دا هغه خبره ده چې د يوويشتمې پېړۍ کائنات څېړونکي او ساينس پوهان ئې کوي.

د بايبل له نهمې تر ديارلسمې فقرې پورې دا مطالب راغلي:

(بيا خدای وفرمايل: د آسمان لاندې اوبه دې په يو ځای کې راغونډې شي تر څو وچه پيدا شي، همداسې وشول، خدای وچه د ځمکې په نامه او د اوبو ډنډ ئې د بحر په نامه ياد کړل او دا ئې خوښ شول، بيا ئې وفرمايل: ډول ډول نباتات او دانه لرونکي بوټي او مېوه لرونکې ونې دې په ځمکې کې راوټوکېږي او هر يو دې خپل خپل نوع پيدا کوي. همداسې وشول او خدای پرې خوښ شو، شپه تېره شوه او سحر شو او دا درېيمه ورځ وه)

څوك چې د طبيعت په اړه ډېر سطحي او بسيط معلومات هم ولري دا خبرې بې بنسټه او غلطې ګڼي، په څو دلايلو:

- له ورپسې ۱۴ او ۱۵ جملې معلومېږي چې د بايبل ليکونکی په دې عقيده دی چې لومړی اوبه، بوټي او ونې پيدا شوي او بيا لمر او سپوږمۍ؛ خو دا خبره نه عقل مني او نه علمي تحقيقات، عقل او مشاهده وايي چې د لمر له وړانګو او تودوخې پرته نه بوټي راټوکېږي او نه ونې، که لمر نه وي نو د ځمکې پر سر به هيڅ ژوی راپيدا نه شي، دا لمر دی چې ځمکې ته د ژوو د پيدا ښت او د بقا دوه ضروري شيان، رڼا او تودوخه ورکوي، که ومنو چې لمر سپوږمۍ وروسته پيدا شوي نو هغه بوټي او ونې څنګه راپيدا شوي، رڼا او تودوخه ئې له کومه ترلاسه کوله؟!! علمي تحقيقات وايي چې ځمکه، لمر او سپوږمۍ په يو وخت کې پيدا شوي او د دوی له پيدا ښته يوه ورځ وروسته نه بلکې په مليونهاوو کلونه وروسته

د ځمکې پر سر د ژوندون شرايط برابر شول. د بايبل ليکوال هم له دې پلوه غلطي کړې چې د بوټو او ونو پيدا ښت ئې د لمر او سپوږمۍ له پيدا ښته مخکې ګڼلې او هم له دې پلوه چې د لمر او سپوږمۍ پيدا ښت ئې له ځمکې سره په يو وخت نه دی ګڼلی!!

په څوارلسمې او پنځلسمې فقرې کې داسې ليکي:

(بيا خدای وفرمايل: په آسمان کې دې ځلانده اجسام وي چې ځمکه روښانه او ورځ له شپې بېله کړي او ورځې، فصلونه او کلونه رامنځ ته کړي او همداسې وشول، نو خدای دوه سترې رڼاوې پيدا کړې ترڅو ځمکې ته خپلې وړانګې ولېږي، لويه رڼائي ئې پر ورځې د حکومت لپاره او وړه رڼائي ئې پر شپې د حکومت لپاره، ده همداراز ستوري راپيدا کړل، خدای دا ستوري په آسمان کې ځای په ځای کړل تر څو ځمکه روښانه کړي، پر شپې او ورځې حکومت وکړي او رڼا او تياره سره بېل کړي، خدای په دې خوښ شو، شپه تېره او سحر شو او دا څلورمه ورځ وه!!)

د دې وينا له ډېرو برخو معلومېږي چې دا د يوه کم علمه او د طبيعت له اسرارو د بې خبره انسان وينا ده، په څو دلايلو:

• سپوږمۍ د نورو ځلاندو ستورو په پرتله يو ډېر وړوکی ستوری دی، دې ته د لوی او ځلانده جسم نوم ورکول يوه ستره غلطي ده، په دې خاطر مونږ ته ستره برېښي چې مونږ ته تر ټولو نورو ستورو رانږدې ده، سپوږمۍ ځلانده جسم نه دی، رڼا ئې خپله نه ده، هغه برخه ئې مونږ ته روښانه برېښي چې د لمر رڼا پرې لګېږي، که تاسو دا خبره يوه عالم ته وکړئ چې سپوږمۍ يو ستر او ځلانده جسم دی نو په دې خبرې به وخاندي او دا به يوه ستره غلطي او عاميانه انګېرنه وګڼي.

• د بايبل ليکوال په دې نه پوهېدو چې لمر نه يوازې تر ټولو ستر او ځلانده جسم نه دی بلکې د دې لمر په څېر په آسمان کې په ملياردونو ځلانده او تر دې ستر ستر اجرام شته، چې هم ئې رڼا ترې زياته ده او هم ئې تودوخه، خو په دې خاطر چې لمر تر هغوی مونږ ته رانږدې دی نو ځکه ئې د يوازيني ستر او ځلانده جرم په توګه انګېرو، که تاسو د بايبل دا خبره کوم ساينس پوه ته وکړئ نو پر هغې به تمسخر کوي.

• د بایبل دا خبره هم بې معنا خبره ده چه لمر پر ورځې، سپوږمۍ پر شپې او ستوري پر دواړو حکومت کوي، دا نه معقوله خبره ده او نه کومه خاصه معنا افاده کوي، نه دوی حکومت کولی شي او نه شپه او ورځ داسې شیان دي چې حکومت پرې کېدی شي.

د پیدا ښېنت د باب له ۲۰ تر **۲۳** جملې پورې داسې دي:

(بیا خدای وفرمایل: اوبه دې له ژوو ډکې شي او مرغان دې د آسمان له پاسه الوتنې پیل کړي، بیا خدای په اوبو کې ژوند کوونکي ستر ستر حیوانات او ژوي او ډول ډول مرغان پیدا کړل، خدای په دې هم خوښ شو او برکت ئې ورپه برخه کړ او وئې فرمایل: د بحر ژوي دې زیات او اوبه دې ډکې کړي او مرغان دې هم د ځمکې پر سر زیات شي، شپه تېره شوه سحر شو او دا پنځمه ورځ وه.)

په دې جملو کې څو د اعتراض ټکي په نظر راځي:

• د ژوو د پیدا ښېنت په اړه دا رأیه سمه او دقیقه نه ده چې لومړی ډول ډول بوټي او ونې پیدا شوې او بیا په اوبو کې ژوند کوونکي حیوانات، دقیقه رأیه دا ده چې لومړی د اوبو ژوي او بیا د وچې ژوي پیدا شوي.

• د مرغانو په اړه دا ویل چې د آسمان د پاسه دې الوتنې پیل کړي، صحیح او دقیقه وینا نه ده، ځکه دوی د آسمان د پاسه الوتنې نه کوي، زمونږ د سر د پاسه او د ځمکې او آسمان ترمنځ الوتنې کوي. ممکن نه ده چې یو کلام دې د الله تعالی له لوري وي او په هغه کې دې داسې ټکیو ته پاملرنه نه وي شوې.

۲۴ او **۲۵** جملې ئې داسې دي:

(بیا خدای وفرمایل: ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې را پیدا کړي، همداسې وشول او خدای ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې را پیدا کړل او له خپله کاره خوښ شو)

که دغو جملو ته لږ ځیر شئ نو دوه د اعتراض وړ خبرې به ستاسو مخې ته راشي:

• د بحث انداز داسې دی لکه له دوو خدایانو چې بحث کېږي، یو خدای فرمان ورکوي او بل خدای هغه ترسره کوي، ستر خدای وایي: ځمکه دې ډول ډول اهلي او

وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړي او بل خدای همدا کار کوي او لومړی خدای پرې خوشحالېږي!!

- په سر کې ویل شوي چې ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړي، خو وروسته ویل شوي چې خدای دوی راپیدا کړل.

په یوه بلیغ کلام کې نه بې ځایه تکرار وي او نه تناقض، پورتنی مطلب که یو ادیب انسان ولیکي نو په لنډو الفاظو سره به لیکي: الله تعالی وغوښتل چې ځمکه دې ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړي او همداسې وشول، دا په هغه صورت کې چې وغواړي د دوی پیداښت ځمکې ته منسوب کړي خو که وغواړي د دوی پیداښت الله تعالی ته منسوب کړي نو لیکي به: الله تعالی وغوښتل چې په ځمکې کې ډول ډول اهلي او وحشي حیوانات او خزندې راپیدا کړي، همداسې ئې وکړل. په دې وینا کې نه ابهام شته او نه لوستونکی په شك او شبهه کې اچوي، خو د بایبل وینا هم مبهمه ده او هم لوستونکی په شك کې اچوي چې دلته یو خدای مطرح دی که دوه، د ژوو پیدا کول د ځمکې کار دی که د الله تعالی؟!!

له ۲۲ تر ۳۱ جملې پورې داسې دي:

(بالآخره خدای وفرمایل: انسان به د ځان په څېر جوړوم، تر څو د ځمکې پر حیواناتو، د اوبو پر کبانو او د آسمان پر مرغانو حکومت وکړي)، (نو خدای انسان خپل ځان ته ورته پیدا کړ، هغه انسان د نارینه او ښځې په بڼه کې پیدا کړ او برکت ئې ورپه برخه کړ او وئې فرمایل: د اولاد خاوند او زیات شئ او ځمکه ډکه کړئ، پرې مسلط شئ، د سمندر پر کبانو، د آسمان پر مرغانو او پر ټولو حیواناتو حکومت وکړئ، (ټول دانه لرونکي بوټي او ټولې مېوه لرونکې ونې مې ستاسو د خوراك لپاره درکړل او ټول شنه واښه مې حیواناتو، مرغانو او خزنده وو ته وبخښل)

په دې جملو کې څو داسې سترې غلطې خبرې ګورو چې د الله تعالی له کلامه او له حقیقته په فرسخونو فرسخونو واټن لري:

- نه خدای د انسان په څېر کېدی شي او نه انسان د خدای په څېر، هغه خدای

چې د انسان په څېر وي حقيقي خداى نه بلکې د انسان د ذهن زېږنده خداى دى، دا يوازې بايبل نه دى چې وايي خداى د انسان په څېر دى، د نوح عليه السلام له قومه بيا تر نن پورې ټولو جاهلو قومونو د انسان مجسمه جوړه کړې او هغې ته ئې د خداى نوم ورکړى، د هندوانو او بودايانو خدايان هم د انسانانو مجسمې دي، هغوى هم له خدايه داسې يو انځور په خپل ذهن کې جوړ کړى چې انسان ته ورته دى، د ځمکې او آسمانونو خالق خداى نه په شکل، صورت او هيئت کې انسان يا بل مخلوق ته ورته کېدى شي او نه په خپلو صفاتو او افعالو کې، قرآن د الله تعالى په اړه د مسيحيانو او يهودانو دا غلطه انګېرنه په ډېر قاطعيت او صراحت سره ردوي او فرمايي چې الله تعالى د دې عالم هيڅ څه ته ورته نه دى او په دې ټول پراخ عالم کې هېڅ داسې څه نه شته چې الله تعالى ته ورته وي:

لَيْس كَمِثْلِه شیءٌ وَ هُوَ السميعُ البَصيرُ* الشورى: ١١

د ده مثال ته ورته څه نه شته او دى ليدونکى اورېدونکى دى.

يعني الله تعالى هغه خبرې اورې چې جاهل وګړې ئې د ده په هکله کوي او دى له خپل مخلوق سره تشبيه کوي او ټول مخلوقات د ده تر نظر لاندې دي او ګوري چې هيڅ څه ده ته ورته نه دي.

- دا خبره بې معنا ده چې انسان د اوبو پر کبانو، د آسمان پر مرغانو او پر ټولو حيواناتو حکومت کوي، حکومت کول خو دې ته وايي چې حاکم امر کوي او محکوم د ده امر پر ځاى کوي، نه حيوانات زمونږ تر امر لاندې دي، نه کبان او نه مرغان، اکثر ئې له مونږ وېرېږي او تېښتي، د دې وينا بر عکس د قرآن وينا څومره دقيقه ده چې فرمايي:

¼çJèÏ Ñã2øæ ÷7Õ‍™&r ÇÚ óR{ $’Î $Br ÏÑºq»J¡¡ 9$$’Î $B Nã9 •¤ ™ ©$Îb& (r• ? Ó9&

9ÏZB 5= »GÏ Ÿwr “ Yd Ÿwr Oèd ÎöÎ « $ † ÎãÏ‰»gä `B Ä $Z9$`Ïr pZÛ$/r Zçôg»ß

ÇËÈ لقمان: ٢٠

Ɵö)ĵ ̦M»ƒỤ š• ĵ℅Œ ’Î ƀĵ ņžB $ẌïdČ́ ōŖ $’Î $Br N̈ºq»J¡¡ 9$’Î $B /ã9 •¤ ™r

Ç̈ÌÈ šc rã③ÿGƒ الجاثية: ۱۳

په دې آیتونو کې د حکومت کولو پر ځای د تسخیر لفظ کارول شوی، او وایي: د ځمکې او آسمان هر څه مو ستاسو لپاره مسخر کړي، یعني ستاسو د خدمت لپاره مو ګمارلي، شپه ورځ لګیا دي تاسو ته ګټه رسوي، د دوی شته والی ستاسو د شته والي ضامن دی، که دوی نه وي ستاسو ژوند له ګواښ سره مخامخ کېږي. مونږ پر لمر او سپوږمۍ حکومت نه کوو، خو دواړه زمونږ په خدمت کې لګیا دي، زمونږ ځمکې ته رڼا او تودوخه راکوي. په دې اړه به د اصلي انجیل وینا حتماً د قرآن دغو آیتونو ته ورته وه خو د بایبل لیکونکي په ناسمو الفاظو غلطه تعبیر کړې.

• دا دواړه خبرې هم ناقصې او غلطې دي او هم د واقع خلاف چې ((ټول دانه لرونکي بوټي او ټولې مېوه لرونکې ونې مې ستاسو (انسانانو) د خوراك لپاره درکړي او ټول شنه واښه مې حیواناتو، مرغانو او خزنده وو ته وبخښل)، دا ځکه چې نه هغه یوازې د انسانانو د خوراك لپاره دي او نه دا یوازې د حیواناتو، مرغانو او خزنده وو لپاره، مونږ له دانه لرونکو بوټو نه پرته ډېر بوټي خورو او دوی پر وښو سربېره دانه او مېوه خوري، په مرغانو کې ډېر داسې دي چې یوازې دانه خوري او واښه نه شي خوړی او په حیواناتو کې ډېر داسې چې د وښو پر ځای غوښه خوري. د بایبل دا تقسیم نه مونږ مراعاتوو او نه دوی، دا تقسیم د واقع خلاف دی، کوم هوښیار او پوه انسان به دا غلطه او د واقع خلاف وینا د الله تعالی د کتاب وینا وګڼي؟

د پیدا ښېنت د باب د لومړي فصل وروستۍ جمله دا ده:

(په دې وخت کې خدای ټول هغه څه له نظره تېر کړل چې ده پیدا کړي وو، د پیدا ښېنت کار ئې ډېر په زړه پورې او عالي وموندو، شپه تېره شوه سحر شو او دا شپږمه ورځ وه)

د پیدا ښېنت د باب دوهم فصل په دې مسخره خبرې پیل کېږي:

(په دې ترتیب آسمانونه، ځمکه او څه چې په دوی کې دي تکمیل شول، د اوومې

ورځې په رارسېدو سره خدای د پیدابښت کار تمام کړ او له کاره ئې لاس واخیست، خدای اوومې ورځې ته برکت ورپه برخه کړ او هغه ئې مقدسه وبلله، دا ځکه چې دا هغه ورځ وه چې خدای د پیدابښت د کار له بشپړولو وروسته آرام وکړ. په دې توګه آسمانونه او ځمکه پیدا شول)!!

په دې خبرو هر باشعوره انسان څو جدي اعتراضات کولی شي:

• بایبل په دې وینا سره له خدایه داسې څوك جوړ کړی چې په خپل ټول عمر کې ئې شپږ ورځې کار کړی، په همدغو شپږو ورځو کې ئې د پیدابښت کار بشپړ کړی او د اوومې ورځې په رارسېدو سره له خپله کاره فارغ شوی، د ځمکې او آسمانونو ټول کارونه ئې خپلې مخې ته پرېښې او ده د خپلې ستړیا رفع کولو لپاره آرام کړی، بایبل دا هم نه وایي چې دا آرام یوازې د همدغې ورځې دولس ساعته وو که تر ننه دوام لري، د بیان له الفاظو خو داسې معلومېږي چې د خدای کار په شپږو ورځو کې بشپړ شوی، له کاره ئې لاس اخیستی، داسې کوم کار نه دی پاتې چې د بایبل خدای ئې د کولو لپاره راپورته شي او خپله رخصتي پای ته ورسوي!!

• دوی خدای په انسان قیاس کړی، لکه څنګه چې انسان د خپلې ستړیا رفع کولو لپاره په اونۍ کې یوې ورځې رخصتۍ ته ضرورت لري همداراز د بایبل خدای هم باید انسان ته ورته وي، شپږ ورځې ئې کار کړی او اوومه ورځ آرام!! آیا کوم عقلمند انسان به هغه څوك د خدای په حیث ومني چې ستړی کېږي او آرام ته ضرورت لري؟!

• مونږ خو عملاً ګورو چې د پیدابښت لړۍ په مسلسل او پر له پسې توګه روانه ده، یوه شېبه په کې توقف نه راځي، د دې هستۍ هرې خوا ته چې مخ اړوو، ګورو چې هر څه له هیڅ نه پیل شي، ورو ورو ستر شي، د کمال په لوري وده ورکړی شي، د خپلې ارتقاء او کمال آخری پوړې ته ورسولی شي، یو ضروري او لازم کار ورباندې ترسره شي، یو ضرورت ورباندې رفع کړی شي، یوه تشه او خلا ورباندې ډکه کړی شي، بیایې زوال پیل شي، په زړښت او مرګ محکوم شي او ځای ئې بل ته تش کړی شي، زوړ او کمزوری ختم شي او ځوان او ځواکمن ته خپل ځای پرېږدي، دا کار هره شېبه، هرې خوا ته تکرارېږي، د دې مظاهرو تر شا خو مونږ ته د

خالق او پیدا کوونکي ذات د مسلسل تصرف، ربوبیت او پالنې نښې او آثار په نظر راځي، د بایبل پلویان دې مونږ ته ووایي چې دا کارونه څوك کوي؟ په خپله ترسره کېږي، که ئې الله تعالی ترسره کوي؟

تاسو د بایبل دا کچه وینا د قرآن له دې وینا سره مقایسه کړئ چې د الله تعالی په اړه فرمایي:

ÇËÎÈ 5ÙÜ© ’Îqè Böÿ @ä ÇÚ öÑF$# Ñ°q»K¡ 9$’Î ` B ¼ã&é«ó„ الرحمن:۲۹

د آسمانونو او ځمکې هر څه ده ته خپلې غوښتنې وړاندې کوي (له ده نه د خپلو غوښتنو ترسره کېدل غواړي)، دی هره ورځ په یوه کار کې لګیا دی (یعني هغه هره شېبه په چارو کې د تصرف په حالت کې دی)

الله تعالی د ځمکې او آسمانونو د ټولو مخلوقاتو اړتیاوو ته په خپله ځواب وایي، دی ئې ضرورتونه رفع کوي او اړتیاوي ئې پوره کوي. د دې عالم هر کار، هره شېبه، په خپله مالك الملك خدای ترسره کوي،الله تعالی داسې نه دی چې د دنیا کارونه ئې خپلې مخې ته پرېښي وي او دی هیڅ تصرف پکې نه کوي، بلکې هر کار، که ستر وي او که ووړ، د ده په اراده، إذن، حکم، قدرت او مخامخ تصرف سره ترسره کېږي، هغه یوه شیبه هم د عالم د چارو له ادارې، پالنې او ساتنې څخه نه غافله کېږي،
همدا راز په البقرة:۲۵۵ کې فرمایي:

ÇËÎÎÈ ÐŠàè8$’ Íè$$qèr $Kß$Ýÿöm ¼çŠqä†Ÿwr Ú öÑF$# Ñ°q»J¡ 9$ç•Åöä ì År

(د قدرت او واکمنۍ) کرسۍ ئې پر آسمانونو او ځمکې حاوي ده او د دوی دواړو (ځمکې او آسمان) ساتنه ئې نه ستومانه کوي او هغه ستر لوړ ذات دی.

Ą óê$$’ ?ã 3“ qGö‘$$Ñ©Q$ƒ& þGÅ ’Î Ú öÑF$# Ñ°q»J¡ 9$,={ “%©!$$Nā/‘ žc Î

ā Ẅ& ýíÍÐ'Î $N°•¤ ¡ ăPqā Z9$# •J)$$ § ô±9$# $Z•Ïm ¼çŞèÖƒ ‘$k]9$#Ÿ@ø‹©$ÓÅ óā

يقيناً چې ستاسو رب هغه ذات دی چې آسمانونه او ځمکه ئې په شپږو ورځو کې پيدا کړل، بيا ئې پر عرش استوی وکړه، شپه پر ورځ راکاږي (پرې پټوي ئې)، داسې چې په تلوار ئې لټوي او لمر، سپوږمۍ او ستوري ئې امر ته منقاد دي، په دې پوه شه چې هم (خلقت يعني پيدايښت) ده لره دی او هم (امر يعني چارې سمبالول)، د عالمونو پالونکی الله، برکتناك دی.

بايبل وايي چې الله تعالى له شپږو ورځو کار وروسته ستومانه شو او په اوومه ورځ ئې آرام وکړ، خو قرآن د بايبل د دې غلطې خبرې په ځواب کې فرمايي چې الله تعالى د آسمانونو او ځمکې له پيدا کولو وروسته د چارو واګې په خپل لاس کې ونيولې، د ټول کائنات د سلطنت پر عرش ئې استوی وکړه، هغه هم خالق دی او هم ټولواك، لکه څنګه چې د مخلوقاتو پيدايښت د ده ځانګړتيا ده همداراز واکمني او د عالم د چارو سمبالول د ده کار دی، شپه او ورځ د ده په امر ځي راځي، لمر، سپوږمۍ او ستورې دی اداره کوي، الله تعالى هم خالق دی او هم پالونکی او ساتونکی.

ګورئ چې قرآن دا عالم داسې معرفي کوي چې د الله تعالى ملك دی، دی ئې واکمن دی، هر څه د ده په امر او حکم ترسره کېږي، که لمر راخېژي او لوېږي، که ورېځې په آسمان کې خوځي، باران او واوره ترې ورېږي، که ونه او بوټی له ځمکې راټوکېږي او دانه او مېوه ورکوي، که ژوي پيدا کېږي، ستر کېږي او مري، هر څه او هرکار الله تعالى کوي، د ده په امر او توفيق ترسره کېږي. د بايبل دا خبره له بنسټه ردوي چې الله تعالى د عالم له پيدايښته وروسته د نوې پيدايښت لړۍ متوقف کړه، ستومانه شو او آرام ئې وکړ!! ګورئ چې د الله تعالى په اړه د بايبل وينا څومره ناقصه او د واقع خلاف ده او د قرآن وينا څومره جامع او د حقيقت مطابق، آيا يو عقلمند انسان به هغه خدای ومني چې ستومانه کېږي او آرام کولو ته اړ کېږي او د خپل ملك چارې او واګې خپلې مخې ته پرېږدي؟!!

د دې فصل له پنځمې تر پنځلسمې پورې فقرې داسې دي:

(کله چې خدای ځمکه او آسمان پیدا کړل، هیڅ بوټی او وابنه د ځمکې پر سر نه وو شنه شوي، دا ځکه چې نه خدای باران ورولی وو او نه کوم انسان وو چې په ځمکې کې څه وکري، خو اوبه له ځمکې راخوټېدې او ټولې وچې ئې خړوبولې!! دغه وخت خدای آدم له خاورې جوړ کړ او بیا ئې د ده په پزه کې د ژوند روح پو کړه او ده ته ئې ژوندون ورپه برخه کړ او له آدمه یو ژوندی موجود جوړ شو! له دې وروسته خدای په عدن کې چې په ختیځې سیمې کې پروت دی یو باغ پیدا کړ او هغه آدم ئې په کې ځای په ځای کړ چې مخکې ئې پیدا کړی وو!! خدای ډول ډول ښاېسته ونې په دې باغ کې راپیدا کړې تر څو خوندورې مېوې ورکړي، ده د باغ په منځ کې "د حیات ونه: او همداراز "د ښه او بد د پېژندو ونه) پیدا کړه، د عدن له سیمې د باغ په لوري یو سیند وبهېدو تر څو ئې خړوبه کړي، بیا دا رود په څلورو وړو رودونو تقسیم شو، لومړی رود ئې "فیشون" دی چې د خویله له سیمې تېرېږي او هلته خالص سره زر، مرغلري او د جزع ډبرې موندل کېږي، دوهم ئې (جیحون) دی چې د کوش له سیمې تېرېږي، درېیم ئې (دجله) دی چې د آشور ختیځ ته رومي او څلورم ئې (فرات) دی!! خدای آدم د عدن په باغ کې پرېښود تر څو هلته کار وکړي او د باغ ساتنه او پالنه وکړي او ده ته ئې وویل: د دې باغ د ټولو ونو مېوې خوره پرته د یوې ونې "د ښه او بد د پېژندا ونه" دا ځکه چې که دا مېوه وخورې مطمئن اوسه چې حتماً مرې!!

راشئ دا جملې لږ په دقت سره له نظره تېرې کړو او وګورو چې دا څومره بې معنا، مبهمې، د حقیقت خلاف او افسانې ته ورته خبرې دي!!

• مونږ هره شېبه په خپلو سترګو ګورو چې الله تعالی ژوندي مخلوقات څنګه پیدا کوي، څنګه ئې له مړې خاورې جوړوي، څنګه روح په کې پو کوي او ژوندی مخلوق ترې جوړوي، آیا دغه څه چې مونږ ئې په خپلو سترګو ګورو له هغه څه سره مطابقت لري چې بایبل ئې د آدم علیه السلام د پیداېښت په اړه وایي؟! آیا د ژوندیو شیانو په پیداکولو کې د الله تعالی سنت همداسې دی چې لومړی د یوه شي مجسمه جوړوي، بیا ئې په پزه کې روح ور پو کوي او ژوندی مخلوق ترې جوړوي؟! آیا د بایبل لیکونکي او منونکي همداسې پیدا شوي؟! که دوی داسې نه وي پیدا

شوي نو د دوی جد آدم علیه السلام به ولې داسې پیدا شوی وي؟! الله تعالی خو انسانان، حیوانات او بوټي داسې پیدا کوي چې په سر کې وړوکې نطفه وي، ورو ورو ستره شي او یو بشپړ ژوندی مخلوق ترې جوړ شي، څنګه ومنو چې لومړی الله تعالی د ټولو ژوو مجسمې جوړې کړې بیا ئې د دوی په پزو کې روح پو کړې او ژوند ئې ورپه برخه کړی!! دا انګېرنه خو نه له انساني عقل سره اړخ لګوي او نه په پیدا ښت کې د الله تعالی له مشهود او نه بدلېدونکي سنت سره.

- د پیدا ښت د باب په لومړي فصل کې ویل شوي چې د آدم علیه السلام له خلقته مخکې ټول نور ژوي د بوټو او ونو په شمول پیدا شوي وو، خو دلته ویل شوي چې د ده د پیدا ښت په وخت کې د ځمکې پر سر هیڅ وابښه او بوټي نه ول، د ده له پیدا ښته وروسته خدای په عدن کې یو باغ پیدا کړ!! دا صریح تناقض دی.
- د بایبل له دې وینا معلومېږي چې آدم علیه السلام د ځمکې پر سر یوه باغ کې ځای په ځای شوی، خو د دې تر څنګ وایي چې په دې باغ کې خدای د نورو ونو تر څنګ او د باغ په منځنۍ برخې کې د (حیات ونه) او د (ښه او بد پېژندا ونه) هم پیدا کړه!! خو نه د ځمکې پر سر په ونو کې د حیات ونه شته او نه د ښه او بد پېژندا په نامه کومه ونه!! د بایبل لیکوال او پلویان دې ووایي چې دا دوه ونې چېرې دي؟ تاسو کومې ونې په دې نامه پېژنئ؟ د نړۍ په هیڅ ګوټ کې داسې ونې نه شته!! د حیات ونه، د معرفت ونه، د حیات اوبه او دې ته ورته نورې خبرې بې بنسټه او د خیال په عالم کې جوړې شوې خبرې دي، انسان داسې پیدا شوی چې خامخا به مري، الله تعالی داسې اوبه او مېوه نه ده پیدا کړې چې د هغې په خوړو سره انسان دایمي او ابدي ژوند ترلاسه کړي، د انسان معرفت اکتسابي دی، ورو ورو زیاتېږي، د تعلیم، تعلم، زده کړې او تجربې په نتیجه کې ئې د معرفت او د ښه او بد د پېژندا سطحه لوړېږي، الله تعالی داسې مېوه نه ده پیدا کړې چې د هغې په خوراك سره انسان ته د ښه او بد د پېژندو معرفت ورپه برخه شي!! د بایبل د دې وینا په خلاف، د قرآن په هغو آیتونو کې چې تر ټولو د مخه پر پیغمبر علیه السلام نازل شوي او په همدې آیتونو د قرآن د نزول لړۍ پیل شوې داسې راغلي:

ÇÌÈ Ä•øF{$ 7 Š‘r û%$ÇÌÈ @ã ôÜ `» ¡ M ,={ ÇÌÈ ,={ “ Ï%$ 7 Ĥ Éö$Î û%$

ÇÎÈ Þ>è/ Ö9 $B `»¡ $IMSO=æ ÇÎÈ É=) ø$!# O=æ “ Ï%©!$ العلق : ۱-۵

۱- ولوله په نوم د خپل رب، هغه چې پیدا ئې کړ. ۲- انسان ئې له ځوړندو پیدا کړ. ۳- ولوله چې رب دې ډېر کریم دی. ۴- آ چې په قلم ئې پوهه ورکړه. ۵- انسان ته ئې ورزده کړل څه چې نه پرې پوهېدو.

په دې مبارکو آیتونو کې څو مطالب خاصه توجه غواړي:

- د الله تعالی له لوري وحي د اقرأ (ولوله) په امر پیل شوې او دا ښیي چې د اسلام له نظره د (لوست) مقام او منزلت څومره لوړ دی او څومره اهمیت لري، دا د الله تعالی لومړی امر دی، په دغه امر سره ئې د وحي لړۍ پیل کړې.
- دا د الله تعالی د کرم او پېرزوینې څرګنده نښه ښودل شوې چې انسان د یوه (ځوړند توکي) له حالته هغه ځای ته رسوي چې (کامل انسان) ترې جوړ شي، لیك او لوست ورښیي، انسان یوازینی مخلوق دی چې کولی شي د (لوستلو) له لارې د بل په خبره پوه شي او د (لیکلو) له لارې خپل معلومات خوندي کړي او خپل پیغام نورو ته ورسوي او په دې سره د خپل سلف له قیمتي تجاربو ګټه واخلي، د معلوماتو د ضایع کېدو مخه ونیسي او راتلونکي نسل ته ئې انتقال کړي، له انسانه پرته دا وړتیا او امتیاز په هیڅ ذیروح کې نه ګورو، الله تعالی په انسان کې دا استعداد او وړتیا ایښې ده چې له (قلم) نه د تعلیم او تعلم وسیله جوړه کړي، له دې اړخه ئې انسان ته پر ټولو نورو مخلوقاتو فضیلت ورکړی.
- په (قرائت)، (علم) او (قلم) سره هم انسان ته پر نورو مخلوقاتو فضیلت ورکړی شوی او هم په خپله د انسانانو تر منځ یوه ته پر بل فضیلت.
- (قلم) د زده کړې او پوهې ډېره اغېزمنه وسیله ده، په دې سره انسان د دې مجال ترلاسه کوي چې په ډېرو هغو حقایقو پوه شي چې له بلې لارې پرې پوهېدل ورته ممکن نه وو
- لکه څنګه چې دلته د (علم بالقلم) الفاظ په دې معنا دي چې انسان ته له قلم نه د استفادې استعداد ورکړی شوی، الله تعالی د هغه په فطرت کې دا ملکه ایښې چې قلم جوړ کړي، خپل ما في الضمیر ولیکي او نورو ته ئې انتقال کړي او له دې نه

د زده کړې او تعلیم او تعلم وسیله جوړه کړي، همدا راز په نورو آیتونو کې دې ته ورته راغلي الفاظ لکه (علمه البیان) او (علم آدم الاسماء کلها) هم هغو استعدادونو ته اشاره کوي چې انسان ته ورکړی شوي. انسان ته د (بیان) ملکه ورکړی شوې، کولی شي خپل (مافی‌الضمیر) اظهار کړي او له کلماتو او الفاظو نه په استفادې سره خپل قصد، هدف، نظر او پیغام تشریح او توضیح کړي، هغه ته د هر څه د پېژندو او په هر څه د یوه مناسب نوم ایښودو استعداد ورکړی شوی، هغه کولی شي خپله پوهه د نومونو په قالب کې ترتیب، تنظیم او حفظ کړي او نورو ته ئې انتقال کړي. دا د انسان یوه ځانګړتیا ده، دا صفت په نورو مخلوقاتو کې نه شته، په دې سره الله تعالی انسان ته پر ټولو مخلوقاتو فضیلت او شرف ورکړی

- په اصل کې انسان (بې علمه) دی، په تدریج سره زده کړه کوي او علم ترلاسه کوي. د انسان د پوهې او علم تفاوت د نورو ژوو له شعور او پوهې سره په دې کې دی چې نور ژوي ثابت او محدود علم لري، له مخکې د دوی په خټه او دماغ کې ایښودل شوی، په فطري او الهامي توګه ورته تفهیم شوې چې څنګه ژوند وکړي، کوم کوم کارونه وکړي، څه وخوري او د څه له خوراکه ډډه وکړي، څنګه مفید او مضر سره بېل کړي، خو انسان کولی شي چې تر هغه څه زیات هم زده کړي چې په فطري او الهامي توګه ورښودل شوي او په ضمیر کې ئې ایښودل شوي. دی کولی شي زده کړه وکړي، د خپلې پوهې سطحه لوړه کړي، اسرار کشف کړي او پټ حقایق ځان ته معلوم کړي، په (لوستلو)، (لیکلو) او له (قلم) نه په استفادې سره د خپلې حافظې ظرفیت لوړ او پراخ کړي او په هغه څه هم پوه شي چې نور پرې پوهېدلي او دی ترې غافل وو او له پېژندو ئې عاجز. که انسان ته له (قلم) نه د استفادې استعداد نه وی ورکړی شوی او په لیك او لوست نه پوهېدی نو د هر چا علم او پوهه به له ده سره پاتې کېده، نه به په دې توانېدو چې د نورو له پوهې او تجربو ګټه واخلي او نه به ئې خپل تجارب او علم نورو ته انتقالولی شو.

تاسو د قرآن دا علمي، دقیقه او په حقیقت او واقعیت ولاړه وینا د بایبل له دغې بې بنسټې ادعا سره مقایسه کړئ چې وایي: انسان د معرفت د ونې مېوه وخوړه، سترګې ئې پرانستې شوې، د ځان او خپل ماحول په حال پوه شو.

• بايبل دلته ويلي چې لومړی آدم عليه السلام ته د عدن په سيمې کې يو باغ جوړ کړی شو، بيا د دې باغ د خړوبولو لپاره د همدې عدن له سيمې يو دومره ستر سيند جاری کړی شو چې د دجلې او فرات په څېر څلور رودونه ترې جلا شوي وو، خو دا باغ دومره ووړ وو چې آدم عليه السلام يوازې په هغه کې کار کاوو او د هغه ساتنه به ئې کوله!! او دا ستر سيند له هغه وروسته د عدن له سيمې په بهېدو شو چې خدای دا باغ تيار پيدا کړی او جوړ کړی وو!! دا ټولې خبرې هم د عقل خلاف دي او هم د واقع خلاف، معمول خو دا ده چې لومړی په يوې سيمې کې اوبه پيدا کېږي بيا په کې بوټي او ونې، خو بايبل د دې عکس خبره کوي!! نه د دې څلورو رودونو سرچينه يوه ده، نه له يوه سينده سره جلا شوي، نه د دجلې او فرات شاوخوا کې داسې بل ستر رود شته چې دجله او فرات ترې بېل شوي وي، د بايبل دا خبره ډېره عجيبه ده چې وايي دجله او فرات له يوه ستر سينده بېل شوي، حال دا چې دجله او فرات په سر کې نه بلکې په پای کې سره يو ځای شوي، ښايي د بايبل ليکونکي ته چا ويلي وو چې دا دواړه رودونه په فلانۍ سيمې کې سره يو ځای دي او بر سره بېل، ده گمان کړی چې له بره سره يو ځای دي او په پای کې سره بېل!! که دا رودونه له جنوب شرقه د شمال غرب په لوري بهېدی نو بيا د بايبل خبره سمه وه، خو خبره برعکس ده، دا رودونه د عراق له شمال غربه د جنوب شرق په لوري بهېږي او د خليج خولې ته نږدې سره يوځای کېږي، د بايبل دا خبره هم نامعقوله ده چې د يوه کس تر څارنې او ساتنې لاندې يو ووړ باغ دې په دومره ستر سيند خړوبه شي، که د دجلې او فرات ترڅنگ د فيشون او جيحون په نامه رودونه هم وی، چې نه شته او په نقشه کې هم نه ترسترگو کېږي، نو داسې څلور رودونه خو دومره ستر ملك ته اوبه ورکولی شي چې ټول عراق او ايران احتوا کړي، الله تعالی به څنگه داسې ستر رود د آدم عليه السلام تر څارنې لاندې د يوه واړه باغ د خړوبولو لپاره پيدا کوي؟!! او که له جيحون نه مراد د آمو دريا وي چې سر چينه ئې د پامير له لوړو ده او د دجلې او فرات له سرچينو نږدې پنځه زره کيلو متره فاصله لري، نو بيا خو به د بايبل د ليکونکي هغه د عدن باغ هومره ستر وي چې يوه څنډه ئې په افغانستان، تاجکستان او اوزبکستان کې او بله ئې په عراق کې!! او که جيحون کوم داسې رود

وي چې له کوش نه تېرېږي نو کوش اوس د ایران مربوطه سیمه ده!! دا خبره هم صحیح نه ده چې د سیند سرچینه او د باغ موقعیت دې یوه سیمه (عدن) وي، معمولاً خو د سیند سرچینه له هغو ځمکو ډېره لرې وي چې خړوبوي ئې.

• د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: آدم علیه السلام ته د کومې مېوې د نه خوړلو توصیه شوې وه او ګواښل شوی وو چې که دا مېوه وخورې حتماً مرې؟ د حیات د ونې که د معرفت د ونې؟ بایبل دلته په دې هکله څه نه وایي خو ډېر وروسته د دې وضاحت کوي، طبیعي ده چې دا د حیات د ونې مېوه نه شي کېدی دا ځکه چې هغه خو په مرګ نه بلکې په دائمي ژوند منتج کېږي!! او د دوهمې خبرې معنا خو دا ده چې که ته د معرفت ترلاسه کولو هڅه وکړې او (د ښه او بد پېژندو د ونې) مېوه وخورې نو هرو مرو مرې، یعني په پټو سترګو ژوند کوه، د معرفت د ونې مېوه مه خوره، دا مېوه ستا د مرګ باعث کېږي!! په دې هکله څو پوښتنې لرو:

١. آدم علیه السلام خو دا مېوه وخوړه، ولې مړ نه شو؟ ولې د بایبل د خدای خبره غلطه وختله؟ هغه خو ورته ویلي وو چې که دا مېوه وخورې مطمئن اوسه چې حتماً مرې!!

٢. د انسان د مرګ یو ستر عامل خو د بایبل د خبرې برعکس د ده عدم معرفت دی، هغه که له بیمارۍ مري وجه ئې دا ده چې د دې بیمارۍ د علاج دوا نه پېژني، هغه که د کوم دښمن په لاس مغلوبېږي او په قتل رسېږي سبب ئې دا دی چې معرفت ئې ناقص دی، د دښمن د پرځولو او د ده له شره د ځان ژغورلو په چل او چم نه پوهېږي، معرفت خو د ده د ژوند د اوږدوالي باعث دی نه د مرګ باعث، الله تعالی به څنګه ده ته وایي چې د معرفت د ونې مېوه ستا د مرګ باعث کېږي؟!!

د دې فصل له ١٨تر ٢۴ پورې جملې دا دي:

(خدای وفرمایل: مناسبه نه ده چې آدم یوازې وي، باید ده ته کوم مناسب یار او ملګری پیدا کړم، نو دغه وخت خدای ټول هغه حیوانات او مرغان د آدم خوا ته راوړل چې له خاورو ئې جوړ کړي وو، ترڅو وګوري چې آدم به څه څه نومونه پرې ږدي، په دې توګه ټول حیوانات او مرغان ونومول شول، نو آدم ټول حیوانات او مرغان ونومول، خو د ده لپاره مناسب یار ونه موندل شو، دغه وخت خدای آدم ویده

کړ، د ده یوه پښتۍ ئې راوایسته او د هغې تش ځای ئې په غوښې ډك کړ او له دې پښتۍ ئې یوه ښځه جوړه او د آدم خوا ته ئې راوسته، آدم وویل: دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده، نوم دې (نسا) وي ځکه چې له (انسان) نه اخیستل شوې)، (په همدې وجه ده چې انسان له خپل مور پلار نه بېلېږي او له خپلې مېرمنې سره جوخت کېږي او له دې وروسته دواړه سره یو کېږي)!!

په دې څو لنډو جملو کې څو عجیبې او د خندا وړ خبرې ګورو:

- دا وینا داسې ده لکه چې څوك ووایي: خدای خپلې اشتباه ته متوجه شو چې آدم ئې یوازې پیدا کړی او دا مناسب کار نه وو اوس غواړي دا اشتباه جبران کړي او ده ته کومه جوړه او ملګرې راپیدا کړي.
- دا ملګرې باید دی په خپله او د حیواناتو او مرغانو له منځه غوره کړي، نو ځکه ئې ټول حیوانات او مرغان د ده خوا ته راوستل، ده د ځان لپاره کوم مناسب (یار) په دوی کې ونه موندو، هیڅ یو ئې د ملګرتیا لپاره غوره نه کړ، صرف دا کار ئې وکړ چې په هر یوه ئې یو نوم کېښود او په دې توګه د ټولو شیانو لپاره همغه وخت او د آدم علیه السلام له لوري نومونه غوره شول!!
- نو کله چې آدم علیه السلام له حیواناتو او مرغانو څخه کوم (یار) ځان ته غوره نه کړ، الله تعالی د دې لپاره خوب پرې راوست چې یوه پښتۍ ئې ترې راوباسي، پرته له دې چې درد احساس کړي او له هغې څخه ده ته یو (یار او ملګرې) جوړه کړي، آدم علیه السلام په ژور خوب ویده وو چې پښتۍ ئې ترې وایستی شوه، تش ځای ئې په غوښې ډك کړی شو، له پښتۍ ئې یوه ښځه جوړه کړی شوه، د آدم علیه السلام له راویښېدو مخکې د ده خوا ته حاضره کړی شوه، کله چې هغه له خوبه راویښ شو په خپلې خوا کې ئې ومونده او فوراً ئې وویل: دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده، نوم دې (نسا) وي ځکه چې له (انسان) نه اخیستل شوې)!! ډېره ډېره عجیبه ده چې یو هوښیار او عقلمند انسان داسې خبرې په خوله راوړي یا ئې له بله واوري او وئې مني!! آیا داسې ناپړتې او خوشې خبرې د الله تعالی کتاب ته منسوبول لویه بې باکي او جسارت نه دی؟!! مګر الله تعالی خپل مخلوقات دغسې پیدا کوي لکه بایبل چې وایي؟ مګر دا هره شبېه چې الله تعالی

حیوانات او د دوی جوړې پیدا کوي دغسې ئې پیدا کوي لکه بایبل چې ادعا کوي؟ آیا کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې د ژوو د جوړه جوړه پیدا کولو په اړه د الله تعالی سنت همداسې دی لکه په بایبل کې چې لیکل شوي؟ آیا سمه ده چې ووایو: لومړی د ټولو حیواناتو نارینه پیدا شوي بیا ئې له پښتیو د دوی ښځینه پیدا شوې؟! د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: آدم علیه السلام څنګه پوه شو چې دا زما د هډوکو یو هډوکی او زما د غوښې یوه غوښه ده؟ د بایبل د ادعا په اساس خو دی ویده وو او په دې هم نه دی پوه شوی چې د جراحي عملیات پرې ترسره شوي او یوه پښتۍ ترې ایستل شوې!! چا تاسو ته ویلي او څنګه به دا خبره ثابتوئ چې د آدم علیه السلام ژبه عبري یا عربي وه او پر خپلې ملګرې ئې د نسا نوم ایښی؟!! که د بایبل له ادعا سره سم په ټولو شیانو باندې نومونه د آدم علیه السلام له لوري ایښودل شوي وي ولې دا نومونه په ټولو انساني ژبو کې سره ورته نه دي؟ ستاسو په لور، زوی، خور، مور او پلار چا نومونه ایښي؟ په موټر، کمپیوټر، سیکل، تلویزیون، راډیو او ... دا نومونه آدم علیه السلام ایښي که د ده اولاد؟

• دا خبره له مخکنیو سره څه ارتباط لري چې بایبل ویلي: (په همدې وجه ده چې انسان له مور او پلاره بېلېږي او له خپلې مېرمنې سره جوخت کېږي او له دې وروسته دواړه سره یو کېږي)!! مونږ خو د مخکنیو جملو په هیڅ ځای او هیڅ لفظ کې داسې څه نه وینو چې له مور او پلاره د انسان بېلېدا او له خپلې مېرمنې سره یو ځای کېدا توجیه کړي!! دا بې ربطه خبرې ښیي چې د بایبل لیکوال له ادبي لحاظه هم ډېرې ستونزې درلودې.

د بایبل په درېیم فصل کې، د انسان سقوط تر عنوان لاندې په لومړیو ۱۹ جملو کې دا مطالب لولو:

• مار تر ټولو هغو حیواناتو ډېر زیرك وو چې خدای پیدا کړي وو، یوه ورځ مار د ښځې خوا ته راغی او هغې ته ئې وویل: آیا رښتیا ده چې خدای تاسو د باغ د ټولو ونو د مېوو له خوړلو منع کړي یئ؟ ښځې په ځواب کې ورته وویل: مونږ ته اجازه راکړی شوې چې د ټولو ونو مېوه وخورو پرته د یوې ونې چې د باغ په منځ کې ده، خدای امر کړی چې د دې ونې مېوه ونه خورو او حتی لاس ورنه وړو که نه نو مرو.

مار ورته وويل: "مطمئن اوسه چې نه مرې، بلکې خدای ښه پوهېږي چې کله تاسو دا مېوه وخورئ سترګې مو پرانستل کېږي، د خدای په څېر کېږئ او ښه له بده بېلولی شئ"، هغه ونه ښځې ته ښایسته وبرېښېده او له ځان سره ئې فکر وکړ چې "کېدی شي د دې ښایسته ونې مېوه خوندوره وي او پوهه مې په برخه کړي، نو د دې ونې مېوې ئې راوشکولې، وئې خوړلې او خپل خاوند ته ئې هم ورکړې او هغه هم وخوړلې" په همدې سره د دوی دواړو سترګې پرانستلې شوې، په خپلې بربنډتیا پوه شول، نو د انځر له پاڼو ئې د ځان پټولو جامه جوړه کړه، د همدې ورځې په مازدیګر کې، آدم علیه السلام او ښځې ئې د خدای غږ واورېدو چې په باغ کې ګرځېدو، نو په ونو کې پټ شول، خدای آدم ته غږ کړ: اې آدمه! چېرې یې، ولې پټېږې؟ آدم ځواب ورکړ: ستا غږ مې په باغ کې واورېدو، ووېرېدم، دا ځکه چې لوڅ وم، نو ځکه پټ شوم، خدای وفرمایل: چا درته وویل چې لوڅ یې؟ آیا د هغې ونې مېوه دې خوړلې ده چې ترې منع کړی مې وې؟ آدم ځواب ورکړ: دغې ښځې چې زما ملګرې دې ګرځولې، ما ته ئې دا مېوه راکړه او ما هم وخوړه، دلته نو خدای له ښځې وپوښتل: دا څه کار وو چې تا وکړ؟ ښځې وویل: مار وغولولم!! نو خدای مار ته وویل: د دغه کار د کولو په سبب به د ځمکې تر ټولو وحشي او اهلي حیواناتو زیات ملعون وې، تر څو چې ژوندی وې په خپلې سینې به خوځې، خاورې به خورې، ستا او د ښځې او ستا د نسل او د ښځې د نسل تر منځ به تلپاتې دښمني اچوم، د ښځې نسل به ستا سر ځپي او ته به د ده پنډۍ چیچې، دغه وخت خدای ښځې ته وفرمایل: ستا د زېږولو د وخت درد به درته زیات کړم، ته به په درد او کړاوو سره خپل اولاد زېږوې، د خپل مېړه مشتاقه به وې او هغه به پرتا برلاسی وي، بیا خدای آدم ته وفرمایل: له دې کبله چې د خپلې ښځې خبره دې ومنله او د هغې ونې مېوه دې وخوړله چې درته ویلي مې وو مېوه ئې مه خوره، ځمکه به تر لعنت لاندې راشي او ته به په خپل ټول عمر کې په زحمت او کړاو سره خپل معاش ترې ترلاسه کوې، له ځمکې به اغزي او خاشاك درته راټوکېږي او د بېدیا بوټي به خورې، د عمر تر پایه به د تندي په خولو سره ډوډۍ خورې او په پای کې به همغې خاورې ته بېرته ورګرځې چې ترې واخیستی شوې، دا ځکه چې ته له خاورو جوړ

شوی يې او خاورو ته به بېرته ورګرځې، آدم خپله ښځه حوی (يعني ژوندون) ونوموله، ځکه چې دا بايد د ټولو ژونديو مور شي!!!

په دې برخې کې دومره بېهوده او د خندا وړ خبرې دي چې انسان ورته حيران شي، نه پوهېږو مسيحيان څنګه دا خبرې د الله تعالی له لوري او د يوه مقدس آسماني کتاب خبرې ګڼي!! لاندې څو خبرو ته ئې متوجه شئ:

- وايي مار تر ټولو حيواناتو زيات زيرك دی، حال دا چې د مار زيرکتيا تر ډېرو ډېرو حيواناتو لږ ده.
- وايي مار د ښځې د غولولو لپاره باغ ته ورغی!! نه پوهېږو د مار ئې د ښځې له غولولو سره څه؟ کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې مار کولی شي ښځه وغولوي!!
- وايي: مار ښځې ته وويل: خدای تاسو ته حقيقت نه دی ويلی، دا سمه نه ده چې د دې مېوې په خوړلو سره تاسو مرئ، حقيقت دا دی چې د دې مېوې په خوړلو سره تاسو په ښه او بد پوهېږئ، خدای په دې خاطر نه غواړي چې تاسو دا مېوه وخورئ چې په دې سره تاسو د خدای په شېر معرفت ترلاسه کوئ او په ښه او بد پوهېږئ او د ده رقيبان درنه جوړېږي، هغه نه غواړي چې رقيب ولري!! د همدې لپاره ئې تاسو د دغې مېوې له خوړلو منع کړي يئ!! بايبل وايي چې د مار خبره سمه وخته او د خدای خبره ناسمه او د حقيقت خلاف، دوی دواړو دا مېوه وخوړه، مړه نه شول، برعکس په ښه او بد پوه شول!!
- بايبل په دې بحث سره ښځه د ګناه اصلي عامل او باعث معرفي کوي، د ګناه پيل د دې لخوا شوی، د ځمکې پر سر لومړی ګناه د دې له لوري وه، نارينه هم د دې په لاس ګناه ته هڅول شوی! او دا د حقيقت او واقع کاملاً خلاف خبره ده، د ګناه په کولو کې د ښځې جسارت تر نارينه ډېر لږ دی، په نارينه وو کې د مجرمانو شمېر تل تر ښځو زيات وي، ښځه غالباً د نارينه تقليد کوي، په هغه پسې اقتدا کوي، د ښځو جوړښت داسې دی چې تر نارينه ئې ښېګړو ته تمايل زيات وي، قوي عاطفه ئې د بدو په ځای ښو ته هڅوي، تل ګورو چې نارينه د ګناه لپاره په ښځو پسې ورځي.

په جنت کې د ممنوعه مېوې په اړه به د اصلي انجيل وينا حتماً هغسې وي چې په قرآن کې راغلې، قرآن دا موضوع د يوې ډېرې ژورې علمي موضوع په حيث ښېږلې او يوه ستر علمي حقيقت ته ئې اشاره کړې او هغه دا چې د عالم په ټولو ژوو کې يوازې انسان داسې پيدا شوی چې مجبور دی د مفيد او مضر خوراك په هکله له بله معلومات ترلاسه کړي، نور ژوي داسې پيدا شوي چې د پيدا ښېت له لومړيو شېبو په دې پوهېږي چې کوم څه وخوري او کوم څه نه، په دماغ کې ئې د مضر او ګټور بوټي او دانې د تشخيص استعداد ايښودل شوی، د دغه استعداد په مرسته د پيدا ښېت له لومړۍ ورځې سم او ناسم خوراك معلومولی شي، د آهو بچی، ورى، سېرلی، وزګوړی، سخوندر، جونګی او ټول نور ژوي او بچيان ئې هغه بوټي نه په خوله کوي چې ورته مضر وي، خو د انسان بچی ډبره، خاوره، سکروټه او هر څه په خوله کوي، تر اوږدې مودې ئې بايد مور سمبال کړي او د تاواني شيانو له خوړلو ئې وساتي، قرآن په جنت کې د آدم عليه السلام د ځای په ځای کېدو او د ممنوعه شجرې په يادولو سره دغې اساسي او مهمې خبرې ته اشاره کړې، خو د بايبل ليکوال له دې نه يوه خندونکې بې بنسټه قصه جوړه کړې!!
دا ډېره ډېره مسخره خبره ده چې د دغې مېوې له خوړلو مخکې دوی خپل بربنډتوب نه احساساوو او له خوړلو وروسته پوه شول چې بربنډ دي!! او دا ځکه چې مخکې بې معرفته ول او د معرفت د مېوې له خوړلو وروسته ئې سترګې پرانستلې شوې او خپل لوڅوالی ئې احساس کړ!! حقيقت د دې خبرې کاملاً عکس او دا دی چې: الله تعالی د ځمکې په سر هر ژوي ته داسې لباس ورکړی چې هم ښايسته دی، هم ئې په ځان برابر دی، نه ګنډل غواړي او نه اوبدل، نه زړېږي او نه شړېږي، هم ئې په ژمي کې له يخنۍ ساتي او هم په دوبي کې له تودوخې. د ځينو لباس خو دومره ښايسته دی چې که د نړۍ ټول انسانان راغونډ شي نو نه په دې ظرافت، لطافت، ښايست او رنګ کې داسې لباس اوبدلی شي او نه ئې ګنډلی. په ټولو ژوو کې يوازې انسان هغه مخلوق دی چې بربنډ دی، د نورو په څېر جامه نه لري، دې ته اړ دی چې ځان ته به جامه جوړوي، د ژمي لپاره بېله او د دوبي لپاره بېله، د قرآن له وينا معلومېږي چې انسان په سر کې داسې نه وو، وروسته بربنډ شوی، له لوېدو مخکې ئې

داسې جامه وه چې هيڅکله به نه بربنډ کېدو، تل ئې دی پټ ساتو، نه د جامو اوبدلو ته اړ وو او نه ګنډلو ته، له دې جامو نه د يوې اشتباه په نتيجه کې محروم شو، د ممنوعه شجرې مېوه ئې وخوړه او په دې سره هغه جامه ترې وايستی شوه او بربنډ شو، لومړی ئې د ونو له پاڼو ځان ته جامه جوړه کړه او وروسته ئې نورې جامې، ځينې ئې يوازې د ځان پټولو لپاره، ځينې ئې د ښايست او سينګار لپاره او ځينې ئې د تقوی لباس، سنګين، باوقاره له ګناه نه مانع لباس. د بايبل ليکونکي د آدم عليه السلام بربنډېدا هغسې توجيه کړې، له سره لوڅ ول، خو نه پرې پوهېدل، د معرفت د مېوې په خوړلو سره پرې پوه شول!! په مسلمانانو کې د بايبل تر اغېز لاندې راغلي خلك د آدم عليه السلام له لومړني لباس نه داسې تعبير لري چې ګواکې دا به له وړيو، وربښمو، سنډو او يا مالوچو نه اوبدل شوې کومه جامه وه، چې د ده په قد قامت برابره ګنډل شوې وه، حال دا چې اوبدلې او ګنډل شوې جامه بني آدم جوړه کړې، الله چې کومه جامه ورکوې هغه اوبدل او ګنډل نه غواړې. دوی نه د قرآن الفاظو ته پام کړی او نه هغه څه ته چې هره شېبه ئې په خپلو سترګو ګوري، يوې خوا ته په مليونهاوو هغه ژوي ګوري چې په ښايسته الهي جامو پټ دي او بلې خوا ته يوازې بني آدم چې له دې جامې محروم او دې ته اړ شوی چې له وړيو، وربښمو، سنډو، نيلون او يا مالوچو نه ځان ته جامه جوړه کړي، قرآن په دې سره يو ستر علمي حقيقت بيان کړی خو د اسرائيلي رواياتو په دام کې پرېوتو کسانو له دې نه افسانه جوړه کړې.

- له کومې ورځې چې انسان له لومړنۍ الهي جامې محروم شوی او په خپل لاس د جامو جوړولو ته اړ شوی، نو همدا جامه د انسانانو ترمنځ د تفريق، تبعيض او يو په بل د لويي او تېرې وسيله ګرځېدلې، نه ګورئ چې په دغه جامه کې څومره ظلمونه کېږي، په عسکري او پوليسي جامو کې هره ورځ څومره بې ګناه انسانان ځورول کېږي، څومره شريف انسانان د خړو جامو په سبب تحقير کېږي، څومره ذليل انسانان په فاخره جامو کې تر نورو ځان لوړ ګڼي، نه ګورئ چې يوه له خپلې جامې د ګيدړې پوستکی جوړ کړی خلك پرې غولوي، بل له جامو نه د پسه په څېر بې آزاره بربښې خو په سينه کې ئې د لېوه زړه او هغه بل به په خپلو جامو سره ځان

دا سې ښيي چې زمری دی خو تر ګیدړ به زیات بې زړه او جبون وي. الله تعالی انسان ته د جامو جوړول ورښودلي، د دې لپاره چې ځان له تودوخې او یخنۍ پرې وژغوري او د هغه لباس ئې په درېو ډولونو وېشلی: د ځان پټولو لباس، د ښایست لباس او د تقوی لباس، خو انسان له خپلې جامې نه یا د غولولو وسیله جوړه کړې، یا د ظلم او تېرې وسیله، یا یو په بل د لویي او تکبر ذریعه!!

• قرآن د آدم علیه السلام د غولولو او له جنت نه د ده د ایستلو کار شیطان ته منسوبوي، شیطان همغه څوك دی چې د آدم علیه السلام اولاد (انسان) ګناه ته هڅوي، دا نن چې مونږ یو څوك احساسوو چې په زړه مو چونډۍ لګوي، ګناه ته مو هڅوي، ګناه او حرام راته ښایسته کوي، زمونږ د (ارتقاء) او (دوام) باعث ئې ګڼي، همغه چې مونږ ئې په سترګو نه ګورو خو هره شېبه ئې اغېز احساسوو، زمونږ جد ته همدا دوکه مار مخلوق او همدا وسوسه اچوونکی په همدې توګه ورغلی، همدا سې ئې ورته ویلي: که دا مېوه وخورئ (په جنت کې تل پاتې کېدا) او (معنوي ارتقاء) به مو په برخه شي، قرآن په دې اړه همغه خبره کړې چې هر انسان ئې هره شېبه په خپل ژوند کې احساسوي، خو بایبل خوشې او بېهوده خبره کوي او دا وسوسه د مار له لوري ګڼي!!

• د بایبل دا خبره تر ټولو حیرانوونکې ده چې وایي: د همدې ورځې په مازدیګر کې، آدم علیه السلام او ښځې ئې د خدای غږ واورېدو چې په باغ کې ګرځېدو، نو په ونو کې پټ شول، خدای آدم ته غږ کړ: اې آدمه! چېرې یې، ولې پټېږې؟ آدم ځواب ورکړ: ستا غږ مې په باغ کې واورېدو، ووېرېدم، دا ځکه چې لوڅ وم، نو ځکه پټ شوم، خدای وفرمایل: چا درته وویل چې لوڅ یې؟ آیا د هغې ونې مېوه دې خوړلې ده چې ترې منع کړی مې وې؟ آدم ځواب ورکړ: دغې ښځې چې زما ملګرې دې ګرځولې، ما ته ئې دا مېوه راکړه او ما هم وخوړه، دلته نو خدای له ښځې وپوښتل: دا څه کار وو چې تا وکړ؟ ښځې وویل: مار وغولولم!!

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

• بایبل الله تعالی دا سې معرفي کوي: په یوه وړوکي باغ کې ګرځي، د ګامونو غږ ئې آدم علیه السلام واورېدو، ترې پټ شو، خدای نه پوهېدو چې آدم چېرې دی،

غږ ئې ورته وکړ: اې آدمه چېرې يې؟ له دې هم خبر نه وو چې دوی دواړو هغه ممنوعه مېوه خوړلې ده!!! له آدم عليه السلام نه پوښتنه کوي: څنګه پوه شوې چې لوڅ يې؟ آيا هغه مېوه مو خوړلې چې ترې منع کړي مې وئ؟!! له دې هم نه وو خبر چې ښځې دا کار کړی!! او له دې هم چې مار غولولې وه!!

• په دې سزا هم لږ غور وکړئ چې مار ته د دغه غولولو په وجه ورکړی شوه: تل دې په سينه خوځېږي، خاورې دې خوراك شه!! پوښتنه کوو: آيا مار له دې د مخه په سينه نه په پښو خوځېدو؟ دا نور ډېر حيوانات او خزندې چې په سينه خوځېږي هغوی ته د کومې ګناه سزا ورکړی شوې؟! دا څومره نامعقوله او غلطه خبره ده چې د مار خوراك خاوره ده!! هيڅ مار خاوره نه خوري، د مار خوراك خاوره نه بلکې د مرغانو، موږکانو او چنګښو په څېر حيوانات دي!!

ښځې ته چې کومه سزا ورکړی شوې په دې هم لږ غور وکړئ: د زېږولو د وخت درد دې زيات شه!! د خاوند د اشتياق په اور وسوځې، هغه دې پر تا برلاسی وي!! پوښتنه کوو: دغو بې شمېره حيواناتو ته چې د اولاد زېږولو په وخت کې همداسې د درد احساس کوي، د کومې ګناه سزا ورکول کېږي؟! د مېړه اشتياق خپلې مېرمنې ته زيات دی که د مېرمنې خپل مېړه ته؟ مګر دا اشتياق سزا ده؟ په ټولو ژوو کې دا اشتياق شته، دوی ته د کومې ګناه په وجه دا د اشتياق سزا ورکړی شوې؟ دا اشتياق خو سزا نه بلکې د الله تعالی يوه لويه پيرزوينه ده، د انسان او حيوان د نسل د دوام يوه ستره وسيله ده، تاسو ولې دې اشتياق ته د سزا په سترګه ګورئ؟ قرآن خو د ښځې او مېړه ترمنځ دا الفت، مينه او اشتياق د الهي رحمت او پيرزوينې يوه ستره بېلګه ګڼي!! آيا دا سمه ده چې د نارينه سلطه او برلاسی پر خپلې مېرمنې ښځې ته سزا وګڼو؟! دا برلاسی يوه طبيعي مسئله ده، په اکثرو حيواناتو کې هم د دې شاهد يو، داسې چې نارينه د ښځې ساتنه او څارنه کوي، ترې دفاع کوي، بل ئې خوا ته نه پرېږدي، اداره کوي ئې، ... دا برلاسي نه يوازې ښځې ته سزا نه شو ګڼلی بلکې د ښځې لپاره يوه ستره الهي پېرزوينه ده، چرګ له خپلو چرګو دومره دفاع کوي چې پرې زخمي زخمي شي، همداسې بې شمېره نور مرغان او حيوانات، هيڅ عاقل انسان به د بايبل دا وينا د منلو وړ ونه ګڼي.

له ۲۰ تر ۲۴ پورې د دې فصل جملې داسې دي:

(خدای د حیوان له پوسته لباس جوړ کړ او آدم او مېرمنې ته ئې ورواغوست، بیا خدای وفرمایل: اوس چې آدم زمونږ په څېر شوی او ښه او بد پېژني، باید پرې ئې نږدو چې د "حیات د ونې" مېوه هم وخوري او تر ابده ژوندی وي، نو خدای دی د عدن له باغه وایست، تر څو ولاړ شي او په هغې ځمکې کې کار وکړي چې له خاورې ئې جوړ شوی، په دې توګه ده آدم د عدن له باغه وایست او د عدن د باغ په شرقي برخې کې ئې د اور په داسې سرو تورو سمبال فرشتې وګمارلې چې هرې خوا ته څرخي، ترڅو د حیات د ونې لاره خوندي وساتي!!)

د دې کرښو د مطالبو په اړه څو پوښتنې راولاړېږي:

- مخلوقاتو ته د لباس په ورکولو کې د الله تعالی سنت داسې نه دی چې د کوم درزي په څېر چا ته لباس جوړ کړي او ورواغوندي، د بایبل لیکوال په دې نه پوهېږي چې د الله تعالی له لوري د لباس ورکولو معنا څه ده!! الله تعالی ټولو حیواناتو، ونو او بوټو ته مناسب مناسب لباس ورکړي، چې هم ئې له یخنۍ ساتي، هم له ګرمۍ او هم له حشراتو او مکروبونو، آدم علیه السلام ته هم د نورو په څېر مناسب لباس ورکړی شوی وو، خو د ممنوعه مېوې په خوړلو سره له هغه لباسه محروم شو، لومړی ئې په پاڼو ځان پټ کړ، بیا د حیواناتو په پوستکي او وروسته وروسته د ده اولاد له وړیو او تاره اوبدل شوې جامې ځان ته جوړې کړې.
- د بایبل لیکوال کله د عدن باغ په ځمکې کې ګڼي او کله ئې له ځمکې بهر، مخکې ئې ویلي وو چې دا د ځمکې شرقي لوري ته واقع دی، خو دلته وایي چې آدم د عدن له باغه وایستی شو او هغې ځمکې ته ولېږلی شو چې ترې جوړ شوی!!
- دی خدای داسې معرفي کوي چې نه غواړي د ده په مخلوقاتو کې داسې څوک وي چې په ښه او بد پوهېږي، غوښتل ئې چې آدم علیه السلام د معرفت د ونې مېوه ونه خوري، خو د ده د ارادې خلاف آدم علیه السلام د هغې مېوې په خوړلو موفق شو!! اوس نو دا تدابیر سنجوي چې څنګه د دې مخه ونیسي چې آدم علیه السلام د حیات د ونې مېوه هم ونه خوري او د ده لپاره یو تلپاتې حریف او رقیب نه شي!! نو ځکه ئې له یوې خوا آدم علیه السلام د عدن له باغه وایست او له بلې خوا ئې دغې

ونې ته د رسېدو په لار کې داسې فرشتې وګمارلې چې په تورو سمبال وي او دا تورې هم د اور تورې چې هرې خوا ته څرخي او نه پرېږدي څوك ترې تېر شي!!
پوښتنه کوو: که دا باغ آسمان کې وي طبيعي ده چې له آسمانه د آدم له راکوزېدو وروسته هغه باغ ته د ده ننوتل ممکن نه وو، نو په سرو تورو سمبال فرشتې د څه لپاره ګمارل کېدې؟ او که دا په ځمکې کې وو نو مونږ ته ووايئ چې چېرې دی اوس خو له داسې پهره دارانو تېرېدل آسانه شوي، که آدم علیه السلام نه شو تېرېدی اولاد ئې اوس کولی شي د حیات ونې ته د رسېدو لپاره په هلیکوپترو سره هلته ځان ورسوي. که عادي خلك دا کار نه شي کولی پاپ ته خو ډېره آسانه ده!!
له دغو بېهوده او چټي خبرو نه هر څوك په دې پوهېدی شي چې د بايبل لیکوال څوك او د څنګه شخصیت خاوند دی او د الله تعالی په اړه د ده انګېرنې څومره بې بنسټه دي!!
قرآن د بايبل د دغو غلطو خبرو د تردید او تصحیح لپاره فرمايي چې الله تعالی آدم علیه السلام د داسې مخلوق په څېر پیدا کړ چې معرفت ئې تر فرشتو ډېر لوړ وو، په هر څه د پوهېدو توان او استعداد ئې ورکړ، په هغه څه ئې د پوهېدو توفیق ورکړ چې فرشتې پرې نه پوهېدې او د همدې معرفت او پوهې په سبب ئې د ځمکې خلافت ده ته وسپارو، د معرفت په وجه ئې دی رټلی نه دی، د ځان رقيب او حريف ئې نه دی ګڼلی بلکې د ځمکې خلافت ئې ورسپارلی او فرشتو ته ئې امر کړی چې ده ته سجده وکړي، بايبل وايي چې فرشتې په سرو تورو د آدم مقابله کوي او قرآن وايي چې فرشتو آدم علیه السلام ته سجده وکړه او الله تعالی د ځمکې او آسمان هر څه آدم علیه السلام ته مسخر کړل.
د بايبل څلورم فصل په داسې مسخره بحثونو مشتمل دی چې جمله جمله ئې د خندا وړ او د حقیقت خلاف ده!!
لومړی څلور جملې ئې دا مطالب بیانوي: حوی حامله شوه، زوی ئې وزېږاوو او نوم ئې پرې قائن کېښود، بیا ئې بل زوی پیدا شو چې هابیل ئې ونوماوو، هابیل شپني کوله او قائن بزګري، څه موده وروسته قائن د خپلې ځمکې له حاصلاتو یوه هدیه خدای ته وړاندې کړه، هابیل هم د خپلې رمې څو هغه څاروي ذبح کړل چې د

خپلو مېندو لومړني بچيان ول او د غوښې تر ټولو غوره برخه ئې خدای ته وړاندې کړه، خدای هابيل او د ده هديه قبوله او قائن او د ده هديه ئې قبوله نه کړه، قائن غصه شو او له ډېرې غصې ئې سر ټيټ واچاوو ، يوه ورځ قائن له خپل ورور هابيل نه وغوښتل چې له ده سره بېديا ته ولاړ شي، کله چې په صحرا کې ول ناڅاپي قائن پر خپل ورور بريد وکړ او هغه ئې وواژو، بيا خدای ترې پوښتنه وکړه چې هابيل چېرې دی؟ قائن خدای ته ځواب ورکړ: زه څه پوهېږم چې هغه چېرې دی، زه خو ئې څارونکی نه يم؟!! خدای وفرمايل: آيا دا کار د کولو وو چې تا وکړ؟ ستا د ورور وينه ما ته چيغې وهي، ته نور ملعون يې او له دغې ځمکې چې ستا د ورور په وينو سره شوې رټل کېږې، نور به ځمکه هغه حاصل نه درکوي چې بايد درکړی ئې وی، قائن وويل: دا سزا خو زما له زغمه اوچته ده، له دې وروسته چې هر څوك ما ووينې وژني به مې، خدای وفرمايل: داسې نه ده، هيڅوك دې نه شي وژلی، که چا ووژلې سزا به ئې ستا د سزا اووه برابره وي، بيا خدای قائن په داسې نښې سره نښانمند کړ چې که څوك ئې وګوري وئې نه وژني!! بيا ليکي چې قائن د عدن ختيځ ته د يوه ښار په جوړولو لګيا شواو د خپل زوی خنوع نوم ئې پرې کېښود!! بيا وايي چې د ده په اووم نسل کې د يابال په نامه يوه لمسي ئې په کېږديو کې ژوند کول او شپني رايج کړه او د ده ورور د لومړي ځل لپاره موسيقي اختراع کړه او چنګ او نی ئې جوړ کړل او د دوی ناسکه ورور توبل د قائن لمسي مسي او سپنيز آلات جوړ کړل!! لمك د دوی پلار خپلو مېرمنو ته وويل: ما يو ځوان وژلی، که څوك د هغه په بدل کې ما ووژني، سزا به ئې اووه اويا برابره وي!!

په دې خيالي او له ځانه جوړې کړې جعلي قصې کې څو برخې د يادولو وړ او په دې ارزي چې نقد شي:

- د آدم عليه السلام د اولاد شمېر به د ده تر اووم اتم نسله پورې ښايي دومره هم نه وو چې يو وړوکی کلی ترې جوړ شي، د قرآن او اصلي انجيل دا وينا ډېره دقيقه ده چې د دوی د اوسېدا ځای جنت (باغ) او خوراك ئې مېوه وه، تر ډېرې اوږدې مودې بايد د ده اولاد په مېوو اکتفا کړې وي، په دې مودې کې نه دوی زراعت ته مخه کړې او نه ئې حيوانات اهلي کړي، علمي تحقيقات او څېړنې ښيي چې انسان

ډېر وروسته او له نن نه يوازې څو زره کاله مخکې زراعت ته مخه کړې او حيوانات ئې اهلي کړي او دا هم د مجبوريت په وجه او په دې خاطر چې شمېر ئې زيات شوی، يوازې ئې په مېوو اکتفا نه شوی کولی او دې ته اړ شوي چې د خوراك نوي نوي توکي او نوې نوې منابع ولټوي. د بايبل دا وينا کاملاً غيرعلمي او بې بنسټه ده چې د آدم عليه السلام زوی يا د ده اووم اتم نسل زراعت پيل کړی، په کېږديو کې ژوند ئې پيل کړی او له اوسپنې او مسو ئې آلات جوړ کړي، علمي تحقيقات ښيي چې انسان مس او اوسپنه له نن نه څو زره کاله مخکې کشف او له هغوی ئې د ساده وسايلو جوړولو لپاره استفاده پيل کړه، په ابتداء کې يوازې د ښکار لپاره او ډېر وروسته د ځمکې کيندلو او بيا د قطع کولو او رېبلو لپاره، علمي څېړنې او تحقيقات دا هم ښيي چې انسان په سر کې په طبيعي سوړو او غارونو کې اوسېدو، بيا ئې د لوړو ډډې تراشلې او ځان ته ئې د اوسېدو غارونه جوړ کړي، په خېمو کې ژوند او يا د ځمکې پر سر کور جوړول ډېر ډېر وروسته او له نن نه څو زره کاله مخکې پيل شوي، د آدم عليه السلام د زوی قائن په اړه دا ويل چې هغه د ښار په جوړولو بوخت شو ډېره مسخره خبره ده، هېڅ عاقل انسان به په داسې غلطې خبرې د خولې پرانستلو جسارت ونه کړي!!

• د بايبل ليکونکي هڅه کړې چې د اصلي انجيل او د هر الهي کتاب هغه لارښوونه او صريح حکم نفي کړي چې د قتل عادلانه سزا قصاص او د قاتل وژل ګڼي، دی ليکي چې خدای، قائن (قاتل) په داسې توګه نښانمند کړ چې څوك ئې ونه وژني او دا پرېکړه ئې وکړه چې که څوك دا قاتل ووژني سزا به ئې د ده اووه برابره وي او د دې قاتل په اووم نسل کې لمسی وايي: ما قتل کړی، خو که څوك ما ووژني سزا به ئې اووه اويا برابره وي!! پوښتنه کوو: د بايبل له نظره د قاتل سزا څه ده؟ له مخکې بيانه خو معلومېږي چې سزا ئې لعنت او تبعيد دی، نو تاسو ووايئ چې د دې قاتل د قاتل سزا اووه برابره ټاکل شوې د دې معنا څه ده؟ اووه ځله لعنت او اووه ځله تبعيد؟ او ولې بايد د دې قاتل سزا د لومړني په پرتله اووه برابره زياته وي؟ که څوك زما زوی ووژني او زه انتقام ترې واخلم او هغه ووژنم زما سزا به ولې د هغه قاتل اووه برابره وي؟ په کوم دليل او کوم انساني معيار سره دا ظالمانه

فیصله توجیه کولی شو؟

د دې فصل وروستۍ **۲۲** جمله داسې ده:

کله چې شیث (د آدم علیه السلام زوی) ستر شو خدای یو زوی ورکړ چې نوم ئې انوش وو، د همدې انوش په وخت کې خلکو د خدای عبادت پیل کړ!!

د دې غلطۍ وینا معنا دا ده چې له دې د مخه د انوش سلف، د آدم علیه السلام په شمول، د خدای عبادت نه کاوو!! پوښتنه کوو چې د دې خبرې معنا څه ده؟ ولې ئې د خدای عبادت نه کاوو؟ آیا خدای ئې نه پېژندو؟ د عبادت په کولو نه پوهېدل؟ که له خدایه پرته ئې د بل چا عبادت کاوو؟ که بایبل په دې عقیده وي چې آدم علیه السلام پیغمبر نه وو او حتی د خدای عبادت ئې هم نه کاوو، نو بیا له هغه سره د الله تعالی مسلسل لیدل او خبرې کول څنګه توجیه کوي؟

د پیدا ښت بل فصل (له آدمه تر نوح پورې) نومول شوی، تر دې عنوان لاندې، ګڼ شمېر نومونه اخیستل شوي او د هر یوه عمر په ګوته شوی، لکه دا چې آدم ۱۳۰ کلن وو چې شیث پیدا شو، بیا ئې ۸۰۰ کاله ژوند وکړ او په ۹۳۰ کلنۍ کې وفات شو، شیث **۱۳۵** کلن وو چې زوی ئې انوش پیدا شو، د انوش له زېږېدو وروسته ئې ۸۰۷ کاله ژوند وکړ او په ۹۱۲ کلنۍ وفات شو، همداسې د قینان، مهلل ئیل، یارد، خنوخ، متوشالح، لمك او نوح نومونه اخلي او عمرونه ئې بیانوي او لیکي چې نوح په **۵۰۰** کلنۍ کې د دریو زامنو سام، حام او یافث خاوند شو!!که پوښتنه وشي چې دا تاریخونه له دومره دقت سره مو له کومې مرجع ترلاسه کړې؟ د تاریخ په کوم کتاب کې مو لوستي او که د الله تعالی له لوري په نازل شوي کوم کتاب کې؟ له هغه وخته خو نه کوم لیکلی تاریخ شته او نه د الهي کتاب کومه پاڼه!! محال ده چې د الله تعالی له لوري لېږل شوی کتاب دې په داسې غیر ضروري خبرو بحث وکړي؟ د بایبل د ادعا له مخې له آدم علیه السلام نه تر نوح علیه السلام پورې ۱۰ نسله او له نوح علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې هم لس نسله تېر شوي او د دې معنا دا ده چې ګواکې له آدم علیه السلام نه تر ابراهیم علیه السلام پورې شل نسله یعنې نږدې دوه زره کاله تېر شوي!! او که له ابراهیم علیه السلام نه تر نن پورې نږدې څلور زره کاله وګڼو نو باید د بایبل د ادعا له مخې د

ځمکې پر سر د انسان له پیدا ښتنه تر نن پورې نږدې شپږ زره کاله تېر شوي وي!! خو راشئ وګورو چې علمي تحقیقات او څېړنې په دې هکله څه وايي؟! تحقیقات خو ښيي چې د نړۍ په ګوټ ګوټ کې، د بایبل د عدن له سیمې نه په زرهاو میله لرې، له نن نه نږدې لس زره کاله مخکې نه یوازې انسانان د ځمکې پر سر اوسېدل بلکې مدني ژوند ئې پیل کړی، د دې مدني ژوند ډېر آثار ترلاسه شوي، د بایبل د حساب له مخې خو باید د نوح علیه السلام تر طوفانه د ځمکې پر سر دومره انسانان اوسېدل چې شمېر ئې د یوه کلي په اندازه وو او دا کلی به د فرات او دجلې خوا ته د عدن باغ په شا وخوا کې وو، د نوح علیه السلام له طوفانه وروسته تر ابراهیم علیه السلام پورې به هم د انسانانو شمېر همدومره وو!! نو پوښتنه کوو چې له دې نېټې ډېر د مخه په چین، اندونیزیا او افریقا کې د انسانانو د ژوند، هغه هم مدني ژوند، لپاره بایبل څه توجیه وړاندې کولی شي؟! دا د آدم علیه السلام له نسله نه وو که د بایبل لیکوال د تاریخ په لیکلو کې ستونزه درلوده؟

قرآن نه د محمد علیه السلام عمر په ګوته کړی او نه د کوم بل پیغمبر یا تر بحث لاندې شخصیت، نه ئې د ده پلار، نیکه، مور، لوڼو، لمسیانو نوم اخیستی او نه ئې دا ویلي چې قبیله ئې څه نومېده او شجره څه وه؟ دا ځکه چې دا مسایل د یوه لارښود الهي کتاب د بحث موضوع نه شي کېدی او په دې نه ارزي چې یو داعي پرې ځان مصروف کړي، د مسیحیانو یو مشهور شخصیت پولس خپل یوه شاګرد ته لیکي: دا خلك پرېږده چې په خوشو قصو مشغول او په بېهوده شجرو باندې بحثونه کوي او په خپلو کې په جدل او شخړو بوخت دي، پولس دا قصې خوشې او بېهوده ګڼي او په شجرو باندې بحثونه د وقت ضیاع. قرآن یواځې د نوح علیه السلام په هکله دومره ویلي چې **۹۵۰** کاله ئې په دعوت او مبارزه کې تېر کړل خو د دومره اوږدې مبارزې په نتیجه کې یواځې دومره کسانو پرې ایمان راووړ چې په ډکې کشتۍ کې ځای شول، دا هم د ده د عمر په ګوته کولو لپاره نه بلکې د دې لپاره چې مؤمنانو ته لارښوونه وکړي چې که مبارزه اوږده شوه نو خپله حوصله مه بایلئ، ستاسو جد **۹۵۰** کاله مبارزه وکړه، نه ستړی شو او نه ناامېده!! د الله تعالی کتاب خو د تاریخ کتاب نه دی چې د شخصیتونو عمرونه او د دوی شجرې بیان

کړي!! د بايبل لويه برخه شجرو ته مختص شوې او د دې هڅه شوې چې د بني اسرائيلو د دولسو قبيلو تاريخ او شجره په ډېر تفصيل سره بيان کړي، د بايبل له دې بحثونو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا هغه انجيل نه دی چې پر عيسی عليه السلام نازل شوی، د الله تعالی له لوري هر نازل شوی کتاب بايد د قرآن په څېر په لارښوونو او احکامو شامل وي نه په قصو او د دې او هغې قبيلې د شجرې په بيانولو!!

وروسته (د نوح طوفان) تر عنوان لاندې په څو داسې ګډو وډو، بې ربطه او بې معنا جملو بحث پيل کوي چې د بايبل له ليکواله پرته ئې هيڅوك په معنا نه پوهېږي او ښايي په خپله ليکوال هم نه پوهېدو چې څه ليکي:

(په دې وخت کې چې د ځمکې پر سر د انسانانو شمېر په زياتېدو وو، د خدای زامن د انسانانو د ښايسته لوڼو مجذوب شول (پرې مين شول) او هره يوه ئې چې خوښه شوه خپله مېرمن ئې کړه، په دې وخت کې خدای وفرمايل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، ځکه هغه فاني کېدونکی او نفساني مخلوق دی، نو يو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي"، نو کله چې د خدای زامنو د انسانانو له لوڼو سره نږديکت وکړ، د ديوانو په څېر دنګ دنګ سړي ترې پيدا شول، دا د مخکنۍ زمانې نومیالي او معروف باتوران دي، کله چې خدای وليدل چې انسانان په ګناهونو کې غرق دي او تل د بدو کارونو په لوري درومي د انسانانو په پيدا کولو پښېمانه او ناراضه شو.)

په دې اړه څو عرايض لرم:

- داسې معلومېږي چې د بايبل ليکوال غوښتل د هغو افسانوي شخصيتونو د پيدا ښت د څرنګوالي لپاره يوه توجيه جوړه کړي چې د بوډيو په نکلونو کې ياد شوي، د ديوانو په څېر ستر ستر او دنګ دنګ چې پيل به ئې په يوې ګوتې پورته کاوو او د بحر له تله به ئې نهنګ په لاس راايستو، دا دی بايبل دې پوښتنې ته ځواب ورکوي چې دا ديوانو ته ورته معروف شخصيتونه څنګه پيدا شول؛ د خدای زامنو د انسانانو ښايسته ښايسته لوڼې خپلې مېرمنې کړې، د دوی له نږدېکته دا معروف پهلوانان پيدا شول. ډېره عجيبه ده چې کوم انسان د داسې خبرې کولو

جسارت کوي او تر دې هم ډېره د حیرانتیا خبره دا ده چې کوم انسان داسې خوشې او مسخره خبره مني.

- د بایبل ځینو مفسرینو بې ځایه هڅه کړې چې دا الفاظ توجیه کړي او د خدای له زامنو نه د شیث صالح زامن جوړ کړي، په حاشیه کې ئې لیکلي: (ښایي د خدای له زامنو نه مراد د شیث خدای پالونکي زامن وي، دا ځکه چې د خدای د زامنو اطلاق په خدای پالونکو انسانانو هم کېږي، خو ځینې نور مفسرین په دې باور دي چې له دې نه مراد هغه فرشتې دي چې د خدای له امره ئې سرغړونه وکړه) خو هر څوك پوهېږي چې دا خوشې خبرې او بې ځایه هڅه ده، د بایبل لیکوال په ډېر صراحت سره ویلي چې دا د خدای زامن وو نه انسانان وو او نه هم فرشتې، وایي د خدای زامنو د انسانانو لونې نکاح کړې، د دوی له وصلته نوی نسل پیدا شو، جسد ئې دیوانو ته ورته خو روح ئې د خدای روح!! خو خدای وفرمایل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، دا ځکه چې انسان فاني او نفساني دی، یعني د انسانانو دا خدائي نسل د تل لپاره دوام نه کوي، د خدای روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي!! د همدې لپاره اوس هغه دیوانو ته ورته مخکني انسانان نه شته، که څوك پوښتنه کوي چې اوس ولې داسې دیو صفته او دیو هیکله انسانان نه شته، د بایبل لیکوال ورته لنډ او آسانه ځواب ورکړی!! خدای ویلي وو چې زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي!!
- نه پوهېږو د دې جملې (نو یو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي) له مخکنیو سره څه ارتباط دی؟!! مونږ ته ووایه: د بایبل خدای د خپلو زامنو په کوم کار غصه شوی، د انسانانو د لونو په نکاح کولو که د دیو هیکله انسانانو په پیدا کېدو؟ او ولې پوره یو سل شل کاله فرصت؟
- تاسو ګورئ چې د بایبل خدای په دې نه پوهېدو، هغه انسان چې دی ئې پیدا کوي څنګه مخلوق به وي، ښه کارونه به کوي که بد، ګناه ته به ئې میلان زیات وي که نېکو کارونو ته؟ خو کله چې خدای ولیدل چې انسانان په ګناهونو کې غرق دي او تل د بدو کارونو په لوري درومي، د انسانانو په پیدا کولو پښېمانه او ناراضه شو. د بایبل جاهل او ظالم لیکونکی د دې پروا هم نه لري چې د الله تعالی په هکله

داسې غلطې خبرې وليکي!! بايبل د دې عنوان په اوومې جملې کې داسې ليکي: نو خدای وفرمايل:زه هغه انسان د ځمکې له سره محوه کوم چې پيدا مې کړ، حتی حيوانات، مرغان او خزندې هم له منځه وړم، دا ځکه چې د دوی په پيداکولو متأسف يم!!

وروسته د نوح عليه السلام د طوفان په اړه بحث کوي خو د بحث په ترڅ کې به وګورئ چې جملې ئې بې ربطه او غلطې او د واقع خلاف او په داسې توګه لکه کومه بوډۍ چې د ژمي په شپو کې خپلو وړو وړو لمسيانو ته يوه خيالي کيسه کوي. لکه چې په ۱۲ او ۱۳ فقرو کې ليکي: کله چې خدای د انسان فساد او شرارت وليدو نوح ته ئې وويل: تصميم مې نيولی چې دا خلك هلاك کړم، ځکه چې ځمکه ئې له شرارته ډکه کړې، زه به دوی له ځمکې سره يو ځای له منځه وړم!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: خدای خو ځمکه له منځه نه ده وړې، يوازې د وچې څه حيوانات ئې له منځه وړې، الله تعالی به څنګه داسې خبره کوي چې حقيقت ونه لري او عملي نه شي، يا خو د بايبل ليکوال د اصلي انجيل د مطلب په سم او دقيق بيانولو کې ستونزه لري، د دې په ځای چې ووايي: دا خلك او د ځمکې پر وچې حيوانات له منځه وړم، غلط الفاظ کاروي او ليکي دا خلك سره له ځمکې له منځه وړم!! او يا خو ئې دا هر څه له خپله ځانه ليکلي او دې ته ئې هم پام نه دی شوی چې دا خبره سمه نه ده!!

وروسته د نوح عليه السلام د کشتۍ طول، عرض او لوړوالی په ډېر دقت سره ۳۰۰، ۵۰ او ۳۰ ذراع ګڼي او ليکي چې کړکۍ ئې چېرې او دروازه ئې چېرې وه!! او ادعا کوي چې دا درې پوړې کشتۍ وه!! معلومه نه ده چې د بايبل ليکوال دا ارقام له کومه ترلاسه کړي؟ او که لږ ځير شو نو ښايي داسې کشتۍ له نوح عليه السلام نه څو زره کاله وروسته جوړه شوې وي!!

په اووم فصل کې ليکي: بيا خدای نوح ته وفرمايل: ته او کورنۍ دې کشتۍ ته ننوځئ، دا ځکه چې د دې دور په ټولو خلکو کې مې يوازې ته ربښتونی او صالح وموندې!! پوښتنه کوو: که د هغه دور په ټولو خلکو کې يوازې نوح عليه السلام ربښتونی او صالح انسان وو او د همدې لپاره الله تعالی وژغورو نو زامن او کورنۍ

ئې د څه لپاره وژغورل شول؟ آیا هغوی د نوح علیه السلام په خاطر وژغورلی شول، که داسې وي نو دا خو له عدالت او انصافه ډېره لرې خبره ده، مونږ خو هر هغه قاضي ظالم او بې انصافه ګڼو چې د یوه په خاطر بل معاف یا مجازات کړي، مجرم د صالح دوست په خاطر معاف کړي او صالح د مجرم دوست په خاطر مجازات کړي، له عادل الله تعالی نه خو داسې بې انصافي او غیرعادلانه قضاوت ډېر ډېر لرې دی، مونږ ته خو قرآن ویلي چې د نوح علیه السلام مېرمن او زوی هم د غرق شوو په ډله کې ول، دا ځکه چې د ده په څېر صالح نه ول، او که دوی هم د ژغورلو وړ او نېك انسانان ول بیا نو د بایبل لیکوال غلط شوی چې لیکي: خدای نوح ته وویل ته او کورنۍ دې کشتۍ ته ننوځئ دا ځکه چې د دې دور په ټولو خلکو کې مې یوازي ته ربښتونی او صالح وموندې!!

بیا لیکي چې خدای نوح ته وفرمایل: اووه جوړې هغه څاروي چې غوښه ئې حلاله ده، اووه جوړې مرغان او یوه جوړه د نورو حیواناتو درسره واخله، ترڅو له طوفانه وروسته د دوی نسل د ځمکې پر سر پاتې شي، خو په ۲۰ فقرې کې لیکي: له کشتۍ راکوځېدو سره سم نوح د خدای لپاره د قربانۍ ځای جوړ کړ او د هر حلال حیوان او مرغه ئې یو یو هلته ذبح کړل او خدای د نوح په دې کار ډېر خوښ شو، پوښتنه راولاړېږي: چې یو یو ئې نر یا ښځه ذبح شول نو بیا ئې نسل څنګه دوام وکړ، دا قرباني خو باید لږ تر لږه یو کال وروسته شوې وی او نوح علیه السلام تر هغه صبر کړی وی چې دغو حیواناتو او مرغانو بچیان زېږولي وی!! په ۱۴ او ۱۵ فقرې کې د مخکنۍ ادعا برعکس لیکي: د هر ډول وحشي او اهلي حیواناتو، مرغانو او خزنده وو یوه یوه جوړه هم له دوی سره ول، په دې سره د بایبل لیکوال خپله مخکنۍ وینا ردوي، هلته د خدای امر داسې ګڼي: اووه جوړې هغه څاروي چې غوښه ئې حلاله ده، اووه جوړې مرغان او یوه جوړه د نورو حیواناتو درسره واخله، دلته د هغې خبرې خلاف وایي: د هر ډول وحشي او اهلي حیواناتو، مرغانو او خزنده وو یوه یوه جوړه هم له دوی سره ول، که داسې وي نو دا مخکې د اووه اووه جوړو او یوې جوړې یادول د څه لپاره وو؟

بیا لیکي: او کشتۍ ته د دوی له ننوتو وروسته خدای د کشتۍ دروازه په دوی

پسې بنده کړه، ۴۰ شپې ورځې باران وورېدو، کشتۍ اوبو په سر واخیسته او وخوځېده، دومره باران وورېدو چې اوبه د جګو جګو غرونو تر څوکو هم اووه ګزه واوښتې، د ځمکې د سر ټول ژوي هلاك شول، یوازې د دې کشتۍ سورلۍ وژغورل شوې، ۱۵۰ ورځې همداسې ځمکه تر اوبو لاندې وه، ۱۵۰ ورځې وروسته کشتۍ د ارارات د غرونو پر سر تم شوه، درې میاشتې وروسته د غرونو څوکې څرګندې شوې او بیا څلوېښت ورځې وروسته نوح د کشتۍ کړکۍ پرانیسته او یو کارغه ئې بهر خوشې کړ، خو کارغه بېرته کشتۍ ته راستون نه شو، بیا ئې یوه کوتره پرېښوده، تر څو وګوري چې آیا د کښېناستو لپاره کومه وچه ځمکه پیدا کېږي، خو کوترې کوم ځای پیدا نه کړ، دا ځکه چې لا اوبه د ځمکې پر سر وې، نوح اووه ورځې نور صبر وکړ، بیا ئې همغه کوتره خوشې کړه، دا ځل د لمر لوېدو په وخت کې په داسې حال کې د نوح خوا ته راستنه شوه چې په مښوکې کې ئې د زیتون شنه پاڼه وه، له دې نه نوح پوه شو چې د ځمکې د اکثرو برخو اوبه ناستې دي، یوه اونۍ وروسته نوح بیا همغه کوتره پرېښوده، خو دا ځل هغه بېرته راستنه نه شوه!! د کوترې د خوشې کولو نه یوه میاشت وروسته نوح د کشتۍ سر لوڅ کړ، بهر ئې وکتل او وئې لیدل چې د ځمکې سطحه وچه شوې، اته اونۍ نورې هم تېرې شوې او بلآخره ټوله ځمکه وچه شوه، دا وخت خدای نوح ته وویل: اوس د دې وخت رارسېدلی چې ټول له کشتۍ ووځئ!!)

څوك چې په دې خبرو لږ هم غور وکړي په آسانۍ ورته جوته کېږي چې ټولې بې بنسټه او له ځانه جوړې شوې خبرې دي، په دې کې لاندې څو خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

- که هغه وخت څلوېښت ورځې باران ورېدلی وي، نو د ځمکې د بیا وچېدو لپاره حد اکثر څلوېښت ورځې په کار وي خو د بایبل لیکونکی وایي چې نوح علیه السلام نږدې دیارلس میاشتې وروسته د ځمکې سطحه وچه ومونده.!!
- که دا کشتۍ د ارارات د غرونو په سر تم شوې وي نو هغه ځای باید په لومړۍ اونۍ کې کاملاً وچ شوی وي، نوح علیه السلام دا دیارلس میاشتې د څه لپاره په کشتۍ کې داسې ایسار وو چې شاوخوا ته د کتلو لپاره ئې د کشتۍ له کړکۍ نه

بهر هم ونه کتل او له کارغه او کوترې ئې کار اخیست چې وګوري چېرې وچه ځمکه شته که نه؟!! مګر د یوه جګ غره په سر ناست انسان ته د دې ضرورت وي چې د مرغانو په واسطه وچه ځمکه معلومه کړي؟ له جګه ځایه خو هم اوبه معلومېږي او هم وچه ځمکه!!

- بایبل وایي چې نوح له کشتۍ نه له راکوځېدو سره سم د هر ډول څاروي څخه یو یو د قربانۍ لپاره ذبح کړ، حال دا چې ده ته ویل شوي وو چې د دغو څارویو یوه یوه جوړه د دې لپاره په کشتۍ کې درسره واخله چې نسل ئې دوام وکړي خو ده په همغه لومړۍ ورځ د دغو جوړو یو یو ذبح کړ!! د بایبل لیکوال دې ووایي چې په دغو خبرو کې کومه یوه رښتیا ده؟ د دغو حیواناتو نسل څنګه دوام وکړ؟ دا څاروي ئې په کشتۍ کې د ذبح کولو لپاره له ځان سره اخیستي وو که د نسل د دوام لپاره؟!

بیا لیکي: په دغې قربانۍ باندې خدای ډېر خوښ شو او له ځانه سره ئې وویل: زه به بیا د انسان په خاطر چې له ماشومتوبه ئې زړه د ګناه په لوري متمایل وي ځمکه لعنت نه کړم او بیا به داسې ټول ژوي له منځه نه وړم!! بایبل مخکې ویلي وو چې الله تعالی د انسان په پیدا کولو پښېمانه شو او دلته ئې ویلي چې د دې طوفان په رالېږلو پښېمانه شو!! دا ځکه چې د انسان د ګناهونو لپاره ئې ولې پر ځمکې لعنت ولېږو او د ځمکې د سر ټول ژوي ئې له منځه یووړل، له دې وروسته به تر قیامته پورې داسې کار بیا نه تکراروي!! او دا ځکه چې د انسان ګناه یو طبیعي کار دی له ماشومتوبه د ګناه په لوري متمایل وي!! د الله تعالی په هکله دا خبره یوازې یو کافر او بې ایمانه انسان کولی شي او د انسان په هکله دا خبره یوازې هغه په ګناهونو کې تر ستوني غرق ګناهګار انسان کولی شي چې د ګناه لپاره توجیهات لټوي او هڅه ئې دا وي چې ثابته کړي د انسان ګناه کول یوه طبیعي مسئله ده، ګناه له ماشومتوبه ورسره ملګرې وي!! یو با ایمانه انسان به څنګه دا خبره کوي چې نعوذبالله خدای اشتباه کوي، په خپلو کړو پښېمانه کېږي!!

قرآن هم په ځای ځای کې د نوح علیه السلام د قصې ځینې برخې رااخلي، خو نه د یوې تاریخې پېښې د بیانولو په منظور بلکې د پند او وعظ په موخه او په ډېرې اغېزمنې بڼې کې او هلته چې غواړي د یوه مطلب د اثبات لپاره د یوې تاریخي

ببلگې وړاندې کول مفید او مؤثر وي. کله چې غواړي دعوتگرانو او مبارزینو ته ووایي: داسې نه چې د خپلې مبارزې په اوږدېدو سره ستړې یا مأیوس شئ او مبارزه نیمگړې پرېږدئ، ستاسو جد نوح علیه السلام نه نیم سوه کاله مبارزه وکړه خو نه ستومانه شو او نه مأیوس او نه ئې له مبارزې لاس واخیست، کله چې غواړي مخاطبینو ته دا خبره وکړي چې د الله تعالی معامله له هر انسان سره د ده د ایمان او عمل له مخې وي نه د ده د نسب له مخې، نو ورته وایي: دا دی د نوح علیه السلام مېرمن او زوی د خپل عمل په وجه له نورو سره یو ځای غرق شول، له نوح علیه السلام سره د دوی خپلوي ونه ژغورل، کله چې غواړي د حق د لارې مجاهدینو ته ډاډ او اطمئنان ورکړي چې الله تعالی به باطل ځواکونه حتماً له ماتې او زوال سره مخامخ کوي که څه هم شمېر ئې زیات او ټوله نړۍ پرې ډکه وي او حق پالونکي به حتماً ژغوري او پر باطل پالونکو به حتماً بریا ورپه برخه کوي که څه هم شمېر ئې لږ وي، نو د نوح علیه السلام قصه ئې د یوې تاریخي ببلگې په توگه مخې ته ږدي.

بایبل تر دې عنوان لاندې (له نوح سره د خدای ژمنه) د ډېرو بې ربطه او رکیکو جملو په ترڅ کې لیکي: بیا خدای نوح او د ده زامنو ته وویل: زه له تاسو سره او ستاسو له راتلونکو نسلونو سره او حتی له ټولو حیواناتو، مرغانو او خزنده وو سره ژمنه کوم چې له دې وروسته به هیڅکله ژوي په طوفان سره هلاك نه کړم او ځمکه به هم بیا د طوفان په واسطه نه ویجاړوم، له تاسو سره زما د دې عهد نښه دا ده چې: خپل قوس قزح (د بوډۍ ټال، هغه لیندۍ ته ورته رنگینې گارې چې د باران په وخت په آسمان کې راڅرگندې شي) په وریځو کې ږدم او دا به زما د هغې ژمنې نښه وي چې له نړۍ سره مې کړې، کله چې وریځې د ځمکې پر سر خورې کړم او قوس قزح راڅرگند شي، هغه وخت به ما ته خپله هغه ژمنه رایادېږي چې له تاسو او نورو ژوو سره مې کړې، نو ځکه به بیا نړۍ په طوفان سره له منځه نه ځي!!

دا د بایبل یوه بله لویه بې باکي او جسارت دی چې د الله تعالی په شأن کې ئې کوي او وایي چې نعوذبالله د خدای حافظه ضعیفه ده، په وریځو کې ئې خپله رنگینه لیندۍ ایښې ده تر څو د وریځو خورېدو په وخت کې راڅرگنده شي او خدای ته خپله هغه ژمنه ورپه یاد کړي چې له نوح علیه السلام او د ده له زامنو سره

ئې کړې وه، که دا نښه نه وی نو کېدی شو یو ځل بیا ئې په طوفان سره دا ځمکه او ټول ژوي له منځه وړي وی!! د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: الله تعالی خو له دغې ژمنې وروسته هم ډېر ډېر ځلې په طوفانونو سره ډېر انسانان او نور ژوي له منځه وړي، کله کله خو ئې شمېر لکونو ته رسېدلی، بایبل خو د الله تعالی له قوله داسې لیکي: ژمنه کوم چې له دې وروسته به هیڅکله ژوي په طوفان سره هلاك نه کړم!! د بایبل لیکنه ناقصه او غلطه ده که په دې وخت کې نعوذبالله خدای خپله ژمنه هېره کړې او یا قوس قزح نه دی څرګند شوی؟!!

د همدې عنوان په ۲۰او ۲۱ فقرې کې داسې لیکي: نوح د کرهنې په کار بوخت شو، د انګورو باغ ئې جوړ کړ، یوه ورځ چې ډېر شراب ئې څښلي وو د مستۍ په حالت کې په خپلې خېمې کې لوڅ څملاست، حام (د ده زوی او د کنعان پلار) دی په دې حالت کې ولیدو، بهر ولاړ او خپلو ورونو ته ئې حال ووایو، سام او یافث د دې خبرې په اورېدو سره یو ټادر په خپلو اوږو واچاوو او په داسې حال کې د پلار په لوري وخوځېدل چې شا ئې د پلار خوا ته وه تر څو هغه بربنډ ونه ګوري، بیا ئې ټادر پرې وغوړاوو، کله چې نوح په سد شو او پوه شو چې حام څه کار کړی نو وئې ویل: په کنعان دې لعنت وي، د خپلو ورونو د بنده بنده دې وي، خدای دې سام ته برکت ورپه برخه کړي او کنعان دې د ده غلام او مریی وي، خدای دې یافث ته برکت ورکړي او د سام د نېك مرغۍ شریك دې وي او کنعان دې د ده غلام وي!!)

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- بایبل یوازې د نوح علیه السلام په اړه نه بلکې د اکثرو پیغمبرانو علیهم السلام په هکله همداسې خرابه او کچه ژبه کاروي او په شراب څښلو او نورو ناوړه کارونو ئې متهموي، حال دا چې هیڅ پیغمبر او حتی هیڅ شریف او هوښیار انسان د شرابو څښلو شوق نه کوي.
- د حام د دومره وړې ګناه په وجه ولې باید د ده زوی او اولاد د لعنت وړ وګرځي، کوم انصاف او عدالت دا خبره صحیح ګڼي چې د پلار په جرم زوی د الهي لعنت مستحق شي؟!!
- د بایبل لیکوال هڅه کړې چې د بني اسرائیلو جد سام په داسې ځېرې کې

انځور کړي چې نوح علیه السلام برکت ورپه برخه کړی او د دوی رقیب قوم کنعانیان د لعنت وړ، له برکته محروم او د دوی غلامان معرفي کړي!! تاسو به د بایبل په ځای ځای کې وګورئ چې دغه احساس خپل ځان ښیي او په یوې بلې بڼې کې راڅرګندېږي.

- د دې غلطۍ انګېرنې په مقابل کې قرآن فرمایي چې خلك برابر دي، ټول ښه پیدا شوي، هیڅوك له خپلې مور بد نه دی پیدا شوی، ټول انسانان له یوې ګډې جوړې مور او پلاره پیدا شوي، په رګونو کې ئې یوه وینه خوځېږي، نه ئې د پیدا ښت ماده بېله بېله ده، نه نسل او نسب او نه پیدا کوونکی، الله تعالی یو د بل په ګناه نه نیسي، نه د چا په وینا بې ګناه انسان د لعنت وړ ګرځوي او نه ئې د برکت مستحق، له هر چا سره ئې معامله د هغه د عمل او عقیدې له مخې وي.

د نړۍ د ملتونو انشعاب

بایبل تر دې عنوان لاندې د مختلفو ملتونو شجرې بیانوي، د بایبل لویه برخه په دغې موضوع بحث ته مختص شوې!! خو د بحث په ترڅ کې د خلکو ترمنځ د ژبو د بېلوالي په اړه د بایبل د لیکوال له سلیقې سره سم داسې لیکي: هغه مهال د نړۍ ټولو خلکو په یوې ژبې خبرې کولې، شمېر ئې ورو ورو زیات شو، د شرق په لوري وخوځېدل، د بابل په سیمې کې ئې په خپلو کې مشوره وکړه چې راشئ داسې لوی ښار جوړ کړو چې لوړ برج به ئې وي تر څو د نوم او ښنان خاوندان شو او همدا به مونږ له خورېدو او بېلېدو خوندي وساتي، د ښار په جوړولو کې ئې د تیږو په ځای له پخو خښتو او د ګچ په ځای له قیره کار واخیست، خو کله چې خدای دې ښار او برج ته وکتل چې د جوړېدو په حال کې وو، وئې ویل: د ټولو خلکو ژبه یوه ده او متحد شوي او دغه کار ته ئې ملا تړلې، که ئې مخه ونه نیسم نو په راتلونکې کې به هر هغه کار وکولی شي چې زړه ئې وغواړي، نو د دوی ژبه به سره بېله بېله کړم، تر څو د یوه بل په خبرو پوه نه شي، دغه اختلاف باعث شو چې دوی د هغه ښار له جوړولو لاس واخلي او په دې توګه خدای دوی خواره واره کړل!!

ګورئ چې دلته هم بایبل خدای د انسان د حریف او رقیب په توګه معرفي کړی،

د انسانانو يو والى نه خوښوي، له وحدته ئې وېره لري، د دوی ژبه ئې د دې لپاره سره بېله بېله کړه چې يو د بل په خبرو پوه نه شي او يووالى ئې له منځه ولاړ شي!!

د ژبو تر منځ د توپير په اړه د بايبل توجيه ډېره غلطه او بې بنسټه ده، نه خو دا توپير د دې مانع ګرځي چې يو د بل په خبرو پوه شي او نه خو د ژبې يو والى او بېل والى خلك متحد يا متفرق کوي، ډېر قومونه داسې دي چې ژبه ئې يوه ده خو له شديد اختلاف سره مخامخ او يو د بل وينو ته تږی او ډېر بيا داسې چې ژبه ئې بېله بېله خو سره متحد او تر سکنيو ورونو ډېر سره خواږه دي، د بايبل دا توجيه نه د ژبې طبيعي ارتقاء توجيه کولی شي او نه په يوې ژبې کې د اختلاف راولاړېدو دلايل په ګوته کولی شي، هر ژب پوه انسان په دې پوهېږي چې دا تعبير بې بنسټه او غير علمي دی!! که بايبل ويلي وی چې د خلکو د زياتوالي، له يوې سيمې بلې ته د دوی کوچېدل او له يوه بله بېلېدل د دې سبب شو چې په ژبو کې اختلاف راپيدا شي او نوې نوې نومونه او الفاظ او ژبې رامنځته شي، هر چا به دا خبره ورسره منله، الله تعالی انسان ته دا استعداد ورکړی چې د هر شي لپاره مناسب نوم غوره کړي، دا د انسان کمال او په ټولو نورو ژوو د ده امتياز په ګوته کوي او دا بې له شکه پر ده باندې د الله تعالی لويه پېرزوينه او احسان دی، مونږ نن ډېر داسې الفاظ، کلمات او نومونه لرو چې سل کاله مخکې په هيڅ ژبې کې نه ول، دا ځکه چې مخکې دا شيان نه ول، وروسته وروسته راپيدا شوي، د دې اختلاف په عواملو او اهميت د علم او پوهې خاوندان پوهېږي لکه چې قرآن فرمايي:

[illegible]

[illegible] الروم:۲۲

او د الله تعالی د قدرت له نښو څخه د آسمانونو او ځمکې پيدا ښت او ستاسو د ژبو او رنګونو اختلاف دی، يقيناً چې په دې کې پوهانو او عالمانو ته نښې دي!!

په رښتيا که زمونږ ژبې ارتقاء نه شوی کولی او مونږ د نويو شيانو لپاره نومونه نه شوی وضع کولی، له څومره ستونزو سره به مخامخ وو، د يوه شي په هکله د

بحث په دوران کې به مجبور وو هغه شی په خپله راحاضر کړو!! او که زمونږ رنګونه او شکلونه سره مختلف نه وی د خلکو په پېژندا کې به له څومره کړاوونو سره مخامخ وو، په یوې کورنۍ کې دوه ماشومان جوړه او په یوه شکل او رنګ پیدا او ستر شي، هر څوك پرې غلطېږي، معامله ئې له یوه سره وي او دعوا پر بل کوي، که د ټولې نړۍ خلك یو رنګ او ژبه ئې سره ورته وی، نړېوال به له څومره ستر کړاو سره مخامخ ول، په دې اړه د قرآن وینا څومره دقیق او درنه ده چې فرمایي:

bĴ {þè'$èGÏ Ÿí$7%r $Iqãã® Nä3»Yù=yèy_r ó4\Ré& 9.Œ `ÏiB /ä3»Yø)n=yz $RÎ) â¨$Z9$# $pkš‰r'¯»tƒ

ÇÊÌÈ ×Î7yz îLìÎ=tã ©!$# bÎ) 4 öNä39s)ø?r& «!$# y‰YÏã ö/ä3tBtò2r&   الحجرات: ۱۳

اې خلکو! یقیناً چې مونږ له یوه نارینه او یوې ښځینه راپیدا کړئ او ټبر ټبر او قبیلې قبیلې مو کړئ تر څو یو بل وپېژنئ، بې شکه چې د الله په نزد کې ستاسو تر ټولو غوره ستاسو تر ټولو زیات پرهېزګار دی، یقیناً چې الله ښه باخبره پوه دی.

که انجیل په خپلې اصلي بڼې کې پاتې وی او مسیحي ملایانو نه وی تحریف کړی نو هر لفظ به ئې د قرآن په څېر دقیق او هره جمله به ئې د قرآن په څېر ښکلې او ښاېسته وه، نه به چا له ادبي لحاظه اعتراض پرې کولی شو او نه له علمي لحاظه او نه به چا نامناسب لفظ، بې ربطه جمله او بې معنا خبره په کې موندلی شوی.

د شجرو بیانولو په لړ کې د بایبل لیکوال د ابراهیم علیه السلام او د ده د پاك لمنې مېرمنې سارا په اړه داسې ناپاکه ژبه کاروي چې انسان ورته حیران شي، دوی د ټولو پیغمبرانو علیهم السلام په هکله همداسې غلط او کافرانه اظهارات لري، د ابراهیم علیه السلام په هکله لیکي:

خدای ابرام ته وفرمایل: خپل ولایت، پلرنی کور او خپلوان پرېږده او هغه ځای ته ولاړ شه چې زه به ئې درته لاربښوونه وکړم، ابرام وخوځېدو، لومړی کنعان، بیا د کنعان جنوب او په پای کې مصر ته ولاړ، کله چې مصر ته ورسېدو، خپلې مېرمنې ته ئې وویل: ته ښکلې یې، که د مصر خلك پوه شې چې ته زما مېرمن یې نو ستا د تصاحب او ترلاسه کولو لپاره به ما ووژني، خو که ووایې چې زما خور یې نو ستا

لېاره به خلك له ما سره ښه چلند کوي او سر به مې خوندي وي!! فرعون ته ځينو درباريانو اطلاع ورکړه چې سارا ډېره ښکلې ده، د دې د ښاېست ډېره ستاينه ئې وکړه، فرعون امر وکړ چې زما قصر ته ئې راولئ)، بيا فرعون د سارا په خاطر ابرام ته ډېرې هداياوې لکه پسونه، غوايي، اوښان، خره، غلامان او وينځې ورکړې، خو خدای فرعون او د ده په قصر کې اوسېدونکي په سخت مصيبت اخته کړل، دا ځکه چې د ابرام مېرمن ئې قصر ته بېولې وه، فرعون ابرام وروغوښت او ورته وئې ويل: دا څه کار وو چې تا له ما سره وکړ، ولې دې ما ته ونه ويل چې سارا ستا مېرمن ده؟ ولې دې هغه خپله خور وښوده چې ځان ته ئې په نکاح کړم؟ اوس ئې درسره بوځه او له دې ځايه ولاړ شه!!

د ابراهيم عليه السلام او د ده د پاك لمنې مېرمنې په شأن کې دې ګستاخۍ ته او د داسې عظيم الشأنه شخصيتونو په هکله د داسې سپکو او رذيلانه خبرو په اورېدو سره د انسان وېښتان ځېږ شي، دا هغه ابراهيم عليه السلام دی چې قرآن ئې د مؤمنانو جد، ستر بت ماتوونکی، ستر موحد او د کعبې معمار معرفي کوي او وايي چې د عراق د ستر ظالم حاکم په وړاندې ئې سر ټيټ نه کړ، له ګواښونو ئې ونه وېرېدو، په اور کې له لوېدو ونه وېرېدو، په منجنيق کې د کېښېنولو په وخت کې ئې ويل حسبنا الله و نعم الوکيل، نمرود په مرګ تهديد کړ ده په ځواب کې ورته وويل: د مرګ ژوند پرېکړه زما رب کوي نه ته، داسې لکه لمر چې د ده په اراده له ختيځه طلوع کوي او په مغرب کې پرېوځي، نه ئې ته وخت او مسير بدلولی شې او نه بل څوك. ابراهيم عليه السلام هغه وخت هم دروغ ونه ويل او ونه وېرېدو چې په يوازې سر معبد ته ننوت، ټول بتان ئې مات مات کړل، کله چې خلك معبد ته راغلل او خپل بتان ئې نسکور وموندل او ژر پوه شول چې دا کار له ابراهيمه پرته د بل چا نه دی، نو دی ئې راحاضر کړ او وئې پوښتو: دا کار تا کړی؟ هغه د انکار په ځای وويل: تبر خو د ستر بت په غاړه کې دی، ترې وپوښتئ که خبرې کولی شي؟ هغوی وويل: ته پوهېږې چې دوی خبرې نه شي کولی، نو ده ورته وويل: افسوس پر تاسو او ستاسو پر دغو معبودانو، نه خبرې کولی شي، نه له ځانه دفاع کولی شي او نه د ځان په خلاف اتهام ردولی شي، څنګه د هغه څه عبادت کوئ چې نه ګټه رسولی

شي او نه تاوان دفع کولی شي؟!! داسې يو ستر، زړه ور او پر خپل رب متوکل پيغمبر به څنګه له وېرې دروغ وايي؟!! بايبل نه يوازې د ابراهيم عليه السلام د قصې دا مهمې برخې نه رااخلي او له نمرود سره د ده د مبارزې په اړه هيڅ نه وايي بلکې د نمرود ستاينه کوي، هلته چې وايي: د نوح عليه السلام يو لمسی (د کوش زوی) نمرود نومېدو، چې يو زړه ور او نوميالی اتل وو، د هغه قدرت په سبب چې خدای ورکړی وو، ډېر ماهر غشي ويشتونکی شو، د همدې لپاره ده چې که نن څوك وغواړي د غشو په ويشتو کې د چا مهارت وستايي نو وايي: خدای دې تا د ښنې په ويشتو کې د نمرود په څېر کړي!!

بايبل وايي چې کنعان ته د تلو په وخت کې ابرام (ابراهيم عليه السلام) پنځه اويا کلن وو، طبيعي ده چې مېرمن به ئې هم همدومره عمر درلود، په داسې زړښت کې د دې د ښاپست خبره کول او دا بې بنسټه ادعا او دروغجنه دعوا کول چې فرعون هغه ځان ته په دې خاطر په نکاح کړه چې ابراهيم عليه السلام ويلي وو دا زما خور ده، ډېره مسخره خبره ده، مګر فرعون ته د مصر ښاپسته او ښکلې پېغلې کمې وې چې يوه پنځه اويا کلنه بوډۍ په نکاح کړي؟ بايبل دلته ليکي چې له ابراهيم عليه السلام سره دا معامله په مصر کې او د مصر د فرعون لخوا شوې، خو څو پاڼې وروسته ليکي چې دا پېښه د فلسطين په جرار نومي ښار کې واقع شوې او دا کار د فلسطين د پاچا ابيملك له لوري شوی، هلته ليکي چې په دې وخت کې ابراهيم پنځه نوي کلن وو!!

بايبل ليکي چې ابرام ډېر شتمن وو، ډېرې رمې ئې درلودې، پوښتنه کوو چې د رمو خاوند خو په صحرا او غرونو کې اوسېږي، هغه په مصر کې څه کول؟ مصر خو هغه وخت هم لوی ښار وو او د همدې لپاره د مصر (ښار) په نامه ياد بدو؟!! که بايبل ليکلي وی چې ابراهيم عليه السلام د دعوت په ارتباط مصر ته تللی وو، چا وربانديې اعتراض نه کاوو خو هغه ليکي چې ابرام د خپلو څارويو او له رمو سره د مصر په لوري وخوځېدو!!

قرآن چې د ابراهيم عليه السلام په هکله څه ويلي د بايبل ټولې خبرې حرف حرف ردوي. بايبل په دې هکله هيڅ نه دي ويلي چې ابراهيم عليه السلام د خپل

پلار او قوم پر غلط دین اعتراض وکړ، د خپل پلار او قوم له مخالفت سره مخامخ شو، خپل پلار له کوره په شړلو وګواښو، بتان ئې مات کړل، زنداني شو، نمرود په مرګ تهدید کړ، په اور کې واچول شو او له عراقه ئې هجرت وکړ، بايبل د دې ټولو خبرو په هکله ساکت دی او حتی له عراقه د ابراهيم عليه السلام د وتلو په هکله ليکي چې تارح (د ابرام پلار) له خپل زوی ابرام، له خپلې نږور سارای او له خپل لمسي لوط سره يو ځای له اورکلدانيان نه د کنعان په لوري وکوچېدو او په حران کې ځای په ځای شول!! قرآن د ابراهيم عليه السلام د پلار د نوم په هکله هم د بايبل ادعا غلطه ګڼي او هغه د تارح په ځای د آزر په نامه يادوي، متأسفانه زمونږ ځينې مفسرين هومره د دغه جعلي بايبل تر اغيز لاندې تللي چې د قرآن د دغې صريح وينا په خلاف وايي چې د ابراهيم عليه السلام د پلار نوم تارح وو او آزر د بت نوم وو!!

بايبل د ابراهيم عليه السلام په قصې کې هم او په ډېرو نورو مواردو کې هم ليکي چې خدای دلته او هلته ابراهيم عليه السلام او نورو پيغمبرانو عليهم السلام ته راڅرګند شوی او مخامخ ئې خبرې ورسره کړې دي!! خو څوک چې د الله تعالی د عظمت او د انسان د ضعف په اړه سم او دقيق تصور ولري هېڅکله به دا خبره ونه کړي چې انسان په دغو ضعيفو او کمزورو سترګو کولی شي د ځمکې او آسمانونو پيدا کوونکی خدای وګوري، قرآن وايي چې انسان نه شي کولی الله تعالی په خپلو سترګو په دنيا کې وګوري، د موسی عليه السلام، دا د بني اسرائيلو ستر پيغمبر، چې قرآن ئې يوائځنی هغه پيغمبر ګڼي چې الله تعالی ورسره د حجاب له شا خبرې کړې دي، د ده په اړه قرآن فرمايي چې په خپلو سترګو د الله تعالی د ليدلو تمنا او غوښتنه ئې وکړه، الله تعالی ورته وفرمايل: هيڅکله مې نه شې ليدلی:

ÓÍ1•? `9 A$% š• ø) öÝR& þÎï & É ‘ A$% ¼çš“ ¼çJ=.r $Zï»)ŠÜ9 4 › qß ä!` $B9r

@7 f ü ¼çš“ 4@B $B=ù ÓÍ1•? $ ö¡ ù ¼çR$ 6 B §) GÓ$Èîù @6 f ß$’‹) öÝR$ÇÅ9r

Ãr& ßr š• ø) MÎê š• Y» s ß‘ A$% -$ù& $B=ù $Zè ¹ 4 › qß §zr $y2 Š ¼ã#è_

الاعراف: ۱۴۳ ÇÌÎÈ ûüZBs9

او کله چې موسی زمونږ میقات ته راغی او رب ئې ورسره خبرې وکړې، وئې ویل: اې زما ربه! ما ته راوښیه چې درته وګورم، وئې فرمایل: هیڅکله مې لیدی نه شې، خو دې غره ته وګوره، که په خپل ځای ثابت پاتې شو، نو ته به مې هم حتماً وګورې، خو کله چې د ده رب د غره په لوري تجلی وکړه، ټوټې ټوټې شو او موسی بې سده پرېووت، کله چې راپه سد شو وئې ویل: پاکي تا لره ده، تا ته مې توبه ده او زه لومړنی مؤمن او باورکوونکی یم (د دې خبرې چې هیڅوك الله تعالی په خپلو سترګو نه شي لیدی)

همداراز قرآن فرمایي:

ÇÌÈ žçî/ø$# ‹Ü=9$qèr •»Á ó{ $š$#í6ãqèr ã Á ó{ $çà2 í6èw الانعام: ۱۰۳

سترګې ئې لېدی نه شي او دی سترګې ویني او دی ښه باخبره لطیف دی.

ساینس او علم مونږ ته وایي چې د انسان سترګې د انرژي، نور، جاذبې او ساحې په څېر شیانو له لیدو عاجزې دي، نو دا سترګې به لطیف خدای څنګه ولیدی شي، خو بایبل د قرآن او علم خلاف دعوا کوي چې خدای د بني اسرائیلو اکثرو پیغمبرانو او حتی کاهنانو ته په وار وار راڅرګند شوی او تل د انسان په څېره کې، د ورېځو له منځه راوتلی، حتی له یعقوب علیه السلام سره ئې غېږې نیولې دي او په دې نه دی توانېدلی چې هغه راځملوي، خو د غېږو په وخت کې په یعقوب علیه السلام دومره زور راغلی چې د ښې ورون یوه عضله ئې خوږ شوه!! د دغې پېښې په سبب بني اسرائیل تراوسه د حیواناتو دغه عضله نه خوري!!

له ابرام سره د خدای ژمنه

بایبل تر دې عنوان لاندې په ۵ فقرې کې لیکي: خدای په شپه کې ابرام له خپله کوره بهر راوغوښت او هغه ته ئې وویل: د آسمان ستورو ته نظر وکړه آیا کولی شې وئې شمارې؟ ستا نسل به هم دې ته ورته بې شمېره وي!! دلته نو ابرام په خدای اعتماد

وکړ او د همدې لپاره خدای ترې راضي شو او دی ئې قبول کړ، خدای ابرام ته وویل: زه همغه خدای یم چې ته مې له اورکلدانیانه راوایستې ترڅو دغه سیمه تا ته درکړم، ابرام وویل: خدایه! څنګه مطمئن شم چې دا سیمه ما ته راکوې؟ خدای ورته وویل: یوه درې کلنه سخوندره، یوه درې کلنه وزه، یو درې کلن پسه، یوه قمري او یوه کوتره درواخله، سرونه ترې پرې کړه، هر یو له سره تر پښو نیمایي کړه، ټوټې ئې یوه د بلې خوا ته کېږده،خو مرغان مه نیمایي کوه، ابرام همداسې وکړل، ترماښامه ئې غوښه خوړونکي مرغان چې پر دغو غوښو به کښېناستل، ترې ایسار کړل، د ماښام په وخت کې ابرام په ژور خوب ویده شو او یوې وحشتناکې تیارې احاطه کړ!!)

دلته څو خبرې د بحث وړ دي:

- بایبل دلته او په ګڼ شمېر نورو ځایونو کې د دې هڅه کوي چې ثابته کړي د بني اسرائیلو خدای د مصر له پولو تر فرات پورې دا ټوله سیمه دوی ته ورکړې، دلته وایي چې له ابراهیم علیه السلام سره خدای ژمنه وکړه چې د ده نسل به د ستورو تر شمېر هم زیات کړي او دا سیمه به د ده اولاد ته وسپاري!! دا د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو د بني اسرائیلو د نسل د زیاتېدو مبالغه د بایبل په څو ځایونو کې مخې ته راځي، د بایبل لیکوال په دې نه پوهېدو چې د بني اسرائیلو ټول شمېر (د یعقوب علیه السلام له پیدا ښېنته تر قیامته پورې) به دومره هم نه شي لکه د آسمان د یوې وړې برخې د ستورو شمېر، که تاسو د بایبل دا خبره هغه چا ته وکړئ چې د ستورو په اړه تحقیق کوي او په دې پوهېږي چې په آسمان کې څومره ستور لیکي او په هر ستور لیکي کې څومره ستوري دي، هغه به درته ووایي چې د انسان له پیدا ښېنته تر نن پورې د ټولو انسانانو شمېر د یوه ستور لیکي د ټولو ستورو د یوې وړې برخې په اندازه هم نه دی او په آسمان کې نږدې یو سل شل ملیارده ستور لیکي دي!! آیا ممکنه ده علیم خدای داسې له مبالغې ډکې او د حقیقت خلاف خبره وکړي او ووایي چې د ابراهیم علیه السلام د اولاد شمېر به د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو هم زیات شي، داسې خبره خو یوازې یو شاعر کولی شي نه یو عالم او محقق انسان!!

• خدای ابرام ته وایي چې قرباني وکړه، که ستا قرباني قبوله شوه نو باید مطمئن شې چې زما ژمنه حتماً ترسره کېږي، د قربانۍ د قبلېدو نښه دا ده چې د قربانۍ په غوښه به یوه لوخړه راشي، همداسې وشول.

• قرآن د بایبل دا ټولې خبرې ردوي، ستورو ته د کتلو په اړه د بایبل د وینا خلاف فرمایي چې دا په ځوانۍ کې له خپل قوم سره د ابراهیم علیه السلام د مناقشې یوه صحنه وه، بتانو ته ئې وکتل او وئې ویل چې دا خو تاسو په خپلو لاسونو جوړ کړي شنګه ئې خدایان ګڼئ، د آسمان ستورو، سپوږمۍ او لمر ته ئې ګوته ونیوله او وئې ویل: دا خو پرېوځي، زه پرېوتونکي په خدائۍ نه منم! د مرغانو د ذبح کولو په اړه فرمایي: ابراهیم علیه السلام دعا وکړه: خدایه! ما ته راوښیه چې مړي څنګه بېرته راژوندي کوې، الله تعالی وفرمایل: آیا په بیا راژوندي کېدو باور نه لرې؟ وئې ویل: ولې به باور نه لرم، غواړم زړه مې ډاډه شي، الله تعالی وفرمایل: څلور مرغان راواخله، له ځان سره ئې روږدي کړه، بیا ځینې پر یوه، ځینې پر بل او ځینې پر بل غره کېږده او بیا ورغږ کړه، چې خوا ته دې په منډه راشي، که دا مرغان ستا په یوې اشارې ستا خوا ته راځغلي، مړي به همداسې زما په یوې اشارې له قبرونو راپاڅي او زما خوا ته به راځي.

بایبل د هغې قربانۍ په هکله چې خلک ئې خدای ته وړاندې کوي وایي: کومه قرباني چې خدای ئې قبوله کړي، لوخړه راشي او وئې سوځوي، همداراز وایي: د دې قربانۍ په وینو به د معبد خاص خاص ځایونه سره کېږي، یوه برخه به د معبد په خاص ځای کې سوځول کېږي، د غوښې تر ټولو خوندورې برخې به ئې د معبد مجاور کاهن (د دوی ملا) ته ورکول کېږي!! خو قرآن وایي چې خدای نه د دې قربانۍ وینو ته ضرورت لري او نه ئې غوښې ته، د خدای برخه فقیرانو ته ورکړئ، دا د کاهن نه بلکې د فقیرانو برخه ده: لکه چې فرمایي:

.... NåZB 3* q)G9$!$Z/ `Å»9r $d$BŠ Wr $gBqt© $A$Z/ `9 الحج: ۳۷

الله ته ئې نه غوښه رسي او نه ئې وینې، خو ستاسو تقوی وررسي.

همداراز فرمايي:

ŠèßŒ ìï$)ŒS(qßËÔ&r $k]ß{qŒù الحج: ۲۸

نو په خپله هم ترې وخورئ او پر بې وزلي فقير ئې هم وخورئ.

تاسو به د بايبل په ځاى ځاى کې له دې سره مخامخ شئ چې د بايبل خداى د ماشومانو په څېر دى، کله په وړې خبرې تر حده زيات خوشحاله شي او کله په وړې خبرې سخت غصه، کله د وړوکي کار په مقابل کې تر اووم پوښته مکافات ورکوي او کله د وړې اشتباه په مقابل کې د انسان تر اوومه پوښته سخته سزا ورکوي!! دلته وايي چې ابرام تر ماښامه د غوښو څارنه وکړه خو ماښام په ژور خوب ويده شو او خداى د همدې ويده کېدو داسې سزا ورکړه: ستا نسل به څلور سوه کاله په پردي ملك کې د غلامۍ ژوند تېروي او ظلم به پرې کېږي!! خو قرآن وايي نه زوى د پلار په ګناه نيول کېږي او نه پلار د زوى په جرم، هر چا ته د خپل عمل او هڅو بدله ورکول کېږي:

ÇÌÈ Ġë™ $B ŽvÎ Ç¡ $MÏ § ŽŒb&r ÇÌÑÈ 3ۚ •z é'ŒŕøŽÎ#r âŽ? Žv& النجم: ۳۸-۳۹

دا چې هيڅوك به د بل (د ګناه) پېټى په اوږو نه وړي، او دا چې انسان ته له خپلې هڅې پرته بل څه نه ورپه برخه کېږي.

خو بايبل تر همدې عنوان لاندې له ۱۷ تر ۲۱ فقرې پورې داسې ليکي:

کله چې لمر پرېوت او تياره شوه، تورې لوخړې او ځلانده لمبه د غوښو له منځه تېره شوه، په دغه ورځ خداى له ابرام سره ژمنه وکړه او وئې فرمايل: زه دغه سيمه د مصر له پولې تر فرات پورې ستا نسل ته سپارم، (يعني د قيني، قنزي، قدموني، حيتي، فرزي، رفايي، اموري، کنعاني، جرجاشي او يبوسي قبيلو ټاټوبي)

هاجر او اسمعيل

بايبل تر دې عنوان لاندې هم ډېرې سپکې سپورې او غلطې ويناوې لري او ليکي:

سارای ابرام ته وویل: زه اولاد نه لرم، ته زما دا وینځه په نکاح کړه چې زما لپاره اولاد ترې پیدا شي، ابرام موافقه وکړه، خو کله چې هاجر حامله (امیندواره) شوه، نو مغروره شوه او سارای ته ئې د حقارت په سترګه کتل، سارای ابرام ته شکایت وکړ، هغه په ځواب کې ورته وویل: دا ستا وینځه ده، چې څنګه دې زړه غواړي همغسې ورسره وکړه!! نو سارای له هاجر سره بد سلوکي پیل کړه او هغه وتښتېده!! خو په بېديا کې يوې فرشتې د هغه چينې خوا ته وليده چې د شور په لارې کې پرته ده، ورته وئې ويل: بېرته خپلې بادارې ته ستنه شه او اطاعت ئې کوه، زه به ستا نسل زيات کړم، ته حامله يې، زوی به وزېږوې، د اسمعيل نوم پرې کېږده... ستا زوی به وحشي وي، دی به له ټولو سره او ټول به له ده سره جنګېږي!! ... هاجر له ځان سره وويل: آيا په رښتيا ما خدای ليدلی!! ... هاجر کور ته ستنه شوه او زوی ئې پيدا شو او ابرام، اسمعيل ونوم ولو!!)

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

قرآن د بايبل د دغو غلطو خبرو د تصحيح لپاره فرمايي:

- هاجر تښتېدلې نه ده بلکې ابراهيم عليه السلام د الله تعالی په امر له خپل زوی اسمعيل عليه السلام سره يو ځای د مکې په وادې کې پرېښوده.
- دا چينه هغه نه ده چې بايبل ئې ادعا کوي، بلکې دا د زمزم چينه ده، چې تر ننه پاتې ده، د زمزم اوبه ترې بهېږي او په خوا کې ئې د اسمعيل عليه السلام اولاد مېشت دي.
- بايبل دلته هم او په ډېرو نورو ځايونو کې هم خدای او فرشته سره خلطوي، دلته وايي چې يوې فرشتې هاجر وليده خو وروسته د همدغې فرشتې له خولې وايي: زه به ستا اولاد زيات کړم، د هاجر وينا هم داسې ليکي: آيا په رښتيا سره ما خدای ليدلی!! له دې وروسته د ابراهيم عليه السلام په هکله ليکي چې درې فرشتې ورته راغلې او ورپسې ليکي چې له دغو دريو څخه يو ئې خدای وو!! د بايبل ليکوال هڅه کوي چې د دريو خدايانو (خدای، زوی ئې او روح القدس) غلط او بې معنا تصور سم ثابت کړي!! دا د فرشتې او خدای نومونه يو د بل په ځای کارول د همدې لپاره دي!!

- هاجر ته الله تعالی هومره لوړ مقام ورکړ چې د صفا او مروې تر منځ د دې هڅه ئې د حج په څېر د یوه ستر عبادت په مناسکو کې ونیول او وئې فرمایل: څوك چې د خدای د کور طواف ته راځي د هاجر په څېر به د دغو دواړو غونډیو ترمنځ منډه وهي او د هرې غونډۍ پر سر به د دې په څېر کعبې ته مخ اړوي او دعا به کوي!!
- د اسمعیل علیه السلام په هکله د بایبل د لیکوال کچه او بده ژبه خوځول د قومي او مذهبي تعصب زېږنده ده، تاسو به دې ته ورته ویناوې د بایبل په ډېرو ځایونو کې وګورئ چې د دوی کاهنانو د نورو قومونو په هکله کړې دي، پر هغوی ئې لعنت ویلی او د مرګ او له منځه وړلو مستحق ئې ګڼلي!!

د اسحاق د تولد وعده

بایبل په اولسم فصل کې تر دې عنوان لاندې څو خبرې لري:
خدای ابرام ته راڅرګند شو، او ورته وئې ویل: له تا سره مې ژمنه ده چې نسل به دې زیاتوم، له دې وروسته به ستا نوم د ابرام په ځای ابراهیم (د قومونو پلار) وي، دا ځکه چې غواړم ستا له نسله ډېر قومونه او پاچایان راپیدا کړم، دا ژمنه مې تر ابده پورې له تا او ستا له نسله سره ده، زه ستا او ستا د زامنو خدای یم، دغه کنعان به هم تر ابده تا او ستا اولاد ته سپارم او د دوی خدای به وم!!
دلته هم څو خبرو ته پام وکړئ:
- قرآن د بایبل دا خبرې له بنسټه ردوي او وایي چې ابراهیم علیه السلام د اسلامي امت او موحدینو جد دی، ده ته د امامت مقام په دې خاطر ورکړی شو چې په الهي آزموینو کې بریالی شو، خو کله چې ده دا تمنا وکړه چې د امامت منصب دې د ده اولاد ته هم وړپه برخه شي، الله تعالی دا دعا ونه منله او په ځواب کې ئې ورته وفرمایل: ظالمان په دې ژمنې کې نه دي شامل، یعني دا الهي ژمنه په قومي او نسلي بنیاد نه ده ولاړه، داسې نه ده چې له پلاره به زوی ته انتقالېږي که څه هم زوی ظالم او نااهله وي!!
- قرآن د بایبل د دغو غلطو انګېرنو په خلاف وایي چې الله تعالی یوازې د بني اسرائیلو خدای نه دی، د ټولو انسانانو خدای دی، د ده په وړاندې هیڅ قوم پر بل

باندې له نسبي او قومي لحاظه غوره والی نه لري، ټول ئې له يوې خاورې او برابر پيدا کړي، نه سپين پر تور او نه عرب پر عجم څه غوره والی لري.

• تاسو به د بايبل په ډېرو ځايونو کې وګورئ چې الله تعالی ته دا ظالمانه پرېکړه منسوبوي چې د نورو قومونو مربوطه سيمې او ځمکې بني اسرائيلو ته سپاري، يوازې دا نه چې ځمکې ئې ترې اخلي او دوی ته ئې سپاري بلکې هغوی د وژلو، شړلو او په غلامۍ کې د ساتلو ور ګڼي!!

بايبل له دې وروسته په ۱۲ فقرې کې ابراهيم عليه السلام ته د اوامرو په ضمن کې ليکي:

(هر اته ورځنی ماشوم بايد ختنه (سنت) کړی شي... څوك چې ختنه نه شي بايد له قومه وشړلی شي!! ورپسې ليکي له دې وروسته به سارای د ساره (شاهزادګۍ) په نامه يادوې، له دې به د ډېر اولاد خاوند شې، ستا په زامنو کې به ډېر پاچايان راپيدا شي!!

د دغو خبرو په اړه څو ټکيو ته پام وکړئ:

• په ټول بايبل کې به دا په نظر درشي چې د ژوند مهم او اساسي مسايل له پامه غورځول شوي او د دې په ځای د ختنه په څېر وړو وړو او فرعي مسايلو ته د اساسي مسايلو په سترګه کتل شوي!! په ټول قرآن کې د ختنه، نوکانو اخيستل، وېښتان څومره پرېښودل او دې ته ورته مسايلو په اړه هيڅ نه دي ويل شوي، خو د بايبل له نظره همدغه مسايل هومره اهميت لري چې عدم مراعات ئې د سختې سزا ور ګڼل شوي، د بايبل له نظره د سر د وېښتانو په اوږدو پرېښودو خدای ډېر زيات راضي کېږي او په لنډولو ئې هومره غصه کېږي چې ستر شخصيتونه د همدې ګناه په سبب سخت مواخذه کوي!!

• د بايبل له نظره د شهزادګۍ نوم ډېر دروند نوم دی، هومره چې ګواکې الله تعالی ئې د ابراهيم عليه السلام د مېرمنې لپاره غوره کوي، خو د قرآن له نظره پاچايان د فساد او ظلم باعث او د عزتمندو خلکو د سپکولو عامل دي، قرآن د سبا د ملکې دا قول رااخلي او هغه تائيدوي چې د پاچايانو په اړه ئې ويلی:

7ÿ‹.r \ëï& $gÎdl& o¢ãÅ& {þpè_r $drR¡¡ ä ß/ë% {qèzŠ #Œ) 8qè=ßJø9$# bÎ) ôMs9$s%

وئې ويل: يقيناً چې پاچايان کوم کلي ته ننوځي نو تباه کوي ئې او د هغه باعزته خلك سپکوي او همداسې کوي.

بايبل د همدې باب په اتلسم فصل کې ليکي:
(هغه وخت چې ابراهيم د ممري د سيمې په بلوطو کې اوسېدو خدای يو ځل بيا ورته راڅرګند شو، چې قصه ئې داسې وه: ابراهيم په غرمه کې د خپلې خيمې خوله کې ناست وو چې ناڅاپي ئې وليدل درې کسان د ده خوا ته راروان دي، له ځايه پورته شو او د دوی استقبال ته ورغی، ابراهيم تندی پر ځمکه کېښود او دوی ته ئې وويل: اې ښاغلو! هيله کوم چې لږ تم شئ، د دې ونې سيوري ته دمه شئ، زه ځم او ستاسو د پښو وينځلو لپاره اوبه راوړم، يوه مړۍ ډوډۍ به هم راوړم چې وئې خورئ او د سفر د دوام جوګه شئ، تاسو زما مېلمانه يئ، هغوی ورته وويل: چې څه دې وويل همغسې وکړه، ... لازيات وخت نه وو تېر شوی چې ابراهيم څه کوچ، شيدې او کباب خپلو مېلمنو ته راووړ او د دوی تر مخ ئې کېښود او په داسې حال کې چې مېلمانه په خوراك لګيا ول دی ئې خوا ته د يوې ونې په څنګ کې ودرېدو، مېلمنو له ابراهيمه وپوښتل: ساره چېرې ده، هغه وويل په خېمه کې، يوه کس ئې وويل: راتلونکی کال دا وخت به ستا خوا ته راشو او ساره به زوی وزېږوي، ساره د دوی خبرې اورېدې، په دې وخت کې ابراهيم او ساره ډېر عمر خوړلي ول، ساره د دې نه وه چې اولاد ئې په برخه شي، ساره په خپل زړه کې وخندل او وئې ويل: آيا کېدی شي زما په عمر ښځه له داسې بوډا مېړه سره د اولاد خاونده شي؟! خدای ابراهيم ته وويل: ولې ساره وخندل او وئې ويل: آيا کېدی شي زما په عمر ښځه د اولاد خاونده شي؟ مګر داسې کوم کار شته چې خدای ته ګران وي؟ لکه څنګه چې مې تا ته وويل راتلونکی کال به ستا خوا ته بيا راشو او ساره به د زوی خاونده شي، ساره چې وېرېدلې وه، انکار ئې وکړ او وئې ويل: ما نه دي خندلي، ورته وئې ويل: ولې نه؛ ودې خندل)!!

د دې خبرو په اړه لاندې عرايض لرم:

- ګورئ چې دلته هم بايبل خدای له يوې خوا د انسان په څېره کې انځور کړی، ابراهيم ئې پښې ورمنځلې، کوچ، شيدې او کباب ئې وخوړل او له بلې خوا ئې درې ګونی ګڼلی، درې کسان راغلل، ابراهيم ورته سجده وکړه، د دوی له منځه خدای ابراهيم ته وويل، د ساره د زړه خندا او وينا ئې له لرې اورېده، ساره انکار کوي او خدای ورته وايي ولې نه، ودې خندل!!
- قرآن دا ټولې خبرې دروغجنې ګڼي او فرمايي چې د فرشتو يو ټولګی د ځوانانو په بڼه کې د ابراهيم عليه السلام خوا ته راغی، مأموريت ئې دا وو چې د لوط عليه السلام مرستې ته ورشي، هغه وژغوري او مفسد قوم ئې هلاك او کلی پرې رانسکور کړي، هلته د تلو په دوران کې د ابراهيم عليه السلام خوا ته راغلې، تر څو د ده په کورنۍ کې د دوو پيغمبرانو د پيدا کېدو زېری ورکړي، د اسحاق او د هغه د زوی يعقوب عليهما السلام د زېږېدو زېری، ابراهيم عليه السلام د ځوانانو ګمان پرې وکړ، قرآن دا خبره د دې لپاره کوي چې د بايبل دا ادعا تکذيب کړي چې پيغمبران له غيبه خبر دي، دا دی ګورئ چې ابراهيم عليه السلام فرشتې ونه پېژندې، وريته غوښه ئې د دوی مخې ته کېښوده، کله چې هغوی د زوی او لمسي زېری ورکړ په دې خبرې د ده او د ده د مېرمنې باور نه راتلو، کله چې فرشتو ځان ورمعرفي کړ نه پوهېدو چې د څه لپاره راغلې دي!! پوښتنه ترې کوي چې د څه لپاره لېږل شوي يئ، ورته وئې ويل: د لوط په قوم باندې د دوی کلی رانسکوروو، ابراهيم عليه السلام ورته وويل: هلته خو د لوط په څېر صالح انسان هم شته، په هغه به ئې هم رانسکوروئ، ورته وئې ويل: نه، هغه او کورنۍ به ئې ژغورو!! قرآن دا ټولې خبرې د دې لپاره رااخلي چې د بايبل غلطه وينا تصحيح کړي او وښيي چې په غيب له الله تعالی پرته هيڅوك حتی پيغمبران هم نه پوهېږي.
- د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: که ابراهيم عليه السلام دا درې کسان انسانان ګڼل ولې ئې سجده ورته وکړه؟ او که ئې د خدای ګمان پرې کړی ولې ئې کوچ، شيدې او کباب مخې ته ورته ايښي؟
- که خدای له خپلو دوو شريکانو سره يو ځای د ابراهيم عليه السلام خوا ته په خوراك بوخت وو، د عالم د سنبالولو کار ئې چا ته سپارلی وو؟ آيا ستاسو عقل دا

خبره مني چې درې خدايان د بلوط د يوې ونې تر سيوري لاندې ځائېږي، ستومانه کېږي، ډوډۍ خوري، ابراهيم ئې پښې ورمينځي؟ که داسې وي نو ستاسو پر عقل ژړا په کار ده.

قرآن د بايبل د دغې خبرې د ترديد په اړه په دې قاطع دليل او حجت استدلال کوي چې څوك خوراك ته اړ وي هغه خداى نه شي کېدى، په هغه د خداى ګمان مه کوئ، عيسى عليه السلام او مور ئې خوراك کاوو همدا کافي ده چې باور وکړئ هغوى انسانان وو نه خدايان، خوراك د عجز، ضعف او نقص نښه ده، همدا راز فرمايي: که په ځمکې او آسمان کې له يوه خداى نه پرته نور خدايان وى نو حتماً به د ځمکې او آسمان ټولې چارې مختل او هر څه به تباه شوي وو، دا ځکه چې په هغه صورت کې به هر خداى له خپلې خوښې سره سم د دې عالم اداره غوښتله، خپل واك او ځواك به ئې د خپلې خوښې مطابق کارولو، حتماً به د دوى تر منځ د آراوو اختلاف راولاړېدو، په اجراءاتو او تصرفاتو کې به د دوى بېلې بېلې ارادې حتماً په ټکر او تصادم منتج کېدې او دا به په کائناتو کې د لويې تباهۍ سبب جوړيدو. په هستي او کاينات کې دا حاکم نظم او نسق په دې دلالت کوي چې د مخلوقاتو د امورو د تدبير واك او اختيار له يوه ذات سره دى. په الانبياء:۲۲کې فرمايي:

ÇËÈ bqãÃ ƒ $Hã Ä ëè$$É ‘ «! $`» s ôÝ ù $?‰ ¡ ÿ9 ª! $žwÎ) pl Î#ä $JÏÎi b%. öqs9

که په آسمان او ځمکې کې له الله پرته نور خدايان وى؛ دواړه حتماً تباه کېدل، نو د دوى له ستايلو نه د عرش پالونکي الله لره پاکي ده.

دا د توحيد د اثبات او د متعددو خدايانو د غلطې انګېرنې د ترديد دومره مضبوط دليل دى چې هيڅ عاقل انسان ترې انکار نه شي کولى.

بايبل ورپسې ليکي:

(په دې وخت کې دا درې کسان جګ شول تر څو سدوم ته ولاړ شي، ابراهيم هم جګ شو تر څو دوى بدرګه کړي، خو خداى وويل: آيا دا سمه ده چې خپله منصوبه له ابراهيمه پټه وساتم؟ ... نو خداى ابراهيم ته وفرمايل: د سدوم او عموره د خلکو چيغې د ظلم په ضد پورته شوې دي او ګناهونه ئې زيات شوي، نو ځکه لاندې ځم

تر څو هغې استغاثې ته ځواب ووایم چې زما تر غوږ شوې ده!! په دې وخت کې دوه کسان د سدوم په لوري وخوځېدل او خدای د ابراهیم خوا ته پاتې شو!!)

د بایبل له منونکو نه پوښتنه کوو: خدای وایي زه لاندې ځم، خو بیا نه ځي او د ابراهیم خوا ته پاتې کېږي، مګر کېدی شي خدای له خپلې خبرې داسې ژر واوړي؟!! که بایبل وایي چې دا دوه نور کسان هم خدایان او په خدایي کې شریك دي او د دوی تګ د خدای د تګ په معنا دی، نو بیا ولې ئې د فرشتو په نامه یادوي؟ دا مغالطه او ضد او نقیض خبرې د څه لپاره؟

د سدوم د ښار ورانېدا

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (کله چې دوه فرشتې لمر لوېدو سره د سدوم د ښار دروازې ته ورسېدلې، لوط هلته ناست وو، د دوی په لیدو سره پورته شو او د دوی استقبال ته ورغی او ورته وئې ویل: ښاغلیو! نن شپه له ما سره ولاړ شئ او زما مېلمانه شئ،... دوی په سر کې دا بلنه ونه منله، خو د لوط د اصرار او ټینګار په وجه ئې موافقه وکړه، هغه ورته پتیره مړۍ پخه کړه او مکلف ماښامنی ئې ورته تیار کړ، د ودېدو په مهال د ښار خلکو، زړو او ځوانانو د لوط کور محاصره کړ او له ده ئې وغوښتل چې مېلمانه وروسپاري، تر څو بدکاري ورسره وکړي!! لوط له کوره ورووت او هغوی ته ئې وویل: دوستانو! هیله کوم له دې کرکجن کار نه لاس واخلئ، دا دي زما دوه لوڼې دي، چې څه مو زړه غواړي ورسره وئې کړئ، خو د دغو دوو کسانو چې ما ته ئې پناه راوړې مه مزاحم کېږئ!! هغوی ورته وویل: زمونږ له مخې لرې شه، مونږ دلته پناه درکړې او اوس ته راته امر کوې چې څه وکړو او څه نه!! اوس به له تاسره هغه څه کوو چې غوښتل مو له دغو دوو کسانو سره ئې وکړو!! نو دغه وخت ئې پر لوط برید وکړ او د دروازې د ماتولو هڅه ئې وکړه، په دې وخت کې هغو دوو کسانو لاس وراوږد کړ، لوط ئې کور ته دننه کړ او دروازه ئې بنده کړه او د هغو کسانو سترګې ئې ورړندې کړې چې له کوره بهر ول، تر څو د کور دروازه ونه شي موندلی، ... بیا ئې لوط ته وویل: زامن، لوڼې، زومان او ټول خپلوان دې، له ښاره وباسه، مونږ خدای رالېږلي یو چې دا ښار وران کړو، ... د لوط زومانو د ده

خبره ونه منله، نو فرشتو ورته وويل: مېرمن او دوه لوڼې دې له ځان سره روانې کړه... ده ځنډ وکړ، فرشتو څلور سره له لاسونو ونيول او له ښاره بهر ئې خوندي ځای ته ورسول، يوه ئې ورته وويل: د خپل ځان د ژغورلو لپاره وتښتئ، غره ته ولاړ شئ، شا ته مه ګورئ، که په دشته کې پاتې شوئ هلاکت مو حتمي دی!!.. لوط وويل: تمنا کوم، مونږ پرېږدئ چې په دغه واړه کلي کې پاتې شو، غره ته نه شو رسېدلی، ... هغه ورته وويل: ډېر ښه، ستا غوښتنه مو ومنله، دا کلی نه ورانوم، ... لمر لوېدو سره خدای په عموره او سدوم سکروټې وورولې، ټول ښارونه او کلي ئې له ټولو اوسېدونکو او نباتاتو سره له منځه يووړل، خو د لوط مېرمن شا ته وکتل او د مالګې په څلي بدله شوه!!)

که تاسو د دې قصې محتویاتو او هغو الفاظو ته چې لیکونکي کارولي لږ ځير شئ او بيا دا له هغه څه سره مقايسه کړئ چې قرآن د دې قصې په اړه ويلي، نو په دې پوهېدل به درته ګران نه وي چې قرآن د الله تعالی کلام دی او بايبل د يوه کمزوري انسان ګډې وډې خبرې. قرآن د لوط عليه السلام د ژوند دغه برخه په هغه ځای کې د يوې تاريخي بېلګې په توګه رااخلي چې غواړي د حق د لارې مبارزينو ته ووايي: الله تعالی مو هيڅکله يوازې نه پرېږدي، ستاسو د ژغورنې ذمه وار دی، که خلك مو ملګرتيا ونه کړي او ستاسو د مخالفت لپاره په ګډه ملاوتړي نو ملايکې به ستاسو مرستې ته رالېږي، هغه ستاسو د دعاګانو اورېدونکی او منونکی دی، مګر د لوط عليه السلام له قصې خبر نه يئ چې په ځوانۍ کې ئې ايمان راووړ، له ټول قومه يوازې دی دې ته تيار شو چې د خپل تره ابراهيم عليه السلام سره د حق په لار کې د ملګرتيا لپاره ملا وتړي، له هغه سره ئې يو ځای هجرت وکړ، هغه په دغې سيمې کې د دعوت چلولو لپاره پرېښود، قوم ته ئې ويل: له الله تعالی ووېرېږئ، له بدکارۍ او بدلمنۍ لاس واخلئ، آيا هغه ښځې چې الله تعالی ستاسو لپاره پيدا کړې هغه پرېږدئ او د نارينه وو په لوري د شهوت لپاره درومئ؟!! دا هغه کرکجن کار دی چې له تاسو مخکې هيچا نه دی کړی، د بدکارۍ ښکند محفلونه جوړوئ او لارې شکوئ، د قوم ځواب ئې له دې پرته بل څه نه وو چې لوط او ملګري ئې له خپله ملکه وشړئ، دا د پاکۍ او پاك لمنۍ د خبرو له

مکرر اوربدو خپل غوږونه آرام کړئ، هغه ته ئې وويل: يا دې دا خبرې بندې کړه يا خو دې ته تيار شه چې له خپل ملکه دې وشړو!! هغه خپل رب ته دعا وکړه: زما ربه! په دې مفسد قوم بريا را!! الله تعالی د ده دعا قبوله کړه، فرشتې ئې د څو تنکيو ځوانانو په بڼه کې د ده مرستې ته راولېږلې، د فرشتو دغه ټولگی مخکې له دې چې د ده خوا ته راشي ابراهيم عليه السلام ته ورغلې، هغه د مېلمنو گمان پرې وکړ، وريته غوښه ئې د دوی مخې ته کېښوده، چې متوجه شو ميلمانه ئې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، ووېرېدو، گمان ئې وکړ چې ښايي دا خلك د دښمنۍ په نيت راغلي چې ډوډۍ ته لاس نه وروړي، فرشتو ئې پرېشاني رفع کړه او ورته وئې ويل: مونږ فرشتې يو، الله تعالی رالېږلې يو چې د لوط قوم هلاك کړو، هغه وويل: هلته خو لوط هم اوسېږي!! وئې ويل: هغه او د ده مؤمن ملگري به ژغورو، هلته له يوې کورنۍ پرته بله ايمان لرونکې کورنۍ نه شته، تا ته زېری درکوو چې په کورنۍ کې به دې د اسحاق او يعقوب عليهما السلام په څېر دوه پيغمبران پيدا شي، دی او ښځه ئې حيران شول، ښځې ئې له ډېره حيرته خپل تندی په څپېړه ووهو او وئې ويل: زه بوډۍ او خاوند مې بوډا! څنگه به د اولاد خاوند کېږو؟!! هغوی ورته وويل: آيا د الله تعالی په وعدې کې شك کوئ؟ ترې رخصت شوې، د لوط عليه السلام خوا ته راغلې، هغه هم د زلمو گمان پرې وکړ، کورته ئې بوتلل، خو د دوی په راتلو سخت پرېشانه او غمجن شو، هومره چې سينه ئې پرې تنگه شوه، له کوره ايستل ئې د مروت خلاف کار گاڼه او له ساتلو ئې ځان عاجز گاڼه، قوم پرې خبر شو، د ده کور ئې محاصره کړ، مېلمانه ئې ترې غوښتل، ده ئې په يوازې سر مخنيوی کاوو او ورته ويل ئې: ما ته سپکاوی مه رااړوئ، هغو ښځو ته مخه کړئ چې الله تعالی د همدې لپاره پيدا کړې، آيا په تاسو کې کوم هوښيار او عقلمند انسان نه شته چې زما خبره واوري، کاش دلته يوازې نه وی او خپل قوم راسره وی چې ستاسو مخه مې نيولې وی!! په دغه وخت کې فرشتو ورته وويل: مونږ فرشتې يو، ستا مرستې ته راغلې يو، سبا سحر به پر دوی دا کلی رانسکوروو، سبا خو به لرې نه وي؟!! دی او کورنۍ ئې وژغورله، ښځې ئې ورسره ملگرتيا ونه کړه، له قوم سره پاتې شوه او له هغوی سره يو ځای هلاکه شوه، کلی پرې رانسکور شو او تيږې پرې ووربدې!!

قرآن داسې فرمايي:

[illegible] فَأَسرِ [illegible]

هود: ۲۹-۸۳

او یقیناً چې زمونږ استاځو ابراهیم ته زېری راوړ، سلام ئې پرې واچاوو، د سلام ځواب ئې ورکړ او له څه ځنډه پرته ئې وریت شوی سخوندر راووړ، خو چې د دوی لاسونو ته ئې پام شو چې نه ورخوځي نااشنا ئې وګڼل او ترې ووېرېدو، وئې ویل: مه وېرېږه، مونږ د لوط د قوم په لوري لېږل شوي یو، مېرمن ئې ولاړه وه او وئې خندل، نو د اسحاق او تر اسحاق وروسته د یعقوب زېری مو ورکړ، وئې ویل: وای وای، آیا په داسې حال کې به زوی زېږوم چې په خپله بوډۍ او خاوند مې بوډا دی، دا خو عجیبه خبره ده؟! وئې ویل: آیا د الله له کاره تعجب کوې، د الله رحمتونه او برکتونه دې پر تاسو وي اې د دې کور اوسېدونکو! بې شکه چې هغه ستایل شوی د عظمت خاوند دی. نو کله چې له ابراهیمه وېره وتښتېده او زېری پرې وشو نو له مونږ سره ئې د لوط د قوم په اړه چېږ چاړ پیل کړ، یقیناً چې ابراهیم د ډېر زغم خاوند، ډېر نرم زړی او انابت کوونکی وو، اې ابراهیمه! له دې تېر شه، خبره دا ده چې ستا د رب پرېکړه شوې او دوی ته داسې عذاب راتلونکی دی چې نه رد کېږي او کله چې زمونږ استاځي لوط ته ورغلل، پرې غمجن شو او د دوی په راتلو ئې سینه تنګه شوه او وئې ویل: دا خو ډېره سخته ورځ ده. او قوم ئې په منډه منډه ورته راغی او تر دې مخکې ئې هم بدکارونه کول، وئې ویل: اې زما قومه! دا مې لوڼې دي، دوی درته پاکې او حلالې دي، له الله ووېرېږئ او د مېلمنو په اړه مې شرم او رسوایي مه رااړوئ، آیا په تاسو کې کوم عقلمند کس نه شته؟! وئې ویل: ښه پوهېږې چې ستا د لوڼو په اړه (د څه کولو) حق نه لرو او ته ښه پوهېږې چې مونږ څه غواړو! وئې ویل: کاش پر تاسو مې زور بر وی او یا مې د مضبوطې اسرې پنا ترلاسه وی! وئې ویل: اې لوطه! مونږ ستا د رب استاځي یو، هیڅکله لاس نه شي دروړی، د شپې په یوې برخې کې دې کورنۍ روانه کړه، هیڅوك مو شا ته ونه ګوري، مګر مېرمن دې، یقیناً چې دې ته به همغه څه رسي چې هغو (نورو) ته رسي، بې شکه چې د دوی لپاره ټاکل شوی مهال سباوون دی، آیا سباوون نږدې نه دی؟! نو کله چې زمونږ حکم صادر شو دا سیمه مو لاندې باندې کړه او د پخو ختو هغه ډبرې مو پرله پسې پرې وورولې چې ستا د رب خوا ته په نښه شوې وې او همداسې ورځ له دغو ظالمانو هم لرې نه ده.

ګورئ چې قرآن دا قصه په څومره عبرتناکې او اغېزمنې بڼې کې وړاندې کړې، په هرې برخې کې ئې ستر ستر درسونه پراته، هر څه ئې طبیعي، الفاظ ئې ښکلي، بیان ئې دقیق، د حق د لارې مجاهد ته د صبر او نه مأیوسه کېدو درس ورکوي او ورته وایي: ښايي داسې حالت درباندې راشي چې ستا او د برې تر منځ هیڅ واټن نه وي، د نصرت فرشتې دې خوا ته رسېدلې وي خو ته پرې نه پوهېږې او په همدغه حالت کې هم الله تعالی غواړي تا وآزمويي که دې صبر وکړ، برى دې حتمي دى، مه د ښمن له زیاتوالي وېرېږه او مه د خپلو ملګرو او ملاتړو د لږوالي پروا کوه، د لوط علیه السلام په څېر به دې الله تعالی مرسته کوي او د دښمنانو په وړاندې به دې یوازې نه پرېږدي.

قرآن چې کله د کوم پیغمبر علیه السلام نوم اخلي نو د دې لپاره نه چې د هغه شجره بیان کړي او هدف ئې دا وي چې مونږ ته ووایي پلار ئې څه نومېدو او د زوی نوم ئې څه وو او د کومې قبیلې وو، بلکې مونږ ته وایي چې ده خپل قوم ته څه وویل، له کومو کارونو ئې منع کړي، کومو کارونو ته ئې رابللي، چا پرې ایمان راوړی او چا ئې مخالفت ته ملا تړلې، مستکبرینو او مترفینو څه ځواب ورکړی، د اقتدار او شتمنیو خاوندانو څه چلند ورسره کړی او د قوم د بې وزلو او مستضعفینو ځواب ورته څه وو، مبارزه ئې په څه منتج شوه؟ بایبل د هیڅ پیغمبر په اړه دا خبرې نه کوي، په ټول بایبل کې به د هیڅ پیغمبر د قصې په لړ کې دا خبرې ونه مومئ، وبه ګورئ چې د بایبل لیکوال یوازې د هغه په شجرې ترکیز کوي.!!

بایبل د قرآن په خلاف ادعا کوي چې د لوط ښځه له ده سره یو ځای له سیمې ووته خو په دې خاطر چې شا ته ئې وکتل د مالګې په څلي بدله شوه!! دا څومره خوشې او بېهوده خبره ده!! نه دا د خدای سنت دی چې څوك د مالګې په څلي بدل کړي او نه الله تعالی په دومره وړې خبرې څوك داسې سخت مواخذه کوي، ولې به شا ته کتل جرم او ګناه ګڼي او ولې به د داسې وړې خبرې په سبب داسې ستره سزا ورکوي؟! قرآن هم وایي چې لوط علیه السلام ته ویل شوي وو چې تاسو ووځئ او شا ته مه ګورئ، خو د نه کتلو معنی دا ده چې وروسته پاتې کسانو ته هیڅ اعتناء مه کوئ، دا پروا مه کوئ چې څوك پاتې شو او څه ورسره وشول؟ که ستا مېرمن هم

وروسته پاتې شوه پروا ئې مه کوه!! په يقين سره ويلی شو چې په اصلي انجيل کې به دې ته ورته وينا راغلې وي خو د بايبل ليکوال ترې داسې مسخره قصه جوړه کړې، له دې نه علاوه غربيانو ته بايد ووايو: تاسو په تاريخي څېړنو ډېر باور لرئ، آيا ستاسو کوم څېړونکي تراوسه داسې کومه نښه ترلاسه کړې چې د بايبل دا ادعا تائيد کړي، په هغې سيمې کې د وران او نسکور شوي کلي ډېر آثار ترلاسه شوي، خو هيچا نه دي ويلي چې هلته د مالگې داسې يو څلی وموندلی شو چې د يوې ښځې مجسمه ده!!

لوط او لوڼې ئې

بايبل تر دې عنوان لاندې د لوط عليه السلام او د ده د پاك لمنو او مجاهدو لوڼو په هکله داسې څه ليکي چې د هر مؤمن انسان وېښتان ورته ځيږ شي!! ليکي: (خو لوط ووېرېدو او د صوغر په کلي کې د پاتې کېدو په ځای غرنۍ سيمې ته ولاړ او په يوه غار کې ځای په ځای شول، يوه ورځ د لوط مشرې لور خپلې خور ته وويل: په دې ټولې سيمې کې هيڅ نارينه نه شته چې له مونږ سره نکاح وکړي، پلار به مو هم ډېر ژر زوړ شي او نور به نه شي کولی چې له ځانه وروسته نسل ترې پاتې شي، راځه چې شراب پرې وڅښو او نږدېکت ورسره وکړو او په دې توگه د خپل پلار نسل تلپاتې وساتو!! نو همدغه شپه ئې هغه مست کړ او مشره لور ورسره پرېوته، خو لوط د خپلې لور له نږدېکت او سحر د ده له څنگه له پاڅېدو خبر نه شو، سبا مشرې خور کشرې ته وويل: ما تېره شپه له هغه سره نږدېکت وکړ، راځه چې نن شپه بيا شراب پرې وڅښو او دا ځل ته ورسره شپه تېره کړه!! نو بيا ئې هغه مست کړ، کشره لور ورسره څملاسته، خو بيا هم لوط پرې پوه نه شو، په دې توگه دواړه نجونې له خپله پلاره حامله شوې، دواړو زامن وزېږول!!)

دا د لوط عليه السلام په څېر د يوه جليل القدره او مجاهد پيغمبر او د ده د پاك لمنو او مجاهدو لوڼو په هکله د بايبل کرکجنې او دروغجنې خبرې دي، داسې خبرې چې انسان ئې په ويلو او ليکلو شرمېږي، يو پيغمبر به څنگه شراب څښي؟ څنگه به د شرابو د څښلو په وخت کې په دې نه پوهېږي چې دا شراب دي که اوبه؟

څنګه به د ده پاك لمنې لونې داسې كار كوي؟ كوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې لوط عليه السلام په داسې ځاى كې اوسېدو چې هلته هيڅ بل انسان نه وو؟ ولې به د ابراهيم عليه السلام خوا ته نه تلو؟ ابراهيم عليه السلام خو د بايبل په وينا له ده نه يوازې دومره لرې وو چې هغه دوه مېلمانه غرمه وخوځېدل او د لمر لوېدو په مهال د لوط عليه السلام خوا ته ورسېدل؟ څنګه به دا خبره ومني چې په يو ځل نږديكت سره ښځه حامله كېږي؟ او دا نږديكت به حتماً په هغو ورځو كې وو چې د ښځو د حامله كېدو احتمال قوي وي؟ بايبل خو وايي چې لوط عليه السلام د يوه داسې غره په يوه غار كې اوسېدو چې هلته له دوى پرته بل څوك نه وو، نو دا شراب ئې له كومه او له چا ترلاسه كړل؟ دې بې ځوابو پوښتنو ته بايبل او د بايبل منونكي هيڅ ځواب نه لري!!

انسان هغه مهال د قرآن په عظمت ښه پوهېدى شي چې د بايبل په څېر د كوم كتاب په څنګ كې ئې كېږدي او دواړه سره مقايسه كړي او وګوري چې د دوى تر منځ څومره ژور توپير شته، دومره لكه د ځمكې او آسمان ترمنځ، يو ئې هومره لوړ او بل ئې دومره ټيټ، په دې به پوه شي چې واقعاً قرآن د الله تعالى كلام دى او بايبل د يوه داسې انسان د ذهن زېږنده چې غوښتل ئې د عوامو په مزاج برابر كومه قصه له ځانه وليكي!!

ابراهيم او ابيملك

بايبل تر دې عنوان لاندې يو ځل بيا د ابراهيم عليه السلام هغه قصه تكراراً ليكي چې يوه ظالم واكمن د ده مېرمن ساره ترې بوتله، خو دا ځل په داسې بڼې كې چې له مخكنۍ سره سل په سلو كې توپير لري، لكه چې دا كاملاً بله قصه وي، دا ځل داسې ليكي: كله چې ابراهيم د جرار په ښار كې وو، ساره ئې خپله خور معرفي كړه، نو ابيملك د جرار پاچا ځينې كسان ولېږل چې ساره د ده قصر ته راولي، خو په همدې شپې خداى په خوب كې ابيملك ته ورڅرګند شو او ورته وئې ويل: ته به خامخا ومرې ځكه مېړونه ښځه دې په نكاح كړې!! ابيملك لاترهغه مهاله له دې سره نه وو ځملاستلى، نو عرض ئې وكړ: خدايه! زه بې تقصيره يم، آيا ته به ما او

زما قوم وژني؟ په خپله ابراهیم ما ته وویل چې دا مې خور ده او ساره هم د ده خبره تائید کړه او وئې ویل چې دی مې ورور دی، ما هیڅ بد نیت نه درلود، خدای وویل: هو؛ ستا خبره صحیح ده د همدې لپاره مې پرې نښودې چې گناه وکړې او هغې ته لاس وروړې اوس نو دا ښځه خپل خاوند ته وسپاره، هغه به دعا درته وکړي او ته به ژوندی پاتې شې!! پاچا سبا سحر وختي پاځېدو، په تلوار ئې خپل درباریان راوغوښتل، خپل خوب ئې ورته تېر کړ او ټول سخت ووېرېدل، نو دغه وخت پاچا ابراهیم خپل دربار ته راوغوښت او ورته وئې ویل: دا څه کار وو چې تا له مونږ سره وکړ؟ ما له تا سره څه بد کړي وو چې زه او زما ملك دې په داسې لویې گناه اخته کړو؟... ابراهیم ځواب ورکړ: گمان مې دا وو چې د دې ملك خلك به له خدایه نه وېرېږي او د دې لپاره چې زما مېرمن تصاحب کړي ما به ووژني، پر دې سربېره دا زما ناسکه خور هم ده، له یوه پلاره یو او ما دا ځان ته په نکاح کړه، کله چې زما خدای زه له خپل ټاټوبي نورو ملکونو ته ولېږلم، له ساره مې وغوښتل چې دا ښېگړه له ما سره وکړي چې په هر ځای کې ځان زما خور معرفي کړي!! نو ابیملك ډېر پسونه، غواوې، غلامان او وینځې ورکړې، د ده مېرمن ساره ئې وروسپارله او ورته وئې ویل: زما په ټول ملك کې وگرځه د اوسېدو لپاره چې دې کوم ځای خوښ شو هلته مېشت شه!!

د بایبل په دې دواړو قصو کې دومره ژور اختلاف او توپیر شته چې هیڅوك ئې نه شي توجیه کولی، په مخکنۍ کې ویل شوي چې دا د مصر فرعون وو او دلته ویل شوې چې دا د جرار پاچا ابیملك وو او ورپسې ویل شوي چې ابیملك د فلسطین پاچا وو، هلته ویل شوي چې ساره ئې په نکاح کړه او ډېر وروسته ورته معلومه شوه چې دا د ابراهیم خور نه بلکې مېرمن ده، خو دلته ویل شوي چې خدای پاچا ته د نکاح په همغې لومړۍ شپه په خوب کې وویل چې دا د ابراهیم مېرمن ده، هلته ویل شوي چې فرعون؛ ابراهیم او مېرمن ئې د همدې غلطۍ په سبب له خپل ملکه د فوځیانو په لاس وشړل او دلته ویل شوي چې ابیملك ورته وویل: زما د ملك په هر ځای کې چې خوښ دې وي مېشت شه!!

علاوه پر دې د بایبل له وینا خو داسې معلومېږي چې ابیملك هیڅ تقصیر نه

درلود، تقصير د ابراهيم او د ساره وو چې ده ته ئې حقيقت نه وو ويلى او دا نكاح د ساره په خوښه تر سره شوې!! كه داسې وي نو ابيملك څه ګناه درلوده؟ ولې خداى ورته ويلي چې ته حتماً مرې؟ او كه ده كومه ګناه كړې وي ولې به خداى د ده په ګناه د ده قوم هم هلاكوي؟ دا ضد او نقيض خبرې او الله تعالى ته د داسې غيرعادلانه پرېكړو نسبت به د بايبل ليكونكى او منونكي څنګه توجيه كوي؟؟ څنګه ومنو چې ساره د ابراهيم عليه السلام ناسكه خور وه او ده ورسره نكاح كړې وه!! قرآن خو مونږ ته وايي چې ستاسو دين همغه د ابراهيم دين دى، څه چې په هغه دين كې حلال وو درته حلال دي او څه چې حرام وو حرام دي، قرآن خو له خور سره نكاح تحريم كړې ده، آيا دا كېدى شي چې د ابراهيم عليه السلام په دين كې داسې نكاح جائز وي؟ نن خو علم په قاطع الفاظو د قرآن خبره تائيدوي او له داسې نږدې خپلوانو سره نكاح سخت مضر ګڼي، عليم خداى به څنګه داسې مضر او تاواني نكاح جائز شمېري؟!!

په قرآن كې د بايبل دغه غلطه او بې محتوى قصه نه مومو، خو په رواياتو كې ځينې داسې روايات شته چې دا قصه په كې راغلې، خو هغه هم د بايبل له وينا سره ژور توپير لري، دا روايات له قرآن سره تعارض لري، هم د الفاظو له مخې او هم د محتوا له مخې، احتمالاً دا روايات له اسرائيلي منابعو څخه اخيستل شوي او يا راوي د بايبل خبره كوله خو اورېدونكي ګمان كړى چې دا د ده خبره ده!! روايت داسې دى:

عن أبي هريرة: أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال لم يكذب إبراهيم النبي عليه السلام قط إلا ثلاث كذبات ثنتين في ذات الله قوله إني سقيم وقوله بل فعله كبيرهم هذا وواحدة في شأن سارة....

له ابو هريرة رضي الله عنه روايت دى چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: ابراهيم عليه السلام له دريو درواغو پرته هيڅ درواغ نه دي ويلي، دوه ئې د الله تعالى د ذات په اړه وو ، چې يو ئې د ده دا وينا وه چې وئې ويل: زه ناروغ يم او بل ئې دا وينا چې وئې ويل: د دوى دغه لوى بت دا كار كړى او يو ئې د ساره په هكله چې ويلي ئې وو دا مې خور ده...

خو د قرآن له مخې د ابراهيم عليه السلام پنځه خبرې داسې ګڼل کېدی شي چې يا ئې توريه کړې او يا ئې د استدلال لپاره داسې څه ويلي چې وروسته ئې په خپله رد کړي:

۱- šú üîlïý$<= ïméw A$% Ÿ@ù& $Ð=ù ’ĥ #‹»d A$% $Ÿ.ö. #ä‘ @ø$ïhøã £_ $Ð=ù

ÇÐÏÈ الانعام: ۷۶

کله چې د شپې تياره پرې راغله او ستوری ئې وليد وئې ويل: دا مې رب دی، خو کله چې پرېووت وئې ويل: پرېوتونکي نه خوښوم.

۲- ’ĥ ’Îï‰ö Ný©ûÈ A$% Ÿ@ù& $Ð=ù ’ĥ #‹»d A$% $ZÎ$/ •J)ø$ #ä‘ $Ð=ù

ÇÐÐÈ û,Îk!Ò9$Qö)ø$`Ï žú ðqà2 V{ الانعام: ۷۷

کله چې ئې سپوږمۍ د راختو په حال کې وليدله وئې ويل: دا مې رب دی، خو چې پرېوته وئې ويل: که مې خپل رب لارښوونه ونه کړي له لارورکې قوم څخه به وم.

۳- ’Î) Éö)»ƒ A$% ôM=ù& $Ð=ù ÷ŷò2 &‹»d ’ĥ #‹»d A$% pZî$/ § ôx9$#ä‘ $Ð=ù

ÇÐÑÈ bqãÎô@$Ð Ïü ì/ الانعام: ۷۸

کله چې ئې لمر د راختو په حال کې وليد وئې ويل: دا مې رب دی، دا خو تر ټولو ستر دی، خو چې پرېووت وئې ويل: اې زما قومه! زه له هغو (معبودانو) بې زاره يم چې تاسو ئې له (خدای) سره شريکوئ.

۴- غوښتل ئې د بتانو د ماتولو لپاره په ښار کې پاتې شي، خلکو ته ئې وويل: إني سقيم (زه ناروغ يم)، مېلې ته نه ځم.

۵- کله چې ئې بتان مات کړل او تبر ئې د لوی بت په غاړې کې وځړاوو، خلکو ترې وپوښتل چې دا کار تا کړئ، وئې ويل: بل فعله کبيرهم: ما نه بلکې د دوی دغه ستر

بت دا کار کړی. خو ورپسې ئې ورته وویل آیا د هغه څه عبادت کوئ چې نه ګټه دررسولی شي او نه تاوان درنه دفع کولی شي؟!!

په حقیقت کې دا پنځه پورتنۍ خبرې دروغ نه وې، د درواغو اطلاق نه شي پرې کېدی، خو که د دغه روایت له مخې په هغوی د درواغو د درواغو اطلاق کېږي، نو بیا خو درې کذبات نه بلکې پنځه دي او د الله تعالی په اړه خو دوه نه بلکې درې دي، د خپلې مېرمنې په هکله دا خبره ده ته منسوبول چې ویلي ئې وو دا مې خور ده، په دې هکله نه یوازې په قرآن کې کومه اشاره نه مومو، بلکې د دې خبرې په کولو سره د قرآن د وینا مخالفت کېږي، ځکه قرآن هغه پنځه خبرې یادوي او دا روایت دغه درې ترې حذفوي او په ځای ئې هغه خبره راوړي چې قرآن نه ده کړې!! د قرآن له مخې خو د الله تعالی په هکله درې ځلې درواغو ته ورته خبره شوې، درې ځلې ئې ویلي: هذا ربي، هذا ربي، هذا ربي، دا ولې دوه ځلې ګڼل شوي، که په تکلف سره دا درې یو وګڼو نو دوهم ئې کوم دی، (إني سقیم) که (بل فعله کبیرهم) دا دواړه خو في ذات الله نه دي!! یو ئې د بت په اړه دی او بل ئې د ځان په اړه، په روایت کې خو ویل شوي چې: لم یکذب إبراهیم النبي علیه السلام قط إلا ثلاث کذبات ثنتین في ذات الله... او دا دواړه في ذات الله ګڼي: (إني سقیم)، (بل فعله کبیرهم)، حال دا چې دا دواړه (في ذات الله) نه دي، د الله تعالی د ذات په اړه خو یوازې هغه درې ځلې (هذا ربي) ویل دي، د ساره د قصې لپاره خو په دې روایت کې هم مجال نه پاتې کېږي!!

مسلمانان حدیث ته د قرآن د شرحې او تفسیر په سترګه ګوري، طبیعي ده چې شرح او تفسیر هیڅکله له متن سره تعارض نه شي درلودی، کوم روایت چې له قرآن سره اړخ نه لګوي مسلمانان ورته اعتبار نه ورکوي.

دا باید ووایم چې په بایبل کې له تحقیق نه مخکې ما څو ځلې د دې حدیث په اوربدو سره ژړلي او ویلي مې دي: یا الله آیا تا ابراهیم علیه السلام، خپل خلیل، په دې سره هم ابتلاء کړی؟!! خو د بایبل له مطالعې وروسته چې کله ما په دې روایت کې غور وکړ او د قرآن په رڼا کې ورته ځیر شوم راته معلومه شوه چې دا روایت له

قرآن سره تعارض لري او د بايبل خبره يو دروغجن او بې بنسټه تور دی.

بايبل د دې قصې په پای کې ليکي: (دغه مهال ابراهيم خدای ته دعا وکړه او خدای پاچا، د ده مېرمنو او وينځو ته شفا ورکړه، تر څو وکولی شي د اولاد خاوند شي، دا ځکه چې خدای په دې خاطر د ده ټولې مېرمنې شنډې کړې وې چې ابيملك د ابراهيم مېرمن ساره ځان ته نکاح کړې وه!!)

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: د دې خبرې معنا خو دا ده چې ساره دومره اوږده موده د ابيملك په نکاح کې پاتې شوې چې ده او مېرمنو ته ئې معلومه شوې چې ټولې شنډې شوې دي، د ښځو شنډېدل خو په يوه شپه کې نه ښځو ته معلومېږي او نه ئې خاوندانو ته!! د پاچا مېرمنو څه ګناه کړې وه چې د مېړه په جرم مجازات کېږي؟ وينځو څه ګناه کړې وه چې هغوی هم د پاچا په جرم ناروغه کړی شوې؟! آيا دا خبره له انساني عقله سره اړخ لګوي چې د يوې شپې په څو ساعتونو کې هم د پاچا مېرمنې شنډې شي او هم بېرته روغې، د ښځې په شنډېدو خو داسې ژر ډېر حاذق ډاکټر هم له ډېرو پرمخ تللو وسايلو سره نه شي پوهېدی!! تر ټولو لويه پوښتنه دا ده چې آيا د بايبل ليکونکي خپله هغه خبره هېره کړې چې ويل ئې د ابراهيم عليه السلام ښځې ته د خدای او دوو فرشتو د راتلو په مهال د ده مېرمن ساره هومره عمر خوړلې بوډۍ وه چې د اولاد درلودو طمع ئې ختمه شوې وه او حتی د فرشتو او حتی خدای په دې خبرې ئې باور نه شو کولی چې په راتلونکي کال کې به د اولاد خاونده شي، د ابيملك په څېر پاچا چې ګڼ شمېر نورې مېرمنې ئې درلودې او حتماً به ټولې ډېرې ښايسته او ښېغلې وې، ولې به يوه بوډۍ ځان ته نکاح کوي؟ د بايبل د وينا مطابق دا مهال ابراهيم عليه السلام نه نوي کلن او د ساره عمر به تر نوي زيات وو، کوم عقل به دا خبره ومني چې يوه داسې پاچا دا په زور ځان ته نکاح کړه چې ګڼ شمېر نورې مېرمنې ئې هم درلودې؟!

له دغې بې بنسټه قصې وروسته بايبل ليکي: (خدای په خپلې وعدې وفا وکړه او ساره همغه مهال حامله شوه چې خدای ټاکلی وو او په زوړوالي کې ئې ابراهيم ته زوی وزېږاوو او ابراهيم پر هغه د اسحاق (خندا) نوم کېښود،... په اتمه ورځ ئې سنت کړ،... د اسحاق د تولد په مهال ابراهيم نه نوي کلن وو!! ... او ساره وويل: چا

دا گمان کاوو چې زه به یوه ورځ د ابراهیم زوی ته تی ورکوم؟!! خو دا دی ما په زړښت کې هغه ته زوی وزیږاوو ؟!)

بایبل د ټولو تاریخي شواهدو خلاف او د ابراهیم علیه السلام په هکله د یوه ناروا او ظالمانه تور په توګه لیکي چې ابراهیم علیه السلام خپله میرمن هاجر د ساره په وینا له کوره وشړله او هغه په بئر شبع کې ځای په ځای شوه: (یوه ورځ ساره متوجه شوه چې اسمعیل د مصري هاجر زوی اسحاق ځوروي، نو ابراهیم ته ئې وویل: دا وینځه او زوی ئې له کوره وباسه، ځکه اسمعیل به زما د زوی اسحاق ترڅنګ ستا وارث نه وي!! دې خبرې ابراهیم سخت وځوراوو، ځکه چې اسمعیل هم د ده زوی وو، خو خدای ورته وفرمایل: د خپل زوی او وینځې په اړه اندېښنه مه کوه، څه چې ساره ویلي همغسې وکړه!! نو ابراهیم سحر وختي پاڅېدو، ډوډۍ او د اوبو ډك ژی ئې د هاجر پر اوږو کېښود او له زوی سره ئې یو ځای له کوره وایسته، هاجر په بئر شبع کې لالهانده ګرځېده... کله چې د مشك اوبه تمامې شوې، خپل زوی ئې د بوټو لاندې پرېښود او دا سل ګزه لرې کښېناسته او له ځان سره ئې وویل: نه غواړم د خپل زوی مرګ په خپلو سترګو وګورم او په زوره زوره ئې وژړل، دغه وخت خدای د ماشوم چیغو ته متوجه شو او د خدای فرشتې هاجر ته غږ کړ: اې هاجر! څه شوي ، مه ژاړه! ځکه خدای ستا د ماشوم چیغې اورېدلې دي، ورشه هغه دراخله او په خپلې غېږې کې ئې ونیسه... بیا خدای د هاجر سترګې پرانستلې او هغې په خپلې خوا کې چینه ولیده، مشك ئې ترې ډك کړ او خپل زوی ته ئې اوبه ورکړې، خدای له اسمعیل سره وو، هغه د فاران په دشتې کې ستر شو او مور ئې یوه مصرۍ نجلۍ ورته وکړه...)

دلته څو داسې خبرې ترسترګو کېږي چې د حقیقت خلاف او د یوه ستر پیغمبر په اړه ستر تور او اتهام ګڼل کېږي:

• بایبل له یوې خوا لیکي چې دغه مهال اسمعیل علیه السلام دومره وړوکی ماشوم وو چې مور په غېږ کې ګرځاوو، د یوه بوټي سیوري لاندې ئې څملاوو، خو له بلې خوا لیکي چې ساره متوجه شوه اسمعیل اسحاق ځوروي!! پوښتنه کوو: آیا یو تی خور وړوکی ماشوم هم کولی شي بل ماشوم هومره وځوروي چې د ساره په

 څېر صبرناکه مور ئې ونه شي زغملی او له ابراهيم عليه السلام نه وغواړي چې دا او مور ئې له دې کوره وشړه؟!!

- ټول تاريخي شواهد په دې شهادت ورکوي چې ابراهيم عليه السلام، د الله تعالی په حکم، خپله مېرمن هاجر رضي الله عنها او خپل زوی اسمعيل عليه السلام د مکې په وادي کې پرېښي. دلته د اسمعيل عليه السلام تر پښو لاندې د زمزم چينه راخوټېدلې او همدلته د ده له نسله د بني اسمعيل لويه قبيله جوړه شوې.
- نه ابراهيم عليه السلام خپله مېرمن له کوره شړلې ده او نه دا په بئر شبع کې ځای په ځای شوې او نه هغه چينه په بئر شبع کې راخوټېدلې، په دې هکله د بايبل ادعا بې بنسټه او د تاريخي حقايقو خلاف ده. که دا کار شوی وی نو اوس به خلکو د زمزم د چينې په ځای د بئر شبع چينې ته مخه کوله او هغې ته به ئې دومره په درنه سترګه کتل چې زمزم ته ګوري!!
- څنګه به د ابراهيم عليه السلام په څېر يو ستر شخصيت، د ګڼ شمېر پيغمبرانو پلار او نيکه، داسې د عدالت او عاطفې خلاف کار کوي چې خپله يوه مېرمن د بلې د خوشحالولو لپاره په داسې حال کې له کوره وشړي چې تی خور ماشوم ئې په غېږ کې دی؟!!
- قرآن دا خبره له بنسټه ردوي او وايي چې ابراهيم عليه السلام خپله مېرمن هاجر او زوی ئې په مکه کې پرېښودل او دا دعا ئې وکړه:

{qß‹ÉÉä $Z/‘ Ŗ§s ß9$ 7Ï‹/ ‰Ÿã ?ö– “Ë Îöî Š#qÎ ÓÉfhê `Ë åMZ3ŏ‰ þþ $Z/§

óß¯è9 Ñ°•JŸ9$ `Ë Nß‰ãôr ßÍŽö) ü“ôþ Ä $Z9$ šÆ Ë Z‰Ïù @èô $ì ó‡ÁÁ9$

’Î ãó« `Ë ‹ $’?ã 4ÿø $Br ßÎèç $Br ’Å¿ $B Ð=è? 7R) $Y/‘ ÇÌÈ brãã,

,»sŏ)r Ÿ‹ë Jŏ)Î9Å$’?ã ’Í =dr “Ï‰$÷ ‰ŏs ‰$ÇÌÑÈ ä$J¡ 9$’ÎŸr ÇÚ ŏF$

ä$ãŠ@ö)?r $Y/‘ ÓÉfhê `Ër ó‡ÁÁ9$OŠÉã ÓÍüèô $É ‘ ÇÌÈ ä$ã$!$ß‹Ü ¡9 ’Îí b)

ÇÍÈ ابراهيم: ۳۷-۴۰

ي زمونږ ربه! ما خو د خپل اولاد ځيني، ستا د محترم کور خوا ته په داسې بېديا کې مېشت کړل چې بې بوټي ده، اې زمونږ ربه! د دې لپاره چې لمونځ اقامه کړی شي، د خلکو زړونه د دوی لوري ته رامات کړه او له مېوو روزي ورکړه چې شکر پر ځای کړي. اې زمونږ ربه! يقيناً چې ته په هر هغه څه پوهېږې چې مونږ ئې پټوو يا ئې ښکاره کوو او پر الله خو نه څه په آسمان کې پټ پاتې کېږي او نه په ځمکې کې، ستاينه هغه الله لره ده چې ما ته ئې په زړښت کې اسمعيل او اسحاق راپه برخه کړل، بې شکه چې زما رب د دعاګانو اورېدونکی دی، اې زما ربه! لمونځ کوونکی مې کړې او اولاد مې هم، اې زمونږ ربه! او دعا مې قبوله کړې!!

د قرآن له دغو آيتونو نه چې د ابراهيم عليه السلام دعا ئې په ډېرې اغېزمنې بڼې کې بيان کړې، څو خبرې په صراحت سره معلومېږي:

- ابراهيم عليه السلام خپله مېرمن هاجر او زوی ئې اسمعيل عليه السلام د مکې په بېديا کې هغه مهال پرېښودل چې هغه ناو سپېره ډاګ وو او هېڅ بوټی په کې نه راټوکېدو.
- دا کار ئې د الله تعالی په امر او په دې موخه کړی وو چې دلته به څو کاله وروسته د الله تعالی محترم کور (بيت الله) جوړوي.
- د دوی لپاره ئې د رزق او د دوی په لوري د خلکو د زړونو د راماتېدو دعا ئې وکړه. دا ځکه چې په هغې وچې بېديا کې نه بل انسان اوسېدو او نه بوټي، ونې او اوبه وې.
- مطمئن وو چې الله تعالی به دا دعا داسې قبلوي لکه ده ته چې ئې په زړښت کې اولاد ورکړ. د دعا له الفاظو معلومېږي چې اسمعيل تر اسحق مشر وو.
- د دعا په الفاظو کې د ده قوي عاطفه او د مېرمنې او زوی په نسبت د ده ژور زړه سوی او قوي مينه د څپانده سيند په څېر انځور شوې. د دې دعا په اورېدو سره به د هر مهربان پلار له سترګو اوښکې بهېږي.

د ابراهيم امتحان

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکلي: (څه وخت تېر شو، خدای وغوښتل چې

ابراهیم امتحان کړي، نو هغه ته ئې غږ کړ: اې ابراهیمه! خپل یوازنی زوی یعني اسحاق چې ډېر درباندې ګران دی، درسره روان کړه او د موریا سیمې ته ولاړ شه او هلته ئې د هغه غره پر سر د سوځېدونکې هدیې په توګه قرباني کړه، چې زه به ئې دروښیم)، ابراهیم سحر وختي پاڅېدو، څه د سوند لرګي ئې د قربانۍ سوځولو لپاره په خره بار کړل، زوی او دوه نوکران ئې له ځان سره په همغه لوري روان کړل او درې ورځې وروسته ئې هغه ځای له لرې ولید، نوکرانو ته ئې وویل: تاسو له خره سره دلته پاتې شئ، زه او زوی مې ځو چې هلته د خدای عبادت وکړو ... لرګي ئې اسحاق ته ورپه شا کړل او په خپله ئې چاړه او هغه څه واخیستل چې د قربانۍ لرګي به پرې بلوي، ... اسحاق پوښتنه ترې وکړه: مونږ لرګي او اور راسره لرو خو د قربانۍ وری چېرې دی؟ ځواب ئې ورکړ چې خدای به د وري بندوبست وکړي!! ... کله چې هغه ځای ته ورسېدل، لرګي ئې پرې کېښودل او اسحاق ئې وتاړو او پر لرګو ئې پرې باسو، ... چاړه ئې اوچته کړه چې اسحاق قرباني کړي، په همدې وخت کې د خدای فرشتې له آسمانه پرې غږ کړ: ابراهیمه ابراهیمه! چاړه پر ځمکه کېږده او زوی ته دې تاوان مه رسوه اوس پوه شوم چې د خدای مطیع بنده یې، دا ځکه چې یوازنی زوی دې ترې ونه سپماوو!!)

دلته څو اعتراضات لرو:

- په دې وخت کې اسحاق علیه السلام د ابراهیم علیه السلام یوازنی زوی نه وو، تر ده مخکې اسمعیل علیه السلام پیدا شوی وو. که فرشتې ورته ویلي وي چې یوازنی زوی دې له خدایه ونه سپماوو نو دا باید اسحاق نه بلکې اسمعیل علیه السلام وي. ځکه د یوازني زوی صیغه یوازې په اسمعیل علیه السلام صدق کولی شي. د مشر زوی په شته والي کې کشر زوی ته یوازنی زوی نه شي ویل کېدی.
- د بایبل وینا داسې ده چې ګواکې ابراهیم علیه السلام خپلو نوکرانو ته رښتیا خبره ونه کړه، د دې په ځای چې ووایې زوی مې قرباني کوم ورته وئې ویل: مونږ عبادت کوو او بېرته راځو!! اسحاق علیه السلام ئې هم په حقیقت نه وو پوه کړی. معلومه نه ده چې هلته ئې په زور راځملولی او که په خپله خوښه قربانۍ ته چمتو شوی، د بایبل له الفاظو خو داسې معلومېږي چې هغه ئې په زور تړلی او د لرګیو له

پاسه ئې ځملولی!!

•	قرآن د بایبل دا ادعاوي ردوي، د اسمعیل علیه السلام د قرباني کولو خبره کوي، خو داسې چې ابراهیم علیه السلام د خپل خوب او د ده د قرباني کولو خبره ورته کړې او هغه په ځواب کې ورته وایي: مهربانه پلاره! په څه چې الله تعالی مأموره کړی یې هغه ترسره کړه، إن شاء الله ما به صابر ومومې، اسمعیل ئې له ځان سره روان کړی، د قربانۍ لپاره ئې پړمخې ځملولی، چاړه ئې په غاړه ورته ایښې، خو چې سترګې ئې پرانیستې د اسمعیل پر ځای ئې پسه تر خپلې چاړې لاندې موندلی!! د قرآن الفاظ دا دي:

Ａ»=ãÎ ¡pRöæ6ù ÇÈ ûüÅÎ»ÓÁ 9$`Ë ’Í ó d É ‘ ÇÈ ÈïY‰ž™ ’Îí 4Ï ë Ü#Œ ’Îþ A$%r

#Œ$B öÝR$ù 7 ţ2ó& þÎö Ö$ZJ$$’Î 3“ ‘& þÎþ Ó_ş ƒ A$% Óë¡ 9$şçèB ÷=/ $H»ù ÇÈ ÐŠÎm

$J=ö™& $B=ù ÇÈ ûïÎÉóÁ 9$`Ë ª! $ä$© bÎ þÎ%É F™ ãBsê$B @èø$ÏM/'»ƒ A$% 2” •?

“Ìçø 7Ï°‹. $RÎ $ƒö”9$M%£ ¹ 6% ÇÈ ÐŠÏd°•ó»ƒ b& ¡pY#‰»Rr ÇÈ ÈüÎ f ü ¼ã©r

$Yø•?r ÇÈ ÐŠÏàã XóÉÎ ¡pY#‰ùr ÇÈ ßüÎB$$(à=7$$qç # ‹»d žc Î ÇÈ ûüÏÅ¡ó B$$

ôÏB ¼çRÎ ÇÈ ûüÏÅ¡ó B$$“Ìçø 7Ï°‹. ÇÈ OŠÏd°•ó #?ã N»=™ ÇÈ ûïÏÅ F$’Îïøã

ÇÈ šú üÏBs)B$$RÏ$6Ïã   الصافات: ۹۹-۱۱۱

او وئې ویل: زه خو د خپل رب په لوري ځم، یقین لرم چې هغه به لار راوښیي، اې زما ربه! له صالحینو څخه ئې راپه برخه کړې، نو د یوه صبرناك زلمي زیری مو ورکړ، نو چې کله له ده سره د تګ عمر ته ورسېدو، وئې ویل: اې زویه! په خوب کې وینم چې تا ذبح کوم، وګوره چې ستا رأیه څه ده؟ هغه وویل: پلار جانه! په کوم کار چې ګمارل شوی یې هغه ترسره کړه، که خدای کول ما به له صبر کوونکو څخه ومومې، کله چې دواړه (خپل رب ته) تسلیم شول او هغه ئې پړمخې پرې ایست او غږ مو ورته وکړ چې اې ابراهیمه! بې شکه چې تا خپل خوب رښتیا کړ، مونږ خو نېکانو ته داسې بدله ورکوو، یقیناً چې دا څرګنده ابتلا او آزموینه وه او لویه

قرباني مو په بدل کې ورکړه او د ده په اړه مو په وروستنيو کې دا (خبره) پرېښوده چې پر ابراهيم دې سلامونه وي، همداراز نېکانو ته بدله ورکوو، يقيناً چې هغه زما له مؤمنو بندګانو څخه وو.

له دې بيانه معلومېږي چې اسحاق عليه السلام تر اسمعيل عليه السلام وروسته پيدا شوی. که څه هم د بايبل ليکوال هڅه کړې چې اسحاق يوازنی زوی او د اسمعيل عليه السلام همزولی معرفي کړي خو داسې الفاظ ئې کارولي چې له ده سره ئې د دې ادعا په اثبات کې مرسته نه ده کړې، برعکس د ده له اظهاراتو هم معلومېږي چې اسمعيل تر اسحاق مشر وو، هغه الفاظ دا دي: کله چې هاجر حامله شوه ... ساره د دې چلند ونشو زغملی، ابراهيم عليه السلام ته ئې شکايت وکړ. اسمعيل اسحاق ځوراوو نو ځکه ساره له ابراهيم عليه السلام نه وغوښتل چې دا له کوره وشړي.

له دې الفاظو خو معلومېږي چې اسمعيل عليه السلام تر اسحاق عليه السلام مشر وو او د يوازني زوی خطاب خو پر ده صدق کوي نه پر اسحاق عليه السلام.

بايبل دلته له داسې يوه څرګند حقيقت نه انکار کړی چې د لمر په څېر روښانه دی، د ابراهيم عليه السلام له زمانې نه او له هغې ورځې چې مبارکه کعبه د ده او اسمعيل عليهما السلام په لاسونو جوړه شوه، تر نن پورې په تېرو نږدې څلورو زرو کلونو کې په سلهاوو مليونو خلکو د دغې کعبې طواف کړی او دا لړۍ تر اوسه روانه ده، هر کال په مليونونو خلك د صفا او مروې تر منځ د هاجر سعي رايادوي، د اسمعيل عليه السلام د ذبحې په ځای کې الله تعالى ته قرباني وړاندې کوي، د اسمعيل عليه السلام اولاد (بني اسمعيل) په مکې مکرمې او د هغې شاوخوا سيمو کې مېشت دي، بايبل دا ټول تاريخي شواهد له پامه غورځولي او داسې بې بنسته ادعا ئې کړې چې د ثبوت لپاره ئې هيڅ دليل نه شي وړاندې کولی، که ابراهيم عليه السلام په بل ځای کې کوم معبد جوړ کړی وی او د خپل زوی د قرباني کولو مظاهره ئې په کوم بل ځای کې کړې وی نو نن به خلك هغه معبد ته تلل او په هغه ځای کې به ئې قرباني وړاندې کوله!!

اسحاق او ربکا

تر دې عنوان لاندې هم د بايبل ليکوال داسې قصه ليکې چې هر عادي لوستونکی هم پرې پوهېدی شي چې دا حقيقت نه لري او جعلي ده، خلاصه ئې دا ده چې ابراهيم عليه السلام وغوښتل خپل زوی اسحاق عليه السلام ته واده وکړي، خپل ناظر ئې راوغوښت، هغه ته ئې قسم ورکړ چې زما زوی ته زما له خپل قوم او ټبر نه کومه نجلۍ غوره کړه او مه پرېږده چې دی له کنعانيانو نه څوك نکاح کړي، هغه ئې خپل ملك ته ولېږو، پرته له دې چې ورته ووايي چا ته ورشه او د چا لور ورته وغواړه!! هغه ولاړ، سيمې ته ورسېدو، د يوه څا په غاړه تم شو، دعا ئې وکړه چې خدای ئې په دې سفر کې بريالی کړي، له ځان سره ئې وويل: دلته ودرېږم، نجونې د اوبو لپاره راځي، کومې يوې ته به ووايم چې اوبه راکړه، که هغې اوبه راکړې او راته وئې ويل: چې زه به ستا اوښانو ته هم اوبه ورکړم، نو دا به د دې نښه وي چې خدای همدا نجلۍ د اسحاق لپاره غوره کړې، همداسې وشول، ربکا د ابراهيم د ورور لمسۍ راغله، ده ته ئې اوبه ورکړې اوښان ئې خړوبه کړل او دی پوه شو چې دعا ئې قبوله شوې ... د دوی کور ته ولاړ، د دسترخوان په سر ئې لاس له ډوډۍ خوړلو راتم کړ او د نجلۍ پلار ته ئې وويل: تر څو خپله خبره درته ونه کړم او تاسو زما غوښتنه ونه منئ ډوډۍ نه خورم... ټوله قصه ئې ورته وکړه، هغوی موافقه وکړه او دې ته تيار شول چې ربکا له ده سره يو ځای د اسحاق په لوري وخوځي!!!

پوښتنه دا ده چې ولې به ابراهيم عليه السلام خپل ناظر ته مشخصه لارښوونه نه کوله چې چا ته ورشه او د چا لور ترې وغواړه؟ څنګه ومنو چې ناظر په پټو سترګو خوځېدلی او ناڅاپي د ابراهيم عليه السلام د ورور کلي ته رسېدلی او د هغه له لمسۍ سره مخامخ شوی؟ همغه چې اسحاق ته به ئې راواده کوي؟ مګر کېدی شي د زوی لپاره د ښځې غوره کولو کار دې څوك د يوه ناظر خوښې ته پرېږدي؟ که بايبل ليکلي وی چې ابراهيم عليه السلام ناظر ته وويل: ولاړ شه زما د ورور کلي ته او د هغه لمسۍ زما زوی ته ترې وغواړه دا خبره د منلو وړ وه، خو د بايبل دا وينا نه له عقل سره اړخ لګوي او نه د هغه وخت له دود دستور سره!! نه په قبايلي ژوند کې داسې کار معمول دی او نه په ښاري ژوند کې!!

د ابراهيم وفاتېدا

تر دې عنوان لاندې هم د بايبل ليكونكي د دې هڅه كړې چې ونښيي اسحاق عليه السلام د ابراهيم عليه السلام اصلي زوی، د ده ځای ناستی، د معنوي مقام او شتمنيو وارث دی، نور زامن ئې له وينځو پيدا شوي، ختيځو سيمو ته ئې ولېږل، اسحاق عليه السلام ئې له ځان سره پرېښود او د وفات په وخت كې ئې خپله شتنمي ده ته وسپارله، نورو ته ئې هسې څه هديې مديې وركړې!! په مسلمانانو كې هم يوه داسې ډله راپيدا شوه چې د پيغمبر عليه السلام ځينې اولاد اصلي ګڼي او ځينې غير اصلي، علي رضي الله عنه ته په دې خاطر پر نورو صحابه وو ترجيح وركوي چې د پيغمبر عليه السلام د تره زوی وو!! عثمان رضي الله عنه ته چې د پيغمبر عليه السلام دوه لونې ئې يوه په بلې پسې نكاح كړې په دې سترګه نه ګوري!! د پيغمبر عليه السلام په لاس روزل شوو صحابه وو لومړی ابوبكر رضي الله عنه، بيا عمر رضي الله عنه او بيا عثمان رضي الله عنه غوره كړل او بيعت ئې ورسره وكړ، په دې بيعت كې علي رضي الله عنه او زامن ئې هم شامل ول، خو دوی نه يوازې دا اتفاقي پرېكړه نه مني بلكې هغو صحابه وو ته نعوذ بالله د منافق خطاب كوي چې له علي پرته ئې بل څوك د خلافت وړ ګڼلی!!

تاسو به د بايبل په ځای ځای كې وګورئ چې د قومي تعصب دا احساس په يوې او بلې بڼې كې ځان ښيي او ليكوال د دې هڅه كوي چې بني اسرائيل د ابراهيم عليه السلام اصلي اولاد او نور ئې غير اصلي اولاد ثابت كړي. د همدې لپاره قرآن د دوی د دغې غلطې انګېرنې او ادعا د ردولو لپاره فرمايي چې ابراهيم عليه السلام ته نږدې خلك تاسو نه بلكې هغه خلك دي چې د ده فكري ملګرتيا ئې كړې، د ده په لارې تللي، نه هغه چې په نسبي لحاظ ځان هغه ته منسوبوي، فرمايي:

•Íŕ ª! $ {qãB#ä šú ïÎ‰© óÉ9$#‹»dr ‡qã??$ûïÎ‰© NŠĭ°•ðî Ä $Y9$ ’‹ŧ& žc Ĵ

ÇÏÑÈ ûüÏZÏB÷sßJø9$ آل عمران: ۶۸

بې شكه چې ابراهيم عليه السلام ته تر ټولو نږدې خلك هغه كسان دي چې د ده متابعت ئې كړی او دا پيغمبر او هغه چې ايمان ئې راوړی او الله د مؤمنانو ولي دی.

بني اسرائيل په دې غره ول چې د ابراهيم عليه السلام اولاده دي، ګڼ شمېر پېغمبران په دوی کې مبعوث شوي، دوی د دغو پېغمبرانو ورثه دي، د خلکو امامت او پيشوايي د دوی حق دی، دوی د جنت لپاره او جنت د دوی لپاره پيدا شوی،... دلته د دوی د دې غلطو او بې بنسټه تصوراتو د نفې لپاره ويل شوي چې نه تاسو ابراهيم عليه السلام ته نږدې يئ او نه ستاسو مذهب د ده مذهب ته ورته دی، ده ته نږدې خلك يا همغه وو چې د ده متابعت ئې کاوو، يا محمد عليه السلام او د ده با ايمانه ملګري. او الله د دغو مؤمنانو مولا دی. تاسو د ابراهيم عليه السلام له طريقې عدول کړی، ستاسو ظلم او شرك تاسو د هغه له وراثت او امت نه ايستلي ياست، د الله په وړاندې د خپلوۍ اړيکې، قومي او نسلي تعلقات هېڅ ارزښت نه لري، په دې اساس د خلکو په هکله فيصله نه کوي، ټول ئې له يوې مادې او له يوې جوړې نه پيدا کړي، له بندګانو سره د الله تعالی معامله د دوی د ايمان او عمل له مخې وي، نه د جاه او نسب له مخې.

بايبل ليکي: ابراهيم خپله ټوله شتمني اسحاق ته ورکړه، اما نورو زامنو ته چې د ده له وينځو پيدا شوي وو، څه هديې ورکړې او هغوی ئې په خپل ژوند کې د خپل زوی اسحاق له شا وخوا لرې د ختيځ سيمو ته ولېږل!!

مګر ممکن ده چې د ابراهيم عليه السلام په څېر ستر شخصيت داسې له عدالت او انصاف نه لرې وېش وکړي، يوه زوی ته پر بل ترجيح ورکړي، خپله ټوله شتمني يوه ته ورکړي او نورو ته په ټيټه سترګه وګوري، څه هديې ورکړي او د خپل يوه نازولي زوی له شاوخوا ئې لرې ولېږي؟

د اسمعيل اعقاب

تر دې عنوان لاندې د بايبل ليکوال يو ځل بيا د قومي تعصب په حکم د اسمعيل عليه السلام او د ده د اولاد په اړه له اهانته ډکه لهجه خپلوي، د وينځې زوی ئې ګڼي او د اولاد په اړه ئې وايي چې تل له خپلو ورونو سره په جګړو بوخت ول، داسې ليکي: د ابراهيم او مصري هاجر (د ساره د وينځې) د زوی اسمعيل د زامنو نومونه د دوی د پيدا ښت له ترتيب سره سم دا وو: نبايوت، قيدار، ادبيل،

مبسام، مشماع، دومه، مسا، حداد، تیما، یطور، نافیش او قدمه، ... له دوی دولس قبیلې جوړې شوې... تل له خپلو ورونو سره په جګړو بوخت ول!!

عیسو او یعقوب

تر دې عنوان لاندې د بایبل لیکونکي یوه داسې قصه راوړې چې جمله جمله ئې د خندا وړ ده، هیڅ عاقل انسان به په داسې خوشې، جعلي او له ځانه جوړې کړې قصې باور ونه کړي، انسان ورته حیران شي چې د بایبل منونکي څنګه دا قصه مني او د یوه مقدس کتاب برخه ئې ګڼي او ګمان کوي چې کېدی شي الله تعالی په خپل مقدس کتاب کې داسې قصې هم بیان کړې وي!! انسان دې ته هم حیران شي چې د لندن، واشنګټن او پاریس په څېر ښارونو کې اوسېدونکي غربیان څنګه دا د عقل او علم خلاف خبرې مني!! خو کله چې انسان دې ته متوجه کېږي چې غرب اوس هم په خرافاتو کې ترستوني غرق دی اوس هم هلته ترټولو زیات خرڅېدونکی کتاب د جادو کتاب دی، په ۲۰۰۷ کال کې په اروپا او امریکا کې د جادو د یوه کتاب درې سوه ملیونه نسخې وپلورل شوې، د بایبل ډېرې قصې د جادو د دې کتاب قصې ته ورته دي، که دا په شوق شوق لولي نو په دې هم باید تعجب ونه کړو چې څنګه د بایبل دا خندونکې قصې مني!!

بایبل خپله قصه داسې پیل کړې: (د ابراهیم د زوی اسحاق د زامنو قصه داسې ده: اسحاق څلوېښت کلن وو چې ربکا .... ئې په نکاح کړه، ربکا شنډه وه اولاد ئې نه کېدو، اسحاق به تل ورته دعا کوله، بالآخره خدای د ده دعا اجابت کړه، ربکا حامله شوه، داسې معلومېده چې دوه بچیان ئې په ګېډه کې دي او په خپلو کې په نښته بوخت او یو بل ته لاس اچوي!! نو ربکا له ځانه سره وویل: په ما څه شوي؟ نو په دې هکله ئې له خدایه وپوښتل، خدای ورته وفرمایل: له دغو دوو زامنو نه چې ستا په رحم کې دي دوه ملتونه به پیدا شي، یو به تر بل ځواکمن وي، مشر به د کشر غلامي کوي، کله چې د زېږېدو وخت راورسېدو، ربکا دوه ګوني وزېږول، لومړی زوی چې وزېږېدو، له رنګه تك سور وو او په وېښتانو داسې پټ وو لکه پوستین چې ئې اغوستی وي، نو ځکه ئې دی عیسو (په وېښتانو پټ) ونوماوو، دوهم زوی

چې زېږېدو نو د عيسو پښه ئې ټينګه نيولې وه، نو ځکه ئې دی يعقوب (تر پښې نيونکی) ونوماوو!! ... دا دوه زامن ستر شول، عيسو تکړه ښکاري او د بېديا او صحرا سړی وو، يعقوب آرام انسان او د کېږدۍ خوښوونکی وو، عيسو د اسحاق ډېر خوښ وو ځکه چې د عيسو د ښکار غوښه به ئې خوړله، خو يعقوب په ربکا ګران وو، يوه ورځ يعقوب آش پخولو چې عيسو ستړی او وږی له ښکاره راوګرځېدو او وئې ويل: وروره! له لوږې بې سيکه يم، له دې تاوده آشه لږ راکړه، يعقوب ورته وويل: په دې شرط چې د لومړي پيدا کېدو (مشرۍ) حق دې ما ته وسپارې!! عيسو وويل: زه له لوږې مرم، د مشرتوب حق څه ګټه رارسوي!! يعقوب ورته وويل: لوړه وکړه چې له دې وروسته به ستا د مشرۍ حق زما وي!! عيسو لوړه وکړه او په دې توګه د مشرۍ حق د کشر ورور په برخه شو!!)

امید دی د دې خندوونکې قصې لاندې برخو ته لږ ځير شئ:

- د اسحاق دواړه زامن د مور په رحم کې په جګړه بوخت وو، دا سې ئې يوه بل ته لاس اچولو چې مور ئې ورته حيرانه وه، له خدايه ئې پوښتنه وکړه چې دا پر ما څه شوي!! او خدای هم له ځنډه پرته ځواب ورکړ: يو ئې زورور او بل کمزوری دی اولاد به ئې په جګړه بوخت وي، مشر او د ده اولاد به د کشر غلامان وي!! دا له خرافاتو او مسخره خبرو ډکه قصه به ډېر ناپوه انسان هم په خوله رانه وړي، هر ماشوم له زېږېدو څو مياشتې مخکې د مور په ګېډې کې خوځېږي، مور ئې حرکات او د لاس پښو اچول احساسوي، که دوه وي نو مور ئې دا حرکات لازيات احساسوي، بايبل دا يوه ځانګړې پېښه ګڼي او د عيسو او يعقوب تر منځ ئې د فطري دښمنۍ نښه بولي!! د بايبل ليکوال غواړي په دې سره د دغو دواړو د اولاد تر منځ هغه نه پخلا کېدونکې دښمني توجيه کړي چې وروسته به په همدې بايبل کې د هغې تفصيلات ستاسو مخې ته راشي!! ده غوښتي دې پوښتنې ته ځواب ووايي چې ولې د يوه نيکه (اسحاق عليه السلام) اولاد داسې په خپلو کې نښتي او يو د بل وينو ته تږي دي؟ ولې زورور پر کمزورو ظلم کوي او اسيران ئې په غلامۍ کې ساتي؟ لنډ ځواب ئې ورکړی: دا ځکه چې د دوی پلرونه حتی د مور په ګېډې کې هم په جګړو بوخت ول او دا ځکه چې الله تعالی ويلي دي چې مشر او اولاد به ئې د کشر غلامان

وي!! چې خدای تعالی د دوی مور ته د دې خبر ورکړی نو تاسو ولې په دې کار اعتراض کوئ!! دا شو د جګړو او غلامۍ د توجیه لپاره د بایبل استدلال!! حیرت دی هغه چا ته چې عقل ئې داسې خبرې منلی شي!!

• د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: ربکا چېرې او څنګه خدای ولید او پوښتنه ئې ترې وکړه؟ که د مسیحیت له پېدا ښته تر نن پورې ستاسو هیڅ پاپ په دې نه دی توانېدلی چې خدای وګوري، پوښتنه ترې وکړي او ځواب ترلاسه کړي، ربکا څنګه وتوانېده؟!!

• د ماشوم لاس خو د زېږېدو په وخت کې دومره وړ وي چې یوه وړه ګوته هم کلکه نه شي نیولی، یعقوب څنګه وتوانېدو چې د عیسو پښه داسې کلکه ونیسي چې ورپسې ښویېدو؟!!

• معمولاً خو په یوه وخت دوه ګونې پیدا شوي ماشومان ډېر سره ورته وي، هومره چې کله کله مور پلار هم پرې غلط شي، دا څنګه د بایبل دوه ګونې دومره له یوه بله توپیر لري چې یو ئې په وېښتانو پټ او بل داسې چې کله غواړي ځان د ده په څېر کړي نو د سېرلي پوستکی پر لاس تړي؟!!

• مګر دا د منلو خبره ده چې اسحاق علیه السلام په دې خاطر عیسو خوښولو چې ده ته ئې د ښکار غوښه پخوله، آیا دا د یوه لوی شخصیت په اړه لوی اتهام نه دی چې وویل شي، ده د محبت او درنښت پرېکړه د خوړو په بنسټ کوله؟!!

• په کلیوال ژوند کې خو تر اوسه معمول دا ده چې د پخلي کار ښځې کوي او حتی نن په یو وېشتمه پېړۍ کې او په لویو لویو ښارونو کې هم اکثراً د پخلنځي واکمنه د کور مېرمن وي، څنګه ومنو چې یعقوب لګیا وو آش ئې پخاوو!! همداراز په کلیوال ژوند کې یوه لویه کورنۍ له یوه پخلنځي کار اخلي او پخلی ئې ګډ وي، مخصوصاً هغه وخت چې پلار او مور ژوندي وي او زامن له دوی سره ګډ اوسېږي، دا خبره قطعاً د منلو نه ده چې عیسو له یعقوبه آش وغوښتو او هغه په دې شرط ورکړ چې دی د مشرۍ حق هغه ته وسپاري!! په کلیوال ژوند کې خو څوك له مېلمه هم ډوډۍ سپمول لوی عیب او پېغور ګڼي!! د بایبل لیکوال خو عیسو پیاوړی ښکاري ګڼي، څنګه ئې دلته هومره کمزوری ښیي چې د یوه نس ډوډۍ لپاره د کشر

ورور مشرى ته غاړه ږدي؟ آيا مشري داسې كوم شى دى چې څوك ترې تېرېدى شي، كه ومنو چې يو زوى ترې تېر شو نو پلار او مور به ئې داسې غلطه پرېكړه څنگه ومني؟!! د دې قصې حرف حرف او جمله جمله غلطه او جعلي ده.

اسحاق او ابيملك

بايبل تر دې عنوان لاندې خپله ليكنه داسې پيل كوي: (يوه ورځ د كنعان په سيمې كې داسې قحطي راغله لكه د ابراهيم په وخت كې چې راغلې وه، نو د همدې لپاره اسحاق د فلسطين پاچا ابيملك خوا ته د جرار ښار ته ولاړ، دلته خداى ورته راښكاره شو او ورته وئې ويل: مصر ته مه ځه، دلته پاتې شه، كه زما خبره دې ومنله نو زه به درسره وم، ډېر بركت به درپه برخه كړم، دا ټوله سيمه به تا او ستا اولاد ته وسپارم، دا ځكه چې ما له ابراهيم سره دا ژمنه كړې وه!! ستا نسل به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره كړم!! ...)

دلته څو خبرو ته ځير شئ:

- له دې وينا معلومېږي چې جرار د فلسطين مربوط ښار وو نه د مصر كوم ښار او ابيملك د فلسطين پاچا وو او د بايبل د ادعا له مخې له ابراهيم او ساره سره هغه جفا ده كړې وه، نو پوښتنه كوو چې بايبل ولې په بل ځاى كې ويلي چې هغه جفا د مصر فرعون ورسره كړې وه؟!! دا فاحش تناقض څنگه توجيه كوي؟!
- گورئ چې يو ځل بيا خداى ته د حقيقت خلاف او يوه ستره مبالغه منسوب شوې، ستا نسل به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره كړم!! او گورئ چې يو ځل بيا بايبل د دې سيمې قباله د خداى له لوري بني اسرائيلو ته وركوي او د خداى له قوله ليكي: دا ټوله سيمه به تا او ستا اولاد ته وسپارم،!!

وروسته ليكي: اسحاق په جرار كې پاتې شو، چې كله به خلكو د ربكا په اړه پوښتنه ترې كوله ورته ويل به ئې دا مې خور ده!! دا ځكه چې ربكا ډېره ښايسته وه، له دې وېرېدو چې كه وواييي دا مې ښځه ده د هغې د تصاحب لپاره به ئې څوك ووژني، څه موده وروسته ابيملك له كړكۍ وليد چې اسحاق له ربكا سره لوبې كوي، نو اسحاق ئې راوغوښت او ورته وئې ويل: ولې دې ويلي وو چې دا مې خور

ده حال دا چې مېرمن دې ده؟! اسحاق په ځواب کې ورته وويل: وېرېدم چې څوك به مې د دې د تصاحب لپاره ووژني!! ....)

دا همغه قصه ده چې بايبل د ابراهيم عليه السلام او د ده د مېرمنې ساره په هکله هم مخکې دوه ځله ليکلې ده، هلته ئې هم له اتيا نوي کلنې بوډۍ نه ښکلې پېغله جوړه کړې او دلته هم، د بايبل ليکوال دې ته پام نه دی کړی چې له دې څو کرښې مخکې ئې ليکلي چې اسحاق ته په څلوېښت کلنۍ کې خدای دوه زامن ورکړل، دواړه تکړه او مضبوط زلميان شول، د ښکار کولو جوګه شول، له دې وروسته قحطي راغله او اسحاق جرار ته په کډه شو، د دې معنا خو دا ده چې په دې وخت کې بايد د اسحاق عمر نږدې شپېته کاله او د ربکا عمر به هم د دې شاوخوا کې وو!! نو اسحاق عليه السلام به ولې له دې وېرې خپله سپين سرې مېرمن خپله خور معرفي کوي چې څوك ئې د تصاحب لپاره دی ونه وژني؟!! نه پوهېږو چې د بايبل ليکوال له داسې ښکرورو دروغو څه هدف او مقصد لري او دې ته هم حيران يو چې د بايبل منونکي څنګه د غو ښکرورو دروغو ته نه متوجه کېږي؟!!

که تاسو د دې عنوان ټولې برخې له نظره تېرې کړئ متوجه به شئ چې ټول مطالب او الفاظ ئې تکراري دي، توپير يوازې په دې کې دی چې مخکې د ابراهيم او ساره نوم اخيستل شوی او دلته د اسحاق او ربکا، د ابراهيم عليه السلام او ابيملك ترمنځ چې څه تېر شوي او څه د يوه او بل له خولې ليکل شوي دلته ئې هم ليکلي چې د اسحاق او ابيملك ترمنځ هم همدا له معمولي تغير سره تېر شوي او ويل شوي!! هلته هم ابيملك پاچا وو او اوس چې ابراهيم عليه السلام وفات شوی او اسحاق هم نږدې شپېته کلن دی همغه ابيملك پاچا دی!! هلته هم ابيملك د خپل فوځ له مشر فيکول سره د ابراهيم ليدو ته ورغی او دلته هم له هماغه فيکول سره د اسحاق ليدو ته ورغلی، هلته د ابراهيم له لوري هداياوې ورکړی شوې او دلته د اسحاق له لوري!! د (ابيملك او ابراهيم تر منځ عهد) تر عنوان لاندې چې بايبل څه ليکلي، د (اسحاق او ابيملك) ترعنوان لاندې همغه خبرې بيا تکرار شوې!! د عقل تقاضا خو دا ده چې دا مهال به د فلسطين پاچا يا د ابيملك کوم زوی او يا کوم لمسی وو!!

آیا دا خبره هم کوم عقل منلی شي چې اسحاق به د ابیملك قصر ته دومره نږدې اوسېدو چې هغه د خپل قصر له کړکۍ د دوی د لوبو تماشا کوله!!

د بایبل لیکوال دلته لیکي چې د اسحاق غلامانو د یوه کوهي د کېندلو او په هغه کې د اوبو د راوتلو خبره کوي او وایي چې اسحاق په دې باندې د بئر شبع نوم کېښود، خو همدا خبره ئې څو صفحې مخکې د ابراهیم علیه السلام په ارتباط کړې او بئر شبع ئې هغه ته منسوب کړی، داسې معلومېږي چې لیکوال د دې عنوان مطالب ښایي له مخکني نه څه موده وروسته لیکلي وي او دا ترې هېر وو چې تر دې مخکې ئې د ابراهیم علیه السلام په ارتباط لیکلي!! هلته ئې داسې لیکلي دي: ابراهیم ابیملك ته د هغه کوهي په اړه شکایت وکړ چې د ابیملك نوکرانو ترې غصب کړی وو، ابیملك ورته وویل: ولې دې مخکې دا خبره نه وه راته کړې... له دې وروسته ئې دا کوهی د بئر شبع په نامه یاد کړ، دا ځکه چې دوی ژمنه او لوړه وکړه!! خو دلته لیکي: اسحاق هغه د شبع (قسم) په نامه ونوماوو او کوم ښار چې هلته جوړ شو هغه ئې د بئر شبع په نامه یاد کړ چې تراوسه په همدې نامه پاتې دی!!

یعقوب له عیسو نه برکت ترلاسه کوي

بایبل تر دې عنوان لاندې تر نورو قصو لازیاته خندوونکې او مسخره قصه لیکلې، وایي: اسحاق ډېر زوړ او سترګې ئې ړندې شوې وې، یوه ورځ ئې خپل زوی عیسو راوغوښت او ورته وئې ویل: زه نور زوړ شوی یم، لیندۍ او غشی دې درواخله، صحرا ته ولاړ شه، ښکار وکړه، له غوښې ئې زما د طبعې خواړه برابر کړه چې وئې خورم او له مرګه مخکې تا ته برکت درکړم!! خو ربکا د دوی خبرې واورېدې، کله چې عیسو د ښکار لپاره ووت، ربکا یعقوب وروغوښت او ورته وئې ویل: وامې ورېدل چې پلار دې عیسو ته داسې ویل .... اوس ته هغه څه وکړه چې زه درته وایم، رمې ته ورشه، دوه ښه سېرلې ترې راجلا کړه، ما ته ئې راوله چې له غوښې ئې هغه خوراك جوړ کړم چې پلار دې ډېر خوښوي، بیا ئې ته هغه ته وروړه چې وئې خوري او له مرګه مخکې تا ته برکت درکړي!! یعقوب ځواب ورکړ: د عیسو پر بدن زیات وېښتان دي، زما پر بدن نه شته، که مې پلار لاس راوړي او پوه شي

چې زه عیسو نه یم بیا به څنګه وي؟ هلته خو به دی وایي چې ما غوښتل دی دوکه کړم نو د برکت پر ځای به ما لعنت کړي!! ربکا ورته وویل: زویه ! د ده لعنت دې پر ما وي، ته همغه څه وکړه چې زه درته وایم... نو هغه خوراك ئې تیار کړ چې د اسحاق ډېر خوښ وو، بیا ئې د عیسو جامې یعقوب ته ورواغوستې، بیا ئې د سېرلي پوستکی د ده پر لاسونو او غاړه کلك وتاړو، هغه خوندور خوراك ئې سره له ډوډۍ ورکړ چې پلار ته ئې وروړي، هغه خوراك پلار ته ورووړ او وئې ویل: پلاره! اسحاق وویل: آ څوك یې؟ ورته وئې ویل: زه عیسو ستا مشر زوی یم، لکه چې تا راته وویل، ولاړم، ښکار مې وکړ، ستا د خوښې خواړه مې جوړ کړل، کښېنه وئې خوره او ما ته برکت را، اسحاق ورته وویل: زویه! څنګه وتوانېدې چې داسې ژرکوم څه ښکار کړې، هغه ورته وویل: ستا خدای مخې ته راووست، اسحاق ورته وویل: نږدې راشه چې لاس درباندې راکښ کړم او ډاډه شم چې ته په رښتیا عیسو یې!! یعقوب ورنږدې شو، پلار ئې پر لاسونو او غاړه لاس راکښ کړ او وئې ویل: غږ د یعقوب ده خو لاسونه د عیسو!! اسحاق ونه پېژاندو ځکه چې لاسونه ئې د عیسو په څېر له وېښتانو ډك وو، وئې پوښتو: آیا ته په رښتیا عیسو یې؟ هغه ورته وویل: هو پلاره! اسحاق وویل: نو ډوډۍ راوړه چې وئې خورم او بیا تا ته برکت درکړم!! یعقوب د ده مخې ته ډوډۍ کېښوده، اسحاق ډوډۍ وخوړله او هغه شراب ئې هم وڅښل چې یعقوب راوړي ول، بیا ئې وویل: زویه! نږدې راشه او ما ښکل کړه، یعقوب نږدې ورغی او پر مخ ئې ښکل کړ، کله چې اسحاق د ده جامې بوي کړې ده ته ئې برکت ورکړ او وئې ویل: د زوی بوی مې د صحرا د ګلانو په څېر ښکلی دی چې خدای برکت ورکړی، خدای دې ستا پر ځمکه باران ووروي، چې محصول دې ډېر او غله او شراب دې زیات شي، ډېر ملتونه دې ستا غلامان شي، د خپلو ورونو سالار شې او ټول خپلوان دې ستا درناوی وکړي، پر هغو دې لعنت وي چې پر تا لعنت کوي او پر هغو دې برکت وي چې تا ته برکت درکوي، نو له دې وروسته اسحاق یعقوب ته برکت ورکړ، هغه له کوټې ووت او د ده له وتلو سره سم عیسو له ښکاره راستون شو، هغه هم هغه خوراك تیار کړ چې د پلار ډېر خوښ وو، رائې ووړ او ورته وئې ویل: دا ده هغه خواړه مې چې ستا خوښ دي د ښکار له غوښې سره

تیار او درته رامې ووړ، راپاڅه او وئې خوره او ما ته برکت را! اسحاق پوښتنه وکړه: ته څوك یې؟ عیسو ځواب ورکړ: زه ستا مشر زوی عیسو یم. اسحاق په داسې حال کې چې له زیات درده پرېدو په لړزانده غږ ئې وویل: نو هغه بل چې له تا نه مخکې ئې ډوډۍ راوړه او ما وخوړه څوك وو؟ چې هر څوك وو برکت ئې ترلاسه کړ!! عیسو له ډېره درده چیغه کړه او وئې ویل: پلاره ! ما ته برکت را! هیله کوم ما ته هم برکت را! اسحاق ځواب ورکړ: ستا ورور دلته راغی، زه ئې وغولولم او ستا برکت ئې ترلاسه کړ. عیسو وویل: بې دلیله نه ده چې هغه ته خلك یعقوب "ټګمار" وایي!!)... خپل پلار ته ئې وویل: آیا یو برکت دې هم زما لپاره نه دی پرېښی؟ اسحاق ځواب ورکړ: هغه مې ستا سالار کړ او ټول خپلوان مې د ده غلامان، د غلې او شرابو محصول مې ده ته ورکړ، نور څه نه دي پاتې چې تا ته ئې درکړم!! ... باران به ستا پر ځمکه نه اوري، حاصلات به دې زیات نه وي، د خپلې تورې په زور به ژوند کوې، د خپل ورور غلامي به کوې، خو په پای کې به ترې آزاد شې!!)

دا ئې د بایبل قصه!! عجیبه ده که په انسانانو کې داسې څوك پیدا شي چې دا قصه واوري او خندا ئې پرې رانه شي!! د بایبل له منونکو څو پوښتنې لرو:

• آیا کېدی شي د انسان د غاړې او لاسونو وېښتان د سېرلې په څېر وي؟ آیا کېدی شي پلار خپل زوی له غږه ونه پېژني او د سېرلې په پوستکې دوکه شي؟ دا څنګه برکت وو چې یعقوب په دوکې ترلاسه کړ او پلار بېرته ترې اخیستی نه شو؟ په کار خو دا وه چې پلار نه یوازې هغه برکت بېرته له یعقوبه اخیستی وی چې په دوکې ئې ترلاسه کړی وو بلکې مزید ئې هغه رټلی وی!! د دې برکت پرېکړه الله تعالی کوي که بنده؟ الله تعالی خو نه غولېږي، مستحق او غیر مستحق پېژني، هغه به څنګه د هغه چا د غلطې دعا په اساس پرېکړه کوي چې غولېدلی؟ مګر کېدی شي چې یو پیغمبر خپل زوی ته دا دعا وکړي: غله او شراب دې زیات شه؟ ډېر ملتونه دې ستا غلامان شي!! پیغمبران علیهم السلام خو د غلامۍ په ضد او د عدالت او برابرۍ لپاره راولاړ شوي، د فساد او شراب د مخنیوي لپاره ئې دعوت چلولی، څنګه دا خبره منئ چې د اسحاق علیه السلام په څېر ستر پیغمبر به خپل زوی ته داسې دعاګانې کوي؟! څنګه منئ چې اسحاق علیه السلام له ډېر وروسته

راتلونکو پېښنو خبر وو خو په هغه څه نه پوهېدو چې په خوا کې ئې تېرېدل؟! په دې خبر وو چې کوم لمسيان به ئې له کوم برخليك سره مخامخ وي خو يعقوب ئې له غرړه ونه پېژاندو او د وزې پر پوستکي ئې د عيسو د پوستکي ګمان وکړ؟!! مګر کېدى شي په يوه کتاب کې دې دومره غلطې خبرې، تناقضات، خرافات، د حق او عدالت خلاف مطالب وي او سره له دې څوك هغه يو مقدس کتاب وګڼي؟

- دا ولې دوى د خپل نيکه او جد په هکله داسې ناروا تورونه لګوي او مونږ ترې دفاع کوو؟ مونږ اسحاق عليه السلام او يعقوب عليه السلام له ټولو هغو اتهاماتو او تورونو برئ او ډېر لوړ ګڼو چې په مسخه شوي تورات او انجيل کې راغلي؟!

- تاسو د بايبل دا وينا د عظيم الشأن قرآن له دې وينا سره مقايسه کړئ چې فرمايي: الله تعالى د ظالم په هکله حتى د ابراهيم عليه السلام په څېر د يوه ستر پيغمبر عليه السلام دعا هم نه قبلوي، هلته چې فرمايي:

`Ïr A$% $B$BÎ Ä $Y=Ï 7èe% ` ’Îû A$% £gŠ?'ù M»Kî3Î ¼çš O¿Ïd°•ö #?F£$Ê Èîr

ÇÊÍÈ ûüÏJÎ»©à9$ “Ï‰ôgã ãA$Z ƒŸw A$% Óéîè البقرة: ۱۲۴

او کله چې خپل رب ئې ابراهيم (عليه السلام) په څو خبرو وآزمويلو، کومې چې هغه ترسره کړې، وئې فرمايل: زه خو دې د خلکو لپاره د يوه امام او پيشوا جوړونکى يم، وئې ويل: او زما له اولاد نه هم، وئې فرمايل: زما ژمنه ظالمان نه احتوا کوي.

قرآن فرمايي چې ابراهيم عليه السلام ته هغه لوړ معنوي مقام د دې لپاره ورکړى شو چې په ګڼ شمېر هغو الهي آزموينو کې بريالى شو چې يو په بل پسې ورسره مخامخ شو، د پلار او قوم مخالفت، زندان ته تګ، په اور کې لوېدل، هجرت او وطن پرېښودل، د مکې په وېروونکې وچې بېديا کې هاجر او اسمعيل يوازې پرېښودل، د اسمعيل په ذبح کولو ئې ګمارل، ... هغه په ټولو دغو الهي آزموينو کې بريالى شو، د دې بريا بدله او جزاء دا وه چې د خلکو د امامت او پيشوائۍ مقام ئې په برخه شي، الله تعالى ورته وفرمايل چې اوس نو ته د خلکو د

امامت ورې يې، دا مقام تا ته سپارم. تمنا ئې وکړه چې کاش د خلکو د لارښوونې دا مقام د ده د اولاد هم په برخه شي! الله تعالی وفرمايل: زما په دې فرمان کې ظالمان نه دي شامل، ظالمان که څه هم ستا زامن وي د دې جليل مقام ورې نه دي.

خو د دې په مقابل کې بايبل وايي چې نعوذ بالله يعقوب عليه السلام په درواغ ويلو، چل او دوکې سره او د خپل پلار په غولولو سره يو ستر معنوي مقام ترلاسه کړ!!!

بايبل په دې پسې ليکي چې عيسو غوښتل يعقوب ووژني، مور ئې خبره شوه، يعقوب ته ئې وويل چې حران ته وتښته او هلته تر هغه له خپل ماما لابان سره پاتې شه چې د ورور غصه دې سړه شي، اسحاق ته ئې وويل چې نه غواړم زوی مې د حيتي له قبيلې کومه نجلۍ په نکاح کړي، له دوی مې زړه تور دی، له خپل قومه ورته ښځه کوم، ... اسحاق دا خبره ومنله، يعقوب ئې راوغوښت، برکت ئې ورکړ او ورته وئې ويل: پام کوه چې له کنعانيانو نه ځان ته مېرمن غوره نه کړې، فوراً بين النهرين ته د خپل نيکه بتوئيل کره ولاړ شه او د لابان کومه لور ځان ته په نکاح کړه!!

د يعقوب خوب په بيت ئيل کې

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: يعقوب د حران په نيت له بئر شبع وخوځېدو، هماغه ورځ له لمر لوېدو وروسته يوه ځای ته ورسېدو، غوښتل ئې شپه دلته تېره کړي، يوه ډبره ئې راواخيسته، تر سر لاندې ئې کړه او ويده شو، په خوب کې ئې يوه زينه وليده چې پښې ئې پر ځمکه او سر ئې آسمان ته رسي، فرشتې ورباندې ښکته پورته ځي او خدای د زينې پر سر ولاړ دی، نو خدای وويل: زه خدای، د ابراهيم او ستا د پلار اسحاق خدای يم، دغه ځمکه چې ته پرې ويده ئې دا ستا ده، زه ئې تا او ستا نسل ته دربخښم، ستا نسل به د غبار په څېر بې شمېره شي، له ختيځه تر لوېديځه او له شماله تر جنوبه به پرې ډکه شي، چې چېرې ولاړ شې بېرته به دې دې ځای ته راولم... چې ترڅو خپله وعده پوره نه کړم نه دې پرېږدم...!!)

که دې خبرو ته لږ ځير شئ وبه ګورئ چې:

• دا د همغو خبرو تکرار دی چې بایبل د ابراهیم علیه السلام په هکله مخکې لیکلې وې، توپیر ئې یوازې په دې کې دی چې مخکې ئې لیکلي: خدای ابراهیم ته راڅرګند شو او دغه وعده ئې ورسره وکړه او دلته یعقوب په خوب کې ولید او هماغه وعده ئې ورسره وکړه، هلته ئې لیکلي چې ستا اولاد به ترستورو هم زیات شي او دلته وایي د غبار په څېر به زیات شي!

• د بایبل له نظره دا خبره ډېره مهمه برېښي چې ثابته کړي خدای له ابراهیم علیه السلام او اسحاق علیه السلام سره ژمنه کړې ده چې دغه سیمه به د یعقوب نسل (بني اسرائیل) ته سپاري، د ابراهیم علیه السلام د نورو اولادونو نسل په دې سیمې د دعوا حق نه لري!! دا خبره په بایبل کې ډېره زیاته تکرار شوې او په ډاګه ترې معلومېږي چې د بایبل لیکوال د یوه داسې هېواد د جوړولو هڅه کوي چې په هغه کې به له بني اسرائیلو پرته هیڅوك نه اوسېږي، دا نن چې صهیونستان لګیا دي د امریکایانو په مرسته د سوریې، لبنان او عراق په لوري خپله لمن پراخوي او غواړي تر دجلې او فرات پورې ورسي او له دې سیمې ټول نور قومونه وباسي، وجه ئې د بایبل دغه اظهارات دي، د همدې لپاره دوی دوه ملیونه فلسطینیان له خپلو کورونو وشړل او نه ئې پرېږدي چې بیرته خپلو کورونو ته ستانه شي!!

• د قرآن په هیڅ ځای کې به د بایبل دغې غلطې وینا ته ورته کوم مطلب ونه ګورئ، قرآن نه وایي چې الله تعالی فرمایلي له عربانو او یا د عربو له کومې خاصې قبیلې سره ژمنه کوم چې فلانۍ سیمه به دوی ته سپارم، دا به د دوی په نسل پورې تړلې وي، نور قومونه به په کې د ژوند کولو او میشت کېدو حق نه لري، قرآن د بایبل دا وینا له بنسټه ردوي او فرمایي چې ځمکه ټوله د خدای ده، د خپلو بندګانو لپاره ئې پیدا کړې او هغه چا ته به ئې په میراث ورکوي چې صالح وي، د ده ټول صالح بندګان، که د هر قوم او قبیلې وي، د ځمکې اصلي وارثان دي.

ôB â$±„ `B $gêéqã⊣ Ú ôR$žc Î (ÿžéô $ « $ (qãëGõ$ïnBö)ÿ 4 › qã A$%

الاعراف: ۱۲۸ ÇÊÈ šú üÉFBØü è7É èè‡ ¾ÍÏS$6ã

موسی خپل قوم ته وویل: له الله مرسته وغواړئ او صبر وکړئ، ځمکه خو له شکه

پرته د الله ده، له خپلو بندګانو ئې چې چا ته غوښتي وي په ميراث ئې ورکوي او نېکه پايله د پرهېزګارانو ده.

همداراز فرمايي:

šc qßÎ»Á9$ “Ĭ$6Ä $gè/ Ú ôŕ$žc ‌&Ìøë!$Ÿ‰è/ .`Ï íq¢"9$’Î $Yÿ2 ‌ô)9r

ÇÊÉ الانبياء: ۱۰۵

او يقيناً چې له توراته وروسته مو په زبور کې هم وليکل چې ځمکه به زما صالح بندګان په ميراث وړي.

ګورئ چې الله تعالى له کوم خاص قوم او قبيلې سره نه بلکې د نړۍ له ټولو صالحو بندګانو سره وعده کړې چې ځمکه به دوی ته په ميراث ورکوي، د بايبل او د قرآن د وينا ترمنځ هومره ژور توپير شته لکه د ځمکې او آسمان ترمنځ، لکه د الله تعالى د کلام او د يوه متعصب انسان د کلام تر منځ!! يو وايي چې ځمکه د ټولو صالحانو ګډ کور دی او بل وايي چې خدای له فلان کس سره ژمنه کړې چې د ځمکې دا پراخه برخه ستا نسل ته سپارم!! او د دې ځمکې قباله په خوب کې ورکړې شوې، ليکلی سند هم نه لري!! نن اسرائيليان په همدې خوب استناد کوي او نور قومونه له هغې سيمې شړي، کورونه ئې ورورانوي او بېرته ستنېدو ته ئې نه پرېږدي!!

- قرآن مسلمانان داسې وروزل چې د حق د غلبې او د مظلومانو د ژغورلو لپاره ملا وتړي، د هغو بې وزلو او تر ظلم لاندې انسانانو استغاثې ته ځواب ووايي چې د يوه ژغورونکي راتلو ته سترګې په لار ول، د الله تعالى په وړاندې ئې د دعا لاسونه اوچت کړي ول او ويل ئې: اې زمونږ ربه! ته مو له ظالمانو وژغورې، له دې هېواده چې واکمنان ئې ظالمان دي کومې بلې سيمې ته د وتلو لار راته پرانېزې، داسې څوك راپيدا کړه چې مونږ ته د دوستۍ او مرستې لاس رااوږد کړي!! الله تعالى مسلمانانو ته دا شرف ورپه برخه کړ چې د مظلومانو ملګرتيا وکړي، تر هند او چين پورې، تر هسپانيا او مراکش پورې پلي او په اوښانو سواره ولاړل، د نړۍ

په ګوټ ګوټ کې ئې د ظالمانو واکمني پای ته ورسوله او مظلومان ئې آزاد کړل، خو هلته ئې اقتدار صالح انسانانو ته وسپارو، د دوی فتوحات د يوه قوم او قبيلې فتوحات نه ول، يو توكم ئې پر بل توكم نه دی مسلط کړی، دا ځکه چې قرآن ورته ويلي وو: دا ځکمه د ټولو صالح بندګانو ګډ کور دی!!

- په يقين سره ويلی شو چې په اصلي انجيل کې به حتماً د قرآن دغه وينا راغلې وي خو مسيحي دين پلورونکو علماوو او د بايبل ليکونکي په هغه کې لاسوهنه کړې او داسې څه ئې ترې جوړ کړي چې د صهيونيزم لپاره مذهبي بنسټ شي!!
- داسې معلومېږي چې د بايبل ليکوال د يعقوب عليه السلام د خوب دا قصه د دې لپاره جوړه کړې ده چې د مسلمانانو د هغې بيت الله حقيقت تر پوښتنې لاندې راولي چې د ابراهيم او اسمعيل عليهما السلام په لاس په مکه کې جوړه شوې!! خو هر څوك په دې پوهېږي چې دا يوه بېهوده هڅه ده، قرآن د بايبل په څواب کې فرمايي چې د ځمکې پر سر لومړی جوړه شوې خونه (بيت الله) هماغه ده چې د ابراهيم عليه السلام په لاس په مکه کې جوړه شوې، دلايل ئې دا ښيي چې دلته د ابراهيم عليه السلام د قيام نښې او خاطرې پاتې دي، د ابراهيم عليه السلام له زمانه تر نن پورې خلك ورته رادرومي، دومره احترام ئې کوي چې څوك ورننوځي له هرراز تېرې خوندي وي او الله تعالی تل د هغې حفاظت کړی. د ابراهيم عليه السلام په لاس د بيت الله له جوړېدو وروسته به د هغه لمسي يعقوب عليه السلام څنګه بل ځای د بيت الله په نامه يادا وو؟!! د يعقوب عليه السلام د دې سفر او خوب په اړه دا پوښتنې راولاړېږي: ١- له بئر شبع تر بيت ئيل پورې لږ تر لږه د دريو څلورو ورځو مزل دی، خو بايبل وايي چې يعقوب سحر وخوځېدو او ماښام ورسېدو!! ٢- ولې به يعقوب خپل خوب داسې تعبيروي چې همدا سيمه د خدای کور او د آسمان دروازه ده؟ د خوب کومه برخه دا معنا ورکوي؟ بايبل خو وايي چې ده خدای د زينې پر سر آسمان کې وليد، نه په هغه ځای کې چې يعقوب ويده وو، په خوب کې کومه دروازه هم په نظر نه ده ورغلې!! د آسمان دروازه خو بايد په آسمان کې وي په بيت ئيل کې د آسمان د دروازې شته والی څه معنا لري؟ د بايبل له ليکواله پرته به څوك داسې خوب په دې شکل تعبير کړي؟!! هغه رؤيا چې ليدونکي ته خاص پيغام له ځان سره

ونه لري، په هغه کې کارول شوي رموز دقيق او جالب نه وي، پرېشانه خوب دی چې هيڅ ارزښت نه لري، د خدای ليدل او هغه هم د زينې پر سر، د فرشتو ليدل او هغه هم په زينو د کښته پورته تلو په حال کې، له همدغو پرېشانه خوبونو څخه دی چې د بايبل ليکونکي جوړ کړی، نه داسې خوب چې له يعقوب عليه السلام سره ښايي. هيڅوك نه په خوب کې خدای ليدی شي او نه په ويښه کې، (چې د موسی عليه السلام په څېر ستر پيغمبر په ويښه نه شو ليدی، نو بل څوك به ئې په خوب کې څنګه وليدی شي؟)، خو بايبل له داسې خوبونو ډك دی چې خدای په کې مکرر ليدل شوی، د بايبل يوه برخه، د يوحنا په نامه له سره تر پايه يو پرېشانه خوب دی، داسې خوب چې ليدونکي ئې تر خپل عمر زيات وخت له خدای سره په آسمان کې تېر کړی، هغه په عجيبې بڼې کې د تخت پر سر ناست ګوري او عيسی عليه السلام د يوه سېرلي په شکل کې د خدای خوا ته، تاسو به پر نوموړې برخې د بحث په دوران کې وګورئ چې څومره ګډ وډ او پرېشانه خوب دی، پر هرې جملې به ئې خندا درځي.

- قرآن د بايبل د دغو بې ربطو خوبونو او غلطو تعبيرونو په مقابل کې د يوسف عليه السلام هغه خوب رااخلي چې په ماشومتوب کې ئې ليدلی او خپل پلار يعقوب عليه السلام ته ئې تېر کړی، چې تفصيل به ئې وروسته وګورئ.

يعقوب فدان ارام ته رسي

تر دې عنوان لاندې د بايبل ليکونکی ليکي: ... يعقوب په صحرا کې د يوه کوهي څنګ ته ورسېدو... هلته شپانه راغونډ وو ... پوښتنه ئې وکړه: آيا لابان د ناحور زوی پېژنئ؟ هغوی ورته وويل: هو؛ هغه ده لور ئې راحيل له خپلې رمې سره راروانه ده، ... يعقوب په يوازې تن د کوهي له سره لويه تيږه لرې کړه او د راحيل رمه ئې خړوبه کړه... بيا ورورانډې شو او هغه ئې ښکل کړه او په ژړا شو، ځان ئې ورمعرفي کړ،... هغې د کور په لوري وځغاستل او خپل پلار ئې خبر کړ... لابان راغی، خپل خوريي ئې په غېږ کې ونيو، ښکل ئې کړ او له ځان سره ئې کور ته بوت.. يوه مياشت وروسته لابان ورته وويل: زه نه غواړم چې ما ته وړيا کار وکړې،

ووایه څومره اجوره درکړم... یعقوب چې د ده په کشرۍ لور راحیل باندې زړه بایللی وو، ورته وویل: که کشره لور دې راکړې اووه کاله به ستا نوکري وکړم... لابان موافقه وکړه... اووه کاله پوره شول... لابان د واده بندوبست وکړ، ډېر خلك ئې راوبلل... چې کله شپه تیاره شوه نو د راحیل په ځای ئې مشره لور لیه د ده حجلې ته ورولېږله، یعقوب ورسره نږدېکت وکړ، سهار متوجه شو چې د راحیل په ځای ئې له لیه سره شپه تېره کړې!! نو لابان ته ورغی او ورته وئې ویل: دا دې له ما سره څه وکړل، ما د دې لپاره اووه کاله ستا خدمت وکړ چې راحیل راته راکړې، ولې دې دوکه راسره وکړه؟ هغه ځواب ورکړ: زمونږ دود دستور داسې دی چې لومړی مشره لور ودوو، یوه اونۍ صبر وکړه، راحیل هم درکوم خو په دې شرط چې د اووه کاله نور خدمت ژمنه وکړې!!! یعقوب ومنله، یوه اونۍ وروسته ئې راحیل هم ده ته ورکړه!!)

د دې جعلي قصې دغو برخو ته ستاسو پام رااړوم:

- یعقوب یوه پېغله نجلۍ چې د واده کېدو عمر ته رسېدلې وه د نورو شپنو په مخکې ښکل کړه!! داسې کار نه یوازې د هغه وخت په قبایلي ژوند کې لوی جرم ګڼل کېدو بلکې د اروپا او امریکا په لادینه مدني ټولنو کې ئې دوه سوه کاله مخکې بېلګه نه شو وړاندې کولی، نږدې یوه پېړۍ مخکې د انګلستان د پارلمان یوه غړي خپله مېرمن د نورو په وړاندې ښکل کړه او له دې یوه لویه لانجه جوړه شوه!!
- لابان د خپلې ژمنې خلاف د کشرۍ لور پر ځای خپله مشره لور د شپې په تیاره کې د یعقوب حجلې ته ورولېږله، هغه شپه ورسره تېره کړه، نه ئې له غږ نه وپېژنده او نه له رنګه!! د رنګ لپاره خو د بایبل لیکوال ښه حیله جوړه کړې او لیکلې ئې دي چې کله شپه تیاره شوه نو لابان د راحیل په ځای لیه ورولېږله!! خو دا ئې نه دي لیکلي چې ولې ئې له غږ نه ونه پېژنده؟!!
- دوه خویندې په یوه وخت یوه کس ته په نکاح کېدل ئې جائز ګڼلي او دا هغه څه دي چې قرآن ئې حرام ګڼي، الهي شریعت نه غواړي چې د دوو خویندو مینه په رقابت او کینې بدله شي، داسې نکاح دوه نږدې انسانان چې یو له بل سره پاکه او

ژوره مینه لري سره لرې کوي او د دوی ترمنځ رقابت او کینه راولاړوي. اسلامي شریعت ترڅلورو ښځو نکاح کول جائز کړي خو د یوه ضرورت په وجه، د کونډو او یتیمانو په خاطر او د دې لپاره چې که د ښځو شمېر تر نارینه وو زیات وي، نو دا ستونزه له بلې لارې نه شي حل کېدی. دا نن نن په روسیه کې نه ملیونه، په امریکا کې اووه ملیونه، په جرمني، فرانسه او انګلستان (هر یوه) کې له دریو تر پنځو ملیونو پورې ښځې تر نارینه وو زیاتې دي، د نړۍ په ټولو هېوادونو کې د ښځو شمېر تر نارینه وو زیات دی، عادتاً نجونې تر هلکانو زیاتې پیدا کېږي، په جنګونو کې خو اکثر نارینه مري او هر جنګ په جګړو کې ښکېل ولسونه د کونډو او تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتېدو له ستونزې سره مخامخ کوي، د شورویانو په ضد د جهاد په دوران کې یو نیم ملیون افغانان په شهادت ورسېدل، چې اکثر ئې نارینه وو، د ایران او عراق په جنګ کې یو ملیون ایرانیان ووژل شول چې غالب اکثریت ئې نارینه وو، په دې دواړو ملکونو کې به له جګړو نه دا راولاړه شوې ستونزه څنګه حل کېږي؟ د غرب په څېر د زنا د جائز ګڼلو له لارې، د متعه او موقت نکاح له لارې، که د زوجاتو تعدد ته د اجازې ورکولو له لارې؟ د زنا په هکله خو نن د نړۍ فرد فرد ته معلومه شوه چې پایلې ئې څومره خطرناکې دي او انسانانو ته ئې څومره ستونزې راپیدا کړې، د ایډز خطرناکه بیماري له همدې راپیدا شوې، ایران ونه توانېدو چې په موقته نکاح او متعه سره دا ستونزه حل کړي، که څه هم تر سل زرو نه زیاتې ایراني ښځې افغانانو په نکاح کړې خو د ایران دا ستونزه په خپل حال پاتې ده. د دې ستر مشکل د حل یوازنۍ لار هغه ده چې اسلامي شریعت معرفي کړې، اسلام نه یوازې دا جائز ګڼي بلکې هغه د همت او مېړانې او په یتیم او کونډې د زړه سوي نښه ګڼي، خو وایي چې هم به له یوې نه د زیاتو ښځو کول د عدل په موخه وي او هم به په یوې ښځې اکتفاء د عدل په حکم. هغه کم عقله کسان چې د زوجاتو د تعدد په اړه پر اسلام نیوکې او اعتراضات کوي او هغه د عدالت او مساوات خلاف کار ګڼي، دې پوښتنې ته له ځواب ویلو عاجز دي چې د کونډو او یتیمانو ستونزه به څنګه حل کېږي، تر نارینه وو د ښځو د شمېر د زیاتوالي په صورت کې به دا مشکل څنګه حل کوو؟ دوی نه په غرب کې د زنا په جواز اعتراض

کوي، نه په دې چې يو کس يوه قانوني ښځه لري او لس غير قانوني او نه په دې چې په غرب کې زنا په تجارتي کار وبار بدله شوې او د حکومتونو د عوايدو يو مورد هغه ماليه ده چې له فاحشو نه ئې ترلاسه کوي، د لندن په يوه ښار کې اويا زره فاحشو ته د دې تجارت اجازه ورکړې شوې او دولت ته ماليه ورکوي، عجيبه ده چې څوك زنا جائزه ګڼي، خو هغه قانوني، صفا او سُتره نکاح ناجائزه ګڼي چې اسلام د عدل په موخه او شرط روا کړې، په داسې حال کې چې اسلام نکاح هغه ترون ته وايي چې د ښځې او نارينه ترمنځ او د دواړو په موافقه ترسره کېږي، که کومه ښځه پخپله خوښه له داسې مېړه سره نکاح کوي چې نورې ښځې هم لري نو په دې باندې د نورو د اعتراض لپاره څه مجال پاتې کېږي؟!!

نه پوهېږو هغه کسان څنګه ځانته د دې حق ورکوي چې د اسلام په دې اصل اعتراض وکړي، په داسې حال کې چې د يوې قانوني ښځې تر څنګ د ګڼ شمېر غيرقانوني جنسي ارتباطاتو په درلودو اعتراض نه لري!! کمونستان خو د "کورنۍ جوړېدل" د "فردي ملکيت" په څېر د غير کمونستي ټولنې نښه ګڼي او په دې باور دي چې په دې برخې کې هم بايد فردي ملکيت له منځه ولاړ شي، بايد کورنۍ منحل او آزاد جنسي تعلقات رايج شي اولاد د کورنۍ "مال" نه بلکې د ټولنې "مال" وګڼلی شي، دولت د دوی روزنه په غاړه واخلي، د کورنۍ د غېږ پر ځای بايد په وړکتون کې وروزل شي، په کورنۍ کې د دوی روزنه په دوی کې د "فردي ملکيت" غلط افکار راولاړوي!! خو راشئ وګورو چې د غير قانوني او آزادو جنسي تعلقاتو نتائج څه وو او نن "علم" په دې هکله څه وايي او د کومو خطرناکو اجتماعی ستونزو او ناعلاجه ناروغيو منشأ ئې ګڼي!! د " ايډز" په شان ناعلاجه ناروغي، د ګڼ شمېر نورو جسمي او رواني ناروغيو په شمول، د همدې فاجعې نتائج ګڼي او وايي: اکثر ستر ستر جانيان هغه دي چې د مور په غېږ کې نه دي روزل شوي، د پلار د ترحم او مينې لاس ئې په سر نه دی تېر شوی، داسې څوك ئې نه دی موندلی چې صادقانه ترحم، عاطفه، زړه سوی او رښتينې مينه ئې له هغه زده کړې وي.

- عجيبه دا ده چې يهودان او مسيحيان د خپلو پيغمبرانو په هکله ليکي چې تر يوې ئې زياتې مېرمنې درلودې، حتی د داؤد عليه السلام په هکله وايي چې نه

نوي مېرمنې ئې درلودې، خو پر مسلمانانو اعتراض کوي چې ولې ځلور ښځې په نکاح کول جائز ګڼي؟!!

• قرآن د بایبل دا قصه تصحیح کوي او هغه د یعقوب علیه السلام نه بلکې د موسی علیه السلام د ژوند یوه برخه ګڼي، خو که تاسو دا دواړه قصې یوه د بلې خوا ته کېږدئ او ورته ځیر شئ نو وبه ګورئ چې د بایبل قصه ډېره بې محتوا، غیرطبیعي، د واقعیتونو خلاف او جعلي ده او له ورایه معلومېږي چې د یوه کمزوري لیکوال د ناقص ذهن او ضعیف قلم زېږنده ده، نه اورېدونکي ته کوم پیغام له ځان سره لري او نه کوم درس او لارښوونه، خو د قرآن د قصې په لفظ لفظ او جملې جملې کې واضح پیغام او بې شمېره ارزښتناکې لارښوونې دي، هر څه ئې طبیعي، د واقعیتونو مطابق او پر حقایقو ولاړ. بایبل قصه له دې ځایه پیل کړې چې یعقوب علیه السلام د خپل ورور له وېرې وتښتېدو، خو قرآن وایي چې موسی علیه السلام د یوه ظالم په خلاف د یوه مظلوم ملګرتیا وکړه، له هغه نه د دفاع په خاطر ظالم او تېري کوونکي قبطي ته څپېړه ورکوي او په همدې سره هغه مري، شپه په اندېښنو کې تېروي، له ده او هغه مظلوم بني اسرائیلي پرته بل څوك له پېښې نه خبرېږي، موسی علیه السلام په همدې ورځ د مبارزې پرېکړه کوي، له ظالمانو نه د برائت او بې زارۍ او د مظلومانو د ملاتړ او دفاع پرېکړه، سبا بیا ښار ته راځي بیا ګوري چې هماغه پرونی مظلوم بني اسرائیلي له یوه بل قبطي سره په شخړه لګیا دی او له ده نه مرسته غواړي، د مبارزې هوډ ئې دې ته اړ کوي چې د هغه مظلوم مرستې ته وروړاندې شي، خو هغه ته وایي چې ته غلط شوی یې، د ظالمانو له نارواوو د ژغورنې لار او طریقه دا نه ده، دی ئې مرستې ته وروړاندې کېږي خو هغه په زوره زوره وایي: غواړ ې ما هم د هغه پروني کس په څېر ووژنې! ته هم غواړې یو جابر وې، د یوه مصلح په څېر د عمل کولو اراده نه لرې!! په همدې وخت کې څوك په منډه راشي او دا خبر ورته راوړي چې د فرعون درباریان په دې بحث او مشوره کوي چې تا ووژني، زه دې خواخوږی یم، له دې ځایه ووځه!! له وېرې او اندېښنې سره ترې ووت او دعا ئې وکړه: اې زما ربه! له دې ظالمانو مې وژغورې! کله چې د مدین په لارې سم شو، نو وئې ویل: امېد دی چې زما رب مې

په سمې لار بوځي او کله چې د مدين اوبو ته ورسېدو شپانه ئې وليدل چې خپلو رمو ته اوبه ورکوي، آخوا ئې دوه ښځې وليدې چې خپل ځاروي ايساروي، پوښتنه ئې ترې وکړه: ستاسو څه مشکل دی؟ هغوی ورته وويل: مونږ تر هغه خپله رمه نه شو خړوبولی چې تر څو شپانه له دې ځايه نه وي وتلي، (يا به ئې له شپنو پاتې اوبه خپلې رمې ته ورکولې او يا خو ئې د حيا له وجهې نه غوښتل تر هغه کوهي ته رانږدې شي چې شپانه دا ځای پرېږدي)، پلار مو ډېر سپين ږيری دی (په کورنۍ کې بل نارينه نه لرو، مونږ دې ته اړې شوې يو چې خپله رمه وپيايو)، موسی عليه السلام د دوی رمه خړوبه کړه او د ونې سيوري ته راستون شو او په دې وخت کې ئې يوه ډېره زړه ژړونکې دعا وکړه: اې زما ربه! پر ما دې ډېرې پېرزوينې کړې وې، نن له هغو ټولو محروم يم، هر څه ته ئې محتاج (د فرعون په کور کې هغه سوکاله او آرام ژوند او د نن ورځې لوږه، فقر او احتياج ئې مخې ته ودرېدو)، له همدې دعا سره سم، له هغو دوو نجونو نه يوه په حياء حياء کې راغله او موسی ته ئې وويل: زما پلار دې غواړي چې زمونږ د رمې خړوبولو په بدل کې څه درکړي، (کور ته له ستنېدو سره سم پلار ترې پوښتنه کړې وه چې نن ولې دومره ژر راغلئ؟ قصه ئې ورته تېره کړې او ورته ويلي ئې وو چې د کوهي غاړې کې يوه ناست مسافر زلمي زمونږ رمې ته اوبه راوايستې، نو ځکه ئې يوه پسې ولېږله چې دی کور ته ورولي)، ورسره روان شو، دی مخکې او هغه تر شا، کله چې کور ته ورسېدو، د نجونو پلار ته ئې خپله قصه وکړه او هغه ورته وويل: نور نو له ظالمانو ژغورل شوی يې، دا سيمه د هغوی له سلطې بهر ده، يوې لور ئې پلار ته وويل: پلاره! دا په نوکرۍ ونيسه، د نوکر په لټه کې وې، ښه ده چې همدا پياوړی او امين کس په نوکرۍ ونيسې، هغه له ځان سره فکر وکړ چې په کور کې د يوه نامحرم زلمي ساتل صحيح نه ده، ښه به وي يوه لور په نکاح ورکړم، موسی ته ئې وويل: غواړم يوه لور مې تا ته درکړم خو په دې شرط چې اته کاله به له ما سره د اجورې په مقابل کې تېروې او که تر لسو کلونو راسره پاتې شوې نو دا به ستا پېرزوينه وي، موسی عليه السلام چې د يوه ډاډمن پناځي په لټه کې وو، دا وړانديز ئې فوراً ومانو، خو ورته وئې ويل: په دې دواړو کې هره موده چې مې دلته تېروله اختيار به ئې زما وي، په همدې

ئې ژمنه سره وکړه او الله تعالی ئې په خپلې ژمنې شاهد ونیولو، د موديې په پای کې
ئې پرېکړه وکړه چې مصر ته ستون شي، له خپلی کورنۍ سره وخوځېدو، یوه شپه
په یوې تنګې او کږلېچنې درې کې روان وو چې لار ترې ورکه شوه، لرې ئې رڼا
ترسترګو شوه، مېرمنې ته ئې وویل: تاسو دلته تم شئ، هلته ورځم یا به د لارې په
اړه معلومات ترلاسه کړم او یا به یوه سکروټه ترې راوړم چې اور پرې بل کړو او
پرې ګرم شئ، کله چې ورنږدې شو، د ناو په ښي اړخ کې، د یوې بختورې او په شنو
ونو پټې سیمې له یوې ونې ئې دا غږ تر غوږ شو: اې موسی! زه د عالمونو پالونکی
رب یم، د فرعون مقابلې ته ولاړ شه، د بنې اسرائیلو د آزادۍ لپاره، هغه بغاوت
کړی، د خپلې بریا په اړه ډاډه اوسه، زما آیتونه ستا د بریا لپاره کافي دي، موسی
علیه السلام ته دا هر څه ناڅاپي او له تصور نه لوړ وو، دا کار ئې له خپل توان او
طاقت نه لوړ ګاڼو، خپل عذر ئې داسې وړاندې کړ: د ژبې طلاقت نه لرم، حوصله
مې کمزورې ده، یا دا پېټې د هارون په غاړه کړه، هغه تر ما فصیح دی او یا ئې زما
مرستیال کړه، ...
د قرآن الفاظ دا دي:

ÇÍÈ ûüŽÅó BØ$ "Ìþ š• Ï‹.r $VÜår $VÕã ¡þY«?#ä # qGŠØ$ ¼çÅÒ& ÷-/ $Ø9r

`Ï #‹»d ÈÝ´FÏý ÈÞ#ã_ ' $kŽÌ ‰_qù $gÎé& ôÏ 7Þþî Èü¡m 4?ã pZƒÏ‰J$Ø z Šr

¾ÍÍr¶ã ôÏ "Ï%$'?ã ¾ÏÏè‹È `Ï "Ï%$¡ÿ»óGŠØ$ ¾ÍÍr¶ã ôÏ #‹»dr ¾ÏÏè‹È

ÇÎÈ ûüÎB @ÕB F¶ã ¼çR) ÇÜæ9$È‹å ôÏ #‹»d A$% Ïnøã 4Ó)ù 4›qã¼ç".qù

Ë ' A$% ÇÌÈ ÐŠÏm$$âqãó$qèl ¼çR) ÿã •ÿóù 'í ëÿô$¡ ÓÅÿR ÅMð=ß 'Ï Ë ' A$%

$ÝÍ!{ ÏZƒÏ‰J$'Î x7ð 'ù ÇÈ ûüBÌð BÙ #ŽÉß šc qä& ô=ù ¥?ã |MðèR& $JÎ

ûüÎB A ÈÒ9 7R) É›qã¼ç9 A$% ¼çäÎÇ Fó„ Ä$ Ø{$ ¼çŽÇ ÝFØ$ "Ï%$#Èîù Ü Ø/ƒ

ÓÏ=Òþ? b& Ìƒ Ìè É›qã»ƒ A$% $Jß©Fã qèl "Ï%$ | · Üq b& Š#'& Þ& $Ø=ù ÇÈ

[illegible]

القصص: ۱۴-۳۵

کله چې انسان د قرآن دا بلیغ او اعجاز من کلام چې هر توری او هر لفظ ئې په ډېر دقت سره غوره شوی، د بایبل له وینا سره مقایسه کوي بې اختیاره ئې دا الفاظ په ژبه راځي چې قرآن له شکه پرته د الله تعالی کلام دی.

د مدین د کوهي په خوا کې د هغه سیوري لاندې چې د موسی علیه السلام کوم حالت وو، له نن ۳۲ کاله د مخه په ما باندې همداسې حالت راغلی وو، د وخت فرعون سردار داؤد زما د اعدام پرېکړه کړې وه، تر تعقیب لاندې وم، تخار، کندز، پروان، پکتیا، غزني او پکتیکا ته ولاړم، تر څو د پنا کوم مطمئن ځای پیدا کړم، خو موفق نه شوم، په پای کې دې ته اړ شوم چې پاکستان ته ولاړ شم، له هغه وخته تر نن پورې چې کله د موسی علیه السلام هغه دعا په قرآن کې لولم، بې اختیاره مې اوښکې پر مخ راشي.

د یعقوب زامن

تر دې عنوان لاندې هم بایبل ډېرې ګډې وډې او غیر ضروري قصې لري، د لیه او راحیل ترمنځ د زامنو په پیدا کولو کې د شدید رقابت دعوا کوي، هومره چې

کله به یوه په خپله د زامنو له پیدا کولو محرومه شوه نو له یعقوب علیه السلام نه به ئې وغوښتل چې د دې وینځه په نکاح کړي تر څو له خپلې بنې شا ته پاتې نه شي!! او دا باب د یوسف علیه السلام په زېږېدو پای ته رسوي او داسې ښیي چې یعقوب علیه السلام دا ټوله اوږده موده، د بایبل په وینا شل کاله، له خسر سره پاتې شوی، نه ئې د خپل پلار او مور پوښتنه کړې او نه د کلي او وطن!! له دې وروسته ئې له خسره اجازه وغوښته چې وطن ته ستون شي، هغه په پاتې کېدو ټینګار وکړ خو ده ونه منله، د اجرت خبره ئې رامنځ ته شوه، ده خسر ته وویل: اجازه راکړه ټول برګ او خالدار پسونه او وزې او تور سېرلي ځان ته رابېل کړم، دې ته هم تیار یم چې بیا هم درته خدمت وکړم، ... لابان موافقه وکړه ... لابان صحرا ته ولاړ، د یعقوب برخه وزې، پسونه او سېرلي ئې بېل کړل او ټول ئې د هغه زامنو ته وسپارل او دوی ئې د دریو ورځو مزل په واټن له یعقوبه لرې ولېږل. یعقوب هملته پاتې شو چې پاتې رمه وپیایي!! په دې وخت کې یعقوب د چنار، بادام او ولې تازه او شنې څانګې راواخیستې، سپین خطونه ئې پرې وښکل او دا ئې د اوبه خور خوا ته کېښودې او دا د دې لپاره چې د رمې نر او ښځې به دلته سره نږدېکت کوي، دې برګو څانګو ته به ګوري، نو ځکه به برګ بچیان زېږوي!! همداسې وشول او یعقوب هم ټول برګ بچیان د لابان له رمې بېلول او له خپلې رمې سره ئې یو ځای کول!! همداراز کله چې به پیاوړو وزو نږدېکت کاوو نو یعقوب به دا څانګې د دوی مخې ته کېښودې تر څو د ده لپاره پیاوړي برګ سېرلي وزېږوي، خو د کمزورو وزو مخې ته به ئې دا څانګې نه ایښودې!! ... په دې توګه یعقوب د ډېرې شتمنۍ، رمو، وینځو او غلامانو خاوند شو،... اوښو ئې دا حالت ونه شو زغملی ... یعقوب متوجه شو چې له ده سره د لابان وضعیت هم بدل شوی... یوه ورځ ئې خپلې مېرمنې صحرا ته راوغوښتې... او پرته له دې چې خپل خسر خبر کړي له هماغه ځایه له هر څه سره د کنعان په لوري وخوځېدو،... راحیل د خپل پلار بتان هم پټ له ځان سره واخیستل ... پرته له دې چې یعقوب پرې خبر کړي!! ... لابان درې ورځې وروسته پوه شو چې یعقوب تښتېدلی ... هغه ورپسې وخوځېدو... اووه ورځې وروسته ئې په جلعاد کې لاندې کړ... خو مخکې له دې چې له یعقوب سره مخامخ شي د شپې

خدای په خوب کې ورته راڅرګند شو او ورته وئې ویل: پام کوه یعقوب ته څه ونه وایې!! لابان یعقوب ته وویل: ولې دې دوکه راکړه، ولې دې خبر نه کړم چې د رخصتېدو په وخت کې مې د یوه جشن ترتیبات درته نیولي وی... لمسیان مې ښکل کړي وی... اوس د تاوان دررسولو وس لرم... خو تېره شپه ستا د پلار خدای په خوب کې راته وویل: پام کوه چې یعقوب ته تاوان ونه رسوې!!! خو دا راته ووایه چې زما بتان دې ولې په پټه درسره اخیستي؟!! یعقوب ورته وویل: له دې وېرې چې لونې به دې له ما ستنې کړې ته مې خبر نه کړې، خو د بتانو په هکله باید ووایم: چا چې اخیستي باید ووژلی شي!! ... لابان په لټولو پیل وکړ... په پای کې د راحیل کېږدۍ ته ننوت... راحیل چې بتان ئې د اوښ د کتې لاندې پټ کړي ول د دې لپاره هملته پر کتې ناسته وه چې څوك ئې پورته نه کړي او بتان ونه مومي، لابان خېمه ولټوله، څه ئې پیدا نه کړل... راحیل ورته وویل: پلاره ما وبخښه چې ستا مخې ته پورته نه شوم... دا ځکه چې په حیض کې یم!!! ... د لابان او یعقوب ترمنځ روغه جوړه وشوه... یوه بل ته د تاوان نه رسولو ژمنه ئې سره وکړه... دلته ئې د دې ژمنې رایادولو لپاره د ډبرو ځلی جوړ کړ او سبا لابان ترې رخصت شو!!)

د دې برخې جمله جمله د خندا وړ ده، د خط لرونکو ځانګو په لیدو سره د برګو بچیانو پیدا کول خو داسې څه دي چې نه پوهېږو د بایبل لیکونکي څنګه د داسې مسخره خبرې د لیکلو جسارت کړی؟!! نه پوهېږو د څه لپاره ئې دا هڅه کړې چې یعقوب علیه السلام د یوه دوکه مار په څېر انځور کړي او د یوسف علیه السلام محترمه مور د خپل پلار د بتانو غله!!

- ښځه معمولاً له دې حیاء کوي چې نارینه ته، پلار خو پرېږده حتی خپل خاوند ته، دا خبره وکړي چې په حیض کې ده، د دې په ځای وایي: زړه مې بد بد کېږي، سر راباندې څرخي، ناروغه یم... مګر راحیل خپل پلار ته له دې پرته بله خبره نه شوی کولی؟ داسې یوه خبره چې ښځې ئې عادتاً د حیض په وخت کې کوي؟

داسې فکر کوم چې که په دغو ګډو وډو او بېهوده خبرو بحث کوم نو لوستونکي به مې ملامتوي چې ولې دې خپل وخت په داسې خوشو خبرو ضایع کړی؟ دا د خندا وړ خبرې کله په دې ارزي چې څوك ئې نقد کړي... خو څه وکړو چې

دا د بش او بلير مقدس کتاب دی، د نړۍ څو سوه مليونه وګړي ئې د يوه مقدس مذهبي کتاب په څېر مني، د دې مذهب پلويان اوس په افغانستان او عراق کې له مسلمانانو سره په لويې جګړې بوخت دي، په فلسطين کې د صهيونستانو جنګ هم د دوی جنګ دی!! او دا دی اوس ئې د اسلام په ضد يو بل خونړی صليبي جنګ پيل کړی!! غواړي مسلمانان دې ته اړ کړي چې له قرآنه لاس واخلي او بايبل د مقدس الهي کتاب په حيث ومني، دغو خبرو دې ته اړ کړی يم چې د بايبل په نقد باندې خپل وخت ضايع کړم.

له دې وروسته خپل ټاټوبي ته د يعقوب عليه السلام د بېرته ستنېدو قصه راغلې، چې په دې کې له خپل ورور عيسو سره له مخامخېدو د ده سخته وېره او د هغه د خوشحالولو لپاره دوه سوه وزې، شل وزان، دوه سوه مېږې، شل پسونه، دېرش لنګې اوښې له خپلو جونګيو سره، څلوېښت غواوې او لس غوايي، شل خرې او لس خره د تحفې په توګه د ورلېږو خبره کوي، چې هغه ئې ډله ډله يوه په بلې پسې د خپلو نوکرانو په لاس تر خپلې قافلې مخکې د عيسو په لوري روانې کړې!! او هغوی ته ئې وويل: که له عيسو سره مخامخ شوئ او پوښتنه ئې درنه وکړه چې دا د چا دي؟ ورته ووايئ: ستا د غلام يعقوب هغه تحفې دي چې خپل سالار عيسو ته ئې لېږلې!! او په خپله هم تر شا راروان دی!! دوی ئې روان کړل او په خپله ئې شپه په هماغه ځای کې تېره کړه، ده خپله قافله لا د مخه په دوو برخو وېشلې وه او دا د دې لپاره چې که عيسو پر يوې برخې بريد وکړي بله برخه به په تېښته موفقه شي!! د لارې په اوږدو کې د ده هغه دعا هم راغلي چې په هغې کې خدای ته خپله دا وعده ورپه يادوي چې ورته ويلي ئې وو: تا ته برکت درکوم او اولاد به دې د ساحل د شګو د شمېر په اندازه زيات کړم، دعا کوي چې د عيسو له شره ئې وژغوري!! دا ټولې خبرې داسې دي چې د يعقوب عليه السلام په څېر د يوه ستر او جليل القدره پيغمبر له شأنه ډېرې لرې دي او يوازې له يوه بې زړه او مکار سړي سره ښايي!! يعقوب خو نه د عيسو زوی وژلی، نه ئې کوم تاوان وررسولی، نه ئې د ده کوم حق غصب کړی، آيا د انسان عقل دا خبره منلی شي چې عيسو هيڅ په هيڅه او يوازې په دې خبره دومره غصه وو او شل کاله ئې خپله غصه په زړه کې ساتلې وه چې د ده

په ځای ئې له خپل پلاره برکت ترلاسه کړی وو؟!! هغه یعقوب چې د بایبل په وینا خدای نه وو توانیدلی چې راوئې ځملوي، څنګه دومره بې زړه دی چې د عیسو له غضبه د ځان ژغورلو لپاره رشوت ورکوي؟!! او رشوت هم دومره ستر، پنځه سوه اتیا اوښان، غویان، وزې، مېږې او خره!! د بایبل له دې شمېرو خو معلومېږي چې په دې وخت کې به لږ تر لږه د یعقوب د څارویو مجموعي شمېر نږدې پنځه زره وو، ځکه هدیه او تحفه خو چې ډېره وي نو د مجموعي شتنمۍ لسمه برخه دې وي!! یعقوب دا دومره څاروي له کومه کړل؟ په داسې حال کې چې دی د خپل خسر شپون وو او د بایبل په وینا ئې څوارلس کاله یوازې د دې لپاره شپني کړې وه چې ماما ئې دوه لونې په نکاح ورکړې، آیا کوم عقل دا خبره مني چې د پاتې شپږو کلنو شپنۍ په مقابل کې دې خپل خسر پنځه زره څاروي ورکړي وي؟ او عجیبه لا دا ده چې د دې لوی رشوت له ورکولو وروسته هم یعقوب له خپل ورور سره دوکه کوي او هغه ته وایي چې ستا خوا ته در روان یو، خو لاره بدله کړي او بلې سیمې ته ولاړ شي!! که یعقوب له خپله وروره وېرېدو ولې به ئې په خپل راتلو خبراوو؟ او په داسې حال کې چې د هغه سیمې ته ئې د ورتلو اراده هم نه وه ولې به ئې دومره رشوت ورکاوو؟

په فني ئیل کې د یعقوب غېږې!!

دا د بایبل د پیدایښت د کتاب یو بل عنوان دی، په دې کې له خدای سره د یعقوب د غېږې نیولو دا خندونکې قصه راغلې: یعقوب د شپې پاڅېدو، دوه مېرمنې، وینځې، یولس زامن او خپل شته ئې د یبوق ګودر ته ورسول او له دریابه ئې آخوا واړول او په خپله ئې شپه دې خوا ته یوازې تېره کړه، بیا نو یو کس د ده خوا ته راغی، تر سهاره ئې له ده سره غېږې ونیولې، کله چې هغه کس ولیدل چې یعقوب نه شي ځملولی نو یو کلك ګوزار ئې په ورون ورکړ او د یعقوب پښه ئې ډېره ورخوږه کړه!! بیا هغه کس ورته وویل: پرېږده چې ولاړ شم، زیاتي خو سهار شو، خو یعقوب ورته وویل: تر څو چې برکت رانه کړې نه دې پرېږدم چې له دې ځایه ولاړ شې، هغه ورته وویل: نوم دې څه دی؟ ځواب ئې ورکړ: یعقوب، ورته وئې ویل: له دې وروسته به ستا نوم اسرائیل (د خدای په وړاندې مقاوم) وي، ځکه چې ته د

خدای او خلکو په وړاندې مقاوم وې او بریالی شوی یې!! یعقوب ترې پوښتنه وکړه: ستا نوم څه دی؟ هغه ورته وویل: ولې زما د نوم پوښتنه کوې؟ هملته ئې یعقوب ته برکت ورکړ، یعقوب له ځانه سره وویل: ما دلته خدای مخامخ ولیدو خو سره له دې دا دی ژوندی پاتې یم!! نو ځکه ئې دا ځای فنو ئیل (د خدای څېره) ونوماوو، یعقوب د لمر ختو په مهال له هغه ځایه وخوځېدو او د دې لپاره ګوډ ګوډ روان وو چې تېره شپه ئې په غېږو کې پښه خوږه شوې وه!! بني اسرائیل تر اوسه د څاروي د عرق النساء هغه عضله نه خوري چې د ښی پښې په ورون کې وي!! دا ځکه چې په هغې شپې کې له خدای سره د غېږو نیولو په مهال د یعقوب دغه عضله خوږه شوې وه!!)

ګورئ چې د الله تعالی په هکله د بایبل انګېرنه څنګه ده؟ یو انسان دی، د شپې په تیاره کې د یعقوب خوا ته راغلی، ټوله شپه ئې له هغه سره غېږې نیولې دي، په دې نه دی توانېدلی چې یعقوب راځملوي!! بس دومره توانېدلی چې په ښي ورون لغته ورکړي، سهار ئې غوښتل ولاړ شي، خو یعقوب کلك نیولی وو، ځان ئې نه شو ترې خلاصولی، التماس ئې ورته وکړ!! یعقوب په دې شرط پرېښود چې برکت ورکړي، بله چاره ئې نه وه، برکت ئې ورکړ!! ډېره ډېره د حیرانتیا خبره ده، نه پوهېږم د بایبل منونکو په سر کې ماغزه دي که بوس؟ څنګه دا بېهوده او ناپړتې خبرې مني؟!! هغه لوی ذات چې دا بې انتهاء کائنات ئې پیدا کړي، هر څه ئې پالي او ساتي، دا بې شمېره ستور لیکي او په هغوی کې بې شمېره ستوري، دا لمر او سپوږمۍ، دا وریځې او دا هر څه د ده په واك کې دي، دی ئې اداره کوي، د ده له سننو د بغاوت او سرغړاوي توان نه لري، دا ستر رب العالمین خدای د بایبل له نظره یو وړوکی او انسان ته ورته ذات دی چې د یعقوب له راځملولو او د ده له منګولو د ځان له ژغورلو عاجز دی!! عجیبه لا دا ده چې یعقوب له خپل پلاره په مکر سره برکت ترلاسه کړ خو له خدایه ئې په خپل زور سره!! هغه ئې کلك نیولی وو، تلو ته ئې نه پرېښودو!! هغه وخت ئې پرېښود چې د ده غوښتنه ئې ومنله او برکت ئې ورپه برخه کړ!! او د دې لپاره ئې د ده نوم اسرائیل وټاکو چې د خدای په وړاندې (د غېږو په دوران کې) ئې پوره مقاومت کړی!!

د بايبل برکت هم عجيب برکت دی هم په زور ترلاسه کېدی شي او هم په مکر او چل سره!! تل د کمزوري په واك کې وي!! او بل ئې ترې اخلي، خو هغه ئې په بېرته راګرځولو هم نه توانېږي!! چې د چا له خولې دا خبره ووځي: ځه؛ برکت مې در کړ، که څه هم دا خبره ئې د مجبوريت په وجه کړې وي يا د اشتباه او غلطۍ په وجه، بس خبره ختمه شي، برکت ئې له لاسه والوزي، له بېرته راګرځولو ئې عاجز وي!!

يعقوب له عيسو سره مخامخ کېږي

بايبل تر دی عنوان لاندې ليکي: کله چې يعقوب له عيسو سره مخامخ شو اووه ځله ئې د تعظيم سر ورته ټيټ کړ (سجده ئې ورته وکړه!!)، عيسو په تلوار ورغی او هغه ئې په خپلې غېږ کې ونيولو... بيا د يعقوب د کورنۍ ټول غړي راوړاندې شول او تعظيم ئې پر ځای کړ!! ... يعقوب عيسو ته وويل: ستا د مخ ليدل راته داسې دی لکه د خدای مخ ليدل!! ... عيسو غوښتل چې ټول له ده سره يو ځای د ده کور ته ولاړ شي خو يعقوب ورته وويل: ماشومان او ښځې تېز تګ نه شي کولی، تاسو ولاړ شئ مونږ پسې درځو... عيسو رخصت شو... او يعقوب خپله لاره بدله کړه او د سعير په ځای سکوت ته ولاړ او هلته ئې واړول!! او بيا له هغه ځايه په سلامتۍ سره د کنعان شکيم ته ورسېدو!!)

د يعقوب عليه السلام په هکله د بايبل له دې وېناوو يوه خبره په واضح توګه معلومېږي چې غواړي هغه ماهر چلناك انسان معرفي کړي، ښايي په دې سره بني اسرائيلو ته دا درس ورکوي چې که غواړئ خپلو موخو او اهدافو ته ورسېږئ نو بايد د خپل نيکه په څېر له هر چا سره، که خپل وي که پردی، له چلونو او دوکو کار واخلئ!! تقيه کوئ، حقيقت چا ته مه وايئ، خپله اصلي خبره له هر چا پټه ساتئ، غلطه او غولوونکې خبره ورته کوئ!! پروا نه کوي که تندی پر ځمکه ورته کېږدئ او د هغه لپاره د تعظيم سر ټيټ کړئ، مهمه دا ده چې خپل مقصد ته ځان ورسوئ!! که د دښمن د غولولو لپاره اووه ځله هغه ته سجده وکړې څه باك نه لري، مګر نه ګورې چې ستا نيکه او پلار همداسې وکړل؟! خو تاسو د بايبل دا درس او لارښوونه د قرآن له دې وينا سره مقايسه کړئ چې خدعه او دوکه حرام او د منافق

نښه ئې ګڼي، فرمايي چې الله تعالی له صادقانو سره دی او مؤمنانو ته امر کوي چې د صادقانو ملګرتيا وکړي:

ÇÈ šú ü‰»Á 9$ì B (qçqär © $(qà)¨$(qãB#ä šú ï%©!$#¡š»¯ƒ التوبة: ۱۱۹

اې مؤمنان! ايمان راوړئ، له الله وويرېږئ او له صادقانو سره اوسئ.

صداقت او په خپلو وعدو او ژمنو وفا کول د پيغمبرانو عليهم السلام ځانګړتياوې ګڼي او فرمايي:

ÇÎÈ $|‹Î;R wqß‘ b%.r Ï‰ôãqø9$-Š$|¹ b%. ¼ çR) @Ïè»yJó™Î) É=»tGÅ3ø9$’Îû öà2ø$#r مريم: ۵۴

او په کتاب کې اسمعيل درياد کړه چې په وعدو کې رښتونی او باخبره استاځی وو

ÇÎÈ $|‹Î;R $Z)ƒÏi‰¹ b%. ¼ çR) § ƒÍ‘Š) É=»tGÅ3ø9$’Îû öà2ø$#r مريم: ۵۲

او په کتاب کې د ادريس يادونه وکړه چې ډېر رښتونی پيغمبر وو

د اسلام له نظره د نفاق او منافق اصلي نښې درې دي: دروغ وايي، په خپلو ژمنو وفا نه کوي او په امانتونو کې خيانت کوي. پيغمبر عليه السلام فرمايي: څوك چې په خپلو ژمنو نه ودرېږي هيڅ دين نه لري او څوك چې امين نه وي هيڅ ايمان نه لري.

نه پوهېږو مسيحيان څنګه هغه کتاب يو مقدس کتاب ګڼي او ويناوې ئې د الهي کتاب ويناوې چې خپل منونکي درواغو، دوکې، خدعې او په خپلو ژمنو نه ودرېدو ته هڅوي او د يعقوب عليه السلام په څېر يو صادق پيغمبر د يوه دوکه مار او وعده خلاف انسان په څېر معرفي کوي؟!!

د دينه رسوايي

تر دې عنوان لاندې د بايبل څرګندونې تر مخکنيو هم ډېرې د حيرت او خندا وړ دي!! ليکي: يوه ورځ دينه د يعقوب لور او ليه د هغو نجونو ليدلو ته ورغلې چې د دوی په ګاونډ کې اوسېدې، کله چې د خوی د پاچا حمور زوی شکيم، دينه وليده،

هغه ئې ونیوله او تېری ئې پرې وکړ، شکیم سخت پرې مین شوی وو، هڅه ئې وکړه چې په خوږو خوږو خبرو سره ئې پام ځان ته راواړوي، شکیم دا خبره له خپل پلار سره یاده کړه او له هغه ئې وغوښتل چې دا نجلۍ ورته وکړي، لا ډېر وخت نه وو تېر شوی چې خبره تر یعقوب پورې ورسېده، خو د دې لپاره چې زامن ئې صحرا ته تللي وو د دوی تر راستنېدو ئې هیڅ اقدام ونه کړ، حمور د شکیم پلار د یعقوب خوا ته ورغی... په دې وخت کې د یعقوب زامن هم راستانه شوي ول، دوی د خپلې خور په پت له تېري او له دې سپکاوي سخت غصه ول، خو په چل سره ئې شکیم او د هغه پلار ته وویل: مونږ نه شو کولی خپله خور هغه چا ته په نکاح ورکړو چې سنت شوی نه دی، دا زمونږ لپاره سپکاوی دی، د نورو نجونو په اړه هم هغه وخت دوستي درسره کولی شو چې ستاسو ټول خلك سنت شي، بیا به ستاسو په څنګ کې اوسېږو او یو قوم به وو!! حمور او شکیم دا شرط ومانو دا ځکه چې پر دینه مین شوی وو!! ... دوی د ښار ټول خلك راغونډ کړل او ورته وئې ویل: دا خلك زمونږ دوستان دي، اجازه ورکړئ چې دلته له مونږ سره پاتې شي، ... خو دوی یو شرط لري او هغه دا چې زمونږ ټول نارینه به ختنه کېږي... ښاریانو د دوی خبره ومنله، ټول سنت شول، خو په درېیمه ورځ چې لا د دوی خوږ او درد نه وو ختم شوی، شمعون او لاوي د دینه ورونو خپلې تورې راواخیستې او پرته له دې چې له کوم مقاومت سره مخامخ شي ښار ته ننوتل او ټول خلك ئې له تېغه تېر کړل، حمور او شکیم ئې هم ووژل او دینه ئې له ځانه سره بوتله!! بیا نو د یعقوب نور زامن ولاړل او ټول ښار ئې تالان کړ، دوی د صحرا رمې او په کورونو کې مال، دولت، ښځې او ماشومان ټول غارت کړل او له ځانه سره ئې یووړل!!)

د دې مسخره قصې لاندې برخو ته ځیر شئ:

۱. یعقوب او زامنو ئې له دښمنه د غچ اخیستو لپاره چل جوړ کړ، د خپل چل د پلې کولو لپاره ئې دینه شکیم ته ورکړه، هغه له ځان سره کورته بوتله (یعني د بایبل منونکي باید داسې چلونه هم له خپلو نیکونو زده کړي)، داسې کار خو یو شریف، پتمن او غیرتي انسان هم نه کوي، د یعقوب علیه السلام په څېر ستر شخصیت به څنګه خپله لور له یوه چا سره د چل په نیت لېږي؟!! او دا څومره مسخره خبره ده چې

دینه ئې په دې شرط ورکړه چې د ښار ټول نارینه به سنت کېږي!! او د ښار ټولو نارینه وو دا خبره ومنله، هیچا ونه ویل چې مونږ به ولې سنت کېږو؟ هغه څوك دې سنت شي چې د دوی له خویندو سره نکاح کوي!! دا ځای یو وړوکی کلی هم نه دی، لوی ښار دی، ښه ساتنه ئې کېږي او د ننوتلو لپاره یوازې یوه دروازه لري!! طبیعي ده چې دلته به که په زرهاوو نه وو نو په سلهاوو نارینه خو به اوسېدل، ټول د ځلورو پنځو نجونو لپاره سنت شول!!

۲. په درېیمه ورځ د یعقوب دوو زامنو پر ښار برید وکړ، په دروازه کې داسې څوك نه وو چې د دوی مخه ونیسي، ښار ته ننوتل، ټول نارینه ئې له تېغه تېر کړل، شکیم او حمور ئې هم ووژل او خپله خور ئې ترې راوسته!! آیا د کوم انسان عقل دا خبره منلی شي چې دوه کسان د یوه لوی ښار په زرهاوو او یا په سلهاوو نارینه له تېغه تېر کړي؟ مګر د سنت کېدو درد هومره وي چې څوك له ځایه هم نه شي خوځېدی؟!! د دوو کسانو د مقابلې لپاره خو لس کمزورې ښځې هم کافي دي، په تورو خو څه کوې په سوټې هم د دوو کسانو چاره کولی شي!! داسې مبالغه یوازې د بایبل لیکونکی منلی شي!! په بایبل کې به دې ته ورته ډېرې نورې مبالغې هم په نظر درشي.

۳. د یعقوب زامن خو د یوه جلیل القدره پیغمبر علیه السلام زامن ول، څنګه به ئې د یوه مجرم لپاره د یوه ښار ټول نارینه وژل، لوټې، ښځې، زامن او شتمنۍ به ئې غارت کولې؟!! خپلو منونکو ته د داسې خطرناکو درسونو ورکولو پایلې به څومره خطرناکې وي؟ او څومره بد عواقب به پرې مرتب کېږي؟!!

یعقوب بیت ئیل ته ځي

بایبل تر دې عنوان لاندې یو ځل بیا لیکي چې خدای په بیت ئیل کې یعقوب ته بیا راڅرګند شو، ورته وئې ویل له دې وروسته به ستا نوم د یعقوب په ځای اسرائیل وي!! ډېر پاچایان به ستا له نسله راپیدا شي، دا سیمه چې له ابراهیم او اسحاق سره مې د دوی اولاد ته د سپارلو ژمنه کړې وه تا ته ئې سپارم، بیا نو خدای د ده له څنګه آسمان ته ولاړ!! ښایي د دې خبرې د لیکلو په وخت کې د بایبل د لیکونکي

حافظې کار پرېښی وو او دا ئې په ياد نه وو چې د اردون د رود په غاړه او له خدای سره د غېږو له نيولو وروسته هم خدای ورته ويلي وو چې له دې وروسته به ستا نوم د يعقوب په ځای اسرائيل وي!! د دې تناقض او تکرار ځواب دې د بايبل منونکي ووايي، خدای هلته د اسرائيل نوم پرې ايښی وو که دلته؟!!

ورپسې ليکي: يعقوب په دې خاطر دلته د ډېرو ځلی جوړ کړ چې دلته ئې خدای ليدلی وو، د ځلي پر سر ئې د څښاك هديه توی کړه او د زيتون په غوړو ئې غوړ کړ!!)

هر باايمانه انسان پوهېږي چې هيڅ پيغمبر او هيڅ الهي دين خلکو ته نه وايي چې د خدای په نامه ځلي جوړ کړئ، شراب يا شربت پرې توی کړئ او په غوړو ئې غوړ کړئ، داسې بېهوده او خوشې کارونه د پيغمبرانو عليهم السلام له شأنه ډېر ډېر لرې دي، پيغمبران عليهم السلام د دې لپاره راغلي چې خلك له داسې جاهلانه دودونو وژغوري، داسې ځلي وران کړي، الهي دين خلکو ته وايي: څه چې د خدای په نامه وقف کوئ د ده مسکينو بندګانو ته ئې ورکړئ.

بايبل د يعقوب دا د کلونو کلونو اوږد سفر په دې ختموي چې خپل ځای او د پلار خوا ته په داسې حال کې راستون شو چه پلار ئې يوسل اتيا کلن وو او همدا وخت وفات شو!! ورپسې د يعقوب او عيسو د اولاد شجرې بيانوي.

د يوسف خوبونه

د يوسف عليه السلام د هغه خوب په اړه چې قرآن هم رااخيستی، د بايبل وينا په ځينو برخو کې قرآن ته ورته ده، خو هغه ئې د يوې بې محتوی او بې مقصده قصې په ترڅ کې رااخيستې، په داسې حال کې چې قرآن دا د يوې ډېرې عبرتناکې او روزونکې قصې په ضمن کې بيانوي او په هرې برخې کې ئې په لسهاوو درسونه مخاطب ته ورکوي، قرآن د دغې قصې په ترڅ کې د حق د لارې مبارزينو ته دا ډاډينه ورکوي چې الله تعالی د حقپالو مل او د دوی د بريا ذمه وار دی. دا قصه په حقيقت کې د داسې چا حالت انځوروي چې د زندان له يوې تيارې خونې پاچايۍ ته رسېدلی، هغه څوك چې خپلو ورونو ورسره مخالفت ته ملاوتړله، په کوهي کې ئې

واچاوو، د يوه غلام په توګه په ارزانه بيه خرڅ شو، د پاك لمنۍ په جرم زندان ته ولاړ ... خو لا څو کاله نه وو تېر شوي چې له همدې زندانه قصر ته ورسېدو او د هغه وخت تر ټولو د ستر هېواد د پاچايۍ پر تخت کښېناستو!! په دې قصې کې د دې حقيقت لپاره تاريخي بېلګې وړاندې شوې چې د باطل په مقابل کې حق، د دروغو، چل او دوکې په خلاف رښتونولۍ او صداقت او د اخلاقي فساد په وړاندې پاك لمني خامخا غلبه مومي او د لاندې دريو مهمو خبرو د اثبات لپاره دا قصه د يوې عملي او تاريخي بېلګې په توګه زمونږ مخې ته ږدي:

الف:- د خدای د لارې لاروي، حتماً له سختو آزمېښتونو او کړاوونو سره مخامخېږي، دا آزمېښتونه کله کله هومره سخت وي چې د پيغمبرانو عليهم السلام په څېر اولواالعزمه شخصيتونه هم کله د يأس او ناهيلۍ پړاو ته رسېږي.

ب:- د سختو آزمېښتونو په پای او له بري نه د يأس او ناهيلۍ په پړاو کې الهي مرسته دوی ته رسېدلې، ژغورل شوي او بري ته رسېدلي.

ج:- د شر او فساد ځواکونه او هغه مجرم عناصر چې د پيغمبرانو د دعوت او بلنې په وړاندې در بدلي او مخالفت ته ئې ملا تړلې په پای کې، ناڅاپه، د دوی د انګېرنو په خلاف، د الله تعالی له سختې نيونې او مؤاخذې سره مخامخ شوي او په دردوونکي الهي عذاب اخته شوي.

قرآن د يوسف په نامه يوه مکمله سوره لري، دا سوره په مکه مکرمه کې هغه وخت نازله شوې چې پيغمبر صلي الله عليه وسلم د قريشو له سخت مخالفت سره مخامخ وو، د دغو مخالفتونو لارښوونه هغو کسانو کوله او د تشديد لپاره يې هلې ځلې کولې چې پيغمبر عليه السلام او د هغه دعوت يې د خپل زعامت لپاره ستر ګواښ بالو، هغوی د رسول اکرم صلي الله عليه وسلم د فکري او اخلاقي عظمت په وړاندې ځان وړوکی احساساوو او داسې يې انګېرله چې د پيغمبر صلي الله عليه وسلم فکري او اخلاقي عظمت او لوړوالی به د دې سبب شي چې د قريشو محلي او قبيلوي مشران د زعامت له ډګره ووځي او ټول خلك پيغمبر عليه السلام د خپل زعيم او مخکښ په توګه غوره کړي.

دغو مخالفتونو هغه وخت زور واخيست چې د قريشو مشرانو وليدل چې د قوم

ځوانان، د ټولنې صالح او نېك شخصيتونه د پيغمبر عليه السلام دعوت ته په پراخه پيمانه ګروهمن کېږي، د غورځنګ لمنه په چټکۍ سره پراختيا مومي او د مؤمنو ځوانانو ګوابنل، تعذيب او فشار هم د دغه دعوت د مخ په زياتېدونکي خپرېږ مخه نه شي نيولی، له همدې امله د مخالفينو يو ې ډلې پر دې ټينګار کاوو چې رسول الله صلي الله عليه وسلم له مکې نه تبعيد شي، بلـ ې ډلې ئې د وژلـو پرېکړه وکړه او بلې ئې غوښتل چې بندي يې کړي.

د ابو لهب په څېر د رسول الله صلي الله عليه وسلم نږدې خپلوانو د دې پر ځای چې د ده غوره دوستان او مرستيالان وی، د هغه د خورا بدو دښمنانو په کتار کې ودرېدل؛ د همدغو مخالفتونو او دښمنيو په طوفان کې د يوسف سوره نازلېږي او د همدې قصې په ترڅ کې مخالفينو ته ويل شوي چې ستاسو برخليك به هم د يوسف عليه السلام د مخالفينو په څېر وي، هغوی هم د يوسف عليه السلام پر ضد د رخې او کينې لاره ونيوله او د هغه په حق کې يې له هيڅ ډول تېري او جفا نه ډډه ونه کړه، يوې ډلې مخالفينو د هغه د وژلو او شړلو توطئه جوړه کړه، کوهي ته يې ګوزار کړ، پرې ئې ښود چې د مريي په شان په لږه بيه وپلورل شي، بلې ډلې زنداني کړ، تر ډېرو کلونو ئې په زندان کې وساتو؛ خو په دې بريالي نه شول چې الهي مقدرات بدل کړي او هغه مقام ته د يوسف عليه السلام د رسېدو مخه ونيسي چې له ده سره ورووو.

د يوسف عليه السلام سوره هغه وخت ښه جاجولی شو او د هر آيت په مفهوم او د مضامينو په پراخو ابعادو ئې سم پوهېدی شو چې د دې سورې د نزول په وخت کې د مکې حاکمه فضا په پام کې ولرو او هغه پيغام چې د دې سورې له هر آيت نه د غورځنګ پلويانو او دښمنانو ترلاسه کولو په نظر کې ولرو.

دا مبارکه سوره د هغو کسانو پوښتنو ته دقيق ځوابونه ورکوي چې غواړي پوه شي له مصلح او زړه سواندو دعوتګرانو سره د شديد مخالفت وجه څه وي، څوك ئې مخالفت کوي او ولې؟ او د دې مخالفت پايله به څه وي؟ هغه چې غواړي پوه شي صالح قيادتونه کوم او مواصفات ئې څه دي او د ناصالح سياسي او اجتماعي زعامتونو ځانګړتياوې کومې دي؟ د دې مبارکې سورې په ترڅ کې د جاهلي ټولنې

د سیاسي او اجتماعي زعامت اخلاقي ځانګړتیاوې په ډېره دقیقه او حکیمانه توګه انځور شوې، خدای خبر چې د قریشو مفسد مشران به د دې سورې په اورېدو سره څومره غصه شوي وي؟ دوی ته د دې سورې په هغې برخې کې چې د عزیز مصر او د مصر د نورو مشرانو د کورنیو اخلاقي حالت په کې انځور شوی، د خپلو کورنیو بد حالت ترسترګو کېدو او له همدې سورې نه پیغمبر علیه السلام دا درس اخیستی وو چې کله د یوه سرلوړي فاتح په توګه مکې ته داخل شو، ټول قریش د ده د سختو کینه کښو دښمنانو په شمول د کعبې خوا ته راغونډ وو او دې ته منتظر چې وګوري پیغمبر علیه السلام به د دوی د تېرو دښمنیو څه سزا ورکوي، سرونه ئې له شرمه ټیټ او وېرې اخیستي، کله چې پیغمبر علیه السلام ترې پوښتنه وکړه: له ما څه انتظار لرئ؟ له عذر، خجالت، عجز او انکسار نه په ډک غږ ئې ځواب ورکړ: هماغه انتظار چې له یوه مهربان او کریم مشر وروره کېدی شي!! او هغه په ځواب کې ورته وویل: زما ځواب همغه دی چې زما ورور یوسف علیه السلام خپلو ورونړو ته ورکړی وو، اذهبوا و انتم الطلقاء: ځئ تاسو آزاد یئ!!

دا درې مهم مبحثونه د سورې له وروستي آیت نه مخکې په ایجاز او لنډیز سره داسې راغلي:

ã$±®`B ÓÉ ãû $Rž¿Ç R Ñeä$_ (q¿Éà2 %å Ñå (þZßr @ß"9$ § «øÏ$#Ç} ÉLm

ÇÈ ûüÌÏ óÌ Q$ö) $Çã $ZßÙ Š•ãÿr

تر هغه چې پیغمبران نهیلي شول او ګومان یې وکړ چې کاذب (انتظار) تیر ایستي وو، ناببره زمونږ مرسته دوی ته رسېدلې او هغو ته نجات ورکړی شوی چې مونږ غوښتل او زمونږ عذاب به له مجرمانو نه دفع نه کړای شي، (په هیڅ ځواک او هیڅ تدبیر سره نه شي کېدای چې الهي عذاب له ظالمانو نه دفع کړای شي)

بایبل لیکي چې یوسف علیه السلام خوب ولید او ورونړو ته ئې تېر کړ او په همدې سره د هغوی حسادت راوپارېدو!! خو قرآن د بایبل خبره تصحیح کوي او فرمایي چې له یوسف علیه السلام سره د ده د ورونړو د مخالفت سبب د ده خوب نه

بلکې د ده هغه لوړ شخصيت وو چې پلار د همدې په وجه په درنه سترګه ورته کتل او د ده راتلونکې ورته روښانه او ځلانده معلومېده، ده خپل خوب ورونړو ته نه بلکې خپل پلار ته تېر کړ او ورته وئې ويل: پلار جانه! په خوب کې يولس ستوري او لمر او سپوږمۍ ګورم چې راته سجده وکړي! پلار ورته وويل: ګرانه زويه! خوب دې ورونړو ته مه تېروه، داسې نه چې شيطان ئې ستا خلاف کوم خطرناك تدبير ته وهڅوي، د خوب تعبير دې دا دی چې الله تعالی به تا غوره کړي، د خبرو په حقيقت او د خوبونو په تعبير د پوهېدو علم به درکړي او خپل نعمتونه به پر تا او د يعقوب په کورنۍ بشپړ کړي، هغسې لکه چې ستا پرپلار او نيکه، ابراهيم او اسحاق ئې بشپړ کړي وو.

د يعقوب عليه السلام په دې دقيق تعبير کې يوولس ستوري د ده د يوولسو ورونړو، لمر او سپوږمۍ د ده پلار او مور رؤيائي رموز ګڼل شوي او سجده ئې د ده په وړاندې د دوی انقياد او د دې ننښه ښودل شوې چې الله تعالی به ده ته ستر او لوړ مقام ورپه برخه کړي، هغه ته به پر نورو فضيلت وروبخښي او د يعقوب عليه السلام د کورنۍ قيادت او مشري به ئې په برخه شي. د تأويل الاحاديث (د خبرو په کنه او حقيقت د پوهېدو) او د خوبونو د سم او دقيق تعبير پوهه به ئې په برخه شي، يعني له يوه پلوه به د خوبونو د تعبير علم ورکړی شي او له بله پلوه د هرې خبرې تل ته د رسېدو استعداد او توانمندي به ترلاسه کړي او دا د يوه انسان د پوهې او علم تر ټولو لوړ پوړ دی. يعقوب عليه السلام له دې "رؤيا" نه پوه شو چې دی او اولاده يې د خپل وخت د ځلاندو ستورو په شان دي. له همدې امله يوسف عليه السلام ته فرمايي چې الله تعالی به پر تا او د يعقوب پر کورنۍ باندې خپله پېرزوينه بشپړه کړي، هغسې لکه چې ستا پر نيکونو ابراهيم او اسحاق عليهما السلام باندې ئې بشپړه کړې وه، لکه څنګه چې هغوي د الهي انعام مستحق وګرځېدل او د خلکو د هدايت وسيله شول، تاسې به هم د خلکو د لارې د ځلاندو مشالونو حيثيت غوره کوئ او له ترږميو څخه به د هغوی د ايستلو باعث وګرځئ. يعقوب عليه السلام ته له دې خوبه معلومه شوه چې په تأويل الاحاديث کې به يوسف عليه السلام تر ده هم مخکې وي، د ده په وړاندې خپله سجده ئې همداسې تعبير کړه، نو ځکه ئې هغه ته

وویل: الله تعالی به د تأویل الاحادیث علم درکړي.

قرآن په دې سره څو مهمې مهمې لارښوونې خپل مخاطب ته کوي:

- کله داسې وي چې په یوه صالح انسان کې ښېګړې او لوړ لوړ نېك صفات د کینه ګرو او حسودو انسانانو کینه راپاروي او همدغه کینه او حسد یې د لوړو شخصیتونو دښمنۍ ته هڅوي. تل به ګورئ چې فاسق او مفسد انسانان له صالح او نېکو انسانانو سره دښمني کوي.
- داسې مه انګېرئ چې په انسان کې حسادت یوه طبیعي پېښه ده، داسې نه ده؛ بلکې دا شیطان دی چې په انسان کې د دې ناروغۍ سبب ګرځي، که چېرې په نورو کې ښېګړې او اوچت خصلتونه، په تا کې هم دغو ارزښتونو ته د رسېدو تلوسه راولاړه کړي او تا هم ښېګړو او لوړو خصلتونو ته وهڅوي او په تا کې نوې ولولې، شوق او ارزوګانې راوپاروي، دا یو طبیعي امر دی؛ مګر که د دې پر عکس تا د فضل او ښېګړې له خاوندانو سره عداوت، دښمنۍ او کینې ته وهڅوي او د دې بد کړچار سبب شي، نو پام کوه چې شیطان ستا پر زړه او دماغ سیوری غوړولی او دغه منفي احساسات یې در کې راپارولي دي.
- خپل رازونه او اسرار له ځان سره وساته او د هغه له افشا کولو نه، په خاصه توګه سیالانو او هغو کسانو ته چې له تا سره د تنافس او رقابت قصد لري، ډډه وکړه.

همدا راز فرمایي چې یعقوب علیه السلام پوه او د درایت خاوند دی، هم د خپل زوی خوب په دقیقه توګه تعبیروي او هم هغه ته لارښوونه کوي چې خپلو ورونو ته یې له افشا کولو ډډه وکړه، داسې نه چې شیطان د هغوی کینه ونه پاروي او ستا په خلاف ئي کوم خطرناك پټ تدبیر ته اړ نه باسي.

قرآن د یوسف علیه السلام د ورونو منفي احساسات او غلطه اراده د دې لپاره زمونږ مخې ته ږدي چې ځان ترې وساتو، د دوی احساسات په دې توګه انځوروي:

#ĵ ⊂ m& ǫqä &r B# ßqã9 (q8$% ϑĵ ÇÐÈ û,Î#Í$¡ =ÿ M»f#ä ÿÏm÷ÏF÷z Ĵr # ßqã’Î b%. ô‰s)©

ÇÑÈ AûÎB @»=Ê ’Å9 R/& Tbĵ þ7ϑÁ ã ßtωr $YÏB $YŠÎ&

یوسف: ۷-۸

د یوسف او د هغه د ورونو په قصې کې پوښتونکو ته روښانه نښې دي. کله چې دوی وویل: یوسف او ورور ئې زمونږ پلار ته تر مونږ ګران او محبوب دی، په داسې حال کې چې مونږ یوه ډله یو (شمېر مو زیات دی)،بې شکه چې پلار مو په ښکاره اشتباه کې دی.

د قرآن په دې وینا کې څو مهم ټکي د پام او غور غوښتنه کوي:

- په داسې حال کې چې یعقوب علیه السلام له یوسف علیه السلام سره د هغه د ورتیاوو او غوره ځانګړتیاوو په خاطر مینه کوي، د هغه ښه اخلاق او کړه وړه ئې خوښېږي، د هغه په خبرو او کړنو کې د یوه لوی شخصیت نښې ګوري او د همدې لپاره خاصه اعتنا ورته لري او داسې نه وه چې د خپلو زامنو تر منځ غیرعادلانه توپیر وکړي او بې موجبه یوه ته په بل ترجیح ورکړي، د ده په څېر له یوه حساس او عادل پیغمبره داسې بې عدالتي ډېره لرې ده، خو نور زامن ئې چې د یوسف علیه السلام ځانګړتیاوو او لوړ شخصیت د دوی حسادت پارولی، یوسف ته د پلار خاصه پاملرنه بې عدالتي ګڼي او د تبعیض او توپیر په سترګه ورته ګوري.
- له یوسف علیه السلام سره د ده د ورونو د مخالفت اساسي محرك دا وو چې د یوسف علیه السلام په وړاندې ئې د حقارت او ټیټوالي احساس کاوو او د ده ستر شخصیت اوچت اخلاق، متانت او وقار ئې نه شو زغملی، په داسې حال کې چې د ده همدغه لوړ خصلتونه چې د دوی حسادت او رخه ئې راپاروله د دوی د پلار او نورو خلکو توجه او اعتنا ئې ځان ته جلبوله .
- هغه کسان چې د ذاتي مواصفاتو له مخې د لوړ تلو وړ نه دي، د لوړ الوت لپاره پیاوړې وزرونه نه لري، له لویو لویو شخصیتونو سره د سیالۍ اهلیت نه لري، خو حرص پرې غالب دی، جاه طلبه دي، حقایقو ته د تسلیمېدو او د لوړو شخصیتونو پر عظمت د اعتراف پر ځای او له هغوی سره په نېکو کارونو کې د مرستې او ملګرتیا په ځای د ناروا رقابت لار غوره کوي، د ځان د غوره والي د ثابتولو لپاره د یوسف علیه السلام د ورونو په څېر غلطو توجیهاتو ته پناه وړي او

وايي: مونږ په دې خاطر غوره او د احترام او توجه مستحق يو چې شمېر مو زيات دی!! ځواکمن يو!! د دوی په څېر په عصبيتونو تکيه کوي او د تعصباتو اور ته لمن وهي. په واقعيت کې دغه وګړي د کمزورو شخصيتونو خاوندان دي، د زعامت او مشرۍ وړتياوې او ځانګړتياوې نه لري؛ مګر جاه طلبه او د قدرت وږي دي، غواړي دا حرص او اقتدار ته د رسېدو دا وژونکې تنده له ناروااو لارو اشباع کړي، د قومي او نژادي تعصباتو په پارولو سره غواړي قدرت ته ورسېږي او په دې توګه د قدرت په مسابقه کې پر خپلو رقيبانو برې ومومي. هغه چې د امت او ملت په شامله او پراخه مستوا کې د منل کېدو جوګه نه دي او دا کفايت او اهليت په کې نه شته چې د يوه پراخ ملت په کچه د مشرۍ مقام ترلاسه کړي نو د دې هڅه کوي چې لږ تر لږه د قوم، قبيلې او عشيرې په سطح د زعامت مقام ته ځان ورسوي، خو دا مقام هم د حسادتونو او د نورو په ضد د کرکې او نفرت راپارولو له لارې ترلاسه کوي!!

• قرآن په دې قصې کې مونږ ته وايي: هغه کسان چې عصبيتونه عنوانوي، د ځان لپاره د قوم او قبيلې په نامه امتيازات غواړي او تل د قومونو تر منځ د امتيازاتو پر وېش اعتراض کوي، دوی د ځان او خپلو رقيبانو په اړه د خورا عادل مرجع قضاوت هم نه مني، داسې لکه چې د يوسف عليه السلام ورونو د خپل حکيم، پوه، حساس او عادل پلار قضاوت هم ناعادلانه ګاڼو او ويل ئې: مونږ ته په پام نه کولو سره زمونږ پلار ستره اشتباه کوي؛ ان ابانا لفي ضلال مبين!!

• تاريخي تجربې ښيي چې د قومي عصبيت بيرغچيان سره له دې چې د هغوی قضاوت او دريځ د خلکو په ګڼه او شمېر باندې ولاړ وي او د هر قوم نفوس د ملاك او معيار په توګه مني، مګر تل دا اکثريت قضاوت ته غاړه نه ږدي او مخالفت ترې کوي، د اکثريت له لارې نه خپله لاره بېلوي، د امت په وړاندې ملت، د ملت په وړاندې مليت او قوم او د قوم او قبيلې په منځ کې کورني او عشيره يې حدونه عنوانوي. قرآن فرمايي چې دا شعارونه شيطاني لاملونه لري او د شيطان په تحريك او لمسونه رامنځ ته کېږي، شيطان وو چې دلومړي ځل لپاره يې نژادي توپير عنوان کړ او ويې ويل: انا خير منه، خلقتني من نار و خلقته من طين. زه تر ده غوره يم، زه

دي له اوره پيدا کړی یم او هغه دي له خاوري پيدا کړی دی.

• په سياسي مبارزاتو کې همدغه کمزوري، مګر متعصب حريف دی چې د سالم او رغنده رقابت او سيالۍ پر ځای پر پټو توطيو لاس پورې کوي، ترڅو له دې لارې خپل رقيبان ترور کاندي او د مبارزې له ډګره يې وباسي.

• ځينې بيا داسې دي چې که څه هم هدف ته درسېدو لپاره ناروا لارې غوره کوي؛ مګر ادعا ئې داسې وي چې ګواکې د دوی هدف نېك دی او هدف ته له رسېدو وروسته به د خدمت مصدر ګرځي او د صالحو افرادو په څېر به ښو عملونو ته ملا تړي، د دوی په نظر نېك هدف ته د رسېدو لپاره هره لاره غوره کول جايز دي، د هدف نېك والی نامشروع او ناروا تګلارو ته مشروعيت ورکوي، په داسې حال کې چې نه د هدف تقدس کولای شي چې نامقدسه وسيله توجيه کړي او نه له هغه چا چې د کمزورۍ په پړاو کې په غلطو لارو درومي، د خپلو رقيبانو د پرځولو لپاره ناروااوو وسېلو ته لاس کوي، دا توقع کېدی شي چې د ځواکمنۍ او قدرت پر مهال دې د صالح انسان په څېر عمل وکړي؛ بلکې د دې په خلاف، اقتدار به د ده د لا زيات انحراف سبب شي او د نورو په خلاف به د ده کړچار تر مخکې هم لازيات کرکجن او د غندلو وړ کړي.

• که چېرې د يوسف عليه السلام په څېر له يوه ستر پيغمبر سره د خپلو ډېرو نږدې خپلوانو او دوستانو لخوا، له کومې ګناه پرته او بې موجبه، داسې جفا او ظلم کېږي، نو ته اې د الله د لارې مجاهده! بايد د الله تعالی په لار کې او د پيغمبرانو د کړنلارو او تګلارو په تعقيب کې، د دغسې جفاګانو منتظر واوسې او په ځان کې د هغوی د زغملو ځواك او زغم راپيدا کړې، داسې نه چې د آزمېښتونو او ستونزو پروخت بې حوصلې شې، نااميده شې او مبارزه په نيمه لاره کې ناتمامه پرېږدې او تا ته، اې د دغو صحنو تماشاچي! اې د عافيت پر غونډۍ ناست د مبارزو پاېلو ته منتظره! تا ته ويل شوي: داسې و نه انګېرې چې دا د الله د لارې سرتېري مجاهدين په دې خاطر له کړاوونو سره مخامخ دي چې د الله تعالی د عنايت او رعايت وړ نه دي او له الهي عنايت او پېرزوينو محروم کړی شوي!! او په دې سبب له دې برخليك سره مخامخ شوي چې غلطي او اشتباه تړې شوې!! داسې نه

ده؛ دوی نه، بلکې تا اشتباه کړې، دا لوړې ژورې او دا آزمېښتونه د دې لارې طبیعت او د الله تعالی د نه بدلېدونکو سننو څخه یو سنت دی. د خدای د لارې مجاهدین به د آزمېښت په دې لوړو ژورو او د کړاوونو او ستونزو په دې پېچومو او کړلېچونو کې روزل کېږي، د دوی صبر او استقامت به مضبوطېږي، د دوی استعدادونو ته به وده ورکول کېږي او د کمال او پوخوالي هغه پړاو ته به رسېږي چې د الله تعالی د نصرت وړ وګرځي او د بریا پرېکړه ئې وکړي.

• د یوسف علیه السلام د وروڼو دا وینا چې په تکرار سره ئې کړې: (نحن عصبة: مونږ خو یوه پیاوړې ډله یو)، ښیي چې دوی پر شمېر او عدد ترکیز کوي او په همدې سره غواړي ځان تر یوسف علیه السلام غوره او د خپل پلار د التفات او اعتنا مستحق ثابت کړي!! مخکې ئې وویل: مونږ د یوسف په نسبت غوره یو، ځکه چې هغه یوازې دی او مونږ یوه ډله یو او بیا وایي: څنګه به ئې لېوه رانه وخوري په داسې حال کې چې زمونږ په خبر ځواکمنه ډله ئې په څنګ کې او ساتنه ئې کوي!! الله تعالی پر شمېر او "عده او عتاد" باندې د خپل بنده بروسه نه خوښوي، څوك چې پر ماسوی الله باندې تکیه او اعتماد وکړي یوازې ئې پرېږدي او له خپلې مرستې څخه ئې محرموي، له خپلو بندګانو څخه غواړي چې یوازې د ده عبادت وکړي، یوازې ده ته د دعا او احتیاج لاسونه اوچت کړي، یوازې له ده مرسته وغواړي او یوازې پر ده باندې تکیه او اعتماد وکړي.

بایبل لیکي چې د یوسف وروڼو خپلې رمې شکیم ته د څرولو لپاره بوولې وې... پلار ئې یوسف پسې ورولېږو چې احوال ئې واخلي، ... کله چې هلته ورننږدې شو، وروڼو ئې وویل: دا دی لوی خوب لیدونکی راغی، راځئ چې وئې وژنو او په یوه کوهي کې ئې واچوو، پلار ته به ووایو چې کوم ځناور خوړلی دی... یوه ئې وویل: د وژلو په ځای ئې ژوندی په څا کې واچوئ... په خپله به په کې مړ شي... له وررسېدو سره سم ئې برید پرې وکړ... جامې ئې ترې وایستلې او په څا کې ئې واچاوو ... ناڅاپه ئې یو کاروان ولید چې د دوی خوا ته راروان دی... فیصله ئې وکړه چې پر دغه کاروان ئې وپلوري... له کوهي ئې راوایست او خرڅ ئې کړ... او کاروانیانو له ځان سره مصر ته روان کړ...)

بایبل دوکه، چل ول، غولول او په خپلو ژمنو نه ودرېدل د خپل داستان د اتل په څېره کې انځوروي خو قرآن کریم ئې د مجرمینو ځانګړتیاوې ګڼي، بایبل ئې یعقوب علیه السلام ته منسوبوي او کله چې د یوسف علیه السلام د ورونو وار رارسي د دوی هغې دوکې ته ګوته نه نیسي چې قرآن ورته اشاره کړې، ګمان نه کوم چې د بایبل لیکونکي دې دا کار اشتباهاً کړی وي، باور مې دا دی چې دا کار ئې عمداً کړی، د ده له نظره خدعه او دوکه یو هنر او کمال دی، باید اتلانو ته منسوب شي، نه عادي خلکو او مجرمینو ته!!

قرآن فرمایي چې د یوسف ورونو په خپلو کې مشوره وکړه چې یوسف په کوهي کې اچوو، پرېږدو ئې چې کوم کاروان ئې له ځان سره کوم لرې ملك ته بوځي او د مریي په توګه ئې وپلوري، په کار ده چې پلار مونږ ته تر ده زیات په درنه سترګه کتلی، زمونږ شمېر زیات دی، هم دکور ټول کارونه کوو او هم ئې حفاظت کوو، خپل پلار ته راغلل او ورته وئې ویل: پرېږده چې یوسف له مونږ سره د لوبو او مېوو خوړلو لپاره صحرا ته ولاړ شي، پلار ئې وویل: تاسو پوهېږئ چې زه ورپسې خفه کېږم او وېرېږم چې تاسو به ترې غافله شئ او لېوه به ئې وخوري، دوی بیا خپل شمېر ته ګوته ونیوله او وئې ویل: که لېوه ئې له مونږ وخوړی شي په داسې حال کې چې مونږ کافي ډېر یو نو مونږ به بلا وهلي یو!! هغه ئې په کوهي کې واچاوو... د کاروانیانو یوه کس اوبه راایستې، ناڅاپه ئې ولیدل چې له بوکې سره یو تنکی زلمی راپورته شو، چیغې ئې کړې: زېری زېری دا دی یو تنکی زلمی!!... په یوه خوندي ځای کې ئې پټ کړ... ښه سلوك ئې ورسره کاوو، پرې مهربانه ول... په مصر کې ئې په ارزانه بیه وپلورو... پېرېدونکي خپلې مېرمنې ته وویل: په عزت او درناوي سره ئې ښه وساته ، یا به ئې خپل زوی وګڼو یا امید دی کومه بله ګټه ترې راورسي...)

$Bq% ¾íŸ‰è/ .`B (qçqã?r Ňã‹Î& ŋô r Ňã9 ã@ø $Ê ú ŋqã•Ô$í& #ßqã(qè$%$

àÙ è/ ŋöÉù Éã ã $ŠM6»Š î ’Îŋqã)¨ãr #ßqã(qè)? ŵ ŇãB @í$% A$% ÇÈ ûüÅî» ¹

¼ã $RÎr #ßqã 4?ã $ZBÙ? Ÿw 7 9 $B R/'»7 (q$% ÇÈ û,Îè»ù óç‰ä bÎ ó‘$§¡ 9$

[illegible] أَسَرُّوهُ [illegible]

[illegible] یوسف: ۹-۲۰

ګورئ چې قرآن په څومره دقیقه توګه د هغه مهال اجتماعي وضعیت انځور کړی، یو موندل شوی ماشوم شتمني ګڼل کېده، په موندلو سره به یوه بل ته زېری ورکاوو، د مریانو خرڅلاو ګرم بازار درلود او هر بې وارثه او موندل شوی ماشوم چې به کله د مریي خرڅوونکو لاس ته ورغی، نو ګران کار وو چې د هغوی له پنجو نه د خلاصون لاره پیدا کړي او خپلې کورنۍ ته بېرته وروګرځي، د یوه مریي په څېر به لاس په لاس کېدو، نامعلومې سیمې ته به ولېږدول شو او د مجهول برخلیك سره به مخامخ شو.

بایبل لیکي چې د یوسف علیه السلام ورونو د کاروان له لیدو سره هغه بېرته له کوهي راوایست او په کاروانیانو ئې وپلورو، دا خبره هم قرآن ردوي او هم ئې عقل نه مني، که دوی په کاروانیانو د پلورلو اراده درلودی نو ولې به ئې په کوهي کې اچاوو؟ یوسف علیه السلام د پلورلو په وخت کې کاروانیانو ته ویلی شو چې زه

مریی نه یم، دا مې ورونه دي، پلار مې خبر نه دی... هیڅوك نه غواړي په داسې لانجې کې ښکېل شي او آزاد انسان د مریي په نامه واخلي!! قرآن فرمایي چې یوسف علیه السلام په مصر کې وپلورلی شو.

¼ç‹Ï, ǤR ŧ& $Ÿèÿ Ÿƒ b& ǿ¤ ã ç1q‡B ’ǿÌò2 & ÿĩľ&•Bœv ŽÇB `B ç1ŽlÔ$ “ Ï‰A%r

ª! $r Ï] ƒŠ$mŖ $Èƒŕû `B ¼çJÌèäír ǾÚ öŖ $’Î # Í‰qä $ŸƠB 7Ï‹Ÿ2 r #$!r

ÇÊÈ šc qß=èƒ Ÿw Ä $Z9$ŽŸò2 & £Å9r ¾ÍÌB& #?ã ëÏ%ñ یوسف: ۲۱

د قرآن له وینا معلومېږي چې یوسف علیه السلام د کاروان سردار ته د خپلو ورونو د جفا داستان اورولی، د هغه عاطفه او زړه سوی راپاربدلی او دې نتیجې ته رسېدلی چې یوسف علیه السلام خپلې کورنۍ ته له ستنېدو منع کړي، له ځان سره ئې بوځي، تر څو د خپلو ځواکمنو او حسودو ورونو لخوا ونه وژلی شي، دا ئې غوره ګڼلې چې یو ښه ځای ورته پیدا کړي، د مصر په کوم معزز شخصیت باندې ئې په لږه بیه وپلوري، دا ئې هم نه دې غوښتي چې په ګرانه بیه ئې وپلوري، د زیاتو پیسو ترلاسه کولو په ځای ئې د دې ښکلي او بااستعداده زلمي راتلونکې ته زیاته توجه کړې.

قرآن د قصې د دغې برخې په ترڅ کې مونږ ته لارښوونه کوي چې کله کله ستر ستر شخصیتونه په ډېره لږه بیه خرڅ کړی شي!! هو په خدای قسم همداسې دی، ډېر ځله ستر ستر شخصیتونه، د خپلوانو په لاس او حتی د خپلو ضعیف النفسه ملګرو په لاس دښمنانو ته په لاس ورکړی شوي او وژل شوي!!

قرآن فرمایي چې د یوسف علیه السلام د ورونو طمع دا وه چې په دې سره به له خپلې مخې یو ستر خنډ لرې کړي او خپلو موخو ته د رسېدو لپاره به لار آواره کړي، خو نه پوهېدل چې د دې کار پایله به څه وي!! د خپل دغه شرمناك کار په عواقبو له پوهېدو عاجز وو او داسې ګومان یې نه کاوو چې یوه ورځ به بیا له یوسف علیه السلام سره مخامخ کېږي او دا ټوله ماجرا به د دوی مخې ته کېښودی شي!! همداراز فرمایي چې په کوهي کې د لوېدو په مهال یوسف علیه السلام ته الهام وشو چې پروا مه کوه، له دې ځایه به ووځې، داسې ورځ به راشي چې دوی به

ستا مخې ته سرټيټي او شرمنده ولاړ وي او دا کار به ورپه يادوي!! او دا هغه څه دي چې د حق د لارې مبارزينو ته د ستونزو او کړاوونو په مهال الهام کېږي، الله تعالی ئې له ناهيلۍ ساتي او په زړونو کې ئې هيلې او امېدونه راپيدا کوي. د يوسف عليه السلام د قصې په بيانولو سره قرآن د دغو دريو اساسي موضوعګانو د اثبات لپاره تاريخي بېلګې زمونږ مخې ته ږدي: د ورونو مخالفت او د دوی په لاس کوهي ته لوېدل، د نامعلوم برخليك په لوري خوځېدل، په ارزانه بيه خرڅېدل، د ستونزو او کړاونو بېلګه، په څاه کې د لوېدو په وخت کې دا الهام چې له دې ځايه به حتماً ژغورل کېږې او له کوهي وتل د نجات بېلګه او په پای کې له خپلو ورونو سره په داسې حال کې مخامخېدل چې هغوی به په خپلو نادودو او جفاګانو شرمنده وي د برې او د دښمن د ماتې تاريخي بېلګه. تاسو به د بايبل په هيڅ برخې کې او د هيڅ قصې په ترڅ کې ونه مومئ چې له کومې قصې ئې داسې کوم ستر مطلب ثابتول او يوه مهمه لارښوونه کول په نظر کې وي.

بايبل ليکي چې د يوسف ورونو د ده جامې د يوې وزې په وينو سرې کړې... پلار ته راغلل او وئې ويل: آيا دا د يوسف جامې نه دي؟ ... هغه جامې وپېژندې او وئې ويل: حتماً کوم ځناور خوړلی دی... نو له ويره ئې خپلې جامې څيرې کړې، زړې جامې ئې واغوستې... ډېرې ورځې ئې په ماتم تېرې کړې... د کورنۍ غړو هڅه وکړه چې هغه ته تسلي ورکړي خو ګټه ئې ونه کړه... وئې ويل: ترمرګه به د يوسف غم هېر نه کړم!! قرآن د بايبل دا وينا غلطه ګڼي او فرمايي:

ßqã$Zò2 •?r ßÎKó $YžódŒ $R¤ R/'»÷ {q®$% ÇÍÈ šc qãž¤ ¤$±Ï Nèd$/& ÿãâ!`r

4?ã râ!`r ÇÐÈ ûüÏÏ‰» ¹ $Zà2 öqr $Z@9Ï3s+Ì MR& $Br Ü ö!$ã¤Ÿ2 'ù $YË»GB %ZÏã

ª! $r @šÏd žöÁù #¤B& Nä3Ý¤R& Nä39 M9§™ ö/ A$% 5>É. Q%Î ¾ÏÁŠÜ%

ÇÑÈ bqàÅ ?$B 4?ã ã$èGó ßS$

يوسف: ۱۲-۱۸

د يوسف عليه السلام ورونه ماخستن په اوښلنو سترګو خپل پلار ته ورغلل او وئې ويل: پلاره! مونږ له يوه بله د مخکې کېدو لوبه کوله، يوسف مو د خپلو شيانو خوا

ته پرېښود، په همدې کې لېوه راغی او هغه ئې وخوړلو، ته به حتماً زمونږ په خبرې باور نه کوې که څه هم مونږ په یقین سره رښتونې وو، هغه ورته وویل: داسې نه ده، خپلو نفسونو غولولي يئ او کوم غلط کار ئې درباندې کړی، زما لپاره له ښه صبره پرته بل څه نه دي پاتې، ستاسو د دې خبرو په وړاندې به له الله تعالی مرسته غواړم، يوازې الله تعالی هغه ذات دی چې په داسې حالاتو کې ترې مرسته غوښتی شي!!

ګورئ د بایبل او قرآن د ویناوو ترمنځ څومره ژور توپیر دی، یو د قصې اتل صابر، حساس او په حالاتو پوه انځوروي، د خپلو زامنو له وینا، څېرې او حرکاتو پوهېږي چې دروغ ورته وايي، نه ئې په خبرو باور کوي، نه ئې په اوښلنو سترګو غولېږي او نه ئې د یوسف علیه السلام هغه جامې دوکه کولی شي چې په نورو وینو ئې سرې کړې. صبر کوي، په غمونو کې خپل رب ته پناه وړي. خو بل ئې د داسې بې صبره انسان په څېر انځوروي چې له ډېره ویره خپلې جامې څیري، زړې جامې پر تن کوي او ژمنه کوي چې تر مرګه به دا غم هېر نه کړي!!

قرآن د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته څو مهمې لارښوونې کوي:

- باید په خپلو قضاوتونو کې تلوار او عجله ونه کړو، باید محتاط واوسو، یوازې د متهم ظاهري بڼه، اوښلنې سترګې، غولوونکې ادعاګانې او هغه شواهد چې د خپلې ادعا د ثبوت لپاره ئې وړاندې کوي کافي ونه ګڼو، د متهم سوابق باید په پام کې ولرو.
- یعقوب علیه السلام حساس او پوه انسان وو، د یوسف علیه السلام د ورونو په تصنعي ژړا، د قضیې په باب د دوی د خبرو له څرنګوالي، د یوسف علیه السلام د کمیس له وضعې او له یوسف علیه السلام سره د ورونو مخکنیو حسادتونو ته په پام سره پوه شو چې زامنو یې رښتیا نه دي ورته ویلي او اصله قضیه ئې ترې پټه کړې ده.
- د مصیبتونو په وړاندې صبر کول د پیغمبرانو طریقه ده.
- ښايي یعقوب علیه السلام ته د خپل زوی یوسف علیه السلام تر ورکېدو دا

غم او اند ښنه لازياته درنه وه چې زامن ئې داسې دي، له ده او له خپل ورور سره ئې داسې څه کړي، بې شکه چې د يعقوب عليه السلام لپاره به د داسې زامنو زغمل او تحمل تر دې هم درونډ پېښې او له زغم او حوصلې اوچت وو چې يو زوی ترې ورك شوی، د يوه شريف او بااحساسه انسان لپاره دا ډېر درونډ پېښې وي چې خپل زامن د خپل اوچت انتظار خلاف ګوري او له داسې کسانو سره په يو ځای ژوند کولو مجبور شوی وي!!

- يعقوب عليه السلام چې په خپله جليل القدره پيغمبر او د يوه ستر او اولوالعزمه پيغمبر ابراهيم عليه السلام لمسی دی او الله تعالی ته د نږدې توب او د معنوي مقام په لحاظ خورا اوچت مقام لري، خو سره له دې ستر او اوچت معنوي مقامه، له غيبه بې خبره دی، له دې عاجز دی چې پوه شي زامنو ئې له يوسف عليه السلام سره څه کړي دي؟!! څو کيلو متره لرې د ده نازولی او ګران زوی په کوهي کې پروت دی، خو دی ئې نه له حاله خبر دی او نه ئې مرسته کولی شي!! خپل عجز او ناتواني په دې الفاظو بيانوي: يوازينی مستعان او مرستندوی الله تعالی دی، فقط له هماغه ذات نه بايد مرسته وغوښتلی شي. په دې بيان سره د هغو ناپوه خلکو خولو ته سخت ګوزار ورکړی شوی چې په غيب باندې له الله تعالی پرته د بل چا د پوهېدا دعوا کوي!! د قصې دغه برخه مونږ ته د قرآن عظيم الشان له اساسي مطالبو نه يو مطلب په ګوته کوي، هغه دا چې په ځمکه او آسمان کې له الله تعالی پرته نه څوك په غيبو علم لري او نه د چارو د سمبالولو واك او اختيار لري، هر څوك چې له خدايه پرته بل چا ته د غيبو د علم نسبت وکړي او هغه د چارو متصرف وګڼي په واقع کې يې قرآن تکذيب کړی دی.

بايبل د قصې په منځ کې د يهودا او تامار تر عنوان لاندې يوه بله خندونکې قصه رااخلي او وايي: په دغو ورځو کې يهودا د پلار له کوره عدولام ته ولاړ او د حيره نومي کس خوا ته ديره شو، هلته ئې شوعا نومې ښځه په نکاح کړه... له هغې د دريو زامنو عير، اونان او شيله خاوند شو...عير ته ئې تامار نومې نجلۍ راواده کړه... خو دی شرير انسان وو نو ځکه خدای وواژو، يهودا د ده ورور ته وويل چې زمونږ له دود دستور سره سم ته بايد د خپل ورور کونډه ځان ته په نکاح کړې تر څو

ستا د ورور نسل پاتې شي!!! ده په نکاح کړه خو د نږدېکت په وخت کې به ئې اعتزال کاوو تر څو تامار حامله نه شي او د ده اولاد د بل په نامه یاد نه شي!!! د اونان دا کار د خدای خوښ نه شو نو ځکه ئې هغه هم مړ کړ!!! یهودا خپلې نږور تامار ته وویل چې د پلار کره ولاړه شه کله چې شیله ځوان شو تا به ورنکاح کړم... خو یهودا له دې وېرېدو چې شیله هم مړ نه شي... څه موده وروسته د یهودا مېرمن مړه شوه... یهودا غوښتل تمنه ته ولاړ شي... تامار خبره شوه... د کونډېتوب جامې ئې وایستې... د دې لپاره چې ونه پېژندی شي یو ټیکری ئې په سر کړ او خپل مخ ئې پرې پټ کړ او د کور په دروازه کې د یهودا په انتظار ودرېده... غوښتل ئې له هغه غېچ واخلي چې ولې ئې شیله ته په نکاح نه کړه.. یهودا ولیده... د فاحشې ګمان ئې پرې وکړ... خوا ته ئې ورغی... غوښتنه ئې ترې وکړه... نه پوهېدو چې خپله نږور ئې ده... د یوه سېرلي په بدل کې ئې نږدېکت ورسره وکړ... او خپله عصا او ګوتې ئې په ګرو کې ورته کېښوده... څه موده وروسته یهودا ته خبر ورسېدو چې تامار زنا کړې ده... ده ئې د سوځولو فیصله وکړه... تامار وویل: د دې عصا او ګوتې خاوند زما د اولاد پلار دی... یهودا وویل دا څه تقصیر نه لري... ځکه ما خپل زوی شیله ته په نکاح نه کړه... له سوځولو ئې تېر شو.... تامار دوه ګوني وزېږول... د زېږون په وخت کې یوه ماشوم لاس راوایست او قابلې د ده په مټ سور تار وتاړو... هغه لاس شا ته کړ... او بل تر ده مخکې وزېږېدو!!! یو ئې فارس (بهر راوتونکی) او بل ئې زارح (سور) ونوماوو!!!

په دې ضمني قصې کې دا د حیرت وړ خبرې مومو:

- اونان باید د دې لپاره د خپل ورور له کونډې سره نکاح وکړي چې د مړ ورور نسل دوام وکړي!! نه پوهېږو چې د دې نوي نکاح په نتیجه کې زېږېدونکې اولاد به ولې د مخکني ورور نسل او اولاد ګڼل کېږي؟!! او اونان به ولې د دې لپاره اعتزال کاوو چې اولاد ئې د بل په نامه یاد نه شي؟!!
- دا خبره کوم عقل منلی شي چې تامار د دراوزې په خوله کې ودرېده، یهودا ورباندې رابرابر شو، د دې له انتظار سره سم د دې خوا ته راغی، مطالبه ئې ترې وکړه، موافقه وشوه، یهودا هغه له خبرو ونه پېژنده، له رنګه ئې هم ونه پېژنده، د

نږدېکت په مهال ئې هم له خبرو او له رنګه ونه پېژنده!!! ګواکې دا د پټو سترګو او له لیدو کتو او خبرو پرته کومه معامله وه!! په همدې یو ځل نږدېکت سره هغه حامله شوه!!! او همدا حامله کېدا هغه څه وو چې تامار غوښتل...

- یوه ماشوم خپل لاس راوایستو، قابلې سور تار ترې تاو کړ، په شا شو، بل راووت!!!

تاسو به بایبل له داسې مسخره خبرو ډك وموموئ. باور وکړئ ما ته د بایبل د لیکونکي خبرې هومره د حیرانتیا او تعجب وړ نه برېښې لکه د بایبل د منونکو دا سفاهت او بې عقلي چې له داسې مسخره قصو ډك کتاب یو مقدس کتاب ګڼي، لیکونکی خو ئې خاص مقاصد لري، خو منونکي ئې څه بلا وهلي چې داسې بېهوده خبرې مني؟!!

- قرآن د بایبل دا ادعا ردوي چې کاروانیانو یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو وپېرېدو، د دې ادعا برعکس وايي چې کاروانیانو له څاه راوایست او د موندل شوې قیمتي متاع په څېر ئې پټ کړ، د قرآن په دغو مختصرو الفاظو کې هومره ژور مطالب پراته دي چې د هغه مهال د ټولنې د دردونکې وضعیت د دقیق توضیح لپاره کفایت کوي، د کاروان د سالار یو غلام هغه ته د یوه تنکي ځوان د موندلو زېری ورکوي، هغه ئې د قیمتي متاع په څېر پټ ساتي او دا ځکه چې دی به څو ورځې وروسته د مصر په بازار کې په ګرانه بیه پلوري، یعني هغه مهال نه یوازې د غلامانو د پېر پلور بازار ګرم وو بلکې دومره بې امنیتي خوره وه چې چا ته به کوم ماشوم او تنکی زلمی په لاس ورغی، که څه هم د کومې آزادې او عزتمنې کورنۍ غړی به وو، بس د غلامانو په ډلې کې به شامل شو، له خپلې کورنۍ سره به ئې روابط د تل لپاره وشلېدل، د بېرته ستنېدو مجال ئې نه شو ترلاسه کولی، د مجهول برخلیك په لوري به یوړل شو، لاس په لاس به شو، په یوه بل به خرڅ شو، په دې سره قرآن حکیم د هغه مهال اجتماعي وضعیت په دقیقه توګه انځور کړی.

یوسف او د فوطیفار مېرمن

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: په مصر کې د فرعون د ساتونکو مشر

فوطيفار، يوسف په بيه واخيست... څه موده وروسته ئې دی د خپل کور او تجارت ناظر وټاکو... يوسف ښايسته ځوان وو، د فوطيفار مېرمنې زړه پرې بايلو... له هغه ئې د مباشرت غوښتنه وکړه... هغه ونه منله او وئې ويل: بادار مې پر ما دومره اعتماد کړی، د خپلو ټولو شتمنيو اختيار ئې راسپارلی... څنګه به دا کرکجن کار کوم... دا د خدای په وړاندې لويه ګناه ده... خو هغې لاس نه اخيست... يوه ورځ يوسف د کور په کارونو لګيا وو... له دوی دواړو پرته بل څوك په کور کې نه وو... هغې مېرمنې لاس ورواچاوو چې له ما سره څمله... يوسف ترې وتښتېدو او له کوره ووت، خو جامه ئې د هغې ښځې په منګولو کې پاتې شوه... ښځې خدمتګارانو ته چيغې کړې او هغوی ته ئې وويل: خاوند مې يو عبراني نوکر کور ته راوستی، دا دی ما ته ئې سپکاوی راواړولو... زما خونې ته راغی... لاس ئې راواچاوو... ما چيغې کړې او دی وتښتېدو او دا دی جامه ئې زما په لاس کې پاتې شوه... کله چې فوطيفار د خپلې مېرمنې خبرې واورېدې ډېر په غصه شو او يوسف ئې په هغه زندان کې واچاوو چې د پاچا نور بنديان په کې اچول شوي وو!!!)

د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: تا خو څو سطره مخکې ليکلي چې په کور کې بل څوك نه وو، نو د فوطيفار مېرمنې چا ته غږ کړ او دا خدمتګاران په يوې چيغې څنګه او له کومه راورسېدل؟!! راشه د قرآن وينا واوره چې څومره دقيقه او له ژورو لارښونو ډکه ده:

- قرآن د قصې دا برخه د يوسف عليه السلام د ابتلاء او آزموينې د يوه بل، خو ډېر حساس او خطرناك پړاو په توګه راااخلي، تر دې مخکې د ورونو له مخالفت او حسادت سره مخامخ شو، په کوهي کې واچولی شو، په ارزانه بيه خرڅ شو، بل ملك ته يوړل شو، آزاد ژوند ئې د غلامۍ په ژوند بدل شو، په پای کې د يوې مفسدې مصري کورنۍ نوکرۍ ته اړ شو او دا د ده د ژوند تر ټولو حساسه مرحله او ترټولو خطرناکه آزموينه، اوس له يوه بل دښمن سره مخامخ دی، مخکني دښمن په زړه کې ورته کينه او حسادت درلود، خو دا دښمن په زړه کې ورته هوس او شهوت لري، هغه په کوهي کې وغورځاوو او دا ئې د ګناه په ډنډ کې غورځول غواړي، د دې دښمن دام ډېر غولونکی او جالب دی او ځان ترې ساتل ډېر ګران.

• قرآن نه د دې مصري نوم اخلي او نه ئې د مېرمنې، دا ځکه چې قرآن د تاريخ کتاب نه دی، د نومونو يادول نه مفيد دی او نه ضروري، د عزيز مصر په نامه ئې يادوي او دا د دې لپاره چې وښيي د مصر ټول هغه شخصيتونه چې دا ئې يو وو، د ده په څېر ول، په خپلو کورونو کې ئې زلمي خدمتګاران او پېغلې خدمتګارانې ساتلې، د دې پروا ئې نه وه چې له دې څه فتنې راولاړېږي، داسې پېښو ته ئې د ګناه په سترګه نه کتل، خاص اهميت ئې نه ورکاوو، دا اختلاط او حتی په جنسي روابطو کې آزادي د هغو کورنيو يوه عادي او عامه معامله وه او د هر اشرافي ژوند يوه لازمي ځانګړتيا ده.

د قرآن له وينا معلومېږي چې د مصر عزيز د يوسف عليه السلام له ليدو سره سم د هغه له څېرې، ناستې ولاړې، هوښيارتيا او زيرکتيا نه پوه شوی چې هغه يو غلام نه، بلکې له يوې شريفې کورنۍ سره تعلق لري چې د حوادثو او پېښو طوفانونو له دې برخليك سره مخامخ کړی، نو ځکه ئې خپلې ښځې ته وويل: نه ښايي له هغه سره د مريي په څېر چارچلند وشي، بلکې په کار ده ښه ئې وپالې، هيله ده چې په دې کور کې د هغه شته والی مونږ ته ګټور ثابت شي، که مو په هغه کې نورې ښېګڼې او وړتياوې وموندې په زويولۍ به ئې ونيسو او د خپلو ټولو شتمنيو امين او وارث به ئې کړو.

• قرآن فرمايي چې د عزيز مصر مېرمنې يوسف خپلې خونې ته وروغوښت، دروازې ئې کلکې وتړلې، بيا ئې يوسف ته بلنه ورکړه، هغه انکار وکړ، وئې ويل: الله تعالی مې رب دی، دغه ځای ته ئې راورسولم، دومره پېرزوينې ئې راباندې وکړې، دا کار لوی ظلم دی، ظالمان نه ژغورل کېږي او نه بريالي کېږي!! او يقيناً چې هم هغې د ده تلوسه وکړه او که ده د خپل رب برهان نه وی ليدلی حتماً ئې د هغې تلوسه کوله، په دې توګه مو فحشاء او بدکاري ترې وګرځوله، بې شکه چې هغه زمونږ له مخلصو بندګانو څخه وو، (هغې غوښتل لاس ورواچوي، دی ترې وتښتېدو)، له لمنې ئې ونيولو، (لمنه ئې وشکېده او د هغې ښځې په منګولو کې پاتې شوه)، د دروازې له پرانستلو سره سم ئې د ښځې خاوند په خپلې مخې کې وموند، مېرمنې ئې وويل: د هغه چا سزا به څه وي چې غوښتل ئې ستا مېرمنې ته

سپکاوی ورواړوي؟! ده وویل: دې له ما نفساني غوښتنه درلوده، د کورنۍ له غړو نه یوه شاهد داسې شهادت ورکړ: که ئې کمیس له مخې غوښ شوی وي، نو دې رښتیا ویلي او دی دروغجن دی خو که کمیس ئې له شا غوښ شوی وي نو بیا خو دې دروغ ویلي او دی رښتونی دی، چې وئې لیدل کمیس ئې له شا غوښ شوی، نو خاوند ئې مېرمنې ته وویل: دا ستاسو ښځو مکرونه دي، ستاسو مکرونه ډېر ستر ستر دي، یوسفه! له دې تېر شه او ته اې ښځې! د خپلې ګناه معافي وغواړه، یقیناً چې خطا شوې یې!!

د قرآن الفاظ دا دي:

A$% š• 9 Mød ŒM9$%r šU °qÚ[$ŠM)¡ñr ¾ÏiÅ÷ÿR ` ã $gÏ÷ † Î qè ÓÉ‹$qçž$r°‘r

¾ÏiÎ ŒM‰d ®)9r ÇÎÈ šc qßÎ=øÿãƒ Ÿ ¼çR Î “ #q÷B ` ¡ ô n Þ ï ¼çR Î «! $ŒZ$èB

ôÏB ¼çRÎ äî±ó ÿ ü ä‡ ¹9$qçž ã $Î Ç Zì 7 Ÿ ‹ Ÿ2 ¾ÏiÌ ` »dìç#ä§ b Wqè ‹ $kÍ Sdr

$d%Ì™ $Šÿ÷ r 9¨ß ` Ï ¼çÁ ŠÏ% ô ‰ %r > $7¯$)6GŠ$ ÇÎÈ šú üÅ=Ü3$$RŠ$6ã

ÇÎÈ ÒŠÏ ëU # ‹ ã ¨ ` f ó çb Wǐ #ä¨ç 7 ïd'Î Š#‘ ôB â“_ $B ŒM9$% É $7¯$#$!

@è ` Ï £ ¼çÁ ŠÏ% šc %. bÎ $gÎ ôÏ Ñ $© %ŷ©r ÓÅ÷ÿR ` ã ÓÍŽšr°‘ ‘ Ü A$%

`Ï qè r ŒM/ ‹ 3ù 9¨ß ` Ï £ ¼çÁ ŠÏ% b%. bÎr ÇÎÈ ûüÎÉ»3$ ` Ï qè r ŒM%‰ Á ù

£ä‰ø bÎ £äÏ‰ø Ÿ2 `Ï ¼çRÎ A$% 9¨ß ` Ï £ ¼çÁ ŠÏ% #ä‘ $B=ù ÇÊÈ ûüÏŸ»ÏÁ 9$

ûüÏÛ$ÏÛ$` Ï ÏMZà2 ÅRÎ ÅÎR‹ “ Ìÿøó GŠ$ # ‹ »d ôã ÚÌ ã ¨ Ÿqç ÇÎÈ Ïã

ÇÎÈ يوسف: ۲۳-۲۹

د قرآن دا برخه څو لارښوونې او ظریف ټکي زمونږ مخې ته ږدي:

- الله تعالی یوسف علیه السلام د خورا ستر ماموریت او لویې دندې لپاره غوره کړی وو، د یوه ستر انقلاب لپاره، د یوه سیاسي، اجتماعي، فکري او

اخلاقي انقلاب لپاره، د مصر په ښېر په يوې داسې ټولنې کې چې له مدني لحاظه ډېره مخکې تللې خو له فکري او اخلاقي لحاظه ډېره وروسته پاتې، ظلم، فساد او بې عدالتې خپل تور وزر پرې غوړولی، واکمنان ئې په فساد کې تر ستونې غرق، مظلومان له خپلو ټولو انساني حقوقو محروم، د واکمنانو د هوسونو قرباني، په نه ګناه زندان ته درومي او د اربابانو د مزاج خلاف په يوه معمولي کار په دار ځړول کېږي، دا ستر مأموريت سپېڅلی، مهذب، مدبر او د ډسپلين خاوند قيادت او زعامت ايجابوي، هغه کسان چې د اسلامي ټولنې د جوړولو په لاره کې مبارزه کوي، هغه ټولنه چې پيغمبران عليهم السلام ئې پر جوړولو مأمور شوي، بايد دغسې لوړ شخصيت ولري او د مبارزې په لوړو ژورو کې د دوی دا وړتياوې راڅرګندې شي.

• که چېرې ظروف او شرايط په ګناه کې د انسان د پرېوتو مشوق وي او هغه ګناه ته وهڅوي، نو د ډېرو سترو شخصيتونو د لوېدو او سقوط احتمال هم شته، له هغو ظروفو او شرايطو نه چې انسان ګناه ته رابولي يا يې ورته را کاږي بايد ځان وساتو.

• که چېرې يوسف عليه السلام د خپل رب برهان نه وی ليدلی، د هغې مېرمنې په لوري به ښويېدلی وو، راشئ وګورو چې دا الهي برهان څه وو؟ د آيت له فحوی نه معلومېږي دا برهان د يوسف عليه السلام هغه احساس وو چې په دغو الفاظو سره ئې بيان کړ: الله تعالی مې رب او پالونکی دی، دې غوره مقام ته ئې راورسولم، ظالمان نه ژغورل کېږي، همدغه احساس د دې باعث شو چې د ځوانۍ په هغه طوفاني دوره کې د شيطان او نفس له وسوسو خوندي پاتې شي.

• قرآن فرمايي چې په دې کار سره يوازې دا نه چې دی له دغې ګناه نه وژغورل شو بلکې په همدې سره بې حيايي او بدکاري له ده نه په شا وتمبول شوه!! د قرآن دا وينا په سطحي نظر سره انسان ته عجيبه برېښي، خو په لږ دقت سره پوهېدی شي چې په دې الفاظو کې ډېر ژور او ظريف مطالب پراته دي، ځوك چې په لومړي ځل د خپل نفس ناروا غوښتنې او د خپل هوس د هڅونې په وړاندې صبر وکړي، تسليم نه شي او پښې ئې له ښويېدو وژغورل شي، دغه کار په ده کې د ځان ساتنې هغه

ځواك او احساس كمال او قوت ته ورسوي چې په راتلونكې كې د داسې هڅونو په وړاندې ئې پښې ونه ښويېږي، چا چې په لومړۍ مقابلې كې د بديو په وړاندې ماتې ونه خوړله، د بديو د مقابلې ځواك ئې لازيات پياوړى او مضبوط شي او چا چې په لومړۍ مقابلې كې ماتې وخوړه، بيا بيا به تر بريدونو لاندې راځي او ماتې به خوري، څوك چې د بدكاريو دروازه پرانېزي تړل ئې ورته ګران شي او څوك چې د لومړي ځل لپاره د هغې له پرانستلو ډډه وكړي د تل لپاره ترې خوندي پاتې شي، يوه ګناه نورو ګناهونو ته لار پرانېزي، يوې ګناه ته په منفي ځواب ويلو سره د نورو مخه نيول كېږي، يوسف عليه السلام هغې لومړۍ بلنې ته په منفي ځواب ويلو سره ټولو هغو كسانو ته ځواب وركړى چې د ده د بې لارې كولو طمع ئې كوله، ټول په دې پوهېدلي چې دا هوښيار ښكار په لومې كې نه نښلي، چې د عزيز مصر مېرمن په دې ونه توانېده نور به څنګه هغه ښكار كړى شي او څنګه به د هغه د ښكار كولو جسارت او طمع كوي؟!! هو؛ په دې سره الله تعالى له يوې خوا دى د ځوانۍ په هغو شېبو كې چې احساسات ښه په ځوښ كې وي او هوس ډېر څپانده په ګناه كې له پرېوتو وساتو او له بلې خوا ئې بد كارۍ ته بلونكي ځواكونه په فرسخونو له ده لرې كړل.

• الله تعالى هغه د مصر د ټولنې د زعامت لپاره غوره كړى وو، د مصر د هغه وخت پر ټولنې د فحشا، اخلاقي فساد او جنسي آزادۍ تور وزر غوړېدلى وو، په خاصه توګه د ټولنې په لوړ پوړيو او اشرافي كورنيو كې دا بيماري په پراخه پيمانه خوره وه، له دې پلوه ئې حالت داسې وو لكه د نن ورځې د لوېديځې نړۍ د ګنده ټولنو حالت، جنسي بې لاريتوب ته نه يوازې د ګناه په سترګه نه كتل كېدل بلكې يو عادي كار ګڼل كېدو، د يوسف عليه السلام دا كار د دې باعث شو چې د مصر ټولې هغه مېرمنې چې په خپلو نخرو سره ئې د مصر هر واكمن په آسانۍ سره ښكار كاوو له ده ناهيلې شي او د ده د بې لارې كولو طمع ونه كړي، كه د عزيز مېرمن ونه توانېده چې يوسف عليه السلام د خپلې ځوانۍ په موسم كې دوكه كړي، هغه وخت چې احساسات څپانده وي او په داسې حالت كې چې دى ئې مربى او خدمتګار وو، نو له هغه وروسته چې د عمر پوخوالي ته ورسېږي او د مصر واكمن شي، نو څنګه

به هغوی وکولای شي چې دی ښکار کړي!! د قرآن دا الفاظ ځومره دقیق دي:

ä$±é ÿ£$ äþ¡ 9$¾ã $Îç Zï (ترڅو په دې توګه بدکاري او بې حیائي ترې

ایساره کړو!!)، داسې ئې نه دي ویلي چې هغه مو له بدکارۍ او بې حیایۍ راایسار کړ، نه بلکې بدکاري او فحشاء ترې ایساره شوه، یعني هغه کار یې وکړ چې نور بدکاري او بې حیایي ورته نږدې نه شي.

• د هغو ټولو آزمېښتونو له جملې نه چې یوسف علیه السلام ورسره مخامخ شوی، خورا لوی او خطرناك ئې همدغه آزمېښت وو، د ورو‌ڼو مخالفت، کینه او حسادت، په څا کې لوېدل، مریيتوب ته لېږدېدا او بندي کېدا... دا ټول تر دې آزمېښت ډېر ډېر آسانه ول.

ګورئ چې د قرآن د وینا په لفظ لفظ کې څومره ژورې لارښوونې او ظریف ټکې مخې ته راځي، دوه څېرې ئې په ډېره دقیقه او اغېزمنه توګه انځور کړې: یو د خدای بنده او بل د نفس بنده، یو له ګناه تښتي او بل په ګناه پسې زغلي، یو د ځوانۍ په جذباتي موسم کې له ګناه ځان ساتي او بل په داسې حال کې د ګناه هڅه کوي چې ټولې جسمي او جنسي اړتیاوې ئې رفع شوې، دواړه د دروازې په لوري منډې وهي خو یو ئې د پرانستلو او له ګناه نه د ځان ژغورلو په نیت او بل ئې د دې لپاره چې خلاصه نه شي او ښکار ئې له منګولو ونه وځي، دواړو د دروازې په لوري وځغاستل، یو یې له ګناه نه د تېښتې لپاره او بل یې د بې لارې نفس د اشباع لپاره، یو یې له خدایه ویرې تېښتې ته اړ کړی او بل یې د زړه له مراد نه د محرومېدو وېرې، عجیبه صحنه ده، دوه متضادې څېرې په یوه تګلوري کې، د یوه منزل په لور په منډو، مګر له بېلا بېلو موخو سره، څه عجیبه صحنه ننداري ته ایښودل شوې، هغه صحنه چې زړه په لړزا او درزا راولي، مشاعر هڅوي، په انسان کې وجد راپاروي. ډیر داسې کسان مومې چې دوی او هڅې ئې د دې صحنې له څېرو سره ورته دي، ټول په یو تګلوري کې، د یوه هدف او مقصد په لور تلوار کې، کله نا کله له ورتو شعارونو او ادعاګانو سره، خو یو یې د رحمن خدای لپاره او بل یې د نفس او شیطان په حکم، یو یې په پاك لمنتوب سره او بل یې له لړلو او ملوثو لاسونو

سره، يو يې له الله تعالی نه د ويرې نه په ډك زړه سره او بل يې له خيرن، خچن او ګنده ضمير سره.

• دواړه د خپل محسن په وړاندې ودرېږي، د يوه د ژوند ملګری او د بل آقا، يوه ته دې محسن هر څه ورکړي او د خپل ژوند شريکه ئې ګرځولې، خو له بل سره ئې يوازې دومره کړي چې په نوکری ئې نيولی، يو خپل محسن ته صادق او وفادار او بل ورته خائن او بې وفا، مجرم تر بې ګناه مخکې د ځان د برائت ادعا کوي او بې ګناه تورنوي او د هغه لپاره د سزا غوښتنه کوي!! پاك لمنی بېګناه له دې ډډه کوي چې بل تورن کړي، له ځانه دفاع ته اړ کېږي.

• لکه څنګه چې مو د يوسف او د هغه د وروڼو په قصې کې ولوستل چې تېری د يوسف عليه السلام د وروڼو لخوا شوی، هغه يې څا ته وغورځاوو او بيا ئې د ده کميس د دې لپاره په "کاذبه وينه" سور کړ چې پلار پرې وغولوي، دلته هم وينئ چې تېری د بدکار او مجرم له پلوه دی او د صالح مظلوم کميس په کې څيري شوی، هغه تورن شوی او هغه په زندان او دردناك عذاب ګواښل شوی!! که تاريخ ته يو ځغلند نظر واچوو نو وبه ګورو د دغو دوو انساني لوريو ترمينځ د تاريخ د ټولو تکرونو ماهيت همدغسې دی.

• کله چې دوی دواړه د مصر عزيز د وره خوله کې وينی، نو مجرمه ښځه ئې په جګ غږ وايي: يوسف ستا پر عزت او ناموس د تېري او لاس اچولو نيت درلود، د داسې تېري کوونکي سزا له دې پرته بل څه کېدی شي چې يا بندي شي او يا سخت تعذيب شي!! په دې صحنه کې هم ګورئ چې د شر او فساد سمبول يرغلګر دی، تبليغات او افتراءات د هغه له لوري دي او د پاك لمنتوب او تقوا لوری تر تهاجم لاندې او دفاع ته اړ شوی!! تل همداسې وي، د چا لمن چې په ګناهونو لړلې وي هغه ځوك په ګناه تورنوي چې له ګناه نه د تېښتې پر وخت ئې لمن څيرې شوې. اکثراً داسې کېږي چې سپيڅلي خلك د خپل سپېڅلتوب نه د دفاع لپاره د تبليغ ډېر لږ احساس کوي او دا ضرورت لږ احساسوي چې د خپل پاك لمنتوب لپاره دلايل وړاندې کړي، دا مجرمان او ګناه ګاران دي چې د خپل جرم د پټولو او سپېڅلتيا د اثبات لپاره تبليغاتو ته ضرورت لري، دوی د ځان د تبرئې لپاره نور خلك تورنوي.

• الله تعالی په خپله له مخلصو بندګانو دفاع کوي، هغه تل له متقیانو او پرهېزګارانو سره دی، یوازې ئې نه پرېږدي، آزمېښتونه پرې راولي، په لوړو ژورو سره ئې آزموېي، دا ځکه چې ابتلاء او آزمېښت د الله تعالی سنت دی او دا ځکه چې د آزمېښتونو په ترڅ کې د متقیانو روزنه کوي، په دې سره د دوی شخصیت ته مزیده ځلا ورکوي، خو هیڅکله ئې د دښمنانو په وړاندې یوازې او بې اسرې نه پرېږدي، چا چې د آزمېښتونو په دوران کې تر پایه پورې صبر وکړ، الهي مرسته به ئې خامخا خوا ته را رسي، د باطل د پلویانو او ملګرو له منځه به داسې څوك راولاړوي چې له حق پالونکو دفاع وکړي، د مخالف لوري تورونه رد کړي او د دوی پر پاکۍ او پاك لمنۍ شهادت ورکړي!! د یوسف علیه السلام لمن داسې څیرې شوې چې د یوسف علیه السلام پر پاکي او د عزیز د ښځې په بدلمنتوب شاهدي ورکوي، هماغسې چې په وینو لړلی کمیس یې یعقوب وپوهاوو چې لېوه نه دی داړلی، بلکې ورونو ئې کوم بل کار پرې کړی.

د عزیز مصر غبرګون ډېر سوړ، له دې هم ډډه کوي چې خپلې مېرمنې ته کومه سخته خبره وکړي، دا خو پرېږده چې طلاقه ئې کړي، سزا ورکړي، یا دا له یوسفه لرې کړي او یا یوسف ترې لرې کړي، له خپله کوره ئې وباسي او بل ځای ته ئې ولېږي، تر څو د دې فاجعې له بیا تکراره مخنیوی وکړي، فقط دومره ورته وایي: د ښځو مکرونه همداسې وي!! په مکرونو کې ډېر مهارت لري!! د عام خطاب په ډول، داسې چې نورې ښځې ئې هم په کې شاملې کړې دي: د ښځو مکرونه همداسې وي!!! د دې دا کار خطا او غلطي ګڼي خو په دې معنا چې ولې ئې خپل حیثیت او مقام ته پام نه دی کړی، دا خو ستا نوکر دی نه سیال!! یعني دا کار په خپل ذات کې د اعتراض وړ نه ګڼي یوازې په هغه صورت کې ئې د اعتراض وړ شمېري چې له خپل سیال سره نه وي!! یوسف ته ئې وویل: له دې خبرې نه تېر شه، څه چې درسره شوي هغه هېر کړه او سترګې پرې پټې کړه!! او خپلې ښځې ته ئې وویل: د خپلې ګناه لپاره بخښنه وغواړه، اشتباه دې کړې ده!! خو د ده په الفاظو کې دا وضاحت نه شته چې له چا بخښنه وغواړي، له الله تعالی نه که له خپل مېړه نه؟! د ده الفاظ دا وو: انك كنت من الخاطئين : یقیناً چې ته له خطا شوو څخه یې!! آیا له دې خبرې نه

د ده مقصد دا دی چې ګناه دې کړې، دا عمل خو ذاتاً یوه ګناه ده او یا دا چې دا ګناه نه بلکې یوه اشتباه ګڼي او معنا ئې دا ده چې ولې ئې په یو مریي او غلام باندې زړه بایللی او له هغه ئې د زړه مراد غوښتی؟! د آیت الفاظ ډېر صریح دي، ده په پای کې د ذنب، جرم او اثم پر ځای د "خطا" لفظ کارولی چې مطلب ئې دا دی: د یوې شریفې کورنۍ عزتمنه مېرمن چې په خپل مریي زړه بایلي لویه اشتباه کوي!!

د مصر د عزیز له خبرو نه داسې معلومېږي چې د ده قصد دا دی چې مېرمن ئې باید په خپله له ده نه بخښنه وغواړي، باید له خپل دغه مېړه نه بخښنه وغواړي چې دا ټول آرام او له عیش او عشرته ډک ژوند یې ورته مهیا کړی، دومره پراخ او زیات نعمتونه ئې تر پښو لاندې ورته غوړولي، خو له دې سره سره دا بل چا ته زړه ورکوي او یوه مریي ته پر ده ترجیح ورکوي!!

ګورئ چې یوسف علیه السلام د دغو ټولو نعمتونو پر یوې وړې برخې لاس موندلی، له دې ټولو نعمتونو څخه ډېر لږ څه د ده هم په برخه شوي، خو دی ئې په مقابل کې د الله تعالی پاس ساتي او ګناه کول د نعمت کفران ګڼي او ترې ځان ساتي، مګر د مصر د عزیز ښځه څومره ناشکره ده چې د دغو ټولو نعمتونو په وړاندې د خپل مېړه پاس نه ساتي؟! د نعمتونو وفرت او ډېروالی غالباً د هغه کفران ته لاره وباسي او انسان د منعم په وړاندې ناشکرۍ ته هڅوي او په انسان کې د عصیان او طغیان سبب ګرځي.

بایبل دلته د دې قصې له یوې ډېرې مهمې او حساسې برخې هسې تېرېږي، خو قرآن ئې په تفصیل سره بیانوي او فرمایي: د ښار ځینو ښځو په خپلو غونډو او مجلسونو کې دا تبصرې پیل کړې چې د عزیز مصر مېرمنې په خپل نوکر زړه بایللی، دا خو ئې څرګنده غلطي کړې ده!! (د دې له شأن سره خو دا نه ښایي چې له خپل غلام سره مینه وکړي، دا چېرې او غلام ئې چېرې!!)، قرآن فرمایي چې دا هسې د دوی مکر وو، ټولې په همدې مرض اخته وې، هسې ئې خپلو خاوندانو ته داسې ښوده چې دوی د عزیز مصر د مېرمنې په څېر نه دي، په دوی دې دا بد ګمان نه کوي!! کله چې د عزیز مصر مېرمن د دوی له دې مکره خبره شوه نو د مېلمستیا بند وبست ئې ورته وکړ، د یوې صفې په سر ئې ورته ځای برابر کړ، د هرې یوې مخې ته

ئې د مېوې لوښي او چاړه کېښودہ، کله چې دوی په خوراك لګیا وې یوسف ته ئې د دوی خوا ته د څه وروړلو امر وکړ، کله چې د مصر د واکمنو مېرمنو ولید، حسن ته ئې هك پك او مجذوبې شوې، بې اختیاره ئې خپل لاسونه غوڅ کړل، د عزیز مېرمنې پرې غږ کړ: دا هماغه کس دی چې تاسو پرې ملامتولم، هو! ما ترې د زړه مراد وغوښتو مګر هغه ډډه وکړه او که غوښتنه مې ونه مني او اوامرو ته مې غاړه کښېنږدي ځای به ئې زندان وي، خوار او ذلیل به شي، یوسف (چې د دوی خبرې ئې اورېدلې او متوجه شوی چې اوس نو وضعیت لا ډېر خطرناك شو، دلته راغونډې شوې مېرمنې ټولې د دې په څېر دي اوس به هغوې هم د ده د بې لارې کولو هڅه کوي، نو الله تعالی ته ئې د دعا لاسونه اوچت کړل او) وئې ویل: زما ربه! زندان تر هغه څه راته غوره دی چې دوی مې وربولي! که ته مې د دوی له مکره ونه ساتې دوی ته به مایل شم او د نورو جاهلانو په څېر به شم!! الله تعالی د ده دعا قبوله کړه، له دې ګنده محیطه ئې د ده د لرې کولو پرېکړه وکړه، عزیز مصر سره له هغه چې حقایق ورته څرګند شوي وو دا فیصله وکړه چې تر یوې مودې ئې زندان ته ولېږي.

د قرآن الفاظ دا دي:

$RĴ $7⁄6a $gÿó© 6% ¾ÏhÅÿR ` ã $g9Gù Ŝŕ•èŕƒŀè$B&•D$þÝƒ‰J$’Î qóÎ A$%r

$k3GÅ £Ç 6N‰Gã&r £ÍÖĴ ÓM=™ö £ÜÌÌ8JÎ ÓMèÜ™ $Hù ÇÌÈ ÕüÎB @»=Ê ’Î $g1Ž9

`èÖ%r ¼çRž9ø ÿçZƒ‘ $Hù £ÍÕã óáz$ÌM9$%r $ŽšÅÂ £ê‡B ç%ÏhÌr @ä ÓM?#är

“Ï6$£3Ï‹ù ÓM9$% ÇÌÈ ÒƒÌ. Ô=B ŵĴ Ì‹»d ÞĴ #Ž³0#‹»d $B ┤ | · »m `Úr £ÅŸ‰ƒ

£Z f óŠ ¼çR#ä $B @èÿƒ NÉûÈr NÁèFÖ$ ¾ÏhÅÿR ` ã ¼ç9Šr°‘ 6)9r ÏiŠÌ ÓÍZÞÕã

ŵĴr ÏhøĴ ÓÍRqã6ƒ $ØÈ ¥<Ĵ ⊂m& ßõ Å9$Ë ‘ A$% ÇÌÈ ûïÌÉÁ9$`Ë $Zqã‹9r

$ŽÇù ¼çŠ ¼ç9 >$ f FÖ$ ÇÌÌÈ ûüÎÎ»gø$`Ë `ä&r £ÍÕĴ Ü ô ‹£ê‰ø ÓÍã $ÎÇ?

ÏM»ƒ¥$(ã‘ $B Ÿ‰è/ .`Ë MÇ #‰/ Ôê ÇÌÍÈ ÐŠÎè$B‹Ü¡ 9$qè ¼çRĴ £ê‰ø çZã

دلته ځو خبرې د ځانګړې توجه وړ دي:

• د ښار د ښځو یوې ډلې، نه ټولو ښځو، فقط د درباریانو او رئیسانو ښځو، هغه چې په خپل چاپېریال کې د نورو اشرافي مېرمنو له ټولو اسرارو خبرېږي، وویل: د عزیز ښځې لویه غلطۍ کړې ده!! خپل غلام ته یې زړه ورکړی او له هغه نه یې د زړه مراد غوښتی، د هغې په شان شریفه او لوړ نسبه ښځه وګوره او مریي ته زړه بایلل وګوره! هیڅوك داسې نه کوي لکه چې هغې کړي دي!! قرآن کریم د دوی دا خبرې هسې مکر او حیله ګڼي او دا په ګوته کوي چې دوی ټولې په دې ناروغۍ اخته وې، ټولې د عزیز مصر د مېرمنې په څېر وې، دا خبرې ئې د خپل پاك لمنتوب د اثبات لپاره کړې او په دې سره ئې خپلو مېړونو ته ښودله چې دوی دا کار اشتباه ګڼي او هیڅ کله به یې مرتکبې نه شي!!

قرآن فرمایي: کله چې دې د دوی مکرجنې خبرې واورېدې نو په هغوی پسې ئې استازی ولېږو او د دوی لپاره ئې مجلس جوړ کړ، بالښتونه یې ورته کېښودل او (د غذا او مېوو پر دستر خوان باندې ئې) هرې یوې ته چاړه کېښوده او (یوسف علیه السلام ته یې) وویل: د دوی مخې ته ورووځه! کله چې د هغوی نظر پرې ولګیدو، نو هغه یې (له خپل ګومان او تصور نه) ډېر لوړ وموندو (د ټولو سترګې پرې ښخې پاتې شوې او د مېوو پرځای ئې) خپلې ګوتې پرې کړې او وئې ویل: خدای ته پناه! دا خو بشر نه دی، دا خو له یوې قدرمنې فرشتې پرته بل څه نه دی!! د عزیز مصر مېرمن (له کوم شرم او حیا پرته د خپل راز او د عیاشۍ د مجلسونو سیالو او هم مسلکو ملګرو ته) وایي: زه مو په دې ملامتولم چې خپل مریي ته مې زړه ورکړی، دا دی هغه غلام! هو ما ترې د زړه مراد وغوښتو خو هغه ډډه وکړه، لوړه کوم چې یا به مې مراد پوره کوي او یا به زندان ته درومي، له ذلت او سپکاوي سره به مخامخېږي او له دې ټولو نعمتونو به محرومېږي!!

ګورئ چې قرآن د مصر د اشرافي کورنیو اخلاقي وضعیت څنګه انځور کړی: د عزیز مصر د مېرمنې د عیاشۍ په محفل کې مېلمانه، آزاد خیالې، د مصر د اشرافو په کورنیو پورې مربوطې بدلمنې ښځې چې کله یوسف علیه السلامویني، خپل

حواس بايلي، خپل کنټرول له لاسه ورکوي، ټول د هغه د جمال په ننداره کې ډوبېږي او له ډېرې وارخطايۍ نه د مېوو پر ځای خپلې ګوتې پرې کوي، بې له دې چې د شرم او حيا احساس وکړي د ده د حسن ستاينه کوي، د عزيز مېرمنې ته برائت ورکوي او دې ته دا مجال برابرېږي چې په پوره جسارت سره پر خپل کار اعتراف وکړي!!

قرآن په دغو څو لنډو جملو سره د مصر د درباريانو او زعيمانو د کورنيو د بداخلاقيو وضعيت او د هغوي د شخصي ژوندانه ټول اړخونه، پټې او ښکاره زاويې او ګوښې په ډېر دقت سره تصويروي او دا ښيي چې په غير اسلامي ټولنو کې او د هغو خلکو په منځ کې چې پر خدای او آخرت ايمان نه لري، زعما او مشران ئې له اخلاقي لحاظه تر دې حده په فساد کې غرق وي، دومره سپك او ذليل وي چې آزاد جنسي روابط په هغوی کې عادي کار ګڼل کېږي او هيڅوك هم پرې اعتراض نه کوي.

دې ټکي ته مو بايد پام وي چې له دې قصې څخه او له هغو تبصرو او تحليلونو څخه چې د مصر د مشرانو اخلاقي وضعيت په کې څېړل شوی، د قريشو د سردارانو انتباه به څه وه؟ له دې به ئې څه پيغام اخيستو؟ آيا د دې قصې حرف حرف به ئې ځان ته متوجه نه ګاڼه او هغه به ئې په ټولنې کې پر خپل اعتبار، رسوخ او عزت يو خطرناك بريد او تېری نه بالو؟ آيا د مکې عامو خلکو به د دې قصې په هېنداري کې د خپلو سردارانو او د دوی د کورنيو څېره نه ليدله؟ او هر آيت به ئې د دوی پر بدې وضعې نه تطبيقاوو؟

په دې آيتونو کې د يوسف عليه السلام هغه وضعيت چې ورسره مخامخ وو په ډېر زړه راښکونکي، جالب او ښوونکي بڼه کې انځور شوی، هغه چې تازه رسېدلی ۱۸_۱۹ کلن ځوان دی، د صحرا په ويړه غېږه او د هغې په صافه او شفافه هوا کې دنيا ته راغلی او د ځوانۍ پړاو ته رسېدلی، الله تعالی ورته ښکلې صورت ورکړی، د ورونو جفا يې ليدلې، په څا کې د لوېدلو بده ورځ ئې ګاللې، د غلامۍ شپې او ورځې يې ليدلې او اوس د نړۍ په خورا متمدنه سيمه کې (د مصر په پلازمېنه کې) د مصر د عزيز په کور کې ژوند کوي، په هغه کې د بدوي او مدني ژوند آثار او

ننبې له ورایه ښکارېدې، د هغه راښکونکې څېره د جلال او جمال، ښایست او تقوی، وقار او مهربانۍ، متانت او ساده توب ښکلی امتزاج وو، هر لیدونکی به ئې ځان ته راښکو او د ځان مجذوب به ئې ګرځاوو، د یوسف علیه السلام ذاتي ښېګړې ورته حادثې او پېښې رامنځته کړې، لومړی ئې د وروڼو له کینې سره مخامخ کړ او دی اوس د عزیز په کور کې له هغه لوی آزمېښت سره مخامخ شو، د عزیز ښځه ورپسې شوه، هره شېبه ئې د ګناه په ناولې ډنډ کې د لوېد وېره وه، په هرګام کې ئې مخې ته دام، له هغه محفل نه وروسته خو د مصر د سردارانو ټولې مېرمنې پرې مینې او د هغه د اغوا لپاره ئې پایڅې رابډوهلې وې، د هغه ستونزه ئې لازیاته کړې وه، هرې خوا ته چې ګوري، ګناه ورته خپله غولوونکې غېږه پرانستې ده او په هر ګام کې د شر داعي او بلونکی ورته په کمین کې دی، په ناز او نخرو ئې ځان ته رابلي، که نور خلك په ګناه پسې منډې وهي، دلته ګناه په ده پسې ځغلي او هره شېبه د دې انتظار کوي چې هغه غافل ومومي او ګوزار پرې وکړي، غافل ئې کړي، اراده ئې کمزورې ووینې، ګناه ته تمایل په کې راژوندی کړي او ډېر ژر ئې ښکار کاندي، څومره خطرناکه صحنه ده او څومره اروا سوځوونکې آزموینه؟ هغه په دې سخته مبارزه کې ثابت قدمه او کوټلی دی، له هر پړاو نه په برې سره سر لوړی او فاتح تېرېږي، د عزیز د ښځې ګواښونه یې اورېدلي او لیدلي، چې یوسف باید له دغو دوو نه یو غوره کړي، یا په ګناه کې سقوط او د دې غوښتنو ته تسلیمېدا، یا زندان ته تګ او د خواریو او ذلتونو منل، خو هغه د دغو دوو بدیلونو څخه د یوه په انتخاب کې ځنډ ونه کړ، بې له ځنډه ئې زندان غوره کړ، په پوره اشتیاق سره هغه بدیل انتخابوي چې پرې وېراوو ئې، په پوره سوز او د زړه له تله خپل رب ته دعا کوي او وایي: زما پالونکې خدایه! زندان له هغه څه ډېر راته محبوب دی چې دوی مې وربلي!!

دا برخه له یوې خوا مونږ ته دا راښیي چې له دې محفل نه وروسته د عزیز مصر مېرمن د یوسف علیه السلام په ښکارولو کې یوازې نه وه، د مصر د سردارانو ډېرې مېرمنې ورسره شریکې شوې وې او له بله پلوه یوسف علیه السلام دغه صحنه دومره خطرناکه ګڼلې چې د الله تعالی له لطف او مرحمته پرته ئې په بل څه

خلاصون ترې ګران ليدلی، د همدې لپاره ئې خپل رب ته په دې الفاظو دعا کړې:
که د دوی مکر را نه دفع نه کړې، نو د دوی په دام کې به ولوېږم.

د قرآن دا وينا هم خاصه توجه غواړي چې فرمايي: يوسف عليه السلام جنسي بې لاريتوب او شذوذ د جاهليت له مظاهرو څخه ګڼي، د قرآن له نظره په هرې ټولنې کې چې د دې ګنده او ناولي عمل مظاهر راڅرګند شي نو هغه ټولنه له تمدن نه وروسته پاتې او جهل وهلې ټولنه ده. علم او تمدن انسان د قانونمندۍ خوا ته کاږي او ټولې اړيکې د همدغې قانونمندۍ په سيورې کې تنظيموي او ټولنه له دې ژغوري چې قانون ترپښو لاندې شي، له حدودو تېری وشي، نظم له منځه ولاړ شي، يو د بل په حق او حد تېری وکړي، د انسان په ژوند کې تر ټولو مهمه او اساسي قضيه د ده جنسي اړيکې دي چې د ده او د ده د نسل ژوند او دوام ورپورې تړلی دی. د انسان د ژوند د دغه اساسي اړخ روغوالی، د قانون په چوکاټ کې د هغه تنظيمول او په دې برخه کې د پولو او حدودو د تر پښو لاندې کېدلو مخنيوی د علم او تمدن له لومړنيو غوښتنو څخه ده. جهل او د انسان له فطرت او د هغه د جسم د سلامتيا او روغتيا له غوښتنو او د هغه د روح او بدن له صحي اړتياوو نه بې خبري د دې سبب کېږي چې انسان د ژوند دغه اړخ ته لازمه اعتنا ونه شي، ضوابط ئې تر پښو لاندې شي او له حدودو ئې تېری وشي، مګر دا نه ګورئ چې د لوېديځې نړۍ بې مهاره ټولنه له دې جهته څومره رنځ وړي او له څومره خطرناکو ناروغيو سره مخامخ ده؟ د ايډز وژونکې ناروغي د دې ټولنې له مظاهرو څخه يوه ده، د لوېديځې نړۍ زړه سوانده پوهان په چيغو چيغو د خطر اعلان کوي چې يا آزادې جنسي اړيکې کنټرول کړئ او يا د هغه د بدو او تباه کوونکو عواقبو انتظار وکړئ.

الله تعالی د يوسف عليه السلام دعا قبوله کړه، ده زندان تر دې لړلي چاپېريال غوره وګاڼو، زندان ورته خوندي پناځی ښکاره شو، د مصر د واکمنانو له مکرجنو او نخره ګرو ښځو نه ئې الله تعالی ته پناه يووړه، د دعاګانو اورېدونکي عليم خداي د ده دعا اجابت کړه، له هغه چټل او لړلي چاپيريال او په ګناه کې له سقوط او لوېدو ئې وژغورو، الله تعالی د خپل مخلص بنده دعاګانې اوري او قبلوي ئې،

هغه د خپل بنده له هر حالته خبر دی، په دې پوهېږي چې د څه ډول معاملې وړ او مستحق دی؟

قرآن فرمايي چې درباريانو ته دا غوره وبرېښېده چې يوسف عليه السلام د څه مودې لپاره زندان ته ولېږي، په داسې حال کې چې حقايق ورته ځرگند شوي او د يوسف عليه السلام په پاك لمنۍ پوه شوي ول. په دې اړه د قرآن له الفاظو معلومېږي چې يوازې د مصر عزيز نه؛ بلکې د مصر نورو درباريانو هم مصلحت په دې کې ليدلی چې د يوې مودې لپاره يوسف عليه السلام زندان کې وساتي، دوی دغه تصميم د ځينو نښو نښانو له ليدو وروسته ونيولو!! خو دا نښې نښانې کومې وې، هغه چې د يوسف عليه السلام په پاك لمنۍ ئې دلالت کاوو او که هغه اطلاعات چې د هغې مېلمستيا له وضعيته دوی ته رسېدلي وو؟ د قرآن له دغو الفاظو (من بعد ما رأوا الايات) او (ثم بدا لهم) چې په دواړو کې د جمعې صيغې راغلې ښيي چې زندان ته د يوسف عليه السلام په لېږلو کې نور درباريان هم شريك ول او دا ځکه چې دوی ته دا اطلاع رسېدلې وه چې په هغې مېلمستيا کې د دوی مېرمنو هم په يوسف عليه السلام زړه بايللی او د همغه څه کولو هڅه ئې کړې چې څو ورځې مخکې ئې د عزيز مصر مېرمن پرې ملامتوله!! دا بهير مونږ ته د هغې جاهلې ټولنې يوه بله توره زاويه هم په گوته کوي او هغه دا چې په دغو ټولنو کې فيصلې او پرېکړې د مصلحتونو له مخې کېږي، نه د عدالت له مخې، د غيراسلامي ټولنو په محاکمو کې د واکمنانو هوی او هوس واکمني او حکومت کوي نه (قانون او قضا)، حاکم او واکمن کولی شي يو بې گناه انسان د خپلې خوښې تر مودې پورې په زندان کې وساتي، همغسې لکه د مصر واکمنانو او درباريانو چې د خپلو مېرمنو د اداره کولو او له فساده د راگرځولو پر ځای ئې يوسف عليه السلام د نامعلومې مودې لپاره زندان ته ولېږو!!

هغه شخصيت ته چې الهي تقدير د مصر په ټولنه کې د يوه ژور بدلون راوستو لپاره غوره کړی او د دې ټولنې قيادت او زعامت به ده ته سپارل کېږي، ضروري ده چې د بدوي ژوندانه د وضعيت له مشاهدې او د مصر د حکامو د وضعې له ژورې مطالعې نه وروسته، د مصر د محاکمو د پرېکړو په څرنگوالي او ماهيت پوه شي

او د زندان او زندانیانو له حال او احواله پوره خبر شي؛ او دا ځکه چې عوام د حاکمو نظامونو د پراخو تبلیغاتو له مخې داسې ګومان کوي چې (محاکم) آزاد او مستقل دي او قاضي د قانون او مقرراتو په حکم قضاوت کوي او د عدالت له تامین نه پرته هیڅ ځیز ته ارزښت نه ورکوي، د دې غلط ذهنیت تصحیح نه یوازې د عامه خلکو او طبقاتو تر منځ ضروري ده؛ بلکې د خواصو او د ټولنیزو انقلابونو د زعامت او مشرتابه په کچه هم ضروري ده، د زندان وضع او د زندانیانو حالت، د دې ټولنو د محاکمو او قاضیانو ماهیت په ښه توګه څرګندوي، د انقلاب مشران باید زندان ته لاړ شي تر څو په جاهلې ټولنه کې د عدالت او قانون ماهیت په خپلو ټولو غړیو او روح سره احساس کړي او په دې پوه شي چې په دې مجال کې کومې تبدیلي او انقلاب ته ضرورت شته!!

قرآن په دې قصې سره مونږ ته دا درس راکوي چې که چېرې د الله تعالی کوم صالح بنده د ده په لار کې زندان ته درومي، باید ډاډه او مطمئن وي او د پاېلو په اړه دې هیڅ تشویش نه کوي، دا او هره پرېکړه دې د الله تعالی له لوري وګڼي او په دې باور دې وي چې په دې کې ئې حتماً حکمتونه او مصلحتونه اینبي دي، که نن نه پرې پوهېږي، ژر به پرې پوه شي، مګر نه ګورئ چې زندان ته د یوسف علیه السلام تګ نه یوازې د ده له غوښتنې سره سم وو؛ بلکې الله تعالی په دې سره دی په ګناه کې له پرېوتو وژغورو، زندان ئې ورته یوه مدرسه کړه او د هغې په غیږه کې ئې له لا ډېرې فکري او اخلاقي ودې برخمن کړ او هلته ئې د مصر د ټولنې یوه بله تیاره زاویه له نږدې وکتله... او په پای کې له همدې زندانه د مصر واکمنۍ ته ورسېدو.

یوسف د بندیانو خوبونه تعبیروي

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (فرعون د دربار د ساقیانو او نانوایانو په رئیسانو غصه شوی وو... دواړه ئې په هغه زندان کې واچول چې یوسف هم په کې وو... دوی زیاته موده هلته پاتې شول... فوطیفار یوسف د دوی د خدمت لپاره ګمارلی وو...یوه شپه دواړو خوب ولید... سهار یوسف متوجه شو چې دواړه خفه

دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ویل: مونږ خوب لیدلی خو څوك نه شته چې مونږ ته ئې تعبیر کړي... یوسف ورته وویل: د خوبونو تعبیرول د خدای کار دی!! ما ته ووایئ څنګه خوبونه مو لیدلي... د ساقیانو رئیس وویل: د انګورو داسې تاك مې ولید چې درې څانګې ئې وې...ناڅاپه څانګې وغوړېدې او زیات انګور په کې وټوکېدل... له ما سره د فرعون د شرابو جام وو، انګور مې په کې وزبېښل او فرعون ته مې ورکړل او هغه وڅښل، یوسف ورته وویل: ستا د خوب تعبیر دا دی: درې څانګې یعنې درې ورځې، تر دریو ورځو پورې به فرعون تا له زندانه آزاد کړي او بیا به د ده ساقي شې... هیله مې دا ده چې ما هېر نه کړې، فرعون ته زما قصه وکړه او ترې وغواړه چې ما له دې زندانه آزاد کړي... کله چې د نانوایانو رئیس دا تعبیر واورېدو او هغه ئې ښه ومونده نو هغه هم خپل خوب داسې ورته تېر کړ: په خوب کې په خپل سر باندې له ډوډۍ ډك درې شکورونه ګورم ... مرغان راغلل او هغه ئې وخوړې، یوسف ورته وویل: درې سبده یعنې درې ورځې، درې ورځې وروسته به فرعون ستا سر له تنه بېل کړي او بدن به دې په دار وځړوي، مرغان به راشي او ستا د بدن غوښې به وخوري... درې ورځې وروسته د فرعون د زېږېدو کلیزه وه... دا دواړه بندیان ئې خپل حضور ته وروغوښتل... د ساقیانو رئیس ئې په خپلې مخکنۍ دندې وګمارو او بل ئې په دار وځړاوو)

قرآن د بایبل د دغو خبرو اکثرې برخې ردوي او په ځای ئې د قصې اصلي بهیر په داسې بڼې کې بیانوي چې نه یوازې هر څه ئې طبیعي او د واقعیتونو مطابق دي بلکې ډېر ظریف نقاط او مفیدې لارښوونې زمونږ مخې ته ږدي، فرمایي:

þîÿ ãz ŸA%r #•ð z ŷÅÇ ã& ÚÍ1‘& þîÿ $JèŸn& A$% È$‹Fù `ô Å9$ŝçèB Ÿ@ z Šr

`Ë šÎ• 1•R $RÎ ÿüŒ/ÍrÛGÎ $Zèŷn çŒB ŷèÖ9$$@äÛ? #Žïž ÓÅÛ -ÿù @ÜÛô& ÚÍ1‘&

b& Ÿ@Ë% ¾ÏŒ/ÍrÛGÎ $J3èÛR žvÎ ÿüŠR$%–èè R$èÛ $J3‹ÏÛ Ÿw A$% ÇÌÈ ûüÏŽÅé3Ì$

Ï•ÅŸ$Î Nèr «! $Î bqãŒ3s$ãž Ÿq% '@Ë 3Mø? ’Îÿ þÎñ ÓÍJ=æ $£Ë $J3Ï°Œ $J3‹ÏÛ

b& $Z9 šc %. $B >qãèƒr ,»sŒÎr OŠÜ°•ÿ ü ä$/#ä '@Ë 3Mè7?$ ÇÌÈ brãŸ». Nèd

Ä $Z9$ŽYò2 & £Å»9r Ä $Z9$’?ãr $Zŏã « $è@Òù `Ë š• ÏºŒ äó« `Ë « $Î 8Îô

âg) $ßïh ºq$ª! $Ü& Îöz šc qèÿGB Ò $/ŏä Çö Å9$Ó<Å9 Á »ƒ ÇÌÑÈ brã3ô„ Ÿw

$kÎ ª! $A“R& $B Nà2 ä/#är Öç& $dqßJçŠ™ J$Jö& wÎ ÿïÈrß `Ë br߯çè? $B ÇÌÒÈ

£Å»9r åh)$ßï!$ 7ÏºŒ ç$ƒÎ wÎ (ÿ߯çè? žw& •B& ¨ žwÎ ä8Ô$èÎ ?»ÜùS `Ë

ÇÍÈ šc qß=èƒ Ÿw Ä $Z9$ŽYò2 &   يوسف: ۳۶-۴۰

د دې آيتونو خلاصه دا ده:

له يوسف سره په يو وخت دوه زلمي غلامان هم بنديان شول، هر يوه ئې يو خوب بيا بيا ليدلی وو، يوسف ته راغلل، يوه ئې وويل: زه په خوب کې ځان داسې ګورم چې انګور زبېښم او بل ورته وويل: زه په خوب کې ځان داسې ګورم چې پر خپل سر ډوډۍ وړم او مارغان ئې خوري، مونږ د دې خوبونو په تعبير پوه کړه، ته راته نېك سړی معلومېږې، هغه ورته وويل: لابه هغه خواړه چې (معمولاً هره ورځ) درکول کېږي نه وي درته راغلی چې تعبير به ئې درته ووايم، دا د هغه علم يوه برخه ده چې زما پالونکي خدای راښودلی، ما د هغه قوم دين پرېښود چې پر الله ايمان نه لري او پر آخرت کافران شوي. او د خپلو نيکونو ابراهيم، اسحاق او يعقوب د دين متابعت مې وکړ، مونږ ته نه ښايي چې له الله سره کوم څه شريك کړو، دا پر مونږ او پر ټولو خلکو د خدای يو فضل او پېرزوينه ده؛ خو اکثر خلك شکر نه کوي، (يعني دا د الله تعالی لويه پېرزوينه ده چې مونږ ته ئې فرمايلي: له الله پرته بل چا ته سر مه ټيټوئ او بل ته لاس لمن مه اوږدوئ)، د زندان ملګرو! آيا ډول، ډول اربابان غوره دي او که يوغالب خدای چې پر ټولو کايناتو مسلط دی؟ له ده پرته خو تاسو د داسې څه عبادت کوئ چې هسې څو نومونه دي، چې تاسو او ستاسو پلرونو نومولي، الله هيڅ دليل ورته نه دی نازل کړی، حکم (صادرول) خو يوازې الله لره دی، امر ئې کړی چې له ده پرته د هيچا عبادت مه کوئ، سم او سيده دين همدا دی، خو زياتره خلك نه پوهېږي)

ګورئ چې یوسف علیه السلام له خپل زندانه د دعوت او مبارزې سنګر جوړ کړی، له هره فرصته په استفادې سره خلك د الله تعالی عبادت ته رابلي، له شرك او د ګڼ شمېر اربابانو له بندګۍ نه بغاوت ته بلنه ورکوي، مخکې له دې چې د خپل زنداني ملګرو خوبونه تعبیر کړي، هغوی د توحید، معاد، رسالت، له شرك نه برائت، د الله تعالی عبادت ته رابلي، خو تر هر څه مخکې لازم بولي چې د هغوي اعتماد جلب کړي؛ ځان داسې معرفي کوي: ما د هغه قوم دین پرېښی چې پر خداي ایمان نه لري، له آخرته منکر دي، د دې په ځای مې د خپلو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب علیهم السلام د دین متابعت ته ملا تړلې او ورته وایي: له ذلت او سپکاوي نه د خلاصون یوازینۍ لار دا ده چې له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټ نه کړو، له شرك نه ډډه وکړو، یوازې په همدې سره د الله تعالی عنایت او فضل زموږ او د ټولو انسانانو په برخه کېدی شي، الله تعالی په خپل دې پرېکنده او قاطع حکم او امر سره چې له ده پرته هیچا ته د بندګۍ سر ټیټ نه کړو او هیچا ته د احتیاج او نیازمندۍ لاس اوږد نه کړو، پر موږ لویه پېرزوینه کړې ده، خپل خاص احسان او فضل ئې زموږ په برخه کړی او زموږ سر لوړي او عزت ئې غوښتی دی. خو ډېر انسانان د دې الهي احسان او ستر نعمت پاس نه ساتي، د شرك په ګنده ډنډ کې لوېږي، او په همدې سره ئې ذلت او سپکاوی په برخه کېږي، یوسف علیه السلام د زندان ملګرو ته وایي:

- څوك چې د ځمکې او آسمانونو د یوازني پالونکي رب له عبادته ډډه وکړي، د ډول ډول اربابانو او دروغجنو خدایانو د بندګۍ په دام کې پرېوځي، د هغه چا په څېر شي چې دکومې رسۍ په وسیله پورته تللی خو د لارې په نیمایي کې نابېره رسۍ شلېدلې، له بره سره ئې اړیکې غوځې شوې، راپرېوتی، یا د ښکاري مرغانو منګولو کې ګیر شوی او یا توندو سیلیو پر سر اخیستی او په کومې ژورې کندې کې ئې غورځولی، آیا نه وینئ چې زموږ په دې شرك وهلې او له الله تعالی نه بې خبرې ټولنې څومره ډول ډول اربابان حکومت کوي؟!! آیا غوره نه ده چې د دوی د ظالمانه واکمنۍ نه د نجات او خلاصون لپاره یوه خدای ته پناه یوسو او یوازې د هغه عبادت وکړو؟ له الله تعالی پرته ټول معبودان او هر هغه څه چې تاسو ئې

لمانځئ، مرسته ترې غواړئ او پناه وروړئ، تش په نامه معبودان دي، هسې خوشې نومونه دي، هيڅ حيثيت نه لري، هيڅ نه شي کولی، په حقيقت کې دا تاسو اوستاسو پلرونه دي چې دوی مو په خاصو نومونو او القابو نومولي، داسې ځانګړتياوې، کرامات او خصوصيات مو ورته منسوب کړي چې په کې نه شته، هسې ګومان کوئ چې ستاسو دعاګانې اوري، ستاسې مرسته کولی شي، ستاسې حاجتونه پوره کوي او دعا ګانې مو قبلوي؛ په داسې حال کې چې نه د دې پراخې هستۍ په غېږکې داسې دليل تر سترګو کېږي چې الله تعالی شريك لري او نه په کوم الهي کتاب کې ويل شوي چې له الله تعالی پرته د بل عبادت، هغه ته سر ټيټول او له هغه مرسته غوښتل جايز دي، هغه څوك چې دا ادعا او ګمان ئې کړی چې د دې عالم کوم څيز يا کوم څوك په الوهيت او ربوبيت کې د الله تعالی سيال او شريك دی او الله تعالی هغه د هستۍ په اداره او د چارو په سمبالولو کې له ځان سره شريك کړی، ادعا ئې پوچه او ګمان ئې بې بنسټه دی، داسې چې په ټوله هستۍ کې به د دې ادعا د اثبات لپاره کوم دليل وړاندې نه کړی شي!! هغه دين په دېوال ووهئ او هيڅکله د الهي دين په سترګه مه ورته ګورئ چې شرك ته بلنه ورکوي.

- الله تعالی ټولواك دی، د عالم د ساتلو او پاللو واګې ئې په لاس کې دي، د هر کار پرېکړه د ده له لوري کېږي، حکم او فرمان صادرول ده لره مختص دي، پر ټول عالم د ده جل جلاله حکم نافذ دی، په دې واکمنۍ او حکومت کولو کې هيڅوك ورسره شريك نه دی. الله تعالی د قانون جوړولو او پرېکړو کولو صلاحيت او اختيار هيچا ته نه دی ورکړی، بايد د ژوند په ټولو چارو کې له الله تعالی او د هغه له دين نه هدايت او لارښوونه تر لاسه کړو او د هغه له حکم او امر سره سم عمل وکړو.
- ستاسې د ټولنې مطلق العنانه حاکمان ظالمان دي، له خپل حد او حق نه يې تېری کړی او په خپلې دې ادعا سره د شرك مرتکب شوي چې د قانون جوړول د دوی حق دی.
- د الله تعالی دائمي او پرېکنده حکم دا دی چې له ده پرته د بل څيز او بل چا عبادت مه کوئ، د بل چا له درشل او درباره وېره او طمع مه لرئ، له الله تعالی پرته

هیڅوک ته د بندګۍ سر مه ټیټوئ او د فرمان او حکم اطاعت ئې مه کوئ، کوم مذهب او دین چې تا ته وایي: له غیر الله مرسته غوښتل جایز دي؛ نو پوه شه چې دا دروغجن دین او کوږ او ږ مذهب دی، داسې دین او مذهب چې فقط جاهل وګړي ئې په دام کې ښکار کېږي!!

له دې اغېزمن دعوت نه وروسته یوسف علیه السلام د زندان ملګرو ته د دوی د خوبونو په اړه وایي:

@à2 ÛFù Ü=ÁÅû ãzÿ$$B&r #ìðz ¼ç/‘ ’ÅóŠù $Jä߶n& $B& Çõ Å9$$ÁkÅ9Á»ƒ

8$R ¼çR& £ß “ Ï%©! A$%r ÇÍÈ È$‹ÏÿGó@ ÏnŠÏ “ Ï%©$Ü߶R$ÓÅÕè ¾ÏnÅ‰§ `Ï ŽçöÖ9$

ì ÒÎ Çõ Å9$’Î] Î=ù ¾ÏnÎ ƒ •ò2 Ë ß»Üø±9$ç9¡ S'ù š• Îƒ %Ÿã ’Îöà2 Ó$$JG¼B

ÇÍÈ ûüÏZÅ | یوسف: ۴۱-۴۲

د زندان ملګرو! ستاسو یو تن به آزاد شي او بیا به د خپل بادار د شرابو ساقي شي او بل به په دار وځړول شي او مرغان به ئې د سر غوښې شکوي، دا دی هغه کار تر سره شو چې تاسو ئې پوښتنه کوله. بیا ئې د دوی دواړو هغه یوه ته چې ګومان ئې کاوو آزاد به شي، داسې وویل: خپل بادار (د مصر پاچا) ته زما یادونه وکړه، خو شیطان د ده وریادول ترې هېر کړل، نو تر څو کلونو په زندان کې پاتې شو.

دلته څو ظریف ټکي زمونږ توجه جلبوي:

- ګورئ چې یوسف علیه السلام ته ورونو په یوه سترګه کتل، د ده وړتیاوو د هغوی حسادت راپاراوو او د مصر د درباریانو عیاشو او بدکارو ښځو په بله سترګه ورته کتل، د ده حسن د دوی هوس او شهوت راپاراوو، خو د دوی دواړو په خلاف د دې دوو ستم ځپلو غلامانو تاثر د ده په باب بل شان دی، د یوسف علیه السلام په څېرې، خبرو، حرکاتو او ناستې پاستې کې د یوه صالح، محسن او پرهېزګار انسان ننبې او آثار د دوی توجه جلبوي او د خپلو خوبونو د تعبیر لپاره ورته رجوع کوي، هغه ته د محسن او نېکوکار خطاب کوي.

- د بایبل دا خبره هم هیڅ وزن او وقعت نه لري چې وايي: یوه شپه دواړو خوب ولید... سهار یوسف متوجه شو چې دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ویل: مونږ خوب لیدلی خو څوك نه شته چې مونږ ته ئې تعبیر کړي!!! دا ځکه چې نه خو دوی داسې څه په خوب کې لیدلي وو چې پرې پرېشانه شوي وی او نه د خوب په تعبیر پوهېدل!! د بایبل د دې وینا په اپوټه کې قرآن فرمایي چې دوی یوسف علیه السلام ته راغلي، صالح، نېك او پوه انسان ورته معلوم شوی، ګمان ئې کړی چې دی کولی شي زمونږ خوبونه تعبیر کړي
- لکه چې ګورئ قرآن نه دا خبره کوي چې دوی درې څانګې او درې شکورونه په خوب کې لیدلي او نه دا خبره چې یوسف علیه السلام دوی ته وویل چې درې ورځې وروسته به ستاسو خوبونه په دې توګه رښتیا کېږي، د بایبل دا وینا هیڅ وزن نه لري چې د دریو څانګو او دریو شکورونو تعبیر درې ورځې دی، یوسف علیه السلام د یوه له خوبه پوهېدلی چې آزاد به شي او بېرته به په خپلې مخکنۍ دندې وګمارل شي، قرآن فرمايي چې د یوسف ګمان همدا وو، د ده له خوبه ئې انتباه همدا وه، د دوهم کس خوب دوه برخې درلودې: پر خپل سر د ډوډۍ وړل او د ده پر سر باندې د مرغانو خوراك، له لومړۍ برخې ئې دا انتباه اخیستې چې د هغې ډوډۍ د پخولو مسئولیت به د ده پر سر پرېوځي چې پاچا پرې غصه شوی وو او دی ئې د همدې لپاره زندان ته لېږلی وو او له دوهمې برخې ئې دا انګېرلې چې پر دار به وځړول شي او مارغان به ئې د سر پوستکی او ماغزه خوري.

د قرآن له وینا معلومېږي چې دا دواړه زلمیان هم د یوسف علیه السلام په څېر بې ګناه ول، د قرآن له الفاظو او د یوسف علیه السلام له تعبیر نه معلومېږي چې یو ئې د دربار ساقي او بل یې نانوای وو، ویل شوي چې په دې خاطر زندان ته لېږل شوي ول چې د دربار په یوې میلمستیا کې یوه داسې شراب مېلمنو ته وړاندې کړي وو چې مچ په کې لوېدلی وو او بل یې داسې ډوډۍ پخه کړې وه چې شګې په کې وې، د آیت له الفاظو او د هغو دواړو له خوبونو څخه دا جوتېږي چې نوموړې وینا صحیح او د بایبل خبره غلطه ده چې دوی د دربار د چارو مشران وو، قرآن دوی دواړه د زلمیانو په نامه یادوي، او په دې سره مونږ ته د مصر د هغه مهال وضعیت

دقیقاً انځوروي، دا یوازې یوسف علیه السلام نه وو چې د حاکم نظام د عیاشو او ظالمو واکمنانو د هوسونو قرباني شوی وو؛ بلکې د ده په څېر ګڼ شمېر کسان هره ورځ د دې مفسد نظام د مفسدو واکدارانو د هوسونو قرباني کېدل، دا یوازې دی نه وو چې له کومې ګناه او جرم پرته زنداني شوی او د دې ټولنې د ظالمو واکمنانو د غضب او قهر تر متروکې لاندې راغلی؛ بلکې د ده په څېر ډېر نور هم له کومې ګناه پرته د دوی په لاس تعذیب کېږي، رنګ رنګ عذابونه ګالي او هیڅ په هیڅ ځورول کېږي.

د قرآن له الفاظو معلومېږي چې یوسف علیه السلام د زندان دغو دوو ملګرو ته وویل: کوم خواړه چې هره ورځ په معین وخت درکول کېږي، د هغه وخت تر رارسېدو مخکې به ستاسې د خوب تعبیر درته ووایم، یعنې دا چې له دوی ئې وخت غوښتی، تر څو د دوی د خوبونو په باب فکر وکړي او صحیح او دقیق تعبیر ئې ورته ووایي. د اټکل له مخې دغو ملګرو ئې سهار له ویښېدو نه وروسته ده ته خپل خوبونه تېر کړي او ده د غرمې تر ډوډۍ پورې مهلت غوښتی، د دې وینا په اهمیت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې په راتلونکې کې د پاچا د خوب د تعبیر په اړه د یوسف علیه السلام فوري ځواب او له څه ځنډه پرته تعبیر ته ځیر شو، دلته ئې وخت غوښتی او هلته ئې له ځنډه پرته ځواب ویلی او د دې معنی دا ده چې د یوسف علیه السلام بصیرت او پوهه ورځ په ورځ زیاته شوې، زندان د ده لپاره که له یوې خوا د مبارزې او دعوت سنګر وو له بلې خوا یوه مدرسه وه، الله تعالی تر هغه مهاله په زندان کې پرېښود چې ښه روزنه ئې وشي او د هغه ستر او تاریخي مأموریت لپاره جوګه شي چې څه موده وروسته به ورسپارل کېږي، د مصر د هغه مهال د لوی ملك زعامت او قیادت ده ته سپارل کېدو، الله تعالی د همدې لپاره دی له کنعانه راروان کړی وو، د ستونزو، کړاوونو او آزموینو په لوړو ژورو کې ئې وروزو او ورو ورو ئې د هغه استعدادونو او وړتیاوو ته وده ورکړه او دا شرایط ئې ورته برابر کړل چې له زندانه قصر ته ورسېږي او له غلامۍ نه پاچاهۍ ته. متأسفانه زمونږ ځینې مفسرین هم د اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندې تللي او د قرآن دا برخه ئې داسې تعبیر کړې چې ګواکې یوسف علیه السلام په غیب پوهېدو او د زندان

ملګرو ته ئې ويلي چې زه مو په دې خبرولی شم چې نن به کوم خواړه درته راځي او سبا کوم او ځينو داسې تعبير کړی چې په خوب کې هر خواړه وګورئ زه ئې تعبير درته ښيم!! دا دواړه تعبيرونه کمزوري دي او د قرآن له الفاظو سره اړخ نه لګوي، قرآن د يوسف عليه السلام قول په دې الفاظو رانقلوي: نبأتكما بتأويله (تاسې دواړه به د هغه په تعبير خبر کړم، دا الفاظ صريحاً ښيي چې مراد ئې د خوب تأويل او تعبير دی؛ د خوراك لپاره د تاويل کلمه نه استعمالېږي او صحيح نه ده چې ووايو: نبأتكما بتأويل الطعام!! سر بېره پر دې دلته زندانيانو له يوسف عليه السلام نه د خپلو خوبونو تعبير غوښتی او دا صحيح نه ده چې د خوبونو د تعبير پر ځای هغوی ته ووايي چې د هغه خوړو څرنګوالی به درته وښيم چې په راتلونکې کې درکول کېږي!!

د قرآن دا دقيق او له معانيو ډك الفاظ هم د غور او دقت غوښتنه کوي چې فرمايي:

¾ïĥĥ •ò2 Ë ß»Üœ±9$ç9 ¡ $'ù š• ĥƒ ‰Ÿä ’Îöä2 ø6$$Jβ¨B 8 $R ¼çR& £ß “ Ï%©! A$%r

ÇÍÊÈ ûüZÅ ì ÒÎ Çó Å9$’Î] Î=ù   يوسف:۴۲

او د دوی دواړو له منځه ئې هغه چا ته چې ګمان ئې وکړ خوشې کېږي وويل: د خپل بادار خوا ته دې ما ياد کړه، نو شيطان دا ترې هېره کړه چې خپل بادار ته ئې يادونه وکړي، نو څکه څو کلونه په زندان کې پاتې شو.

دا آيت په ډېر صراحت سره ښيي چې:

- يوسف عليه السلام نه د ځان په اړه له الهي قضا خبر وو او نه د خپلو دوو زنداني ملګرو له مقدراتو، بلکې د دوی له خوبونو ئې اټکل کړی، د يوه خوب ته په پام سره ئې ګومان کړی، حدس ئې وهلی او اټکل ئې کړی چې له زندانه به آزاد شي، د "ظن" لفظ کارول همدا مطلب افاده کوي. او په دې سره قرآن د بايبل دا وينا يو ځل بيا رد کړې چې پيغمبران عليهم السلام په غيب پوهېږي، که تاسو بايبل ته لږ ځير شئ په ځای ځای او نړدې د ټولو پيغمبرانو په اړه به وګورئ چې په غيب پوهېدا

ورته منسوب شوې او قرآن همدومره په دې خبرې تأکید کوي چې نه پیغمبران په غیب خبر دي او نه پر ځمکه او آسمان کې له الله تعالی پرته بل څوك په غیب پوهېږي.

- یوسف علیه السلام خپل دغه ملګري ته چې د ده په ګمان به له زندانه خوشې کېږي او بیا به د دربار ساقي شي، وویل: ما په یاد لره، هېر مې نه کړې، خپل بادار ته دې زما احوال واوروه؛ خو هغه چې د شیطان په لار تللی وو، د خپل زندان یار ئې هېر کړ، دربار ته نږدېوالی د دې سبب شو چې د سختو ورځو یاران هېر کړي، وئې نه غوښتل او یا ئې ونه شو کړی چې د یوسف احوال خپل بادار ته واوروي.
- د قرآن له دغو الفاظو (فلبث في السجن بضع سنين: نو د څو کلونو لپاره په زندان کې پاتې شو)، داسې معلومېږي چې یوسف علیه السلام د خوبونو د تعبیر په دوران کې کوم داسې کار کړی چې له امله ئې څو کاله په زندان کې پاتې شو، دا کوم کار وو؟ کوم داسې الفاظ د ده له خولې وتلي چې له امله ئې د زندان موده د څو نورو کلونو لپاره اوږده شوې؟ که څه هم ځینې مفسرین وايي چې د قرآن په دې الفاظو کې چې وايي: (فانساه الشيطان ذكر ربه)، یوسف علیه السلام ته اشاره شوې، خو دا ډېره کمزورې خبره ده، ځکه له دې نه دوه آیته وروسته وضاحت شوی چې دغه هېروونکی یوسف علیه السلام نه؛ بلکې د هغه د زندان ملګری وو چې څه موده وروسته ئې خبره ورپه یاد شوه، دا هېرېدا د یوسف علیه السلام د ملګري کار وو نه د یوسف علیه السلام کار. د دوی تعبیر د قرآن له الفاظو سره قطعاً اړخ نه لګوي، هغه یوسف چې د الله تعالی لپاره ئې زندان ته پر دربار ترجیح ورکړه اوس به په زندان کې څنګه خپل رب هېروي، انسان خو معمولاً په سختیو کې نسبت آسانیو ته لازیات خدای یادوي. د آیتونو ترکیب داسې دی چې هېرېدا د .آزاد شوي ملګري کار دی، ځکه له ده غوښتل شوي وو چې د خپل بادار خوا ته ما یاد کړه، نسیان او هېرېدا له دې سره جوخت راغلې او له همدې ساقي پرته بل چا ته نه شي منسوبېدی.
- د قرآن الفاظ په دې هکله ډېر صریح دي چې په زندان کې د یوسف علیه السلام د پاتې کېدو دلیل دا وو چې له خپل زنداني ملګري ئې دا مطالبه وکړه چې

د ده احوال خپل بادار ته ووايي او په دې توګه له زندان نه د خلاصون په لټه کې شو، په داسې حال کې چې څه موده مخکې يې ويلي وو؛ زندان ته پر هغه څه ترجيح ورکوم چې دوی مې وربلي! ولې ئې عجله وکړه، ولې بې حوصلې شو، ولې د يوه غلام په وسيله له ظالم حاکم نه استرحام کوي؟!! حکيم خدای د هغه دا کار غوره ونه بالو؛ نو ځکه څو کاله نور هم په زندان کې پاتې شو او دا ځکه چې هغه لا مزيد روزنې ته ضرورت درلود، د هغه د معنوي ودې او ارتقاء لپاره څه نوره موده په زندان کې پاتې کېدل ضروري وو. دا مطلب هغه وخت مونږ ته لازيات جوت کېږي چې ګورو قرآن په همدې سورې کې او څو آيتونه وروسته، د يوسف عليه السلام لوړ عزم او متين صبر او زغم داسې انځوروي: څو کاله وروسته، همدا زنداني ملګری، په داسې حال کې د ده خوا ته راځي چې د مصر د پاچا پيغام ورسره دی، دی ئې دربار ته ورغوښتی، خو دی پاچا ته له ورتلو ډډه کوي، له زندان نه د خلاصون په باب عجله نه لري، په ډېره استغنا او متانت سره وايي: اول بايد زما د زنداني کېدو وجه معلومه شي، له هغو دې پلټنه او تحقيق وشي چې زه ئې زندان ته لېږلی وم، کله چې زما برائت اعلان شو هله به دا بلنه ومنم!!

حکيم خدای غوښتل چې يوسف عليه السلام د مصر د ټولنې د مشرتابه لپاره تيار کړي، د سختو آزموينو په لوړو ژورو کې وده ورکړي، هغه وړتياوې، ځواکونه او استعدادونه ئې راوېښ کړي او ځلا ورکړي چې يوازې په سختو شرايطو کې راوېښېږي او ځلا مومي، د يوه حکيم، مدبر او زړه سواند قيادت وړتياوې په کې راپيدا کړي، پوره فهم او بصيرت ئې په برخه کړي، د کنعان په نيمه بدوي ټولنې کې ممکن نه وه هغه استعدادونه په ده کې راپيدا شوي وی چې د مصر د واکمنۍ لپاره ضروري ول، کنعان د مصر له مدني ټولنې نه خورا زيات توپيرونه درلودل، څوك چې په هغه محيط کې ستر شوی په دې نه توانېدو چې د مصر د محيط غوښتنې درك کړي او د هغه ستر هېواد د خلکو د قيادت له عهدې څخه ووځي، د دې لپاره چې يوسف عليه السلام د مصر د ټولنې نبض ښه درك کړي، په ټولو اسرارو ئې دقيقاً پوه شي، د سياسي او اجتماعي اړيکو او مناسباتو په ماهيت ئې ښه پوه شي او په هغه کې د مصر د متمدنې ټولنې د زعامت وړتوب او لياقت

راپيدا شي، نو ښايي چې د کنعان د نيمه بدوي ټولنې نه مصر ته لاړ شي او هلته تر يوې مودې د مصر د زمامدارانو د ډلې د يوې مرفه کورنۍ په غېږې کې پاتې شي، هماغسې لکه چې الله تعالی موسی عليه السلام د يوې اسرائيلي مظلومې کورنۍ له غېږې بېل کړ او د سيند د څپو پر اوږو ئې د فرعون کور ته ورساوو، د هغه جلاد له تيغه يې وژغورو چې د بني اسرائيلو د بچيانو د وژلو او حلالولو لپاره ګمارل شوی وو، د دښمن ماڼۍ يې ورته مدرسه وګرځوله او په همدغې مدرسې کې ئې هغه علم او حکمت په برخه شو چې د دغې ټولنې د لارښوونې او قيادت لپاره ئې ورته ضرورت درلود، له ده نه مخکې ئې يوسف عليه السلام هم له کنعانه مصر ته ورساوو، د مصر د عزيز کور ئې ورته مدرسه کړ، دلته ئې د تأويل الاحاديث علم په برخه شو، دلته د مصر د ټولنې په نبض پوه شو او دلته د دې ټولنې د زعامت وړتياوې او ځانګړتياوې په کې وپاللی شوې. ده ديانت او خدای لمانځنه د ابراهيمي کورنۍ په غېږ کې زده کړې وه، مينه، سادګي، مروت، زړورتيا، صداقت، صبر، قناعت او ټولې هغه ښېګړې چې د نيمه بدوي ژوند ځانګړتياوې دي، دا ئې په کنعان کې ترلاسه کړل، هغه درايت او فراست چې د مصر د ټولنې د مشرتابه لپاره ضروري وو دا ئې بايد په خپله په مصر کې، د عزيز مصر په کور او په زندان کې ترلاسه کړی وی، د کنعان په چاپېريال کې دا زده کړه ورته ممکن نه وه، نو ځکه حکيم خدای په خپل خاص الهي تدبير سره هغه مصر ته وروست او د مصر په يوې واکمنې او حکمرانې کورنۍ کې ئې مېشت کړ او په دې سره ئې په ده کې د دغو استعدادونو د ودې شرايط برابر کړل.

په دې قصې سره قرآن مونږ ته دا ستر درس راکوي چې هيڅوک، که هر څومره ځواکمن وي، په هيڅ تدبير او حيلې سره نه شي کولی د الله تعالی پرېکړې وځنډوي او د تحقق مخه ئې ونيسي، الله تعالی چې څوک د يوې ټولنې او ملت د زعامت لپاره غوره کړی او هغه ته ئې د مشرتابه وړتياوې ورکړې وي، کوم قدرت کولای شي د هغه په مخ کې خنډ شي؟! او دغه مقام ته د رسېدو مخه ئې ونيسي؟! مګر د يوسف عليه السلام له عبرت او پنده ډکه قصه دا نه ثابتوي چې خدای په خپل کار کې برلاسی او غالب دی، خو ډېر خلک پرې نه پوهېږي.

قرآن فرمايي چې کله يوسف عليه السلام د پوخوالي او رشد مرحلې ته ورسېد ، نو حکم او علم ورکړ شو ، په قرآن کې اکثراً د پيغمبرانو د بعثت د بيانولو لپاره دا الفاظ کارول شوي چې حکم او علم ورکړی شو او په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې پيغمبرانو عليهم السلام ته هم علم ورکړی شوی او هم د حکم او فيصلې قوت، هغوی هم فکري امامان دي او هم سياسي مشران او د پرېکړو او حکم کولو مرجع، دلته د يوسف عليه السلام په هکله ويل شوي چې (حکم) او (علم) ورکړی شو ، له (علم) نه مخکې د (حکم) يادښت دا مطلب په ګوته کوي چې يوسف عليه السلام لومړی قدرت ته رسېدلی او د مصر واکمن شوی او بيا په پيغمبرۍ مبعوث شوی.

خو دلته دا هم ويل شوي چې الله تعالى له ټولو محسنينو او نېکانو سره همداسې معامله کوي، دا الهي معامله يوازې پيغمبرانو ته نه ده مختصه شوې، بلکې ټول نېکان هم په کې شاملېږي، د هغوی هڅې به هم خامخا ثمر ته رسوي او نېکه بدله به ورکوي، د پېښو او حوادثو په لوړو ژورو او پېچومو کې به هغوی ته رشد او وده ورکوي او د دښمن د توطئو په وړاندې به ئې ساتنه او حفاظت کوي او د دوی د بريا او برلاسۍ لاره به آواروي.

ګورئ چې قرآن په څومره حکيمانه توګه د هغه الهي نظام د مشرانو او واکمنانو ځانګړتياوې زمونږ مخې ته ږدي چې الله تعالى ئې د انسانانو لپاره غوره ګڼي، د دې ټولنې د زعامت يوه بېلګه د يوسف عليه السلام په څېره کې انځوروي او زمونږ ننداړې ته ئې ږدي او مونږ ته ښيي چې په دې نظام کې د چارو واګې د هغو شخصيتونو په لاس کې وي چې په پټه او ښکاره له الله تعالى څخه وېرېږي، د خلکو د سر، مال، عزت او ناموس ساتونکي وي، حرام ته له نږدې کېدو او له الهي حدودو نه د تېري څخه په کلکه ځان ساتي، د دې پر ځای چې په ځمکه کې تمکين او قدرت ته رسېدل په دوی کې طغيان او سرکښي راوپاروي، د دې اپوټه په دوی کې انکسار او تواضع زياتوي، پر خدای ايمان او دا باور او اعتقاد چې هر څه ئې د الله تعالى پېرزوينه، احسان او عنايت دی، نه د دوی د ذاتي کمال او هنر نتيجه، دغه احساس، باور او اعتقاد له ګناهونو نه هم او د اقتدار په وخت کې له غرور او تکبر نه هم د ځان ساتلو سبب ګرځي.

د فرعون خوبونه

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (له دې دوه کاله وروسته، يوه شپه فرعون خوب وليد چې د نيل خوا ته ولاړ دی، ناڅاپه له روده اووه ځورب غوېيې راووتل... ورپسې اووه ډنگر غويي راووتل... بيا دغو ډنگرو غويانو هغه مزې غويان له ستونې تېر کړل... فرعون راويښ شو... خو بيا ويده شو او دا ځل ئې وليدل چې له يوې ځانگې اووه ډك وږي راوټوکېدل... ورپسې ئې اووه نازك وږي وليدل چې شرقي بادونو وچ کړي ول، وچو او نازکو وږيو ډك وږي وخوړل، ... فرعون له خوبه راويښ شو، سهار ئې فکر پرېشانه وو، د مصر ټول جادوگران او پوهان ئې راوبلل... خپل خوب ئې ورته تېر کړ خو څوك نه وو چې دا خوبونه ورته تعبير کړي... د ساقيانو رئيس راوړاندې شو او وئې ويل: اوس را په ياد شول چې ... زمونږ خوبونه يوه عبراني ځوان تعبير کړل او تعبيرونه ئې ربښتيا وختل... فرعون فوراً څوك ولېږو چې يوسف حاضر کړي... يوسف سر او صورت برابر او جامې ئې بدلې کړې ... او د فوعون حضور ته ورغی... فرعون خپل خوب ورته تېر کړ... يوسف وويل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبيرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبير کړي... فرعون خپل خوبونه ورته تېر کړل... او يوسف ورته وويل: ستا د دواړو خوبونو معنی يوه ده... اووه مزې غويي او اووه ډك وږي د پريمانۍ اووه کلونه په گوته کوي... او اووه ډنگر غويي او اووه وچ وږي د وچ کالۍ د اووه کلونو نښه ده چې ورپسې به راځي، په دې توگه خدای ته له هغه څه خبر کړې چې په مصر کې به ئې ترسره کوي... اووه کاله به پرېماني وي او بيا سخته وچ کالي او قحطي، ... زه وړانديز کوم چې يو پوه او هوښيار کس د کر کښت په دنده وگمارې او هغه بايد د پرېمانۍ په کلونو کې د محصولاتو پنځمه برخه په شاهي انبارونو کې ذخيره کړي... فرعون او ټولو درباريانو د ده وړانديز خوښ شو او فرعون وويل: تر يوسفه به غوره کس څوك وي چې د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! يوسف ته ئې وويل: همدا اوس تا په دغه دنده گمارم، ته به د مصر دوهم لوړ پوړی کس وې او فرمان به دې په هر ځای کې چلېږي!! بيا فرعون د پاچايۍ گوتې ورپه گوته کړه، فاخره لباس ئې ورواغوست، د طلا زنځير ئې ورپه غاړه کړ، په دوهمې

معتبرې سلطنتي ګاډۍ کې ئې سپور کړ... چې چېرې به تلو دا اعلان به ئې تر مخ کېدو: په ګونډه شئ (د تعظیم لپاره)!!

لکه چې ګورئ د بایبل په وینا کې کافي غیرضروري تفصیل، بې ځایه تکرار، نامناسب او ګونګ الفاظ او نامعقولې څرګندونې شته، دغو څو ویناګانو ته ئې لږ ځیر شئ: یوسف وویل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبیرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبیر کړي!!!... دا په داسې حال کې چې څو شېبې وروسته یوسف په خپله د ده خوب تعبیروي!! فرعون وویل: تر یوسفه به غوره کس څوک وي چې د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! د یوسف علیه السلام په اړه دا خبره کول چې ده ته ئې د سرو زرو زنځیر ورپه غاړه کړ!! دا د هغه چا خبره کېدی شي چې پیغمبران علیهم السلام نه پېژني او په دې نه پوهېږي چې دوی د داسې جاهلانه دودونو په خلاف د مبارزې لپاره لېږل شوي، ښایي د بایبل لیکونکي دلته د یوسف علیه السلام د هغو مخالفینو وینا کټ مټ رانقل کړې وي چې د مصر د دوهم لوړ پوړي شخصیت په توګه ئې د ده له ټاکلو سره مخالفت کاوو او دا ئې نه شوی زغملی چې د دوی په اصطلاح یو کنعاني غلام پر مصریانو حکومت وکړي، دا کار داسې ورته برېښېدو لکه څوك چې د غلام په غاړه کې د سرو زرو زنځیر واچوي، بایبل دغه استعاره په حقیقي معنی رااخیستې!! په ډېرو نورو ځایونو کې به هم وګورئ چې د بایبل لیکونکی همدا غلطي کوي. د بایبل د اظهاراتو په رکاکت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې د قرآن د وینا په رڼا کې ورته ځیر شو، قرآن د بایبل دا وینا تصحیح کوي او دا جریان په ډېرو محدودو جملو کې په ډېره معقوله توګه او ښکلو الفاظو کې بیانوي او فرمایي:

BÌ»=ç/ß ìŏ™r Ô$ f ä ìŏ™ £ßèä2 ǚ 5$JÅ ¸N°•)/ ìŏ™ 3' ‘& þÎ) ä7 îJA%r

ÇÎÈ šc rçé? $ƒŏ=ï ôëä bÎ ‘ »ƒèâ ’Î ’Îqèù ‗ J$$k‰š7 ¸M»¡Î$ƒ •zé ŠÖä

$Jå$ë $gU “ ‰$A$%r ÇÍÈ ûüÏÎ»èÎ Ä=ônF $è ƒíÙÎ ßtU $Br Ö»=ô& ß »óÊ & {þ$%

’Î $ZÏùå ßƒ‰Å 9$$kš ß# ßqã ÇÎÈ Èqè=Åö ù ¾ïƒíÙÎ Nà6 ȇréÒ& þBé‰è/ •.Š$r

þjè©M» ¡ Î$ƒ • zér ŠÐä ß»=çÏß ÀÕ™ r Ô$ f ä ì Õ™ £ßä2 ıƒ 5$JÅ ;N°•) / ÀÕ™

Ù%‰ Ám $Jù $Ï&Š ûüÏZÅ ì Õ™ bqã‘?"? A$% ÇÎÏÈ bqß=èƒ Óß=è9 Ä $Z9$ ’‹Î ßÅ¤

`ùäÏ‚ Š#%Ï© ÓÕ™ 7 Ï°Œ Ÿ‰è/ . `Ï ’Îûƒ §êÇÍÐÈ bqèäÎ? $£Ï Wx‹Î% ž ω Ï) yüÏÎ‡çÏß ’Î çrâ‹ ù

ß $óãÏ ÏŠÏ R‰æ 7 Ï°Œ Ÿ‰è/ . `Ï ’Îûƒ §ê ÇÍÑÈ bqãÅÁ tƒ $£Ï Wx‹Î% ž ω Ï) £çƒ Ïèø±‰% $B

ÇÍÒÈ brç$Ç èƒ ÏŠÏr ã ¨ $Z9$ یوسف: ۴۳-۴۹

ا چا وويل: زه په خوب کې اووه څوربې غواوې ګورم چې اووه ډنګرې غواوې ئې وخوري او اووه شنه وږي او اووه نور وچ، درباريانو! ما د خپل خوب په تعبير خبر کړئ که د خوبونو په تعبير پوهېږئ. هغوی (په ځواب کې) وويل: دا هسې د خيالاتو ګډوډ ده (ګډ وډ خوبونه دي) او مونږ د دغو خيالي خوبونو په تعبير نه پوهېږو. او له هغو دوو نه يوه ژغورل شوي کس، چې له څه مودې وروسته خبره ورپه ياد شوې وه، وويل: زه به مو پرې خبر کړم، ما (زندان ته د يوسف عليه السلام د ليدو لپاره) ولېږئ!، (هغه وويل): اې رښتوني يوسفه! د اووه څوربو غواوو چې اووه ډنګرې غواوې ئې وخوري او اووه شنو وږيو او اووه وچو وږيو په تعبير مو خبر کړه، ښايي (د مجلس له پورته کېدو د مخه) ورستون شم، هيله ده چې پرې پوه شي. (يوسف عليه السلام) وويل: تر اووو کلونو به پر له پسې کر کښت کوئ، څه چې ترلاسه کوئ په خپلو وږيو کې ئې پرېږدئ مګر هغه لږه برخه ئې چې خورئ ئې، بيا به له دې وروسته اووه نور سخت (کلونه) راشي، چې هغه به ټول هغه څه درنه وخوري چې ورته ذخيره کړي مو وي، مګر هغه لږه برخه چې ساتئ ئې. بيا به له دې وروسته داسې کال راشي چې په هغه کې به پر خلکو بارانونه ووربږي او په هغه کې به (خلك د مېوو) عصاره وباسي.

په دغو مختصرو آيتونو کې لاندې مهم مطالب زمونږ مخې ته راځي:

- دا څلورم خوب (رؤيا) ده چې په دې سوره کې ئې يادونه کېږي او ښيي چې کافر او مسلمان، ظالم او مظلوم، ښه او بد انسانان، ټول خلك له خوبونو سره

مخامخ کېږي، ځینې ئې جدي انګېرې او د تعبیر هڅه ئې کوي، غواړي پوه شي چې خوب ئې څه پیغام ورته لري، ځینې ئې جدي نه نیسي، یا ئې د ورځنیو فعالیتونو تسلسل ګڼي، یا هسې ګډ وډ خیالات او یا ئې د هغو هیلو او آرزوګانو انعکاس چې نه دي ترسره شوې، په شا تمبول شوې هیلې ئې ګڼي چې په خوب کې ځان ښیي، د همدې لپاره د خوبونو له څنګه په بې پروایۍ تېرېږي او دا زحمت ځان ته نه ورکوي چې تعبیر ئې کړي او په هغه پیغام د پوهېدو هڅه وکړي چې خوبونه ئې له ځان سره لري. د انسان ((رؤیا)) ښیي چې انسان له محسوس او ملموس برخو نه علاوه هم ډېر څه لري، د فهم او درك دنیا ئې یوازې په محسوساتو کې نه راخلاصه کېږي، د ده د فهم او درك دنیا ډېر نور پراخ او پیچلي ابعاد او اړخونه هم لري، که هغه په خپلو ظاهري حواسو سره مشهود او ملموس شیان او تر سترګو کېدونکې نړۍ درك کوي؛ په لا شعور کې د زمان او مکان له پولو اوړي، له غیبي نړۍ نه، د پردو او حجابونو له ماورا نه پیغامونه ترلاسه کوي، دا پیغامونه څه ډول ور رسېږي، سرچینه ئې چېرې ده، څوك دی؟ څه دی؟ څنګه په خوب کې په هغه څه پوهېدی شي چې په ویښه نه شي پرې پوهېدی؟ دا پوښتنې ځواب غواړي، منصف څېړونکي نه شي کولای چې له څنګه ئې په بې پروایۍ تېر شي. که مونږ په خپل ژوند کې د تخمینونو او انګېرنو په مرسته وړاند وینې کوو او ډېر ځله مو وړاندوینې سمې خېژي، که په خوب کې داسې څه ګورو چې څه موده وروسته تحقق مومي، د دې لپاره څه توجیه وړاندې کولی شو؟ مګر کولی شو د یوه کس داسې په لسهاوو خوبونه او په ټولې نړۍ کې د لکونو خلکو داسې خوبونه عادي او بې اهمیته خبره وګڼو او د تصادف نوم ورکړو؟ آیا لږ تر لږه د دې خبرې په کولو مجبور نه یو چې زمونږ مغز د خوب په حالت کې همغسې وړاند وینې کولی شي چې په ویښه ئې کوي؟ آیا دا خبره ډېره بېهوده او خوشې خبره نه ده چې څوك ووایي: زمونږ مغز په ویښه کې سم او په غور او دقت سره کار کوي خو د خوب په حالت کې ئې هر تحلیل ناسم او له غور او دقته پرته او ګډ وډ خیالات وي؟!! ډېر نامعقول انسان به د داسې خبرې کولو جرأت کوي، ډېر ناپوه انسان به دا ګمان کوي چې د خوب په حالت کې دماغ خپل کار پرېږدي، نه په قضایاوو غور کولی شي او نه ئې د

غور او تفکر نتایج او لاس ته راوړنې د اهمیت وړ دي!! حال دا چې په خوب کې د انسان یوازې د څو حواسو سویچونه بند او د انتظار (standby) په حالت کې شي، نور دماغ د مخکې په څېر خپل کار ته دوام ورکوي، ښايي د ځینو برخو توقف مغز ته د ښه غور او فکر کولو لا ښه موقع او فرصت په لاس ورکړي. په هر صورت؛ خوب یو حقیقت دی، ربښتیا ختل ئې داسې څه چې انکار ترې ګران دی. د هغو خوبونو لپاره څه توجیه وړاندې کولی شو چې د راتلونکو پېښو خبر راکوي او خبر ئې هم ډېر دقیق؟ آیا پر عالم الغیب خدای باندې له ایمان نه پرته بل تفسیر او تعبیر ورته درلودی شو؟ د الله تعالی د اثبات لپاره له خورا کوټلو دلایلو څخه یو دلیل همدغه د انسان خوبونه دي.

• له الفاظو جوتېږي چې د مصر پاچا پرله پسې یو خوبویني، بالآخره خپل خوب ځینو درباریانو ته تېروي او ترې غواړي چې تعبیر ئې ورته ووايي، د بیان انداز داسې دی چې پاچا هسې په کوم مجلس کې ځینو درباریانو ته خپل خوب تېر کړی او ورته ویلي ئې دي: که د خوبونو په تعبیر پوهېږئ نو زما دا خوب تعبیر کړئ، د بایبل دا وینا هیڅ وزن نه لري چې پاچا سهار وختي ټول درباریان، نجومیان او جادوګران راوغوښتل چې د ده خوب ورته تعبیر کړي!! نه خو دا خوب د دومره ستر او عاجل اقدام غوښتنه کوي او نه هیڅ هوښیار انسان د یوه خوب لپاره دومره ستره غونډه جوړوي!! د درباریانو له دې ځوابه چې پاچا ته ئې وویل: دا کوم معنی لرونکی خوب نه دی، مونږ ئې په تعبیر نه پوهېږو، معلومېږي چې نه پاچا خپل خوب جدي ګڼلی او نه ئې درباریانو.

• دا خبره هم د خاصې پاملرنې وړ ده چې قرآن دا پاچا د فرعون په نامه نه یادوي، بلکې د ملك (پاچا) په نامه ئې یادوي، د وروستیو علمي تحقیقاتو په ترڅ کې دا خبره معلومه شوې چې د یوسف علیه السلام په دور کې د مصر پاچایان د فرعون په نامه نه یادېدل، ډېر وروسته د فرعون نوم ورته غوره شوی، تحقیقات ښیي چې د هغه وخت پاچایان د هکسوس په نامه یادېدل چې له ۱۷۳۰تر ۱۵۸۰مخکې له مېلاده ئې پر مصر حکومت کړی، له دغو تحقیقاتو هم معلومېږي چې د بایبل دا وینا غلطه ده چې نوموړی پاچا د فرعون په نامه یادوي.

• د دربار ساقي، د يوسف عليه السلام د زندان ملګري ته د دې خوب له اورېدلو سره سم، يوسف عليه السلام ورپه ياد شو او وئې ويل: زه کولای شم دا خوب تعبير کړم، په دې شرط چې ما زندان ته ولېږئ، هلته يو څوك راسره وو چې خوبونه ئې په ډېر دقت سره تعبيرول، د ساقي له دې خبرې چې (ما ولېږئ) په ډاګه معلومېږي چې دی يو غلام دی نه کوم مشر او د بايبل د وينا له مخې رئيس!! هغه يوسف عليه السلام ته ورغی، خوب ئې ورته تېر کړ، تعبير ئې ترې وغوښت او ټينګار ئې وکړ چې د درباريانو د مجلس له پورته کېدو نه مخکې د خوب تعبير ورته ووايي او يوسف عليه السلام بې له څه ځنډه د پاچا خوب داسې تعبير کړ: اووه څوربې غواوې د اووه وو برکتي کلونو نښه ده او اووه ډنګرې غواوې د اووه وچ کاليو او قحطي کلونو څرګندونه کوي، اووه شنه وږي اووه حاصل لرونکي فصلونه په ګوته کوي او اووه وچ وږي د ذکر شويو اووه وو فصلونو هغه وچ شوي حاصلات په ګوته کوي چې په وږو کې به ساتل کېږي او د قحط په کلونو کې به استفاده ترې کېږي، د اووه وو برکتي کلونو حاصلات به د قحط په اووه وو کلنو کې مصرف شي، خو په دې شرط چې په وچو وږو کې وساتل شي، قحط اووه کاله دوام کوي، له هغه نه وروسته عادي حالت رامنځ ته کېږي، بارانونه به پيل شي او مصر ته به بيا پرېماني او سمسورتيا راوګرځي او خلك به د مېوو عصارې زبېښي. د مصر وګړي ښايي محتاط وي او د قحط په کلونو کې د ټولو غلو دانو له مصرفولو ډډه وکړي، هغوي بايد يوه اندازه غله دانه د تخم په توګه د راتلونکي کال لپاره وساتي، همدارنګه متوجه وي چې د غلو دانو د ساتلو او ذخيره کولو غوره طريقه دا ده چې په خپلو وږو کې وساتل شي.

• له زندانه د يوسف عليه السلام د وتلو په اړه د بايبل وينا داسې ده چې د هغه ستر شخصيت له شانه سره هيڅ اړخ نه لګوي، هغه ئې داسې معرفي کړی لکه چې ډېر بې حوصلې شوی وو، فقط يوې اشارې ته منتظر وو، د پاچا د پيغام له اورېدو سره ئې سم ځان تيار کړی، خپل سر او صورت ئې برابر کړی او نوې جامې ئې اغوستې دي او په تلوار سره د پاچا حضور ته حاضر شوی!!

خو قرآن بيا وايي:

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] یوسف: ۵۰-۵۳

(د یوسف علیه السلام د زندان ملګری بېرته وګرځېدو، د خوب تعبیر ئې واوراوو، پاچا امر وکړ چې یوسف علیه السلام ورولې)، پاچا وویل: ما ته ئې راولئ؛ خو کله چې (د پاچا) قاصد ورغی، وئې ویل: بادار ته دې بېرته ورشه او وئې پوښته چې د هغو ښځو حال به څنګه وي چې خپل لاسونه ئې پرې کړل (څه به ورسره کېږي)؟ که څه هم زما پالونکی رب د دوی په هغه مکر ډېر ښه پوهېږي، (پاچا هغه ښځې راوبللې) وئې ویل: هغه وخت چې تاسو له یوسف نه د زړه مراد غوښتی وو، خبره مو څنګه وه؟! هغوی وویل: خدای ته پناه وړو! مونږ په هغه کې هیڅ بدي نه ده لیدلې، د مصر د عزیز ښځې وویل: اوس حقیقت څرګند شو، ما ترې د زړه مراد وغوښت او هغه یقیناً چې له رښتونو انسانانو څخه دی، (زما دا اعتراف) د دې لپاره دی چې پوه شي په غیاب کې مې خیانت ورسره نه دی کړی او د دې لپاره چې (پوهېږم) خدای د خاینانو تدبیرونه نه هدایتوي (نه پرېږدي د خاینانو تدبیرونه دوی خپل مقصد ته ورسوي) او زه خپل ځان نه سپینوم، په دې کې شك نه شته چې نفس د بدۍ په لور ډېر هڅوونکی دی، مګر هغه چې زما پالونکی خدای پرې ورحمېږي، بې شکه چې زما پالونکی رب ډېر مهربان بخښونکی دی.

ګورئ چې د پاچا قاصد د ده له پیغام سره زندان ته ورځي او یوسف علیه السلام ته وایي: د مصر پاچا غوښتی یې، ستا تعبیر ئې خوښ کړی اوس ستا لیدو

ته منتظر دی!! خو یوسف علیه السلام ، هغه د زندان د اولو ورځو یوسف نه دی، له زندانه د وتلو په اړه څه تلوار او عجله نه لري؛ بلکې زندان ئې د خپلې مبارزې لپاره د سنگر په توگه غوره کړی؛ له خپل مولا پرته بل ته طمع او امید نه لري، باور ئې دا دی چې له زندانه د وتلو پرېکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نو ځکه په ډېر متانت سره قاصد ته وايي: بېرته وگرځه او خپل بادار ته دې ووايه: د هغو ښځو برخليك به څنگه وي چې ده ته ئې هغه توطئه جوړه او زندان ته ئې ولېږو؟ بايد لومړی د هغې خبرې سپيناوی وشي، زما (برائت) اعلان شي، که څه هم الله تعالی راته کافي دی، هغه د دوی له توطئو ښه خبر دی. گورئ چې د یوسف علیه السلام متانت، صبر او زغم ټوله وضعه داسې بدله کړې چې اوس پاچا تلوار لري، هغه غواړي چې له یوسف علیه السلام سره ژر تر ژره ملاقات وکړي، د ده شرط مني، هغې ښځې راغواړي چې د عزيز مصر د مېرمنې په محفل کې راغونډې شوې وې او پوښتنه ترې کوي: په کومه ورځ چې تاسو له یوسف علیه السلام نه د زړه مراد غوښتی وو، خبره څنگه وه، د پېښې جريان څنگه وو؟ ولې مو دا کار وکړ؟ د پاچا وينا او دريځ داسې دی لکه چې د یوسف علیه السلام مدافع وکيل وي، له تحقيق او پلټنې نه مخکې د هغه خبرې تصديقوي او له ښځو نه داسې استفسار کوي چې گواکې د دوی جرم په بشپړه توگه ثابت او څرگند دی او د شك او شبهې هيڅ مجال په کې نه شته، ټولې ښځې وضع داسې گڼي چې له اعترافه پرته بله چاره نه لري؛ نو ځکه وايي: خدای ته پناه وړو! مونږ په هغه کې هيڅ بدي نه ده ليدلې، اصلي مجرم ورورانډې کېږي او په ټول صراحت سره اعتراف کوي او وايي: اوس حقيقت څرگند شو، ما له هغه نه د زړه مراد وغوښت او هغه رښتونی او صادق دی، په دوه دليلونو اعتراف کوم: يو دا چې غواړم هغه په دې پوه شي چې په غياب کې مې خيانت ورسره نه دی کړی او تور مې نه دی ورپورې کړی او بل دا چې اوس په دې باور يم چې الله تعالی نه پرېږدي خائنان په مکر او چل ول سره خپلو موخو ته ورسېږي، نه غواړم چې ځان سپين او تبرئه کړم، د انسان نفس تل هغه بدو کړو وړو ته هڅوي، له شره ئې يوازې هغه څوك ژغورل کېږي چې زما د مهربان رب پېرزوينه او رحم ئې په برخه شي، يقيناً چې زما پالونکی رب مهربان بخښونکی دی.

که څه هم ځینو مفسرینو دا ګمان کړی چې وروستنۍ څو خبرې د یوسف علیه السلام خبرې دي، نه د هغې مېرمنې، د دوی دلیل دا دی چې دغه خبرې د هغې مېرمنې له شأن نه ډېرې اوچتې دي؛ خو دا توجیه په څو دلایلو کمزورې ده:

۱. د بیان په هیڅ برخې کې داسې کومه نښه یا قرینه نه مومو چې ثابته کړي دا د یوسف علیه السلام خبرې دي.

۲. د آیتونو سیاق او سباق او د کلام لړۍ له دې توجیه سره اړخ نه لګوي، برعکس په ټول صراحت سره ښیي چې دا د هغې مېرمنې د خبرو دوام دی.

۳. د دغو خبرو په دوران کې یوسف علیه السلام لا په زندان کې دی او له پاچا سره نه دی مخامخ شوی او مجلس ته نه دی حاضر شوی، وروستی آیت همدغه راپه ګوته کوي.

۴. د دې خبرې لپاره هیڅ دلیل نه شو موندلی چې یوسف علیه السلام ووایي: غواړم چې د مصر عزیز پوه شي چې د هغه په غیاب کې مي له هغه سره هیڅ خیانت نه دی کړی، ځکه چې د مصر عزیز د پېښې په ورځ له حقیقته خبر شو او د یوسف علیه السلام پر پاك لمنتوب او سپیڅلتیا ئې باور راغی.

۵. د آیت دا برخه (إن الله لا یهدي کیدالخائنین)، په هیڅ شان نه شو کولای د یوسف علیه السلام قول وګڼو، دا کلام فقط له هغې مېرمنې سره ښایي، هغه باید ووایي: که چېرې دا ځل هم له یوسف علیه السلام سره خیانت وکړم او په کوم تور ئې تورن کړم او د دې پر ځای چې پر خپل جرم اعتراف وکړم هغه متهم کړم، نو د پخوانۍ پېښې په څېر به حقیقت څرګند شي، خدای د خاینانو توطئې، حیلې او بهانې رسوا او خنثي کوي او نه پرېږدي چې د توطئو په مرسته خپلو ناولو موخو ته ورسېږي.

د هغې مېرمنې مؤمنانه څرګندونې په واقع کې دا حقیقت ثابتوي چې د یوسف علیه السلام کړو وړو او د زندان له سنګر نه د ده مبارزې او جهاد د مصر په ټولنې باندې ژورې اغېزې کړې دي، ژوره تبدیلي په کې راغلې، دومره چې د پرون ورځې هغه مېرمن نن داسې مؤمنانه څرګندونې کوي، له دوو زنداني ملګرو سره د یوسف علیه السلام بحث او د خوبونو له تعبیرولو مخکې دوی د الله لارې ته بلل، هغه هم

په دومره تفصیل او په دومره مضبوط استدلال سره، دا ښیي چې هغه په زندان کې آرام نه دی ناست، په جدي، پرله پسې او نه ستړي کېدونکې توګه ئې دعوت چلولی او په دې بریالی شوی چې د مصر په ټولنې کې له فکري او اخلاقي لحاظه پراخه او ژوره تبدیلي راولي، یوه ستر بدلون او انقلاب ته لار آواره کړي او له همدغه زندانه د یوه سیاسي او اجتماعي انقلاب او بدلون راوستو لپاره شرایط برابر کړي.

متأسفانه لکه څنګه چې د مسیحیانو او یهودانو علماوو او مشایخو (احبار او رهبان) د الله تعالی له مقدس او لارښود کتاب نه قصې او شجرې جوړې کړې، داسې چې نن د دوی په مذهبي کتابونو کې د الله تعالی د مقدس کتاب وړه برخه هم نه تر سترګو کېږي، زمونږ قصه خوښي هم د دوی تر اغېز لاندې راغلي او د یوسف علیه السلام له دغې عبرتناکې او لارښوونکې قصې نه ئې د یوې داسې بدکارې ښځې د مینې داستان جوړ کړی چې غوښتل ئې یو ښایسته ځوان په دام کې واچوي او له هغه نه د زړه مراد ترلاسه کړي، تر دې پورې چې د دغو قصه خوښو ځینو ادعا کړې چې یوسف علیه السلام د ژوند په وروستیو کې همدغه پر ده مینه مېرمن په نکاح کړه!!! دا په داسې حال کې چې نه په قرآن کې داسې کومه اشاره مومو او نه په روایاتو کې. له دې ارزښتناکې تاریخي قصې نه داسې نکل جوړول او پابله ئې داسې راایستل نه یوازې د ناروغو اذهانو د بیمارو سلیقو زېږنده ده، بلکې د دوی تعبیر سل په سلو کې د دې قصې له روح او ښستیزو موخو سره تصادم کوي، قصه اصلاً په دې اصل ولاړه ده چې دوه مخالف او متضاد شخصیتونه یو د بل په څنګ کې کېږدي او توپیرونه ئې په ګوته کړي، راوښيي چې یو څومره لوړ دی او بل څومره ټیټ، یو څومره پاکیزه، امین او صادق دی او بل څومره ناولی، خائن او بې وفا، یو د خدای مخلص بنده او بل د شیطان او نفس مطیع بنده، عجیبه ده چې دغه بیمار کسان داسې غلط او معکوس نتایج ترې اخلي او دا متضادې ښلګې او متفاوت شخصیتونه سره یخلا کوي!! آیا دا شونې ده چې یو پیغمبر له هغه جلال او عظمت سره داسې ښځه په نکاح کړي؟ بایبل هم د خپلو شجرو په ترڅ کې لیکلي چې فرعون یوسف په یوه مصري نوم، صفنات فعنیح، ونوماوو او د فوطي فارع

کاهن لور اسنات ئې ورته راواده کړه!!!

قرآن دربار ته د یوسف علیه السلام د ورتلو په اړه داسې فرمایي:

ûüÂB $Z/$! Pöx$$ 7 R‌Ĵ A$% ¼çJ÷. $B÷ù ÓÅ ÿZï ɱÁ î÷ Gσ& ÿÿìÎ ’Îq$ø$7 îJ$$A$%r

$Y©B 7ÿ‹ .r ÇÎÎÈ Óšîæ îáŠÿm ’Îþ ÇÚ öF$ÈÉ“z 4?ã ÓÍ‌ù‌ô$A$% ÇÎÎÈ ®ûüB&

•ô & ß‹Â‌Þç‌ẃr â$±®`B $ZÏ‌H¬q•Î Ü‌ŠÅ çâ$±„ ß‌ øm $k‌$B ©$6G/ ÇÚ öF$’Î # ß‌qâï

یوسف: ۵۴-۵۷ ÇÎÐÈ bqà)G/ (qç. r (qZB#ä ûï%©!) žöz Í•Å ÿ$ãô Ÿr ÇÎÎÈ ûüZÅ ó Bt$

او پاچا وویل: هغه ما ته راولئ چې د ځان لپاره ئې خاص (مشاور) وټاکم، خو له هغه وروسته چې خبرې ئې ورسره وکړې وئې ویل: ته (له همدې) نننۍ ورځې زمونږ په دربار کې واکمن امین یې (د پاچا معتمد با صلاحیته چارواکی او د ټولو دولتي شتمنیو امین)!! ده وویل: ما (یوازې) د دولت د خزانو پر چارو وګماره، باور وکړه چې ښه او پوه ساتونکی به وم (هم ئې د ساتنې له عهدې وتلی شم او هم ئې د سم مصرف او په خپل مناسب ځای د لګولو بصیرت او پوهه لرم)، او په دې توګه مو یوسف په هغه ملك کې متمکن کړ، چې هر ځای او په هر ډول ئې غوښتل مېشت کېدی شو، چا ته چې مو خوښه شي خپل رحمت او پیرزوینه ورپه برخه کوو او مونږ د نېکانو اجر او بدله نه ضایع کوو. او د هغو لپاره چې ایمان ئې راوړی او پرهیزګاري ئې کوله، اخروي اجر او بدله تر دې هم ډېره غوره ده.

پاچا له یوسف علیه السلام سره تر ملاقات نه مخکې تصمیم درلود چې هغه د خپل خاص مشاور په توګه وټاکي؛ مګر له هغه سره د خبرو نه وروسته د هغه تصمیم بدل شو او هغه ئې د دربار د معتبر او باصلاحیته وزیر او د ځان د معتمد په توګه وټاکو او خپله فیصله ئې ورته ابلاغ کړه، مګر یوسف علیه السلام د دې پرېکړې او منصب له منلو انکار وکړ او وئې ویل: ما د دې منصب پر ځای یوازې د مصر پر خزانو وګماره، زه به په پوره احتیاط او امانتدارۍ سره د هغو ساتنه وکړم، زه په ځان کې د دې ځانګې د اداره کولو صلاحیت او توان وینم، پاچا له خپل نظره

تېرېږي او د يوسف عليه السلام له رأيې سره توافق ښيي او د دولت د دغې څانګې بشپړ صلاحيت ورسپاري.

د آيت له دې برخې (يتبوأ منها حيث يشاء) نه دوه مطلبونه اخيستل کېږي:

الف_ د مصر ټول هېواد د ده د صلاحيت او واکمنۍ په کړۍ کې شامل وو، چېرې چې ئې غوښتتل اوسېدلی شو، د مصر هيڅ سيمه د ده د واکمنۍ او اختيار له ساحې بهر نه وه.

ب_ په هغه نظام کې ئې چې هره وظيفه او هر مقام غوښتی وی، بې له ځنډه ئې ترلاسه کولی شو، هيڅوك او هيڅ څه ئې په مخ کې خنډ کېدی نه شو.

حکيم خدای جل شأنه په تدريج سره يوسف عليه السلام هغه مقام ته ورساوو چې په مصر کې متمکن شي، د ده پر مخ د واکمنۍ ټولې لارې پرانيستی شي، قدرت ته د رسېدو ټول اسباب ورته برابر شي، د هغه د ستر او لوړ شخصيت ټولې جلبوونکې برخې د هغې ټولنې د مختلفو طبقو او اصنافو لپاره رابرسېره شي، د خلکو اعتماد او باور، احترام او محبت ورته راجلب شي، پس له هغه چې د مصر ولس د ده له اوچتو استعدادونو، صداقت، امانت، پاك لمنتوب او نفس او هوس ته نه تسليمېدا نه خبر شول، په زندان کې د ده صبر، زغم، مقاومت، ثبات او متانت ټولو ته څرګند شو، خلکو وليدل چې د مصر پاچا د ملاقات بلنه ورکړه؛ خو ده ونه منله او تر هغه ئې دربار ته له تلو انکار وکړ چې د ده برائت اعلان شي، له پاچاهۍ نه رالاندې د هېواد تر ټولو لوړه عهده ورته سپارل کېده خو ده ونه منله او د دې پر ځای ئې داسې دندې ته ملا وتړله چې د هغې له لارې د خپل مظلوم ولس خدمت وکړی شي، د ده پوهه، بصيرت او درايت ټولو ته ثابت او څرګند شو، د ده لوړ او پياوړی شخصيت او فکري او اخلاقي عظمت داسې وو چې هيچا ورسره رقابت او سيالي نه شوی کولی، د مصر ټوله واکمني ئې عملاً په لاس کې پرېوته، پاچا له يوه سمبول نه زيات حيثيت نه درلود، د قحط په کلونو کې د اقتصادي چارو په اداره او سمون کې او له هغه ستر بحران نه د خلکو په ايستلو کې د ده درايت، وړتيا او اهليت په بشپړ ډول راڅرګند شو، هغه نور عملاً د پاچا وليعهد وو، د پاچا له مرګه وروسته ده ته د قدرت په لېږد کې هيڅ خنډ نه وو پاتې، په دې توګه مالك الملك

خدای جل شأنه د هغه وخت د لوی هېواد واکمني يوسف عليه السلام ته وسپارله او د ده بلامنازع واکمني ئې پر هغه پراخ او ستر ملك محققه کړه.

هو! دا الله تعالی جل شأنه دی چې د خپل رحمت او پېرزوينو سيوری پر هغه چا غوړوي چې دې ئې په خپله خوښ کړي او د دې لپاره ئې اهل او وړ ومومي، هغه نه يوازې د خپلو صالحو بنده ګانو اجر نه ضايع کوي؛ بلکې دنيوي او اخروي بدله ئې تر خپل حق څو برابره زياته ورکوي، نه يوازې په دنيا کې د دوی پر نېکو او غوره کړنو باندې مثبت نتايج مرتب کوي، بلکې په آخرت کې تر دنيا غوره بدله ورکوي، د دوی تقوی او ځان ساتنه د دې باعث شي چې په دنيا او آخرت کې غوره بدلې تر لاسه کړي، هر څوك چې د ايمان په لار کې ثابت پاتې شو او د مبارزې په لوړو ژورو کې مأيوس نه شو، يوې بلې خوا ته ونه ښويېد، ښي او چپ لوري ته منحرف نه شو او په اراده او عزم کې ئې تزلزل رانغی، هغه دې مطمئن اوسي چې عزيز خدای ئې د بري ضامن دی، نه پرېږدي چې قرباني ئې ضايع شي او هڅې ئې بې نتيجې پاتې شي.

د يوسف ورونه مصر ته ځي

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (يعقوب خپلو زامنو ته وويل: ولې ناست يئ او هسې يوه بل ته ګورئ... اورېدلي مې دي چې په مصر کې غله ډېره ده... مخکې له دې چې له لوږې ومرو؛ ولاړ شئ او له هغه ځايه غله راوړئ... لس زامن ئې وخوځېدل... يعقوب بنيامين ورسره ونه لېږو... دوی د يوسف خوا ته ورغلل... سجده ئې ورته وکړه... يوسف وپېژندل... خو په غصې سره ئې دوی ته وويل: له کوم ځايه راغلي يئ؟ دوی ورته وويل: له کنعانه د غلې اخيستلو لپاره راغلي يو... يوسف ته خپل خوبونه ورپه ياد شول.. ورته وئې ويل: تاسو جاسوسان يئ او د احوال معلومولو لپاره راغلي يئ... هغوی وويل: سالاره! مونږ د غلې اخيستلو لپاره راغلي يو، جاسوسان نه يو، يوسف ورته وويل: نه تاسو جاسوسان يئ!! هغوی وويل: باداره! مونږ ټول دولس ورونه وو، پلار مو په کنعان کې دی، يو هلته پاتې شو، بل مړ شوی... يوسف ورته وويل: څنګه به دا معلوموو چې تاسو رښتيا وايئ؟

يوازې په هغه صورت کې به ستاسو خبره ومنم چې کشر ورور مو هم راولئ... که داسې ونه کړئ د فرعون په سر مې قسم چې له مصره د وتلو اجازه به درنه کړم... يو کس دې ولاړ شي او خپل ورور دې راولي، نور به دلته په زندان کې وي... بيا ئې ټول تر دريو ورځو بنديان کړل،... په دريېمه ورځ ئې ورته وويل: زه له خدايه وېرېدونکی انسان يم... تاسو ټول خوشې کوم... يو کس به په زندان کې پاتې وي، نور مو غله کور ته ورسوئ، خو خپل کشر ورور به راولئ او په دې سره به ما ته ثابته شي چې تاسو صادق يئ او زه به ستاسو له وژلو تېر شم!! دوی دا شرط ومنلو!! بيا ئې سره وويل: له دې ستونزو سره په دې خاطر مخامخ شوي يو چې له يوسف سره مو بد وکړل... يوسف د دوی خبرې اورېدې او دوی نه پوهېدل چې يوسف پرې پوهېږي!! ... بيا يوسف په پټه خپلو نوکرانو ته وويل: جوالونه ئې له غلو ورډك کړئ او د دوی خپلې پيسې هم د غلې په منځ کې پټې کېږدئ... غله ئې پر خرو بار کړه... د لمر لوېدو پر مهال يو ځای تم شول... يوه ورور ئې د خپل جوال خوله پرانستله چې خره ته دانه ترې ورکړي... ناڅاپه ئې وليدل چې پيسې ئې د جوال په خوله کې پرتې دي... ورونو ته ئې وويل ... هغوی له وېرې لړزېدل چې دا لا خدای څه بلا راباندې راوستله!! ... کنعان ته ورسېدل... ټوله قصه ئې پلار ته تېره کړه... کله چې ئې بارونه پرانستل خپلې پيسې ئې وموندلې... پلار هم ډېر وار خطا شو او وئې ويل: ولې دا مصيبتونه راباندې راځي...)

د بايبل په دې برخې کې هم له ادبي لحاظه ډېر رکاکت شته او هم يوسف عليه السلام او د ده پلار ته داسې نامناسب حرکات او نامناسبې خبرې منسوب شوې چې د دوی له شأنه ډېرې لرې دي!! ورونه په مرګ ګواښل، زندان ته ئې لېږل، د يوسف په شته والي کې دا خبرې کول چې له يوسف سره مو بد کړي ول ځکه له دې مصيبت سره مخامخ شوو، د فرعون په سر لوړه کول... دا ټولې خبرې نه يوازې نامعقولې دي بلکې ښيي چې دا قصه له ځانه جوړه شوې. راشئ وګورو چې قرآن په دې هکله څومره په زړه پورې او درنه وينا لري:

Nè“ß_ $ß9r ÇÎÑÈ brãÅZä ¼çµ9 bèdr óΟßù•èù Ïøã (qèz‰ù #ΒßqãäΒq÷z) ä$_r

ǒöz $B&r Ÿ@ø3$$ ’Îré þb šc ŧ•? Ẅ& Nä‹Î& ôB Nä©8 'Î ’ÎqçA% Nül-$gg2

Šr˚Žä™ (q8$% ÇÏÈ Èqç)ÿ? Ẅr “ Ï‰Zä Nä9 Ÿø Xù ¾ïÎ ’Îqèü ô©bîù ÇÎÈ û,Îï\3$$

$kXqèè/ ôØè9 NÏÎ%nÍ ’Î Nåè» Ö Î (qèô $ìÏ»šÉÿÏ A$%r ÇÏÈ bqèè»ÿ9 $RÎr ç$/& ç¢ã

ÇÏÈ šc qãÅ ÿ ôØè9 ôÿÎd& #‹Î (þç) R$#ŒÎ يوسف: ۵۸-٦٢

د یوسف ورونه راغلل او د هغه محضر ته ننوتل، داسې چې ده وپېژندل خو دوی ونه پېژاندو او چې کله ئې په خپلو بارونو سمبال کړل ورته وئې ویل: خپل هغه ورور هم راولئ چې له پلاره مو (ورور) دی، نه ګورئ چې زه ډکې ډکې پیمانې ورکوم او ښه مېلمه پال یم؟ خو که ئې ما ته را نه ولئ؛ نو نه به له ما سره تاسو ته کومه پیمانه وي او نه به ما ته رانږدې کېږئ. هغوی وویل: له پلاره به ئې حتماً د ده (د لېږلو) غوښتنه وکړو او مونږ هرومرو د دې کار کوونکي یو. خپلو (مؤظفو) زلمیانو ته ئې وویل: د دوی هغه مال چې (د غلې په بدل کې ئې ورکړی)، (په پټه) د دوی په پېټو کې کېږدئ، داسې چې کور ته د ستنېدو پر مهال پرې پوه شي، ترڅو بېرته راوګرځي.

ګورئ چې په دغو لنډو آیتونو او مختصرو الفاظو سره؛ عظیم الشأن قرآن څومره حقایق بیان کړي او څومره ژورې لارښوونې ئې زمونږ مخې ته ایښې او څنګه ئې د بایبل غلطې ویناوې تصحیح کړې؟! لکه څنګه چې د یوه جامع او بلیغ کلام تقاضاء ده قرآن پرته له دې چې ووایي یوسف علیه السلام خپل کار څنګه پیل کړ، د ښېرازه کالونو په دوران کې ئې څه وکړل او د وچ کالیو لپاره ئې څه تیاری ونیو؟ سره له دې چې په دې اړه ئې هیڅ نه دي ویلي او خبره ئې له هغه ځایه پیل کړې چې د ده ورونه د غلې اخیستلو لپاره مصر ته راغلي او د ده په حضور کې ودرېدلي، له همدې نه د قرآن هر هوښیار لوستونکی په دې پوهېږي چې یوسف علیه السلام په دې موده کې کوم کوم کارونه کړي، له دې آیتونو نه معلومېږي چې:

- یوسف علیه السلام په خپلو لوړو قایدانه استعدادونو سره په کار پیل کړی، د مصر د ځمکو ښېرازه کولو او د کر کښت وضعیت ښه کولو ته ئې خاصه پاملرنه کړې، د پاچا د خوب تعبیر ته په پام سره ئې په لومړیو اووه وو کلونو کې پریمانه غله اخیستلې او په ګودامونو کې ئې ذخیره کړې، د قحط د کلونو لپاره ئې پوره

تیاری نیولی، د قحطي په رارسېدو سره ئې دا کارونه کړي: د غلو دانو لپاره ئې مناسبه ببیه ټاکلې، د هغې غلې مقدار ئې ټاکلی چې ښایي یوه یوه کس ته د مناسبې دولتي بیې په مقابل کې ورکړی شي، هر څوك باید په خپله د غلې اخیستلو لپاره حاضر شي، د غلې پلورلو لړۍ ئې تر خپل نظارت او څارنې لاندې پیل کړې، په داسې حال کې چې د مصر په نورو سیمو کې خلك له سختې قحطۍ سره مخامخ ول، په مصر کې د غلې د زیاتوالي او ارزانۍ انګازې هرې خوا ته رسېدې او خلك له لرېو لرېو سیمو، ډله ډله د غلو اخیستلو لپاره مصر ته راتلل او د ضرورت وړ غله ئې په ډېره ارزانه بیه ترلاسه کوله او د مصر د چارواکو د ښه نظم، ښو اخلاقو او ښې مېلمه پالنې ښې خاطرې ئې له ځانه سره وړلې.

د یوسف علیه السلام وروڼه هم د غلې د پېرلو لپاره مصر ته ورځي، په خپل نوبت سره د یوسف علیه السلام حضور ته منل کېږي، یوسف علیه السلام هغوي وپېژندل، خو دوی د هغه په پېژندلو کې ځکه پاتې راغلل چې په کوهي کې د ده له غورځولو تر دغه دمه نږدې شل کلونه تېر شوي وو، په هغه وخت کې یوسف علیه السلام تنکی ځوان وو، څه موده ئې د عزیز مصر په کور کې تېره کړه، نږدې لس کلونه ئې په زندان کې تېر کړل، له واکمنۍ نه ئې تر اوو کلونو زیاته موده تېره شوې وه، دغې اوږدې مودې له خپلو لوړو ژورو سره د یوسف علیه السلام په څیرې کې ډېر بدلون راوستی وو، په ځانګړي توګه، هغوي دا تصور هم نه شو کولای چې ښایي د دوی جفا سېزلی ورور به داسې ستر مقام ته رسېدلی وي، د حضور هیبت او د احتیاج او ضرورت احساس هم نه پرېږدي چې انسان تر ځان لوړ لوري ته ځیر شي او د څېرې خطونه ئې په دقت سره وارزوي او وئې پېژني.

د غذايي موادو د تجارت او احتکار د مخنیوي لپاره د هرې کورنۍ پر هر وګړي به په ټاکلې اندازه غله خرڅېدله، هر بالغ نارینه باید په خپله د خپلې ټاکلې غلې د پېرلو لپاره حاضر شوی وی، د یوسف وروڼو د خپل معذور او په سترګو ړوند پلار او ناسکه ورور لپاره هم غله وغوښته، د پلار عذر ئې ومنل شو؛ خو د ورور په اړه ورته وویل شو: په وروستي ځل باید هغه هم دلته راولئ، که چېرې مو دروغ ویلي وو او هغه مو حاضر نه کړ، نو زمونږ خوا ته نور مه راځئ او د غلې تر

لاسه کولو طمع هم مه کوئ!! ګورئ چې د بایبل او قرآن د ویناوو تر منځ څومره ژور توپیرونه شته، بایبل د یوسف علیه السلام چلند داسې انځور کړی لکه د یوه کم ظرفه انسان چلند، داسې الفاظ او کارونه ئې هغه ته منسوب کړي چې د یوه ستر شخصیت له شأنه ډېر لرې دي، خو د قرآن عظیم الشأن څرګندونې داسې دي چې د یوسف علیه السلام ستر شخصیت، صبر، زغم او تدبر په کې له ورایه ښکاري، د قرآن له وینا معلومېږي چې یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو سره په معامله کې ډېر محتاط دی، هڅه کوي چې د ده له کومې وینا او حرکت نه د ده د وروڼو حساسیت او حسادت راونه پارېږي او مصر ته له راتلو او د ده په خوا کې له مېشتېدو ډډه ونه کړي، دا اندېښنه هم ورسره ده چې داسې نه ورور ته ئې کوم ضرر ورورسوي. هغو کسانو ته چې د بدوي او صحرايي ژوند په باب پوره او دقیق معلومات نه لري، په دې مطلب پوهېدل لږ ګران دی چې یوسف علیه السلام ولې په هماغه لومړني ملاقات کې خپلو وروڼو ته ځان معرفي نه کړ؟ د هغه وخت د نیمه بدوي ژوند غوښتنه او تقاضا دا وه چې یوسف علیه السلام له خپلو وروڼو سره په ډېر احتیاط چلند وکړي، د دوی اعتماد جلب کړي، له داسې تدبیره کار واخلي چې لومړی د ده سکه ورور روغ رمټ ورته راورسوي، مصر ته په مکررو تلو راتلو او د وړیا مرستو په ترلاسه کولو سره او د ده د ډېر ښه سلوك په لیدو سره ډاډه او مطمئن شي چې یوسف علیه السلام هغوی ته د ضرر رسولو او انتقام نیت نه لري او کولی شي په بشپړ ډاډ، اطمئنان او درناوي سره د ده په څنګ کې ژوند وکړي او د ورور ګلوی له معاملې ئې مطمئن او ډاډه وي.

په نیمه بدوي کورنیو کې کله کله یو ناسنجول شوی او بې احتیاطه حرکت د یوې لویې کورنۍ د بشپړې تباهۍ لامل شي، یوسف علیه السلام یوه ترخه تجربه درلوده، ښايي محتاطانه عمل ئې کړی وی، ښايي هغه وخت ئې ځان خپلو وروڼو ته معرفي کړی وی چې له یوه پلوه ئې خپل ورور په لاس ورغلی او له بله پلوه ئې پر خپلو کینه کښو او حسودو وروڼو باندې د هر ډول شاته تګ لارې بندې کړې وی، غوښتل ئې وروڼو ته ثابته کړي چې د ده په اړه ئې اشتباه کړې، بې موجبه ئې حسادت ورسره کړی، دا ورور دوی ته مینه او درناوی په زړه کې لري، غواړي د تل

لپاره د ده په خوا کې په عزت او درناوي سره ژوند وکړي، نه ښايي له داسې مهربان ورور سره د دښمنۍ لار غوره کړي، دوی ته ئې تر هغه ځان معرفي نه کړ چې پر خپلو اشتباهاتو او قصور پوه شي، له دې پرته بله لاره ورته پاتې نه وي چې د دښمنۍ پر ځای وروري ورسره وپالي، کله چې هغوي هر يو د دې ناپېژندوی سړي د شرافت، مېلمه پالنې، فضيلت او احسان په اړه په خپلو منځونو کې هم او د خپلې کورنۍ په وړاندې هم په مکرر ډول يادونه کړې او په وار وار ئې ستايلی، پس له هغه چې دوی پوه شي دا همغه کس دی چې دوی ورسره حسادت کاوو او په څاه کې ئې وغورځاوو، همغه چې دوی په بده سترګه ورته کتل، د دښمنۍ وړ ئې ګاڼو، دا يو مهربان ورور دی، د ستايلو وړ شخصيت، دا دی په نه پېژندل شوې څېرې کې ئې د ده څومره ستاينه کړې، هر ځای او د هر چا په وړاندې ئې دی ستايلی؛ مګر دا له عقل او انصافه لرې خبره نه ده چې له همدې شخصيت سره د يوسف عليه السلام په څېره کې حسد وکړي؟! په دې توګه به دوی په خپلې اشتباه پوه شي او په خپل دريځ کې به بدلون راولي.

يوسف عليه السلام نه يوازې دا چې له دوی نه د خپل ورور د راوستلو کلك تعهد اخلي بلکې داسې تدبير کاروي چې ټوله کورنۍ د ده د ورور په لېږلو توافق وکړي، دا ترتيب ئې ونيولو چې د دوی راوړې بضاعه (هغه جنس چې د غلې د پېرلو لپاره ئې له ځان سره راوړي وو) بېرته کورنۍ ته مسترد شي، خو له دې وېرې چې که ئې خپلو ورونو ته وسپاري ښايي ضايع شي او خپل پلار ته ووايي چې غله ئې د همغه جنس په بدل کې اخيستې ده، د خپلو ورونو په امانتدارۍ بې باوره وو، نو ځکه ئې خپلو معتمدو زلميانو ته وويل: د دوی راوړې توکي د غلو په پېټو کې داسې ځای په ځای کړئ چې فقط کور ته له رسېدو وروسته او هغه وخت پرې پوه شي چې خپل پېټي پرانيزي، چې په دې سره به ټوله کورنۍ تشويق شي او مصر ته د ده د سکني ورور له لېږلو سره به توافق وکړي.

د (درهم) او (دينار) پر ځای د ((بضاعه)) د کلمې استعمال دا ښيي چې هغه مهال پېر پلور جنس د جنس په بدل کې وو او لا سيکه نه وه رايج شوې، د بايبل دا وينا هيڅ وزن او اعتبار نه لري چې د يوسف عليه السلام ورونو سکې له ځان سره وړې

وي، له دې خبرې دا هم معلومېږي چې د دوی د راوړو توکیو حجم هومره وو چې د غلې په پېټو کې ئې پټول ګران کار نه وو، له دې ټولو خبرو دا جوتېږي چې د دوی (بضاعه) باید ګاڼې وي چې د مجبوریت له مخې ئې د غلې په بدل کې ورکړې وې، احتمالاً د دې صحنې لیدل یوسف علیه السلام سخت ځورولی او تصمیم ئې نیولی چې دا ګاڼې سلامت او په بشپړه توګه د ده کورنۍ ته ورسېږي او په دې سره هم د ورونو او هم د کورنۍ د نورو غړو باور او اعتماد تر لاسه کړي.

قرآن ورپسې فرمايي:

$RÎr @Gò6 R R z & $YèB @Åö'ù @ž8$$ZË ì Ÿã R/'»¯ {q$% Ôĝ‹Î& #‹Î {pã_ ' $J=ù

@ö% `Ë ï‹Å& #?ã NäçŸË& $JŸ2 ǔvÎ ïøã Nä8B#ä @d A$% ÇÏÎÈ bqãÿ»s 9 ¼ç9

ÔgFè»ÒÎ {r% ` r Ôgè»FB {q$ Gù $J9r ÇÏÎÈ ûüÏg°9$$Å mö& qèdr $ãÿ»m îöz ª! $ù

ã ÿtür $Z=d& ǒÜRr $YǒøÎ ÔÑŠâ $Yçè»ÒÎ ¾íÉ»d ÓéZR $B R/'»¯ {q$% NöÎ ÔÑŠâ

Èqê$è4Îm Nà6 èB ¼ã#Åöéô9 A$% ÇÏÎÈ Ž×Å„ @ø Ÿ2 7 Ï°Œ 9ë/ Ÿ@ø Š#Š“Rr $R%{ &

$B 4?ã ª! A% Ôg)Öïq B ¼çç?#ä $J=ù NäÎ Þ$tã b& wÎ ýïhÎ ÓÍ Ÿ èUF9 «! $šÆ Ë $ŽÖïqB

ÿ%hÿGB 5> °q/ ôË {qèz Š$ %Ïh°r 5> $/ .`Ë {qèz 6? Ÿw Óí6»ƒ A$%r ÇÏÎÈ @‹Ïr ãAqà)R

È@qGŠù ïøær ãMù@q? ïøã → ǔvÎ Nõtç$ÈÎ äó« `Ë «! $šÆ Ë NäZã ÓÍ ôé$Br

یوسف: ٦٣-٦٧ ÇÏÐÈ bqè2 qFß$$

کله چې دوی خپل پلار ته وګرځېدل، وئې ویل: پلاره! له مونږ نه ئې یوه پیمانه وسپموله، نو خپل ورور مو راسره ولېږه تر څو (بشپړې) پیمانې ترلاسه کړو، مونږ به ئې خامخا ساتونکي وو. پلار ورته وویل: آیا د ده په اړه داسې باور دربانديې وکړم لکه مخکې چې مې د ده د ورور په اړه باور دربانديې کړی وو؟ همدا او بل څه نه؟ خدای خورا ښه ساتونکی دی او هغه تر هر رحم کوونکي زیات مهربانه دی. خو کله چې دوی خپل پېټې پرانستل؛ نو خپله بضاعه (جنس) ئې وموندو چې ورګرځول

شوی، وئي ویل: نور نو څه غواړو؟ دا هم زمونږ بضاعه (جنس) چې بېرته راکړی شوی، (پربېږده چې بیا ولاړ شو) او خپله کورنۍ له لوږې وژغورو او د خپل ورور ساتنه وکړو، دا خو یوه آسانه پیمانه ترلاسه کول دي!! وئې ویل: تر هغه به ئې درسره ونه لېږم چې کلکه الهي ژمنه راسره وکړئ چې بېرته به ئې رارسوئ مګر دا چې محاصره او ایسار کړی شئ او چې کله ئې کلك قول ورکړ، وئې ویل: پر هغه څه چې مونږ ئې وایو الله وکیل او ذمه وار دی. وئې ویل: زامنو! له یوې دروازې (ښار ته) مه ننوځئ، له مختلفو دروازو ورننوځئ او زه (په دې وینا سره) د الله کومه پرېکړه درنه نه شم دفع کولی، د پرېکړو واك خو یوازې له الله سره دی، پر هغه مې توکل دی او هر توکل کوونکی باید پر هغه توکل وکړي.

د یوسف علیه السلام ورونه خپلې کورنۍ ته وروګرځېدل، دومره غله ئې له ځان سره وړې وه چې د اوږدې مودې لپاره ټولې کورنۍ ته کافي نه وه، خپل پلار ته ئې وویل: په کار ده چې ډېر ژر بیا مصر ته ولاړ شو، نوره غله راوړو، زمونږ کشری ورور هم راسره ولېږه چې د هغه برخه هم ترلاسه کړو، ډاډ درکوو چې په ښه توګه به ئې ساتنه کوو. پلار چې د یوسف علیه السلام د بیلتون داغ پر زړه لري او پر خپلو زامنو باور نه شي کولی او د اعتماد وړ ئې نه بولي؛ په ځواب کې وایي: آیا له ما دا توقع لرئ چې د ده په اړه هم پر تاسو همغسې اعتماد وکړم چې د ده د ورور په اړه مې پر تاسو وکړ، همدا او بل څه نه؟ دا خو عجیبه توقع او بې ځایه انتظار دی! الله تعالی به مو په خپله وساتي هغه تر هر چا ښه ساتونکی دی، ما ته د مصر د هغه مهربان او مېلمه پال کس نوم ډېر مه اخلئ، الله تعالی تر هر رحم کوونکي زیات مهربان دی، هغه به مو په دې قحطي کې وساتي، هغه به پر مونږ مهربانه شي، د خپل رحمت له بې پایه سمندر نه به مو خړوبه کړي او زمونږ مشکل او ربړه به له بلې لارې حل کړي. خو کله چې دوی خپل پېټې پرانستل او ناڅاپه ئې خپل مال په کې وموندو، نو د هغه چا په څېر چې خپل ستر هدف ته رسېدلی وي او یا مضبوط او پیاوړی دلیل په لاس ورغلی وي، خپل پلار ته ئې وویل: نور نو تر دې زیات څه غواړو؟ دا دی مال او متاع مو هم رامسترد شوې، پربېږده چې لاړ شو، خپل ورور هم

له ځان سره بوځو، کورنۍ له لوږې وژغورو، موجوده غله مو لږه ده او ټولې کورنۍ ته کفايت نه کوي! يعقوب عليه السلام مجبور شو، له خپل دريځ نه کوز شو او مصر ته د خپل کشر زوی له لېږلو سره ئې په نه زړه توافق وکړ او خپلو زامنو ته ئې وويل: په دې شرط ئې درسره لېږم چې د الله تعالی په نامه راسره ژمنه وکړئ چې خامخا به ئې روغ رمټ رارسوئ، مګر دا چې له کومې پېښې سره مخامخ شئ، څوك مو په زور ايسار کړي، محاصره شئ او له محاصرې د وتلو لار ونه مومئ. يعقوب عليه السلام مصر ته د خپل کشر زوی له لېږلو سره توافق وکړ، خو له ډېرو اندېښنو سره، د يوسف عليه السلام د هجران او بيلتون درد ئې لا نه وو هېر کړی چې اوس په دې ناموافقو حالاتو کې خپل ټول زامن په ګډه او يو ځای د سختو مجبوريتونو په وجه ناچار سفر ته لېږي، له دې پرته بله چاره نه لري، خپلو زامنو ته توصيه کوي چې کله مصر ته ننوتئ نو ټول له يوې دروازې مه ننوځئ، بلکې بېل، بېل له مختلفو دروازو او لوريو ننوځئ، نه ويل کېږي ستاسې ډله ييز ورتګ د شريرو خلکو توجه ځان ته جلب کړي او داسې وانګېري چې دا لويه ډله به خامخا د ډېرو غلو د پېرلو لپاره له اطرافه ښار ته راغلې وي او ښايي پرېمانه مال ئې هم له ځان سره راوړې وي، داسې نه چې د همدې لپاره ستاسو په ضد په کومې خطرناکې توطئې لاس پورې کړي او ضرر دررسوي، په دې پسې نه يم چې په خپلې دغې توصيې سره به الهي تقدير بدل کړم او هغه څه چې خدای تاسې ته غوښتي دي له تاسې به ئې دفع کړم، الله تعالی چې کومه پرېکړه کړې هغه خامخا تر سره کېږي، دی يوازنی واکمن دی او پرېکړې د ده له لوري کېږي، د هستۍ په ادارې کې او د حکمونو او پرېکړو په صادرولو کې هيڅوك ورسره شريك نه دی، ما پر خدای توکل کړی، څوك چې غواړي پر چا او څه توکل وکړي نو يوازې پر الله تعالی دې توکل وکړي.

دلته ګورئ چې يعقوب عليه السلام له هغه ستر معنوي شخصيت او لوړ پيغمبرانه مقام او منزلت سره او له هغه قرب او نږدې والي سره چې د الله تعالی په دربار کې ئې لري، په دنيوي چارو کې، د نورو عادي خلکو په څېر خپل انساني تدابير په کار وړي، نه له غيبه خبر دی او نه په چارو کې د تصرف ادعا لري او نه د دې مدعي دی چې الهي تقدير بدلولی شي، پر خپل خدای توکل کوي او ټول خلك

پر خدای باندې توکل او اعتماد ته رابلي.

همدارنګه ګورئ چې د پیغمبرانو په مکتب کې د تدابیرو غوره کول نه پر الهي مقدراتو د اعتقاد منافي دی او نه پر خدای جل شانه باندې د توکل منافي، د دې مکتب پلویان په داسې حال کې چې پر نه بدلېدونکو الهي مقدراتو کلکه عقیده لري، خدای خپل وکیل او چاره ګر بولي او پر هغه توکل کوي، له دې سره سره په چارو کې انساني تدابیر په کار اچوي، نه ئې پر الله تعالی باندې توکل او بروسه له دې ایساروي چې په خپلو چارو کې له تدبیره کار واخلي او نه ئې پر قضا او قدر باندې اعتقاد او باور.

همدا شان ګورئ چې قرآن په دغه تاریخي درس او د یوه ستر پیغمبر په عملي ژوند کې مونږ ته دا رازده کوي چې د (توکل) ځای له (تدبیر) نه وروسته دی اول باید (تدبیر) خپل کړې او بیا پر الله تعالی توکل وکړې.

بایبل لیکي چې (یعقوب علیه السلام د کشر زوی له لېږلو سره موافقه وکړه او وئې ویل: که خدای غواړي چې زه بې اولاده شم نو پرېږده چې بې اولاده شم... زامنو ته ئې وویل: مخکنۍ پیسې هم درسره واخلئ او همدومره نورې هم... شهد ، بادام، پستې، عطر لرونکي بوټي او نورې تحفې ئې ورکړې چې د مصر حاکم ته ئې وروړي... کله چې له یوسف سره مخامخ شول هغه وویل: دوی به نن غرمه له ما سره ډوډۍ خوري... ناظر دوی د یوسف قصر ته وروستل... قصر ته د تلو په وخت کې ډېر وېرېدل... ګمان ئې کاوو چې ښایي د هغو پیسو په وجه به مو بندیان کړي چې زمونږ په پېټو کې ابښودل شوې وې... نو ځکه ئې د قصر په دروازه کې ناظر ته وویل: مخکې چې مونږ کومې پیسې درکړې وې هغه مو په خپلو پېټو کې وموندلې... بېرته مو له ځانه سره راوړې... هغه ورته وویل: اندېښنه مه کوئ، ښایي ستاسو او ستاسو د نیکونو خدای دا پیسې ستاسو په پېټو کې ابښې وي، ځکه چې ما خپلې پیسې ترلاسه کړې دي... یوسف ته ئې هدیې ورکړې... د پلار او د کورنۍ د احوال پوښتنه ئې ترې وکړه... خپل کشر ورور ته ئې ګوته ونیوله چې آیا دی همغه ستاسو کشر ورور دی؟ یوسف دوی د عمر په حساب یو تر بل مخکې پر دسترخان کښېنول...دوی په دې کار ډېر حیران شول... یوسف خپل سکه ورور ته تر

نورو پنځه برابره زیات خوراك کېښود...له ډوډۍ وروسته یوسف خپل ناظر ته وویل چې ډك ډك پېټې ورته بار کړئ... پیسې ئې هم د پېټو په خوله کې ورته کېږدئ... او زما جام د بنیامین په پېټې کې پټ کېږدئ... ناظر همداسې وکړل... سهار وختي ورونو خپل پېټي پر خرو بار کړل او وخوځېدل، خو لاډېر لرې نه وو تللي چې ناظر ورپسې ورغی او د یوسف دا خبرې ئې ورته وکړې: ولې مو د ښېګړو په بدل کې بدي راسره وکړه؟ ولې مو زما د بادار هغه مخصوص جام چې شراب په کې څښي او فال پرې ګوري غلا کړی؟ دوی ورته وویل: لوړه کوو چې مونږ دا کار نه دی کړی... له چا سره چې تا دا جام وموندو هغه ووژنه او مونږ به هم د خپل بادار غلامان وو...هغه ورته وویل: صحیح ده خو یوازې غل به زما غلام وي نور به درومي... تلاشي ئې د مشر ورور له پېټې پیل کړه... د بنیامین په پېټې کې ئې وموند... بېرته ښار ته راوګرځېدل... د یوسف په وړاندې ئې سجده وکړه... هغه ورته وویل: ولې مو دا کار راسره وکړ؟ مګر نه پوهېدئ چې زه د فال له لارې په دې پوهېدی شم چې زما جام چا غلا کړی...وئې ویل: اوس به هغه څوك زما غلام وي چې جام ئې غلا کړی... ورونو ورته ویل: سالاره! پوهېږو چې ته د فرعون په څېر ځواکمن یې... که مونږ له بنیامین نه پرته خپل کور ته ولاړ شو پلار به مو له ډېره غمه ومري... نو یوسف ونتوانېدو چې نور صبر وکړي... خپل ځان ئې ورونو ته معرفي کړ... ورته وئې ویل چې ژر ولاړ شئ او پلار ما ته راورسوئ. فرعون له دې پېښې خبر شو... یوسف ته ئې وویل: ورونو ته دې ووایه چې کنعان ته ولاړ شي، خپله کورنۍ دلته راولي، زه به ښېرازه ځمکه ورکړم... څو ګاډۍ هم ورسره ولېږه چې ښځې او ماشومان په کې راولي... دوی د خپل پلار خوا ته ورسېدل... ورته وئې ویل: یوسف ژوندی دی او د ټول مصر حاکم دی... پلار ئې په دې خبرو باور نه کاوو خو چې سترګې ئې پر ګاډیو ولګېدې... وئې ویل: اوس مې باور راغی چې یوسف ژوندی دی، ځم چې له مرګه مخکې ئې ووینم!!)

د بایبل په دې ویناوو کې زیاتې غلطې او بې بنسټې خبرې شته چې څو بېلګې ئې دا دي:

- یعقوب خو دغه وخت هم په خپل کور کې یولس زامن درلودل، څنګه به ئې د

یوه بنیامین د لېږلو په وخت کې دا خبره کوله چې که خدای غواړي بې اولاده شم پرېږده چې بې اولاده شم؟

- دوی د فقر او لوږې له داسې حالت سره مخامخ ول چې په خپل مرګ و برېدل، د ښځو ګانې ئې د غلو لپاره پلورلې، دومره شهد، بادام، پستې، عطر او نورې هدیې ئې له کومې کړې چې پر خرو ئې بار کړې؟
- د یوسف ناظر ورته دروغ وویل چې دا پیسې به ستاسو خدای ستاسو په پېټو کې اېښې وي!!
- یوسف دوی د عمر په حساب مشر تر کشره مخکې پر دسترخان کښېنول او دې کار ته دوی حیران پاتې شول. خپل سکه ورور ته ئې د نورو په پرتله پنځه برابره زیات خواړه مخې ته کېښودل!! آیا کوم شریف انسان به داسې کار وکړي چې په یوه دسترخان باندې د خپل یوه مېلمه تر مخ د نورو په پرتله پنځه برابره خواړه کېږدي؟ که داسې کار شوی وی نو د یوسف د ورونو لپاره همدا کافي وو چې د ده خوا ته هیڅکله رانه شي!!
- ولې به بیا هم د دوی پیسې د پېټو په خوله کې پټې ږدي؟
- دوی د یوسف د شرابو جام پټ کړی، په دې جام سره به یوسف فالونه نیول!! په داسې حال کې چې نه خو پیغمبران علیهم السلام شراب څښي او نه فالونه ګوري، د بایبل له دې وینا معلومېږي چې لیکونکی ئې هغه څوك دی چې خلك په دروغجنو او غولونکو فالونو غولوي او شکرانې ترې شکوي. یوسف علیه السلام ته دا خبره منسوبول چې ورونو ته ئې وویل، مګر په دې نه وئ خبر چې زه په فال سره هغه څوك پېژندی شم چې زما جام ئې غلا کړی، یوازې د داسې چا کار کېدی شي چې پیغمبران علیهم السلام او د دوی له تګلارو خبر نه وي.
- په داسې حال کې چې مخکې ئې په مکرره توګه لیکلي دي چې یعقوب علیه السلام په سترګو ړوند شوی وو، خو دلته لیکي چې کله یعقوب علیه السلام ګاډی، په خپلو سترګو ولیدې نو باور ئې راغی چې یوسف علیه السلام ژوندی دی!!

قرآن د بایبل دا ټولې غلطې خبرې تصحیح کوي او په ډېرو موجزو او بلیغو الفاظو سره فرمایي:

ǔvĵ äő« `B ‹ł $`B OßZã ÓĮőãšc ½Ÿ2 $B Nďqǿ Nď•B& ß øm ôB {qèz Š $B9r
ŵ Ä $Z9$ŽŸò2 & £Å9r ¢Ÿð=æ $Jĵ Ðüè rä! ¼¢R ĵr $g9Ò% > qåè ƒ Äş ÿR ’Î Ź_½n
Ÿù 8qäz & Œ& þĵ A$% ¢$ z & ìøĵ #” r#ä # ß’qã4?ã {qèz Š $B9r ÇÏÈ šc qß=ë ƒ
èôn ‘ ’Î p/$) Å9$Ÿè _ ÑÜÎ$gg2 Nď“ß _ $B=ù ÇÏÈ šc qèJè ƒ {q$Ÿ2 $JÎ ¢ş ÍFÿ
#Œ$B Oßæ {qèŵr {q8$% ÇÏÈ bqè»¡ 9 Nä3R ĵ ÿèŧ$ $gÿ& bËsã b@ ße ï‹Å&
ÒÕß– ¾ìÎ Þ&r ÞÈ/ @ħ ¾ìÎ ä!` `Jär ÅÎ J$í #qß ßÉÿR {q8$% ÇÏÈ šc rßÉÿ?
{q8$% ÇÏÈ ûüÏ»™ $Zä $Br ÇÙ ó{ $’Î ‰Åÿ $Z¥Å $B OĢôÎæ ß) 9 ‹ł $? {q8$% ÇÏÈ
¼¢Ü“_ qßù ¾ÏFôn ‘ ’Î ‰É ã `B ¼¢Ü“_ {q8$% ÇÏÈ ûüÎÉ»Ÿ2 ÒÇZä bĵ ÿ¢Ü“_ $Jù
ÇÏÈ šú üÏÎ»@9$“ Ìþ 7Ï‹ .

یوسف: ۶۸-۷۵

او کله چې (مصر ته) هماغسې ننوتل چې خپل پلار ورته ویلي وو، هغه د الله هیڅ پرېکړه نه ترې دفع کوله، دا خو د یعقوب علیه السلام په زړه کې هسې له یوې هیلې پرته بل څه نه وو چې تر سره ئې کړه او یقیناً چې دی د هغه علم خاوند وو چې مونږ ورښودلی وو، خو ډېر خلك نه پوهېږي. او کله چې د یوسف (علیه السلام) محضر ته ننوتل؛ خپل سکه ورور ئې په خپل څنګ کې کښېناوو او وئې ویل: زه ستا هماغه (ورك شوی) ورور یم، پر هغه څه چې دوی کول مه مأیوسه کېږه! او چې کله ئې دوی په سامان سمبال کړل، نو د اوبو لوښی ئې د خپل ورور په پېټي کې کښېښود، بیا جارچي غږ کړ: کاروانیانو! تاسې حتماً غله یاست! دوی مخ ورواړاوو او وئې ویل: څه شی لټوئ؟ ورته وئې ویل: شاهي پیمانه لټوو، هر څوك چې هغه راوړي د یوه اوښ بار د هغه شو او زه د دې ذمه وار یم. دوی وویل: په خدای قسم، تاسې پوهېږئ چې مونږ د دې لپاره نه یو راغلي چې په ځمکه کې فساد وکړو او مونږ غله نه یو. ورته وئې ویل: که چېرې دروا غجن وئ نو جزا به ئې څه وي؟ هغوی وویل: جزا به ئې دا وي چې د چا په پېټي کې پیدا شو هغه به په بدل کې اخیستل کېږي، مونږ ظالمانو ته داسې سزا ورکوو.

یعني د یعقوب علیه السلام زامن د پلار له توصیې سره سم ښار ته ننوتل، پلار

په خپلې دې توصيې سره نه شو کولای له دوی څه دفع کړي، فقط د دې توصيې حاجت ئې په خپل زړه کې احساس کړ، چې تر سره ئې کړه، د ده توصيې او ويناوې د هغه علم له مخې وې چې الله تعالی ورپه برخه کړی وو، ټولې خبرې ئې عالمانه وې، ډېر خلك په دې حقايقو نه پوهېږي، کله تدبير د توکل منافي ګڼي، کله احتياط په الهي مقدراتو او په قضا او قدر د ايمان مغاير بولي او کله پر خدای ايمان او پر الله تعالی توکل په دې معني نيسي چې ځان تقدير ته وسپاري او له هر ډول تدبير نه لاس په سر شي.

د قرآن له وينا معلومېږي چې يوسف عليه السلام خپل سکه ورور په مناسب وخت کې خپلې خوا ته غوښتی، د احوال پوښتنه ئې ترې کړې، ده د نورو خبرو په ضمن کې د خپل ورور د ورکېدو قصه ورته کړې او يوسف عليه السلام ورته ويلي: زه ستا هماغه ورك شوی ورور يم، د خپلو ورونو په ناروا وو کړو وړو مه مأيوسه کېږه، داسې څه ترتيب نيسم چې ته له ما سره پاتې شې او ورونه دې کور ته ولاړ شي او غله له ځانه سره يوسي. د همدې لپاره ئې خپلو موظفو کسانو ته لارښوونه کړې چې د (غلې او اوبو پيمانه) د ده د سکه ورور په پېټي کې په پټه کېږدي او بيا اعلان وکړي چې شاهي پيمانه ورکه شوې ده او حتماً کاروانيانو غلا کړې ده، چا چې راوړه او يا ئې وښودله د يوه اوښ بار غله به ورته انعام ورکوو، د يوسف عليه السلام ورونو وويل: مونږ نه غله يو او نه د فساد لپاره راغلي يو، دلته مجبوريت راوستي يو، که چېرې په مونږ کې هر څوك غل وخوت، سزا به ئې دا وي چې د همدې غلا په بدل کې به ئې تاسو ته سپارو...

قرآن دلته څو خبرې لري چې زياته توجه غواړي: فرمايي:

$RةôÏ š• ÿ‹. ïn‹Å& ä!æŕ `Ë $g_•÷ GŏŸ$ŠÏé ïn‹Å& ä!æŕ ÿÏ©% óOçGó‹ãŧ'Î &‰6ù

ãs±®`B ÑM»_‘Š Bùö®R ª! $ä$±„ b& wÎ) Å ÎJ%$Èš ’În$z & ‹ ę Ïùi b%. $B #ÏŠqã

ÇÐÏÈ Oŝîæ Aùë “ Ë @à2 -öùr

يوسف: ٧٦- ٧٦

د دې آيتونو خلاصه دا ده: (تلاشي پيل شوې، لومړی د نورو پېټې پلټل شوي او په پای کې د ده د سکه ورور او د هغه له پېټې ئې پيمانه راايستلې، دا يو الهي

تدبیر وو چې یوسف علیه السلام ته ښودل شوی، د مصر د قوانینو له مخې ده خپل ورور نه شو راګرځولی، الله تعالی چې چا ته وغواړي پوهه او حکمت ورپه برخه کوي او په همدې حکمت سره د هغه مقام او منزلت لوړوي، خو هیڅوك دې په خپل علم او حکمت نه غره کېږي، په دې دې خبر وي چې د هر پوه په سر بل پوه شته.

د دې وینا په اړه څو خبرې په پام کې ولرئ:

- قرآن د بایبل د وینا برعکس دا ورك شوی شی کله د سقایة (د اوبو څښلو لوښی) او کله ئې صواع (پیمانه) بولي، له دې نه معلومېږي چې دا لوښی سطل یا لویې کاسې ته ورته لوښی وو چې هم د اوبو لپاره کارېدو او هم د پیمانې لپاره، د بایبل دا ادعا غلطه ده چې دا د یوسف علیه السلام د شرابو جام ګڼي، د پاچا د شرابو جام داسې په میدان نه وي پروت چې د غلو دانو پېرلو لپاره راغلي خلك ئې غلا کړی شي!!
- له دې نه دا هم معلومېږي چې د مصر د هغه وخت ټولنه یوه مدني ټولنه وه، نظم او قانون په کې حاکم وو، چارواکو او څواکمنو واکدارانو هم د قانون خلاف کار نه شو کولی، د یوسف علیه السلام په څېر څواکمن کس هم نه شو کولی خپل ورور بې دلیله بندي کړي او یا ئې له ځان سره تم کړي، دې ته اړ وو چې څه قانوني چاره ورته ولټوي.

دلته قرآن یوه عجیبه صحنه انځوروي، له یوې خوا د یوسف علیه السلام لوی زغم او صبر او له بلې خوا د ده په ضد د ورونو زړه او ژوره کینه په کې انځور شوې، فرمایي:

Óğ9 $dÏ‰ÿãŠ9r ¾ïÅÿR ’Î ß# ßqã$dS™'ù @ö% `Ë ¼ãÓ& -•™ ô)ù ¸ø]ó„ bÎ (ç6%

ÇÐÐÈ šc qàÅÁ? $JÎ ã=ã& ª!$r $Z 6 B@ ÓŖ& A$% یوسف: ۷۷

(ورونو) ئې وویل: که ده (نن) غلا کړې، نو سکه ورور ئې تر ده د مخه غلا کړې!! (یوسف علیه السلام) دا خبره په خپل زړه کې وساتله (د دوی د دې تور او اتهام په ځواب کې ئې څه ونه ویل) او هغوی ته ئې (د خپل زړه دا خبره ښکاره نه کړه چې) وئې ویل: تاسو په ډېر بد مقام او حالت کې یئ او الله تعالی ستاسو د وینا په

حقیقت ښه پوه دی.

ګورئ چې له یوې خوا ئې ورونړو لا خپله ژوره کینه نه ده هېره کړې او اوس هم د ده په ضد د زړه بړاسې په داسې ناروا تورونو سره راباسي او له بلې خوا یوسف علیه السلام لا پرې مهربانه دی، نه غواړي ځواب ورکړي او له ځانه دفاع وکړي، د دوی په حال افسوس کوي، بیا ئې هم تصمیم دا دی چې دغه حسود او کینه کښ ورونړه ئې خوا ته راشي او د ده په څنګ کې ژوند وکړي!! قرآن په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې د پیغمبرانو علیهم السلام شأن داسې وي، د پیغمبرانو علیهم السلام په لار تلونکي مشران باید داسې وي، د یوه صالح مشر ځانګړتیا دغه ده، باید داسې لوی زغم او لوی زړه ولري او له خپل قدرت نه په استفادې سره له چا نه خپل غچ او انتقام وانخلي.

`Ë 7 1•R $R̂ ỹqR% 6 B $R‰n& õã, ù #Žê. $V,ø© $Ï& ỹä bÎ ä/ĩè¯$$ $kš»¯ {q$%

#Ĩ $R̂ ỹq‰Ýã $Yè»FB $R6 `r `B žv̂ ‹ «Ų b& «! $Œ$èB A$% ÇÑÈ šú üŽÅ¡é B$

žc & {þG=è? b9& bdč̂ŸY2 A$% $ŝN {qŸÃ=z q$B {qÝ«¯Ö$$B=ù ÇÑÈ šc qB̂»à©

Ú ö¤ $y•ò ô=ù # Ïqã'Î ó̂Û $B @6 `Ër «! $`Ë $Õq̂B Nã«øæ ‹ z& 6% bä$/&

{qèq)ù bä‹Î& #‹Ĩ {þàÅ ö$ÇÑÈ ûüÜÅ»tø$öz qèr 'í ª! $Nãt/ ‹& þî& þí bŒÜ ú@m

ÇÑÈ ûüÅÿ»m É øó‹ $Zà2 $Br $Zðîæ $JÎ žv̂ $R6í- $Br -•™ 7 Z$žc Ĩ R/'̈»7

@/ A$% ÇÑÈ šc qè%»|Á 9 $R̂r $kŽÏ $Zùù ÓÉ$Ž•è$ $kŽÏ $Zà2 ÓÉ$p/ö) $Ë«Ör

qè ¼qR̂ $èšïd ôĝÎ Óĩ‹ïÜ b& ª! $Ó|¤ã @šïd ž6Á ù #×ß bäÝ3R& bä9 ®9§™

ÇÑÈ ÐšÅ6 s$ÐšÎè$ یوسف: ۷۸- ۸۳

(د یوسف ورونړو) وویل: عالیقدره! رښتیا درته وایو چې دی ډېر عمر خوړلی سپین ږیری پلار لري (د ده بېلوالی نه شي زغملی)، د ده په ځای له مونږ نه یو تن په

اسارت ونیسه، مونږ دې له نېکانو څخه بولو. وئې ویل: خدای ته پناه وړم چې له هغه چا پرته چې خپله متاع مو ورسره موندلې بل څوك په اسارت ونیسو، په هغه صورت کې خو به د ظالمانو له ډلې څخه وو. نو کله چې ترې ناهیلې شول، د پټو خبرو لپاره ګوښې ته (له خلکو بېل) شول، مشر ئې وویل: مګر دې ته مو پام نه دی چې خپل پلار مو د الله په نامه ژمنه درنه اخیستې؟ او تر دې د مخه مو چې د یوسف په اړه تېری کړی وو؟ زه خو به تر هغه دا ځمکه هیڅکله پرې نږدم چې یا مې پلار اجازه راکړي او یا الله تعالی زما په اړه کومه پرېکړه وکړي او هغه تر ټولو غوره حکم کوونکی دی. پلار ته مو ورشئ او ورته ووایئ: زوی دې غلا وکړه، دا شهادت مو له هغه پرته په بل څه نه دی ولاړ چې مونږ په خپله پرې پوه شوي یو (په خپلو سترګو مو ولیدل چې غلا شوی مال د ده له پېټي راووت، دا کار ئې زمونږ په غیاب کې کړی) او مونږ خو په غیاب کې د ده څارنه او ساتنه نه شوی کولی. له هغه کلي چې په کې وو او له هغه کاروانه چې په کې راغلو پوښتنه وکړه، ډاډه اوسه چې مونږ رښتوني یو. وئې ویل: داسې نه ده؛ بلکې ستاسو نفسونو کوم کار درته ښایسته کړی، نو (زما دې) غوره صبر وي، امېد دی چې الله تعالی ټول راته راولي، بې شکه چې هغه باحکمته پوه دی.

په دې آیتونو کې څو اساسي مطالب د غور وړ دي:

- یوسف علیه السلام غواړي چې خپل سکه ورور له ځان سره وساتي، دا موضوع ورته خاص اهمیت لري؛ خو د مصر د حاکم نظام او موجوده قوانینو له مخې نه شي کولی هغه په اسارت ونیسي او له ځان سره ئې وساتي، د ده د ورونو دې وینا ورته کار آسانه او ستونزه ئې ورته حل کړه چې وئې ویل: له هر چا سره چې پیمانه پیدا شوه د غلا په جرم دې زنداني شي، الهي تدبیر د ده مرسته وکړه، الهي تدبیر داسې دی چې د دښمن خبره په خپله د دښمن د غاړې غړوندی شي، په خپل اینښي دام کې ئې پښه ونښلي، تېښه د بل لپاره پورته کړي خو خپله پښه پرې ووهي او هره تیږه چې پورته کوي پر خپل سر ئې لګېږي.
- له دې وینا معلومېږي چې د مصر پاچا لا ژوندی دی او د هغه قوانین په ټولنې

کې نافذ دي، یوسف علیه السلام په پیغمبرۍ نه دی مبعوث شوی او د مصر په نظام کې د پیغمبرۍ له حیثیت سره وظیفه نه تر سره کوي، د هغو خلکو رأیه سمه نه ده چې په دې نظام کې د یوسف علیه السلام د کار په استناد غواړي په غیر اسلامي نظامونو کې کار کول توجیه کړي، ځکه دا د ده له بعثت نه مخکې حالت وو.

• یوسف علیه السلام د خپلو وروڼو د ځواب له اورېدلو وروسته، ساتونکو ته هدایت ورکوي چې بارونه وپلټيځ، د پلټنې کار باید داسې وي چې هیڅ ته شك راپیدا نه کړي، نو ځکه ئې پلټنه د یوسف علیه السلام د نورو وروڼو له پېټو پیل کړه او په پای کې د ده د سکه ورور وار راغی او ورکه شوې پیمانه ئې ترې وښکله او د وروڼو له ژمنې سره سم ئې په اسارت ونیو.

• په دې آیت کې د دین لفظ داسې کارول شوی چې د دین حقیقت په ډېره واضحه توګه بیانوي، فی دین الملك فقره ښیي چې د اسلام له نظره دین یعني پر ټولنې حاکم نظام، یعني هغه نظام چې د انسان فردي او ټولنیز مناسبات او اړیکې تنظیموي او مشاجرې ئې حل و فصل کوي. دا سمه نه ده چې ځوك دین خاص مذهبي مراسم وګڼي او په عباداتو، اورادو او اذکارو کې ئې خلاصه کړي.

• د ژوند په هرې برخې کې چې چا ته پر نورو خلکو فضیلت او لوړوالی ورپه برخه شي، نو دې ته دې متوجه وي چې دا فضیلت خپل ذاتي کار ونه ګڼي او پرې مغرور نه شي؛ بلکې باید په دې باور وي چې د دې برلاسي او فضیلت منشأ او سرچینه الهي عنایت او پېرزوینه ده، باید باور ولري چې الله تعالی د هر سر د پاسه سر پیدا کړی او د هر پوه او عالم نه بر بل عالم، دا باور په انسان کې د غرور او تکبر احساس له منځه وړي او نه پرېږدي چې په ټولنه کې د ځان لاندې خلك تحقیر کړي او په سپکه سترګه ورته وګوري.

• د یوسف علیه السلام وروڼو چې لا ئې د یوسف علیه السلام په باب په زړه کې کینه درلوده او د ده سکه ورور ئې ښه نه ابسېدو، د دې صحنې په لیدو سره د خپل زړه بړاسې داسې وایستې: ورور ئې هم د ده په څېر وو، هغه هم غل وو!! د دې پر ځای چې له خپل ورور نه دفاع وکړي اپوته د هغه په ضد شهادت ورکوي، د دې

پر ځای چې د پېښې په اړه د شك او شبهې ځرګندونه وکړي او په دې کار کې د خپل ورور لاس لرل رد کړي، پر هغه باندې وارد شوی اتهام تصديقوي او صحيح ئې ګڼي او ادعا کوي چې دا کار د هغه له شأنه لرې نه دی، ورور ئې هم غل وو، د هيڅ شك ځای نه دی پاتې، په کار ده چې مجازات شي او په اسارت ونيولی شي!! يوسف عليه السلام ځواب نه ورکوي، د هغه څه له ويلو ډډه کوي چې زړه ئې غوښتل، له ځان سره وايي: لا مو هغه مخکنی بد خوی نه دی بدل شوی، لا له خپله ناروا دريځه نه يئ راکوز شوي، الله تعالی ستاسو د خبرو په حقيقت ښه پوهېږي.

• د ورونو حالت ډېر عجيب انځور شوی؛ چا ته چې يوه شېبه مخکې ئې غل ګڼي؛ وايي: د قدر وړه! د هغه پر ځای زمونږ يو تن په اسارت ونيسئ، هغه سپين ږيری پلار لري، مونږ له تا نه ډېرې ښېګړې ليدلې دي، په دې باب هم له مونږ سره احسان وکړه، ستا په څېر له يوه محسن نه د احسان طمع لرو!! يوسف عليه السلام په ځواب کې ورته وايي: الله تعالی ته پناه وړم چې يو بې ګناه سړی د يوه مجرم پر ځای مؤاخذه کړو، په هغه صورت کې خو به مونږ ظالمان وو!! قرآن په دې سره مونږ ته لارښوونه کوي چې يو د بل په بدل کې مجازات کول ظلم دی، پيغمبران عليهم السلام راغلي چې د داسې ظلم ټغر ټول کړي او دا هغه ستره خبره ده چې له يوې اسلامي ټولنې پرته ئې په بل ځای کې مثال نه شو موندلی، دا اوس په يوويشتمې پېړۍ کې د مجرم پر ځای د ده پلار، زوی او ورور ځورول کېږي، د قاتل په بدل کې د ده پلار، زوی او ورور وژل کېږي، د يوه کس د جرم په مقابل کې په کلي، قوم او حتی ملت بريد کېږي، په لسهاوو او سلهاوو کسان وژل کېږي.

• کله چې د ورونو ټينګار بې نتيجې پاتې کېږي او د خپل ورور له خوشې کېدو ناهيلې کېږي، نو له خلکو بېلېږي او په يوې ګوښې کې په ټيټ غږ په خبرو لګيا کېږي، مشر ورور ئې ورته وايي: آيا له پلار سره مو خپله کلکه ژمنه هېره کړې؟ تر دې د مخه مو د يوسف په اړه هم تېری وکړ؟ ما هوډ کړی چې تر هغه پورې به دا ځای نه پرېږدم چې يا مې پلار هدايت راکړي او يا الله تعالی خپله فيصله صادره کړي، زه د الهي فيصلې انتظار کوم، تاسې پلار ته ورشئ او ورته ووايئ چې زوی دې په غلا نيول شوی، ښه پوهېږو چې دا کار ئې کړی، صحيح ده چې مونږ بايد د ده

ځارنه او ساتنه کړې وی، خو هغه دا کار پټ او زمونږ له نظره لرې تر سره کړی، مونږ ځرنګه په غیاب کې د ده ساتنه کولی شوی؟ ته د هغه کلي له خلکو پوښتنه وکړه چې مونږ په کې اوسېدو او دا پېښه په کې وشوه، له هغه کاروان نه وپوښته چې مونږ ورسره یو ځای راغلو، ترڅو حقیقت درته څرګند شي او زمونږ ریښتینولي درته ثابته شي. له دې وینا نه څو خبرې جوته کېږي: لومړی دا چې د بایبل دا وینا غلطه ده چې ورونړو ئې د یوسف علیه السلام په وړاندې یوه بل ته ویلي چې مونږ په دې خاطر له دغو مصیبتونو سره مخامخ شوي یو چې له یوسف سره مو بد وکړل، داسې خبره هیڅ مجرم د نورو په وړاندې نه کوي، که څه هم ګمان ئې دا وي چې نور د دوی په خبرو نه پوهېږي، که ئې ویلو ته اړ شي نو په پټو غونډو کې او په ټیټ غږ ئې کوي، هغسې لکه چې قرآن د یوسف علیه السلام د ورونړو په هکله فرمایي. او دوهمه خبره دا چې مشر ورور ئې د دوی پر هغه فوري شهادت اعتراض کړی او دا ئې یوه غلطي ګڼلې چې خپل کشر ورور او یوسف علیه السلام ئې په غلا تورن کړل!!

که څه هم ځینو درنو مفسرینو (و ما شهدنا إلا بما علمنا و ما کنا للغیب حفظین) داسې تفسیروي: مونږ د هغه څه په اړه شهادت ورکوو چې علم پرې لرو او په خپلو سترګو مو لیدلي، خو له هغه څه خبر نه یو چې د پردې تر شا شوي، مونږ د خپل ورور له پښتې د پیمانې د وتلو صحنه ولیدله، نو ځکه وایو چې هغه غلا کړې ده؛ خو دا چې د پردې شاته څه شوي او چا دا کار کړی، له دې راز نه خبر نه یو. دا تعبیر د قصې له روح سره اړخ نه لګوي او څو اعتراضونه پرې کېږي:

الف: د (إن ابنك سرق) له فقرې په ډېر وضاحت سره څرګندېږي چې دوی د خپل ورور پر غلا تأکید لري او په هغه کې د شك او تردید ځای نهویني.

ب_ دوی داسې نه دي ویلي چې (وما شهدنا الا بما رأینا): او مونږ خو یوازې د هغه څه شهادت ورکوو چې په سترګو مو لیدلي، بلکې داسې ئې ویلي: (و ما شهدنا الا بما علمنا)) یعنې زمونږ شهادت د هغې غلا په هکله د پوهې له مخې ده، پوهېږو چې دا کار شوی، په حقیقت ئې باور لرو.

ج_ همدارنګه، نه دي ویل شوي چې: (و ما کنا للغیب عالمین) یعني مونږ له غیبه

خبر نه یو، بلکې ویل شوي چې (و ما کنا للغیب حافظین) یعنې مونږ څه ډول کولی شوی چې د ده ساتنه وکړو په داسې حال کې چې دا کار ئې زمونږ په غیاب کې او په پټه تر سره کړی؟

• بیا هم ګورئ چې حساس او هوښیار پلار د دوی خبرو ته د شك په سترګه ګوري، باور پرې نه کوي دا ځکه چې هم خپل کشر زوی ښه پېژني او هم دوی، حدس وهي چې خبره داسې نه ده، حقیقت بل څه دی، د دوی شهادت د عقدو او نفساني اغراضو محصول ګڼي او ورته وایي: داسې نه ده؛ بلکې ستاسو نفسونو کوم کار درته ښاېسته کړی، نو (زما دې) غوره صبر وي، امېد دی چې الله تعالی ټول راته راولي، بې شکه چې هغه باحکمته پوه دی. یعني الله تعالی په ټولو رازونو خبر دی او د هغه په هر کار کې حکمتونه نغښتي دي، امید دی هغه مې په دې مصیبت کې مرسته وکړي او ټول روغ رمټ راته راولي.

• دلته یعقوب علیه السلام د الله تعالی دوه صفات یادوي او وایي: هغه (باحکمته) (پوه) دی، په دې سره د یعقوب علیه السلام د زړه دوې خبرې افاده شوې: ۱- الله تعالی ښه پوهېږي چې دا پېښه ولې او څنګه رامنځ ته شوې؟! ۲- د الله تعالی هیڅ کار بې حکمته نه وي، امېد دی په دې کې هم مونږ ته کوم خیر او مصلحت مضمر وي. او دا هغه څه دي چې هر مسلمان ئې باید له مصیبتونو سره د مخامخ کېدو په مهال ووایي.

قرآن د بایبل د وینا خلاف د یعقوب علیه السلام حالت داسې انځوروي:

ÇÑÍÈ ÒŠà. qßù Ë“ß $šÆ Ë ç$Zšã ÕMÒ‹ß # ß'qã4?ã 4"™'»ƒ A$%r Ñ$ã 4‹q?r

šú üÅÎ»g$šÆ Ë bqã? ‡$Ê •m šc qã? 4® # ß'qãã2 õ? ‡àGý? «! $? ‡q$%

ÓÍ7»ƒ ÇÑÏÈ šc qß=è? Ÿw $B «! $šÆ Ë ß=ã&r «! $’‹Î pÎ“ãr ÓÉ ‡qãô& $JR Î A$% ÇÑÎÈ

`Ë ß§ «ƒ(ƒ Ÿw ¼çRÎ «! $Ç‡§ `Ë ‡qÝ«ƒ(? Ÿwr ÏŠÅ&r # ß'qã `Ë ‡qÝ¡ sFù ‡qçdÉ$

ÇÑÐÈ brãÿ»3ø$Éq) øŠÎ «! $Ç‡§ یوسف: ۸۴-۸۷

او له دوی ئې مخ واړاوو او وئې ویل: وای افسوس د یوسف په حال! له غمه ئې د

سترګو تور سپين شو (سترګې ئې بې نوره شوې) او هغه د غمونو زغمونکی وو (خپل غمونه ئې زغمل)، (زامنو) ورته ويل: په خدای قسم، تل يوسف دومره يادوې چې غم ځپلی (او له ډېرو اندېښنو به ويلي) شې او يا به هلاك شې. وئې ويل: زه خو خپل غم او خفګان خدای ته ژاړم او له الهي علومو نه په هغه څه پوهېږم چې تاسې پرې نه پوهېږئ (زه له الله تعالی شکايت نه کوم بلکې الله تعالی ته شکايت کوم)، زما زامنو! لاړشئ! يوسف او د هغه ورور ولټوئ او د خدای له رحمته مه نااميده کېږئ، د خدای له رحمته له کافرې ډلې پرته بل څوك نه نا اميده کېږي)

يعني نوي داغ زوړ داغ تازه کړ، د کشر زوی نيونه د يعقوب عليه السلام د زړه زخمونه نورهم ژور کړل او د خپل زړه ژور او سوځند درد ئې په دې الفاظو بيان کړ: (يا اسفی علی يوسف)، خو دا د زړه چيغه ئې په ګوښه کې، له خپلو زامنو نه لرې او له الله تعالی سره د راز او نياز پر وخت، د زړه له تله وايسته، په داسې حال کې چې د يوسف له غمه ئې دومره ژړلي وو چې د سترګو ليد ئې کم شوی او ړوندېدو ته نږدې شوی وو، هره اندېښنه به ئې په خپل زړه کې زغمله او نه ئې پرېښوده چې غم او خفګان ئې نورو ته څرګند شي. خو دا ئې نه شوی کولی چې د سترګو اوښکې تمې کړي، د خدای پيغمبران او اولياء همدغسې دي، له سختو آزموينو سره مخامخ کېږي، د خدای په لاره کې دردونه او رنځونه ويني، خو له صبر او زغم نه کار اخلي، تل صابر او شاکر وي، د خپل غم او غصې په باب يوه خبره هم پر ژبه نه راوړي، شکوه او شکايت نه کوي، څومره چې له ډېر غم او درد سر ه مخامخ کېږي، همدومره ئې خپل رب ته تضرع او زاري زياتېږي او الله تعالی د خپل صالح او مخلص بنده دغه حالت خوښوي، الله تعالی د خپل بنده قرب خوښوي، آزمېښتونه، کړاوونه او ستونزې انسان خپل رب ته ورنږدې کوي او اړيکې ئې له الله تعالی سره مزيد ټينګوي او مزيد قوت وربخښي، له دردونو او کړاوونو سره د مخامخ کېدو پر وخت د هغو مؤمنو مبارزينو تګلاره همدا ده چې د انبياوو عليهم السلام خط تعقيبوي، صبر کوي، خپل غمونه زغمي، جزع و فزع نه کوي، چيغې نه وهي، خپل سر او مخ په څپېړو نه وهي، خپلې جامې نه شلوي، خپل غم او خفګان زغمي او له

ځرګندولو ئې ډډه کوي، په خلوت کې خپل رب ته خپل شکايتونه وړاندې کوي او د خپل درد علاج ترې غواړي، يوازې د اوښکو په بهېدو بسنه او اکتفاء کوي، هغه اوښکې چې بې اختياره بهېږي. الله تعالی ته اوښکې تويول او په خلوت کې د غم او خفګان ځرګندونه د ايمان نخښه ده او له الله تعالی نه شکايت او په ريا سره اوښکې تويول د نفاق علامه ده.

حسود او کينه کښ زامن، د پلار له خولې، په وار وار د يوسف عليه السلام د نوم له اورېدو او د ده له غمه د اوښکو په تويولو لازيات عقده من کېږي او ورته وايي: دا د يوسف (عليه السلام) ډېره يادونه پرېږده، دې حالت ته ئې ورسولې، پر ځان رحم وکړه، آيا تر هغه به ئې وير کوې چې له پښو ولوېږې او ومرې؟ ستا دا بې صبري به ستا د هلاکت سبب شي او هغه ځای ته به دې ورسوي چې انسان پر الهي قضا باندې اعتراض کوي او همدا ئې د هلاکت لامل شي! پلار په ځواب کې ورته وايي: زه له الله تعالی شکايت نه کوم؛ بلکې خپل شکايتونه الله تعالی ته وړاندې کوم، د خپلو دردونو د علاج درمل ترې غواړم، هغه ته زاري کوم، پر دين او غوښتنو ئې او پر ايمان او لوازمو ئې تر تاسو ډېر ښه پوهېږم. زامنو! ولاړ شئ، يوسف (عليه السلام) او ورور ئې ولټوئ او د الله تعالی له رحمته مه مأيوسه کېږئ؛ ځکه چې يوازې کافر د الله تعالی له رحمته نا امېده کېږي.

قرآن د بايبل د وينا په خلاف فرمايي چې د يوسف وروڼه درې ځلې مصر ته د غلې لپاره تللي او په همدې درېيم ځل يوسف عليه السلام ځان ورمعرفي کړی او جريان د يوسف د سورې په ۸۸-۹۳آيتونو کې داسې معرفي کوي:

Å ŧ'ù p8 _ "B pè» ÒÎÎ $Z¥Å r žØ 9$$Z=dl&r $Z¡¡ B â¯íè$$$k$Š»7 (q8$% ïhøã (qèz Š $B=ù

Lèèù $B Lèô Îæ @d A$% ÇÑÑÈ šú üÏÏÏ ÁF3$$ " Ìør ©$bÎ $Zšøã ø£ Á ?r Ÿø3$$$Z9

B# ß'qãB& A$% B# ß'qã MRY(7Rä& (p$% ÇÑÒÈ šc qê»_ ôÕR& ß) ï‹Å&r # ß'qã

•ô & B‹Ôãw ©$ c îù žÏÁ ƒr Ę̈ƒ `B ¼çR) $Zšøã ª! $ Æ B 6% ÓÅ& ‹»dr

A$% ÇÓÈ šú üÏÜ» , 9 $Zà2 bÎr $Zšøã ª! $8•0#ä 6)9 « $? (q8$% ÇÔÈ šú üÏÅó 3$$

ÓÂ ‹Ü)Î {qçdõ$Ç¦ÌÈ šú üÜÏm°S$Ñmö qèr Ñã9 ª! $ãÿó Pö×$Ñãøæ | = ƒÎ?ø Ÿ

Ç¦ÌÈ šú üèJô & Ñà6 Îd'Î † Îqêûr #ŽÅ / ÏNû ’Î&Ïhô r 4?ã qç}Ñù # ‹ »d

کله چې د ده محضر ته ننوتل؛ نو وئې ویل: عالیقدره! مونږ او زمونږ کورنۍ کړاوونو ځپلې یو، له ناڅیزې متاع سره راغلي یو، (زمونږ ستونزو ته په پام سره او پرته له دې چې زمونږ د متاع مقدار او ارزښت ته نظر وکړې) پوره پیمانه را او (څه) د صدقې په توګه راکړه، بې شکه چې خدای صدقه ورکوونکو ته اجر او بدله ورکوي. وئې ویل: آیا پوهیږئ چې تاسو له یوسف او ورور سره ئې په ناپوهۍ کې څه وکړل؟ هغوی وویل: آیا په رښتیا ته یوسف یې؟ وئې ویل: هو! زه یوسف یم او دا مې ورور دی، یقیناً چې خدای پر مونږ احسان وکړ، ځوك چې تقوی غوره کړي او (د مصایبو په وړاندې) صبر وکړي، نو خدای هیڅکله د دغو نېکانو اجر نه ضایع کوي. هغوی وویل: پر خدای قسم چې الله (تعالی) تا ته پر مونږ غوره والی درکړی او یقیناً چې مونږ خطا کوونکي وو. وئې ویل: نن هیڅ پړه درباندې نه شته، خدای دې بخښنه درته وکړي او هغه تر هر رحم کوونکي زیات رحم کوونکی او مهربانه دی. زما دا کمیس یوسئ او زما د پلار پرمخ ئې وغوړوئ، لیدونکی به شي او خپله ټوله کورنۍ ما ته راولئ.

د یوسف علیه السلام ورونه د پلار په وینا بیا د مصر په لوري خوځېږي، خپله پاتې ناڅیزه شتمنۍ هم له ځانه سره اخلي تر څو نوره غله پرې واخلي، لوږې او فقر ځپلي، په ډېره پریشانه وضعه مصر ته ننوتل او د یوسف علیه السلام په حضور کې حاضر شول او هغه ته ئې وویل: عالي قدره! پر مونږ ډېره بده ورځ راغلې، څه مو چې کور کې درلودل ټول خلاص شوي، له لږې شتمنۍ سره درته راغلي یو، هیله من یو چې زمونږ ناڅیزې پانګې ته له پامه پرته هماغه پخوانی مقدار غله راکړې، له تا نه د صدقې طمع لرو، یوسف علیه السلام د خپلو ورونو خوار و زار حالت، د صدقې او خیرات غوښتلو په وړاندې خپل سیك له لاسه ورکړ، د هغوی له دردو ډکو خبرو بې تابه کړ اوښکې ئې له سترګو وخوټېدې او له دې پرته ئې بله چاره نه

مونډله چې ځان ورمعرفي کړي او ورته ووايي: آيا پوهېږئ چې د ناپوهۍ پر مهال مو له يوسف عليه السلام او د هغه له ورور سره څه وکړل؟ وروڼو ئې دا تصور نه شو کولی چې دا اوس يوسف عليه السلام ته مخامخ ولاړ دي، په حيرت سره ئې وپوښتل: آيا په رښتيا ته يوسف يې؟!! هغه په ځواب کې وويل: هو! زه يوسف يم او دا مې ورور دی! خدای پر مونږ احسان وکړ او دا د الله تعالی نه بدلېدونکی او ثابت سنت دی چې څوك د تقوی لار غوره کړي او د ستونزو په وړاندې صابر وي، نو اجر ئې د ده په خوا کې خوندي او محفوظ دی، حتماً به ئې ترلاسه کوي، الله تعالی ئې هڅې هيڅکله نه عبث کوي او اجر ئې نه ضايع کوي.

قرآن د يوسف عليه السلام قصه، له دې تېول تفصيل سره د دغو څو خبرو د اثبات لپاره کوي چې يوسف عليه السلام خپلو وروڼو ته وکړې: الله تعالی د متقيانو او صابرانو اجر نه ضايع کوي، چا چې له دوی سره جفا کړې تېيټ سر به ئې په وړاندې ودرېږي، په خپلې خطا او د دوی په حقانيت به اعتراف کوي. دا دی ګورئ چې د تقدير ځواکمنو لاسونو د يوسف عليه السلام وروڼه هغه ځای ته نابېره، بې خبره او د خپلو عزايمو او ارادو خلاف رسولي او د هغه حقيقت په اعتراف ئې اړ کړي چې له هغه نه د تېښتې لپاره ئې کومې جفا ګانې نه وې چې له يوسف عليه السلام سره ئې ونه کړې، کومې هڅې نه وې چې وئې نه کړې او کوم تدبيرونه نه وو چې وئې نه سنجول... خو دا دی نن د تقدير مضبوطو او ځواکمنو لاسونو د هغه چا په وړاندې ودرولي چې دوی ئې پر ښېګړو له اعتراف نه تېښته کوله او دې ته حاضر نه وو چې ومني الله تعالی يوسف عليه السلام ته پر دوی غوره والی ورکړی، له چا سره چې دوی ناروا رقابت او سيالي کوله، هغه ئې د وژلو وړ ګاڼه، نن د هماغه چا د صدقې طمع لري، د ده احسان ته ئې سترګې نيولې دي، هغه په پرله پسې ډول خپل محسن ګڼي او غوره شخصيت ئې بولي او هر ځل د خپلو خبرو په پيل کې هغه ته عزيز او عالي قدر وايي. دا هماغه يوسف دی چې دوی ورسره کينه او حسد کاوو، هماغه شخص چې دوی کوهي کې واچاوو او کلونه ، کلونه ئې د هغه کينه په زړه کې وپالله او فقط څو ورځې مخکې او له شلو کلونو وروسته ئې هغه ته (غل) وويل!! عجيبه له عبرتونو ډکه صحنه ده!! د تقدير لاسونه څومره

ځواكمن دي؟ څنګه مغرور، متعصب او كينه ور غاړه غړوونكي په ګونډو كوي؟ څنګه ئې د حقيقت اعتراف ته اړ كوي؟!!

خو راشئ وګورئ چې د قرآن د دې قصې اتل، يوسف عليه السلام د بريا او فتحې په وخت د خپل مغلوب سيال او رقيب سره څنګه چلند كوي او په دې سره مونږ ته څه لارښوونه كوي او كوم درسونه راكوي؟!!

د يوسف عليه السلام كريمانه او له عظمته ډك ځواب د ده د شخصيت جلال او عظمت په ډېره ښه توګه ننداري ته ږدي او دا ښيي چې د خپلو وروڼو ټولې جفا ګانې ئې هېرې كړې دي او په لطف، مهربانۍ او زړه سوي سره چلند كوي، فرمايي: ډاډه اوسئ چې نه مو ملامتوم او نه كوم اعتراض درباندې لرم، ما بخښلي ياست، الله تعالى دې هم تاسو ته بخښنه وكړي، په دې باور ولرئ چې الله تعالى ډېر او تر هر چا زيات مهربانه دى. دا چې قرآن ولې دا قصه په دومره تفصيل سره رااخيستې او په دې كې خپل مخاطب ته څه پيغامونه لري، په دې هغه وخت ښه پوهېدى شو چې د پيغمبر صلى الله عليه وسلم هغه وينا خپلې مخې ته كېږدو چې د مكې له فتحې وروسته ئې خپلو زړو دښمنانو ته وكړه، كله چې له لس زره فاتح فوځ سره په داسې حال كې مكې ته ننوت چې هيچا ئې د مقابلې توان په خپلو متو كې نه ليدو، دښمنان ئې يا وتښتېدل او يا ئې د ځان د ژغورلو لپاره هغو پناه ځايونو ته پناه يووړه چې پيغمبر عليه السلام ټاكلي وو، الهي وعدې ترسره شوې، د يوسف د سورې په ترځ كې چې كومې وړاندوينې شوې وې او پيغمبر عليه السلام ته دا ډاډ او اطمئنان وركړى شوى وو چې ستا مخالفين به هم د يوسف عليه السلام د وروڼو په څېر ستا په وړاندې ټيټ سر ودرېږي، همداسې وشول، رسول الله صلي الله عليه وسلم د فتحې په دوهمه ورځ، په داسې حال كې چې د قريشو ټول مغرور سرداران د ده په وړاندې د مغلوبو اسيرانو په څېر، په يوه ليكه، له شرم او خجالت نه ځوړند سرونه ولاړ وو، ده د يوه مهربان او دروند ورور په توګه ورته وويل: له ما نه د كومې معاملې توقع كوئ؟ هغوى په ځواب كې وويل: له خپل كريم ورور نه، چې زمونږ د كريم ورور زوى دى، د عفوې او بخښنې انتظار لرو! له ځنډه پرته ئې وفرمايل: هغه څه در ته وايم چې زما ورور يوسف عليه السلام خپلو وروڼو ته ويلي

وو:
(لاتثريب عليكم اليوم)
اذهبوا وانتم الطلقاء
نن هيڅ ملامتيا دربانديږ نه شته،
درومئ تاسو آزاد ياست!

د قصو په اړه د بايبل او قرآن تر منځ نه يوازې له دې پلوه ژور توپيرونه شته چې د قرآن وينا، د بيان اسلوب، الفاظ او جوړښت ئې ډېر دقيق، خوندور او اغېزناك دي، هر لفظ ئې په ډېر دقت سره غوره شوی او په خپل مناسب او ښايسته ځای کې کارول شوی او هر يو خاص مطلب افاده کوي، خو د بايبل داسې چې يوه برخه ئې د بلې برخې متناقض، الفاظ او د جملو ترکيب ئې له رکاکتونو ډك، نه ئې عقلمن انسان منلی شي او نه د ادبي سليقې خاوند ترې خوند اخيستی شي، بلکې له دې پلوه به هم د دواړو ترمنځ ژور توپير وګورئ چې د قرآن قصې ځانګړې موخې او اهداف تعقيبوي، هره قصه د يوه ستر مطلب د ښه توضيح لپاره وړاندې کوي، په هرې قصې کې لارښوونې او درسونه لري، خو د بايبل قصې فقط قصې او شجرې دي، د يوسف عليه السلام قصه ئې يوه ښه بېلګه ده، دا قصه په قرآن کې په دومره ښايسته او خوندورې بڼې کې راغلې چې د قرآن هر مينه وال ئې په ډېرې آسانۍ سره حفظ کولی شي، په عربي هېوادونو کې خو وضعيت داسې دی چې اکثر امامان په دې خاطر په لمانځه کې د دې سورې له قرائته ډډه کوي چې که احياناً په کې غلط شي نو له ډېرو خواوو به فتحه ورکول کېږي. په همدغې خوندورې او آسانې سورې کې د الله د لارې مجاهدينو ته هومره ژورې او پراخې توصيې او لارښوونې شوې چې هر مجاهد ته ئې يادول ضروري برېښي.

دا هم د قرآن يو ستر اعجاز دی چې د نزول له نېټې تر ننه په مليونهاوو خلکو هغه حفظ کړی، تاسو به په ټولې نړۍ او ټول بشري تاريخ کې هيڅ داسې مذهبي او غير مذهبي، د شعر يا د نثر کوم کتاب ونه مومئ چې د قرآن په اندازه حافظان ولري!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: دا ولې تاسو په خپل اوږده تاريخ کې د بايبل محدود شمېر حافظان هم نه لرئ؟!! ځواب ئې څرګند دی؛ انسان هغه کلام ژر

حفظ کولی شي چې د زړه دړه ئې ورته پرانیستلې شي، له عقل سره ئې اړخ ولګوي، محتوی ئې لوړه او د الفاظو ترکیب ئې خوندور وي، باور وکړئ چې ما په ټول بایبل کې یوازې د داوود مزامیر داسې وموندل چې څه نا څه د انسان د زړه دروازه ورته خلاصه شي او په هغه کې معنوي او ادبي خوند او ښکلا احساس کړي، له دغو څو پاڼو پرته نور په ټول بایبل کې څوك دا خوند او ښکلا نه شي موندلی.

یوسف علیه السلام د خپلو ورونو له خبرو پوه شوی وو چې عزتمن پلار ئې د ده په فراق کې ړوند شوی، خو دی په داسې موقعیت کې نه وو چې مصر پرېږدي او د خپل ګران پلار لیدو ته ورشي، د قرآن له وینا معلومېږي چې په دې وخت کې دی د مصر د واکمنۍ پر تخت ناست وو، خو د بایبل وینا دلته هم د نورو مواردو په څېر له تناقضاتو ډکه ده، یوې خوا ته د یوسف علیه السلام د ورونو له قوله داسې حکایت کوي: پلار ته ئې وویل: یوسف ژوندی دی او د ټول مصر حاکم دی، خو له بلې خوا وروسته لیکي چې یوسف د فرعون حضور ته ورغی او ورته وئې ویل: زما پلار او ورونه له خپلو رمو، ګلو او هر څه سره چې درلودل ئې له کنعانه دلته راغلي او په جوشن کې ځای په ځای شوي، خپل هغه پنځه ورونه ئې هم ورمعرفي کړل چې له ځان سره ئې راوستي وو!! د بایبل په وینا کې نه یوازې له دې پلوه تناقض شته چې ورونو ته ئې هغه خبره منسوبوي او بیا دا خبره کوي؛ بلکې له دې پلوه هم چې وایي: پلار او ورونه له رمو، ګلو او هر څه سره راغلي، په داسې حال کې چې له دې د مخه ئې په وار وار لیکلي چې له ډېرې لوږې او فقره ئې د مرګ وېره وه!! څوك چې ګلې او رمې لري ولې به د غلو دانو لپاره خپلې ګاڼې خرڅوي، قحطي خو تر انسانانو مخکې څاروي ځپي، مالداران هغه وخت له ستونزو، لوږې او فقر سره مخامخ کېږي چې خپل څاروي له لاسه ورکړي. د مصر د پاچا لپاره د فرعون نوم راوړل په خپله یوه غلطي ده ځکه د غرب د دائرة المعارف له مخې هم په دې وخت کې د مصر پاچایان د فرعون په نامه نه یادېدل.

یوسف علیه السلام خپلو ورونو ته وویل: زما دا کمیس له ځان سره یوسئ او د پلار پر مخ ئې وغوړوئ، چې سترګې ئې روښانه شي، بیا ټوله کورنۍ زما خوا ته

راولئ. د ده احساس دا وو چې پلار ئې په دې وجه د خپلو سترګو نور له لاسه ورکړی چې د ګران زوی د مرګ خبر ئې په داسې حال کې اوربدلی چې په وينو سور ځيرې کميس ئې مخې ته پروت وو، دا د ده مهربان بوډا پلار ته درنه ناڅاپي صدمه وه، د ده پر زړه او دماغ دا سخت ګوزار د دې باعث شوی چې له امله ئې د سترګو نور له لاسه ورکړي، يوسف عليه السلام په خپل پيغمبرانه فراست سره وانګېرله چې د زوی د ژوند زېری او هغه کميس چې د زوی بوی ترې احساسېږي، دا به هغه لويه صدمه جبران کړي چې له امله ئې د پلار سترګې بې نوره شوې. نو ځکه ئې په اطمئنان سره وويل: يأت بصيراً: سترګې به ئې روغې او روښانه شي.

دلته قرآن د يعقوب عليه السلام په اړه يوې داسې خبرې ته اشاره کوي چې خاصه توجه غواړي، قرآن کريم يعقوب عليه السلام د يوه دراك او حساس شخصيت په توګه معرفي کوي، داسې چې له مصره کاروان د ده د ورك شوي زوی له کميس سره راخوځېږي، لا له مصره ډېر نه دی لرې شوی چې دی په کنعان کې د خپل زوی د کميس بوی احساسوي، خو بايبل بيا د ده په هکله داسې وايي: زامنو ئې ورته وويل: يوسف ژوندی او د ټول مصر حاکم دی!! خو ده تر هغه په دې خبرې باور نه کاوو چې ګاډي ئې وليدې!! قرآن داسې فرمايي:

{q8$% ÇÎÈ ÈrßLÿêb& Ïwöq9 # ßqã x/ÍÉ ßÅ¿ ' ÎþÎ) ßdq% š^ $% ÇÎÈ ... ÏM=Á ù $9r

... Çìã ... ÇÎÈ ...

R/'»/ {q8$% ÇÎÈ šc q3=è? ... $B ... A$% ...

qè ... ÇÎÈ ûüÏÜ» z $Zä $R $Z/q ... $Z9 ...

ÇÊÈ ... يوسف: ٩٤-٩٨

کله چې کاروان له (مصره) لرې شو؛ نو پلار ئې وويل: که مې بې عقله ونه ګڼئ زه خو (نن) د يوسف (عليه السلام) (خوږ) بوی احساسوم! ورته وئې ويل: په خدای قسم چې ته په خپلې پخوانۍ اشتباه کې يې (زاړه خيالونه دې غلطوي)!! نو کله چې زېری ورکوونکی قاصد راورسېد او (د يوسف) کميس ئې د ده پر مخ وغوړاوو ناڅاپه ئې

سترګې رڼې شوې، وئې ويل: نه مې وو درته ويلي چې د الله تعالی له لوري د راکړل شوي علم په وجه په هغه څه پوهېږم چې تاسو پرې نه پوهيږئ. دوی وويل: پلاره! زمونږ (د ګناهونو لپاره له الله تعالی نه) بخښنه وغواړه، يقيناً چې مونږ خطا کاران وو. وئې ويل: ژر به له خپل رب نه بخښنه درته وغواړم، بې شکه چې هغه مهربان بخښونکی دی.

کله چې کاروان له مصر نه د کنعان په لور وخوځېد او له ښار نه لږ څه لرې شو، د يوسف عليه السلام پلار وويل: نن مې د يوسف عليه السلام بوي ترسپږمو کېږي، هيله من يم چې د ډېر سپين ږيرتوب له لامله مې په کم عقلتوب متهم نه کړئ، د کورنۍ غړو ته په دې خبرې پوهېدل او باور کول ګران کار وو، په ډير تأکيد سره ئې ورته وويل: اشتباه کوې، تېر وختونه درياديږي، ستا د خيال په فضا کې د تيرو وختونو يادونه، د کوم غولوونکي بوی احساس درکوي، ته ئې د يوسف عليه السلام خوږ بوی ګڼې!! لازيات وخت نه وو تېر شوی چې ناڅاپه زېری ورکوونکی را ورسېد او د يوسف عليه السلام کميس ئې د پلار پر مخ وغوړاوو او په همدې سره د زوی له بېلتونه راټوکېدلی د ځګر داغ جوړ او ړندې سترګې روښانه شوې، نو د کورنۍ غړو ته ئې مخ کړ او وئې ويل: ما درته نه وو ويلي چې زه له الهي علم نه په هغه څه پوهېږم چې تاسې پرې نه پوهېږئ، ما دا احساساوله چې يوسف عليه السلام ژوندی دی او آخر به ئې وګورم، درته ويل مې چې ولاړ شئ او دواړه ولټوئ او له الهي رحمته مه نااميده کېږئ، درته ومې ويل چې د يوسف عليه السلام عطر مې تر سپږمو کېږي، تاسې نه منله، دا دی ټولې خبرې رښتيا وختې او حقيقت ئې درته څرګند او ښکاره شو!!

دا جريان د هغه فراست او پوهې حقيقت په واضحه توګه څرګندوي چې الله تعالی ئې خپلو پيغمبرانو او اولياوو ته ورکوي او ښيي چې هغوی پر غيب علم نه لري، خو د غيب له عالمه داسې وړمې احساسوي چې سرچينه او لوری ئې ورته څرګند نه وي، کله دا وړمې په وينبه احساسوي او کله په خپلو خوبونو کې د غيب له عالمه پيغامونه ترلاسه کوي، خو دا (علم) نه بلکې (احساس) وي، دا احساس د

ظاهري پنځګونو حواسو کار نه دی، مرجع او سرچينه ئې څرګنده نه وي، بنده پرې هيڅ تسلط نه لري، د پټو حقايقو ورمې ئې په خپلو څپو سره احساس راوپاروي، نه پوهېږي دا احساس څنګه ورسره راپيدا شوی؟!! د دې احساس واګې د انسان په اختيار کې نه وي، نور هم په دې نه شي قانع کولی چې په دې احساس کې ورسره شريك شي، هماغسې لکه چې يعقوب عليه السلام يو وخت نه شو کولی څو متره آخوا په کوهي کې د يوسف عليه السلام له لوېدو خبر شي؛ خو بل وخت په ډېر لرې واټن کې، له مصر نه د کنعان په لور د کاروان له خوځېدو سره سم د خپل زوی د کميس بوی احساسوي، خو نه په دې باندې پوهېږي چې دا بوی له کومه راځي او نه په دې چې ولې نن دا احساس ورسره راپيدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دی او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمئنان سره کومه خبره کولی شي، کله چې غواړي د خپلې کورنۍ له غړو سره خپل نننی احساس شريك کړي، زړه نا زړه ورته وايي: که مې په کم عقلۍ متهم نه کړئ زه نن د يوسف بوی احساسوم!! ګورئ چې دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکيد سره ورته وايي: اشتباه کوې، تير وختونه درياد ېږي!!

ښايي ستاسو د هر يوه په ژوند کې کله داسې واقع شوي وي چې زړه مو ناڅاپه د يوې پېښې د رامنځ ته کېدو خبر درکوي او تاسو له کوم خاص دليل نه پرته د کومې پېښې انتظار کوئ، ناڅاپه وينئ چې ستاسې د زړه احساس رښتيا ثابت شو او ستاسو انتظار پر ځای وخوت، مثلاً دخپلې کورنۍ له غړو سره ناست يئ، يو تن وايي: ګومان کوم چې ورور جان به مې نن يا سبا له سفره راشي، د کورنۍ نور غړي وايي: نه، هغه لا د راتګ نيت نه لري، دی ورته وايي: هو! زه هم همداسې انګېرم، خو نه پوهېږم چې ولې مې زړه راته وايي چې هغه له سفره راځي!! ناڅاپه ويني چې حدس ئې صحيح وخوت، ورور ئې د محاسباتو او انګېرنو خلاف او د احساس سره سم راغی!! ممکن نه دی چې دا احساس دې محض يو تصادف وي، ښايي د هغو کسانو شمېر لږ نه وي چې دې ته د تصادف په سترګه ګوري، خو د قرآن له دغو ويناوو معلومېږي چې دا تصادف نه دی، دا چې په څو پر له پسې مواردو کې د يعقوب عليه السلام (احساس) سم او د حقيقت مطابق خېژي، دا ښيي چې په انسان

کې د ده له پنځو حواسو نه علاوه د احساس داسې يوه (ملَکه) شته چې د راتلونکو پېښو نه اطلاع ترلاسه کوي، خو په داسې توګه چې نه د دې پيغامونو له لوري او منبع خبر وي، نه کوم سلطه پرې لري او نه د ده په امر او هغه وخت چې دی ئې غواړي ورته راځي.

دا احساس او اړوند ملکه ئې په تقوی سره وده کوي، په پيغمبرانو، پرهېزګارانو او صالح انسانانو کې کمال ته رسېږي، دوی ته داسې فراست ورپه برخه شي چې نه يوازې د ملمع، ګرانو، پېچلو او مبهمو خبرو په حقيقت پوهېدل ورته آسانوي بلکې د ملمع او غولونکو څېرو تر شا پټ زړونه او د هغوی موخې پېژندی شي، د يعقوب عليه السلام په قصې کې مونږ ته د دغه حساس لرې ليد څو بېلګې مخې ته راغلې.

زامن ئې ډېر وروسته پوه شول چې دوی هم د يوسف عليه السلام په اړه اشتباه کوله او هم د خپل پلار په اړه، د پلار په وړاندې پر خپلو غلطيو اعتراف کوي او ترې غواړي چې له الله تعالی نه ورته بخښنه وغواړي.

د قرآن له وينا معلومېږي چې يوسف عليه السلام له ښاره بهر، د خپلې کورنۍ د استقبال لپاره منتظر ولاړ وو چې راورسېدل، مور او پلار ئې په خپلې ګاډۍ کې، خپلې خوا ته کښېنول او د ښار په لوري وخوځېدل، د قرآن وينا داسې ده:

ÇÌÈ ûüŽB#ä ª! $ä$© bÎ ŽÇ B (qèz ŠA%r ïhfq/& ïhøÎ #“ r#ä # ß'qã4?ã (qèz Š $B=ù

@6% `B ‘ »fõâ @ƒrÛ # ‹»d ÏM/'»ƒ A$%r #%ÉÚß ¼ç9 (r•”z r Ą öè$$’?ã ïhfq/& ì ù‘r

.`B r6%7$$`B Nãî ä! `r ÇÕ Å9$`B ÓÍ_ •-z & øî þî ` ¡ ôn& 6%r $ym ’ÎH $g=è_ 6%

ÐŠîè$$qè ¼çRÎ â$±„ $Jÿ *# ‹Ü9 ’ÎH bÎ þ† Îq÷zÎ ûü#/r ÓÍø ß»Üø±9$ø“R b& ‰è/

•Û$ù Ï] ƒŠ%nR$è@ƒrÛ `B ÓÍFð=ãr Å ùB$$`B ÓÍF÷?#ä 6% É ‘ * ÇÌÈ ãÅtø$

ÓÍøÅ ør $Vîóã ÓÍ@q? í•ÅF$ $‹R%9$ ’Î ¾Çír MR& ÇÚ ö{$ ÏN°q»J¡ 9$

ÇÌÈ ûüÅÎ»Á 9$ يوسف: ۹۹-۱۰۱

نو کله چې د یوسف علیه السلام محضر ته ننوتل، مور او پلار ئې په خپلې خوا کې کښېنول او وئې ویل: که خدای کول په ډاډ او امن سره مصر ته داخل شئ. او خپل مور او پلار ئې تخت ته لوړ کړل او ورته په سجده شول او وئې ویل: مهربانه پلاره! دا هماغه زما د پخواني خوب تعبیر دی چې پالونکي رب ربښتونی کړ او له ما سره ئې هغه وخت هم احسان وکړ چې له زندانه ئې وایستم او تاسو ئې له بېدیا دلته راوستلئ، وروسته له هغه چې شیطان زما او زما د ورونړو تر منځ شخړه راولاړه کړه، بې شکه چې زما پالونکی رب د هر څه لپاره چې وغواړي لطیف دی، (په لطافت او دقت سره ورته رسي هیڅ څه ئې مخې ته نه شي خنډ کېدی) یقیناً چې هغه باحکمته پوه دی. زما پالونکیه! پاچاهي دې راکړه او تأویل الاحادیث دې رازده کړ، د آسمانونو او ځمکې خالقه! ته مې په دنیا او آخرت کې مولا او کار جوړوونکی یې، ما مسلمان وفات کړه او له صالحانو سره مې یو ځای کړه.

په دې آیتونو کې په لږ دقت سره څو اساسي مطالب زمونږ تر سترګو کېږي:

الف: یوسف علیه السلام د خپلې کورنۍ د استقبال لپاره له ښاره بهر وروتلی.

ب: پلار او مور ئې په خپلې خوا کې په داسې وسیلې کې کښېنولي چې د لارې په اوږدو کې ورسره یو ځای وي.

ج: په ټولې لارې کې هم او په ټول مصر کې هم داسې خاص امنیتي تدابیر نیول شوي چې آثار او نښې نښانې ئې له واریه ښکاري او یوسف علیه السلام هغه ته په اشارې سره خپل مور او پلار ته وایي: د خدای له غوښتنې سره سم په امن او امان سره ښار ته ننوځئ.

د_ د دې آیتونو له الفاظو او په خاصه توګه د (العرش) او (الملك) له الفاظو په وضاحت سره معلومېږي چې یوسف علیه السلام اوس د مصر پاچا دی او د مصر اقتدار په بشپړه توګه د ده په واك کې دی.

هـ: مخامخ شاهي مانۍ ته تللي او هلته یوسف علیه السلام خپل مور او پلار پرشاهي تخت کښېنولي او په خپله له تخت نه لاندې ودرېدلی او د هغوی احترام ئې پر ځای کړی، خو مور، پلار او ورونړو ئې دی د دې درناوي وړ او مستحق ګڼلی

او هغه ته ئې د تعظیم مراسم په ځای کړي. مفسرین د (خروا له سجداً) په تفسیر کې لاندې مختلف نظریات لري:

- ځینې په دې باور دي چې د یوسف مور، پلار او ورونړو ئې د شکرانې سجده وکړه او الله جل جلاله ته په سجده شول، خو د یوسف لپاره او د هغه نعمت په خاطر چې الله جل جلاله د یوسف په وجه پر دوی پېرزو کړ.
- ځینې په دې عقیده دي چې له اسلام نه په مخکې شرایعو کې د تعظیم سجده د غیر الله لپاره روا ګڼل کېده، خو اسلام د غیر الله لپاره هم د عبادت او هم د تعظیم سجده حرام وګرځوله او فقط د خدای جل شانه لپاره ئې ځانګړې کړه؛ ګواکې د یوسف مور، پلار او ورونړو یوسف علیه السلام ته د تعظیم سجده کړې نه د عبادت سجده.
- د مفسرینو یوه بله ډله په دې عقیده ده چې سجده؛ پر ځمکې باندې د تندي اېښودلو او د چا په پښو کې د لوېدلو په معنې، په هیڅ آسماني شریعت کې غیر الله ته جایز نه وه، په مخکنیو شرایعو کې هم د هغې د جواز هیڅ سند نه شو موندلی، هغوی وایي چې نه ښایي چې په هر ځای کې سجده پر ځمکې باندې د تندي اېښودلو په معنی تعبیر کړو؛ لکه چې په قرآن کې د لمر، سپوږمۍ، ستورو، ونو، غرونواو ... سجده په مکرر ډول راغلې؛ خو د نوموړو موجوداتو دا سجده په هغې معنی نه شو اخیستی چې ګواکې دوی سر پر ځمکې باندې اېښی، ځکه دا موجودات نه شمزۍ لري، نه ملا او نه هم زنګنونه چې د دغو غړو په وسیله رکوع ته لاړ شي او بیا سجده وکړي او نه وچولی لري چې پر ځمکه ئې کېږدي، د هغوی د سجدې معنی الله ته له کامل انقیاده پرته بل مفهوم نه شي درلودی، همدارنګه یوسف علیه السلام ته د مور، پلار او ورونړو سجده د تعظیم او انقیاد اظهار وو نه د عبادت سجده او نه د هغه پښو ته د پرېوتلو سجده، که تېرو بحثونو ته لږ ځیر شو او د یوسف علیه السلام هغه (رؤیا) په پام کې ونیسو چې لمر، سپوږمۍ او یوولس ستوري ئې د ځان په وړاندې د سجدې په حالت کې لیدلي وو او نن د دغې صحنې د مشاهدې پر وخت وایي: ګرانه پلاره! دا زما د هغه پخواني خوب تعبیر دی چې زما پالونکي رب رښتونی کړ، دا ښیي چې د ویښې سجده به د خوب (رؤیا) سجدې

ته ورته وه، حتماً به د دوارو ترمنځ څه شباهت وو، نه هغه تندی پر ځمکې ایښودل وو او نه دا.

• یوسف علیه السلام د دې حالت په لیدو سره فرمايي: پالونکي خدای مې پر ما احسان وکړ (پر خپلو ښېگڼو ئې ونازولم)، زه ئې له زندان نه بهر کړم او دغه مقام ته ئې ورسولم، تاسې ئې له صحرا نه دلته راوستلئ، وروسته له هغه چې شیطان زما او زما د وروڼو تر منځ نزاع را منځته کړه، زما رب جل شانه چې دکوم کار اراده وکړي په لطافت او دقت ئې تر سره کوي، هغه باحکمته پوه دی. په دې څرگندونو کې هم څو ټکي د غور وړ دي:

الف: د خپل پالونکي خدای په نعمتونو، احسان او عنایت اعتراف کوي او د دې پر ځای چې قدرت ته رسېدل او نعمتونه ترلاسه کول د خپلو هڅو، کمال او لیاقت نتیجه وگڼي، برعکس هغه الهي احسان بولي.

ب: د ده خوا ته د وروڼو په شمول د ټولې کورنۍ راتگ لوی نعمت انگېري، یعنې دا چې هغه نه یوازې ټولې جفاگانې هېرې کړې دي، بلکې دا الهي پېرزوینه او احسان گڼي چې نن ئې وروڼه په څنگ کې دي، له همدغه ځای نه کولی شو په دې پوه شو چې یوسف علیه السلام ولې له خپلو وروڼو سره هغه چلند کاوو، په ډېر احتیاط سره خوځېدو، نه ئې غوښتل چې ژر او له وخت نه مخکې ځان دوی ته معرفي کړي؛ ځکه هغه داسې انگېرله چې ښایي له مقدماتي کارونو نه مخکې ځان معرفي کول به د وروڼو د حسادت او کینې د راپارېدو سبب شي او د ده خوا ته له راتلو به ډډه وکړي.

ج_ هغه د خپلو وروڼو او ځان ترمنځ د منازعې او شخړې عامل شیطاني لمسونې او تحرکات گڼي او په دې اړه د بحث په دوران کې اول ځان ته گوته نیسي او وروسته د وروڼو نوم اخلي؛ دا په خپله یوه ظریفه نکته او حساس ټکی افاده کوي او ښيي چې له وروڼو سره په معامله کې څومره محتاط دی او څنگه له هر هغه عادي حرکت او معمولي اشارې نه چې د دوی د احساساتو په ژوبلېدو منتج شي، ځان ساتي.

د_ وایي: په دې ټولو پېښو کې الهي حکمت مضمر وو، حکیم خدای غوښتل چې په دې توگه ما له بېدیا نه مصر ته راولي او د مصر واکمني راوسپاري. یعنې هغه نه

یوازې دا چې تېر هېر کړي او د خپلو ورونو جفاګانې ئې په بشپړه توګه له پامه غورځولې اوهیڅکله هم د غچ په فکر کې نه دی؛ بلکې نوموړې پېښې او لوړې ژورې، داسې عادي او طبیعي پېښې ګڼي چې مخکې له مخکې مقدر شوې او له الهي مقدراتو سره سم د ده مخې ته راغلې، د الله تعالی په لطف او توفیق ترې تېر شوی او دغه اوسني مقام ته رسېدلی دی.

عظیم الشأن قرآن د یوسف علیه السلام دا له عبرتونو، پندونو او لارښوونو نه ډکه قصه د ده په جامع دعا پای ته رسوي: د دعا په پیل کې د الله جل جلاله پر دوو نعمتونو چې دی ئې پرې نازولی اعتراف کوي: (زما ربه! پاچاهي دې راکړه او تأویل الاحادیث دې راوښود) او دا همغه (حکم) او (علم) دی چې الله جل شأنه ئې له انبیاوو او د دوی له صادقو پلویانو سره د ورکړې ژمنه او وعده کړې ده، بیا الله جل جلاله په دنیا او آخرت کې خپل مولا او کار جوړوونکی بولي او ورپسې له الله جل شأنه څخه غواړي چې د ژوند تر پایه پورې همدغسې مطیع او منقاد پاتې شي او مرګ هغه وخت او په هغه حالت کې ورته راشي چې په بشپړه توګه خپل رب ته تسلیم، فرمان وړونکی او منقاد وي او په پای کې ئې د الله د صالحو بنده ګانو په کتار کې د ودرېدو او د هغوی مقام او منزلت ته د رسېدو افتخار په برخه شي.

په دې سره قرآن مونږ ته د صالح مشرانو ځانګړتیاوې راښیي او د دوی او د فاسدو واکمنانو تر منځ ژور توپیرونه راپه ګوته کوي، دا د دوی لومړۍ ځانګړتیا ګڼي چې اقتدار ته رسېدا ئې له خپل رب نه بغاوت ته نه شي هڅولی، اقتدار غرور او مستي نه په کې راولاړوي او د دې سبب نه ګرځي چې د خپل رب له اوامرو سرغړاوی وکړي، ځان له قانون نه اوچت وګڼي، ضوابطو او مقرراتو ته التزام ونه لري او په خپله د قانون او شریعت ځای ونیسي؛ بلکې دوی داسې دي چې د قدرت په لوړو پوړو کې له نورو او تر مخکني وخت نه لازیات شریعت او قانون ته التزام لري او ورته غاړه ږدي، دوهمه ځانګړتیا ئې هغه تل پاتې تمنا وي چې دوی د صالح کسانو په قطار کې وي او صالح کسان د دوی په خوا کې. هر مشر له خپلو ملګرو او د ملګرو د څرنګوالي په اړه د ده له هیلو او تمنیاتو نه پېژندی شئ، د کوم مشر چې ملګري او مشاورین نېك او صالح وي او غواړي چې صالح ملګري او نېك

مشاورین ئې په ځنګ کې وي، هغه صالح مشر دی، نېك كسان به په چارو ګماري، له دې نه به ځان ساتي چې ظالم چارواکي پر خلکو مسلط کړي، نه پرېږدي چې هغه خاینې او مکارې ځېرې ئې په (بطانه) کې شامل شي او د ده شا و خوا ونیسي، چې دربارونو او واکمنانو ته د تقرب او نژدې کېدو په لارو چارو پوه دي او په غوړه مالی، چاپلوسی او چالاکی سره ځان دربار ته رسوي، لوړو مقاماتو ته د رسېدو په سوړو بلد دي او په دې لار کې له هیڅ ذلت او رذالت نه ډډه نه کوي. د بد مشر خوا کې به بده (بطانه) او ناصالح ملګري او مشاورین وګورئ، هغه چې له ناروا وو لارو مخکې تللي، تر دربار پورې رسېدلي، د مشرانو شا وخوا ئې نیولې، د دربار قرب او نږدې والي شهرت او قدرت ورپه برخه کړی او په همدې سره ئې د ناروا ګټو ترلاسه کولو لارې ځان ته پرانیستې دي.

قرآن چې په کومې موخې دا قصه رااخیستې او د کومو مهمو مطالبو د اثبات او ښه توضیح او د یوه تاریخي مثال په ترڅ کې ئې د بیانولو لپاره زمونږ مخې ته اېښې، د قصې په پای کې ئې داسې بیانوي:

[illegible]

Ç È ûüBÌó BÙ$Ïöö)Ù$Çã $ZÏ'Ü Š•ãŸr â$±®`B ÓÉ ãû $RŽç R Ùèä$_ (qçÉà2

`Å6 »9r 2" Žlÿã $Zï‰n b‰. $B É»6ÙF$ 'írÏ[×Žã ÙÎÅ|Á% 'Î šc ‰. ô)9

Ç È bqãBsãQö)Ï ûq'r "%èr äó« Èà2 Ÿ‹Åÿ?r ïn‰ƒ ûü/ "Ÿ$,ƒŸ‰Á?

يوسف: ۱۰۲-۱۱۱

دا د غيب خبرې دي چې په وحې سره ئې تا ته درښيو او ته هغه مهال د دوی په څنګ کې نه وې چې د کار (په اړه ئې خپلې رأيې) راغونډې کړې او په داسې حال کې (سره سلا) شول چې پټ تدبير او توطئه ئې جوړوله. ډېری خلك داسې دي چې که ته هر څومره (د دوی پر هدايت باندې) حريص وې ايمان نه راوړي. او ته (د دعوت په عوض کې) کومه بدله نه ترې غواړې، دا خو عالميانو ته له پنده پرته بل څه نه دی. او په آسمانونو او ځمکې کې څومره داسې نښې، نښانې شته چې دوی پرې تېرېږي (ويني ئې او احساسوي ئې) خو دوی (له اعتناء او تامل نه پرته) مخ ترې اړوي. او ډېری ئې پر الله ايمان نه راوړي؛ مګر دا چې شرك کوونکي وي. آيا له دې ځان خوندي ګڼي چې د کوم الهي عذاب سيوری پرې وغوړېږي او يا قيامت په داسې حال کې ناڅاپه پرې راشي چې بې خبره وي. ورته ووايه: همدا مې لاره ده، د الله لور ته په بصيرت سره بلنه ورکوم، زه هم او هغه هم چې زما متابعت کوي او زه له مشرکانو څخه نه يم. او له تا نه مخکې مو چې له کليوالو نه څوك لېږلي او وحې مو ورته کړې له سړو پرته بل څوك (فرشتې) نه ول؛ آيا د ځمکې پر مخ نه دي ګرځېدلي او نه ئې دي ليدلي چې تر دوی د مخکنيو پايله څنګه وه؟ او د استوګنې اخروي ځای خو د هغو لپاره ډېر غوره دی چې تقوی ئې کوله، آيا تعقل نه کوئ؟ تر هغه چې پيغمبران نااميده شوي او انګېرله ئې ده چې درواغجن انتظار تېر ايستي دي، ناڅاپه زمونږ نصرت او مرسته وررسېدلې او هغه څوك ژغورل شوی چې مونږ غوښتل او زمونږ عذاب له مجرمينو نه شي ايسارېدی. يقيناً چې د دوی په قصو کې د عقل خاوندانو ته ځانګړی پند او عبرت (پروت)دی، دا هسې له ځانه جوړه شوې وينا نه ده، بلکې تر ځان د مخکنيو تصديق او تائيد دی او د هر څه تفصيل او د ايمان راوړونکو لپاره لارښود او رحمت.

د یوسف علیه السلام د قصې له راوړلو نه د قرآن موخه دا وه چې د پورتنیو مهمو مطالبو تاریخي بېلګې زمونږ مخې ته کېږدي، د دغو مطالبو شرح او تفصیل دا دی: د دغو آیتونو د نازلېدو پر مهال او هغه وخت چې رسول الله صلي الله علیه وسلم د یوسف علیه السلام د قصې مختلفې او حساسې برخې او لوړې ژورې خلکو ته بیانولې؛ نو د دې قصې د اتلانو له پیدا ښت او وفاته نږدې ۲۵۰۰ کلونه تېر شوي وو، دا قصه له ټولو دغو تفصیلاتو سره او هغسې چې پیغمبر علیه السلام خلکو ته بیانوله نه په کوم کتاب کې موندل کېده او نه په خلکو کې له یوه نه بل ته ویل کېده، پیغمبر علیه السلام په لیک لوست بلد نه وو چې له کوم کتابه ئې اقتباس کړې وی، مخکنیو مسخه شوو مذهبي کتابونو په ډېرې غلطې بڼې کې وړاندې کړې وه، پوښتنه دا ده چې پیغمبر علیه السلام څرنګه دا له عبرتونو ډکه تاریخي قصه په دومره دقت او تفصیل سره او په داسې اغېزناکې بڼې کې وړاندې کړه؟ څنګه وتوانېدو چې د دې قصې په ترڅ کې له یوې خوا د مکې د هغه مهال وضعیت انځور کړي، له بلې خوا هغه څه په اغېزناکه توګه بیان کړي چې د ده او مخالفینو تر منځ تېرېدل او له بلې خوا د دعوت مخالفین د دې عبرتناکې قصې په هېنداري کې خپله څېره او راتلونکې وګوري او خپلې پایلې او محتوم برخلیك درك کړي، متوجه شي او عبرت واخلي؟ او څنګه د دې قصې ټولې برخې یوه په بلې پسې رښتیانی شوې؟ د قریشو مشرانو هم د یوسف علیه السلام د وروڼو په څېر له رسول الله صلي الله علیه وسلم سره د رخې او کینې لاره ونیوله، د هغه پر ضد ئې د عناد او دښمنۍ لپاره ملاوې وتړلې، په خپلو منځونو کې ئې وویل: یا هغه ووژنئ یا ئې زندان ته کښې کړئ او یا ئې له مکې نه تبعید کړئ، هغه او یاران ئې له مکې مکرمې نه هجرت ته اړ کړل؛ خو لا زیات کلونه نه وو تېر شوي چې ټول د یوسف علیه السلام د وروڼو په شان، د رسول الله صلي الله علیه وسلم مخې ته ټیټ سر او شرمېدلي ودرېدل او عذر ئې ترې وغوښت او ده هم دوی ته د یوسف علیه السلام وینا تکرار کړه: (لاتثریب علیکم الیوم) ؟!!

پیغمبر علیه السلام په دې ټولو خبرو باندې څنګه او له کوم ځای نه پوه شو؟ قرآن فرمایي: دا غیبي اخبار دي چې الله تعالی ئې د وحي په وسیله درښیي، دا

قصه ښيي چې ته په رښتيا د الله رسول يې او الهي وحي ستا لارښوونه کوي، ځکه چې له وحي نه پرته څوك په غيبو باندې نه شي پوهيدی.

تا د دې قصې په ترڅ کې ستر ستر انکار نه منونکي حقايق د خلکو مخې ته ايښي، خو ډېری خلك داسې وي چې يوازې د حقايقو په ليدو او اورېدو سره ايمان نه راوړي، برهان او استدلال ئې نه شي قانع کولی، د زړه سواندو بلونکو او داعيانو هغه سخت حرص او تلوسه چې د دوی د هدايت په اړه ئې لري، دا هم د دوی د هدايت لپاره کفايت نه کوي او داسې نتيجه نه ورکوي چې د حقايقو په محض ليدلو سره ايمان راوړي او خپل زاړه او غلط افکار او عقايد شا ته وغورځوي، ډېری خلك له حاکمې وضعې سره جوړ جاړی کوي، د خپلې ټولنې له روان بهير سره خوځي، دې ته ترجيح ورکوي چې له نورو سره اوږه په اوږه پر مخ ولاړ شي که څه هم هغوی په غلطو لارو روان وي، د خپلې زمانې له غوښتنو سره ځان عادي کړي، دا نه خوښوي چې په دوی، د دوی د ټولنې په حالت او په حاکمې وضعې کې بدلون راشي، دعوتګران بايد د دې وضعې په ليدو نااميده نه شي، هغه لږ شمېر خلك چې له حاکمې وضعې سره د ټکر جرأت، همت او شهامت لري او غواړي له روانې بدې وضعې سره مقابله وکړي، د خپلې ټولنې د ځواکمنو جاذبو له اغېز نه د وتلو ځواك په ځان کېويني او د حاکم نظام په جوړښت کې او د حاکم او محکوم په وضعې کې د بدلون راوستلو ضرورت احساسوي، همدغه خلك د اسلامي نهضتونو د مشرانو او د مصلحو دعوتګرانو لپاره کافي دي، همدوی دي چې په وضعې کې بدلون راولي، د ټولنې د خوځښت مسير بدلوي او بيا هغه مخالف اکثريت هم په دوی پسې روانېږي او د دوی لار تعقيبوي.

ستا د حقانيت د اثبات لپاره دا هم کافي ده چې ته د دعوت په عوض کې له خلکو نه د بدلې او عوض غوښتنه نه لرې او دا د پيغمبرانو عليهم السلام او د صالحو او رښتونو بلونکو يوه ستره نښه ده، په همدې سره يو صالح او حقيقي دعوتګر له يوه ټګمار بلونکي نه بېلولی شو، قرآن کريم له ټولو پيغمبرانو نه دا قول رانقلوي چې خپلو قومونو ته ئې ويلي: له تاسو نه څه طمع نه لرو، اجر او بدله درنه نه غواړو، مونږ د عالميانو له پالونکي رب نه د اجر طمع لرو، د پيغمبرانو عليهم

السلام د مواصفاتو او ځانګړتياوو د بيانولو په ترڅ کې په دې صفت ترکيز او په مکرره توګه د هغه يادونه ښيي چې دا صفت او ځانګړتيا خاص اهميت لري؛ او مونږ دې ته متوجه کوي چې د مشر او لارښود په انتخاب کې بايد دې ته په جدي توګه پاملرنه وکړو او يوازې هغه څوك د مشر او د ټولنې د لارښود په توګه غوره کړو چې نه له خلکو نه مادي طمع لري او نه معنوي، نه دا هيله ترې لري چې وئې ستايي او مداحي ئې وکړي او نه د ځان او د خپلو خپلوانو لپاره د مادي امتيازاتو په فکر کې وي، هغه څوك چې د خلکو لارښوونه خپل ديني مسئوليت او شرعي تکليف ګڼي، اجر ئې له الله تعالى نه غواړي، د حق په لار کې تر نورو زياته قرباني ورکوي، نه دا چې نور خلك قربانۍ ته دعوتوي خو په خپله د نورو د خولو او وينو په بيه له جوړ شوي رنګين دسترخانه تغذيه کېږي، نه هغه چې غواړي خلك د دوى د چړچو او عياشيو په پښو کې ذبح شي، د دې لپاره قرباني ورکړي چې دوى جاه او جلال ته ورسېږي، نه هغه چې غواړي په جامو او خوړو کې تر نورو امتيازات ولري او د اوسېدو ځاى ئې تر نورو غوره او مرفه وي.

په آسمانونو او ځمکې کې ډېرې داسې خورې نښې نښانې تر سترګو کېږي چې د زمانې په اوږدو کې په وار وار ځان ښيي، راښکاره کېږي او اوړي را اوړي چې انسان د الله تعالى په لوري بلي، حق ته بلنه ورکوي، د کفر له بدو پايلو نه وېرول کوي او عبرتناکې پايلې ئې انسان ته انځوروي؛ خو ډېرى خلك د دغو نښو نښانو تر څنګ په بې پروايۍ او بې باکۍ سره تېرېږي، نه فکر په کې کوي او نه عبرت ترې اخلي.

که چېرې انسان د خپل چاپېريال ښکارندو مظاهرو ته لږ ځير شي او د خپلو کړنو په تاريخي ببلګو لږ غور او فکر وکړي، په زرګونو بلونکي او داعيان به په کې مومي چې دى د الله تعالى لوري او لارې ته دعوتوي او د سمې لارې په تشخيص او ټاکنې کې ئې مرستې ته ورځي. خو ډېر لږ کسان دا کفايت او اهليت ترلاسه کوي، د دغو محدودو وګړو له جملې نه چې ايمان راوړي، ډېرى ئې مشرك شي او خپل ايمان د شرك په ګندګيو لړي، ځينې ئې داسې وي چې د الله تعالى په څنګ کې له غير الله نه هم طمعه لري، مرسته ترې غواړي او د هغوى کورګې ته پناه

وړي، ځيني ئې له غير الله نه داسې وېرېږي لکه له الله تعالی نه، ځيني ئې له غير الله سره داسې مينه کوي چې داسې مينه او محبت يوازې له الله تعالی سره ښايي، يوه ډله ئې د غير الله په وړاندې داسې منقاد او فرمان وړونکي وي چې داسې انقياد له الله تعالی پرته بل چا ته جواز نه لري... د مشرکو وګړو په پرتله د هغو سوچه او مخلصو مسلمانانو شمېر چې ايمان ئې په شرك نه دی لړل شوی، دومره دی لکه د دنګو دنګو غرونو په ډېرو بې ارزښتو ډبرو کې د قيمتي کاڼو شمېر!!

دغه کافر او مشرك عناصر چې د پيغمبرانو عليهم السلام له دعوت سره مخالفت ته ملا تړي او له حق دين سره جنګېږي، څه شي له الهي عذابه ډاډه کړي؟ ولې د قيامت له ناڅاپي راتګ نه د امنيت احساس کوي؟ آيا دې خبرې بې باکه کړي او د ګناه کولو جسارت ئې ورکړی چې له الهي عذابه وېره نه لري او ځان خوندي ګڼي او د قيامت په ناڅاپي راتلو باور نه لري؟! دا څومره بې بنياده ډاډ دی او دا څومره جاهلانه بې باکي!!

دوی ته ووايه: مونږ له تاسو نه خپله لار بېله کړې، زه او زما پلويان په بصيرت او پوهې سره د الله لوري ته بلنه ورکوو، الله تعالی له هر عيب او نقص نه پاك ګڼو او له شرك نه ځان ساتو، مونږ په کايناتو کې د ژور غور او د تاريخ د دقيقې څېړنې او مطالعې په نتيجه کې خپله لار ټاکلې ده، د الله تعالی د قدرت له ښښو نښانو نه د ړندو په څېر سطحي نه تېرېږو، د دغو ښښو نښانو پيغامونه په غور او تعمق سره اورو او د هغوی په رڼا کې خپله لار ټاکو.

دا دعوت او بلنه نوې نه ده، له دې نه مخکې هم ډېر ستر ستر شخصيتونه تېر شوي چې په وحي سره به ئې لارښوونه کېده، آيا ستا مخالفين او هغه ځواکونه چې ستا دعوت درواغ ګڼي او ستا پر ضد د جنګ جبهه پرانېزي، له تاريخي حوادثو او د خپلو پخوانيو کافرو او مشرکو ملګرو له بدو پايلو عبرت نه اخلي؟!! آيا په دې نه پوهېږي چې وروستی بری به خامخا د حقپالو په برخه کېږي، په دنيا کې هم او په آخرت کې هم او اخروي اجر خو به ئې د دنيا په پرتله ډېر ډېر غوره وي؟!!

دا يوازې ته نه يې چې له ستونزو، کړاوونو او مخالفتونو سره مخامخ يې، په ډېرو پيغمبرانو باندې داسې سخت او له زغملو اوچت کړاوونه راغلي او د

مخالفینو له داسې شدید مخالفت سره مخامخ شوي چې د اولواالعزمه پیغمبرانو علیهم السلام د یأس او نااميدۍ اسباب ئې برابر کړي، هغوي له داسې وضعې سره مخامخ شوي چې ګمان ئې کړی د دعوت د بریا په اړه د دوی باور له ګمان او غولوونکو هیلو پرته بل څه نه وو، ځان ئې په کلکې محاصرې کې موندلی، ټولې لارې ئې پر خپلې مخې بندې لیدلې او د بري امکان او احتمال ورته په نشت برابر او محال معلوم شوی. په همدغسې یوې ستونزمنې او له کړاوونو نه ډکې مرحلې کې الهي مرسته وررسېدلې، یأس او نااميدي ئې ختمه شوې او مخکنۍ هیلې ئې رښتونې ختلې، د نجات بېړۍ ئې له طوفانونو تېره شوې او د نجات او بریا ساحل ته رسېدلې او په همدغې مرحلې کې د دوی پر دښمنانو او مخالفینو باندې الهي عذاب نازل شوی او په کلکه مؤاخذه شوي. تر څو چې پیغمبران نه دي مأیوس شوي، د دعوت کار ئې پر مخ بوولی؛ او د خپل قوم له هدایته ئې طمع نه ده شکېدلې، الله تعالی د دوی پر مخالفینو د عذاب لېږل ځنډولی، خو کله چې قوم دوی ته د رد ځواب ورکړی، دوی ئې رټلي، شړلي او د دوی په خلاف ئې د جنګ جبهه پرانیستې، الهي عذاب پرې نازل شوی، مهلت ئې پای ته رسېدلی او ټغر ئې ټول شوی.

قرآن چې کومې تاریخي قصې زمونږ مخې ته ایښې دي، د تاریخ په لوړو ژورو کې د حق او باطل ترمنځ د تصادم او نښتو کومې پېښې ئې بیان کړې دي، په دې کې د عقل خاوندانو ته عبرتناك درسونه دي، دا د نورو کتابونو د هغو قصو په څېر مه ګڼئ چې قصه خوښو له ځانه جوړې کړې، قرآن د تاریخ د ټولو دردمنو، زړه سواندو او صالحو بلونکو او دعوتګرانو او د دوی د رښتوني الهي دعوت تصدیق کوي، هر څه ئې په ډېر دقت او تفصیل سره بیان کړي، څوك چې د حق په لټه کې وي او پر حقایقو د ایمان راوړلو اراده لري، دا کتاب به ئې لارښود وي او د ده لپاره د الله تعالی د رحمت او پېرزوینې ډالۍ.

بایبل د دې قصې په پای کې لیکي: (یوسف د کورنۍ غړو ته وویل: زه فرعون ته وایم چې تاسو شپني کوله، دا دنده له نیکونو په میراث درته پاتې ده... اوس له خپلو رمو سره مصر ته راغلي یئ... تاسو به هم فرعون ته همدا خبره وکړئ... که دا

ځواب ورکړئ نو هغه به اجازه درکړي چې په جوشن کې پاتې شئ... د نورو سيمو خلك له شپنو كركه لري... فرعون دوی ته په جوشن کې د پاتې کېدو اجازه ورکړه...يوسف خپل پلار هم فرعون ته راووست او هغه فرعون ته برکت ورکړ!! ... قحطي ورځ په ورځ زياتېده... يوسف د مصر او كنعان د خلكو ټولې پيسې د غلې په بدل کې ترلاسه او د فوعون په خزانه کې ئې جمع کړې... کله چې د خلكو پيسې ختمې شوې، يوسف ورته وويل: څاروي مو راکړئ چې په بدل کې ئې غله درکړم...دوی مجبور وو د يوه کال غلې په بدل کې د ولس ټول څاروي د فرعون په واك کې شول... خلك بيا راغلل، غله ئې وغوښته او وئې ويل چې اوس خو نه پيسې لرو او نه څاروي، له ځان او ځمکو پرته بل څه نه دي راته پاتې... يوسف د دوی ټولې ځمکې د فرعون لپاره ترې واخيستې... او په دې توګه ټول مصريان د فرعون غلامان شول...يوسف يوازې د کاهنانو ځمکې ترې وانخيستې، دا ځکه چې هغوی ته ئې وړيا خواړه ورکول نو د خپلو ځمکو پلورلو ته اړ نه ول...نو يوسف خلکو ته وويل: ما تاسې او ستاسو ځمکې د فرعون لپاره پېرلې اوس به تاسو ته تخم درکوم چې وئې کرئ او د لو په مهال به پنځمه برخه فرعون ته ورکوئ او پاتې به ئې ستاسو او ستاسو د څارويو خوراك او د راتلونکي کال د تخم لپاره وي... دوی ورته وويل: تا راسره ښېګړه کړې ده، مونږ راضي يو چې له دې وروسته د فرعون غلامان وو!!)

ګورئ چې بايبل يوسف عليه السلام د يوه داسې انسان په څېره کې انځور کړی چې د فرعون خادم دی، د ولس له مجبوريتونو نه ئې د فرعون په ګټه استفاده وکړه، د ولس هر څه ئې ترې واخيستل او د فرعون په واك کې ئې ورکړل او ټول مصريان ئې د ده غلامان کړل!! آيا تر دې د ستر ظلم او تېري تصور کېدی شي؟ آيا داسې انسان تر فوعون هم لوی ظالم نه دی؟ آيا دا ممکنه ده چې عادل او مهربان خدای داسې څوك په پيغمبرۍ غوره کړي؟!! له دې دروغجنې وينا نه د بايبل د ليکونکې موخه دا ده چې خپلو پلويانو ته ووايي: مهمه دا ده چې اسرائيليان وژغورلی شي، که په هره بيه وي، حتی د فرعون د ملګرتيا په بيه او حتی د فرعون پښو ته د يوه لوی ولس د غورځولو او د دوی په غاړه کې د غلامۍ د کړۍ اچولو په بيه!! ځکه چې ستاسو جد يوسف عليه السلام همداسې کړي وو!! ښايي يهودي

مارکس او هیګل د ځمکو د دولتي کولو نظریه د بایبل له دغې برخې اخیستې وي!!
خو تاسو د بایبل دا نظر له اسلام سره مقایسه کړئ چې وایي، ځمکه د هغه چا ده چې کري ئې!! واکمن د خلکو له شتمنیو نه یوازې عشر او زکات ترلاسه کولی شي، خو دا د واکمن حق نه بلکې د (فقیر او مسکین) حق دی چې حکومت ئې له شتمنو اخلي او په نېستمنو ئې وېشي. قرآن دا د یوه ظالم او فرعوني نظام ځانګړتیا ګڼي چې واکمن ئې ځان ته ټولواك وایي او د ملك او ولس ټولې شتمنۍ د ځان بولي، قرآن پیغمبران علیهم السلام او د دوی تګلاره د موسی علیه السلام په څېره کې داسې انځوروي چې هم د ظالم فرعون، هم د ټګمار هامان او هم د شتمن قارون مقابله کوي، یو ئې د ظالمانه اقتدار بېلګه، بل ئې د ټګمارو مذهبي مشرانو بېلګه او درېیم ئې د حریصو شتمنو او بډایانو بېلګه. قرآن وایي چې د تاریخ په اوږدو کې تل دغو دریو طبقو د پیغمبرانو علیهم السلام مقابله کړې، خو بایبل یوسف علیه السلام د فرعون او کاهنانو ملګری معرفي کوي، د فرعون په ګټه د عام ولس شتمنۍ مصادره کوي او کاهنانو ته امتیازات ورکوي، په اسلام کې نه خاصه مذهبي طبقه شته او نه د دوی لپاره ځانګړي امتیازات، اسلام فرعوني نظام په دې خاطر محکوموي چې خلك ئې په ډلو ډلو وېشلي وو، طبقاتي نظام ئې رامنځته کړی وو، چارواکو ځان ټولواك ګاڼه او د ولس په شتمنیو کې ئې د هر راز تصرف حق ځان ته ورکاوو.

بایبل دا قصه او د (پیدا ښت) کتاب په دې بېهوده خبرو پای ته رسوي:
(یعقوب له مرګه مخکې یوسف ته وویل: لوړه وکړه چې ما به په کنعان کې ښخوې... د ده دوو زامنو ته ئې برکت ورکړ... د کشر پر سر ئې ښی لاس او د مشر پر سر ئې کیڼ لاس ایښی وو... یوسف وویل: پلاره تا اشتباه کړې... ښی لاس د مشر پر سره کېږده... هغه ورته وویل: زه پوهېږم چې څه کوم... کشر به تر ده مخور او ستر وي او د ډېرو ولسونو پلار به وي... یوسف ته ئې وویل: زه خپله ټوله ځمکه هم تا ته سپارم... زامنو ته ئې وویل: زما خوا ته راغونډ شئ چې درته ووایم پر تاسو به څه حالت راشي!!... رؤبې ته ئې وویل: ته د سیند د څپو په څېر څپانده یې... خو په دې خاطر چې زما پر یوې مېرمنې دې جنسي تېری کړی له دې وروسته به په خپلو

ورونږو برلاسی نه یې... شمعون او لاوي ته ئې وویل: تاسو بې رحمه او بې انصافه یئ... یهودا د زمري د هغې بچي په څېر دی چې له ښکاره وروسته وېده شوی وي، څوك دا جرأت کولی شي چې هغه راویښ کړي... د سلطنت او پاچایۍ عصا به تل د ده په لاس کې وي... بولون به د دریا ساحل کې مېشت شي...یساکار د بار وړونکي حیوان په څېر دی...دان د هغه مار په څېر دی چې په لارې کې د آسونو پښې چیچي... په جاد باندې به بریدونه وشي... اشې به ښېرازه ځمکې لري...نفتالي هغه غرڅه دی چې ښکلي بچیان زېږوي...یوسف هغه مېوه لرونکې ونه ده چې د ویالې پر غاړه ئې څانګو سیوری غوړولی وي... بنیامین د څیرونکي لېوه په څېر دی چې په سباوون کې خپل دښمنان داړي او ماښام هغه څه وېشي چې ترلاسه کړي ئې دي!!! بیا د یعقوب علیه السلام او یوسف علیه السلام د مړینې خبره کوي او په همدې سره دا قصه او دا کتاب پای ته رسوي.

د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: که دا د برکت ورکولو خبره رښتیا وی او یعقوب علیه السلام د دې واك او اختیار درلودی چې چا ته برکت ورکړي او بختور ئې کړي، نو آیا ده به د خپلې کورنۍ له کوم غړي سپمولی وو؟ آیا دا مجال به پاتې وو چې ځینې ترې محروم شي؟ ولې به ئې د ځینو په هکله هغه خبرې کولې چې بایبل ئې ادعا کوي؟ هیڅ پلار نه غواړي چې ځینې زامن ئې ښه او ځینې بد وي، پلار د خپل هیڅ زوی بدبختي او له سعادت نه محرومیت نه خوښوي!! د بایبل دا خبره بې بنسټه او واهي ده چې د ښه پلار ټول اولاد به ښه وي او د بد پلار نسل به ټول بد وي، که داسې وی نو د یعقوب علیه السلام په ټول اولاد کې به یو هم داسې نه پیدا کېدو چې د بایبل په وینا ئې ورته ښېرا کړې او بد ئې ګڼلی!! د انسان ښه والی او بد والی د ده په تربیې او روزنې پورې تړلی، هیڅوك له خپلې مورې شریر او بد دنیا ته نه راځي او هیڅوك په دې وجه له نورو غوره نه شي کېدی چې په ځانګړې کورنۍ کې پیدا شوی، د آذر په کور کې ابراهیم پیدا کېږي او د نوح په کور کې داسې زوی او مېرمن چې د ده په ځای د کافرانو ملګرتیا کوي.

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: آیا ممکنه ده چې د یعقوب علیه السلام په څېر ستر شخصیت دې د خپلو زامنو په وړاندې یوه زوی ته ګوته ونیسي او ودې

وايي: ده زما په مېرمنې تېرى کړى؟!! آيا کوم شريف انسان به داسې بد زوى له ځان سره وساتي؟ آيا کوم غيرتي ورور به داسې بدکار ورور په خپلې خوا کې ومني او له هغه سره به ګډ ژوند ته تيار شي؟!!

قرآن د بايبل د دې بېهوده ويناوو او يعقوب عليه السلام ته د داسې پوچو او سپکو خبرو او بې بنسټه وړاندوينو د منسوبولو په خلاف فرمايي چې يعقوب عليه السلام له مرګه مخکې خپل زامن راغونډ کړل او ورته وئې ويل: له ما نه وروسته به د چا عبادت کوئ؟ هغوى په ځواب کې وويل: د هغه يوازني رب عبادت به کوو چې ستا او ستا د پلرونو ابراهيم، اسمعيل او اسحاق رب دى او مونږ ورته منقاد يو. او بيا د مخکنيو شخصيتونو په اړه د بحث په هکله يوه ډېره جامع لارښوونه کوي او د هغو خلکو غلطې انګېرنې تصحيح کوي چې نېکو شخصيتونو ته د ځان منسوبولو له لارې د امتيازاتو ترلاسه کول او ځان تر نورو غوره ثابتول غواړي، دغه غلطه انګېرنه ده چې قومي او نژادي تعصبات زېږوي او د سترو سترو فتنو او لويو لويو جګړو باعث ګرځي، قرآن فرمايي:

šc qèJè/ {qÇ. $Jã bqèó êŸr Óõ¡ . $B Nã9r ßM6 ¡ . $B $l; ßM-z ô% ÞBé 7 ü

ÇÊÍÈ البقرة: ۱۳۴

دا يوه ډله وه چې تېره شوه، دوى ته خپلې لاس ته راوړنې دي او تاسو ته خپلې (دوى به د خپلو کړو وړو بدله ترلاسه کوي او تاسو د خپلو کړو وړو)، له تاسو نه دا پوښتنه نه کېږي چې هغوى څه کول؟!!

يعني هر څوك به د خپلو عملونو په اړه پوښتل کېږي، نه يو د بل ځواب ورکولى شي او نه يو د بل د کړو وړو په وجه مکافات او مجازات کېږي!! او دا د بايبل د ليکونکي او د بايبل د منونکو او د ټولو هغو خلکو په خولې ستر او سخت ګوزار دى چې په نسلي امتيازاتو باور لري او ګمان کوي چې معنوي او مذهبي مقام او منزلت يو داسې موروثي توکى دى چې له پلاره اولاد ته انتقالېږي، لکه څنګه چې د بايبل بنسټ په همدې غلطې انګېرنې اېښودل شوى، په ټولو جاهلانه او محرفو مذهبونو کې به وګورئ چې دا انګېرنه ئې بنسټ دى، مذهبي او معنوي مقام

موروثي توکی گڼي، په نسلي امتیازاتو باور لري، یوه خاص ټبر ته پر نورو ترجیح ورکوي، د عمل او عقیدې پر ځای نژادي اړیکې او معروفو شخصیتونو ته انتساب خدای ته د تقرب وسیله بولي، په ټولو دغو محرفو مذاهبو کې دا خبره شریکه ده چې خدای له یوه خاص توکم سره خاص تعلقات لري، هغه ورته تر نورو نازولی دی، خدای ټول خلك یو برابرنه دي پیدا کړي، ټول توکمونه یو شانته نه دي، د دغو مذهبونو توپیر یوازې په دې کې دی چې هر یو خپل خاص او ځانګړی توکم د خدای نازولی توکم ګڼي.

د سم او ناسم مذهب، صحیح او ناصحیح مسلك، اصلي او جعلي دین تر منځ د قضاوت په اړه دا د یوه ستر اصل په توګه په پام کې ولرئ چې: کوم یو ئې په توکمیز توپیر باور لري او خاص توکم ته پر نورو ترجیح ورکوي او کوم یو ټول انسانان برابر او د یوه پلار اولاد ګڼي، کوم یو مذهبي مقام موروثي توکی ګڼي او کوم یو ئې د انسان عمل او عقیده د ده د معنوي مقام او منزلت معیار ګڼي، ناسم مذهب هغه دی چې د معنوي مقام په اړه د بایبل په څېر قضاوت کوي او سالم مذهب هغه دی چې قضاوت ئې قرآن ته ورته وي او وایي: $l; M=z %6 pBé 7 ü

ÇÍÈ šc qèJèf (qç. $Jã bqèóêŸr Óëj¡ . $B Nã9r M6 ¡ . $B

خروج

د بايبل دوهم كتاب د خروج په نامه ياد شوی، د دې كتاب په مقدمه کې لولو:
(د خروج كتاب له مصر نه د بني اسرائيلو د وتلو په هكله دی، موسی د خدای له لوري د بني اسرائيلو د مشرۍ لپاره غوره شوی وو تر څو دوی موعود سيمې يعني كنعان ته بوځي... د كتاب دوولس لومړي فصلونه د بني اسرائيلو د دردناك حالت په اړه بحث کوي، خدای پر مصريانو رنګ رنګ مصيبتونه لېږي تر څو د مصر پاچا فرعون دې ته مجبور کړي چې بني اسرائيل وتلو ته پرېږدي... له وتلو وروسته د خدای له اوامرو د سرغړاوي په وجه تر څلوېښتو کلونو د مصر او كنعان ترمنځ بېديا کې لالهانده پاتې شول...په دې وخت کې د خدای له لوري د نورو لارښوونو په څنګ کې (لس فرمانونه) د موسی په لاس بني اسرائيلو ته ورکړی شول، ترڅو پوه شي چې د سفر په دوران کې څنګه ژوند وکړي... د دې لارښوونو لويه برخه د هغو قربانيو په هكله وه چې د ګناهونو د بخښلو لپاره وړاندې کېدې... خو د ګناهونو د بخښنې لپاره دا قرباني کافي نه وې... دا هسې يوه پېلامه وه د هغې لويې قربانۍ لپاره چې خدای د ټولو انسانانو لپاره په پام کې درلوده او هغه د عيسی مسيح مړينه پر صليب باندې...واقعي قرباني دغه ده چې کولی شي ټول انسانان له خپلو ګناهونو وژغوري!!!)

په کار ده د دغې مقدمې په وړاندې لږ توقف وکړو او وګورو چې د خروج كتاب په خلاصه توګه د لوستونکو لپاره څه پيغام لري؟! د مقدمې دوه برخې د پام وړ دي:

- وايي: د دې لارښوونو لويه برخه د هغو قربانيو په هكله وه چې د ګناهونو د

بخښلو لپاره وړاندې کېدې.

- خو د ګناهونو د بخښنې لپاره دا قربانۍ کافي نه وې... دا هسې يوه پېلامه وه د هغې لويې قربانۍ لپاره چې خدای د ټولو انسانانو لپاره په پام کې درلوده او هغه د عيسى مسيح مړينه پر صليب باندې...واقعي قرباني دغه ده چې کولی شي ټول انسانان له خپلو ګناهونو وژغوري!!!

د دغو دواړو خبرو په اړه لاندې عرايض لرو:

- په بايبل کې له قصو او شجرو وروسته تر هر څه زيات د هغو قربانيو (صدقاتو) په اړه بحث شوی چې د (معبد) په نامه د هغه (مجاورانو) ته ورکول کېږي، څه چې په بايبل کې ډېر لږ تر سترګو کېږي هغه د ژوند اړوند احکام او لارښوونې دي، دا احکام د ټول بايبل خو پرېږده يوازې د شجرو د بحث سلمه برخه هم نه جوړوي، بايبل ته څوك د يوه لارښود كتاب نوم نه شي ورکولی، ځکه د لارښوونو برخه ئې له نشت سره برابره ده، که څوك دا کتاب د بني اسرائيلو د قصو او شجرو په نامه ياد کړي، دا نوم ډېر ورته غوره او مناسب دی. د دې په مقابل کې قرآن اصلاً د شجرو په اړه بحث نه کوي، په ټول قرآن کې يوازې په څو محدودو مواردو کې د خاص ضرورت له مخې د چا د پلار يا زوی نوم اخيستل شوی.
- په قرآن کې د هغو قربانيو (صدقاتو) په اړه چې د ګناه د جبران لپاره بايد وړاندې شي، هغه چې د بايبل لويه برخه ورته ټاکل شوې، ډېر لږ او ضمني بحث شوی، يوازې د قسم ماتولو، د مجبوريت او ناتوانۍ په وجه د روژې نه نيولو او د حج او عمرې د ځينو مناسکو او احکامو د نه مراعاتولو په صورت کې داسې قرباني ضروري ګڼي، خو د قربانۍ د حکم تر څنګ دا لارښوونه هم کوي چې دا به مسکين ته ورکوئ، نه هغسې لکه چې بايبل دا قرباني د معبد د مجاور حق او برخه ګڼي!!
- که بايبل ويلي وی چې عيسى عليه السلام د ټولو انسانانو لپاره قرباني ورکړه، مونږ دا خبره ورسره منله او په دې کې هيڅ شك نه لرو چې عيسى عليه السلام او د ده ملګرو د بشريت د ژغورنې لپاره ډېرې او بې ساري قربانۍ ورکړې، له بايبل سره په دې اړه زمونږ اختلاف په دې کې دی چې هغه دا قربانۍ د ټولو

انسانانو د ګناهونو (فدیه) ګڼي، یعني دا چې د دغې قربانۍ په سبب الله تعالی د مسیحیانو د ټولو ګناهونو نه تېرېږي او بخښنه ورته کوي!! او دا نه یوازې په دین کې یو صریح او کرکجن تحریف دی او د الله تعالی په اړه یو بهتان؛ بلکې ګناه ته د مسیحیانو د ترغیب او تشویق وسیله ده، په ګناه باندې د جسارت لپاره دا کافي ده چې ګناهګار ته د برائت سند ورکړی شي او ورته وویلی شي چې ستا د ګناهونو فدیه له مخکې نه ورکړی شوې!! د مسیح وینې ستا د ګناهونو فدیه ده!! هغه دین چې یو انسان د بل لپاره مکافات یا مجازات کړي د حق او عدالت خلاف دین دی!! آیا مونږ هغه قاضي یو ظالم قاضي نه ګڼو چې د یوه سزا بل ته ورکړي اویا یو د بل لپاره له سزا معاف کړي؟! آیا هغه محکمه چې یو مجرم د بل د بنه عمل لپاره معاف کړي د یوه ظالم نظام محکمه نه ده؟!! آیا دا د عادل خدای له شأن سره ښایي چې د مسیح وینې د نړۍ د ټولو مجرمینو او ګناهګارانو لپاره د فدیې په توګه ومني او د هغوی له مجازات نه منصرف شي؟!! د بایبل لیکونکي یوه عامه خبره تحریف کړې او هغې ته ئې غلط رنګ ورکړی، هر څوك د اتلو مبارزینو او د حق او عدالت د لارې د شهیدانو په اړه وایي چې دوی د مظلومانو د ژغورنې لپاره قرباني ورکړه، دا د دوی د قربانیو په وجه وه چې مظلومان له ظلم او بې عدالتۍ نه وژغورل شول، عیسی علیه السلام او د الله تعالی نورو پیغمبرانو علیهم السلام او د تاریخ په اوږدو کې د الله د لارې ډېرو مبارزینو او حقپالونکو د مظلومانو د ژغونې لپاره قربانۍ ورکړې، کړاوونه ئې ګاللي، په رنګ رنګ عذابونو تعذیب شوي، زندانونو ته تللي او په شهادت رسېدلي، د دوی د دغو قربانیو په طفیل انسانان له جهل، شرك او ظلم نه ژغورل شوي، د بایبل لیکونکي دغه عامه خبر چې په هر قوم او هېواد کې د هر حق پالونکي مبارز په هکله کېږي، تحریف کړې او هغه ئې د یوه خرافي او بې بنسټه باور او اعتقاد لپاره کارولې، د دې په ځای چې ووایي: د مسیح علیه السلام دعوت، جهاد، مبارزه او قربانۍ د دې لپاره وې چې مونږ له جهل او ظلم نه وژغورل شو، له ګناهونو نه ځان وساتو، په دنیا او آخرت کې د الله تعالی له عذابه خوندي پاتې شو، په دنیا کې مو سعادت او په آخرت کې مو د الله تعالی رضا او جنت په برخه شي، برعکس وایي: پر صلیب باندې د مسیح مړینه

هغه واقعي قرباني ده چې کولی شي ټول انسانان له ګناهونو نه وژغوري!! د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: آيا له دې وينا نه ستا مقصد دا دی چې د ده د قربانۍ په سبب به ټول انسانان د ګناه له کولو ژغورل کېږي او که به ګناه کوي خو له سزا به ئې ژغورل کېږي؟!! لومړی ادعا خو د واقع خلاف ده عملاً ګورو چې له دغې قربانۍ نه وروسته خلکو او تر ټولو زيات مسيحيانو ګناهونه، ظلمونه او فسادونه کړي!! او که دا قرباني د ټولو انسانانو د ګناهونو فديه ګڼې نو دا خو د الله تعالی په نسبت يوه لويه او ظالمانه افتراء ده، الله تعالی به څنګه د ټولو ګناهګارانو سزا مسيح عليه السلام ته ورکوله او څنګه به د مسيح عليه السلام نېك عمل او قرباني د نړۍ د ټولو مجرمينو او ګناهګارانو فديه ګڼي او د هغوی له مجازاته به لاس اخلي؟ هر باشعوره انسان داسې قضاوت د عدالت خلاف او صريح ظلم ګڼي، که په کومې محکمې کې او د کوم قانون له مخې پلار د زوی په جرم مواخذه شي او يا زوی د پلار په وجه له مواخذې او محاسبې وژغورلی شي، دا محکمه ظالمانه ده او دا قانون د عدالت خلاف قانون دی. مونږ خو عملاً ګورو چې الله تعالی د مسيح عليه السلام له تلو وروسته ډېر ګناهګاران او ظالمان په دنيا کې سخت نيولي او مناسبه سزا ئې ورکړې، ستا د ادعا معنی او تقاضاء خو دا ده چې د مسيح عليه السلام د وينې په سبب بايد دا کار نه وی شوی، ځکه چې ده د ټولو انسانانو د ګناه لپاره فديه ورکړې، که الله تعالی د ده قرباني د فديې په توګه منلې وي نو ولې ئې د فديې له قبلولو وروسته دا ظالمان او ګناهګاران مجازات کړي؟!! قرآن وايي: (چا چې له قاتل نه فديه ترلاسه کړه او بيا ئې پر قاتل تېری وکړ د دردناك عذاب مستحق دی)، د عدل او عقل تقاضاء دغه ده، د فديې له منلو وروسته د ګناهګار مواخذه او مجازات تېری او ظلم دی، د بايبل ليکونکی دغه تېری او ظلم الله تعالی ته منسوبوي!!

په مصر کې د بني اسرائيلو مريیتوب

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (...ډېر کلونه تېر شول، يوسف، ورونه ئې او د دوی د دور ټول وګړي مړه شول... خو د دوی نسل په ډېر سرعت سره زيات شو او

لوی قوم ترې جوړ شو... په مصر کې داسې پاچا ته واکې په لاس ورغلې چې مصریانو ته ئې وویل: د اسرائیلیانو شمېر ورځ په ورځ زیاتېږي، په کار ده د دې چاره وکړو... که نه د کومې جگړې په دوران کې به له دښمن سره یو ځای شي... په دوی ئې ظلمونه پیل کړل، خپل غلامان ئې کړل او اجباري کارونه ئې پرې کول... فرعون قابلو ته امر وکړ چې د دوی زامن د زېږېدو پر مهال ووژني... دوو قابلو دا کار نه کاوو او د دوی زامن ئې نه وژل.. بیا فرعون خلکو ته امر وکړ چې د اسرائیلیانو زامن د نیل سیند ته وغورځوئ او لوڼې ئې ژوندۍ پرېږدئ... په دې وخت کې د لاوي د قبیلې یوه کس د خپلې قبیلې یوه نجلۍ په نکاح کړه چې یو ښایسته زوی ئې وزېږاوو... درې میاشتې ئې هغه وروزو خو نور ئې له پټ ساتلو ناتوانه شوه... په یوه شکور کې ئې کېښود او د نیل سیند کې ئې پرېښود... خور ئې څارنه کوله... په دې وخت کې د فرعون لور له دوو وینځو سره د لمبېدو لپاره نیل ته راغلې وه... سترگې ئې په شکور ولگېدې، یوه وینځه ئې ورولېږله چې وئې نیسي... په شکور کې ئې ماشوم د ژړا په حال کې ولید، زړه ئې پرې وسوځېدو او وئې ویل: دا د کومې عبراني کورنۍ ماشوم دی... خور ئې ورغله او ورته وئې ویل: آیا غواړئ کومه عبراني مېرمن درته راولم چې تی ورکړي؟...د فرعون لور ورته وویل: ورشه!...مور ئې راوستله او د فرعون لور ورته وویل: دا ماشوم خپل کورته یوسه، تی ورکړه او زما لپاره ئې ستر کړه... کله چې ستر شو د فرعون لور ته ئې ورووړ او هغې خپل زوی وگاڼو او موسی (له اوبو اخیستل شوی) ئې ونوماوو... کلونه تېر شول، موسی ستر شو، یوه ورځ د عبرانیانو سیمې ته ورغی، یو مصري ئې ولیدو چې یو عبراني وهي، یوې خوا بلې خوا ته ئې وکتل چې څوک ئې تر سترگو نه شو نو مصري ئې وواژو او تر شگو لاندې ئې ښخ کړ، سبا بیا د قوم لیدو ته ولاړ، دوه عبرانیان ئې ولیدل چې په خپلو کې نښتي، وهونکي ته ئې وویل: ولې خپل ورور وهې؟ هغه ورته وویل: ته څوک ئې چې مداخله کوې...آیا غواړې ما هم د هغه مصري په څېر ووژنې؟... موسی پوه شو چې د هغه مصري وژل کېدا بربنډه شوې، ووېرېدو... فرعون د موسی د نیولو او وژلو امر وکړ...موسی د مدیان سیمې ته وتښتېدو...یوه ورځ د هغه ځای د کوهي په غاړه ناست وو اووه نجونې ئې ولیدې

چې له کوهي ئې اوبه راایستلې تر څو خپلو څارویو ته ئې ورکړي... شپنو د یترون لوڼې د کوهې له غاړې لرې کړې او خپلې رمې ئې خړوبه کړې... موسی وړاندې ورغی، شپانه ئې یوې خوا بلې خوا ته کړل او له نجونو سره ئې د خپلو څارویو په خړوبولو کې مرسته وکړه...کله چې نجونې کورته ستنې شوې پلار ترې وپوښتل: نن ولې دومره ژر راغلئ؟ وئې وویل: یوه مصري راسره مرسته وکړه...پلار ورته وویل: هغه دلته راولئ... موسی ورغی، د هغه په کور کې پاتې شو... هغه خپله لور صفوره په نکاح ورکړه... یوه ورځ په داسې حال کې چې موسی د رمې په پېولو بوخت وو... ناڅاپه د خدای فرشته د اور په بڼه کې د یوه بوټي له منځه ورښکاره شوه... کله چې خدای ولیدل چې موسی بوټي ته ورنږدې کېږي، د بوټي له منځه ئې پرې غږ کړ: موسی! موسی! نور مه رانږدې کېږه، څپلۍ دې له پښو وباسه، ځکه چې ته په یوه سپېڅلي ځای ولاړ یې...زه ستا د نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب خدای یم...ما په مصر کې د خپلو بندګانو کړاوونه لیدلي... راغلی یم چې دوی د مصریانو له منګولو وژغورم او هغې ښېرازه ځمکې ته ئې بوځم چې شات او شیدې په کې بهېږي...هغې سیمې ته چې اوس کنعاني، هیتي، اموري، فرزي، حوي او یبوسي په کې مېشت دي اوس تا فرعون ته لېږم تر څو زما قوم له مصره وباسې...موسی وویل: زه څوك یم چې دا کار وکولی شم... خدای ورته وویل: زه درسره یم...موسی وویل: که بني اسرائیل را نه پوښتنه وکړي چې د هغه خدای نوم څه دی چې ته ئې رالېږلی یې، څه ورته ووایم؟ خدای وفرمایل: (یم چې یم!!) دوی ته ووایه: (یم) ستاسو خوا ته رالېږلی یم، دا زما تلپاتې نوم دی، ټول خلك به مې په دې نامه پېژني...موسی وویل: که بني اسرائیل زما خبره ونه مني په څه به ئې قانع کوم؟ ... خدای ورته وویل: عصا دې وغورځوه... وئې غورځوله چې ناڅاپه مار ترې جوړ شو... موسی له وېرې په تېښته شو، خدای ورته وویل: لاس وراوږد کړه او مار تر لکۍ ونیسه... همداسې ئې وکړل او مار بېرته په عصا بدل شو... بیا ئې ورته وویل: لاس دې په خپلې جامې کې د ننه کړه... کله چې ئې لاس بېرته راوایست ګوري چې د جذام په وجه د واورې په څېر تك سپین شوی...خدای ورته وویل: بیا ئې د ننه کړه... دا ځل ئې چې لاس راوایست روغ رمټ شوی وو ... موسی زړه نازړه وو، غوښتل ئې

د ده په ځای بل څوك ولېږلی شي... خدای پرې غصه شو... هارون ئې هم ورسره کړ او ورته وئې ویل: هارون ښه ویاند دی د خلکو په وړاندې به دی ستا ویاند وي ... موسی خپل سخر ته وویل چې مصر ته ځم ترڅو د خپلې کورنۍ احوال واخلم... هغه ورته وویل: په مخه دې ښه... د مصر په لوري وخوځېدو... خدای ورته وویل: فرعون ته ورشه، دا معجزې وروښیه... ورته ووایه چې خدای فرمایي: اسرائیل زما مشر زوی دی... نو ځکه تا ته امر کوم چې دوی پرېږده چې له مصره ووځي او زما عبادت وکړي، که دا کار ونه کړې نو ستا مشر زوی به درته ووژنم... نو موسی له خپلې کورنۍ سره د مصر په لوري وخوځېدو...د لارې په اوږدو کې او هغه وخت چې دوی د آرام کولو لپاره تم شول، خدای ورته راڅرګند شو او موسی ئې په مرګ وګواښو... نو صفوره یوه تېره تیږه راواخیسته او خپل زوی ئې سنت کړ او د غوښې ټوټه ئې د موسی پښو ته وغورځوله او وئې ویل: د خپل زوی د نه سنت کولو په سبب دې نږدې ځان مرګ ته ورکړی وو... د همدې لپاره خدای د موسی له وژلو تېر شو!!)

د بایبل په دې قصې کې هم د محتوا له لحاظه ډېرې ستونزې شته او هم له ادبي پلوه بې شمېره نواقص، دا ستونزې او نواقص هغه وخت ښه درك کولی شئ چې د بایبل وینا د قرآن له څرګندونو سره مقایسه کړئ، خو که تاسو د بایبل دا قصه د یوه ناول لیکونکي مخې ته کېږدئ او ترې وپوښتئ چې د قصې د محتوی او ادبي جوړښت په اړه څه نظر لري؟ نو له شکه پرته به درته ووایي: دا د یوه ضعیف او کمزوري لیکوال لیکنه ده!! ښایي د هر هوښیار انسان لپاره د بایبل دا وروستۍ وینا کافي وي چې د بایبل په ماهیت پوه شي او په دې کې شك ونه کړي چې دا کتاب د یوه داسې کم عقله انسان په لاس لیکل شوی چې نه خدای سم پېژني او نه د الهي کتابونو له لارښوونو خبر دی.!!

• کوم باشعوره انسان به دا خبره ومني چې خدای ویلي: اسرائیل زما مشر زوی دی!! آیا دا ممکنه ده چې د الله تعالی په کتاب کې داسې غلطه او د حقیقت خلاف خبره ترسترګو شي؟! د بایبل لیکونکی دې ووایي چې له اسرائیل نه د ده مراد یعقوب علیه السلام دی که بني اسرائیل؟ که مراد ئې بني اسرائیل وي نو بیا خو باید ویل شوي وی چې بني اسرائیل زما مشران زامن دي او که مراد ئې یعقوب

عليه السلام وي نو ده خو بل ځای کې عيسى عليه السلام د خدای يوازنى زوى ګڼلى!! دا متناقضې خبرې څنګه سره تلفيق کوي؟ د يوازني زوى تر څنګ خو نه د بل مشر زوى شته والى ممکن دى او نه د ډېرو زامنو!! که خداى زوى درلودى نو هغه به هم خداى وو، د بايبل ليکونکي دې مونږ ته ووايي چې خداى د اسرائيل په څېر دى که اسرائيل د خداى په څېر؟ آيا ستا په خداى کې ټول هغه عيبونه شته چې بني اسرائيلو کې شته؟ بني اسرائيل بيمارېږي، وږي او تږي کېږي، خوراك کوي، په خوراك پورې اړوند ډېرې نيمګړتياوې لري، ويدېږي، ووړ وي ستر شي او په پای کې ومري، طبيعي ده چې د دوى پلار هم بايد دغسې وي!! آيا خپل خداى ته دا ټول عيبونه او نواقص راجع کوې؟!! ستا په خداى کې د بني اسرائيلو کوم صفت شته او په بني اسرائيلو کې د خداى کوم صفت؟!! ولې هغوى ته د خداى د مشر زوى لقب ورکړى شوى؟ تر دوى خو ډېر نسلونه مخکې پيدا شوي، مشر زوى خو هغه چا ته ويل کېږي چې تر نورو زامنو مخکې پيدا شوى وي!! که دا ئې مشر زوى وى نو کشر به ئې هم وو!! دا کشر زوى هم رامعرفي کړه!! چې څوك د پيدا ښت نېټه لري هغه په دې دليل خداى نه شي کېدى چې له دې نېټې مخکې نه وو!! د چا چې زوى په يوې معينې نېټې کې پيدا شوى او له هغې مخکې نه وو نو دى به هم همداسې په يوې معينې نېټې کې پيدا شوى وي او له هغه مخکې به نه وو!! څوك چې زوى لري نو هغه حتماً پلار هم لري!! آيا د خداى په هکله دا باور د منلو وړ دى؟!! په انسان باندې د خداى د زوى اطلاق به ډېر ناپوه او احمق انسان کوي!!

قرآن د بايبل د دې غلطې او واهي خبرې په رد کې فرمايي:

@/ NãÎqçäÎ NãÉèã Nîù @ è ¼çà6ím&r « $(à7ó ßtù 3" •» Á Y9$ Šqç«$$ÏM9$%r

ÇÚ õF{$ Ñ°q»J¡ 9$ã7 ùã-+ r ã$±„ `B Ü ÉèÃr ã$±„ `Jï äÿóé ,={ ôõB Ž³0 OÈR&

{المائدة: ١٨ ÇÑÈ ÅçÂ J$Ïhøîr $JgZ÷/ $Br

يهودانو او نصاراوو ويل: مونږ د الله زامن او د ده محبوبان يو، ورته ووايه: نو ولې مو په خپلو ګناهونو تعذيبوي؟ داسې نه ده بلکې تاسو همغه عادي انسانان يئ چې الله پيدا کړي. چا ته چې وغواړي بخښنه کوي او څوك چې وغواړي تعذيبوى

ئې او د آسمانونو، ځمکې او څه چې په دوی کې دي، د ټولو واك له الله سره دی او بېرته ورتګ د ده په لوري دی.

يعني که تاسو د خدای زامن او محبوبان وئ نو دا ستر ستر الهي عذابونه به پر تاسو نه نازلېدل، له هغه سپکاوي، ذلت او اسارت سره به ئې نه مخامخ کولی چې په مصر کې ورسره مخامخ وئ، هيڅ پلار نه غواړي چې زامن ئې په عذابونو اخته شي، تاسو خو همغه انسانان يئ چې الله تعالی ستاسو په څېر ډېر نور پيدا کړي، ستاسو او د هغوی تر منځ څه توپير شته چې ځان تر نورو غوره او د خدای زامن ګڼئ؟!! زوی ته خو هغه څوك ضرورت لري چې مري، خدای به ولې زوی لري چې هيڅکله نه مري؟!! زوی او ځای ناستي ته خو هغه څوك اړ وي چې خپل ملك په خپله، د بل له مرستې پرته او د تل لپاره نه شي سمبالولی، الله تعالی خو د ځمکې او آسمانونو مالك او ټولواك دی هغه به ولې زوی او ځای ناستی غوره کوي؟!! څنګه به هغه څوك د زوی په توګه غوره کوي چې ډېر ژر مري او د ده په لوري وردرومي؟!!

• څوك به دا خبره ومني چې الله تعالی، موسی عليه السلام په دې خاطر په مرګ وګواښو چې خپل زوی ئې نه وو سنت کړی او بيا په دې خاطر د ده له وژلو تېر شو چې مېرمنې ئې د خپل سنت شوي زوی د غوښې ټوټه د موسی پښو ته وغورځوله؟!! بايبل خو وايي چې څو ورځې مخکې خدای؛ موسی عليه السلام ته ورڅرګند شو، هغه ته ئې معجزې ورکړې او د يوه پيغمبر په توګه ئې د فرعون لوري ته ولېږو، سره له دې چې ده خپل زوی نه وو سنت کړی!! که د زوی نه سنتول دومره ستره ګناه وي او د بايبل خدای دومره پرې غصه کېږي نو موسی عليه السلام ئې ولې له دې سره سره په پيغمبرۍ وټاکو؟ آيا هغه مهال دې ته متوجه نه وو او اوس د سفر په دوران کې ورته متوجه شوی؟ موسی عليه السلام ته خو لا تورات نه وو ورکړی شوی، لا د زوی د سنتولو په اړه کومه لارښوونه هم ورته نه وه شوې، ولې به ئې اوس او د سفر په دوران کې او هغه وخت چې په خوب ويده دی په مرګ ګواښو؟!! د الله تعالی دين خو د سفر پر مهال فرايض هم معافوي، مسافر ته د روژې ځنډول جائز ګڼي، د

څلورو رکعتونو لمونځ ئې ورته دوه رکعته کړی، هر الهي دين او هر واقعي مذهب به د کړاوونو او زحمت پر وخت د انسان د مکلفيتونو پېتې سپکوي، دا د مهربان الله تعالی له شأنه ډېره لرې ده چې د سفر پر مهال د زوی د نه سنتولو په سبب خپل غوره پيغمبر پر مرګ تهديد کړي!! د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو چې د موسی عليه السلام مېرمن څنګه په دې پوه شوه چې خدای په دی خاطر پر ده غصه دی چې خپل زوی ئې نه دی سنت کړی؟!! او په هغه صورت کې به د ده له وژلو لاس اخلي چې د خپل سنت شوي زوی د غوښې ټوټه د موسی پښو ته وغورځوي؟!! د بايبل منونکو ته وايو: باور وکړئ چې که له دغو غلطو او بېهوده خبرو چې بايبل ترې ډك دی او شمېر ئې زرهاوو ته رسېږي، که مسلمانانو دې ته ورته يوه غلطه خبره هم په قرآن کې موندلې وی نو (نعوذ بالله) قرآن به ئې د الله تعالی کتاب نه ګڼلو او ايمان به ئې پرې نه راوړو.

که د بايبل په سلهاوو خوشې، غلطې او بېهوده خبرې پرېږدو؛ يوازې دغه څو مسخره خبرې ئې کافي دي چې هر هوښيار انسان ئې په لوستلو سره دا کتاب په دېوال ووهي او لرې ئې وغورځوي. بايبل چې کوم خدای معرفي کوي هغه همداسې د ماشومانو په څېر عادتونه لري، په ورو ورو خبرو خپل دوستان په مرګ ګواښي او په ورو ورو خبرو ئې غصه کښېني او له خپلو پرېکړو اوړي!!! خو قرآن ګناهونه وېشي، ځينې ئې ستر ګڼي او ځينې ئې واړه او فرمايي: که له سترو سترو ګناهونو ځان وساتئ له ورو ورو به الله تعالی درته تېر شي:

$Vÿì. Wz 6B Nà6 ùÅ6b¢r Nãï$«h™ Nã Yã ë3çç¢ã bö]ê$B •í$6Ÿ2 (qöFgB bÎ

ÇÌÈ النساء: ۳۱

که مو له هغو سترو سترو نه ډډه وکړه چې ترې منع شوي يئ، بد بد به درنه ورژوو او د ننوتو په عزتمن ځای کې به مو داخل کړو.

دلته سيئات د کبائرو په مقابل کې ذکر شوي او دا مطلب افاده کوي چې که له سترو سترو ګناهونو نه ډډه وکړئ نو الله تعالی به سيئات يا واړه واړه ګناهونه درته معاف کړي، خو دا ستر ګناهونه کوم دي او واړه ئې کوم؟ آيا مراد ورنه يوازې دغه

ګناهونه دي چې تر دې آيت نه مخکې ورته اشاره شوې؟ په ناحقه د بل مال خوړل او د نفس قتل او که معنی ئې عامه ده او ټولو هغو ګناهونو ته شاملېږي چې اسلام ورته کبائر وايي؟ او دا کبائر کوم دي؟

- په مخکنيو آيتونو کې له هغو اووه سترو سترو ګناهونو چې پېغمبر عليه السلام ئې موبقات ګڼي درې ئې راغلي، قتل، سود او د يتيم مال خوړل، پاتې ئې په نورو آيتونو کې ذکر شوي:

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال اجتنبوا السبع الموبقات قيل يا رسول الله وما هن قال الشرك بالله والشح وقتل النفس التي حرم الله إلا بالحق وأكل مال اليتيم وأكل الربا والتولي يوم الزحف وقذف المحصنات الغافلات المؤمنات رواه النسائي

له ابو هريره نه روايت دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل: له اوو تباه کوونکو نه ډډه وکړئ، وويل شو: يا رسول الله! دا کوم کوم دي: وئې فرمايل: له الله سره شرك، بخل او حرص، د هغه نفس وژل چې الله ئې وژل حرام کړي مګر په حقه، د يتيم مال خوړل، سود خوړل، د جګړې په ورځ شا اړول او تېښته او د مؤمنو، عفيفو او له ګناه نه د غافلو ښځو تورنول.

ګورئ چې د اسلام له نظره هغه ستر ستر ګناهونه کوم دي چې د الله تعالی د غضب باعث او د هلاکت سبب ګڼل شوي؟!! خو بايبل د دغو ګناهونو په ځای د سر وېښتان خريل او زوی نه سنتول ستر ستر ګناهونه او د الله تعالی د غضب او غصې باعث ګڼي!!

قرآن هم د موسی عليه السلام او له مصر نه د بني اسرائيلو د وتلو قصه رااخيستې ده، خو نه يوازې دا چې د بايبل د قصې ډېرې برخې ئې تصحيح کړې بلکې دا قصه ئې د هغې مقدمې لپاره د يوې تاريخي بېلګې په توګه وړاندې کړې چې د قصې په پيل کې ئې د خپل مخاطب مخې ته ږدي، د فرعون تر مشرۍ لاندې د يوه طبقاتي او ظالم نظام ځانګړتياوې او د دې نظام د راپرځولو په اړه د الله تعالی سنت بيانوي او د دې سنت د توضيح لپاره دا قصه د يوې تاريخي بېلګې په توګه وړاندې کوي، د قرآن قصص د بايبل په څېر هسې قصې او شجرې نه دي، بلکې تاريخي مثالونه او بېلګې دي، د قرآن هدف دا نه دی چې د يوه قام د ژوند

قصه د یوه نکل او ناول په توګه وړاندې کړي، بلکې د یوې تاریخي قصې په ترڅ کې ئې د یوه قوم د عروج او زوال عوامل څېړلي، د یوه مهم مطلب او د الله تعالی د یوې وعدې او د یوه الهي سنت او فطري قانون د بیان او اثبات لپاره تاریخي بېلګې وړاندې کوي، هره قصه ئې ځانګړې موخه او هدف لري، په یوې مهمې خبرې د مخاطب د قانع کولو لپاره د یوه قوم د عبرتناکې قصې یوه برخه رااخلي، له هغو قصو نه چې قرآن عظیم الشان ئې یادونه په تفصیل سره کړې ده، یوه ئې د بني اسرائیلو د عروج او زوال قصه ده، قرآن عظیم الشأن د دغې قصې ټول اړخونه او د دغه قوم د عروج او زوال ټولې پېښې څېړلې دي؛ له کومه ځایه د دې قوم د شرف او عزت دوران پیل شو، څنګه عزت او سرلوړی ته ورسېدو، څنګه د ځمکې خلافت او وراثت او د خلکو امامت ورپه برخه شو او د نړۍ پر ټولو قومونو فضیلت او لوړوالی ورکړی شو؟ او بیا څنګه د دغه سرلوړي ولس د زوال دور پیل شو؟ له هغه لوړ او اوچت مقام نه د راپرېوتو او زوال عوامل ئې کوم وو؟ ولې دا قوم له ذلت، مسکنت او د الله تعالی له غضب او لعنت سره مخامخ شو، داسې چې د نورو ولسونو لپاره د پند او عبرت وسیله وګرځېدل؟ د عروج، عزت او فضیلت عوامل یې کوم وو او د زوال او سقوط لاملونه ئې څه وو؟ پیغمبر علیه السلام مونږ ته دا درس راکړی چې دا تاریخي بېلګې به تل تکرارېږي، تاسې به هم د هغو امتونو پر لار درومئ او د دوی سنن او تګلارې به تعقیبوئ چې تر تاسو د مخه تېر شوي. هر دور به ځان ته فرعون او موسی لري، هغه مبارك فرمایي چې ابوجهل زما د امت فرعون دی. له دې نه معلومېږي چې د قرآن قصې نکلونه نه بلکې تاریخي بېلګې دي چې په پرله پسې توګه به تکرارېږي. د قرآن په دغو قصو کې باید ولټوو چې عزت او شرف ته د رسېدو لار کومه او د ولسونو د زوال، ذلت، اسارت او محکومیت عوامل کوم دي؟ قرآن عظیم الشأن د بني اسرائیلو د عروج او زوال قصه داسې پیلوي:

šc ϕãdï bĵ ÇÌÈ šc qãBsãϕö)ï Ès ØÎ šc ϕãdïr Á› qã î7R `ïB š• øã (qèR

¾ÓÕGó„r Ñdä$Yó ßĥ ãÑåB ßyí$Û ß# ëÒ Gó„ $Y‹ë© $g=÷d& ŸÈ _r ÇÚ öF$’Î Ÿã

د موسی او فرعون ځيني خبرې په رښتيانۍ بڼې کې پرتا لولو، د هغو خلکو لپاره چې ايمان راوړي، يقيناً چې فرعون په ځمکې کې کبر او لويي وکړه اوسېدونکي ئې په ډلو ډلو وووېشل، غوښتل ئې يوه ډله ئې بې وزلې او کمزورې وي، زامن ئې ورحلالول او لوڼې ئې ژوندۍ پرېښودې، يقيناً چې دی له مفسدينو څخه وو.

دا مبارك آيتونه مونږ ته د يوه ظالم او فرعوني نظام اساسي ځانګړتياوې داسې راښيي:

- واکمن ئې فرعون دی چې د دغو صفاتو څښتن دی: مغرور او متکبر دی، د خپلې لويي د ثابتولو او ساتلو په فکر کې دی، د خپل قدرت د بقا په لټه کې دی او د دې هڅه کوي چې خپله لويي پر نورو تحميل کړي.
- خلك ئې په بېلا بېلو ډلو وېشلي دي، پر ټولنې ئې طبقاتي نظام مسلط کړی.
- عاصي او مفسد دی، په ټولنې کې د فساد اصلي عامل دی، که فقر او لوږه ده، که خلك د جهل او شرك په ډنډ کې غرق دي، که ظالمان پرې مسلط دي، که امنيت او عدالت نه شته، د دې ټولو ناخوالو او مفاسدو اصلي عامل فرعون دی. پر دې ټولنې مفسدين حکومت کوي او فرعون د دغو واکمنو مفسدينو د ډلې نه او د ټولو سالار دی

قرآن په نورو آيتونو کې مونږ ته د دې مزيد تفصيلات بيان کړي او فرمايلي ئې دي چې په فرعوني نظام کې خلك په عام طور په دوو ډلو، حاکم او محکوم، ظالم او مظلوم، مستکبر او مستضعف، مرفه او فقير وېشل کېږي او حاکمه طبقه ئې په دريو ډلو وېشل کېږي:

۱- واکمن او حواريون ئې، ۲- د نظام په خدمت کې ټګمار مذهبي مشران، ۳- بډای او شتمنه طبقه چې دغه نظام د شتمنيو خاوندان کړي.

- د فرعون په هکله وايي چې دی ځان د مصر د ټولو شتمنيو څښتن بولي او ځان د خلکو د هر څه مالك الرقاب ګڼي: قرآن فرمايي:

`Ë “ Ì¡ß ãgR{ $ÍÉ»dr ŽÇË ã7 ù ’Í § ß& Éö)»ƒ A$% ¾ïÏËö% ’Î ßöãÏ 3 Š$Rr

ÇÎÈ brÇ œÏ Xù& ÓÉs ? الزخرف: ۵۱

او فرعون په خپل قوم کې په جګ غږ وويل: اې زما قومه! آيا د مصر پاچايي زما نه ده؟ او دا نهرونه چې زما تر واك لاندې بهېږي؟ آيا نه ئې ګورئ؟

ګورئ چې قرآن فرعوني نظام داسې معرفي کوي چې ټولواك ئې ځان د هېواد د ګردو شتمنيو، نهرونو او ځمکو څښتن ګڼي!! په هر نظام کې چې واکمنان ئې ځان د خلکو مالك الرقاب او د ملي شتمنيو بې رقيبه څښتن ګڼي او په دغو شتمنيو کې د هر راز تصرف حق ځان ته ورکوي د قرآن له نظره دا يو مفسد، ظالمانه او فرعوني نظام دى. همداراز قرآن فرمايي:

ÇÑÈ ûüÏÎ6 B$` Ü9 ¼çR]r Ç Ï{ $’Î A$è9 šc öãÏ b]r يونس: ۸۳

يقيناً چې فرعون د ځمکې پر سر يو متکبر او باغي وو او هغه له مسرفينو څخه وو.

دا د فرعون او فرعوني نظام ځانګړتياوې دي، قرآنکريم د دې لپاره دا يادونه کوي چې مونږ د دې په هېندارې کې فرعون ته ورته واکمنان وپېژنو او په دې پوه شو چې الله تعالى کوم نظام يو فرعوني نظام ګڼي او د رانسکورولو لپاره ئې موسى لېږي؟!! له دې قصې نه د قرآن موخه دا نه ده چې مونږ په تاريخ کې هغه تېر شوى فرعون وپېژنو، بلکې هدف ئې دا دى چې مونږ په دې خبرې پوه کړي چې په چا کې دغه صفات وي هغه فرعون دى او د فرعون له برخليك سره به مخامخ کېږي. او ته به د دې فرعون داسې مقابله کوې لکه چې موسى د خپل فرعون مقابله کوله.

قرآن د فرعوني نظام واکمنان په دريو ډلو وېشي، د هرې ډلې د مشر يادونه کوي، د (فرعون)، (هامان) او (قارون) نومونه اخلي، دا هر يو د يوې حاکمې طبقې ممثل دى، دغه درې طبقې او په سر کې ئې دا درې مشران يوه بل ته لاس ورکوي او پر يوه ملت او هېواد حکومت کوي. په هرجاهلي نظام کې به وګورئ چې دغه درې طبقې په ګډه طبقاتي نظام چلوي، هر نظام درې اړخه لري، ايديالوژيکي، سياسي

او اقتصادي اړخونه. فرعون د مصر د هغه وخت د حاکم سیاسي نظام اړخ تمثیلوي، هامان ئې د ایدیالوژیکي او فکري اړخ استاځی او د دغه نظام مفکر او تیوریسن دی، د ده طبقه ده چې فرعون ته مشورې ورکوي، مسلط فرعوني نظام توجیه کوي، د فرعون له تصرفاتو او اقداماتو دفاع کوي او د ولس د اقناع لپاره فتوا ګانې ورکوي او قارون د پانګې او شتمنی څښتن او د شتمنې طبقې ممثل دی. هدف له فرعون، هامان او قارون نه یوازې درې کسان نه بلکې د فرعوني نظام درې واکمنې طبقې معرفي کول دي. په دې نظام کې فرعون محور دی او هامان او قارون ئې ښی او کیڼ لاسونه.

قرآن عظیم الشان فرمایي چې الله تعالی موسی علیه السلام د دې لپاره مصر ته ولېږو چې لومړی د فرعون، بیا د هامان او په پای کې د قارون مقابله وکړي:

šc rã%r `»J»dr šc ‌ϊãöï 4ï Ç̈ÍÈ Bú ü‌ß 9»Üu‌Ü'r $Zï»ƒ$«Î ‌Ó › qß $Zù'ö‌ß‌ß)9r

Ç̈ÍÈ Ò #¤Ÿ2 ÖÅ»™ {q‌ß$) ù غافر: ۲۳-۲۴

یقیناً چې مونږ موسی له خپلو آیتونو او ځرګندو دلایلو سره فرعون ، هامان او قارون ته ولېږو.

اصلي دښمنان ئې ورښودلي، دا وضاحت ئې ورته کړی چې په مصر کې به ستا مقابله له چا چا سره وي، خو دا ئې هم ورته ویلي چې څنګه به ئې مقابله کوې، لومړی د چا او ورپسې د چا؟ د ټولو خو په تدریج سره، داسې چې یوه ته به پر بل اولویت ورکوې، اصلي او لومړی دښمن فرعون دی، لومړی مقابله باید له ده سره وي، داسې نه چې په نورو جبهاتو کې تر دې د مخه مصروف شې او تر ټولو خطرناك او اصلي دښمن درنه پاتې شي!! په لومړي سر کې به د فرعون مقابله کوې، بیا د هامان او ورپسې د قارون، موسی علیه السلام د همدغو دریو طبقو په ضد د مبارزې لپاره لېږل شوی وو، ځوك چې د موسی علیه السلام په لار د تلو اراده لري نو د دغو دریو خطرناکو دښمنانو مقابلې ته به ملا تړي.

قرآن فرمایي چې فرعون او نظام ئې له یوې ډلې سره داسې معامله کوله:

`Ë šc ½. ¼çRÎ Ndä$¡Ï ¾ÓÕGó„r Ndä$Ÿä &Î×ã Nü B pýÍ$Û B#ëÒGó„

القصص: ۴ ÇÍÈ ûïŸ‰ÅöÇB$

غوښتل ئې يوه ډله ئې بې وزلې او کمزورې وي، زامن ئې ورحلالول او لوڼې ئې ژوندۍ پرېښودې، يقيناً چې دى له مفسدينو څخه وو.

که څه هم ځينو مفسرينو ويلي چې د فرعون يو خوب ورته داسې تعبير شوى وو چې په بني اسرائيلو کې به داسې ماشوم وزېږي چې د ده تخت او تاج ته به تاوان ورسوي، نو ځکه ئې د دې احتمالي خطر د مخنيوي لپاره د بني اسرائيلو د ماشومانو په وژلو لاس پورې کړ، ځينې نور بيا وايي چې کاهنانو د داسې کوم احتمالي خطر اطلاع ورکړې وه، نو ځکه ئې د بني اسرائيلو د ماشومانو د وژلو امر کړى وو، خو د دې آيت الفاظ په ډېره څرګنده او واضحه توګه ښيي چې د ماشومانو د وژلو وجه نه خوب وو او نه د کاهنانو وړاندوينه، بلکې فرعون غوښتل چې د بني اسرائيلو شمېر زيات نه شي، د ځواکمنۍ او قوت احساس ونه کړي او د بغاوت لپاره ملا ونه تړي، په استضعاف او کمزورۍ کې د بني اسرائيلو د ساتلو لپاره ئې د دوى د نارينه ماشومانو د وژلو پرېکړه کړې وه.

همدا راز قرآن فرمايي چې فرعون د الوهيت دعوى کړې وه او د دې دعوى معنى دا نه ده چې هغه ځان خداى ګاڼو، نه؛ بلکې هغه داسې څه کول چې يوازې له الله تعالى سره ښايي، هغه ځان ته د هغو کارونو حق ورکاوو چې له الله تعالى پرته له بل چا سره نه ښايي، هغه ويل: د هرې قضيې په اړه به وروستۍ فيصله همغه وي چې زه ئې کوم، زه ستاسو، ستاسو د مرګ او ژوند او ستاسو او د دې هېواد د ټولو شتمنيو ټولواك يم، قانون همغه دى چې زه ئې وضع کوم، حلال همغه دى چې زه ئې حلال ګڼم او حرام همغه چې زه ورته حرام وايم!! هر څوك چې دا دعوى کوي هغه په حقيقت کې ځان د خلکو اله ګڼلى!! که څه هم په ژبه ونه وايي چې زه د خلکو اله او معبود يم.

قرآن فرمايي چې فرعون موسى ته داسې وويل:

وئې ويل: که له ما پرته دې بل اله او معبود ونيولو، خامخا به دې له زندانيانو څخه وګرځوم. (يعني په دې ملك کې به له ما پرته بل چا ته په دې سترګه نه ګورې چې احکام صادروي او د پرېکړو حق لري، دلته خو يوازې زما احکام چلېږي او که تا د بلې مرجع دعوی وکړه نو ځای دې زندان دی، له نورو زندانيانو سره به يو ځای په زندان کې پروت وې)

د قرآن د وينا له مخې نن د نړۍ نږدې ټول نظامونه فرعوني نظامونه دي، شتمني د څو محدودو شتمنو په لاس کې، پراخې او اضافي ادارې له ډېرو مامورينو سره، ستر ستر فوځونه او پوليس او د هغوی ملا ماتوونکي مصارف... دا ټول د عام ولس په اوږو بار وي او مصارف ئې له عام ولس نه ترلاسه کېږي، چارواکي ئې تر فرعون هم زيات بې رحمه، ظالم او مغرور، چې نه له الله تعالی وېرېږي او نه په ولس ترحم لري!!

قرآن عظيم الشأن فرمايي: چې فرعون نه يوازې خپل مخالفين په زندان کې اچول بلکې هغوی ئې رجم کول، د دوی پر لاسونو او پښو کې ئې مېخونه ټك وهل، عادي او پردي مخالفين خو پرېږده حتی د خپلې هغې مېرمنې په لاس او پښو کې ئې هم مېخونه ټك وهل چې ايمان ئې راوړی وو!! د فرعون په اړه له دې تفصيلي بحث نه په ډاګه معلومېږي چې قرآن غواړي مونږ ته د موسی عليه السلام د بعثت اصلي هدف معرفي کړي، خو بايبل د دغو اصلي خبرو په هکله چوپه خوله دی؛ يوازې له مصر نه د بني اسرائيلو د خروج او هغې سيمې ته د دوی د تلو خبره ورته اهميت لري چې د بايبل په وينا شيدې او شات په کې بهېږي، چې مقصد ئې شام او فلسطين دی، متأسفانه د بايبل منونکي دې ته هم پام نه کوي چې الله تعالی به څنګه داسې له مبالغې ډکه او د حقيقت خلاف خبره کوي؟!! آيا په شام او فلسطين يا د ځمکې په بل ځای کې داسې سيمه پيدا کېږي چې هلته د شاتو او شيدو ويالې بهېږي؟؟

قرآن عظيم الشأن د قصې متن ته له ننوتلو مخکې د الله تعالی يو عام او نه

بدلېدونکی سنت بیانوي او دا ټوله قصه د همدې الهي سنت د توضیح لپاره رااخلي، فرمايي:

ßÎgèõ Rr ρßÎí& ÑÎgèρÛr ÇÚ öR$ † Î{qãèÒÒçö$šú ïÏ%$’?ã £ßR b& %/Ìr

NßÎB $JèŠqãã_r `»J»dr šc öqãöÏ “Ìr ÇÚ öR$’Î Nl; `ÅJr ÇÎÈ šú üÏÍ°qø$

ÇÏÈ šc râ‹x {qßY2 $B القصص: ۵

او غوارو پر هغو پېرزوینه وکړو چې په ځمکې کې ئې د بې وزلۍ لټه کېږي او پېشوایان ئې کړو او (د ټولو شتمنیو) وارثان ئې کړو او پر ځمکې کې تمکین ورپه برخه کړو او له دوی نه فرعون، هامان او لښکرو ته ئې هغه څه وښیو چې ترې وېرېدل.

یعني دا د الله تعالی نه بدلېدونکی سنت دی چې بې وزلي ولسونه به له اسارت او محکومیت نه ژغوري، له دوی نه به د لویو لویو مستکبرو طاقتونو د پرځولو او نسکورولو لپاره کار اخلي، تر ټولو د ستر مغرور ځواك د نسکورولو لپاره به د نړۍ تر ټولو ضعیف او مستضعف قوم انتخابوي، فرعون به د خپلو غلامانو (بني اسرائیلو) په لاس له منځه وړي.

الله تعالی به پرهغو کسانو احسان کوي چې په ځمکې کې ضعیف شمېرل کېږي، د ضعف او ناتوانۍ لپاره ئې هڅه کېږي، استکباري نظامونو ځپلي، الله تعالی غواړي د داسې مظلومانو په لاس دا مغرور او مستبد ځواکونه نسکور کړي، دوی ته د نورو قومونو د قیادت او مشرۍ افتخار ورپه برخه کړي، نور ولسونه هم په دوی پسې اقتدا وکړي، د ځمکو او شتمنیو وارثان ئې کړي، هغه درې طبقې چې په سیاسي، مذهبي او اقتصادي لحاظ پرخلکو حکومت کوي، د دوی هر څه دغو مظلومانو ته په میراث ورکړي، په ځمکه کې اقتدار او تمکین دوی ته وسپاري، واك او صلاحیت دوی ته انتقال کړي، هغه ضعیف او بې وزلی ولس د دوی ځای ناستی کړي چې په وېرې او خوف کې ئې ژوند کاوو، حکومتونو د دوی د وېرولو او ضعیفولو هڅې کولې، د الله تعالی سنت داسې دی چې لومړی

له دغو بې وزلو او مستضعفینو نه په فکري او اخلاقي لحاظ امامان جوړ کړي، هاماني ډله د خلکو د فکري او مذهبي قیادت له مقامه خلع کړي او دا قیادت مستضعفینو ته وسپاري، فرعونیان د ولس له سیاسي او اجتماعي قیادت نه عزل کړي او دا قیادت بې وزلو ته وسپاري او په پای کې د قارون د ډلې شتمنۍ دوی ته په میراث ورکړي. فرعون، هامان او لښکرې ئې چې له څه وېرېدل او تل ئې حذر ترې کاوو، رنګ رنګ تدابیر ئې نیول چې دا بې وزلي راویښ نه شي، یو بل ته لاس ورنه کړي، د نظام په ضد پاڅون ونه کړي، الله تعالی غواړي چې دوی ته همدا وروښیي، دوی له دې وېرېدل چې بې وزلي او مظلومان قوت ونه مومي، قیام ونه کړي او د خپل حق د لاس ته راوړلو لپاره د واکمنانو په خلاف راولاړ نه شي او د همدې لپاره ئې په استضعاف او ناتوانۍ کې ساتل، خو د الله تعالی سنت دا دی چې پر مظلومانو او مستضعفانو به د پېرزوینې او احسان وزر غوړوي او فرعونیانو ته به هرو مرو هغه څه ښیي چې ترې وېرېدل.

قرآن عظیم الشأن فرمایي چې د دې الهي سنت د تحقق لړۍ د پیغمبر له بعثت او د قاید، مشر او زعیم له راپیدا کېدو وروسته پیل کېږي، قیادت او زعامت د دې کار مقدمه ده، د الله تعالی سنت او اراده د ولسونو د مقدراتو او برخلیك په ټاکلو کې همداسې ده، خو د دې سنت د تطبیق کار چې له کومه ځایه پیل کېږي، هغه د پیغمبر بعثت او د قیادت رامنځ ته کېدل دي، له همدې ځایه د آزادۍ نهضتونه او د استبداد ضد خوځښتونه پیل کېږي.

قرآن د مصر د هغه مهال حالت داسې انځوروي چې په ټول مصر باندې د شدید اختناق توري ورېځې خورې وې، د اختناق حالت دومره شدید او وېره او خوف دومره خوره وه چې موسی علیه السلام او د بني اسرائیلو هر ماشوم د خپلې مور په غېږ کې هم خوندي نه وو، د فرعون جلادان د بني اسرائیلو د هر نوي زېږېدونکي ماشوم لپاره توره په لاس ولاړ ول، موسی علیه السلام په داسې سختو حالاتو کې نړۍ ته راغی چې مور ئې له دې عاجزه وه چې دی په خپلې غېږ کې وروزي، د قوم، ملت او ولس تائید او ملاتړ خو پرېږده، حتی د خپلې مور له هغې لومړنۍ غېږې هم محروم شو، مور ئې مجبوره وه چې دی د ماشومتوب په حالت کې د اوبو څپو ته

وسپاري!! خو قرآن فرمايي چې د الله تعالی سنت نه بدلېدونکی دی، هيڅوك ئې د تحقق مخه نه شي نيولی، د چا په هکله چې الله تعالی غوښتي وي د يوه بې وزلي او مظلوم ولس د پاڅون لارښوونه وکړي، په طوفانونو او د څپاندو او مستو سيندونو په څپو کې به ئې وساتي، د فرعون په کور کې به ئې ستر کړي، د دښمن په خوا کې او حتی د هغه په لاس به ئې روزنه وکړي!! الله تعالی غوښتل چې موسی عليه السلام داسې وروزي چې د ولس د مشرۍ ورتياوې په ده کې وده وکړي او د ضعف او حقارت هغه احساس په ده کې را پيدا نه شي چې عادتاً په يوې مظلومې او بې وزلې کورنۍ کې د روزل شوي انسان په زړه او دماغ توره پرده اچوي. د يوه مظلوم ولس قيادت او مشري هغه څوك نه شي کولی چې په خپله د حقارت احساس کوي، په کوم چاپېريال کې چې فقر او مسکنت وي، وېره او خوف وي او د قوم بچيان په مظلوميت، بې وزلۍ او خوف کې پيدا کېږي او ستر کېږي، ګرانه ده چې په دغسې چاپېريال کې د روزل شوي او ستر شوي انسان پر زړه او دماغ د حقارت احساس وزر ونه غوړوي، د همدې لپاره حکيم خدای موسی عليه السلام د خپلې مور له غېږې جلا کړ او د فرعون کور ته ئې ولېږو چې هلته وروزل شي او د مشرتابه اړوند ځانګړتياوې ورپه برخه کړي. قرآن فرمايي:

Ÿwr ’Î$/B Ÿwr ÉŠ$$ † Î ïŠ)É9ù ïøã ÏMÿå #Œfù Ï‹ÈÊ ö & b& É › qã Ï¿é#‹Ï $Zŏm#&r

šc qãèÏ Ã#ä ÿçÜ) G$ ÇÈ šú üÎ™ö3$šÆ Ÿ çqè% `r Å ø)Ï çrš‘ $RÏ pÎ“t3

(qç$Ÿ2 $JèŠqãã̲ r `»J»dr šc qãèÏ žc Î $R“mr #x‰ã ó§9 bqà6 ‹Ï

b& É¤ã çqè)? Ÿw 7 9r ’kê‰ã ßSè šc qãèÏ ß&•B$ÏM9$%r ÇÑÈ šú üÏÜ» z

bÎ %ñÌ»ù 4† › qã Ï¿éŠ#sè x7ô &r ÇÒÈ šc rãã„ Ÿw Nèdr #$!r ¼ç‹Ï, GR ⊭& $Yèÿ Zƒ

ÇÓÈ šú üZB÷3$`Ï šc qãGÏ $gÎù 4?ã $YÖ/§ b& ïwöq9 ¾ïhÎ ” ‰ã9 öNŠ$Ÿ2

$YB‰mr * ÇÔÈ šc rãã„ Ÿw Nèdr 5=ã̲ `ã ¾ïhÎ öNŽÇ 7ù Ï‹Å̲ è¾ïhÉ z (ôM9$%r

¼ç9 Ùèdr Ùà6 9 ¼çRqèjõ ƒ ¸Mž ÈÈd& #?ã ðB9Š& @d ÕM9$)ù @6% `ÏB ì ÅÊ#•J9$ÏhØã

‰ãr žc &O÷èGÏr šc “ó?Ïÿr $gŽãã $)?õ1 ¾ÏhÏBé#<Î çRŠŠ•ù ÇÊÈ šc qßÅ »R

ÇÌÈ šc qß=êƒ Ïÿ ÙèdŽYò2 &£Å9r ?Y m«! $ القصص:۷-۱۳

او د موسی مور ته مو وحي وکړه چې تی ورکړه او کله چې پرې ووېرېدې نو سیند ته ئې وغورځوه، مه وېرېږه او مه غمجنه کېږه، مونږ ئې خامخا بېرته ستا خوا ته راګرځوونکي او د پیغمبرانو له ډلې ئې ګرځوونکي یو. فرعونیانو ترلاسه کړ، تر څو ئې دښمن شي او د اندېښنو سبب، یقیناً چې فرعون، هامان او لښکرې ئې اشتباه کوونکي ول او د فرعون مېرمنې وویل: زما او ستا لپاره یو د سترګو تور دی، مه ئې وژنئ، ښایي ګټه راورسوي یا ئې په زوی ولی ونیسو او دا په داسې حال کې چې دوی نه پوهېدل او د موسی د مور زړه بې قراره شو، که د دې لپاره چې له مؤمنانو څخه وي د دې زړه مو نه وی مضبوط کړی، نو نږدې وه چې څرګنده ئې کړي او د ده خور ته ئې وویل: ورپسې شه! نو له ګوښې ګوښې ئې داسې تر سترګو لاندې نیولی وو چې هغوی پرې نه پوهېدل او تر دې مخکې مو تی ورکوونکې پرې منع کړې وې، نو وئې ویل: آیا داسې کورنۍ دروښیم چې درته وئې پالي او خواخوږي ئې وي؟ نو په دې توګه مو خپلې مور ته راوګرځاوو چې سترګې ئې پرې سړې شي، غمجنه نه وي او پوه شي چې د الله وعده رښتونې ده خو ډېری خلك نه پوهېږي.

د قرآن له دې او په همدې هکله له نورو مبارکو آیتونو څو خبرې معلومېږي:

- د بني اسرائیلو لپاره د مصر وضعیت داسې وو چې مېندو خپل ماشومان په خپلې غېږ کې نه شو ساتلی، دا پرېکړه شوې وه چې د دوی نارینه ماشومان به وژل کېږي.
- الله تعالی د موسی علیه السلام د مور په زړه کې دا خبره واچوله چې دی تر هغه وپاله چې خطر احساس کړې، د خطر په صورت کې ئې سیند ته وغورځوه او ډاډه اوسه چې نه یوازې بېرته به ئې روغ رمټ درته راوګرځوو بلکې هغه به د پیغمبر په توګه غوره کړو.
- مور ئې دی په صندوق کې ایښی او په سیند کې ئې پرېښی، د بایبل وینا سمه نه ده چې وایي په شکور کې ئې ایښی، شکور نه یو ماشوم د اوبو پر سر ساتلی شي او نه د هغه لپاره خوندي او مصئون ګڼل کېدی شي!!

- صندوق په داسې وخت کې له سينده د فرعونيانو (آل فرعون) لخوا راايستل شوی چې فرعون او مېرمن ئې هم د سيند خوا کې وو.
- فرعون د ده د وژلو امر کړی او مېرمنې ئې ممانعت کړی.
- نورو مېرمنو غوښتې چې تی ورکړي خو ده د هيچا پر تي خوله نه ده ايښې.
- د موسی عليه السلام خور له لرې د صحنې تماشا کوي، چا ته ئې ويلي چې زه داسې مېرمن پېژنم چې د ماشومانو په ښه ساتلو کې خاص مهارت لري، ځواب ئې ترلاسه کړی چې رائې وله، خپله مور ئې راوستې، کله چې هغې موسی خپل تي ته نيولی، تی ئې رودلی، د فرعون مېرمنې د ماشوم د ساتلو او پاللو دنده دې ته سپارلې.
- د الله تعالی وعدې رښتونې دي، چې دا ئې يوه بېلګه وه.

قرآن فرمايي چې موسی عليه السلام په داسې ماحول کې ستر شو چې پخې ځوانۍ ته د رسېدو پر مهال ئې هم (حکم) په برخه شو او هم (علم):

ÇÍÈ ûüŽÅé ß‰$ “ Ìþù š• ÿ‹ . r $Vù‰r $V8ãn ‘ϖY•?#ä #“ qGö$r ¼çn‰©r& ÷÷/ $£9r

القصص: ۱۴

او کله چې پوخوالي ته ورسېدو حکمت او علم مو ورپه برخه کړ او همداراز نېکانو ته بدله ورکوو.

کله چې موسی عليه السلام خپل قوت او کمال ته ورسېد (د ځوانۍ هغه پړاو ته چې د انسان ټول قوتونه او استعدادونه په کې کمال ته رسېږي) نو مونږ ورته علم او حکمت ورکړ، (دا الهي پېرزوينه يوازې د ده په اړه نه وه، دا عام الهي سنت دی، له نورو نېکانو سره به هم دې ته ورته معامله کېږي)، (و كذلك نجزى المحسنين) همدغسې ټولو نېکانو ته بدله ورکوو، هرڅوك چې د نېکۍ لاره غوره کړي؛ دغسې به الله تعالی هغه ته نېکه بدله ورکوي، علم او حکمت به ئې په برخه کوي.

بايد وګورو چې دا کوم (علم) او کوم (حکمت) دی چې د موسی عليه السلام په برخه شوی؟! مخکنې آيتونه په خپله د دې وضاحت کوي: د موسی عليه السلام د روزنې چاپېريال داسې انځوروي چې له يوې خوا ئې له خپلې مذهبي کورنۍ سره

اړيکې ټينګې دي او ديني پوهه له دې ځايه ترلاسه کوي او له بلې خوا د فرعون په دربار کې د شاهي کورنۍ د يوه غړي په توګه د ده لپاره د ډېر څه زده کولو شرايط برابر دي، په دې توګه الله تعالی ده ته له يوې خوا ديني علم ورکړ او له بلې خوا ئې هغه بصيرت او حکمت ور په برخه کړ چې د ولس د قيادت او مشرتابه لپاره ضروري وي.

دا آيتونه مونږ ته ښيي چې د قيادت او زعامت لپاره يوازې (علم) کافي نه دی، بلکې د علم تر څنګ (حکمت) ته هم اړتيا شته، د قرآن په ځای ځای کې به دا مطلب ستاسو مخې ته راشي چې پيغمبران عليهم السلام له (علم) او (حکمت) سره د خپل امت په لوري تللي او دوی ته ئې هم د علم ښوونه کړې او هم د حکمت. يعني يوازې په حقايقو پوهېدل کافي نه دي، د حقايقو پلې کول، تطبيقول او د تطبيق په لارو چارو ئې پوهېدل ترهر څه د مخه ضروري دي. الله تعالی موسی عليه السلام ته هم علم ورکړ او هم حکمت، ګورئ چې د يوه اجتماعي انقلاب لړۍ د داسې قيادت له راپيدا کېدو پيل کېږي چې الله تعالی هم علم ورکړی او هم حکمت.

قرآن عظيم الشأن د موسی عليه السلام د قصې د دغې برخې په ترڅ کې د قيادت او زعامت يوه بله مهمه ځانګړتيا او وړتيا هم په ګوته کوي، هغه وړتيا چې د علم او حکمت ترڅنګ ئې د قايد لپاره ضروري ګڼي او هغه يو حساس ضمير دی، داسې حساس ضمير چې ظلم او تېری نه شي زغملی، پر مظلومانو او بې وزلو انسانانو د ظلم او تېري په وړاندې بې تفاوته او خاموش نه شي پاتې کېدی.

قرآن فرمايي:

`Ë #‹›d ÈXÏFϸ Ȅ#ã ‘ $kŽÏ ‰_qù $gÎ=÷d& ôÏB 7#ø‹î È÷üm 4?ã pZŠÏ‰J$# ŸzŠr

¾ÍÎr‰ã ôÏB “Ï%©$# ’?ã ¾ÍnÍiè‹Ï© `Ï “Ï%©$#qçW»óGŠ$$ ¾ÍÎr‰ã ôÏB #‹›dr ¾ÍnÍiè‹Ï©

ÇÊÎÈ ûüÎ7B @ÅÒB AÍ‰ã ¼çRÎ) Ç»Üø‹±9$#È@Hå ôÏB #‹›d A$% ÏmøŠã 4Ó)ù 4›qßã ¼çn“.qù

É ‘ A$% ÇÊÏÈ ÞŠÏm§9$# â‘qàÿóø9$# qèd ¼çRÎ) ÿ¼ã& •ÿóù ’Í ö‘Ïÿøî$$ù ÓÅ¡øÿR Mô¬=ß ’ÎoTÎ) É ‘ A$%

$YŠÎ=! { ÏpZƒÏ‰J$# ’Î x7ð 'ù ÇÊÐÈ ûüÏBÌô`ßJù=Ïj #ŽZÎgß šc qä3& ô=ù ¥?ã |Môèy÷Rr& $JÎ/

ÊüÎB A‹ ÈÞó9 7 Rĵ ó› qã ¼ç9 A$% ¼çä ÎÇ Fó„ Ä§ ÐF{$Î ¼çž Ç ŸFõ$ “ Ï‰$#Œîù Ü ®Ï ƒ

ÓĮ=ç)? b& ß ƒìê ó› qß»ƒ A$% $Jg©Aßã qè “ Ï‰$Î | · Üŏƒ b& Š#‘& ƀ& $Ð=ù ÇÑÈ

bqã? b& ß ƒìê$Br ÇÚ õF{$’Î#Ÿ$7_ bqã? b& wĵ ß ƒìêbĵ Ä§ ÐF{$Î $Gÿ R Mù% $J.

Ỵ J$$žc ĵ ó› qß»ƒ A$% 4ëó„ þZƒÏ‰ J$$ Á% ôÏ @ã ‘ ä!` r ÇÑÈ ûüÅÏé Ó$$`Ï

Ü ®Ï ƒ $yÍ!{ $k]Ï I •ƒú ÇÑÈ šú üÛÅ»Ÿ9$`Ï 7 9 ’ĵ ó ãž $ 8 qè)x ï 7Î brãÜ?ų

ú† Îť 4¤ã A$% šú ïô B ä$)ü m§ q? $Ð9r ÇÑÈ ûüÜÎ»ã9$Ûö)$$`Ï ÓĮÅ É ‘ A$%

ÇÑÈ È‹Î¡ 9$ä!q™ ÓĮƒÏ‰ôƒ b& القصص: ۱۵-۲۲

ښار ته په داسې حال کې ننوت چې اوسېدونکي ئې غافل ول، (د غرمې او يا شپې په مهال په خوب ويده ول)، دوه سړي ئې داسې وموندل چې په خپل منځي جګړې بوخت دي، يو ئې د ده له قبيلې (اسرائيلی) او بل ئې د دښمن (له قبيلې قبطي)، نو هغه چا چې د ده له قبيلې څخه وو د ده د دښمن په خلاف مرستې ته ورنارې کړې، نو موسی په څپېړې وواهو او کار ئې ورتمام کړ (ومړ)، وئې ويل: دا د شيطان کار وو، يقيناً چې هغه ښکاره دښمن دی، وئې ويل: اې زما ربه! يقيناً چې ما پر خپل ځان ظلم وکړ، بخښنه راته وکړه، نو بخښنه ئې ورته وکړه، بې شکه چې هغه مهربان بخښونکی دی. وئې ويل: اې زما ربه! د دې لپاره چې پر ما دې پېرزوينه وکړه، نو (له دې وروسته به) هيڅکله د مجرمينو ملاتړی نه شم، نو په ښار کې ئې په داسې حال کې شپه تېره کړه چې وېره ئې درلوده او څار ئې کاوو، ناڅاپه هغه چا بيا ورنارې کړې چې پرون ئې مرسته ترې غوښتې وه، موسی ورته وويل: يقيناً چې ته ښکاره دوکه شوی ئې، نو کله چې ئې وغوښتل د دواړو (ګډ) دښمن ته لاس واچوي، (هغه) وويل: آيا غواړې ما هم هغسې ووژنې چې پرون دې يو کس ووژلو؟ له دې پرته بل څه نه غواړې چې ته هم په دې ځمکې کې يو (بل) جابر شې، نه غواړې چې د مصلحينو له ډلې څخه وې!! د ښار له لرې برخې يو سړی په منډه راغی، وئې ويل: اې موسی! درباريان راغونډ شوي ستا په اړه مشوره کوي چې

ودې وژني، ووځه! زه دې له خواخوږو څخه یم . نو په داسې حال کې له وېرې سره له ښاره ووت چې ځار ئې کاوو، وئې ویل: اې زما ربه! له دغه ظالم قومه مې وژغوره!

ګورئ چې قرآن د دې قصې اتل څنګه انځوروي، په ښار کې دوه سړي د نښتې په حالت کې ګوري، یو ئې ظالم او بل ئې مظلوم، یو ئې د واکمنې طبقې او بل ئې د بې وزلې قبیلې، مظلوم او بې وزلی مرسته ترې غواړي، دی فوراً او له ځنډه پرته د بې وسه او مظلوم مرستې ته وروړاندې کېږي، په بې تفاوتۍ له صحنې نه تېرېږي، مخ نه ترې اړوي، ځان تر دې لوړ نه ګڼې چې د دوو کسانو په لانجې کې مداخله وکړي، که څه هم دی اوس د شاهي کورنۍ غړی دی او کېدی شي چې مداخله او له یوه بني اسرائیلي نه د ده دفاع ډېر تاوان ورورسوي، خپل موقف له لاسه ورکړي، د فرعون له پېرزوینو محروم شي، په داسې حالت کې د ډېرو عقلمنو خلکو عقل دا ورته وایي چې غوږ مه پرې ګروه، مخ بلې خوا ته واړوه او تېر شه، ولې ځان په یوې لانجې کې اچوې!! موسی علیه السلام په دې خاطر نه شي کولی له صحنې بې پروا او بې تفاوته تېر شي چې الله تعالی حساس ضمیر ورکړی، پر یوه مظلوم انسان تېری نه شي زغملی، د خپل حساس ضمیر په حکم مداخله کوي، همسې د خلاصون مداخله هم نه، چې که ئې یو یا دواړه خواوې ونه مني نو خپله لار وهي او صحنه پرېږدي، بلکې له مظلومه دفاع کوي، ظالم او تېری کوونکی په سوك یا څپېړه وهي، خو دا ګوزار داسې وو چې په همدې سره د ظالم چاره وشوه، کار ئې تمام شو او ومړ، (فقضی علیه)، د موسی علیه السلام په یوه وار سره د هغه ظالم د ژوند فیصله وشوه او په قتل ورسېد. قرآنکریم دا د یوه صالح او زړه سواند قاید او زعیم د درېیم صفت په توګه وړاندې کوي او د دې قصې په ترځ کې مونږ ته وایي چې له صالح مشر سره د علم او حکمت تر څنګ داسې حساس ضمیر ضروري دی، د ظلم او تېري په مقابل کې چوپ او بې تفاوته نه پاتې کېدل او له مظلومانو دفاع کول.

د قتل له پېښې وروسته د موسی علیه السلام په وینا کې څو ډېرې حساسې او مهمې خبرې زمونږ مخې ته ایښودل شوې:

- موسی علیه السلام له همدې پېښې وروسته تصمیم نیسي چې له دې نېتې

وروسته به هیڅکله د ظالمانو او مجرمانو ملاتړ او ملګرتیا نه کوم، دا له فرعون او فرعوني نظام سره د ده د تلپاتې مقاطعې او پرېکون هوډ او عزم وو!! د دې په ځای چې دا ناڅاپي پېښه ئې د مظلوم له ملګرتیا او د نورو په شخړو کې له مداخلې منصرف کړي او ووايي چې له دې وروسته به په داسې قضایاوو کې مداخله نه کوم او ځان ته به بې ځایه ستونزې نه راپیدا کوم، برعکس له ظالمانو نه خپل برائت اعلانوي!!

- الله تعالی ته د خپلې دعا په ترڅ کې وایي: د دې لپاره چې تا راباندې پېرزوینه وکړه، نو له دې وروسته به هیڅکله د مجرمینو ملا تړ نه کوم!! خو باید وګورو چې موسی علیه السلام دلته کوم الهي نعمت او پېرزوینې ته ګوته نیسي؟! که څه هم د نعمت صیغه عامه ده او په ټولو الهي پېرزوینو ئې اطلاق کېدی شي خو دلته ئې مراد د نورو نعمتونو تر څنګ دا هم دی چې الله تعالی د ده پرده وکړه او د قتل پېښه بربنډه نه شوه.
- دا ظریف ټکی هم زمونږ مخې ته راځي چې د ګناه له دنیوي سزا نه د چا ژغورنه د الله تعالی له لوري یوه پېرزوینه او بخښنه ده، لکه څنګه چې دلته ګورئ چې موسی علیه السلام د قتل د پېښې بخښنه وغوښته، الله تعالی ورته بخښنه وکړه او ده د دغې بخښنې په مقابل کې ژمنه وکړه چې له دې وروسته به د مجرمینو ملا تړ نه کوم.
- قرآن د بایبل د ادعا خلاف وايي چې دا قتل عمدي قتل نه وو، موسی علیه السلام د ده د وژلو په نیت نه دی وهلی، په څپېړې ئې وهلی او طبیعي ده چې په څپېړې یا سوك څوك نه وژل کېږي!! د موسی علیه السلام فوري ندامت او بخښنه غوښتل په خپله دا ثابتوي چې دا یوه تصادفي پېښه وه.

موسی علیه السلام سبا بیا همغه پرونی مظلوم د یوه بل قبطي تر تېرې لاندې وموند، هغه بیا مرسته ترې وغوښته، دی ورروان شو خو چې ورنږدې شو هغه ته ئې وویل: ته غلط شوی یې، دا یوه غلطي ده چې له دغو ظالمانو سره په جګړو کې ښکېل کېږې، اسرائیلي داسې وانګېرله چې موسی علیه السلام دی ملامت ګڼي او غواړي وئې وهي، حال دا چې موسی علیه السلام د ده د مرستې په نیت ورروان

وو، خو هغه په جګ غږ ناري کړې: موسی! ته غواړې ما هم ووژنې، همغسې لکه چې پرون دې هغه بل ووژلو ؟! ته هسې ځان مصلح او د مظلومانو ملګری ګڼې... په دې سره قرآن مونږ ته دا راښودل غواړي چې موسی علیه السلام د داسې یوه نااهله قوم د ژغورنې لپاره مأمور شوی، د خپل ناجي او ژغورونکي اسرار افشاء کوي، څو شېبې مخکې د یوه ناجي په سترګه ورته ګوري او د ظالمانو له منګولو د ژغورنې لپاره ده ته غږ کوي او مرسته ترې غواړي خو چې د ده پر غلطۍ ئې ګوته کېښوده او هغه ئې ملامت کړ، نه یوازې له ټولو ښېګڼو ئې انکار کوي، جابر او ظالم ئې ګڼي، بلکې دښمن ته ئې په لاس ورکوي او اسرار ئې افشاء کوي!! او په دې سره قرآن مونږ ته دا هم راښيي چې بني اسرائیل لا د دې وړ نه وو چې د ظالمانو له سلطې نه د نجات لپاره د یوه مشر تر قیادت لاندې راغونډ شي او پاڅون ته ملا وتړي، له یوې خو موسی علیه السلام مزید روزنې ته ضرورت لري او له بلې خوا بني اسرائیل باید څه نوره موده سختې ورځې وګوري او دې نتیجې ته ورسېږي چې د یوه مشر تر قیادت لاندې له راغونډېدو او د ظلم په خلاف له پاڅون نه پرته بله چاره نه لري!!

فرعون او درباریانو ئې فیصله وکړه چې موسی علیه السلام د قتل په تور اعدام کړي، له دربار څخه یو کس په عجله او تلوار سره د موسی علیه السلام خوا ته ځان ورساوو، د درباریانو له پرېکړې ئې خبر کړ او له مصر نه د وتلو مشوره ئې ورکړه، موسی علیه السلام د خپل دوست او خواخوږي مشوره مني او د مصر د پرېښودو پرېکړه کوي. الله تعالی غوښتل چې دا د بني اسرائیلو ناجي او د فرعون په ضد د یوه ستر انقلاب قاید د هجرت په لوړو ژورو کې او د ستونزو او کړاوونو په ترخ کې وروزي او هغه زغم او صبر ورپه برخه کړي چې د انقلابونو د مشرتابه لپاره ضروري دی. او په دې سره قرآن مونږ ته لارښوونه کوي چې د ولسونو د مشرتابه لپاره د (علم)، (حکمت) او (حساس ضمیر) تر څنګ هغه (صبر او زغم) ته ضرورت دی چې د (هجرت) او له کړاوونو او ستونزو سره ئې د مخامخ کېدو په نتیجه کې د انسان په برخه کېږي. د ګلانو پر بستر ستر شوی مشر نه د مظلومو او بې وزلو ولسونو دردونه حس کوی شي او نه د یوه انقلاب قیادت او لاښوونه کولی

شي!!

[illegible]

$Ž$¡Ï ÓḬ̂B &Áù qèl Üc rãd ÓÅ&r ÇÌÌÈ Èqèþ)ƒ b& $%{'ù $Ţÿ®R Nĝ#B &Mù%

8‰ÀÒã ‰à^™ A$% ÇÌÍÈ Âc qģÉ3ąb& $%{& þĵ) ÚÍ_%ëÁą#ąšÍ ÓÉB ãŒÅơù

$Jãè7?$ÇBr $Jĝ®& $ZÏ»ƒ$«Î $Jãøĵ bqèÅƒ Ẍù $Ẍ%ÜùB' $Jã9 @èpUr 7‹Å'Î

او كله چې ئې د مدين په لوري مخه كړه وئې ويل: هيله ده، رب مې په سمې لارې بوځي او كله چې د مدين اوبو ته ورسېدو، يوه ډله خلك ئې پرې وموندل چې خړوبول ئې (خپل څاروي) او له دوی آخوا ئې دوې ښځې ترسترګو شوې چې (خپل څاروي ئې) ايسارول، (ورته) وئې ويل: ستاسو څه مشكل دی؟ (دواړو) ورته وويل: تر څو چې شپانه نه وي وتلي مونږ (خپل څاروي) نه شو خړوبولی (يا به ئې له شپنو پاتې اوبه خپلې رمې ته وركولې او يا خو ئې د حيا له وجهې نه غوښتل تر هغه كوهي ته رانږدې شي چې شپانه دا ځای پرېږدي)، پلار مو ډېر سپين ږيری دی (په كورنۍ كې بل نارينه نه لرو، مونږ دې ته اړ شوې يو چې خپله رمه وپيايو)، موسی عليه السلام د دوی رمه خړوبه كړه او پخواني سيوري ته راستون شو، (او په دې وخت كې ئې يوه ډېره زړه ژړونكې دعا وكړه:) وئې ويل: اې زما ربه! پر ما چې دې كومې پېرزوينې كړې وې، نن ورته محتاج يم (له هغو ټولو محروم او هر څه ته ئې محتاج يم، د فرعون په كور كې هغه سوكاله او آرام ژوند او د نن ورځې لوږه، فقر او احتياج ئې مخې ته ودرېدو)، (له همدې دعا سره سم) له هغو دوو نجونو نه يوه په حياء حياء كې راغله، (او موسی ته) ئې وويل: زما پلار دې غواړي چې زمونږ د رمې خړوبولو په بدل كې څه دركړي، (كور ته له ستنېدو سره سم پلار ترې پوښتنه كړې وه چې نن ولې دومره ژر راغلئ؟ قصه ئې ورته تېره كړې او ورته ويلي ئې وو چې د كوهي غاړې كې يوه ناست مسافر زلمي زمونږ رمې ته اوبه راوايستې، نو ځكه ئې يوه پسې ولېږله چې دی كور ته ورولي، ورسره روان شو، دی مخكې او هغه تر شا)، كله چې وررورسېدو، (د نجونو پلار ته ئې) خپله قصه وكړه، هغه ورته وويل: نور نو له ظالمانو ژغورل شوی يې، (دا سيمه د هغوی له سلطې بهر ده)، يوې لور ئې

(پلار ته) وویل: (پلاره!) دا په نوکرۍ ونیسه، (د نوکر په لټه کې وې)، ښه ده چې همدا پیاوړی او امین کس په نوکرۍ ونیسې، (هغه له ځان سره فکر وکړ چې په کور کې د یوه نامحرم زلمي ساتل صحیح نه ده، ښه به وي یوه لور په نکاح ورکړم، موسی ته ئې) وویل: غواړم یوه لور مې تا ته درکړم خو په دې شرط چې اته کاله به له ما سره د اجورې په مقابل کې تېروې او که تر لسو کلونو راسره پاتې شوې نو دا به ستا پېرزوینه وي، نه غواړم چې زیاتی درباندې وکړم، که خدای کول ما به له صالحینو څخه ومومې، (موسی علیه السلام چې د یوه ډاډمن پناځي په لټه کې وو، دا وړاندیز ئې فوراً ومانو، خو ورته) وئې ویل: همدا دې زما او ستا ترمنځ (ژمنه) وي، په دې دواړو کې هره موده چې مې (دلته) تېروله (اختیار به ئې زما وي او) تېری به راباندې نه کېږي، (په همدې ئې سره ژمنه وکړه او وئې ویل:) په هغه څه چې وایو ئې الله شاهد او وکیل دی او کله چې موسی دا موده بشپړه کړه او (پرېکړه ئې وکړه چې مصر ته ستون شي)، له خپلې کورنۍ سره وخوځېدو، (یوه شپه په یوې تنګې او کږلېچنې درې کې روان وو چې لار ترې ورکه شوه) د طور په یوه اړخ کې ئې اور ترسترګو شو، خپلې کورنۍ ته ئې وویل: تم شئ! زما یو اور ترسترګو شو، یا به کوم خبر (او احوال) ترې درته راوړم او یا د اور کومه سکروټه چې (اور پرې بل کړو او) تاوده شئ، نو کله چې ورغی د ناو له ښي اړخه (په شنو ونو پټې) یوې بختورې سیمې له یوې ونې نه پرې غږ شو؛ چې اې موسی! زه د عالمونو پالونکی رب یم او دا چې عصا دې وغورځوه، چې کله ئې هغه داسې ولیدله چې د تېز مار په څېر خوځي، شا ئې واړوله، په تېښته شو او تر شا ئې نه کتل، (الله تعالی وفرمایل) اې موسی! مخ راواړوه او مه وېرېږه، یقیناً چې ته خوندي یې، لاس دې په ګرېوان کې دننه کړه، سپین له داغه پرته به راووځي او د وېرې په حالت کې دې وزرونه (لاسونه) له ځان سره جوخت کړه، (په دې سره به دې وېره پای ته رسي)، د فرعون او د ده د درباریانو په وړاندې دا دوه (ستا د حقانیت د اثبات لپاره) نښې او دلایل دي، دوی له شکه پرته یو فاسق قوم دی، وئې ویل: اې زما ربه! ما د دوی یو کس وژلی، نو وېرېږم چې وبه مې وژني (مخکې له دې چې خپل دعوت پیل کړم) او زما ورور هارون تر ما ژبه ور او فصیح دی، نو له ما سره ئې ولېږه، یقیناً چې زه له دې

وېرېږم چې دروغجن به مې وګڼي، وئې ويل: متې به دې په خپل ورور سره مضبوط کړم او تاسو دواړو ته به داسې ځواك درپه برخه کړم چې دوی دررسېدلی نه شي (او تاوان نه شي دررسولی) زما د آيتونو په سبب به تاسو او ستاسو پلويان او متابعين برلاسي وي....

او په نورو آيتونو کې د دې مزيد تفصيل راغلی او فرمايي چې موسی عليه السلام ته وويل شو: د فرعون مقابلې ته ولاړ شه، د بني اسرائيلو د آزادۍ لپاره، هغه بغاوت کړی، د خپلې بريا په اړه ډاډه اوسه، زما آيتونه ستا د بريا لپاره کافي دي، موسی عليه السلام ته دا هر څه ناڅاپي او له تصور نه لوړ وو، دا کار ئې له خپل توان او طاقت نه لوړ ګاڼو، خپل عذر ئې داسې وړاندې کړ: د ژبې طلاقت نه لرم، حوصله مې کمزورې ده، يا دا پېټی د هارون په غاړه کړه، ځکه چې هغه تر ما فصيح دیاو يا ئې زما مرستيال کړه، ...

الله تعالی غوښتل چې موسی عليه السلام په مدين کې د يوه نېك او صالح انسان په خوا کې واوسوي او د هغه تر روزنې لاندې اته يا لس کاله پاتې شي، په دې دوران کې شپني وکړي او دا ئې د تربيت او روزنې بله مرحله وي، د دې مرحلې په پای کې د مصر په لوري، د خپل قوم د لارښوونې او د فرعون مقابلې ته ولاړ شي!!

د قرآن په دغو ويناوو کې څو اساسي لارښوونې مونږ ته شوې:

- هجرت د شخصيتونو د روزنې مدرسه ده، د مظلومو ولسونو لپاره چې الله تعالی کوم قيادت غوره کوي هغه به د هجرت په لوړو ژورو کې روزي.
- موسی عليه السلام بايد د څه وخت لپاره د مصر له مختنقې فضاء او له هغه ظلماني او ضيق محيط نه چې فرعون پرې حکومت کوي ووځي، د مدين په آزادې فضاء کې ژوند وکړي، د ظالمانو له هرراز سلطې نه د آزاد ژوند خوند وڅکي، شپني وکړي، دا شپني په خپله قيادت دی او د قيادت رموز انسان ته ورښيي.
- د پنا ځای په لټه کې وو، الله تعالی ورته مناسب ځای غوره کړی وو، همغه ځای ته ئې ورساوو.

• موسی علیه السلام خپله ژمنه تر سره او خپله موده بشپړه کړه او له خپلې کورنۍ سره د مصر په لوري وخوځېدو، د لارې په اوږدو کې په ناڅاپي توګه او په داسې حال کې چې نه ئې دا ګمان کاوو او نه انتظار، الله تعالی د پیغمبر په توګه وټاکو، د بایبل دا ادعا حقیقت نه لري چې موسی علیه السلام په مدین کې پر پیغمبرۍ مبعوث شوی، حقیقت دا دی چې هغه د مدین او مصر ترمنځ د طور په غره کې او هغه مهال چې مصر ته روان وو په پیغمبرۍ مبعوث شوی. قرآن د دې خبرې په کولو سره ځانګړې موخه لري، غواړي مونږ پوه کړي چې موسی علیه السلام د زعامت او قیادت طمع او تلوسه نه درلوده، نه ئې کله دا خیال په ذهن کې تېر شوی او نه ئې د دې ستر کار توان او استعداد په ځان کې لیدو، په ناڅاپي توګه له دې بهیر سره مخامخ شوی او دا دنده ورپه غاړه شوې او دا هم د یوه صالح مشر یوه ځانګړې نښه ده، په خپله نه د مشرۍ ترلاسه کولو تلوسه لري او نه ئې هڅه کوي، دا دی ګورئ چې د موسی علیه السلام په څېر ستر شخصیت او د اولوا العزمه پیغمبرانو نه یو پیغمبر د مشرۍ له دندې ځان عاجز ګڼي، غواړي دا مسئولیت بل چا ته وسپارلی شي، خپل عذر او ناتواني وړاندې کوي او وایي: د زعامت لپاره دوو وړتیاو ته ضرورت دی: (پراخه حوصله) او (ښه فصاحت) چې زه له دواړو محروم یم، نه د دې درون پېټي د وړو حوصله لرم او نه ولس ته د خپل پیغام رسولو لپاره فصیح ژبه!!

• قرآن د بایبل دا وینا غلطه ګڼي چې ګواکې الله تعالی موسی علیه السلام ته راڅرګند شوی، وایي چې موسی یوازې یوه رڼا لیدلې او یو غږ ئې اورېدلی، قرآن په دې خبرې تأکید کوي چې په دې دنیا کې هیڅوك د الله تعالی د لیدو توان نه لري، په داسې حال کې چې موسی علیه السلام یوازنی هغه پیغمبر ګڼي چې الله تعالی ورسره خبرې کړې دي، خو د همده په اړه فرمایي چې الله تعالی ته ئې د لیدو سوال وکړ، الله تعالی ورته وفرمایل چې ما نه شې لیدی، دې غره ته وګوره، که زما د تجلي په وړاندې ئې مقاومت وکړی شو نو ته به هم ما ولیدی شې، خو کله چې الله تعالی غره ته تجلي وکړه، غر ټوټې ټوټې شو او موسی علیه السلام بې سده شو، کله چې راپه سد شو وئې ویل: ربه ! پاکي تا لره ده، زما دې توبه وي، زه

لومړی هغه کس یم چې په دې خبرې ایمان راوړم چې انسان د الله تعالی له لیدو ډېر عاجز دی او دا د بایبل د لیکونکي په خوله یو سخت ګوزار دی چې په لسهاوو ځایونو کې ئې دا ادعا کړې چې خدای دې او هغه ته، دلته او هلته راڅرګند شو!! مونږ چې لمر ته په رڼو سترګو نه شو کتلی، د ځمکې او آسمانونو هغه پیدا کوونکی رب به څنګه په خپلو دغو سترګو او دلته په دنیا کې ولیدی شو چې دا لمر د هغه د عظمت په وړاندې د مشنګو د دانې په څېر دی!!؟ د لمر رڼا به د الله تعالی د تجلي په وړاندې څه حیثیت ولري؟

• قرآن د بایبل دا ادعا هم ردوي چې وایي چې د موسی علیه السلام یوه معجزه دا وه چې لاس به ئې په جامه کې د ننه کړ نو د پېس په شان به داغجن او سپین راووت!! قرآن وایي چې لاس به تك سپین، ځلانده او بې داغه وو، نه د پېس په څېر داغجن، طبیعي ده چې ځوك داغجن لاس ته د معجزې په سترګه نه ګوري، سپین ځلانده او بې داغه لاس په محاوراتو کې معمولاً د دې لپاره کارول کېږي چې د یو چا پاکوالی، پاك لمنتوب، صفایي او له ګناه او غدر نه لرې والی بیانول په پام کې وي، په ټولو ژبو کې هغه چا ته چې په غدر، دوکې او خیانت نه وي ککړ ویل کېږي: لاس ئې سپین دی، همداراز خپله عصا د خپل توان او ځواك او خپلو ذاتي امکاناتو لپاره د استعارې په توګه کارول کېږي، که څه هم دا دواړه د موسی علیه السلام معجزې وې، خو په دې سره مونږ ته قرآن د یوه واقعي مشر دوې نورې ځانګړتیاوې راښیي:

۱- د هغه لمن بې داغه وي، د هغه په شخصیت کې ځوك تور داغ نه شي موندلی، پاك لمنتوب او سپېڅلې اخلاق ئې په حقانیت او رښتونولۍ شهادت ورکوي.

۲- له خپلې (عصا) سره د دښمن مقابلې ته درومي، له الله تعالی پرته په هیچا بروسه او توکل نه کوي او د نورو د تائید او ملاتړ په اعتماد مبارزې ته ملا نه تړي.

• قرآن په دې سره مونږ ته دا درس هم راکوي چې که ستا (لاس سپین) وي نو د فرعون مقابله په یوې (عصا) سره هم کولی شې، الله تعالی به ستا په دغې (عصا) کې هغه قوت او ځواك ږدي چې د فرعون د مجهزو لښکرو په وړاندې درته کافي وي، قرآن په دې ټینګار کوي چې د ښکېلو ځواکونو تر منځ نښتو کې د بري او

ماتې پرېکړه د تجهیزاتو، عدد او عدة له مخې نه کېږي، داسې نه ده چې مجهز لوری به خامخا بری ترلاسه کوي او د وسایلو له پلوه کمزوری اړخ به خامخا ماتې خوري، بلکې د دواړو لوریو اخلاقي او معنوي حالت د نښتو پای ټاکي، وروستۍ بریا به د هغه چا په برخه کېږي چې له فکري او اخلاقي لحاظه پر خپل حریف برلاسی وي!! دلته هم الله تعالی موسی علیه السلام ته فرمایي چې تاسو او ستاسو پلویان به زما د آیتونو په وجه برلاسي وئ، یعني ستاسو د بر لاسي او پر دښمن د غلبې لپاره همدا بینات او آیتونه کافي دي.

- د موسی علیه السلام د دې دواړو خبرو چې ویل ئې: (وېرېږم چې وبه مې وژني)، (وېرېږم چې دروغجن به مې وګڼي) معنی دا ده چې: ښایي ما ته د دې فرصت هم رانه کړی شي چې خپل پیغام خلکو ته ورسوم، په قتل تورن یم، له تلو سره سم به زما د وژلو پرېکړه کوي او بني اسرائیل به ما ته د شك په سترګه ګوري، ځکه چې زه څه موده د فرعون په کور کې پاتې شوی یم، زما په اړه دا فکر کوي چې د قیادت او مشرۍ شوق او تلوسه ئې د فرعون له کوره ترلاسه کړې، د دې په ځای چې ما یو پیغمبر وګڼي ما به د اقتدار وږی او د پیغمبرۍ دروغجن مدعي وشمېري!! ګورئ چې موسی علیه السلام هم د قبطیانو له غبرګونه اندېښنه لري او هم د اسرائیلیانو، هم له دوست نه او هم له دښمنه، قرآن حالات داسې انځور کړي چې موسی علیه السلام له هیڅ پلوه د مصر شرایط د ځان او خپل دعوت په ګټه نه ګڼي، یوازې دی، د دې دروند پېټي د وړلو توان او حوصله په ځان کې نه ګوري، فقط یوه عصا ورسره ده، نه د دوست مثبت غبرګون ته طمع لري او نه د دښمن له پلوه څه ډاډ او اطمئنان لري، خو له دې ټولو سره سره وروستۍ فتح د ده په برخه شوه او مجهز دښمن ئې له ماتې سره مخامخ شو!!

موسی او هارون د فرعون په دربار کې

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (د قوم له مشرانو سره له لیدو وروسته موسی او هارون فرعون ته ورغلل او ورته وئې ویل: مونږ د خدای له لوري، د بني اسرائیلو د خدای له لوري تا ته یو پیغام راوړی، هغه فرمایي: زما قوم پرېږده چې صحرا ته

ولاړ شي او زما عبادت وکړي!! فرعون ورته وويل: خدای څوك دی چې زه ئې خبرې واورم او بني اسرائيل آزاد کړم؟... دوی ورته وويل: ... د عبرانيانو خدای مونږ ته ويلي چې د دريو ورځو په مزل واټن صحرا ته ولاړ شو او هلته د خپل خدای لپاره قرباني وکړو، که دا کار ونه کړو نو هغه به مو په بيمارۍ يا جنګ سره ووژني!! فرعون د دوی خبره ونه منله، ... په بني اسرائيلو ئې شاقه کارونه لازيات کړل... فرعون ته د شکايت لپاره ورغلل، هغه ئې شکايت ته اعتناء ونه کړه... له قصره د راوتلو په وخت کې ئې موسی او هارون ته چې د قصر په خوله کې ورته منتظر ول وويل: خدای دې زمونږ غچ له تاسو واخلي چې مونږ مو د فرعون او د ده د درباريانو له نظره وغورځولو او زمونږ د وژلو بهانه مو په لاس ورکړه!! موسی خدای ته شکايت وکړ چې ولې خپل قوم له کړاوونو سره مخامخ کوې؟ آيا زه دې د همدې لپاره رالېږلی وم؟ خدای ورته وويل: اوس به وګورې چې زه له فرعون سره څه کوم؟ داسې به ئې تر فشارونو لاندې ونيسم چې نه يوازې زما قوم پرېږدي بلکې په زور ئې له مصره وشړي، زه همغه خدای يم چې ابراهيم، اسحاق او يعقوب ته د قادر او مطلق خدای په توګه ورڅرګند شوم خو د خدای په نامه مې ځان ورمعرفي نه کړ!! ما له دوی سره وعده کړې ده چې د کنعان سيمه به دوی ته بخښم، ... خدای موسی ته امر وکړ چې بيا فرعون ته ورشه... هغه ورته وويل: چې بني اسرائيل زما خبره نه اوري نو فرعون به ئې څنګه واوري؟ ...)

د بايبل د دغو خبرو په وړاندې بايد لږ توقف وکړو او ناسموالی ئې په ګوته کړو: د بايبل د ادعا له مخې موسی عليه السلام د فرعون ليدو ته ورغلی او هغه ته ئې له ځانه دا خبره کړې چې د عبرانيانو د خدای پيغام ستا لپاره دا دی چې د خدای قوم؛ بني اسرائيل پرېږده چې له مصره د دريو ورځو په واټن صحرا ته ووځي او هلته خدای ته خپلې قربانۍ وړاندې کړي، ګواکې دا يو چم او چل وو، غوښتل ئې بني اسرائيل په دې پلمه له مصره ووځي او کنعان ته ولاړ شي!! قرآن دا ادعا ردوي او فرمايي چې موسی عليه السلام فرعون ته همغه څه ويلي چې هر پيغمبر ئې ولس او د ولس واکمنانو ته وايي، هغه ئې په الله تعالی او آخرت ايمان ته رابللی، د نورو اساسي خبرو په ضمن کې ئې هغه ته ويلي چې د بني اسرائيلو له تعذيب، ځورولو

او په اسارت او غلامۍ کې د دوی له ساتلو نه لاس واخله، پرېږده چې آزاد ژوند وکړي، که ترې وبرېږې او د همدې لپاره ئې په اسارت او استضعاف کې ساتې او زامن ئې ورته وژنې نو پرې ئې ږده چې له مصره ووځي او د خپلې خوښې سيمې ته له مونږ سره ولاړ شي... فرعون ورته وويل: آيا ته همغه نه يې چې ماشوم وې او مونږ وروزلې او د خپل عمر څو کلونه دې زمونږ خوا کې تېر کړل؟ او خپل هغه کار دې هم وکړ، حال دا چې هغه وخت ته هم (زمونږ په څېر) د کافرانو له ډلې وې، وئې ويل: هغه کار مې په داسې حال کې کړی چې له لاروركو او ناپوهانو څخه وم (په ناپوهۍ کې هغه کار رانه شوی، اعتراف کوم چې هغه وخت زه هم ستاسو په څېر لار ورکی وم) نو کله چې له تاسو ووېرېدم درنه وتښتېدم، نو زما رب راته حکم راکړ او له پيغمبرانو څخه ئې وګرځولم او دا پېرزوينه چې ته ئې پر ما منت ږدې، د دې وجه خو دا ده چې تا بني اسرائيل غلامان کړي (که دوی آزاد وی ولې به زه د خپلې مور له غېږې محرومېدم، ستا لاس ته به درتلم او ستا تر روزنې لاندې به نيول کېدم او ولې به تا نن د دغې خبرې منت پر ما ايښودو او خپله دا پېرزوينه به دې ما ته رايادوله؟!!) د قرآن الفاظ دا دي:

ÇÈ إِسرَائِيلَ Ÿí/ $ZèB @Åö Ð& ÇÈ ûüÜ=»è$É ' Aqß' $Rĵ wqàù šc qãdi $‹ïù

Mèù ÓÉ$7 G=èù Mèùr ÇÈ ûüZÅ 8ìqå ôB $ZŠi M#9r #%‹ïr $ZŠi 7 ĥçÓ9& A$%

$9 NãZB ßö·yù ÇÈ û,ÎÒ 9$`B ß&r #Ĵ $gçèù A$% ÇÈ šú ïÿ»3$šÆ B MR&r

Ð& ¥?ã $k]3? pJèi 7ür ÇÈ ûüÎ™ö3$`B ÓÍ=è_r $VÕã 'Ĥ 'í = dqù NãZöÅ

ÇÈ إِسرَائِيلَ Ÿí/ ßN%7ã الشعراء: ۱۲-۲۲

د بايبل د ليکوال دا بد عادت دی چې تل د خپلو قصو اتلان داسې انځوروي چې په چل او چم سره غواړي خپلو موخو ته ځان ورسوي!! او له دې نه د ليکوال مقصد دا دی چې د بايبل منونکي او پلويان ذهناً دې ته چمتو کړي چې ومني په مکر او چل سره ځان خپل هدف ته رسول د اتلانو او پيغمبرانو کار دی!! کاش ده داسې يوه پلمه جوړه کړې وی چې فرعون ته د منلو وړ او معقوله برېښېدی، موسی

عليه السلام به څنګه د فرعون په څېر يوه ستر ظالم ته وايي چې خداى تا ته دا پيغام لېږلى چې بني اسرائيل پرېږده له مصره صحرا ته ووځي او هلته خپل خداى ته خپلې قربانۍ وړاندې کړي!! آيا موسى عليه السلام په فرعون باندې د داسې ساده او کم عقله انسان ګمان کاوو چې دا پلمه به ومني او د وتلو اجازه به ورکړي؟!!

• قرآن د بايبل دا خبره هم ردوي چې د بني اسرائيلو مشرانو موسى عليه السلام د خپلو ستونزو لامل ګڼلى او شکايت ئې ترې کړى او ده له هغه څه شکايت کړى چې الله تعالى له بني اسرائيلو سره کول!! د دې ادعا په خلاف فرمايي چې موسى عليه السلام بني اسرائيلو ته د صبر او له الله تعالى نه د مرستې غوښتو توصيه وکړه:

ôÏB â$±„ `B $géfqã÷ Ú ö$ž c Î (ÿéö $ « $ (qãèÉGó$ïB ö)ï 4 › qã A$%

Ç!È šú üÉGßJù=Ï9 7É)»èø9$# ur ¾íÏ$6Ïã

الاعراف: ۱۲۸

موسى خپل قوم ته وويل: له الله مرسته وغواړئ او صبر وکړئ، يقيناً چې ځمکه د الله ده، له خپلو بندګانو نه ئې چې چا ته خوښه وي په ميراث ئې ورکوي او نېکه پايله د متقيانو ده (وروستى برى د هغه چا په برخه کېږي چې له بې صبرۍ ځان وساتي او له الله تعالى پرته بل چا ته د مرستې لاس اوږد نه کړي)

او د بني اسرائيلو همتناك او له شهامته ډك ځواب داسې بيانوي:

š• Îôgã b& Ï9ãš 4¤ã A$% $YKø$Å $B Ï‰è/ .`Ïr $Z‹Ïù? b& È@ö7% `Ï $Y/ƒËré{ (qä$%

Ç!È bqè=Jè? #ø‹Ÿ2 •ãZ‹ù ÇÚ ö$’Î Ïà6 ÿî÷ Góƒr Ïà2 ïr&ã

الاعراف: ۱۲۹

وئې ويل: ستا له راتلو د مخه هم کړول شوي يو او له راتلو وروسته دې هم، (موسى عليه السلام) ورته وويل: اميد دى چې رب مو ستاسو دښمن هلاك کړي او د ځمکې خلافت درپه برخه کړي او بيا وګوري چې تاسو څنګه عمل کوئ.

د قرآن د وينا له مخې بني اسرائيلو په مېړانې او صبر سره د موسى عليه السلام ملګرتيا کړې او د همدغه صبر په سبب الله تعالى پر دښمن برى ورکړ او د نړۍ پر

ټولو قومونو او ولسونو ئې دوی ته فضیلت ورکړ.

ÓÉ$ $g/Ì»óBr ÇÚ öR{$ šX Í»±B šc qãèÒFóç(qç. šú ïÏ%$Pö)$$ $Zø¤r

$B $RëBŠr (rç¹ $JÎ إِسرَائِيلَ ÓÍ/ 4?ã Ó_óßš$š• Îf ãMJÎ. ÕMß?r $kŽÏi $Zø»/

%. šc Ã/ÁZß ïãdi ÜcrÏ%æç¼ rB$ Y2$(qç/ èÌ®èq šc ÈÌÇ القصص: ۱۳۷

او د هغې ځمکې ختیځې او لوېدیځې برخې چې برکتونه مو په کې ایښي وو هغه قوم ته په میراث ورکړې چې په استضعاف کې ساتل کېدل او ستا د رب غوره وینا د بني اسرائیلو په اړه په دې سبب بشپړه شوه چې صبر ئې وکړ او هغه څه مو ویجاړ کړل چې فرعون او قوم ئې جوړول او لوړول.

دلته د بایبل په وینا کې جدي تناقض ګورو، له یوې خوا بني اسرائیل داسې معرفي کوي چې د فرعون په غلامۍ کې راضي وو او پر موسی علیه السلام ئې دا اعتراض درلود چې ولې ئې د مرګ له ګواښ سره مخامخ کړل، خو له بلې خوا وایي چې دوی له مصر نه د وتلو په اړه له موسی علیه السلام سره موافق ول او د همدې لپاره د دوی مشران د فرعون لیدو ته ورغلي وو، پوښتنه دا ده چې هغه ولس به څنګه د یوه انقلابي مشر قیادت ومني، پاڅون ته به ملا وتړي او له ده سره به یوځای هجرت ته تیار شي چې هغه ته ئې ځواب دا وي: ستا په سبب فرعون او درباریان ئې له مونږ ناراضه شوي، له مونږ ئې مخ اړولی او په مرګ مو ګواښي!! آیا دا د یوه ستر پیغمبر په نسبت لوی اتهام نه دی چې خدای ته ئې شکایت وکړ چې ولې خپل قوم له کړاوونو سره مخامخ کوې؟ آیا زه دې د همدې لپاره رالېږلی وم؟ آیا د بایبل دا ادعا به کوم عقلمن او په دین پوه انسان ومني چې وایي: خدای موسی ته امر وکړ چې بیا فرعون ته ورشه... هغه ورته وویل: چې بني اسرائیل زما خبره نه اوري نو فرعون به ئې څنګه واوري؟

د هارون عصا

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: (خدای موسی او هارون ته وویل: دا ځل به د

مصر پاچا له تاسو معجزه وغواړي، نو هارون دې خپله عصا د فرعون په مخکې پر ځمکه وغورځوي، عصا به مار شي... موسی او هارون بیا فرعون ته ورغلل... هارون د فرعون او درباریانو په وړاندې خپله عصا پر ځمکه وغورځوله او مار ترې جوړ شو، فرعون د مصر حکیمان او جادوګران راوغوښتل، هغوی هم د خپل جادو په مرسته همدا کار وکړ، خپلې عصاګانې ئې پر ځمکه وغورځولې او ماران ترې جوړ شول، خو د هارون مار د جادوګرانو ټول ماران وخوړل...خو د دې معجزې له لیدو سره سره د فرعون زړه سخت پاتې شو... بیا خدای موسی ته وویل: سبا هغه عصا درسره واخله چې مار ترې جوړ شوی وو، د نیل ژۍ ته ورشه، د فرعون تر راتلو انتظار وکړه، ورته ووایه: ... اوس به خدای داسې کار وکړي چې پوه شې هغه خدای دی... زه به د ده په امر د نیل اوبه په یوه ګوزار سره په وینو بدلې کړم... هارون د پاچا او درباریانو په وړاندې د نیل اوبه په خپلې عصا ووهلې او په وینو بدلې شوې، ټول ماهیان مړه شول او اوبه ګنده شوې، ...خو د فرعون زړه همغسې سخت پاتې شو... له دې نه یوه اونۍ وروسته خدای موسی ته وویل: فرعون ته ورشه او ورته ووایه: زما قوم پرېږده چې ولاړ شي او زما عبادت وکړي، که نه نو ټول مصر به له چنګاښو درته ډك کړم، د نیل سیند به داسې له چنګاښو ډك شي چې بهر به راووځي او ستا د قصر په لوري به هجوم راوړي... ستا د خوب خونې، د اوړو نغریو او تنورونو ته به ځان ورسوي... هارون خپله عصا د نیل سیند، چینو او حوضونو ته اوږده کړه، ټول له چنګاښو ډك شول... خو مصري جادوګرانو هم په خپل جادو سره همدا کار وکړ او ډېرې زیاتې چنګاښې ئې راپیدا کړې!! فرعون له موسی نه وغوښتل چې خپل خدای ته دعا وکړي چې دا بلا زمونږ له سره لرې کړي، ژمنه کوم چې په هغه صورت کې به بني اسرائیل پرېږدم چې ولاړ شي او د خپل خدای لپاره قرباني وکړي... موسی دعا وکړه... ټولې چنګاښې مړې شوې ... خو بیا هم د فرعون زړه نرم نه شو... بیا خدای موسی ته وویل: هارون ته ووایه چې سبا خپله عصا پر ځمکه ووهي تر څو ټول مصر له ماشو ډك شي... همداسې ئې وکړل او ټول مصر له ماشو ډك شو او پر خلکو ئې برید پیل کړ... د مصر جادوګرانو وغوښتل چې همدا کار وکړي خو دا ځل موفق نه شول... نو فرعون ته ئې وویل: په دې کار کې

حتماً خدای لاس لري... خو بیا هم د فرعون زړه نرم نه شو... ورپسې په همدې توګه د مچانو، طاعون، دانو، ژلۍ، ملخ او سختې تیارې داسې یادونه کوي لکه چې ئې د مخکنیو مصیبتونو یادونه کړې، الفاظ ئې تکراري او جملې ئې سره ورته، هرځل د هارون په عصا یو له دغو مصیبتونو پر مصریانو مسلط شوی او بیا فرعون له موسی غوښتي چې دعا وکړي... د موسی علیه السلام د دعا په وجه مصیبت ترې دفع شوی خو فرعون په خپل قول عمل نه دی کړی!! په پای کې لیکي چې فرعون موسی علیه السلام ته وویل: زما له مخې لرې شه او بیا مه راځه که نه نو وژل کېږې، موسی ورته وویل: لکه څنګه چې تا وویل بیا به ما ونه ګورې ، نو خدای موسی ته وویل: داسې بلا به پر فرعون او د ده پر قوم راولم چې دی به په خپله له تاسو وغواړي چې له مصره ووځئ!! د اسرائیلیانو ښځو ته induced ووایه چې له وتلو مخکې له خپلو مصري ګاونډیو نه سره او سپین زر (په امانت) ترلاسه کړي!!! نو موسی فرعون ته وویل: خدای فرمایي: نن نیمه شپه به د مصر له منځه تېر شم، (په همدې سره به) د مصري کورنیو ټول مشران زامن ومري، د فرعون له مشره زویه چې د ده ځای ناستی دی نیولې د هغې وینځې تر زوی پورې چې کار ئې په مېچنې سره د غنمو وړه کول وي، حتی د مصر د څارویو لومړي بچیان به هم ومري!!! ... نو دغه وخت موسی له غصې سره د فرعون له قصره ووت،...)

دلته د بایبل ګڼ شمېر خبرې د سالم عقل او صحیح الهي دین خلاف دي او قرآن ئې ردوي:

بایبل داسې ښیي لکه چې موسی علیه السلام څو اونۍ سر په سر د فرعون په دربار کې تېرې کړې وي او په همدې موده کې خدای په وار وار ورته راغلی او ده ته ئې د نوې معجزې ښودلو لارښوونه کړې وي، ده هم خپلې ټولې معجزې د فرعون په حضور کې او له جادوګرانو سره په مقابله کې ښودلې دي، هر څه چې ده کړي جادوګرانو هم همغه کار کړی، دوی یوازې د ماشو په پیدا کولو نه دي توانېدلي!! دا هسې یوه بې بنسټه او په خرافاتو ولاړه خبره ده، هیڅ جادوګر، که هر څومره ماهر او چالاک وي، هیڅ شی نه شي پیدا کولی، نه مړ شی او نه ژوندی، د جادوګر کمال او هنر په دې کې وي چې د خلکو ذهن تر اغېز لاندې راولي او یو شی د خپلې

اصلي بڼې په ځای په بدلې بڼې کې وګوري، جادوګر له دې پرته نور هيڅ نه شي کولی، له الله تعالی پرته نه څوك په جادو سره څه پيدا کولی شي او نه په بل څه سره، د قرآن د وينا له مخې جادوګرانو خپل پړي اچولي او په جادو سره ئې د خلکو په ذهن او سترګو داسې اغېز کړی چې دوی ته دا پړي د مارانو په څېر خوځنده وبرېښي، د پړو په ماهيت کې څه تبديلي نه ده راغلې د خلکو په سترګو اغېز پرېوتی. قرآن په دې اړه فرمايي: قرآن د سحر د ماهيت په اړه فرمايي:

ÇÏÌÈ Ãëó @ $kX& ȩèìóÅ `Ë Ïnøβ @ §ä ßùgŠÅ ä r ßùg$7ïm #Œfù {(q)à$ @/ A$% طه: ٦٦

(موسی عليه السلام جادوګرانو ته) وويل: نه؛ بلکې تاسو ئې وغورځوئ، نو هغه وخت د دوی د سحر په وجه د دوی پړي او عصاګانې داسې ورته وبرېښېدې چې ګواکې ځغلي.

يعني جادوګرانو په خپل جادو سره يوازې دومره څه کړي چې پر ځمکې پراته پړي او عصاګانې موسی عليه السلام او نورو ته داسې برېښېدلې چې ګواکې خوځي او ځغلي، د دوی په جادو سره د دغو شيانو په ماهيت کې څه تبديلي نه ده راغلې، بلکې د خلکو ذهن ته داسې ورغلې چې دا پړي او عصاګانې د مارانو په څېر ځغلي او په دې سره د بايبل د ټولو هغو ادعاګانو ترديد شوی چې وايي: جادوګرانو دا او هغه شيان راپيدا کړل!!

- د ټولو معجزو موخه دا ښودل شوې چې فرعون د بني اسرائيلو پرېښودو ته اړ کړي، نه دا چې مصريان پر خدای ايمان راوړي، له کفر او شرك نه لاس واخلي او د الله تعالی دين ته غاړه کېږدي!! خو که تاسو په دې اړه د قرآن وينا ته ځير شئ وبه ګورئ چې موسی عليه السلام فرعون او مصريانو ته جامع او بشپړ پيغام لري، د بني اسرائيلو آزادي د اساسي مسايلو په ضمن کې او د يوې ثانوي موضوع په څېر مطرح کوي.
- که معجزې يوازې فرعون ته ښودل کېدې او مقصد ئې دا وو چې فرعون بني اسرائيلو ته له مصره د وتلو اجازه ورکړي، ولې ئې په ټولو مصريانو دا مصيبتونه راوستل؟ ولې ئې د ټولو مصريانو حتی د هغو وينځو مشران زامن هم ورته وژل چې

مېچنې ئې چلولې؟!! آیا دا خبره د کوم انسان عقل منلی شي چې الله تعالی د مصریانو د زامنو د وژلو لپاره په خپله د مصر له منځه تېر شوی؟!! او آیا الله تعالی د چا د وژلو لپاره دې ته اړ کېږي چې ځمکې ته راکوز شي او د هغه کلي له منځه تېر شي چې د کلیوالو د وژلو پرېکړه ئې کړې؟!! دا هره ورځ چې انسانان د الله تعالی په اراده پیدا کېږي او مري، داسې مري لکه چې بایبل وایي؟! او تر ټولو مسخره خبره خو لا هغه ده چې بایبل تر دې وروسته کړې او لیکلي ئې دي چې خدای به په مصر کې د بني اسرائیلو او مصریانو کورونه له دې نښې سره بېلوي چې د بني اسرائیلو د کورونو دروازې به د قربانۍ په وینو سرې شوې وي او د دغو وینو په لیدو سره به د بایبل خدای له دغو کورونو تېرېږي، یوازې د مصریانو کورونو ته به ننوځي او د دوی مشران زامن به وژني!!!

- ګورئ چې بایبل دلته هم خدای داسې معرفي کوي چې بني اسرائیلو ته د غدر او خیانت لارښوونه کوي، وایي چې خدای موسی علیه السلام ته ویلي وو: د اسرائیلیانو ښځو ته ووایه چې له خپلو مصري ګاونډیو نه د سرو او سپینو زرو ښه ډېرې ګاڼې (په کومه پلمه) ترلاسه کړي، چې بیا ئې د وتلو په وخت کې له ځانه سره یوسي!! آیا ممکنه ده چې د ځمکې او آسمانونو رب به خپلو بندګانو ته داسې د غدر او خیانت درس ورکوي!!

د فصح عید

بایبل تر دې عنوان لاندې داسې کاږي: خدای موسی او هارون ته وویل: له دې وروسته به ستاسو لپاره دا میاشت د کال لومړۍ او تر ټولو مهمه میاشت وي... هر کال به د دې میاشتې په لسمه هره کورنۍ یو وری تیاروي، که د کورنۍ شمېر کم وي په خپل ګاونډ کې له بلې وړې کورنۍ سره دې ګډ شي، دا وری یا سېرلی به نر، بې عیبه او یو کلن وي، د همدې میاشتې د څوارلسمې په مازدیګر دې ټول اسرائیلیان دا وري قرباني کړي او د هغوی وینې دې د دروازو د ولاړو تیرانو او د هغو خونو د دروازو پر سر وشیندي چې د وري غوښه په کې خوړل کېږي، په همدې شپه دې دا غوښه وریته کړي او له پتیرې ډوډۍ او ترخو سابه سره دې وخوري،

غوښه به اومه او په اوبو کې پخه شوې نه خوري، بلکې ټوله به د سر، پښو، زړه او ینې په شمول وریته او ټوله به د همدې شپې تر سهاره خوري، که څه پاتې شوه هغه به سوځوي (د دې لپاره چې غیر یهودي ته ئې تر پاتې کېدو سوځول غوره دي)، د وري له خوړو مخکې به خپلې څپلۍ په پښو کوئ، خپله عصا به په لاس کې نیسئ او د سفر لپاره به تیارېږئ...دا مراسم به د خدای فصح په نامه يادېږي، دا ځکه چې زه خدای یم او نن شپه به د مصر له سیمې تېرېږم او د مصریانو ټول مشران زامن او د دوی د څارویو لومړي پیدا شوي بچیان به وژنم او د دوی خدایانو ته به سزا ورکوم، کومې وینې چې تاسو د دروازو پر تیرانو شیندلې دا به د دې نښه وي چې دا کورونه ستاسې دي، زه به ئې په همدې سره پېژنم، له هغوی به تېرېږم او یوازې مصریان به وژنم!!! هر کال به د دې ورځې په یاد جشن نیسئ، په دې جشن کې چې اووه ورځې به وي یوازې پتیره ډوډۍ خورئ، په لومړۍ ورځ به خمېره له کوره بهر وړئ... ځکه که څوك په دغو ورځو کې د خمېره شوو وړو ډوډۍ وخوري له اسرائیلیانو نه به شړل کېږي، په لومړۍ او اوومه ورځ به ټول په ګډه د خدای عبادت کوئ، په دغو دوو ورځو کې به د خوراك له برابرولو پرته بل هیڅ کار نه کوئ!! بایبل دلته دا خبره درې ځلې تکراروي چې په دغو اووه ورځو کې به یوازې پتیره ډوډۍ خورئ، په کور کې به خمېره نه ساتئ، چا چې خمیره ډوډۍ وخوړله له اسرائیلیانو نه به طرد کېږي!!! دا به تر ابده پر تاسو واجب وي... دا د دې لپاره چې په دغې ورځې ما له مصره وژغورلئ!!!

لکه چې ګورئ دا برخه هم له ډېرو مسخره او خندوونکو خبرو ډکه ده، چې ځینې ئې دا دي:

- آیا دا عجیب مذهب نه دی چې د یو کلن وري حلالول، وریتول او په خپله ئې خوړل یو مهم مذهبي کار ګڼي؟!! داسې نه چې هغه حلال کړئ او د الله تعالی په نامه ئې فقیرانو او مسکینانو ته ورکړئ!! قرباني خو دې ته ویل کېږي چې څوك له یوه غوره شي، د یوه سپیڅلي هدف لپاره تېر شي، نه پوهېږو چې د داسې وریتې غوښې خوړلو ته څنګه د قربانۍ نوم ورکوئ؟!!
- آیا کېدی شي الهي دین انسانانو ته ووایي چې د خپلو کورونو او خونو

دروازې د قرباني په وينو ولړئ؟!! آيا داسې دين به د سالم فطرت خاوند ومني؟!! او په خاصه توګه چې دا په وينو د دروازو لړل د دې لپاره ضروري ګڼي چې خدای ته د يوې نښې په توګه وي او په دې سره پوه شي چې دا کور او دا خونه د اسرائيليانو ده، نو هلته به له ننوتلو ډډه کوي او د دوی زامن به نه وژني؟!!!

- ګورئ چې د بايبل له نظره مهم مسايل کوم دي؟ د ثواب کار کوم دی او د ګناه کار کوم؟ خدای په څه راضي کېږي او په څه ناراضه کېږي؟ د بايبل خدای د پتيرې ډوډۍ په خوړلو راضي کېږي او د خمبره ډوډۍ په خوړلو دومره غصه کېږي چې خوړونکی ئې له خپل نازولي قوم نه د شړلو او رټلو وړ ګڼي!!! آيا داسې دين ته څوك الهي دين ويلی شي؟ آيا هغه دين يو انساني دين کېدی شي چې د انسان د ژوند اړوند ټول مهم او اساسي مسايل ئې له پامه غورځولي وي او ترکيز ئې په دغسې مسايلو وي؟!!

راشئ وګورو چې قرآن د موسی عليه السلام د قصې د دغې برخې په اړه څه وايي او د قرآن او بايبل د ويناوو ترمنځ څومره ژور توپير شته، دا څومره لوړ، جامع او اغېزناك او هغه بل څومره ټيټ، بې محتوی او بې ارزښته!!! قرآن فرمايي:

7 ϕçzÅ ϕ9r& A$% ÇÌÈ šú üÏqã ϕ J9$`Ï 7 Z=èô V “ Îöî $g»9Ĵ Nõ ƒB$Ëí! A$%

#Œfù ç$ Á ã 4+ϕù ÇÌÈ ûüïÏ%»ϕÁ 9$šÆ Ï M Yà2 bĴ ÿäÏî ÏN Ü A$% ÇÌÈ ®üÏB äó´Î

bĴ ÿç9öm Z Jù A$% ÇÌÈ ûüïÏà»Z=ï ã$Ò ø ‘ Ï #Œfù ¼ç%ƒ í “Rr ÇÌÈ ®üÏB b$7èè ‘ Ï

šc rãÄÜ #Œ$Jù ¾íÌó ÅÎ Nà6 Ê ö ôÏ Nã _Ìϕ b& ßƒÌã ÇÌÈ Òšîæ íÅ»¡ 9 #‹»d

ÕŠîæ A$s™ èà6 Î š, qèÜƒ ÇÌÈ ûüïÎÅ»m ÈÉ%J9$’Î ç èÜ$r ç{ &r ¬Å ö (ϕ$% ÇÌÈ

ÇÌÈ bqãÜGϕC LêR& @d Ä $Z=ï @Šïr ÇÌÈ Õqè=B Õöƒ Ë M») ‹Üï ä•s ¡¡ 9$ì Üãƒ ù ÇÌÈ

ûÉ bϕãèÿï (q9$% ä•s ¡¡ 9$ä! ` $B=ù ÇÌÈ ûüÏÎ»ó9$Ñè (qç. bĴ o•s ¡¡ 9$ßÏ® $Z=è9

Mç; A$% ÇÌÈ ûüÎS) B9$`Ü©#ÇĴ Nã Ĵr NèR A$% ÇÌÈ ûüÏÎ»ó9$ßtÛ $Zä bĴ #•ô V $Z9

$R͡Ĵ bφãđï ó"ëĨ {q$%r ÑĝšÃ ăr Ñļ;$7m {φ)ŋù ÇĨÈ bqÐaB ĿaR& $B {qÐaB ó › qB

'ÃaŋÙ ÇĨÈ bqaïïÇ $B Ŋ)ù 'Ïd #Œîù ŋ$Á ã Ó › qB 4+ŋù ÇĨÈ bqç»óø$ßÉ Z9

A$% ÇĨÈ brãdr Ó › qB Ě ' ÇĨÈ ûüÏ=»è$Ě •Ĩ $ZB#ä {ŋø$% ÇĨÈ ûïŸ‰Ě »™ ä• s ¡¡ 9$

bqçè? $ φ¡ =ù •ó Å9$ÑaJ=æ "Ÿ¢$ÑaǮî3 9 ¼çR͡Ĵ Ña9 bŒ#ä Ɓ& Ŭø¼ç9 ÓçYB#ä

$R͡Ĵ ŽφÊ Ŵ {q$% ÇĨÈ šú üÉ¼d& ÑaY7ǩ¹ ʅ r 7# »=Å ôB /a=a ãr ÑaƒŸ‰# £èËÛ%{

ÇĨÈ ûüŽB$Ɓ$Ar& $Yä b& $Z»«»Ü z $YŠ $Z9 •ÿóƒ b& ßJÖR $R͡Ĵ ÇĨÈ bqç)ZB $ZĤ 4<Ĵ

الشعراء: ۲۹-۵۱

(فرعون موسی علیه السلام ته) وویل: که له ما نه پرته دې بل معبود غوره کړ له زندانیانو څخه به دې وګرځوم، (هغه ورته) وویل: (زندان ته مې لېږې) که څه هم (د خپل حقانیت د اثبات لپاره) څرګنده نښه درته وړاندې کړم؟! هغه ورته وویل: رائې وړه که رښتونی یې! نو خپله عصا ئې وغورځوله چې ښکاره مار ترې جوړ شو او خپل لاس ئې راوایست چې لیدونکو ته روڼ او ځلانده وو، (فرعون) په خپلې خوا کې درباریانو ته وویل: دا خو ډېر پوه جادوګر دی، غواړي په خپل جادو سره مو له خپل ملکه وباسي، نو څه مشوره راکوئ؟ وئې ویل: ده او ورور ته ئې مهلت ورکړه او په ښارونو کې ټول راغونډوونکي (جارچیان) وګماره، تر څو ټول پوه ماهر جادوګران درته راولي، نو جادوګران د معلومې ورځې ټاکلي ځای ته راغونډ کړی شول او خلکو ته وویل شو: آیا تاسو هم راغونډېدونکي یئ، تر څو د (موسی په ځای د خپلو) دغو جادوګرانو متابعت وکړو، (په خاصه توګه هغه وخت چې) دوی برلاسي شي، نو کله چې جادوګران راغلل فرعون ته ئې وویل: که مونږ برلاسي شوو نو آیا مونږ ته به حتماً څه انعام او اجوره راکول کېږي؟! وئې ویل: هو! او په هغه صورت کې خو به تاسو (دربار ته) د مقربینو په ډله کې وئ!! موسی ورته وویل: څه چې (د جادو ښودلو لپاره) غورځوئ وئې غورځوئ!! نو خپل پړي او عصاګانې ئې وغورځولې او وئې ویل: د فرعون په عزت قسم چې مونږ هرو مرو غالبېدونکي یو!!

نو موسی خپله عصا وغورځوله چې ناڅاپه ئې هغه څه تېرول چې دوی په درواغو جوړول، نو جادوګران په سجده پرېوتل او وئې ویل: په رب العالمین مو ایمان راووړ، د موسی او هارون په رب، (فرعون) وویل: آیا تر دې د مخه چې زه اجازه درکړم تاسو ایمان راووړ؟!! په دې کې شك نه شته چې دی ستاسو هغه مشر دی چې جادو ئې درښودلی، نو اوس به پوه شئ، حتماً به ستاسو لاسونه او ستاسو پښې بدل بدل پرې کړم او تاسو ټول به په دار وځړوم، (دوی ورته) وویل: باك نه شته، مونږ د خپل رب په لوري ورګرځېدونکي یو، طمع مو دا ده چې زمونږ رب به زمونږ خطاګانې په دې خاطر راته وبخښي چې لومړني ایمان راوړونکي شوو)

د قرآن په دې موجزو او مختصرو الفاظو کې هومره پراخ او ژور مطالب او لارښوونې پرتې دي چې له شرحې او تفصیل نه ئې یو کتاب جوړېږي، ځینې مهمې برخې ئې دا دي:

- فرعونان په دلایلو نه قانع کېږي، د حق د لارې مبارزین دې له ظالمو او فرعون صفته واکمنانو دا طمع نه کوي چې د دوی دلایل به ومني او له مخالفته به لاس واخلي.
- لکه څنګه چې فرعون د موسی علیه السلام مقابلې ته د مصر جادوګران راوراندې کړل، همدا راز به تل او د تاریخ په هر پړاو کې، د فرعون ملګري، د هر دیني تحریك په ضد، تېګمار مذهبي مشران راوړاندې کوي او د دین مقابله به په دین او د مذهب مقابله به په مذهب سره کوي، د حقپالو دعوتګرانو په ضد به د دین پلورونکو تېګمارو مذهبي مشرانو ډله لومړي خط ته لېږي.
- که غواړئ چې یو واقعي دعوتګر وپېژنئ او له دروغجن، تېګمار، دین خرڅوونکي او مذهب پلورونکي مذهبي مشر نه ئې تفکیك کړئ نو دا به د یوه ځلانده ملاك او معیار په توګه په پام کې لرئ چې له فرعونانو سره ئې چلند څنګه دی، د هغه مقابله کوي که د هغه مزدور دی، د ده په ضد خوځېږي که د ده په امر او اشاره، خدای ته د تقرب په لټه کې دی که فرعون ته!! قرآن دلته د موسی علیه السلام په مقابل کې تېګمار او د فرعون مزدور مذهبي مشران د جادوګرانو په څېره

کې انځوروي چې دا ئې ځانګړتیاوې ګڼي: د حقپالونکو په ضد د فرعون په امر راغونډېږي، له فرعون نه د مزد او اجورې طمع لري، تر ټولو ستر هدف ئې دا دی چې فرعون ته تقرب او نږدې والی ئې په برخه شي او د درباریانو په ډله کې ونیول شي.

- د فرعوني نظامونو واکمنان به تل د دیني خوځښتونو په ضد په هغه دین او مذهب ترکیز کوي چې د دوی د واکمنۍ تر سیوري لاندې په ولس کې خور شوی، د قومي مذهب بنه ئې غوره کړې، د ټولنې حاکم وضعیت د الهي مقدراتو مطابق او د الله تعالی د خوښې حالت ګڼي، ولس ته په دې حالت د قناعت توصیه کوي، له مخالفت نه ئې منع کوي، ولس ته ئې پیغام دا وي چې په روان وضعیت راضي اوسه، دا واکمنان د خدای سیوری ګڼه، له دې حالت سره مخالفت له الهي مقدراتو سره مخالفت بوله!! ګورئ چې فرعون ولس ته څه وایي: ولې د موسی په ځای د خپلو مخکنیو مذهبي مشرانو متابعت ونه کړو؟!!
- خو دغه لومړي خط ته لېږل شوي مذهبي مشران، هغه چې فرعون خلکو ته ویل: د موسی په ځای ولې د دوی متابعت ونه کړو!! کله چې د موسی علیه السلام د دعوت پر حقانیت پوهېږي او ایمان راوړي، د دوی په اړه د فرعون دریځ او پرېکړه دا ده: موسی ستاسو په خبر دی، ستاسو استاد دی، تاسو ته هم ده د جادو ښودنه کړې، په ګډه مو دا لوبه او توطئه جوړه کړې وه، که داسې نه وی نو ولې مو زما له اجازې مخکې خپله ماتې ومنله، د خلکو په وړاندې موسی ته تسلیم شوئ او ایمان مو راوور؟ اوس به پوه شئ چې له تاسو سره څه کوم، لاسونه او پښې به مو بدل بدل سره قطع کوم.
- کوم ځواب چې جادوګران ئې په دې وخت کې فرعون ته ورکوي، ډېر عجیب، د پام وړ او ارزښتناك دی، وایي: هیڅ پروا مو نه شته، مرګ ته چمتو یو، دا مرګ خو له دې پرته بل څه نه دی چې مونږ د خپل پالونکي رب په لوري بیایي، هسې هم مرو او د خپل رب په لوري خامخا ورګرځو!! په دې سره قرآن مونږ ته له یوې خوا دا لارښوونه کوي چې پر خدای باندې ایمان انسان ته داسې جرأت او شهامت ورپه برخه کوي، دا جادوګران ګورئ چې څو شېبې مخکې د فرعون په امر راغونډ شوي

وو، د ده لپاره ئې د موسی علیه السلام مقابله کوله، د فرعون پر سره ئې لوړه کوله او د ده د عزت او جلال په طفیل ئې خپله بریا یقیني او حتمي ګڼله، له فرعون نه ئې د اجورې طمع وه او تر ټولو ستر هدف ئې دا وو چې د فرعون د درباریانو په ډله کې ونیول شي، خو اوس او په الله تعالی باندې له ایمان نه وروسته په دوی کې دومره ژوره تبدیلي راغلې چې د فرعون د ګواښونو پروا نه کوي، له مرګه نه وېرېږي، مرګ د الله تعالی په لوري د تلو وسیله ګڼي او پرونۍ مادي طمع ئې اوس په معنوي تلوسې بدله شوې او موخه ئې دا ده چې الله تعالی ترې راضي شي او ګناهونه ئې ورته وبخښي!! له بلې خوا مونږ ته وايي چې د ایمان خاوند باید داسې وي، که تاسو په رښتیا په الله تعالی ایمان لرئ نو د فرعونانو له ګواښونو به نه وېرېږئ.

- د قرآن د وینا له مخې په مصریانو باندې دا عذابونه او مصیبتونه نازل شوي: قحطي، د حاصلاتو کموالی، طوفان، ملخان، کنې، چنګاشي، وینې، خو قرآن وايي چې د دې مصیبتونو وجه د دوی ګناهونه وو او هدف ترې دا چې دوی پند واخلي او له خپل کفر، شرك، ظلم او فساد نه لاس په سر شي.

ÇÌÌÈ brãž2 ¤ƒ óÖÉè9 ÏN°•JV9$`Ï È)Rr ûüŽÅ9$ bqãèÏ A#ä $Rõ {&ô)9r

الاعراف: ۱۳۰

او یقیناً چې فرعونیان مو په قحطي او د حاصلاتو په کموالي سره ونیول تر څو پند واخلي.

M»=ÁÿB M»ƒ#ä P$!$r íŠ$ÿÒ9$r @Ýa)à9$r Š#•gø9$r b$ùqÜ9$ ãÎÍöã $ZÙ"óù

ÇÎÌÈ šú üÏB̍ôg•C $BöqöN (qçR%.r (rçŽö9õ6 GÓ$s

الاعراف: ۱۳۳

نو طوفان، ملخان، کنې، چنګاښې او وینه مو د بېلابېلو نښو (په توګه) پرې راولېږل او دوی لویي وکړه او یو مجرم قوم وو.

د دې آیت د (مفصلات) له لفظ نه په څرګنده توګه معلومېږي چې دا مصیبتونه په یوه وخت او یو په بل پسې نه دي نازل شوي بلکې په بېلابېلو وختونو کې نازل

شوي، یو کال قحطي راغلې، یو کال د باغونو او ځمکو حاصلات کم شوي، یو کال ملخانو د دوی پر فصلونو برید کړی، یو وخت طوفان پرې راغلی، بل وخت کنې او بیا چنګاښې پرې مسلط شوې او یو وخت د دوی اوبه د سرو وینو په څېر شوې او دا د بایبل د دې ادعا خلاف ده چې وایي دا ټول حوادث د څو اونیو په منځ کې او د موسی او هارون علیهما السلام په لاس او هغه وخت تر سره شوي چې دوی د فرعون له جادوګرانو سره مقابله کوله، د بایبل ادعا هم د عقل او واقع خلاف ده او هم د قرآن د وینا خلاف!! د الله تعالی سنت دا دی چې له مصیبت نه وروسته خپلو بندګانو ته د توبې او تجدید نظر موقع ورکوي، که پند وانه خلي، بل او بل مصیبت پرې راولي، په یوه وخت د ګڼ شمېر مصیبتونو یو په بل پسې راتلو سره د توبې او تجدید نظر مجال ختمېږي.

د فرعون د مشر زوی مړینه

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: خدای په نیمه شپه کې د ټولو مصریانو ټول مشران زامن ووژل، د فرعون له مشر زویه د هغه غلام تر زویه چې ترځمکې لاندې تور زندان کې پروت وو... په دغه شپه فرعون او درباریان راویښ شول ... ټولو په جګ غږ ژړا پیل کړه... فرعون په همدغه شپه موسی او هارون راوغوښتل او ورته وئې ویل: ژر له مصره ووځئ او اسرائیلیان هم درسره بوځئ، خپل څاروي هم درسره روان کړئ... خو له وتلو مخکې ما ته دعا وکړئ، ... نورو مصریانو هم اسرائیلیانو ته وویل: له مصره ووځئ... دوی له مصریانو نه ډېر سره او سپین زر هم واخیستل... او په دې توګه ئې د مصر ټولې شتمنۍ له ځان سره یوورې... شمېر ئې له ښځو او ماشومانو پرته نږدې شپږ سوه زره سړي وو... اسرائیلیانو څلور سوه دېرش کاله په مصر کې تېر کړل...

دلته د بایبل څو عجیبو خبرو ته لږ ځیر شئ:

- خدای په نیمه شپه کې مصر ته راغی، د مصر په ټولو کورونو وګرځېدو، له هغه کوره تېر شو چې دروازه ئې په وینو لړلې وه، د هر مصري کور ته داخل شو، د هغه مشر زوی ئې ورته وواژو، په دې وخت کې د اسرائیلیانو شمېر نږدې دوه

ملیونه وو، طبیعي ده چې د مصریانو شمېر به هم لږ تر لږه څلور ملیونه وو، که هره کورنۍ لس کسان وګڼو نو د مصر د کورونو شمېر به شپږ لکه وو، د بایبل خدای چې د انسان په څېر دی او تګ ئې هم انسان ته ورته، ګام په ګام مخکې ځي، په پاتې نیمې شپې کې په دې شپږ لکه کورونو ګرځېدلی، شا وخوا څلور لکه مصري ځوانان ئې وژلي، بیا په همدې پاتې نیمې شپې کې فرعون موسی او هارون ځان ته غوښتي، هغوی ته ئې له مصره د وتلو او ده ته د دعا کولو خبره کړې!!! په همدې شپه د اسرائیلیانو ښځو د خپلو مصري ګاونډیو له مېرمنو نه ښه ډېر سره او سپین زر ترلاسه کړي، هومره چې د مصر ټولې شتمنۍ ئې د ځان کړې او له ځان سره ئې وړې!!! نه پوهېږم مسیحیان او یهودان کومې بلا وهلي چې داسې مسخره خبرې مني، که یو ناول لیکونکی وغواړي چې ډېر حیرانوونکی ناول ولیکي نو دا هڅه خامخا کوي چې خبرې ئې څه نا څه په عقل برابرې وي، که ډېر هوښیار خلك ئې ونه مني نو ځینې کم عقله خلك خو ئې ومني، خو د بایبل لیکونکي د دې پروا نه ده کړې، مسیحیان ئې داسې موندلي چې ګران درواغ تر آسان رښتیا ژر مني، د زوړ تاریخ هره خبره ورته مقدسه برېښي!! هر څه چې د دوی پلرونو ته منسوب شي او د انجیل او تورات په نامه وړاندې شي له تعمقه پرته ئې مني!!

- بایبل تر دې د مخه لیکلي وو چې په مصر کې د یعقوب علیه السلام د مېشتېدو په وخت کې د ده د کورنۍ د ټولو غړو شمېر اویا کسان وو او اوس لیکي چې څلور سوه دېرش کاله وروسته کله چې له مصره وتل نو یوازې د نارینه وو شمېر نږدې شپږلکه وو، یعني د ښځو او ماشومانو په شمول به لږ تر لږه دوه ملیونه ول او د دې معنی دا ده چې په دې مودې کې د دوی شمېر نږدې اته ویشت زره پنځه سوه ځله زیات شوی، که د بایبل دا له مبالغې ډکه محاسبه ومنو نو دا دوه ملیونه یهودان باید له نورو څلور سوه دېرشو کلونو تېرېدو وروسته اووه پنځوس ملیارده شوي وي، چې دا د ټولې نړۍ د موجوده نفوس نږدې لس برابره دی او بیا په تېرو نږدې دوه نیم زرو کلونو کې به د دوی شمېر څومره شوی وي؟!! آیا دا محاسبه ډېره خندونکې نه ده؟ ښایي د بایبل لیکونکي به غوښتلي وي چې همغه زړه بې بنسټه خبره رښتونې کړي چې بایبل خدای ته منسوب کړې او ویلي ئې دي: د یهودانو

شمېر به د آسمان تر ستورو او د ځمکې تر شګو هم زيات شي!! خو نن او په ۲۰۰۷ ميلادي کال کې د يهودانو مجموعي شمېر شپږو مليونو ته نه رسېږي!! بايبل دا خبرې په داسې وخت کې کړې دي چې د شمېرو په هکله ئې چا درواغ نه شوى ثابتولى، هغه وخت خو به تر زرو زيات رقم هم نه وو، چا دا محاسبه ورسره کوله چې اويا کسيزه کورنۍ څنګه په ۴۳۰ کلونو کې (يعنې پنځه نسله وروسته) دوه مليونو ته ورسېده؟!! په دومره مودې کې خو د سويانو په څېر د هغو حيواناتو شمېر هم دې حد ته نه شي رسېدى چې هر ځل ډېر بچيان زېږوي!! بايبل دې ته هم پام نه دى کړى چې په مصر کې بني اسرائيلو ډېر بد ژوند درلود، فرعون د دوى زامن ورته وژل، په دې صورت کې خو بايد د دوى شمېر د زياتېدو په ځاى کمېدى!! که زياتېدل ومنو، نو په ۱۹۹۸کال کې د دوى د نفوس وده په کال کې ۹، ۱% وه که د بايبل په خاطر دا ۲% وګڼو نو د دوى شمېر بايد په ۴۳۰ کلونو کې نږدې درې لکه پنځوس زره وى نه دوه مليونه!!

له دغو غلطو ارقامو او په ارقامو باندې د بايبل له ترکيز نه د بايبل په ماهيت پوهېدى شئ، په لاربنود کتاب کې د ارقامو، شجرو او نومونو په ځاى په اساسي مفاهيمو ترکيز کېږي او لاربنوونو ته اهميت ورکول کېږي، قرآن د ارقامو په هکله فرمايي چې په دې ځان مه مصروفوئ، دا هومره ارزښت نه لري چې له چا سره پرې مناقشه وکړئ او خپل وخت پرې ضايع کړئ، د اصحاب کهف د قصې په ترڅ کې فرمايي چې په دې له خلکو سره بحثونه مه کوئ چې د دوى شمېر څومره وو او څو کلونه په غره کې پاتې شول، بس همدومره کافي ده چې ووايئ: دا د مؤمنو زلميانو يوه ډله وه، په خداى ئې ايمان راوور، د ظالمو واکمنانو له وېرې ئې غره ته پنا يووړه او الله تعالى د اوږدې مودې لپاره په خوب ويده او ژوندي وساتل، نه د دوى شمېر په ګوته کوي او نه دا وايي چې څو کلونه په غره کې پاتې شول، فرمايي:

ÇÎÈ “ Ywd óß RŠÎ-r óÛgÎhÎ (qãB#ä p‹Hi Nåå) Ès ØÎ Nd'7R 7øã •È)R ßtÚ

الکهف: ۱۳

مونږ د دوى قصه په ربښتوني توګه درته بيانوو، دوى يوه داسې ډله وه چې په خپل رب ئې ايمان راوړ او مونږ ئې ايمان ورمضبوط کړ.

د خپل قوم په اړه د دوی نظر داسې بیانوي:

ÇËÈ #%/& #Çﾟ {þß îÿê `9r ÑĝÏF‡B ’ÎÑà2 r‰‹ËÊãF& ÓäqßÃ ö̸ ⁄ß,øæ {rãĝâ⁄ bÎ Ñåî

الکهف: ۲۰

که دوی دربانديې برلاسي شي نو یا به مو د ډبرو په ویشتلو سره وژني او یا به مو خپل مذهب ته وراړوي او په دې صورت کې به هیڅکله بریا درپه برخه نه شي.

د دوی د شمېر په اړه د قصه خوښو وینا او د دوی په مقابل کې د مسلمان داعي دریځ داسې په ګوته کوي:

É= øÆßÎ $Rd‘ ÑåÛù ÑåÞŠ$™ p¡ ‡~ šc qä9à)u‹r Óßçù Óßãï#§ p‰»=0 bqä9à)u‹™

Ẍù @‹Î% žwÎ ÑßßÈ-è⁄ $B NÎîÏè Î Å=æ& þÎs @è ÑåÛÝ2 ÑåÎß$0r pèÕ™ šc qä9à)u‹r

ÇËÈ #%m& Óß‡B OÎĝŠÎ ÏMÿßGó @ Ÿwr #‹Îĝ»ß Î!•Éžwj ÑÍŽÎ í$Jê الکهف: ۲۲

وايي به: درې ول او څلورم ئې د دوی سپی وو او وايي به: پنځه ول او شپږم ئې د دوی سپی وو، دا هسې په تیاره کې کاڼي ویشتل دي او وايي به: اووه ول او اتم ئې د دوی سپی وو!! ووایه: زما رب د دوی له شمېره ښه خبر دی، یوازې لږ کسان پرې پوهېږي، د دوی (د شمېر) په اړه له سر سري بحثه پرته له چا سره شخړه مه کوه او د دغو خلکو له هیچا نه د دوی په اړه پوښتنه مه کوه.

راشئ وګورو چې قرآن د بني اسرائیلو د وتلو څرنګوالی څنګه بیانوي، د فرعون په اجازه ئې ګڼي که له فرعونه د بغاوت په توګه؟ آیا د مصریانو زلمي زامن په سیند کې غرق شوي که په خپلو کورونو کې وژل شوي؟ د شپې لخوا وتل ئې د دې لپاره وو چې فرعون په همغه شپه د وتلو امر ورته کړی وو او که د دې لپاره چې د فرعون له خبرېدو د مخه ډېر مزل ووهي او که د فرعون لښکرې ئې تعقیبوي نو وئې نه شي نیولی؟!!

قرآن فرمايي چې الله تعالی موسی علیه السلام ته د هجرت امر وکړ، ورته وئې ویل چې د شپې شپې بني اسرائیل مخکې او ته تر شا له مصره ووځئ، فرعون به له خپلو لښکرو سره په تاسو پسې درځي، د نیول کېدو وېره مه کوئ... د قرآن الفاظ

دا دي:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِسرَائِيلَ [illegible]

[illegible]

[illegible] الدخان: ۲۳-۳۳

زما بندګان د شپې شپې روان کړه، یقیناً چې ستاسو تعاقب به کېږي او بحر آرام او ولاړ پرېږده، بې شکه چې دوی غرقېدونکی لښکر دی، څومره باغونه، چینې، فصلونه او د اوسېدو غوره ځایونه ئې پرېښودل او هغه نعمتونه چې چړچې ئې په کې کولې؟!! همداسې او بل قوم ته مو په میراث ورکړل، نو نه آسمان او ځمکې پرې وژړل او نه مهلت ورکړی شو!!او یقیناً بني اسرائیل مو له هغه سپکوونکي عذابه وژغورل، له فرعونه؛ یقیناً چې هغه د مسرفینو له ډلې نه یو ستر متکبر وو او یقیناً چې په پوهې سره مو (بني اسرائیل) پر ټولو نړیوالو غوره کړل او هغه نښې مو ورکړې چې ښکاره آزموینې په کې وې.

همدا راز فرمایي:

[illegible] أَسرِ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] إِسرَائِيلَ [illegible]

[illegible]

$Yÿ9ør ÇÎÎÈ ÉŠÌèø$ŠqöÖ9$ 5öï @ä b%3ù ,=ÿR$Ì •ó7ø$8$Áèĥ>Îô Ñ$Èĥ& ó ›qã

’Î Ïbĵ ÇÏÎÈ ûüÏì z Ï$$Ÿ%ø ô& ÏÐ ÇÎÎÈ ûüÏÉHø& ÿÿçèB ` Br ó4 › qã$Zšg U&r ÇÎÍÈ ûüÏì z Ï$$Ï0

ÇÏÐÈ ûüÏZB s B Nèd ÿç ø& b%. $Br ÿz ÿy 7Ï%Œ الشعراء: ۵۲-۶۸

او موسی ته مو وحي وکړه چې زما بندګان روان کړه،(دوی ترمخ او ته ئې تر شا)، یقیناً چې ستاسو تعاقب به کېږي، نو فرعون ښارونو ته اربکي ولېږل، (او وئې ویل) : دا یو لږکی ټولګی دی او دا دوی دي چې زمونږ غصه ئې راپارولې او یقیناً چې مونږ یو محتاط ټولی یو، نو له باغونو او چینو مو وایستل او له خزانو او غوره بنګلو، همداسې؛ او بني اسرائیلو ته مو په میراث ورکړل، نو د لمر خاته پر مهال ورپسې شول او کله چې دواړو ډلو یو بل سره ولیدل د موسی ملګرو وویل: شك نه شته چې مونږ ومونډل شوو (دا دی مونږ ته راورسېدل)، وئې ویل: داسې نه ده؛ یقیناً چې زما رب راسره دی، هغه به حتماً (د نجات) لار راښیي، نو موسی ته مو وحي وکړه چې دا سیند په عصا ووهه، نو وچاود او هره برخه ئې د ستر غره په څېر (پر ځای ولاړه) وه، هغه ځای ته مو وروستني هم رانږدې کړل او موسی او ټول هغه کسان مو وژغورل چې له ده سره ول، بیا مو وروستني غرق کړل، یقیناً چې په دې کې ستره نښه ده او ډېری ئې ایمان راوړونکي نه ول او یقیناً چې ستا رب مهربان عزتمن دی.

ګورئ چې موسی علیه السلام په هغه سخت حالت کې، چې له هرې خوا لار پرې بنده، د دښمن مجهز فوځ ئې تر شا، مخې ته بحر حایل او ملګري ئې هم وېرې اخیستي، خو دی په همدې حالت کې ډاډه او مطمئن دی او د الله تعالی مرستې ته سترګې په لار او د همدغه ډاډ او اطمئنان په وجه الله تعالی ورته وفرمایل: اوس نو دا بحر په خپلې عصا ووهه، یعني دا الهي مرسته د هغه ډاډ او اطمئنان نتیجه وه چې موسی علیه السلام وښوده او خپلو ملګرو ته ئې وویل: ګمان مه کوئ چې مونږ ونیول شوو او د دښمن په لاس کې پرېوتو!! الله تعالی راسره دی؛ هغه زمونږ د ژغورنې ذمه وار دی!!

ښايي هيڅ هوښيار او د حساس ضمير خاوند به دا ضرورت احساس نه کړي چې د قرآن دا بليغه، اغېزناکه او عبرتناکه وينا د بايبل له هغې پرېوتې او ګډې وډې وينا سره مقايسه شي، دې ته د انسان زړه په رپېدا راشي، د سر وېښتان ئې ځيږ شي، دا آيتونه ئې له ځان سره همغې صحنې ته بوځي، دا سې احساس ورسره راپيدا شي چې دا هر څه په خپلو سترګو ګوري، يوه ډله د سيند په څپو سره وژغورل شي او بله په همدې څپو کې غرقه شي، يوه ته سيند په خپلې سينې لار ورکوي او بل ته خپل کومې پرانېزي، له يوه سره بې وزلي او وېرې اخيستي ملګري دي او له بل سره مغرور او مجهز فوځ، يو د آزادۍ لپاره خوځېدلی او بل د غلامۍ په زنځېرونو کې د يوه مظلوم ولس د ساتلو تکل کوي، يو پر الله تعالی توکل کوي، د هغه په امر خوځېدلی او خپله لار په خپلې عصا پرانېزي او بل د خدايۍ دعوی کوي، يو د بنګلو، باغونو او خزانو خاوند دی او بل تش لاسی ولس، له هر څه محروم، د وطن پرېښودو ته اړ، ... خو ګورئ چې وروستۍ فتح او بريا د چا په برخه کېږي او له ماتې سره څوك مخامخ کېږي؟!! پرېکړې له عرشه صادرېږي نه د ځمکې پر سر له قصرونو نه، داسې نه ده چې د زور او ځواك خاوندان به تل برلاسي وي او په هرې ښتې کې به بريا د دوی په برخه!! نه ګورئ چې فرعون له کوم برخليك سره مخامخ شو؟!! آيا له خپل لښکر سره يو ځای غرق نه شو؟ او شتمنۍ ئې بني اسرائيلو ته په مېراث پاتې نه شوې؟!!

د فرعون غرقېدا داسې پېښه ده چې انکار ترې ډېر ګران دی، د مصر فرد فرد له خپل پلار نيکه نه اورېدلې او سينه په سينه تر ننه رارسېدلې، د فرعون په موميايي شوي کالبت باندې؛ وروستيو علمي څېړنو هم ثابته کړه چې هغه په اوبو کې د غرقېدو په وجه مړ شوی، بايبل هم دا قصه رااخيستې ده خو هسې د يوې پېښې په توګه، له قصې مخکې او وروسته به داسې څه په نظر در نه شي چې د قصې د بيانولو موخه او هدف ګڼل کېږي، خو وګورئ چې قرآن په دې اړه څومره عبرتناکه وينا لري:

#Œĵ ÉĿm #rĝãr $\ó/ ¼ạ̈ŝqẽạ̄_r ãöqãd̈i ÓĜè7Øù •é7ØŠ إِسرَائِيلَ ŸÓĬ7Î $Røq»_r

`Ë ¶Br إِسرَائِيلَ Ÿ¡pãV ¾ìÎ ¶MZB#ä üf ¹%©šžv‰ ‰Î m»9‰Î Iw ¼gR« ¶MZB#ä A$% ä•ó¬$çŸ2 'Š«

7 ŠÉ ZÌçPö×¬$ ÇÈ ûï‰Åÿ©B$ `Ë |MZär ©6% |MžÁ ã 6%r `»«Bä ÇÈ ûüÐÎó B$

šc qèÿ»ó9 $ZÉ»ƒ#ä ôã Ä $Z9$`Ë #ŽèŸ. ÞÎr |Ž#ä 7 ÿùz ôJï šc qãGï 7 Ï‰7Î

ÇÈ يونس: ۹۰-۹۲

او بني اسرائيل مو له سينده تېر کړل، نو فرعون او لښکرې ئې د ظلم او تېري په قصد ورپسې شول، تر هغه چې غرقېدا راګېر کړ، وئې ويل: په دې ايمان راوړم چې له هغه معبود پرته بل معبود نه شته چې بني اسرائيلو پرې ايمان راوړی او زه (نور د الله تعالی په وړاندې) له غاړه ايښودونکو او تسليم شوو څخه يم!! اوس! او په داسې حال کې چې مخکې دې سرکښي کوله او له مفسدينو څخه وې؟!! نو نن به دې بدن وژغورو تر څو هغو کسانو ته (د عبرت) نښه وې چې له تا وروسته (راځي او پاتې) دي او د خلکو ډېری زما له آيتونو غافل دي!!

بايبل د دغو اساسي خبرو له کولو عاجز دی، قصه د قصې لپاره راوړي نه د کوم اوچت او سپېڅلي مقصد لپاره !!

د فصح د عيد مقررات

بايبل دا عنوان داسې شروع کوي: بيا خدای موسی او هارون ته د فصح د عيد مقررات داسې وروښودل: هيڅ غير يهودي به د قربانۍ د وري غوښه نه خوري، خو هغه غلام چې اخيستل شوی او ختنه شوی وي، کولی شي دا غوښه وخوري، خدمتګار او غير يهودي مېلمه به ئې هم نه خوري، د وري ټوله غوښه په همغه خونو کې وخورئ چې په کې اوسېږئ، دا غوښه به له کوره بهر نه وړئ، هيڅ هډوکی به ئې نه ماتوئ... په دې مراسمو کې يوازې هغه څوك برخه اخيستی شي چې سنت شوی وي... اووه ورځې به پتيره ډوډۍ خورئ، په دې مودې کې بايد ستاسو په کورونو کې حتی ستاسو په سيمې کې خميره پيدا نه شي... ستاسو مشران زامن او د څارويو لومړي بچيان به زما وي...د خره د لومړي کوچني په ځای به وری ورکوئ... که

وری مو نه ورکاوو نو خر ورکړئ خو غاړه به ئې ورماتوئ...)
دلته څو خبرې د ځانګړې توجه وړ دي:

• دلته د څارویو د بچیانو ورکول څلور ځلې تکرار شوي، چېرې هم چې بایبل د قربانۍ په اړه بحث کوي، نو جدي تأکید او ترکیز او ډېر تکرار به مو تر سترګو شي، له دې ترکیز او تأکید نه په واضح توګه معلومېږي چې د بایبل لیکونکی حتماً د معبد مجاور وو او دا د خدای په نامه قرباني د ده د ډلې په واک کې پرېوته)!!

• یهودانو ته ویل شوي چې د قربانۍ غوښه به غیر یهودي ته نه ورکوئ، که غیر یهودي ته پاتې کېده نو غوره دا ده چې وئې سوځوئ، دې ته ورته احکام به په بایبل او تورات کې ډېر په نظر درشي، بایبل د غیریهودي ښځو سره نکاح نه یوازې ناروا ګڼي بلکې هغه د الله تعالی د غصې او غضب باعث بولي، دا ښیي چې بایبل د کوم متعصب یهودي په لاس لیکل شوی، داسې یهودي چې یهودیت ته د مذهب په سترګه نه بلکې د قوم په سترګه ګوري، د ده له نظره هر یهودي، که ښه وي که بد، که کافر وي که مؤمن، تر هر بل انسانه غوره دی، که هر څومره نېك او صالح او د اوچتو اخلاقو خاوند وي، حتی که د فرشتې په څېر له ګناهونو لرې وي، خو له دې امله چې یهودي نه دی او له یهودي مور او پلاره نه دی پیدا شوی، نه ئې ایمان خدای ته ارزښت لري او نه ئې صالح عملونه!! آیا د یوه دین او مذهب د لرې غورځولو لپاره همدا کافي نه ده چې د انسانانو تر منځ په تبعیض او نابرابرۍ باور لري؟!! آیا کوم شریف او عاقل انسان به داسې دین ومني چې یوه قوم ته د نړۍ په ټولو انسانانو ترجیح ورکوي؟ آیا داسې دین کولی شي په نړۍ کې صلح، عدالت، برابري او امنیت راولي او د انسانانو ترمنځ ورورګلوي او اخوت تأمین کړي؟!! آیا د تاریخ د اکثرو جګړو لامل همدغه قومي او نژادي تعصب نه وو؟ د الله تعالی دین له دې منزه دی چې د الله تعالی په بندګانو کې د نژادي او قومي توپیر سپارښتنه وکړي، یو قوم د الله تعالی نازولی قوم او ستانه وګڼي او بل ذلیل، سپك او د تحقیر وړ، د الله تعالی له لوري لېږل شوي کتابونه د انجیل او تورات په شمول دا خبره کوي چې ټول انسانان یوه خدای، له خاورو او له یوه پلار او مور نه پیدا کړي،

د هیچا په رګونو کې خاصه او ځانګړې وینه نه خوځېږي، هیڅوک په بل باندې قومي او نژادي فضیلت نه لري، له ایمان او عمل نه پرته د فضیلت بل لامل نه مني، دا د جاهلو قومونو او محرفو مذهبونو خصوصیت شمېري چې یوه قوم او ټبر ته پر نورو لوړتیا او فضیلت ورکوي او د قربانۍ په اړه فرمایي چې دا د الله تعالی بې وزلو او نېستمنو بندګانو ته ورکړئ، څه چې تاسو د خدای حق ګڼئ هغه د خدای محتاجو بندګانو ته ورکړئ که څه هم کافر وي!! قرآن د بایبل د دغې غلطې خبرې په تردید کې مسلمانانو ته لارښوونه کوي چې ستاسو طعام اهل کتابو ته حلال دی او د هغوی طعام تاسو ته:

Ŋl¸° @ïm Ŋ3ã$èÛr ô3©@ïm | = »GÅ$(qêrêûïŸ‰$ã$èÛr ãM»6ÍÖ9$ã9 @ïmé‰Pq«$

#Œ) Ŋ3ãî‰ `Ë | = »GÅ$(qêrêûïŸ‰$ `Ë ãM»Ÿ|Áóç$r ÏM»ŸËs3$ `Ë ãM»Ÿ|Áóç$r

ö3ã ƒ `Br 5#‰{& ü ÉÏ, Gã Ÿr ûüÅÿ»|¡ ã Žöî ûüÏÅt$ £è‘qã_é£èqã$Ç?#ä

ÇÎÈ `ƒÎÅ»ƒø$`Ë Í•ÅF$'Îqèr ¼ã Jã Ýî m ã)ù Ç»KƒŸ$î المائدة: ۵

نن ټول پاکیزه شیان درته حلال کړی شول او د اهل کتابو طعام تاسو ته حلال دی او ستاسو طعام دوی ته حلال دی او له مؤمنانو ښځه په نکاح کېدونکې ښځې هم او له هغو خلکو ښځه په نکاح کېدونکې ښځې هم درته حلالې دي چې له تاسو نه مخکې کتاب ورکړی شوی، په دې شرط چې مهر ئې ورکړئ، په داسې حال کې چې نکاح کوونکي به وئ نه زنا کوونکي او نه د پټې معشوقې او محبوبې نیونکي، او څوک چې له ایمانه انکار وکړي نو یقیناً چې عمل ئې حبط او تباه شو او هغه به په آخرت کې له زیانمنو څخه وي.

تر دې آیتونو نه مخکې آیتونو کې د شیانو حِل او حرمت یا د دوی د ذاتي مواصفاتو له مخې او یا د حلالولو د طریقې له مخې څېړل شوی، خو په دې مبارک آیت کې حِل او حرمت ته له یوه بله پلوه اشاره شوې او هغه دا چې دا د مؤمن د لاس دي او که د غیر مؤمن د لاس، په دې اړه څو لارښوونې شوې:

- نن ټول پاکيزه شيان درته حلال شول.
- د اهل کتابو پاکيزه طعام هم درته حلال دی.
- ستاسو طعام دوی ته حلال دی، تاسو ته دا اجازه درکړی شوې چې هغوی ته طعام ورکړئ.
- لکه څنګه چې د مسلمانو ښځو نکاح درته روا ده د اهل کتابو د پاك لمنو ښځو نکاح هم درته روا ده، خو په څو شرطه: ۱- مهر ئې ورکړئ. ۲- په خپلې نکاح کې د دوی د ساتلو په موخه ئې په نکاح کړئ نه د دې لپاره چې څو ورځې خپل جنسي اړتيا رفع کړئ او نه داسې چې دا نکاح مو پټې يارانې ته ورته وي. ۳- دې ته مو پام وي چې دا نکاح تاسو کفر ته متمايل نه کړي، پام کوئ چې د اهل کتابو داسې ښځې په نکاح نه کړئ چې ستاسو ايمان ته تاوان رسوي او ستاسو آخرت تباه کوي.

دې ته مو بايد پام وي چې اهل کتاب يوازې نوم نه دی او په هر هغه چا ئې اطلاق نه شي کېدی چې په قوم يهودي وي او يا له يهودي او مسيحي مور پلار نه پيدا شوی وي، اهل کتاب يعني هغه کسان چې په کوم الهي کتاب باور لري، د تورات او انجيل متابعت کوي، د داسې اهل کتابو ذبيحه خوړل او ښځې په نکاح کول روا دي، اما هغه چې نوم ئې يهودي يا مسيحي دی خو نه په عقيده کې دوی ته ورته دی او نه په عمل او اخلاق کې، نه په تورات عمل کوي او نه په انجيل، دوی ته د اهل کتابو په سترګه کتل، ذبيحه ئې حلاله ګڼل او ښځې ئې په نکاح کول روا نه دي. که د مسلمان هغه غير شرعي ذبيحه حلاله نه وي چې د الله نوم ورباندې نه وي ياد شوی او يا له الله نه پرته د بل چا په نامه ذبح شوې وي، نو د مشرك اهل کتاب هغه ذبيحه به څنګه حلاله وي چې د خپل مذهب مطابق ئې نه ده ذبح کړې؟! که اسلام مونږ د بدلمنې مسلمانې ښځې له نکاح کولو منع کوي نو د اهل کتابو د مشرکې او بد لمنې مېرمنې د نکاح اجازه به څنګه راکوي؟!! ګورئ چې اسلام عقيدې او عمل ته اعتبار ورکوي او بايبل نسب ته.

- د بايبل دا خبره خو ډېره د حيرت وړ ده چې وايي: که خر مو د قربانۍ لپاره ورکاوو نو غاړه ئې ور ماته کړئ!!! بايبليانو ته وايو: آيا د بايبل دغه خبره کافي نه

ده چې دا کتاب لرې وغورځوئ؟!! عاقل انسان خو چې په يوه کتاب کې يوه داسې خرافي او مسخره خبره ومومي نو يوې خوا ته ئې ږدي، بايبل خو له داسې خبرو ډك دی، دغلته وايي: هيڅ غير يهودي به د قربانۍ د وري غوښه نه خوري، خو هغه غلام چې اخيستل شوی او ختنه شوی وي، کولی شي دا غوښه وخوري، خدمتګار او غير يهودي مېلمه به ئې هم نه خوري، د وري ټوله غوښه په همغه خونو کې وخورئ چې په کې اوسېږئ، دا غوښه به له کوره بهر نه وړئ، هيڅ هډوکی به ئې نه ماتوئ... په دې مراسمو کې يوازې هغه څوك برخه اخيستی شي چې سنت شوی وي... اووه ورځې به پتيره ډوډۍ خورئ، په دې مودې کې بايد ستاسو په کورونو کې حتی ستاسو په سيمې کې خمېره پيدا نه شي... نه پوهېږو په تاسو څه بلا نازله شوې چې دا کتاب د يوه مقدس او حتی الهي کتاب په توګه منئ؟!! آيا د خره غاړه ورماتول قرباني ده؟ آيا الله تعالی خپلو بندګانو ته د داسې کارونو امر کوي؟!!

بايبل ورپسې ليکي: په دې سفر کې به خدای د ورځې له لوري په ورېځو سره او د شپې له لوري د اور په ستنې سره د دوی لارښوونه کوله، نو ځکه ئې هم د ورځې سفر کولی شو او هم د شپې، دا د اور او ورېځو ستنې به هيڅکله له دوی څخه نه بېلېدې!! دا خبرې نه له عقله سره اړخ لګوي او نه د الله تعالی له سننو سره، الله تعالی نه په اور سره چا ته لار ښيي او نه په ورېځو سره، الله تعالی خو ورېځې د باران ورولو لپاره پيدا کړې، قرآن د بايبل د دې ادعا خلاف فرمايي چې په بني اسرائيلو مو په صحرا کې د ورېځو سيوری جوړ کړ، په همدې سره ئې له سختې تودوخې وژغورل، بارانونه ئې پرې ورول او له تندې ئې ژغورل. تاسو به په ډېرو نورو مواردو کې هم وګورئ چې بايبل د پورتنۍ خبرې په څېر په غيرطبيعي، د الهي عامو او مشهودو سننو خلاف او په خارق العاده خبرو ترکيز کوي او قرآن د دې برعکس د عالم طبيعي پېښې او حوادث د الله تعالی د تصرف نښه ګڼي، قرآن وايي له ورېځو مو تاسو ته سيوری جوړ کړ او بايبل وايي خدای په ورېځو او د اور په ستنو سره بني اسرائيلو ته لار ښوده!! بايبل وايي چې دا ورېځې او اور فرشتې وې، خو قرآن وايي چې دا همغه ورېځ وه چې باران ترې ورېږي!! بايبل وايي چې خدای د اور او ورېځو له منځه ځان وښود او قرآن په حيرت او تعجب سره پوښتي:

آیا دوی د دې انتظار لري چې خدای د وريځو په لوخړو کې دوی ته راشي او فرښتې هم او کار پای ته ورسېږي؟!!

’<Îr ãBR{ $ÓÅ èr è 6 Í»=J$#r Ç$Jó$`Ï @=B ’Î ª! $$Ïi b& Wj brã Y ƒ @d

ÇËÊÈ âqãB W$B _ ë«! $ البقرة: ۲۱۰

بایبل ورپسې وايي: کله چې فرعون ته اطلاع ورسېده چې بني اسرائيل تښتېدلي نو دی او درباريان ئې پښېمانه شول او وئې ويل: دا څه غلط کار وو چې مونږ وکړ...نو د مصر پاچا خپله ګاډۍ تیاره کړه...لښکر ته ئې د خوځېدو امر وکړ... نو له خپلو شپږ سوه مخصوصو ګاډيو او د مصر له ټولو ګاډيو سره وخوځېدل...کله چې اسرائيليانو وليدل نو ووېرېدل، موسی ته ئې وويل: ولې دې مونږ دغې صحرا ته راوستلو؟ مګر په مصر کې قبرونه نه وو چې دې ببېديا ته دې راوستلو چې ومرو... تا ته مو ويلي وو چې مونږ خپل حال ته پرېږده... په مصر کې د غلامۍ ژوند تر دې غوره وو چې په دې صحرا کې ومرو...خدای موسی ته وويل: عصا دې د درياب لوري ته اوږده کړه چې اوبه ئې سره ببېلې شي او بني اسرائيل له هغې لارې تېر شي چې په اوبو کې پرانستل کېږي...په دې وخت کې هغه فرښته چې د بني اسرائيلو په مخکې به خوځېده د دوی شا ته منتقل شوه او د وريځو ستنه هم شا ته منتقل او د مصريانو او بني اسرائيلو تر منځ حايل شوه... چې شپه شوه نو د وريځو ستنه هم د اور په ستنې بدله شوه، داسې چې بني اسرائيل په رڼا کې او مصريان په تياره کې ول... بيا موسی خپله عصا د اوبو طرف ته اوږده کړه اوبه څيرې شوې او بني اسرائيلو ته لار پرانستل شوه... ټوله شپه له مشرقه تېز باد وچلېدو او لار ئې وچه کړه... بني اسرائيل له اوبو تېر شول... سهار خدای د وريځو او اور له منځه مصريانو ته وکتل او هغوی ئې پرېشانه کړل، داسې چې د ټولو ګاډيو څرخونه له خپله ځايه اوچت شول... حرکت ئې نه شو کولی... مصريانو وويل: راځئ چې وتښتو څکه خدای د بني اسرائيلو لپاره له مونږ سره جنګ ته حاضر شوی... کله چې بني اسرائيل له سينده تېر شول، سهار خدای موسی ته وويل: عصا دې اوبو ته اوږده کړه چې اوبه بېرته سره ورشي...اوبه سره ورغلې او د فرعون لښکر داسې له منځه

ولاړ چې یو کس ئې ترې ژوندی پاتې نه شو...)

د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: بایبل خو لیکلي چې د بني اسرائیلو د وتلو په شپه خدای په نیمه شپه کې مصر ته ننووت، د ټولو مصریانو مشران زامن ئې د فرعون د زوی په شمول ووژل او د شپې په همدغې نیمایي کې فرعون موسی او هارون وروغوښتل چې ټول له مصره ووځئ، که دا خبرې رښتیا وی نو فرعون به څنګه په داسې حال کې موسی علیه السلام تعقیباوو؟ ده خو د بایبل د خدای زور لیدلی وو څنګه به ئې بیا دا جرأت کاوو؟ آیا ممکنه ده چې یوه قوم ته دې نږدې څلور سوه زره جنازې پرتې وې بیا دې هم دومره لوی لښکر برابر کړي او په دوه ملیونه تښتېدونکو پسې دې ووځي؟!! له دې خبرو خو په ډاګه معلومېږي چې د بایبل هغه خبره دروغ ده چې خدای مصر ته ننوتی وو او د مصریانو مشران زامن ئې ورته وژلي وو!!

د موسی سرود

دلته بایبل یو سرود رانقلوي او په پای کې ئې لیکي: د دې سرود له ویلو وروسته مریم نبیه د هارون خور دریا راواخیسته او وهله ئې او نڅا ئې پیل کړه، نورو ښځو هم همدا کار وکړ... او مریم دا سرود ووایو: د خدای سرود ووایئ چې په پرتمینه توګه غالب شوی او د دوی آسونه او سواره ئې په اوبو کې وغورځول!!

تاسو به د بایبل په نورو برخو کې هم وګورئ چې چنګ، رباب، دریا، رقص او نڅا د ذکر او عبادت جزء ګڼي، دلته د هارون خور د رقص او نڅا او سندرو په حال کې ښیي او په نورو ځایونو کې خپل انبیا داسې معرفي کوي چې د مستۍ، رقص او وجد په حالت کې به غیبي خبرې ورته معلومېدې!!

من او سلوی

تر دې عنوان لاندې په بایبل کې دا خبرې د غور وړ مومو: (بني اسرائیلو بیا له موسی او هارون نه شکایت وکړ او وئې ویل: کاش چې په مصر کې پاتې وی او هملته خدای وژلي وی، هلته به له غوښو د ډکو دېګونو خوا ته کښېنستو او چې

خومره مو زړه غوښتل خوړه مو، خو اوس به په دغې دښتې کې چې تاسو ورته راوستلو ډېر ژر له لوږې ومرو... خدای موسی ته وویل: اوس به له آسمانه دوی ته ډوډۍ راولېږم... هرڅوك کولی شي له خپله کوره ووځي او د همغې ورځې لپاره ډوډۍ جمع کړي... غواړم په دې حکم سره دوی وآزمویم چې زما اطاعت کوي که نه... د جمعې په ورځ کولی شي د دوو ورځو خوراك جمع کړي...دوی ته ووایه چې هر مازدیگر به غوښې خوري او هر سهار به په ډوډۍ مړېږي... د همغې ورځې په مازدیگر ډېر مرزان راغلل او د دوی شا و خوا سیمه ترې ډکه شوه... او سهار پرخه پرېوته او کله چې پرخه ختمه شوه وړې وړې دانې ترې پاتې شوې چې د واورې دانو ته ورته وې... یوه له بله ئې وپوښتل: دا څه دي؟ موسی ورته وویل: دا همغه ډوډۍ ده چې خدای درکړې چې وئې خورئ... خدای فرمایلي چې هره کورنۍ د خپلې ورځنۍ اړتیا په اندازه ترې جمع کولی شي... د هر کس لپاره یو عومر (نږدې دوه نیم لیتره)،... نو دوی بهر ووتل او په ټولولو ئې لگیا شول، چا ډېر او چا کم غونډ کړل خو کله چې ئې وتلل نو وئې لیدل چې چا ډېر غونډ کړي وو زیات ونه ختل او چې چا لږ غونډ کړي وو کم ونه ختل... هر چا خپله ټاکلې برخه ترلاسه کړې وه!!! موسی ورته وویل: هیڅ څه به ئې تر سبا پورې نه ساتئ... خو ځینو د موسی خبرې ته اعتناء ونه کړه، څه ئې سبا ته ساتلي ول... خو سهار متوجه شول چې ټول خوسا شوي او چینجي پکې راپیدا شوي... موسی هارون ته وویل: له دې من څخه یو عومر (نږدې دوه نیم کیلو) په یوه لوښي کې وساته چې راتلونکو نسلونو ته د پند او عبرت لپاره پاتې شي... چې دغه بیا (د عهد صندوق) کې له نورو مقدسو شیانو سره کېښودی شو!!!

دلته د بایبل د وینا ضعیف ټکي دا دي:

- اسرائیلیان ئې داسې انځور کړي لکه چې په مصر کې دوی ډېر مرفه ژوند درلود، داسې چې له غوښو د ډکو دېگونو خوا ته به کښېنستل او چې خومره به ئې زړه غوښتل خوړله به ئې!! دا په مصر کې د اسرائیلیانو د بد ژوند، فقر، لوږې او د غلامۍ د ژوند یو معکوس او غلط تصویر او د حقایقو خلاف وینا ده، که اسرائیلیانو په مصر کې داسې مرفه ژوند درلودی نو هیڅکله به له موسی علیه

السلام سره هجرت ته نه وو تيار شوي!!

- وايي: خداى له دوى سره وعده كړې وه چې مازديګر به غوښه او سهار به ډوډۍ وركوي، خو سهار ئې د ډوډۍ په ځاى سپينې دانې وموندې او موسى ورته وويل چې همدا همغه ډوډۍ ده چې خداى ئې وعده درسره كړې وه!! په دانو باندې د ډوډۍ اطلاق نه شي كېدى، د خوراك، روزي او رزق په نامه يادېدى شي خو هيڅوك دا غلطي نه كوي چې دانو ته د ډوډۍ نوم وركړي.
- دا خوشې او بې بنسټه خبره ده چې وايي: كه چا ډېر غونډ كړي وو يا لږ ، چې كور ته ئې يووړل او وئې تلل نو همغه يو (عومر) ترې جوړ شو!! دا هم بې بنسټه خبره ده چې دوى ته ويل شوي وو د ورځني خوراك په اندازه به ئې راټولوئ او د سبا لپاره به ئې نه ساتئ!! د دوى جرم دا نه وو چې زيات ئې غونډ كړي وو ځكه په خپله بايبل وايي چې زيات غونډولو كومه ګټه نه وررسوله، په تللو كې به ډېر هم يو عومر ختل او لږ هم!! ذخيره كول ئې هم دوى ته ګټه نه رسوله ځكه دا به تر سهاره خوسا كېدل!! د بايبل ليكونكى دې دا معما حل كړي چې يو ځاى وايي: چې چا دا (من) د سبا لپاره ذخيره كړي وو سبا ئې هغه خوسا او ګنده شوي وموندل، بل ځاى وايي چې د جمعې په ورځ به ئې د شنبې د ورځې لپاره هم ټولول، ځكه چې په دې ورځ له كار كولو منع شوي وو او بيا ليكي چې موسى عليه السلام هارون عليه السلام ته وويل چې د (من) يو (عومر) راټول كړه چې د راتلونكو نسلونو لپاره ئې وساتو او دا ئې (د عهد په صندوق) كې كېښودل!!! دا خبره به كوم عقل ومني چې يو شي هم په يوه شپه كې ګنده كېږي او هم د راتلونكو نسلونو لپاره په ساتلو نه ګنده كېږي!!!
- قرآن د بايبل دا ادعا ردوي او وايي چې اسرائيليانو بې صبري وكړه او موسى عليه السلام ته ئې وويل: تر څو به په دې يو ډول خوراك صبر كوو؟ تر څو به همدا صحرا وي او دا من و سلوى؟!!

[illegible]

[illegible]

ãÇÉ9$Dûğøæ ÓM/ÎãÑr óÇø™ $B Nà6 9 Ţbîù #Ÿ•ÁÏ Ï{qäÎ¤d$Î öz qè ” Ïü$Î 4† Ţš&

«Ï $ÏM»ƒ$«Î šc rãÇø3ƒ {qç. óÇR'Î 7Ï9ºŒ «Ï $ÏšÆ Ï 5=Ò óÎ râ$/r pZ 6 ó J8$r

٢١ :البقرة ÇÏÈ šc rß‰Fè÷ƒ {qçŸ2 ïr{q|Áã $yÎ 7Ï9ºŒ ÈÛ$ysÎöóÎ ` ¿Ïj$Y9$šc qè=çFø)tƒr

او هغه وخت چې تاسو وويل: ای موسی! په يوه رنګ خوراك هيڅکله صبر نه شو کولی!! نو خپل رب ته دې زمونږ لپاره دعا وکړه چې مونږ ته هغه څه راوباسي چې ځمکه ئې راشنه کوي: له ساګ سابه ئې، تره او بادرنګ ئې، غنم ئې، نسك ئې او پياز ئې، وئې ويل: آيا د هغه څه په عوض کې چې غوره دی هغه څه غواړئ چې راټيټ او ناغوره دی، کوم ښار ته کوز شئ، چې هلته هغه څه ترلاسه کړئ چې تاسو ئې غوښتنه وکړه، نو سپکاوی او خواري ورباندې وتپل شوه او د الله په غضب اخته شول، دا په دې خاطر چې د الله آيتونه ئې تکذيبول او پېغمبران ئې په ناحقه وژل، دا هم په دې سبب چې عصيان ئې وکړ او تېری ئې کاوو.

قرآن له دې وروسته بني اسرائيلو ته هغه نعمتونه ورپه يادوي چې د هجرت په دوران کې الله تعالی ورپه برخه کړل، له مصر نه د شام په لوري د تلو په وخت کې، د سينا په تودې او وچې ببديا کې او هغه وخت چې د دوی کېږدۍ هم شړېدلی وې او د صحرا ګرمې هوا سخت ځورول، الله تعالی په دوی باندې يو په بل پسې داسې وريځې راوستې چې هم ئې له ګرمۍ وساتي او هم ئې د اوبو ضرورت رفع کړي، سيل سيل مرزان به راتلل او دوی به نيول، هر سهار به د ببديا د بوټو په سر داسې خوندور څه راپيدا کېدل چې دوی به راغونډول او په خوند خوند به ئې خوړل، خو دوی د هجرت په دې ژوند او يو ډول خوړو صبر ونشو کړی، موسی عليه السلام ته ئې په څرګندو الفاظو وويل چې نور نو تر دې زيات صبر نه شو کولی، د دغه بې صبرۍ په وجه له دې نعمتونو نه محروم او په فقر، لوږه او ذلت محکوم شول، د بني اسرائيلو په دې قصې کې هر مسلمان ته د دې سبق ورکړی شوی: که د الله په لار کې هجرت وکړئ، د رزق او روزي ضامن مو الله دی، د بني اسرائيلو د من او سلوی په څېر به تاسو ته روزي درکوي، خو که بې صبري وکړئ او په نيمه لار کې ودرېږئ او

سفر نیمگړی پرېږدئ، د دوی په برخلیك به اخته شئ. الله په هیڅ ظلم نه کوي، د خپلې لارې په مجاهد او مهاجر خو ئې په هېڅ صورت کې نه کوي، څنګه ممکن ده چې دوی یوازې او بې اسرې پرېږدي، بني اسرائیل چې له کومو بدو پایلو سره مخامخ شول، دا د دوی د ظلمونو سزا وه.

خو که دوی په خپل حلال رزق قناعت ونه کړي او د الله په لار کې د جهاد په سنګرونو کې صبر له لاسه ورکړي، نو له ذلت، سپکاوي او خوارۍ سره به ئې مخامخ کوي. په دوی کې به ترټولو د مخه د عصیان او د دین له حدودو نه تېری او د بل په حقوقو د تجاوز او تعدي بیماري خورېږي، دا بیماري به هغه حد ته رسي چې د پیغمبر او حق پالونکو داعیانو د مخالفت حتی وژلو لپاره به ملا وتړي او د الله له آیتونو نه به انکار وکړي. دې مطلب ته مو باید پام وي چې د آدم علیه السلام په قصې کې هم په جائز رزق عدم اکتفاء او ممنوعه شجرې ته لاس غځول له جنت نه د وتو باعث شو او ورته وویلی شو (اهبطوا) او بني اسرائیلو ته هم په همدې سبب وویلی شو: (اهبطوا)، له دې نه معلومېږي چې د انسان د سقوط او له لوړو پوړو نه د راپرېوتو یوه اساسي وجه همدا بې صبري او په خپل جائز رزق قناعت نه کول دي.

د بني اسرائیلو په دې قصې کې هغه مطلب په لازیات تفصیل سره راغلی چې په جنت کې د آدم علیه السلام د ځای په کېدو او بیا له هغه نه د وتو په قصې کې په اختصار سره راغلی. دا قصه د هغې شرحه ده، په دې کې د شجره ممنوعه حقیقت په ډاګه شوی، دا یوه مېوه وه نه بل څه، له شجره ممنوعه نه هر بل تعبیر بې بنسټه او غلط دی او د قرآن د دغې شرحې مخالف. د بایبل د لیکونکي په څېر د شکاك ذهن خاوندان د آدم علیه السلام د پیدایښت، په جنت کې ځای په ځای کېدل، شجره ممنوعه او له جنت نه کوزېدل او د دې قصې له ټولو برخو نه داسې څه جوړوي چې غیر طبیعي، خارق العاده او د ده د اولاد له هر څه سره توپیر ولري!! د قرآن له وینا معلومېږي چې د بني اسرائیلو جرم نه دا وو چې زیات (من) ئې راغونډول او نه دا چې سبا ته ئې ذخیره کول، جرم ئې بې صبري وه، جرم ئې د هجرت له ژوند نه ستومانه کېدل وو، په یو ډول خوراك قناعت نه کول وو!! د قرآن له وینا دا هم معلومېږي چې دوی له موسی علیه السلام نه ساګ، سابه، تره،

بادرنګ، پیاز او نسك غوښتي او په مصر کې دوی ته همدا شیان په لاس ورتلل نه د بایبل په وینا د غوښو ډك دېګونه!! نو ځکه موسی علیه السلام ورته وايي: که دا شیان غواړئ نو مصر ته کوز شئ!! د دې شیانو د غوښتلو معنی خو دا ده چې تاسو په مصر کې د ذلت او غلامۍ په هغه ژوند راضي وئ!!

له ډبرې اوبه!

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: اسرائیلیانو په رفیدیم کې له موسی اوبه وغوښتې او ورته وئې ویل: ولې دې له مصره راوایستلو؟ آیا دلته دې د دې لپاره راوستلو چې له تندې ومرو؟ موسی خدای ته وویل: زه له دې قوم سره څه وکړم نږدې ده ما سنګسار کړي!! خدای ورته وویل: د بني اسرائیلو ځینې مشران درسره واخله، د حوریب غره ته ولاړ شه، هلته به زه د یوې ډبرې خوا ته ستا په څنګ کې ودرېږم، په خپلې عصا دې ډبره ووهه چې اوبه ترې وبهېږي...موسی همداسې وکړل او اوبه ترې وبهېدې... دلته اسرائیلیانو له خدای سره مجادله وکړه او وئې ویل آیا خدای زمونږ په منځ کې شته...نو ځکه موسی دا ځای مریبه (یعني د شخړې او مجادلې ځای) ونوماوو!!

قرآن د بایبل دا وینا هم تصحیح کوي او فرمايي:

$F^ø$ç ŽËB ôI• f ÿR$ù • f Ûø$š, $Áèĥ > ÎôI $$Yù ù ¾ÏnBö)ÿ 4† › qã 4+ó KŏY$Ë)r

(öÏWè? Ÿwr « I $Éóh `Ë (qç Žô $ (qè2 ôÛ/Žô B <' $Ré@à2 Oîã %ô% $Ž ã oŽô ã

ÇÏÈ ûïY‰Åøÿã Çï öR$ † Î البقرة: ۲۰

او کله چې موسی علیه السلام د خپل قوم لپاره د څښاک اوبه کېدو غوښتنه وکړه، نو (ورته) ومو ویل: دا تیږه په خپلې عصا ووهه، نو په دې سره له هغې دوولس چینې راوخوټېدې، هرې ډلې خپل اوبه خوړ وپېژندو، د الله له رزق نه وخورئ او وڅښئ او په ځمکې کې فساد کوونکی مه ګرځئ.

په دې آیتونو کې له یوې خوا د بایبل دا خبره رد شوې چې وايي: اسرائیلیانو له

خدای سره شخړه وکړه او وئې ویل چې که خدای زمونږ په منځ کې وي نو چېرې دی؟ ولې ئې مونږ په خپلو سترګو نه ګورو؟!! قرآن فرمایي نه یوازې دوی دلته شخړه نه ده کړې بلکې دلته د دوی تر منځ د راتلونکو شخړو مخه هم نیول شوې، دلته دوولس چینې راوخوټېدې، د هرې قبیلې لپاره بېله چینه،او دا د دې لپاره چې د اوبو په سر ئې لانجه راولاړه نه شي. له بلې خوا د الله د لارې مجاهد او مهاجر ته ډاډ ورکړی شوی چې الله ستا د رزق او روزي ذمه وار دی ، که الله وغواړي نو له ډبرې نه تاسو ته چینې راایستی شي، همغسې لکه چې بني اسرائیلو ته ئې د سینا په لویې وچې صحرا کې له تیږې نه دوولس چینې راوا یستې، الله تعالی هغه ولس ته د ډاډه او پراخ رزق او روزي تضمین ورکوي چې ایمان راوړي، د دین په نسبت التزام ولري او د الله په لار کې جهاد ته ملا وتړي، د روزي په سر د دوی ترمنځ د شخړو راولاړېدو مخه به هم نیسي او الله به عزت او سوکالي ورپه برخه کوي.

دلته د بایبل ادعا دا ده چې خدای د هغې ډبرې خوا ته ولاړ وو، موسی علیه السلام لیدو، خو اسرائیلي مشرانو نه لیدو، د دې خبرې پر سر شخړه راولاړه شوه چې آیا خدای همدا اوس زمونږ په منځ کې شته که نه؟!! له خپل خدای او له موسی سره ئې شخړه وه، خدای ته ئې ویل: که ته زمونږ په منځ کې یې نو مونږ ته ځان راوښییه!! موسی ته ئې ویل: که خدای دلته وي نو ولې ئې مونږ نه ګورو؟!! لانجه حل نه شوه، نو ځکه موسی علیه السلام دا ځای د مریبه په نامه یاد کړ!!! سل حیف هغه عقل ته چې داسې مسخره خبرې مني او هغه د الله تعالی د کتاب خبره ګڼي!!!

له عمالقیانو سره نښته

بایبل تر دې سرلیك لاندې لیکي: عمالقیان له اسرائیلیانو سره د جګړې لپاره رفیدیم ته راغلل، موسی یوشع ته وویل: سبا له ځینو کسانو سره د دوی مقابلې ته ورشه، زه به د خدای عصا په لاس کې لرم او د غره پر سر به ولاړ وم!!! یوشع همداسې وکړل... موسی، هارون او حور غره ته وختل...موسی خپل لاسونه د آسمان په لوري د دعا لپاره لوړ کړل... تر څو چې به د ده لاسونه لوړ ول نو اسرائیلیان به په جګړې کې برلاسي ول، خو کله چې به ستومانه شو او لاسونه به ئې کوز کړل نو

عماليقيان به برلاسي شول، په پای کې موسی ستړی شو او خپل لاسونه ئې نه شو اوچتولی، نو هارون او حور په يوې تيږې کښېناوو او تر لمر لوېدو ئې د ده لاسونه اوچت نيولي وو او په دې سره يوشع او جنګيالو ئې عمالقيان خواره واره کړل!!!

دلته هم د بايبل د ليکونکي هغه بيماري ځان ښيي چې مهم قضايا په ډېرو بسيطو او شکلي حرکاتو پورې غوټه کوي، شکلياتو ته تر اصلي حقايقو زيات اهميت ورکوي، لکه دلته چې وايي: تر څو چې به د موسی عليه السلام لاسونه لوړ ول نو اسرائيليان به برلاسي ول او چې راکوز به شول نو برلاسي به ئې په ماتې بدله شوه!!! د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: د بنده د دعاګانو په وخت کې ستاسو خدای د ده لاسونو ته ګوري او فيصله کوي که د ده د زړه تمنا او پر ژبې دعا ته؟!! آيا د هغه چا دعا نه قبلوي چې له ډېرې ستړيا ئې لاسونه راکوز شوي؟!! له دې د مخه خو تا په يوه ځای کې هم نه دي ليکلي چې د لاسونو لوړ نيولو په سبب موسی عليه السلام ته هغه ستړې ستړې برياوې او فتوحات ورپه برخه شول!! دا ولې؟!!

قرآن د ډېرو پيغمبرانو عليهم السلام هغه دعاګانې رانقل کړې چې الله تعالی قبولې کړې دي، خو په هيڅ ځای کې ئې د دعاکوونکي حالت او د لاسونو لوړولو او ټيټولو ته اشاره نه ده کړې، د دوی د منل شوو دعاګانو هغه خوندور او زړه لړزوونکي الفاظ ئې ذکر کړي چې ډېر ځله د انسان اوښکې ورته بهېږي، طبيعي ده چې د دعاګانو منونکی رب دغو الفاظو ته چې د انسان د زړه ترجماني کوي، اهميت ورکوي، نه د لاسونو حالت ته!!

بني اسرائيل په سينا کې

تر دې سرليك لاندې د بايبل ځينې ويناوې دا دي: ... خدای موسی ته وويل: زه په پرېړو ورېځو کې تا ته راځم...ترڅو چې له تا سره خبرې کوم قوم به زما غږ اوري او له دې وروسته به ستا په خبرو باور کوي...لاندې ولاړ شه او بني اسرائيل د ملاقات لپاره چمتو کړه...ورته ووايه چې خپلې جامې ووينځي، ځکه چې زه غواړم د دوی د سترګو په وړاندې د سينا په غره راکوز شم... هلته څه حدود وټاکه چې څوك ترې تېر نه شي او بر ولاړ نه شي...څوك چې له دې حدودو تېر شو وبه وژل

شي... هغه باید په غښو یا ډېرو ووژل شي... کله چې په شپېلۍ کې پو شو نو د غره لمنې ته نږدې شئ... د درېیمې ورځې سهار د لمر ختو پر مهال د تالندې او برېښنا دروند غږ تر غوږ شو او پرېړه ورېځ پر غره خوره شوه او بیا د شپېلۍ په څېر غږ واوریدی شو، ټول قوم له وېرې ولړزېدو.. ټول غر له لوخړو ډك وو... ځکه خدای د اور په لمبو کې هلته کوز شوی وو... نو په دغه وخت کې موسی له خدای سره خبرې وکړې او خدای هم د رعد غږ ته ورته غږ سره ځواب ورکړ... بیا موسی لاندې ولاړ او څه چې خدای ورته ویلي وو خلکو ته ئې وویل!!! دلته څو ځله لیکي چې خدای موسی ته وویل: بني اسرائیلو ته ووایه چې له دې حدودو به هیڅوك بر نه تېرېږي او خدای ته د ورنږدې کېدو هڅه به نه کوي، که نه نو وژل کېږي، له ډېر تأکید او تکرار نه داسې معلومېږي لکه چې دا ټوله خبره د بایبل د لیکونکي لخوا جوړه شوې ډرامه وي!!

د بایبل له لیکواله پوښتنه کوو: تا په لسهاوو ځله لیکلي چې خدای دې او هغه پیغمبر او نبي ته او حتی عادي انسانانو ته ځان ښودلی، خو نه په داسې هیبتناك کیفیت او هیئت سره او په ورېځو او لوخړو کې، دا ځل څه شوي چې د ورېځو په لوخړو کې راځي او غږ ئې د تالندې په څېر دی، غر لړزېږي او په بني اسرائیلو وېره خوره ده؟!! تا خپله هغه خبره په یاد ده که نه چې لیکلي دې وو: خدای د انسان په شکل کې د یعقوب خوا ته راغی او له هغه سره ئې ټوله شپه غېږې نیولې خو په راپرځولو ئې بریالی نه شو؟!! عادي راغلی وو، نه په ورېځو کې او نه په لوخړو کې او غږ ئې هم داسې وو چې یعقوب علیه السلام د انسان گمان پرې وکړ، ابراهیم علیه السلام ته هم د درېو انسانانو په بڼه کې راغی، هغه د مسافرو گمان پرې وکړ او وریته غوښه ئې وراته راوړه، دا ځل ولې لیکې چې هغه د غره پر سر کوز شو، ټول غر په دود او لوخړو پټ شوی وو او غږ ئې تالندې ته ورته وو!!! اسرائیلیان څنګه پوه شول چې دا د خدای غږ دی که د تالندې؟ انسان خو په هغه کلام پوهېږي چې د انسان کلام ته ورته وي، له هغه غږ نه چې تالندې ته ورته وي هیڅ مطلب نه شي اخیستی، موسی علیه السلام له هغه غږ نه څنګه د الله تعالی په مطلب پوه شو؟!! قرآن د بایبل دا ادعا ردوي چې الله تعالی په ورېځو کې او د دود په لوخړو

کې نازل شوی، دا د اسرائیلیانو وهم او بې بنسټه انتظار ګڼي چې خدای او فرشتې دې په وريځو او لوخړو کې نازل شي، فرمايي:

’‹ĵr ǣȤ $ÓǺèr è 6 Í»=J$ Q$Jó$`Ï @=ß ’Î ª! $Ŝgšïũ b‹ Wĵ brǣŕ ƒ @d

ÇËÈ âqãW$B _ë«‹ $ البقرة: ۲۱۰

آیا له دې پرته د بل څه انتظار کوي چې الله د وريځو په سيوري کې ورته راشي او ملائکې هم او د کار ترسره کېدو پرېکړه وشي، په داسې حال کې چې کارونه ټول الله ته راجع کېږي.

قرآن د بايبل دغه غلطه وينا هم تصحيح کوي او فرمايي چې موسی علیه السلام هغه وخت د قوم مشران له ځان سره غره ته بوتلل چې الله تعالی د تورات اړوند احکام ورکول، داسې حالت ئې پرې راووست چې غر ئې پر خپل سر د راپرېوتو په حال کې ليدو، په همدې حالت کې له دوی نه د الهي احکامو په نسبت د التزام غوښتنه وشوه، دوی په خوله يو څه درلودل او په زړه کې بل څه، په خوله ئې د التزام ژمنه کوله خو په زړه کې ئې د بغاوت او نه منلو اراده وه، د همدې په وجه تالنده پرې پرېوته او دا مشران ووژل شول، موسی علیه السلام سخت پرېشانه شو، دا وېره ورسره پيدا شوه چې قوم به ئې د خپلو مشرانو په وژلو تورن کړي، دعا ئې وکړه، الله تعالی هغوی بېرته راژوندي کړل.

لس فرمانونه

دلته بايبل ليکي:خدای له موسی سره خبرې وکړې او دا احکام ئې ورکړل: (زه خدای، ستا خدای يم، همغه خدای چې ته ئې له اسارت او غلامۍ وژغورلې. له ما پرته به دې نور خدايان نه وي، د ځان لپاره هيڅ بت د حيوان، مارغه او ماهي په څېر مه جوړوه، د هغه په وړاندې مه په ګونډه کېږه او عبادت ئې مه کوه، دا ځکه چې زه خدای ستا خدای يم، غيور خدای يم، څوك چې له ما سره دښمني وکړي سزا ورکوم، دا سزا به د دوی د زامنو تر دريېم او څلورم پوښته پورې ورکول کېږي!! خو څوك چې له ما سره دوستي کوي او زما احکام پر ځای کوي، تر زر پوښته به پرې

رحمت کوم!! ... زما له نومه غلطه استفاده مه کوه، که په بې احترامۍ سره زما نوم یاد کړې یا د درواغو قسم پرې وخورې مجازات کوم دې، ... د سبت ورځ په یاد لره او سپېڅلې ئې گڼه... په دې ورځ به هیڅ کار نه کوئ... دا ځکه چې خدای په شپږو ورځو کې آسمان، ځمکه او... راپیدا کړل او په اوومه ورځ ئې له کاره لاس واخیست... نو ده دا ورځ د استراحت ورځ ونوموله...د پلار او مور احترام کوه ترڅو دې عمر اوږد شي... قتل مه کوه، زنا مه کوه، غلا مه کوه او درواغ مه وایه، د بل د مال او ناموس طمع مه کوه، د خپل گاونډي د مریي، وینځې، غوايي، خره او مال د لاس ته راوړو هڅه مه کوه.) ... کله چې بني اسرائیلو رعد و برق او له غره نه د لوخړو پورته کېدا ولیده او د شپېلۍ غږ ئې واورېدو ووېرېدل او ولړزېدل او له غره نه لرې ودرېدل او موسی ته ئې وویل: ته د خدای خبرې واوره، مونږ ته ئې ووایه مونږ اطاعت کوو، خدای دې مخامخ له مونږ سره خبرې نه کوي ځکه وېرېږو چې وبه مرو!!! موسی ورته وویل: مه وېرېږئ... خدای د دې لپاره راکوز شوی چې تاسو ته خپل قدرت وښيي تر څو له دې وروسته ترې ووېرېږئ او گناه ونه کړئ!!... نو بیا خدای له موسی وغوښتل چې بني اسرائیلو ته ووایه: تاسو ولیدل چې څنگه مې له آسمانه له تاسو سره خبرې وکړې!!! نو له دې وروسته د سرو او سپینو زرو نه ځان ته بتان مه جوړوئ او عبادت ئې مه کوئ... ما ته چې د قربانۍ کوم ځای جوړوئ باید له خاورې جوړ شوی وي، د خپلو څارویو نه چې کومې سوځېدونکې قربانۍ او د سلامتۍ هدیې وړاندې کوئ نو دلته ئې قربانۍ کوئ، ... که مو غوښتل چې د قربانۍ ځای له ډبرو جوړ کړئ نو دا ډبرې (د څټك په څېر) وسایلو سره مه ماتوئ او مه ئې تراشئ،... داسې ډبرې زما د قربانۍ له ځای سره نه ښايي!! د قربانۍ د ځای لپاره زینه هم مه جوړوئ، داسې نه چې له دغو زینو د پورته تلو په مهال مو عورت بربنډ نه شي...)

دلته د بایبل لیکونکي ته څو پوښتنې راجع کېږي:

• په دې کې هیڅ شك نه شته چې په تورات کې به د الله تعالی لومړۍ لارښوونه دا وه چې له الله جل شأنه پرته بل معبود نه شته، د انسان، حیوان، مارغه او بل څه بت به نه جوړوئ او عبادت به ئې نه کوئ، دا د هر الهي دین اساسي او لومړنۍ خبره

ده، خو د بايبل له منونکو پوښتنه کوو چې تاسو د بايبل د دغې څرګندې او پرېکنده وينا په خلاف ولې عيسی عليه السلام په الوهيت کې شريك کړی؟ ولې د ده او د مريمې عليهما السلام مجسمې مو جوړې کړې، ټولې کليساوې مو په دغو مجسمو ډکې دي؟ دا ولې ستاسو کشيشان د د دغو مجسمو په وړاندې په ګونډه کېږي، عبادت ئې کوي او مرسته ترې غواړي؟!! د بايبل د وينا معنی خو دا ده چې چا له الله تعالی سره څوك يا څه شريك کړ، د هغه مجسمه ئې جوړه او د هغه په وړاندې په ګونډه شو له الله تعالی سره ئې دښمني کړې، داسې دښمني چې الله تعالی به ده او د ده درې او څلور پوشته ته سزا ورکوي!!

• خو د بايبل دا خبره د دين له بنيادي اساساتو سره ټکر کوي چې خدای تر درې څلور پوشته خپل دښمن ته سزا ورکوي او تر زر پوشته خپل دوست په خپل رحمت او پېرزوينو نازوي!! دا باور او نظر هم د ديني اصولو او باورونو خلاف ده او هم د عدل او عقل خلاف، ولې به عادل خدای يو چا ته د پلار او غور نيکه په جرم سزا ورکوي؟!! او ولې به د غور نيکه په خاطر د ده کړوسيانو ته نيکه بدله ورکوي که څه هم د الله تعالی د پېرزوينو او رحمت مستحق نه وي؟!! که داسې وی نو د آدم عليه السلام په زر پوشته اولاد به د الهي رحمت سيوری غوړېدلی وو، خو بايبل په خپله اعتراف کوي چې د آدم عليه السلام په تېرو شپېتو پوشته کې ډېر د الله تعالی له رحمته محرومه او په الهي عذاب اخته شوي!!! د بايبل د ادعا په اساس خو بايد د نوح عليه السلام، ابراهيم عليه السلام، موسی عليه السلام او نورو پيغمبرانو عليهم السلام په زر پوشته کې د الله تعالی د لعنت او عذاب مستحق اولاد نه راپيدا کېدو!!

• الله تعالی په اونۍ کې يوه ورځ د دې لپاره د تعطيل او رخصتۍ ورځ نه ده ګرځولې چې ده په خپله عالم په شپږو ورځو کې پيدا کړ او اوومه ورځ ترې وزګار شو او آرام ئې وکړ!! الله تعالی عالم پيدا کړی او له پيدا کولو وروسته ئې د دې عالم چارې په خپل واك کې نيولې، د عالم تر پيدا کولو د دې عالم ساتل او پالل که ګران کار نه وي نو آسان خو په هيڅ صورت کې نه دی، قرآن فرمايي چې الله تعالی هم خالق دی او هم ئې ټولواك، مالك او حاکم، د آسمانونو او ځمکې له پيدا

کولو وروسته ئې د دې عالم د پاچايۍ پر عرش استوى وکړه او د مالك الملك په توګه ئې د عالم د اداري، ساتنې او پالنې واګې په خپل اختيار کې واخيستې او په دې سره د بايبل د دغې غلطۍ وينا ترديد شوى چې الله تعالى په انسان قياسوي، ستومانه کېږي او استراحت ته ضرورت لري!! د انسان لپاره په اونۍ کې يوه ورځ د عبادت لپاره مختص شوې، د يهودانو لپاره هفته، د مسيحيانو لپاره يکشنبه او د مسلمانانو لپاره جمعه، پر مسلمانانو د جمعې لمونځ فرض شوى، په دې ورځ به ټول په جومات کې راغونډېږي، په جماعت سره به لمونځ کوي او د جمعې د ورځې هغه خطبه به اوري چې د امام او د هغه د نائب له لوري ورکول کېږي او په هغې کې د تېرې اونۍ ټولې مهمې او اساسي مسئلې څېړل کېږي. په دې ورځ به يوازې د لمانځه لپاره خپل کارونه متوقف کوي، له لمانځه وروسته خپل کارونه د نورو ورځو په څېر کولى شي!! د بايبل ليکونکي ته وايو: که د اونۍ آخري ورځ د عبادت لپاره ټاکل شوې وي نو آخري ورځ خو جمعه ده نه هفته!! که دا وروستۍ ورځ وګڼو نو تاسو ولې د يکشنبې ورځ د تعطيل ورځ منئ؟!! د بايبل کومه خبر د منلو ده؟

- د بايبل ليکونکى له يوې خوا دا ادعا کوي چې خداى د اور لمبو او لوخړو کې د غره پر سر راکوز شو... او له بلې خوا ليکي چې خداى د موسى له لارې بني اسرائيلو ته وويل: تاسو وليدل چې څنګه مې له آسمانه له تاسو سره خبرې وکړې!!! نو له دې وروسته د سرو او سپينو زرو نه ځان ته بتان مه جوړوئ او عبادت ئې مه کوئ... دې تناقض ته څه ځواب وايې؟ په دې مهال خداى په آسمان کې وو که د غره پر سر وربڅو او لوخړو کې؟!!
- که الله تعالى تاسو ته دا ويلي وي چې ما ته د قربانۍ کوم ځاى جوړوئ بايد له خاورې جوړ شوى وي، د خپلو څارويو نه چې کومې سوځېدونکې قربانۍ او د سلامتۍ هديې وړاندې کوئ نو دلته ئې قربانۍ کوئ، ... که مو غوښتل چې د قربانۍ ځاى له ډبرو جوړ کړئ نو دا ډبرې (د څټك په څېر) وسايلو سره مه ماتوئ او مه ئې تراشئ،... داسې ډبرې زما د قربانۍ له ځاى سره نه ښايي!! نو تاسو ولې خپل معبد او د عهد صندوق له څو زره کيلو ګرامه سرو او سپينو زرو او ... جوړ کړى؟!! الله تعالى خو تاسو ته ويلي چې د قربانۍ ځاى له خاورو جوړ کړئ، که له ډبرو ئې

جوړوئ نو ډېرې به نه تراشئ... او دا د ټولو جاهلو قومونو بد عادت دی چې معبدونه ئې له معنوي لحاظه وران وي خو ظاهر ئې ډېر ښایسته او مزين، ډېر قومونه به وګورئ چې له بې وزلو او غريبو دوکه شوو دينداراناو د شکرانو او صدقو په نامه سره او سپين زر راغونډوي او د قبرونو پر سر سترې ستري بنګلې جوړوي او دروازې ئې په سرو او سپينو زرو ورته سينګاروي!! که د الله تعالی د خوښې له معبد سره تراشلې ډېرې هم نه ښايي نو د سرو زرو دروازې او په سرو زرو پوشل شوی د عهد صندوق به څنګه خوښوي؟!! زمونږ عظيم الشأن قرآن خو فرمايي چې چا سره او سپين زر ذخيره کړل او د الله تعالی په لارې کې ئې خرڅ نه کړل او له مسکينانو او فقيرانو سره ئې له مرستې ډډه وکړه، د قيامت په ورځ به ئې تندی، اړخ او شا د همدغو سرو او سپينو زرو په سکو داغل کېږي!!

• آيا ممکن ده چې الله تعالی خپل بنده په دې مأمور کړي چې څاروي د دې لپاره ذبح کړي چې بيا ئې وسوځوي؟!! د دې په ځای چې غوښه ئې د الله تعالی بې وزلو، وږو او نيستمنو بندګانو ته ورکړي د قربانۍ په ځای کې ئې وسوځوي؟!! آيا هيڅ عاقل انسان به داسې دين ومني چې خلك په داسې بېهوده او له عقل او انصاف نه لرې امورو باندې مکلفوي؟!

• د بايبل دا خبره هم ډېره مسخره او خندونکې ده چې وايي: خدای وفرمايل: د قربانۍ په ځای کې زينې هم مه جوړوئ، دا ځکه چې کېدی شي پر زينو د ختلو په مهال ستاسو عورت بربنډ شي!!! ښايي په اصلي انجيل کې ويل شوي وي چې معبد بايد پوړ پوړ نه وي، ټول بايد د الله تعالی په وړاندې يو برابر ودرېږئ، نه دا چې ځينې لوړ او ځينې ټيټ، او دا همغه لارښوونه ده چې اسلام ئې مونږ ته کوي، خو د بايبل ليکونکي دا خبره تحريف کړې او له هغې ئې داسې مسخره خبره جوړه کړې!!

بايبل ورپسې ليکي:

(که دې عبرانی غلام وپېرو نو يوازې شپږ کاله به ستا خدمت کوي په اوو م کال به ئې وړيا آزادوې... که ارباب ئې ورته واده کړی وي او زامن او لونې ولري نو يوازې دی به آزادېږي، مېرمن او اولاد به ئې له ارباب سره پاتې کېږي... خو که ده وويل: زه تر آزادۍ خپل ارباب، مېرمن او اولاد غوره ګڼم نوارباب به ئې د قوم قاضيانو ته

ورولي، د ټولو په وړاندې به د هغه غوږ ورسوري کړي تر څو له دې وروسته د تل لپاره د ده غلام وي)!!!

ګورئ چې بايبل يو ځل بيا د اوو عدد معتبر ګڼلی او ويلي ئې دي چې په اووم کال به مريي آزادېږي!! خو ورپسې ارباب ته نه يوازې د دې اجازه ورکوي چې هغه د تل لپاره د مريي په توګه وساتي بلکې دا حق هم ورکوي چې غوږ ئې ورسوری کړي!! آيا ممکن ده چې د الله تعالی په دين کې داسې ظلم او تېری جائز وګڼلی شي؟ اسلام خو دا هم حرام ګڼي چې څوك د حيوان غوږ ورپرې کړي يا ئې وداغي!! د حيوان وهل او دروند پېټی پرې بارول هم ناروا او د عدالت او تقوی خلاف کار ګڼي!! قرآن د حيوان د غوږونو لنډول او پرې کول او په فطرت او خلقت کې تغير او بدلون راوستل هغه شيطاني کار ګڼي چې د انسان د پيدا ښت په لومړۍ ورځې ئې په خپله ذمه اخيستی او لوړه ئې کړې چې انسان به بې لارې کوي او دې کار ته به ئې هڅوي، قرآن په دې اړه فرمايي:

ª! $qZè©ÇÈ #%ƒÌB $ZÜø© žwÎ šc qãã ƒ bÎr $ZRÎ wÎ ÿ iirß `Ï šc qãã ƒ bÎ

Ug•ÃYr Ug•ÏB_{r Ug=Â_{r ÇÈ $Ê rãB $ŽÅR 8Š$6ã ôÏB b‹ÏBŸ š^ $%r

`»Üø‹9$ÉÏ, Fƒ `Br «! $šY ùz žc ţÉõãù Uå•ßYr É»èR{$šc #Œ#ä£à6 ®ãù

ãèRéƒ $Br Uíž΃JŞãr Uè Rëƒ ÇÈ $YÎB $Z•óä •Åz ®)ù «! $Âc rß `Ï $Šr

ÇÈ $TÁŠÏC $k]ã brß Å ŸwrÐŸg_ óß1rÜ 7 Í»9ré ÇÈ #‘ráã žwÎ ß»Üø‹9$

النساء: ۱۱۷- ۱۲۱

دوی خو له الله پرته يوازې د ښځو عبادت کوي او له سرکښ شيطان نه پرته د بل څه عبادت نه کوي. همغه چې الله رټلی او ويلي ئې دي: هرومرو به ستا له بندګانو څخه ټاکلې برخه ترلاسه کوم. او حتماً به ئې تېرباسم او حتماً به هيلې پکې راولاړوم او خامخا به ورته امر کوم نو د څاروو غوږونه به غوڅوي او هرومرو به ئې ګمارم نو د الله د مخلوق جوړښت به بدلوي او څوك چې له الله پرته شيطان دوست ونيسي نو په ښکاره تاوان سره ئې تاوان وکړ. وعدې ورسره کوي او هيلې پکې راولاړوي او

شیطان خو له تېرایستو پرته څه وعده نه ورسره کوي. دوی همغه دي چې میشت ځای ئې دوزخ دی او له هغه نه به د خلاصون چاره نه مومي.

په دغو څو لنډو جملو کې د شیطان ټول هغه خبیث کارونه په ګوته شوي چې په خپلو ملګرو ئې ترسره کوي. د شیطان ملګرتیا او ټول هغه کارونه کول چې د شیطان د حزب غړي ئې باید ترسره کړي، له سمې لارې انحراف او کږېدل او په کږو لارو کې خپلو موخو ته د رسېدو هڅه کول، شرك، د دروغجن معبود لپاره قرباني، له فطرت سره جنګ او د هغو الهي سننو د بدلولو هڅه چې د ټولو مخلوقاتو په پیدایښت او جوړښت کې مراعات شوي. دا چې ګورئ څوك سالم او پاکیزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غیر فطري طریقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غیر فطري جنسي تعلقات، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چې بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چې نارینه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارینه په څېر، په لباس کې هم او په حرکاتو او سکناتو کې هم، دا چې نارینه ږیره خریي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په ملیونهاوو حجرات ریبي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي، د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا همغه له فطرت سره جنګ دی چې شیطان خپل ملګري ورباندې ګماري، دا چې ګورئ څوك د دروغجنو معبودانو لپاره په انسان، حیوان او حتی په خپل ځان ظلم کوي، څوك د ځاروي غوږ غوڅوي، څوك ځان وهي، څوك ریاضتونه په ځان مني، څوك رهبانیت ته مخه کوي او څوك له نکاح نه ډډه کوي، دا هر یو په حقیقت کې د شیطان هغه قسمونه رښتوني کوي.

- د قرآن له دغې وینا نه هم د بایبل د دې حکم حقیقت څرګندېږي چې ارباب ته د غلام د غوږ پرې کولو حق ورکوي او هم دا چې دوی ولې د مریمې علیها السلام مجسمه جوړوي او په کلیسا کې ئې نصبوي. دوی په اصل کې د شیطان عبادت کوي، شیطان غولولي، څوك ئې دې ته هڅولی چې د مریمې علیها السلام مجسمه جوړه کړي او څوك ئې دې ته چې د مناة، نائلة او عزیٰ په څېر ښځېنه بتان معبودان ونیسي او په وړاندې ئې ګونډه شي.

زیاترو مشرکانو د ښځو په څېره کې ځان ته معبودان جوړ کړي او عبادت ئې کوي، جنسي بې لارېتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چې پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندې راشي، هر څه له دغې زاویې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې نه پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تیز کړي، د ښځو او نارینه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب وربانديې مزید تیل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کې سندرې لازیات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي . که تاسو دا اوس غربي ټولنې ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په خپلو سترګو وګورئ، هرې خوا ته به دې د ښځو مجسمې ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشیش په وینا کې او هم د ټلویزیون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښایست استعمالېږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لارې وي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې مینې ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو نه ډډه کېږي دا ځکه چې نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي، له اولاد سره د ښځې او مېړه علاقه او مینه نه شته او دا د دې لپاره چې اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخیستو په وړاندې خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې په ځای چې اولاد ولري، سپي او پشۍ ساتي، هلته به تاسو له کشیشانو نه هم واورئ چې مریم علیها السلام په زنا تورنه کوي او په دې خبرې خاص تأکید کوي او وایي چې هغې توبه وکړه او بیا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چې د یوه زناکار ولس معبود هم باید د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فروید په څېر د دوی له فیلسوفانو نه هم واورئ چې وایي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړیکو او روابطو منشأ جنسي تمایل دی، د پلار مینه له لور سره او د مور مینه له زوی سره له دغه تمایل نه راولاړېږي، هم د انسان د ویښې ټول فعالیتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

راشئ وګورئ چې بایبل د وینځې په اړه څه وایي؟ د وینځې په هکله وایي چې هغه به د غلام په څېر له شپږ کاله خدمته وروسته نه آزادېږي... که ئې ارباب نه

غواړي ځانه ته ئې واده کړي نو په بل دې خرڅه کړي... خو په غير يهودي به ئې نه خرڅوي ځکه چې دا کار له دې سره خيانت دی!!! د بايبل دا حکم د هغې يهودي وينځې په اړه ده چې پلار ئې د فقر او نېستی په وجه مجبور شوی وئې پلوري!!! د بايبل منونکو ته وايو: تاسو خو د انسانانو تر منځ د برابرۍ او عدالت خبره کوئ، د آزادۍ شعارونه ورکوئ خو سره له دې داسې کتاب منئ چې د دائمي غلامۍ، د وينځې او مريي تر منځ او د يهودي او غير يهودي ترمنځ په ژور توپير باور لري او احکام ئې په دغه توپير او تبعيض ولاړ دي!! مونږ ته ووايي چې ستاسو خبره سمه نه ده که ستاسو د مقدس کتاب خبره؟!!

بايبل د قصاص په اړه وايي: (که چا کوم انسان داسې وواهو چې ترې مړ شو بايد ووژلی شي!! که ئې په خطا سره وواژو نو زه به ډېر ژر داسې ځای ورته وټاکم چې پناه ورواړي!! څوك چې پلار يا مور ووهي بايد ووژلی شي، که چا کوم انسان وتښتاوو، که ئې د مريي په توګه پلورلی او که ئې نه وي پلورلی بايد ووژلی شي، چا چې پر خپل مور او پلار لعنت ووايو بايد ووژلی شي... که څوك خپل مريي يا وينځه داسې په لرګي ووهي چې زخمي شي او ومري بايد مجازات شي!!! خو که هغه مريي او وينځه له وهلو وروسته ژوندۍ پاتې شوه، ارباب به ئې نه مجازات کېږي ځکه چې د دوی څښتن دی !!!)

د بايبل منونکي دې د دې بې عدالتۍ، عدم مساوات او ظالمانه احکامو توجيه وړاندې کړي او زمونږ دغو پوښتنو ته دې ځواب ووايي:

- تاسو خو اوس د قصاص قانون له خپلو اساسي قوانينو او جزايي مقرراتو حذف کړی، دا ولې؟ په بايبل ايمان نه لرئ که هغه قوانين درته غيرعادلانه برېښي؟ څوك چې بايبل مني پر اسلام څنګه د قصاص په اړه اعتراض کوي؟!!
- آيا د دې لپاره کومه معقوله توجيه لرئ چې ارباب به د خپل غلام او مريي په وژلو نه قصاص کېږي او يوازې څه مجازات به ورته ټاکل کېږي او دا مجازات هم په هغه صورت کې منتفي کېږي چې په څو ورځو کې وهل شوی مريي او وينځه له خپلو ټپونو ونه مري؟!!
- د عدالت تقاضا خو دا ده چې په قصاص کې هم انسانان برابر وګڼلی شي او هم

قصاص تېري ته ورته وي، وهونکی باید ووهلی شي او وژونکی ووژلی شي!! بایبل ولې د عدالت خلاف هم په انسانانو کې توپیر کوي او هم په قصاص کې؟!!

• د خطا قتل په اړه خو عادلانه حکم دا دی چې د مقتول ورثه وو ته دیت ورکړی شي، په دې دیت سره هم د مقتول د کورنۍ هغه خساره څه ناڅه جبرانېږي چې د خپلې کورنۍ د یوه غړي له وژل کېدو راولاړه شوې، هم قاتل ته مناسب درس دی چې بیا بې احتیاطي ونه کړي او هم د قاتل او مقتول د کورنیو تر منځ د روغې جوړې غوره طریقه ده او د هغو فتنو مخه پرې نیول کېږي چې اکثراً له داسې پېښو راولاړېږي، دا بایبل ولې ټول دغه حقایق له پامه غورځولي او د خطا قتل په اړه ئې ویلي چې قاتل باید داسې ځای ته پناه یوسي چې د حکومت لخوا به ورته ټاکل کېږي، دا سیمه به د حکومت تر سلطې لاندې وي خو د قصاص قانون به نه په کې عملي کېږي؟!!

• راشئ لږ قرآن ته ځیر شئ او وګورئ چې په دې اړه ئې قضاوت څومره عادلانه او د عقل او انصاف له غوښتنو سره سم دی او څومره له بایبل سره توپیر لري!! قرآن فرمایي:

Ÿ‰7ë¹ŠÎ ‰¼ë¹Šr Ìhç¹Š ‘ç¹$ ‘ ÷)ŠŠ$ ’Î ÈÉ $Á Ép¹ŠŠ¿ ŠŠ2øæ =Ïä (qä3#ä ûïÏ%ŠŠ$ $kš‰ ‰7

9» ¡ ôn î Ïh¹Š) ä!Šr ÅŠ rã¹èJ¹Š 7$6ŠŠ ŠŠõ« ïhŠÅ & ôÏB ¼ã ’Åã ôJù ´4\RVŠ ´4\RV¹r

Ç¹ÑÈ Ò¹Šš& ë # ‹ ã ¼Š¹ù 7 Ÿ‰Œ ‰è/ 3‘ ‰Gã¹$ÇJù ¹Jôn ‘r ŠŠîŠ `Ï ¹# ‹ÿ¹B 7 Ÿ‰Œ

البقرة: ۱۷۸-۱۷۹ Ç¹ÑÈ bqà¹G? ŠŠà6 =è9 É »6¹Š{ $’írÉ7 ¹4šm ÄÉ $Á Ép¹ŠŠ’Î ŠŠ9r

ای مؤمنانو! د وژل شوو په اړه قصاص درباندې فرض کړی شوی، آزاد په آزاد، مریی په مریي او ښځه په ښځې، خو که چا ته د خپل ورور له لوري څه وبخښلی شو، نو په ښه توګه ورپسې کېدل دي او په نېکه وجه ئې ده ته ادا کول، دا ستاسو د رب له لوري تخفیف او پېرزوینه ده، نو چا چې له دې وروسته تېری وکړ، هغه لره دردناک عذاب دی. او ای عقلمنو! په قصاص کې تاسو ته ژوندون دی، د دې لپاره چې ځان ساتنه مو کړې وي.

يعني قصاص درباندې فرض کړی شوی، قاتل به دې ته غاړه ږدي، د آزاد په بدل کې آزاد، د مريي په بدل کې مريي او د ښځې په بدلې کې ښځه، همدا راز نارينه د ښځې، ښځه د نارينه، مريي د آزاد او آزاد د مريي په مقابل کې. يوازې قاتل به وژل کېږي، که قاتل نارينه وي، يا ښځه، آزاد وي يا مريي، د قتل بدل به له بل چا نه اخيستل کېږي، داسې نه چې د قاتل خپلوان ووژل شي. د قصاص پرېکړه به د اسلامي حکومت قاضي کوي، داسې نه چې د مقتول ورثه په خپل سر دا کار وکړي. حکومت مکلف شوی چې د قصاص حکم به نافذوي، د مقتول ورثه ته به دا شرائط برابروي چې قاتل قصاص کړي.

قرآن هم د بايبل دا غلط او له انصافه لرې قوانين مردود وګڼل او هم ئې د جاهليت د دور ټول هغه ناروا او ظالمانه دود دستور ختم کړ چې د قصاص او بدلې په اړه رائج وو. دوی خلك په عزيز او ذليل، شريف او رذيل، حر او عبد وېشلي وو، د قتلونو په اړه هم د دوی دا ناروا وېش په نظر کې نيول کېدو، شتمن د بې وزلي، شريف د رذيل او بادار د غلام په بدله کې نه وژل کېدو، اسلام راغی د خلکو ترمنځ ئې د مساوات اعلان وکړ، وئې ويل چې ټول انسانان د يوه الله مخلوق او بندګان دي، په رګونو کې ئې يوه وينه خوځېږي، يو په بل له تقوی پرته په څه کې فضيلت او شرف نلري، د بدلې لپاره ئې د قصاص نوم کېښود چې معنا ئې برابري ده. او وئې ويل: نفس د نفس په مقابل کی، (أَنّ النّفْس بِالنّفْسِ) دا د انسانانو ترمنځ د برابری هغه اعلان وو چې زرکاله وروسته هم د نړۍ د هېڅ هيواد په مدني قوانينو کې ئې بېلګه نه ليدل کېده، په عمل کې خو تر اوسه حتی په هغو هيوادونو کې چې په دروغو ځان د بشري حقوقو مخکښان ګڼي او د انسانانو ترمنځ د برابرۍ دعوی کوي، يوه هم دا اصلنه دی مراعات کړی، امريکا خپلو فوځيانو ته په اشغال شوو سيمو کې د هر جنايت اجازه ورکوي، د جنګي جناياتو په نړېوالو محاکمو کې د دوی د محاکمې مخالفت کوي، د بګرام، ابوغريب او ګوانتانامو په جهنمي زندانونو کې چې دوی له بې وزلو بنديانو سره څه وکړل او عکسونه ئې په ټولې نړۍ کې خواره شول، دې ټولو ثابته کړه چې دا بې رحمه متمدن کافران لا څومره له هغه څه نه لرې دي چې اسلام ئې د انسان د کرامت د ساتنې، مساوات او د قصاص په

اړه وايي، عجيبه لا دا ده چې دغه د تمدن او ترحم دروغجن، مکار او رياکار مدعيان د قصاص په اړه اسلامي قوانين د اعتراض وړ ګڼي او وايي چې د قتل په مقابل کې د قتل حکم بايد لغوه شي او د نړۍ د ټولو هيوادونو له اساسي قوانينو او جزائي احکامو نه حذف شي، خو اسلام که له يوې خوا وايي چې قصاص د خلکو ژوند خوندي کوي، په قصاص سره عدالت تأمينيږي، په قصاص سره د قتلونو مخنيوی کيږي، له بلې خوا د ديت په قانون سره قاتل او د مقتول د کورنۍ ترمنځ د روغې جوړې لار پرانيزي او د قصاص واك د مقتول ورثه ته ورکوي، خو يوه ته ئې ويلی: قصاص ته به غاړه ږدې، بل ته ئې ويلي: يوازې له قاتل نه به قصاص اخلې نه د ده له خپلوانو نه. يوه ته ئې وويل: که د مقتول ورثه د قصاص نه منصرف او په ديت راضي شول نو په ښه توګه به هغه ادا کوې او بل ته ئې وويل: په ديت له رضايت نه وروسته به په ښه توګه د هغه مطالبه کوې، مبادا د ديت ترلاسه کولو وروسته له قاتل نه د غچ او انتقام اخيستو هڅه وکړې.

په قصاص سره د قتلونو مخنيوی کيږي، د خلکو ژوند د هغو قاتلانو له ګواښونو خوندي پاتې کيږي چې د قصاص د نشتوالي په صورت کې په هر بې وزلي تيری کوي او د ټولنې امنيت او د خلکو ژوند له خطر سره مخامخ کوي. په ټولنې کې واقعي امنيت نه په پوليسي او جاسوسي نظام او د پوليسو په زياتولو راتلی شي او نه د زندانونو په جوړولو او ډکولو سره، له دې لارې راغلی امنيت تل کاذب او موقتي وي، د نيويارك په څېر د امريکا په لويو لويو ښارونو کې چې په هر ګام کې پوليس او د استخباراتو غړي ولاړ وي او هرې خوا ته کامرې نصب دي، خو څوك نه په جيب کې له ځان سره پيسې ساتي او نه لاسي بکس ګرځوي، له دې وېرې چې بدمعاشان به ئې په چاړه تهديد او هر څه به ترې واخلي، که د څو ساعتونو لپاره برېښنا ولاړه شي، هومره جنائې پېښې ترسره شي چې د آسيا په لويو لويو ملکونو کې په يوه کال کې هم دومره پېښې نه کيږي.

بايبل د زخمونو په اړه يو ځل همغه خبره کوي چې قرآن کړې او وايي: نفس د نفس په بدل کې، سترګه د سترګې په بدل کې، غاښ د غاښ په بدل کې، لاس د لاس په بدل کې، پښه د پښې په بدل کې، داغ د داغ په بدل کې، زخم د زخم په بدل

کې او وهل د وهلو په بدل کې، خو ورپسې بېرته تبعیض ته مخه کوي او لیکي: که چا خپل مریي یا وینځه په خپل ګوزار سره ړنده کړه، نو د دې په بدل کې به ئې آزادوي، که ئې غاښ ورمات کړ د غاښ په بدل کې به ئې آزادوي!! عجیبه خو لا دا ده چې بایبل د حیواناتو د مجازات په هکله داسې وایي: که کوم غویی سړی یا ښځه په ښکر ووهي او وئې وژني نو دا غویی به رجم (په تېږو ویشتل) کېږي او غوښه به ئې هم نه خوړل کېږي!! او خاوند به ئې بې ګناه ګڼل کېږي، خو که ئې مخکې هم داسې کار کړی وو او خاوند ئې ترې خبر وو او هغه ئې نه وو تړلی نو په دې صورت کې به غویی رجم کېږي او خاوند به ئې وژل کېږي!! مګر دا چې د مقتول خپلوان په دیت راضي شي!! خو که غویی کوم غلام یا وینځه په ښکر وهلو ووژني نو باید د دوی ارباب ته دېرش مثقاله سپین زر ورکړی شي او غویی دې ووژل شي!!

د اخلاقي قوانینو تر عنوان لاندې هم د بایبل خبرې د حیرانتیا وړ دي، لیکي: که چا کومه پېغله دوکه کړه او جنسي تېری ئې پرې وکړ باید په نکاح ئې کړي او مهر ئې ورکړي، خو که د پېغلې پلار په دې واده راضي نه وو نو یوازې مهر به ورکوي!! که ښځه جادوګري وکړي باید ووژل شي، که انسان له کوم حیوان سره جنسي نږدېکت وکړي باید ووژل شي، که څوك له خدای پرته بل خدای ته قرباني وکړي باید ووژل شي، که د خپل قوم کوم کس ته دې پور ورکړ د سودخورو په څېر سود مه ترې اخله، د غلو او د انګورو د عصیر لومړی حاصل به په خپله ما ته وړاندې کوئ، د لومړي زوی فدیه ورکړئ، د غوایو او مېږو لومړي بچیان به زما وي اووه ورځې ئې له مور سره پرېږدئ او په اتمه ورځ ئې ما ته وسپارئ، تاسو زما مقدس او سپېڅلی قوم یئ نو د هغه حیوان غوښه مه خورئ چې ځناورو داړلی وي...) دلته څو پوښتنې لرو:

- که څوك له حیوان سره مجامعت کوي هغه د وژلو وړ ګڼئ خو که له انسان سره زنا (غیر قانوني مجامعت) کوي هغه یوازې د مهر په ورکولو مکلف ګڼئ او زنا ته ئې د ګناه او جرم په سترګه نه ګورئ!! آیا د دې لپاره څه توجیه هم وړاندې کولی شئ؟!! نن خو د دې غیر قانوني مجامعت او جنسي آزادۍ بدې پایلې هم درته څرګندې شوې، د ایډز په څېر خطرناکه ببماري له همدې زېږي، بایبل څنګه دې

خطرناك جرم ته داسې په عادي سترګه کتلي؟ د بايبل منونکي دې مونږ ته د دې خواب هم راکړي چې ولې نن د امريکا او بريتانيا په شېر مسيحي ملکونو کې جنسي روابطو ته بشپړه آزادي ورکړې شوې، دومره چې حتی حکومتونه ئې فاحشو ته د کميشن په بدل کې رسمي مجوز ورکوي چې د ناموس عرضه کولو دکان پرانېزي!!

• که ښځه جادوګري وکړي بايد ووژل شي خو که نارينه دا کار وکړي نو څنګه؟ ولې نه دي ويل شوي چې جادوګر به وژل کېږي که ښځه وي او که نارينه؟

• بايبل هم سود حرام ګڼي خو له وينا ئې داسې معلومېږي چې يوازې به د خپل قوم له پوروړو سود نه اخلئ، ښايي د دغې وينا په وجه نن په ټولو مسيحي هېوادونو کې سود نه يوازې جايز دی بلکې د دوی اقتصادي نظام پرې ولاړ دی!!

• بايبل د ځمکو او باغونو لومړی حاصل او د څارويو لومړي بچيان د خدای حق ګڼي، خو دا نه وايي چې دا به د خدای په نامه د ده بې وزلو او نادارو بندګانو ته ورکوئ او د الله تعالی په لار کې به ئې مصرفوئ، بلکې دا د معبد د مجاور برخه ګڼي. د بايبل له دغې برخې په ډاګه معلومېږي چې دا کتاب د هغه چا له لوري جوړ شوی چې له دين نه دام جوړوي او جاهل عوام پرې غولوي، هر هغه دين او مذهب چې يوه مفت خوره ډله رامنځ ته کوي، د خلکو د قربانيو په اړه ئې د خدای ځای ناستې ګڼي او عوامو ته وايي: د خدای برخه دغې مذهبي ډلې ته وسپارئ، دا يو غولوونکی دين او مذهب دی، دا همغه مذهب دی چې ټول پيغمبران عليهم السلام ئې مقابلې ته لېږل شوي، دا همغه دين دی چې تر ټولو د مخه ئې د الهي دين مقابله کړې، همدا وجه ده چې قرآن فرمايي:

Ä $ÿ9$ A°q䆮 bqèäû‰9 È$7ëd‰9$ ƒ$6ôm[$ šÆ Ï #ž÷Ÿ2 bÎ {pž8#ä ûïÏ%©$ $k‰š»ƒ

šÆr pÏŠÿ‰$ =d©!$šc rãÝ‰f šú ïÏ%©$ «! $#È‹Î™ `ã šc r‰Ý‰ƒr È‹Ü»6‰$

ÇÌÍÈ ÐŠÏ‰ A #‹èÎ Nèdž‰7ù «! $#È‹Î™ ’Î $kXq)àÿZã التوبة: ٣٤

اې مؤمنانو! د احبار (ملايانو) او رهبان (مشايخو) ډېری د خلکو مالونه په ناحقه خوري او د الله له لارې مخنيوی کوي او هغه چې سره او سپين زر ذخيره کوي او د

الله په لار کې ئې نه مصرفوي نو د دردناك عذاب زېرى وركړه.

اووم کال او اوومه ورځ

دا د بايبل بل عنوان دی، چې داسې ئې پيل کړی: (خپله ځمکه (پټی) شپږ کاله وکره او په اووم کال ئې پرېږده چې استراحت وکړي او په دې کال چې څه په خپله په کې راټوکېږي پرې ئې ږدئ چې فقيران او د صحرا حيوانات ئې وخوري، دا حکم د انګورو او زيتونو د باغ په اړه هم صدق کوي!!

بايبل دلته هم خپله هغه غلطه عقيده چې د خدای په اړه ئې وړاندې کړې او ويلي ئې دي چې خدای د پيدا ښت په پيل کې شپږ ورځې کار وکړ او په اوومه ورځ ئې استراحت وکړ، د ځمکې او د انسان د کار په اړه هم وړاندې کړې، دوی دواړو ته ئې هم شپږ ورځې د کار لپاره او اوومه ورځ د استراحت لپاره ټاکلې!! خو هر عاقل انسان په دې پوهېږي چې نه خدای داسې ذات دی چې ستومانه کېږي او استراحت ته ضرورت لري او نه ځمکه او انسان په خدای قياس کېدی شي!!

درې عيدونه

تر دې عنوان لاندې هم بايبل عجيبې عجيبې خبرې لري، د بني اسرائيلو لپاره ئې درې عيدونه ټاکلي: يو ئې د پتيرې ډوډۍ عيد، بل ئې د حصاد عيد (د هغو مېوو او دانو حاصل راټولو عيد چې تر ټولو لومړی راټوکېږي) او درېيم ئې د حاصلاتو د راغونډولو عيد (هغه وخت چې د فصلونو حاصلات راغونډېږي)، د دې عيدونو مهمه برخه دا ګڼي چې قرباني، صدقات، د څارويو لومړي بچيان او د دانو او مېوو لومړي حاصلات به د خدای په نامه د معبد مجاور ته سپارئ!! د همدې بحث په ترځ کې ليکي: وزګړی به د خپلې مور په شيدو کې نه پخوئ!! نه پوهېږو چې د دې خبرې ئې له عيدونو سره څه تړاو دی!؟

دا عيدونه د دې په ځای چې د عام ولس لپاره د خوښۍ او عيد ورځې وي د معبد د مجاورانو لپاره عيدونه دي، د دوی محفلونه به ډېر رنګين وي او عايدات ئې ډېر پراخ، د عام غولېدلي ولس تر ټولو غوره مال به وړيا د دوی په لاس کې

پرېوځي، هم ئې د ځمکو او باغونو له حاصلاتو او هم د رمو له لومړيو بچيانو نه، دا نه د عام ولس عيدونه دي او نه د مسکينانو عيدونه، دا د بايبل عيدونه دي، راشئ هغه د مسلمانانو له عيدونو سره مقايسه کړئ چې يو ئې د قربانۍ عيد دی، په دې ورځ مسلمانان هغه ستره قرباني رايادوي چې ابراهيم او اسمعيل عليهما السلام وړاندې کړه، دا ورځ او دا قرباني لمانځي، شتمن ئې څاروي حلالوي او غوښه ئې درې برخې کوي، يوه ئې عام مسکينانو ته، يوه ئې خپلوانو مسکينانو ته او يوه ئې خپلې کورنۍ ته ورکوي، حاجيان هغه ځای ته ځي او قرباني وړاندې کوي چې ابراهيم عليه السلام خپل زوی اسمعيل عليه السلام هلته د قربانۍ لپاره بوولی وو، دا قرباني په لومړي سر کې پيغمبر عليه السلام يوازې د مسکينانو لپاره ټاکلې وه او ساتل ئې منع کړي وو خو وروسته ئې د يوې برخې ساتلو اجازه هم ورکړه. دوهم عيد ئې د روژې عيد دی، د هغې مياشتې د پای عيد چې قرآن په کې نازل شوی او د همدې لپاره مسلمانان د دغې مياشتې د روژې په نيولو مکلف شوي او په پای کې اختر کوي، په دې کې به هم هر شتمن صدقه ورکوي، د خپلې کورنۍ لخوا مسکينانو ته، د هر تن په مقابل کې نږدې دوه کيلو غنم يا ئې معادل نور شيان، د يوه مسکين د ورځنې خوراك معادل. دا نه حکومت ته ورکول کېږي او نه کومې خاصې مذهبې ډلې ته، دا د مسکين حق دی، بايد هغه ته ورکړی شي. په دې دواړو عيدونو کې به مسلمانان په لويې صحرايي غونډې کې د عيد دوه رکعته لمونځ په جمع کوي، د مسلمانانو زعيم يا نائب به ئې هم لمونځ ورکوي او هم خطبه. دا هم په يوې سيمې کې د مسلمانانو کلنۍ غونډه ده او هم د نړۍ د ټولو مسلمانانو لپاره کلنۍ ستره غونډه.

د خدای وعدې

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: (زه به ستاسو د لارښوونې لپاره يوه فرشته درلېږم تر څو ستاسو په مخکې روانه وي او هغې سيمې ته مو هدايت کړي چې ستاسو لپاره مې تياره کړې... د دې سيمې ټول اوسېدونکي به درته هلاك کړم...سرې بمبرې به پرې مسلطې کړم... دوی ووژنئ او بتان ئې ورمات کړئ... له

دوی او د دوی له خدایانو سره هیڅ ژمنه او تعهد مه کوئ، هیڅوك ئې په سیمې کې مه پرېږدئ... ستاسو د دې سیمې حدود به دا وي: له بحیره احمر نه د فلسطین تر تړانګې او د جنوب له صحرا نه د فرات تر سیند پورې!!

ګورئ چې د بایبل لیکونکی اسرائیلیان د نورو قومونو په ضد څه څه کولو ته هڅوي، ورته وایي: دوی ووژنئ، له خپله ملکه ئې وشړئ، هیڅوك ئې مه پرېږدئ چې ستاسو په منځ کې ژوند وکړي، خدای د فرات تر سیند پورې دا ټوله پراخه ځمکه تاسو ته غوره کړې، قباله ئې د خدای له لوري تاسو ته درکړې شوې، له دې سیمې د اوسېدونکو په ایستلو کې خدای ستاسو مرسته کوي!!! تاسو به د بایبل په ډېرو نورو برخو کې هم وګورئ چې بني اسرائیلو ته دې ته ورته لارښوونې کوي او ورته وایي چې د دې سیمې په اوسېدونکو به هیڅ رحم نه کوئ او هیڅوك به ئې ژوندی نه پرېږدئ!! د بایبل له دغو ویناوو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتاب د یوه متعصب او بې رحمه یهودي لخوا لیکل شوی، د الله تعالی له لوري لېږل شوی کتاب له دې ډېر لوړ وي چې یوه قوم ته د نورو قومونو د وژلو او له خپلو سیمو د ایستلو امر وکړي، الله تعالی د حق لپاره د باطل په خلاف او د ظالم، کافر او مشرك په ضد د جنګ امر کوي، د الهي دین جنګ د حق او باطل ترمنځ جنګ وي نه د قومونو ترمنځ جنګ.

د عهد تثبیت

بایبل تر دې سرلیك لاندې لیکي: (موسی د غره لاندې د قربانۍ ځای جوړ کړ... څه زلمیان ئې ولېږل چې د سوځېدو او سلامتۍ قرباني خدای ته وړاندې کړي... موسی د قرباني شوو څارویو نیمایي وینې په خنکوکې واچولې او نیمې نورې ئې د قربانۍ په ځای وشیندلې...بیا ئې د عهد کتاب بني اسرائیلو ته ولوست...قوم ژمنه وکړه... بیا موسی دا د خنکو وینې پر خلکو وشیندلې او وئې ویل: دا وینې هغه ژمنه مُهر کوي چې د دغو احکامو په لېږلو سره خدای له تاسو سره وکړه!! موسی، هارون، ناداب او ابیهو د اسرائیلیانو له اویاوو مشرانو سره غره ته وختل او د اسرائیلو خدای ئې ولیدو، داسې معلومېده چې د ده تر پښو لاندې آسمان ته ورته

د شین یاقوت فرش خور وي، که څه هم د بني اسرائیلو مشرانو خدای ولیدو خو دوی ته ئې کوم تاوان ونه رساوو... هغوی د خدای په حضور کې خوراك او څښاك وکړ!!!

د عقل او سلیم فطرت خاوندانو ته بلنه ورکوم چې د بایبل په دغو مسخره، د عقل او سالم فطرت منافي خبرو باندې لږ غور وکړي، آیا الهي دین به خلکو ته دا وایي چې خپلې قربانۍ وسوځوئ، په وینو ئې د معبد او د قربانۍ د ځای ستنې او دېوالونه ولړئ، پاتې وینې په خلکو وشیندئ او دا له خدای سره د کړې ژمنې مُهر وګڼئ؟ آیا د آسمانونو او ځمکې پیدا کوونکی خدای د غره پر څوکه راکوز شوی او د بني اسرائیلو مشرانو لیدلی او د ده پر دسترخان ئې ډوډۍ خوړلې؟!! او دا خدای هم یوازې د بني اسرائیلو خدای دی او نور انسانان ورسره شریك نه دي؟ آیا د یوه کتاب د لرې غورځولو لپاره دغه بېهوده خبرې کافي نه دي؟!!

د معبد لپاره هدیې

دا د بایبل بل عنوان دی، د بایبل د لیکونکي لپاره تر ټولو مهم عنوان، که تاسو په بایبل کې لږ غور وکړئ نو دا به هرو مرو درته جوته شي چې د بایبل د لیکونکي لپاره تر ټولو مهمه موضوع همدا ده، دا برخه د ده ډلې ته سره او سپین زر وریا په لاس ورکوي، له دوی نه د خدای ځای ناستي جوړوي، خدای ته چې کومې هدیې وړاندې کېږي د دوی په لاس کې پرېوځي!! بایبل چې دلته د خپل معبد، د قربانۍ ځای، د عهد صندوق، د عبادت خېمه، د سپېڅلې ډوډۍ مېز... او نورو برخو د شکل، جوړښت او څرنګوالي په اړه کوم تفصیلي بحث کوي، د سرو او سپینو زرو د بې دریغه کارولو امر کوي او په پر له پسې توګه تأکید کوي چې هر څه به ئې د نقشې مطابق وي، له دې ټولو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا هر څه د ټګمارو مذهبي مشرانو یوه غولوونکې لوبه ده، زه ئې دلته یوازې څو لومړنۍ برخې رانقلوم، له دې نه تاسو قیاس کولی شئ چې د معبد د جوړښت په اړه د بایبل اوامر څنګه دي او له بې عقلو عوامو نه څنګه د معبد په نامه سره او سپین زر او د دوی د شتمنیو تر ټولو غوره برخې ترلاسه کوي!! بایبل دا عنوان داسې پیلوي:

خدای موسی ته وویل: بني اسرائیلو ته ووایه چې ما ته هدیې راوړي، له هغه چا هدیې قبولې کړه چې په شوق او رغبت سره ئې وړاندې کوي، هدیې باید په دې توګه وي: سره زر، سپین زر، مس، شنې، ارغواني او سرې جامې، نرم کتان، د وزو وړۍ، د پسه سور شوی پوستکی، د دولفین (نهنګ ته ورته ماهي) پوستکی، د اقاقیا (سرو) لرګي، د زیتون غوړي د څراغونو لپاره، ښه بوی لرونکي هغه توکي چې د مسح کولو غوړي ترې جوړېږي، عطر او دودونکي خوشبویه لرګي، قیمتي ډبرې د ایفود (د کاهن ځانګړې جامې) او د ده د سینه بند جوړولو لپاره، بني اسرائیل باید زما لپاره ځانګړې مقدسه خیمه جوړه کړي تر څو د دوی په خوا کې مېشت شم، دا خیمه او لوازم به ئې همغسې جوړوئ چې زه ئې نقشه درکوم!! د عهد صندوق به د سرو له لرګي جوړوئ، اوږدوالی به ئې **۱۲۵** سانتي متره، سور او لوړوالی ئې **۷۵** سانتي متره، منځ او بهر ئې په خالصو سرو زرو وپوښه او په ژۍ ئې د سرو زرو ګاره تېره کړه، د دې صندوق لپاره د سرو زرو څلور حلقې جوړې کړه، د صندوق څلور لاندنیو کونجونو سره ئې ونښلوه، ... د صندوق د وړلو لپاره د سرو د لرګي دوه دستکې په سرو زرو وپوښه او په حلقو کې ئې ننباسه، کله چې د صندوق جوړول بشپړ شي هغه دوه لوحې به درکړم چې قوانین او لارښوونې مې پکې لیکلې دي تر څو ئې په دې صندوق کې کېږدې. د صندوق سرپوښ به له خالص سرو زرو جوړوې، اوږدوالی ئې **۱۲۵** او سور ئې **۷۵** سانتي، دا سرپوښ د (رحمت تخت) دی ستاسو د ګناهونو د کفارې لپاره!! د رحمت د تخت پر سر د فرشتې د شکل دوه مجسمې له سرو زرو نصب کړه، دا مجسمې داسې جوړې کړه چې د رحمت له تخت سره جوخت او نښتې وي، دواړه یوې بلې ته مخامخ او سترګې ئې د تخت په لوري او وزرونه ئې په تخت خواره وي، د رحمت تخت پر صندوق نصب کړه، بیا به زه هملته ملاقات درسره کوم او د دغو دواړو فرشتو له منځه به خبرې درسره وکړم او بني اسرائیلو ته به اړینې لارښوونې وکړم.!!

د سپېڅلې ډوډۍ مېز

دا مېز به د سرو له لرګي جوړوې اوږدوالی ئې یو ګز، سور ئې نیم ګز، لوړ والی

ئې **۷۵** سانتي، ټوله به په خالصو سرو زرو پوښل شوې وي، پر دواړو خواوو ئې د سرو زرو يو يو قاب نصب کړه، د مېز ژۍ ته د څلورو ګوتو په اندازه حاشيه ورکړه او د سرو زرو په قاب ئې وپوښه، څلورو کونجونو کې ئې د سرو زرو څلور حلقې نصب کړه، دغې حلقې د هغو دستکو لپاره دي چې د مېز د انتقال په وخت کې به ترې کار اخيستل کېږي، دا دستکې به هم د سرو له ونې څخه وي او په سرو زرو به پوښل شوي وي...همداراز د خالصو سرو زرو قابونه، کاسې، جامونه او پيالې به د هغو هديو لپاره جوړوې چې څښل کېږي!! (سپېڅلې ډوډۍ) به تل زما په وړاندې د مېز پر سر پرته وي!!... د څراغ ايښودو لپاره يو لوښی د خالص سرو زرو نه جوړ کړه، پښې او تنه ئې بايد يوه ټوټه او د خالص سرو زرو وي، د دې لوښي د ګل د ګېډۍ او پاڼو انځور ئې هم بايد د سرو زرو وي... د دې لوښي په جوړولو کې به **۳۲-۳۴** کيلو سره زر کارول کېږي... ورپسې د عبادت د خيمې طرح ورکوي، په دې کې هم قيمتي رنګارنګ ټوټې، د سرو رزو ګروې... په دې کې **۹۲**د سپينو زرو ستنې او څلور د سرو زرو ستنې، اته تختې چې په سرو زرو به پوښل شوې وي، کارول کېږي... دوه برخې لري چې په يوې پردې سره بېلې شوې، يوه د قدس په نامه او بله ئې د قدس الاقداس په نامه!! ... د عهد صندوق به په قدس الاقداس کې کېښودل کېږي...د خيمې د پردې لپاره به هم پنځه د لرګي ستنې وي چې په سرو زرو به پوښل شوې وي... د قربانۍ د ځای ټول لوازم او اړوند لوښي به د مسو وي... د معبد لپاره به حياط جوړوې... له قيمتي او نفيس کتان نه، طول ئې پنځوس ګزه او عرض ئې پنځه ويشت ګزه، ستنې به ئې مسي او کړۍ، حلقې او هغه زنځيرونه ئې چې ستنې سره وصلوي د سپينو زرو وي... ټول نور لوازم او مېخونه به ئې د مسو وي!!)

د بايبل له منونکو څو پوښتنې لرو:

- بايبل خو مخکې ليکلي وو چې خدای د قربانۍ د ځای په اړه امر کړی وو چې دا به له خاورو جوړوئ، ډبرې به هم نه په کې کاروئ، که د ډبرو کارولو ته اړ شوئ نو تراشلې ډبرې مه کاروئ، له شته ډبرو استفاده وکړئ، د ډبرو د تراشلو او ماتولو لپاره له وسايلو هم کار مه اخلئ!!! دلته څنګه د خپلې مخکنۍ وينا خلاف د معبد

او قرباني د ځای لپاره د سرو او سپينو زرو د کارولو امر کوي، دقيقه نقشه ورکوي، اندازه ئې ټاکي، اوږدوالی، سور او لوړوالي ئی ټاکي او تأکيد کوي چې هر څه به ئې د نقشې مطابق وي؟ ولې د دومره تبذير او اسراف امر کوي، هومره چې يوازې د څراغ د ايښودو په لوښي کې به نږدې ۳۲ کيلو ګرامه سره زر کارول شوي وي؟!!

- دا ولې په ټول بايبل کې د عبادت د څرنګوالي په اړه هيڅ واضح لارښوونه نه تر سترګو کېږي، تفصيلي بحث خو پرېږدئ اجمالي بحث هم نه مومو، خو د معبد د جوړښت په اړه دومره تفصيلي او دقيق بحث شوی، پوښتنه کوو: عبادت مهم دی که د عبادت ځای؟!! مونږ په ټول قرآن کې د عبادت د ځای د څرنګوالي په اړه يو آيت هم نه مومو، خو د عبادت د حرکاتو، الفاظو او څرنګوالي په اړه ډېر تفصيلي او دقيق بحثونه ګورو، د دې بحثونو يوه ببلګه هم په ټول بايبل کې نه شته!! دا ولې؟!! د بايبل د دې بيان له حرف حرف او جملې جملې معلومېږي چې دا د يوه ټګمار مجاور او مکار مذهبي مشر ليکنه ده.
- آيا الله تعالی د تورات لوحې د دې لپاره لېږلې وې چې د سرو زرو په صندوق کې کېښودی شي که د دې لپاره چې د خلکو د ژوند لارښود وي او عمل پرې وشي؟ څنګه ممکن ده چې موسی عليه السلام به تورات د سرو زرو په صندوق کې ږدي؟!! قرآن خو مونږ ته تورات د هغه کتاب په توګه معرفي کوي چې نسخې ترې جوړې شوې او په ولس کې خورې شوې (والطور وکتاب مسطور في رق منشور)، موسی عليه السلام خو د تورات له راوړلو سره سم له بني اسرائيلو په دې کتاب د عمل کولو ژمنه اخيستې وه، قرآن خو مونږ ته وايي چې موسی عليه السلام دا لوحې هغه وخت لرې وغورځولې چې وئې ليدل د ده قوم د سامري په لاس دوکه شوی او د خدای په ځای ئې د سخوندر د مجسمې عبادت پيل کړی، تورات هم همدغه خبره کوي، له دې نه خو معلومېږي چې د موسی عليه السلام له نظره دا لوحې نه بلکې په دې لوحو کې ليکل شوي احکام مهم ول!! د ټولو جاهلو قومونو تاريخ په دې شهادت ورکوي چې دوی له خپلو سپېڅلو کتابونو سره همدا معامله کړې ده، هغه کتاب چې په لومړي سر کې د دوی د نېکو او صالحو پلرونو لپاره لارښود کتاب

وو، خو ورو ورو تري لري شوي، د کتاب لارښوونې ئې هېرې کړې، په جامو کې ئې نغښتلی، په لوړ طاق کې ئې ايښی او د تبرك وسيله ئې ترې جوړه کړې، هندوانو او سيکانو له خپلو سپېڅلو کتابونو سره همداسې وکړل، په درمسال کې ئې کېښود، په ګڼ شمېر جامو کې ئې پټ کړ، خوا ته ئې عطر شيندي، خوشبويه لرګي دودوي، بوزي ورته وهي، د برکت ترلاسه کولو لپاره ئې تر خوا تېرېږي او تعظيم ئې کوي!! مسلمانانو د جهل او انحطاط په دوران کې له قرآن سره همدا معامله وکړه، هغه کتاب چې د يوه ستر سياسي، اجتماعي او اقتصادي انقلاب لارښود وو، د ژوند د هرې پېښې په اړه به مسلمانانو هغه ته رجوع کوله، د خپلې هرې پوښتنې ځواب به ئې له قرآن نه غوښت، هره شخړه به ئې په قرآن حلوله، د هرې قضيې په اړه به ئې د قرآن لارښوونه او پرېکړه وروستۍ پرېکړه ګڼله، هغه کتاب چې په نړۍ کې ئې ستره او ژوره تبديلي راوسته، له خورو ورو قومونو نه ئې يو ستر او سرلوړی متحد امت جوړ کړ، د ظالمانو په ضد ئې مظلومان پاڅون ته وهڅول، اقتدار ئې له ظالمانو واخيست او مظلومانو ته ئې وسپارو، دوه سترې امپراطورۍ ئې په زوال محکومې کړې، خو آيا پوهېږئ چې څو پېړۍ وروسته، تش په نامه مسلمانانو له دغه لارښود او انقلابي کتاب سره څه وکړل؟!! هغه ئې هېر کړ، يوازې د تبرك وسيله ئې ترې جوړه کړه، په جامو کې ئې ونغاښتو، د تعظيم او احترام په نامه ئې د خپلې خونې په داسې طاق کې کېښود چې تر ټولو لوړ وي او د هيچا لاس نه وررسي، هغه وخت به ئې له لوړ ځايه راکوزاوو چې غوښتل ئې د لوړې کولو لپاره لاس پرې کېږدي!!

- ګمان مه کوئ چې د معبد په تزئين او سينګارولو کې تاسو يوازې يئ، د نړۍ ډېرو ټګمارانو له معبد نه ښايسته او غولوونکی دام جوړ کړی، پرون ئې د يوه مصلح، داعي او ناجي مقابله کړې، چې هغه تللی يا وژل شوی او په همدې سره ئې په ولس کې محبوبيت زيات شوی، همدغه د ده پروني دښمنان راپورته شوي، د ده پر قبر ئې زيارتونه جوړکړي، د ده په نامه ئې خلك غولولي، شکرانې او صدقې ئې ترلاسه کړې، پنځه ئې پر زيارت مصرف کړې او پنځه نوي ئې په خپل جيب کې اچولې، د زيارت دروازې، قبې او کړۍ ئې له سرو زرو جوړې کړې، ښه زيب او

زينت ئې ورکړی، چې هيبت ئې زيات شي او عوام پرې په آسانۍ وغولوي!! په اسلامي هېوادونو کې هم داسې خلك ډېر زيات دي چې قبر ئې دکان دی او زيارتونه ئې دام، پر قبرونو ئې داسې سترې سترې بنګلې جوړې کړې چې نه ستاسو سپينه مانۍ ورسره مقايسه کېدی شي او نه واتيکان!! او آيا پوهېږئ چې دا زيارتونه ئې د هغه چا پر قبر جوړ کړي چې هغه په خپل ژوند کې تر يوې لوښتې لوړ قبرونه ړنګول او د قبرونو پر سر جنډې ئې نسکورولې!!

• هر عقلمن انسان په دې پوهېږي چې د معبد د سينګارولو لپاره سره او سپين زر کارول او مجاور ته ئې د نفيس ټوکر جامې جوړول او قيمتي ډبرې ئې په سينه بند او ملابند کې کارول يوازې د ټګمارو مذهبي مشرانو کار کېدی شي، په اسلام کې نه خاصه مذهبي طبقه شته، نه ئې خاص امتيازات، نه ئې خاصه تبعيضي او امتيازي جامه، نه ئې په قربانيو او صدقاتو کې خاصه برخه، اسلام مونږ ته وايي ټوله ځمکه مسجد دی، په هر ځای کې د الله تعالی عبادت کولی شئ، امام په خپله غوره کړئ، هغه امام مه نيسئ چې پر امامت اجوره غواړي، مسجد به مو ساده وي او له سينګارولو به ئې ډډه کوئ، د لمانځه پر مهال به امام له مقتديانو نه په لوړ ځای نه ودرېږي.

او دا همغه خبره ده چې د بايبل ليکونکي سهواً ليکلې وه: د قربانۍ ځای له خاورو جوړ کړئ، که ډبره کاروئ نو مه ئې تراشئ، تراشلې ډبرې له ما سره نه ښايي!! په معبد کې زينه هم مه جوړوئ، خو هغه د انجيل په دغې خبرې کې تحريف کړی او دا ئې پرې اضافه کړې: داسې نه چې له دغو زينو د پورته تلو په مهال مو عورت بربنډ نه شي...د بايبل ليکونکی دې ته نه دی تيار چې ووايي: زينې د دې لپاره مه جوړوئ چې د الله تعالی په وړاندې يو برابر ودرېږئ!!

• قرآن مونږ ته وايي چې له سرو او سپينو زرو بُت جوړول د سامري کار دی!! واقعاً چې د سرو زرو معبد او معبود جوړل د هغو ټګمارانو کار دی چې د سامري په څېر وي!! هيڅ واقعي خدای پالونکی به په دې راضي نه شي چې د الله تعالی په نامه دې له غولېدلو عوامو نه سره زر ترلاسه شي او هغه دې په داسې مواردو کې مصرف شي، واقعي الهي دين هغه دی چې خلکو ته وايي: د الله تعالی د بې وزلو

بندګانو مرسته وکړئ، شتمنۍ مو د خير په کارونو کې، د ورږو په مړولو کې، د بربنډو په پټولو کې ، د بيمارانو په تداوي کې او د مسکينانو په لاس نيوي کې ولګوئ، سره او سپين زر مه ذخيره کوئ، چا چې ذخيره کړل ځای ئې جهنم دی!!

• ای کاش د بايبل منونکي په دې پوه شي چې له هغو تصنعي او بې محتوی حرکاتو نه د انسان څومره کرکه کېږي چې ستاسو په معبد کې ئې ستاسو کاهن او کشيش ترسره کوي، کاش تاسو دغو حرکاتو ته يو ځل زمونږ په سترګه هم کتلي وی، کله چې انسان د دوی په معبد کې د کاهن او کشيش هغه حرکات ګوري چې د سپېڅلې مېز خوا ته په نخرو نخرو راځي، خاصې جامې ئې چې په ګنډل شوو ګلانو سينګار شوې اغوستې، د مېز مخې ته ودرېږي، د کتاب په وړاندې ګونډه کېږي، د سرو زرو په جام کې سپېڅلي شربت يا شراب څښي، خلك يو يو راځي، د ده په وړاندې ګونډه کېږي، دی د هغه په خوله کې يوه ټوټه سپېڅلې مړۍ ږدي او په همدې سره ګمان کوي چې خپل مراد ئې ترلاسه کړی او خدای ئې لمانځلی!! له دې صحنې نه د انسان څومره کرکه کېږي!! دا څښاك او خوراك له عوامو ترلاسه شوي، کله چې د دوی په لاس کې وو سپېڅلي نه وو، خو چې د معبد د مجاور لاس ته ورغلل مقدس شول!! دا کاهن او کشيش د دغو عوامو لخوا تغذيه کېږي، خو په معبد کې کشيش د دوی په خوله کې يوه مړۍ ږدي او همدا د هغه لويه پېرزوينه او احسان ګڼي!!

• قرآن د الله تعالی د عرش په هکله فرمايي چې وسعت او عظمت ئې هومره دی چې آسمانونه او ځمکه ئې احتوا کړې، خو بايبل وايي چې د خدای د عرش اوږدوالی ۱۲۵ او سور ئې ۷۵ سانتي دی، دا هم د يوه صندوق سرپوښ دی، د (رحمت تخت) په نامه ئې يادوي او ليکي چې خدای موسی ته وويل: بيا به زه هملته (درحمت له تخته او د عبادت د خېمې له منځه) ملاقات درسره کوم او د تخت پر سر د دوو فرشتو د مجسمو له منځه به خبرې درسره وکړم او بني اسرائيلو ته به اړينې لارښوونې وکړم.!!

• بايبل له دې وروسته ليکي چې خدای د هرراز مجسمو له جوړولو او د دوی په وړاندې د عبادت له کولو ممانعت کړی او فرمايلي ئې دي: بت مه جوړوئ او بتان

مه لمانځئ، مجسمه، د ډېرو ځلي او تراشلې ډبرې د لمانځنې لپاره مه جوړوئ...
خو دلته ئې خدای د دوو فرشتو د مجسمو تر منځ پر تخت ناست انځور کړی او د تثلیث او درې ګونو خدایانو عقېدې ته ئې عیني تجسم ورکړی.

بایبل د څراغ په اړه امر کوي چې تل به روښانه وي او بني اسرائیل په دې ګماري چې د زیتون غوړي به ورته راوړي، هیڅکله به ئې مړ کېدو ته نه پرېږدي...

د کاهن د جامو په اړه لیکي: خپل ورور هارون او زامن ئې ابیهو، العازار او ایتامار له نورو بني اسرائیلو بېل کړه او د کهانت مقام ورته ورکړه تر څو زما خدمت وکړي!! مخصوصې جامې ورته تیارې کړه، داسې چې هرڅوك ئې له جامو وپېژني چې دوی زما خدمت کوي، جامه به ئې ښایسته او د ده د مقدس کار سره وړ وي، هغو خلکو ته وظیفه ورکړه چې د ګنډلو په کار کې ځانګړی مهارت لري چې ده ته دا ښایسته او ځانګړې جامه جوړه کړي، جامه ئې عبارت ده له ایفود، ردا، په ګنډلو ګلانو ښایسته شوی کمیس، عمامه، ملابند، د هارون زامنو ته به هم دا جامې جوړېږي تر څو د کاهن په توګه زما خدمت وکړي، بیا د ایفود، سینه بند او نورو جامو تفصیلات بیانوي، په ټولو کې کافي مقدار سره زر، جواهرات او قیمتي ډبرې ضروري ګڼي... او ورپسې د کاهن په توګه د هارون او د ده د زامنو د ټاکنې په اړه لیکي: ... د معبد د دروازې په خوله کې هارون او زامنو ته ئې غسل ورکړه...دا جامې ورواغونده او د سرو زرو تاج ئې پر سر ورکېږده... بیا ئې پر سر د مسح غوړي ورتوې کړه... په دې توګه هارون او زامن ئې د کهانت د مقام لپاره سپېڅلي کړه !!! بیا سخوندر حلال کړه، په وینو ئې د قربانۍ د ځای ښکرونه سره کړه او پاتې وینې ئې پښو ته توې کړه... ځینې برخې ئې هملته او ځینې ئې بهر وسوځوه، بیا دې هارون او د ده زامن هم یو پسه حلال کړي او له وینو او وازګو او نورو برخو سره دې همداسې وکړي... دا د سوځولو قرباني د خدای ډېره خوښه ده!!! بیا یو بل پسه واخله چې هارون او زامن ئې لاس پرې کېږدي او حلال ئې کړي، په وینو ئې د هارون او د ده د زامنو د ښي غوږ پسته او د ښي لاس او ښۍ پښې بټه ګوته سره کړه...پاتې وینې د قربانۍ په ځای وشینده... له دغې وینې نه یوه برخه راواخله او د مسح له غوړو سره ئې ګډې کړه او پر هارون او زامنو ئې او د دوی پر

جامو ئې وشینده!!!په دې توګه به دوی او جامې ئې سپېځلې شي!!!او له ډېرو نورو مسخره خبرو نه وروسته لیکي: بني اسرائیل به تل د قربانۍ د پسه دا برخې یعني سینه او ورنونه خدای ته وړاندې کوي چې د کاهن په برخه شي!!

دلته څو خبرې د غور وړ دي:

- مذهبي مقام موروثي ګڼل شوی، د هارون په کورنۍ کې به له یوه نه بل ته په میراث پاتې کېږي!! او دا هغه څه دي چې په هیڅ عقلي معیار کې د منلو وړ نه دی او هر باشعوره انسان ترې کرکه کوي، مګر مذهبي مقام له عقېدې او عمل نه پرته په بل څه ترلاسه کېدی شي؟!! مګر دا د مال، ځمکې او دولت په څېر دی چې له پلاره اولاد ته په میراث پاتې شي؟!! آیا هغه مذهب چې مذهبي مقام یو موروثي توکی ګڼي په لته د وهلو وړ نه دی؟! په مسلمانانو کې هم د جهل او د اسلام له روح نه د بې خبرۍ په وجه د ټګمارو مذهبي مشرانو په لاس داسې مذهبي فرقې راپیدا شوې چې مذهبي او روحاني مقام موروثي توکی ګڼي!! ځینو خپل پیر ته دا حیثیت ورکړ او ځینو خپل امیر ته، چا د علي رضي الله عنه اولاد د امامت وارث وګاڼه، هغه هم نه ټول بلکې ځینې ئې او حتی په ماشومتوب او حتی په غیابت کې، هڅه ئې وکړه چې شمېر ئې دولسو ته ورسوي، د عیسی علیه السلام د دولسو حواریونو او د بني اسرائیلو د دولسو قبیلو له شمېر سره برابر، په دوولسم ئې امامت ختم کړ، یو ورك شوی ماشوم ئې د غیابت د دوران داسې امام وټاکو چې اوس تر عرش نه څو ګزه بر ناست دی او خدای د دوی او هغه تر منځ واسطه ده، په خپلو دعاګانو کې وایي خدایه! امام زمان له موږ راضي کړې!! خدایه!! د قیامت په ورځ مو د امام زمان په وړاندې شرمنده مه کړې!! همغسې لکه چې بایبل له عیسی علیه السلام نه خدای او د خدای ځای ناستی او د ګناهونو بخښونکی جوړ کړ!! عجیبه لا دا ده چې بایبل د موسی علیه السلام په ځای د هارون علیه السلام اولاد د موسی علیه السلام ځای ناستي او د مذهبي مقام وارث ګڼي او دوی د علي رضي الله عنه اولاد!! نه د پیغمبر علیه السلام د نورو لوڼو او زومانو اولاد په دې حق کې شریکوي او نه هغه چې د علي رضي الله عنه په شمول ټولو صحابه وو د پیغمبر علیه السلام د ځای ناستي په توګه وټاکلو او بیعت ئې ورسره وکړ!!

- بایبل په دې توګه یوه ځانګړې مفت خوره مذهبي فرقه له خاصو امتیازاتو سره رامنځ ته کړه، دا فرقه به له خلکو د الله تعالی په نامه صدقې او شکرانې ترلاسه کوي، د قربانۍ تر ټولو غوره او خوندوره برخه به دوی ته ورکول کېږي، جامې به ئې تر ټولو قیمتي، نفیسي او امتیازي وي، هیڅ کار به نه کوي، دوی او اولاد به ئې سپېڅلې انسانان ګڼل کېږي، نه په دې سبب چې عقیده او عمل ئې تر نورو ښه دی بلکې د دې لپاره چې په خاصې کورنۍ کې پیدا شوې او دا هم نه د دې لپاره چې د دې کورنۍ د غړو په رګونو کې ځانګړې وینه بهېږي بلکې د دې لپاره چې موسی علیه السلام د د دوی پر اجدادو د قربانۍ وینې شیندلې وې!!
- الله تعالی خو دا خوښوي چې د ده په وړاندې ټول خلك یو برابر اوږه په اوږه، له لوړ ټیټ او مخکې وروسته پرته، په یو رنګ ساده جامو کې ودرېږي، اسلام مونږ ته ویلي چې د لمانځه په وخت کې همداسې یو برابر او اوږه په اوږه ودرېږئ، مونږ ئې په دې ګمارلي یو چې په حج کې به یو رنګ جامې اغوندو، هر واقعي الهي دین به همداسې وي او تبعیض به حرام ګڼي.
- پوښتنه کوو: ولې به د بایبل دا مفت خوره ډله خاصه جامه لري، په داسې حال کې چې دا جامه نورو ورکړې؟!! آیا هغه ځوك غوره دی چې صدقه ورکوي او که هغه ځوك چې اخلي ئې؟ مونږ ته خو پیغمبر علیه السلام وایي برنی لاس تر لاندني لاس غوره دی!!
- بایبل وایي چې د قربانۍ تر ټولو خوندوره برخه به د خدای په نامه د کاهن وي!! که تاسو په بایبل کې لږ غور وکړئ نو وبه ګورئ چې د بایبل د لیکونکي له نظره تر ټولو مهمه او اساسي خبره همدا ده، وبه ګورئ چې وایي: د څارویو لومړي بچیان به د کاهن وي، د ځمکې لومړی فصل به د کاهن وي، د باغونو لومړۍ مېوه به د کاهن وي، له انګورو لومړي جوړ شوي شراب به د کاهن وي او ...!!
- د هارون علیه السلام او د ده د زامنو په غوږونو وینه موښل او جامې ئې په وینو ورلړلو سره هغوی سپېڅلي شوي!! حیران یو چې دا خبر د بایبل پلویان څنګه مني؟!! څنګه ئې عقل په دې قانع کېږي چې د وینو په لړلو سره ځوك د ناپاکېدو په ځای سپېڅلی کېږي؟!! قرآن د بایبل د دغې خندوونکې وینا د تردید لپاره په موجز

او قاطع الفاظو سره فرمايي:

$ tq ¹ $kŽæ ‹ $NŏŠ$(rãä6$ù ŽŏZ $kŽÏi ŏB9 ‹ $ÎÌÈè© `Ï /ã9 $g»Yùè_ šc ôÇØ$r

Nã9 $g»Röq ™ 7Ï°‹. ŠèÙ3Ø$r ìÏ$)Ø$(qÙ3ÈÔ&r $k]ÏB (qè=ä3ù $kÍ5qãã_ M7_r #Œfù

Nä3ZÏB 3“ qø)G9$#ã$Zƒ `Å»9r $dã$BŠ Ÿwr $gãqçé ©$A$Zƒ `9 ÇÌÏÈ brãã3ô? Nä3ªè9

ÇÌÐÈ šú üZÅ¡ós3ßJø9$# ÎÅ0r ŏB1‰d $B 4?ã ©$#(rç3Ġ3ÈÏ ŏB9 $d•¤ ™ 7Ï°‹.

الحج: ۳۶-۳۷

او د قربانۍ څاروي مو تاسو ته په شعائر الله کې شامل کړي، په دې کې ستاسو لپاره ښېګړې دي او د ولاړې په حالت کې ئې (د ذبحه کولو په وخت کې) د الله نوم پرې ياد کړئ، نو کله چې ئې اړخ پر ځمکه ولګېدو په خپله ئې هم وخورئ او پر قانع مسکين او غيرقانع سوال کوونکي ئې هم وخورئ، په دې توګه الله تاسو ته مسخر کړي تر څو شکر وکړئ، (د دوی په قرباني کولو سره) نه الله ته د دوی غوښې رسي او نه ئېويني، بلکې ستاسو تقوی وررسي، همداسې ئې ستاسو لپاره مسخر کړل ترڅو الله د هغې لارښوونې په وجه په لويي ياد کړئ چې ستاسو په برخه ئې کړه او نېکانو ته زېری ورکړه.

ګورئ چې قرآن د قربانۍ په اړه څومره مهمې لارښوونې کوي او موخه ئې څه ګڼي:

- د الله تعالی په نامه د څاروي حلالول او د ده په لار کې ئې قرباني کول په الله د ايمان او باور نښه ده.
- نه ئې ويني الله تعالی ته رسي او نه ئې غوښه، په خپله ئې وخورئ او پر مسکينانو ئې وخورئ، د الله تعالی برخه مسکين ته ورکړئ. داسې مه ګڼئ چې د قربانۍ وينې سپېڅلې دي او که څوك پرې ولړلی شو نو سپېڅلی او مقدس شو، د قرباني شوي څاروي نه وينه سپېڅلې ده نه غوښه، موخه ئې د چا تقديس نه بلکې خپل او پردي مسکين ته طعام ورکول دي.
- په دې قربانۍ سره په تاسو کې تقوی راپيدا کېږي، له حرص او بخل نه

خوندي کېږئ، الله تعالی ستاسو دغه تقوی او ځان ساتنه خوښوي.

بایبل د کلنۍ هدیې او د یوه بل هغه طلایي مکان له یادولو وروسته چې خوشبویه بوټي به په کې دودول کېږي، د معبد د هدیې یادونه په دې توګه کوي: خدای موسی ته وویل: هر کله چې بني اسرائیل شمېرې نو د شمېرلو په وخت کې دې هر بني اسرائیلي د خپل ځان له لوري هدیه ورکړي... تر څو د شمېرلو پر مهال بلا پرې نازله نه شي!! هر کس به نیم مثقال سره زر فدیه ورکوي... نه به شتمن تر دې زیات ورکوي او نه غریب تر دې لږ!!

اسلام د بایبل د دغې وینا په خلاف وایي: له شتمن نه واخله غریب ته ئې ورکړه، د اسلام له نظره غریب نه یوازې له هر راز مالي مکلفیت نه معاف دی بلکې د شتمنو په مال کې د ده ځانګړی حق دی، دولت په دې مکلف دی چې له شتمن نه به د غریب دا حق ترلاسه کوي او هغه ته به ئې سپاري!

بایبل په دې پسې د معبد د مسي حوض تفصیلات بیانوي، بیا د مسح کولو د سپېڅلو غوړیو د جوړولو طریقه، مواد او د هر یوه مقدار ټاکي، بیا د دودوونکو معطرو توکیو د جوړولو تفصیلات بیانوي، ورپسې د معبد د ټولو لوښو د جوړولو لپاره هغه تکړه صنعتګران معرفي کوي چې د بایبل خدای د همدې لپاره غوره کړي وو او ورپسې د سبت د ورځې په اړه لیکي چې دا د خدای سپېڅلې ورځ ده، په دې کې به هیڅ کار نه کوئ، د استراحت لپاره به ئې مختص کوئ!! او په همدې لړ کې لیکي چې کله موسی د سینا په غره کې وو خدای ورته هغه لوحې ورکړې چې په خپلو ګوتو ئې لس احکام په کې لیکلي وو!! خو د سینا په غره کې ئې ځنډ وکړ... خلك هارون ته راغلل چې پاڅه او مونږ ته خدای جوړ کړه چې زمونږ لارښوونه وکړي... هارون ورته وویل: د سرو زرو هغه ګاڼې ما ته راوړئ چې ستاسو د مېرمنو، لوڼو او زامنو په غوږونو کې دي، خلکو دا کار وکړ... هارون ټولې ویلې کړې، په یوه قالب کې ئې واچولې او سخوندر ئې ترې جوړ کړ، کله چې خلکو سخوندر ولید چیغې ئې کړې: اې بني اسرائیلو! دا ستاسو هغه خدای دی چې له مصره ئې راوایستئ!! هارون د دې صحنې په لیدو سره د سخوندر مخې ته د قربانۍ ځای هم جوړ کړ او وئې ویل: سبا د خدای لپاره جشن نیسو!! سبا خلك سهار

وختي پاڅېدل، د سخوندر په وړاندې ئې د سوځولو او سلامتۍ قرباني وړانده کړه، کښېنستل... ښه ډېر خوراك څښاك او د بې حیایۍ کارونه ئې وکړل... خدای موسی ته وویل: په تلوار لاندې ولاړ شه چې ستا قوم فاسد شوی... پرېږده چې د خپلې غصې اور پرې بل کړم... او ټول ووژنم... خو موسی وویل: خدایه! ولې پر خپل قوم دومره غصه یې؟ سوال کوم چې خپله غصه پرېږده او د خپل قوم له مجازاته تېر شه!! ... خپله هغه لوړه را په یاد کړه چې ابراهیم او اسحاق ته دې ویلې وو: په خپل ذات لوړه کوم چې ستاسو اولاد به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! ... نو له دې کبله خدای له خپل تصمیم نه تېر شو!! ... نو موسی له غره راکوز شو... او هغه دوه ډبرینې لوحې ئې په لاس کې وې چې په دواړو خواوو ئې (خدای په خپل لاس) لس احکام لیکلي وو... کله چې پنډغالي ته رانږدې شو، شور او ځوږ ئې ترغوږ شو... سترګې ئې پر طلایي سخوندر ولګېدې چې خلك ئې مخې ته په نڅا او خندا بوخت دي... داسې غصه شو چې لوحې ئې تر غره!! لاندې وغورځولې او ټوټې ټوټې شوې... بیا ئې طلایي سخوندر په اور کې ویلې کړ، وئې ټکاوو او د هغه دوړې ئې پر اوبو وشیندلې او دا اوبه ئې پر بني اسرائیلو وڅښلې!!! ... هارون ته ئې وویل: ولې دې له قوم سره دا جفا وکړه؟.. د پنډغالي په دروازه کې ودرېدو او غږ ئې کړ: څوك چې د خدای پلوي وي زما خوا ته دې راشي... د لاوي ټول ټبر د ده خوا ته راغونډ شو... ورته وئې ویل: خدای امر کوي چې توري ترملا وتړئ، د پنډغالي له یوه سره تر بل سره ولاړ شئ، خپل ورور، دوست او ګاونډی ووژنئ...لاویانو اطاعت وکړ او په دې ورځ درې زره اسرائیلیان ووژل شول... موسی لاویانو ته وویل: تاسو ثابته کړه چې د خدای د خدمت وړ یاست... نو خدای به تاسو ته برکت درکړي!!!... موسی خدای ته وویل: دې قوم لویه ګناه کړې، خو ته ئې وبخښه او یا خو زما نوم له خپل کتابه محوه کړه!! خدای ورته وویل: ستا نوم به ولې محوه کوم... چا چې ګناه کړې هغه ته سزا ورکوم...خدای د هغه بت د لمانځنې لامله پربني اسرائیلو لویه بلا نازله کړه چې هارون جوړ کړی وو!! بیا خدای موسی ته وفرمایل: دا قوم هغې سیمې ته بوځه چې شات او شیدې په کې بهېږي!!! خو زه به په دې سفر کې ستاسو په منځ کې نه وم، ځکه چې سرکښ یئ... ممکن په لارې

کې مو هلاك کړم!! که يوه شېبه ستاسو په منځ کې پاتې شم نو تاسو حتماً وژنم... تر څو چې ستاسو په اړه وروستۍ پرېکړه کوم هر ډول ګانې او جواهرات له ځانه لرې کړئ...)

که څه هم د دې وينا جمله جمله غلطه ده او هر عاقل انسان ئې په غلطۍ پوهېږي، خو د بايبل د هغو منونکو لپاره چې دا کتاب ئې له غور نه پرته منلی او هره وينا ئې ورته مقدس برېښي، څو وضاحتونه ضروري ګڼو:

- آيا ستاسو عقل دا خبره مني چې الله تعالی به د معبد په جوړولو کې د سرو او سپينو زرو او قيمتي ډبر د کارولو امر کړی وي؟!! آيا د خدای له يوه مسکين او فقير بنده سره چې له لوږې او بيمارۍ مري، مرسته به غوره وي که د معبد د تزئين او ښکلا لپاره بې درېغه مصرف؟!! که دا تاسو ته پرېښودی شي نو ستاسو پرېکړه به څه وي، کوم ته به ترجيح ورکوئ؟!!
- آيا ستاسو عقل دا مني چې خدای ستومانه کېږي او اوومه ورځ ئې د دې لپاره د تعطيل او استراحت ورځ ټاکلې چې په دې ورځ ده هم له کاره لاس اخيستی او استراحت ئې کړی وو؟!! مونږ ته خو د اونۍ يوه ورځ د استراحت لپاره نه بلکې د يوه اجتماعي عبادت لپاره ټاکل شوې، له دې نه خو په وضاحت سره معلومېږي چې تاسو ته هم يوه ورځ د اجتماعي عبادت لپاره غوره شوې وه!! انساني ټولنه خو دې ته زياته اړه ده، د يوه واقعي دين لارښوونه خو به حتماً په دې ارتباط وي، د کار او استراحت په اړه پرېکړه خو بايد انسان ته پرېښودی شي چې په خپله او د خپل مصلحت، ظروفو او شرايطو له مخې پرېکړه وکړي!!
- آيا الله تعالی زمونږ په څېر دی چې د څه ليکلو لپاره بايد قلم په لاس کې واخلي او په خپلو ګوتو څه وليکي؟!! د الله تعالی په اړه داسې وينا خو يوازې هغه څوك کولی شي چې نه ئې پېژني او په يوه کمزوري او محتاج انسان ئې قياسوي، راشئ د بايبل دا ضعيفه وينا د قرآن له جامع او کاملې وينا سره مقايسه کړئ چې فرمايي:

ÇÏÈ ãqãŠù `ä¼ç9 Aqà/ b&$®ø© Š#‘&#Œ ÿçãB&$JRÎ يس: ۸۲

يقيناً چې د ده کار له دې پرته بل څه نه دی چې کله د کوم څه اراده وکړي نو ورته

وايي: وشه، نو هغه (له ځنډه پرته ترسره) کېږي!!

- که په رښتيا دا د سرو زرو سخوندر ډوله بت او د هغه مخې ته د قربانۍ ځای هارون جوړ کړی وي، نو تر ټولو سخته سزا خو بايد ده ته ورکړی شوې وی!! دا څنګه موسی عليه السلام د نورو د وژلو امر کوي، هغه هم له پوښتنې او ګوېږنې پرته او د پنډغالي له يوه سره تر بله سره د ټولو د وژلو امر او هارون عليه السلام ته نه يوازې کومه سزا نه ورکوي بلکې دی او زامن ئې د معبد د ساتونکو او پالونکو په توګه پرېږدي؟!!! قرآن د بايبل دا وينا ردوي او فرمايي:

ŭ Ÿ‰è/ .`Ë ’Îqã Éó=z $J|¡ Ï ø A$% $yŸÅ& `»7Ò Î ¾ïÏ ßÏ ù% 4‹Ï ø› qã ì _‘ $Ý9r

Pö)‹Ï ß ù bÎ PÉ û øA% ï ø Î ŷç'è ï‹Å& Ä ûÎ ‹ {&r y#qä ß $’+ ø r Ó ž ãÏ ß •ö &Ó Ç ŭÉ ã&

Ÿ ö)‹Ï $ ì B ÓÍ ùè ø B Ÿr ä!%ãŏ $ š† Î óMÜ ô è Ÿù ÓÍ Rq è ó ø (r Ö%.r ’Îqã ã è Ò KŏÖ$

ãmö‚ |MR&r 7Ïtq‘ † Î $Yùå Š&r ÓÅ Ł r ’Í ö ÿ ô$ É‘ A$% ÇÎÈ ûüÏ Î»©9$

ÇÎÈ šú üÏ ç 9$ — الاعراف: ۱۵۰-۱۵۱

او کله چې موسی خپل قوم ته غصه ناك او اسفناك راوګرځېدو وئې ويل: له ما وروسته مو زما ډېر بد نيابت کړی، آيا د خپل رب په کار کې مو دومره تلوار وکړ؟ (داسې ژر مو د الله تعالی په ځای د بت عبادت پيل کړ؟) الواح ئې لرې وغورځولې او خپل ورور ئې تر سر ونيو او د ځان په لوري ئې راښکود، (ورور ئې) وويل: زما د مور بچيه! قوم کمزوری وګڼلم، نږدې وو ومې وژني، نو دښمنان مه راباندې ښادوه او د ظالم قوم له ډلې مې مه ګرځوه! وئې ويل: زما ربه! ما ته بخښنه وکړې او زما ورور ته هم او په خپل رحمت کې مو داخل کړې او ته خو يقيناً چې تر ټولو رحم کوونکو زيات رحم کوونکی يې.

- آيا ستاسو عقل او ايمان دا مني چې الله تعالی به داسې پرېکړه کړې وي چې يوه ډله به توري له تېکو راباسي او د پنډغالي له يوه پلوه به تر بل پلوه پورې

درومي او چې څوك مخې ته ورځي، كه ئې ورور وي، كه دوست، كه ګاونډی، نو وژني به ئې؟!! پرته له دې چې وګوري د سخوندر عبادت ئې كړی وو كه نه، د وژلو وړ دی كه نه؟ د عقل، عدل او دين تقاضا خو دا ده چې يوازې مجرم ته سزا وركړی شي او يوازې بت لمانځونكی مجازات شي!! كه دا د پټو سترګو وژنه وی نو ولې به له شپږو لكو نه يوازې درې زره وژل كېدل؟! په كار خو دا وه چې په داسې عام قتل كې د وژل شوو شمېر ډېر زيات وی، كه د بايبل دا خبره رښتيا وي چې درې زره وژل شوي نو بيا خو د دې معنی دا ده چې يوازې مجرمان وژل شوي. متأسفانه زمونږ ځينې مفسرين هم د دغو اسرائيلي رواياتو تر اغېز لاندې تللي او د بايبل دا غلطه او بې بنسټه وينا ئې د قرآن د دې مبارك آيت په تفسير كې راا خيستې:

¾ïiBö)ï 4 › qã A$% ôÏr ÇÎÈ br߉Gõ‹s? öNä3ª=yès9 b$%s)öàÿø9$#ur |=»tGÅ3ø9$# Ó›qãB $uZ÷?#uä øŒÎ)ur

Nä3¡ ;ã÷R& (Nà6çGÅ$#÷Ïp (Nä3¡ ;ã÷R& ÉOçFôJn=sß öNä3¯RÎ) ÉQöqs)»t

ÇÎÈ ÞOŠÏm§9$#Ü>#§qG9$#uqèd ¼çm¯RÎ) 4 öNà6ø‹n=tæ z>$tGsù öNà6Í¬Í‘$t/ y‰YÏã öNä3©9 ×Žöyz öNà6Ï9ºŒ

البقرة:۵۳- ۵۴

او هغه وخت چې موسی ته مو كتاب او فرقان وركړ ترڅو هدايت شئ. او كله چې موسی خپل قوم ته وويل: ای زما قومه! بې شكه چې د سخوندر په نيولو سره تاسو پر خپل ځان ظلم كړی، نو د خپل رب لور ته مخه او توبه وكړئ او (مشرك شوي) خپلوان مو ووژنئ، دا د خپل رب په نزد كې درته غوره دی، ستاسو توبه به قبوله كړي، بې شكه چې هغه ډېر مهربان توبه منونكی دی.

له مصر نه له وتلو او د آزادۍ له لاس ته راوړلو وروسته، بني اسرائيل يوه داسې لارښود كتاب ته اړ وو چې د دوی فردي او اجتماعي ژوند تنظيم كړي، الله ورته تورات ولېږو، چې هم ضروري احكام او قوانين پكې وو او هم د ښه او بد د پېژندو او د مفيد او مضر تر منځ د فرق كولو او تفكيك روښانه او ځرګند معيارونه، د همدغه كتاب په ترڅ كې دوی ته حكم وشو چې د سامري په متابعت او له سخوندر نه ځان ته په معبود جوړولو سره مو ستر ظلم او جفا كړې، د دې لوی

جرم د جبران لپاره باید په یوه ستر جهاد لاس پورې کړئ. ځینې ګناهونه داسې وي چې په یوازې توبې سره ئې الله تعالی نه بخښي، د توبې قبلېدل ئې شرائط او لوازم لري، د بني اسرائیلو دا ګناه دومره ستره وه چې د توبې قبلېدا ئې په دې مشروط شوې وه چې وسله به اخلي او د هغو کسانو په خلاف به جهاد اعلانوي چې د شرك لار ئې غوره کړه او سخوندر ئې ځان ته معبود کړ. له دې نه معلومېږي چې په ځینو حالاتو کې یوازې ګناه کوونکی نه بلکې د ګناه لیدونکی به هم کفاره ورکوي. د هغو بني اسرائیلو لپاره چې د سخوندر د لمانځنې مخنیوی ئې نه وو کړی دا کفاره وټاکلې شوه چې د مشرکانو په ضد به وسله وال جهاد پیل کوي. د دې مبارك آیت واضح او څرګنده معنی همدا ده، په نورو آیتونو سره هم د دې وضاحت شوی، لکه څنګه چې په بل آیت کې دې ته ورته الفاظ داسې راغلي: ولاتخرجون انفسکم من دیارکم (خپل ځانونه (یعني خپلوان مو) له خپلو کورونو مه شړئ) او ورپسې د دې تشریح داسې شوې: وتخرجون فریقاً منکم من دیارهم (او خپله یوه ډله له خپلو کورونو باسئ)، دا ښیي چې له فاقتلوا انفسکم نه مراد دا دی چې د خپل قوم همغه مشرك کسان ووژنئ. خو د بایبل د غلطۍ وینا تر اغېز لاندې ځینو د انفسکم نه مراد خپل ځان وژل اخیستی!! د بني اسرائیلو دا ګناه د هغو افغانانو ګناه ته ورته ده چې د روسانو په ضد له جهاد نه وروسته امریکائیانو ته تسلیم شول او پر خپل هېواد ئې د دوی سلطه او د دوی په لاس تپل شوي حکام ومنل. پرون ئې د خدای پالونکو مجاهدینو د ملګرتیا او د الله تعالی د بندګۍ دعوا کوله خو نن ئې د ډالرو د بت په وړاندې سر ټیټ کړی او د امریکایانو تر قومندې لاندې د خپل ولس په ضد جنګېږي!!

- آیا ستاسو عقل دا خبره مني چې موسی علیه السلام به په بني اسرائیلو له اېرو ډکې اوبه څښلې وي؟! ولې به ئې دا بېهوده او بې معنی کار کاوو او د دې ګټه څه وه او څه معنی ئې درلوده؟! قرآن د بایبل دا وینا ردوي او فرمایي چې بني اسرائیلو د سوځول شوي بت په اېرو لړلې اوبه نه وې څښلې بلکې د دې بت مینه ئې څښلې وه!!

{qãJ̈Ö'$ o§ä)Î Nà6 »Z•?#ä $B {räài ‘qÜ9$$Nà6 %qù $Zèù‘r Nä3)»V‹Ë $Rõ { & Œ)r

او چې کله مو ستاسو ژمنه درنه واخيسته او د طور غر مو ستاسو له پاسه رااوچت کړ، (او ومو ويل:) په هغه څه منګولې کلکې ولګوئ چې تاسو ته مو درکړی او غوږ شئ، وئې ويل: غوږ شوو خو سرغړونه کوو او د خپل کفر په سبب ئې سخوندر په زړونو کې ننه ايستی شو، ووايه: که تاسو مؤمنان ياست دا ايمان خو مو په ډېرو بدو شيانو ګماري!!

يعني دوی په داسې حالت کې له الله سره کړې ژمنې ماتې کړې چې د طور غر ئې د سر له پاسه وو، په همدغه وخت کې ئې په ژبه د منښې او اطاعت الفاظ وو خو په زړونو کې ئې د عصيان هوډ او اراده، له همدې تعهد نه وروسته ئې جعلي معبود غوره کړ، دوی ته ويل شوي: چې د کفر په سبب د سخوندر مينه ستاسو د زړه تل ته کوزه شوه، که ستاسو دا ټول ناوړه اعمال د کوم ايمان په حکم او د کومې عقيدې له مخې وي نو دا خو ډېر کرغېړن ايمان او بده عقيده ده چې په داسې بدو کارونو مو ګماري.

- آيا ستاسو ايمان دا اجازه درکوي چې د بايبل دا خبره ومنئ: موسی ووېل: خدايه! ولې پر خپل قوم دومره غصه يې؟ سوال کوم چې خپله غصه پرېږده او د خپل قوم له مجازاته تېر شه!! ... خپله هغه لوړه را په ياد کړه چې ابراهيم او اسحاق ته دې ويلي وو: په خپل ذات لوړه کوم چې ستاسو اولاد به د آسمان د ستورو په څېر بې شمېره کړم!! ... نو له دې کبله خدای له خپل تصميم نه تېر شو!! يعني دا چې خدای غصه وو، پرېکړه ئې دا وه چې بني اسرائيل هلاك کړي، خپله مخکني ژمنه ئې هېره وه... موسی عليه السلام خپله ژمنه ورپه ياد کړه نو ځکه له خپل تصميم نه منصرف شو!!
- آيا ستاسو عقل دا خبره مني چې الله تعالی به په خپلې وينا کې دومره مبالغه کړې وي او ويلي به ئې وي: دا قوم هغې سيمې ته بوځه چې شات او شيدې په کې

بهېږي!!! شمېر به ئې د آسمان د ستورو په اندازه کړم!!

- قرآن فرمايي چې دا بت هارون نه بلکې سامري جوړ کړ:

[illegible]

طه: ۸۵-۹۸

وئې فرمايل: يقيناً چې له تا وروسته مو ستا قوم په آزمېښت کې واچاوو او سامري دوکه او بې لارې کړل، نو موسی خپل قوم ته غصه ناك او افسوس ناك ستون شو،

وئې ویل: اې زما قومه! آیا الله د غوره وعدو ژمنه نه وه درسره کړې، آیا (د وعدې دا) موده درباندې اوږده شوه، یا ومو غوښتل چې د خپل رب غضب درباندې راپرېوځي، نو ځکه مو زما له وعدې تخلف وکړ، وئې ویل: مونږ په خپلې خوښې او واك سره ستا له وعدې څخه نه یو په شا شوي، خو د هغه قوم د ګاڼو پېټي راپه شا شول، نو ومو غورځول او سامري هم وغورځول، نو سخوندر ته ورته مجسمه ئې ورته راوایسته چې رمباړه ئې وه او وئې ویل: دا ستاسو او د موسی معبود دی او (حق خبره ئې) هېره شوه، آیا دې ته ئې نه کتل چې هیڅ خبره نه ورګرځوي (د خبرې ځواب نه شي ورکولی) او نه دوی ته د کومې ګټې واك لري او نه د څه تاوان، او یقیناً چې هارون تر دې د مخه ورته ویلي وو: اې زما قومه! یقیناً چې په دې سره وآزمویل شوئ او ستاسو رب خو له شکه پرته هماغه رحمن رب دی، نو زما متابعت وکړئ او زما د امر اطاعت وکړئ، وئې ویل: تر هغه به ئې تل اعتکاف کوو چې موسی راوګرځي، وئې ویل: اې هارونه! څه شي له دې منع کړې چې دوی دې بې لارې ومونډل او زما اطاعت دې ونه کړ؟! آیا زما له امره دې سرغړاوی وکړ؟ وئې ویل: اې زما د مور بچیه! تر ږیرې او تر سر مې مه نیسه، زه له دې ووېرېدم چې ته به (راته) ووایې: په بني اسرائیلو کې دې تفرقه راولاړه کړه او زما د وینا خیال دې ونه کړ، وئې ویل: اې سامري! ستا څه حال وو؟ وئې ویل: هغه څه مې ترسترګو شول چې د نورو ترسترګو نه شول، نو د پیغمبر له آثارو مې یو موټ ترلاسه کړل، بیا مې وغورځول، نفس مې همدا راته ښایسته کړ، وئې ویل: نو درومه او ستا لپاره به د دنیا په ژوند کې دا ویل وي چې: لاس مه راوړئ او تا ته دا سې نېټه ټاکل شوې چې ترې شا ته کېدا دې نه شته او خپل هغه معبود ته دې وګوره چې پرمخې ئې پرې (خوا ته) پرېوتی وې، خامخا به ئې وسوځوو، بیا به ئې د ایرو په څېر په سیند کې وشیندو، خبره دا ده بله نه ده چې ستاسو معبود هغه الله دی چې له ده پرته بل معبود نه شته، علماً ئې په هرڅه احتوی کړې.

ګورئ چې قرآن (طلایي بت) جوړول د (سامري) کار ګڼي، مونږ ته د ټولو طلایي معبودانو او معبدونو حقیقت بیانوي او لارښوونه راته کوي چې که چېرې تاسو ته

داسې معبد او معبود په نظر درشي چې له سرو او سپينو زرو جوړشوی نو پوه شئ چې د دې په جوړولو کې حتماً د کوم سامري لاس وو!! قرآن مونږ ته سامري او د هغه ځانګړتياوې داسې معرفي کوي: تر عامو خلکو ئې پوهه او بصيرت نسبتاً زيات دی، يعني شيخ او ملا دی، هم خلك ورته د پوه په سترګه ګوري او هم په خپله ځان تر نورو پوه ګڼي، د پيغمبر له لاربنوونو، شعارونو او علومو نه ئې هم څه برخه ترلاسه کړې، خو په نيمې لارې کې ئې ټول شا ته غورځولي، نفس دوکه کړی او د خلکو غولولو ته ئې هڅولی. يعني د شرك بنسټ د هغو ټګمارو مذهبي مشرانو په لاس ايښودل شوی چې د پيغمبر له آثارو او د دين له ويناوو ئې څه برخه درلوده، خو دا ئې شا ته غورځولي او د خلکو د دوکه کولو لپاره ئې ملا تړلې، د سرو زرو بت ئې ورته جوړ کړی، هغه هم په خپله د دوی له ګاڼو او پيسو او ورته ويلي ئې دي: دا ستاسو رب دی او په دې توګه ئې خلك د الله تعالی په ځای د (سخوندر) عبادت ته چمتو کړي!! ښايي بې مناسبته به نه وي چې د مطلب د مزيد توضيح لپاره يوه قصه رانقل کړم، له يوه دوست سره له ناګمان نومې سيمې نه پېښور ته راتلم، په لارې کې مې د جونګي بابا په نامه لوحه ترسترګو شوه، پوښتنه مې وکړه چې جونګی بابا څوك وو؟ مونږ خو د اوښ بچي ته جونګی وايو، هغه راته وويل: څو کاله مخکې دلته د سړك په غاړه يو مړی ومونډی شو، ناپېژاندو کسانو وژلی وو، کوچی وو اوښه ورسره وه، خوا ته ئې پر ځمکه چو وه، خلك راغونډ شول اوښه ئې ټومبله خو هغه له خپله ځايه نه خوځېده، په همدې حال کې چې د خلکو ګڼه ګونه زياتېده، يو ملنګ راغی، دا صحنه ئې ولېده او په يوې ګوښې کې ئې خپل څادر وغوړاوو او غږ ئې کړ: واچوئ د جونګي بابا په نامه، خدای مو وبخښه واچوئ د جونګي بابا په نامه!! مړی همدلته ښخ او هغه ملنګ ئې مجاور شو او ورو ورو زيارت پرې جوړ شو!! ډېر زيارتونه د جونګي بابا په څېر جوړ شوي!! ځينې ئې د ملنګانو په لاس او ځينې ئې د ملکانو او پاچايانو په لاس!! دواړو د خلکو د غولولو او شکولو لپاره دا کار کړی.

کله چې بني اسرائيل له مصر نه وتل، د لارې په اوږدو کې د داسې قوم خوا ته تېر شول چې بتان ئې درلودل، دوی هم له موسی عليه السلام نه وغوښتل چې

همداسې کوم بت ورته جوړ کړي، موسى عليه السلام سخت ورټل او دا ئې د يوه جاهل او ناپوه قوم غوښتنه وګڼله، سامري د قوم دا تلوسه او د ضعف نقطه درك کړه، منتظر وو چې په کوم مناسب فرصت کې ترې ګټه واخلي، پوه شو چې دا خلك تر سترګو کېدونکی خدای غواړي، د ولس جاهلانه تلوسې او د موسی عليه السلام موقت غيابت دا موقع په لاس ورکړه، په بېړه پاڅېدو، خلکو ته ئې وويل: بايد د نورو قومونو په څېر د دعا او عبادت پر مهال د خدای انځور زمونږ مخې ته ولاړ وي، سخوندر د قوت نښه ده، د خدای قدرت او ځواکمني بايد د سخوندر په بڼه کې انځور کړو، که تاسو خدای منئ نو خپلې ګڼې راوړئ، دوی ته ئې د سخوندر داسې مجسمه جوړه کړه چې کله کله به رمباړه ترې پورته کېده، قوم ته ئې وويل: دا همغه خدای دی چې تاسو ئې له مصره وايستئ!! د ګڼو له غونډولو معلومېږي چې ښايي په دې کار کې د ښځو ونډه تر نارينه وو زياته وه!!

- قرآن د دې قصې په ترڅ کې مونږ ته وايي: جاهل قومونه ډېر ژر د ټګمارو او دوکه مارو مذهبي مشرانو په لومو کې ښکار شي، دين پلورونکي ئې د دين په نامه دوکه کړي، سامري ئې مذهبي مشر شي او د سرو زرو سخوندر ئې معبود! د خدای په ځای ئې د سخوندر په وړاندې سر ټيټولو ته چمتو کړي، هم ايمان ترې واخلي او هم ئې شتمنۍ، د سرو زرو بت ورته جوړ کړي خو له دوی د اخيستل شوو سرو زرو له يوې وړې برخې!!
- عجيبه دا ده چې بايبل دلته ويلي چې خدای بني اسرائيلو ته په خپل اخطار کې وويل: که يوه شېبه ستاسو په منځ کې پاتې شم نو تاسو حتماً وژنم، خو له دې نه څو سطره وروسته ليکي: خدای ژمنه وکړه چې له خپل قوم سره به پاتې کېږي!! بايبل تل خپل خدای همداسې معرفي کوي چې نن يوه خبره کوي او سبا بله، اوس يوه ژمنه کوي او څو شېبې وروسته له خپلې ژمنې په شا کېږي او د خپلې مخکنۍ ژمنې خلاف عمل کوي!! او تر دې ئې هم عجيبه خبره دا چې مخکې ئې په لسهاوو ځله ليکلي چې خدای خلکو ته ځان ښودلی خو دلته ليکي: خدای د موسی د دې غوښتنې په ځواب کې چې ما ته خپل ځان وښيه، وفرمايل: زه به خپل جلال ستا مخې ته تېر کړم، خپل نوم به هم په جګ غږ ياد کړم... خو نه پرېږدم چې زما څېره

وګورې، ځکه چې انسان نه شي کولی ما وګوري او ژوندی پاتې شي!!!نو پاځه او پر دې ډبرې زما خوا ته ودرېږه، کله چې زما جلال تېرېږي نو تا به د دې ډبرې په سوري کې کښېنوم او په خپل لاس به دې پټ کړم، ترڅو له دې ځایه تېر شم، بیا به خپل لاس لرې کړم چې شا مې وګورې!!

- سل حیف او افسوس د هغه چا په عقل چې داسې مسخره، متناقضې او یوه د بلې ضد خبرې مني!!! خدای ئې خوا ته ولاړ دی، خدای ئې مخې ته تېرېږي، خدای لاس پرې ایښی، د خدای شا ګوري او که ئې وګوري نو مري، خو نه مړ شو او نه ئې د هغه له خولې د هغه نوم واورېدو او قصه تمامه شوه!!
- بایبل له دې وروسته لیکي: خدای موسی ته وفرمایل: زه خدای یم، مهربان خدای، ډېر وروسته غصه کېدونکی خدای، امین خدای چې په زرهاوو کسانو پېرزوینه کوم او خطا، عصیان او ګناه بخښم، خو ګناه بې سزا نه پرېږدم، د پلرونو د ګناه انتقام د دوی له زامنو تر څلورم پوښته اخلم!!! دا ئې هم د بایبل خدای چې هم هره ګناه بخښي او هم هېڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي!! یوازې ګناهګار ته سزا نه ورکوي بلکې د ده له څلورم پوښته هم غچ اخلي!! او دا ټول په داسې حال کې چې ژر غصه کېدونکی هم نه دی!! زمونږ سر خو په داسې خبرو نه خلاصېږي!! د ګناه د بخښلو معنی خو دا ده چې سزا ئې معاف شي، د عدل، رحمت او پېرزوینې تقاضا خو دا ده چې که سزا ورکول کېږي نو یوازې مجرم ته ورکړی شي!!

بایبل له دې وروسته یو ځل بیا د معبد په هکله ډېر مفصل بحث کوي او ټولې خبرې ئې د مخکنیو خبرو تکرار دی، د همدې تکراري بحث په ترځ کې دا سرلیك علاوه کوي:

څومره سره او سپین زر او نور فلزات په معبد مصرف شول؟

تر دې سرلیك لاندې بایبل لیکي: (... بني اسرائیلو زر کیلو ګرامه سره زر هدیه کړل، چې ټول د معبد په جوړولو کې مصرف شول، د مصرف شوو سپینو زرو مقدار نږدې درې زره څلور سوه دېرش کیلو وو، چې له **۲۰۳۵۵۰** نفرو څخه چې عمر ئې له شلو کلونو لوړ وو، راغونډ شوي وو، هر یوه شپږ ګرامه هدیه کړي وو، بني

اسرائیلو دوه زره څلور سوه شل کیلو مس هدیه کړل چې د معبد په ستنو او نورو لوازمو مصرف شول!!

او دا بحث په دې وینا پای ته رسوي چې: موسی معبد جوړ کړ... وریځو خیمه وپوښله، داسې چې موسی ونتوانېدو خیمې ته ننوځي... له دې وروسته کله چې به وریځې د خېمې له سره لوړې شوې نو بني اسرائیلو به خپل سفر پیل کړ او تر څو چې به وریځې وې دوی به په خپل ځای تم وو...د ورځې پر مهال به پر خېمې وریځې غوړېدلې وې او د شپې به په وریځو کې اور راڅرګند شو، داسې چې قوم به هغه لیدلی شو، په دې توګه به وریځو د سفر په دوران کې د بني اسرائیلو لارښوونه کوله!!!

د بایبل دوهم کتاب همدلته پای ته رسي!!

لاویان

دا د زوړ بايبل درېيم كتاب دی، ځينې ئې (د كاهنانو لارښود كتاب) نوموي، د لاويانو د قبيلې او د دوی د مذهبي دندو په اړه بحث كوي، د بني اسرائيلو ټول كاهنان له دغې قبيلې څخه دي، بايبل وايي چې دا كتاب موسى عليه السلام د صحرايي سفر په دوران كې ليكلی... اووه لومړي فصلونه ئې د كاهنانو او خلكو د ګناهونو اړوند قربانۍ په هكله ليكل شوي او پاتې ئې د پاك او ناپاك خوراك، د سبت د ورځې درناوی او د سم او ناسم كړو وړو مربوط مقررات څېړي... په دې كتاب كې خدای له خپل قوم سره ژمنه كوي چې تل به د دوی په منځ كې وي او له دوی سره به يو ځای په لار درومي، ستاسو خدای به وم او تاسو به زما قوم وئ!!!

دا د دې كتاب په هكله د بايبل مقدمه وه چې په كار ده د ځينو برخو په اړه ئې لږ بحث وكړو:

لاويان د موسى عليه السلام قبيله ده، د بني اسرائيلو نورو قبيلو دوی د موسى عليه السلام د ځای ناستو په توګه منلي او د مذهبي مشرتابه دنده ئې د دوی موروثي حق ګڼلی او دا هغه څه دي چې ټول جاهل قومونه ئې له خپلو سياسي، مذهبي او اجتماعي مشرانو سره كوي، هم د پاچا او ملك زوی د ده ځای ناستی ګڼي، هم د قائد زوی او هم د پير زوی، ځای ناستی ئې د خپل پلار مقام او منزلت د اهليت او خپلو وړتياوو له مخې نه بلكې د وراثت له مخې ترلاسه كوي، نه يوازې كورنۍ ئې د امتيازاتو مستحق ګڼي بلكې قبيله ئې هم د امتيازاتو وړ او تر نورو لوړ ګڼي، كه بني اسرائيلو دا د مذهبي مشرتابه امتياز لاويانو او د هارون عليه

السلام اولاد ته ورکړ، په مسلمانانو کې یوې مذهبي فرقې دا امتیاز ساداتو او د علي رضي الله عنه اولاد ته ورکړ، هغوی وايي: کاهن باید د لاویانو له قبیلې څخه وي او دوی وايي مذهبي مرجع باید له ساداتو څخه وي او امام د علي رضي الله عنه له اولاد څخه، هغوی هم خپلو مذهبي مشرانو ته ځانګړې جامه جوړه کړه چې له نورو توپیر لري او دوی هم ، هغوی هم صدقې لاویانو ته ورکوي او دوی ئې هم خپلو مراجعو ته!! دا په داسې حال کې چې د پیغمبر علیه السلام له رحلته وروسته د ده په لاس روزل شوو صحابه وو د ده د خپلوانو په ځای د ده یو ډېر خوږ او نږدې ملګری، ابوبکر رضي الله عنه غوره کړ او د ابوبکر رضي الله عنه له وفاته وروسته ئې د ده د زوی یا نورو خپلوانو په ځای د پیغمبر علیه السلام یو بل نږدې ملګری عمر رضي الله عنه انتخاب کړ او په دې توګه ئې وښوده چې د اسلام له نظره نه امارت او قیادت موروثي توکی دی او نه داسې سپېڅلې او تر نورو غوره قبیله مني چې مذهبي مقام به د دوی تر منځ له پلاره زوی ته په میراث رسي، د قیادت انتخاب ئې د خلکو دنده وګڼله او معنوي مقام ئې د انسان په عقیدې او عمل پورې مربوط وګڼو او دې جاهلانه او ظالمانه دود دستور ته ئې لته ورکړه چې سیاسي، مذهبي او معنوي مقام په موروثي توګه له یوه بل ته انتقال شي او یوه قبیله په دې دلیل تر نورو غوره او سپېڅلې وګڼلی شي چې لومړی قاید او زعیم په دوی کې راولاړ شوی!! پیغمبر علیه السلام په خپلې کورنۍ د صدقاتو او زکات اخیستل هم منع کړل او دا ئې د دوی لپاره حرام وګڼل او په دې توګه ئې په مسلمانانو کې د لاویانو په څېر د یوې ستانې قبیلې د راپیدا کېدو مخه ونیوله!!

د دې کتاب لومړی برخه د قربانۍ ځرنګوالي ته ځانګړې شوې، په سر کې د سوځېدونکې قربانۍ په اړه بحث کوي او وايي چې د قربانۍ د څاروي کومې برخې باید وسوځولی شي، کومې ئې کاهن ته ورکړی شي، وینې ئې څنګه د قربانۍ د ځای په ستنو وشیندلی شي، د دې بحث مطالب نه یوازې مخکې څو ځله تکرار شوي بلکې له دې وروسته هم راځي، د بایبل لیکونکي ته دا بحث ډېر په زړه پورې او مهم دی، په دوه درې ځلې ئې زړه نه سړېږي، ورپسې د اوړو قرباني څېړي او لیکي چې د غلو دانو کومې برخې به څومره څومره او په څه بڼې کې کاهن ته

ورکوئ، بیا د سلامتۍ قرباني، د ګناه قرباني او د جبران قرباني څېړي، د جبران قرباني هغې قرباني ته وايي چې د اشتباهاتو په عوض کې باید وړاندې شي، د ټولو قربانیو یوه برخه سوځول کېږي او همدا د خدای برخه ګڼي، خو دا برخه وازګې، کولمې او دې ته ورته برخې دي، خو خوندوره برخه ئې چې سینه او ورنونه دي، دا د کاهن برخه ده او هغه ته به سپارل کېږي!! او کاهن به د دې په مقابل کې د خدای په وړاندې د ده شفاعت کوي او ګناه به ئې بخښل کېږي!! ورپسې د دغو قربانیو عجیب عجیب مقررات بیانوي او یو ځل بیا د هارون او د ده د اولاد د تقدیس د هغو مراسمو تفصیلات مکرراً بیانوي چې مخکې ئې پرې تفصیلي بحث کړی وو!! د دې بحث ټولې خبرې هومره بېهوده او د خندا وړ دي چې که د لوستونکو د بې ځایه سرخوږي وېره راسره نه وی نو ما به له نقد نه پرته ټولې رانقل کړې وې.

حرام او حلال شیان

په دې اړه لیکي: د وچې هغه حیوانات درته حلال دي چې شخوند وهي او نوك ئې یو نه بلکې په منځ کې بېل وي، اوښ، سوی او کوني کبر حرام دي، ځکه شخوند وهي خو نوك ئې په منځ کې بېل نه دی او خوګ حرام دی چې که څه هم نوك ئې بېل دی خو شخوند نه وهي... د اوبو له ژوو هغه درته حلال دي چې پَرې او په پوستکي فلس لري (د ماهي په څېر وي) له دې پرته نور ئې درته حرام دي... له مرغانو څخه به دا نه خورئ: کونګ، باز، شاهین، عقاب، باشه، ټپوس، کاغ، شترمرغ، دریایي مارغه، لکلك، ماهي خوړونکی مارغه، هدهد، آسمان څکالی. وزر لرونکې خزندې به نه خوړل کېږي مګر هغه چې ټوپ وهي، یعني ملخ او مختلف ډولونه ئې،... څوك چې د دغو حیواناتو لاش ته لاس وروړي تر ماښامه به نجس ګڼل کېږي...پر ځمکه ښوېدونکي حیوانات که پښې ولري که نه، حرام دي،

ګورئ چې بایبل هر څه حرام ګڼي مګر هغه چې نومونه او ځانګړتیاوې ئې په ګوته کوي، خو قرآن هر څه حلال ګڼي مګر هغه چې نوم ئې اخلي او ځانګړتیاوې ئې بیانوي، د بایبل له نظره اصل د اشیاوو حرمت دی مګر هغه څه چې بایبل حلال کړي

خو د قرآن له نظره اصل د اشیاوو حلال والی دی مګر هغه څه چې الله تعالی حرام کړي، د اشیاوو د حل او حرمت په اړه د دې دواړو دریځونو ترمنځ ډېر ژور او بنیادي توپیر شته، بایبل د حرامو شمېر زیات کړی او قرآن د حلالو شمېر، بایبل خپل پلویان له کړاوونو سره مخامخ کړي او بې ځایه بندیزونه پرې لګوي، خو قرآن د انسانانو ستونزه حل کړې، بایبل د حلال او حرام پرېکړه له کوم منطقي او معقول دلیل پرته کوي، خو قرآن هغه څه حرام ګڼي چې انسان ته تاوان رسوي او هغه څه حلال ګڼي چې ګټه ئې تر تاوان زیاته وي.

قرآن فرمایي:

Ÿϑ̄Ρ4 =ãƒ$B ωÎ) É»yèΡF{$# èπyϑŠÍκ5 Νä3s9 ôM¯=Ïmé& 4 ŠqàÉ)ãèø9$$Î/ (#θèù÷ρr& (#þθãΨtΒ#u šÏ%©!$# $pκš‰r'¯≈tƒ

ÇÊÈ ß‰ƒÌãƒ $tΒ ãΝä3øts† ©!$# ¨βÎ) 3 îΠããm öΝçFΡr&uρ Ïø‹¢Á9$# ’Ìj?ÏtèΧ uŽöxî — المائدة: ۱

ای مؤمنانو! په تړونونو وفا وکړئ، څرېدونکي بوده درته حلال کړی شوي، مګر هغه چې دربانديې ولوستی شي، خو حلال نه ګڼونکي د ښکار کله چې په احرام کې وئ، بې شکه چې الله همغسې حکم کوي چې غواړي ئې.

په دې مبارك آیت کې درې اساسي خبرې راغلې:

- په خپلو ژمنو او تړونونو وفا وکړئ، که دا له الله سره وي او که په خپلو منځونو کې، که د مسلمان او مسلمان تر منځ وي او که د مسلمان او نامسلمان تر منځ. په لږ دقت سره په دې پوهېدی شو چې دیانت په دوو خبرو کې راخلاصه کېږي: خپلو تعهداتو او ژمنو ته التزام او د حلال او حرام مراعات، دا مبارك آیت دغو دوو اساسي خبرو ته ګوته نیسي، په خپلو تعهداتو وفا کول په حقیقت کې د دیانت بل نوم دی، څوك چې خپلو ژمنو ته وفادار نه وي هغه هېڅ دین نلري، لکه چې پیغمبر علیه السلام فرمایي: لا دین لمن لاعهد له.
- ټول څرېدونکي حیوانات، که دا د کور څاروي وي او که د صحرا څرېدونکي حیوانات، درته حلال دي، مګر هغه چې الله تعالی له دې حکمه مستثنی کړي. د آیت دغه برخه څو لارښوونې لري:

۱. یوازې د هغو حیواناتو غوښه انسان ته حلاله کړی شوې چې څارویو ته ورته وي، واښه او دانه خوري. په آیت کې د (صید: ښکار) له ذکر نه معلومېږي چې په بهیمة الانعام کې ټول هغه حیوانات شامل دي چې څارویو ته ورته وي، یعني د هغو حیواناتو غوښه هم حلاله ده چې صحرائي دي، په کور کې د څارویو په څیر نه ساتل کېږي، خو څارویو ته ورته وي.

۲. له دې نه معلومېږي چې د هغو حیواناتو غوښه حلاله نه ده چې څارویو ته ورته نه وي او د واښو په ځای غوښه خوري.

۳. دغه حکم ته په پام سره پیغمبر علیه السلام د هر داړې لرونکي ځناور او د هر منګولې لرونکي ښکاري مرغه له غوښې نه ممانعت کړی:

عن بن عباس قال نهى رسول الله صلى الله عليه وسلم عن كل ذي ناب وعن كل ذي مخلب من الطير.

• دا الهي احکام دي، الله دا پرېکړه کړې چې په ژمنو به وفا کوئ او د څرېدونکو حیواناتو غوښه خوړلی شئ مګر هغه چې الله تعالی ترې مستثنی کړي.

دا چې په اسلامي شریعت کې ولې د ځینو حیواناتو غوښه تحریم شوې، آیا دلیل ئې دا دی چې د دغو حیواناتو غوښه انسان ته له صحي پلوه تاوان لري؟ او که په تحریم کې ئې کوم بل غرض او حکمت په پام کې نیول شوی؟ د بقرې د سورې په ۲۱۹ آیت کې تاسو ګورئ چې د (اثم: ګناه) په مقابل کې د (منفعت :ګټې) ذکر شوی، له دې نه په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې د حلال او حرام د ټاکلو په اړه دا اصل په پام کې نیول شوی چې څه انسان ته ګټه لري او څه تاوان، هر څه چې انسان ته ئې تاوان تر ګټې زیات وي، الله تعالی هغه حرام کړی او هر څه چې ګټه ئې تر تاوانه زیاته وي هغه ئې حلال کړي. انسان ته د غوښه خوړونکو حیواناتو او مرغانو د غوښې خوراك چې کوم کوم تاوانونه او ضررونه لري، په دې باندې انسان هلته په دقیقه توګه پوهېدی شي چې هم د دغو غوښو د ترکیب او خاصیت په هکله کامل معلومات ترلاسه کړي او هم ئې په انسان باندې له اغیز نه پوره خبر شي، د علمي تحقیقاتو په ترڅ کې خو تر ډېره حده دا خبره معلومه شوې چې د دغو حیواناتو غوښه له صحي پلوه انسان ته ضررونه لري، یو مثال ئې د بیزو غوښه ده چې وایي د

ایډز بیماري د دغې غوښې له خوړلو څخه له بیزو نه انسان ته منتقل شوې، اما له روحي پلوه ئې په ټولو اضرارو پوهېدل انسان ته مقدور نه ده، د موضوع دا اړخ په لابراتوار کې نه شي معلومېدی، دا به د تجاربو له مخې معلومېږي، تراوسه انسانانو په دې هکله هېڅنه دي کړي، د دې زحمت ئېنه دی ایستلی چې وګوري کوم څه له روحي پلوه انسان ته تاوان لري او کوم څه ګټه، دومره ویلی شو چې هر خوراك د انسان په مزاج او روحیې ځانګړی اغیز لري، ځینې د انسان یوه غریزه پاروي او ځینې ئې بله، ځینې د نشاط او تحرك باعث شي او ځینې د کسالت او خمود، د داړونکو مرغانو او حیواناتو په غوښه کې د داړلو او شیرلو خاصیت شته، د دوی د غوښې په خوراك سره دغه خصلت په انسان کې راپیدا کېږي او وده کوي او دا معلومه ده چې که په انسان کې د دغو ځناورو دا خصلت راپیدا شي څومره خطرناك عواقب وربانديې مرتب کېدی شي، که په وسلو د مجهز انسان له زړه نه ترحم او عاطفه وایستی شي او ځای ئې د داړونکو او درنده ځناورو دغه خصلت ته خالي شي، په ځمکې کې به څومره تباهي خوره کړي؟!! ځناور خو یوازې د خپل ضرورت په اندازه داړل او شیرل کوي، چې موړ شي له داړلو او شیرلو لاس واخلي، خو انسان بیا په دې حد کې توقف نه کوي، هغه د غچ، انتقام، قهر او غصې او پر نورو د خپلې لویې او برلاسي تپلو جذبات هم لري، که دا د شیرلو او داړلو خصلت هم له دغو ځناورو نه ترلاسه کړي، پایله به ئې څه وي؟ دغه ستر مصلحت او حکمت ته په پام سره د دغو غوښه تحریم شوې.

لکه څنګه چې بایبل د حرامو حیواناتو شمېر زیات کړی، په زړو ادیانو او مذاهبو کې ځینې داسې دي چې یا د غوښې خوراك ناسم او ناروا کار ګڼي او یا خو هغه د روحي او معنوي ارتقاء مانع بولي او اوس داسې ډلې راپیدا شوې چې وایي انسان باید یوازې د حبوباتو، نباتاتو او مېوو په خوړلو اکتفاء وکړي او د غوښې له خوړلو ځان وساتي، له دوی نه ځینې د حیوان ذبح کول د ترحم او عاطفې خلاف کار ګڼي او ځینې ئې د غوښې خوراك د انسان روغتیا او سلامتیا ته مضر شمېري. په دې هکله څو خبرو ته ستاسو پام رااړم:

§ هر هغه مذهب چې حلال شیان تحریم کړي او د انسان روغتیا او سلامتیا ته

ئې مضر او د ده د معنوي ارتقاء په وړاندې ئې خنډ وګڼي، هغه غلط او د اسلام له دائرې وتلی مذهب دی.

§ انسان ته د غوښې د خوراك له جواز نه معلومېږي چې قرآن په دې هکله هم ډېر دقیق او علمي دریځ لري او د انسان فطري جوړښت ئې دقیقاً په پام کې نیولی، د ژورو علمي تحقیقاتو په نتیجه کې ثابته شوې چې د انسان جسمي جوړښت او د هاضمې جهاز ئې نه هغو حیواناتو ته ورته دی چې یوازې واښه خوري او هضموی شي او نه هغو ته چې یوازې غوښه خوري او هضموی شي، بلکې ځینې برخې ئې یوې ډلې او ځینې ئې بلې ته ورته دي، له غاښونو او تریخي ئې معلومېږي چې هغه د غوښې خوړلو او هضمولو توان لري، د دې تحقیقاتو له مخې په قاطع توګه دا حکم کولی شو چې هر هغه دین، مذهب او مسلك چې په انسان باندې د غوښې خوراك منع کوي، هغه د انسان د فطرت خلاف غیر علمي خبره کوي. په دې هکله هم د هندو مذهب دریځ غلط دی او هم هغه نظریه چې په اروپا کې نوې راټوکېدلې او یوازې د نباتاتو په خوړلو تأکید کوي او هم د تصوف په نامه هغه عقیده چې وایي: د معنوي ارتقا لپاره باید د غوښې له خوړو ډډه وشي، ځکه د غوښې خوراك زړه سختوي!!

§ که څوك د حیوان ذبح کول د ترحم او عاطفې ضد عمل ګڼي، هغه باید د یوه بوټي پرې کول، وریتول او سوزول هم د ترحم خلاف عمل وګڼي، بوټي هم ژونداو احساس لري، په ژوند او احساس کې ئې له حیواناتو سره توپیر ډېر لږ دی.

§ ولې باید یوازې پر انسان باندې دا حکم جاري او نور حیوانات ترې مستثنی کړو، ناچار باید دا پرېکړه ټولو حیواناتو ته وغځوو او ووایو چې یو د بل خوړل ظالمانه عمل دی، خو که دا غلطه او غیرطبیعي نظریه ومنلی شي، د یوه ژوي لپاره د بل قرباني کېدل متوقف شي او د ژوو ترمنځ د ارتباط او تعلق د لویې کړۍ په کوم ځای کې دا رابطه قطع شي، ټول ژوي به له منځه ځي. هره هغه نظریه چې دا خبره کوي هغه غیر علمي نظریه ده او خبره ئې د طبیعت د عام قانون خلاف خبره ده.

§ خنزیر که څه هم د څارویو په څېر واښه خوري، خو دوه ډېرې ناولې ځانګړتیاوې لري: ۱- هر ګنده شی خوري، د حیواناتو ګندګي هم او حتی یو د بل

ګندګي هم. ۲- په جنسي عمل کې ډېر افراط کوي، يو د بل له جنسي عمل نه خوند اخلي. په دې کار کې له هېڅ څاروي سره نه شي مقايسه کېدلی، ډېر څاروي داسې دي چې يوازې د القاح په وخت کې د لنډ وخت لپاره جنسي نږدېوالی کوي، د کال په نورو وختونو کې ئې دا تمايل سوړ او ساکت وي او ډېر نور بيا داسې دي چې په خپلې ښځې غيرت کوي او د بل د تيري په مقابل کې شديد عکس العمل ښيي، خو خنزير له دغو دواړو څخه توپير لري، دغو ګنده او خطرناکو ځانګړتياوو او هغو تاوانونو ته په پام سره هم چې ورو ورو به انسان ته ځرګندېږي، د خنزير غوښه حرامه شوې.

همدا راز قرآن د دې پوښتنې په ځواب کې چې څه انسان ته حلال کړی شوي، فرمايي:

ûüÎ7ÏK3ã Çí #qçø$`Ï ÒÎgõ-æ $Br ‌ßM»6Î7ÍÖ9$#ã9 @Ïmé&Ç@è ‌ßNç; @Ïmé&!Œ$B 7Rqèó„

®$#(qà)?$# ÏΜøã «!$# Ló$#(rãäè2$# ¼ðã≤æ `¨8¡ß& $£Ê(qèãù ª! $#ã3J=æ $£Ê£åqçÇ$ê

ÇÍÈ É$¡Ït$#Bƒî ®$#b)

المائدة: ۴

له تا نه پوښتنه کوي چې څه ورته حلال دي؟ ورته ووايه: پاك او ستره شيان درته حلال شوي او د ښکار کوونکو حيواناتو نه چې کوم يو تاسو روزلی وي او په ښکار پسې ئې لېږئ او هغه څه ورښيئ چې الله تاسو ته درښودلي، نو څه چې درته وساتي هغه خورئ او د الله نوم ورباندې يادوئ او له الله ووېرېږئ، بې شکه چې الله ژر حساب کوونکی دی.

مسلمانانو د حلالو شيانو په هکله مزيد معلومات غوښتو، دلته د يوې جامع لارښوونې په ترڅ کې د دوی پوښتنو ته ځواب ويل شوی، داسې ځواب چې د حلال او حرام په پېژندو کې د دوی لپاره د محك حيثيت لري: هر پاکيزه شی درته حلال دی او هر ګنده شی حرام، په دې لارښوونې کې څو اساسي خبرې د پوره غور غوښتنه کوي: په ځواب کې د دې په ځای چې د حلالو شيانو کوم تفصيلي لست ورکړی شي په عامه صيغه ورته ويل شوي چې له ګنده شيانو نه پرته ټول پاکيزه

شیان درته حلال دي، حرام هغه دي چې الله حرام کړي، باید په دې ځان پوه کړئ چې الله تعالی څه حرام کړي، له دغو حرام شوو شیانو نه پرته نور ټول پاکیزه شیان حلال دي، د شیانو د حل او حرمت په اړه اصل دا دی چې هر څه حلال دي مګر هغه چې الله حرام کړي وي.

ګورئ چې دلته یو ځل بیا ویل شوي چې د شیانو د حل او حرمت او حلال والي او حراموالي په هکله د هغوی پاکي او ناپاکي په پام کې نیول شوې کوم څه چې پاکیزه دي هغه درته حلال شوي او کوم څه چې ناپاك او ګنده دي هغه حرام کړی شوي.

قرآن فرمايي چې له هر پیغمبر نه مخکې خلکو په دین کې زیادت راوستی، ډېر څه ئې پر اصل دین ورزیات کړي، ډېر حلال شیان ئې حرام کړي، د دین له لوري ورکړې شوې آزادي ئې محدوده کړې، د خلکو په لاس پښو کې ئې زنځیرونه اچولي، د پیغمبرانو علیهم السلام د بعثت یو هدف دا وو چې دا اضافي پېټي د خلکو له اوږو راکوز کړي او دا زنځیرونه وشلوي، مذهبي انحراف په اصل کې له بدعت نه پیل کېږي، په دین کې له لاسوهنې نه، نه له څه راکمولو نه بلکې له څه زیاتولو نه، د حلال له حرامولو نه، د تقوی په نامه په دین کې له څه زیاتولو نه، پر پېغمبر علیه السلام د بني اسرائیلو د ټګمارو مذهبي مشرانو اعتراض دا نه دی چې ولې ئې حلال شیان حرام کړل، بلکې اعتراض ئې دا دی چې ولې حرام شیان حلالوي؟! دا څنګه د یوه پېغمبر او مذهبي مشر په حیث ومنو چې تقوی ئې زمونږ په اندازه نه ده، مونږ تر ده نه زیات د حرامو خیال ساتو، دا دی ګورئ چې دی ډېر هغه شیان حلال ګڼي چې مونږ ئې حرام ګڼو، دا تقوی مونږ ته زمونږ له جد ابراهیم علیه السلام او زمونږ له پلار یعقوب علیه السلام نه راپاتې شوې!! قرآن په دې اړه فرمايي: ټول هغه شیان چې په اسلام کې حلال ګڼل شوي، بني اسرائیلو ته هم حلال کړی شوي وو:

b& È6% `Ë ¾ïhÅgR 4?ã إِسرَائِیلُ ãSm $B žvĵ إِسرَائِیلَ Ó_Ï6ÿ x ïm b$Ÿ2 Q$èÖ9$$@ä

ÇÌÈ šú üÏ%» ¹ bÎ)Zä bĵ $dqè=$$ ÷þ1'qç9$$ {qèÙ Oè Ì1'qç9$A"Ïê آل عمران: ۹۳

ټول خوراکي شیان بني اسرائیلو ته حلال وو، مګر هغه چې د تورات له نازلېدو د مخه اسرائیل (یعقوب علیه السلام) په خپله په ځان حرام کړي وو، ورته ووایه: تورات راوړئ او وئې لولئ که رښتوني یاست.

دلته د دوی په ځواب کې ویل شوي: د الله په دین کې ټول دغه خوراکي شیان حلال وو، حرامول ئې ستاسو کار دی نه د الله د کتاب کار، یعقوب علیه السلام چې د کوم څه له خوړلو ډډه کوله، دا اجتناب له یوې خوا د ده شخصي کار وو او له بلې خوا د تورات له راتلو د مخه وو. په دې باندې استناد کول او حلال شیان حرام ګڼل غلط او بې بنسټه استدلال او توجیه ده.

همدا راز فرمايي:

þ1‘ö9$’Î Ndè‰Ÿã $ýq6ß ¼çRrß¸ŠÅ “ Ï%©$¥_ ÓÅWÏÓÉ9$Aq8S9$šc qãÂF ûïÏ%©$

ŠÏtãr ÏM»6ÍÖ9$ÐÇ9 @Ïtãr Ì 6 Y3ß$ Çã Nßg8k]ÿr Å rãè-JßÎ Nèdãßù È‹ÅÅlÿM$

(qãB#ä šú ïÏ%©$ óÓgŠæ ðM®‹. ÓÉ$Ÿ@»=õR[$ Nèdž À Nßgž-ã BŸÒ ƒr] Í»6 , ß$ÐÛgšæ

ÇÎÊÈ šc qßsÎ=øÿßJ9$ Nèd 7 Í»9ré 'çmèB AÌRéü Ï%$‘qZ9$ qãè7?$r çnrãÁ Rr çnrâ‘ãr ¾ÏmÎ

الاعراف: ۱۵۷

هغه کسان چې د امي رسول او پیغمبر متابعت کوي، هغه چې دوی ئې نوم په تورات او انجیل کې له ځان سره لیکلی مومي، هغه چې دوی په نېکۍ ګماري او له بدي نه ئې منع کوي او پاك شیان ورته حلال او ناولي ورته حرام ګرځوي او بارونه ئې د دوي له اوږو راکوزوي او هغه زنځیرونه شلوي چې د دوی په لاسونو او پښو کې لویدلي وو، نو چا چې پر هغه ایمان راووړ، د ده مرسته ئې وکړه او په هغې رڼا پسې ولاړل چې په ده باندې نازله شوې، همدا کسان برلاسي او بریالي دي.

ګورئ چې پیغمبر د خلکو بارونه سپکوي، زنځیرونه شلوي، انسانان آزادوي، ټول پاك شیان چې پخوا د دوی ټګمارو مذهبي مشرانو یوه برخه ورته حرام کړي وو حلال ګرځوي او ټول ناولي شیان حرام شمېري، خلکو ته داسې نور او څراغ ورکوي چې له تیارو او خرافاتو نه ورباندې ووځي او د حقیقت روښانه دنیا ته لاړ شي. د

قرآن له دې وينا په ډېر صراحت سره معلومېږي چې د مخکنيو امتونو مذهبي مشرانو په دين کې زيادت کړی، له خپل لوري ئې مذهبي مراسم رااېستلي، ډېر حلال شيان ئې پر خلکو حرام کړي، د خلکو آزادي ئې محدوده کړې، نوي قيود ئې وضع کړي او دا ئې د الله تعالی د دين برخه معرفي کړې، د بايبل ډېرې خبرې د قرآن د دغې وينا مصداق دی.

حيض او نفاس

بايبل د حيض او نفاس په اړه ليکي: هغه ښځه چې اولاد راوړي تر يوې اونۍ شرعاً ناولې او نجسه ده، داسې لکه د حيض په مهال چې ناولې او نجسه وي، په اتمه ورځ به ئې زوی سنت کېږي، درې دېرش ورځې به انتظار کوي تر څو وينه ودرېږي، په دې موده کې به مقدس شي ته لاس نه وروړي او معبد ته به نه ننوځي. که ئې لور وزېږوله نو تر دوو اونيو به نجسه وي، په دې صورت کې به شپږشپېته ورځې صبر کوي چې پاکه شي او وينه ئې ودرېږي!! کله چې د طهارت موده پوره شوه، که ماشوم زوی وي يا لور، مور به ئې يو کلن سېرلی د سوځېدونکې قربانۍ په توګه او يوه کوتره د ګناه د قربانۍ په توګه وړاندې کوي!! دا هديې به د معبد دروازې ته راوړي او کاهن ته به ئې سپاري، چې د خدای لپاره ئې قرباني کړي او د دې لپاره د ګناه کفاره شي.!! دا وخت به هغه له نفاس نه پاکه شي!!

ګورئ چې بايبل د حيض او نفاس په حالت کې ښځه نجس او پليده ګڼي، خو قرآن حيض او نفاس ته د اذيت او بيمارۍ د يوه طبيعي حالت په سترګه ګوري، بايبل د زوی او لور تر منځ په نفاس کې توپير کوي خو قرآن په توپير باور نه لري، د وينې توقف له حيض او نفاس نه د وتلو شرط ګڼي، بايبل د حيض په حالت کې د ښځې سره، ناسته، پاسته او ملاسته حرام ګڼي خو قرآن يوازې د مجامعت ممانعت کوي، د حيض او نفاس په اړه د بايبل خبرې د عقل او علم خلاف او په خرافاتو مبتني دي خو د قرآن وينا علمي او د حقايقو مطابق، ولې به د حيض او نفاس په مهال د وينې راتګ د ښځې د نجاست سبب وي؟ ولې به د زوی او لور د نفاس موده بېله بېله وي؟ ولې به ثابته نېټه ورته ټاکل کېږي؟ د عقل او علم تقاضا خو دا ده چې

د وينې توقف له حيض او نفاس نه د وتلو نښه وګڼلی شي.

بايبل د جذام مريض ته هم د نجس خطاب کوي، دا پرېکړه کاهن ته سپاري چې د چا له معاينې وروسته ووايي: دی د جذام په مرض اخته دی که نه او که اخته وو تړې روغ شوی که نه، څوك چې د کاهن له معاينې وروسته روغ اعلان شو هغه به هم کاهن ته يو وری وړاندې کوي او که نادار وو نو دوه کوترې به وروړي، کاهن به د ده پر سر او غوږونو سپېڅلې غوړي موښي او په دې توګه به له نجاسته وتلی اعلانېږي!! په دې توګه د بايبل ليکونکي د کاهن لپاره دومره فيس ټاکلی چې نن ئې د کابل ډاکټران هم له اخيستو شرمېږي او له انصافه ئې ډېر لرې ګڼي!! د ډاکټر او کاهن تر منځ توپير دومره دی چې ډاکټر د روغېدو لپاره ناروغ ته د دوا نسخه ورکوي خو کاهن د ناروغ له روغېدو وروسته د ده پر سر او غوږونو سپېڅلې غوړي ورموښي!! له روغېدو مخکې ځکه دا کار نه کوي چې بيا خو په خپله بې اغېزه ثابتېدی شي او د غوړيو سپېڅلتوب ئې تر پوښتنې لاندې راتلی شي!! بيا خو به بيمار وايي چې نه د کاهن په لاس کې څه برکت وو او نه ئې په سپېڅلو غوړيو کې څه اغېز!!

بايبل دا هم ليکي چې د معبد له دراوزې پرته په بل ځای کې قرباني کول ستر جرم دی، هومره ستر چې سزا ئې له قوم نه د دې مجرم رټل او شړل دي!! او تأکيد کوي چې بايد د قربانۍ حيوان د معبد په دروازې کې کاهن ته وسپارلی شي!! تر څو ئې کاهن وينې د قربانۍ په ځای وشيندي او وازګې ئې د داسې عطرو په څېر وسوځوي چې د خدای ډېر خوښېږي!! غوښه ئې د کاهن شي او دی خالي لاس کور ته ستون شي!!

د کفارې روژه

بايبل تر دې عنوان لاندې ليکي: ... هارون به قدس الاقداس ته هغه وخت ننوځي چې غسل ئې کړی وي، خاصې جامې ئې اغوستې وي،... بيا به د اسرائيلو قوم دوه وزان او يوه پسه راوړي...بيا به د خيمې مخې ته يو وز حلال کړي او بل به ژوندی په صحرا کې پرېږدي چې د اسرائيليانو ګناهونه له ځان سره يوسي!! په دې دواړو کې

به یو د قرعې په اساس غوره کوي، ... هارون به د حلال شوي څاروي لړه وینه راواخلي، یو ځل به لړ د رحمت تخت مخکښې برخې باندې وشیندي او اووه ځله به ئې د تخت مخې ته پر ځمکه وشیندي... نو بیا به نه مري!!! بیا به د ذبح شوي وز په وینه همدا کار وکړي، په دې توګه به قدس الاقداس له هغو ناولتیاوو پاك شي چې د قوم د ګناهونو په سبب ورپه برخه شوی!!

آیا ډېره د حیرانتیا وړ خبره نه ده چې څوك داسې خرافات او مسخره خبرې مني؟ قدس الاقداس (د سپېڅلو سپېڅلی ځای، چېرې چې د بایبل خدای د رحمت پر تخت ناست دی، یعنې عرش) د اسرائیلیانو د ګناهونو په سبب ناولی کېږي او د بایبل لیکونکی ئې د سخوندر او وزې په وینو پاکوي او د اسرائیلیانو د ګناه پېټی پر وزې باروي او صحرا ته ئې لېږي!! دا وزه به هم د قرعې له مخې ټاکل کېږي، دا په داسې حال کې چې له دې مخکې ئې لیکلي چې خدای هیڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي او په داسې حال کې چې له دې وروسته وینه داسې ناولې شی ګڼي چې که ئې څوك وخوري نو باید له قوم نه وشړلی شي!!

زنا او کرکجن کارونه

بایبل تر دې عنوان لاندې څو سمې خبرې هم لري خو په ډېره کچه ژبه ئې کوي: وایي: له محارمو سره جنسي نږدېکت مه کوئ، له مور او د پلار له نورو مېرمنو سره مجامعت مه کوه، ځکه په دې کار سره خپل پلار ته بې احترامي کوې!! له سکه او ناسکه خوېندو سره، د خپل زوی او لور له لونو سره، نږدېکت مه کوه، ځکه په دې سره ځان رسوا کوې، له عمه او خاله سره، د تره له مېرمنې سره، له خپلې نږور سره، له وربندار سره نږدېکت مه کوه، چې ترڅو دې مېرمن ژوندۍ وي خور به ئې نه په نکاح کوې، د حیض په وخت کې خپلې مېرمنې ته مه نږدې کېږه، د بل له مېرمنې سره نږدېکت مه کوه.

معلومېږي چې د بایبل دا احکام د انجیل دي خو الفاظ ئې د بایبل د لیکونکي، ممکن نه ده چې په اصلي انجیل کې د زنا ستره ګناه هسې د پلار او ورور په نسبت بې احترامي ګڼل شوې وي، قرآن دا حرام کړي خو په دې صیغه:

ß±Å»ù b$Ÿ2 ¼çR]̂ #=™ ß% $B ŵ) ä$¡ Ï9$šÆ Ï Nà2 ä8/#ä x 3R $B {qßÂZ? Ÿr

ÇËÈ x‹Î™ ä$™r $Fß)Br النساء: ٢٢

او له هغو ښځو نه ځوك مه په نكاح كوئ چې ستاسو پلرونو په نكاح كړې، مګر هغه څه چې مخكې تېر شوي، يقيناً چې دا ځرګنده بې حيائي، د غضب وړ كار او بده طريقه ده.

له مور او ميرې سره نكاح درباندې حرامه ده، كه له اسلام نه مخكې دا ګناه درنه شوې وي اوس به ئې پرېږدئ او له دې وروسته به هغه د ځرګندې بې حيائې كار، د الله د غضب وړ او ناكاره كركجنه طريقه ګڼئ.

ËR{$ßN$Ÿ/r ßàç=»zr ßàçBãr Nà6 êqz&r ßàè$Ÿ/r ßàçgBéNà6 øã ÑBìãn

àM»gBér þè»Ê 9šÆ Ï Nà6 êqz&r ßàŸè Ê ö& ÓÉ9$Nà6 çgBér ÏM÷z{W$ßN$Ÿ/r

ß©bîù £ĝî Oçùz Š ÓÉ9$Nàí$¡ îp`Ï Nà2 Íqàãn ’Î ÓÉ9$Nà6 ç»7‘r Nàí$¡ Î

ôÏ ûïÉ9$ Nà6 Í$Ÿ/ @Í»=mr Nà6 øæ y$Ÿã Ÿù Æ ĝî Oçùz Š {qçã?

#Yqàî b%. ©$žc) #=™ ß% $B ŵ) ÈÉ÷z{W$šú Ÿ/ {qãJô ? b&r Nà6 Î»=ô &

ÇËÌÈ $VŠÏm§ النساء: ٢٣

خپلې ميندې، خپلې لوڼې، خپلې خويندې، خپلې ترينديې، خپلې توريانې، وريرې، خورزې او هغه رضاعي ميندې مو چې تى ئې دركړى او رضاعي خويندې مو او د خپلو مېرمنو ميندې مو او په خپل كور كې له هغو مېرمنو نه ستاسو پركتىې چې نږدېوالى مو ورسره كړى، كه مو نږدېوالى نه وي ورسره كړى نو څه ګناه به درباندې نه وي او د خپلو اصلي زامنو مېرمنې (ږنندې) مو او دا چې دوه خويندې سره يو ځاى په نكاح كړئ، دا پر تاسو حرام كړى شوې، مګر هغه څه چې مخكې تېر شوي، يقيناً چې الله مهربان بخښونكى دى.

نن د علمي تجربو له مخې ثابته شوې چې له محارمو خپلوانو سره نکاح مضره ده او بدې پايلې لري، ضعيف او د بيماريو په مقابل کې کمزوري اولاد ترې پيدا کېږي.

بايبل لواطت او له حيوان سره جنسي نږدېکت قبيح او کرکجن کار ګڼي، خو د بايبل پلويان اوس په امريکا او اروپا کې دا دواړه جائز ګڼي او په خپلو اساسي قوانينو کې هغه د مجاز عمل په توګه پېژني. احتمالاً د بايبل دا سست الفاظ د دې باعث شوي چې په مسيحي ملکونو کې زنا ته د سترې ګناه په سترګه ونه کتلی شي!!

مختلف قوانين

بايبل تر دې مبحث لاندې ځينې داسې خبرې لري چې حتماً ئې له اصلي انجيل نه اقتباس کړې خو ځينې ئې خپلې پرې علاوه کړې، ليکي: ... بت مه جوړوئ او بتان مه لمانځئ، مجسمه، د ډبرو څلي او تراشلې ډبرې د لمانځنې لپاره مه جوړوئ...د مور او پلار احترام کوئ، غلا مه کوئ، درواغ مه وايئ، څوك مه دوکه کوئ، ... جادوګري مه کوئ، فال مه نيسئ، د بت لمانځونکو په څېر پر خپلو مړو ماتم مه کوئ او خپل مخ او ځان مه زخمي کوئ، د سر وېښتان مو د ماتم په توګه مه ګونځې کوئ او خپل ګرېوان مه څيرئ او د دوی په څېر خالونه مه وهئ، کله چې د عبادت خيمې ته درومئ نو هيڅکله شراب او نور مست کوونکي مشروبات مه څښئ... د خنزير غوښه مه خورئ... زنا او لواطت کونکي بايد ووژل شي، جادوګران او د روح احضاروونکي بايد ووژل شي... دا هغه خبرې دي چې هر الهي دين ئې کوي خو بايبل د دې تر څنګ ليکي: که د قربانۍ غوښه تر درېيمې ورځې پاتې شوه وئې سوځوئ، ځکه دا نجسه ده... که چا وخوړه ګناهګار دی، خدای ته ئې بې احترامي کړې بايد له قومه وشړلی شي... په خپل پټي کې دوه ډوله دانې مه کرئ، دوه جنسه جامې مه اغوندئ...که چا له وينځې سره زنا وکړه نو کاهن ته دې يو پسه د قربانۍ لپاره ورورې په دې سره به ئې ګناه وبخښلی شي... کله چې موعود سيمې ته ورسېدئ او ډول ډول مېوه لرونکې ونې مو وکرلې نو تر دريو کلونو ئې مېوې مه

خورئ چې نجسې دي...د څلورم کال ټول حاصل به زما وي... کاهنان به د هارون له نسله وي... دوی به مړو ته د عادي خلکو په څېر لاس نه وروړي چې نجس کېږي... د سر او ږيرې وېښتان به نه لنډوي...له طلاق شوې ښځې او کونډې سره به نکاح نه کوي، يوازې باکره پېغلې به په نکاح کوي، که نه نو زامن به ئې سپېڅلي نه وي...له کاهنانو پرته به بل څوك د سپېڅلې قربانۍ توکي نه خوري.. دا ټولې خبرې بې بنسټه، د عقل او علم خلاف او له الهي حق دين سره متعارضې خبرې دي.

بايبل له دې وروسته يو ځل بيا د عيدونو بحث تکراراً او بيا ئې په ډېر تفصيل سره رااخلي، الفاظ ئې همغه دي چې مونږ تر دې د مخه پرې بحث کړی. خو دلته د يوبيل په نامه يو بل عيد هم پرې زياتوي او ليکي: هر پنځوس کاله وروسته به د اوومې مياشتې په لسمه، ستاسو په ټول هېواد کې د شپېليو په وهلو سره دا کال لمانځئ، دا مقدس کال د يوبيل کال دی، ... په دې کال به ټول اخيستل شوي شيان، ځمکه، کور او په غلامۍ اخيستل شوی انسان خپل اصلي خاوند ته مسترد کېږي... په دې کال به هيڅ څه نه کرئ، ستاسو خوراك به په خپل سر ټوکېدلي بوټي وي... د ځمکو بيعه به د دغه کال د نږدې والي او لرې والي له مخې ټاکئ، که زيات کالونه ورته پاتې وي نو بيعه به زياته وي او په بل صورت کې کمه، خو په دې کې دوه استثنا راوړي: د لاويانو ځمکې او د هغو ښارونو ځمکې چې حصار ترې تاو وي...

بايبل د دې کتاب په وروستيو برخو کې د اطاعت او عصيان پايلې بيانوي او د نذر د اړوند مقرراتو په بحث ئې پای ته رسوي.

اعداد

دا د بایبل د څلورم کتاب نوم دی، په مقدمه کې ئې لیکل شوي: دا کتاب د هغو پېښو په اړه بحث کوي چې اسرئیلیان په صحرا کې د خپل سفر په دوران کې ورسره مخامخ شوي، د کتاب په لومړي عنوان کې لیکي چې خدای موسی ته امر وکړ چې اسرائیلیان وشمېره، د هرې قبیلې تر شل کلن نه بر او د جنګېدو وړ کسانو شمېر بېل بېل معلوم کړه، د ټولو شمېر ئې معلوم کړ خو د لاویانو شمېرنه په دې خاطر ونه شوه چې دوی له نظامي خدمت نه معاف وو، د دوی کار یوازې د عبادت د خېمې چارې سمبالول دي، د جنګیالیو شمېر **۲۰۳۵۵۰** شو، له دې بحث نه وروسته دا بې ربطه عنوان راوړي: هغه مېرمنې چې د خپلو خاوندانو تر بد ګمانۍ لاندې راځي او لیکي: خدای موسی ته وفرمایل: د اسرائیل قوم ته ووایه: که څوك پر خپلې مېرمنې بدګمانه شو چې له بل سره ئې یارانه کړې او شهود او دلایل ورسره نه وو نو د حقیقت معلومولو لپاره دې خپله مېرمن کاهن ته راولي، یو کیلو د وربشو اوړه دې هم له ځان سره راوړي، پرته له دې چې غوړي ئې ورسره ګډ کړي وي، ځکه چې دا (د بد ګمانۍ هدیه) ده او د ګناه د معلومولو لپاره وړاندې کېږي!!کاهن دې دا ښځه د خدای حضور ته (د رحمت تخت په وړاندې) راولي، لږ سپېڅلې اوبه دې په یوې کوزې کې واچوي، د معبد د صحن لږ دوړې دې ورسره ګډې کړي، بیا دې د ښځې کوسۍ پرانېزي، د بدګمانۍ هدیه دې په لاس کې ورکړي، تر څو معلومه شي چې د مېړه بدګماني ئې په ځای ده که نه، کاهن دې په داسې حال کې د ښځې په وړاندې ودرېږي چې د ترخو اوبو کوزه ئې په لاس کې

وي، بیا دې ښځې ته ووایي: لوړه وکړه چې بې ګناه یې!! بیا دې ورته ووایي: که له خپل خاوند نه پرته له بل چا سره دې نږدېکت نه وي کړی نو د لعنت د دغو ترخو اوبو له اغېزه خوندي پاتې شې خو که دې زنا کړې وي نو د خدای لعنت دې پر تا وي، نس دې وپړسېږه او شنډه شې او د اولاد له زېږولو ولوېږې!!! او هغه ښځه دې ووایي: هو! همداسې دې وشي، بیا دې کاهن دا لعنتونه په یوه تعویذ کې ولیکي او دا تعویذ دې په هغو ترخو اوبو کې ووینځي او اوبه دې ښځې ته ورکړي چې وئې څښي، بیا دې کاهن د بد ګمانۍ هدیه له ښځې واخلي، د خدای په وړاندې دې وخوځوي او بیا دې د قربانۍ په ځای کېږدي، یو موټ دې هلته وسوځوي، بیا دې ښځې ته ووایي چې دا اوبه وڅښه، که دې له خپل مېړه سره خیانت کړی وي نو اوبه به پرې اغېز وکړي، نس به ئې وپړسېږي او شنډه به شي،... که نه نو تاوان به نه وررسېږي!!!

دلته د بایبل څو مضحکو خبرو ته لږ ځیر شئ: خدای د رحمت پر تخت ناست دی، زنا کاره مېرمن ئې مخې ته ودرېږي، خدای کاهن ته نه وایي چې زنا ئې کړې که نه، په متهمې ښځې که پاك لمنه وي او که بد لمنه، ناولې ترخې اوبه چې د معبد د صحن دوړې ورسره ګډې شوې څښل کېږي، که زنا ئې کړې وه څه وخت وروسته به ئې نس وپړسېږي او اولاد به ئې نه کېږي او که نه نو دا اوبه به پرې اغېز نه کوي، له دې وروسته نو خبره د دې په قسمت پورې تړلې ده، که بې ګناه وه او هسې ئې د کومې بیمارۍ په وجه نس وپړسېدو او یا ئې اولاد ونه شو نو دا به د هغو اوبو اغېز ګڼل کېږي!!!

راشئ د بایبل دا مسخره او د خندا وړ خبرې د عظیم الشأن قرآن له هغو حکیمانه لارښوونو سره مقایسه کړئ چې په دې هکله ئې کوي. قرآن د زنا کوونکي د مجازات لپاره د ده خپل اعتراف یا د څلورو مسلمانو شاهدانو شهادت ضروري ګڼي. له دې شرط نه معلومېږي چې اسلام د یوه انسان د مجازات په اړه څومره احتیاط لازم کړی، که څوك بل په زنا تورن کړي خو د خپلې ادعا د اثبات لپاره څلور شاهدان حاضر نه کړی شي، هغه مفتري او فاسق ګڼل کېږي، په درو به وهل کېږي او له دې وروسته به ئې هېڅ شهادت د منلو وړ نه وي. که د ښځې خپل خاوند

دا تور ولګوي نو یا به څلور شاهدان راولي او یا به څلور ځله د الله په نامه لوړه کوي چې رښتیا وایي او پنځم ځل به وایي: که دی دروغجن وي نو د الله لعنت دې ورباندې وي، خو که ښځه اعتراف ونه کړي او د خاوند په څېر په څلور ځله قسم او یو ځل لعنت سره دا اتهام رد کړي د قاضي په وړاندې برئ ګڼل کېږي. د شاهدانو شهادت هم یوازې په هغه صورت کې اعتبار لري چې دا عمل ئې په خپلو سترګو لیدلی وي، د شك او ګمان په بنیاد شهادت نه منل کېږي. دا ټول احتیاطي تدابیر د دې لپاره دي چې هسې د شك او وهم په بنسټ څوك مجازات نه شي او عزت ته ئې تاوان ونه رسېږي، د ناروا او په خپل سر قتلونو مخنیوی وشي، قضایا محکمې ته وړاندې شي او قاضي له پوره غور او دقت نه وروسته په احتیاط سره فیصله وکړي.

د بایبل منونکو ته لوړه ورکوم چې آیا د بایبل د لرې غورځولو او پر قرآن باندې د ایمان راوړلو لپاره دغه مقایسه کافي نه ده؟!!

د نذر مقررات

تر دې عنوان لاندې په دې کتاب کې لولو: ... کله چې یو نارینه یا ښځه ... په خاصه توګه (د تل لپاره یا تر یوې مودې) ځان د خدای د خدمت لپاره نذر کړي نو له دې وروسته به په دغې مودې کې الکلي مشروبات، شراب، تازه شراب، د انګور اوبه، انګور او ممیز (وڅکي)، خپلې خولې ته نه وروړي، دوی باید له انګورو چې څه ترلاسه کېږي ونه خوري، له زړو ئې نېولې تر پوستکې پورې ئې!! د سر وېښتان به نه خریي، مړو ته به نه نږدې کېږي، که څه هم د ده د مور، پلار، ورور یا خور جنازه وي، که څوك ناڅاپي د ده تر څنګ ومري نو دی نجس شوی او اووه ورځې وروسته به خپل وېښتان وخریي چې پاك شي، بیا به دوه کوترې د خېمې مخې ته کاهن ته ورکړي چې ... د ده د ګناه لپاره ئې قرباني کړي!... او د مودې په پای کې به د عبادت د خېمې مخې ته ورځي، یو یو کلن وری او یوه یوه کلنه وری، یوه ټوکرۍ د اعلی اوړو ډوډۍ چې د زیتون غوړي په کې ګډ وي... د څښاك له هدیې سره به راوړي او کاهن ته به ئې سپاري!!!. له دې وروسته به خپل وېښتان وخریي... نور نو

کولی شي شراب وڅښي...
د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو:

- دا ولې دې شراب يوازې په خدايي خدمتګارانو باندې موقتاً او د خدمت په دوران کې حرام کړي؟ او ولې دې په نورو وختونو کې د څښلو اجازه ورکړې؟ شراب خو ګنده شی دی، انسان بې سده کوي او الله تعالی حرام کړي!
- انګور او مميز دې ولې حرام کړي؟ آيا د دې لپاره چې شراب ترې جوړېږي؟ شراب خو له کجورو ، وربشو او نورو شيانو هم جوړېږي، آيا ټول هغه شيان په خدائي خدمتګارانو حرام دي چې شراب ترې جوړېږي؟ د دې لپاره به ستا منطق او استدلال څه وي؟
- که د چا په خوا کې څوك ومري ولې به دی نجس کېږي؟ که نجس کېږي نو د غسل په کولو سره به پاکېږي، د وېښتانو په خريلو ولې له نجاسته وځي، د دې خبرې ئې له نجاست سره تعلق دی؟ او ولې به کاهن ته د داسې خوندورې او اعلی هديې په ورکولو پاکېږي؟!!

له دې وروسته د دې کتاب ډېرې برخې د مخکنيو کتابونو په څېر دي، موضوعات ئې ورته خو په الفاظو کې ئې ژور توپيرونه شته، د مرزانو په هکله د دې کتاب وينا د مخکني په خلاف داسې ده: خدای سيلۍ راولېږله، باد د سيند له خوا مرزان د پنډ غالي په لوري راوستل، شمېر ئې دومره وو چې د پنډغالي څلورو خواوو ته د يوې ورځې په مزل (يعني نږدې شل کيلومتره) يو پر بل د يوه ګز په لوړوالي پراته ول، اسرائيليانو ټوله ورځ او سبا ئې راټولول، لږ تر لږ هر اسرائيلي دومره مرزان غونډ کړي وو چې نږدې درې سوه منه وو!! د وچولو لپاره ئې د پنډغالي شا وخوا خواره کړل، خو کله چې دوی د مرزانو خوړل پيل کړل د خدای غضب پرې نازل شو او ډېر ئې هلاك کړل!!

د من او سلوی د څرنګوالي، مقدار او ساتلو په هکله د اعداد او خروج کتابونو په وينا کې ژور تناقض شته، په خروج کې ليکل شوي چې هره ورځ به مرزان راتلل، هر کس ته ويل شوي وو چې يوازې يو عومر به جمع کوي، ساتل ئې ممکن نه وو... خو دلته په داسې له مبالغې ډك او خندوونکې بڼه کې د دوی شمېر او د راغونډولو

دروغجنه قصه کوي چې وايي هر اسرائيلي درې سوه منه راغونډ کړل، هلته وايي چې له خوړلو وروسته هيڅ بلا پرې نازله نه شوه خو دلته ليکي چې د خدای غضب پرې نازل شو او ډېر ئې هلاك کړل!! که تاسو دا دواړه برخې له نظره تېرې کړئ او ژور تناقض ته ئې ځير شئ، نو د بايبل يوازې دغه غلطۍ او متناقضې خبرې به د هغه د لرې غورځولو لپاره کافي وګڼئ!!

د کنعان د سيمې څېړنه

بايبل تر دې سرليك لاندې ليکي: ... موسی د خدای له حکم سره سم دوولس کسان ولېږل...دوی ولاړل...د شکول درې ته ورسېدل...د انګورو يو وږی ئې ترلاسه کړ، هومره ستر وو چې د يوه دستك په مرسته به دوو کسانو ووړ، څه انار او زيتون ئې هم له ځان سره راواخيستل، ... څلوېښت ورځې وروسته له سفره راوګرځېدل... قوم ئې د سيمې له حالته خبر کړ او مېوې ئې وروښودې!! دوی وويل: کومې سيمې ته چې تا لېږلي وو شيدې او شات په کې بهېږي، دا ئې مېوې دي... خو خلك ئې ډېر زورور او ښارونه ئې ستر ستر دي او حصار لري او پر دې سربېره مو هلته د مخکنۍ زمانې د ديوانو په څېر غټ غټ (عناقيان) هم وليدل!!! خو د دوی له منځه يوه کس چې کاليب نومېدو وويل: راځئ چې بريد پرې وکړو، مونږ ئې نيولی شو... خو ملګرو ئې وويل: مونږ د دوی مقابله نه شو کولی... په دوی کې مو داسې دنګ دنګ خلك ولېدل چې مونږ ئې په څنګ کې د ملخانو په څېر معلومېدو!!!

د دې وينا څو ټکيو ته لږ ځير شئ:

- د هغې سيمې حالت ئې داسې انځور کړی چې ځينې خلك ئې د ديوانو په څېر ستر ستر ول او دوی ځان د هغوی په خوا کې د ملخ په څېر ووړ ليدو، (دا به نو حتماً هغه کسان وو چې د پيدايښت په کتاب کې ئې داسې معرفي کړي: د خدای زامنو د انسانانو له پېغلو سره واده وکړ او ديوانو ته د ورته تاريخي پهلوانانو نسل ترې پيدا شو!!)، د انګورو وږی ئې هومره ستر وو چې دوو کسانو د دستك په مرسته وړی شوی!! (که ئې دا هم ويلي وی چې د انګورو دانې ئې د مصر د کدوانو په اندازه وې نو ښايي بيا به هم د بايبل منونکو ته د حيرانتيا وړ خبره نه معلومېده)

او هلته د شیدو او شاتو ویالې بهېدې!! آیا ممکن ده چې د انګور، زیتون او انار په څېر مېوې دې د څلوېښت ورځو مزل کې روغې رمتې پاتې شي او ګنده دې نه شي؟ آیا په دنیا کې د شاتو او شیدو ویالې هم شته؟ په دې سیمې کې خو ابراهیم علیه السلام او د ده زامن، اسحاق علیه السلام او یعقوب علیه السلام اوسېدلي، دوی ولې دا دنګ دنګ دیوانو ته ورته کسان ونه لیدل؟ د پیدایښت په کتاب کې خو لیکل شوي چې دا نسل یوازې یو سل شل کاله د ځمکې پر سر پاتې شوی... هلته ئې داسې لیکلي: په دې وخت کې خدای وفرمایل: زما روح به د تل لپاره په انسانانو کې نه پاتې کېږي، ځکه هغه فاني کېدونکی او نفساني مخلوق دی، نو یو سل شل کاله فرصت ورکوم، ترڅو ځان اصلاح کړي" نو کله چې د خدای زامنو د انسانانو له لوڼو سره نږدیکت وکړ د دیوانو په څېر دنګ دنګ سړي ترې پیدا شول، دا د مخکنۍ زمانې نومیالي او معروف باتوران دي...)، آیا له داسې مبالغو ډك کتاب ته د سپېڅلي کتاب په سترګه کتل لوی سفاهت نه دی؟!! الله تعالی او د ده پیغمبران علیهم السلام خو پرېږده آیا د یوه عاقل او هوښیار انسان په کتاب کې به داسې مسخره خبرې ومومئ؟!!

راشئ وګورئ چې قرآن په دې هکله څه وایي؟ قرآن فرمایي:

¢ãí $/š& #?ã {r‰?ó ŵr ßä9 ª! $|=G. óÉ$ p™£) ß$ Ú öq$ {qè š$ Éq) »ƒ

Ó@n $g=ä ßR ` 9 $Rr ûïí $7_ $Bq% $kŽi b bÎ ó › qß»ƒ {q$% ÇÈ ûïÏÅ» z {qÇ) ZFù

ûïî$ `B BŸ ã ‘ A$% ÇÈ šc qè‰Š $Rîù $gzB {qã ã bîù $gzB {qã ã

bqÇ» î ß$Rîù qßqùz Š #Œîù šU 6ßÏõã {qè š$$JÏõã ª! $NèR šc qè$ƒ†

{qB#Š $B #%/& $g=ä ßR ` 9 $R ó › qß»ƒ {q$% ÇÈ ûüÏBsB OÇ/ä b {bè@qGù «! $’?ãr

ŵÎ ã î w ’ Þ É ‘ A$% ÇÈ šc rß» $Y§»d $R kÏ»)ù š• ß r MR& ó dÉ$ $gši

¡ßÏõã ß$ê $gRîù A$% ÇÈ ûüÉÅ»ÿß$Ôq) $šú ü/r $YY÷/ øè$ ÓÅ&r ÓÅÿR

ÇïÈ šú üÉÅ»ÿÖQö)ß’?ã ¨ ûŸù ÇÚ ö{$’Îšc qß‹Ï/ ¡Z™ `ŠÈ/ö

المائدة: ۲۱-۲٦

(موسی علیه السلام وویل:) اې زما قومه! دغې مقدسې ځمکې ته چې الله درته لیکلې ورننوځئ او شا ته شا ته کېږئ مه، که نه نو زیانمن به راوګرځئ. وئې ویل: اې موسی! په دې کې خو یو پیاوړی قوم دی او مونږ به تر هغه هېڅکله ورداخل نه شو چې دوی ترې ووځي، که ترې ووتل بیا به ورننوتونکي شو. له دغو چې وېرېدل، دوو سړیو ئې چې الله پرې پېرزوینه کړې وه، وویل: له دروازې پرې ورننوځئ، نو کله هم چې ورننوتئ تاسو به بریالي وئ او که مؤمنان وئ نو پر الله باید توکل وکړئ. وئې ویل: اې موسی! تر څو چې دوی په کې وي مونږ به هېڅکله ورداخل نه شو، نو ته او رب دې لاړ شئ او وجنګېږئ، مونږ به همدلته ناست وو! وئې ویل: اې زما ربه! زما په واك كې خو له خپل ځان او له خپل وروره پرته نور څه نه شته، نو مونږ او دغه فاسق قوم په خپلو کې سره بېل کړه. وئې فرمایل: نو دا تر څلوېښتو کلونو پرې حرامه شوه، په ځمکې کې به لالهانده ګرځي، نو پر دې فاسق قوم تأسف مه کوه.

بایبل له هغه وروسته چې لیکي خدای یو ځل بیا غصه شو، غوښتل ئې اسرائیلیان ووژني خو موسی له خپل تصمیم نه واړاوو او بیا ئې پرېکړه وکړه چې اسرائیلیان به څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ګرځي، بیا د قربانۍ بحث ته راګرځي او د مخکنیو کتابونو خبرې بیا تکراروي.

وتې (ځوندې)

بایبل تر دې نامه لاندې لیکي چې خدای موسی ته وفرمایل: اسرائیلیانو ته ووایه چې د خپلو جامو په لمنو کې له تاره جوړ شوي وتې (ځوندې) په شنه تار وځړوئ او دا به تل او ستاسو د ټولو نسلونو لپاره یو دود وي، دغه وتې به تاسو ته زما احکام دریادوي!! او ورپسې د موسی علیه السلام په ضد د رؤبین د قبیلې د دریو مشرانو د بغاوت یادونه کوي او لیکي چې په دې کې د لاویانو د قوم دوه سوه

پنځوسو منتخبو مشرانو هم برخه اخیستې وه، غوښتل ئې د موسی علیه السلام مشري پای ته ورسوي، ... موسی دوی ته وویل: آیا ستاسو لپاره مخکني امتیازات کافي نه دي، چې اوس د کاهني مقام هم غواړئ؟ ... موسی غصه شو او خدای ته ئې وویل: نور نو د دوی قرباني مه قبلوه... سبا ټول قوم د موسی په وینا د عبادت د خیمې خوا ته راغونډ شو، ... د خدای جلال ټولو اسرائیلیانو ته راڅرګند شو، خدای موسی او هارون ته وویل: د دې قوم له څنګه لرې شئ چې فوراً ئې هلاك کړم... خو موسی او هارون په سجده پرېوتل او وئې ویل: ... آیا د یوه کس د ګناه لپاره په ټول قوم غصه کېږې؟ ... نو خدای وویل: اسرائیلیانو ته ووایه چې د قورح، دوتان او ابیرام له خیمو لرې شي.... همداسې ئې وکړل... ناڅاپي ځمکه وچاوده او دا درې کسان له خپلو کورنیو سره په کې ښخ شول...بیا د خدای له لوري یو اور راغی او هغه دوه نیم سوه کسان ئې وسوځول (دا دوه نیم سوه کسان چې په توطئې کې ئې برخه اخیستې وه د معبد خادمان وو، سپېلني به ئې دودول، هر یوه ځان ته د سپېلنیو دودولو سامان او لوازم جوړ کړي وو او له قربانیو او هدیو نه به ئې خپله برخه ترلاسه کوله).... یوه ورځ وروسته اسرائیلیانو بیا له موسی نه شکایت وکړ... بیا خدای په ورېځو کې راڅرګند شو... څوارلس زره اووه سوه کسان ئې ترې ووژل شول!!! لیکي چې شخړه د زعامت پر سر وه، خلکو د هارون مشري نه منله... په پای کې دا لانجه داسې پای ته ورسېده چې خدای موسی ته وویل: ټول مشران دې خپلې عصاګانې تا ته راوړي، په هرې عصا د هغه د خاوند نوم ولیکه... د عهد صندوق خوا ته ئې کېږده... هغه څوك چې زه ئې د مشرۍ لپاره غوره کوم عصا به ئې غوټۍ وکړي... همداسې ئې وکړل... سبا چې د عبادت خیمې ته ننوت نو وئې لیدل چې د هارون عصا غوټۍ کړې، ګل ترې ټوکېدلی او بادام ئې کړي... موسی ټولې عصاګانې راوایستې او هر چا خپله عصا واخیسته... خو سره له دې اسرائیلیانو خپل شکایتونه تر مخکې نه هم زیات کړل. ښایي ویل به ئې چې موسی (علیه السلام) د هارون د عصاء په ځای د بادام د ونې تازه څانګه ودرولې!!

داسې معلومېږي چې د بایبل لیکونکي په تورات یا انجیل کې د قارون د خسف کېدو خبر لوستی او ده ترې دا قصه جوړه کړې، په دې کې هیڅ شك نه شته

چې په تورات او انجيل کې به د قارون قصه په همغه بڼه کې راغلې وي چې په قرآن کې راغلې، قرآن د بايبل دا قصه له بنسټه ردوي او د قورح په ځای د قارون نوم اخلي او فرمايي چې دی له فرعون سره د خپل قوم په ضد ملګری شوی وو، د ډېرو شتمنيو خاوند وو، دا شتمنۍ ئې هم د دغې ملګرتيا په وجه ترلاسه کړې وه، د موسی عليه السلام مخالفت ته ئې ملا تړلې وه او له خپلو شتمنيو سره په ځمکه کې ښخ شو. د قرآن الفاظ دا دي:

[illegible]

یقیناً چې قارون د موسی له قومه وو، چې پر دوی ئې تېری وکړ، له خزانو مو دومره ورکړې وې چې کونجیانې به ئې یوې ځواکمنې ډلې ته درنې وې، کله چې خپل قوم ورته وویل: (په دې) مه ویاړېږه، یقیناً چې الله ویاړونکي نه خوښوي، په هغه څه کې چې الله درکړي د آخرت کور ولټوه او خپله دنیوي برخه دې هم مه هېروه او همغسې (له نورو سره) ښېګړه کوه چې الله له تا سره ښېګړه کړې او په ځمکې کې فساد مه لټوه، الله مفسدین نه خوښوي، وئې ویل: له دې پرته بل څه نه دي چې ما ته راکړل شوی (مال او دولت) زما د هغې پوهې او هنر نتیجه ده چې زه ئې لرم، آیا په دې نه پوهېدو چې الله تر ده د مخه ډېر داسې خلك هلاك کړل چې زور ئې تر ده زیات او راټول کړی (مال او دولت) ئې تر ده ډېر وو؟ او له مجرمانو نه د دوی د ګناهونو (د څرنګوالي او لاملونو) پوښتنه نه کېږي. نو د خپل قوم په وړاندې له خپل شان او شوکت سره راووت، هغو چې د دنیوي ژوند په لټه کې ول وئې ویل: کاش زمونږ هم دغه حالت وی چې د قارون په برخه شوی! یقیناً چې دی د لویې برخې خاوند دی او هغو چې علم ئې په برخه شوی وو وئې ویل: افسوس ستاسو په حال، الهي ثواب او بدله هغه چا ته چې ایمان ئې راوړی او نېك عمل ئې کړی (تر دې ډېر) غوره دی او دا خو یوازې د صابرانو په برخه کېدی شي، نو دی او د ده کور مو په ځمکه کې ښخ کړ، نو له الله پرته ئې نه کومه ډله وه چې مرسته ئې وکړي او نه ئې انتقام اخیستونکي، او هغه چې پرون ئې د ده د مقام او مرتبې تمنا کوله داسې شول چې ویل ئې: او هو ! خبره خو دا وه چې په حقیقت کې دا الله دی چې د خپلو بندګانو نه چې چا ته وغواړي رزق ورته پراخوي او تنګوي، که دا نه وی چې الله پر مونږ احسان وکړ نو مونږ به ئې هم په ځمکې کې ننویستلي وو او هو! حقیقت خو دا دی چې کافران هیڅکله نه شي ژغورل کېدی، دا اخروي کور خو د هغه چا لپاره ټاکو چې په ځمکې کې نه لویې غواړي او نه فساد، او غوره پایله د متقیانو ده.

ګورئ چې قرآن په څومره حکیمانه انداز د قارون او د ده د شان او شوکت تر اغېز لاندې د تللو ضعیف الایمانو کسانو حالت او پایله بیانوي او د دوی په

وړاندې د واقعي مؤمنانو حالت څنګه انځوروي؟!! قرآن فرمايي چې موسى عليه السلام د فرعون، هامان او قارون مقابلې ته لېږل شوی وو، قارون د موسى له قومه او اسرائيلي وو خو د خپل قوم په ضد له فرعون سره ملګری شوی او په ټولو تېريو کې ئې د هغه ملګرتيا کوله، قارون په خپل کور کې له ټولې کورنۍ سره په ځمکې کې خسف شو او فرعون له خپلو لښکرو سره په سيند کې غرق شو.

د طهارت اوبه

بايبل تر دې عنوان لاندې هم عجيبه خندونکې وينا لري چې خلاصه ئې دا ده: سور غويی ذبح کړئ، څو قطرې وينې ئې د رحمت تخت په اړخ کې وشيندئ... له معبد نه بهر ئې وسوځوئ... ايرې ئې په يو ځای کې کېږدئ... هر څوك کولی شي له دې ايرو لږ واخلي... له اوبو سره ئې ګډې کړي... او بيا له ګناه نه د ځان پاکولو لپاره په دې اوبو ځان ووينځي!!! او هم ئې په هغه خيمه کې وشيندي چې څوك په کې مړ شوی او هم په هغو لوښو او نورو لوازمو چې په دې خيمه کې وو او د مړي په سبب نجس شوي!!

د اعداد کتاب د خروج په خلاف له ډېرې د چينو د راخوټېدو قصه د سفر د دغې مرحلې پېښه ګڼي حال دا چې د خروج کتاب ئې تر دې د مخکنۍ مرحلې پېښه، په دې ارتباط د دې دواړو کتابونو په الفاظو کې ډېر تناقضات او توپيرونه شته!!

مسي مار

اعداد په دې ارتباط ليکي: خدای موسى ته وويل: يو مسي مار جوړ کړه، ... د يوه تير پر سر ئې ځوړند کړه، که مار څوك وچيچلو، د دې مسي مار په کتلو سره به له مرګه ژغورل کېږي!!

څومره چې تاسو او هر عقلمن انسان دې مسخره خبرې ته حيرانېږي، د بايبل منونکو ته همدومره دا خندوونکې قصه اهميت لري، د بايبل په څو ځايونو کې د عيسى عليه السلام په صليب ځړېدا له دغه مسي مار سره تشبيه شوې!!

د سیحون او عوج ماتې

اعداد په داسې حال کې چې څو صفحې مخکې ئې لیکلي چې د خدای په حکم سره اسرائیلیان څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ژوند ته اړ شول، دلته لیکي چې دوی د سیحون پاچا ټول هېواد سره له پلازمېنې او نورو ښارونو ونیوو!!
د اعداد یوه بله خندوونکې قصه هم واورئ: ... د بالاق پاچا، بلعام (د باعور زوی) ته د یوه پلاوي په لاس دا پیغام ولېږو: یو لوی قوم له مصره راوتلی او زما سیمې ته راروان دی، هیله کوم چې راشه او دا قوم زما لپاره په خپلې دعا سره د لعنت وړ وګرځوه...پلاوی له نقدو پیسو سره بلعام ته ورغی... بلعام ورته وویل: شپه دلته وکړئ، زه به له خدایه پوښتنه وکړم چې دا کار وکړم که نه؟ په دې شپه خدای د بلعام خوا ته راغی او هغه ته ئې وویل: دا خلك څوك دي؟ ده ورته وویل: دا د موآب د پاچا بالاق لخوا راغلي او زه ئې د لعنت کولو لپاره غوښتی یم... خدای ورته وویل: له دوی سره مه ځه او په دې قوم باندې لعنت مه وایه... بلعام پلاوي ته وویل: خدای ما ته د تلو اجازه رانه کړه... پلاوی بېرته ولاړ... بالاق تر مخکنې مهم پلاوی له دې پیغام سره ورولېږو... ښه بدله به درکړم... چې څه غواړې هغه به درکړم ... بلعام ورته وویل: که له سرو زرو ډك قصر هم راکړئ نه ځم...د خدای د امر مخالفت نه شم کولی... خو بیا هم نن شپه پاتې شئ زه به له خدایه پوښتنه وکړم چې اجازه راکوي که نه؟ ...هغه شپه خدای بلعام ته وویل: له دوی سره ولاړ شه خو هغه کار به کوې چې زه ئې در ته وایم...سهار ئې پر خپل خره کته واچوله او له پلاوي سره وخوځېدو...خو خدای د ده په تلو غصه شو...فرشته ئې ولېږله چې لار ئې خنډ کړي... د بلعام خره فرشته ولیده چې دوه تورې ئې په لاس کې او په لار کې ولاړه ده، وترېدو او له لارې پټې ته واوښتو، خو بلعام وواهو او لارې ته ئې سم کړ...بیا د خدای فرشته په یوه تنګ ځای کې چې دواړو خواوو ته ئې دېوالونه وو، ودرېده، خره چې فرشته په لار کې ولاړه ولیده نو دېوال ته داسې نږدې تېر شو چې د بلعام پښه له دېوال سره ولګېده، هغه بیا خر لارې ته سم کړ، بیا فرشته لږ لاندې په داسې ډېر تنګ ځای کې ودرېده چې خر نه شو تېرېدی، نو خر پرېووت، بلعام پرې غصه شو او په لرګي ئې وواهو، په دې مهال خدای خر په خبرو راووست او وئې ویل: ما

څه کړي؟ ولې دې درې ځلې ووهلم؟ بلعام ورته وويل: د دې لپاره چې زه دې مسخره کړم ، کاش توره راسره وی چې ته مې همدلته وژلی وې!! خره ورته وويل: آيا تر دې د مخه مې کله هم داسې کار کړی؟ بلعام وويل: نه! په دې وخت کې خدای د بلعام سترګې پرانستې او هغه د خدای فرشته وليده چې توره په لاس په لارې کې ولاړه ده! نو د هغې په وړاندې په سجده پرېوت، فرشتې ورته وويل: ولې دې دا خر درې وارې وواهو؟ زه راغلې يم چې ستا مانع شم، دا ځکه چې ستا دا سفر د تمرد له وجهې ده، دې خره درې وارې زه وليدم او له ما ئې لار چپه کړه، که دا کار ئې نه وی کړی نو ته مې وژلې او هغه مې ژوندی پرېښود!!! بلعام اعتراف وکړ چې ما ګناه کړې، متوجه نه شوم چې تا زما لار نيولې، نو اوس که ته زما له تلو سره موافق نه يې بېرته خپل کور ته ستنېږم، فرشتې ورته وويل: له دوی سره ولاړ شه خو همغه کار به کوې چې زه ئې درته وايم،... پاچا ترې وپوښتل: ولې له لومړي پلاوي سره رانه غلې، آيا ګمان دې کاوو چې ښه شکرانه به درنه کړم؟ هغه ورته وويل: اوس راغلی يم، خو د څه ويلو توان نه لرم، څه چې خدای زما پر ژبه جاري کړي همغه به وايم!! ... پاچا دی له ځان سره د حصورت کلي ته بوت، هلته پاچا پسه او غويي قرباني کړ او له غوښې ئې څه بلعام او د پلاوي غړو ته ورکړه، سهار ئې دی له ځان سره د بموت غره ته وخېژاوو ، له هغه ځايه ئې د اسرائيليانو يوه برخه ليدلی شوی، بلعام پاچا ته وويل: دلته د قربانۍ اووه ځايونه جوړ کړه او اوه پسونه او اووه غويي د قربانۍ لپاره حاضر کړه، پاچا همداسې وکړل، بيا ئې پاچا ته وويل: دلته د خپلو سوځېدونکو قربانيو په خوا کې ودرېږه، زه ځم چې وګورم خدای زما ملاقات ته راځي که نه، نو بلعام د يوې غونډۍ سر ته وخوت، بلعام خدای ته وويل: ما د قربانۍ اووه ځايونه او د هر يوه پر سر اووه پسونه او اووه غويي حاضر کړي، په دې وخت کې خدای د بلعام په لاس بالاق ته دا پيغام ولېږو:

بالاق پاچا زه له موآب نه دلته راوستم چې د اسرائيل قوم لعنت کړم،
زه څنګه هغه څوك لعنت کړم چې خدای نه دي لعنت کړي؟
زه ئې د ډېرې له سره ګورم، د لوخړو په څېر دي، بې شماره بې حسابه
کاش دومره بختور وی چې د يوه اسرائيلي په توګه مړ شوی وی

کاش پای مې د اسرائیلیانو په څېر وی

پاچا ورته وویل: دا دې څه کار وکړ؟ تا خو د لعنت په ځای دوی ته برکت ورکړ!

ده ورته وویل: زه خو هغه څه وایم چې خدای ئې راباندې وایي!!

بیا ئې بل غره ته بوتلو، هلته ئې هم د قربانۍ اووه ځایونه جوړ کړل ... مخکنی بهیر تکرار شو او د ده له خولې اسرائیلیانو ته ښېرا ونه ختله،... بیا ئې درېیم غره ته بوتلو هلته ئې همغه کارونه وکړل، د اسرائیلیانو ډېره ستاینه ئې وکړه،... څلورمه وحي پرې نازل شوه... د عمالیقیانو او قینیانو چې له اسرائیلیانو سره جنګېدل، د دوی د ماتې او تباهۍ وړاندوینې ئې وکړې... بیا بلعام او پاچا خپل خپل ځای ته ستانه شول!!

دا خندوونکې قصه په نقد نه ارزي، جمله جمله ئې د خندا وړ ده، ډېر احمق انسان به ئې ومني، هغه څوك به ئې مني چې د بلعام خر ترې هوښیار وي!! څو خبرې ئې چې ټوکو ټکالو ته ورته دي بیا تکراروم:

- بلعام د خدای په اجازه خوځېدلی خو خدای ئې په روانېدو غصه شوی!!
- خر ئې فرشته ګوري او دی ئې له لیدو عاجز دی!!
- د فرشتې په لیدو سره خر لار بدلوي خو فرشته له خپله ځایه نه شي خوځېدی او مخه ئې نه شي نیولی!!
- فرشتې غوښتل بلعام ووژني خو خره ترې بچ کړ!!
- بیا ئې له وژلو تېره شوه او له پاچا سره ئې د تلو اجازه په دې شرط ورکړه چې همغه کار به کوي چې فرشته ئې ورته وایي او دا همغه خبره وه چې خدای د اجازې په وخت کې بلعام ته کړې وه!!
- پاچا پر دریو غرونو یوویشت د قربانۍ ځایونه جوړ او یو ویشت غویي او یوویشت پسونه ئې حلال کړل خو بلعام اسرائیلیانو ته د ښېرا په ځای دعا کوله!!
- دغه بلعام چې لرې لید ئې تر خپل خره هم لنډ وو او سترګې ئې تر هغه کمزورې، د دریو قومونو د راتلونکې په اړه وړاندوینې وکړې!! او بایبل وروسته لیکي چې دی په خپله لنډه موده وروسته ووژل شو!!

چا چې جهاد کړی وي حتماً به ئې ډېر بلعامان تر سترګو شوي وي، د دښمن

لپاره مجاهدينو ته ښېرا کوونکي، خو چې مجاهدين برلاسي شوي همدغو بلعامانو ورته ويلي: مونږ هلته په خوله ښېرا او په زړه کې دعا درته کوله!! د قرآن په الفاظو سره : (إنا كنا معكم: يقيناً چې مونږ د دښمن په خوا کې ستاسو ملګري وو)!!

انګريزانو هم د افغانستان د اشغال په وخت کې ډېر بلعامان د دوو سترو سره افغانستان ته راوستل، يو له عراقه او بل له هند نه، د موسى عليه السلام بلعام د غرونو پر سر د قربانۍ ځايونه جوړول او دوی د غرونو او غونډيو پر سر چل ګزي زيارتونه، هغوی هم د قربانۍ له ځايه ترصد کاوو او دوی هم له دې زيارتونو نه د ترصد لپاره کار اخيست!!

له مديانيانو نه انتقام

اعداد تر دې سرليك لاندې ليکي: خدای موسى ته وويل: له مديانيانو نه په دې خاطر انتقام واخلئ چې قوم ئې بت لمانځلو ته وهڅاوو، بيا به ته مرې... موسى له هرې قبيلې زر جنګيالي وغوښتل، دوولس زره جنګيالي ئې جنګ ته ولېږل، ... د مديانيانو ټول سړي ووژل شول، له پنځو پاچايانو او بلعام سره، .. د اسرائيليانو فوځ ټولې ښځې او ماشومان اسيران کړل، رمې او مالونه ئې تالان، ښارونه، کلي او کلاګانې ئې ورانې کړې، اسيران او غنايم ئې د موسى خوا ته راوړل، موسى د فوځ په افسرانو غصه شو چې ولې مو د دوی ښځې ژوندۍ پرېښې، دوی خو همغه خلك دي چې د بلعام نصيحتونه ئې ومنل، چې قوم ئې بت لمانځلو ته تيار کړ او زمونږ خلك ئې په بلا او مصيبت اخته کړل، نو ټول زامن او مېړوښې ښځې ووژنئ او يوازې پېغلې د ځان لپاره ژوندۍ پرېږدئ!!

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

- د قرآن له وينا معلومېږي چې اسرائيليانو د موسى عليه السلام په ژوند کې جهاد نه دی کړی، کله چې ده جهاد ته رابللي دوی د رد ځواب ورکړی.
- د بايبل له نورو برخو هم معلومېږي چې دوی څلوېښت کاله په صحرا کې لالهانده ژوند کړی. بايبل ليکلي چې خدای لوړه کړې وه چې د اسرائيليانو دا نسل

به پرې نږدې موعود ځمکې ته داخل شي.

- په دې اساس په يقين سره ويلی شو چې د اعداد دا قصه بې بنسټه او سراسر جعلي ده او د بايبل د مخکنيو ويناوو خلاف ده.
- څنګه ممکنه ده چې د موسی علیه السلام په څېر يو ستر پيغمبر به د زړهاوو ښځو او ماشومانو د وژلو فيصله کوي؟!!
- اعداد څو سطره وروسته ليکي چې ټول افسران موسی علیه السلام ته راغلل او وئې ويل: مونږ خپل ټول جنګيالي وشمېرل، له مونږ نه په دې جنګ کې يو کس هم نه دی وژل شوی!! دا خبره کافي ده چې ووايو دا قصه له ځانه جوړه شوې او حقيقت نه لري.
- د بايبل ليکونکی اسرائيليانو ته دا درس ورکوي چې د جنګ په دوران کې هم او له برلاسي وروسته به هم په هيڅ رحم نه کوئ، ټول نارينه، ماشومان او ښځې به وژنئ، يوازې پېغلې به ژوندۍ پرېږدئ، ښارونه او کلي به ورانوئ... ټول هغه کارونه درته جايز دي چې د موسی علیه السلام په وخت کې ستاسو فوځ له مديانيانو سره وکړل. اسرائيل چې نن له مظلومو فلسطينيانو سره څه کوي د دغې لارښوونې يوه بېلګه ده!!
- کوم بلعام چې د اعداد په وينا ئې نورو ته هره ښېرا او دعا منل کېده او د دريو قومونو د برخليك په اړه ئې وړاندوينې کړې وې، دلته ئې د موسی علیه السلام له قوله مشرك او بت لمانځونکی معرفي کوي!! او بيا وايي چې په خپله په دې جنګ کې ووژل شو!!

د اعداد کتاب په پای کې ټول مخکنی بحث په اختصار سره رااخلي او خلاصه ئې وړاندې کوي او بيا د موعود ځمکې حدود او د اسرائيليانو د هرې قبيلې برخه ټاکي او په همدې سره پای ته رسي.

ما د اعداد کتاب د بايبل په ټولو کتابونو کې تر ټولو مسخره، له تناقضاتو ډك او په خرافاتي خبرو لړلی کتاب وموند ، خو ښايي د بايبل منونکو ته تر ټولو جالب او غوره کتاب همدا وي!!

تثنیه

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: دا د مقدس کتاب پنځم کتاب دی، هغه پېښې په کې ليکل شوې چې د اردن سیند غاړې ته د اسرائیلیانو له رارسېدو وروسته ئې لړۍ پیل شوې، دا مهال دوی په صحرا کې له څلوېښت کاله لالهانده ژوند وروسته د سیند دې غا ړې ته رارسېدلي او موعود سیمه د سیند آغاړې کې وه.... د کتاب نوم ئې د دې لپاره تثنیه ښودلی چې مخکني احکام او مقررات دلته بیا تکرار شوي، ... د مقدمې په پای کې ليکي: د کتاب په آخري برخې کې راغلي چې موسی خپل ځای ناستی ټاکي تر څو موعود سیمې ته د اسرائیلیانو د تلو لار ښوونه وکړي !!

د حوریب د پرېښودو حکم

تر دې سر لیك لاندې یو ځل بیا د اسرائیلیانو د موعود ځمکې حدود په ګوته کېږي او لیکي: کله چې مونږ د حوریب په غره کې وو خدای مونږ ته وویل: ... یعني د مدیترانې ټوله ژۍ تر فرات پورې د لبنان په شمول ونیسئ... ما د دغې سیمې وعده ستاسو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب ته ورکړې وه!!... ورپسې د کنعان د سیمې د څېړنې لپاره د پلاوي د لېږلو قصه بیا تکرارېږي، ... او دا خبره کوي چې موسی خپل قوم ته وویل: خدای د اسرائیلیانو په وجه پر ما هم غصه شو او راته وئې ویل: ته به موعود سیمې ته داخل نه شې، ستا په ځای به یوشع دا کار وکړي، ... بیا تېرې شوې خبرې په داسې بڼې کې تکراروي چې قوم ته د موسی علیه السلام

د وینا او خطاب نوم ورکوي، د همدې خطاب په ترځ کې قصه بیا تکراروي، هغه لس مخکني احکام بیا بیانوي... د همدې لړۍ په ضمن کې د موسی علیه السلام له قوله اسرائیلیانو ته خبرې کوي: کله چې خدای دغې سیمې ته ورسولئ... او هلته مېشت اووه قومونه ستاسو په لاس مغلوب شول، باید ټول ووژنئ، ... په هیڅ ئې رحم مه کوئ، په بشپړه توګه ئې له منځه یوسئ، ... مه پرېږدئ چې ستاسو زامن د دوی لونې په نکاح کړي...د قربانۍ ځایونه ئې ورووران کړئ، مجسمې ئې ورماتې کړئ، بتان ئې وروسوځوئ!!!

په دې کتاب کې دا هم ویل شوي چې د پلار له میراثه به مشر زوی ته دوه برخې او کشر ته یوه برخه ورکول کېږي!! خو دا نه وایي چې ولې؟ د څه لپاره او د کوم معقول دلیل له مخې باید دا توپیر وشي، د عقل او عدل تقاضا خو دا ده چې د زامنو برخې برابرې وي او که توپیر ضروري وي نو په کار خو دا ده چې کشر ته تر مشر زیاته توجه وشي، مشر د کشر په نسبت هم د زور او ځواك له مخې او هم د ژوند د تجربو له مخې په خپلو پښو ولاړ او په ځان بسیا وي، کشر لا دغه حد ته نه وي رسېدلی!! اسلام خو د زامنو برخې برابرې ګڼي او لور ته په داسې حال کې د زوی نیمه برخه ټاکي چې د پلار په کور کې ئې نفقه د پلار په غاړه او د مېړه په کور کې ئې د مېړه په غاړه وي او پر دې سربېره له خپل مېړه نه د خپلې خوښې مهر ترلاسه کوي.

د ازدواج احکام

تثنیه دلته لیکي: که کوم سړی یوه پېغله په نکاح کړي، بیا ئې خوښه نه شي او په دې ئې تورنه کړي چې خپل پېغلتوب ئې نه دی ساتلی او باکره نه وه، په لومړۍ شپه راته معلومه شوه چې دا باکره نه وه، نو د نجلۍ مور او پلار باید داسې مدرك وړاندې کړي چې د نجلۍ پېغلتوب او باکره والی ثابت کړي، د سپین ږیرو په مخکې به هغه ټوټه وغوړوي... قاضیان به ئې وګوري که ترې ثابته شوه چې سړي دروغ ویلي نو په درو به ئې ووهي او سل مثقاله سپین زر به د جریمې په توګه د نجلۍ پلار ته ورکړي...او دا به د تل لپاره د ده په نکاح کې پاتې کېږي او د

طلاقولو حق به ئې نه لري!! خو که ادعا ئې سمه وخته نو سپین ږیري دې دا نجلۍ د پلار کره بوځي او د ښار سړي دې دا رجم کړي!! که کوم نارینه د کومې مېړوښې ښځې سره د زنا په حالت کې ولیدی شو، دواړه باید ووژل شي!! که کومه مېړوښه نجلۍ د کوم سړي لخوا اختطاف شوه، دواړه باید له ښاره بهر رجم شي، نجلۍ د دې لپاره چې د اختطاف په مهال ئې چیغې نه وې وهلې!! خو که دا کار له ښاره بهر وشي بیا نو نجلۍ داسې جرم نه دی کړی چې د وژلو وړ وي، ځکه چا ئې مرسته نه شوی کولی!!

څو پوښتنې لرو:

• کومه ټوټه د نجلۍ پېغلتوب ثابتولی شي؟ او قاضي به څنګه د داسې یوې ټوټې له مخې پرېکړه کوي چې په وینو لړلې ده؟ څنګه به معلوموي چې دا د چا وینې او د کوم وخت دي؟ مېړه ته دا ډېره آسانه ده چې پرې نږدې ښځې ته داسې ټوټه په لاس ورشي.

• ولې به سل مثقاله سره زر د نجلۍ پلار ته ورکوي؟ دلته خو د نجلۍ سپکاوی شوی او دا معاوضه باید دې ته ورکړی شي نه پلار ته ئې؟

• د زنا په اړه د یوه کس ادعا څنګه د منلو وړ ګڼل کېدی شي؟ قاضي به د ده کومو الفاظو ته اعتبار ورکوي؟ اصولاً خو باید له مدعي نه وغوښتلی شی چې د خپلې ادعا د اثبات لپاره شواهد او دلایل وړاندې کړي، نه دا چې مدعی علیه له ځانه د دفاع په خاطر د مدارکو او شواهدو په وړاندې کولو مکلف شي، بایبل ولې له یوې خوا مېړه ته د دې فرصت په لاس ورکوي چې که ئې خپله ښځه خوښه نه شوه نو په نه پېغلتوب ئې تورنه کړي او له بلې خوا د قاضي په وړاندې د دلایلو او مدارکو په وړاندې کولو ئې هم نه مکلف کوي او دا ترې نه غواړي چې خپله ادعا ثابته کړه؟!!

• که په ښار کې اختطاف شوې نجلۍ ووایي چې ما چیغې ووهلې خو څوك مې مرستې ته رانه غی، بیا څنګه؟ او که په صحرا کې اختطاف شوې چیغې نه وي وهلې نو څنګه؟

• مونږ دې ته حیران یو چې د ښځو په حق کې له دومره بې انصافي او ظلم سره

سره د بایبل منونکي په کومه خوله او کومو سترګو د ښځو د حقوقو خبره کوي، بایبل خو په ټولو مواردو کې د ښځې حقوق تر پښو لاندې کړي او هغې ته ئې په سپکه سترګه کتلي، د بایبل منونکي دې مونږ ته د خپل سپېڅلي کتاب يوه جمله داسې راوښيي چې ښځې ته ئې په درنه سترګه کتلي وي او له نارينه سره ئې برابر حقوق ورکړي وي!! عجيبه ده چې دوی پر اسلام اعتراض کوي په داسې حال کې چې اسلام ښځې ته تر نارينه زيات حقوق ورکړي.

راشئ قرآن ته غور شئ چې په داسې مواردو کې څومره دقيقې لارښوونې لري:

• که چا خپله مېرمن په زنا تورنه کړه يا به څلور شاهدان وړاندې کوي او يا به څلور ځلې لوړه کوي چې رښتيا وايي او په پنځم ځل به وايي: که مې دروا غ ويلي وي د الله تعالی لعنت دې پر ما وي، خو که ښځې په همداسې قسمونو او لعنت سره د ده خبره دروغجنه وبلله نو ښځه برئ او پاك لمنه ګڼل کېږي. خو که له مېړه نه پرته بل څوك کومه ښځه په زنا تورنه کړي نو يا به څلور شاهدان وړاندې کوي او يا به په درو وهل کېږي، درواغجن او فاسق به ګڼل کېږي او له دې وروسته به ئې شهادت په هيڅ مورد کې د منلو وړ نه وي.

• که چا په لومړۍ شپه او له مجامعت نه مخکې خپله مېرمن طلاق کړه، که ئې مهر ټاکل شوی وي نو نيمايي مهر به ښځې ته ورکوي او که له مجامعت نه وروسته ئې طلاق کړه بشپړ مهر به ورکوي. که ئې مهر نه وو ټاکل شوی، نو د خپل وس او توان مطابق به مناسبه متاع او جامه ورکوي. قرآن د همدې لپاره د مهر حق ښځې ته ورکړی چې مېړه ئې په ناروا او د دې لپاره طلاق نه کړي چې تر دې ئې بله ښايسته موندلې، يا ئې زړه ترې تور شوی په بلې ئې بدلول غواړي، مهر ئې د ښځې په موافقې پورې مربوط کړی، ثابت حد ئې نه دی ورته ټاکلی، دا مهر د دې راتلونکې تضمينوي، د دې ترڅنګ قرآن د زور او تپل شوې نکاح خبره نه کوي او له مېړه نه د طلاق حق نه سلبوي، دا کار د ګټې په ځای تاوان لري او کورنۍ له تلپاتې کړاوونو، شخړو او ستونزو سره مخامخ کوي. که کوم مېړه خپله مېرمن په زنا تورنه کړي، څنګه به ئې د قاضي په امر له ځان سره ساتي او څنګه به دا مېرمن داسې مېړه ته زړه ورکوي او له هغه سره به ښه او ډاډمن ژوند کوي. د بې باورۍ او بې اعتمادۍ

په صورت کې خو تر ټولو مناسبه چاره دا ده چې قاضي د طلاق پرېکړه وکړي نه دا چې د زور ملګرتیا په دواړو وتپي. د قرآن الفاظ دا دي:

£èdqãëBr þZÒ ƒ•ù £ġ9 (qâÊ ìÿ? ¥& £èdq¬ J? Ď9 $B ä$¡ Ÿ9$âè)ÿ¯Û bÎ ¢Bøæ y$Zã ŵ

ÇËÏÈ ûüÏÅó ‰$ ’?ã $)m Å rêã-J‰Î $è»GB ¼çâ‰ ÎÏ)ÿG‰$’?ãr ¼çâ‰ ÆÅq‰$’?ã

wÎ ŁãÊ •ù $B ß# ÁÏù þZÒ ƒ•ù £ţ ôþÊ •ù ß%r £èdq¬ J? b& ê© `Ë £èdqßG)ÿ¯Û bÎr

Ÿwr 3” q)ÿ=Ï ÛU •‰ (qãè? b&r Ç%3Ï9$ä‰)ã ¾íŸ‰‹Î “Ï%©$(qãè ƒ ¥& šc qãè ƒ b&

ÇËÏÈ Î•Ã / bqèJè? $JÎ ©$bÎ Ď3Z•/ Ÿ@Ò ÿ‰$(â¡ Ÿ? البقرة: ۲۳۶-۲۳۷

په دې کې هم په تاسو څه الزام او ګناه نه شته چې ښځې له نږدې والی نه یا دوی ته د کوم مهر له ټاکلو نه د مخه طلاق کړئ، خو څه مال متاع ورکړئ، په توانمن د خپل توان په اندازه او په نادار د خپل وس په اندازه، مناسبه متاع په غوره توګه، دا یو حق دی پر محسنینو. او که مو له نږدې والي د مخه هغه وخت طلاقې کړې چې کوم مهر مو ورته ټاکلی وي نو د دې مهر نیمایي دی، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا هغه کس تېر شي چې د نکاح غوټه ئې په لاس کې ده او که عفو وکړئ، دا تقوی ته نږدې ده او په خپلو کې فضل او احسان مه هېروئ، بې شکه چې الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دی.

که له نږدې والي او صحیحه خلوت نه د مخه په هغه وخت کې ښځې طلاقې کړئ چې لا مو مهرنه دی ورته ټاکلی، نو په دې صورت کې نه کوم مکلفیت درپه غاړه دی او نه دا د ګناه کار دی، خو دغو ښځو ته د خپل وس او توان په اندازه څه ورکړئ، په دې سره به د دواړو کورنیو ترمنځ د تاو تریخوالي مخه نیول شوې وي او له بلې خوا به د هغې ښځې تسلي شوې وي، خو که مهر مو ورته ټاکلی وو، نو بیا د دغه ټاکلي مهر نیمایي درباندې لازم ده، مګر دا چې ښځه ترې تېره شي او یا دا چې نارینه پاتې نیمایي هم ورکړي، همدغه یو بل ته عفو، له خپل حق نه بل ته تېرېدل او فضل او احسان کول درته غوره دی

• قرآن نه د نجلۍ پلار او مور په دې مکلف کوي چې د خپلې لور د پېغلتوب ثابتولو لپاره کومه ټوټه وړاندې کړي او نه مېړه په دې مکلف کوي چې د نجلۍ پلار ته جريمه ورکړي او همدا مېړمن حتماً او په نه زړه له ځان سره وساتي.

د تثنيې کتاب په هغه سرود پای ته رسي چې موسی عليه السلام ته ئې منسوب کړی او بيا په پای کې د موسی عليه السلام د وفات يادونه کوي

یوشع

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: یوشع د موسی مرستیال وو چې د اسرائیلیانو په څلوېښت کلن صحرایي دوران کې ئې د لښکر مشري په غاړه وه او د موسی له مرګه وروسته د اسرائیلو د قوم مشر شو تر څو ئې سپېڅلې سیمې ته لارښوونه وکړي. په دې کتاب کې د اسرائیلیانو په هغو جګړو پورې اړوند مطالب راغلي چې دوي د کنعان له خلکو سره درلودلې او د مفتوحه ځمکو د وېش له څرنګوالي سره اړه لري.

یوشع اریحا ته جاسوسان لېږي

بایبل تر دې عنوان لاندې لیکي: یوشع دوه جاسوسان د اردون سیند آ غاړې ته ولېږل تر څو ... د اریحا وضعیت معلوم کړي...کله چې هلته ورسېدل نو د شپې تېرولو لپاره د راحاب په نامه د یوې فاحشې کور ته ولاړل، په همدې شپه د اریحا پاچا ته خبر ورسېدو چې څو اسرائیلي جاسوسان ښار ته راننوتلي، ... راحاب ته ئې پیغام ولېږو چې ستا مېلمانه جاسوسان دي مونږ ته ئې وسپاره...هغې په داسې حال کې چې دوی ئې د بام په سر تر بوټو لاندې پټ کړي وو ځواب ورکړ: زما کره راغلل، ومې نه پېژندل ... ماښام مخکې له دې چې د ښار دروازې وتړل شي زما له کوره ووتل، نه پوهېږم چېرې ولاړل...راحاب د شپې دواړو ته ورغله او ورته وئې ویل: زه شك نه لرم چې خدای به زمونږ هېواد تاسو ته په لاس درکړي...اوس له تاسو نه

غوارم چې د خپل خدای په نامه له ما سره ژمنه وکړئ چې که تاسو ښار ونیولو د دې مرستې په بدل کې به ما ، زما پلار ، مور ، خویندې ، وروڼه او د دوی کورنۍ له وژلو ساتئ، یوه نښه به هم راکوئ...دوی ورسره ژمنه وکړه...د راحاب کور له حصار سره جوخت وو...دواړه ئې د پړي په ذریعه له کړکۍ لاندې کوز کړل او ورته وئې ویل: درې ورځې په غره کې تېرې کړئ، بیا په خپله مخه ولاړ شئ... دوی ورته وویل: کله چې مونږ په دې ښار حمله کوله ته دې ټوله کورنۍ په خپل کور کې راغونډه کړه او دا سور پړی پر کړکۍ ځوړند کړه....دوی د یوشع خوا ته ورغلل...اطمئنان ئې ورکړ چې دا سیمه به زمونږ په لاس فتح کېږي ځکه چې خلك ئې سخت له مونږ وېرېږي... سبا د اسرائیلیانو لښکر وخوځېدو... ورته امر شوی وو چې کاهنان به ترمخ د عهد صندوق وړي او تاسو به یو کیلومتر تر دوی وروسته وئ، یوشع د خدای له حکمه سره سم دوی ته وویل: د اردون سیند په غاړه تم شئ... نن به وګورئ چې ژوندی خدای ستاسو په منځ کې دی...ټوله سیمه به ستاسو په لاس کې پرېوځي... کله چې د کاهنانو پښې اوبو ته ورسېدې اوبه به ودرېږي...همداسې وشول... اسرائیلیان له روده تېر شول...کاهنان تر هغه د رود په منځ کې ولاړ وو چې ټول اسرائیلیان تېر شول...کله چې کاهنان له سینده ووتل د اوبو بهیر بېرته د مخکې په څېر پیل شو... په دې وخت کې خدای یوشع ته وویل: د اسرائیلیانو ټول سړي او هلکان دې ختنه (سنت) شي...د دې کار وجه دا وه چې په مصر کې ختنه شوي اسرائیلیان مړه شوي وو او په دې څلوېښتو کلونو کې زېږېدلي اسرائیلیان نه وو ختنه شوي، نو ځکه دا حکم ورته وشو!!!... همدلته یوشع یو کس ولید چې توره ئې په لاس کې وه، پوښتنه ئې ترې وکړه: دوست یې که دښمن؟ هغه ورته وویل: زه د خدای د لښکر مشر یم!! یوشع ورته سجده وکړه... هغه ورته وویل: څپلۍ دې وباسه چې دا ځای سپېڅلی دی!! هغه همداسې وکړل...خدای یوشع ته وفرمایل: ټول لښکر به شپږ ورځې او هره ورځ تر ښار راګرځي، اووه کاهنان چې اووه شپېلۍ به ورسره وي، د عهد صندوق به د دوی مخې ته وړي... په اوومه ورځ دې اووه ځلې راوڅرخي، په داسې حال کې چې کاهنان به شپېلۍ وهي...کله چې تاسو د شپېلۍ اوچت غږ واورېدو ، ټول په لوړ غږ نارې کړئ تر څو د حصار دېوال رانسکور شي، بیا نو پر ښار له څلورو

خواوو برید وکړئ... همداسې وشول... یوشع لښکر ته وویل: دا ښار او هر څه چې په کې دي حرام دي...په بشپړه توګه ئې وران کړئ...یوازې راحاب فاحشه او څوك چې د دې په کور کې وي ژوندي پرېږدئ... نو همداسې ئې وکړل...نر، ښځه، زوړ، ځوان او څاروي ئې ووژل...یوازې راحاب او خپلوان ئې ژوندي پاتې شول...)

دلته څو پوښتنې لرو:

• آیا هغه دین ته د یوه الهي دین په سترګه کتلی شو چې ختنه نه کول ورته ستره ګناه برېښي خو د زرهاوو انسانانو، ښځو، ماشومانو، بوډاګانو او د دوی د څارویو وژل ورته د ثواب کار برېښي؟

• آیا ختنه نه کول ستره ګناه ده که د یوې فاحشې په کور کې شپه تېرول؟

• آیا خدای په دې راضي کېږي چې د یوه لوی ښار ټول انسانان او څاروي دې ووژل شي خو یوه فاحشه او د دې کورنۍ دې ژوندۍ پرېښودی شي؟

• له دې نه خو معلومېږي چې اسرائیلیانو په تېرو څلوېښتو کلونو کې خپل زامن نه سنتول، موسی او هارون علیهما السلام دا حالت څنګه زغملو او د دې سترې ګناه په مقابل کې ئې څنګه سکوت کاوو؟!!

• که ختنه نه کول هومره ستره ګناه وي چې د هغه په وجه اسرائیلیان په څلوېښتو کلونو کې د خدای له تائید نه محروم وو، نو څنګه دغو ناسنت شوو ته د اردون سیند پرانیستی شو؟!!

• که د عهد په صندوق کې دومره کمال وو چې سیند ورته پرانستل کېدو او د دښمن حصارونه ئې ړنګول نو دا ولې د دې صندوق په شته والي کې دوی څلوېښت کاله د ذلت او سپکاوي ژوند تېراوو؟ دا صندوق اوس هم د اسرائیلیانو په لاس کې دی، ولې ئې د هغه لوی اسرائیل د جوړولو لپاره نه کاروي چې بایبل ئې وعده ورکړې؟ کوم صندوق چې په خپله او د بل له مرستې پرته یو سانتي متر له خپله ځایه نه شي خوځېدی، نور ئې په شا وړي، څنګه کولی شي داسې ستر ستر کارونه وکړي؟!!

• که له سیند نه تېرېدل یوازې په هغه صورت کې ممکن وو چې اوبه ئې ودرېږي نو هغه دوه جاسوسان څنګه توانېدلي وو چې تېر راتېر شي؟ له دې نه خو

معلومېږي چې له سیند نه تېرېدل نه محال او نه ګران کار وو او نه ئې د اوبو ودرولو لپاره د عهد صندوق اعجاز ته اړتیا وه!! بایبل وروسته څو ځله لیکي چې دا او هغه لښکر له دې سینده واوښت، د جدعون درې سوه ملګري هم او د اسرائیلیانو د دښمن؛ مدیانیانو فوځ هم له دې سیند نه د عهد صندوق له مرستې پرته تېر شوي.

• د سپېڅلو توکیو په نامه داسې جعلي صندوقونه او هغوی ته په دروا‌غو کرامات منسوبول په ټولو جاهلو قومونو کې شته، له چا سره سپېڅلې ډبرې، له چا سره سپېڅلې جنډې، له چا سره سپېڅلې جامې، له چا سره سپېڅلې مجسمې او ... هر یو دښمن پرې ماتوي او خپل مراد پرې تر لاسه کوي!! د احد په جنګ کې د قریشو فوځ درې زره او د مسلمانانو شمېر اووه سوه وو، خو دوی خپله بریا د هبل او عزا په طفیل ګڼله او د هبل او عزا مجاورانو دا بریا د دغو بتانو کرامت ته منسوبوله!!

د عخان ګناه

بایبل تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... خو اسرائیلیانو ګناه وکړه... یوه کس د عخان په نامه د غنیمت له اموالو څه پټ کړي وو... او خدای د دغه کار په سبب پر ټولو اسرائیلیانو غصه شو...یوشع د عای ښار د نیولو لپاره درې زره کسان ولېږل...خو دوی ماتې وخوړه او شپږ دېرش کسان ئې ووژل شوو...د اسرائیلیانو لښکر له دې پېښې سخت ووېرېدل او خپله روحیه ئې له لاسه ورکړه...یوشع او نورو مشرانو له ویره خپلې جامې څیرې کړې،... یوشع خدای ته شکایت وکړ چې ولې دې مونږ دلته راوستو تر څو د اموریانو په لاس ووژل شو؟...خدای ورته وویل: پاڅه، ولې داسې په خاورو پروت یې؟!!... اسرائیلیانو خیانت کړی...د غنیمت مال ئې پټ کړی...که دا له منځه یو نه سې نو زه به نور له تاسو سره نه وم...سبا ټول زما په وړاندې حاضر شئ چې زه ګناهګار در معرفي کړم...قوم قوم، قبیله قبیله او کورنۍ کورنۍ دې زما مخ ته تېرې شي تر څو هغه کس درونښیم چې غنیمت ئې پټ کړی... خدای هغه قوم، قبیله او کورنۍ او په دوی پورې مربوط هغه مجرم معرفي کړ، د

ده له خیمې د غنیمت پټ کړی مال ترلاسه شو... اسرائیلیانو دی او کورنۍ ئې رجم کړل او بیا ئې وسوځول... او د ډبرو ځلی ئې پرې جوړ کړ!!!

څو پوښتنې لرو:

- آیا ستاسو خدای د یوه کس په خاطر ټول قوم ته سزا ورکوي؟ هغه قوم ته چې نه په ګناه کې ورسره شریك دی او نه ترې خبر؟ آیا دا لوی ظلم نه دی؟
- آیا هغه قوم او مشر ئې ډېر بې غیرته او جبون قوم او مشر نه دی چې د شپږ دېرش کسانو په مرګ دومره وارخطا کېږي، خپل ګرېوانونه څیري او له خپل خدایه شکایت کوي؟ مګر کېدی شي یو پیغمبر داسې وي؟
- آیا عقل او عدل د دې اجازه ورکوي چې د غنیمت له مال نه څه پټول داسې لوی جرم وګڼلی شي چې په سبب ئې مجرم او د ده کورنۍ رجم او وسوځول شي؟!! د بایبل پلویان خو نن په دې اعتراض کوي چې اسلام ولې د غله لاس قطع کول جائز کړي، خو په خپله د معمولي غنیمت پټولو په وجه د یوه جنګیالي سوځول او رجم کول جائز ګڼي!!
- دا خو عجیب خدای دی چې د غله د معرفي کولو لپاره به ټول خلك، صف صف، قبیله قبیله د ده تر مخ تېرېږي چې غل وپېژني او ترې راوئې باسي!!

د عای ښار فتح

بایبل دلته لیکي: خدای یوشع ته وویل: وېره پرېږده، پاڅه، ټول لښکر د عای په لوري درسره روان کړه... زه به د عای پاچا درته تسلیم کړم... له دوی سره همغه څه وکړه چې د اریحا له پاچا او خلکو سره دې وکړل...یوشع دېرش زره زړه ور جنګیالي غوره کړل او ورته وئې ویل: په شپه کې ځان ښار ته نږدې ورسوئ، هملته کمین ونیسئ... او د حملې لپاره چمتو اوسئ...زه به له خپلو جنګیالیو سره ښار ته نږدې ورشم... د دښمن جنګیالي به د مخکې په څېر زمونږ د مقابلې لپاره راووځي... مونږ به تر شا شو... دوی به ګمان وکړي چې د مخکې په څېر تښتو... مونږ به تعقیب کړي... له ښاره به لرې شي... په دې وخت کې تاسو پر ښار حمله وکړئ... او ښار وسوځوئ... دا د خدای امر دی!! همداسې وشول... په کمین کې ناست اسرائیلیان

ښار ته ننوتل... اور ئې ورواچاوو... د عای پاچا چې له ټول فوځ سره د یوشع په تعقیب پسې وتلی وو... تر شا ئې وکتل وئې لیدل چې ښار د اور په لمبو کې سوځي... او له دواړو خواوو تر برید لاندې راغلل او ټول ووژل شول...د ښار د اوسېدونکو شمېر دوولس زره وو او ټول ووژل شول... د عای پاچا ژوندی په لاس ورغلی وو او یوشع په دار کړ، مازدیګر ئې له داره راکوز کړ او د ښار په دروازه کې ئې واچاوو او د ډبرو ډېران ئې پرې جوړ کړ!!

څو خبرو ته پام وکړئ:

- د بایبل له نظره هم د اسیر وژل جائز دي او هم د مفتوحه سیمې د ماشومانو، ښځو او بوډاګانو وژل او هم د ښارونو ورانول او سوځول، هغه هم له فتح کولو وروسته!! خو اسلام نه د اسیر وژل جائز ګڼي او نه د ماشومانو، ښځو او بوډاګانو وژل، نه د ونو قطع کول او د فصلونو سوځول او نه د عبادت ځایونو ورانول او ړنګول او نه د دښمن د مړو سپکول...
- بایبل ولې دا ځل دا لویه بریا د عهد د صندوق کرامت او د کاهنانو د دعا نتیجه نه ګڼي او د یوشع د جنګي تدبیر نتیجه ئې ګڼي؟!! له دې نه خو معلومېږي چې یوشع یو مدبر نظامي مشر او زیرك قائد او د جنګ په تکتیکونو پوه وو، په خپله ئې عملاً په جنګ کې برخه اخیستله!! فتوحات ئې د صندوق په طفیل نه بلکې د خپل ایمان او تورې په برکت په برخه کېدل!!
- له ماتې خوړلي دښمن سره له مروت او مېرانې لرې چلند او د هغه ښځې او ماشومان وژل، د اتلانو کار نه بلکې د ذلیلو او رذیلو فاتحانو کار وي!! څنګه ومنو چې یوشع علیه السلام به داسې سپك کار ته ملا تړلې وي؟!!

لمر له حرکته ودرېږي

بایبل تر دې سرلیك لاندې لیکي: د اورشلیم پاچا ادوني صَدَق د عای او اریحا د سقوط او د دوی د پاچایانو له وژل کېدو خبر شو... دی او خلك ئې ډېر ووېرېدل...نو د شا او خوا پاچایانو ته ئې احوال ولېږو چې زما مرسته وکړئ چې جبعون ونیسم... ځکه چې خلکو ئې له اسرائیلیانو سره روغه جوړه کړې... پنځو

پاچايانو د ده مرسته وکړه...د جبعون مشران يوشع ته ورغلل او له ده ئې وغوښتل چې د دښمن په مقابل کې ئې مرسته وکړي... يوشع خپل فوځ هغې سيمې ته وخوځاوو... په شپه کې ئې ځان دښمن ته ورساوو... دښمن وارخطا شو... اسرائيليانو د دوی ډېر کسان ووژل...او نور ئې پسې واخيستل...کله چې دښمن د بيت حورون ځوړې ته ورسېدو خدای له آسمانه درنه ژلۍ پرې ووروله... دومره خلك دلته ووژل شول چې د اسرائيليانو په لاس تر وژل شوو ئې شمېر زيات وو...په همدې مهال يوشع خدای ته دعا وکړه او وئې ويل: اې لمره! د جبعون پر سر او اې سپوږمۍ د ايلون پر سر له خوځېدو ودرېږه!!... لمر سپوږمۍ له حرکته ودرېدل تر څو اسرائيليان دښمن تباه کړي!!نو لمر ټوله ورځ د آسمان په نيمايي کې ولاړ وو... د دې پېښې نظير نه مخکې ليدل شوی او نه به وروسته وليدل شي!!... پنځه پاچايان په يوه غار کې پټ شول... يوشع خبر شو ، امر ئې وکړ چې د غار خوله په لويې ډبرې بنده کړئ او څو ساتونکي پرې وګمارئ....تاسو دښمن تعقيب کړئ... له لږ کسانو پرته ټول ئې ووژل... بيا ئې دا پاچايان له غاره راوايستل... يوشع ټول اسرائيليان راغونډ کړل... بيا ئې د قوم مشرانو ته وويل: د دغو پاچايانو پر څټ پښه کېږدئ او پرې تېر شئ... بيا ئې په خپلې تورې ټول ووژل...او بيا ئې تر مازديګره پر دار ځوړند پرېښودل... او بيا ئې په هماغه غار کې کېښودل او خوله ئې وربنده کړه... او دا غار تراوسه هماغسې پاتې دی!!

د دې وينا څو برخو ته لږ ځير شئ:

• په ژلۍ دومره خلك ووژل شول چې په جنګ کې نه وو وژل شوي!! بايبل نه دي ليکلي چې په دې ژلۍ کې له اسرائيليانو نه څومره کسان ووژل شول، دوی خو ورنږدې او ورپسې ول، که ئې ليکلي وی چې ژلۍبه يوازې پر دښمن راپرېوته او اسرائيليان به ترې خوندي وو نو د بايبل منونکو ته به ئې قصه لا ډېره خونده وره او حيرانونکې وه!!

• يوشع لمر او سپوږمۍ ته وويل چې ځای په ځای ودرېږئ او همداسې وشول او دا کار نه تر دې د مخه شوی او نه به وروسته وشي!! بايبل خپله دا خبره څو صفحې وروسته بېرته اخلي او د يوه بل نبي اليشع په اړه ليکي چې هغه هم د پاچا لپاره نه

يوازې لمر ودرولو بلکې لس ساعته ئې شا ته بوت!! پوښتنه کوو چې د بايبل کومه خبره رښتيا ده؟ حقيقت دا دی چې په دې دواړو کې ئې يوه هم رښتيا نه ده، نه په دې ورځ لمر ودريدلی نه تر دې د مخه او نه تر دې وروسته!! خدای د لمر او سپوږمۍ واګې چا ته نه سپارې او د داسې وړو خبرو لپاره د ستر عالم په نظم کې تبديلي نه راولي، د بايبل ليکونکی په دې نه پوهېږي چې که لمر او سپوږمۍ يوه ثانيه توقف وکړي نو د عالم ټول موجود نظم متلاشي کېږي!! د بايبل ليکونکی دې ته هم نه دی متوجه چې سپوږمۍ په ټکنده غرمه کې په آسمان کې څه کول او ودرېدل ئې اسرائيليانو ته څه ګټه رسوله؟!!

- دا پاچايان څنګه ټول په يوه غار کې يوازې راغونډ شوي وو، نه ورسره خپل فوځ وو او نه ساتونکي!! او څنګه ئې په رډو رډو سترګو د يوشع جنګياليو ته کتل چې د غار خوله بندوي!! آيا له بايبل نه پرته بل چا او د تاريخ کوم بل کتاب هم دا خبره کړې؟ کوم بې عقله انسان به دا خبره ومني چې د پنځو ملکونو پاچايان له خپلو لښکرو لرې په يوه غره کې راغونډ او په يوه غار کې پټ شي، پاچايان خو اکثراً په جنګونو کې له برخې اخيستلو ډډه کوي، که برخه اخلي نو د فوځ تر شا په داسې خوندي ځای کې ولاړ او د جنګ تماشا کوي چې د ماتې په صورت کې په آسانۍ ځان وباسي!!
- څنګه ومنو چې يوشع عليه السلام به له اسيرانو سره داسې له مروت او مېرانې لرې سلوك كړی وي؟!!

له دې وروسته بايبل د ګڼ شمېر ښارونو نومونه اخلي (مقيده، لبنه، لاخيش، جازر، عجلون، حبرون، دبير،) او ليکي چې دا ټول فتح شول، ټول اوسېدونکي ئې د اريحا په څېر له تېغه تېر شول او هيڅوك ئې ژوندی پرې نه ښود!! له قادش برنيغ نه تر غزه پورې او له جوشن نه تر جبعون پورې ئې عام وژنه وکړه!! ... بيا د شمال ټول پاچايان د دوی په ضد متحد شول... خپل فوځونه ئې د دوی مقابلې ته راوايستل ... ټولو ماتې وخوړه او ټول ووژل شول...داسې چې يو نفر هم ترې ژوندی پاتې نه شو... خدای دوی ته ويلي وو چې د آسونو پلې ئې ورپرې کړئ نو دوی هم دښمن ته له ماتې ورکولو وروسته د ټولو آسونو پلې قطع کړې او جنګي ګاډي ئې

وسوځولې!! بیا ئې پر حاصور او له هغه وروسته د ماتې خوړلو پاچایانو په ښارونو حمله وکړه او د هغوی ټول اوسېدونکي ئې ووژل...د حاصور ښار ئې وسوځاوو خو نور ښارونه ئې ونه سوځول... یوشع دا ټوله پراخه سیمه د اسرائیلیانو په مختلفو قبیلو ووېشله..

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- که څوك په جنګونو کې اتم بم استعمال کړي بیا هم داسې نه وایي چې د دښمن ټول خلك ووژل شول او یو کس هم ژوندی پاتې نه شو، په پلې جنګونو کې چې د دواړو خواوو په لاس کې یوازې تورې او نېزې وي څنګه دا خبره د منلو ده چې ټول ووژل شول او یو کس ترې ژوندی پاتې نه شو؟!! آیا ممکن ده چې یو سپېڅلی کتاب داسې له مبالغې ډکه او غلطه خبره وکړي؟!
- آیا ممکنه ده چې یو هوښیار جنګي سالار داسې لویه غلطي وکړي چې په لاس ورغلي جنګي وسایل له منځه یوسي او د آسونو پلې قطع کړي؟
- د بایبل لیکونکي ته وایو که اسرائیلیان په جنګ کې ماتې وخوري او همدا کار ورسره وشي، دښمن د دوی ټول نر ښځه او ماشومان ووژني، دا درته جائز ښکاري که ناجائز، د لوی ظلم په سترګه ورته ګوري که د جنګ طبیعت او تقاضا؟!!
- ما ته د بایبل له لوستلو وروسته معلومه شوه چې پیغمبر علیه السلام ولې د مدینې له یهودانو سره هغه معامله وکړه، اوس پوهېږم چې دوی تر دې د لازیات سزا مستحق ول، څوك چې د خپل دښمن د نر، ښځې، ووړ، زوړ، په عام وژنې د یوې دیني او مذهبي عقیدې په توګه باور لري او تل ئې له خپلو دښمنانو سره همداسې کړي وي، له دوی سره بالمثله معامله کول د عقل او عدل تقاضا ده، خو پیغمبر علیه السلام هغه ورسره ونه کړل چې د دوی بایبل ئې جائز ګڼي، اوس د جرمني نازیان راته ډېر بې رحمه او سخت زړې نه معلومېږي او د اسرائیلیانو عام وژنه ئې راته تر هغو عام وژنو لږ معلومېږي چې د اسرائیلیانو په لاس تر سره شوې او بایبل ئې په ډېر افتخار سره یادوي او هغه د الله تعالی د حکم او رضا مطابق ګڼي!!

قاضيان

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: دا کتاب د اسرائيليانو د هغه **۳۵۰** کلن تاريخ پېښې بيانوي چې د شائول له پاچايي مخکې رامنځ ته شوې، په دې مودې کې چې کومو مشرانو د اسرائيليانو مشري کوله د قاضي په نامه به يادېدو نو ځکه د دې کتاب نوم قاضيان دی.... کله چې به اسرائيليان د دښمنانو تر بريد لاندې راغلل له خدای نه به ئې مرسته وغوښتله او هغه به يو مشر ورته وټاکو... ترڅو د دوی لارښوونه وکړي او دښمن ته ئې ماتې ورکړي... د مشر له مرګه وروسته به دوی بيا د ګناه لوري ته مخه کړه...کله چې به دوی د خدای له عبادته لاس واخيست نو سخت ظالمان به ترې جوړ شول او د نورو قومونو په څېر به ئې شرارتونه کول،... په خپلو منځونو کې به جنګېدل... خو خدای هيڅ ګناه بې سزا نه پرېږدي...!!!

د مقدمې په اړه څو پوښتنې لرو: له عبادت نه ستا مراد څه دی؟ چا ته ظالم وايې؟ او کوم کار شرارت ګڼې؟ مونږ خو په تېرو پنځو کتابونو کې د عبادت په نامه له يوې ورځې روژې پرته بل څه ونه موندل، دا روژه هم د هغه ورځې په ياد نيول ضروري ګڼې چې اسرائيليان له مصره په وتلو موفق شول!! مونږ ته خو له دې پرته د عبادت په نامه بل څه په نظر نه دي راغلي!! ستا د دې خبرو معنی خو دا ده چې خدای بني اسرائيل د دوی د دينداری او عبادت په وجه نازولي او د عصيان او ګناه په سبب ئې رټلي، په يوه صورت کې ئې د دوی مرسته کړې او په بل صورت کې ئې عذابونه پرې نازل کړي!! که داسې وي نو ته ولې اسرائيليان د خدای زامن، تر ټولو غوره او د ده خاص قوم ګڼې؟!! الله تعالی خو دا معامله له خپلو ټولو بندګانو سره کوي، پرته له دې چې د دوی قوم او نسب ته وګوري، هم ئې تر

اسرائیلیانو مخکې له ډېرو سره همداسې کړې او هم ئې تر دوی وروسته!! له نورو قومونو نه د اسرائیلیانو امتیاز په څه کې دی چې ته دوی ته د خدای د زامنو او د ده د غوره او محبوبو بندګانو لقب ورکوي!! ستا له مخکنیو کتابونو خو معلومېږي چې اسرائیلیانو هغه وخت ظلمونه او شرارتونه پیل کړي او په سلهاوو زره ماشومان، ښځې او بوډاګان ئې وژلي، ښارونه ئې سوځولی، کلي ئې وران کړي، څاروي ئې وژلي او فصلونو ته ئې اور اچولی چې ځان ئې دیندار ګڼلی او دې کار ته ئې د عبادت په سترګه کتلي، نور قومونه هغه وخت د دوی له شرارتونو خوندي پاتې شوي چې د اسرائیلیانو مذهبي جنګونه متوقف شوي!! داسې معلومېږي چې د بایبل له نظره د اسرائیلیانو خپل منځي جنګونه شرارت او ظلم دی خو له نورو قومونو سره جنګ د خدای عبادت او دینداري.

د کنعانیانو له پاتې شونو سره جنګ

تر دې سرلیك لاندې راغلي: (د یوشع له مرګه وروسته اسرائیلیانو له خدای نه پوښتنه وکړه: زمونږ کومه قبیله باید تر نورو مخکې له کنعانیانو سره وجنګېږي؟ خدای ورته وویل: د یهودا قبیله او زه به د کنعانیانو سیمه دوی ته ورکوم!!... دوی کنعانیانو ته ماتې ورکړه او لس زره ئې ترې ووژل...د دوی پاچا ادوني بازق ئې ونیولو او د لاس او پښو ګوتې ئې ورپرې کړې... ادوني بازق وویل: اویا داسې پاچایانو زما په دسترخان پاتې مرۍ خوړله چې د لاسونو او پښو ګوتې مې ورپرې کړې وې، دا دی نن ما ته د خپلو عملونو سزا راکړی شوه!! د یهودا قبیلې د یورشلیم ښار ونیولو او ټول اوسېدونکي ئې ووژل!! او ښار ته ئې اور واچاوه!! ... ورپسې د ګڼ شمېر نورو سیمو یادونه کوي چې اسرائیلیانو فتح کړې، اوسېدونکي ئې قتل عام کړل او ښارونه ئې وسوځول!!)

دلته هم دا خبرې د غور وړ دي:

- بایبل خو مخکې لیکلي وو چې په کنعان کې ئې ټول خلك له تېغه تېر کړل، دا پاتې شونې څوك وو، دا لس زره څنګه پاتې شوي وو چې اسرائیلیان بیا د دوی په ضد جنګ ته اړ شول، ستا هغه خبره رښتیا وه که دا؟!

- ادونی بازق ډېر ظالم وو که ستاسو قاضي؟ هغه هم د پاچایانو د لاس پښو ګوتې پرې کولې او تاسو هم، هغه بې دینه وو او تاسو دینداره، د دینداری او بې دینی په منځ کې فرق څه دی؟!!
- آیا دا د منلو خبره ده چې ادوني بازق اویا پاچایانو ته ماتې ورکړې وه، ټول ئې نیولي وو او د لاسونو او پښو ګوتې ئې ورپرې کړې وې، که د کلي پر سر یو پاچا هم وو نو دومره پاچایان په هغې وړې سیمې کې نه پیدا کېدل!!

شمجر

تر دي سرلیك لاندې د بایبل دې خندوونکې وینا ته غوږ شئ: له ایهود نه وروسته شمجر د اسرائیلیانو لاربنود شو، ده یو ځل د غوبني په لرګي باندې شپږ سوه فلسطینیان ووژل!!... او اسرائیلیان ئې ترې وژغورل...

جدعون

تر دي عنوان لاندې د بایبل څو مسخره خبرو ته ځیر شئ: ...یوه ورځ د خدای فرشته... د بلوط ونې لاندې کښېنسته... جدعون ته ئې وویل: اې زړه وره! پاڅه خدای له تا سره دی... جدعون وویل: که ته په رښتیا خدای یې او له ما سره به وې نو په یوې نښې دا خبره راته څرګنده کړه... هیله کوم دلته تم شه ... زه ځم او یوه هدیه درته راوړم!!... کور ته ولاړ... سېرلی ئې حلال کړ...غوښه ئې پخه کړه.. له لس کیلو ګرامه اوړو ئې څو پتیرې ډوډۍ پخې کړې...غوښه او شوروا ئې فرشتې ته راوړه او مخې ته ئې ورته کېښوده...فرشتې ورته وویل: غوښه او ډوډۍ په هغې ډبرې کېږده، شوروا پرې توی کړه... جدعون دا کار وکړ... فرشتې د خپلې عصا سر پرې وموښو، له ډبرې د اور لمبه پورته شوه او هغه ئې وسوځول...او فرشته له نظره غایبه شوه... بیا جدعون خدای ته وویل: که په رښتیا اسرائیلیان زما په لاس ژغورې نو ما ته ئې په دې توګه ثابت کړه: زه به د درمند په ځای لږ وړۍ کېږدم، که سبا په دې وړیو پرخه ناسته وه او ځمکه وچه وه نو زه به مطمئن شم چې ته اسرائیلیان زما په لاس ژغورې...همداسې وشول... سهار وختي کله چې له خوبه

پاڅېدو ورۍ ئې لمدې او ځمکه ئې وچه ومونده، له ورۍ يوه کاسه اوبه وبهېدې... بيا ئې خداى ته وويل: پر ما مه غصه کېږه...اجازه راکړه يو بل امتحان هم وکړم...دا ځل پرېږده چې ورۍ وچې پاتې شي او ځمکه لمده شي... هغه شپه شاوخوا ځمکه لمده او ورۍ وچې پاتې شوې وې!!... جدعون د مديانيانو په ضد جګړې ته ووت... خداى ورته وويل: ستاسو شمېر زيات دی... نه غواړم چې دا ټول له مديانيانو سره وجنګېږي... دوی ته ووايه چې څوك وېرېږي هغوی دې خپل کور ته ولاړ شي... دوه ويشت زره تر شا شول او لس زره پاتې شول...خداى جدعون ته وويل اوس هم شمېر زيات دی، د چينې خوا ته ئې راوله... تر څو تا ته وښيم چې څوك بايد له تا سره ولاړ شي او څوك نه... چا چې اوبه په رغوې کې واخيستې، خولې ته ئې نږدې کړې او د سپي په څېر ئې وڅښلې دا به له هغو کسانو بېل کړې چې په اوبو پرېوځي او څښې ئې... لومړۍ ډله درې سوه شول...خداى جدعون ته وويل: زه په دغو دريو سوو، مديانيانو ته ماتې ورکوم... همدا درې سوه ئې له ځان سره روان کړل او نور ئې خپلو کورونو ته ولېږل...د شپې خداى جدعون ته وويل: پاڅه او پر دښمن بريد وکړه... که وېرېږې نو لومړی له خپل نوکر سره پټ د دښمن خوا ته ولاړ شه او واوره چې دوی څه وايي... جدعون همداسې وکړل... مديانيان په يوې درې کې راغونډ شوي وو، شمېر ئې د ملخانو په څېر زيات وو...اوښان ئې د بيابان د شګو په څېر له شمېره وتلي وو...جدعون د يوې خېمې خوا ته وښوېدو... په دې وخت کې يو کس له خوبه راويښ شو او خپل ملګري ته ئې وويل: خوب مې ليدو چې د اوربشو يوه ډوډۍ زمونږ په پنډغالي کې راپرېوته، له يوې خېمې سره ولګېده او هغه ئې نسکوره کړه.... ملګري ئې ورته وويل: ستا د خوب تعبير دا دی چې خداى به مونږ د جدعون په لاس له ماتې سره مخامخ کړي... او دی به ټول مديانيان او متحدين ئې له تېغه تېر کړي!!! جدعون چې دا خوب واورېدو شکر ئې وکړ... لښکر ته راستون شو او نارې ئې کړې: پاڅئ چې خداى به مديانيان تاسو ته تسليم کړي!! څراغونه او شپېلۍ درسره واخلئ... چې لښکر ته ورنږدې شوئ نو هغه څه وکړئ چې ما کول... هلته ئې څراغونه روښانه کړل او په شپېليو کې ئې پو کول پيل کړل... دښمن وارخطا شو ... په تېښته شو... او د اردن له سينده واوښتل!!!

د دې قصې څو برخو ته لږ پام وکړئ:

- خدای د جدعون خوا ته راغی، عصا ورسره وه، د څېړې لاندې کښېناست... جدعون ورته وویل: که ته خدای يې نو لږ تم شه زه يوه هديه در ته راوړم... لاړ د سېرلي په حلالولو، پخولو، د لس کيلو اوړو په لمدولو او د ډوډۍ په پخولو ئې ښه ډېر وخت تېر کړ... خدای ورته منتظر وو ... شوروا او ډوډۍ ئې ورته راوړه... په دې وخت کې همدا کس چې ده د خدای ګمان پرې کړی وو، د خدای د فرشتې په نامه ئې يادوي... څو شېبې وروسته بيا د خدای خطاب ورته کوي... همداسې ئې کله خدای ګڼي او کله د خدای فرشته... او بايبل په حاشيه کې ليکي چې خدای د فرشتې په څېره کې ورته راغلی وو!!! خو دا نه وايي چې فرشته په کومه څېره کې وه... جدعون خو د انسان ګمان پرې کړی وو او شوروا ئې ورته تياره کړه... شوروا ئې د خدای په امر د ډبرې پر سر په غوښې او ډوډۍ توی کړه... د خدای فرشتې د عصا سر ورنږدې کړ... غوښه او ډوډۍ د اور په لمبو کې وسوځېده... جدعون بيا هم ډاډه نه شو چې دا خدای دی... په وړيو ئې دوه ځله امتحان کړ... په درېيم ځل او په دې سره مطمئن شو چې د شپې پرخه ورېدلې وه، ځمکه ئې لمده کړې وه خو وړۍ وچې پاتې وې، ډاډه شو چې دا حقيقتاً خدای دی، له خدايه پرته بل څوك دا کار نه شي کولی، دا ئې په زړه کې تېره نه شوه چې کېدی شي زما وړۍ چا اخيستې وي، له ځان سره ئې ساتلې وي او سهار ئې زما له راتلو لږ د مخه هلته ايښې وي!! خدای دوه شپې هملته له جدعون سره تېرې کړې... له دريو امتحانونو وروسته جدعون مطمئن شو چې دا خدای دی!!!
- د دښمن شمېر د ملخانو په څېر زيات وو او د اوښانو شمېر ئې د صحرا د شګو په اندازه!!! جدعون د خدای په امر د خپل فوځ له منځه چې دوه دېرش زره وو، يوازې درې سوه کسان غوره کړل او دا درې سوه کسان هغه وو چې د چينې اوبه ئې د سپو په څېر څښلې وې!!!
- جدعون د دښمن د يوې خيمې خوا ته پټ پروت دی... غوږ ئې نيولی... په همدې نيمه شپه کې يو کس راويښ شو او بل ته ئې خپل خوب تېر کړ... او هغه د اوربشو ډوډۍ د جدعون په معنی او پر خېمې راپرېوتل او د هغې نسکورېدل ئې د

خپل فوځ د ماتې او د ټولو د وژل کېدو په معنی تعبیر کړل!!! او جدعون د دغه تعبیر په اورېدو سره مطمئن شو چې بریا د ده په برخه ده... د څراغونو په بلولو او په شپېلیو کې پو کولو سره ئې د دشمن فوځ داسې خور وور کړ چې د اردن له سیند نه په تېښته واوښت!! ... یو لك شل زره ترې مړه شوي وو او یوازې پنځلس زره ترې ژوندي پاتې وو!!!

- نه پوهېږم هغه به څنګه انسان وي چې د داسې احمقانه خبرو کولو جسارت کوي او څوك به داسې مسخره خبرې د یوه مقدس کتاب خبرې ګڼي!!!

قرآن د بایبل دا خبرې ردوي او د دغې چینې اړوند قصه په هغه لښکر پورې مربوط ګڼي چې طالوت ئې مشر او داؤد علیه السلام د یوه جنګیالي په توګه په کې برخه اخیستې وه، فرمایي:

§ Šù ç#B > ÎŸ ` Jù 9gŸÎ Nà6 ‹ÎFöã ®$žc Ĵ A$% Šqãã ßØ BN q$Û Ÿ@Á ù $B=ù

Nç#B Wŝî% žvĴ ç#B (qĝ ³ ù ¾ÍŸ‰‹Î pùöã $ Žlô$ÇB žvĴ ÓÍ_B ¼çRîù çôèÖƒ N© `Br ÓÍ_B

¾ÍŠqãã_r N q$ f Î Pö×$Z9 p%$Û Ÿw (q$% ¼çèB (qãB#ä šú ïÏ%©$r qèd ¼ç-r% ` $B=ù

ÈûÎÍ ÖÏŸ2 pöÏ M7=î Ä%Ŝî% pöÏ `B NŸ2 «! $(qà)»=B NçR& šc qZÝàƒ šú ïÏ%©A%

ÇËÍÒÈ ûïÎŽÉÁ9$ì B ª!$ «! $ البقرة: ۲۴۹

نو کله چې طالوت لښکرې راوایستې، وئې ویل: الله تاسو په یوې ویالې آزمویي، نو چا چې ترې اوبه وڅښلې زما له ډلې څخه نه دی او چا چې (ئې خوند) ونه څکو، نو هغه زما (ملګری) دی، مګر دا چې د خپل یوه لاس یوه لپه (اوبه) غوړپ کړي، خو د دوی له لږو کسانو پرته نورو هغه وڅښلې، نو چې کله دی او د ده مؤمن ملګري ترې واوښتل، وئې ویل: نن خو مونږ د جالوت او د ده د لښکرو (د مقابلې) توان نه لرو، خو هغو کسانو چې په دې ئې باور وو چې له الله سره مخامخ کېدونکي دي وویل: څومره لږه کې ټولګې د الله په حکم سره په ډېره کې ټولګیو غالب شوي، الله خو له صابرانو سره دی.

ګورئ چې د قرآن په دې حکیمانه وینا کې څومره ژورې لارښوونې دي او د بایبل له کمزورې او خرافاتي وینا سره ئې څومره ژور توپیرونه دي؟

قرآن د دې قصې په ترځ کې مونږ ته دا لارښوونې لري:

- جهاد د صابرانو کار دی، بې صبره، بې همته، بې عزمه، بې ارادې او ضعیف النفسه کسان چې د کړاوونو د ګاللو همت او حوصله نه لري، جهاد نه شي کولی.
- د جهاد مشران باید خپل مجاهدین وآزمويي او وګوري چې په دوی کې څوك د ستونزو او کړاوونو ګاللو ته تیار دی، پیاوړې متې، غښتلی زړه، لوړ همت ، کلك عزم لري او د صبر او زغم خاوند دی او د دښمن د شمېر له زیاتوالي او د وسلو له ډېرښته نه وېرېږي.
- یوازې په دغو کسانو حساب وکړئ او د همدوی په ملګرتیا بسنه وکړئ، بې همته او بې صبره کسان د نیمې لارې ملګري وي او په سختو شېبو کې له خپل صف نه ښيلېږي او خپل سنګر دښمن ته پرېږدي، د داسې کسانو ملګرتیا د ګټې په ځای تاوان کوي، د همدې لپاره طالوت خپلو ملګرو ته وویل: له ما سره هغه څوك ملګرتیا کولی شي چې د دې راتلونکي نهر اوبه ونه څښي، په تنده کې صبر وکړي، هغه هم راسره تلی شي چې په یوه غوړپ اکتفاء وکړي، خو هغه چې ډك نس اوبه څښي، زما د ملګرتیا وړنه دی. (د طالوت دا آزموینه داسې ده لکه مونږ چې په روژې مکلف شوي یو، دا په اصل کې د روژې لپاره یو مثال او بېلګه ده، په روژې سره په انسان کې د صبر او ځان ساتنې خصلت وده کوي) د ده له لوی لښکر نه یو وړوکی ټولګی په دې آزموینه کې بریالي وختل او همدغو ته الله پر هغه مغرور او ظالم دښمن بری ورکړ.
- بری د صابرانو په برخه کېږي، هغه چې پر الله ئې باور وي، د هغه نصرت ته سترګې په لار وي، له الله نه په سنګر کې او د دښمن په وړاندې د صبر او استقامت غوښتنه کوي، نه د هغه چا په برخه چې د جنګیالیو شمېر ئې زیات وي.
- دا په وار وار لیدل شوې چې یوه وړوکي ټولګي ته الله تعالی په لوی لښکر فتح او بری ورکړی، دا ځکه چې الله د صابرانو مل دی.
- په دې ښتې کې د دښمن د فوځ سالار د داؤد علیه السلام په لاس ووژل شو او د

همدغه زره وري اتلولی په وجه الله تعالی داؤد علیه السلام ته د دغه ملك پاچایي او اقتدار وسپارو، علم او حکمت ئې ورکړ او د پېغمبری مقام ته ئې ورساوو، د الله تعالی سنت دا دی او په دې راضي کېږي چې د مؤمنانو قیادت د دغسې مجاهدو مشرانو په لاس کې وي.

- د قرآن د دغو آیتونو په رڼا کې دوه خبرې په ډېر وضاحت سره معلومېږي:

۱- لومړی دا چې له تباهی نه د ځمکې د ساتلو یوازنی لار دا ده چې د مؤمنانو د صالح ډلې په لاس د کافرانو د فاسدې ډلې مخنیوی وشي، الله تعالی د دوی په ذریعه د هغوی شر دفع کوي او په دې سره ځمکه له تباهی نه ژغوري.

۲- د دغه الهي سنت مطابق به تل د مؤمنانو یوه مجاهده ډله راپیدا کېږي، د مفسدو ځواکونو مقابله به کوي او الله تعالی به هغوی ته د شر او فساد پر ځواکونو غلبه ورکوي.

قرآن دا قصه د دغه مطلب د اثبات لپاره وړاندې کړې. د همدې لپاره قرآن دلته وایي چې د پېغمبرانو او د دوی د جهادونو په هکله چې څه په دې کتاب کې ویل شوي، دا الهي ارشادات دي، ټول ئې حقایق دي، پېغمبران او د دوی مأموریت همداسې وي، تل د شر او فساد له ځواکونو سره جنګېدلي، ته هم یو له دغو پېغمبرانو څخه یې، ستا مأموریت هم دوی ته ورته دی.

که یو باشعوره او با انصافه انسان د بایبل دغه قصه د قرآن له دغې وینا سره مقایسه کړي، نو همدا ورته کافي ده چې ووایي: قرآن د الله تعالی کتاب دی او بایبل د یوه کم عقله او ناپوه انسان لیکنه.

بایبل وروسته د جدعون په اړه لیکي: ... د دښمن د تعقیب په وخت کې د سوکوت او فنوئیل خلکو ده ته د ډوډی له ورکولو ډډه وکړه او ورته وئې ویل: تاسو لا تراوسه زبح او صلمونع نه دي نیولي چې مونږ ډوډی درکړو.. ده ورته وویل: کله چې دا سیمې ونیسم راګرځم او تاسو ته به سزا درکوم... د یوه قوم ئې ټول نارینه ووژل او بل ته ئې دا سزا ورکړه چې د صحرا په اغزیو ئې د دوی د بدن غوښې ترې وشکولې!!!

وروسته د اسرائیلیانو د ګڼ شمېر مشرانو نومونه اخلي چې د اقتدار لپاره په

خپلو کې سره جنګېدلي او يوه بل وژلی... او بيا د سامسون په نامه د يوه داسې کس يادونه کوي چې قصه ئې ډېره ډېره د خندا وړ ده. ليکي: اسرائيليانو بيا ګناه ته مخه کړه...نو خدای ځلوېښت کاله د فلسطينيانو لاس ته ورکړل..يوه ورځ د خدای فرشتې د مانوح مېرمنې ته ځان وښود...او ورته وئې ويل: که څه هم تراوسه شنډه وې خو ډېر ژر به د زوی خاونده شې...پام کوه چې شراب او مست کوونکې څښاك ونه څښې او حرام او ناپاك شيان ونه خورې!!! د زوی د سر وېښتان به دې هيڅکه نه خرييل کېږي، دا ځکه چې دی د زېږېدو له پيله نذر شوی، دی به له فلسطينيانو نه د اسرائيليانو د آزادولو غورځنګ پيل کوي!!! ماشوم پيدا شو او دې ئې نوم سامسون کېښود!!... ستر شو... خدای برکت ورکړ...يوه ورځ ئې يوه فلسطينۍ نجلۍ وليده، زړه ئې پرې بايلو...مور او پلار ته ئې قصه وکړه او ترې وئې غوښتل چې دا نجلۍ ورته وکړي...دوی مخالفت وکړ او ورته وئې ويل: ولې د دغو بت لمانځونکو فلسطينيانو نه ښځه کوې؟ ولې له خپلې کورنۍ او قوم نه څوك نه غوره کوې؟... سامسون په خپلې خبرې ټينګار وکړ... او مور او پلار ئې نه پوهېدل چې په دې خبرې کې د خدای لاس دی او غواړي له دې نه فلسطينيانو ته يوه لومه جوړه کړي...سامسون له خپلې مور او پلار سره تمنې ته روان شو...په لارې کې د انګورو په باغ کې يوه ځوان زمري په سامسون بريد وکړ... که څه هم له ده سره وسله نه وه خو بيا ئې هم زمری د يوه سېرلي په څېر څيري کړ!! خو په دې اړه ئې مور او پلار ته څه ونه ويل... کله چې تمنه ته ورسېدو، له هغې نجلۍ سره ئې خبرې وکړې او خوښه ئې شوه...له څه مودې وروسته بيا له مور او پلار سره د واده لپاره تمنې ته روان شو... په لارې کې د هغه مړ زمري خوا ته ورغی... د موچيو په ګڼه ګوڼه ئې سترګې ولګېدې او د مړ زمري په کالبوت کې ئې د موچيو په ځالې کې شات وموندل...څه مقدار ئې له ځان سره واخيستل چې په لار کې ئې وخوري... مور او پلار ته ئې هم لږ ورکړل خو دا ئې ورته ونه ويل چې شات ئې له کومه ترلاسه کړل... پلار ئې د واده په کار بوخت وو... ده د هغه ځای د دود دستور مطابق د کلي ځوانانو ته مېلمستيا وکړه، دېرشو زلميانو په کې برخه واخيسته، سامسون دوی ته وويل: يوه معما لرم، که تاسو په اووه ورځو کې د هغې ځواب راکړ، نو دېرش کتاني څادرونه له دېرشو

جوړو جامو سره به درکوم که نه نو تاسو به دا جامې راکوئ، دوی وویل: ډېره ښه! خپله معما ووايه! هغه وویل: له خوړونکي خوراك راووت او له زوروره خواږه!! ... درې ورځې تېرې شوې خو ځواب ئې ونه موندو، په څلورمه ورځ د سامسون مېرمنې ته راغلل او ورته وئې ویل: له خپل مېړه نه د معما ځواب معلوم کړه او مونږ ته ئې ووايه، که نه نو ستا د پلار کور سوځوو، ... نو د سامسون مېرمن ده ته ورغله، وئې ژړل او ورته وئې ویل: زه دربانديِ ګرانه نه یم، له ما کرکه لرې، ... د هغې معما ځواب ما ته نه وايې...هغه ورته وویل: ما مور او پلار ته د هغې ځواب نه دی ویلی نو ته څنګه د دې انتظار لرې؟ خو هغې نه پرېښود...او هره ورځ به ئې ورته ژړل...بلآخره ئې په اوومه ورځ ورته ووايو...او دې هم ځوانان پرې خبر کړل...نو زلميانو هم له لمر لوېدو د مخه د معما ځواب سامسون ته داسې ورکړ: تر شاتو به څه شی خوږ وي او تر زمري څه شی زورور!! سامسون ورته وویل: که زما په غوا مو یوې نه وی کړې نو د معما ځواب مو نه شو موندلی!! نو د خدای روح پرې کښېناسته، د اشقلون ښار ته ولاړ، دېرش کسان ئې ووژل او د هغوی جامې ئې دغو زلميانو ته راوړې، په غصه خپل کور ته ولاړ او د ده مېرمن بل چا ته په نکاح ورکړی شوه!!

دا ئې د سامسون معما او هغه ئې د ځوانانو ځواب او دا شوه د بایبل د سپېڅلي کتاب قصه!!! آیا د غربیانو پر عقل ژړا نه ده په کار چې داسې مسخره قصې د سپېڅلي کتاب قصې ګڼي؟ داسې خبرې هم مني چې سامسون له مور او پلار سره روان وو، د انګورو په تاکونو کې لږ ترې لرې شو، ناڅاپي ځوان زمري پرې برید وکړ، که څه هم له ده سره نه توره او نه چاړه وه خو دا ځوان زمری ئې له دواړو ژامو نیولی او په منځ کې ئې څیرلی، نه ئې جامې څیرې شوې، نه ئې ځان زخمي شوی، نه ئې جامې په خپلو وینو یا د زمري په وینو سرې شوې او نه ئې په څېره کې څه بدلون راغلی، نه ده مور او پلار ته د دې ښښتې په اړه څه ویلي او نه مور او پلار د ده په څېرې کې تغیر موندلی چې پوښتنه ترې وکړي!! څه موده وروسته ئې د همدې زمري په کالبوت کې د شاتو د موچیو ځاله موندلې او شات ئې ترې راخیستي او له دې ئې دا معما جوړه کړې: له خوړونکي خوراك راووت او

له زوروره خواره!! نه پوهېږو په کوم قاموس کې دې ته معما ویل کېدی شي!! او دا څنګه خدای دی چې روح ئې پر سامسون کښېناسته او دی ئې د دېرشو بې ګناه کسانو وژلو ته وهڅاوو؟!!

بله ئې واورئ: سامسون څه موده وروسته یو سېرلی د هدیې په توګه له ځان سره واخیست او د خپلې مېرمنې کور ته ورغی، خو سخر ئې کور ته د ننوتلو اجازه ورنه کړه او ورته وئې ویل: ما ګمان وکړ چې ته ترې کرکه لرې نو ځکه مې بل چا ته په نکاح ورکړه... د هغې خور ترې ښایسته ده، کولی شې هغه په نکاح کړې!! سامسون نارې کړې!! اوس چې په فلسطینیانو کومه بلا راولم ملامت به نه وم!! بهر ولاړ، درې سوه ګېدړان ئې ونیول، جوړه جوړه ئې له لکیو سره وتړل، د هرې جوړې منځ کې ئې یو مشعل کېښود، بیا ئې اور وروااچاوو او د فلسطینیانو په فصلونو او پټیو کې ئې پرېښودل او په دې کار سره د فلسطینیانو ټول فصلونه او د زیتون باغونه وسوځېدل... فلسطینیانو له یوه بل نه پوښتل: دا کار چا کړی؟ ... ورته معلومه شوه چې سامسون کړی... نو دوی هغه ښځه او پلار ئې ژوندي وسوځول!! کله چې سامسون له دې پېښې خبر شو، لوړه ئې وکړه چې هرو مرو به د دې غچ اخلم...پر فلسطینیانو ئې برید وکړ او ډېر ئې ترې ووژل...بیا په سوري کې پټ شو... فلسطینیانو سیمه محاصره کړه... د سیمې خلك مجبور شول چې سامسون ونیسي او فلسطینیانو ته ئې لاس تړلی وسپاري...سامسون ورته وویل: صحیح ده خو تاسو مې مه وژنئ...نو په دوو پړو ئې وتړلو او له ځانه سره ئې روان کړ...کله چې لحی ته ورسېدو، فلسطینیانو د ده په لیدو سره چېغې وهل پیل کړل ... په دې وخت کې د خدای روح پر سامسون کښېنستله او پړي داسې وشړېدل لکه نري تارونه چې وسوځي او سره بېل شي...نو په دې وخت کې ئې د یوه مړه خره د ژامې هډوکی راواخیست او په دې سره ئې زر تنه فلسطینیان ووژل!!! بیا ئې دا سرود ووایو: د خره د ژامې په هډوکي مې، له مړو ډېرانونه جوړ کړل، د خره د ژامې په هډوکي مې، یو زر سړي ووژل.. بیا ئې هډوکی لرې واچاوو... تږی وو... له خدای نه ئې اوبه وغوښتې او خدای له یوې ژورې کندې د ځمکې په سر اوبه ورته روانې کړې!! څه وخت وروسته د فلسطینیانو ښار، غزې ته ولاړ، شپه ئې له یوې بدلمنې ښځې سره

تېره کړه... فلسطينيان خبر شول، کور ئې محاصره کړ...او تر سهاره منتظر پاتې شول... سامسون تر نيمې شپې ويده شو، بيا پاڅېدو، له ښاره د وتلو په مهال ئې د ښار لويه دروازه له بېخه وايستله او له ځان سره ئې غره ته يووړه!!

څه وخت وروسته سامسون په يوې فلسطينۍ چې دليله نومېده، مين شو،... د فلسطينيانو پنځو مشرانو دې نجلۍ ته وويل: هڅه وکړه چې د ده د ځواکمنۍ په رمز ځان پوه کړې...او په دې چې څنګه کولی شو دی په بند کې واچوو، که دا کار وکړې مونږ هر يو به يولس سوه مثقاله سپين زر انعام درکړو...نو دليلې سامسون ته وويل: هيله کوم راته ووايې چې ستا د قوت رمز په څه کې دی؟ څنګه کېدی شي څوك تا وتړي او کمزوری دې کړي؟ سامسون ورته وويل: که د اوو ليندېو په تارونو وتړلی شم نو د نورو خلکو په څېر به ناتوانه شم!! د فلسطينيانو مشرانو دا تارونه ورته راوړل... دليلې دی په خوب کې پرې وتاړو... څو فلسطينيان ئې په خونې کې کېنښولي وو... بيا ئې سامسون ته غږ کړ: سامسونه! فلسطينيان ستا د نيولو لپاره راغلي!! سامسون په ځان خوځولو سره د لېندۍ تارونه داسې وشلول لکه نري تارونه چې اور ته ورنږدې شي او وسوځي!! نو د سامسون د ځواکمنۍ راز څرګند نه شو!! دليلې ورته وويل: سامسونه!! پر ما دې ملنډې ووهلې، هيله کوم ما ته ووايې چې څنګه به څوك تا کمزوری کوي؟ ده ورته وويل: که په اوو داسې پړو وتړلی شم چې هيڅ کار نه وي ترې اخيستل شوی، نو بې ځواکه کېږم!! ... خو دا پړي ئې هم وشلول او دی په دام کې ونه نښت، ...بيا ئې ترې پوښتنه وکړه... هغه بيا ورته وويل: که زما د سر اووه وېښتان له نورو تارونو سره يو ځای تاو شي او زه پرې وتړلی شم، ځواك مې له منځه ځي... دليلې دا کار هم وکړ خو تجربه ناکامه وه... دليلې نه پرېښود... تر هغه چې ده د خپلې ځواکمنۍ راز ورته څرګند کړ او وئې ويل: زما د سر وېښتان هيڅکله نه دي خريل شوي، ځکه چې زه د زېږېدو له نېټې نذر شوی يم، که مې د سر وېښتان وخريلی شي، ځواك مې له منځه ځي!!! دا ځل دليله پوه شوه چې رښتيا ئې ورته ويلي، نو هغو پنځو مشرانو ته ئې اطلاع ورکړه چې راشئ راز مې پيدا کړی... دوی له پيسو سره راغلل... دليلې د سامسون سر په خپلې لمنې کېښود او ويده ئې کړ او د دې په وينا ئې د سامسون سر وخريلو او په

دې توګه ئې سامسون بې وسه کړ...بيا ئې چيغې کړې: سامسونه! فلسطينيان راغلي چې تا ونيسي، هغه راويښ شو، ګمان ئې وکړ چې دا ځل به هم ځان وخوځوم او پړي به وشلېږي، خو له دې غافل وو چې خداى يوازې پرېښى!! په دې وخت کې فلسطينيان راغلل او دى ئې د مسو په زنځيرونو وتاړو، سترګې ئې ترې وايستې او غزې ته ئې بوت او په زندان کې ئې واچاوو او غنم به ئې پرې مېچن کول، خو زيات وخت لا نه وو تېر شوى چې د ده وېښتان ورسېدل... د فلسطينيانو مشران راغونډ شول چې خپل بت داجون ته لويه قرباني وړاندې کړي... پنځه مشران ئې له درې زرو کسانو سره په معبد کې راغونډ شوي وو... سامسون ئې راوست، سامسون هغه ځوان ته چې دى ئې راوستلو وويل: زما دواړه لاسونه په هغو دوو ستنو کېږده چې د معبد چت پرې ولاړ دى... بيا ئې دا دعا وکړه: خدايه! هيله کوم ما درپه ياد کړې، يو ځل بيا زما ځواك راپه برخه کړه چې له فلسطينيانو د خپلو سترګو غچ واخلم!... په دې وخت کې ئې پر دواړو ستنو زور وکړ...د معبد چت رانسکور شو... په دې ورځ ئې دومره فلسطينيان ووژل چې په خپل ټول عمر کې ئې نه وو وژلي!!!)

په دې خندوونکې قصې کې د بايبل څو خبرو ته لږ ځير شئ: د خداى روح د داسې چا پر سر په وار وار کښېنستلې چې شپه ئې د يوې بدلمنې ښځې په کور کې تېره کړې!! ده ته ئې له ژورې کندې د ځمکې پر سر اوبه رواني کړې!! د خداى روح دومره ځواك ورکړ چې د خره د ژامې په هډوکي سره زر فلسطينيان ووژني!! دا د خداى روح تر هغه پر ده نازلېده چې د سر وېښتان ئې نه وو خريلي، بل په خوب کې وروخريل او هغه هم د ده د هغې مېرمنې په وينا چې ده دا چم ورښودلى وو، دى د سر د وېښتانو د خريلو په وخت کې راويښ نه شو او په همدې سره د خداى روح ترې ولاړه او دى ئې يوازې پرېښود... خپلې مېرمنې ته ئې دا چم ورښودلى وو چې څنګه به ئې د ده دښمنان په دام کې اچوي،... درې زره کسان په داسې معبد کې راغونډ شوي وو چې چت ئې په دوو ستنو ولاړ وو!! (درې زره کسان چې د ښځو په څېر يو له بل سره ونښلي نو اووه سوه پنځوس متره مربع ځاى ته ضرورت لري او داسې چت د بايبل له ليکونکي پرته بل چا تر شلمې پېړۍ پورې نه دى جوړ کړى)،

دا چت په داسې دوو ستنو ولاړ وو چې ډېرې سره نږدې وې، دومره چې سامسون دواړه لاسونه پرې ایښي وو او دومره کمزورې وې چې کله سامسون په خپلو ټولو لاسونو زور پرې وکړ دواړه ئې رانسکورې کړې او چت ئې راړنګ کړ او دومره فلسطینیان ئې په دې ورځ ووژل چې په خپل ټول عمر کې ئې نه وو وژلي!!! دا ئې د غربیانو سپېڅلی بایبل او دا ئې د هغه قصې!!

روت

دا د بایبل د بل کتاب نوم دی، د نعومي او روت په نامه د دوو کونډو قصه په کې راغلې، نعومي کونډه شوه، دوه زامن ئې هم مړه شول، د زامنو کونډې ورته پاتې شوې، غوښتل ئې دواړه د خپلو پلرونو کره ولېږي خو روت ورسره پاتې شوه، روت د خپلې خواښې په وینا بل مېړه وکړ، له هغه ئې زوی پیدا شو، نوم ئې عوبید پرې کېښود او لیکي چې همدا عوبید د داؤد علیه السلام نیکه وو!! د بایبل د دې وینا معنا دا ده چې د داؤد علیه السلام مور یهودي نه وه او یهودان هغه څوك له خپلې قبیلې نه شمېري چې مور ئې یهودي نه وي، په دې اساس خو باید دوی داؤد علیه السلام یهودي نه ګڼلی او هغه ئې د یهودانو د پاچایانو له ډلې نه شمېرلی!! دا کتاب له دې پرته چې د شجرې مختصر کتاب وي نور څه نه لري.

لومړی او دوهم سموئیل

بایبل د لومړي سوئیل په مقدمه کې لیکي: دا کتاب د سموئیل نبي نه پیل کېږي او په شائول پای ته رسي، سموئیل په سمه توګه د اسرائیلیانو لارښوونه کوله، خو سره له دې هغوی ترې وغوښتل چې یو پاچا ورته وټاکي او هغه شائول د اسرائیلیانو د لومړي پاچا په توګه غوره کړ. شائول په سر کې ښه وو خو ورو ورو له خدایه لرې شو، خدای له سموئیل نه وغوښتل چې داؤد د شائول په ځای غوره کړي.

د سموئیل زېږېدا

بایبل دلته د سموئیل شجره او د ده د زېږېدو تفصیلات بیانوي او لیکي چې پلار ئې القانه نومېدو، دوه ښځې ئې وې، یوه ئې حنا نومېده چې اولاد ئې نه وو، ... دې په معبد کې دعا وکړه چې خدای ورته زوی ورکړي او دا ژمنه ئې وکړه چې خپل زوی به د معبد د خدمت لپاره نذر کوي، خدای زوی ورکړ، د سموئیل نوم ئې ورته غوره کړ، له دوه کلنۍ وروسته ئې معبد ته وسپارو... دلته د حنا د دعا په نامه داسې ښکلې دعا رانقلوي چې د بایبل په ټول کتاب کې دې ته د ورته مطالبو اړوند صفحې له پنځو شپږو تجاوز نه کوي، وایي چې حنا داسې دعا وکړه:

هیڅوك د خدای په څېر سپېڅلی نه دی، له هغه پرته بل خدای نه شته، زمونږ د خدای تر پنا غوره پنا ځای نه شته، له کبرجنو خبرو او کږو وږو لاس واخلئ، دا ځکه چې خدای په هر څه پوهېږي، دا خدای دی چې د خلکو د کارونو په اړه قضاوت کوي، د جنګیالیو لېندۍ ماتې شوې، خو پرېوتي ځواکمن شول، چې ماړه

ول د يوې مرۍ لپاره مزدورۍ ته تيار شول، او چې وژې ول ډك نس او سوكاله څملاستل، شنډې مېرمنې اووه زامن وزېږول، او چا چې زيات زامن درلودل بې اولاده شوه، خداى وژني او ژوندي كوي، ګور ته ئې لېږي او بيا ئې راپاڅوي، فقيروي ئې او غني كوي ئې، ټيټوي ئې او لوړوي ئې، فقير له خاورو لوړوي، او محتاج له بدبختۍ ژغوري، او د پاچيانو په څېر ئې د عزت پر تخت كښېنوي، خداى خپل پاك بندګان ساتي، او بدكاران په تيارو كې وركېږي، داسې نه ده چې انسان په خپل قدرت بريالى كېږي، ځوك چې له خداى سره مخالفت كوي له منځه ځي، خداى به له آسمانه تندر پرې راولي ....

فلسطينيان د عهد صندوق ترلاسه كوي

بايبل تر دې سرليك لاندې ليكي: ... د فلسطينيانو او اسرائيليانو تر منځ جګړې پيل شوې وې... فلسطينيانو اسرائيليانو ته ماتې وركړه... بيا اسرائيليانو د عهد صندوق له ځان سره د جګړې ميدان ته يوور... خو په دې جګړې كې د اسرائيليانو دېرش زره كسان ووژل شول او د عهد صندوق هم د فلسطينيانو لاس ته ورغى...(دا همغه صندوق دى چې د بايبل د ادعا له مخې اسرائيليانو سيندونه پرې ودرول او حصارونه ئې پرې نسكورول او دلته هم ادعا كوي چې)، فلسطينيانو دا صندوق په خپل معبد كې د خپل بت مخې ته كېښود، سبا ئې وليدل چې بت د صندوق په وړاندې په سجده پروت دى!! ... بېرته ئې په خپل ځاى ودراوو... بل سهار ئې بيا وليدل چې د دوى بت پړمخې د صندوق په وړاندې پروت او سر او لاسونه ئې پرې شوي،... خداى د دې سيمې خلكو ته سخته سزا وركړه... مشوره ئې وكړه چې دا صندوق بلې سيمې ته وړو... هلته هم خداى مصيبتونه نازل كړل... په پاى كې مجبور شول چې له اوو مياشتو وروسته صندوق له ډېرو هديو سره اسرائيليانو ته مسترد كړي!!! په يوې ګاډۍ كې ئې چې دوو غواوو كشوله، له هداياوو سره كېښود او غواوې ئې خپلې مخې ته پرېښودې او هغوى هم مخامخ د اسرائيليانو سيمې بيت شمس ته ورسېدې... خداى د دې سيمې اويا كسان ځكه ووژل چې د صندوق منځ ئې كتلى وو... سموئيل خلك د توبې او دعا لپاره په مصفه

کې راغونډ کړل... فلسطینیان خبر شول، د برید لپاره وخوځېدل... سموئیل یو وری قرباني کړ او خدای ته ئې دعا وکړه...اسرائیلیان وارخطا شول... له سموئیل نه ئې وغوښتل چې تر هغه له دعا لاس وانه خلي چې خدای فلسطینیانو ته ماتې ورکړي... فلسطینیانو برید وکړ، په دې وخت کې خدای د تالندې په څېر چیغې کړې، فلسطینیان وارخطا شول او ماتې ئې وخوړه!! اسرائیلیانو تعقیب کړل او ټول ئې ووژل!! ... اسرائیلیانو له سموئیل نه وغوښتل چې دوی ته یو پاچا وټاکي...سموئیل له خدای نه وپوښتل چې څه وکړي؟ خدای ورته وویل: دوی چې څه وایي همغسې وکړه، ځکه دوی ته نه ئې رد کړی، زه ئې رد کړی یم، نه غواړي چې زه ئې پاچا وم، ... خو یوه ئې کړه چې د پاچا درلودل څومره بدې پایلې لري!! سموئیل ورته وویل: که پاچا غواړئ نو هغه به ستاسو زامن د ځان نوکران کړي، ځینې به په ګاډیو، ځینې پر آسونو د ده خدمت کوي او ځینې به د ګاډیو مخې ته ځغلي، ځینې به په فوځ کې او ځینې په پټیو کې وګماري، تر څو ځمکې یوې او حاصلات ورته راغونډ کړي....ستاسو لونې به هم په کار وګماري، ځینې به ډوډۍ ورته پخوي او ځینې به ښه عطرونه ورته جوړوي، ستاسو ښې ځمکې او باغونه به درنه واخلي او خپلو خلکو ته به ئې ورکړي...له تاسو به عشر اخلي او په خپلو درباریانو به ئې مصرفوي، ... ستاسو هر څه به د ځان کړي او تاسو به خپل غلامان، .. خلکو د ده نصیحت ونه منلو... ناڅاپې یو کس چې د خپلو خرو په لټه کې له کوره وتلی وو، له خپل ملګري سره د سموئیل لیدو ته په دې نیت ورغلل چې د خرو په اړه ئې لارښوونه وکړي، د ده ملګري اورېدلي وو چې دا کس هر څه ووایي رښتیا خېژي..... شائول ورته وویل: د شکرانې لپاره څه نه لرو، ملګري ئې وویل له ما سره یوه سیکه شته دا به ورکړو... ناڅاپې له سموئیل سره په لار کې مخامخ شول، یوه ورځ مخکې خدای سموئیل ته ویلي وو چې په دغه ځای کې به سبا د بنیامین له قومه یو څوك درسره مخامخ شي، همدا زما د قوم د مشر په توګه غوره کړه او سپېڅلې غوړي ئې پر سر ورموښه...دی به زما قوم له فلسطینیانو وژغوري!! کله چې سموئیل له شائول سره مخامخ شو خدای ورته وویل: دا همغه کس دی چې زما پر قوم به حکومت کوي!! ... سموئیل دوی دواړو ته وویل: تر ما د مخه هغې غونډۍ

ته ولاړ شئ... د خپلو خرو اندېښنه مه کوئ... ځکه هغه موندل شوي... او پوه شه چې د خدای او ټول قوم امېد تا ته دی...ده وویل: زما قوم د اسرائیلیانو په ټولو قبیلو کې ووړ او زما کورنۍ په ټولو کورنیو کې وړه ده، څنګه دا خبره ما ته کوې؟ ... بیا سموئیل په یوه لوښي کې د زیتون غوړي راواخیستل او د شائول پر سر ئې توی کړل، ښکل ئې کړ او ورته وئې ویل: خدای ته غوره کړی ئې چې د قوم پاچا وې... کور ته د تلو په لار کې به د راحیل له قبر سره دوه سړي مخې ته درشي او تا ته به ووایي چې پلار دې خره پیدا کړي... بیا به درې سړي مخې ته درشي چې تا ته به دوه ډوډۍ درکړي... بیا به د انبیاوو یوه ډله وګورې چې له غره راکوزېږي او له چنګ، دریا او نی سره سرود وایي او نبوت (نڅا او مستي) کوي، په دې وخت کې به د خدای روح پر تا کښېني او له دوی سره به نبوت پیل کړې او له دې وروسته به ته نوی سړی شې... همداسې وشول، دا وړاندوینې ټولې تر سره شوې... سموئیل خلك د خدای په وړاندې راغونډ کړل...او د خدای دا پیغام ئې ورواوراوو: ... تاسو پاچا غوښتی وو، نو اوس زما په وړاندې له خپلو قبیلو سره راغونډ شئ، سموئیل قبیلې خدای ته وړاندې کړې، پچه واچولی شوه چې بنیامین د قبیلې په نامه وخته، په دوی کې د پچې په ذریعه د مطري کورنۍ غوره شوه او په دې کورنۍ کې پچه د شائول په نامه وخته!! خو کله چې د شائول نوم واخیستی شو دی حاضر نه وو، خدای وفرمایل: هغه ځان د سفر په بارونو او سامانونو کې پټ کړی، ورمنډې ئې کړې او هغه ئې راوست!! کله چې د خلکو په منځ کې ودرېدو نو تر ټولو لوړ وو، په دې وخت کې سموئیل وویل: دا دی هغه پاچا چې خدای درته غوره کړی، په اسرائیلیانو کې تر ده غوره نه شته!! ټولو ناري کړې: ژوندی دې وي پاچا!!

راشئ وګورو چې قرآن د بایبل د دې ویناوو په اړه څه وایي، قرآن هم دا قصه رااخیستې، خو په داسې انداز سره چې د بایبل د ویناوو د تائید په ځای د هغې جمله جمله ردوي، د قرآن له وینا داسې معلومېږي چې د بایبل د خبرو د تردید لپاره دا قصه رااخیستل شوې. قرآن فرمایي:

$Z6 ÎB $Z9 Ç] è/SBÅ;° ÓÉZî {q8$% ßi] Ó › qã Ÿ‰è/ .`ÏB إِسرَائِيلَ Ÿúi/ .`ÏB Z J$S'<] •? N9&

[illegible]

البقرة: ۲۴۲-۲۴۸ [illegible]

آیا د بني اسرائیلو هغه ډله دې ونه لیده چې له موسی نه وروسته وه، کله چې ئې خپل پېغمبر ته وویل: مونږ ته یو پاچا وټاکه، تر څو د الله په لار کې وجنګېږو، ورته وئې ویل: آیا داسې خو به نه وي چې جنګېدل درباندې فرض شي نو ونه جنګېږئ؟ وئې ویل: نو په مونږ به څه شوي وي چې د الله په لار کې به نه جنګېږو، په داسې حال کې چې له خپل کور کلي او ټبر نه ایستل شوي یو؟ خو چې کله جنګېدل ورباندې فرض کړی شو نو ټول په شا شول غیر له لږ شمېر نه ئې او الله خو د ظالمانو په حال ښه پوه دی. او پېغمبر ئې ورته وویل: الله خو طالوت درته پاچا ټاکلی، وئې ویل: څنګه به پر مونږ باندې ده لره پاچایي وي، حال دا چې مونږ په پاچایۍ کې تر ده ډېر وړ او مستحق یو او ده ته د مال پراخوالی هم نه دی ورکړی شوی؟ وئې ویل: بې شکه چې هغه الله پرتاسو غوره کړی او په علم او جسم کې ئې پراخوالی او زیاتوالی ورکړی او الله چې چا ته وغواړي پاچایي ورکوي او الله ښه پوه واسع دی. او پېغمبر ئې ورته وویل: د ده د پاچایۍ ښنه دا ده چې تاسو ته به هغه صندوق راشي چې په هغه کې ستاسو د رب له لوري یوه ډاډینه او د موسی او هارون د

اولادې پاتې شوني دي، هغه چې ملائکې به ئې حمل کوي، په دې کې تاسو ته ثرګنده نښه ده که مؤمنان یاست.

د قرآن له دې وینا څو اساسي خبرې معلومېږي:

- له موسی علیه السلام نه وروسته بني اسرائیل په شرك او فساد اخته او له سمې لارې منحرف شول، د جالوت په نامه یو ظالم او بې رحمه پاچا ورباندې مسلط شوی، ډېر ئې وژلي، د دوی کورونه ئې لوټ او تاراج کړي او دوی ئې له خپل کور کلي نه شړلي، خپل لاربنود پیغمبر ته راغلي، له خپلو مخکنیو کړو وړو او د الله په لار کې د جهاد له نه کولو نه ئې ندامت ښودلی او له هغه نه ئې د الله په لار کې د جهاد اجازه غوښتې، هغه د دوی مخکني حالت ته په پام سره ورته ویلي: مبادا جهاد درباندې فرض شي او بیا تاسو له هغه نه ډډه وکړئ، دوی ورته ویلي په داسې حال کې چې پر مونږ ظلمونه شوي، له خپل کلي کور نه شړل شوي یو، هیڅ داسې دلیل نه ګورو چې د الله په لار کې ونه جنګېږو، خو چې ورته وویلی شو چې اوس نو وسله واخلئ او له دښمن سره وجنګېږئ، یوازې محدودو کسانو تیاری وښود، نور ټول له خپلې ژمنې او د الله په لار کې له جنګېدو په ډډه شول.
- دوی له خپل پیغمبر څخه د یوه پاچا د ټاکلو غوښتنه کړې، پیغمبر ورته ویلي: تاسو د یوه پاچا د ټاکلو غوښتنه کړې وه، دا دی الله تعالی طالوت درته غوره کړی، د الله له دین نه اوښتي قوم ورته وویل: دی خو پر مونږ د مشرۍ وړ نه دی، نه د نسب له مخې او نه د مال او شتمنۍ له مخې، د ټول ولس قیادت او زعامت خو باید داسې چا ته وسپارل شي چې قیادت او زعامت له پلار نیکه نه ورته په میراث پاتې شوی وي، د کومې درنې او معتبرې کورنۍ غړی وي، ښه ډېر مال او دولت ولري!! پیغمبر د دوی په ځواب کې وایي: دی خو الله غوره کړی، د زعامت او قیادت وړتیا هغه ورکړې، ښه پوه دی او د ښه صحت او قوي بدن خاوند دی، د مشرتابه غوره مواصفات خو همدا دي، خو دوی دې ته تیار نه وو چې د طالوت قیادت ومني، د دوی معیارونه بدل شوي وو، د زعامت د مواصفاتو په اړه ئې همغسې انګېرله چې بې دینه او لارورکي قومونه ئې انګېري، د پیغمبر دا وینا

ئې نه منله چې الله تعالی د دوی په خبرنه دی چې نسب او مال د قیادت لپاره ضروري وګڼي او د طالوت په څېر یو نادار او بې نوم نښانه څوك دې د دوی د مشرۍ لپاره مناسب ونه ګڼي.

• قرآن د بایبل دا وینا هم ردوي چې پیغمبر د پچې او قرعې په ذریعه پاچا ورته ټاکلی او دا هم چې نومول شوی کس شائول وو، د دې په خلاف وایي چې دا کس طالوت وو، د دوی پیغمبر د هغو وړتیاوو له مخې ټاکلی چې الله تعالی ورکړې وې، هغه (علم) او (روغتیا او ځواکمنتیا) ته ګوته نیسي چې طالوت ترې برخمن وو او همدا د قیادت لپاره د ضروري مواصفاتو په توګه معرفي کوي.

• قرآن فرمایي چې د دوی پیغمبر د ورك شوي صندوق بېرته راتګ د طالوت د قیادت او له ده نه د الهي تائید نښه ګڼلې او دا صندوق د ملائکو په ذریعه تر دوی رارسول شوی نه د غواوو د ګاډۍ په ذریعه.

• قرآن دا صندوق هسې د دوی د زړونو د تسکین وسیله ګڼلې، نه هغسې چې بایبل ادعا کړې چې لوی لوی کرامتونه ئې درلودل، که داسې وی نو د همدې صندوق په شته والي کې به په یوه جنګ کې د اسرائیلیانو دېرش زره جنګیالي نه وژل کېدل، دا صندوق به د دښمن په لاس کې نه پرېووت، که په صندوق کې دا کمال وی نو فلسطینیانو ته به ئې هم همدومره برکتونه ورپه برخه کول چې اسرائیلیانو ترې طمع درلوده، دا د منلو نه ده چې یو شی دې یوه ته د برکتونو باعث او بل ته د مصیبتونو سبب وي.

• بني اسرائیلو ته له پلار نیکه نه داسې یو صندوق په میراث پاتې شوی وو چې په هغه کې څه مبارك شیان لکه د تورات لوحې او د موسی او هارون علیهما السلام د لاس څه نښې وې، دوی داسې ګڼله چې تر څو دا صندوق زمونږ په واك کې وي نو تل به بریالي وو او دښمن به پر مونږ غلبه نه شي موندلی، ناڅاپي د دوی په سیمو د برید په ترڅ کې دا صندوق د دښمن په لاس کې پرېووت، په دې سره د دوی پاتې مېړانه او همت هم ختم شو، د دښمن له مقابلې ئې لاس واخیست او وتښتېدل، پېغمبر ئې ورته وویل: دا صندوق به الله تعالی بېرته تاسو ته مسترد کړي، ملائکې به ئې تاسو ته راوړي او دا به د دې نښه ګڼئ چې طالوت د الله له لوري تاسو ته

غوره شوی، همداسې وشول.

- د دې قصې په ترڅ کې الله تعالی مؤمنانو ته دا لارښوونه کوي چې پام کوئ د جهاد له فرض کېدو وروسته ترشا نه شئ، داسې نه چې د قیادت لپاره هغه معیارونه وکاروئ چې جاهلو قومونو کارولي، داسې نه چې له علمي استعداد او جسمي پیاوړتیا نه پرته د نورو مواصفاتو له مخې ځانته قیادت غوره کړئ، له هغه چا سره د مخالفت لار مه غوره کوئ چې الله تعالی د قیادت دغه غوره صفات ورکړي وي.
- قرآن د پاچایانو په اړه همغه خبره کوي چې بایبل کړې خو په ډېرو مختصرو او جامع الفاظو سره او د سبا د ملکې د وینا د تائید په توګه، فرمایي:

7ï‹.r \ë& $gîd& oëã& {pè_r $dr%¡ ù ß/ö {qèzŠ #Œ) 8qè=ßJø9$# bÎ) ôMs9$%

ÇÌÍÈ šc qè=yèøÿt النمل: ۳۴

وئې ویل: پاچیان خو چې کوم هېواد ته ننوځي، تباه ئې کړي، عزتمن خلك ئې سپك کړي او همداسې کوي.

خدای شائول رد کړ

بایبل تر دغه عنوان لاندې لیکي: سموئیل شائول ته وویل: ما د پاچایۍ لپاره ستا په سر غوړي وموښل اوس د خدای پیغام ته غوږ شه! زه غواړم عمالیقیانو ته سزا ورکړم، ځکه دوی اسرائیلیانو ته له مصر نه د وتلو پر مهال اجازه ورنه کړه چې د دوی له سیمې تېر شي!! پاڅه او دوی قتل عام کړه، رحم مه پرې کوه، ښځې، نارینه، تي خور ماشومان، غوایي، پسونه، اوښان، خره او ټول ځاروي ئې ووژنه، ... شائول همداسې وکړل... ټول قوم ئې ووژلو، خو ده او جنګیالیو ئې د خدای له حکم نه سرغړاوی وکړ، د عمالقیانو پاچا او مزي غوایي او پسونه... ئې ژوندي پرېښودل... نو د همدې په وجه خدای سموئیل ته وویل: زه متأسف یم چې شائول مې د پاچایۍ لپاره غوره کړ!! دا دی له ما ئې سرغړاوی وکړ!! سموئیل شائول ته دا خبره وکړه،... په پای کې ئې ورته وویل: نن خدای د اسرائیلیانو پاچایي له تا

اخیستې ده، ... او داسې چا ته ئې سپارلې چې تر تا غوره دی!! سموئیل ورسره ولاړ او هغه پاچا ئې ووژلو او بیا ئې ټوټې ټوټې کړ... خو سره له دې د شائول توبه قبوله نه شوه!!! ګورئ چې د بایبل لیکوال خپلو پلویانو ته څه درسونه ورکوي؟ خدای څنګه معرفي کوي او پیغمبرانو ته د خدای اوامر او لارښوونې څنګه ګڼي؟ د بایبل خدای په دې راضي کېږي چې عمالقیانو ته د دوی د پلرونو د یوې وړې ګناه په سبب داسې ستره سزا ورکړي، ټول باید ووژل شي، د یوه کس د ژوندي پاتې کېدو په سبب په هغه چا هم غصه شو چې په خپله ئې غوره کړی وو!! او دا خو لا څه کوې په خپل انتخاب هم پښېمانه شو!!

داؤد د پاچا په توګه انتخاب شو

دلته به تاسو د بایبل له ښکرورو درواغو او تناقضاتو څخه څو نورې بېلګې هم وګورئ، بایبل لیکي: (خدای سموئیل ته وویل: تر دې زیات د شائول په غم کې مه اوسه، ما دی له پاچایۍ ګوښه کړی اوس نو د غوړیو لوښی درسره واخله، د یسي کورنۍ ته ورشه، ما د ده یو زوی غوره کړی چې پاچا شي...سموئیل خدای ته وویل: دا کار به څنګه کوم؟ که شائول خبر شو ما وژني!! خدای په ځواب کې وویل: یو سخوندر درسره روان کړه، ووایه چې د قربانۍ لپاره راغلی یې، بیا یسي د قربانۍ ځای ته دروبله، هلته به زه درته ووایم چې کوم زوی به ئې تدهین کړې (د زیتون غوړي به ئې پر سر ورموښې او په همدې سره به دی پاچا شي)، (یعني دا چې د بایبل خدای چل وروښود او ورته وئې ویل: د دې لپاره چې شائول پوه نه شي نو د قربانۍ په نامه هغه ځای ته ولاړ شه او په پټه دا کار وکړه)... سموئیل همداسې وکړل... د قربانۍ په ځای کې ده د یسي په اوو زامنو یو په بل پسې سترګې خښې کړې او ګمان ئې وکړ چې خدای به دا یا دا یا دا د پاچایۍ لپاره غوره کړی وي، خو خدای قبول نه کړل، په پای کې ئې یسي ته وویل: ستا دا زامن خو خدای قبول نه کړل آیا بل زوی هم لرې؟ هغه وویل: هو؛ هغه تر ټولو وړ دی، څاروي پیایي، هغه ئې راوست او خدای وویل: دا همغه کس دی چې ما غوره کړی!! نو سموئیل د هغه پر سر غوړي توی کړل، د خدای روح پرې کښېنسته او له همغې ورځې وروسته تل

ورسره وه!!! ورپسې بایبل لیکي چې د خدای روح له شائول نه لرې شوه او داسې روح پرې کښېنسته چې دی به ئې ځوراوو... درباریانو ورته وویل: پرېږده چې یوه تکړه سندرغاړی او موسیقي پوه درته راولو چې کله دا پلیته روح تا ځوروي نو موسیقي به درته غږوي ... ده موافقه وکړه... یوه درباري وویل: د یسي زوی په دې کې ډېر ماهر دی... شائول قاصدان ولېږل او داؤد شپون ئې ورته راووست... خوښ ئې شو... پلار ئې موافقه وکړه چې ورسره پاتې شي... کله چې به هغه پلیتې روح ځورولو نو داؤد به په خپل ساز او سرود سره دا روح ترې شړله او دی به آرام شو...
په همدې مودې کې فلسطینیانو د حملې لپاره تیاری نیولو... د فوځ مشر ئې جلیات نومېدو...قد ئې درې ګزه وو.. زره ئې اووه پنځوس کیلو وه... د مسو خود ئې وو، پېښې ئې سره له زنګنونو په ښېلو مسي تختو پټې وې، تر شا ئې هم د مسو تخته ځړېدله... (یعني ټول په مسو کې پټ وو او ښایي د دې ټولو وزن لږ تر لږه سل کیلو وو)، د نېزې لرګی ئې د نساجانو د لرګي په څېر ستر او پرېړ وو او د نیزې سر ئې اووه کیلو وزن درلود... ډال به ئې بل چا ورسره ووړ!!! جلیات میدان ته راووت او سیال ئې وغوښت...څوك حاضر نه شو... ځلوېښت ورځې ئې همداسې سیال غوښتو خو څوك ئې مقابلې ته نه راووت...(دلته بایبل د خپلې مخکنۍ خبرې خلاف داؤد د پاچا له درباره بېرته شپنۍ ته بیایي او لیکي): د جنګ په دغو ورځو کې یسي خپل کشر زوی ته وویل: دا لس ډوډۍ، لس کیلو غله او لس ټوټې پوڅه (پنیر) در سره واخله او سنګر ته ئې یوسه او خپلو ورونو ته ئې ورکړه، ...ده خپله رمه بل شپون ته وسپارله او روان شو... جلیات بیا سیال وغوښت...داؤد پوښتنه وکړه، دا څه وایي؟... که ئې څوك ووژني پاچا به څه جائزه ورکوي؟ ورته وویل شو چې پاچا به خپله لور ورکوي...ورونو ئې دی وراټو چې ته دلته څه کوې؟ رمه دې چا ته پرېښې؟...شائول د ده خبرې واورېدې... ده ورته وویل: هیڅ اندېښنه مه کوه، ستا دا غلام به ولاړ شي او له دې فلسطیني سره به مقابله وکړي... پاچا وویل: ته ځوان ئې او جنګي تجربه نه لرې...خو ده ورته وویل: کله چې زه رمه پیایم او کوم یږ او زمری کوم وری وتښتوي نو زه ورپسې ځم، ترې خلاصوم ئې او که راباندې برید وکړي نو له ستونې ئې نیسم او وژنم ئې !!! ستا دې غلام هم زمریان وژلي او هم

خرسان، دا مشرك فلسطيني به هم وژنم!! شائول راضي شو، خپل جنګي وسايل، زره او خود ئې هم ورکړ...خو چې څو ګامه ئې واخيستل وئې وويل: زه په دغو کې نه شم تلی... له ځانه ئې لرې کړې...خپل لرګی او مچلوغه ئې ورسره واخيسته او مقابلې ته ورغی...جليات راوړاندې شو... پرې وئې خندل... داؤد ورمخکې شو... ډبره ئې په مچلوغې کې کېښوده... د جليات تندی ئې په نښه کړ... ډبره مخامخ د هغه په تندي ولګېده او په ځمکه رانسکور شو... ورمنډې ئې کړې، د هغه توره ئې راواخيسته او غاړه ئې ورپرې او سر ئې ترې بېل کړ... فلسطينيانو چې خپل پهلوان له لاسه ورکړ په تېښته شول ... دلته بايبل په جګړې کې د داؤد د برخې اخيستلو په اړه د مخکنيو دوو خبرو خلاف درېيمه خبره کوي او ليکي: کله چې داؤد د جليات مقابلې ته وړاندې کېدو نو شائول د خپل فوځ له مشر ابنير نه پوښتنه وکړه: دا ځوان څوك دی؟ هغه ورته وويل: ستا په سر قسم چې نه ئې پېژنم! شائول ورته وويل: ولاړ شه پوښتنه وکړه چې دا څوك دی، هغه ولاړ او داؤد ئې په داسې حال کې ورته راوست چې د جليات سر ئې په لاس کې وو، شائول ترې وپوښتل: ځوانه ته څوك ئې؟ هغه ورته وويل: ستا د غلام يسي زوی!!

د بايبل دا ډېرې خبرې دغسې يوه د بلې متناقضې دي، لکه دلته چې ګورئ يو ځل داؤد د يوه وړوکي ماشوم شپون په توګه معرفي کوي چې پلار د دې لپاره سنګر ته لېږلی چې خپلو مشرانو جنګياليو ورونو ته ډوډۍ ورورې، بيا ئې د پاچا سندر غاړی ګڼي او بيا ئې د پاچا له لوري د جليات مقابلې ته لېږلی داسې جنګيالی ښيي چې پاچا خپل جنګي وسايل، خود او زره هم ده ته ورکړي وو، خو په پای کې ئې داسې معرفي کوي چې نه پاچا پېژاندو او نه د ده د فوځ مشر!! دې ته حيران يم چې د بايبل منونکي له داسې ښکرورو درواغو او تناقضاتو ډك کتاب څنګه د يوه سپېڅلي کتاب په توګه مني؟!!

بايبل په دې پسې د شائول په دربار کې د داؤد عليه السلام په اړه ډېرې نورې ناپړتې خبرې لري، ... ليکي داؤد به هره ورځ ده ته ساز غږاوو... دوه ځلې شائول د ده د وژلو لپاره د نېزې ګوزار پرې وکړ خو نېزه خطا ولاړه... شائول خپله لور ميکال په دې شرط ورکړه چې د سلو وژل شوو فلسطينيانو غلفة (د نارينه تناسلي غړی)

ورته راوړي... شائول غوښتل چې په دې توګه دی د فلسطينيانو په لاس ووژل شي... مجبور شو خپله لور ورکړي... خو بيا هم د ده د وژلو په فکر کې وو... ډېرې نورې هڅې ئې وکړې خو ټولې ناکامې شوې... داؤد ترې وتښتېدو... سموئيل ته ورغی... شائول يوه ډله عسکر ورپسې ولېږل... کله چې د سموئيل خوا ته ورغلل هغه ئې د نبوت (جذبې او وجد په حالت کې وموند)، دوی هم ورسره نڅا پيل کړه... شائول دويمه او درېيمه ډله ولېږله... هغوی هم د لومړۍ ډلې په څېر جذبې واخيستل... په پای کې داؤد تښتي او د جت پاچا اخيش خوا ته پنا وړي...او هلته ځان په لېونتوب وهي...داسې چې په دېوالونو به ئې ګارې ايستلې او خپله ږيره به ئې په لاړو لړله...پاچا وويل: زمونږ لېونيان لږ وو چې دا ئې هم راووست؟!! داؤد له دې ځايه وتښتېدو... په يوه غره کې تم شو... ډله ئې جوړه کړه... له فلسطينيانو سره ئې څو نښتې درلودې... خو شائول ورپسې وو... يو ځل شائول د فلسطينيانو له جګړې د راستنېدو په مهال له خپلو ساتونکو بېل شو او قضای حاجت لپاره يوه سورې ته ننوت... د دې سورې په آخر کې داؤد له خپلو ملګرو سره پټ وو... شائول ئې په همدې حالت کې وليد... ملګرو ئې ورته وويل: دا ئې وخت دی، خپل غچ ترې واخله... سوکه سوکه ورنږدې شو... د وژلو په ځای ئې د څادر يوه څوکه ترې غوڅه کړه او په دې کار هم پښيمانه شو او وئې ويل: بد کار مې وکړ، وای زما په حال که مې خپل پاچا ته څه تاوان ورساوو...ځکه چې دی د خدای له لورې غوره شوی!!! کله چې پاچا له غاره ووت، داؤد ورپسې راووت او غږ ئې کړ: ولې د خلکو خبرو ته غوږ نيسې او زما د وژلو تکل کوې، نن درته ثابته شوه چې زه بد نيت نه درته لرم، دا دی خدای زما په لاس کې راکړې، خو ما ونه وژلې، دا ئې ستا د څادر پيڅه، ... کله چې داؤد خپلې خبرې پای ته ورسولې، شائول غږ کړ: داؤده زويه! دا ته يې؟ او په ژړا شو... ته تر ما غوره يې...ته به د اسرائيليانو پاچا وې...لوړه وکړه چې کله پاچا شوې زما کورنۍ ته به تاوان نه رسوې!! داؤد په خپله مخه ولاړ او شائول په خپله مخه!!

دې ته ورته ډېرې نورې بېهوده خبرې کوي... د شائول او د يوې جادوګرې ښځې قصه رااخلي چې شائول ترې وغوښتل: د سموئيل روح راته حاضره کړه... هغې

راحاضره کړه... او ده ته ئې وويل: ولې دې احضار کړم؟ هغه ورته وويل: د دې لپاره چې وضعيت مې ډېر خراب دی، فلسطينيانو حمله پيل کړې، خدای پرېښې يم، نه په خوب کې زما د دعاگانو ځواب راکوي او نه د انبياوو په واسطه!! ... هغه ورته وويل: چې خدای پرېښې يې نو له ما نه څه غواړې؟ دا ټول مصيبتونه د دې لپاره درباندې راغلل چې تا د عماليقيانو د ټول قوم د وژلو په اړه همغه څه ونه کړل چې خدای درته ويلي وو!! سبا به ته له خپلو زامنو سره زما په څنگ کې وئ (يعني وبه مرئ او زما خوا ته به راشئ!!... فلسطينيان له يوې خوا او اسرائيليان له بلې خوا د جنگ لپاره راروان ول...

بايبل د خپلو نورو تناقضاتو په څېر دلته هم ليکي چې داؤد د اخيش په فوځ کې د جگړې لپاره راروان وو، دا همغه اخيش دی چې بايبل څو سطره مخکې ليکلي وو: داؤد د ده په خوا کې ځان په لېونتوب وهلی وو، که دا کار ئې نه وی کړی نو دی ئې حتماً وژلو او ترې وتښتېدو!! خو وروسته ئې ليکلي چې اخيش يوه سيمه ورکړه، ده به له هغه ځايه په فلسطينيانو بريدونه کول خو اخيش ته به ئې ويل چې ما په اسرائيليانو بريد کړی او اخيش په دې دليل نه ترې خبرېدو چې داؤد به د سيمې يو کس هم ژوندی نه پرېښودو او داسې څوك به نه پاتې کېدو چې اخيش د ده له حملې خبر کړي)، جگړه ونښته، لومړی د شائول زامن او ورپسې دی ووژل شو...او ټول جنگيالي ئې هم د فلسطينيانو په لاس قتل شول..

په دوهم سموئيل کې دا قصه داسې مخکې بيايي: داؤد خبر شو، له ويره ئې خپلې جامې څيرې کړې، ډېر ئې وژل او هغه ورځ ئې روژه ونيوله... او بيا داؤد له خدای نه وپوښتل: آيا د اسرائيليانو کوم ښار ته ولاړ شم؟ خدای ورته وويل: هو؛ بيا ئې وپوښتل: کوم ښار ته ولاړ شم؟ خدای ورته وويل: حبرون ته، هلته ولاړ...هلته د يهودانو مشرانو دی پاچا کړ او پر سر ئې غوړي ور توی کړل!!

دا د داؤد عليه السلام د پاچا کېدو په اړه د بايبل قصه وه، په دې کې به څو خبرو حتماً ستاسو پام ځان ته جلب کړی وي:

- د بايبل له نظره پيغمبر او نبي هغه دی چې څو کارونه کوي: پاچا تدهين کوي او پر سر ئې غوړي تويوي، يوه ته ښېرا او بل ته دعا کوي، وړاند وينې کوي،

پاچایانو ته وايي چې کوم جنګ ته ولاړ شي او کوم ته نه، په کوم قوم برید وکړي او څنګه يې نر، ښځې او ماشومان ووژني، په وجد راځي، جذبه يې نیسي، دریا، چنګ او نی ته ناڅي، کله کله د انبیاوو لویه ډله د جذبې او وجد په حالت کې په لارې روان وي او نڅا کوي!! داسې لکه نن چې تاسو د چرسي ملنګانو یوه ډله ګورئ چې د بري امام، داتا ګنج بخش او فلاني بابا د عرس مراسمو ته روان وي، د ځینو په پښو کې ګړنجي، د ځینو په لاسونو کې بګنۍ، د ځینو په لاسونو کې اوږده اوږده سوټي، رنګ رنګ تراړې ترې راتاو، د چرسو کرکجن بوی او د سپېلنیو لوخړې ترې اوچت، په نڅا نڅا او په داسې حال کې چې ځنې غورځوي، مستي کوي او له ګړنجو ډکې پښې په زور زور په ځمکه وهي، د بایبل انبیاوو به هم همداسې کول، دوی نه خلکو ته وعظ، نصیحت او لارښوونه کوي او نه د دوی د ژوند د تنظیم لپاره احکام او مقررات بیانوي، یوازې د قربانۍ مربوط احکام ورښیي!! د دې په مقابل کې قرآن هر پیغمبر او نبي د داسې شخصیت په توګه معرفي کوي چې د ژوند په ټولو چارو کې د قوم مشر دی، د خلکو لپاره قدوه او لارښود دی، د مظلومانو ملګری او د ظالمانو دښمن دی، نه د پاچایانو پر سر غوړي تویوي او نه ماشومان د پاچایانو په توګه غوره کوي، د ښېرا په ځای خلکو ته د هدایت دعا کوي. په جنګونو کې د خپلو ملګرو قومندان، په جومات کې امام او په محکمه کې قاضي وي، د مصلح، مجاهد، داعي، مبلغ، ناصح او واعظ په توګه يې معرفي کوي.

• د بایبل له نظره د خلکو پاچایان او مشران د یوه کس لخوا غوره کېږي، عام ولس د هغه په انتخاب کې د څه ویلو حق نه لري. د دې کس لخوا کېدی شي یو ووړ ماشوم د پاچايۍ لپاره غوره شي، خلك به يې مني او اعتراض به نه کوي. او دا همغه څه دي چې ټول شیطاني مذاهب او لارورکي جاهلانه ادیان له بایبل سره په کې شریك دي او دا هغه څه دي چې پیغمبران علیهم السلام د هغه په خلاف مبارزې ته لېږل شوي.

• بایبل وايي چې کله داؤد یورشلیم ونیولو او د عهد صندوق يې ورانتقالولو نو په ټول زور ځواك سره يې نبوت وکړ (یعني د وجد په حالت کې يې نڅا وکړه)، د

ده مېرمنې میکا دې کار ته په سپکه سترګه وکتل او دا ئې د ده له حیثیت او شأنه لرې وګاڼه، اعتراض ئې پرې وکړ او ورته وئې ویل: نن دې د خلکو په وړاندې ځان سپك کړ، هغه پرې غصه شو او د دغه اعتراض په وجه تر پايه بې اولاده پاتې شوه!!

• بايبل وايي چې جادوګران (چې د بايبل له نظره ښځې وي) کولی شي د پيغمبرانو روح حاضر کړي او له هغوی نه د راتلونکو پېښو په اړه معلومات ترلاسه کړي!! دا په داسې حال کې چې بايبل تر دې د مخه ليکلي: جادوګران او د روح احضاروونکي بايد ووژل شي،... خو دلته وايي چې شائول د جادوګرې ښځې په واسطه د يوه نبي روح حاضره کړه.

• قرآن داؤد عليه السلام ته د يوه جليل القدره پيغمبر په سترګه ګوري خو بايبل ئې پاچا ګڼي!! قرآن وايي چې داؤد عليه السلام د طالوت د لښکر په هغې ډلې کې وو چې په آزموينې کې بريالي شول، د صبر خاوندان ول، په آخرت ئې ايمان درلود او په دې باور وو چې الله تعالی ډېر ځله د صابرانو واړه ټولګي ته په لوی لښکر بری ورکړی، د طالوت تر قومندې لاندې ئې په جګړې کې برخه واخيسته، د دښمن د فوځ سالار د ده په لاس ووژل شو او د همدغه زړه ورې اتلولۍ په وجه الله تعالی ده ته د دغه ملك پاچايي او اقتدار وسپارو، علم او حکمت ئې ورکړ او د پېغمبرۍ مقام ته ئې ورساوو، قرآن په دې سره مونږ ته دا درس راکوي چې همدا د الله تعالی سنت دی او الله تعالی په دې راضي کېږي چې د مؤمنانو قيادت د دغسې مجاهدو مشرانو په لاس کې وي.

داؤد او بتشبع

راشئ وګورئ چې بايبل تر دې عنوان لاندې د داؤد عليه السلام په هکله څه ليکي، هغه د يوه دروند پيغمبر په توګه نه بلکې (نعوذ بالله) د يوه عياش پاچا په څېر انځوروي او ليکي: يوه ورځ مازديګر داؤد په خپل قصر کې د بام سر ته وخوت چې آزاده هوا تنفس کړي، قدم ئې واهو چې ناڅاپه ئې سترګې په يوې ښکلې ښځې ولګېدې چې لمبېده، داؤد يو څوك ولېږو چې پوښتنه وکړي دا ښځه څوك ده، معلومه شوه چې نوم ئې بتشبع او د اوريا مېرمن ده، نو داؤد څو کسان ورولېږل او

دا ښځه ئې د ده قصر ته راوسته او داؤد ورسره څملاست... بتشبع ولمبېده... او کور ته ولاړه... څه وخت وروسته پوه شوه چې حامله ده، نو داؤد ته ئې د دې خبرې اطلاع ورکړه... داؤد د ښځې مېړه اوريا راوغوښت، (دی د جنگ له ميدانه راستون شوی وو)، داؤد د جنگ د وضعيت په اړه څه پوښتنې ترې وکړې... بيا ئې رخصت کړ او د ده له تلو وروسته ئې څه تحفې هم کور ته ورولېږلې... اوريا شپه د قصر په خوله کې له ساتونکو سره تېره کړه... داؤد خبر شو او دی ئې راوغوښت او ترې وئې پوښتل: ولې دې شپه په کور کې تېره نه کړه؟ ... ده ورته وويل: فوځ د عهد له صندوق سره په بېديا کې دي زه څنگه کور ته ولاړ شم او شپه له خپلې مېرمنې سره تېره کړم!! داؤد ورته وويل: ډېر ښه! نن شپه دلته پاتې شه او سبا بېرته د جنگ ميدان ته ولاړ شه، داؤد دی ماښامنې ته راوبالو، په شرابو ئې مست کړ، خو سره له دې کور ته د تلو په ځای همدلته پاتې شو...سهار داؤد د يوآب په نامه خط وليکو او د اوريا په لاس ئې ورولېږو...په خط کې ئې ليکلي وو: کله چې جگړه تنده شي اوريا لومړي خط ته ولېږه او يوازې ئې پرېږده چې ووژل شي!!! يوآب همداسې وکړل او اوريا ووژل شو!! ... يوآب اطلاع ورکړه او ده په ځواب کې خبر ورولېږو چې ستا له کاره راضي يم!! بتشبع د ماتم ورځې تېرې کړې، بيا داؤد قصر ته راوسته او په نکاح ئې کړه...خدای په دې کار ناراضه شو او ناتان نبي ئې داؤد ته له دې پيغام سره ولېږو: په يوه ښار کې دوو کسانو ژوند کاوو، يو فقير وو او بل غني، شتمن ډېر څاروي درلودل او نېستمن يوازې يوه سېرلۍ درلوده... يوه ورځ د شتمن کور ته مېلمه راغی خو ده د دې په ځای چې خپل کوم څاروی ورته حلال کړي د فقير سېرلۍ ئې ورته حلاله کړه...داؤد وويل: په خدای قسم چا چې دا کار کړی وي بايد ووژل شي!! په دې وخت کې ناتان نبي ورته وويل: هغه شتمن ته يې!! ... تا اوريا وواژو او د ده مېرمن دې ځان ته نکاح کړه...نو زه به هم ستا په مېرمنو همداسې حالت راولم، د گاونډيو په لاس کې به پرېوځې او هغوی به په رڼا ورځ ورسره څملي... داؤد اعتراف وکړ... ناتان ورته وويل: خدای هم ته وبخښلې او د دې گناه په سبب به تا نه هلاکوي خو ستا دا ځوی به ومري!! همداسې وشول...ماشوم مړ شو، خو بتشبع بيا حامله شوه، زوی ئې وزېږاوو او نوم ئې سليمان پرې کېښود...

د پیغمبرانو علیهم السلام په هکله د بایبل له دې تورونو او د هر یوه په ضد د داسې کرکجنې ژبې له کارولو نه معلومېږي چې دا کار عمداً او په دې خاطر کوي چې د نورو پیغمبرانو علیهم السلام شخصیت داغجن کړي، د خلکو پام او توجه له هغوی راوګرځوي او په دې ئې قانع کړي چې یوازنی د منلو وړ شخصیت مسیح علیه السلام دی!! له دې پرته د بایبل د دې عمدي تورونو او الزاماتو لپاره بله معقوله توجیه نه شو موندلی. دا نن چې په مسلمانانو کې یوه ډله د پیغمبر علیه السلام له نږدې یارانو او د ده په مبارکو لاسونو روزل شوو صحابه وو نه یوازې علي رضي الله عنه او د ده درې څلور ملګري تائیدوي او د نورو په اړه حتی د دې خبرې له کولو ډډه نه کوي چې وایي: هغوی ټول له اسلامه واوښتل او منافق شول!! دوی هم د بایبل د لیکونکي په ښماری اخته شوي

دلته د بایبل له لیکوال نه څو پوښتنې لرو:

- د داؤد علیه السلام له قصر نه د اوریا کور په څومره واټن کې وو؟ طبیعي ده چې د یوه عادي عسکر کور باید د پاچا له قصر نه ډېر لرې وي، که دا کور نږدې وی نو داؤد علیه السلام به حتماً پېژاندو او له نورو به ئې دا پوښتنه نه کوله چې دا څوك ده؟ نو داؤد څنګه وتوانېدو چې د خپل قصر له بامه د اوریا د کور په حمام کې د ده ښځه د لمبېدو په حال کې داسې وګوري چې ښکلا ئې هم ورته معلومه شي؟ د یوه انسان ښکلا خو په سل ګزه واټن کې هم نه شي تشخیصېدی، سل ګزه خو به یوازې د قصر دېوالونه له دې بامه لرې وو!!
- د کوم پاچا چې عسکر دومره مذهبي جذبه لري چې د جنګ له میدانه راغلی خو خپل کور ته له تلو او له خپلې مېرمنې سره د شپې له تېرولو په دې خاطر ډډه کوي چې د عهد صندوق د جنګ په میدان کې او د ده ملګري په سنګر کې د دښمن مقابله کوي!! نو د پاچا دیني او مذهبي جذبه به څنګه او څومره لوړه او قوي وي؟ په کار خو دا ده چې پاچا ئې لږ تر لږه د دغه عسکر په څېر وي!! مونږ ته خو قرآن داؤد علیه السلام د یوه ستر عابد، ذاکر، مجاهد، خدای پالونکي، له الله تعالی وېرېدونکي او د بصیرت او کمال خاوند په توګه معرفي کوي او پیغمبر علیه السلام ته فرمایي چې د دښمنانو د ناروا تبلیغاتو په مقابل کې د داؤد علیه السلام

په خبر صبر وکړه:

[illegible]

ص: ۱۷-۲۷

په هغه څه صبر وکړه چې دوی ئې وايي او زمونږ بنده داود در په ياد کړه چې د (پياوړو او هنرمندو) لاسونو خاوند وو، يقيناً چې هغه (خدای ته ډېر ډېر او بيا بيا) ورګرځېدونکی وو، يقيناً چې مونږ غرونه ورسره رام کړي وو چې سهار او ماښام به ئې تسبيح ويله او مرغان ورته راغونډ کړی شوي، ټول ورته راګرځېدونکي، د ده پاچايي مو ورته مضبوطه کړه، حکمت او پرېکنده وينا مو ورپه برخه کړه او آيا د هغو شخړه کوونکو خبر دررسېدلی چې له دېواله محراب (د عبادت ځای) ته

واوښتل، کله چې د داؤد محضر ته داخل شول، دی ترې ووېرېدو، وئې ویل: مه وېرېږه! مونږ دوه مدعیان یو چې یوه پر بل تېری کړی، نو زمونږ تر منځ په حقه سره پرېکړه وکړه، ظلم مه کوه او د سمې لارې لارښوونه راته وکړه، دا زما ورور دی چې نه نوي مېږې لري او زما یوه مېږه ده، نو ما ته ئې وویل: دا هم ما ته وسپاره او په خبرو کې ئې زور زیاتی راسره وکړ، وئې ویل: یقیناً چې په خپلو مېږو سربېره ستا د مېږې په غوښتلو سره ئې ظلم درباندې کړی او یقیناً چې ډېری شریکان یو په بل تېری کوي پرته له هغو چې ایمان ئې راوړی او نېك عمله دي او دوی څومره لږ دي او داؤد گمان وکړ چې مونږ آزمویلی نو له خپل رب نه ئې بخښنه وغوښته، په سجده پرېووت او خدای ته ئې مخه کړه، نو مونږ دا ورته وبخښله او یقیناً چې ده ته زمونږ تقرب حاصل وو او غوره پایله، اې داؤده! یقیناً چې ته مو په ځمکې کې خلیفه گمارلی یې، نو د خلکو ترمنځ په حقه پرېکړه کوه، د هوی او هوس متابعت مه کوه چې د الله له لارې به دې بې لارې کړي، یقیناً هغه چې د الله له لارې بې لارې کېږي په دې سبب دوی ته سخت عذاب (تیاکل شوی) دی چې د حساب ورځ ئې هېره کړې او مونږ آسمان او ځمکه او څه چې په دوی کې دي خوشې او بېهوده نه دي پیدا کړي، دا هسې د هغو کسانو گمان دی چې کافران شوي، نو دغو کافرانو ته د اور لویه کنده ده.

له دغو مبارکو آیتونو نه څو اساسي خبرې معلومېږي:

- د داؤد علیه السلام په ضد ناروا او ظالمانه تبلیغات شوي، د بایبل تبلیغات ئې یوه بېلگه ده، خو ده صبر پرې کړی.
- پیغمبر علیه السلام ته ویل شوي چې ته هم د دښمنانو د تبلیغاتو پروا مه کوه او د خپل دیني ورور داؤد علیه السلام په څېر صبر وکړه.
- داؤد علیه السلام د کمال خاوند وو، د زغرو جوړولو په صنعت کې پر ټولو برلاسی وو او د دې ترڅنگ د الله تعالی منقاد او مطیع بنده وو.
- سبا او ماښام به د خدای په ذکر او د زبور په تلاوت مشغول وو او په خوږ غږ کې ئې دومره ستر اغېز وو چې غرونو او مارغانو ورسره زمزمه کاوو.

- مضبوط حکومت ئې وو، الله تعالی ورته پوهه او حکمت ورکړی وو او د پېچلو شخړو او منازعاتو د عادلانه او حکیمانه حل و فصل استعداد ئې ورپه برخه کړی وو.
- د دې عادلانه قضاوت یوه بېلګه ئې دا ده چې الله تعالی دوه فرشتې د دوو مدعیانو په بڼه کې ورولېږلې، له دېواله هغه ځای ته ورواوښتلې چې داؤد علیه السلام به په تلاوت او عبادت مصروف وو، دی ووېرېدو، هغوی ورته وویل: مه وېرېږه، مونږ د یوې شخړې د حل و فصل لپاره درته راغلي یو، یوه ئې وویل: دا نه نوي مېږې لري او زه یوه، په زور سره غواړي دا هم را نه واخلي، ته زمونږ تر منځ عادلانه او سمه پرېکړه وکړه او مونږ ته سمه لار وښیه، هغه له دې مخکې چې د دوهم کس دلایل واوري او بیا فیصله وکړي، د مدعي د دعوا له مخې ئې پرېکړه وکړه او وئې ویل: ده درباندې تیری کړی، خو د دغې خبرې له کولو سره سم او متصل متوجه شو چې غلطي ئې وکړه، د عادلانه قضاوت تقاضا دا وه چې د مدعی علیه دلایل مې هم اورېدلي وی او بیا مې قضاوت کړی وی، له الله تعالی ئې بخښنه وغوښته او په سجده پرېووت!! قرآن په دې وینا سره نه یوازې د داؤد علیه السلام ستر شخصیت مونږ ته معرفي کوي او د بایبل غلطه وینا ردوي، بلکې مونږ ته د دې لارښوونه هم کوي چې عادل او له الله تعالی نه وېرېدونکی قاضي باید هغه وخت هم یوازې د مدعي د وینا له مخې پرېکړه ونه کړي چې په سلو کې نه نوي ځان په حقه ګڼي او بل ملامت او پړ ثابتوي، باید په سړه سینه د بل دلایل هم واوري او په پای کې قضاوت وکړي.
- د قرآن له دې وینا معلومېږي چې د داؤد علیه السلام په اړه په اصلي انجیل کې همدا مطلب راغلی خو د بایبل ظالم او دروغجن لیکوال داسې ناروا او غلطه قصه ترې جوړه کړې.

متأسفانه زمونږ ځینې مفسرین هم د اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندې تللي او د قرآن د دغو مبارکو آیتونو په تفسیر کې ئې د بایبل دا دروغجنه او بې بنسټه قصه رانقل کړې، په داسې حال کې چې دلته په قضاوت کې د (عدالت) موضوع څېړل کېږي، فرشتې هم داؤد علیه السلام ته وایي چې زمونږ تر منځ سم او عادلانه

قضاوت وکړه او الله تعالی هم ورته فرمايي چې د قضاوت په دوران کې د خپل هوس متابعت مه کوه، د خپلو احساساتو په حکم قضاوت مه کوه، د مدعي او مدعی علیه تر منځ عدالت مراعات کړه، د یوه خبره دې واورېده بل ته هم موقع ورکړه چې خپله خبره وکړي، داسې نه چې عدالت تر پښو لاندې کړې، په قضاوت کې عجله وکړې او د شخړې د یوه لوري د وینا له مخې پرېکړه وکړې، دوی دا ټول صراحتونه له پامه غورځولي او د بایبل قصې ته ئې اعتبار ورکړی!! دا مفسرین هغه دي چې بایبل ئې په دقت سره نه دی لوستلی او دې ته ئې توجه نه ده کړې چې قرآن د بایبل تائید او تصدیق نه بلکې تردید او تصحیح کوي، بایبل هغه انجیل او تورات نه دی چې قرآن ئې تصدیق کوي!! بایبل په تورات او انجیل کې ژور او نه بخښونکی تحریف کړی، په بایبل کې د دې الهي کتابونو ډېره لږه برخه هغه هم په کچه الفاظو کې تر سترګو کېږي، قرآن راغلی چې د دې محرف کتاب ټولې دروغجنې خبرې بربنډې او حقایق خلکو ته څرګند کړي، په بایبل استناد او د قرآن د آیتونو په تفسیر کې د هغه مطالب رانقلول لویه اشتباه ده!!

د داؤد سرود

بایبل تر دې سر لیك لاندې یو سرود داؤد علیه السلام ته منسوبوي چې ځینې برخې ئې دا دي:

خدای زما حصار او پنا ځای دی
د ډال په څېر مې ساتي
ما ته پنا راکوي او په خپل قدرت سره مې ژغوري
زما ژغورونکي له ظالمانو وژغورلم
بیا بیا به ئې مرستې ته رابلم او هغه به مې له دښمنانو ژغوري
اې خدایه! ته د عبادت وړ یې....

د داؤد په دې او ځینو نورو سرودونو کې چې بایبل هغه ته منسوب کړي او همدې ته د داؤد مزامیر (زبور) نوم ورکوي، دې ته ورته ښکلې جملې هم تر سترګو کېږي او ډېرې غلطې او کرکجنې هم چې بېلګې ئې دا دي:

زما ناره د خدای غوږ ته ورسېده
هغه په خپلې سپېڅلې خونې کې زما غږ واورېدو!
نو دا مهال ځمکه وخوځېده او په لړزېدو شوه!
د آسمان ستنې ولړزېدې!
ځکه چې خدای غصه شوی وو!
له پزې ئې دود ختو!
د سوځوونکي اور لمبې ئې له خولې وتې!
آسمان ئې سوری کړ او راکوز شو!
تر پښو لاندې ئې تیارې ورېځې وې!
په خپلې آسماني ګاډۍ سور شو او د باد په څېر والوت!
په تیاریو کې ئې ځان ونغښت!
له اوبو ډکو پرېړو ورېځو احاطه کړ! ....

داؤد جنګیالي شماري

بایبل په دې ارتباط لیکي: یو ځل بیا خدای اسرائیلیانو ته په قهر شو، د دوی د تنبیه لپاره ئې داؤد دې ته وهڅاوو چې اسرائیل او یهودا وشماري!! داؤد د جنګیالیو د شمېرلو لپاره پلاوی وټاکو... پلاوي دا راپور وړاندې کړ: د اسرائیلیانو د جنګیالیو شمېر اته سوه زره او د یهودا پنځه سوه زره دی،... (په بل ځای کې دا شمېر دومره ګڼې چې تر دې څو لکه فرق لري)، داؤد په خپل کار پښېمانه شو، خدای ته ئې وویل: ...لویه ګناه مې وکړه، هیله کوم زما له حماقته راتېر شې!! سبا مخکې له دې چې داؤد راویښ شي، خدای جاد نبي ته وویل: داؤد تهووایه: له دې دریو نه یو غوره کړه: درې کاله قحطي، درې میاشتې له خپلو دښمنانو تېښته او ستا په ملك کې درې ورځې وژونکې ناروغي!! داؤد بیماري غوره کړه، سبا خدای پر اسرائیلیانو باندې د دریو ورځو طاعون مسلط کړ چې اویا زره په کې ووژل شول... خو کله چې د مرګ فرشته پلازمېنې ته راورسېده، خدای په دې پرېکړې او دې کار متأسف شو او فرشتې ته ئې وویل: کافي ده، نور لاس درتم

کړه!! داؤد فرشته لیدلې وه او خدای ته ئې وویل: زه مقصر او ګناهګار یم، ما او زما کورنۍ ته سزا را، دغو خلکو څه ګناه کړې؟ بیا داؤد د قربانۍ ځای جوړ کړ، سوځېدونکې قرباني ئې وړاندې کړه او خدای د ده دعا قبوله او مرض ئې دفع کړ!!

د بایبل له لیکونکي څو پوښتنې لرو:

- د داؤد د اعتراض ځواب ورکړه، ګناه ده کړې ولې باید د ده په ګناه عام ولس په طاعون اخته او اویا زره ترې ووژل شي؟!!
- د جنګیالیو شمېرل ولې ګناه ګڼل شوې؟ او ولې ستا خدای پرې غصه شوی؟ که دا ګناه وي نو ولې په داسې وړې ګناه دومره ستره سزا ورکوي؟ کوم عقل او عدل دې ته ګناه ویلی شي او دا ئې سزا منلی شي؟
- دا اوس مسیحیان او د بایبل منونکي خپل فوځونه شمېري، ولې خدای داسې سزا نه ورکوي؟
- بایبل څو ځلې د اسرائیلیانو شمېر په ګوته کړی، طبیعي ده چې دا به له شمېرنې وروسته وو نه د تخمین له مخې، ولې په هغه وخت کې ستا خدای د اسرائیلیانو مخکنیو مشرانو ته داسې سزا نه ورکوله؟ بایبل لیکي چې خدای موسی ته وویل: هر کله چې بني اسرائیل شمېرې نو د شمېرلو په وخت کې دې هر بني اسرائیلي د خپل ځان له لوري هدیه ورکړي... تر څو د شمېرلو پر مهال بلا پرې نازله نه شي!! دا څنګه د داؤد شمېرنه ګناه ګڼي خو موسی علیه السلام په شمېرلو مکلف کوي؟! که دا ګناه دومره لویه وي، نو په هر ځای او مستوی او د هر چا لخوا چې وي باید جرم وګڼلی شي، پلار باید خپله کورنۍ ونه شمېري او افسر باید خپل عسکر ونه شمېري...
- په خپلو پرېکړو هغه څوک پښېمانه کېږي او تأسف کوي چې علم ئې محدود وي، د خپلو پرېکړو له پایلو خبر نه وي، انتظار ئې یو څه او نتیجه بل څه راووځي، نو ځکه پښېمانه او متأسف شي، آیا ته خپل خدای ته په همدې سترګه ګورې؟!!

لومړي پاچايان

دا د بايبل د بل کتاب نوم دی چې په دې مقدمه پيل شوی: داؤد ډېر زوړ شوی وو... چې په بړستن به ئې هم پټ کړ نه تودېدو... درباريانو ورته وويل: ستا علاج په دې کې دی چې يوه ښکلې پېغله دې پرستاري وکړي او په غېږ کې دې پرېوځي چې تود شي...نو د اسرائيليانو په ټول هېواد کې وګرځېدل او د ابيشك په نامه يوه ښکلې پېغله ئې غوره کړه، د ده قصر ته ئې راوستله او په پرستارۍ ئې لګيا شوه، خو ده ورسره نږدېکت ونه کړ!!

بايبل له دې وروسته د داؤد عليه السلام د ځای ناستي په توګه د سليمان عليه السلام ټاکنې باندې بحث کوي او ليکي چې ده خپل ورور ادونيا چې د سلطنت مدعي وو ووژلو... او بيا د ده لخوا د يوه ستر معبد د جوړېدو په اړه ډېر تفصيلي بحث کوي، خو الفاظ ئې د مخکنيو بحثونو تکرار او همغه دي چې موسی عليه السلام لخوا د معبد جوړولو په اړه ئې کارولي، دلته هم ليکي چې په دې معبد ښه ډېر سره او سپين زر، مس، قيمتي ډبرې او اعلی لرګي مصرف شول. بيا د ده د لوی او مجلل قصر په اړه معلومات ورکوي او ليکي چې سليمان د سرو زرو دوه سوه ډالونه چې د هر يوه وزن څلوېښت کېلو وو او درې سوه ډالونه چې د هر يوه وزن دوه کيلو وو، جوړ کړي وو او دا ئې د قصر په لوی تالار کې چې (د لبنان جنګل) نومېدو، ايښي وو، د قصر ټول لوښي د خالصو سرو زرو وو، سليمان اووه سوه مېرمنې او درې سوه وينځې درلودې، دغو مېرمنو ورو ورو سليمان له خدايه لرې

کړ او د دې په ځای چې د عمر په پای کې د خپل پلار په څېر د خدای عبادت ته تر مخکې زیات توجه وکړي د بتانو عبادت ته ئې مخه کړه!!! د یورشلیم په غره ئې د موآب او مولك بتانو لپاره دوه معبدونه جوړ کړل!! مېرمنې ئې اکثراً مشرکانې وې او ده هرې یوې ته خپله خپله د بت خونه جوړه کړه!!! که څه هم خدای دوه ځلې ده ته ځان ورووښود او دی ئې د بتانو له لمانځنې منع کړ خو ده د خدای له امره سرغړونه وکړه، نو خدای په سلیمان غصه شو او ورته وئې ویل: له دې کبله چې زما له اوامرو دې سرغړاوی وکړ سلطنت درنه اخلم او ستا ترلاس لاندې یوه کس ته ئې سپارم، خو ستا د پلار داؤد په خاطر دا کار ستا په ژوند کې نه بلکې ستا د زوی په سلطنت کې کوم!!! سلیمان څلوېښت کاله پاچایي وکړه کله چې وفات شو نو زوی ئې رحبعام پاچا شو!! بایبل له دې وروسته د ګڼ شمېر پاچایانو او د هر یوه په وخت کې د هغو نبیانو یادونه کوي چې وړاند وینې به ئې کولې... د دوی تر منځ جګړو او نښتو ته ګوته نیسي، ارقام او شمېرې ورکوي او دا ټول داسې لکه چې څوك تاریخ لیکي، خو د فاتحانو په ګټه او د فاتحانو له ستاینو ډك او یا څوك د نکلونو او قصو داسې کتاب لیکي چې غواړي د لوستونکي تعجب او حیرت راوپاروي!! په دې ټولو قصو کې به نه کومه ګټه وره خبر په نظر درشي او نه کومه لارښوونه!! ښه به وي چې له دغو قصو څخه یوه د بېلګې په توګه ستاسو مخې ته کېږدو چې نورې پرې قیاس کړئ:

د اخاب له مرګه وروسته د موآب خلکو بغاوت وکړ او اسرائیلیانو ته د باج او جزیې له ورکولو ئې ډډه وکړه، په دې ورځو کې اخزیا پاچا د قصر له پورتني پوړ نه لاندې راپرېوتی او سخت ټپي شوی وو، ده د عقرون د خلکو بت بعل زبوب ته څوك ولېږو ترڅو وپوښتي چې دی به روغ شي که نه!! خو د خدای فرشتې ایلیا نبي ته وویل: ځان د پاچا پلاوي ته ورسوه او ورته ووایه: آیا په اسرائیلیانو کې خدای نه شته چې د پاچا د روغېدو په اړه پوښتنه ترې وکړئ؟ لاړ شئ خپل پاچا ته ووایئ: د دغه کار په سبب به روغ نه شي او وبه مرې!! پلاوي دا خبره پاچا ته ورسوله... پاچا وپوښتل: د دې کس ظاهر او جامه څنګه وه؟ هغوی وویل: پوستین ئې اغوستی وو او د څرمنې ملابند ئې تړلی وو، پاچا وویل: دا ایلیا نبي دی! نو یو سردار ئې له

پنځوسو عسکرو سره ولېږو چې هغه راولي... دوی هغه د يوې غونډۍ پر سر ناست وموند او ورته وئې ويل: اې د خدای نازوليه! پاچا امر کړی چې له مونږ سره يو ځای ولاړ شې! هغه په ځواب کې وويل: که زه د خدای نازولی بنده يم نو له آسمانه دې اور راشي او تا او ستا پنځوس عسکر دې وسوځوي، همداسې وشول، له آسمانه اور نازل شو، سردار او عسکر ئې وسوځول، پاچا بيا پنځوس عسکر ولېږل، هغوی هم د مخکنيو په برخليك اخته شول!! درېيم سردار ئې ولېږو خو هغه ايليا ته وويل: په ما او دغو عسکرو رحم وکړه، د مخکنيو په برخليك مو مه اخته کوه!! فرشته راغله او ايليا ته ئې وويل: مه وېرېږه، ورسره ولاړ شه... پاچا ته ورغی او د ده د مرګ خبر ئې ورکړ او هغه د ايليا له وړاند وينې سره سم مړ شو!!! او بيا آسمان ته د ايليا د ختلو خبره کوي او ليکي: اليشع له ايليا سره يو ځای د بيت ئيل په لوري وخوځېدو، په لارې کې د انبياوو له يوې ډلې سره مخامخ شو او هغوی اليشع ته وويل: آيا خبر يې چې نن به خدای ستا مولا درنه اخلي، هغه ورته وويل: هو؛ خاموش اوسئ، بيا د اريحا په لوري وخوځېدل، هلته هم د انبياوو بلې ډلې اليشع ته همدا خبره وکړه او ده همغه ځواب ورکړ، بيا د اردون د سيند په لوري روان شول، د رود په غاړه ودرېدل، پنځوسو انبياوو له لرې د دوی تماشا کوله، په دې وخت کې ايليا خپل څادر ونغاښت او اوبه ئې پرې ووهلې اوبه په منځ کې ببلې شوې او دوی دواړه په وچه لار تېر شول، د سيند آخوا ته ايليا اليشع ته وويل: مخکې له دې چې آسمان ته ولاړ شم، ووايه څه رانه غواړې؟ ده ورته وويل: د خپل ځواك دوه برابره روحي ځواك درنه غواړم، ده ورته وويل: ډېر ګران شی دې رانه وغوښت، که آسمان ته د تلو په وخت کې دې وليدم نو ستا تمنا به تر سره شي که نه نو غوښتنه به دې ترسره نه شي!! کله چې دوی دواړو هلته قدم واهو ناڅاپي د اور ګاډۍ چې د اور آسونو کشوله راڅرګنده شوه، دوی دواړه ئې سره بېل کړل او ايليا په لوخړو کې آسمان ته وخوت،... اليشع خپل څادر څيري کړ او د ده څادر ئې له ځان سره واخيست، بېرته راروان شو، د سيند غاړې ته راورسېدو، په څادر ئې سيند وواهو، لار ورته پرانيستی شوه!! بيا ليکي چې اليشع دا او هغه معجزه خلکو ته وښوده، تروې اوبه ئې خوږې کړې، څلوېښتو تنکيو زلميانو دی توهين کړ

ناځاپي له ځنګله یږ راووت او دوی ئې وخوړل، په وچ نهر کې ئې اوبه وبهولې، مړی ئې راژوندی کړ، د اسرائیلیانو په لاس د موآب د ماتې وړاند وینه ئې وکړه او همداسې وشول، د یوې کونډې له یوې کوزې زیتون غوړیو ئې د ټول کلي کوزې له غوړیو ډکې کړې او د سوریې د فوځ مشر نعمان ئې د جذام له مرضه روغ کړ، داسې چې ورته وئې ویل: د اردون سیند په اوبو کې اووه ځله غوټه شه مرض به دې ختم شي، ده زړه نا زړه دا خبره ومنله اوومې غوټې سره روغ شو!!! هغه غوښتل چې تحفه ورکړي خو ده قبوله نه کړه... روان شو، د الیشع خدمتګار جیحزي له ځان سره وویل: په خدای قسم چې پسې ځم او هدیې ترې اخلم... کله چې جیحزي ورنږدې شو هغه ئې مخې ته راوړاندې شو او وئې پوښتل: څه شوي؟ ده ورته وویل: ستا له روانېدو وروسته دوه ځوان انبیا راغلل او له الیشع ئې درې زره مثقاله سپین زر او دوې جوړې جامې وغوښتې، نعمان ورته وویل: هیله کوم شپږ زره مثقاله درسره واخلئ، په کڅوړو کې ئې ورواچول، کله چې د الیشع خوا ته ورغی هغه ورنه وپوښتل: جیحزی چېرې تللی وې؟ هغه وویل: چېرې نه وم تللی!! الیشع وویل: آیا ګمان کوې کله چې نعمان له خپلې ګاډۍ راکوز شو او ستا استقبال ته راوړاندې شو زما روح پرې خبره نه شوه؟ ... د دې کار په سبب به د نعمان جذام پر تا راشي او ستا نسل به تر ابده پرې مبتلا وي!! جیحزي د ده لخوا ووت او پوستکی ئې د واورې په څېر له جذامه سپین شوی وو!! یو ځل له یوه نبي نه امانتي تبر له لاسته ووت او د سیند په اوبو کې ولوېد، له الیشع نه ئې مرسته وغوښته، هغه ورغی، یو لرګی ئې په هغه ځای کې په اوبو کې داخل کړ، تبر له اوبو راووت او د اوبو په سر روان شو او هغه ئې راوایست!! دې ته ورته ګڼ شمېر نورې معجزې یادوي !!

په دې هکله څو خبرې د پام وړ دي:

- دغه قصې د بایبل ماهیت څرګندوي او ښیي چې دا کتاب د الله تعالی له کوم سپیڅلي کتاب نه مأخوذ نه بلکې د درباري وقایع لیکونکو د لیکنو مجموعه ده.
- بایبل د ایلیا او الیشع معجزې بیانوي خو دا نه وایي چې دوی په خپله د څنګه شخصیت خاوندان وو او خلکو ته ئې څه ویل؟ پیغام ئې څه وو؟ د چا عبادت ته ئې رابلل او د چا له عبادت نه ئې د ځان ساتلو توصیه ورته کوله؟ او د دغو معجزو له

ښودلو ئې هدف څه وو؟

• د دې په مقابل کې قرآن لومړی د ده د اصلي نوم په هکله د بايبل اشتباه تصحيح کوي او هغه د ايليا په ځای د الياس په نامه يادوي، پيغمبر ئې ګڼي او د ده په شأن کې داسې فرمايي:

Wè/ bqãß?& ÇÈÎÈ bqàG? ẅ& ÿìhBö)ï A$% ßĵ ÇÈÎÈ šú üî™öB%$ `Ü9 ¨ $‹ßĵ bĵr

ççç« 3ù ÇÈÎÈ šú üïrŖ $Naí$/#ä ¡> ‘r ïB/‘ ©$ÇÈÎÈ ûüÉ»ƒø$ `¡ ôn& šc râ‹?r

ÇÈÒÈ ûüìÅ ÿ$’Î ïhøã $Ÿø•?r ÇÈÑÈ šú üÅ=ÖB%$« $Š$7Ïã žwĵ ÇÈÐÈ brŽØ ós B9 Nåîù

$RŠ$7Ïã ôÏB ¼çRĵ ÇÈÎÈ ûüZÅós B%$ “ÌøgwU š• ï°‹. $Rĵ ÇÈÎÈ ûüÅ$ƒ Ĕĵ #?ã N»=™

ÇÈÎÈ ûüZBs-B%$ الصٰفٰت:۱۲۳- ۱۳۲

او يقيناً چې الياس د پيغمبرانو له ډلې څخه وو، خپل قوم ته ئې وويل: آيا ځان (له ګناهونو، فساد او ظلم نه) نه ساتئ؟ آيا د بعل عبادت کوئ او تر ټولو غوره خالق پرېږدئ؟ همغه ستاسو رب او ستاسو د مخکنيو پلرنو رب!! نو دروغجن ئې وګاڼو نو خامخا به (زمونږ په وړاندې) حاضر کړی شي، د الله له مخلصو بندګانو نه پرته او په وروستنيو کې مو د ده په اړه دا وينا پرېښوده چې په الياسين دې سلامونه وي، مونږ همداسې نېکانو ته بدله ورکوو، يقيناً چې دی زمونږ له باايمانه بندګانو څخه وو.

قرآن په دغو موجزو الفاظو سره د الياس عليه السلام د شخصيت مهم ابعاد او د ده د دعوت او رسالت ټول اساسي برخې بيانوي او فرمايي چې دی يو پيغمبر وو، د الله تعالی مخلص او مؤمن بنده وو، قوم ئې تقوی او پرهېزګارۍ ته رابلو، د بتانو له عبادت نه ئې منع کول، ورته ويل ئې چې تر ټولو د غوره خالق عبادت وکړئ نه د هغه څه چې تاسو په خپل لاس جوړ کړی، هم ئې وجود ستاسو د لاس محصول او هم ئې کرامتونه ستاسو د وهم زېږنده، له پلار نيکه درپاتې بتان پرېږدئ، د هغه الله عبادت وکړئ چې هم ئې تاسو پيدا کړي يئ او هم ئې ستاسو پلرونه، قوم د ده

مخالفت ته ملا تړلې، دی ئې دروغجن ګڼلی، قرآن له هغو معجزو نه چې بايبل ئې ايليا ته منسوبوي يوه هم نه يادوي، په حقيقت کې دا معجزې د ده له وفاته وروسته بايبل ليکونکي جوړې کړې او ده ته ئې منسوب کړې او دا معامله د الله تعالی له ډېرو مخلصو بندګانو سره شوې، په ژوند کې خلکو له دوی سره دښمنۍ ته ملا تړلې، دوی ئې دروغجن او دعوت ئې کاذب ګڼلی، خو همدغو کسانو چې په ژوند کې ئې د دوی مخالفت کولو، له وفاته وروسته ئې دوی ته کرامات او معجزې منسوب کړې او د دوی په قبرونو ئې زيارتونه جوړ کړې.

- قرآن فرمايي چې په ځمکې او آسمان کې له الله تعالی پرته هيڅوك په غيب نه پوهېږي، نه فرشتې، نه انبياء، نه اولياء او نه پېريان، څوك چې په غيب د پوهېدو ادعا کوي دروغ وايي، څوك چې له الله تعالی پرته بل ته د غيب علم ثابتوي دروغجن دی، په غيب د پوهېدو ادعا هغه ټګمار مذهبي مشران کوي چې خلك غولوي او شکرانې ترلاسه کوي، الله تعالی هيچا ته د غيب علم نه دی ورکړی، هيڅوك نه پوهېږي چې کله او چېرې به مري، نه د خپل مرګ له نېټې او ځای نه خبر دی او نه د بل، کوم مريدان چې د خپلو پيرانو په هکله تبليغات کوي او دوی ته علم غيب ثابتوي يا جاهل او له دينه بې خبره دي او يا ټګماران او له جاهلو خلکو د خپل پير په نامه د شکرانو د شکولو په لټه کې. له الله تعالی پرته هيڅوك د مړې د راژوندي کولو توان نه لري، په پيغمبرانو عليهم السلام کې يوازې عيسی عليه السلام ته دا معجزه ورکړی شوې وه چې خلکو ته د قيامت او بياژوندون د اثبات لپاره ئې له خټو د مارغه څېره جوړه کړه او د ده په پو سره ژوندی مارغه ترې جوړ شو!!

- قرآن فرمايي چې د عالم د چارو په سمبالولو کې الله تعالی شريك نه لري، داسې څوك ئې نه دی پيدا کړی چې د عالم ځينې چارې ئې هغه ته سپارلې وي، ترڅو د خلکو غوښتنو ته ځواب ووايي او حاجتونه ئې ترسره کړي، الله تعالی هم خالق دی، هم مالك دی، هم ټولواك دی، هم د عالم چارې سمبالوي، هم د مخلوق غوښتنې پوره کوي او هم ئې حاجتونه ترسره کوي. کوم مذهب او دين چې خپل مذهبي مشر، پيغمبر، امام، پير او شيخ ته د غيب علم منسوبوي او د دعاګانو د

اجابت مرجع ئې ګڼي، جعلي مذهب او خرافي دين دی.

• په قرآن کې د ځينو پيغمبرانو عليهم السلام معجزې ذکر شوې: لکه ابراهيم عليه السلام چې د نمرود په اور کې ونه سوځېدو، د موسی عليه السلام عصا او يد بيضاء او عيسی عليه السلام چې پيس د ده په دعا روغېدو، له ختې جوړ شوی مارغه د ده په پو سره په ژوندي مارغه بدلېدو او د راتلونکې ورځې د خوراك په هکله ئې خلك خبرولی شو، خو دا معجزې داسې نه وې چې د نومړو پيغمبرانو عليهم السلام ذاتي کار وي او يا نور پيغمبران د دوی په ځانګړو معجزو کې ورسره شريك وي او دا کارونه د هر يوه په وس کې وي او داسې هم نه وې چې وخت ناوخت ئې هر چا ته وښيي، دا په خاص خاص وختونو کې او د الله تعالی په إذن او امر سره د يوه لوی مصلحت لپاره ښودل شوې!! په قرآن کې زمونږ پيغمبر عليه السلام ته هيڅ داسې معجزه نه ده منسوب، په خپله (قرآن) د ده معجزه ګڼل شوې. او دا د مړو تر راژوندي کولو هم ستره او تلپاتې معجزه ده!!

• دا يوازې مسيحيان او يهودان نه دي چې خپل مذهبي مشران ئې له مرګه وروسته آسمان ته خېژولي، تر دوی د مخه هم ډېرو جاهلو قومونو دا کار کړی او تر دوی وروسته هم، ايليا يوازنی کس نه دی چې د بايبل ليکوال د اور په ګاډۍ کې آسمان ته لېږلی، ډېرو نورو هم ورك پيران، شيخان او امامان آسمان ته لېږلي او د عرش په شاوخوا کې ئې کښېنولي، ډېر نور تر خاورو لاندې باباګان او امامان په آسمان کې لټوي.

• دا يوازې بايبل نه دی چې مذهبي مقام موروثي ګڼي او روحي مقام له يوه نه بل ته د انتقال وړ متاع، ټول جاهلي مذاهب په دې کې له بايبل سره ملګري دي او د بايبل خبره کوي!! د خان خاني او پاچايي نظامونو په څېر زوی د پلار ځای ناستی وي، له ايليا نه خپل شاګرد اليشع ته د روحي مقام انتقال خو لا څه ناڅه توجيه کېدی شي، داسې مذهب هم شته چې له پنځه کلن ورك ماشوم نه ئې امام زمان جوړ کړی!! په خپل لاس جوړ کړی بت اور، لمر، غويی،... ئې د خدای ځای ناستی ګرځولی!!

دوهم پاچايان

بايبل تر دې عنوان لاندې د څو نورو پاچايانو شجرې او د دوی جنګونه بيانوي او په ضمن کې ئې د اشعيا نبي يادونه کوي او ليکي: په دې ورځو کې حزقيا پاچا بيمار وو، اشعيا نبي عيادت ته ورغی او د خدای له لوري ئې دا پيغام ورووړ: وصيت دې وکړه، عمر دې پای ته رسېدلی او له بيمارۍ څخه نه روغېږې! حزقيا خپل مخ دېوال ته واړاوو او دا دعاء ئې وکړه: خدايه! څومره ستا لپاره وفادار او امين وم او څنګه مې هڅه کړې چې ستا د خوښې سره سم عمل وکړم! ستونی ئې ونښت او ډېر ئې وژړل، مخکې له دې چې اشعيا له قصره ووځي خدای يو ځل بيا ورسره خبرې وکړې او وئې فرمايل: حزقيا ته ورستون شه او ورته ووايه: ستا خدای، ستا د جد داؤد خدای، ستا دعا واورېده، ستا اوښکې ئې ولېدې، هغه به شفا درکړي، درې ورځې وروسته به له بستره پاڅې... او پنځلس کاله به ستا عمر دراوږد کړي!! بيا اشعيا نبي وويل: لږ انځر درواخلئ، وئې ټکوئ او د پاچا په دانو ئې کېږدئ، همداسې ئې وکړل او هغه روغ شو!! خو حزقيا اشعيا ته وويل: يوه نښه راته وښيه چې ډاډه شم خدای روغتيا راکوي! هغه ورته وويل: دې ساعت ته چې د سيوري له مخې وخت ټاکي وګوره، آيا غواړې سيوری ئې لس درجې مخکې ولاړ شي که وروسته؟ (يعني لمر مخکې ولاړ شي که وروسته)، حزقيا ورته وويل: غوره به دا وي چې سيوری وروسته راشي، اشعيا له خدايه وغوښتل چې سيوری شا ته کړي او همداسې وشول!!

بايبل له دې د مخه د اليشع په اړه ليکلي وو چې لمر او سپوږمۍ د ده لپاره

ودرېدل او دا کار نه تر دي د مخه شوی او نه به وروسته وشي، خو خپله هغه خبره ئې هېره کړې او دلته ئې ويلي چې لمر د اشعيا په امر لس ساعته شا ته ولاړ!!

د بايبل د دې خبرې معنا دا ده چې د خدای پرېکړې د انسانو په څېر بدلېږي رابدلېږي، حتې پرېکنده او قاطع پرېکړې ئې هم، پاچا ته ئې پيغام ولېږو چې مرې، خو څو شېبې وروسته ئې بل پيغام ولېږو او ورته وئې ويل: نه يوازې دا چې روغ به شې بلکې پنځلس کاله نور هم ستا عمر زياتوم!! او د ده د اندېښنې ختمولو لپاره ئې لس ساعته لمر شا ته بوت، که د مازديگر ځلور بجې وې نو د سهار شپږ بجې ئې کړې!!! نو حزقيا ډاډه شو!!

د بايبل ليکوال په دې نه پوهېږي چې د الله تعالی پرېکړې قاطع او نه بدلېدونکې دي او سنن ئې تغير نه منونکي، نه اجل مخکې وروسته کېږي او نه لمر او سپوږمۍ!! بايبل خدای په داسې انسان قياس کړی چې هره شېبه ئې افکار او عزايم بدلېږي، په دې نه پوهېږي چې په انسان کې دا عيب د کم علمۍ په وجه دی، دا شېبه يو کار ورته ښه معلوم شي او د هغې له مخې پرېکړه وکړي، خو څو شېبې وروسته يا په خپلې غلطۍ پوه شي، يا تر مخکنۍ پرېکړې غوره په نظر ورشي نو ځکه خپل تصميم بدل کړي او له مخکنۍ پرېکړې په شا شي، دا يو نقص دی، دا د علم د کم والي او د هوډ او عزم د سست والي نښه ده، الله تعالی له دې نقص او عيبه مبراء دی، هغه خدای نه دی چې علم ئې ناقص وي او پرېکړې ئې بدلېږي رابدلېږي، قرآن په دې هکله فرمايي:

Ẍù ÓĝĠè_ & ä! ` #Œĵ ©@_& pBéĖ©äï ª! $ä$© $B žvĵ $èġR Ẅr #ĬŇ ÓÅġžï ä7 îB& Ẅ @è

ÇÎÈ bqßĬ‰ġFó„ Ẅr ƶã$™ brãï, øó ƒ   يونس: ۴۹

ووايه: خپل ځان ته نه د ضرر (دفع کولو) واك لرم او نه د گټې (رسولو واك)، پرته له هغه څه چې الله غوښتي، د هر امت لپاره ثابته نېټه ټاکل شوې، کله چې د دوی اجل راورسېږي نه يوه شېبه وروسته کېږي او نه مخکې کېږي.

گورئ چې قرآن پيغمبر عليه السلام ته وايي: په خپله خوله خلکو ته ووايه چې

د تاوان او ګټې پرېکړه زما په واك کې نه ده، نېټې نه شم بدلولی، د ګټې او تاوان پرېکړه الله تعالی کوي او د هر چا نه بدلېدونکی اجل هغه ټاکلی!!

دا مطلب په قرآن کې څو ځله تکرار شوی او دا د دې لپاره چې د بايبل د ليکونکي په څېر د هغو ټګمارانو مخه ونيسي چې خلکو ته وايي: راشئ په يوه دم او دعا سره ستاسو تقدير بدلولی شو، مرګ مو ځنډولی شو، عمر مو زياتولی شو، تاوانونه دفع کولی شو، مرادونو ته د رسېدلو لارې درته پرانيستلی شو!!

قرآن همدا راز فرمايي: الهي سنن ثابت او نه بدلېدونکي دي، هيڅوك نه شي کولی د الله تعالی هغه ثابت سنن بدل کړي چې په دې عالم کې ئې وضع کړي او هر څه د هغوی مطابق تر سره کېږي:

ÇËÈ Wï‰ö?«! $pZÝÏ%©!$ `9r @ÅÏ `Ë{ö¤z šú ïÏ%©!$† Î«! $pZÏS الاحزاب: ۶۲

دا د الله هغه سنت دی چې په مخکنيو کې تېر شوی او هيڅکله به د الله د سننو لپاره تغير او تبديلي ونه مومې.

ÏMYÝÏ%©!$ `9r Wï‰ö?«! $ÏMYÝÏ%©!$ `=ù ûüÏ9rF{$MYÏS žv]šc rãÝZƒ @gù...

ÇÎÈ ¸xƒÏÈB«! $ فاطر: ۴۳

آيا دوی د مخکنيو له سنت نه پرته بل څه ته انتظار لري؟ په داسې حال کې چې هيڅکله به د الله د سننو لپاره هيڅ تبديلي ونه مومې او هېڅکله به د الله د سننو لپاره هيڅ بدلون ونه مومې.

د بايبل ليکونکی په دې نه پوهېږي چې الله تعالی د دې عالم نظم هومره دقيق جوړ کړی او هر څه ئې په خپل خپل ځای کې داسې مناسب پيدا کړي چې که په دې نظم کې معمولي تبديلي راشي هر څه ئې يو له بل سره تصادم کوي، که لمر لس ساعته په شا کېدل خو پرېږده که لس ثانيې په خپل ځای ودرېږي دا عالم له منځه ځي!! قرآن په المؤمنون: ۷۱ کې په دې هکله فرمايي:

.. Æ ĝšï `Br ÞÚ öF{$ Ýv °q»J¡¡9$ÏN%¡ ÿ9 Ïëd!qd&‘, s$ì 7©$Èr

که حق د دوی د هوس تابع شي، نو آسمانونه او ځمکه او هر هغه څه چې په دوی کې

دي، تباه کېږي، ...

یعني که د عالم دا حقيقي نظام د انسان د هوس تابع کړی شي او ده ته د خپل هوس مطابق د تصرف موقع ورکړی شي، د دې عالم هر څه له تباهۍ سره مخامخ کېږي. د دې عالم نظم داسې وګڼئ لکه په یوه ډېر ستر هوائي میدان کې چې هره شېبه ګڼ شمېر جهازونه ترې الوزي او په کې کښيني او دا ټول د یوه حساس کمپیوټر په واسطه اداره کېږي، که د دې کمپیوټر سر انجنیر خپل نازولی ماشوم زوی د کمپیوټر خونې ته له ځان سره بوځي او اجازه ورکړي چې د کمپیوټر په هرې بټنې چې زړه ئې غواړي ګوته کېږدي، د دې پایله به څه وي؟!! همدا راز که د دې عالم په نظم او اداره کې د انسان هوس دخالت وکړي، د تودوخې کم والی زیاتوالی، د ورځې او شپې اوږدوالی او لنډ والی، د لمر او سپوږمۍ د راختو او لوېدو اوقات د ده د خوښې مطابق بدل رابدل شي، دا عالم تباه کېږي!!

دا وضاحت هم ضروري دی چې دغو اسرائیلي روایاتو پر مسلمانانو هم خپل اغېز کړی، په مسلمانانو کې هم داسې روایات خواره شوي چې ځینې ئې وایي: پیغمبر علیه السلام ته لمر ودرېدو، سلیمان علیه السلام ته لمر په شا راغی، علي رضي الله عنه ته لمر ودرېدو او یو روایت هم د ابوهریرة رضي الله عنه دی چې وایي: پیغمبر علیه السلام وفرمایل: إن الشمس لم تحبس لبشر إلا لیوشع ... لمر له یوشع نه پرته هیچا ته نه دی ودرېدلی... د دې روایاتو په اړه څو خبرو ته پام په کار دی:

- ځینې محدثین د دې وروستي روایت اسناد صحیح ګڼي، خو نور ضعیف او حتی موضوعي ګڼي.
- دا روایت ټول هغه روایات ردوي چې د بل چا لپاره د لمر د ودرېدو خبره په کې راغلې، یوازې یوشع ته د لمر د ودرېدو معنی دا ده چې دا نور روایات چې وایي د سلیمان علیه السلام، پیغمبر علیه السلام، علي رضي الله عنه... لپاره لمر ودرېدلی حقیقت نه لري، ډېره عجیبه ده چې څوك دا حدیث هم مني او نور روایات هم!! زه هغه چا ته حیران یم چې د قرآن دا صریح او واضح آیت د دغو اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندې غلط تفسیروي:

ÌøË ` ã Îöøø$|= ãn ãM©?ô& þô A$)ù ÇÌÈ Š$‹ø$M»Zÿ»ó Á 9$ŠÅ èø¨ ïøã Ú Ìã ö

ÇÌÌÈ É$ZãŖ$ Éq¡ 9$Î $Góß ,ÿÜù ¥?ã $drŠâÇÌÈ É $ f ïø$Î ðl ‘#q? ÁRm ’Îí

ص:۳۱-۳۳

کله چې مازدیګر تېز څغاستي ښه آسونه ور وړاندې کړی شول، نو (سلیمان علیه السلام) وویل: د خپل رب د ذکر په سبب مې د آسونو مینه غوره کړې، تر څو چې (د دوړو) په حجاب کې پټ شول، (وئې ویل) بېرته ئې راوګرځوئ، نو (د دوی) په پښو او غاړو ئې لاس راکاږو.

آیا ډېره عجیبه نه ده چې څوك په دې آیت کې (توارت بالحجاب) د لمر لوېدل ګڼي او (رُدُّوهَا عَلَيّ) د لمر بېرته راګرځول!! او (فَطَفِقَ مَسحًا بِالسوقِ وَ الأَعنَاقِ) د آسونو پښې او غاړې قطع کول؟!! په داسې حال کې چې دلته نه په خپله آیت کې او نه له هغه نه مخکې یا وروسته د لمر هیڅ ذکر نه دی شوی او هر عادي انسان هم پوهېږي چې دا د (صافنات الجیاد) په هکله دي، همدا آسونه له سترګو پټ شوي، د دوی د بېرته راګرځولو امر ئې کړی او د دوی په غاړو او پونډیو ئې لاس راکښل کړی، آیا هغه روایت او تفسیر د منلو وړ دی چې د قرآن د دغه صریح آیت داسې غلط تفسیر او تعبیر په کې راغلی وي؟

- او دا وروستی حدیث یوازې له ابوهریرة رضي الله عنه نه روایت شوی.
- په قرآن کې نه یوازې د دې لپاره هیڅ تائید نه شو موندلی بلکې له قرآن سره ئې متعارض مومو.
- که پیغمبر علیه السلام دا خبره کړې وی نو حتماً به ډېرو صحابه وو اورېدلې وه، ډېرو نورو به هم ویلي وو چې مونږ له رسول الله صلی الله علیه و سلم څخه دا خبره واورېده.
- د لمر د ودرېدو په څېر یوه عجیبه او نادره خبره خو حتماً باید ډېرو یوه بل ته کړې وی، ولې له ابوهریرة رضي الله عنه نه پرته بل چا دا خبره نه ده کړې؟
- د دې روایت په اړه غالب ګمان دا دی چې ابوهریرة رضي الله عنه د پیغمبر علیه السلام دا خبره کړې چې إن الشمس لم تحبس لبشر: لمر د هیڅ انسان لپاره نه دی ودرول شوی، وروسته ئې د اهل کتابو دا خبره کړې چې هغوی وایي یوازې د

يوشع لپاره ودرول شوی اوربدونکي دا گمان کړی چې دا هم د پیغمبر علیه السلام د قول ضمیمه ده!! والله اعلم.

بایبل د الیشع د معجزاتو په لړ کې لیکي: د سوریې پاچا له اسرائیلیانو سره په جګړو کې ښکېل شو... خپل فوځ ئې د برید لپاره په یوې سیمې کې ځای په ځای کړ، خو الیشع د اسرائیلیانو پاچا ترې خبر کړ چې ورنږدې نه شي، همداسې څو ځلې نور ئې هم پاچا ته د سوریې د لښکر د ځای په اړه اطلاع ورکړه... د سوریې پاچا غصه شو او خپل افسران ئې راوغوښتل چې په تاسو کې حتماً داسې څوك شته چې له ما سره خیانت کوي او زما له نقشې نه اسرائیلیان خبروي..یوه افسر ورته وویل: قربان! په مونږ کې خائن نه شته، دا د الیشع نبي کار دی چې حتی ستا هغه خبرې هم د اسرائیلیانو پاچا ته رسوي چې ته ئې په خپل پالنګ کې کوې!! ...د سوریې پاچا زیات شمېر فوځ له ګاډیو او آسونو سره ولېږو چې هغه ونیسي... د دوتان ښار ئې محاصره کړ... سهار د الیشع خدمتګار متوجه شو چې محاصره شوي، په منډه الیشع ته ورغی او ورته وئې ویل: باداره! مونږ محاصره شوي یو، څه وکړو؟ هغه وویل: مه وېرېږه، زمونږ فوځ تر دوی زیات دی، الیشع دعا وکړه، خدایه! د ده سترګې پرانېزه چې ووینې، د الیشع د خدمتګار سترګې پرانیستل شوې او وئې لیدل چې د شاوخوا غرونه د اور له ګاډیو او آسونو ډك دي، کله چې د سوریې لښکر د دوی خوا ته راروان شو الیشع دعا وکړه: خدایه! د دوی سترګې ړندې کړې، ټول ړانده شول، الیشع ورووت او وئې ویل: تاسو لار غلطه کړې... په ما پسې راشئ تر څو مو هغه ښار ته ورسوم چې ستاسو مطلوب سړی په کې اوسېږي...(نو دوی ئې سامرې ته چې د فلسطینیانو پلازمېنه وو ورسول)، هلته ئې دعا وکړه: خدایه د دوی سترګې روغې کړې! او دوی ولیدل چې د اسرائیلو په پلازمېنې کې دي... پاچا غوښتل دوی ووژني خو الیشع پرې نه ښود او له مېلمستیا وروسته ئې رخصت کړل... او له دې وروسته سوریې په اسرائیلیانو له حملې ډډه کوله!!!

د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: آیا ستاسو عقل دا بې منطقه او دروغجنه قصه مني؟ آیا کېدی شي یو لوی فوځ په ړندو سترګو له سوریې نه د اسرائیلیانو

پلازمېنې سامرې ته رسول شوی وي؟ او په دې څو ورځنې مزل کې هیڅوك دې ته نه وي متوجه شوی چې چېرې ئې بیايي؟ او د لارې په اوږدو کې ئې د سوريې له کوم چا نه پوښتنه هم نه وي کړې چې مونږ چېرې روان یو؟ او اسرائیلیانو هم د دوی مخه نه وي نیولې چې دا د دښمن فوځ ولې زمونږ د پلازمېنې په لور روان دی؟

که ومنو چې دا کار شوی او د سوريې د فوځ يوه مسلح ډله له الیشع سره د اسرائیلیانو پلازمېنې ته تللې، نو د دې لپاره یوازې یوه توجیه کېدی شي او هغه دا چې الیشع د اسرائیلیانو او سوريې ترمنځ منځګړيتوب کړی، له ده سره د سوريې یو پلاوی د اسرائیلیانو پلازمېنې ته تللی، د دوی تر منځ روغه جوړه شوې او د جګړې حالت پای ته رسېدلی. خو د بایبل لیکونکي له دې نه د الیشع معجزه جوړه کړې!! ما ته د بایبل له دې قصې نه د دوو افغاني ډلو د مشرانو قصه مخې ته ودرېده، له روسانو او پرچمیانو سره ئې د یوه ائتلافي حکومت د جوړولو په اړه خبرې آترې روانې وې، د وروستي توافق لپاره باید پنجشیر ته ورغلي وی، دواړو ببېل ببېل داخل ته سفر وکړ، خو په جهاد کې د برخې اخیستو او د مجاهدینو د وضعیت د لیدو په نامه، له توافق نه وروسته یو ئې د روسانو د یوې پوستې خوا ته تېرېدو، چا ورته وویل: استاده! دلته خو د روسانو پوسته ده، داسې نه چې ډزې راباندې وکړي!! هغه ورته وویل: بې غمه اوسه، روسان اوس بګېل شوي او له ډزو لوېدلي!! له دې سفره وروسته د دوی تر منځ اوربند، یو په بل ډزې نه کول، ملګرتیا او د نورو په ضد ګډ عملیات پیل شول او دا کټ مټ د بایبل د لیکونکي خبرې ته ورته ده چې وايي: د سوريې د فوځ لویه ډله د اسرائیلو پلازمېنې ته روانه وه چا پرې ډزې نه کولې او مخه ئې نه نیوله!! په ړندو سترګو د اسرائیل پلازمېنې ته ورسېدل، پاچا ورته مجلله مېلمستیا برابره کړه، په عزت سره ئې رخصت کړل او له دې وروسته سوريې په اسرائیلیانو له حملې ډډه کوله!! او دا ټول د الیشع معجزه وه!!

د لومړیو ورځو تاریخ

دا د بایبل د بل کتاب نوم دی، په مقدمه کې ئې لیکي: دا کتاب هم د اسرائیلیانو د تاریخي کتابونو له جملې څخه دی، په دې کې ځینې هغه مطالب راغلي چې د دوهم سموئیل په کتاب کې هم راغلي، خو دا کتاب د اسرائیلیانو په ځای د یهودا په قبیلې پورې اړوند پېښو ته اشاره کوي، دا کتاب د مذهبي چارو او د معبد په اړه بحث کوي، خو د پاچایانو د تاریخ کتابونو د سیاسي پېښو او د دربارونو اړوند قضایاوو باندې بحث کړی، دا کتاب احتمالاً د عزرا په لاس چې کاهن او لیکوال وو لیکل شوی، په ۵۸۲ مخکې له مېلاده، د یهودا خلك د هغه یرغل په نتیجه کې چې د بابلیانو لخوا د دوی پر سیمه وشو، په اسارت ونیول شول او بابل ته انتقال شول، څو لسیزې وروسته کله چې اسرائیلیان د کورش کبیر په حکم خپل وطن ته ستانه شول، عزرا په همدې وخت کې دا کتاب ولیکلو، تر څو دوی له خپل تاریخ او د داؤد او سلیمان د حکومتونو له اهمیته خبر کړي، مذهبي مراسم او په معبد کې د خدای د عبادت قواعد ئې دوی ته وروښودل، نه لومړي فصلونه ئې له آدم نه تر شائول پورې د لومړنیو انسانانو د نومونو فهرستونه دي، له لسم نه تر شلم فصله پورې د داؤد پاچا د ژوند په اړه دي، ...

ګمان کوم په دې کتاب باندې بحث کولو ته ضرورت نه وي، همدا مقدمه کافي ده چې پوه شو دا د شجرو کتاب دی او د نومونو یو لوی فهرست، د عزرا په لاس لیکل شوي، نه له انجیل نه مأخوذ دی او نه له تورات نه او اهمیت ئې تر یوه تاریخي کتاب زیات نه دی، دا چې د بایبل لیکونکي ولې دا کتاب د سپېڅلو

کتابونو په ضمن کې نیولی، په ځواب ئې یوازې دی ښه پوهېږي!! د شجرو په اړه د دې کتاب دروغجنې ادعاګانې له دې معلومولی شئ چې د شائول د مرګ په اړه دلته یو څه او تر دې د مخه ئې بل څه لیکلي، دلته وایي: چې شائول په جګړې کې ژوبل شو، خپل ساتونکي ته ئې وویل چې وئې وژني تر څو د دښمن په لاس کې اسیر نه شي،... خو هغه ډېره وکړه، نو په خپلې ولاړې تورې ئې ځان واچاوو او مړ شو، ساتونکي ئې هم په خپلې تورې ځان وواژو!! خو بایبل په دوهم سموئیل کې د دې وینا خلاف داسې لیکلي دي: د شائول له لښکره یوه کس ځان داؤد ته ورساوو... داؤد د شائول د لښکر په اړه ترې وپوښتل، هغه وویل، لښکر ماتې وخوړه، شائول او زوی ئې یوناتان ووژل شوو، داؤد ترې وپوښتل: څنګه پوه شوې چې شائول وژل شوی؟ هغه وویل: تصادفاً زه د جلبوع په غره کې وم، شائول مې ولید چې په خپلې نېزې ئې تکیه کړې، د دښمن لښکرو محاصره کړی وو او شېبه په شېبه ورته رانږدې کېدل، کله چې د شائول سترګې راباندې ولګېدې ما ته ئې غږ کړ او پوښتنه ئې رانه وکړه چې څوك یې؟ ما ورته وویل: یو عمالیقي یم، بیا ئې راته وویل: راشه ما ووژنه چې سخت ټپي شوی یم، غواړم ژر له دردونو بې غمه شم، زه هم ورغلم او هغه مې وواژو!! داؤد ورته وویل: څنګه دې دا جسارت وکړ چې د خدای غوره پاچا ووژنې، نو یوه ځوان ته ئې امر وکړ چې دی ووژنه او هغه وواژو!!

همدا راز بایبل مخکې لیکلي وو چې (یو ځل بیا خدای اسرائیلیانو ته په قهر شو، د دوی د تنبیه لپاره ئې داؤد دې ته وهڅاوو چې اسرائیل او یهودا وشماري!!) خو دلته لیکي: شیطان وغوښتل چې اسرائیلیان په مصیبت اخته کړي، نو داؤد ئې دوکه کړ او هغه ئې د اسرائیلیانو شمېرلو ته وهڅاوو!! او دا لومړی ځل دی چې د بایبل له پیل نه تر دې کتاب پورې د (شیطان) نوم اخیستل کېږي، تر دې د مخه د بایبل په هیڅ ځای کې د شیطان نوم نه دی اخیستل شوی!!!

د دې کتاب نورې قصې هم دې ته ورته د مخکنیو کتابونو له قصو سره ژور توپیرونه لري! په دې کتاب کې د داؤد له قوله خپل زوی سلیمان ته دا خبره راغلې: ما غوښتل چې د خدای لپاره کور په خپل لاس جوړ کړم، خو خدای راته وویل: تا

ډېر جنګونه کړي او لاسونه دې د ډېرو انسانانو په وینو سره دي، نو دا کار به نه کوې، خو له ما سره ئې وعده وکړه چې تا ته به داسې زوی درکړم چې نوم به ئې سلیمان یعني صلح غوښتونکی وي، ... هغه به زما لپاره کور جوړ کړي، دی به زما زوی او زه به د ده پلار وم... او د ده زامن او نسل به تر ابده د اسرائیلیانو د پاچایۍ پر تخت کښېنوم...

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوم: آیا ستا د خدای دا ژمنه تر سره شوې؟ آیا تر نن پورې د اسرائیلیانو ټول پاچایان د سلیمان اولاده دي؟ که دا ژمنه نه وي ترسره شوې او په اسرائیلیانو کې ګڼ شمېر چارواکي او پاچایان له نورو قبیلو قدرت ته رسیدلي وي، نو تا دروغ ویلي که ستا خدای؟

د ارقامو په اړه د ټل په څېر دلته هم څرګند اختلاف مخې ته راځي، چې یوه بېلګه ئې دا ده: یو ځای لیکي چې له شمېرنې وروسته معلومه شوه چې د اسرائیلیانو د جنګالیو شمېر اته لکه او د یهودا د قبیلې پنځه لکه وو، خو بل ځای لیکي: چې د اسرائیلیانو شمېر یولس لکه او د یهودا څلور لکه اویا زره وو!! یو ئې درې لکه زیات کړی او بل ئې دېرش زره راکم کړی او دې ته ئې هم پام نه دی کړی چې یو ځل ئې شمېرنه داسې جرم ګڼلی چې په سبب ئې اسرائیلیان په طاعون اخته شول او په دریو ورځو اویا زره ترې مړه شول، خو په بل ځل کې هیڅ ونه شول!!

دوهم تاريخ

دا د بايبل دولسم کتاب دی، په سريزه کې ئې لولو: دا د مخکني کتاب ادامه ده، په اصل کې دواړه سره يو وو او ليکونکی ئې هم همغه عزرا دی، په دې کتاب کې راغلي چې سليمان د اسرائيليانو بې رقيبه پاچا وو، د خدای کور ئې په اوو کلونو کې جوړ کړ، د سبا ملکه د ده له پوهې او حکمته خبره شوه او د ده ملاقات ته راغله، ... ډېر نور مشران هم راغلل چې د ده له حکمته برخه من شي، ... دی د خپل پلار په څېر له خدايه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نيولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو او خلك به ئې په زور په خپلو کارونو ګمارل، په پای کې له څلوېښتو کلونو حکومت نه وروسته پرته له دې چې توبه وکړي له دنيا ولاړ، په داسې حال کې چې د نړۍ له ډېرو شتمنو پاچايانو څخه وو!! خو له مرګه وروسته ئې د سلطنت هغه شأن او شوکت هم له منځه ولاړ!! ورپسې ليکي: له لسم نه تر شپږ دېرشمه فصله پورې د يهودا د قبيلې تاريخ بيانوي، په دې برخې کې د مذهبي اصلاحاتو او نظامي برياوو په اړه بحث شوی، کومو پاچايانو چې په دې دوران کې ئې حکومت کړی ټول ئې له خدايه وېرېدونکي نه وو، شرور او ګناهګار وو، پاچايانو خلك د ګناه او شرارت په لوري بېول او نېکو پاچايانو به د خدای او ښه ژوند په لوري هدايت کول... دا کتاب د يهودا د حکومت په سقوط، بابل ته د يهودا د قبيلې تبعيد او د خدای د کور په ورانېدو پای ته رسي!!!

د بایبل له لیکونکي څو پوښتنې لرو:

- تا خو څو پاڼې مخکې لیکلي وو چې سلیمان د خدای له لوري د زوی په توګه غوره شوی وو او خدای د خپل کور د جوړولو لپاره هم دی تر خپل پلار غوره او مناسب ګڼلی وو، خو اوس څنګه لیکې چې دی د خپل پلار په څېر له خدایه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نیولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو؟!! ستا کومه خبره رښتیا ده؟
- تا خو لیکلي وو چې خدای له داؤد سره ژمنه کړې وه چې د سلیمان نسل به تر ابده د اسرائیلیانو پاچایان وي!! دلته ولې لیکې چې اقتدار د سلیمان له خپل نسل نه خو پرېږده حتی د ده له قبیلې اسرائیلیانو هم یهودا ته انتقال شو؟!!
- خدای څنګه په دې راضي شو چې د ده کور وران شي؟ د عهد صندوق په شته والي کې دا کور څنګه او ولې وران شو؟!! تا خو په دې صندوق سره سیندونه څیرلي او حصارونه دې نسکور کړي، د خدای د کور د ورانېدو په وخت کې ئې ولې کرامات راڅرګند نه شول؟؟
- ستا په خبرې کې قبیح تناقض ګورو، له یوې خوا وایې چې سلیمان د خدای له لوري غوره شوی او له بلې خوا وایې چې دی د خپل پلار په څېر له خدایه نه وېرېدو، مشرکې ښځې ئې په نکاح کړې وې، د خدای د اطاعت په ځای ئې د دغو مېرمنو خبرو ته غوږ نیولو، د دوی په څېر مشرك او بت لمانځونکی شو!! آیا دا ممکن ده چې د علیم او خبیر الله له لوري غوره شوی کس داسې وخېژي؟ ستا د خبرې معنی خو یا دا ده چې ستا خدای په خپل انتخاب کې اشتباه کړې وه، د سلیمان په هکله ئې چې څه وړاندوینې کړې وې او څه انتظار ئې ترې درلود صحیح نه وو!! او یا دا چې د سلیمان په هکله ستا ټولې خبرې غلطې دي، ځوك چې یو کس د کوم کار لپاره غوره کوي او هغه په خپل کار کې پاتې راځي او د خپل مأموریت خلاف عمل کوي، نو په دې کې نه یوازې همدا کس ملامت دی بلکې هغه ځوك هم ملامت دی چې دی ئې انتخاب کړې او په دې کار ئې ګمارلی، د ده ناکامي د د ده د غوره کوونکي د ضعیف تشخیص او بې خبرۍ ښنبه ده، مونږ خو د پیغمبرانو علیهم

السلام په اړه دا باور لرو چې هغوی له گناه معصوم او خوندي دي، دوی تر ټولو غوره انسانان دي، د رشد او کمال هغې اوچتې څوکې ته رسېدلي چې له دوی پرته بل څوك هلته نه شي رسېدلی، الله تعالی هغوی ته په معنوي، اخلاقي او عملي لحاظ داسې ورو ورو وده ورکړې او د کمال وروستي پوړ ته ئې رسولي چې د دوی د ژوند د لومړي او وروستي پړاو تر منځ د ځمکې او آسمان په اندازه توپیر وو، عجیبه ده چې ته ئې په سر کې ښه گڼې او په پای کې خراب!! په سر کې د الله تعالی له لوري غوره شوی نېك بنده او په پای کې بې لارې او د بت بنده!!

راشئ وگوره چې قرآن د سلیمان علیه السلام په هکله څه وایي؟ قرآن فرمایي:

ÓÅ èø$ Ïhøã Ú Ìã ©Ĵ ÇÌÈ è #ïr& ýçR Ĵ %3ŏè$ Nèï `»JøŠ Š¼ã#%Ï $Zõdrr

ôN ‘#q? ÁŒm ’ĥ Ì øË `ã Îöø$ ¡ ãn Mô7ô n& pĥ A$)ù ÇÌÈ Š$‹ Å$ M»Zÿ »ÁÁ 9$

`»JøŠ $ZFù %ô)9r ÇÌÌÈ É$ZãR $ Éq¡ 9$ $Gó B ,ÿÜù ¥?ã $drŠâ ÇÌÈ É $ f Ïø$

ÓÈ7^ƒ ž %Zùã ’Í ó dr ’Í ÿô$É ‘ A$% ÇÌÍÈ > $R& Se#%|¡ _ ¾hÅ ä 4?ã $Zž) %r

ä!{ â ¾ÍÌB Î “ Ìç B x ƒÌ9$ç9 $Rö |¡ ù ÇÌÎÈ Ü dq MR& 7 R Ĵ ü Ï‰è/ .`Ë %nĶ

Š$ÿô R $’ Î ûüÏS)ã ûïÌ z #är ÇÌÏÈ É #§î r ä$Z/ @ä ûüÜ»‹ ±9$ ÇÌÐÈ > $ ¹ & ß øm

`ó ãnr 4"%ô9 $R‰Zã ¼ç9 bÎ r ÇÌÑÈ 5 $|¡ m Îöî ô7 Å B & ô %$ RÜã #‹»d ÇÌÒÈ

ÇÍÉÈ 5 $«B ص:۳۰-۴۰

او داؤد ته مو سلیمان ورپه برخه کړ، (د خدای) څومره غوره بنده!! یقیناً چې هغه (خپل رب ته) ډېر ورگرځېدونکی وو، کله چې ده ته (یو) مازدیگری ځغاستې ته چمتو ښه او گړندي آسونه وړاندې کړی شول، نو وئې ویل: د خپل رب د ذکر په سبب مې د آسونو مینه غوره کړې، تر څو چې (د دوړو) په حجاب کې پټ شول، (وئې ویل) بېرته ئې راوگرځوئ، نو (د دوی) په پښو او غاړو ئې لاس راکاږو. او یقیناً چې سلیمان مو وآزمویو او د ده په کرسۍ مو یوه (هسې) جثه واچوله، بیا ئې

انابت وکړ، وئي ويل: اې زما ربه! ما ته بخښنه وکړه، داسې پاچايي راپه برخه کړه چې له ما وروسته له هيچا سره نه ښايي، بې شکه چې ته ډېر لوروونکی يې، نو هغه باد مو ورته مسخر کړ چې د ده په امر به آرام آرام هغه لوري ته خوځېدو چې ده غوښتو او هغه پېريان چې ماڼۍ جوړوونکي او غوټه وهونکي وو او نور ئې تړلي په زنځيرونو کې، دا زمونږ پېرزوينه ده، نو احسان کوه يا لاس راټموه، له (کوم) حساب پرته او يقيناً چې ده لره زمونږ خوا کې تقرب او نږدېوالی دی او غوره پايله.

ګورئ چې قرآن عظيم الشأن سليمان عليه السلام داسې معرفي کوي:

- هغه د الله تعالی غوره او نېك بنده وو، تل ئې خدای ته مخه وه، مجاهد وو او د الله تعالی لپاره ئې له ښو او ګړنديو آسونو سره مينه وه، د دوی د ځغاستې تماشا به ئې کوله، بيا بيا به ئې غوښتل چې د ده مخې ته تېر شي، د دوی په پښو او غاړو به ئې لاس راکاږو.
- داسې زوی ئې په برخه او د ده ځای ناستی شو چې هسې (تش کالبوت او له اوچتو انساني ارزښتونو خالي) جسد وو، د ده په سبب ئې هم خپل رب ته په وار وار رجوع کوله. او ښايي د همدې لپاره ئې ويلي چې ما ته داسې پاچايي راپه برخه کړه چې له ما نه وروسته له هيچا سره نه ښايي!! په يوه آيت کې او يوه په بلې پسې د دې دواړو خبرو ذکر همدا مطلب په ګوته کوي. بايبل هم د ده زوی همداسې نااهله ګڼي.
- بادونه ورته مسخر شوي وو، ښايي مراد ئې دا وي چې د لومړي ځل لپاره بادي کښتۍ د ده له لوري جوړې شوې.
- پېريان ورته مسخر وو، بنائي کارونه ئې پرې کول او له سيندونو ئې مرجان او مرغلرې پرې راايستلې.
- د الله تعالی په خوا کې ئې لوړ مقام وو او د غوره پايلې خاوند.

همدا راز قرآن فرمايي:

ßÎgÜ8ŠtÇ $Zà2 rÖQö)ß¢$ŠY î ïhŠï ßM±ÿR ßÎj Ï^ ètø$'Î ß$Jà6 ßtßÎj `»Jß9ßr Š¼ã#Šr

Š¼ã#Š ì B $Rö; ™r $Vü r $V8ã $Y÷?#ä ˆxà2 r `»JøßŸ $g»Yðgÿù ÇÑÈ šú ïŸ‰ĝ»©

Nà6 ©<¨ qç9 pè¥÷¹ ϼYK÷ær ÇÐÈ šú üîè»ù $Zà2 r Žöö9$r `óÎ ç A$7É 9$

“Ìø3 pÿï¹ ‰æ w†ìÎ$ `»JøÝïr ÇÑÈ brãÅ»© Nä3& @gù Nä3Åù .`Ï Nä3Y Åóç

الانبیاء:۷۸-۸۱ ÇÑÈ ûüÜÎ»ã äó« è3Î $Zà2 r $kŽÏ $Zø»/ ÓÉ9$Ç Ú óF $’‹Î ÿíÎB ’Î

او داؤد او سلیمان چې کله ئې د هغه کښت په اړه پرېکړه کوله چې د بل چا رمه په کې ننوته (او هغه ئې تباه کړ)، مونږ ئې د پرېکړې شاهد وو، نو سلیمان مو پرې پوه کړ او دواړو ته مو حکمت او علم ورپه برخه کړی وو، داؤد ته مو غرونه داسې مسخر کړي وو چې تسبیح به ئې ویله او مارغان او کوونکي ئې مونږ وو او هغه ته مو د پوښاك (زغرې) جوړول ورزده کړل چې تاسو د جګړو (پرمهال) ساتي، نو آیا شکر کوونکي یئ؟ او سلیمان ته مو باد مسخر کړ د ده په امر به هغې سیمې ته خوځېدو چې برکت مو ورکړی او مونږ په هر څه پوه یو.

دلته هم ګورئ چې د داؤد او سلیمان علیهما السلام څو ځانګړتیاوې بیان شوې:

- د خلکو د شخړو د حل و فصل ښه بصیرت او حکمت ئې په برخه شوی وو. په دې کې سلیمان علیه السلام تر خپل پلار هم مخکې وو. بېلګه ئې د هغې نزاع او شخړې حل و فصل ده چې د یوه کس رمه د بل د انګورو تاکونو ته د شپې لخوا ننوتله، ټول تاکونه ئې له پاڼو، مېوو او ځانګو سره وخوړل، د منازعې د حل لپاره داؤد علیه السلام ته راغلل، هغه پرېکړه وکړه چې د تاکونو د تاوان په مقابل کې دې د رمې د خاوند مېږې د باغ خاوند ته ورکړی شي، سلیمان علیه السلام دا پرېکړه عادلانه ونه ګڼله او خپل پلار ته ئې وویل: په کار ده د رمې خاوند په دې مکلف شي چې په باغ کې کار وکړي او بېرته ئې خپل مخکني حالت ته ورسوي، تر هغه دې د ده رمه د باغ د خاوند په واك کې وي چې له شیدو او نورو محصولاتو ئې استفاده کوي، بیا دې رمه او باغ خپل خپل خاوند ته وسپارلی شي. داؤد علیه

السلام د ده پربکړه غوره وګڼله او شخړه په دې توګه حل شوه.

- له مسو نه د زغرې جوړول د دوی لخوا پیل شوې.
- د لومړي ځل لپاره بادي کشتۍ د سلیمان علیه السلام لخوا جوړه شوې.
- له یمن نه تر شام پورې د ده ملك غزېدلی وو، د فلسطین او لبنان خوا ته د مدیترانې اوبه هم د دوی په ملك پورې مربوطې وې او همدلته به د دوی بادي کشتۍ تلې راتلې.
- همدا راز قرآن فرمایي چې د نظامي موخو او د خطونو وړو راوړو لپاره له مارغانو د استفادې لړۍ د ده په دور کې پیل شوې. د سبا ملکې ته د ده لیك د هدهد په واسطه لېږل شوی.
- د بایبل د وینا خلاف قرآن فرمایي چې سلیمان علیه السلام یو مجاهد پیغمبر وو، د سبا ملکه ئې په دې وګواښله چې که تسلیم نه شي نو د داسې ستر فوځ مقابلې ته دې چمتو شي چې مخې ته ئې نه شي تم کېدی.
- قرآن نه یوازې د بایبل دا خبره بې بنسټه ګڼي او د سلیمان علیه السلام په اړه ئې یو دروغجن تور چې ده د ژوند په پای کې د بتانو عبادت پیل کړ او مېرمنې ئې هم مشرکې وې، بلکې فرمایي چې ده د سبا ملکه هم له شرك نه لاس اخیستو او د یوازني رب عبادت ته چمتو کړه:

ÇÎÈ ûïÌÏÿ» . Ÿçø% `B ÏMR%. $kXÎ «! $Èr& `B Ì%çè?7 MR%. $B $d£‰ ¹ r النمل:۴۳

او (د سبا ملکه ئې) له هغه څه راوګرځوله چې دې ئې له الله پرته عبادت کاوو، هغه له یوه کافر قوم څخه وه.

حقیقت دا دی چې سلیمان علیه السلام یو موحد او مجاهد شخصیت وو، د ده لوی او مضبوط حکومت د ده او د ده د پلار د جهادونو نتیجه وه، د دوی دواړو په هکله د بایبل خبرې پوچې او بې بنسټه دي، عیاش خلك نه لوی لوی دولتونه جوړولی شي او نه ئې ساتلی شي، د چا چې توره د سرو زرو شوه جنګ ئې بایللی او د چا په معبد کې چې سره زر وکارول شول خدای ئې هېر کړی او دین ئې له لاسه ورکړی.

عزرا

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: ... د دې کتاب ليکونکی په غالب ګمان عزرا دی، دی کاهن هم وو او کاتب هم... دی له نورو يهودانو سره بابل ته تبعيد شوی وو... او کله چې کورش يهودان له اسارته آزادوي، دی هم له نورو سره يو ځای خپل ملك ته ستنېږي...او له ځلورو مياشتو خطرناك سفر نه وروسته يورشليم ته رسېږي...هلته د يهودانو مشران ده ته اطلاع ورکوي چې ځينو يهودانو له غير يهودي ښځو سره واده کړی.، په دې خبرې سخت خفه شو او د خپل قوم لپاره ئې په ژړا او اوښکو دعا وکړه...په پای کې خلك په خپلې غلطۍ پوهېږي او ځان اصلاح کوي (غير يهودي مېرمنې طلاقوي!!).. په دې هکله د بايبل الفاظ دا دي: ... نو کاهن عزرا پاڅېدو او دوی ته ئې وويل: تاسو ګناه کړې ده چې غيريهودي مېرمنې مو په نکاح کړې دي، ... اوس د خپل خدای، د خپلو نيکونو خدای په وړاندې اعتراف وکړئ او د ده غوښتنه ترسره کړئ، له دغو قومونو چې ستاسو شاوخوا کې دي لرې شئ او له دغو پرديو ښځو بېل شئ!!

ګورئ چې بايبل په خپله اعتراف کوي چې دا کتاب عزرا ليکلی، هغه په اسارت نيول شوی او بابل ته انتقال شوی وو، د ده يو غير مستند تاريخ په داسې حال کې د بايبل برخه ګرځول شوی چې مطالب ئې مخکې او وروسته تکرار شوي!! ګورئ چې د بايبل خدای يهودانو ته د الله تعالی له نورو بندګانو نه د بېلېدو او د غيريهودي مېرمنو د طلاق امر کوي!! آيا کېدی شي دا د هغه الله تعالی امر وي چې د ټولو انسانانو رب دی؟! آيا که کوم انسان داسې قانون وضع کړي چې د دوو

انسانانو تر منځ په دې خاطر د بېلتون حکم کوي چې يو د يوې قبيلې او بل د بلې قبيلې دی، دا قانون به کوم عاقل او عادل انسان عادلانه او معقول وګڼي؟ هغه به کوم بې عقله انسان وي چې دې ته په درنه سترګه وګوري او هغه د الله تعالی له لوري وګڼي؟!!

نحميا

دا د بايبل بل کتاب دی، نحميا نومې ليکلی، دا د ده د خاطراتو کتاب دی، خو بايبل د سپېڅلو کتابونو په ضمن کې نيولی، د ده ځينو خبرو ته لږ ځير شئ:
(د شوش په سلطنتي قصر کې وم، يو يهودي ورور مې ليدو ته راغی، نوم ئې حناني وو، د بېرته ستانه شوو خلکو او د اورشليم د وضعې پوښتنه مې ترې وکړه، هغه راته وويل: دوی په ډېرې خوارۍ کې ژوند کوي...د ښار حصار لا همغسې وران دی او دروازې لا نه دي جوړې شوې، ... ډېر مې وژړل، څو ورځې مې هيڅ ونه خوړل او خدای ته مې دعا وکړه...څلور مياشتې وروسته کله چې مې د شرابو جام پاچا ته ورکاوو، له ما ئې وپوښتل: ولې داسې غمجن يې؟... تر دې مهاله زه هيڅکله پاچا غمجن نه وم ليدلی!! له پوښتنې ئې ووېرېدم، ځواب مې ورکړ: پاچا دې تر ابده ژوندی وي!! چې زما هغه ښار وران وي چې نيکونه مې په کې ښخ دي او دروازې ئې سوځېدلې، نو زه به ولې غمجن نه وم، پاچا وويل: غوښتنه دې څه ده؟ ومې ويل: که د پاچا خوښه وي او په ما ئې د لطف نظر وي نو ما دې خپل وطن ته ولېږي ترڅو د خپلو نيکونو ښار آباد کړم!! پاچا موافقه وکړه...
ګورئ چې نحميا د شوش د هغه پاچا د شرابو ساقي دی چې دوی ئې له خپل هېواده تبعيد کړي وو، له خپل يهودي وروره ئې د هېواد غمجن احوال واورېدو، دومره خفه شو چې څو ورځې ئې هېڅ ونه خوړل!! خو سره له دې په هغو ورځو کې هم او تر څلورو مياشتو پورې پاچا د ده په څېرې کې هيڅکه د غم نښې ونه ليدې، خو

ځلور میاشتې وروسته ئې د ده په ځېره کې هغه مهال د خفګان نښې ولیدلې چې د شرابو جام ئې ورکاوو!! نه پوهېږو چې دا خبرې په کوم منطق د منلو وړ ګڼلی شو!!

دی له دې وروسته د اورشلیم د حصار په جوړولو او په هغه کې د خپلې مهمې ونډې په هکله په ډېر تفصیل سره بحث کوي، له دې وروسته د هغو کسانو د نومونو یو اوږد فهرست وړاندې کوي چې له تبعیده راستانه شوي وو، د حصار په جوړولو کې ئې برخه اخیستې وه، له عزرا سره ئې ژمن لیك امضا کړی وو او د هغو قبیلو نومونه چې په اورشلیم کې ځای په ځای شوې او ګڼ شمېر نور نومونه،...

نه پوهېږم د بایبل لیکوال د خاطراتو په دې بې محتوی کتاب کې څه لیدلي چې هغه ئې د سپېڅلو کتابونو په فهرست کې شامل او د بایبل برخه ئې ګرځولی.

استر

بایبل لیکي چې استر د یوې یهودي یتیمې نوم دی، دا کتاب د دې په هکله بحث کوي، په مقدمه کې ئې راغلي: د پارس پاچا خشایار په خپلې مېرمنې په دې سبب غصه شوی وو چې په یوې مېلمستیا کې ئې برخه نه وه اخیستې... په دې سبب ئې هغه له ملکه والي خلع کړه او په ځای ئې استر ځان ته په نکاح کړه!! د استر تره مردخای ورته وویل چې خپل یهودي والی مه څرګندوه، د خشایار صدراعظم هامان نومېدو، چې ډېر متکبر وو او له ټولو ئې د احترام هیله درلوده، یو ځل مردخای د ده درناوی ونه کړ، نو دی ډېر غصه شو، پاچا ته ئې د ټولو یهودانو د وژلو مشوره ورکړه، پاچا له دې خبر نه وو چې استر د ده ملکه هم یهودۍ ده، د یهودانو د وژلو امر ئې وکړ، مردخای استر ته د دې حکم په اړه خبر ورکړ، هغې پاچا ته وویل: زه هم له هغو خلکو څخه یم چې تا ئې د وژلو امر کړی، پاچا دومره غصه کېږي چې فوراً حکم کوي چې هامان باید په همغه دار وځړول شي چې د

يهودانو لپاره ئې جوړ کړی وو!! او د ده په ځای ئې مردخای د صدر اعظم په توګه وټاکو!! يهودان دغه ورځ د پوريم د جشن په نامه لمانځي!!

له دې مقدمې قياس کولی شئ چې دا څنګه کتاب دی؟ د بوډۍ انا تر نکل هم خندوونکی نکل، بوډۍ انا چې د ژمې په اوږدو اوږدو شپو کې خپلو وړو وړو لمسيانو ته کوم نکل کوي نو د ورځې ئې له ځان سره جوړ کړي او دې ته ئې پام وي چې داسې نه کوم شوخ لمسی ئې ورته ووايي: انا انا!! نه منو نه منو، دا کيسه دې له ځانه جوړه کړې، نن مونږ ته رښتوني کيسه وکړه!! خو د بايبل ليکوال د دې پروا هم نه کوي، خپلو لوستونکو او منونکو ته د هغو وړو وړو لمسيانو په سترګه هم نه ګوري، د دې پروا نه کوي چې د درواغو داسې مجموعه يو ماشوم هم نه مني!! څنګه به پاچا خپله مېرمن په دې سبب طلاقوي چې په يوې مېلمستيا کې ئې برخه نه وه اخيستې او د دې په ځای به داسې ښځه کوي چې نه ئې پلار ورته معلوم دی او نه نسب او قبيله!! څنګه به ئې صدراعظم د يوه کس د عدم احترام په سبب د ټولو يهودانو د وژلو پرېکړه کوي او پاچا به هم ورسره موافقه کوي، بيا به د قصر مخې ته دار جوړوي او په دې وخت کې به استر ځان پاچا ته معرفي کوي او بيا به پاچا پر خپل همغه صدراعظم غصه کېږي او د ده د وژلو او په دار ځړولو امر به کوي!! او په ځای به ئې يهودي مردخای صدراعظم کوي!! پوښتنه کوو: هامان څنګه پوه شو چې د استر تره مردخای يهودي دی، تا خو ليکلي چې استر خپل يهودي والی پټ ساتلی وو؟!! که تا ليکلي وی چې پاچا د يهودانو مذهب قبول کړی وو، د همدې لپاره ئې يوه يهودي ښځه وکړه، د همدې لپاره ئې يو يهودي صدراعظم کړ او د همدې لپاره ئې يهودانو ته اجازه ورکړه چې په دريو ورځو کې ۷۵۰۰۰ خلك ووژني، نو د بوډۍ انا کوم شوخ لمسي به هم له کومې پوښتنې پرته ستا نکل منلو، خو تا خپل نکل داسې جوړ کړی چې هيچا ته د منلو نه برېښي!!

داسې معلومېږي چې د بايبل ليکونکي دا قصه د دې لپاره له ځانه جوړه کړې چې د يهودانو پېغلې د استر په څېر کارونو ته چمتو کړي او ورته ووايي چې يوه ښايسته يهودي پېغله کولی شي خپل قوم ته له داسې لارو دومره ستر ستر خدمتونه وکړي!!

ایوب

د بایبل د دې کتاب په مقدمه کې لولو: د ایوب کتاب د رنځ او ستونزې او د هغې د عواملو په اړه بحث کوي،... ایوب یو نېك، پوه او شتمن سړی وو، ناڅاپه له کړاوونو سره مخامخ شو، لس زامن ئې په یوه طوفان کې مړه شول، شتمني ئې له لاسه ووته او په سختې ناروغۍ اخته شو، درې دوستان ئې پوښتنې ته ورغلل، ... ایوب ته ئې وویل: د ګناهونو په سبب له بدې ورځې سره مخامخ شوی یې!! ایوب ټینګار کوي چې داسې نه ده، خو خلك د ده خبره نه مني... پرېشانه دی خو په دې باور دی چې خپل خدای نه دی هېر کړی، که څه هم د مصیبتونو په علت او سبب نه پوهېږي، بالآخره خدای د لوخړو له منځه ورباندې غږ کوي او ورته وایې: انسان هیڅکله د خدای په عظمت نه شي پوهېدی!! د خدای د خبرو له اورېدو وروسته ایوب وویل: تر دې د مخه زما غوږونو ستا په اړه نور څه اورېدلي وو، خو نن زما سترګې تا ګوري!! نو ځکه له ځانه بې زاره یم او ستا په وړاندې په خاورو او ایرو کې توبه کوم!! ایوب په دې پوه شو چې په خدای باندې د ده باور باید له هغو پېښنو سره ونه تړل شي چې دی ورسره مخامخ کېږي!! خدای د ایوب شتمني دوه برابره بېرته ورکوي او لس زامن وربخښي... د ایوب له کتابه دا نتیجه ترلاسه کوو: (کوم څه چې مونږ په خپل ژوند کې ورسره مخامخ کېږو، دا د خدای له اقتداره بهر نه دي، د شیطان قدرت او اختیار په هغې محدودې کې دی چې خدای ئې اجازه ورکړې...)

مخکې له دې چې د دې کتاب د موضوع په اړه بحث ته داخل شم څو خبرې

ضروري ګڼم: ما په ټول بايبل کې يوازې دا کتاب داسې ومونده چې څه نا څه د الهي کتاب نښې او آثار په کې ترسترګو کېږي، که څه هم د کتاب ليکونکي موضوعات سره خلط کړي او د مطلب له سمې او روغې افادې عاجز پاتې شوی. سره له دې چې د ايوب کتاب د بايبل د نورو کتابونو په څېر له بې بنسټه او بې محتوی خبرو ډك دی خو له نورو څخه ئې توپير په دې کې دی چې دلته څه ناڅه د انسان يوې اساسي پوښتنې ته د ځواب ورکولو هڅه شوې، خو په ډېره ناقصه او کمزورې توګه!! بايبل هڅه کړې د مصيبتونو په اړه پنځه توجيهات وړاندې کړي او په پنځو کې ئې يوه غوره او معقوله ثابته کړي!! د ايوب په څېره کې د مصيبتونو د لاملونو په اړه يوه انګېرنه انځوروي او د ده د څلورو دوستانو په څېرو کې څلور نورې انګېرنې تمثيلوي. دا يوه له هغو اساسي مسايلو څخه ده چې هر دين او مذهب بايد ځواب ورته ولري او دا توضيح کړي چې د مصيبتونو اسباب څه دي؟ انسان ولې له مصيبتونو سره مخامخ کېږي؟ څوك ئې ورسره مخامخ کوي؟ خدای که شيطان؟ ولې ئې مخامخ کوي؟ د ده د ګناه په سبب ئې خدای له مصيبتونو سره مخامخ کوي که شيطان ئې د خپلې دښمنۍ په سبب ورسره مخامخ کوي؟

بايبل ليکي: (د عوص په سيمې کې يو کس اوسېدو چې نوم ئې ايوب وو، له خدای څخه وېرېدونکی، نېك او له ګناهونو ځان ساتونکی وو، اووه زامن او درې لوڼې ئې وې اووه زره مېږې، درې زره اوښان، پنځه سوه جوړې غوايي، پنځه سوه خرې او ډېر نوکران ئې درلودل!!)

د بايبل دغو ارقامو ته هم ځير شئ: اووه زامن، اووه زره مېږې، درې لوڼې، درې زره اوښان، پنځه سوه جوړې غوايي او پنځه سوه خرې!! دا هماغه اووه دي چې بايبل ئې ډېر ډېر راوړي او په هر ځای کې ئې کاروي!!

د ايوب د ايمان آزموينه

بايبل تر دې سرليك لاندې يوه مهمه اعتقادي مسئله د پنځو څېرو د ويناوو په ترڅ کې څېړي، دا بحث په ټول بايبل کې ځانګړې او استثنائي حيثيت لري، د بحث موضوع او د څېړنې څرنګوالي دې عنوان ته د بايبل په ټولو نورو عنوانو غوره

والی ورکړی، په دې هکله ئې بحث کړی چې انسان ولې له کړاوونو او مصيبتونو سره مخامخ کېږي، څوك او څه ئې مخامخ کوي؟ او د مصيبتونو په وړاندې د چا غبرګون مثبت او صحيح دی او د چا ناسم او غلط؟ څوك د صبر او قناعت لار غوره کوي او څوك د شکايت او اعتراض لار؟ د پنځو کسانو په ويناوو کې ئې دې ته پنځه ځوابونه ورکړي، خو متأسفانه په دې نه دی توانېدلی چې دې پوښتنې ته واضح او معقول ځواب ووايي، تاسو به وګورئ چې بېل بېل نظريات ئې سره خلط کړي، په داسې حال کې چې غواړي يو کس د صابر او قانع په توګه معرفي کړي او د هغه په وينا او عمل کې صبر او قناعت انځور کړي، هغه ته ئې شکايت او اعتراض هم منسوب کړی، له دې بحث نه لوستونکی دا نتيجه نه شي ترلاسه کولی چې د چا وينا سمه ده او د چا ناسمه؟ او په الله تعالی د ايمان او باور تقاضا څه ده؟ ...

بايبل ليکي : يوه ورځ چې فرشتې د خدای په وړاندې حاضرې شوې وې، شيطان هم ورسره وو، خدای له شيطانه وپوښتل: چېرې وې؟ شيطان ورته وويل: د ځمکې چارچاپېر ګرځېدم، خدای وويل: آيا زما بنده ايوب دې وليد؟ د ځمکې پر سر د ده په څېر انسان نه شته، نېك، له خدايه وېرېدونکی، له ګناه نه ځان ساتونکی، شيطان وويل: که له خدايه وېرې ده ته ګټه نه رسولې نو دا کار ئې نه کاوو!! هرڅه دې ورکړي... شتمني ئې ترې واخله بيا وګوره چې په څرګنده به له تا انکار کوي!! خدای شيطان ته وويل: لاړ شه، د شتمنيو په اړه ئې چې څه غواړې هغه وکړه خو ده ته تاوان مه رسوه، شيطان ووت... يوه ورځ چې د ايوب زامن د ده د مشر زوی په کور کې مېلمانه وو، يو کس ايوب ته راغی او وئې ويل: مونږ يوې کوله، خره څرېدل چې سابيانو ناڅاپي بريد وکړ، کارګران ئې ووژل او څاروي ئې له ځان سره يوړل، يوازې زه ژوندی پاتې شوم، د ده خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې چې بل قاصد راغی او وئې ويل: له آسمانه اور راپرېوت، ټول شپانه او رمې ئې وسوځول، يوازې زه ژوندی پاتې شوم... د ده خبره لا نه وه ختمه شوې چې بل کس راغی او وئې ويل: کلدانيانو پر مونږ بريد وکړ، ستا اوښان ئې يوړل او نوکران ئې ووژل، يوازې زه ترې ژوندی پاتې شوم، په همدې کې بل کس راورسېدو او وئې ويل: ستا ټول زامن او لوڼې د مشر زوی په کور کې مېلمانه وو، چې ناڅاپي تنده سيلۍ راغله او

کور ئې وران کړ، ټول تر چتونو لاندې شول، يوازې زه ترې ژوندی پاتې شوم، په دې وخت کې ايوب پاڅېدو، له ډېره ويره ئې خپلې جامې څيرې کړې، د سر وېښتان ئې وخرييل او د خدای په وړاندې په خاورو کې پرېووت او وئې ويل: د مور له رحمه لوڅ دنيا ته راغلم او لوڅ به ځم، خدای راکړي وو او خدای واخيستل، د خدای نوم دې مبارك وي!! له دې ټولو سره سره ايوب ګناه ونه کړه او خدای ته ئې نامناسبه خبره ونه کړه!! بيا ملائکې د خدای په وړاندې حاضرې شوې، شيطان هم ورسره وو، د شيطان او خدای ترمنځ همغه مخکنۍ خبرې تکرار شوې او دا ځل خدای ورته وويل: څه د ده د بدن په اړه چې څه غواړې ورسره وئې کړه خو وژنه ئې مه!! نو شيطان د خدای له حضوره ووت او ايوب ئې په دردوونکو دانو اخته کړ، ايوب په ايرو کې کښېناست او يو کودړی ئې راواخيست او ځان ئې پرې ګراوو، مېرمنې ئې ورته وويل: آيا سره له دې چې خدای دا ټول مصيبتونه درباندې راوستل بيا هم ورته وفادار يې، په خدای لعنت ووايه او ومره!! ايوب ورته وويل: ته د يوې بې عقلې ښځې په څېر خبرې کوې، آيا يوازې ښه شيان به له خدايه مونږ ته رسېږي او بد نه؟!! د دغو ټولو مصيبتونو سره سره ايوب د خدای په اړه بده خبره ونه کړه.

د بايبل په دې وينا کې څو خبرې د پام وړ دي:

- شيطان داسې معرفي کوي چې کولی شي د ملائکو په څنګ کې د الله تعالی په حضور کې په وار وار ودرېږي، د خبرو کولو مجال او د الله تعالی د مخلصو بندګانو د ځورولو او په مصيبتونو د دوی د اخته کولو اجازه ترلاسه کړي!! دا خبرې نه له الهي کتابونو سره اړخ لګوي او نه د الله تعالی له شأن سره، له مقربو فرشتو سره يو ځای د الله تعالی په حضور کې د شيطان په وار وار حاضرېدل او د الله تعالی د يوه مخلص او صالح بنده د ځورولو اجازه ترلاسه کول، له ديني ارشاداتو سره متصادمه رأيه ده، الله تعالی له دې ډېر لوړ دی چې شيطان په خپل حضور کې ومني او هغه ته د مصيبتونو د نازلولو واك ورکړي، قرآن، شيطان داسې معرفي کوي چې الله تعالی رټلی، لعنت ئې پرې ويلی او آسمان ته د ختلو لار ئې پرې تړلې. همدا راز قرآن فرمايي چې په آسمان او ځمکې کې الله تعالی داسې څوك نه دی پيدا کړی چې د ګټې او تاوان رسولو واك ئې هغه ته سپارلی وي، شيطان خو

پرېږده مقربو فرشتو او پيغمبرانو عليهم السلام ته هم دا واك نه دى وركړى شوى. په الهي دين كې د شرك او توحيد ترمنځ توپير په دې كې دى چې يو ئې الله تعالى ټولواك ګڼي او بل ئې د الله تعالى ترڅنګ نور ذوات د واك خاوند او د الله تعالى شريك.

- له يوې خوا ايوب عليه السلام د يوه شاكر او صابر بنده په توګه معرفي كوي خو له بلې خوا ئې د يوه شاكي، ناراضه او د الله تعالى په پرېكړو د اعتراض لرونكي په توګه!! له يوې خوا ده ته دا خبره منسوبوي چې مېرمنې ته ئې وويل: آيا له خدايه به يوازې ښه شيان رارسي او بد شيان نه؟ خو له بلې خوا ئې داسې معرفي كوي چې په الله تعالى باندې سخت اعتراض لري چې ولې ئې له كړاوونو سره مخامخ كړى!! خو قرآن د ايوب عليه السلام په هكله فرمايي:

¼ç9 $Zöf GŏŸ$Ŀ ÇÑÌÈ šú üÏg°S9$$Ñmö |MR&r žÎØ9$$ÓÍ_¡ B ’Îb yç/‘ 3“ ŠŠ$R ŒÎ) šU q•&r

3“ •ò2 ÏEr $RÏ‰Yã ôÏB pxĤq‘ óOßgèB NßgÏ=÷WBr ¼ã#ëd& ç»Y•?#är 9ÊÊ `ÏB ¾ÏmÎ $B $Yøò±3ù

ÇÑÍÈ ûïÏ‰Î7»èÿù الانبياء: ۸۳-۸۴

او ايوب درياد كړه چې كله ئې خپل رب ته داسې دعا وكړه: ما ته تكليفونه رارسېدلي او ته تر هر رحم كوونكي ډېر مهربان يې! نو د ده دعا مو قبوله كړه او هغه كړاو مو ترې دفع كړ چې پرې اخته شوى وو، د ده كورنۍ مو وركړه او له مثل سره ئې، زمونږ له لورې د يوې پېرزوينې په توګه او عابدانو ته د يوه تذكار او يادونې په توګه.

ګورئ چې دلته ايوب عليه السلام د الله تعالى د واقعي بندګانو لپاره د يوې بېلګې په توګه معرفي شوى خو بايبل له يوې خوا ده ته دا خبره منسوبوي چې وئې ويل: د مور له رحمه لوڅ دنيا ته راغلم او لوڅ به ځم، خداى راكړي وو او خداى واخيستل، د خداى نوم دې مبارك وي!! خو له بلې خوا ليكي چې په دې وخت كې ايوب پاڅېدو، له ډېره ويره ئې خپلې جامې ځيرې كړې، د سر وېښتان ئې وخرييل او د خداى په وړاندې په خاورو كې ورغښت!!! يوه كس ته په يوه وخت كې دا دواړه

خبرې منسوبول صريح تناقض دی.

قرآن د ده د مېړمنې په هکله فرمايي چې هغه هم نېك انسان، صبرناکه مېرمن او الله تعالی ته ډېره مخه کوونکې ښځه وه:

ÇÍÈ Ò #r& ÿjqR] %Ï3ë$Nëb #Ïl$ ¹ ÏpR6 ` r $R] ... ص: ۴۱-۴۴

خو بايبل وايي چې هغې ايوب عليه السلام ته وويل: : آيا سره له دې چې خدای داټول مصيبتونه درباندې راوستل بيا هم ورته وفادار يې، په خدای لعنت ووايه او ومره!!

په يقين سره ويلی شو چې په اصلي انجيل کې به د ايوب عليه السلام يادونه په همغه توګه شوې وي چې په قرآن کې راغلې، خو د بايبل کمزوري ليکوال له هغه داسې بې محتوی قصه جوړه کړې، که د بايبل ليکوال په دې قصې کې د قرآن اسلوب غوره کړی وی، ايوب عليه السلام ئې د صبر او قناعت بېلګه، مېرمن ئې د وفادار دوست په توګه، زامن او خپلوان ئې د بې وفا خپلوانو او دوستانو په توګه او دا ځلور کسان ئې داسې انځور کړي وی چې يو ئې د مصيبتونو او کړاوونو په وخت کې په مصيبتونو اخته دوست ملامتوي او مصيبتونه د ده د اشتباهاتو او ګناهونو نتيجه ګڼي، بل ئې له کړاوونو د وتلو لپاره د غلطو لارو چارو غوره کولو ته هڅوي او بل ئې په خپلو کړنلارو کې تجديد نظر ته تشويقوي، د قصې په ترځ کې ئې د شيطان ونډه ښه تمثيل کړې وی او الله تعالی ئې هغسې معرفي کړی وی چې له هغه سره ښايي، نو دا کتاب به د بايبل تر ټولو غوره او مفيد کتاب وو، خو متأسفانه هغه اشتباه کړې او قصه ئې په ناسم لوري غزولې ده.

- د بايبل د نظر په خلاف قرآن شيطان داسې معرفي کوي چې کار ئې يوازې د انسان وسوسه کول، ګناه او بد کار ته هڅول، بد عزايم او غلط افکار ئې په سينه کې راپيدا کول دي، نه پر انسان څه تسلط لري او نه د تاوان او ضرر رسولو توان.
- د حوادثو، مصيبتونو او پېښو په هکله ځلور نظريې وړاندې کيږي:

۱. يوه د بايبل دغه نظريه چې وايي: په انسان باندې چې کوم مصيبتونه راځي، دا د شيطان کار دی، خدای شيطان ته دا اجازه ورکوي چې انسان له کړاوونو او مصيبتونو سره مخامخ کړي.

۲.   بله دا چې انسان د خپلو ګناهونو په سبب له مصیبتونو سره مخامخ کېږي، هر په مصیبت اخته انسان په حقیقت کې یو ګناهګار انسان دی!! دا ځکه چې مصیبتونه یوازې یو لامل لري او هغه د انسان ګناه ده او بس.
۳.   دریمه نظریه هغه ده چې وایي: ټولې پېښې تصادفي حوادث دي، که دا ستر ستر طوفانونه دي، که سیلابونه، که زلزلې او وچ کالي او که وړې وړې پېښې، د یوه انسان له عادي بیمارۍ نیولې تر هغو لویو لویو پېښو چې په میلونونو خلك ترې متاثره شي، دا ټول طبیعي اسباب او عوامل لري، د خلکو له کړو وړو او ګناهونو سره ئې هیڅ تعلق نه شته، هم ګناهګار نیسي او هم بې ګناه، نه ئې د انسان بد عمل په راتلو کې څه ونډه لري او نه ئې ښه عملونه په مخنیوي کې.
۴.   خو قرآن فرمایي چې د ښه او بد، راحت او مصیبت، نعمت او نقمت پرېکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نه شیطان په دې کې څه تصرف او مداخله کولی شي او نه په ځمکې او آسمان کې له الله تعالی پرته بل څوك. د هرې پېښې پرېکړه د الله له لوري کېږي، هره حادثه د هغه په اراده رامنځته کېږي، الله نه په چا ظلم کوي او نه د عدالت خلاف پرېکړه، له هر فرد او ټولنې سره همغه څه کوي چې د عدالت له مخې ئې مستحق وي، نه ستر ستر حوادث تصادفي پېښې دي او نه واړه واړه مصیبتونه، کله د انسان بد عملونه د دې مصیبتونو د راتلو لامل وي او نېك عملونه ئې د تم کیدو باعث او کله الله تعالی غواړي د مصیبتونو په ترڅ کې انسان وروزي، کمال ته ئې ورسوي او هغه استعدادونه په کې راویښ او ځلانده کړي چې یوازې له کړاوونو سره د مخامخ کېدو په صورت کې په انسان کې وده کوي، لکه هغه ماشوم چې د لومړي ځل لپاره په خپلو پښو تګ زده کوي نو په وار وار لوېږي او لتېږي او په همدغو لوېدلو او لتېدلو کې د ده روزنه کېږي، ډېر څه ورښودل کېږي، هډوکي ئې مضبوطېږي او په لوړو ژورو کې د تلو هنر زده کوي.
قرآن فرمایي:

ÇÌÈ ÐÏ. `ã {qãè/r ØB/Ÿ‰/‡ ÐM6¡ . $J‌Îù ‰6ŠÃB `Ë Nà6 7» ¹ & $Br الشوری: ۳۰

او په کوم مصیبت چې تاسو اخته کېږئ نو دا ستاسو د خپلو لاس ته راوړنو په وجه دی او له ډېرو ئې (الله) تېرېږي.

دا آیت په ډېر صراحت او قاطعیت سره وايي چې مصیبتونه ستاسو د کړو وړو په سبب راځي او دا چې دا ستاسو د ګناهونو یوازې د یوې برخې سزا ده، که الله عفو ونه کړي او له تاسو سره د فضل او عفوې په ځای د عدل له مخې معامله وکړي نو تر دې به ئې ستر ستر مصیبتونه دربانديې نازل کړي وو.

همدا راز فرمايي:

Òŝîæ äő« èâî ª! $ ½ç6ù Ÿ‰ö ‹! $ƒ .`Bšã`Br ‹! $Èõéî žvĵ þ6ŠÅB `B >$¹&$B

ÇÊÈ التغابن: ۱۱

هیڅ مصیبت نه راځي مګر د الله په إذن سره او څوك چې پر خدای ایمان لري، زړه ئې ورهدايت کړي او الله په هر څه ښه پوه دی.

دا آیت هم په ډېر تأکید او قاطعیت سره وايي چې هیڅ مصیبت په خپل سر او تصادفي نه راځي، د الله په حکم او إذن راځي، د ایمان خاوندان ئې په وجه او حقیقت پوهېږي او په دې هکله ئې الله زړونه روښانه کوي او له شك او اعتراض نه ئې خوندې ساتي.

مسلمانانو ته په دې هکله داسې لارښوونه کوي:

šc qäBš3ÙšÈž2 qGŠù ‹! $’?ãr $Z99qB qè $Z9 ª! $=FŸ2 $B žvĵ $Z;‹Å ã`©@è

éä7ŠÅ ãb‹ Ñäî ßÈ ŁŽIR ßtr ÈšŠ^ó ß $ “ ‰ƒĵ Ÿĵ $Zî šc qÅ Ł•? @d @è ÇÊÈ

ÇÊÈ šc qÅ ĥIB Nà6 èB $Rĵ {þÅ ŁŽIù $Y ƒŸ‰ŁîŁ« ÿíŸ‰Žã ïÆ Ë 5 #‹èî ª! $

التوبة:۵۱- ۵۲

ووایه: له هغه څه پرته چې الله راته لیکلي هیڅکله څه نه رارسي ، هغه مو مولا دی او مؤمنان خو باید پر الله توکل وکړي، ورته ووایه: آیا مونږ ته له دوو نه د یوې ښېګړې پرته د بل څه انتظار لرئ او مونږ خو ستاسو لپاره یا دې ته سترګې په لاره یو چې الله مو له خپل لوري په کوم عذاب اخته کړي او یا زمونږ په لاس، نو انتظار وکړئ چې مونږ هم درسره انتظار کوونکي یو.

دا مبارك آيتونه هم په پربکنده ډول وايي چې هيڅکله کوم داسې مصيبت نه دررسېږي چې الله تعالی له مخکې نه وي درته ليکلی، که دا مرګ ژوبله وي، په جګړې کې ماتې وي، يا کوم بل مصيبت، مؤمنان به په خدای توکل کوي، د مصيبتونو په اړه به هيڅکله دا شك نه کوي چې دا په خپل سر او د الله تعالی له عادلانه پرېکړې پرته نازل شوي. قرآن د يوې داسې ډلې يادونه کوي چې ورته وويلی شو: لاسونه مو راتم کړئ، لمونځ وکړئ او زکات ورکړئ، خو کله چې پر دوی جهاد فرض کړی شو نو ځينې ئې له خلکو نه داسې وېرېدل لکه له الله نه او يا تر دې هم سخته وېره او ويل ئې: ای زمونږ ربه! ولې دې پر مونږ جنګېدل فرض کړل؟ ولې دې تر يوې نږدې نېټې ونه ځنډولو؟ الله تعالی وفرمايل: دوی ته ووايه چې د دنيا متاع خو وړوکی شی دی او آخرت غوره دی، د هغه لپاره چې تقوا ئې غوره کړه او د بڅرکي په اندازه به پر تاسو تېری ونه شي، چې چېرې وئ مرګ به مو بيا مومي، که څه هم په دنګو کلکو ماڼيو کې وئ، او ورپسې د مصيبت په اړه فرمايي:

p¥ĥ™ bĝöÅ ê bĵr «! $Ÿ‰Zã ôË ¾ĺÉ»d {q§q)/ pZ ¡ m bĝöÅ ê bĵr

Ÿ Qö) $Šwàd É$Jù «! $Ÿ‰Zã ôË @ä ö@è 8Ÿ‰Zã ôË ¾ĺÉ»d {q§q)/

$Br «! $ `Ïù pZ ¡ m ôË 7 /$ ¹ & $B ÇĐÑÈ $Z‰Ÿ n bq§)ø/ brŠ%3/

«! $Ĥ 4".r Zvq§' Ä $Z÷Ï 7 »Yù™ö‰r 7 Ågø ß `Ïù p¥ĥ™ `Ë 7 /$ ¹ &

ÇĐÒÈ #%‹Í - النساء: ۷۸- ۷۹

او چې کومه ښېګړه ئې په برخه شي نو وايي: دا خو د الله له لوري ده، خو که کړاو ئې په برخه شي نو وايي: دا خو له تا څخه دی، ورته ووايه: ټول د الله له لوري دي، په دې خلکو څه شوي چې په هيڅ خبرې نه پوهېږي. له ښېګړې چې څه ستا په برخه شي نو د الله له لوري ده او چې کړاو او ستونزه درورسېږي نو هغه په خپله ستا لخوا ده، ته خو مو خلکو لره يو استاځی لېږلی يې او الله د شاهد په حيث کافي دی.

ګورئ چې قرآن مصیبتونه د الله تعالی له لوري ګڼي، د ګټې او تاوان پرېکړه هغه ته منسوبوي، ښېګړه د ده پېرزوینه او کړاو د انسان د عمل سزا بولي، کله ئې د مرګ په څېر یو فطري بهیر ګڼي چې پرېکړه ئې الله تعالی کوي او د انسان ښه یا بد عمل هیڅ اغېز پرې نه لري او کله ئې د انسان د عملونو پایله او سزا.

بایبل له دې وروسته د هغو څلورو کسانو خبرې رااخلي چې ایوب علیه السلام ته راغلي، د ده دردناکه وضعه ئې لیدلې، د ده شکایتونه ئې اورېدلي او ده د شکایتونو په اړه ئې خپل نظر وړاندې کړی، لیکي:

درې دوستان ئې خوا ته راغلل، الیفاز تیماني، بلدد شوحي او سوفر نعماتي،... د ده دردونو ته په پام سره ئې اووه ورځې (بیا هم اووه!!) له څه ویلو پرته د ده په خوا کې تېرې کړې... ایوب په شکایت کولو پیل وکړ، وئې ویل: په هغې ورځې هم لعنت چې زه په کې دنیا ته راغلم او په هغې شپې هم چې زه د مور په رحم کې پیدا شوم، کاش دا ورځ د تل لپاره هېره شي، د خدای له یاده هم ووځي!! ... محوه شي او نور نو د میاشتې په ورځو کې حساب نه شي!! ... په دې شپې لعنت ووایئ چې زما د زېږېدو سبب شوه او له دغو مصیبتونو سره مخامخ شوم، ولې په دې ورځ مړ نه شوم؟!! ... کاش مړ پیدا شوی وی...ځکه د مرګ په دنیا کې انسان آرامه وي او د شریرو خلکو له ځورونو خوندي، زنداني د زندان د ساتونکي چیغې نه ځوروي، غني او فقیر یو شانې وي، غلام د ارباب له لاسه آزاد وي، ... ولې باید پر هغو خلکو د ژوند رڼا ولګېږي چې په بدبختۍ کې ژوند کوي؟ ولې هغو خلکو ته مرګ نه راځي چې د مرګ په انتظار کې دي، داسې لکه څوك چې د ګنج په لټه کې وي؟ ...

ګورئ چې دلته ایوب علیه السلام داسې ښودل شوی: له خپل پیدا ښتنه بې زار، مرګ تر ژوند غوره ګڼي او تمنا ئې کوي، د هغو خلکو په پېدا کولو اعتراض لري چې بدمرغیو کې ژوند کوي!! دا خبرې نه له یوه پیغمبر سره ښایي او نه له یوه صابر بنده سره، دا یوازې د یوه شاکي او بې صبره بنده خبرې کېدی شي.

بایبل د هغو شکایتونو په اړه چې ایوب علیه السلام ته ئې منسوب کړي، د ده د یوه دوست غبرګون داسې انځوروي: الیفاز تیماني وویل: ایوبه! اجازه راکوې چې

څو خبرې وکړم، ځکه نور نو چوپ نه شم پاتې کېدی، تا مخکې خلکو ته ویل: چې پر خدای توکل وکړئ، کمزورو ته دې ډاډ ورکاوو او د دوی زړونه دې مضبوطول، ستا په څېر نېك سړی باید په داسې حالت کې خپل اعتماد له لاسه ورنه کړي او ناامېده نه شي... لږ فکر وکړه آیا تراوسه دې لیدلې چې کوم نېك او بې ګناه سړی هلاك شوی وي؟ تجربې ښودلې: چې څه کرې هغه به رېبې!! ... یوه شپه چې په ژور خوب ویده وم، ناڅاپه مې یو غږ تر غوږ شو او یو حقیقت راته ځرګند شو، د روح حضور مې احساساوو خو نه مې لیدله، وېرې اخیستی وم... په هغه وحشتناك سکوت کې مې دا زمزمه واورېده: آیا خاورین انسان کولی شي د خالق خدای په نظر کې بې ګناه وي، حتی د آسمان فرشتې هم د خدای له نظره پاکې نه دي!!!.... انسان بې موجبه او بې علته په بلا او بدبختۍ نه اخته کېږي، د بدبختۍ چینه په خپله له انسانه راخوټېږي، که زه ستا په ځای وی خپل مشکلات به مې خدای ته وړاندې کړي وو، ځکه خدای عجیب عجیب کارونه او خارق العاده معجزې ترسره کوي... هغه باران وروي، فقیران او مظلومان ژغوري او ظالمان او بدکاران له بدو پایلو سره مخامخ کوي...هغه څوك نېك مرغه دی چې خدای ئې تنبیه کړي، د هغه په تنبیه مه غمجنه کېږه، که تا ټپي کړي نو د ټپونو علاج دې هم کوي او له هرې بلا دې ژغوري!! ... حیوانات به ضرر نه شي دررسولی، له قحطۍ او جګړو به وېره نه لرې، کور به دې خوندي وي او څه به دې نه غلا کېږي، نسل به دې د وښو په څېر زیات شي، بریالی به له دنیا ولاړ شې... تجربې ما ته ثابته کړې چې دا خبرې حقیقت لري، نو زما نصیحت واوره!!

که لږ ځیر شو نو د ایوب علیه السلام د دې دوست ډېرې خبرې به هغسې ومومو چې له دیني ارشاداتو سره سمون خوري، خو څو اساسي اشتباهات په کې لیدل کېږي: د مصیبتونو یوازنی لامل د انسان ګناه ګڼي او ګناه ته هومره عمومیت ورکوي چې فرشتې هم نه ترې مستثنی کوي، د ده د خبرې معنی دا ده چې هر په مصیبت اخته انسان ګناهګار دی او دا خبره حقیقت نه لري، ډېر ښه خلك هم په مصیبتونو اخته شوي او ډېر بد خلك هم په دنیا کې د خپلو ګناهونو له سزا نه خوندي پاتې شوي.

بایبل دي کس ته د ایوب علیه السلام ځواب داسې ګڼي: (که تاسو توانېدی شوی چې زما غمونه وتلئ نو درته معلومه شوې به وه چې د ساحل تر شګو هم درانه دي، د همدې لپاره مې خبرې تندې او ترخې دي، قادر خدای زه په خپلو غشو ویشتلی او پر ځمکې غورځولی یم، د ده زهرجن غشي زما په زړه کې ننوتي، ... حیوان هغه مهال چیغې وهي چې وږی وي.... کاش خدای زما هیله ترسره کړي او ومرم!! که پوهېدی چې دا کار کوي نو له دې ټولو دردونو سره سره به خوښ وم، ما هیڅکله د خدای له اوامرو سرغړاوی نه دی کړی، څنګه کولی شم دا حالت وزغمم، ... انسان باید د خپل عاجز دوست په اړه مهربان وي... زه ستاسو په دوستۍ باور نه لرم، ځکه تاسو د هغه ویالې په څېر یئ چې په دوبي کې اوبه په کې بهېږي او په ژمي کې وچه وي، کاروانیان د خپلې تندې د رفع کولو لپاره ورشي خو اوبه په کې ونه مومي او له تندې ومري...زه هم له تاسو ناامېده شوی یم، تاسو زما د وضعې له لیدو وېرېږئ، دې ته تیار نه یئ چې زما مرسته وکړئ...آیا له تاسو مې غوښتي چې له دښمنانو مې وژغورئ؟ یوازې یو منطقي ځواب درنه غواړم: ما ته ووایئ چې څه غلطي او ګناه مې کړې؟ آیا په دې دلیل مې ملامتوئ چې له ډېرې ناامېدۍ مې بې ارادې چیغې وهلې دي؟ ما مه محکوموئ ځکه بې ګناه یم!!... زما بدن له پرهارونو او چینجو ډك دی،... پرېږدئ چې خپل غمونه بیان کړم، اې خدایه! آیا زه یو وحشي ځناور یم چې په بند کې دې اچولی یم؟! حتی هغه وخت هم چې په خپل پالنګ سر ږدم چې په خوب سره ځو شېبې غمونه هېر کړم، ته مې د تورې شپې په هولناکې تیارې سره وېروې!! ... زه له ژونده بې زاره یم، په دغو څو ورځو کې چې زما له ژونده پاتې دي ما خپلې مخې ته پرېږده!!... اې خدایه چې د بندګانو د عملونو شاهد یې! آیا زما ګناه تا ته کوم تاوان دررسولی؟ ولې دې زه په خپلو غشو په نښه کړی یم؟... ولې زما ګناه نه بخښې؟...)

دلته ایوب علیه السلام ته داسې خبرې منسوب شوې چې د شکوې او شکایت انتهاء ورته ویلی شو، ځان بې ګناه ګڼي، د الله تعالی په پرېکړې او پر هغه مصیبت چې دی ئې پرې اخته کړی سخت اعتراض لري، د مرګ تمنا کوي، له خپلو دوستانو دا ځواب غواړي چې الله تعالی په کومې ګناه نیولی؟!!

بلدد ځواب ورکوي:

اې ایوبه! تر کله به دا خبرې کوې؟ ستا خبرې هسې بابوزې دي، آیا قادر خدای عدالت تر پښو لاندې کوي؟ زامنو دې ګناه وکړه او خدای په حقه سزا ورکړه، خدای ته دعا وکړه، که پاك او ښه سړی یې نو خدای به ستا دعا قبوله کړي، برکت به ستا د کورنۍ په برخه کړي، دومره څه به درکړي چې ستا مخکنی ژوند به د هغه په پرتله هیڅ وي، له سپین ږیرو وپوښته چې له خپلو تجربو دې خبر کړي، مونږ هومره ژوند نه دی کړی چې په هرڅه پوه شو، د مخکنیو له پوهې او حکمت نه څه زده کړه، هغوی به درته ووایي: څوك چې خدای هېر کړي ناامېده شي، بې خدایه خلك داسې وي لکه څوك چې د غنې ځالې ته پناه وړي، که تکیه پرې وکړي لوېږي او که ځان ترې راځوړند کړي نه ئې شي ساتلی، ... پوه شه چې خدای خپل نېك بندګان یوازې نه پرېږدي او بدکاران نه بریالي کوي...)

د بلدد د ځواب اساسي ټکي دا دي: زامنو دې ګناه کړې وه او خدای مناسبه او عادلانه سزا ورکړه، که ته پاك یې نو خدای ته دعا وکړه خدای د پاکانو دعا قبلوي، له کړاوونو به دې وژغوري،

ایوب ځواب ورکړ:

په دې خبرو پوهېږم، .. خو ما ته ووایئ چې انسان څنګه کولی شي د خدای له لوري ښه وګڼلی شي؟ که وغواړي له هغه سره بحث وکړي نه شي کولی چې له زرهاوو پوښتنو نه ئې یوې ته ځواب ووایي!! ځکه چې خدای پوه او ځواکمن دی او هېڅوك ئې مقابله نه شي کولی!! ناڅاپه غرونه خوځوي او په غصې سره ئې رانسکوروي او د ځمکې ستنې لړزوي، ... عجیب کارونه کوي... زما تر څنګ تېرېږي خو زه ئې نه وینم، هر څه چې وغواړي له ځان سره ئې وړي، څوك پرې دا اعتراض نه شي کولی چې دا څه کوې؟... زه څوك یم چې مجادله ورسره وکړم... حتی که هغه مرستې ته راوبلم او راشي، پوهېږم چې زما خبرې نه اوري، لوخړې به راولېږي، ما به وځپي او هسې به زما پرهارونه رازیات کړي، څوك کولی شي عادل خدای محکمې ته احضار کړي؟!! که څه هم زه بې ګناه یم، دا ما ته اهمیت نه لري، خدای هم ګناهګار له منځه وړي او هم بې ګناه!! کله چې یو بې ګناه په کوم مصیبت

اخته شي او وئې وژني، خدای پرې خاندي!! خدای دنيا د ګناهګارانو لاس ته ورکړې!! هغه د قاضيانو سترګې ړندې کړې دي تر څو عدالت ونه شي کړی!! که دا د خدای کار نه وي نو د چا کار دی؟! غواړم ښاد اوسم او خپل غمونه هېر کړم خو نه شم کولی، وېرېږم چې خدای به مې په بل غم اخته کړي، ځکه پوهېږم چې ته ما بې ګناه نه شمېرې، نو که په هر صورت کې زه ګناهګار يم زما هڅې به څه ګټه ولري؟!! ته د انسان په څېر نه يې چې ځواب درکړم يا محکمې ته درسره ولاړ شم، کاش زمونږ تر منځ کوم شفيع وی چې سره پخلا کړي ئې وی، هغه مهال به تا زما له تنبيه کولو لاس اخيست او ما به له تا وېره نه درلوده!! اې خدايه! ما مه محکوموه، فقط راته ووايه چې ما څه کړي چې داسې چلند راسره کوې؟! آيا ستا له نظره دا سم کار دی چې پر ما ظلم وکړې او هغه انسان سپك او ذليل کړې چې تا په خپله پيدا کړی او بدکارانو ته خوښي او سوکالي ورپه برخه کړې؟!! ... تا پيدا کړم، تا ژوند راکړ، تا ستر کړم، تا وروزلم،... خو له دې ټولو سره سره له اوله ستا په اړه دې فکر کې وم چې که زه ګناه وکړم نو ته به مې نه بخښې او له منځه به مې وړې!! څومره بې وزلی انسان يم، که سم کار وکړم مهم نه ګڼل کېږي، خو که وړوکې ګناه وکړم سملاسي تنبيه کېږم، که وغواړم له ځمکې پاڅم نو د زمري په څېر راباندې بريد کوې او خپل قدرت ښيې، ... نو ولې دې زه پيدا کړم؟!! ...

دلته هم ډېرې ناسمې او د ايوب له شأن نه ډېرې لرې خبرې هغه ته منسوب شوې، له خدايه کاملاً نااميده ښودل شوی، غواړي محکمې ته ئې بوځي، ځان بې ګناه ګڼي خو وايي چې دا هيڅ اهميت نه لري ځکه خدای هم بې ګناه وژني او هم ګناهګار نو بې ګناهي څه ګټه لري؟!! وايي خدای هغه وخت خاندي چې يو بې ګناه انسان په مصيبت اخته کړي او وئې وژني، خدای دنيا د ګناهګارانو په لاس کې ورکړې، په دې اعتراض لري چې خدای ولې هغه انسان سپکوي چې ده په خپله پيدا کړی، ولې بدکارانو ته سوکالي ورپه برخه کوي؟ که د بايبل ليکونکي دا خبرې بل چا ته منسوب کړې وی او ځواب ئې د ايوب لخوا ورکړی وی، نو د منلو وړ وو، خو داسې خبرې يوه پيغمبر ته منسوبول چې الهي اديان ئې د کافرانو ناسمې انګېرني او غلطې خبرې ګڼي او ځواب ئې وايي، د بايبل د ليکوال مشوش

ذهن په ګوته کوي، که تاسو قرآن ته مراجعه وکړئ نو وبه ګورئ چې داسې ويناوې کافرانو ته منسوبوي او ځواب ئې وايي، قرآن مرګ ته د سزا په سترګه نه ګوري بلکې يو فطري بهير ئې ګڼي، هم ښه انسان مري او هم بد، قرآن فرمايي چې الله تعالی د ځمکې اقتدار صالحانو ته سپاري نه ګناهګارانو ته، که چېرې ګناهګاران اقتدار ترلاسه کړي نو دا د الله تعالی د مرضي خلاف حالت دی، دا حالت د انسانانو د خپلو غلطو تصرفاتو او ګناهونو نتيجه ده، الله تعالی انسان آزاد او د اختيار خاوند پيدا کړی، ده له خپل اختيار نه غلطه استفاده کړې او دا حالت ئې راپيدا کړی، يوه د ظلم لار غوره کړې او بل ظلم ته تسليم شوی، الله تعالی نه په دې راضي کېږي چې څوك ظلم وکړي او نه په دې چې څوك ظلم ته تسليم شي او د ظالم ملګرتيا وکړي. الله تعالی په دې نه راضي کېږي چې څوك په مصيبتونو اخته شي، برعکس له مصيبتونو نه د انسان ژغورل خوښوي او خپلو صالح بندګانو ته امر کوي چې په مصيبتونو د اخته انسانانو مرسته وکړي، دوی ته فرمايي: وږې، تږې او لوڅ ته خوراك، څښاك او جامه ورکول داسې وګڼئ لکه چې ما ته مو راکړي وي، د مظلوم ملګرتيا داسې وشمېرئ لکه چې زما مرسته مو کړې وي، قاضي ته د عدالت کولو امر کوي، د ده بې عدالتي د دې لپاره نه ده چې خدای غوارې همداسې وشي، يوه مظلوم ته د ظالم قاضي په لاس سزا ورکړي او په دې سزا خوشحاله کېږي، ظالم قاضي د الله تعالی د حکم او رضا خلاف عمل کړی، له هغه اختياره ئې غلطه استفاده کړې چې الله تعالی هغه ته د نورو انسانانو په څېر ورکړی، که له ظالم او مظلوم نه دا اختيار سلب شي بيا خو انسان د تيږې او ونې په څېر په يوه محکوم او مجبور مخلوق بدلېږي!! څوك چې د انسان د بدو کارونو په وجه په هغه خدای اعتراض کوي چې انسان ئې پيدا کړی!! او هغه ته اختيار او د ښه او بد له منځه د يوه د غوره کولو واك ورکړی، هغه د سطحي نظر خاوند دی، د قضيې يوه اړخ ته ئې کتلي، د انسان ښېګړې ئې له پامه غورځولې، دې ته ئې پام نه دی کړی چې دا د انسان د هغه اختيار نتيجه ده چې په سبب ئې انسان ته پر ټولو مخلوقاتو شرف او غوره والی ورپه برخه شوی، د همدې اختيار په سبب هغه ترملائکو هم غوره ګڼل شوی. چا چې يو ډېر حساس کمپيوټر جوړ کړی، داسې چې

بېلګه ئې نه موندل کېږي، اتيا په سلو کې خلك ترې د نېکو مقاصدو لپاره استفاده کوي او شل په سلو کې ئې د غلطو مقاصد لپاره کاروي، آيا سمه ده چې د کمپيوټر جوړوونکی ملامت کړو او د اعتراض ور ئې وګڼو؟!!

سوفر نعماتي ځواب ورکوي:

آيا دغو بې معنی خبرو ته بايد ځواب ونه وايو؟ آيا څوك کولی شي په ډېرو خبرو سره ځان تبرئه کړي؟ آيا ته دا ګمان کوې چې مونږ ځواب نه شو درکولی؟ کله چې ته پر خدای ملنډې وهې مونږ به خاموش پاتې کېږو؟ ته ادعا کوې چې خبرې دې سمې دي او هيڅ ګناه دې نه ده کړې، خو کاش چې خدای خبرې کولی او ويلي ئې وی چې ستا په اړه ئې نظر څه دی؟ کاش خدای داسې څه وکړي چې ته خپل ځان هغسې وګورې چې يې، دی په ټولو هغو کارونو پوه دی چې تا کړي، په دې پوه شه چې خدای تر هغه څه لږ سزا درکړې چې ته ئې مستحق يې!! آيا ته د خدای له ارادو خبر يې؟ ... ته په خپل عقل سره د هغه په وړاندې څه کولی شې؟ کله چې خدای غواړي تا محاکمه کړي نو بايد مخالفت ونه کړې، هغه پوهېږي چې څوك ګناهګار دی...نو خپل زړه پاك کړه، خدای ته لاسونه اوچت کړه، ګناهونه له ځانه لرې کړه او له بدو کارونو لاس واخله، ترڅو وتوانېږې چې خپل سر له شرمه رااوچت کړې او په جرأت او اطمئنان سره ودرېږې!!... خو پوه شه چې د ګناهګار لپاره له مرګه پرته د تېښتې بله لار نه شته!!

ايوب ځواب ورکوي:

آيا دا ګمان کوئ چې عقل کل يئ، که ومرئ نو حکمت به هم له تاسو سره يو ځای مري؟ زه هم ستاسو په څېر د فکر او عقل خاوند يم.... هغه به څوك وي چې په دې خبرو نه پوهېږي؟ زه هغه يم چې يو وخت به مې دعا کوله او خدای به قبلوله، خو اوس د خپلو دوستانو د خندا يم، هو يو رښتونی او صادق انسان د خندا وړ ګرځېدلی!! خو هغه چې سوکاله ژوند لري، بې وزلي سپکوي، ځوربدلي سپك ګڼي، غله، خدای نه پېژندونکي ځواکمنان، چې په خپل ځواك متکي دي نه پر خدای، خوندي دي او سوکاله ژوند لري!! ستاسو په دې خبرو خو نه يوازې هر انسان بلکې حيوانات او مارغان، ځمکه او سيندونه هم پوهېږي!! که له هر يوه

پوښتنه وکړئ نو درته وبه وايي چې دا هر څه خدای پیدا کړي او د هر ژوي ژوند د ده په واك کې دی، لکه څنګه چې زما خوله د خوندور خوراك په خوند پوهېږي، همداراز کله چې حقیقت اورم زما غوږ ئې تشخیصوي. تاسو وایئ چې مشران او عمر خوړلي د حکمت او تجربې خاوند وي او په هر څه پوهېږي، خو حقیقي حکمت او قدرت له خدای سره دی يوازې هغه پوهېږي چې څه باید وکړو. د یوه مشاورانو پوهه ترې واخلي او احمق ترې جوړ کړي، پاچایان غلامان کړي، کاهنان ذلیل کړي، څواکمن رانسکور کړي، له سپین ږیرو بصیرت واخلي او له خوله ورو بلاغت او فصاحت، رڼا په تیاره بدله کړي، ... کاش ما په خپله مخامخ له خدای سره خبرې کولی شوی، ځکه چې تاسو حقیقت په درواغو پټوئ، تاسو دروغجن طبیبان یئ، که مو حکمت درلودی نو دا خبرې به مو نه کولې!!

اوس زما دلایلو ته غوږ شئ: آیا دې ته اړ یئ چې د خدای په عوض خبرې وکړئ او هغه څه ده ته منسوب کړئ چې هغه نه دي ویلي؟ غواړ ئ د ده په پلوي حق تحریف کړئ؟ ... آیا ګمان کوئ چې خدای هم د انسانانو په څېر غولولی شئ؟ آیا له خدایه نه وېرېږئ؟ ستاسو ویناوې د یوه توت په اندازه هم ارزښت نه لري، ستاسو استدلال د زوړ دېوال په څېر سست دی،... زما خبرو ته ځیر شئ: زما دعوا دا ده چې زه هیڅ تقصیر نه لرم، څوك کولی شي په دې هکله له ما سره بحث وکړي؟ که تاسو ثابته کړه چې زه ګناهګار یم نو له ځانه به دفاع نه کوم، پرېږدئ چې ومرم!!... خدایه! ما ته ووایه: څه خطا مې کړې؟!! زما ګناه راوښییه، ولې له ما مخ اړوې؟ زه څه یم چې ما خپل دښمن ګڼې؟ یوه پاڼه، یو خس، ما تورنوې او زما دځوانۍ حماقتونه زما مخې ته ږدې، ... اې خدایه! آیا له ضعیفو انسانانو سره باید داسې سخت چلند وکړې او له دوی وغواړې حساب درکړي، څنګه دا انتظار لرې چې له یوه ناولي شي نه پاك شی راووځي؟ د ده عمر دې له مخکې ټاکلی‌او دی نه شي کولی بدل ئې کړي، نو خپلې قهرجنې سترګې ترې واړوه او پرېږده چې څو ورځې آرامه او سوکاله تېرې کړي!!... ای کاش زه دې تر هغه د مړو په څنګ کې پټ کړی وی چې ته غصه یې او له هغه وروسته دې درپه یاد کړی وی!! ... ته د انسان هیلې شنډې کړې، ناتوانه ئې کړې، زوړ او عمر خوړلی ئې کړې او د مرګ کومې ته ئې ولېږې، که ئې

زامن عزت او سرلوړي ته ورسي نه ترې خبرېږي او که له خوارۍ سره مخامخ شي هم نه ترې خبرېږي، یوازې غمونه د انسان په برخه شوي!!...

الیفاز تیماني ځواب ورکوي:

اې ایوبه! مونږ ګمان کاوو چې ته یو هوښیار انسان یې، خو احمقانه خبرې دې له خولې وځي...هیڅ هوښیار انسان په داسې پوچو خبرو له ځانه دفاع نه کوي، آیا له خدایه نه وېرېږې؟ ستا خبرې ستا ګناهونه ښکاروي، ... په کار نه ده چې زه دې ملامت کړم ستا خبرې په خپله تا ملامتوي!!... مونږ د خدای له لوري په نرمۍ درسره خبرې کوو خو ته له غصې سور اوښتی یې، ... ته د خدای په ضد خبرې کوې!! ته ځان هومره پاك ګڼې چې د ځمکې پر سر ستا سیال نه موندل کېږي، خو خدای حتی په فرشتو هم اعتماد نه لري، د ده له نظره فرشتې هم پاکې نه دي، انسان خو لرې پرېږده چې ګناه د اوبو په څېر په سر اړوي! له ما واوره چې خبرې مې د هوښیارو مشرانو خبرې دي: شریر سړی به په ټول عمر کې له کړاوونو سره مخامخ وي، هیبتناك غږونه به ئې ترغوږ کېږي، هغه وخت چې د امنیت ګمان به کوي ناڅاپي به د یرغلګرو تر برید لاندې راشي، د وژل کېدو له وېرې به په تیاره کې له خپله کوره د وتلو جرأت نه شي کولی، د ډوډۍ لپاره به دا او هغه دروازه ټکوي، راتلونکې ته به ئې امېد نه وي، مصیبتونه او بدمرغۍ به ئې تر برید لاندې نیسي، دا ځکه چې دی له خدای سره جنګېږي... شریر انسان که شتمن هم وي په پای کې به په ورانو او ویجاړو ښارونو او کورونو کې ژوند کوي او ټوله شتمني به ئې له منځه ځي، ...

ایوب ځواب ورکوي:

ما دا خبرې ډېرې اورېدلې دي، تاسو ټول مزاحم تسلي ورکوونکي یئ، آیا ستاسو دا بېهوده خبرې پای لري؟ چا مجبور کړي یې چې دا خبرې وکړئ؟ که ستاسو په ځای وی نو د تمسخر په ځای به مې داسې څه درته ویل چې مرسته مې درسره کړې وی او ستاسو غمونه مې راکم کړي وی ... اې خدایه! زه دې په داسې کړاوونو کې اچولی یم چې له پوستکي او هډوکو پرته څه نه دي راته پاتې او زما دوستان زما دا حالت زما د ګناهونو نتیجه ګڼي، خدای د دښمن په سترګه راته

ګوري، خلك ملنډې راباندې وهي، خدای زه د ګناهګارانو په لاس کې ورکړی يم، دومره مې ژړلي چې سترګې مې سرې شوې، خو زه خپلې اوښکې د خدای په وړاندې تويوم، هغه ته زاري کوم چې د يوه دوست په توګه زما خبرې واوري، هيڅوك ما بې ګناه نه ګڼي، ځکه تا دا پوهه نه ده ورکړې چې زما مرسته وکړي، صالح خلك زما په ليدلو حيران شي، خو نېکان به په پای کې په بدکارانو بريالي شي،که ومرم نو قبر به لکه خپل پلار او چينجي به لکه مور او خور ومومم، زما هيلې به چېرې وي؟ آيا څوك ئې موندلی شي؟!! نه، زه او زما هيلې به په قبر کې ښخ شو. بلدد شوحي ځواب ورکوي: ... آيا دا انتظار لرې چې ځمکه ستا لپاره ولړزېږي او ډبرې راورغړي؟ د بدکار انسان څراغ مري، په هر کور کې چې شرارت وي تياره به پرې حکومت کوي، د شرير انسان قدمونه سستېږي، په خپلې لومې کې ئې پښې ونښلي، وبره قدم قدم ورپسې وي، مصيبتونه خپل کومی ورته پرانېزي، مهلك مرضونه پرې بريد کوي، جرړې ئې وچې شي، له منځه ولاړ او د هر چا هېر شي، دا مصيبتونه پر ګناهګارانو راځي پر هغو چې خدای نه پېژني!!

ايوب ځواب ورکوي: ولې ما نه پرېږدئ؟... که ما خطا کړې زما خطا تاسو ته څه تاوان دررسولی؟ تاسو ځان تر ما ښه ګڼئ او زما دا وضعيت زما د ګناهونو نتيجه بولئ، حال دا چې زه خدای په دې مصيبتونو اخته کړی يم، ... زما خپلوان او دوستان ئې رانه لرې کړل، مېرمن مې رانه تښتي، ورونه مې زما وجود نه شي زغملی، اې دوستانو په ما رحم وکړئ، ولې تاسو هم د خدای په څېر ما ځوروئ، ... خو زه پوهېږم چې زما ژغورونکی ژوندی دی، په پای کې به پرځمکه ودرېږي، که مې بدن وروست هم شي خدای به وګورم، زه به ئې په خپلو دغو سترګو وګورم، څومره ښابسته هيله!!...

سوفر ځواب ورکوي: تر دې زيات ستا خبرې نه شم زغملی، مجبور يم ځواب درکړم، ما په دې خاطر رټې چې تا ته مې ګناهګار ويلي، خو زه پوهېږم چې څنګه ځواب درکړم، آيا په دې نه پوهېږې چې له مخکې نه تراوسه تل د شريرانو نېك مرغي لنډه وي، که څه هم بدکار انسان سرلوړی او شمله ئې آسمان ته ورسي، ډېر ژر د خوشايو په څېر لرې وغورځولی شي، ... داسې چې خلك به ورته حيران شي

چې دا څه پرې وشول، ... زامن به ئې فقيرانو ته د سوال لاس اوږدوي او په زحمت سره به د خپل پلار پورونه ادا کوي، له زړښته مخکې به ومري، له شرارت نه به خوند اخلي، خو په ګېډه کې به ئې ګنده شي، له کومې تېر کړی ثروت به بېرته استفراغ کړي، نه به ئې هڅې ثمره لري او نه به ثروت خوښي ورپه برخه کړي، دا ځکه چې په فقيرانو ئې ظلم کړی او له خپل کور او ژوند نه ئې محروم کړي، کله چې د برياوو اوج او لوړو څوکو ته ورسي بدمرغي به ئې په برخه شي، خدای به خپل غضب پرې نازل کړي، ...يو په بل پسې به د عذابونو غشې او تورې پرې راپرېوځي، شتمني به ئې تباه شي، آسمان به ئې ګناهونه بربنډ کړي او ځمکه به پرې شهادت ورکوي، دا د بدکارانو هغه برخليك دی چې خدای ورته ټاکلی!!

ايوب ځواب ورکوي: ما ته غوږ شئ، ... زه له خدايه شکايت لرم نه له انسان نه، زما د بې تابۍ وجه همدا ده، ما ته وګورئ او له حيرته ګوته په غاښ کړئ، واقعيت دا دی چې بدکاران تر زړښته ژوندي وي او برياليې شي، زامن او لمسي ئې ستر شي او په خوا کې ئې راغونډ وي، کورونه ئې له هر خطر نه خوندي وي او خدای ئې نه مجازات کوي، رمې ئې ډېرېږي او زامن ئې خوشحاله او ساز او سرود ته نڅېږي، خپلې ورځې په راحت او سوکالۍ کې تېروي او آرام مري! په داسې حال کې چې نه د خدای په لټه کې وو او نه د هغه د لارې د پېژندو په لټه کې، شروران وايي: قادر مطلق څوك دی چې مونږ ئې عبادت وکړو؟!! څه ګټه لري چې د دعا لاس ورته اوچت کړو؟ ګناهګاران چې هر کار ته لاس کوي موفق وي، خو زه ما ورسره کار نه شته، تر اوسه څو ځلې داسې شوي چې د بدکارانو څراغ ومري او په بدمرغۍ اخته شي؟!! او څو ځله داسې شوي چې خدای سزا ورکړې وي؟... تاسو وايئ چې خدای د شريرانو زامن مجازات کوي! خو زه وايم چې خدای بايد په خپله شريران مجازات کړي، پرېږده چې د شرارت خوند په خپله وڅکي او د خپلو اعمالو سزا وګوري، کله چې انسان ومري نو د خپلې کورنۍ کوم حالت احساسولی شي؟ څوك کولی شي خدای دا ستر قاضي ملامت کړي؟ هغه هم بډايان او ځواکمنان هلاکوي او هم هغه چې په فقر کې ژوند کوي او هيڅکله ئې په خپل ژوند کې د خوښيو خوند نه دی څکلی، دواړه مري او ترخاورو لاندې کېږي او چينجي ئې خوري!! هيڅوك شرير

خلك نه ملامتوي، له مرګه وروسته هم په درناوۍ سره ښخ کړی شي، پر قبر ئې ساتونکي وګمارل شي، د ښخېدو په مراسمو کې ئې ډېر خلك برخه واخلي، تاسو څنګه کولی شئ په خپلو پوچو او دروغجنو خبرو ما ته تسلي راکړئ؟!!

الیفاز تیماني ځواب ورکوي:

آیا له انسانه خدای ته کومه ګټه رسېږي،... که ته عادل او صادق وې آیا ګټه ئې خدای ته رسېږي؟ آیا که ته له خدایه وېرېدونکی وې خدای به تا مجازات کړي؟ هیڅکله نه؛ ستا مجازات د هغو بې شمېره ګناهونو په سبب ده چې تا په خپل ژوند کې کړي، تا به له خپل هغه پوروړي خپلې ټولې جامې په ګرو کې اخیستې وي چې محتاج وو، تږې ته دې اوبه نه دي ورکړي، وږی دې نه دی موړ کړی، که څه هم شتمن وې او ډېر ثروت دې درلود، کونډې دې تش لاس له ځانه لرې شړلې او په یتیمانو دې رحم نه دی کړی، د همدې لپاره له دې کړاوونو او تیارې ورځ سره مخامخ شوی یې!! خدای له آسمان او ستورو هم لوړ دی او ته وایې چې خدای څنګه کولی شي د تیارو پرېږو وربېځو له شا زما عملونه وګوري او قضاوت وکړي؟!! وربېځو احاطه کړی او مونږ نه شي لیدلی، دی همله‌ته د آسمان د ګنبدو د پاسه خوځي!! آیا غواړې د هغو خلکو په لار ولاړ شې چې مخکني ګناهګاران پرې تللي، چې تباه شول او په مرګ محکوم، ځکه مطلق قادر خدای ته ئې ویلي وو: اې خدایه! له مونږ لرې شه، ته زمونږ لپاره څه کولی شې؟ په داسې حال کې چې خدای د دوی کورونه له برکتونو ډك کړي وو، نېکان به د بدکارانو هلاکت په خپلو سترګو ګوري خوشحالېږي به او خاندي به او وایي به: زمونږ دښمنان له منځه ولاړل او په شتمنیو ئې اور ګډ شو، اې ایوبه! د خدای له مخالفته لاس واخله او روغه جوړه ورسره وکړه چې خپل لطف ستا په برخه کړي، ... که د خدای په لوري بېرته ستون شې او ټولې بدې کړنې پرېږدې، ژوند به دې د مخکې په څېر رغنده او ښېرازه شي، ... ته به دعا ورته کوې او هغه به ئې قبلوي، هر کار ته چې ملا وترې بریالی به وې، ...

ایوب ځواب ورکوي:

زه اوس هم له خدایه شکایت لرم... نه پوهېږم خدای چېرې ومومم چې د تخت خوا ته ئې ودرېږم او خپل دلایل ورته ووایم او د ده ځوابونه واورم!! او په دې به پوه

شوی وم چې له ما څه غواړي، ... خو زما لټون بې فايدې دی، نه ئې په شرق کې موندلی شم، نه په غرب کې، نه په شمال او نه په جنوب کې، په هر لوري چې ځم د ده نښه نه مومم، که څه هم زه پاك يم، هيڅ قصور نه لرم، خو دی هيڅکله نه بدلېږي، هيڅوك ئې له خپل هوډ نه نه شي اړولی، څه چې غواړي هغه کوي، نو څه چې ئې زما لپاره غوښتي هغه به راباندې راولي، هغه د خپلو منصوبو مطابق کار کوي، کله چې زه د دغو خبرو په اړه فکر کوم نو ترې وېرېږم، قادر خدای له ما نه جرأت سلب کړی او په تيارو کې ئې پرېښی يم... خدای ولې د قضاوت لپاره يوه نېټه نه ده ټاکلې، تر کله به خدای نه منونکو ته مهلت ورکول کېږي، د ظلم ځپو محاصره کړي يو، خدای نه منونکي ځمکې غصبوي، رمې غلا کوي، حتی د يتيمانو له خرو هم نه تېرېږي، د کونډو هر څه ترې ګرو کړي، د فقيرانو حق تر پښو لاندې کوي، فقيران د دوی له وېرې ځان پټوي، د صحرايي خرو په څېر د ځان او خپل اولاد مړولو لپاره په بېديا کې ژوند کوي او واښه او د شريرانو د باغونو هغه انګور خوري چې پر ځمکه پرېوتي، نه پوښاك لري او نه د سرپټولو سيوری، په سړو شپو کې لوڅ ځملي، د کور نه درلودو په سبب غارونو ته پناه وړي او غرونو کې له بارانه لوند خيشت شي، ظالمان ماشوم يتيمان له خپلو مېندو تښتوي او د فقيرانو بچيان په ګرو ترې بيايي، فقيران مجبور دي لوڅ لپړ وګرځي او په لوڅ بدن د بدکارانو پېټي په شا يوسي، په ژرندو کې د دوی لپاره د زيتون غوړي وباسي پرته له دې چې خوند ئې وڅکي او په داسې حال کې چې له تندې مري په انګورو خېژي چې زبېښ ئې ترلاسه او ظالمانو ته شراب ترې جوړ کړي، د مظلومانو او دردمندانو د مرګ چيغې له ښاره اورېدل کېږي او مرسته غواړي خو خدای د دوی چيغې نه اوري،!! بد کاران د نور او رڼا په ضد پاڅېدلي، ... انسان وژونکي دي، سهار وختې د دې لپاره پاڅېږي چې فقيران او محتاجان ووژني او د شپې راتلو ته انتظار کوي چې غلا او زنا وکړي، وايي: په تياره کې به مونږ څوك نه ګوري، خپل مخونه پټ کړي تر څو ونه پېژندل شي، د شپې تالان کوي او د ورځې ځان پټوي، ... د شپې تياره دوی ته د ورځې د رڼا په څېر ده...خو دوی به ډېر ژر د ځمکې له مخه ورك شي، پر ملك ئې لعنت ويل شوی او ځمکه ئې حاصل نه لري، مرګ به ئې تر

خپل کومې تېر کړي، ... د ګناهګارانو جرړې به غوڅې شي، ... نو که ظالمان هر څومره په ظاهر کې موفق او بريالي وي، خو په خپل ژوند کې هيڅ هيله او امېد نه لري، د لږې مودې لپاره به بريالي شي خو له لنډې شېبې وروسته به د نورو په څېر له منځه ولاړ شي... آيا څوک کولی شي ووايي چې حقيقت له دې پرته بل څه دی؟!!

دلته که څه هم بايبل د ايوب عليه السلام په وينا کې د ده د ټولنې د هغه مهال بد وضعيت، د بې وزلو او نېستمنو خلکو دردوونکی حالت ډېر ښکلی انځور کړی، له مظلومانو سره د ظالمانو معامله ئې ډېره ښه او دقيقه توضيح کړې، سره له دې چې دوه سترې نقيصې په کې ترسترګو کېږي: د حاکمانو د ظلم په اړه څه نه دي ويل شوي او د دوی د ملګرو ټګمارو مذهبي مشرانو په اړه څه نه وايي، خو لوی عيب ئې دا چې د دې خبرو تر څنګ له يوې خوا ئې بيا هم ايوب عليه السلام د شاکي او د الله تعالی په پرېکړو د معترض په توګه معرفي کړی، د دې په ځای چې ظلم د ظالمانو کار او د الله تعالی د رضا خلاف وګڼي د الله تعالی کار ئې ګڼلی او له بلې خوا ئې هغه خبرې ايوب ته منسوب کړې چې له دې د مخه نورو کولې او ده ورسره مخالفت کاوو!!

بلدد شوحي ځواب ورکوي:

(خدای ځواکمن او هيبتناك دی، پاچايي ئې په آسمان کې مضبوطه ده، څوك کولی شي د ده آسماني لښکرې وشمېري؟... څوك د ده په وړاندې پاك او سپېڅلی ګڼل کېدی شي؟ حتی سپوږمۍ او ستوري د ده په وړاندې پاك او نوراني نه دي، انسان خو تر يوه چينجي زيات نه دی!!

ايوب ځواب ورکوي:

... څنګه مو داسې عالي خبرې فکر ته راغلې؟!! د مړو ارواح د خدای په وړاندې رېږدي او د مړو په نړۍ کې هيڅ څه له ده پټ نه دي، خدای آسمان پر خالي فضا غوړولی او ځمکه ئې پر نيستۍ ځوړنده کړې، خدای خپل تخت پر ورېځو پټ کړی... په هغه قادر او ژوندي خدای لوړه کوم چې زما حق ئې تر پښو لاندې کړی او زما ژوند ئې راتريخ کړی، ترڅو چې ژوندی وم ناسمه خبره به له خولې ونه باسم او په ژبې به دروغ ونه وايم، ستاسې خبرې به رښتيا ونه ګڼم، تر هغې ورځې چې مرم

په خپلې بې ګناهۍ به لوړه کوم ... تاسو ولې د خدای په اړه دا پوچ او بې بنسټه خبرې کوئ؟ دا دی د ګناهګارانو برخلیك چې خدای ورته ټاکلی: که ګناهګار هر څومره زامن ولري، دوی به یا په جنګونو کې مري، یا به له لوږې تلف کېږي، څوك چې له جنګ او لوږې روغ رمټ وځي نو په بیماریو او مصیبتونو سره به مري او مېرمنې به ئې هم پر دوی ویر نه کوي، که د شګو په اندازه ثروت جمع کړي او خپل صندوقونه له جامو ډك کړي خو په پای کې به نېکان د دوی جامې اغوندي او د دوی پیسې به په خپل منځ کې وېشي، ... خلك به په دې خوښې کوي چې پر دوی مصیبتونه نازل شوي، خلك د ځمکې له زړه نه د سرو او سپینو زرو معادن راباسي، غرونه سوري کوي، کمرونه ماتوي چې قیمتي ډبرې ترې راوباسي،.... خو نه پوهېږي چې حکمت څنګه ترلاسه کړي، حکمت تر دغو ټولو قیمتي متاع ده، خو هیڅوك نه پوهېږي چې حکمت له کوم ځای نه تر لاسه کړي، ... یوازې خدای پوهېږي چې حکمت له کومه ترلاسه کېدی شي، ... هغه خلکو ته وایي: په دې پوه شئ چې واقعي حکمت له خدای نه وېره ده او حقیقي پوهه له شرارت نه لرې والی دی!! ای کاش مخکنۍ ورځې بیا راشي، هغه ورځې چې خدای زما ساتونکی وو، زما لارښوونه ئې کوله، بریالی وم او د خدای ترسیوري لاندې وم، زامن مې په خوا کې، هر چا مې درناوی کاوو... ځوانان به زما په لیدو سره یوې خوا ته کېدل او مشران به زما لپاره ودرېدل، ... هر چا زما خبرو ته غوږ نیولو، زما خبرې به ئې وروستۍ خبرې ګڼلې، خو نن هغه کسان پر ما ملنډې وهي چې تر ما کشران دي، له ما کرکه لري، زما په مخ د لاړو له توکلو هم ډډه نه کوي، ... اې خدایه! تا ته استغاثه کوم خو ته مې چیغې نه اورې، ستا په وړاندې ودرېږم خو ما ته نظر نه کوې، زما په اړه بې رحمه شوی یې او په ټول توان سره ما ځوروې، ... ما ښه کړي خو بده بدله ئې راکول کېږي، ما خپلې سترګې پردۍ ښځې ته د شهوت په نظر نه دي اړولې، درواغ مې نه دي ویلي، پربېږده چې خدای په خپله ما د عدل په تلې کې وتلي، که مې پښه کږه ایښې وي نو سزا راکړي، زما د ګناه مطابق، (خپل ټول نېك کارونه شمېري او ځان له بدو او ګناهونو تبرئه کوي)...

بایبل ورپسې لیکي: د ایوب دریو دوستانو نور ځواب ورنه کړ، ځکه هغه په

خپلې بې ګناهۍ ټینګار کاوو، نو د الیهو په نامه یوه کس چې تراوسه ئې څه نه وو ویلي او د دوی خبرو ته ئې غوږ نیولی وو، په دې هم غصه وو چې ایوب ځان بې ګناه ګڼي او دا نه مني چې خدای د عدالت له مخې ده ته سزا ورکړې او په دې دریو کسانو هم غصه وو چې ایوب ته د کوم قانع کوونکي ځواب له ورکولو پرته هغه ملامتوي، ده په دې خاطر تراوسه صبر کړی وو چې دا نور تر ده مشران ول خو چې وئې لیدل هغوی ځواب ورنه کړی شو غصه شو او وئې ویل: زه ځوان یم او تاسو زاړه، ویلي ئې دي چې مشران تر کشرانو پوه وي، خو حکمت په عمر پورې نه دی تړلی، هغه د خدای روح ده چې د انسان په برخه کېږي، ... تاسو یو هم ونه توانېدئ چې د ایوب ځواب ورکړئ یا ثابته کړئ چې هغه ګناهګار دی، .. ما ته داسې مه وایئ چې فقط خدای کولی شي انسان په خپلې ګناه ملزم کړي (یوازې هغه د ده په ګناه پوهېږي او ملامتولی ئې شي) که ایوب له ما سره مباحثه کړې وی نو ما به هیڅکله داسې ځواب نه وو ورکړی!!... ایوبه! زما خبره واوره: تا وویل: زه بې تقصیره یم او هیڅ ګناه نه لرم، خدای هسې بهانې لټوي، ... خو ایوبه ته اشتباه کوې، واوره:...د څه لپاره دا شکایت کوې چې خدای ولې د هغو کارونو په اړه وضاحت نه کوي چې ترسره کوي ئې؟!! خدای له مختلفو لارو له انسان سره خبرې کوي (او دا وضاحت ورته کوي)،... د خوبونو او رؤیاوو له لارې ئې خبروي، تنبیه کوي ئې او له ګناه او تکبر نه ئې منع کوي، په درد او مرض سره ئې تأدیبوي، ... له سختې ناروغۍ د قبر ژۍ ته ورسېږي، خو که د آسمان له لوري کوم لېږل شوی استاځی (فرشته) هلته حاضر شي او د ده لپاره شفاعت وکړي او هغه څه ورونښيي چې سم دي، نو هغه وخت خدای پرې رحم وکړي او وفرمايي: آزاد ئې کړئ مه پرېږدئ چې ومري!! دا ځکه چې د ده لپاره مې فدیه ترلاسه کړه!! ... نو روغ، قوي او ځواکمن شي، که دعا وکړي خدای ئې دعا قبلوي،... خلکو ته به ووايي: ما ګناه وکړه، سم ونه چلېدم، خو خدای زما له تقصیره راتېر شو او وئې نه غوښتو چې ومرم!! ... اې حکیمانو!ایوب وايي: ما ګناه نه ده کړې خو خدای مې ګناهګار شمېري، ... سره له دې چې هیڅ تقصیر نه لرم هغه سخت تنبیه کړی یم... وګورئ هغه څومره سپکې سپورې خبرې کوي، ځکه وايي: څه ګټه لري چې څوك د خدای د

راضي کولو هڅه وکړي؟!! نو اې هوښيارانو! ما ته غوږ شئ: څنګه ممکنه ده چې قادر خدای به ظلم او بدي کوي، هغه هر چا ته د خپل عمل مطابق سزا ورکوي، ... خدای بې انصافي نه کوي، ... که خدای له عدالت او انصاف نه متنفر وی نو آيا دا عالم ئې اداره کولی شو؟ آيا غواړې دا ستر قاضي محکوم کړې؟ هغه پاچايان او اشراف په بې انصافي او بدي متهموي، هيڅکله د ځواکمنو پلوي نه کوي او شتمن ته پر فقير ترجيح نه ورکوي، ځکه ټول ده پيدا کړي، خدای د ټولو انسانانو کارونه ګوري، هيڅ تياره نه شي کولی بدکاران ترې پټ کړي، نو خدای دې ته اړ نه دی چې د قضاوت لپاره صبر وکړي، پرته له دې چې څېړنې او تحقيق ته څه ضرورت وي واکمنان ځپي او نور د دوی پر ځای کښېنوي، ځکه خدای د دوی له عملونو خبر دی، ... دوی په مظلومانو دومره ظلم کړی چې چيغې ئې تر خدای پورې رسېدلې، هو! خدای د مظلومانو چيغې اوري، نه پرېږدي چې بدکاران پر خلکو حکومت وکړي، اې ايوبه! آيا د خپلو ګناهونو په اړه دې د خدای په وړاندې اعتراف کړی؟ آيا له هغه سره دې ژمنه کړې چې بيا به ګناه نه کوې؟ ... ترڅو چې له مخالفته لاس وانه خلې دا انتظار نه شې کولی چې خدای به همغسې درسره کوي چې ته ئې غواړې، اوس تصميم ستا په لاس کې دی... هر انسان پوهېږي چې ته د يوه احمق په څېر خبرې کوې!! د دې وړ يې چې د دغو کفري خبرو په سبب په کلکه مجازات شې، ځکه اوس دې د نورو ګناهونو په څنګ کې سرغړاوی، کفر او اهانت هم ورزيات کړی، آيا دا سمه ده چې وايې: بې ګناه يم او له بې ګناهۍ مې هيڅ ګټه نه ده ترلاسه کړې؟!! زه ئې تا ته او ستا امثالو ته ځواب درکوم: آسمان ته وګوره، که ته ګناه وکړې نو خدای ته څه تاوان رسولی شې، ... او که ګناه ونه کړې څه ګټه وررسولی شې؟!! د دواړو اغېز يوازې پر انسانانو پرېوځي، ... اې ايوبه! ته وايې چې خدای نه شې ليدلی، انتظار وکړه، هغه به ستا دې دعوا ته ځواب درکړي، ... وايې: خدای ګناهګاران نه مجازات کوي، خو ستا دا خبرې پوچې او باطل دي، ... هغه بدکاران بې مجازاته نه پرېږدي او د مظلومانو پوښتنه کوي، له نېکانو حمايت کوي او ابدي عزت ورکوي، ... که دوی د خپل تکبر او ګناه په سبب له کړاوونو سره مخامخ شي نو ګناه ئې د دوی مخې ته نه ږدي، مرسته ورسره کوي چې له ګناه لاس واخلي... خو

بدکاران له فساده لاس نه اخلي، نو په ځوانۍ کې ومري، خدای د کړاوونو او مصیبتونو په ژبه له انسان سره خبرې کوي او له ستونزو ئې باسي، ... خدای په خپلو ټولو کارونو کې د ستاینې وړ دی، خلك د ده کارونه ګوري خو له بشپړ درك کولو ئې عاجز دي، ځکه خدای هومره ستر دی چې په بشپړه توګه ئې پېژندل ممکن نه دی، آیا څوك کولی شي په آسمان کې د ورېځو د خورېدو او د برېښنا او تالندې په حقیقت پوه شي؟ په تالندې سره د طوفان د راتلو خبر ورکوي، ... هغه ورېځې یا د خلکو د مجازات لپاره، یا د ځمکې د خړوبولو او یا د خپل رحمت د ښودلو لپاره رالېږي، آیا ته پوهېږې چې له خدای سره څنګه مخامخ شو؟! څنګه ورسره خبرې وکړو؟ په کوم جرأت له هغه سره وغږېږو؟ لکه چې په یوې تودې او بې ورېځو ورځ کې نه شو کولی د لمر په لوري وګورو، همدا راز نه شو کولی د خدای پرتمین جلال ته چې له آسمانه مونږ ته راڅرګند شي نظر وکړو، ...)

د الیهو د وینا څو برخې د غور وړ دي:

- دی له یوې خوا د ایوب د دریو دوستانو خبرې ناقصې ګڼي او د ایوب د پوښتنو مناسب او سم ځواب ئې نه شمېري، خو له بلې خوا د ایوب وینا هم پوچه او بې بنسټه ګڼي، په حقیقت کې د دواړو خواوو د اظهاراتو په هکله دا قضاوت کول چې د مصیبتونو د لاملونو په اړه ئې استدلال ضعیف دی او څوك نه شي قانع کولی، صحیح قضاوت دی او هر څوك به له دغو خبرو همدا انتباه اخلي چې الیهو اخیستې، خو آیا د ده استدلال څه وزن او وقعت لري؟!! آیا دی کولی شي په دې استدلال سره څوك قانع کړي؟!! د دې ځواب په خپله بایبل هم ویلی، بایبل له دې وروسته د خدای د وینا په نامه څه مطالب رااخلي چې په هغې که د الیهو په شمول د ټولو ځوابونه غلط ګڼل شوي.
- الیهو هم مصیبت د ګناه مناسبه او عادلانه سزا ګڼي او وایي چې خدای له ځنډه پرته سزا ورکوي او د ایوب له دې وینا سره مخالفت کوي چې خدای باید د محاسبې او مجازات لپاره حتماً یوه نېټه وټاکي، د ایوب وینا د قیامت او مکافات او مجازات ضرورت په ګوته کوي، خو د الیهو وینا ئې تردید کوي.
- الیهو د هغو دریو کسانو پر خبرو د (شفاعت) او (فدیې) خبره علاوه کوي او

وايي: خدای له مختلفو لارو له انسان سره خبرې کوي ... د خوبونو او رؤیاوو له لارې ئې خبروي، تنبيه کوي ئې او له ګناه او تکبر نه ئې منع کوي، په درد او مرض سره ئې تأديبوي، ... له سختې ناروغۍ د قبر ژۍ ته ورسېږي، خو که د آسمان له لوري کوم لېږل شوی استاځی (فرشته، دا د شارح خبره ده) هلته حاضر شي او د ده لپاره (شفاعت) وکړي او هغه څه وروښيي چې سم دي، نو هغه وخت خدای پرې رحم وکړي او وفرمايي: آزاد ئې کړئ مه پرېږدئ چې ومري!! دا ځکه چې د ده لپاره مې فديه ترلاسه کړه!! ... نو روغ، قوي او ځواکمن شي!!! يعني خدای انسان په خپلې ګناه نيولی، عادلانه سزا ئې ورکړې، په مصيبت ئې اخته کړی، خو که په دې وخت کې د ده (شفاعت) وشي او خدای کومه (فديه) ترلاسه کړي، نو له وژلو ئې لاس واخلي!! او دا داسې وګڼئ لکه يو قاضي چې يو مجرم محاکمه کړي، د ده سزا اعلان کړي، زندان ته ئې ولېږي، د اعدام پرېکړه ئې ورواوروي، خو په دې منځ کې څوك واسطه شي، سفارش وکړي، رشوت ورکړي، نو هم ئې له زندانه وباسي او هم ئې د اعدام پرېکړه باطله کړي!! که کوم قاضي دا کار وکړي آيا حق نه لرو ووايو چې دا ظالم او بې انصافه قاضي دی؟ آيا د بايبل منونکي د خپل هېواد داسې قاضي ته په کومه سترګه ګوري؟!! عادل ئې ګڼي که ظالم؟!! که بايبل همدا کار خپل خدای ته منسوبوي نو د بايبل او د بايبل د خدای په هکله ستاسو قضاوت څه دی؟ آيا الله تعالی ته داسې څه منسوبول د ډېره بې باکي نه ده؟!

- بايبل له دغسې خبرو د (شفاعت) او (فديې) بې بنسټه او د الهي عدالت خلاف عقيده رااېستلې ده.

خو راشئ وګورو چې بايبل د اليهو او د دغو ټولو ويناوو په اړه چې بايبل نومړو کسانو ته منسوب کړې د خپل خدای غبرګون څنګه انځوروي؟!!

بايبل ليکي: په دې وخت کې خدای د لوخړو له منځه ايوب ته ځواب ورکړ: دا ته څوك يې چې په خپلو پوچو او بې معنی خبرو زما حکمت ردوې؟ نو اوس د يوه مېړني په څېر ودرېږه او زما پوښتنو ته ځواب راکړه؛

کله چې مې د ځمکې بنسټ کېښودو ته چېرې وې؟!! آيا پوهېږې چې د ځمکې اندازې څنګه وټاکل شوې، ... کله چې د سباوون د ستورو او د آسمان د فرشتو په

خوښيو کې د ځمکې بنسټ ايښودل کېدو ستنې ئې پر څه باندې ودرول شوې؟ !!
چا د سيند لپاره حدود وټاکل، دا زه وم چې سمندر ته مې ساحل او حدود وضع کړل او ورته ومې ويل چې له دې نه به تېرى نه کوې، ... آيا دا ته يې چې لمر ته د راختو امر کوې، ورځې ته وايې چې ځمکه رڼا کړه، تر څو د شپې د شرارت تغر ټول شي، آيا ته د سباوون شفق ته سور رنګ ورکوې چې د ورځې راتګ اعلان کړي او بدکاران له شرارت او ظلم نه منع کړي؟!! آيا د دريابونو سرچينې دې کشف کړې؟ د سيند تل ته رسېدلى يې؟ آيا د مرو د تيارې دنيا دروازې دې ليدلې؟ آيا پوهېږې چې د ځمکې پراخوالى څومره دى؟ که پوهېږې ما ته ووايه، آيا پوهېږې چې رڼا او تياره له کومه راځي؟ (دلته څو داسې خبرې کوي چې له مخکنيو سره هيڅ اړخ نه لګوي، ليکې) البته ته په دې ټولو پوهېږې ځکه چې ته د دنيا د پيدا ښت په وخت کې موجود وې!! (يعني څه؟) آيا د واورو له مخزنه خبر يې؟ آيا پوهېږې چې ژلۍ چېرې جوړېږي او ذخيره کېږي؟ ما هغه د جنګ او بلا د ورځو لپاره ذخيره کړې، آيا پوهېږې چې رڼا له کومه راځي او شرقي بادونه له کوم ځاى نه؟ چا ناوونه د سېلابونو لپاره ژور کړي او د آسمان د برېښنا لورى ئې ټاکلى؟ څوك په وچو بېدياوو بارانونه وروي تر څو تازه واښه راوټوکوي؟ آيا باران او پرخه پلار لري؟ څوك يخ رامنځ ته کوي او پرخه راپيدا کوي، اوبه کنګل کړي او د درياب مخ د ډبرې په څېر کلك کړي؟ آيا کولى شې چې د پېروتې د ستورو مجموعه سره وتړې؟ او د جبار د منظومې تړاو وشلوې؟ آيا د فصلونو منظم تګ راتګ اداره کولى شې؟ او ضب اکبر له خپلو ستورو سره په آسمان کې هدايت کولى شې؟ (دلته د بايبل ليکوال غواړي وښيي چې فصلونه په ضب اکبر پورې تړل شوي)، آيا د آسمان له قوانينو خبر يې چې اغېز ئې پر ځمکې څنګه دى؟ آيا کولى شې ورېځو ته غږ کړې چې ووربېږئ؟ آيا د آسمان برېښنا ته ويلى شې چې په دې استقامت وخوځېږه؟ آيا هغه ستا امر مني؟ انسان ته فهم او شعور څوك ورکوي؟ هغه څوك دى چې په خپل حکمت سره د آسمان ورېځې شماري او د آسمان د اوبو ژې پر ځمکې تشوي او خاوره د ختو د لوټو په څېر ګرځوي؟ دې ته ورته ډېرې نورې داسې خبرې کوي چې: حيواناتو او مرغانو ته څوك روزي ورکوي؟ د حيواناتو زېږېدا څنګه تر سره کېږي؟

دا ولې ځينې حيوانات وحشي دي چې انسان ته نه رام کېږي؟ ځينې مرغان الوتی شي او ځينې نه؟ د شتر مرغ په هکله د حقيقت خلاف خبره کوي او وايي: هغه خپلې هگۍ پر ځمکې ږدي چې خاوره ئې تودې وساتي، دې ته ئې پام نه کوي چې ښايي ځوك به ئې ترپښو لاندې کړي يا به ئې وخوري، د خپلو چوچنو په اړه هومره بې اعتنا وي چې گواکې بچيان ئې نه دي، ... دا ځکه چې ما ورته شعور او فهم نه دی ورکړی، (حال دا چې شتر مرغ هم د نورو مارغانو په څېر پر خپلو هگيو کښېني او د خپلو بچيانو پالنه او ساتنه کوي)، خو چې خپل وزرونه پرانېزي او ځغاسته پيل کړي نو نه کوم آس پسې رسېدی شي او نه کوم سور، (دا هم د حقيقت خلاف دی، آس تر شتر مرغ تېز دی، د شتر مرغ اعظمي سرعت نږدې شپېته کيلو متره په ساعت کې دی)، آيا آس ته د ده ځواك تا ورکړی؟ غاړه ئې تا په څڼو پوښلې؟ آيا تا دا ځواك ورکړی چې د ملخ په څېر ټوپ ووهي او په خپل شنهار سره په زړونو کې وېره اچوي؟ (د آس ټوپ قطعاً له ملخ سره ورته نه دی، دا ډېره کمزورې تشبيه ده) وگوره څنگه خپله پونده په ځمکې وهي او له خپل ځواك نه خوند اخلي، چې کله جگړې ته ځي نه وېرېږي، د تورو ځوکې او د غشو باران ئې نه شي په شا کولی، د جنگ له اعلان سره سم ميدان ته دانگي، .. د جنگ بوی له لرې احساسوي، د جنگ له شور ماشور او د افسرانو له چيغو خوند اخلي، (دا ډېر ښکلی تعبير دی خو کاش په خپل ځای کې شوې وی، قرآن د آسونو په اړه دې ته ورته خبرې لرې خو په ډېرې ښکلې بڼې او په مناسب ځای کې، هلته چې د آس وفاداري او د خپل سور په وړاندې د ده اطاعت د الله تعالی په وړاندې د انسان له اطاعت سره پرتله کوي او فرمايي: وگورئ، انسان د خپل رب په وړاندې څومره بې وفا او ناشکره دی، آس يوازې د خوراك، څښاك او د ده په غاړې د لاس راښکلو په سبب خپل خاوند ته دومره مطيع وي، د ده د لاس په يوې اشارې د جنگ ميدان ته دانگي، نه د ايستلو تورو پروا کوي او نه د غشو د باران، خو انسان د هغو ټولو نعمتونو په مقابل کې د خپل پالونکي رب نه سرغړاوی او ناشکري کوي چې پر ده ئې پېرزو کړي او دی ئې نه پېژني!!!) آيا تا شاهين ته ورښودلي چې څنگه والوزي او خپل وزر د جنوب په لوري پرانېزي؟ (د جنوب په لوري د وزر پرانيستل بې معنا خبره ده)، آيا عقاب ستا

په امر د غرونو پر سر الوزي او په څوکو کې ئې ځاله جوړوي ... له لوړو نه خپل ښکار تر نظر لاندې نیسي...آیا سره له دې غواړې له ما سره چې قادر مطلق خدای یم مباحثه وکړې؟ ته چې پر ما انتقاد کوې آیا کولی شې زما ځواب راکړې؟)

دلته څو ټکو ته اشاره کول ضروري برېښي:

- په دې ځواب کې الله تعالی ته هغه خبرې منسوب شوې دي چې د ده له شأن او عظمت نه ډېرې ټیټې دي، لکه دا خبره چې د ایوب په څېر یوه وړوکې مخلوق، په مصیبتونو اخته یوه عاجز بنده ته وایي: که مېړنی یې نو اوس تم شه او زما د خبرو ځواب راکړه!!
- دا خبرې له اصلي موضوع سره هیڅ ربط نه لري، نه ایوب له دغو خبرو انکار کړی نه ئې دوستانو، ټول په دغو خبرو باور لري او د خپلو ویناوو په ترڅ کې ئې دې ته ورته خبرې کړې دي، اصل موضوع دا ده چې آیا هر مصیبت د ګناه مناسبه او عادلانه سزا ده؟ آیا هر په مصیبت اخته انسان ته د ګناهګار په سترګه کتلی شو؟ بایبل نه دی توانېدلی چې دې پوښتنو ته ځواب ووایي، د خپل خدای په خبرو کې ئې دا پوښتنه بې ځوابه پرېښې.
- د ایوب د پوښتنو ځواب باید داسې وی: مصیبتونه د الله تعالی له لوري دي، همداراز لکه چې نعمتونه د ده له لوري دي، خو مصیبتونه کله فطري پېښې وي لکه د هغه ماشوم پر له پسې پر مخ لوېدل چې د لومړي ځل لپاره په خپلو پښو تګ زده کوي او یا هغه تنکی ځوان چې باېسکل او په آس سورېدل زده کوي، لکه کله چې شپه وي او کله ورځ، کله یخني وي او کله ګرمي، په ګرمي کې خولې درنه بهېږي او په یخني کې دې ژامې رپي، او کله د انسان د ګناه په سبب وي او دا یا په دې معنی چې ګناهګار ته د ګناه بشپړه سزا او یا د ګناه د یوې برخې سزا ورکول کېږي او یا دا کس د بل د ظلم او ګناه ښکار شوی، د ده بل همنوع انسان پرې ظلم کړی، الله تعالی انسان داسې پیدا کړی چې ګناه هم کولی شي، د ده له احکامو سرغړاوی هم کولی شي او پر خپل همنوع انسان ظلم هم کولی شي، د آدم علیه السلام د دوو زامنو په هغې قصې کې چې قابیل خپل بې ګناه ورور هابیل وژني، قابیل ظالم او قاتل دی او هابیل مظلوم، مونږ ته همدا حقیقت راښیي، عجیبه ده

چې بايبل د دې قصې له راوړلو سره سره په دې نه پوهېږي چې هر مصيبت د ګناه سزا نه ده او هر په مصيبت اخته انسان ګناهګار نه دی!!

بايبل د خدای د دغو پوښتنو په وړاندې د ايوب ځواب داسې ګڼي:

زه تر دې ډېر ووړ يم چې ستا ځواب درکړم، لاس پر خوله ږدم او نور نو خبرې نه کوم؟ (دا هم مناسب ځواب نه دی، د ايوب ځواب بايد دا وی: اعتراف کوم چې دا ټول کارونه زما رب کوي، په دې مې باور او ايمان دی).

بايبل بيا ليکي: دا وخت خدای بيا د دوړو له منځه پر ايوب غږ کړ: د مېړنې په څېر ودرېږه او زما پوښتنو ته ځواب راکړه، آيا ما په بې عدالتۍ تورنوې او ما محکوموې تر څو ثابته کړې چې ته په حقه يې؟ آيا ته زما په څېر ځواکمن يې؟ آيا ستا غږ کولی شي زما د غږ په څېر تالندې ته ورته شي، که داسې وي نو له خپل شان او جلال سره پاڅه او متکبرو او مغرورو انسانو ته وګوره او په خپل غضبناك کتلو سره ئې پر ځمکې رانسکور کړه؟ ... که دا کار دې وکولی شو نو بيا منم چې ته کولی شې په خپل قوت سره وژغورلی شې!! ... بيا د بهيموت په نامه د يوه حيوان نوم اخلي او په ځانګړتياوو کې ئې وايي: لکۍ ئې د سروې د ونې په څېر سيده ولاړه وي، هډوکې ئې د مسو په څېر او پوښتۍ ئې د اوسپنو په څېر کلکې، عجيب مخلوق دی، يوازې زه ئې له پښو غورځولی شم، ... او بيا د نهنګ يادونه کوي او وايي: ... هيڅوك ئې نه شي رامولی، څوك په پوزې کې پړی نه شي وراچولی، پوستکی ئې په نېزه نه شي سوری کولی، خوله ئې څوك نه شي پرانيستلی(دا ټول کارونه کېدی شي او نن خو د غربې نړۍ تلويزيونونه نږدې هره ورځ د هغه د نيول کېدو، په خوله کې ئې د پړې اچولو او د ده د خولې پرانيستل ښيي) سترګې ئې د لمر په څېر ځلېږي، له خولې ئې اور وځي!!! هغه دود چې د ده له پوزې وځي هغه بخار ته ورته وي چې له خوټېدونکي دېګه پورته کېږي، سا ئې په لرګيو اور ګډوي، سوځوونکې لمبې ئې له خولې وځي!!! ... زړه ئې د ژرندې تر لاندنۍ ډبرې هم سخت دی!!! چې پاڅي نو ځواکمن کسان ئې له ليدو بې سده شي، توره، غشی او نېزه پرې اغېز نه کوي، اوسپنه ورته د خس په څېر او مس ورته د وروست لرګي په څېر دی، غشې ئې تېښتې ته نه شي اړ کولی، د مچلوغې ډبرې ورته داسې

برېښي لکه د پروړې ډکي، هغو ډبرو ته خاندي چې د ده په لوري وېشتل کېږي!!! د بايبل له منونکو پوښتنه کوم: آيا داسې نهنګ مو ليدلی؟ آيا ستاسو په دائرة المعارف کې د داسې حيوان يادونه شوې؟! آيا د نړۍ کوم مست او ټوکي شاعر به هم داسې مبالغه وکړي؟؟ آيا هغه کتاب د خدای کتاب ګڼئ چې داسې خندوونکې او مسخره خبرې په کې راغلې وي؟!! آيا دا خبرې د هغه چا نه دي چې نهنګ ئې په خپلو سترګو نه دی ليدلی، په عوامي قصو کې ئې د هغه نوم اورېدلی؟)

بايبل د دې ويناوو په ځواب کې د ايوب خبرې داسې ګڼې:

زه پوهېږم چې ته هر څه وغواړې هغه کولی شې، ته پوښتې: هغه څوك دی چې په خپلو پوچو او بې معنی خبرو زما د حکمت منکر شي؟ هغه کس زه يم، زه نه پوهېدم چې څه وايم، د هغه څه په هکله مې خبرې کولې چې زما له عقله اوچتې وې!! تا له ما وغوښتل چې خبرو ته دې غوږ شم او ستا پوښتنو ته ځواب ووايم، تر دې د مخه زما غوږونو ستا په اړه څه اورېدلي وو خو اوس زما سترګې تا ګوري، نو له همدې کبله پر خاورو او ايرو توبه کوم!!

تاسو د بايبل هغه خبرې وليدې چې ايوب او خپل خدای ته ئې منسوب کړې، ما ته ووايئ: آيا په دې خبرو کې تاسو د ايوب ځواب وموندو؟ آيا ايوب داسې څه له خدای نه واورېدل چې نه پرې پوهېدو، په خپله ئې نه وې کړې او يا ئې له خپلو دوستانو نه وې اورېدلې؟ هغه خبره کومه وه چې ايوب پرې قانع شو او پوښتنه ئې ځواب شوه؟!! ما ته راوښيئ چې د ايوب د دې پوښتنې ځواب څه دی چې وايي: زه ګناهګار نه يم نو خدای ولې په مصيبتونو اخته کړی يم؟!! خدای ده ته په کومې وينا سره ځواب ويلی؟!! بايبل ورپسې ليکي:

کله چې خدای خپلې خبرې له ايوب سره خلاصې کړې، نو اليفاز تيماني ته ئې وويل: له تا او ستا له دوو ملګرو خفه يم، ځکه زما په هکله ستاسو خبرې زما د بنده ايوب په څېر سمې نه وې، نو اوس اووه سخوندران او اووه پسونه (هماغه د بايبل تلني اووه) درسره بوځئ او زما د بنده ايوب خوا ته ورشئ او د خپلې ګناه لپاره ئې قرباني کړئ، هغه به تاسو ته دعا وکړي او زه به ستاسو له مجازاته تېر شم!! ... همداسې ئې وکړل، ... او ايوب ته هم خپل ثروت او شتمني بېرته ورکړی

شوه، ورونه، خوېندي او مخکني دوستان ئې کور ته راغلل .... او هديې ئې ورته راوړې... بيا ايوب يو سل څلوېښت کاله (يعني شل واره اووه) عمر وکړ او تر څلورم پوښت ئې خپل اولادونه وليدل...

که ايوب ته منسوب شوو ويناوو ته لږ ځير شو نو په آسانۍ راته جوتېږي چې د ده تول اظهارات د بايبل په هغې نظريې د شديد او مضبوط اعتراض بڼه لري چې د مصيبتونو د لاملونو په اړه ئې وړاندې کړې، هغه وايي: زه ګناهګار نه يم، که يم خداى او تاسو ئې ما ته راوښيئ، هيڅوك دا نه شي ثابتولی چې ما غلطي کړې، نو ولې خداى په دغو مصيبونو اخته کړی يم؟!! د ده د دوستانو ځوابونه په حقيقت کې د بايبل د مختلفو نورو کتابونو ځوابونه دي، خو په دې نه توانېږي چې ايوب قانع کړي او اعتراضونو ته ئې قانع کوونکی ځواب ووايي، هغوی فقط دا ورته وايي: ته حتماً ګناهګار يې، هسې ځان پاك ګڼې، يوازې خداى پاك دی، فرشتې هم د خداى له نظره پاکې نه دي، انسان خو په خپل ځای پرېږده چې له سره ګناهګار پيدا شوی، مصيبتونه د ګناه نتيجه ده، يوازې مجرمان له مصيبتونو سره مخامخ کېږي، ستا کړاوونه شهادت ورکوي چې ګناهګار يې، هغه څوك اعدام او په دار ځړول کېږي چې ملعون وي او خداى پرې لعنت ويلی وي!!

خو د ايوب پوښتنه بې ځوابه پرېږدي، نه ئې د دوستانو په ويناوو کې د ده ځواب ويلی او نه خداى ته په منسوب وينا کې!!

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: دا ستاسو خداى ولې د ايوب درې دوستان ورټل؟ دوی خو ايوب ته همغه خبرې کولې چې خداى هم ورته وکړې، دوی هم پر خداى د ايوب نيوکو ته ځواب وايو، د خداى عظمت ئې ثابتولو، ايوب ته ئې توصيه کوله چې توبه وکړي!! دوی ولې د (فديې) په ورکولو مکلف شول؟ ولې ئې د بخښنې لپاره (شفيع) ته ضرورت پيدا شو؟!! دا ولې سره له دې چې خداى د ايوب خبرې هم د ده د دوستانو په څېر غلطې خبرې وګڼلې او سخت پرې غصه وو او په داسې سختو الفاظو ئې وګواښو خو په پای کې ئې نه يوازې هغه په (فديې) مکلف نه کړ بلکې (شفيع) ئې ترې جوړ کړ؟! ولې ستا خداى د هغه څلورم کس د وينا په هکله هيڅ ونه ويل؟!! نه د فديې په ورکولو مکلف شو او نه ئې خبره تائيد يا ترديد

شوه؟ په دې معما خو زمونږ سر خلاص نه شو، باور وکړئ چې دا خو د سامسون تر معما هم پېچلې ده!!

قرآن د مصيبتونو څو لاملونه او اسباب په ګوته کوي:

- طبيعي او فطري بهير ئې ګڼي، داسې چې هر انسان په يوې او بلې بڼې کې ورسره مخامخ کېږي او فرمايي:

ÇÍÈ %6. ’Î `» ¡ $Ÿ¯$$Z)¯= z ‰)9 البلد:۴

بې شکه چې انسان مو پيدا کړی په سختۍ کې.

دا د بايبل او د هر هغه دين او مذهب د دې غلطې وينا لپاره قاطع دليل دی چې وايي: هر په مصيبت اخته انسان ګناهګار دی!! دلته هغو خلکو ته ځواب ورکړی شوی چې د پيغمبر عليه السلام او د ده له دعوت سره ئې مخالفت ته ملا تړلې وه او هغه څه ئې ده ته ويل چې د ايوب عليه السلام دوستانو ورته ويل، خو دوی د دې وينا تر څنګ خپل ټول وسايل او امکانات د الهي نهضت د مقابلې لپاره کارول او د پيغمبر عليه السلام ياران ئې ځورول او ويل به ئې: په دې خبرې څنګه باور وکړو چې محمد عليه السلام د خدای پيغمبر دی، د ټولو ملائکو مطاع جبرئيل د الله له لوري ده ته د الهي وحي قاصد دی، دا ادعا کوي چې لار ئې حقه او الله ئې مل دی!! په داسې حال کې چې دی او ياران ئې له دغو سختو کړاوونو او ستونزو سره مخامخ دي، په هرګام کې مصيبتونه او ابتلاءات ورته منتظر، تعذيب کېږي، له ملك نه شړل کېږي او وژل کېږي!! دا ولې د ده خدای د ده مرسته نه کوي؟ ولې ملائکې د ده مرستې ته نه راځي؟ ولې د ده مخالفين د الله په عذاب نه اخته کېږي؟ قرآن په دغه مبارك آيت کې ځواب ورکوي چې: له کړاوونو او ستونزو سره مخامخېدل يو ثابت الهي سنت دی، خدای جل شأنه انسان داسې پيدا کړی چې خامخا به د راز راز محنتونو او مشقتونو له کړلېچونو نه تېرېږي، لوړې ژورې به ګوري، کړاوونه به ګالي، له مصيبتونو سره د چا د مخامخ کېدو معنی دا نه ده چې هغه د الله له تائيد نه محروم او لاره ئې ناسمه ده!! تاسو سخته اشتباه کړې چې دا انګېرنه مو د خپلو قضاوتونو لپاره ملاك او معيار ګرځولی، مګر خبر نه ياست چې

څنګه ستاسو جد ابراهیم علیه السلام د خدای خلیل، خپله ناتوانه مېرمن، هاجر رضي الله عنها او خپل وړوکی ماشوم زوی، اسمعیل علیه السلام په دغې سوځنده وادي کې هغه وخت یوازې پرېښودل چې نه په کې د څښاك اوبه وې، نه ونه او بوټي، نه سیوری، نه حیوان او انسان، وېرونکې وچه دره او سپېره ډاګ، دواړه ئې د الله تعالی په حکم دلته یوازې پرېښودل، څومره ستره ابتلاء، هم پلار ته او هم مور او زوی ته!! څومره سختې ورځې وربانديې راغلې؟ که ابراهیم علیه السلام دا د کعبې معمار او زوی ئې اسمعیل ذبیح الله، هغه دوه ستر شخصیتونه چې تاسو اې قریشو! اې اسرائیلیانو، ځان ورته منسوبوئ او په دې انتساب فخر کوئ، که دوی له داسې ابتلاءاتو سره مخامخ شوي او تاسو دا نه وایاست چې ولې ستاسو جد له داسې سختو ورځو سره مخامخ شوی نو د محمد علیه السلام په اړه ولې دا خبره کوئ؟ د پیغمبرانو د ابتلاءاتو قصې خو دا حقیقت ثابتوي چې دا یو ثابت الهي سنت دی.

د هر انسان د ژوند بهیر ته پام وکړئ، که پلار وي او که زوی، د هرچا ژوند له لوړو ژورو ډك، کمزوری، ضعیف او محتاج دنیا ته راشي، بل ته په هرڅه کې اړ، لاس پښې وهي، له یوه نه بل اړخ ته نه شي اوښتی، بل څوك باید د ده مرسته وکړي، خپله غذا په اوښکو، ژړا او چېغو ترلاسه کوي، چې له ځمکې د پورته کېدو شي نو هرګام په ډېر زحمت پورته کوي، په هر قدم کې پر مخ لوېږي، له راز راز بیماریو سره د دوامدارې مقابلې لړۍ ئې په مخ کې، دردونه او رنځونه، تر څو ځوان شي، د ژوند بهیر ئې نوی پړاو پیل کړي او ستونزې ئې نوې بڼه او پېچلي ابعاد، له یوې نزاع لا نه وي فارغ شوی چې په بلې سر شي، یو مشکل ئې لا نه وي حل چې له بل سره مخامخ شي، له یوې بیمارۍ روغ شي په بلې اخته، دغه دی د انسان د ژوند حقیقي انځور، له ستونزو سره مخامخ کېدل ئې د ژوند طبیعي بهیر، د الهي سننو مطابق او د ژوند لازمه. خدای جل شأنه انسان داسې نه دی پیدا کړی چې تل به د ګلانو د پاڼو په بستر څملي، الله د ګلانو ترڅنګ اغزي پیدا کړي، د خندا تر څنګ ژړا، د خوشحالۍ ترڅنګ غم، د سوکالۍ ترڅنګ ستونزې. څوك ړوند، ګوډ او کوڼ پیدا شي، دا نه د ده د جرم او ګناه په سبب ده او نه د ده د مور او

پلار د ګناه په سبب، الله تعالى له خاورو نبات هم پيدا کوي او حيوان او انسان هم، هيڅوك دا نه شي ويلى چې الله تعالى په نبات او حيوان ظلم کړی چې دوی ئې د انسان په خبر نه دي پيدا کړي او دا هم نه شي ويلى چې د انسان په پيدا کولو سره ئې د نورو په اړه بې عدالتي کړې، ظلم او بې عدالتي دې ته وايي چې د چا حق تلف شي، د ځمکې په سر هم د نبات پيدا ښت ضروري وو او هم د حيوان، تر څو د انسان د پيدا ښت لپاره شرايط برابر شي، هر يو په خپل خپل ځای کې غوره او مفيد دی، که ړوند او کوڼ نه وی څوك به د غوږونو او سترګو په اهميت نه پوهېدو، که بيماری نه وی مرګ به هم نه وو او خلك به له ډېره زړښته ځورېدل، څوك به د روغتيا او صحت په اهميت نه پوهېدو.

• قرآن کله مصيبتونه د ګناه سزا ګڼي، خو په څنګ کې ئې وايي چې دا د ټولو ګناهونو د يوې برخې سزا ده، له ډېرو ئې الله تعالى انسان ته تېرېږي. بايبل يوازې دا برخه يادوي خو هغه هم په ډېره ناقصه بڼه.

• قرآن د دې تر څنګ فرمايي چې په دنيا کې د مکافات او مجازات لړۍ نسبي ده، ډېرو ته د خپلو عملونو د يوې برخې بدله او سزا ورکړی شي او ځينو ته يا لږ او يا هيڅ، خو د بشپړ او مکمل مجازات او مکافات لپاره الله تعالى د قيامت ورځ ټاکلې، هلته به د هر نېك عمل لس برابره بدله او د هر بد عمل عادلانه سزا ورکول کېږي او دا هغه خبره ده چې هر الهي دين او هر پيغمبر خپل امت ته کړې او په همدې سره ټولې هغه پوښتنې ځواب کېږي چې بايبل ئې له ځواب ويلو عاجز دی او د ايوب په دې قصې کې ئې ځواب ونه شو ويلی، که بايبل د دې په ځای چې ليکلي ئې دي: ايوب عليه السلام وويل: ولې خدای د محاکمې لپاره يوه نېټه نه ټاکي؟!! داسې ويلي وی: ايوب دا ځواب ورکړ چې الله تعالى د بشپړې محاکمې لپاره يوه ثابته نېټه ټاکلې، په دنيا کې ئې هم د ځينو مجازاتو لپاره نېټه ټاکلې، انسان ته مهلت ورکوي، له ګناه سره سم ئې فوراً نه نيسي، د مهلت په پای کې سزا ورکوي، ځکه فوري مجازات د اختيار او آزادۍ منافي ده او له انسان څخه يو محکوم او مجبور مخلوق جوړوي، د بشپړې او مکملې محاکمې لپاره ئې د قيامت ورځ ټاکلې، نو هم به ئې خبره سمه او هم ځواب قانع کوونکی وو.

• د مصيبتونو د لاملونو په اړه د بايبل ناقص او غلط تصور د دې باعث شوی چې ووايي: څوك چې په دار شو هغه لعنتي دی (خدای د خپل لعنت وړ ګڼلی وو چې په دار کړی شو) او دا څومره بې بنسټه او غلطه عقيده ده؟ آيا ټول اعدام شوي او په دار ځړول شوي، مجرمان او د الله تعالی د لعنت وړ کسان دي؟ آيا دا قضاوت ډېر ظالمانه او د حقايقو او واقعيتونو خلاف نه دی؟ آيا دا د ټولو سرکاري ملايانو فتوی نه ده؟ آيا تل د ظالمو واکمنانو په خدمت کې دين پلورونکو ملايانو د مصلحينو او عدالت غوښتونکو په اړه همدا خبره نه ده کړې؟ آيا مونږ حق نه لرو چې ووايو د بايبل ليکونکي دا خبره د روم د هغه امپراطور په ګټه کړې ده چې د عيسی عليه السلام د اعدام پرېکړه ئې وکړه؟!! عجيبه دا ده چې د همدغې غلطې انګېرنې په څنګ کې دوی دا هم وايي چې مسيح عليه السلام په صليب وځړولی شو!! او بيا د دې لپاره توجيهات وړاندې کوي چې ثابته کړي دی د لعنتيانو په ضمن کې نه راځي!!

د مصيبتونو په هکله د الله تعالی يو سنت دا هم دی چې کله ئې مصيبت يوازې ظالمان نه نيسي بلکې عام وي او د ظالمانو تر څنګ نور هم نيسي، قرآن فرمايي:

É $)ÏéŠ$ß/Ÿ‰© ®$žc &{pß=æ$# ptø !{ Nä3Ÿ {qß=ß ûïÏ%©$û ù‹Å èŽ ptZFÏ {qà)¨?$#

ÇËÎÈ الانفال: ٢٥

او له هغې فتنې او مصيبت نه ووېرېږئ چې يوازې ستاسو ظالمان نه نيسي (بلکې عام وي) او په دې پوه شئ چې الله سخت عذاب ورکوونکی دی.

دا هغه مصيبتونه دي چې مختص د ظالمانو په سر نه راپېښوځي، بلکې عام وي او نور خلك هم پرې اخته کېږي، خو بايد په دې پوه شو چې دا نور خلك څوك دي چې د ظالمانو ترڅنګ دوی هم په دې الهي مصيبتونو اخته کېږي. دا يا هغه خلك دي چې د ظالمانو ملګرتيا ئې کړې، د دوی په څنګ کې ودرېدلي، دوی ته تسليم شوي، د دوی واکمني ئې منلې، د عسکر، پوليس، مأمور او مستخدم په حيث ئې د دغو ظالمانو خدمت کړی، ماليه ئې ورکړې او يا پر ظلم راضي شوي او د ظالمانو په مقابل کې ساکت پاتې شوي. له عام مصيبت نه مقصد دا نه دی چې

ګناهګار او بې ګناه دواړه نیسي، دا ځکه چې قرآن د لوط علیه السلام د قوم د هلاکت په اړه په ډېر صراحت سره فرمايي چې هلته له يوې مسلمانې کورنۍ پرته بل داسې څوك نه وو چې د ژغورلو مستحق وو او الله تعالی همدغې يوې کورنۍ ته نجات ورکړ او نور ټول ئې هلاك کړل، فرمايي:

ÇÌÈ ûüÏÍó B‹$`Ë Mö Ž÷ö $kŽÏù $R© `r $Jù الذاريات: ٣٦

نو مونږ په هغه (کلي) کې د مسلمانانو له يوې کورنۍ پرته (بله) ونه موندله.

د مصيبتونو او پېښو په هکله د قرآن ټول آيتونه په دې تأکيد لري چې دا تصادفي پېښې نه دي او په خپل سر او د الله له حکم او ارادې پرته نه واقع کېږي، قرآن دا يو کافرانه تصور او انګېرنه ګڼي چې څوك پېښې او حوادث يوازې طبيعي عواملو ته منسوب کړي او په هغه کې د الله تعالی تصرف نفي کړي.

قرآن ټول هغه مصيبتونه چې د فرعون د اقتدار په وخت کې په مصريانو راغلي دا د فرعون او فرعونيانو د کفر، ظلم، طغيان او فساد په وجه ګڼي، د نوح عليه السلام په قوم طوفان د دوی د عملونو سزا بولي، همداراز نور ټول هغه عذابونه چې په بېلو بېلو قومونو راغلي. همدا راز د الاعراف د سورې ۹۲ آيت کې فرمايي:

`Å9r ÇÚ ö‘F{$# ur $J¡ 9$`Ë M».•/ NÍö‹n=tã $Zós Gx9 (#öqs)¨?$# ur (#qãZtB#uä #“ •)à)ø9$# Ÿ@÷d r& ¨br

ÇÌÈ bqç7Å¡õ3t (#qçR%Ÿ2 $JÎ Mgø‹Rõ{ 'ù (#qç/¤.

که کليوالو ايمان راوړی وی او تقوا ئې درلودی نو مونږ به حتماً د آسمانونو او د ځمکې د برکاتو (دروازې د دوی پر مخ) پرانيستې وې، خو دوی دروغ وګڼلو، نو په هغه څه مو ونيول چې دوی کول.

5%3B è@ä `Ë #%î ‘ $gè%ø $g‹Ï?ù ¨Zí JÕB ¨Ë#ä Mr$Ÿ2 ¨p ‹ö% WxsB ª! $ > ŽŽr

šc qãZóÁ ƒ (#qçR$Ÿ2 $JÎ Å$ ö, $# Á ã $# ¨ $6Ï ª! $$g%’Œ'ù «! $Ë ã ‘Î ôN•ý 6 ù

النحل: ۱۱۲ ÇÌÈ

او الله د يوه داسې کلي مثال بيانوي چې خوندي او ډاډمن وو، له هرې سيمې تازه

او پرېمانه رزق ورته راتلو، نو دوی د الله د نعمتونو کفران وکړ، نو الله هم د لوږې او وېرې د لباس خوند وروڅاکو، د هغه څه په سبب چې دوی کول.

ŠÇ%r 7#ÖèB Šâr $gï©rãã 4?ã þ/í%{ ‘ĝù ×Jï$ß š† Ér $g»Y8=d& þ/ö% `ïB ûÉ3ù

الحج: ۴۵ ÇÍÎÈ %‹ËB

او څومره کلي چې ظالمان وو او تباه مو کړل، نو دا ئې په خپلو چتونو راپرېوتي او وزګار پاتې څاګان او ښینګې ماڼۍ.

ÇÍÑÈ ŷÅ J$¥‹Îr $Kö {& Ó‡×Jï$ß š† Ér $l; 8M¯B& þ/ö% `ïB ûÉŸ2 r

الحج: ۴۸

او څومره کلي چې فرصت مو ورکړ سره له دې چې ظالم ول، بیا مو ونیول او بېرته ګرځېدل خو زما په لوري دي

په لاندې مبارک آیت کې الله تعالی د هغو مغرورو ځواکونو په هکله چې خپل زور ځواك مغرور کړي او په نورو ئې تیری کړی او ملکونه ئې ترې نیولي خو الله تعالی هلاك کړي، داسې فرمايي :

ŒÈ ‹ïC `ïB @d Ÿ‰»=Î$$ ’Î (q¬)Zù $WÕ/ NåÏB ‰©& Nèd Aö% `ïB NĝÎ=ö% $Zò6 =d& N.r

ق:۳۶ ÇÌÏÈ

او لدوی نه مخکې مو څومره داسې نسلونه هلاك کړل چې تر دوی ځواکمن او (د خلکو په نیولو او تعذیبولوکې) شدید ول، نو ښارونو ته (د اشغال لپاره) ننوتل، خو آیا کوم پناه ځی ئې وو.

خلك دا واوري چې په فلاني ملك کې زلزله وشوه، طوفان راغی، وچ کالي ده او وبا خوره شوې او په زرګونو او لکونو خلك په کې مړه شوي، طبیعي ده چې

عواطف ئې تحريك شي، د زړه له تل نه خواخوږي وښيي او دا پوښتنه ورسره راولاړه شي چې دا ولې او د څه لپاره او د کومې ګناه په وجه دومره خلك په يو ځای مري؟ دلته به خامخا ډېر بې ګناه خلك هم وو، ولې الله تعالی د دومره بې ګناه خلکو په مرګ راضي کېږي؟!! د دغو کسانو قضاوت يو اړخيز او پر عاطفې ولاړ قضاوت وي، د قضيې له ټولو ابعادو او اړخونو خبر نه وي، په دې نه پوهېږي چې په هغه ځای کې څه تېرېدل، د خلکو عملونه څنګه وو، که په قرآن کې د هغو ولسونو چې ستر ستر عام عذابونه ورباندې راغلي، يوازې د عذاب څرنګوالی راغلی وی او عوامل او د خلکو ګناهونو ته ګوته نه وی نيول شوې نو خلکو به همدا ويل چې دا دومره خلك ولې په يو ځای او په يو وخت وژل شوي، د خلکو ګناه څه وه؟!! خو الله تعالی د دغو عذابونو لاملونه هم په ګوته کړي، د همدې لپاره نن مونږ قانع يو چې په عاد، ثمود، د نوح او لوط عليهماالسلام په قومونو او په فرعونيانو مسلط شوي عذابونه د الله تعالی له لوري د عادلانه پرېکړې او د خلکو د عملونو په وجه وو، که همداسې هره هغه سيمه وڅېړو چې داسې الهي عذابونه پرې مسلط شوي نو عوامل به ئې هرومرو ترلاسه کړو او په دې به پوه شو چې دا عذابونه نه خو د ړندو او پټو سترګو پرېکړو نتيجه ده او نه غيرعادلانه، که دا پېښې په دقت سره وڅېړئ نو حتماً به په ټولو کې هغه عوامل بيامومئ چې د هغه په وجه مخکنې قومونه په الهي عذابونو اخته شوي.

مزامیر

د دې کتاب په مقدمه کې لولو: د مزامیر کتاب چې د زبور په نامه هم یادېږي، د سپېڅلي کتاب له خوندورو کتابونو څخه دی، دا د هغو شعرونو او سرودونو مجموعه ده چې د اسرائیلیانو روحیه او تاریخي پېښې په کې بیان شوې، ډېری برخې ئې د داؤد په وخت کې او څه تر هغه وروسته لیکل شوې!! دوه اویا سرودونه ئې داؤد لیکلي، دوه ئې سلیمان، دوولس ئې آساف، نه ئې د قورح کورنۍ او په پای کې یو ئې موسی لیکلی...

دا جملې ښیي چې بایبل هم په دې اعتراف کوي چې دا کتاب د الله تعالی له لوري لېږل شوی کتاب نه دی، په بېلو بېلو وختونو کې د بېلابېلو خلکو لخوا لیکل شوي سرودونه او اشعار په کې راغونډ شوي، نه ئې راغونډوونکی معلوم دی او نه ئې راوي، د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: په سپېڅلي کتاب کې خو باید یوازې تورات او انجیل راغونډ شوي وی، د انسانانو په لاس لیکل شوي کتابونه، په ځانګړې توګه د دوی اشعار او سرودونه ولې په دې کتاب کې رااخیستل شوي؟ ته خو د شجرو په راوړلو کې ډېر مهارت لرې او نیمایي کتاب دې له شجرو ډك کړی، دلته ولې نه لیکې چې د اشعارو او سرودونو دا مجموعه چا راغونډه کړې؟ څنګه درته ثابته شوې چې دا اشعار د نوموړو شخصیتونو دي؟ ولې د راوي او سند یادونه نه کوې؟ هغه بې معنا شجرې مهمې دي که د راویانو او سند یادونه؟!! مونږ خو خپل پیغمبر علیه السلام ته منسوب هغه حدیث هم نه منو چې له قرآن سره مطابقت ونه لري او راویان ئې موثق نه وي، ته څنګه له خپلو منونکو

غواړې هغه خبره ومني چې نه ئې راوي معلوم دی او نه ئې سند ؟! په داسې حال کې چې ستا نوموړي شخصیونه زمونږ تر ګران پیغمبر علیه السلام نه ډېرې پېرۍ مخکې تېر شوي!!

چې د کوم کتاب په نثر کې هومره مبالغې وي، هغه هم په داسې نثر کې چې د خدای د کلام نوم ورکوي، نو په اشعارو کې به ئې د مبالغې کچه څومره وي؟ که تاسو د دغو سرودونو الفاظو او محتوی ته ځير شئ نو وبه ګورئ چې د ډېرو ښکلو او سمو خبرو په څنګ کې ډېرې ناسمې او غلطې خبرې هم په کې شته. زه د دې کتاب په اړه بحث مفید نه ګڼم، په مخکنیو بحثونو اکتفاء کوم، دلته اکثراً مخکني مطالب د شعر په ژبه تکرار شوي، هسې مختصر پرې څو خبرې کوم: د دې کتاب په سر کې دا جملې ګورو:

هغه څوك بختور دی چې له بدکارانو سره مشوره نه کوي، د ګناهګارانو لار نه غوره کوي، له هغو سره نه کښيني چې په خدای ملنډې وهي، هغه څوك چې په شوق سره د خدای د اوامرو اطاعت کوي او شپه ورځ په هغوی کې فکر کوي، هغه د داسې ونې په څېر دی چې د اوبو د نهر په ژۍ کرل شوې، په خپل وخت مېوه ورکوي، پاڼې ئې هيڅکله نه مړاوې کېږي، د ده کارونه تل خپل نتايج ورکوي. خو بد کاران داسې نه دي، د دوی هڅې هغې پروړې ته ورته وي چې د باد په وړاندې خورې شي، دوی به د خدای د عدالت په وړاندې محکوم شي او د خدای پالونکو ډلې ته به لار ونه مومي، نېکان د خدای له لوري ساتل کېږي او لارښوونه ئې کېږي خو بدکاران د نابودۍ په لور خوځي.

دا ئې د سمو خبرو بېلګې دي، چې قرآن ئې تائيد کوي او تر دې ئې په ډېرو ښکلو او اغيزمنو الفاظو سره رااخلي، هلته چې فرمايي:

ǩv 7#Ï¹ ‰æ Ðöÿ ’Î ß ÌN$ïÎ öNßFô$$Š$B•. ôgèJ㕉 ôÛĥÎ (rãÿ. šú ïÏ%$$@WB

ÇÑÈ ß‹Ïè7ø$$@»=Ò 9$qèd š• Ï9ºŒ ãô« 4?ã (qç¡ Ÿ2 $ßB brâÏ%)ø/ ابراهيم: ١٨

د هغو خلکو عملونه چې کافران شوي، هغو شګو ته ورته دي چې د سختې سيلۍ په ورځ تند باند پرې ولګېږي، د خپلو لاس ته راوړنو په هيڅ څه نه شي برلاسي

کېدلی، دا هماغه ژور ضلالت دی.

او د مؤمنانو د نیکې وینا او نېك عمل مثال داسې بیانوي:

’Î $gãöür ¨MÎ$0 $gèô & pBÍÛ ο• f ±. pö7ÍÛ p¤Jî. Wx©B ª! $ > ŽÌ|Ñ # ø. •? Ns9&

óOs9 Ä $Y=ï A$Wð¯Ü $ª! $Ûù Îôö„r $gÎh Ìøî öüìm @ä $g=à2 ép÷È ÇÊÍÈ ä$J¡ 9$

$B ÇÚ ö‘F $Éqù `Ï ôMV¯ô $p¼V•Î z ο• f ±. p¼V•Î z pJÎ. @VBr ÇËÎÈ šc r©2 ‹Gƒ

† Îr $‹R‰9$Í4Ϛtø$’Î ÏMÎ$V9$Éqö)ø$ {qäB#ä šú ïÏ%©!$ª! $MÎm¯ã ÇÌËÈ 9$•% `Ï $g9

ÇËÐÈ âä±o„ $B ª! $@èøtr šú üÏÎ@9$ª! $@Ò㊃r Í•ÅÆy$ ابراهیم: ۲۴-۲۷

آیا نه ګورې چې الله د سپېڅلې کلمې مثال څنګه بیانوي، د هغې پاکې ونې په څېر چې جرړې ئې مضبوطې او څانګې ئې د آسمان (په غېږ) کې، د خپل رب په حکم هر وخت خپله مېوه ورکوي، الله خلکو ته دا مثالونه بیانوي چې پند واخلي، او ناپاکه کلمه هغه پلیت بوټي ته ورته ده چې د ځمکې له سر نه ایستل شوی (جرړې ئې په ځمکې کې نه وي ښخې او څانګې ئې د ځمکې له سره نه وي لوړې شوې) هیڅ ټیکاو ئې نه شته، (نه ئې ځمکه جرړې په خپلې سینې کې قبلوي او نه ئې آسمان څانګې په خپلې غېږ کې نیسي)، الله مؤمنان په مضبوطې وینا سره هم په دنیوي ژوند کې او هم په آخرت کې مضبوطوي او ظالمان بې لارې کوي او همغه څه کوي چې وئې غواړي.

د مزامیر څو کچه خبرې هم وګورئ:

... اې پاچایانو! غوږ شئ، اې پېشوایانو ځیر شئ، په وېرې او درناوي سره د خدای عبادت وکړئ، مخکې له دې چې د ده زوی غصه شي او تاسو تباه کړي!! په پښو کې ئې ولوېږئ او هغه ښکل کړئ، ځکه کېدی شي د هغه غصه هره شېبه راوپاري، هغه خلك بختور دي چې ده ته پناه یوسي!!!

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو:

• دا د خدای زوی څوك دی؟ داؤد که مسیح؟ دا شعر موسی، داؤد یا سلیمان د ځان په هکله ویلی که د مسیح په هکله؟

• آیا د خدای عبادت د دې لپاره وکړو چې د خدای زوی غصه نه شي؟ یعني د سزا پرېکړه د زوی له لوري کېږي؟ خدای یوازې د عبادت لپاره دی، سرکښو انسانانو ته سزا د ده د زوی له لوري ورکول کېږي؟

• په انساني قاموس کې خو د زوی اصطلاح د هغه چا لپاره کارول کېږي چې پلار او مور ولري، له موره پیدا شوی وي او د پیدا ښنت تاکلې نېټه ولري، د دې زوی مور څوك ده؟ کله پیدا شوی؟ د ده له پیدا ښنته مخکې سرکښانو ته چا سزا ورکوله؟

• د هر انسان، حیوان او مارغه زوی او بچی پلار ته ورته وي، مونږ ته ووایه: خدای د خپل کوم زوی په څېر دی؟ آیا د ځمکې او آسمانونو پیدا کوونکی خدای د خپل زوی په څېر ووړ دی؟ ټول هغه انساني عیبونه لري چې زامن ئې لري؟ نه وو، پیدا شوی، ووړ وو، ستر شوی، وږی شوی، تږی شوی، بیمار شوی، مړ شوی؟ مونږ خو اورېدلي چې د ده زامنو د خپل وزن دوه برابره پېټی نه شو پورته کولی، څنګه ومنو چې دوی د هغه خدای زامن دي چې یو سل شل ملیارده ستور لیکې اداره کوي، د دې ستر او پراخ عالم دا بې شماره ستوري په خپل خپل ځای کې ساتي!! آیا په هغه عقل ژړا نه ده په کار چې دا ضعیف او کمزوری انسان د هغه څواکمن او قدیر خدای زوی ګڼي؟!! او هغه باعظمته خدای د دغه ناتوان او وړوکي انسان په څېر ګڼي؟!!

د سرودونو په ضمن کې د بایبل دا خبره هم واورئ: بالآخره خدای د هغه چا په څېر چې له خوبه راویښ شي او د هغه پیاوړي انسان په څېر چې د شرابو له څښلو مست شوی وي، د اسرائیلیانو مرستې ته راوړاندې شو، د خپل قوم دښمنانو ته ئې ماتې ورکړه او د تل لپاره ئې سپك او رسوا کړل، هغه د یوسف زامن او د افرایم قبیله ورټله، خو د یهودا قبیله او د صهیون غر ئې غوره کړ ځکه چې له مخکې ئې خوښېدل !! او هلته ئې خپل سپېڅلی او تلپاتې کور د نړۍ د مضبوطو غرونو په څېر جوړ کړ!!

په دې کتاب کې به تاسو د بېلابېلو مناسبتونو په اړه د دعاګانو يو اوږد فهرست ومومئ، ما ته دې اوږد فهرست د هغې مذهبې فرقې دعاګانې مخې ته ودرولې چې د هرې ورځې لپاره ئې يوه خاصه دعا جوړه کړې او ګمان کوي چې که په دغه ورځ په دغو الفاظو خدای ته دعا وکړي نو خدای ئې هرو مرو مني!!! احساس مې دا دی چې دې فرقې خپلې دا دعاګانې له بايبل نه نقل کړې او په معمولي تصرف سره ئې اسلامي رنګ ورکړی، په داسې حال کې چې نه په قرآن کې د دعاګانو د وختونو داسې فهرست شته او نه په احاديثو کې، الله تعالی د اخلاص دعا قبلوي، هغه دعا قبلوي چې د انسان له زړه راولاړه شي، د الله تعالی ښه پېژندا، د ده په عظمت اعتراف او د ده په وړاندې د انسان عجز او اړتيا ئې محرك وي، که په هرې ژبې او په هرو الفاظو وي.

امثال

لکه څنګه چې د دې کتاب له نامه نه معلومېږي دا د متلونو مجموعه ده، مواعظ او نصائح د متلونو په ژبه وړاندې کوي، په مقدمه کې ئې راغلي: د امثال د کتاب ډېری برخې د سلیمان، د نړۍ تر ټولو باحکمته انسان، لخوا لیکل شوې، د کتاب اصلي موضوع کولی شو په خلاصه توګه په اووم، اتم او نهم آیتونو کې ومومو چې وايي: د حکمت او پوهې د ترلاسه کولو لپاره لومړی ګام له خدای نه وېره ده، څوك چې حکمت او ادب خوار ګڼي احمق دی، اې ځوانه! د پلار نصیحت واوره او د مور له لارښوونو مخ مه اړوه، ځکه د دوی خبرې به د ملغلرو په څېر ستا تاج ښاپسته کړي... د امثال کتاب ډېری برخې د حکیمانو او پوهانو د کارونو په اړه بحث کوي او د ناپوهانو له کړو وړو سره ئې مقایسه کوي، لکه دا: ناپوه انسان داسې فکر کوي چې د ده هر کار سم دی، د چا نصیحت ته ضرورت نه لري، خو پوه انسان د نورو نصیحت ته غوږ نیسي، د امین او چغلګر په هکله وايي: چغلګر انسان چې هر چېرې ولاړ شي د نورو اسرار افشاء کوي او امین انسان اسرار په خپل زړه کې ساتي، ... دا کتاب دوه ډوله انسانان مونږ ته معرفي کوي: هغه چې د خپل نفس د ارضاء په لټه کې وي او هغه چې د خدای رضاء لټوي...

د دې کتاب په اړه دومره ویلی شو چې د بایبل تر نورو کتابونو ئې ګټه ورې برخې ډېرې دي، خو اهمیت ئې ښايي دومره وي لکه د پښتو د متلونو یوه مجموعه!!

ښه به دا وي چې دلته د حکمت په اړه د قرآن خبرې هم واورو او وګورو چې د بایبل په ځواب کې قرآن څه ته د (حکمت) نوم ورکړی او کوم کوم کارونه د حکمت

کارونه ګڼي؟ قرآن فرمايي:

[illegible]

د الله تر څنګ بل څوك معبود مه ګرځوه که نه نو سپېره ګنل شوی او یوازې پاتې شوی به شې، او ستا رب دا پرېکړه کړې چې له ده پرته د بل چا عبادت مه کوه، او له مور پلار سره ښېګړه وکړه، که د دوی یو یا دواړه ستا په ژوند کې زړښت ته ورسېدو نو اف قدرې هم مه ورته وایه، مه ئې رټه او په غوره وینا ورته خبره کوه، د پېرزوینې له مخې د ټیټوالي وزر ورته پرانېزه او دا دعا کوه چې: اې زما ربه! داسې پېرزوینه پرې وکړه لکه چې دوی په ماشومتوب کې وروزلم، ستاسو رب په هغه څه ښه پوه دی چې ستاسو په زړونو کې دي، که دوی نېکان وي نو الله د توبه کوونکو لپاره بخښونکی دی، او خپلوانو ته هم د هغوی (د خپلوۍ) حق ورکړه او مسکینانو او مسافرانو ته هم، او اسراف مه کوه، یقیناً چې اسراف کوونکي د شیطانانو ورونه دي او شیطان د خپل رب په وړاندې ډېر ناشکره دی، او که دې له دوی اعراض کاوو (له کومې غلطۍ ئې تېرېدئ) د خپل رب د یوې پېرزوینې په لټه کې چې هیله ئې کوې، نو دوی ته پسته خبره وکړه، مه دې لاسونه تر خپلې غاړې تړلي ساته (له ورکړې لاس مه راټموه) او مه ئې په بشپړ پرانستو سره پرانېزه، داسې چې (سبا ته) (ځان) ملامتوې او حسرت کوې)، یقیناً چې ستا رب چا ته وغواړي رزق پراخوي او تنګوي ئې، یقیناً چې هغه د خپلو بندګانو په حال ښه خبر او ښه لیدونکی دی، او خپل زامن د لوږې له وېرې مه وژنئ، مونږ دوی ته هم روزي ورکو او تاسو ته هم، بې شکه چې د دوی وژل لویه ګناه او خطا ده، زنا ته مه نږدې کېږئ چې دا یوه بې حیایي او کرکجن کار دی، او هغه څوك مه وژنئ چې الله ئې وژل حرام کړي مګر په حقه سره، او څوك چې په مظلومیت سره ووژل شو نو مونږ د ده خپلوانو ته (د قصاص) واك ورکړی، نو هغه دې په وژلو کې تېری نه کوي، ځکه (د الله له لوري ئې) مرسته شوې، او د یتیم مال ته مه نږدې کېږئ، مګر په هغه توګه چې ترټولو غوره وي، تر څو خپل پوخوالي ته ورسېږي، او په ژمنو وفا وکړئ، دا ځکه چې د ژمنو خامخا پوښتنه کېږي، او کله چې څه پیمانه کوئ نو پیمانه بشپړه

کړئ او په سمې تلې تلل وکړئ، دا غوره دی او د پایلې له مخې ډېر ښه، او په هغه څه پسې مه ځه چې پرې نه پوهېږې، دا ځکه چې غوږ، سترګې او زړه داسې دي چې د هر یوه پوښتنه کېږي (چې څنګه دې کارولی)، او په ځمکې کې په کبر او نخرو مه درومه، ځکه ته خو نه ځمکه سورې کولی شې او نه په خپل لوړوالي کې د غرونو څوکو ته رسېدی شې، د دې هر یوه بدوالی ستا د رب په نزد کې کرکجن دی، دا د حکمت هغه برخې دي چې ستا رب درته وحي کړې، نو له الله سره بل معبود مه ګرځوه که نه نو په دوزخ کې به ملامت شوی او رټل شوی وغورځولی شې.

د حکمت په اړه د بايبل انګېرنه داسې ده لکه هوا ګز کول، لکه د باد په سر مانۍ جوړول، لکه له هغه چا د ښېګړې او نېکۍ طمعه درلودل چې نه ئې زړه ورته چمتو دی او نه ذهن، له ښوره ځمکې د ښېرازه فصل طمع، څوك چې خدای نه پېژني له هغه نه دا انتظار درلودل چې له خدای نه ووېرېږي او له ګناه ځان وساتي، بې ځايه توقع ده، بايبل د خدای په اړه واضح تصور نه لري، د قيامت او حساب و کتاب، مکافات او مجازات په اړه واضح خبره نه کوي، د بيا ژوندون د اثبات لپاره هيڅ دليل نه وړاندې کوي، برعکس وايي چې مسيح زموږ د ګناهونو فديه ورکړې، نو د بايبل منونکي ته دا خبره کول چې له خدای نه وېره د حکمت سرچينه ده، يوه بابيزه خبره ده، خو د بايبل په مقابل کې د قرآن وينا نه يوازې داسې ده چې د انسان له عملي ژوند سره ژور ارتباط لري، انسان ته لارښوونه کوي چې خپل ژوند او له نورو سره خپلې اړيکې څنګه تنظيم کړي، چې هم په دنيا کې له حسرت او ندامت نه خوندي وي او هم په آخرت کې، بلکې لومړی خدای ورمعرفي کوي، داسې معرفي چې هم د انسان ژور محبت ورسره راپيدا شي او هم ژوره وېره، رحمت ته ئې امېدوار او له مواخذې ئې په وېرې کې، د اثبات لپاره ئې مضبوط دلايل مخې ته ږدي، بياژوندون او مکافات او مجازات ورته ثابتوي، ... له دې وروسته ورته وايي چې څه به کوي او له څه به ځان ساتي.

جامعه (ټولنه)

د دې کتاب په سر لیك کې راغلي: کولی شو دې کتاب ته يو فلسفي کتاب ووايو، په عربي نسخې کې ئې ليکل شوي چې ښايي له مېلاد نه لس پېړۍ مخکې ليکل شوی وي او په انګريزي نسخې کې ئې ليکل شوي چې ليکونکی ئې په قوي احتمال سليمان دی، يو پوه او فيلسوف انسان چې د ايمان او شك، امېد او يأس، خوند او ځور، ژوند بامفهومه يا پوچ ګڼلو، تر منځ لالهانده دی، هغه پوهېږي چې خاورين انسان بايد حال ته شا کړي او د مستقبل په لوري مخکې ولاړ شي، انسان د امېد تږی دی خو له راتلونکې بې خبره، نو دا ورته غوره ده چې له حاضرې زمانې خوند واخلي، د کتاب ليکونکی په دې لټه کې شوی چې د ژوند مفهوم په لذت، ثروت او حکمت کې وموميي خو څه نتيجه ئې نه ده ترلاسه کړې، دا ټول ئې آزمويلي خو هغه پوچ او بې ارزښته ګڼي، ځکه شر او بدي په هرې هغې هڅې سيوری غوړولی چې د ژوند په معنا د پوهېدو لپاره ترسره کېږي، خو تر ټولو بد ئې مرګ دی چې د سيند د څپو په څېر د ژوند له ساحل سره تصادم کوي او ښکمنه ماڼۍ ئې ورورانوي، انسان د حيوان په څېر، حکيم د احمق په څېر او عادل د شرير په څېر مري!! په دې دنيا کې عدالت تل بريالی نه وي، په بلې دنيا کې عدالت ته امېد درلودل هم يو بېهوده کار دی، له مرګه وروسته ژوند ئې هم نه شي هيله من کولی!! د ده وروستی نصيحت دا دی: انسان بايد له خدايه ووېرېږي او احکام ئې په ځای کړي، دا ځکه چې د ده ټوله دنده همدا ده!!

که د دې کتاب مطالبو ته ځير شو او دا خبره په پام کې ولرو چې د کتاب په مقدمه کې هم ويل شوي چې (احتمالاً) دا کتاب به د سليمان لخوا ليکل شوی وي،

نو په یقین سره ویلی شو چې دا کتاب له سلیمان علیه السلام نه ډېر وروسته او هغه وخت لیکل شوی چې د یونان الحادي فلسفه خپل اوج ته رسېدلې او کلیسا ئې دې ته اړ کړې وه چې د دې فلسفې د بحثونو په اړه خپلو پلویانو ته څه په لاس ورکړي او دا تشه ډکه کړي چې د دوی سپېڅلی کتاب د فلسفي بحثونو لپاره څه نه لري، دا نه ده معلومه چې دا کتاب چا له خپلې خوا لیکلی او هغه ئې سلیمان علیه السلام ته منسوب کړی او د بایبل لیکونکی هم په دې هکله څه نه وایي چې دا کتاب کله د بایبل د سپېڅلو کتابونو په فهرست کې علاوه شوی، خو په یقین سره ویلی شو چې دا کتاب په همدې مرحله کې لیکل شوی!! که د مذهبي کتابونو په هکله غور وکړو ډېر به داسې ومومو چې یوه ټګمار لیکلی او یوه معروف او منلي مذهبي شخصیت ته ئې منسوب کړی، پیغمبر علیه السلام ته په لکهاوو جعلي احادیث منسوب شول، محدثین په ډېر زحمت او زیار سره وتوانېدل چې د لکهاوو جعلي، ضعیف او له قرآن سره متصادم روایاتو له منځ نه یوازې څو زره راوباسي، په سلو کې یو ئې ترې غوره کړی او په سلو کې نه نوي ئې لرې ایښې!! الله تعالی دې دوی ته ډېر ډېر اجر ورکړي، که د دوی دا مبارك زیار نه وی نو نږدې وه چې اسرائیلي روایات مونږ ته هومره ستونزې راولاړې کړي چې مسیحیت ئې ورسره مخامخ کړ، د عظیم الشأن قرآن شته والي هم د داسې جعلي احادیثو د عام کېدو مخه نیوله، مسیحیت داسې مطمئنه او ډاډمنه مرجع نه درلوده او دې تشې ټګمارو مذهبي مشرانو ته دا موقع په لاس ورکړه چې خپلې غرضناکې خبرې د الله تعالی او د هغه پیغمبرانو ته منسوب کړي!! د علي رضي الله عنه له شهادت نه نږدې څلور سوه کاله وروسته یو څوك راولاړ شو، کتاب ئې ولیکو، ده ته ئې منسوب کړ او ډېر داسې څه ئې په کې ولیکل چې د ده له شأن نه ډېر ډېر لرې او د قرآن او عقل خلاف، خو همدا کتاب د یوې مذهبي فرقې د رامنځ ته کېدو باعث شو، داسې کتاب هم ولیکل شو چې په هغه کې له خره او چنګابښې هم احادیث روایت شوي!! ښایي بې مناسبته به نه وي که دې مطلب ته اشاره وکړم چې یوه ورځ مې د ایران په ټلویزیون کې یو آخوند تر سترګو شو چې وایي: کله چې د آدم علیه السلام په کالبوت کې روح پو شوه او راژوندی شو نو لومړی خبره ئې دا وه: یا علي! کله چې نوح علیه

السلام په کښتی کې سوربدو وئې ویل: یا علي! کله چې ابراهیم علیه السلام اور ته لوېدو وئې ویل یا علي!! او... او... او کله چې پیغمبر علیه السلام د معراج په شپه له اوومه آسمانه تېر او عرش ته نږدې ورسېدو یو غږ ئې واورېدو او وئې ویل: یا الله دا ته یې که دا علي؟ له هغې خوا ورته وویل شو: دا زه یم خو ما د ځمکې پر سر تر علي غوره انسان پیدا نه کړ چې د هغه په غږ له تا سره خبرې وکړم!!!! دا نن چې تاسو ایران ته ولاړ شئ نو وبه ګورئ چې څوك کومې خونې ته ننوځي نو وایي: یا علي! چې له ځایه پاڅېږي وایي: یا علي!! له علي رضي الله عنه نه مرسته غواړي، له هغه چا نه چې جومات ته په داسې حال کې روان وو چې یو قسي القلب دښمن ورته په کمین کې ناست وو، دی ترې خبر نه وو، تر برید لاندې راغی، په زهرجنې توري زخمي شو او په شهادت ورسېدو، لمسیان ئې په کربلا کې د یزید د بې رحمه لښکر په لاس شهیدان شول، نه هغوی ځان وژغورلی شو او نه علي رضي الله عنه د دوی مرسته وکړی شوه!! څوك چې په خپل ژوند کې د ځان مرسته ونه کړی شي له مرګ نه وروسته به څنګه د بل مرسته وکړی شي!! په خدای قسم چې که د علي رضي الله عنه په وړاندې چا دا خبرې کړې وی نو په خپلې توري به ئې د هغه سر ترې غوڅاوو!! که داسې کتاب ئې لیدلی وی نو تنور ته به ئې غورځاوو، ده ته منسوب دروغجنې او جعلي خبرې خو پرېږده د خپلو اصلي خبرو په هکله به ئې ویل: دا زه څوك یم چې د قرآن په شته والي کې او د پیغمبر علیه السلام د احادیثو په موجودیت کې زما اقوال راغونډوئ، په هغه استدلال کوئ او هغه د خپل مذهب بنسټ ګرځوئ، ما له قرآن نه پرته او د پیغمبر علیه السلام له قول نه پرته بله خبره نه ده کړې!! ما له ابوبکر، عمر او عثمان رضي الله عنهم سره صادقانه بیعت کړی، تل مې په دوی پسې لمونځ کاوو او په صداقت سره مې د دوی اطاعت کړی!! ما هیڅکله نه دي ویلي چې د مخکنیو خلفاوو په ټاکنې خفه وم، ما نه دي ویلي چې (تقیه) مې کوله، په ستونې کې مې هډوکی ننښتی وو، څه مې نه شو ویلی او خپلې خبرې مې په زړه کې ساتلې، ما منافقت نه دی کړی، ما ځان ته امارت نه دی غوښتی، زه د عثمان رضي الله عنه په شهادت د خپل زوی تر شهادت زیات خفه شوی یم، زه د مسلمانانو وحدت غواړم، څوك چې زما په نامه د مسلمانانو تر منځ

د اختلاف او تفرقې باعث کېږي، هم زما دښمن دی او هم د اسلام دښمن، زه د الله تعالی په وړاندې له هغه چا نه خپل برائت اعلانوم چې زما او زما د اولاد په قبرونو قصرونه جوړوي، له هغوی مرستې غواړي، د دعاګانو د اجابت وسیله ئې ګڼي، له دې قبرونو نه ئې د جاهلو خلکو د غولو دام جوړ کړی، امامت زما د اولاد منصوصي حق ګڼي او په دې سره په اسلامي امت کې اختلاف راولاړوي!! خو ما لیدل چې د دغه جاهل آخوند همدغو مسخره خبرو ته ځینو جاهلو او غولېدلو اوښکې تویولې!! راشئ وګورو چې بایبل د جامعې په کتاب کې سلیمان علیه السلام ته کوم له شرك او کفر نه ډکې خبرې منسوب کړې دي، لیکي:

(دا د داؤد د زوی خبرې دي چې په اورشلیم کې ئې حکومت کاوو او په حکیم مشهور وو: بېهوده دی، بېهوده دی، ژوند له سره تر پایه بېهوده دی!! انسان ته له خپل ټول هغه زیار او زحمت نه چې تر آسمان لاندې ئې باسي څه ګټه وررسېږي؟ نسلونه یو په بل پسې راځي او ځي خو دنیا همغسې پاتې وي، لمر خېژي او لوېږي او بیا په تلوار هغه ځای ته ځان رسوي چې ترې راخېژي، سیلۍ د جنوب په لور خوځي او له هغه ځایه د شمال په لور راواوړي او بیا خپل لومړي ځای ته ځان رسوي (دا د سیلۍ په اړه ډېر ضعیف او د حقیقت خلاف تعبیر دی)، د ویالو اوبه په بحر کې توئېږي خو هیڅکله نه ډکېږي، دا اوبه بېرته ویالو ته راوګرځي او بیا د بحر په لوري وخوځېږي، هر څه ستونزمن او ستومانه کوونکي دي، داسې چې ژبه ئې له بیانولو عاجزه ده، نه سترګې له لیدو مړېږي او نه غوږونه له اورېدو!! څه چې وو بیا به هم وي او څه چې شوي بیا به هم وشي، تر آسمان لاندې داسې څه نه شته چې ووایو: دا خو تازه او نوی دی!!)

د بایبل دا وینا غلطه او بې بنسټه ده، هره شېبه او هره ورځ نوې نوې شیان پیدا کېږي، د تکرار عقیده بې بنسټه ده، مونږ په دې عالم کې د (تکرار) په ځای د (ابتکار) شاهد یو، نه زړې پېښې تکرارېږي او نه زاړه شیان په خپلې زړې بڼې کې بیا راپیدا کېږي، هره پېښه نوې وي او هر توکی نوی، د انسانانو له پیدا ښېته تر نن پورې دوه انسانان په یو رنګ نه دي پیدا شوي!! د عالم له پیدا ښېته تر نن پورې دوه ورته ورځې نه دي راغلې، قرآن دې حقیقت ته په دغو الفاظو اشاره کړې:

ÇÈ 5Û© ’Îqèl Ðöï @ä هره ورځ (شېبه) الله تعالی په یوه ځانګړې کار لګیا وي.

د تکرار عقیده هغه څوك وړاندې کولی شي چې قضاوت ئې سطحي وي او د پېښو ظاهري شباهتونو ته په پام سره قضاوت کوي. نه تللی دور بیا تکرارېږي او نه تللې پېښې.

دلته بایبل د ګڼ شمېر شیانو نومونه اخلي او ټول بېهوده شمېري، وایي حکمت بېهوده دی، داسې لکه په باد پسې منډې وهل، د حکمت او حماقت، او د پوهې او جهالت تر منځ په توپیر د پوهېدو هڅه هم خوشې او بېهوده ده، ... عیش او عشرت ته مخه کول، شراب څښل، ځان ته بنګلې او باغونه جوړول، غلامان او وینځې درلودل، رمې او سره او سپین زر راغونډول،.. هم خوشې او بېهوده کار دی، د هر کار بدله یوازې هغه خوند دی چې د کولو په وخت کې ئې انسان ترې اخلي!! ما ستر ستر کارونه وکړل خو چې په پای کې ورته ځیر شوم ټول خوشې او بېهوده ول... د احمق انسان او حکیم انسان ترمنځ هیڅ توپیر نه شته، ځکه دواړه په پای کې مري!! زه له هر څه بې زاره شوم ، له خپلو ټولو هغو هڅو هم چې تر اوسه مې کړې... دا ځکه چې انسان د هغه څه لپاره زیار باسي چې بل ته ئې پرېږدي... هر زیار بېهوده دی که د ښه کار لپاره وي او که د بد کار لپاره، د هر څه لپاره یوه نېټه ټاکل شوې: د پیدا ښت لپاره، د مرګ لپاره، د کرلو او رېبلو لپاره، د جوړولو او ورانولو لپاره ...نو د انسان د ټولو هڅو ګټه څه ده؟ خدای تللی دور او تللې پېښې تکراروي.. بیا مې فکر وکړ چې خدای انسان آزمویي تر څو وروښیي چې تر حیواناتو غوره نه دي!! (یوازې یو بې عقله انسان دا خبره کولی شي چې انسان تر حیواناتو غوره نه دی!!)... د حیوان او انسان ترمنځ توپیر نه شته ځکه دواړه مري.. نو هر څه بېهوده دي.، مخکې تګ بېهوده دی، ثروت بېهوده دی... نو ښه دا ده چې وخوره، وڅښه، خوند واخله او حاضر غنیمت وګڼه، خو دا هم بېهوده دی...

که دې خبرو ته ځیر شئ نو ستاسو قضاوت به هم دا وي چې دا ټولې خبرې خوشې، بې بنسټه او بېهوده دي، څنګه ممکنه ده چې د الله تعالی یو جلیل القدره پیغمبر داسې خوشې او بې بنسټه خبرې وکړي او هر څه ته د بېهوده، بې مقصده،

بې ګټې او باطل په سترګه وګوري!! ځوك چې الله تعالى پېژني او په دې ئې باور وي چې دا عالم او د هغه هر څه ده پيدا کړي، په دې ئې ايمان وي چې خداى عليم او حکيم دى، دا ايمان او باور اجازه نه ورکوي چې د عالم په اړه دا غلطه انګېرنه ولري او هر څه ئې باطل وګڼي!! قرآن فرمايي:

ûïï‰@¤ ®ƒqù {rãÿ. ûïï‰@$• ß 7 ï°Œ WüÜ»/ $Jå]‹/ $Br Ú öFF$ ä$J¡ 9$$Z}ßz $Br

ÇËÈ ƒ$Z9$$`Ë {rãÿ. ص: ۲۷

او آسمان او ځمکه او څه چې په دوى کې دي، دا مې خوشې او بېهوده نه دي پيدا کړي، دا خو هسې د هغو کسانو (غلط) ګمان دى چې کافران شوي، نو د کافرانو په حال چې اور (ئې په برخه کېږي) افسوس دى.

که په ټول عالم کې يو عيب او نقص ترسترګو شي او ځوك په دې وتوانېږي چې په دې پراخ عالم کې کومه تشه او خلا او کوم اضافي يا بېهوده شى په ګوته کړي او دا ثابته کړى شي چې واقعي دا شى بېهوده دى نو له الله تعالى نه د انکار لپاره همدا کافي ده!! خو بايبل سليمان عليه السلام ته داسې اقوال منسوبوي چې د عالم هر څه خوشې او بېهوده ګڼي، د داسې ناپرتو خبرو د کولو جسارت خو يوازې هغه ځوك کولى شي چې نه په الله تعالى باور لري او نه دا عالم او په هغه کې بدلونونه د يوه عليم او حکيم خداى د تصرف نتيجه ګڼي!! چا چې د يونان هغه فلسفي افکار وړاندې کړل چې عالم بېهوده او بې هدفه ګڼي، هغه ملحد او د الله تعالى له شته والي منکر وو. خو دا دى د بايبل بې عقله ليکونکى همدا الحادي افکار يوه پيغمبر ته منسوبوي او مذهبي رنګ ورکوي!! د عالم په اړه دغه انګېرنه چې بايبل ئې سليمان عليه السلام ته منسوبوي يوازې د هغه چا انګېرنه کېدى شي چې يا خداى نه مني، يا دا عالم د ده ملك او دى ئې ټولواك نه ګڼي، يا په دې باور وي چې د عالم هر څه په خپل سر او له کومې خاصې منصوبې پرته د تصادف له مخې رامنځ ته شوي او ټولې پېښې ئې تصادفي دي!! او دا نه يوازې په الله تعالى باندې له ايمان سره سخت تصادم کوي بلکې د حقيقت خلاف او دروغجنې خبرې دي،

هیڅوك نه شي کولی په دې پراخ عالم کې یو بېهوده، بې مقصده او خوشې شی په ګوته کړي!!

خدای منونکی انسان ټول موجودات د خپل رب د صفاتو او افعالو مظهر ګڼي او په دې عقیده وي چې هیڅ څه بېهوده او عبث نه دی پیدا شوی، په دې خور عالم کې نه څه خلا او تشه شته، نه څه کموالی او زیاتوالی، نه داسې کوم څه پاتې دی چې کموالی ئی احساس شي او نه داسې څه چې اضافي او غیرضروري وګڼلی شي، هرڅه پوره او په خپله اندازه پیدا شوي. موحد ته د دې عالم هر څه ښایسته او بشپړ برېښي او هیڅ عیب په کې نه ګوري او که ئې کوم عیب تر سترګو شي نو دا یا د خپل لنډ او محدود فکر او نظر عیب ګڼي او یا ئې د خپلې نامناسبې معاملې او ناسمو کړو محصول عیب. تل د خدای ستاینه کوي، په هر حالت او هر صورت کې، د دی خور عالم په غېږ کې هره ښکلا، کمال او جمال دی د همدې ښکلا، کمال او جمال د خالق ستاینې ته هڅوي، د هر بدلون او تحول تر شا حکمتونه او مصلحتونه ګوري، که له کوم نعمت نه برخمن شي هغه د خپل مهربان او منعم خدای ورکړه او عنایت ګڼي او که له کوم نقمت، کړاو او ستونزې سره مخ شي هغه د خپلو کړو عادلانه بدله او جزا بولي. د ملحد او کافر انسان عیب دا دی چې خپله غلطي او د ده له غلطو تصرفاتو نه راولاړې شوې ستونزې خدای ته راجع کوي، د دې په ځای چې د ظلم او بې عدالتۍ په لیدو سره ظالم محکوم کړي خدای محکوموي، د دې په ځای چې ووایي الله تعالی انسان ته د واك او اختیار په ورکولو سره خپله ستره پېرزوینه په انسان کړې او په دې سره ئې انسان ته پر ټولو مخلوقاتو شرف او فضیلت ورکړی، خو انسان له دې واك او اختیار نه چې پر ټولو مخلوقاتو د ده د فضیلت نښه او امتیاز دی، غلطه استفاده کوي، برعکس خدای په هغه څه ملامتوي چې په کار ده د هغه په سبب ئې د الله تعالی ستاینه او مننه کولی!!

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوم: ستا د بدن کوم غړی بېهوده او بې فایدې دی، سترګې، غوږونه، خوله، ژبه، غاښونه، لاس، پښه، ګوتې، نوکان... ؟ نور خو پرېږده دا د سترګو څو باڼوګان، چې ښایي تا ته بې فایدې وبرښتان معلوم شي، پرې کړه او بیا په هېنداري کې خپل مخ ته وګوره او قضاوت وکړه، وروځې دې بېهوده

وګڼه او وئې خربيه ... که ستا په وجود کې څو وېښتان هم ضروري وي او هر يو ئې خاصه دنده لري او نشتوالی ئې هم ستا وجود او هم ستا ښاېست ته تاوان رسوي، نو ته څنګه په ټول عالم د بېهوده حکم کوې؟ تا ته خو په کار وه چې سليمان عليه السلام ته دې داسې وينا منسوب کړې وی چې دا عالم مونږ ته په جګ غږ وايي: دا هر څه يوه عليم او خبير ذات پيدا کړي، دلته هر څه سم پيدا شوي، دلته بېهوده شی نه شته، هغه ذات چې دا عالم ئې پيدا کړی، د هغه ساتنه او پالنه کوي، په هر څه او ټولو برخو کې ئې د رب (پالونکي) په حيث تصرف کوي او د ربوبيت او پالنې او روزنې دا آثار او مظاهر هرې خوا ته په هرګام کې تر سترګو کېږي، بې شکه چې دا ذات د ټولو ستاينو ور دی، له هر عيب نه منزه، د ده په هکله دا خبره کول چې بېهوده او عبث شيان ئې پيدا کړي لوی ظلم او ستر جهالت دی، دا عالم او په هغه کې دا بې شمېره توکي مونږ دغه حقيقت ته هدايت کوي او په دغه اعتراف مو مجبوروي، دا هرې خوا ته تر سترګو کېدونکې ښکلا او ښاېست، کمال او جمال، نظم او دقت او دا چې ګورئ هر څه سم پيدا شوي، هر څه د خاص مقصد لپاره پيدا شوي، سمه پالنه او روزنه ئې کېږي، هر يو ئې په ډېر دقت او ظرافت سره، په ډېره غوره او ښاېسته بڼه کې پيدا شوی، هر يو ئې د يوه مشخص هدف او ځانګړې غايې د تحقق لپاره په کار ګمارل شوی، چې په منظم او پرله پسې توګه او په کامل انهماك سره په خپل خاص کار او د خپل ځانګړي مأموريت په ترسره کولو کې شپه ورځ لګيا دی، په خپله او په خپل وجود سره ئې هم يوه تشه ډکه کړې او په هغه څه هم چې د ده په کار او هلو ځلو مرتب کېږي هم يوه تشه ډکوي او يوې اړتيا ته ځواب وايي. په ټول خور وور عالم کې، خوشی، بې هدفه، له اړتياوو زيات او له ضرورت نه کم څه نه شئ موندلی، هغه ذات چې دا بې انتهاء پراخ عالم ئې له ټولو دغو ښکلاوو او ښېګړو او له دې ژور او دقيق نظم سره پيدا کړی، د عالم پالنه او روزنه ئې په واك کې ده، هره ذره ئې ساتي او پالي، رشد ورکوي، کمال ته ئې رسوي، د کمال په لوري د خوځېدو توفيق ورکوي او له مخکې نه ټاکلې نتيجې ورباندې مرتب کوي، بې له شکه چې دا ذات د ټولو ښېګړو واجد او د ټولو ستاينو ور دی. د دې هستۍ هرې خوا ته چې مخ واړوم، ګورم چې هر څه له هيڅ نه پيل شي، ورو ورو

ستر شي، د كمال په لوري وده وركړی شي، د خپلې ارتقاء او كمال آخرې پوړۍ ته ورسولی شي، يو ضروري او لازم كار وربانديې ترسره شي، يو ضرورت وربانديې رفع كړی شي، يوه خلا وربانديې ډكه كړی شي، بيايې زوال پيل شي، په زړښت او مرګ محكوم شي او ځای ئې بل نويې، ځواكمن او وده موندونكي توكي ته خالي كړی شي، هرڅه ښه پيدا شوي او د واضح هدف او مقصد لپاره پيدا شوي، په پيدا ښت كې ئې د "علم"، "حكمت" او "قدرت" څرګند آثار ګورو. د دې مظاهرو تر شا، ما ته د ربوبيت او پالنې يو نامرئي او ناڅرګند لاس په نظر راځي، هماغه زما الله دی او هماغه د دې هستي الله دی. زه نه يوازې په دې عالم كې د روزنې او پالنې يو نامرئي لاس احساسوم، بلكې ګورم چې د هرڅه پيداښت، پالنه، روزنه او ساتنه په ډېر دقت سره ترسره كېږي. د دې عالم په هر جزء او د هرجزء په حركت او خوځښت كې زه ښاېست، ښكلا، كمال او هدفمندي ګورم. خوشی، بې مقصده، اضافي او غيرضروري شی مې په نظر نه راځي. زما هرې خوا ته خواره شيان، هر يو بېل بېل هم او ټول په ګډه هم، د خاص مقصد لپاره په كار لګيا دي، د ټولو ترمنځ د نظم، يووالي او ژور تنسيق شاهد يم. د دې عالم همدا ملموس او مشهود كيفيت، زما په ژبه د دې الفاظو د جاري كېدو لامل دی چې: ټولې ستاينې د عالمونو رب الله لره دي. مونږ د دې خور عالم په پراخې غېږ كې داسې شی نه شو موندلی چې پيدا ښت ئې بې مقصده او بې هدفه وي، داسې شی نه شو په ګوته كولی چې ځای ئې خالي وي، د دې عالم هرڅه د الله په شته والي شهادت وركوي، په الله له ايمان نه پرته نه د دې ستر او خور عالم عظمت او په ډېر دقت سره د هغه ساتنه او پالنه تعبيرولی شو او نه په دې عالم كې نظم، ښاېست او هدفمندي تفسيرولی شو.

الله تعالی همغه ذات دی چې ته ئې په دې عالم كې د رحمت او پېرزوينې څرګندې ښې او واضح مظاهرګورې: ماشوم لا دنيا ته نه وي راغلی او د خپلې مور په ګېډې كې وي خو د ده ټول حياتي ضروريات، د خوندورو شېدو په شكل كې د مور په تی كې، مخكې له مخكې ورته تيار كړی شوي وي او د مور، پلار په زړه كې يې هومره مينه ورته ځای په ځای شوې وي چې د ده لپاره هر كړاو زغمي!! هغه ماشوم ته د ده له احتياج نه د مخه، څوك روزي برابروي؟ د ده د مور، پلار په زړه

کې دا مینه چا اچولې؟ چا د ده څېره، حرکات او غږ داسې جوړ کړي چې نه یوازې د مور پلار بلکې د هر چا مینه وربانديې راځي او دا هغه څه دي چې دا ماشوم ورته تر هرڅه زیات ضرورت لري! دا څوك دی چې د انسان، حیوان او نبات هر ضرورت ته ځواب وایي؟ د رڼا، تودوخې اوبو او هوا انتظام ورته کوي؟ د څښاك اوبه یې له استعمال نه وروسته، یا د نهرونو له لارې د لویو لویو بحرونو په لور وخوځېږي، تروې او تبزابي شي او یا په ځمکه کې ننوځي او انسان ته یې هم له ځمکې نه راایستل ګران شي او هم یې له بحرونو نه بېرته راوړل محال شي، خو ګورو چې د لمر د وړانګو په ذریعه د بحرونو همدا تروې او تېزابي اوبه تبخیر او تصفیه شي، دا بخارات د بادونو په ذریعه د آسمان په لوري اوچت کړی شي، هلته د سړې هوا په وجه په ورېځو بدل شي، مؤظف بادونه دا ورېځې په سر واخلي، ناڅاپي ووېشلی شي، هر یو، خپله برخه، په خپل خاص سمت، خاصې منطقې ته د رسولو لپاره وخوځوي، په بېدیا او د آوارې په محتاجو او باران ته سترګې په لاره خلکو باندې باران ووروي او په غرونو باندې واورې. ترڅو د دنګو دنګو غرونو په ژورو او پراخو لمنو کې، د واورې کافي ذخیره، د دوبي لپاره خوندي وساتي او بیا د دوبي په سختې ګرمۍ کې چې انسان، حیوان او نبات اوبو ته سخت اړ وي، همدا ذخیره شوې واوره ورو ورو ویلې شي او په نهرونو، کارېزونو او چینو کې د دوی د خړوبولو لپاره راوخوځېږي او د هر یوه ضرورت رفع کړي. بې شکه چې ټولې ستاینې هغه رب لره دي چې په دې عالم کې د ده د بې انتهاء رحمت او پېرزوینې وسیع آثار او نښې هرې خوا ته خورې ګورو.

مونږ په دې عالم کې د "رحمت" او " پېرزوینې" څرګندې نښې ګورو او د نښو تر شا د داسې ذات نامرئي لاسونه احساسوو چې په پوره زړه سوي او خواخوږۍ د هرڅه پالنه او روزنه کوي. "انسان" لا د ځمکې په سر قدم نه وي ایښی چې د مور په تي کې ده ته داسې شېدې برابرې شوې وي چې ټولو اړتیاوو ته ئې ځواب وایي، دا کار څوك کوي، د چا په اراده د راتلونکو پېښو لپاره تیاری نیول شوی، کوم مهربان ذات د انسان اړتیاوې په پام کې نیولې او د ده له پیدا ښت نه مخکې ئې د مهربانې مور په تي کې ورته تیارې کړې؟ چې کله انسان، حیوان او نبات باران ته اړ

شي دا څوك دى چې د هغه په اراده باران وربږي، چې كله رڼا او حرارت ته اړ شي دا څوك دى چې لمر راخېژوي چې د دوى ميشت ځاى روڼ او تود كړي، چا په انسان او حيوان كې د هرې بيمارۍ او د هر مكروب د مقابلې استعداد ايښى؟!

مونږ په دې عالم كې منظم او هدفمند بدلونونه ګورو چې د خاصو ضوابطو او سننو مطابق تر سره كېږي، د دې بدلونونو تر شا د يوه داسې ذات نامرئي لاسونه په خپل عقل او شعور سره لمس كوو چې په ډېر دقت او انتهائي ظرافت سره چارې سنبالوي، د هر شي پيدا ښت له هيڅ نه پيل كړي، له يوه حالت نه ئې بل ته واړوي، ورو ورو وده وركړي، كمال ته ئې ورسوي، ځانګړې له مخكې نه ټاكلى كار وربانديې ترسره كړي، خاصې اړتياوې وربانديې رفع كړي، زړښت ته ئې ورسوي او په پاى كې ئې په مرګ محكوم كړي.

د دې عالم له ښكلا، نظم او بامقصده بدلونونو نه هر باشعوره او بااحساسه انسان دې نتيجې ته په آسانۍ رسي چې دا هر څه هرو مرو د هغه حكيم رب او عليم پالونكي د تصرف مظاهر دي چې په ټولو غورو صفاتو متصف او د ټولو ستاينو مستحق دى. مونږ ته د پلاستيك يوه ټوټه، د مات شوي چيني لوښي يوه برخه، په سپين كاغذ څو كرښې په نظر راشي، ورته ځير شو، په هغه كې د يوه رسام، انجنير، خطاط او ليكوال د لاس اثر ګورو او ډېر ژر دې نتيجې ته رسو چې په دې كې دا رسم د هغه چا د لاس نښه ده چې ښه رسام دى، د پلاستيك دا ټوټه درته وايي چې زه يوه داسې كس جوړه كړې يم چې د پلاستيك له خصوصياتو خبر او له هغه نه د راز راز شيانو په جوړولو قادر دى، د چيني لوښي دا ټوټه هم خپل صانع درته معرفي كوي او ته په هغه كې د چيني جوړوونكي د مهارت، علم او هنر نښې ګورې، دا ليكنه هم تا د خپل ليكونكي په وړتياوو او استعدادونو خبروي، څنګه ممكن ده چې انسان دې د عالم دا بې شمېره ښايسته، ښكلي او غوره مخلوقات؛ انسانان، رنګ رنګ ښكلي مرغان، واړه او ستر حيوانات، ګټور او مفيد نباتات، ښايسته ګلان، خوندورې مېوې، زړه راښكونكې منظرې او ... ګوري، خو د هغه پلاستيك د ټوټې، د مات شوي چيني لوښي هغه برخې او پر سپين كاغذ د هغو څو كرښو په اندازه دې هم اهميت ورنه كړي، له خالق او صانع دې انكار وكړي او هغه

دي بېهوده وګڼي؟ ښايي څوك په ژبه انکار وکړي خو ګرانه ده چې د چا زړه او دماغ دې له داسې دروغجنې ژبې سره ملګرتيا وکړي. قرآن د هغه چا وينا د آسمانونو او ځمکې د پيدا ښت په اړه داسې بيانوي چې تل خپل رب يادوي:

ÇÌÈ É »6ØŔ{$’ÍrÎ[Ṃ»ƒy Í$k]9$r È@ŠÉ$É »=Ï-z$ ÇÚ öF{$r ÏN°q»J¡9$ È,ù=z ’Î žc Î)

ÏN°q»K¡9$ È,ù=z ’Î brã¤6 ÿG ƒr öNÎgÎ/qãZã_ 4’?ãr #Yqãèè $J»Šl ©!$ brãä.õ‹ƒ ûïÏ%!$

`B 7RÎ) $Y/‘ ÇÌÈ Í$Z9$ >#‹ã $YÉù 7Y»s6ß WxÜ»/ #‹»d |Mø)n=z $B $Z/‘ ÇÚ öF{$r

$Z/ŠÎ $Yã $YèÜ™ $YR Î) $Y/§ ÇÌÈ 9$|ÁR& ôÏB ûüÏJÎ»©=Ï $Br ¼çFƒ“z& ô‰)ù ‘$Z9$ È@Å‰ôÏ

$YÎ$«Í™ $Yã ö¨Ÿ2 r $Y/qçÏ $Z9 öÏjô$ù $Y/‘ YB«ù Nä3În/tÎ (qãÏB#ä b& Ç»J‹M9 “Š$Yã

7RÎ) ÏpJ»ŠÉ$Pöq‹ $RÌøƒè wr 7Î=ß â4?ã $Y7%‰ãr $B $YÏ#är $Y/‘ ÇÌÈ Í#•/F{$ ìB $YèÏq?r

ÇÌÍÈ Š$èŠÏ9$Ïè# Î/øƒè Ÿw   آل عمران: ۱۹۱-۱۹۴

هغه چې الله په ولاړه، ناسته او په خپل اړخ ملاسته باندې يادوي او د آسمانونو او ځمکې په پيدا ښت کې فکر کوي، (وايي:) ای زمونږ ربه! دا دې خوشې نه دي پيدا کړي، پاکي تا لره ده، مونږ د اور له عذابه وساته.ای زمونږ ربه! بې شکه څوك چې اور ته داخل کړې نو هغه دې رسوا کړ او ظالمان خو هيڅ مرستندوی نه لري. ای زمونږ ربه! يو بلونکی مو واورېدو چې د ايمان په لوري ئې دا بلنه ورکوله چې په خپل رب ايمان راوړئ، نو ايمان مو راووړ، ای زمونږ ربه! نو زمونږ ګناهونه راته وبخښه او زمونږ بدي او سيئات رانه ورېژوه او له نېکانو سره مو وفات کړه. ای زمونږ ربه! هغه څه راپه برخه کړه چې وعده دې د پېغمبرانو په واسطه راسره کړې ده او د قيامت په ورځ مو مه رسوا کوه، بې شکه چې ته له وعدې نه نه په شا کېږې.

په دې مبارکو آيتونو کې څو مهمې لارښوونې زمونږ مخې ته اېښودل شوې:

- څوك چې د سالم عقل خاوند وي، د آسمانونو او ځمکې په پيدا ښت کې او د شپې ورځې په تلو راتلو کې د ډېرو حقايقو په لوري ځرګندې نښې ګوري. خو هغه د

عقل خاوندان چې الله ئې تل او په هر حالت کې په یاد وي، له الله نه غافل زړه په دغو حقایقو د پوهېدو وړتیا او اهلیت نه لري.

• دوی نه یوازې په الله باور لري او تل ئې په یاد وي، بلکې د آسمانونو او ځمکې په پیدا ښت کې فکر کوي، هم ئې پر الله باور له دغه فکر کولو راولاړ شوی او هم د الله یاد او ذکر، د ځمکې او آسمانونو هر څه الله ورپه یادوي، دوی په هر څه کې د الله د قدرت نښې ګوري.

• د ځمکې او آسمانونو په پیدا ښت کې د دوی د غور او تفکر حاصل او نتیجه دا وي چې: الله هېڅ څه خوشې او عبث نه دي پیدا کړي، هر څه ئې حکیمانه پیدا کړي، الله له دې عیب نه منزه او لوړ ګڼي چې څه ئې عبث او بې فایدې پیدا کړي وي. دا احساس او د غور او تفکیر دا نتیجه، دوی په دې باور کولو ته اړ کوي چې الله تعالی به له خپلو بندګانو سره هرو مرو محاسبه کوي او حتماً به تېري کوونکو ته سزا ورکوي، دا ځکه چې عدم محاسبه او د مجرم عدم مجازات په دې معنی ده چې دا ځمکه او آسمان خوشې او عبث پیدا شوي. د همدې لپاره د عقلمنو لومړی دعا دا وي چې: مونږ د اور له عذاب نه وساته. عقلمن په دې پوهېږي چې له الله نه انکار کوونکي ظالمان د الله له عذاب نه هېڅوك او هېڅ څه نه شي ژغورلی.

• عقلمن د هغه منادي نداء اوري چې دوی په الله باندې ایمان راوړو ته بلي، دا منادي څوك دی؟ دوی د کوم منادي غږ ته لبیك ویلی او په الله ئې ایمان راوړی؟ پېغمبر، کوم داعي، خپل عقل او ضمیر، که کوم بل منادي؟! دا هر یو کېدی شي د دوی منادي وي خو د آیت له سیاق او سباق نه معلومېږي چې دا همغه منادي دی چې د مضمون په سر کې ورته اشاره شوې: د آسمانونو او ځمکې په پیدا ښت او د شپې ورځې په تګ راتګ کې پرتې نښې، دغه منادي دوی په خپل رب باندې ایمان ته رابللي، د دغه منادي دعوت ته ئې لبیك ویلی او په خپل رب ئې ایمان راوړی.

• له ایمان نه وروسته دوی له خپل رب نه پنځه اساسي غوښتنې لري: زمونږ ګناهونه راوبخښه، زمونږ بد عادات او اخلاق رااصلاح کړه، دا توفیق راپه برخه کړه چې مرګ مو د ابرارو او نېکانو مرګ وي، تا چې د پېغمبرانو په لاس کومې وعدې له مونږ سره کړې دي هغه ترسره کړه او د قیامت د ورځې له رسوایي او

د سلیمان غزلونه

د بايبل د دې کتاب په سريزه کې لولو: دا د هغو عاشقانه شعرونو مجموعه ده چې د عاشق او معشوق تر منځ د يوه بل په ستاينې کې ويل شوي،... باور کېږي چې دا کتاب سليمان ليکلی، يهودان دا اشعار د خدای او دوی تر منځ د مينې او محبت انځور ګڼي او مسيحيان ئې هغه روحاني رابطه بولي چې د مسيح او کليساوو تر منځ شته!!

که تاسو د دغو شعرونو متن، محتوی او الفاظو ته په لږ دقت سره ځير شئ نو حيران به شئ چې له داسې ګنده الفاظو ډك اشعار څنګه الله تعالی ته منسوب شوي، څنګه د يوه مذهبي کتاب په پاڼو کې ليکل شوي او څنګه ئې د خدای او بنده او يا د مسيح او کليسا تر منځ د مينې او محبت انځور ګڼي؟!! د بايبل په دې کتاب کې د اخلاق، عفت او معنويت ټولې پولې نړول شوې او ټول اخلاقي حدود تر پښو لاندې شوي، هغه الفاظ په کې کارول شوي چې د جيمز باند په څېر ګنده او د اخلاق ضد کتابونو کې کارول شوي، هغه څه په کې ويل شوي چې د خرابات په محفلونو او له چتې وتلو بدکارو ځلميانو او په شرابو مستو ځوانانو او پېغلو په ګډو مجلسونو کې ويل کېږي، عجيبه ده چې له داسې ګنده کلماتو ډك کتاب ته څنګه د يوه سپېڅلي کتاب په سترګه کتل کېږي. خدای پال انسان خو پرېږده يو عادي شريف انسان هم د هغه له اورېدو کرکه کوي، خو دا يو عام مصيبت دی، اکثراً دين او مذهب د داسې کړيو په لاس کې ولوېږي چې نه ئې افکار او عقايد له واقعي دين نه خړوبه کېږي، نه ئې اخلاق هغه وي چې دين ئې غوښتنه کوي او نه ئې سليقه او مزاج د دين په رنګ رنګ شوي، که په مسيحيانو او يهودانو کې داسې

ډله راپیدا شوه چې له داسې ګنده الفاظو ډك كتاب ته د سپېڅلي كتاب په سترګه ګوري نو په مسلمانانو کې هم د داسې ډلې په راپیدا کېدو حیرت او تعجب نه دی په کار چې د عمر خیام یا حافظ عاشقانه اشعارو ته صوفیانه توجیه لټوي!! ځکه چې پیغمبر علیه السلام فرمایي:

عن أبي سعيد الخدري قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم لتتبعن سنن الذين من قبلكم شبرا بشبر و ذراعا بذراع حتى لو دخلوا في جحر ضب لاتبعتموهم قلنا يا رسول الله آليهود والنصارى ؟ قال فمن ؟ رواه مسلم

له ابو سعید خدري رضي الله عنه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: د هغو خلکو کړنلارې به خپلې کړئ او لوېشت لوېشت او ګام ګام به د دوی په پل پل ږدئ چې تر تاسو مخکې وو، حتی که د سمسارې سوري ته ننوتلي وي، تاسو به هم ننوځئ، مونږ وویل: یا رسول الله!! یهود او نصاری ښیي؟ وئې فرمایل: نو څوك؟

که هغوی دا کتاب سپېڅلی وګاڼو نو زمونږ صوفیان هم ملامت نه دي چې د حافظ شیرازي کتاب ته د تصوف د کتاب په سترګه ګوري!!!

ما ته د بایبل دې کتاب هغه مناقشه او شخړه راپه یاد کړه چې د حافظ شیرازي د کتاب په اړه په ایران کې پیل شوه، خراباتي کړیو د حافظ کتاب د خپلو احساساتو ښکلی انځور ګاڼه، په داسې بڼې کې ئې چاپ کړ چې د هر غزل په خوا کې ئې ښاېسته پېغله، له اوږدو کوڅیو، سرو شونډو، تورو سترګو سره د ساقي په توګه د شرابو صراحي او جام په لاس، د یوه مخمور مخې ته ولاړه ښوده او ترڅنګ ئې د موسیقي ډله له رباب، چنګ او دریا سره، هر لوستونکي به د حافظ له اشعارو نه یوازې هغه معنی اخیستله چې په دغو انځورونو کې ئې تر سترګو کېده، خو د دې په مقابل کې د صوفیانو داسې ډله راولاړه شوه چې هڅه ئې کوله حافظ ته برائت ورکړي، اشعار ئې توجیه کړي، شراب، ساقي، بت، بتخانه، می کده، پیرمغان، مست، مخمور، دوه کلن شراب، څوارلس کلن محبوب، سپینې او بربنډې لېچې، تورې زلفې، چاك ګرېوان او نور هغه الفاظ چې کتاب ئې ترې ډك دی او داسې شعر په ندرت سره تر سترګو کېږي چې له دغو الفاظو تش وي، ...

داسې تعبير او توجيه کړي چې هم حافظ د خپلې ډلې غړی ثابت کړي او هم ئې اشعار د تصوف په خدمت کې، مرتضی مطهري د ايران معروف مذهبي مشر د خراباتي حلقو د ګڼ شمېر کتابونو په ځواب کې يوه وړه رساله وليکله او دا هڅه ئې وکړه چې له حافظ نه دفاع وکړي او هغه ته برائت ورکړي!! خو نه د هغو کتابونو په ځوابولو موفق شو او نه حافظ ته په برائت ورکولو!!

د غزلونو کتاب خپل (يار) ته د (معشوقې) په دې وينا پيل شوی:

ما په خپلو شونډو ښکل کړه، ځکه ستا محبت تر شرابو هم ډېر خوندور دی، ته ښه بوی لرې، ستا نوم د خوندورو عطرونو ښاېسته وږمې راياد وي او نجونې په تا مينې کېږي، ... اې زما محبوبه! ما ته ووايه چې نن خپله رمه چېرې پيايې او غرمه ئې چېرې تم کوې تر څو دې په پيدا کولو کې ستا د ملګرو شپنو له منځ نه تېرېدو ته اړه نه شم!

محبوب ځواب ورکوي:

اې د نړۍ تر ټولو ښکلې! ... که ځای درته معلوم نه وي نو د رمو په پلونو پسې هغه ځای ته خپل سېرلي د څرولو لپاره راوله چې د شپنو خېمې ولاړې دي، اې زما محبوبې! ته د فرعون د ګاډۍ د اسپو په څېر ښکلې يې، ستا اوبدلو کوڅيو ستا مخ ته ښاېست ورکړی او د مرغلرو د هار په څېر ستا غاړې ته ښکلا ورکوي...

محبوبه ورته وايي:

زما بادار، زما له ښکلې بوی نه مست، په خپل پالنګ څملاست (!!!)، زما محبوب چې زما په غېږ کې پروت دی د ښکلې عطر بوی لري، د هغه ښاېسته وحشي ګل په څېر دی چې په (عين جدي) کې راټوکېږي...

محبوب ځواب ورکوي:

ته څومره ښاېسته يې، ستا سترګې د ښکلو کوترو په څېر دي!!

محبوبه ورته وايي:

...کيڼ لاس ئې زما تر سر لاندې، په ښي لاس سره ئې په خپلې غېږ کې ټينګه نيولې يم، اې د اورشليم پېغلو! تاسو ته د صحرا په هوسيو لوړه درکوم چې زمونږ مه مزاحم کېږئ،

همدا هوس پاروونکو له شهوت نه ډکو خبرو ته تر هغه پورې دوام ورکوي چې وايي:

محبوب وويل:

... ستا ورنونه داسې دي لکه هنرمندو مجسمه جوړوونکو چې له جواهراتو جوړ کړي وي، ستا نو (نوم) هغه جام ته ورته دی چې له شرابو ډك وي، ستا ملا د غنمو د هغې ګېډۍ په څېر ده چې ګلان ترې راتاو وي، ستا تي د هوسۍ یوې جوړې بچيانو ته ورته دي... ستا د زلفو کړۍ پاچايان په خپلو لومو کې تړي... ستا قد د خرما د ونې په څېر او ستا سينې د هغې د وږو په څېر...

او محبوبه ورته وايي:

اې کاش ته مې ورور وی، چې چېرې مې ليدلی نو پرته له دې چې رسوا شم ته مې ښکلولی، ته مې د خپلې مور کورته راوستی وی او عشق دې را ښودلی وی، هلته به مې خپل خوندور شراب او د خپلو انارونو شربت تا ته درکړي وو چې څښلي دې وی، ...

بايبل دا ګنده شعر، دا د يوه بد اخلاق او له معنويت نه د محروم شاعر د ګنده جذباتو انځور، سليمان عليه السلام ته منسوب کړی، د عربي نسخې په مقدمه کې ئې ليکل شوي چې دا د سليمان د هغې پاکې او صفا مينې ښودنه کوي چې د شموليت په نامه له يوې پېغلې سره ئې درلوده!!

پوښتنه کوو: که پاکه او صفا مينه دا وي نو ناپاکه او ګنده مينه څه ته وايي؟ مونږ خو د دې غزل په هيڅ بيت او هيڅ لفظ کې د صفا او پاکې مينې هيڅ نښه ونه ليده، صفا او پاکه مينه خو هغه ده چې مور ئې له خپل اولاد سره لري، هر څه ئې ورته ښايسته ښکاري، له هر څه ئې خوند اخلي، خپل راحت د هغه د راحت لپاره قرباني کوي، د ماشوم غږ، ژړا، خندا، د شونډو، سترګو، لاس پښو حرکات ئې په زړه چونډۍ (سکونډاري) ورلګوي، صفا مينه خو هغه ده چې پلار ئې له خپل اولاد سره لري، نېك اولاد ئې له مور او پلار سره لري، هغه چې د خور او ورور تر منځ وي، هغه چې د پاك لمني مېړه او وفادارې مېرمن تر منځ وي، هغه مېړه او مېرمن چې غوارې تل يو ځای وي، د خپل اولاد لپاره د وفادارۍ، پېرزوينې، قربانۍ او

اخلاص ببلگې وي.

د چا چې مزاج او سليقه ګنده شي نو ګنده او بوی ناك شيان هم ورته ښکلې او ښاېسته ښکاري، په اخلاقي ګندګيو لړلي ټګمار مذهبي مشران داسې ګنده اشعارو ته هم د سپېڅلو اشعارو نوم ورکوي!!

په يقين سره ويلی شو چې د غربي نړۍ په اوسني بې مهاره اخلاقي انحراف او انحطاط کې د بايبل لويه ونډه ده، بايبل نه يوازې د غربي نړۍ عام ولس ته د بداخلاقۍ په ډنډ کې د لوېدو لار آواره کړه، بلکې کليسا ئې هغه ځای ته ورسوله چې ډېر ئې د فحش او بداخلاقۍ د سپېڅلي ځای په نامه ياده کړي. ښايي د ګريګوري هغه وينا د دې حقيقت د بيانولو لپاره کافي وي چې د ليونز په هغې غونډې کې ئې برخه والو مهمو پادريانو ته وويل: تاسو د نړۍ د اخلاقي تباهۍ باعث يئ!!

تر دې د مخه تاسو ته د بايبل د اخلاقي لارښوونو معيار په هغو څرګندونو کې څرګند شو چې د پيغمبرانو عليهم السلام په هکله ئې کړې، يو ئې په زنا، بل په دروغو، دوکې، قتل، شرك، ...تورن کړي او دا دی دلته ئې يوه ستر پيغمبر عليه السلام ته داسې ګنده شعر منسوب کړی!!

راشئ وګورو چې قرآن د شعر او شاعرانو په اړه څومره په زړه پورې او دقيقه وينا لري: هلته چې فرمايي:

Nå&r ÇÊÎÈ bq߉ĝƒ Š#r è̀à2 ’Î Nßg̅R& •? ó9& ÇÊÍÈ b¼ãóØ$ Nßgã7Ï® ãÏ•è‘±9$r

ÇÊÏÈ šc qè¸ÿƒ Ÿw $B šc qä9qà)ƒ الشعراء: ۲۲۴-۲۲۷

او دا شاعران خو (هغه دي چې) لار ورکي ئې متابعت کوي، آيا نه ګورې چې په هر ناو کې لالهانده وي او دوی هغه څه وايي چې نه ئې کوي.

قرآن په دې لارښوونې کې مونږ ته بد شعر او خراب شاعر رامعرفي کوي او دا ئې ځانګړتياوې ګڼي:

- لار ورکي او بدکاران به دی او د ده شعر خوښوي، د ده شعر به د دوی په

محفلونو کې زمزمه کېږي، دی به د هغوی ملګری و مومې او هغوی به د ده ملاتړې.

• د ده د اشعارو له مخې به په دې پوه نه شې چې د ده هدف څه دی؟ خپل مخاطب څه ته رابلي؟ بس هغه چوتکې ته ورته دی چې کله په یوې ځانګې کېنېني او کله په بلې، لالهانده، کله په یوې درې سر شي او کله په بل ناو، د ده په شعرونو کې به واضح او سپېڅلی پیغام ونه مومې، بس غواړي خپل مخاطب راضي کړي، له هغه څه ترلاسه کړي، که نور هیڅ نه وي نو یو شاباش خو ئې په برخه شي!!

• هسې د بې مقصده ویناوو او خوشو خبرو ګوډی وي، په رګونو کې ئې د عمل کولو جوهر نه وي، د خبرو د میدان اتل وي خو د عمل د میدان ملا ماتی او شل، هغه څه وایې چې نه ئې د کولو اراده لري او نه ئې همت!

خو قرآن له دې ډلې هغه شاعر مستثنی کوي چې ځانګړتیاوې ئې دا وي:

• د ایمان خاوند وي، شعر ئې له ایمان نه راخوټېدلی او د ایمان په خدمت کې، د ایمان نښې به د ده د هر شعر په هرې مصرع کې وګورې.

• د عمل د مېدان مېړنی دی، عمل ئې نېك وي، تر دې د مخه چې شاعر وي یو صالح انسان دی، داسې نه دی چې په عمل پانې کې ئې له شعره پرته بل څه نه شته، د ژوند ټوله پانګه ئې یوازې څو اشعار دي، ټول عمر، وختونه او استعدادونه ئې د دغې پانګې په ترلاسه کولو کې ضایع کړي، بلکې هغه یوازې د فراغت وختونه د شعر لیکلو او ویلو ته مختص کړی.

• تل ئې الله تعالی په یاد وي، ژبه ئې د الله په یاد لمده، زړه ئې د الله په یاد درېږي، شعر ئې له ذاکر زړه راخوټېدلی، په خپلو اشعارو کې خدای ډېر یادوي، که څوك ستایې نو هغه خدای دی، که له چا سره د مینې اظهار کوي هغه خدای دی، که له چا طمع یا وېره لري نو هغه یوازې خدای دی، خدای پالي، خدای لمانځي، له خدایه مرسته غواړي، د الله په لوري بلنه ورکوي.

• مبارز او مجاهد شاعر دی، له مظلومانو دفاع کوي، له ظالمانو نه د غچ اخیستلو لپاره ملا تړي او په خپلو انقلابي او ظالم ځپونکو اشعارو سره د ظالمانو پر سر کلك کلك مرګوني ګوزارونه کوي.، د ظالمانو په ضد پاڅون ته بلنه ورکوي، د مظلومانو دردونه منعکس کوي.

په استثنا د هغو چې ايمان ئې راوړی، نېك عملونه ئې کړي، الله ئې ډېر ياد کړی او وروسته له هغه چې ظلم پرې شوی غچ ئې اخيستی، ظالمان به ډېر ژر پوه شي چې په کومې کندې کې به نسکور کړی شي!!

ډېره عجيبه ده چې څوك په قرآن د ايمان دعوی هم کوي او د حافظ او عمر خيام په څېر اشعارو ته د صوفيانه او سپېڅلو اشعارو په سترګه هم ګوري!! د حافظ ټول کليات د اقبال په دې څلورو مصرعو نه ارزي چې وايي:

جہان اگر چہ دگرگون ہے، قم بإذن اللہ
وہی زمین وہی گردون ہے، قم بإذن اللہ
کیا نوای اناالحق کو آتشین جس نے
تیری رگوں میں وہی خون ہے، قم بإذن اللہ

د شعر په ژبه ئې ترجمه دا سې ده:

که جهان درته بدل برېښي زلميه! قم بإذن الله
نه آسمان دی بدل شوی نه هم ځمکه! قم بإذن الله
چا چې نعره د اناالحق کړه شررناکه پرون
ستا په رګ رګ کې ده دا وينه! قم بإذن الله

اشعیا

بایبل دا کتاب داسې معرفي کوي: د عهد جدید په کتاب کې چې له دغه کتاب نه څومره یادونه شوې او مطالب ترې رانقل شوي د عهد قدیم تر ټولو نورو کتابونو زیات دي، ...اشعیا تر مسیح نه اووه سوه (همغه د بایبل اووه سوه) کاله مخکې اوسېدو، تر هر نبي ئې د مسیح راتلو ته زیاته توجه درلوده، ... ښایي تر ټولو مهم فصل ئې دري پنځوسم فصل وي چې په هغه کې د مسیح د زحماتو یادونه شوې!!

که تاسو بایبل ته په دقت سره ځیر شئ نو دا حقیقت به درته جوت شي چې د بایبل په مخکنیو کتابونو کې د مسیح منتظر په هکله هیڅ نه دي ویل شوي، د دې بحث لړۍ له دغه کتابه پیل شوې، په یهودانو کې د (انتظار) عقیده هغه وخت راپیدا شوه چې دوی د ذلت او اسارت په ډېر دردناك حالت کې ژوند کاوو، هېواد ئې د پلازمېنې په شمول د دښمنانو په لاس کې پرېوتی وو، دوی له خپل کور کلي شړل شوي وو، ځینې ئې په اسارت ونیول شول او ځینې ئې تبعید شول، د غلامۍ او خوارۍ په دې بد حالت کې او د دې حالت د فطري غوښتنې په توګه، په دوی کې یوه ناجي او ژغورونکي ته د (انتظار) عقیده راولاړه شوه، په ظلم ځپلو او جهل وهلو قومونو کې د داسې یوې عقېدې راپیدا کېدل او یوه داسې چا ته انتظار کول چې راشي، د یوې ګوتې په خوځولو سره او د سترګو په رپ کې، د دوی حالت بدل کړي، له ذلت او سپکاوي ئې وژغوري او د عزت لوړو څوکو ته ئې ورسوي، یوه فطري طمع او انتظار دی، د انتظار عقیده د دې په ځای چې مذهبي بنسټ ولري، ذهني بنسټ لري، د دې په ځای چې بې وزلو قومونو دا عقیده له خپلو مذهبي کتابونو نه اخیستې وي، برعکس همدا د مظلومیت او بې وزلۍ حالت د هغو

کتابونو د رامنځ ته کېدو سبب شوی چې د (انتظار) عقیده ئې وړاندې کړې!! هيڅ الهي کتاب چا ته نه وايي چې د يوه ناجي راتلو ته انتظار وکړه، برعکس ورته وايي: ستا نجات په دې کې دی چې په الله ايمان راوړې، له الله پرته بل ته سر ټيټ نه کړې، له الله پرته نه له بل نه طمع و لرې او نه وېره، ظلم ته تسليم نه شې، د ظالمانو په ضد جهاد ته ملا وتړې، د مظلومانو ملګرتيا وکړې، قرآن پيغمبران عليهم السلام داسې معرفي کوي چې هر يوه ئې له ځان نه د مخکني پيغمبر تصديق کړی او تر ځان نه د وروستني تائيد، خو دا تائيد هيڅکله د انتظار په معنی نه ده، قرآن په خپل دې بيان سره د پيغمبرانو عليهم السلام يوه مهمه ځانګړتيا او له نورو مشرانو نه د دوی يو اساسي توپير په ګوته کوي، نور زعماء او مشران داسې وي چې مخکني محکومو ي او په خپل ځنګ کې د بل قيادت او زعامت د راولاړېدا ټول امکانات له منځه وړي، د چا په هکله چې ګمان وکړي د دوی ځای به ونيسي او د دوی قيادت به له ګواښ سره مخامخ کړي، د هغوی د ورکولو او وژلو لپاره له هيڅ جنايت نه دريغ نه کوي، هغوی هر د استعداد خاوند ځان ته رقيب او حريف ګڼي او د ختمولو هڅه ئې کوي، خو پيغمبرانو او د دوی له لارې د دوی امتونو ته ويل شوي چې تاسو به د هر هغه چا ملا تړ کوئ چې له تاسو وروسته راځي او په هغه لار درومي چې تاسو پرې روان يئ، قرآن په دې هکله فرمايي:

[illegible]

[illegible]

[illegible] آل عمران:٨١

او کله چې الله د پېغمبرانو ژمنه واخيسته چې دا دی تاسو ته مې کتاب او حکمت درکړ، نو که بيا تاسو ته داسې کوم پېغمبر راغی چې تاسو ته د درکړی شوي کتاب تصديقوونکی وي نو حتماً به ايمان پرې راوړئ او مرسته به ئې کوئ، وئې فرمايل: آيا په دې اقرار کوئ او پر دې باندې زما دا پېټی (پر اوږو) اخلئ؟ وئې ويل: اقرار کوو، وئې فرمايل: نو شاهد اوسئ چې زه هم له شاهدانو څخه يم.

ګورئ چې الله تعالی له پېغمبرانو نه دا ژمنه اخيستې ده چې يو به د بل ملاتړ او

مرسته کوي، په دې ژمنې کې د دوی امتیان هم شامل دي، دوی به هم د خپلو پېغمبرانو پر پله ګام ږدي او د هر مؤمن او د کتاب تصدیقوونکي ملګرتیا او ملاتړ به کوي. ځوك چې دا کار ونه کړي په حقیقت کې ئې له الله سره کړې ژمنه ماته کړې او د پېغمبرانو له لارې منحرف شوی. دا د انتظار د عقیدې درس نه ورکوي، بلکې د عدم تعصب درس ورکوي، د هر حق پال د ملا تړ او تائید درس ورکوي!!

په تورات او انجیل کې حتماً دې ته ورته خبره شوې خو یهودانو او مسیحیانو له دې نه یوه ناجي ته د انتظار عقیده راایستلې!!

په مسلمانانو کې هم یوه فرقه راپیدا شوه او له مسیحیانو او یهودانو نه ئې د انتظار عقیده کاپي کړه او له یوه ورك شوي ماشوم نه ئې (منتظَر امام) جوړ کړ، داسې چې نن په خپلو دعا ګانو کې وایي: عجل الله فرجه الشریف: الله دې د ده راخلاصېدل رانږدې کړي!! یعني دا چې دا منتظر امام چېرې په زولنو تړل شوی، خدای ته سوال کوي چې راخوشې ئې کړي او راشي د دوی آرمانونه تر سره کړي!!

د اشعیا د کتاب ځو برخې د پام وړ دي:

- د اسرائیلیانو وضعیت داسې انځوروي چې د انتظار عقیده ئې طبیعي زېږنده وي.
- د خدای په هکله وایي چې اسرائیلیانو ته ئې وویل: چا تاسو ته ویلي چې ما ته د راتلو په وخت کې د قربانۍ پسونه له ځان سره راوړئ، نور دا باطلې هدیې ما ته مه راوړئ، ستاسو له مذهبي مراسمو بې زاره یم ...

یقیناً چې د حقیقي الهي دین له نظره دا خبرې رښتیا دي، هر الهي دین د داسې قربانیو او مراسمو په هکله همدا پرېکړه کوي.

د اشعیا د کتاب دې خبرو ته ځیر شئ:

... اې اسرائیلیانو! آیا په کافي اندازه مجازات نه شوئ؟ له سر تر پښو ټپي ټپي یې، روغ ځای دې په بدن کې نه دی پاتې، زخمونه دې ناسور شوي، هېواد مو وران شوی، ښارونه مو سوځېدلي، پردې هر څه ستاسو په مخ کې غارت کوي، اورشلیم داسې دی لکه په پټیو کې ویجاړه خونه، ... بې دفاع او یوازې پاتې دی، که قادر خدای زمونږ چیغې نه وی اورېدلې نو زمونږ دا لږ پاتې شمېر به هم نه وو پاتې... دا

الفاظ په ډېر وضاحت سره ښيي چې د انتظار عقيده په دغسې حالت کې زېږېدلې!! د همدې لپاره ده چې د اشعيا کتاب په دې پسې ليکي: ... په راتلونکو ورځو کې به خلك هغه غره ته ځي چې د خدای کور پرې جوړ شوی او وايي به: راشئ د خدای هغه غره ته ولاړ شو چې د اسرائيليانو د خدای کور پرې جوړ شوی، د خدای اوامر واورو او اطاعت ئې وکړو، خدای به د قومونو تر منځ جګړې پای ته ورسوي، دوی به له خپلو تورو يوې او له خپلو نېزو ارې جوړې کړي...

يهودانو له خپلو ملايانو دې ته ورته خبرې اورېدلې او دا ئې د يوه ناجي د راتلو په اړه وړاندوينې ګڼلې، خو کله چې عيسی عليه السلام مبعوث شو نو تر هر چا زيات دوی د هغه مخالفت ته ملا وتړله او د دې مخالفت اساسي وجوهات دا وو:

- د (موعود مسيح) په اړه چې دوی له خپلو ټګمارو مذهبي مشرانو څه اورېدلي وو، په ده کې ئې هغه ونه موندل، دوی ته ويل شوي وو چې ناجي مسيح به د يوې ګوتې په خوځولو سره غرونه له ځايه خوځوي، د فرشتو لښکرې به ورسره وي، د اسرائيليانو ټول آرمانونه به ترسره کړي، د دوی ټول دښمنان به مجازات کړي، د ټولې نړۍ پاچايي به دوی ته وسپاري... خو د عيسی عليه السلام له راتلو وروسته دا هيلې ترسره نه شوې، دی ئې د هغه موعود مسيح په څېر ونه موندو چې مذهبي مشرانو ئې د راتلو زېری ورکاوو!! په ده کې ئې هغې نښې ونه موندلې چې مذهبي مشرانو په درواغو پيغمبرانو ته منسوبولې.
- دوی ګمان کاوو چې موعود مسيح به د دوی د اوسنيو مذهبي مشرانو په څېر وي، خو عيسی عليه السلام ئې داسې وموندو چې تر هر چا د مخه د اسرائيليانو په مذهبي مشرانو سخت ګوزارونه کوي، دوی ټګمار او مذهب ئې غلط او محرف ګڼي، د ده هره وينا د هغوی د ويناوو خلاف، د ده هر عمل د دوی د کړو وړو خلاف، د ټګمارو مذهبي مشرانو ډېر حلال ئې حرام او ډېر حرام ئې حلال کړل، د ده د دعوت په هېنداره کې دغو مذهبي مشرانو ته خپله څېره ډېره کرکجنه معلومېده، په دې پوهېدل چې که خلك د عيسی عليه السلام دعوت قبول کړي نو د دوی دکانونه تړل کېږي، نور نو نه شي کولی د دين په نامه خلك وغولوي او د خدای په

نامه خلك وشكوي او شكرانې ترلاسه كړي...

د قرآن له ويناوو معلومېږي چې له ټولو پيغمبرانو عليهم السلام سره همدا معامله شوې، چا چې تر ټولو زيات د دوی مخالفت ته ملا تړلې، هغه دين پلورونكي ټگمار مذهبي مشران وو چې تر ټولو مخكې ئې بايد په هغوی ايمان راوړی وی، خو دوی له دين نه دكان جوړ كړی وو او له مذهب نه دام!! پيغمبرانو حقيقي دين ته بللي، له الله تعالی وېرې ته، حق او عدالت ته، له حرامو ځان ساتلو ته، صداقت او رښتيا ته او دا هغه څه وو چې دوی ئې منلو ته تيار نه وو، دوی د هر نوي پيغمبر مقابله په دې سره كوله چې خلكو ته به ئې ويل: په ده كې هغه ځانگړتياوې نه شته چې په مخكنيو پيغمبرانو كې وې، عوامو له دوی نه د مخكنيو پيغمبرانو په اړه هغه څه اورېدلي وو او هغه څه ئې هغوی ته منسوب كړي او په هغو الفاظو ئې ستايلي وو چې يوازې له الله تعالی سره ښايي، دوی پيغمبران د خدايۍ او الوهيت مقام ته رسولي، عوام د دوی د غلطو تبليغاتو تر اغېز لاندې له پيغمبرانو نه د هغه څه انتظار كاوو چې په وس كې ئې نه وو، قرآن دا حالت څومره ښكلی او دقيق انځوروي، هلته چې فرمايي:

`Ë pޟ_ š• 9 bqã? ﺓ& ÇÌÈ %æqç/ Ç|Ú ö¬{$`Ë $Z9 •ãÿ? 4Ⓡn 7 9 šÆ Ësbè 9 (q8%r

$Zǒøã |Mðã– $J. ä$J¡¡ 9$Ý Éó@e ﺓ& ÇÌÈ #ž•Éÿ? $g=»=Å •»g¬{$•É ÿçù 5= Zãr @ŠjÜ

'Î 4'ö? ﺓ& $ ãz ã `Ë Mǒ/ 7 9 bqã/ ﺓ& ÇÌÈ x‹Î% ï 6 Í»=J8$r «! $Î 'Îû? ﺓ& $ÿ ¡ Ï

@d 'Îí b$s ßS @è ¼çä•ÿR $Y¯Ï $Zǒøã AÍ\ê4Ⓡn 7 Ïiä šÆ Ësbè`9r ä$J¡¡ 9$

{þê% b& Wĵ #" %ö8$Ïè ä! ` ö) {þã Ë sã b& ¨ $Z9$ìZB $Br ÇÌÈ ZvqßS§#Ž³ 0 ǔĵ 8MZä

ÇÍÈ ZvqßS§#Ž³ 0 ª! $] è/& الاسراء: ۹۰-۹۴

او وئې ويل: تر هغه به هيڅكله درباندې باور ونه كړو چې له ځمكې يوه چينه راته جاري نه كړې، يا د كجورو او انگورو داسې باغ دې وي چې هرې خوا ته ويالې په كې وبهوي او يا لكه څنگه چې گمان كوې د آسمان يوه ټكړه پر مونږ راپرې باسې،

يا خداى او فرشتې مخامخ راولې، يا د سرو سپينو زرو كور ولري، يا آسمان ته لوړ ولاړ شي او پورته تګ دې هم تر هغه نه منو چې داسې كتاب درسره راوړې چې مونږ ئې ولولو، ورته ووايه: پاكي زما رب لره ده ، آيا زه له يوه داسې انسان نه پرته بل څه يم چې د پيغمبر په توګه لېږل شوى؟ او خلكو ته د هدايت له راتلو وروسته يوازې دې خبرې دوى له ايمان راوړو منع كړل چې ويل ئې: آيا خداى يو انسان د پيغمبر په توګه رالېږلى؟!!

ګورئ چې (خلك) دغې خبرې له ايمان راوړلو منع كړي چې پيغمبر ئې د نورو انسانانو په څېر يو انسان موندلى، داسې چې حيرتناك او خارق العاده كارونه نه شي كولى، د ده په خوا كې نه څوك خداى په ځرګنده ګوري او نه د فرشتو لښكرې، آسمان ته نه شي ختلى، له ځمكې چينې نه شي راخوټولى، سره او سپين زر ئې په لاس كې نه شته، د باغونو او بنګلو خاوند نه دى!!

د يهودانو مذهبي مشرانو د خپلو پيغمبرانو په هكله خلكو ته همدا ويلي وو چې دوى دغه ټول كارونه كولى شو، نو ځكه ئې د عيسى عليه السلام په څېر په هغه پيغمبر هم ايمان رانه ووړ چې معجزې ئې تر ټولو پيغمبرانو زياتې وې!!

كه واقعاً د اسرائيليانو په كتابونو كې د موعود مسيح په اړه وړاندوينې شوې وى، نو دوى ولې په عيسى عليه السلام د ايمان راوړلو په ځاى د ده د وژلو لپاره ملا وتړله؟ ولې مسيحيانو دا وړاندوينې د عيسى عليه السلام په هكله وګڼلې او يهودانو ورسره توافق ونه كړ او اوس هم د بل چا په انتظار كې دي؟!!

بايبل د اشعيا د يوې مراقبې يادونه كوي او د ده له خولې ليكي: (وامې وربدل چې خداى وايي: څوك ولېږم چې زما پيغام زما قوم ته ورسوي؟ ما وويل: خدايه! زه حاضر يم چې ولاړ شم، ما ولېږه!! وئې فرمايل: ولاړ شه او زما دا پيغام وركړه: هر څومره چې زيات واورئ همدومره به لږ پوه شئ!! هر څومر چې زيات ووينئ لږ به ئې درك كړئ!! بيا ئې وفرمايل: د دې قوم زړه سخت كړه، غوږونه ئې درانه كړه او سترګې ئې ورونده، داسې نه چې ووينې، واوري او پوه شي او زما په لور راوګرځي او شفا ئې په برخه شي)!!

زه له هر خدای پال انسان نه پوښتنه کوم: آیا په دې ټولو خبرو کې تاسو ته د الله تعالی او د هغه د یوه پیغمبر کومه وینا په نظر درځي؟!! آیا دا د الله تعالی له شأن سره ښايي چې ووايي: زه خپل قوم ته يو پيغام لرم، هغه به څوك وي چې دا پيغام ورسوي!! او بيا داسې پيغام: هر څومره چې زيات واورئ همدومره به لږ پوه شئ!! هر څومره چې زيات ووينئ لږ به ئې درك کړئ!! يعنې څه؟! د دې وينا کومه برخه پيغام ته ورته ده؟ خدای به څنګه يوه انسان ته وايي چې د دې قوم زړه سخت کړه، غوږونه ئې درانه کړه او سترګې ئې ورو تړه، داسې نه چې ووينې، واورې او پوه شي او زما په لور راوګرځي او شفا ئې په برخه شي!! آيا دا پيغام دی که پيغام وړونکي ته داسې دنده ورکول چې د ده په وس پوره نه ده؟

بيا ليکي: ما وويل: خدايه! تر کله به دا حالت روان وي؟ ځواب ئې راکړ: تر هغه چې ښارونه ئې وران شي، څوك په کې پاتې نه شي او ټول هېواد ئې وران شي او زه دوی ټول نورو ملکونو ته ولېږم او د دوی هېواد تش پاتې شي، په دې وخت کې که څه هم لسمه برخه ئې پاتې وي دا به هم له منځه ولاړ شي، خو له دې سره سره د اسرائيل قوم د چنار او بلوط د ونې په څېر دی چې غوڅ شي نو سټه ئې بيا راشنه شي!!

که څه هم دا بيان له ډېرو تناقضاتو ډك دی، يو ځای وايي ټول ښارونه به وران او هيڅوك به په کې پاتې نه شي، بيا وايي که لسمه برخه هم پاتې شي، بيا وايي دا به هم له منځه ولاړ شي، بيا وايي چې سټه به ئې پاتې شي او هغه به راشنه شي!! د يوه عادي انسان په کلام کې هم دومره تناقضات نه وي، د الله تعالی په کلام کې به څنګه دومره ضد او نقيض خبرې راځي؟!! خو يوه خبره ترې معلومېږي او هغه دا چې اسرائيليان په دې وخت کې په ډېر بد او دردناك حالت کې وو او يوه ناجي ته د انتظار عقيده دغه حالت په دوی کې راولاړه کړې!!

د بايبل لاندې وينا دا حقيقت ښه په ګوته کوي:

(اشعيا وويل): خو دا تياره به چې د خدای قوم په تنګسې کې دی تر ډېرو پاتې نه شي، خدای د زبولون او نفتاليانو د قومونو سيمه له ذلت سره مخامخ کړې وه خو په راتلونکې کې به دا سيمه له مديترانې نيولې د اردن تر آخوا حتی تر جليل پورې

چې اوس پردي په کې اوسېږي، دې ټولې سیمې ته به درناوی ورپه برخه شي، هغه قوم چې په تیاره کې خوځېدل، ستره رڼا به وګوري، په هغو به رڼا وځلېږي چې په تیارو کې ئې ژوند کاوو!! ... خدای به ئې د غلامۍ جغ مات کړي...ټولې هغه وسلې او جنګي جامې به وسوځي چې په وینو سرې دي... ځکه زمونږ لپاره یو زوی دنیا ته راغلی، ... هغه به پر مونږ حکومت کوي...نوم به ئې (عجیب)، (مشیر)، (قدیر خدای)، (تلپاتی پلار) او (د خوښۍ سرود) وي، هغه به د داؤد پر تخت کښېني او د ده پر هېواد به د تل لپاره پاچاهي کوي!!... د ده د سلطنت پراخېدا به پای نه لري... قادر او متعال خدای همدا اراده کړې... په هغه وخت کې به لېوه او وری یو ځای اوسي، پړانګ او سېرلی به یو ځای سره څملي، سخوندر به له زمري سره یو ځای درومي او یو ماشوم به ئې هرې خوا ته چې زړه ئې غواړي بیایي!! غویی به د یږ خوا ته څري، د یږ بچی به له سخوندر سره یو ځای څملي او زمری به د غوایي په څېر واښه خوري!! تی خور ماشوم به له مارانو سره پرته له وېرې او خطر لوبې کوي!!! له تي نیول شوی ماشوم به د افعي ځالې ته لاس ننباسي خو هیڅ تاوان به نه وررسېږي، ... په دې ورځ به د داؤد د کورنۍ دا نوی راولاړ شوی پاچا د ټولو قومونو لپاره د نجات بیرغ وي، خلك به د ده خوا ته راځي او د ده هېواد به له جلال او عظمت نه ډك وي، په دې وخت کې به خدای بیا خپل لاس رااوږد کړي او د خپل قوم پاتې شونې به له مصر، سودان.... راغونډ کړي، اسرائیلیان به متحد شي... په فلسطینیانو به برید وکړي... ادوم او موآب به ونیسي، عمون به ځان ته تابع کړي!!! خدای به د مصر خلیج وچ کړي، فرات به په اوو نهرونو وویشي... لار به په بابل کې د خپل قوم پاتې شونو ته پرانېزي چې خپل هېواد ته راستانه شي!!! ... په دې پسې ګن شمېر وړاندوینې کوي، له تبعید نه د اسرائیلیانو راستنېدا، د بابل د پاچاهي نسکورېدا، د فلسطین، موآب، دمشق، حبشه، بابل، ادوم د سقوط وړاند وینې کوي، د مصر، سعودي اورشلیم، فنیقیه، د ورانېدو او ضعیفېدو خبر ورکوي... او په پای کې لیکي چې ټوله ځمکه به ورانه شي... خدای به په دې ورځ هغه ځواکونه هم مجازات کړي چې په آسمانونو کې دي او هغه هم چې پر ځمکې حکومت کوي، نه به سپوږمۍ رڼا لري او نه لمر، دا ځکه چې متعال او قادر خدای به حکومت

کوي، د صهيون په غره به کښېني، په اورشليم کې به حکومت کوي او د نړۍ واکمنان او مشران به د ده عظمت وګوري!! په دې ورځ به خدای په اورشليم کې، د صهيون د غره پر سر ټولو قومونو ته لويه مېلمستيا برابره کړي، پر دسترخان به رنګارنګ خوندور خوراکونه او خوندور زاړه شراب پراته وي، هغه توره وربځ به ختمه کړي چې پر خلکو ئې خپل وزر خور کړی وو او مرګ به له منځه يوسي...د خدای لاس به د صهيون غر خوندي وساتي خو د موآب قوم به د ده ترپښو لاندې شي، ... د موآب کلاګانې او دنګ دنګ دېوالونه به ئې نسکور او له خاورو سره برابر کړي...

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- اسرائيليانو ته ويل شوي چې د يوه ځواکمن پاچا راتلو ته انتظار وکړئ، دا پاچا به د يهودانو ټول دښمنان ورته وځپي او ملکونه به ئې ترې ونيسي. نه يوازې فلسطينيان به مجازات کړي بلکې د موآب قوم چې دوی ئې د ځان حريف او رقيب ګڼي، هم کلك مجازات او د دوی کلاګانې به نسکورې کړي.
- د بايبل ليکوال د قيامت د ورځې الهي محاسبه، حساب و کتاب، مکافات او مجازات او د جنت او دوزخ هغه خبرې چې ټولو پيغمبرانو عليهم السلام خپلو امتونو ته کړې او هر الهي دين ورباندې ټينګار کوي، تحريف کړې او هغه ئې په ډېر کرکجن او غلط رنګ کې په اورشليم کې، د صهيون د غره پر سر د خدای د مېلمستيا په توګه وړاندې کړې!!
- بايبل دا وضاحت نه کوي چې له خدای نه ئې مراد څوك دی، د ځمکې او آسمانونو پيدا کوونکی خدای، که هغه خدای چې د مسيح په بڼې کې به راڅرګند شي، خو له وينا ئې هر عادي لوستونکی دا انتباه اخلي چې مراد ئې موعود مسيح دی.
- بايبل د اسرائيليانو دا ناجي يو پيغمبر نه بلکې يو پاچا ګڼي او ليکي: په دې ورځ به د داؤد د کورنۍ دا نوی راولاړ شوی پاچا د ټولو قومونو لپاره د نجات بيرغ وي، خلك به د ده خوا ته راځي او د ده هېواد به له جلال او عظمت نه ډك وي او د ده په پاچايۍ کې د سولې او امنيت دا انځور وړاندې کوي: په هغه وخت کې به لېوه

او وری یو ځای اوسي، پړانګ او سېرلی به یو ځای سره څملي، سخوندر به له زمري سره یو ځای درومي او یو ماشوم به ئې هرې خوا ته چې زړه ئې وغواړي بیايي!! غویی به د یږ خوا ته څري، د یږ بچی به له سخوندر سره یو ځای څملي او زمری به د غوایي په څېر وابنه خوري!! تی خور ماشوم به له مارانو سره پرته له وېرې او خطر لوبې کوي!!! له تي نیول شوی ماشوم به د افعي ځالې ته لاس ننباسي خو هیڅ تاوان به نه ورسېږي، ...

- دوی ته خپلو مذهبي مشرانو د (ناجي مسیح) په اړه داسې دروغجنې او له مبالغو ډکې وړاندوینې کولې، ځکه ئې عیسی علیه السلام د منتظر ناجي په توګه قبول نه کړ او ایمان ئې پرې رانه ووړ.
- د بايبل له مخکنیو ویناوو هم معلومېږي او له دې وروسته چې څه وايي له هغوی هم چې دا وړاندوینې د قیامت په اړه نه دي، ځکه په دې پسې (د ستاینې سرود) تر سر لیك لاندې لیکي: په دې ورځ به د یهودا په سیمې کې دا سرود ویل کېږي: زمونږ ښار قوي او محکم دی، خدای ئې په ژغورونکي حصار زمونږ ساتنه کوي، ... خدای مغرور کسان سپك او ذلیل کړل او د دوی مضبوط ښارونه ئې له خاورو سره برابر کړل، څوك چې تر ظلم لاندې وو نن په لوړ سر د دوی په ورانو ښارونو کې ګرځي او تر پښو ئې لاندې کوي...

که تاسو د دې کتاب وروستیو برخو ته لږ ځیر شئ نو دا حقیقت به درته جوت شي چې دا کتاب تر هغو تاریخي پېښو ډېر وروسته لیکل شوی چې د کتاب په سر کې د وړاندوینو په توګه راغلې، د مثال په توګه د کتاب په سر کې وړاندوینه شوې چې د یهودانو ښارونه به د دښمن په لاس کې پربوځي، خو د کتاب په وروستیو برخو کې لیکي چې د آشوریانو پاچا سنجاریب د یهودانو پر سیمو برید وکړ او ټول ښارونه ئې ونیول. خو دا کتاب ئې په داسې ځای کې نیمګړی پرېښی چې اورشلیم د آشوریانو لخوا محاصره دی او په دې ګواښل کېږي چې تسلیم شي، ... له دې مخکې نه ځي او دا نه وايي چې څه وشول... زما انتباه دا ده چې د کتاب پاتې برخه عمداً حذف شوې... د دې لپاره چې د وړاندوینو اهمیت ئې له منځه ووړ!!

ارمیا

دا کتاب د اشعیا د کتاب د تتمې حیثیت لري، د بابلیانو په لاس د اورشلیم د سقوط خبره کوي او لیکي چې د یهودانو د پاچا صدقیا د پاچایۍ د نهم کال د نهمې میاشتې په نهمه کې نبوکدنصر (بخت نصر) د بابل پاچا پر اورشلیم برید وکړ... حصار ئې مات کړ ... ښار ته ننوتل... صدقیا له خپلو لښکرو سره اردن ته وتښتېدو... خو بابلیانو تعقیب کړل.. د اریحا په دشتې کې ئې ونیولو او بنوکدنصر ته ئې وروستل، ... هغه امر وکړ چې د ده زامن او درباریان د ده په وړاندې ووژني... بیا ئې د ده سترګې ترې وایستلې او په زنځیرونو کې ئې تړلی بابل ته ولېږو.. . بابلیانو ښار او شاهي ماڼۍ وسوځول او حصار ئې وران کړ... ډېر ئې ووژل... پاتې ئې بابل ته د اسیرانو په توګه ولېږدول... ارمیا لیکي چې زه په دې وخت کې په زندان کې وم... د بابل پاچا د خپل فوځ مشر ته امر کړی وو چې ما پیدا کړي او په پوره درناوي سره زما مواظبت وکړي... نو د عسکرو یو ټولګی راغی او زه ئې جدلیا ته وسپارلم او په دې توګه زه د خپل قوم له پاتې شونو سره یو ځای شوم!!! جدلیا د بابلیانو لخوا د مصفه حاکم وټاکل شو...

له دې بحث نه معلومېږي چې ارمیا او جدلیا په هغې ډلې کې ول چې د اسرائیلیانو د حکومت مخالفت ئې کاوو او بابلیانو د دوی مرسته او ملا تړ کاوو، د همدې لپاره بابلیانو د اورشلیم له نیولو وروسته جدلیا د مصفه حاکم وټاکو او ارمیا ئې له زندانه وایست.

له دې وروسته بایبل د ارمیا ډېرې هغه وړاندوینې رانقلوي چې ګواکې ده ته د

خدای له لوري ويل شوي، دا وړاندوينې د اشعيا د كتاب وړاندوينو ته ورته دي، د مصر، په مصر باندې د نبوكدنصر د بريد، د فلسطينيانو، موآب، عمونيانو، ادوميانو، دمشق، قيدار، حاصور، عيلام او بابل د مستقبل او برخليك په هكله د ده وړاندوينې رانقلوي، په يقين سره ويلی شو چې دا وړاندوينې نه بلكې له پېښو نه ډېر وروسته ليكل شوي مطالب دي.

د اورشليم د سقوط په اړه د دې كتاب دوې متناقضې خبرې تاسو ته د كتاب څرنګوالی او د وړاندوينو ماهيت ښه واضح كولی شي: په اورشليم د بريد په هكله دوه تاريخونه وركوي: مخكې ئې ليكلي چې د يهودانو د پاچا صدقيا د پاچايۍ (د نهم كال د نهمې مياشتې په نهمه) كې نبوكدنصر د بابل پاچا پر اورشليم بريد وكړ... حصار ئې مات كړ ... ښار ته ننوتل... صدقيا له خپلو لښكرو سره اردن ته وتښتېدو ... څو صفحې وروسته ليكي: د صدقيا د پاچايۍ د نهم كال د لسمې مياشتې په لسمې (مخكې د نهمې مياشتې نهمه او دلته د لسمې مياشتې لسمه!!) د بابل پاچا نبوكد نصر په اورشليم بريد وكړ، دوه كاله ئې ښار محاصره كړ... خلك له لوږې تنګ شول، د حصار په يوې برخې كې ئې سوری جوړ كړ او فوځيان ترې ووتل او د اردون په لوري وتښتېدل!!!

همداراز له دې وروسته بايبل ارميا ته منسوب يو بل كتاب رااخلي چې د ده لخوا ليكل شوې مرثيه ئې ګڼي، په دې كې هغه دردناك حالات انځور شوي چې اسرائيليان ورسره مخامخ او ده په خپلو سترګو ليدلي، په سر كې ئې د اورشليم هغه درdوونكی وضعيت انځوروي چې د بابليانو په لاس له ورانېدو وروسته ترسترګو كېدو!!!

پوښتنه دا ده چې بايبل به څنګه ثابته كړي چې د ارميا هغه مخكنی كتاب چې د اورشليم د سقوط وړاندوينه په كې شوې، د دې كتاب په څېر نه دی او له دغو پېښو وروسته نه دی ليكل شوی؟

د دې كتاب څو جملې چې اورشليم ته په خطاب كې ويل شوې، ډېرې په زړه پورې دي او ډېر حقايق په ګوته كوي:

اې اورشليمه! ستا غم د چا له غم سره مقايسه كولی شم؟ څه ووايم او څنګه تا

ته تسلي درکړم؟ ستا پرهار د سیند په څېر ژور دی، څوك شفا درکولی شي؟ انبیاوو دې په دروا‌غو نبوت کاوو (وړاندوینې ئې کولې) او ستا ګناهونه ئې نه درښودل، د دروغجنو پیغامونو په درکولو سره ئې ته وغولولې او ستا د اسارت باعث شول!!! اوس چې څوك ستا لخوا تېرېږي وایي: آیا دا همغه ښار دی چې د نړۍ تر ټولو ښکلی او محبوب ښار ګڼل کېدو؟!!

دا جملې د بایبل د انبیاوو د وړاندوینو حقیقت په ګوته کوي!! مونږ د ارمیا دغه خبره د بایبل د ټولو هغو ویناوو په هکله یو قاطع او دقیق قضاوت ګڼو چې انبیاوو او پیغمبرانو ته ئې منسوب کړې او وایو: انبیاوو دې په دروا‌غو نبوت کاوو، ستا اصلي غلطي ئې نه ده درپه ګوته کړې، دوی ته دې دروغجن پیغامونه منسوب کړي، په خپله هم غولېدلی یې او یهودان او مسیحیان دې هم غولولي!!!

حزقیال نبي

بابیل د دې کتاب په مقدمه کې لیکي: حزقیال د اسرائیلیانو یو نبي وو چې د یهودا له خلکو سره ئې یو ځای په بابل کې د تبعید ژوند تېراوو، دی په دې کتاب کې وړاندوینه کوي چې یهودان به ډېر ژر خپل وطن ته ستانه شي او اورشلیم به بیا ودان کړي، دا وړاندوینه پنځوس کاله وروسته د عزرا او نحمیا په وخت کې ترسره شوه، .... د کتاب په پای کې راغلي چې خدای حزقیال ته په خوب کې وویل چې اسرائیل او یهودا به بیا سره متحد شي او د داؤد له نسله به یو پاچا پر دوی حکومت کوي!! ... وروسته د حزقیال یو خوب داسې رااخلي: په یوه خوب کې مې یو طوفان ولیدو چې له شماله زما په لور رارawan دی، په مخکې ئې د اور لوخړې خوځېدې، د نور یوه کړۍ ترې راتاو وه او په منځ کې ئې د ځلانده فلز په څېر یو شی ځلېدو، بیا د لوخړو له منځه څلور عجیب موجودات چې انسان ته ورته ول راڅرګند شول، خو هر یوه څلور مخونه او دوه جوړې وزرونه درلودل، پښې ئې هم د انسان پښو ته ورته وې، خو ګوتې ئې د سخوندر نوك ته ورته وې او د ځلانده فلز په څېر ځلېدلې، د هر وزر لاندې مې انسان ته ورته لاسونه لیدل، د وزرونو پای ئې سره وصل وو، مخامخ به ئې تګ کاوو پرته له دې چې راوګرځي!! هر یوه څلور مخونه درلودل: مخکنی ئې د انسان د مخ په څېر، ښي ئې د زمري په څېر، کیڼ ئې د غوايي په څېر او شاتنی ئې د عقاب په څېر!! هر یوه دوه جوړې وزرونه درلودل، چې یوه جوړه ئې پرانستلې وه او د بل موجود د وزرونو څوکو ته به رسېدل او بلې جوړې د دوی بدن پوښلیوو، کوم ځای ته چې به د دوی روح تله په همغه لوري به

تلل، له دې پرته چې بل لوري ته کاږه شي!! د دغو موجوداتو په منځ کې د بلو سکروټو په څېر شیان خوځېدل، چې له منځه ئې برېښنا راوته، دا ژوندي موجوات هم د برق په څېر تېز تېز مخکې شا ته خوځېدل، ... څلور څرخونه مې ولیدل، تر هر یوه لاندې یو څرخ، د زبرجدو په څېر ځلېدل او یوه بل ته ورته ول، د هر څرخ منځ کې بل څرخ وو، د همدې لپاره په دې توانېدل چې په هر لوري وخوځېږي، پرته له دې چې راوڅرخي، څرخونو داسې پرې درلودې چې له سترګو ډکې وې، ... کله چې به دغه موجودات خوځېدل نو څرخونه به هم ورسره خوځېدل، چې له ځمکې به پورته کېدل نو څرخونه به ورسره پورته کېدل او چې ودرېدل به نو څرخونه به هم ودرېدل، دا ځکه چې د دغو څلورو موجوداتو روح په څرخونو کې هم وه، نو دا موجوات او څرخونه د خپلې روح تر حکم لاندې ول، ... د هر یوه د سر له پاسه صفحې ته ورته څه خور وو چې د شیشې په څېر به ځلېدو او انسان به ئې وېراوو، د دغې صفحې لاندې د دوی وزرونه داسې پرانیستي وو چې د یوه وزر به د بل وزر ته رسېدو، ... کله چې به الوتل نو غږ به ئې داسې وو لکه د ساحل د څپو غږ، یا د خدای غږ یا د یوه لوی لښکر چیغې، کله چې به ودرېدل نو وزرونه به ئې راټیټ کړل، له هر ودرېدو سره به د صفحې له سر نه یو غږ اورېدل کېدو، د صفحې په سر د یوه ښکلې پاچایی تخت په څېر یو شی تر سترګو کېدو، داسې لکه چې له شنو یاقوتو جوړ شوی وي او د دې تخت له پاسه داسې ذات ناست وو چې انسان ته ورته وو، له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو او په دې نور کې د بوډۍ د ټال (قوس قزح) ټول رنګونه تر سترګو کېدل، د خدای پرتمین حضور داسې ما ته راڅرګند شو، کله چې ما دا صحنه ولیده، په سجده پرېوتم، په دې وخت کې مې یو غږ واورېدو چې ما ته ئې وویل: اې خاورین انسانه! پاڅه چې خبرې درسره وکړم، کله چې ئې له ما سره خبرې کولې د خدای روح په ما کې وچلېده او زه ئې پاڅولم، هغه غږ مې واورېدو چې راته ویل ئې: اې خاورین انسانه! زه تا د اسرائیل قوم ته لېږم، هغه یاغي قوم چې زما په ضد ئې پاڅون کړی... تا ورلېږم چې زما کلام ورواوروې...که څه هم دوی ډېر سخت زړي او سخت سري دي... نو تا به هم سخت

سرى کړم... د الماس او ډبرې په څېر د دوی په وړاندې ودرېږه... نو له یاغیانو مه وېرېږه!! بیا خدای زه له ځمکې پورته کړم، زه ئې لوړ کړم او تل ابیب ته ئې د تبعید شوو یهودانو خوا ته ورسولم، ... هلته مې اوه ورځې (د بابیل اوه ورځې) تېرې شوې...

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

• دا په اصل کې خوب نه دی، بلکې د خدای، عرش او فرشتو په اړه د بابیل عقیده ده چې د خوب بڼه ئې ورکړې او دا ښایي د دې لپاره چې له یوې خوا عوام د ویښې تر خبرو د خوب په خبرو ژر باور کوي او له بلې خوا که څوك اعتراض کوي نو بابیل په آسانۍ ځواب ورکړي او ورته ووایي: دا خو د حزقیال رؤیا او خوب دی!! نه بحث ته ضرورت لري او نه ځواب ویلو ته!!

• دلته بابیل د تل په څېر خدای له انسان سره تشبیه کړی، له انسان سره ئې توپیر یوازې په دې کې دی چې (له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو...)، عرش ئې د پاچایانو ښکلې تخت ته ورته، د عرش حمله ئې داسې څلور فرشتې چې هر یو ئې څلور سرونه او څلور وزرونه لري، یو سر ئې انسان ته، بل ئې زمري ته، بل ئې غوايي ته او بل ئې عقاب ته ورته دی!!!

• یو پیغمبر خو پرېږده هیڅ مؤمن انسان به د الله تعالی په هکله نه داسې خوب وګوري او نه به په خپل ذهن کې داسې غلط او ناقص انځور جوړ کړي!!

• ما ته د بابیل دا وینا داسې برېښي لکه چې د انسان د سر په یوه وېښته باندې ناست یو ویروس بل ته ووایي: خدای زمونږ په څېر دی، همداسې ګرد مرد، نه سر لري نه پښې، ځان ته ئې کتلې او مونږ ئې د خپل ځان په څېر جوړ کړي یو، تر مونږ ښاپسته او ښکلی مخلوق به څېرې وي چې خدای به هغه د ځان په څېر جوړ کړی وي؟! آیا خدای به د دغه لوی او بې عقله ځناور (انسان) په څېر وي چې مونږ ئې د وېښته په سر ناست یو، یوې خوا بلې خوا ته ځغلو او هغه پرې خبرېږي هم نه؟!! سترګې ئې دومره کمزورې دي چې مونږ نه ویني، غوږونه ئې دومره درانه دي چې زمونږ غږ نه اوري!! دا به د ډایناسور په څېر له منځه ځي!! بې شکه چې خدای به

زمونږ په څېر وي او تخت به ئې هم زمونږ د پاچا تخت ته ورته، چې وزر لرونکي بکتريا به ئې له يوه ځايه بل ځای ته په خپلو اوږو وړي!!! له مونږ نه د خدای توپير يوازې په دې کې دی چې هغه خدای دی او مونږ ويروس، د هغه بدن ځلېږي او زمونږ نه ځلېږي!!!

- د کوم احمق انسان عقل به په دې قانع شي چې ستر خدای، د دې ستر عالم خالق، ټولواك، ساتونکی او پالونکی رب، د وړوکي انسان په څېر دی، د پاچايانو په څېر تخت باندې ناست دی، دا تخت ئې څلور، څلور سرې فرشتې په اوږو وړي؟!!!

- د بايبل ليکونکي اورېدلي چې خدای اورېدونکی او ليدونکی دی، هر څهويني او هر څه ګوري، خپلو پيغمبرانو ته ئې وحي لېږلې، دوی ته ئې لارښوونې کړې، خپل احکام ئې ورته بيان کړي،... د تورات او انجيل له دغو اظهاراتو ئې دا انتباه اخيستې چې خدای حتماً د انسان په څېر دی، همداسې دوه سترګې، دوه غوږونه، دوه لاسونه او دوه پښې لري، نو ځکه ئې مخکې هم ويلي چې خدای انسان د ځان په څېر پيدا کړ او دلته د حزقيال په رؤيا کې هم خدای انسان ته ورته ګڼي!! ده اورېدلي چې خدای د عرش خاوند دی، نو ځکه ئې دلته د خدای عرش د ځمکې د پاچايانو له تخت سره تشبيه کړی!! هغه په دې نه پوهېږي چې په اصلي تورات او انجيل کې د الله تعالی د عرش يادونه د دې مطلب د افادې او بيانولو لپاره شوې چې الله تعالی د عالم ټولواك دی او هر څه د ده په حکم تر سره کېږي!! ده د تورات او انجيل دا خبره اورېدلې چې الله تعالی فرمايي: که تاسو ايمان او تقوی ولرئ زه به مو يوازې نه پرېږدم، له تاسوه سره به وم او ستاسو مرسته او ملاتړ به کوم، هغه له دې وينا دا نظريه راايستلې چې خدای له اسرائيليانو سره دی، په دوی کې اوسېږي، چې چېرې دوی ځي خدای ورسره ځي، نو کله چې دوی په بېديا کې په خېمو کې اوسېدل خدای ته ئې هم د ځان په څېر خو ډېره ښکلې او قيمتي خېمه او په خېمې کې خاص ځای د قدس الاقداس په نامه جوړ کړ او کله چې په فلسطين کې ځای په ځای شول نو مجلل کور ئې، د پرېمانه سرو او سپينو زرو په کارولو سره ورته جوړ کړ، له دې وروسته خدای له آسمان نه راکوز شو او پرېکړه ئې وکړه

چې د تل لپاره به په دغه کور کې د اسرائيليانو خوا ته اوسېږي!!! په مجازي توګه کارول شوي الفاظ ئې په اصلي معنی ونيول او د الهي کتابونو آيتونه ئې غلط تعبير او تفسير کړل!!

- د تورات او انجيل په شمول په ټولو الهي کتابونو کې د الله تعالی د صفاتو او د عرش په څېر د داسې شيانو په اړه هم بحث شوی چې د انسان له نظره پټ دي او انسان په خپل قاموس کې د هغه لپاره نوم نه لري، دا ځکه چې انسان په خپل قاموس کې يوازې د هغو شيانو لپاره نوم لري چې دی ئې پېژني او په خپلو سترګو ئې ګوري او د غيبي شيانو لپاره نومونه نه لري، که څوك وغواړي د انسان په ژبه دا غيبي شيان معرفي کړي نو له دې پرته بله لار نه لري چې د تشبيه له فن نه کار واخلي او د انسان د قاموس موجود الفاظ وکاروي، په الهي کتابونو کې دغه تشبيه او مجاز کارول شوي او په دې سره انسان ته د عالم غيب په اړه نسبي پوهه ورکړې شوې، کم عقلو او غرضي خلکو دغه تشبيه او په هغه کې کارول شوي الفاظ په اصلي معنا اخيستي!! داسې لکه چې د بايبل ليکونکي د الله تعالی له عرش نه د پاچا ښکلی تخت جوړ کړی، خپل خدای ئې د يوه پاچا په څېر ورباندې کېښنولی او له فرشتو ئې څلور سرې موجودات جوړ کړي، چې دا تخت پر اوږو وړي او خدای له يوه ځای بل ځای ته لېږدوي!! د بايبل ليکونکي هڅه کړې چې په دې بيان سره د مسيحيانو او يهودانو دې پوښتنې ته ځواب ووايي چې خدای څنګه له يوه ځای بل ځای ته ځان رسوي!! دا دی هغه پياوړې فرشتې ئې له يوه ځای بل ځای ته رسوي چې هم د انسان هوښيارتيا لري، هم د عقاب وزرونه، هم د غوايي زور، هم د زمري مضبوطې پښې او هم خدايي روح!! له انسان سره د الله تعالی په اړه يوه پوښتنه دا ده چې خدای چېرې دی؟ څه کوي؟ له دې عالم سره ئې تعلق څنګه دی؟ که څوك وغواړي چې دغه پوښتنه ځواب کړي او په دې ئې پوه کړي چې الله تعالی دا عالم اداره کوي، ساتنه او حفاظت ئې کوي، دلته هر څه د ده په حکم تر سره کېږي... د دغه مطلب د افادې تر ټولو غوره او يوازنۍ طريقه دا ده چې هغه ته وويلی شي: خدای د دې عالم ټولواك، پاچا او حاکم دی، لکه څنګه چې د يوه چا د پاچا کېدو په اړه وايي: د پاچايۍ په تخت کېښناستو، يعني د دې ملك او هېواد

ټولواك او پاچا شو او له دې وروسته به ټول كارونه د ده په امر ترسره كېږي، په الهي كتابونو كې دغه استعاره (پر عرش استوى) د دغه مطلب د افادې لپاره كارول شوې، چې الله تعالى د دې عالم ټولواك دى، امور ئې د ده په واك كې دي او د دې عالم د پاچايي پر عرش ئې استوى كړې!! عرش او پر عرش استوى هغه الفاظ دي چې انسان ئې د يوه پاچا د واكمنۍ او قدرت ته د رسېدو لپاره كاروي، په كومو آيتونو كې چې د الله تعالى لپاره داسې الفاظ راځي، دا متشابه آيتونه دي چې په هغه كې د تشبيه فن كارول شوى، د الله تعالى عرش چې د انسان له درك او فهمه اوچت، فوق مشهود او غائب مفهوم دى او انسان په خپل قاموس كې بل ځانګړى او خاص لفظ او نوم ورته نه لري، په داسې لفظ معرفي شوى چې په اصل كې د يوه مشهود او ملموس شي لپاره وضع شوى، د تشبيه له لارې د انسان ذهن او فهم ته نږدې كړى شوى، په دا ډول آيتونو كې راغلي الفاظ په متبادره او متداوله معنا نه شو اخيستى، داسې نه چې د الله تعالى له عرش نه هغه تصور او انګېرنه ولرو چې د ځمكې پر سر د كوم تخت او عرش په هكله ئې لرو!! الله تعالى د مخلوق په څېر مكان ته اړ او محتاج نه دى، د عالم هيڅ څه په ذات او افعالو كې الله تعالى ته ورته نه دى، نه ئې عرش د ځمكې د كوم عرش او تخت په څېر دى او نه په عرش استوى ئې داسې لكه په كوم تخت د كوم مخلوق ناسته!! كله چې د عرش او په عرش باندې د الله تعالى د استوى خبره كوو بايد دا مطلب مو په پام كې وي چې نه د عالم كوم څه الله تعالى ته ورته دي او نه الله تعالى په كوم څه كې له مخلوق سره شباهت لري. پام كوه چې د فرشتو په ذريعه د الله تعالى د عرش حمل كېدا داسې ونه ګڼئ لكه چې په دنيا كې څوك كوم تخت پر اوږو وړي، كه داسې تصور دې په ذهن كې راولاړ شو، اشتباه دې كړې او الله تعالى دې له خپل مخلوق سره تشبيه كړى. دا هغه غلطي ده چې د بايبل ليكونكي او منونكو وكړه!!

پيغمبر عليه السلام دا مطلب د يوه حديث په ترڅ كې څومره ښايسته او دقيق انځور كړى هلته چې فرمايي:

إن الله أذن لى اَن اُحَدِّثَكُم عَن ملك قد مرقت رجلاه الارض السابعة السفلى و العرش على منكبه و هو يقول سبحانك انت أين كنت و أين تكون. مسند ابو يعلى

یقیناً چې الله (جل جلاله) اجازه راکړه چې له داسې یوې فرشتې مو خبر کړم چې پښې ئې له اوومې ښکتنۍ ځمکې تېرې شوې او عرش ئې پر اوږو دی او هغه وايي: پاکي تا لره ده اې ربه! چې چېرې وې او چېرته یې!!

ګورئ چې هغه باعظمته فرشته چې قامت ئې له اوو آسمانونو او ځمکې تېر شوی او د عرش حامل ده د الله تعالی د ذات له درکه عاجزه او په عرش ئې د استوی له څرنګوالي بې خبره ده!! او په دې هکله خپل کامل عجز په دې الفاظو بیانوي: پاکي تا لره ده چې هر ځای وې!!

که د عرش په هکله د پیغمبر علیه السلام دا وینا د بایبل له وینا سره مقایسه کړو همدا کافي ده چې ووایو: د الله تعالی او د هغه د عرش په اړه د بایبل وینا د هغه چا وینا ده چې خدای نه پېژني او د هغه له عظمته خبر نه دی او د ځمکې پر سر له یوه پاچا سره ئې ورته ګڼلی!!

متأسفانه په مسلمانانو کې هم یوه داسې کم عقله ډله راپیدا شوه چې د الله تعالی، عرش، د عرش حمله او پر عرش د الله تعالی د استوی په هکله بایبل ته ورته انګېرنه لري، هغوی هم وايي چې خدای انسان د ځان په څېر پیدا کړ، دوه سترګې، دوه غوږونه، دوه لاسونه، هر لاس ئې پنځه ګوتې، دوه پښې، پنډۍ، ردا او پرتوګ لري!!! خو وايي: خدای دوه سترګې لري بلاتشبیه، دوه (ښی او کیڼ) لاسونه لري بلا تشبیه، هر لاس ئې پنځه ګوتې لري بلا تشبیه، دوه پښې او پنډۍ لري بلا تشبیه، پر عرش ناست دی بلاتشبیه، د قیامت په ورځ به خپلې پنډۍ لوڅې کړي بلاتشبیه.... یعني مُتَشَبِهاً وَ غَیرَ مُتَشَبِهٍ!! هم سره ورته او هم نه ورته!! دوی هم له الله تعالی نه کټ مټ یو انسان جوړوي، د الله تعالی عرش همغسې ګڼي لکه د کوم پاچا تخت او پر عرش د الله تعالی استوی همغسې لکه پر تخت د یوه پاچا ناسته، له دې څرګندې او قبیح تشبیه وروسته د بلاتشبیه او بلاتکییف لفظ راوړل هیڅ ګټه او معنا نه لري، خو دوی دا لفظ د یوه مجبوریت په سبب علاوه کوي او هغه دا چې په قرآن کې راغلي:

ÇÈ ŏÅ 7ß$BŠÛ¡ 9$qèr ÛÛ† « ¾ÏÎ#Û. §ø9 الشوری:: ۱۱

الله تعالی ته ورته شئ نه شته او هغه اوریدونکی پوه ذات دی

ÇÍÈ bqçè? Ẅ ÓŖ&r Ð=è⁄ ©$bĵ A$VÐŖ$Ł (qçĵÖ? xù النحل:۷۴

الله تعالی ته مثالونه مه بیانوئ، یقیناً چې الله پوهېږي او تاسو نه پوهېږئ.

دا آیتونه په ډېر قاطعیت سره وايي چې په ټول عالم کې الله تعالی ته ورته شی نه شته، نه کوم څه په خپل ذات کې الله تعالی ته ورته دی، نه په صفاتو او افعالو کې، نه انسان په ذات، صورت، افعالو او صفاتو کې الله تعالی ته ورته دی او نه الله تعالی انسان یا کوم بل مخلوق ته، الله تعالی اوري خو د دې اورېدو معنا دا نه ده چې خدای زمونږ په څېر دوه غوږونه لري او په دغو غوږونو سره زمونږ خبرې اوري، الله تعالی علیم دی خو د الله تعالی علم د انسان د علم په څېر نه دی چې د زده کړې او تعلیم او تعلم له لارې ئې ترلاسه کوي، الله تعالی بصیر دی، هر څه ویني، هیڅ حجاب د ده د لیدو مانع کېدی نه شي، په مخلوقاتو کې هم لیدونکي شته، خو الله تعالی په دې صفت کې هم هیڅ مخلوق ته ورته نه دی، که انسان او ځینې حیوانات داسې دي چې دوې سترګې لري نو داسې هم شته چې یوه سترګه یا ډېرې سترګې لري او داسې هم شته چې د خپل بدن په ټول پوستکې سره هره خوا لیدی شي!! خو بصیر او لیدونکی خدای په خپل دغه صفت کې له هیڅ مخلوق سره ورته نه دی ...

- په قرآن کې د الله تعالی په اړه د لاس او سترګې ذکر شوی، هم د مفرد، هم د تثنیه او هم د جمع په صیغه، خو دا په داسې ځای کې نه چې ګواکې د الله تعالی د ذات څرنګوالی بیانوي، بلکې په هغه ځای کې چې الله تعالی ته یا داسې یو فعلي صفت منسوبوي چې انسان ئې په خپلو جوارحو ترسره کوي، او یا د الله تعالی فعلي صفت په هغې استعارې سره بیانوي چې انسانان ئې د همدې لپاره کاروي، د مثال په توګه وايي چې د ټول عالم واکې د الله تعالی په لاس کې دي، تاسو پوهېږئ چې د عالم واکې په خپل واک کې درلودل، د لاس په نامه کوم غړی، عضو او جارحه نه ایجابوي، نه عالم (د آس په څېر) واکې لري او نه واک داسې شی دی چې

په لاس کې نیول کېږي، له دې بیان نه به ډېر ناپوه انسان دا انتباه اخلي چې خدای یو لاس لري او دا واګې ئې په لاس کې دي، د هر عاقل انسان انتباه به یوازې دا وي چې الله تعالی مالك الملك دی، همدا راز چېرې چې په قرآن کې د استوی علی العرش ذکر راغلی، ورپسې متصل ویل شوي چې د چارو واګې د الله تعالی په واك کې دي، یدبر الامر، یغشي اللیل النهار، له الخلق و الامر او دې ته ورته مطالب راغلي او دا ښیي چې په استوی علی العرش سره قرآن مونږ ته دا لارښوونه کوي چې الله تعالی د دې عالم ټولواك دی، ډېر بې عقله انسان به له دې نه هغه انتباه اخلي چې د بایبل لیکونکي اخیستې او خپل خدای ئې د یوه داسې تخت په سر کښېنولی چې څلور سرې فرشتې ئې حمل کوي!! د قرآن له نظره ځوك چې له عرش نه د پاچایانو د تخت په څېر تخت جوړوي او له استوی نه په تخت کښېناستل، د ده په زړه کې کوږوالی دی، مؤمن انسان به وایي: استوی علی العرش یوه استعاره ده چې انسانان ئې د چا د پاچایي لپاره کاروي، الله تعالی مونږ ته په دغو الفاظو سره ښیي چې دی د عالم ټولواك دی او ټولې واګې ئې د ده په واك کې دي، نه ئې عرش کوم تخت ته ورته شی دی او نه ئې استوی د انسان استوی ته ورته کوم فعل!! د عرش او استوی په تأویل له الله تعالی پرته هیڅوك نه پوهېږي.

په یقین او پوره ډاډ سره ویلی شو چې په اصلي تورات او انجیل کې به د قرآن په څېر د الله تعالی د ذات د څرنګوالي په اړه هېڅ نه وي ویل شوي، دا ځکه چې له یوې خوا په ټول قرآن کې د الله تعالی د ذات د څرنګوالي په اړه هیڅ بحث نه دی شوی، پیغمبر علیه السلام مونږ د الله تعالی د ذات په هکله له بحث او فکر کولو منع کړي یو او له بلې خوا په دې پوهېږو چې د انسان عقل او فکر محدود دی، له یوه خاص حد نه آخوا نه شي تلی، آخوا ته د الوت لپاره وزرونه نه لري، همداسې لکه چې د ده غوږونه د معینو څپو غږونه اوري او له معین فریکانس نه لوړ او ټیټ غږ نه شي اورېدی، لکه څنګه چې معین شیان په معینې فاصلې کې ویني او له هغه آخوا د ده سترګې د لیدو توان نه لري، همدا راز د ده د عقل وزرونه هم تر یوه ځانګړې پړاو الوت کولی شي، له هغې لیکې آخوا تېرېدل ورته ممکن نه دی.

صحابه وو د الله تعالی د ذات په اړه له فکر کولو او څه ویلو ډډه کوله، د سلف

صالح منهج همداسې وو، معتبرو مفسرينو د قرطبي په شمول له دې سره مخالفت کړی چې څوك الله تعالی ته د انسان په څېر او شمېر غړي او جوارح منسوب کړي، دا بحث ډېر وروسته يوې بدعتي ډلي د مسلمانانو منځ ته راواچاوو، دوی په همغې بيمارۍ اخته دي چې مسيحيان پرې اخته شول، د استعارې او مجاز په توګه راغلي الفاظ ئې په حقيقي معنا ونيول او الله تعالی ئې له مخلوق سره تشبيه کړ!!

تاسو د بايبل دغې ادعا ته هم لږ ځير شئ چې حزقيال ته د خدای وينا داسې ګڼي: اې خاورين انسانه! يوه خښته دراخله، خپلې مخې ته ئې کېږده، د فلسطين نقشه پرې جوړه کړه، شاوخوا ئې برجونه، مورچلې، منجنيق او د دښمن اډې انځور کړه، چې وښيي ښار تر محاصرې لاندې دی، يوه اوسپنيزه تيغنه دراخله او د ځان او انځور تر منځ ئې ودروه چې وښيي دښمن به دا ښار په فولادي هوډ سره محاصره کړي، بيا درې سوه نوي ورځې په چپ اړخ پرېوځه، زه د اسرائيليانو ګناه پر تا باندې ږدم، په دې مودې کې به د دوی د ګناه په سبب ډېر وځورېږې، د اسرائيليانو د هر کال مجازات لپاره به ته يوه ورځ پر اړخ پروت وې، بيا په بل اړخ راواوړه، څلوېښت ورځې په ښي اړخ پرېوځه، د يهودانو د ګناه لپاره به وځورېږې، د يهود د هر کال مجازات لپاره به يوه ورځ په اړخ پروت وې!!.... په دې درې سوه نوي ورځو کې به ستا خوراك هغه ډوډۍ وي چې د غنمو اوربشو، باقلي، نسك او ږدنو (ارزن) له اوړو جوړه شوې.... او په هغه اور پخه شوې وي چې د انسان وچ فضله مواد به په کې سوځوې، دا کار به د خلکو په وړاندې کوې!! ... همداسې به اسرائيليان د تبعيد په وخت کې ګنده او حرامه ډوډۍ خوري!! ... ما وويل: خدايه زه به څنګه دا کار کوم؟ زه په خپل ټول عمر کې نه يم پليت شوی، له ماشومتوب نه تراوسه مې هېڅکله حرامه غوښه نه ده خوړلې... خدای وويل: ډېر ښه، کولی شې د انسان په ځای د حيواناتو له خوشايو استفاده وکړې!!!

دا ئې د بايبل خدای، دا ئې د هغه پرېکړه او دا ئې د سزا ورکولو کيفيت!! د اسرائيليانو سزا حزقيال ته ورکوي، د هر کال په مقابل کې يوه ورځ په اړخ پرېوتا، د حرام خوراك په مقابل کې د انسان په خوشايو پخه شوې ډوډۍ او چې حزقيال اعتراض وکړ نو فوراً له خپلې پرېکړې په شا شو او ورته وئې ويل: ډېر ښه، کولی

شي د انسان په ځای د حیواناتو له خوشایو استفاده وکړي!!!

د بایبل منونکو ته وایم: تاسو او خدای مو، ما ته ووایئ: که دا خبره په کوم کاغذ ولیکئ او یوه داسې متعصب یهودي یا مسیحي ته ئې ورکړئ چې بایبل ئې نه وي لوستلی او ورته ووایئ چې دا خبرې د مسلمانانو په یوه مذهبي کتاب کې لیکل شوي، هغه به د دغو خبرو په لوستلو سره څه عکس العمل ښیي؟ څه قضاوت به کوي؟ او له دې پاڼې سره به څه کوي؟ آیا دا به پرې نه کړي؟ تر پښو به ئې لاندې نه کړي؟ اور ته به ئې وانه چوي؟ معلومه ده چې غبرګون به ئې څه وي؟ خو وروسته ورو په غور کې ورته ووایئ چې دا په سپیڅلي بایبل کې راغلي!!

د دې کتاب یوه بله برخه هم په زړه پورې ده او ډېر حقایق په ګوته کوي، هلته چې لیکي: اې خاورین انسانه! دا څه متل دی چې اسرائیلیان ئې وایي: عمر مو پای ته ورسېدو خو وړاندوینې رښتونې نه شوې!!! دوی ته ووایه: ... له دې وروسته به په اسرائیلیانو کې هیڅ دروغجنه وړاندوینه نه وي!!... دا ځکه چې زه خدای یم، چې څه وایم له ځنډه پرته به ئې سر ته رسوم...وروسته لیکي: .. اې خاورین انسانه! زما کلام د اسرائیلیانو د دروغجنو انبیاوو په اړه اعلام کړه، هغه انبیاء چې خپل افکار زما د پیغام په نامه بیانوي!! افسوس په هغو ناپوه انبیاوو چې خپل خیالات زما د کلام په ځای بیانوي، په داسې حال کې چې زما لخوا هیڅ کلام په دوی نه دی نازل شوی!!!

د بایبل دا وینا له یوې خوا د ټولو هغو دروغجنو وړاندوینو ماهیت بیانوي چې بایبل ترې ډک دی او ښیي چې دا د الله تعالی له لوري نه بلکې د ټګمارو مذهبي مشرانو لخوا جوړې شوې وې، ځکه چې د الله تعالی له لوري وړاندوینې رښتونې وي، هیڅ ځنډ په کې نه راځي، خو د بایبل یوه وړاندوینه هم رښتیا نه ده ختلې او په خپل وخت نه ده ترسره شوې، یوازې د هغو پېښو په هکله ئې وړاندوینې رښتیا ختلې چې له پېښې وروسته ئې د هغې په هکله وړاندوینه!!! کړې، لومړی پېښه واقع شوې، چا په خپلو سترګو لیدلې، بیا د بایبل لیکونکي د دغې پېښې په هکله د یوه مجهول راوي په حواله له پېښې نه مخکې تېر شوي کوم شخصیت ته یوه جعلي وړاند وینه منسوب کړې!!

له بلې خوا ښيي چې په دوی کې ډېر د نبوت کذاب او دروغجن مدعيان راولاړ شوي، هغه د نبوت مدعيان چې خپل خيالات به ئې الله تعالی ته منسوبول، خپل کلام به ئې د الله تعالی کلام ګڼلو!! قرآن د بايبل د دغې خبرې تصديق کوي او فرمايي:

šÆ Ë qèl $Br É »GÅ6 ßS`Ë ççç¡ ó Gï É »FÅß ÔßF^Åß b¼ãù $Z/ìÿ9 óßZË bĴr

> É3ß«! $'?ã bqßàq)f r « $Ï‰Yã ôÏË qèl $Br « $Ï‰Yã ôÏË qèl šc qßàq)f r É »GÅß

ÇÐÑÈ bqßJ=èƒ Nèdr آل عمران: ۷۷-۷۸

او له دوی نه يوه ډله داسې ده چې په خپلې ليکنې او کتاب خپلې ژبې داسې اړوي چې ته هغه د الله د کتاب يوه برخه وبولې، په داسې حال کې چې هغه د الله د کتاب برخه نه ده، دوی وايي: دا خبرې ټولې د الله له لوري دي په داسې حال کې چې د الله لخوا نه دي، په الله پورې دروغ تړي سره له دې چې ښه پوهېږي.

ګورئ چې دا مکاره او ټګماره ډله خپلې ليکنې او خپلې خبرې د الله تعالی کتاب ته منسوبوي، خپل غلط او مغرضانه تفسير او تعبير ته الهي تعبير وايي، دوی دا غلطي قصداً او په لوی لاس کوي، ښه پوهېږي چې دا خبرې نه د الله تعالی په کتاب کې شته او نه د الهي کتاب معنا هغه ده چې دوی ئې وايي. په دې آيت پسې له راغلو نورو آيتونو نه دا په ډاګه معلومېږي چې په دې رنځ اخته کسان يا هغه خلك دي چې له دين نه ناوړه ګټه پورته کول ورته په ميراث رسېدلي، يا هغه واکمنان دي چې له دين نه د خپل زعامت او واکمنۍ د اثبات لپاره وسيله جوړوي او دين د خلکو د غلامۍ آله ګرځوي او يا هغه کسان دي چې غواړي پېغمبرانو عليهم السلام او ديني مشرانو ته د انتساب له لارې امتيازات لاسته راوړي، همدا کسان دي چې ځينې شخصيتونه د الوهيت تر مقامه پورته کوي، د الله شريکان ئې جوړوي، د علم غيب خاوند او د عالم په امورو کې د تصرف حق ورته ثابتوي، له دوی نه مرسته او پردوی توسل لازمي ګڼي او ادعا کوي چې يوازې د دوی له لارې د الله تعالی دربار ته لار موندل ممکن ده!! دوی دا ادعاګانې له دغو درنو

شخصيتونو سره د محبت او هغوی ته د درناوي له امله نه کوي، بلکې له دې نه ئې هدف خپلې ګټې وي، غواړي په همدې سره خپل مقام او چت کړي، ځکه دوی ځان د دغو شخصيتونو د مادي او معنوي مقام وارث ګڼي، هر کرامت چې د هغوی لپاره ثابت کړي ګټه ئې دوی ته راګرځي، له همدې نه د امتيازاتو د لاسته راوړلو وسيله جوړوي، قرآنکريم په دې هکله فرمايي:

’k#Š$6ã (qçqä Ä $Z=ï Aqà/ Šêo§çY9$ NõS ør = »GÅ$ª! $qçŠïsãb& @:;ï b%. $B

bqßâô? OçFZä $JÎr = »GÅ$bqßÏèê OçFZä $JÎ `¿Ïï»/‘ (qçqä `Å»9r «! $ÈrŠ `Ë

LêR& ô‰ï %‰è/ ÌøÿçÅ3ø9$$ Näêßû/& $?$/ö& `¿ÏîZ9$$ p3Í»=¯R$$(räÏ, G? b& Nä•ßû Ÿwr ÇÐÈ

ÇÑÈ bqßÎóB آل عمران: ۷۹-۸۰

هېڅ انسان ته نه ښايي چې الله تعالی ورته کتاب، حکم او نبوت ورکړي او بيا هغه "له دې الهي پېرزوينې وروسته" خلکو ته ووايي: له الله تعالی نه علاوه زما بندګان شئ! بلکې "د دې برعکس هغه ته دا ښايي چې" ووايي: د دې لپاره بايد خدای پالونکي شئ چې تاسو خو نورو ته دا کتاب ورزده کوئ او په خپله ئې لولئ. او هغه تاسو ته دا امر نه کوي چې ملائکې او پېغمبران خپل اربابان ونيسئ، آيا تاسې ته به د کفر امر وکړي، وروسته له هغې چې د دوی په دعوت سره په اسلام مشرف شوي ياست؟!

يعني تاسو ډېرې خبرې پېغمبرانو ته منسوبوئ، د خپل شرك، فساد، ګناه او خيانت د توجيه لپاره داسې روايات راپيدا کوئ چې پېغمبرانو ته مو منسوب کړي، خو د الله يو پېغمبر به څنګه خلکو ته وايي چې الله پرېږدئ زما عبادت وکړئ، ما په خدايي ونيسئ، ما ته دعا وکړئ، له ما نه د خپلو حاجتونو د ترسره کېدو طمع وکړئ، ما د ضرر او ګټې رسولو واکمن وګڼئ، د پېغمبر خبره خو له دې پرته بل څه نه شي کېدی چې خدای پالونکی شئ. تاسو اې د اهل کتابو مذهبي مشرانو! څنګه په دې خبره نه پوهېږئ چې د الله پېغمبران هېڅکله داسې خبرې نه

کوي، تاسو خو د الله د کتاب د تعلیم او تدریس دعوی کوئ او د الله د کتاب بنیادي او اساسي خبره خو دا ده چې یوازې د یوه خدای عبادت وکړئ. څنګه به ستاسو دا خبره د منلو وي چې د الله کوم پېغمبر خلکو ته ویلي چې ملائکې او یا پېغمبران په ربوبیت کې شریك کړئ، تاسو خو د پېغمبر په لاس هدایت شوئ، څنګه به هغه تاسو ته د کافر کېدو بلنه درکړې وي، تاسو چې خپل پېغمبر ته څه منسوبوئ دا خو د کفر طرف ته بلنه ده.

د قرآن له دې او ډېرو نورو آیتونو نه معلومېږي چې پېغمبرانو ته منسوب جعلي روایات د الله له کتاب نه د مخالفت ستره وجه ده، ټګمار مذهبي مشران په دې نه توانېدل چې مخامخ د الله کتاب تحریف کړي، په جعلي روایاتو د استناد او استدلال له لارې توانېدلي چې د الله کتاب تحریف کړي. که تاسو دا اوس اوس په اسلامي امت کې د اختلاف او انحراف عوامل ولټوئ نو جعلي، موضوعي او ضعیف روایات به د ستر او اساسي عامل په څېر مخې ته درشي.

د بایبل دې وینا ته هم لږ غوږ شئ: اې اسرائیلیانو! ستاسو انبیاء هغه ګیدړې دي چې ورانو ویجاړو کنډوالو کې اوسېږي، هیڅ ګټه ئې تاسو ته نه ده رسولې، هغوی هیڅکله د ښار د حصار ویجاړې نه ده رغولې، تر څو هغه ورځ د دښمن په وړاندې ودرېږئ چې خدای مقرره کړې!! خوبونه ئې باطل او وړاندوینې ئې دروغجنې دي، وایي چې پیغام ئې زما له لوري دی په داسې حال کې چې ما دوی نه دي لېږلي!! ما هیڅکله له دوی سره خبرې نه دي کړې!!! د دغو جعلي خوبونو او درواغو په سبب زه ستاسو په ضد یم او تاسو به مجارات کړم، دغو شریرو کسانو زما قوم وغولولو، دوی ته ئې وویل: هر څه سم دي، خو داسې نه وه، زما قوم سست دېوال جوړوي او دا دروغجن پیغمبران دوی تشویقوي او په ګچ سره دا سست دېوال سپینوي، ... زه به دا دېوال نسکور کړم او دوی به ترې لاندې کړم، اې خاورین انسانه! هغو ښځو ته هم زما پیغام واوروه چې خپل افکار زما د پیغام په توګه وړاندې کوي، وای په تاسو چې زما قوم دوکه کوئ، په مټ ئې د جادو او طلسم تعویذونه تړئ او د کوډو تراړې پرې خرڅوئ... تر څو خپل جېبونه ډك کړئ، مړ کېدونکي ته په دروغو وایئ چې ژوندی به پاتې شي او ژوندی پاتې کېدونکي

ته وايئ چې مړ به شې، خلك غولوئ او هغوی په تاسو باور کوي!! زه ستاسو د سحر او جادو په ضد يم، خلك به ستاسو له شر نه ژغورم!!!

هر څوك چې بايبل په دقت سره مطالعه کړي نو د بايبل د كوډگرو ښځو او د بايبل د انبياوو د وړاندوينو او وېناوو په اړه به همدا انتباه لري، دوی د گيدړو په څېر ورانو ويجاړو ځايونو کې اوسېږي، دروغجنې وړاندوينې کوي، د خلكو لپاره د خير خبره، لارښوونه او واضح پيغام نه لري، د خلكو له ژوند سره ئې هيڅ كار نه وي، هيڅ ويجاړ حصار د دوی په لاس نه رغول کېږي، د پاچايانو د سر دعا كوي، د خلكو د غولولو لپاره د پاچايانو سر په زيتون غوړوي او دا د خدای له لوري د ده د انتخاب نښه گڼي. زه حيران يم چې د بايبل منونكي ولې د داسې خبرو په رڼا کې د خپلو دروغجنو انبياوو په اړه همدا قضاوت نه لري!!!

دلته د بايبل يوه بله وينا هم داسې ده چې د هغه بې شمېره مخكنۍ خبرې ردوي، ليكي: اې خاورين انسانه! كله چې د دې سيمې خلك له ما مخ واړوي، گناه ته مخه کړي او د دې په سبب زه روزي پرې بنده کړم او داسې قحطي وربانديې راولم چې انسان او حيوان له منځه يوسي، نو هغه وخت كه د دوی په منځ کې نوح، دانيال او ايوب هم وي، د دوی تقوی او صالح عمل به يوازې د دوی د ژغورنې سبب شي نه د نورو!! او كه د وحشي ځناورو تر بريد لاندې ئې راولم،.... يا ئې له جنگ سره مخامخ کړم او د دښمن فوځ ته دا موقع ورکړم چې هر څه له منځه يوسي... يا وبا پرې مسلطه کړم... په خپل ذات لوړه كوم چې دوی (دا درې پيغمبران عليهم السلام) به خپل اولاد هم ونه شي ژغورلی، يوازې په خپله به ژغورل کېږي!!...

بيا ليكي: اې خاورين انسانه! ولې اسرائيليان دا متل تېروي چې: (تريو انگور پلرونو وخوړ او غاښونه ئې د زامنو پڅ شول)، په خپل حيات لوړه كوم چې له دې وروسته به په اسرائيل کې دا متل نه تېرېږي، ... زما قانون د قضاوت په اړه داسې دی: څوك چې گناه وکړي يوازې دی به مري ... نېك انسان به ژوندی پاتې کېږي او بد زوی به ئې مري!!! او د بدكار انسان نېك زوی به ژوندی پاتې کېږي!!!

كه تاسو په بايبل کې غور وكړئ نو دا څو مخكنۍ خبرې به په ټول بايبل يو سخت گوزار وگڼئ، د بايبل په سلهاوو مخكنۍ خبرې به د دې خلاف ومومئ،

بايبل له دې مخکې په وار وار ويلي چې خداى نېك او بد انسان ته تر څو پوښته بدله او سزا ورکوي، د يوه کس د ګناه په سبب د ده کورنۍ او قوم مجازات کوي، خو دلته وايي چې خداى له هر چا سره د ده د خپلو کړو وړو له مخې معامله کوي، نه نېك پلار د بد اولاد په ګناه نيول کېږي او نه بد اولاد د نېك پلار په سبب ژغورل کېږي او دا هغه څه دي چې قرآن ئې په ډېر تأکيد سره او په مکرره توګه وايي.

د بايبل د نورو کتابونو په څېر د دې کتاب په وروستيو برخو کې ډېرې ورانديني شوې او د خداى د کور يوه تفصيلي نقشه په کې راغلې، چې په هغې کې د قربانۍ ځاى او څرنګوالى ئې، د حصار اوږدوالى، دروازې او نومونه ئې... ذکر شوي، له نورو سره ئې توپير په دې کې دى چې دا نقشه حزقيال ته د خوب او رؤيا په ترڅ کې ورکړل شوې، هر څوك په لږ دقت سره په دې پوهېدى شي چې په خوب کې دومره ارقام، تاريخي پېښې، تفصيلي نقشه هېڅوك نه شي حفظ کولى، دا له مخکنيو کتابونو نه نقل شوې نقشه او ارقام دي چې د خوب نوم ورکړى شوى!! خپل آراء او افکار د خوب او رؤيا په توګه وړاندې کول داسې وګڼئ لکه څوك چې يو خيالي ناول ليکي، د بايبل دغو کتابونو ته د داسې ناولونو په سترګه وګورئ چې مذهبي شخصيتونو ليکلي او يا د هغو صوفيانو تصوفي خيالاتو په توګه چې ادعا کوي د مراقبې له لارې ئې ترلاسه کړي، د بايبل د دې ناولونو لړۍ د ارميا له کتابه پيل شوې او ورو ورو ئې شمېر زيات شوى.

سره له ټولو هغو اساسي نواقصو او اشتباهاتو چې د حزقيال په کتاب کې ترسترګو کېږي، هغه نواقص چې د بايبل د ليکونکي خوښېږي او د همدې په وجه ئې دا کتاب د سپېڅلو کتابونو په ضمن کې نيولى، خو ما دا کتاب داسې وموندلو چې د بايبل د مخکنيو کتابونو په سلو کې نږدې د اويا غلطو او بې بنسټه خبرو ترديد کوي او په ځينو برخو کې د قرآن له ويناوو سره اړخ لګوي.

دانيال

دا کتاب هم د خوبونو ناول دی، په مقدمه کې ئې لولو: ... شپږ لومړي فصلونه ئې د دانيال ژوند او هغو خوبونو ته ځانګړي شوي چې ده تعبير کړي، دوهمه نيمايي د ده خپلو خوبونو ته مختص شوې.... دانيال د هغو يهودي اسيرانو په ډله کې وو چې بابل ته انتقال شوي وو او هلته د پاچا په دربار کې د خدمت لپاره غوره شوي وو، دلته ئې د هغه وخت ټول علوم او حکمت زده کړل او د خوبونو د تعبير فهم ئې په برخه شو... نبوکد نصر (نوخد نصر او بخت نصر هم ورته ويل شوي) د بابل پاچا خوب وليد چې ډېر ئې پرېشانه کړ... نجوميان، فال ليدونکي، جادوګران او رمالان ئې راوغوښتل او ورته وئې ويل: راته ووايئ: ما څه خوب ليدلی او تعبير ئې څه دی؟ که دا کار ونه کړئ د ټولو د وژلو امر صادروم... هغوی ئې ورته وويل: دا کار له خدای نه پرته بل څوك نه شي کولی... پاچا د ټولو د وژلو امر وکړ، دانيال هم د دغو وژل کېدونکو خلکو په ډله کې وو... دی اريا د جلادانو رئيس ته ورغی چې پاچا ولې زمونږ د وژلو امر کړی؟ هغه پوه کړ... دانيال د پاچا حضور ته ورغی او مهلت ئې ترې وغوښت، بيا کور ته ولاړ او له خپلو ملګرو سره ئې خبره شريکه کړه او ورته وئې ويل چې راشئ د آسمانونو له خدای نه وغواړو چې پر مونږ رحم وکړي او دا خوب او تعبير ئې مونږ ته راوښيي، همغه شپه دغه راز دانيال ته څرګند شو... نو دانيال د جلادانو رئيس ته ورغی او ورته وئې ويل: حکيمان مه وژنه، ما پاچا ته وروله چې خوب او تعبير ئې ورته ووايم... هغه دانيال له ځان سره روان کړ او په تلوار سره پاچا ته ورغی او ورته وئې ويل: ما يو يهودي اسير موندلی چې

کولی شي ستا خوب تعبیر کړي، پاچا دانیال ته وویل: آیا ته کولی شې چې راته ووایې: څه خوب مې لیدلی او تعبیر ئې څه دی؟ هغه ځواب ورکړ: هیڅ منجم، حکیم او ... نه شي کولی د پاچا دا غوښتنه ترسره کړي، خو په آسمان کې داسې خدای شته چې په رازونو پوهېږي، هغه پاچا ته خبر ورکړی چې په مستقبل کې به څه وشي، پاچا چې کوم خوب لیدلی داسې دی: ... تا په خوب کې یوه ستره مجسمه ولیدله چې ډېره ځلانده او وېروونکې وه، د دې مجسمې سر د خالصو سرو زرو، سینه او مړوندونه ئې د سپینو زرو، نس او ورنونه ئې د مسو، پونډۍ ئې د اوسپنې، پښې ئې داسې چې یوه برخه ئې د اوسپنې او بله ئې له خټې، په همغه حال کې چې ته ورته ځیر وې، ودې لیدل چې یوه ډېره د کوم انسان د لاس له مداخلې پرته له غره راورغړېده او د مجسمې په اوسپنیزې او خټینې پښو ولګېده او هغه ئې ټوټې ټوټې کړې، ... مجسمه ورژېده او سیلۍ د هغې دوړې د پروړې په څېر خورې کړې، داسې چې هیڅ نښه ئې پاتې نه شوه، خو هغه ډېره چې مجسمه ئې ټوټې ټوټې کړه، لوی غر ترې جوړ شو. خوب دا وو او تعبیر ئې دا دی: اې پاچا! ته د پاچایانو پاچا یې، ځکه د آسمانونو خدای تا ته سلطنت، قدرت، ځواك او جلال دربخښلی، هغه تا ته د نړۍ پر ټولو خلکو، حیواناتو او مارغانو واکمني درکړې، د هغې مجسمې د سرو زرو سر ته یې، کله چې ستا پاچایي پای ته ورسېږي داسې سلطنت به راشي چې ستا تر سلطنت به کمزوری وي، بیا به درېیم سلطنت راشي چې دا به د مجسمې د درېیمې برخې تعبیر وي او په ټولې نړۍ به حکومت وکړي، بیا به څلورم سلطنت راشي چې د اوسپنې په څېر به مضبوط وي او هر څه به وځپي، خو لکه تا چې په خوب کې لیدلي چې یوه برخه ئې د اوسپنې او بله ئې د خټې ده، دا سلطنت به ووېشل شي، یوه برخه به ئې د اوسپنې په څېر مضبوطه او بله ئې د خټې په څېر کمزورې وي، د اوسپنې او خټې ګډوالی ښیي چې سلطنتي کورنۍ به هڅه کوي چې د وصلت له لارې سره متحد شي خو ... دوی به متحد نه شي، لکه څنګه چې اوسپنه او خټه سره متحد کېدی نه شي، د دغو پاچایانو د واکمنۍ په دوران کې به د آسمانونو خدای داسې یوه پاچایي جوړه کړي چې هیڅکله به له منځه نه ځي او هیڅوك به پرې برلاسی نه شي، بلکې ټول سلطنتونه به مغلوب کړي او په

خپله به تر ابده پاتې وي!! دا د هغې ډېرې تعبير دی چې د انسان له مداخلې پرته له غره راورغړېده او اوسپنه، مس، خټه، سپين زر او سره زر ئې وځپل، په دې سره خدای پاچا له هغه څه خبر کړ چې له دې وروسته به راشي، د خوب تعبير همدا دی!!!

راشئ د دې خوب او تعبير خوا ته لږ ودرېږو او څو برخو ته ئې لږ ځير شو:

• بايبل له دې مخکې د فرعون په اړه همدا خبره کړې وه چې نجوميان، فال ليدونکي او جادوګران ئې سهار وختي خپل دربار ته راغونډ کړل چې د ده د تېرې شپې خوب ورته تعبير کړي، دلته ئې د نبوکدنصر په اړه هماغه خبره تکرار کړې!!

• آيا په تاريخ کې به داسې ليونی پاچا هم تېر شوی وي چې له نجوميانو نه هم خپل خوب پوښتي او هم ئې تعبير او کله چې هغوی ورته وايي: ته خپل خوب راته ووايه چې بيا ئې مونږ تعبير کړو، دا کار خو نه مونږ کولی شو او نه بل څوك چې د خوب له اورېدو پرته هغه تعبير کړي!! پاچا غصه کېږي او جلاد ته امر کوي چې وئې وژني؟!! آيا دا خبره به د بايبل له ليکونکي پرته بل څوك په خوله راوړي؟

• همدا راز بايبل مخکې داسې ښيي چې دانيال هره شېبه کولی شو د پاچا حضور ته ورشي، د جلادانو د رئيس له مرستې پرته پاچا ته ورغی او مهلت ئې ترې وغوښت او هغه مهلت ورکړ، خو وروسته ليکي چې اريا له ځان سره د پاچا حضور ته وروست!! او پاچا دانيال ته وويل: آيا ته کولی شې چې راته ووايې: څه خوب مې ليدلی او تعبير ئې څه دی؟ چې د يوه کتاب په يوې صفحې کې داسې تناقضات وي د هغه خوب به څوك د اعتبار وړ وګڼي؟!! کوم بې عقله انسان به د ده دا خبره ومني چې دانيال هم پاچا ته د ده خوب بيان کړی او هم ئې تعبير؟!

• د دانيال د وينا دې له مبالغو ډکو خبرو ته هم ځير شئ: ته د پاچايانو پاچا يې!! ځکه د آسمانونو خدای تا ته سلطنت، قدرت، ځواك او جلال دربخښلی!! هغه تا ته د نړۍ پر ټولو خلکو، حيواناتو او مارغانو واکمني درکړې!! په داسې حال کې چې نه هغه د پاچايانو پاچا وو، نه ئې د نړۍ په ټولو خلکو، حيواناتو او مرغانو حکومت کاوو!! او نه اسير دانيال د اور لمانځونکي پاچا په وړاندې د آسمان د خدای نوم اخيستی شو!! دا پاچا خو همغه دی چې په اسرائيليانو ئې د دوی له خدای سره د دښمنۍ په سبب بريد وکړ، د دوی د خدای کور ئې وران او د دې کور

ټول سپېڅلي شيان ئې تالان کړل، دانيال ئې له نورو سره يو ځای د اسيرانو په توګه بابل ته راوستل!!

• پوښتنه کوو: دانيال د دې خوب له کومې برخې دا انتباه او تعبير واخيست چې څلور سلطنتونه به يو په بل پسې راشي؟ په خوب کې خو داسې کومه صحنه نه تر سترګو کېږي چې يو شی خپل ځای بل ته پرېږدي، نوی شی راشي او د زوړ شي ځای ونيسي، دانيال به په کوم دليل د يوې مجسمې څلور برخې د څلورو سلطنتونو په معنی تعبيروي؟ که احياناً دا څلور سلطنتونه تعبير کړي د مجسمې لاندنۍ برخه خو بايد د زوړ سلطنت په معنی تعبير کړي او د مجسمې سر هغه سلطنت چې د نورو د پاسه جوړ شوی!! آيا دا پاچا دومره بې عقله وو چې داسې کمزوری تعبير ئې قبول کړ؟

• ما ته ووايئ: که تاسو د يوه هنرمند په لاس داسې جوړه شوې رمزي مجسمه وګورئ چې پورتنۍ مجسمې ته ورته وي، څه انتباه به ترې اخلئ؟ سر، سينه، ورنونه او پښې به ئې څنګه تعبيروئ؟ آيا له دې پرته بله انتباه به ولرئ چې دې هنرمند په دې مجسمې سره هغه ټولنه انځور کړې چې په څلورو طبقو وېشل شوې: پاچا او کورنۍ ئې، شتمنه طبقه، فوځ او عام ولس چې يا کارګران دي يا بزګران، شتمنۍ د دوو لومړنيو په لاس کې ده، دوی او فوځ ئې د ولس په اوږو سپاره دي، مخصوصاً که تاسو په هغې زمانې کې اوسېدئ چې د فوځيانو خود او زره به له مسو جوړې شوې وې، په دې مجسمې باندې د يوې ډبرې رارغړېدل به يقيناً داسې تعبيروئ چې يو مضبوط ځواك به له غرنيو سيمو راکوز شي او دا نظام به دړې وړې کړي او هغه به په يوه ډبر ځواکمن او مضبوط قدرت بدل شي، ډېر ناپوه او کم عقله انسان به هم له داسې يوه خوب او منظرې نه هغه انتباه او تعبير ونه لري چې بايبل دانيال ته منسوب کړی.

• يوه بل تناقض ته هم پام وکړئ: وايي: کله چې پاچا دا تعبير واورېدو، د دانيال په وړاندې ئې د هغه د تعظيم او درناوي لپاره رکوع وکړه، د قربانۍ او د عطرناکو بوټو د دودولو امر ئې وکړ او دانيال ته ئې وويل: په رښتيا چې ستاسو خدای د خدايانو خدای، د پاچايانو خدای او د اسرارو څرګندونکی خدای دی، ... او دانيال

ئې د ټول بابل واکمن وټاکو!! او د ده درې ملګري ئې هم په مهمو دندو وګمارل، خو ورپسې لیکي: نبوکدنصر د بابل د دورا په دشتې کې د سرو زرو یوه داسې مجسمه جوړه کړه چې لوړوالی ئې د برش ګزه او سور ئې درې ګزه وو... ټول لوړ رتبه حکام او عام خلك ئې راغونډ کړل... اعلان ئې وکړ چې کله مو د موسیقي غږ واورېدو ټول به د مجسمې په وړاندې سجده کوئ، چا چې سرغړاوی وکړ له ځنډه پرته به په اور کې واچول شي!!!

د دې معنی دا ده چې نبوکدنصر د دانیال په خدای ایمان نه وو راوړی او هغه ته ئې دا خبره نه وه کړې چې په رښتیا ستاسو خدای د خدایانو خدای، د پاچایانو خدای او د اسرارو څرګندونکی خدای دی!!

دا خو لا څه کوئ له دې وروسته لیکي: ... پاچا ته اطلاع ورکړی شوه چې د دانیال دریو ملګرو سجده ونه کړه، هغوی ئې راوغوښتل... اعتراف ئې وکړ او له سجدې کولو ئې انکار وکړ... لاس پښې تړلي ئې اور ته واچول... ناڅاپه ئې پام شو چې په اور کې د دریو په ځای څلور کسان روغ رمټ چکر وهي... څلورم ئې خدایانو ته ورته وموندو... نو اور ته ورنږدې شو... هغه درې کسان ئې په نامه یاد کړل او ورته وئې ویل: له اوره راووځئ!! ... نو امر ئې وکړ چې له دې وروسته که چا د دوی د خدای په ضد څه وویل دی به وژل کېږي او کور به ئې ورانېږي!!

یعني د دانیال د تعبیر په اورېدو سره ئې ایمان راووړ، خو بیا بېرته مشرك شو او د سرو زرو مجسمه ئې جوړه کړه، د دانیال ملګري ئې په اور کې واچول، د اور په لمبو کې ئې د دوی تر څنګ خدای ته ورته څلورم کس ولید چې له دوی سره یو ځای د اور په لمبو کې چکر وهي، نو بیا ئې ایمان راووړ او دا ځل داسې کلك یهودي شو چې وئې ویل: که له دې وروسته چا د دوی د خدای په ضد څه وویل دی به وژل کېږي او کور به ئې ورانېږي!!! او دا هغه خبره ده چې نه ئې عقل مني او نه له بایبل نه پرته بل چا کړې، په خپله بایبل څو سطره وروسته بیا لیکي چې پاچا خپل بتان لمانځل!!!

• د بایبل له منونکو پوښتنه کوو: د دانیال تعبیر به کله رښتیا کېږي؟ او هغه درېیم سلطنت چې په ټولې نړۍ به حکومت کوي ولې تراوسه جوړ نه شو؟ په دې

نږدې درې زرو کلونو کې خو درې نه بلکې په لسهاوو سلطنتونه راغلل، هغه سلطنت چېرې دی چې په ټولې نړۍ به حکومت کوي؟!! د بايبل په حاشيه کې ليکل شوي چې له دوهم سلطنت نه مراد د ماد او فارس سلطنت، له دريیم نه د يونان سلطنت او له څلورم نه احتمالاً د روم سلطنت دی!! تاسو ووايئ: په دې سلطنتونو کې کوم يوه په ټولې نړۍ حکومت وکړ؟!! دانيال خو ويلي وو: د دغو پاچايانو د واکمنۍ په دوران کې به د آسمانونو خدای داسې يوه پاچايي جوړه کړي چې هيڅکله به له منځه نه ځي او هيڅوك به پرې برلاسی نه شي، بلکې ټول سلطنتونه به مغلوب کړي او په خپله به تر ابده پاتې وي!! د هغو پاچايانو په دوران کې دا تر ابده پاتې کېدونکې پاچايي ولې جوړه نه شوه؟!! په کوم کتاب کې چې دومره دروغجنې، له مبالغو ډکې، ضد او نقيض خبرې وي آيا هغه ته د يوه سپېڅلې کتاب په سترګه کتل سفاهت نه دی؟!!

بايبل مخکې وويل چې پاچا له نجوميانو وغوښتل چې هم د ده خوب ورته ووايي او هم ئې تعبير، خو څو سطره وروسته د پاچا له خولې او د ده د دوهم خوب تر نامه لاندې ليکي چې ما خوب وليدو، نجوميانو ته مې تېر کړ، هغوی تعبير نه کړی شو، دانيال ته مې خپل خوب تېر کړ او هغه راته تعبير کړ!! پوښتنه کوو: دا ځل خو په کار وه چې پاچا له دانيال نه پرته له بل چا پوښتنه نه کولی، خپل خوب ئې هم هغه ته نه وی تېر کړی، د مخکې په څېر ئې يوازې دا ورته ويلي وی: خوب مې ليدلی، تعبير ئې څه دی؟!! او دانيال هم خوب ورته بيان کړی وی او هم ئې تعبير!! آيا د يوه تکړه، مجرب او پوه معبر په شته والي کې څوك بل معبر او منجم ته خپل خوب تېروي؟

بايبل له دې وروسته د پاچا د لمسي يو خوب رااخلي، د ده د نيکه خوب ته ورته، خو په دې کې د مجسمې په ځای يوه ونه ګوري... حکيمان او منجمان ئې نه شي تعبيرولی، دانيال ئې ورته تعبير کړي، ورپسې د ده د لمسي د سلطنت په دوران کې د يوه محفل قصه وړاندې کوي او ليکي چې په دې شاهي محفل کې خلك د شرابو په څښلو لګيا وو چې ناڅاپي يو لاس راڅرګند شو او په دېوال باندې ئې دا درې الفاظ وليکل: منا، منا، ثقيل، فرسين. منجمان ونه توانېدل چې دا خط

ولولي او معنی ئې ووايي، دانيال خط ولوست او داسې ئې وژباړو: منا يعني شمېرل شوي، ثقيل يعني تلل شوي او فرسين يعني تقسيم شوي او معنی ئې دا ده چې ستا د سلطنت ورځې لنډې دي او څو شمېرل شوې ورځې ئې پاتې دي، خدای په خپلې تلې کې تللی يې او سپك ختلی يې، ستا ملك به ووېشل شي او ماديانو او فارسيانو ته به ورکړی شي!! ... نو پاچا دانيال د هېواد د درېيم لوړ پوړي شخصيت په توګه وټاکو او په همدغه شپه، د بابل پاچا ووژل شو او داريوش قدرت ته ورسېدو!! دانيال په لوړ دولتي مقام پاتې شو... څه وخت وروسته په داسې کوهي کې وغورځول شو چې زمريان په کې اوسېدل... خو دی روغ رمټ پاتې شو... پاچا له پاسه پرې غږ کړ، ده ځواب ورکړ چې روغ يم او له کوهي ئې راوايست او هغه خلك ئې له خپلو کورنيو سره په دې کوهي کې وغورځول چې د ده په وژلو ئې ټينګار کړی وو... او له داريوش نه وروسته د کورش په حکومت کې هم بريالی وو...

د دې ادعا معنی دا ده چې دانيال، د نبوکدنصر، د ده د لمسي بلشصر، داريوش او کورش په سلطنت کې د وزارت او صدارت په څېر په لوړو مقامونو پاتې شوی، هر پاچا راغلی، مخکنی ئې له منځه وړی خو دانيال ئې په خپل مخکني مقام پرېښی او حتی ترفيع ئې ورکړې!!! کاش بايبل دا هم ويلي وی چې د دغو څلورو سلطنتونو د اقتدار موده څو کاله وه او د دانيال عمر څو کاله او ولې هر پاچا مخکنی پاچا له خپلو ټولو اعيانو او اعواتو سره له منځه وړل او دانيال ته ئې په کږه سترګه هم نه کتل؟!! دا هم د سامسون تر معما زياته پېچلې ده، ځواب ئې يوازې د بايبل ليکونکی ويلی شي!!

بايبل له دې وروسته د دانيال څو خوبونه رااخلي چې د محتوی او ماهيت له مخې مخکنيو خوبونو ته ورته دي، په لومړي کې د څلورو سلطنتونو راتګ او زوال او د يوه ابدي او تل پاتې سلطنت ادعا کوي، خو د څلورو سلطنتونو په ځای بې شمېره سلطنتونه راغلل ولاړل او د هغه تلپاتې سلطنت په اړه د دانيال خوب رښتيا نه شو، بل خوب ئې هم دې ته ورته دی، چې يو ئې هم رښتيا نه شو... د يوې رؤيا په اړه دې ناپوړتو خبرو ته ئې هم غوږ شئ: د دجلې خوا ته ولاړ وم، کله چې مې

پورته وکتل یو سړی مې ولیدو چې کتاني جامې ئې اغوستې وې او د سرو زرو ملابند ئې تړلی وو، بدن ئې ځلېدو، مخ ئې روښانه وو، سترګې ئې د اور د لمبو په څېر وې، .... غږ ئې داسې وو لکه د ډېرو خلکو یو ځایي چیغې، د رود په غاړه نور خلك هم ولاړ وو خو یوازې ما دا د وېښې خوب ولید، خو سره له دې زما ملګرې داسې ووېرېدل چې ټول وتښتېدل (پرته له دې چې څه ئې لیدلي وي)، دې سړي ما ته وویل: ... اې دانیاله! مه وېرېږه، ستا دعا منل شوې، ... همغه ورځ زه مأمور شوم چې تا ته راشم خو په فارس ګمارل شوې فرشتې یو وېشت ورځې (درې واره اووه) زما مقابله وکړه او زما د راتلو مانع شوه!!! په پای کې میکائیل زما مرستې ته راوراندې شو او زه وتوانېدم چې تا ته ځان راورسوم او درته ووایم چې ستا په قوم به څه راځي!!!.... کله چې له تا ولاړ شم نو د هغې فرشتې په ضد به جګړه کوم چې په فارس حکومت کوي، بیا به له هغې فرشتې سره جنګېږم چې پر یونان حکومت کوي، په دې مودې کې به میکائیل چې د اسرائیلیانو حامي دی زما مرسته کوي!!

ښایي د هر عاقل لوستونکي لپاره دا څو جملې کافي وي او د دې خوبونو ماهیت ورته څرګند کړي، د بایبل د ادعا معنی دا ده چې د نړۍ بېلې بېلې برخې د مختلفو فرشتو په واك کې دي، هره یوه ئې د یوه خاص قوم او قبیلې حامي ده، په خپلو منځونو کې ئې جګړې وي، هغه برلاسې شي چې کومه زوروره او خدای ته مقربه فرشته ئې ملا تړ وکړي، میکائیل د اسرائیلیانو حامي ده، کومه فرشته چې خدای دانیال ته لېږلې وه، یو وېشت ورځې ئې د بابلیانو حامي فرشتې مخنیوی وکړ او په دې ونه توانېده چې د خدای پیغام په خپل وخت دانیال ته ورسوي، د میکائیل په مرسته وتوانېده چې مقاومت وځپي، خنډ له لارې لرې کړي او ځان دانیال ته ورسوي!!! د بایبل کم عقله لیکونکی په دې نه پوهېږي چې که د نړۍ په یوه وړوکي هېواد کې د پاچا او د ده د والیانو، وزیرانو او درباریانو ترمنځ دغه حالت وي چې دی ئې د خپل خدای د پاچایۍ او د فرشتو ترمنځ د رقابت او جګړو په اړه وړاندې کوي نو دا هېواد څو ورځې هم دوام نه شي کولی.

قرآن د فرشتو په هکله فرمایي:

p3Í»=B $kŽæ ä'$ f ïø$r â¨ $Z9$$dŠqèr #Y$R ÷B‹îd&r ÷B¡ ¡ ü$R& {þê(qãB#ä ûïÏ%©!$$kš»ƒ

التحريم: ٦ ÇÏÈ brâDsãÞ$B bqèÿr Ñèd•B& $B ©!$# bqÝÁ÷èt ž w Š#‰Ï© âxÏî

اي مؤمنانو! ځان او خپله کورنۍ له هغه اوره وساتئ چې سوند به ئې خلك او ډبرې (له ډبرو جوړ شوي بتان) وي، داسې فرشتې پرې ګمارل شوې چې سختې (سخت زړې) او شديدې (کلك نيونکې) دي او په هغه څه کې سرغړاوی نه کوي چې الله ئې پرې ګماري او همغه څه کوي چې پرې ګمارل کېږي.

brÿÉŠG ó„ Ÿw Ñèdr p3Í¬=J¯$#r p/!#Š `ÏB ÇÚ ö‘F{$# † $Br ÏN¨q»J¡¡9$# ’Î $B ß‰àf ó„ ¬!r

النحل:۴۹- ۵۰ ÇÎÈ) brâsãÞ$B bqè=yèøÿtr óOgÏùöqù `ÏB NåŠ® bqèù$sƒ† ÇÍÈ

او الله ته هم د آسمانونو او ځمکې هر څه سجده کوي او هم فرشتې، په داسې حال کې چې دوی تکبر نه کوي، له خپل سر لوړ خپل رب نه وېرېږي او همغه څه کوي چې پرې ګمارل کېږي.

دا خرافي عقيده له يهودانو نه مسلمانانو ته هم راانتقال شوه، په مسلمانانو کې هم ځينې په دې ګنده ويروس اخته شول، له الله تعالی ئې داسې واکمن جوړ کړ چې د خپل ملك د اداره کولو لپاره دې ته اړ دی چې هغه په بېلابېلو برخو ووېشي او د هرې برخې اداره يوه نائب ته وسپاري، بايبل د الله تعالی ملك په فرشتو وېشلی، هره فرشته د يوه قوم حامي او زمونږ صوفيانو په نقيبانو، ابدالو، اقطابو، سلطان او غوث وېشلی، ټول عالم د غوث په واك کې او تر هغه لاندې دا نور هر يو په يوې يوې برخې حکومت کوي، دوی چې چا ته وغواړي اقتدار سپاري، د دوی تر منځ هم کله کله د فرشتو جګړو ته ورته جګړې رامنځ ته شي، هغه برلاسی شي چې د غوث ملاتړ ترلاسه کړي!! يوه له عبدالقادر جيلاني څخه غوث الاعظم دستګير جوړ کړی او بل له امام زمان څخه، دا بې عقلان په دې نه پوهېږي چې داسې وېش د کمزورۍ نښه ده، هر څومره چې يو واکمن کمزوری وي نائبان، وزيران او واليان به ئې ډېر وي، انسان د کمزورۍ او ضعف په وجه دې ته اړ کېږي چې د نورو په مرسته خپل کارونه ترسره کړي او خپل وظايف له نورو سره ووېشي،

الله تعالی له دې عیب نه ډېر لوړ دی، هغه صمد دی، په هیڅ څه کې بل ته اړ نه دی، هغه له شریك نه مستغني دی، هغه ذات به څنګه شریك نیسي چې شأن ئې دا وي:

ÇÈ ãqâŠù `ä¼ã Aqà/ $JRîù #Œõ&ó Ó% #Œî r Çú öR$ Å V °q»J¡ 9$B/ï‰/

البقرة: ١١٧

(الله) د آسمانونو او ځمکې د پیدابښت پیل کوونکی دی او چې کله د کوم کار پرېکړه وکړي نو فقط ورته وایي: وشه، نو هغه وشي.

دلته قرآن د بایبل د هغې کفري عقیدې په رد کې فرمایي: د چا په واك کې چې د ځمکې او آسمانونو هر څه وي او هر څه ده ته منقاد او تابع وي، ځمکه او آسمانونه ئې پیدا کړي وي او چې د هر کار اراده وکړي نو په محض امر سره ئې ترسره کېږي، هغه به ولې ځانته شریك، ځای ناستی او زوی غوره کوي، د څه لپاره به د خپل ملك د ځینو چارو واك بل ته سپاري؟ دا کار خو هغه څوك کوي چې ټولو چارو ته په خپله او یوازې او د بل له مرستې پرته نه شي رسېدی. په دې ژور او دقیق ځواب سره نه یوازې د ټګمارو مذهبي مشرانو ادعا رد شوې، بلکې د هر هغه باور او عقیدې جرړې ایستل شوې چې وایي: الله تعالی داسې خاص نازولي بندګان لري چې هغوی ته ئې خاص خاص اختیارات سپارلي او د عامو بندګانو عبادت او دعا د دغو نازولو له لارې او د دوی په سپارښتنه او وساطت قبلوي!!

ټول مشرك او لارورکي مذهبي مشران خلکو ته وایي: الله خاص نازولي بندګان لري، هغوی ته ئې خاص خاص اختیارات سپارلي، د عامو بندګانو عبادت او دعا د دغو نازولو له لارې او د دوی په سپارښتنه او وساطت قبلوي، که څوك غواړي الله ته ورسېږي، حاجتونه ئې ترسره او دعاګانې ئې قبولې شي، باید د دغو نازولو لاس او لمن ونیسي، دا خبره دغه ټګمار مذهبي مشران په دې خاطر نه کوي چې د اولیاوو د مقام درناوی وکړي او خلك پرې قانع کړي، برعکس هدف ئې دا وي چې له دې لارې ځانته په عوامو کې خاص مقام ترلاسه کړي، دوی ځانونه د دغو شخصیتونو وارثان ګڼي او په دې سره په عوامو کې دا باور راپیدا کوي چې اوس د هغوی مقام دوی ته راانتقال شوی، که څوك غواړي دعاګانې ئې قبولې او

حاجتونه ئې ترسره شي بايد دوی ته رجوع وکړي، د دوی لمن ونيسي او د شکرانو په ورکولو سره د دوی رضا حاصل کړي، د دوی په رضا کې د الله رضا نغښتې ده. د هر انحرافي مذهب بې لارې او ټګمار مذهبي مشران همداسې شي، همداسې د پېغمبر اولاده د الله ځای ناستي او ځانونه د هغوی ځای ناستي وګڼي او له دې لارې له مذهب نه دکان او د عوامو د غولولو دام جوړ کړي.

دانيال له دې وروسته د مخکنيو وړاندوينو په څېر د مصر او سوريې په اړه وړاندوينې کوي او په پای کې ليکي: دغه آسماني استازې راته وويل: ... په دې وخت کې به ميکائيل ستا د قوم مرستې ته راپاڅي، داسې سخت حالت به راشي چې د بشر په تاريخ کې ئې بېلګه نه ده ليدل شوې، خو ستا د قوم هر هغه څوك به وژغورل شي چې نوم ئې له خدای سره ثبت شوی!! ټول مړي به راژوندي شي، ځينې د تلپاتې ژوند لپاره او ځينې د تلپاتې شرم او سپکاوي لپاره!! خو ته اې دانياله! دا وړاندوينه له ځان سره وساته او چا ته ئې مه وايه، مهر پرې ووهه، تر هغه چې آخري زمانه راورسېږي!! ... په دې وخت کې متوجه شوم چې يو سړی د رود يوې غاړې ته او بل ئې بلې غاړې ته ولاړ دی، يوه له هغه آسماني استازې وپوښتل: څومره وخت به ونيسي چې دا عجيبې پېښې پای ته ورسېږي؟ هغه په ځواب کې لاسونه د آسمان په لوري لوړ کړل او په تل پاتې خدای ئې لوړه وکړه او وئې ويل: دا وضعيت به تر درې نيمو کلونو دوام وکړي، کله چې د خدای پر قوم ظلمونه ختم شي دا پېښې به هم پای ته ورسېږي، ... زه ئې په مطلب پوه نه شوم، ورته ومې ويل: بادارە! د دې پېښو په پای کې به څه وشي؟ هغه ځواب راکړ: دانياله! ته خپل کار ته دوام ورکړه، دوه سوه نوي ورځې به تېرې شي!! هغه څوك بختور دی چې تر هغه صبر وکړي چې يو زر درې سوه پنځه دېرش ورځنۍ دوره پای ته ورسېږي!!

د بايبل له منونکو پوښتنه کوم: دا تاريخونه خو تېر شول، نه قيامت راغی، نه خلك بېرته راژوندي شول او نه هغه تلپاتې او ابدي پاچايي جوړه شوه!! چا دروغ ويلي؟ بايبل، دانيال، که هغې فرشتې چې بايبل ئې آسماني استازی ګڼي؟!!

د بايبل له دغو خبرو معلومېږي چې (دانيال) او په ده پورې تړل شوې خبرې جعلي نوم او له ځانه جوړې شوې خبرې او له سره تر پايه غلطې او بې بنسټه دي،

خو عجیبه ده چې دانیال ته منسوب دغه قصې، خوبونه او تعبیرونه ئې په مسلمانانو کې خورې شوې، دانیال د یوه معروف معبر په نامه پېژني او حتی ځینو مفسرینو په خپلو تفسیرونو کې د ده خبرې نقل کړې، دا په داسې حال کې چې عمر رضي الله عنه یو کس د دې لپاره سخت تنبیه کړ چې دانیال ته دغه منسوب خبرې ئې تبلیغ کړې وې او ورته وئې ویل چې زه پیغمبر علیه السلام د اهل کتابو د آثارو له لوستلو په کلکه منعه کړی وم.

هوشع

دا د بايبل بل كتاب دى چې داسې پيل شوى: لومړى پيغام چې خداى هوشع ته وركړ دا وو: ولاړ شه او يوه فاحشه ښځه په نكاح كړه چې له نورو سړو تا ته زامن وزېږوي!!... نو هوشع ګومر په نكاح كړه، ... زوى ئې وزېږاوو، خداى ورته وويل: نوم ئې يزرعيل كېږده، ځكه چې زه غواړم اسرائيليان د يزرعيل په درې كې مجازات كړم، ... انتقام ترې اخلم... خپلواكۍ ئې پاى ته رسوم!!! ... لا ډېره موده نه وه تېره شوې چې ګومر بيا حامله شوه، لور ئې وزېږوله، خداى هوشع ته وويل: لوروحامه (يعني نور رحمت بس دى) ئې ونوموه، دا ځكه چې نور پر اسرائيليانو رحم نه كوم او نه ئې بخښم، خو د يهودا پر خلكو به رحمت كوم او زه به ئې په خپله او د دوى له فوځ او وسلې پرته له دښمنانو ژغورم!!! ګومر بيا حامله شوه، زوى ئې وزېږاوو، خداى د لوعمي (زما قوم نه دى) نوم ورته غوره كړ، ځكه اسرائيليان زما قوم نه دي او زه ئې خداى نه يم، خو له دې سره سره به د اسرائيليانو شمېر زيات شي او داسې وخت به راورسېږي چې خداى به ورته ووايي: تاسو د ژوندي خداى زامن ياست!! اسرائيل او يهودا به متحد شي، يو مشر به لري، له تبعيد نه به بېرته راستانه شي!!

پوښتنه كوو: الله تعالى ولې هوشع ته وويل چې يوه فاحشه ښځه ځان ته په نكاح كړه؟ آيا د دې لپاره چې ډېر اولاد وزېږوي؟ آيا د مېړونو زياتوالى د اولاد د زياتوالي سبب كېږي؟ الله تعالى خو په تورات، زبور، انجيل، قرآن او په ټولو كتابونو كې زنا حرام كړې، ټولو پيغمبرانو عليهم السلام زنا حرام كړې، الله تعالى د انسان، حيوان او مارغه په فطرت او خټې كې دا احساس ايښى چې له خپلې

مېرمنې سره د بل له نږدېکت نه کرکه لري او نه ئې زغمي، انسان خو پرېږده دا بې شمېره حيوانات او مارغان ګورو چې دوه دوه سره جوړه کېږي، ځان ته بېله کورنۍ او ځاله جوړوي، په خپلو کې ئې مينه وي، يو له بله دفاع کوي، مېړه په خپلې مېرمنې غيرت کوي، بل نږدې نه ورپرېږدي، چرګ پر خپلو مېرمنو هومره غيرت کوي چې پرې زخمي زخمي شي، دا فطري احساس د ژوو د بقا لپاره ضروري دی، د همدې لپاره الله تعالی د دوی په ختې او فطرت کې ايښی، د بايبل خدای دلته ولې د دائمي الهي سنت او د هغه فطرت خلاف امر کوي چې الله تعالی په خپله په بې شمېره ژوو کې ايښی؟!! (محدود شمېر ئې ترې مستثنی دی، چې دا يا هغه ژوي دي چې انسان اهلي کړي او د دوی طبيعي ژوند ئې وربدل کړی او يا هغه چې د دوی جنسي غريزه په ټول کال کې يو ځل فعاله کېږي).

• که د بايبل دا خبرې رښتيا وي چې خدای وويل: زه غواړم اسرائيليان د يزرعيل په درې کې مجازات کړم، ... انتقام ترې اخلم... خپلواکۍ ئې پای ته رسوم!!! نور پر اسرائيليانو رحم نه کوم او نه ئې بخښم، اسرائيليان زما قوم نه دی او زه ئې خدای نه يم، نو د خدای پرېکړه خو نه بدلېدونکې وي، بيا داسې پرېکړې چې د هوشع په اولاد ئې د خپلې هرې پرېکړې نوم کېښود!! خو بايبل په دې پسې متصل ليکي چې خدای خپلې خبرې بېرته واخيستې او له خپلو قاطع پرېکړو په شا شو او وئې ويل: له دې سره سره به د اسرائيليانو شمېر زيات شي او داسې وخت به راورسېږي چې خدای به ورته ووايي: تاسو د ژوندي خدای زامن ياست!! او بيا به يزرعيل ته ووايي: د خپلې خور او ورور نومونه دې بدل کړه!! د ورو نوم دې عمي (زما قوم يې) او د خور نوم دې روحامه (رحم کړی شوی) کېږده!!

له دغو خبرو د دې کتاب د نورو خبرو ماهيت درك کولی شئ.

يوئيل

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: يوئيل دا کتاب د يهودانو لپاره وليکو، هغه وړاندوينه کوي چې خدای به د اسرائيليانو د تنبيه لپاره د ملخانو په بڼې کې لوی مصيبت راولېږي، ځکه چې دوی خدای ته وفادار نه وو ... او د کتاب تر ټولو مهمه برخه دا ګڼي چې په کې راغلي: خپله روح به په ټولو خلکو توی کړم، ستا لونې او زامن به نبوت کوي، ستاسو زاړه به خوبونه او ستاسو ځوانان به رؤياګانې ګوري.
کتاب د ملخانو د راتلو په وړاندوينې سره پيل کېږي، د ملخانو د لښکر، بريد او د هغې تباهۍ په اړه چې دوی ئې ترشا پرېږدي، تفصيلي بحث کوي، ولس توبې ته رابلي او ډاډ ورکوي چې د توبې په نتيجه کې به بلا او مصيبت رد شي او خدای به ستاسو په هر څه کې برکت واچوي، خو بيا پرته له دې چې ووايي دا مصيبت راغی که نه، د خدای د قضاوت د ورځې په اړه بحث کوي او وايي: د خدای د لويې او هولناکې ورځې په رارسېدو سره به لمر تك تور او سپوږمۍ تکه سره شي، خو هر څوك چې د خدای په ياد وي وبه ژغورل شي، لکه څنګه چې خدای وعده کړې په اورشليم کې به ځينې روغ پاتې شي، دا ځکه چې خدای ځينې له مخکې نه غوره کړي چې پاتې شي.
يعني د ده له نظره قيامت هغې ورځې ته ويل کېږي چې نور خلك به ټول له منځه ولاړ شي، يوازې ځينې اسرائيليان به په اورشليم کې روغ رمټ پاتې شي او دا ځکه چې خدای يوازې دوی د پاتې کېدو لپاره غوره کړي!!! ټول خلك به د الهي قضاوت په درې کې راغونډ کړی شي، محاکمه به شي او پر اسرائيليانو د ظلم کولو په سبب به مجازات شي او اسرائيليانو ته به خدای ووايي: له دې وروسته به پردي فوځونه

اورشليم ته داخل نه شي، له غرونو نه به تازه شراب رابهېږي او له لوړو شيدې، د يهودا وچ نهرونه به ډك شي، د خداى له كوره به يوه چينه راوخوټېږي او د شكيم دره به خړوبه كړي، مصر او ادوم به د هغو ظلمونو په سبب له منځه ولاړ شي چې د يهودا له هېواد سره ئې كړي او بې ګناه خلك ئې وژلي!! خو يهودا او اورشليم به تر ابده تلپاتې وي، زه به د خپل قوم د وينو انتقام واخلم او د هغه چا ګناه به ونه بخښم چې په دوى ئې ظلم كړى، زه به په اورشليم كې له خپل قوم سره يو ځاى مېشت شم!!
دا ئې د قيامت، مكافات، مجازات، جنت او دوزخ په هكله د بايبل عقيده!! او دا په داسې حال كې چې بايبل په ټولو مخكنيو كتابونو كې د قيامت، الهي محاسبې، مكافات، مجازات، دوزخ او جنت په اړه دومره څه هم نه دي ويلي، دا لومړى ځل دى چې په ګونګو او لنډو الفاظو سره په دې اړه د څه ويلو جسارت كوي!!

قرآن د قيامت، بيا ژوندون او الهي محاسبې په اړه هومره ژور او مفصل بحث كوي چې د انسان هيڅ پوښتنه بې ځوابه نه پرېږدي او ټول شكوك او شبهات ئې له منځه وړي او دا د دې لپاره چې خلكو ته د دې خبرې منل تر بلې هرې خبرې ګران وو چې انسان به له مرګه وروسته بيا راژوندى كېږي، د الله تعالى په وړاندې به ودرېږي او د خپلو عملونو سزا او جزا به ګوري، په قرآن كې د قيامت ورځ په ګڼ شمېر نومونو ياده شوې چې هر نوم د دې ورځې يو اړخ انځوروي، لكه يوم القيامة، يوم الآخرة، يوم البعث، يوم الدين، يوم الحساب، الساعة، الطامة، الصاخة، القارعة، ... كه هغه آيتونه وشمېرو چې قيامت او په دې ورځې پورې اړوند مسايل په كې څېړل شوي نو دومره به ئې ومومو چې د ټول قرآن نږدې لسمه برخه جوړوي، په دې آيتونو كې نه يوازې د دې ورځې كيفيت او څرنګوالى څېړل شوى بلكې د اثبات لپاره ئې ډېر مضبوط او قانع كوونكي دلايل ويل شوي، په يقين سره ويلى شو چې په اصلي تورات او انجيل كې به هم د قرآن په څېر په دې هكله تفصيلي بحث شوى وي خو يهودي ملايانو دا برخې عمداً او داسې حذف كړې چې اوس د دوى په سپېڅلې كتاب كې په دې هكله اجمالي اشارې هم نه تر سترګو كېږي!!

عاموس

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: عاموس، د دې کتاب لیکونکی شپون وو، ... خدای وروبالو او یو رسالت ئې ورکړ... هغه په وعظ او وړاندوینو پیل وکړ...خلکو ته ئې ویل: ستاسو په دې قربانیو او مذهبي جشنونو خدای لازیات غصه کېږي، د دې په ځای له مسکینانو سره مرسته وکړئ...

د اسرائیلیانو د مذهبي مراسمو او قربانیو په هکله به د هر خدای پال او دیندار انسان قضاوت همدا وي چې عاموس درلودو، مونږ هم تر دې د مخه د دې مراسمو په هکله همدا د عاموس خبره کړې ده، په دې مراسمو زمونږ اعتراض همدا وو چې د اسرائیلیانو قربانۍ د مسکینانو په ځای ټګمارو مذهبي مشرانو ته ورکول کېدې.

بایبل لیکي: ...خدای عاموس ته د اسرائیلیانو د مستقبل په هکله دا رؤیا وروښوده: ...خدای د صهیون له غره نه د زمري په څېر وغرېدو، د کرم د غره ښېرازه او سمسور څرځایونه وچ شي او شپانه ویر کوي.. او خدای د اسرائیلیانو د ګاونډیو په هکله فرمایي: زه به سوریه مجازات کړم، د سوریې د خلکو له ګناه څخه نه تېرېږم، زما په قوم ئې تېری وکړ... د غزې د خلکو ظلمونه هم نه هېروم، دوی زما قوم تبعید کړ... د صور او سېدونکو ته هم عفو نه کوم، سزا ورکوم...په اسرائیلیانو ئې برید وکړ...د ادوم خلکو هم په وار وار ګناه وکړه...زه نه ترې تېرېږم... دوی په وار وار په خپلو اسرائیلي وروڼو تېری کړی... عمون او موآب هم همداسې وکړل... سزا ورکوم... یهودا بتان ولمانځل... اسرائیل هم ګناهونه وکړل... سزا ورکوم... او بیا د دې سزا ورکولو دلایل په ګوته کوي... او د دوی د پرېشانه او دردونکي وضعیت په

اړه یوه مرثیه وړاندې کوي او توبې ته ئې رابلي... بیا وايي چې خدای ما ته په رؤیا کې د هغو ملخانو سیلونه راوښودل چې د اسرائیلیانو لپاره ئې تیار کړي وو خو ما خدای ته زاري وکړه او هغه ومنله او دا ملخان ئې ونه لېږل، بیا ئې اور راوښود... ما زاري ورته وکړه، خدای ومنله او د اور له لېږلو تېر شو، ... خو په پای کې ئې د اسرائیلیانو د مجازات داسې پرېکنده فیصله وکړه او عاموس ته ئې وویل: نور نو دا پرېکړه نه بدلېږي، ... د خدای کور به رانسکور او چت به ئې پر خلکو راپرېوځي، هیڅوك به ترې ژوندی ونه وځي، څوك چې په تېښتې بریالی شي په لار کې به ووژل شي... خو خدای به اسرائیلیان د نورو قومونو په واسطه تصفیه کړي، بدکاران به ترې لرې کړي... بیا به د داؤد سلطنت بېرته احیاء کړي،.. بیا به سوکالي او پرېماني وي!! اسرائیلیان به په هغې سیمې کې مېشت کړم چې ما ورکړې او دوی به بیا له منځه نه ځي!!

که دې مذهبي ناول ته ځیر شئ او له مخکنیو سره ئې مقایسه کړئ نو په آسانۍ به درته جوته شي چې د محتوی له پلوه له مخکنیو سره خاص توپیر نه لري، په دې ټولو کې یوه اساسي خبره شریکه ده او هغه دا چې یوازې له اسرائیلیانو او د دوی له ګاونډیو بحث کوي، نوره نړۍ او قومونه ئې هېر کړي، په ټولو کې په دې خبرې تأکید شوی چې د اسرائیلیانو بد او سخت حالت به پای ته ورسېږي، خدای به ئې له ګناهونو تېر شي، د داؤد سلطنت به بیا احیاء کړي او خدای به د اسرائیلیانو له دښمنانو خامخا انتقام واخلي، د خدای دا پرېکړه بدلېدونکې نه ده، فلسطینیان، مصریان، د سوریې خلك او د خدای د نازولي قوم نور داخلي دښمنان به وځپي او اسرائیلیانو ته به تلپاتې پاچایي ورپه برخه کړي!!

عوبدیا

د دې کتاب په سريزه کې راغلي: دا د عهد قديم د کتاب تر ټولو ووړ کتاب دی، ليکونکی ئې عوبديا دی خو د ده په اړه ډېر لږ معلومات ترلاسه شوي، د دې کتاب يوو يشت آيتونه د ادوم د قوم په اړه خبرې کوي، د ادوم قوم د عيسو له نسله دی، ... د اسرائيليانو او ادوميانو تر منځ به اکثراً نښتې کېدې او کله کله به ادوميانو له اسرائيليانو سره په جګړو کې له فلسطينانو نه مرسته غوښته، د عوبديا کتاب وايي چې خدای به د ادوم قوم له منځه يوسي، ځکه چې دوی د نورو قومونو په مرسته غواړي د خدای قوم له منځه يوسي، نو خدای د عوبديا له لارې د ادوم قوم ته وويل: که د عقاب په څېر د آسمان لوړو ته ولاړ شې او خپله ځاله په ستورو کې جوړه کړې، تا به له هغه ځايه ځمکې ته راکوز کړم....

د دې کتاب په اړه بايد ووايو چې په بايبل کې د ادوم د قوم او د دوی د جد عيسو په هکله چې څه ويل شوي، که دا د رؤيا او خوب په بڼې کې دي او که د وړاندوينو په بڼې کې، ټول له قومي تعصب نه نشأت کوي، په کوم خوب، رؤيا او وړاندوينې کې چې تاسو د ادوميانو په ضد څه واورئ نو پوه شئ چې دا خوب، رؤيا او وړاندوينه دروغجنه او جعلي ده او له قومي تعصب نه راولاړه شوې، عيسو د يعقوب عليه السلام مشر ورور دی او ادوميان د اسرائيليانو تربورونه دي، دوی ټول عمر له دغو تربورونو سره په نښتو کې تېر کړي، ځان د خدای ځامن ګڼي او ادوميان د خدای د نازولو زامنو دښمنان!! داسې دښمنان چې خدای ئې له ګناه هيڅکله نه تېرېږي او عفو ورته نه کوي، په داسې حال کې چې دواړه د يوه پلار اسحاق عليه السلام زامن دي او د بايبل په وينا اسحاق عليه السلام غوښتل چې

عیسو ئې ځای ناستی وي، خو یعقوب په چل سره خپل پلار دوکه کړ او په داسې حال کې ئې له پلاره برکت ترلاسه کړ چې هغه د عیسو ګمان پرې کاوه!! خو دا دی ګورئ چې د اسرائیلیانو انبیا د دوی په ضد وړاندوینې کوي، کاهنان ئې خوبونه ګوري، شاعران ئې شعرونه وایي، شجره لیکونکي ئې دا هڅه کوي چې له عیسو نه مشروالی په یو نس ډوډۍ یعقوب ته ترلاسه کړي،... او لیکوالان ئې قیامت داسې انځور کړي چې ادومیان به د نورو قومونو په څېر له منځه ځي او په ټولې نړۍ به یوازې د اسرائیلیانو تلپاتې پاچایي قائمېږي!!!

همداراز کله چې تاسو د بایبل په کوم کتاب کې د فلسطین، مصر، سوریې، بابل او د اسرائیلیانو د نورو ګاونډیو په اړه کومه وړاندوینه، رؤیا او خوب ګورئ، داسې چې په قومي او نژادي بنسټ د یوه د نابودۍ او ورکې خبر ورکوي او د بل د بریا زېری، نو پوه شئ چې دا حقیقت نه لري، جعلي دي او منشأ ئې قومي تعصب دی، الله تعالی هیڅکله یوه قوم ته په بل ترجیح نه ورکوي، ټول قومونه ورته برابر دي، ټول د یوه پلار زامن دي، خدای ته هغه انسان نږدې دی چې ایمان لري او عمل ئې صالح دی، کوم خوب چې وایي: اسرائیلیان تر ادومیانو ښه دي، خدای یهودان تر نورو قومونو خوښوي، دا رحماني نه بلکې شیطاني خوبونه دي!! دا د اولیاء الرحمان رؤیاګانې نه بلکې د اولیاء الشیطان رؤیاګانې دي.

یونس

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: یونس نبي د خدای له لوري په دې وګمارلی شو چې د آشور پلازمېنې نینوا ته ولاړ شي، ...او خلك خدای ته راوبلي، خو یونس له دې نه ډډه کوي، دا ځکه چې د هغه ځای اوسېدونکي د اسرائیلیانو دښمنان وو او د یونس هیله دا وه چې خدای دوی مجازات کړي!!! نو ځکه یونس نینوا ته د تلو په ځای ترشیش ته روان شو، ... خو د دې سفر په دوران کې خدای داسې څه وکړل چې دی نینوا ته په تلو مجبور شو!! د نینوا خلکو د خدای د کلام په اورېدو سره توبه وکړه او خدای ته ئې رجوع وکړه، یونس له دې کار نه خفه شو او خدای ته ئې شکایت وکړ، خو خدای ده ته وویل: باید هغو خلکو ته ارزښت ورکړې چې ما پیدا کړي، ځکه خدای په خلکو کې توپیر نه کوي!!!

دغه مقدمه کافي ده چې د دې کتاب په ماهیت پوه شو او ووایو چې له ځانه جوړ شوی جعلي کتاب دی، څنګه ممکن ده چې الله تعالی یو څوك د پیغمبر په توګه غوره کړي او یوه قوم ته ئې په تلو مأمور کړي، دی انکار وکړي او په بل لوري روان شي؟! د بایبل د وینا معنی دا ده چې د ده خدای په خپل انتخاب کې کمزوری دی، نه پوهېږي څوك د رسالت لپاره غوره کړي!! په داسې چا لاس ږدي چې د ده خبره نه مني او د رسالت وړتیا او اهلیت په کې نه شته!! د بایبل له منونکو نه پوښتنه کوم: تاسو نن او د موسی او عیسی علیهما السلام له بعثت نه څو زره کاله وروسته د تورات او انجیل له احکامو په دې خاطر سرغړاوی نه کوئ چې دا احکام د خدای له لوري دی، نو هغه پیغمبر به څنګه د خدای له حکم نه سرغړاوی کوي چې خدای په خپله غوره کړی او وحي ئې ورته کړې؟!!

بایبل لیکي: خدای یونس ته دا پیغام ولېږو: د نینوا لوی ښار ته ولاړ شه او اوسېدونکو ته ئې ووایه چې خدای داسې فرمایي: زه ستاسو له شرارتونو غافل نه یم، ډېر ژر به مو هلاك کړم!!

که پر الله تعالی د ایمان په رڼا کې دې خبرو ته ځېر شو نو پوهېږو چې دا نه الهي پیغام کېدی شي او نه د یوه پیغمبر رسالت، داسې پیغامونه یوازې هغه څوك لېږي چې له یوه قوم سره د جنګ اراده لري، داسې پیغامونه د هیټلر او موسولیني په څېر جلادانو ته منسوبول صحیح دي خو الله تعالی ته ئې انتساب لوی ظلم او ستر جسارت دی، الله تعالی د خپل رحمت او پېرزوینې په سبب او د خلکو د هدایت لپاره پیغمبران لېږي، د عذاب پرېکړه هغه وخت کوي چې د خلکو د هدایت ټولې هڅې ناکامې شي، ولس خپل پیغمبر ته د رد ځواب ورکړي، اتمام حجت وشي، نه د زړه سواندو پیغمبرانو علیهم السلام مسلسل دعوت څه نتیجه ورکړي او نه ئې معجزې، په دې وخت کې خلك په الهي عذاب ګواښل هم معقول کار دی او هم عادلانه، خو له دې د مخه ګواښل له مهربان رب سره نه ښایي!! قرآن فرمایي:

$Br $ZÏ»f#ä Nßgèæ {qèÎ/ ZwqßÏ‘ $gÏBéBÍ] èÎq7 ÉL®m 3“ •à)ø9$ 7Î=ôgãB 7/‘ b%. $Br

ÇÎÈ šc qßÎ»ß $gè=÷dr& wÎ) #” •à)ø9$’ Å5Î=ôgãB $Zà2 القصص: ۵۹

او ستا رب تر هغه د کلیو هلاکوونکی نه دی چې په مرکزي برخې کې ئې یو پیغمبر ونه لېږي، چې زما آیتونه پرې ولولي او مونږ د کلیو هلاکونکي نه یو مګر دا چې اوسېدونکي ئې ظالمان وي.

ÇÌÌÈ brãÏÿøótGó¡ Nèdr Nßg/ÉjyèãB ª! $šc %. $Br NÍkŽÏù |MRr& Nßg/ÉjyèãÏ9 ª! $šc %Ÿ2 $Br

الانفال: ۳۳

او الله داسې نه دی چې دوی تعذیب کړي په داسې حال کې چې ته (اې پیغمبره!) لا په دوی کې یې او الله ئې په داسې حال کې تعذیبوونکی نه دی چې دوی د بخښنې غوښتونکي وي.

الله تعالی دا ځواب هغه چا ته ورکړی چې په خپله خوله د عذاب نازلېدل غواړي او وايي: ولې په مونږ باندې له آسمانه ډبرې نه ورېږي؟ الله تعالی فرمايي: زما سنت دا دی چې د پيغمبر په شته والي کې او تر هغه چې په خلکو کې د توبې او استغفار امکان وي زه خپل عذاب نه نازلوم!!

تاسو ګورئ چې يهودان حتی دا نه خوښوي چې د دوی خدای نورو قومونو ته پيغمبران ولېږي، يونس عليه السلام دا سې معرفي کوي چې بل قوم ته ئې د هدايت په ځای د هلاکت تلوسه درلوده، د خپل خدای له امره ئې په دې خاطر سرغړاوی وکړ چې غوښتل ئې بابل وران شي او په اوسېدونکو ئې د خدای عذاب نازل شي، د خدای دا خبره ئې هم ونه منله چې زه د ټولو انسانانو خدای يم، په دوی کې توپير نه کوم، زما بندګانو ته ارزښت ورکړه!!

بايبل ورپسې ليکي: يونس چې نه ئې غوښتل نينوا ته ولاړ شي، فيصله ئې وکړه چې له خدای نه ترشيش ته وتښتي!!... په کشتۍ کې سور شو... طوفان راغی، نږدې وه کشتۍ غرقه شي... د دې لپاره پچه واچول شوه چې معلومه شي چا خدای غصه کړی... پچه د يونس په نامه وختله، يونس ئې سيند ته وغورځاوو... ماهي له کومې تېر کړ، درې ورځې د ماهي په نس کې پاتې شو، يونس اوږده دعا وکړه، خدای ماهي ته امر وکړ چې يونس په ساحل کې وغورځوه او ماهي همداسې وکړل!! خدای بيا يونس ته وويل: نينوا ته ولاړ شه او هغوی ته ووايه چې بد برخليك درته منتظر دی!! يونس اطاعت وکړ، نينوا ته ولاړ، چې لوی ښار وو، له يوه سر تر بل سر ئې رسېدل درې ورځې مزل غوښت، موعظه ئې پيل کړه، وئې ويل چې له څلوېښتو ورځو وروسته به ښار وران شي!! پاچا او ټول خلك وو ېرېدل، توبه ئې وکړه... خدای هم پر دوی رحم وکړ او هغه بلا ئې دفعه کړه!! خو يونس په دې کار سخت ناراضه او غصه شو!! ... خدای ته ئې وويل: ما ووژنه! تر دې ژوند مرګ راته غوره دی!! خدای ورته وويل: آيا دا سم کار دی چې ته د دې خلکو په ژغورنې غصه شوی يې؟ يونس له ښاره ووت چې وګوري څه پرې راځي، ناست وو چې ناڅاپې خدای يو بوټی راشين کړ، په ده ئې خپلې پاڼې وغوړولې، له سيوري ئې خوښ شو، خو سبا دا بوټی وچ شو، يونس په دې کار ډېر خفه شو...خدای ورته وويل: آيا د دې بوټي په

وچېدو خفه شوې؟ ده ځواب ورکړ: هو!... خدای ورته وویل: ته د هغه بوټي لپاره خفه کېږې چې په یوه شپه کې راپیدا شو او په بله شپه کې له منځه ولاړ، سره له دې چې تا ئې په راپیدا کېدو کې هیڅ زحمت نه وو ایستلی، نو آیا زما زړه دې د نینوا لپاره ونه سوځېږي چې په هغه کې یوسل شل زره بې ګناه ماشومان او ډېر حیوانات اوسېږي؟!!

په دې هکله څو خبرو ته پام وکړي:

• د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوم: دلته چې تا خدای ته کومه وینا منسوب کړې، یونس ته ئې ځواب ورکړی او هغه ته ئې ویلي: ته د هغه بوټي لپاره خفه کېږې چې په یوه شپه کې راپیدا شو او په بله شپه کې له منځه ولاړ، سره له دې چې تا ئې په راپیدا کېدو کې هیڅ زحمت نه وو ایستلی، نو آیا زما زړه دې د نینوا لپاره ونه سوځېږي چې په هغه کې یوسل شل زره بې ګناه ماشومان او ډېر حیوانات اوسېږي؟!! دا ولې دلته خدای د یونس غوښتنه نه مني، د بابل خلکو ته د سزا په ورکولو کې تلوار نه کوي، د دوی توبه ئې قبوله کړه او عذاب ئې تم کړ؟ سره له دې چې دوی اسرائیلیان نه دي او ستا په وینا د خدای زامن نه دي!! دا وینا ستا د ټولو مخکنیو ویناوو خلاف ده او په ټولو تېرو کتابونو کې دا لومړی او یوازنی وار دی چې ته خپل خدای ته دا صفت منسوبوې، تر دې د مخه خو تا خپل خدای داسې انځور کړی چې د عذابونو له نازلولو خوند اخلي، له اسرائیلیانو پرته د نورو قومونو په وژلو، شړلو او د دوی د کورونو په ورانولو خوشحاله کېږي، هغه پاچایان ئې نه دي بخښلي چې پر نورو قومونو ئې رحم کړی او د دوی د اسیرانو په وژلو کې ئې لټي کړې؟!! د الله تعالی په اړه ستا دا وینا سمه ده که مخکنی؟ دا ولې دلته خدای د یوه مهربان ذات په توګه معرفي کوې او نبي د یوه سخت زړي انسان په توګه، خو تر دې د مخه دې خدای سخت زړی او غضبناك معرفي کاوو او نبي زړه سواند؟ فقط یوه وجه په نظر راځي او هغه دا چې نبي باید داسې انځور شي چې د خپل قوم په اړه تعصب لري، که خدای د اسرائیلیانو په ضد د عذاب پرېکړه وکړي نو نبي ئې باید مخنیوی وکړي او که د اسرائیلیانو د دښمنانو په اړه د کومې پېرزوینې پرېکړه کوي نو نبي باید داسې شدید اعتراض وکړي چې خدای ته

ووايي: د دې حالت تر ليدو خو دا راته غوره دی چې زه مړ شم!!

• که د بايبل دا کتاب د پيغمبر عليه السلام له بعثت نه وروسته ليکل شوی وي نو په يقين سره ويلی شو چې دا قصه ئې له قرآن نه اخستې او په هغې کې ئې کرکجن تصرف او تحريف کړی او که تر دې د مخه ليکل شوی وي نو قرآن د هغې تصحيح کوي او حقيقت ئې په ګوته کوي. د بايبل د تدوين او په اوسنۍ بڼې کې د هغه د خپرولو واضح او يقيني تاريخ نه دی معلوم، محققين وايي چې احتمالاً له شپږمې تر لسمې ميلادي پېړۍ کې دا کار شوی.

• قرآن فرمايي چې يونس عليه السلام په داسې سيمې کې مبعوث شوی وو چې د اوسېدونکو شمېر ئې سل زره يا څه زيات وو. دا يوازنی مورد دی چې قرآن د يوه قوم د شمېر خبره کوي او هغه هم په دې توګه چې سل زره او يا څه ترې زيات او دا د دې لپاره چې قرآن د تاريخ او احصايې کتاب نه دی، قانون او لارښود دی او ښايي دا هم د دې لپاره وي چې د بايبل د ادعا پوچ والی په ګوته کړي، د بايبل خبره له مبالغې ډکه ده، دومره ښار چې اوږدوالی يا سور ئې د دريو ورځو مزل په اندازه وي، يعني نږدې پنځوس کيلومتره، دا بايد د اوسني بغداد، تهران او حتی د کراچۍ په اندازه پراخ وي او نفوس به ئې هم نږدې لس مليونه او د ماشومانو شمېر به ئې يو سل شل زره نه بلکې نږدې څلور مليونه وو، په داسې ښار کې به د يوه مسافر خبره څنګه په يوه ورځ کې د ټولو ښاريانو حتی د پاچا غوږ ته رسېږي؟ هلته خو نه راډيو وه او نه تلويزيون!! څنګه به خلک د يوه ناآشنا مسافر دا خبره مني چې په څلوېښتو ورځو کې به دا ښار وران شي او بيا به ټول د پاچا په شمول توبه کوي؟!! عجيبه ده چې ځينو درنو مفسرينو د قرآن اسلوب او په دې هکله وضاحتونو ته پام نه دی کړی او د قوم د شمېر په اړه ئې ارقام ورکړي، چا يو لک شل زره، چا يولك دېرش زره او چا تر دې څه کم يا څه زيات ښودلی!! او ځيني بيا د بايبل تر اغېز لاندې تللي او نينوا ئې د يونس عليه السلام د دعوت سيمه ښودلې!! حال دا چې په کار ده د قرآن په الفاظو اکتفاء وکړو او داسې څه له خپل لوري ونه وايو چې قرآن نه دي ويلي او نه ئې خوښوي. قرآن دا نه خوښوي چې مخاطب ئې د شمېرو او ارقامو په بې ګټې بحثونو کې مصروف شي.

• قرآن فرمايي چې يونس عليه السلام په قوم کې مبشت وو، ډېره موده ئې خلك د الله تعالى لوري ته وبلل، هغوی پرې ايمان رانه وړ، ستومانه او غصه شو، خپل مأموريت ئې نيمگړی پرېښود او له وخته مخکې له سنگر نه راکوز شو او د فرار لار ئې غوره کړه، الله تعالى د دغې تېښتې په سبب د سيند ځپو ته وسپارو او د کب نس ته تېر شو، خو سيند ته د لوېدو په مهال ئې په خپلې غلطۍ اعتراف وکړ او په دې الفاظو سره ئې ندامت وښود:

Wĵ m»9ĵ W b& ÏM»Jèà9$'î3' Š$Yù Ïnøã 'Ï‰)R `© b& £àù $ÎMô»óã | = d©Eĵ Èqz9$#Œr

Éó9$`Ï ßp»Yøq¯Ur ¼çµ9 $Zóf GŠ$$ ÇÑÐÈ šú üÏJÎ»©à9$`Ï àMZà2 'ÎoTÎ) š•Y»s6ö7ß | MR&

الانبياء: ٨٧-٨٨ ÇÑÑÈ ûüÏZÏB÷sßJø9$#ÓÅÔGçš• Ï9ºx‹ .r

او هغه کب وال در په ياد کړه چې کله په غصې روان شو او گمان ئې وکړ چې مونږ به هيڅکله پرې ونه توانېږو، نو په تيارو کې ئې غږ کړ: له تا پرته بل معبود نه شته، پاکي تا لره ده، يقيناً چې زه له ظالمانو څخه يم!! نو د ده دعا مو قبوله کړه او له غمه مو وژغورو او مؤمنان همداسې ژغورو.

يعني يوازنی معبود ته يې، زما په اړه ستا پرېکړه عادلانه ده، زه پرې قانع يم او اعتراض نه لرم، اعتراف کوم چې له ما نه تېرې شوی!!

الله تعالى ورته عفو وکړه، د کب له نسه روغ رمټ ووت، خپل قوم ته ستون شو، هغوی الهي عذاب د نازلېدو په حال کې ليدلی وو، ايمان ئې راووړ او الله تعالى هغه عذاب تم کړ او قرآن فرمايي چې دا يوازنی قوم دی چې د عذاب پرېکړه ئې معطل او مسترده شوه او دا ځکه چې پيغمبر خپل مأموريت نه وو بشپړ کړی او اتمام حجت نه وو شوی، که نه نو د الله تعالى پرېکړې نه بدلېږي، دا پرېکړې هغسې نه دي لکه چې بايبل ئې د ژر ژر بدلېدو ادعا کوي!!

Ńd‡ã $Zÿö±. (qãB#ä $£J9 § ÆqãPÏ‰ ÿwĵ $kß JƒÎ) $gèÿZù ÏMZB#ä p†ö‰ ÏMR%. Ÿwöq©ù

يونس: ٩٨ ÇÒÑÈ &ûïm 4‹Î Lä»YèGBr $‹R‰9$ÍÓq‹Š s9$'î Ä‹ "Ï, 9$>#‹ã

د يونس له قوم نه پرته بل داسې کلی نه دی ليدل شوی چې د عذاب له پرېکړې

وروسته ئې ایمان راوړلو ګټه وررسولې وي، خو کله چې دې قوم ایمان راووړ نو د سپکاوي عذاب مو په دنیوي ژوند کې ترې لرې کړ او تر یوه وخته مو له خپلو پېرزوینو برخمن کړل.

`Ë b%3ù Nd$ ¡ ù ÇÍÈ Èqß ô J$Å ûü$’<Î , /& öÎ ÇÍÈ ûüî™ öß$`Ü9 § qãbÎr

ÇÍÎÈ ûüÅ Î m ß$`Ë b%. ¼çR wöü ÇÍÈ ×îã qèr ß qç$çJ) G$ù ÇÍÈ ûüÒ m 6ß$

ïøã $ZF;R&r ÇÍÎÈ ÒšÉ™ qèr ä•è$Î ç Rõ6Zù * ÇÍÈ bqèãÜö/ 4<Î yïZö/ ’Î] Î=9

Nß Yè6Kù (qZB$«ù ÇÍÐÈ šc r&/Ì/ r& A ß Ï•(Ë 4<Î ç Yù™ ör ÇÍÈ ®üÜ)/ `Ë z f ©

ÇÍÈ ®üïm 4<Î الصٰفت:۱۳۹ - ۱۴۸

او یقیناً چې یونس هم له پیغمبرانو څخه وو. کله چې د ډکې کشتۍ په لور وتښتېدو. پچه ئې سره واچوله او دی پر وخوت. نو کب په داسې حال کې تېر کړ چې ځان ئې پړ ګاڼو. که له تسبیح ویونکو څخه نه وی، نو تر هغې ورځې به د هغه په نس کې پاتې وو چې خلك بیا راژوندي کېږي. نو په داسې حال کې مو په لوڅ ډاګ وغورځاوو چې ناروغ وو، او د کدو بوټی مو پرې راشین کړ. او سلو زرو یا تر دې څه زیاتو (خلکو) ته مو استازی لېږلی وو. نو ایمان ئې پرې راووړ او تر یوه وخته مو مهلت ورکړ.

ګورئ چې د یونس علیه السلام په قصې کې د الله د لارې مجاهدینو او دعوتګرانو ته یو ستر درس او لارښوونه پرته ده، دوی ته وايي: پام کوئ چې له ستونزو او کړاوونو سره د مخامخېدو په سبب خپله مبارزه نیمګړې پرې نه ږدئ، د خلګو مخالفتونه باید تاسو مأیوس نه کړي، د خپل دعوت له پایلو او نتایجو مه ناامېده کېږئ، سنګر مه پرېږدئ، دا ګمان مه کوئ چې د سنګر په پرېښودو سره ستاسو ستونزې حل کېدی شي!! وګورئ یونس علیه السلام مخکې له وخته خپل سنګر پرېښود، له ولس نه مأیوس شو، بلې سیمې ته ئې د تلو پرېکړه وکړه، نتیجه

ئې دا شوه چې د کب په کومې کې پرېوځي!! خو کله چې ده په خپلې اشتباه اعتراف وکړ، له هغه سخت مصیبت نه مو وژغورو، له مؤمنانو سره زمونږ معامله همداسې وي!!

ښايي بې مناسبته به نه وي که په قرآن کې د یونس علیه السلام د قصې اغېز د خپل ژوند په یوه ډېر نازك او حساس پړاو کې ستاسو مخې ته کېږدم: دا هغه پړاو وو چې د کابل په جنوب کې په چهار آسیاب کې او له هغو جګړو سره مخامخ وو چې د شمال ائتلافي جبهې پیل کړې وې، د روسانو د وتلو پر مهال مسکو او واشنګټن په دې توافق وکړ چې روسي فوځونه دې ووځي، د مجاهدینو د حکومت د جوړېدو مخه په ګډه ونیسي، د نجیب حکومت پاتې شي، د امریکا پلوي ډلې له کمونستانو سره ائتلافي حکومت جوړ کړي، پاکستان او ایران د دې ائتلافي حکومت ملاتړ وکړي، ایران موافقه وکړه، شورای نظار او شیعه ډلې ئې له نجیب سره روغې جوړې او ملګرتیا ته تیار کړل، په مشهد کې ئې نجیب ته ښه راغلاست ووایو، شیعه ډلو په بامیان کې او شورای نظار په پنجشیر کې د مجاهدینو د تلو راتلو لارې بندې کړې او د دوی په کاروانونو ئې بریدونه پیل کړل، کله چې د نجیب حکومت په نسکورېدو شو، نو د ایران په وساطت د جبل السراج ائتلاف جوړ شو، دا ائتلافي جبهه د پرچم له مسکو پلوه ډلې، ایران پلوه شیعه ډلو او شورای نظار نه جوړه شوې وه، غوښتل ئې نجیب لرې کړي او په ځای ئې ائتلافي حکومت جوړ کړي، د دې ائتلافي حکومت د صدارت لپاره عبدالعلي مزاري غوره شوی وو، نجیب دې نتیجې ته رسېدلی وو چې قدرت یوه داسې موقت حکومت ته پرېږدي چې د ملګرو ملتونو په وساطت جوړ شي او د دولت مخالفینو ته هم د منلو وړ وي، خو د پرچم د ډلې نظامي اړخ چې د ببرك کارمل پلویان او د حکومت ټول مهم نظامي مناصب ئې په لاس کې وو، له دې طرحې سره موافق نه وو، د یوې سپینې کودتا په ترڅ کې ئې نجیب لرې کړ او قدرت ئې په خپل لاس کې ونیولو، د شورای نظار او شیعه ډلو مسلح کسان ئې کابل ته راانتقال کړل او زمونږ په خلاف ئې جګړه پیل کړه، پاکستان د امریکا تر فشار لاندې له دې بدلون سره توافق وکړ، داسې موقت حکومت ئې په پېښور کې جوړ کړ چې ترکیب ئې دغې ائتلافي جبهې او د

دوی بهرنیو حامیانو ته د منلو وړ وو، د آی اس آی جنرال د افغاني ډلو مشرانو ته ویل: که دا کار ونه کړو په کابل مسلط جنرالان مخالفت کوي!! مونږ یوازې پاتې وو، په یوازې سر مو د بریدونو په وړاندې مقاومت کاوو، پاکستان زمونږ دفترونه وتړل، ایران په خلاص او په پراخه پیمانه دې ائتلافي جبهې ته وسایل او مهمات لېږل، داسې وخت هم راورسېدو چې هره ورځ به له مشهد نه له شپږو تر لسو طیارو مهمات او وسایل بګرام او تخار ته انتقالېدل، مسکو ورته پیسې چاپولې او هره اونۍ به له پیسو ډك کانتیرونه له مسکو نه بګرام ته رارسېدل... که څه هم زمونږ مجاهدینو په مېړانه مقاومت کاوو او د دوی ټول بریدونه ئې په شا تمبول خو ما غوښتل له دې جګړې د وتلو کومه مناسبه لار پیدا کړو، په یوه موقت حکومت توافق وشي او بیا انتخابات ترسره شي، د جګړو دوام مې مضر ګاڼه، خو مقابل لوري او د دوی بهرنیو حامیانو خپلې ګټې د جګړو په دوام کې لټولې، زمونږ هره هڅه ئې له ناکامۍ سره مخامخ کوله، په دغه سخت دوران کې مې څو ځلې په فکر کې ګرځېدلې چې په یوه طرفه توګه د جګړې پای اعلان کړم، مجاهدینو ته ووایم چې له سنګرونو په شا شئ او څه موده د انتظار حالت غوره کړئ!! ښایي دا به د ډېرو له نظره یو غوره او مناسب تصمیم وو، خو زه هر ځل دوو خبرو له دې تصمیم نه په شا کړی یم:

- یو دا چې ګمان مې کاوو ائتلافي جبهه به له دې اعلان سره سره زمونږ په ضد خپله جګړه متوقف نه کړي، زمونږ سیاسي شته والی به هم ونه زغمي او له کابل نه لرې په ولایاتو کې به هم مونږ آرام پرې نه ږدي او د چهارآسیاب روانه جګړه به د هېواد نورو سیمو ته انتقال کړي.
- بل دا چې هر ځل مې د یونس علیه السلام دغه قصه مخې ته درېدلې او زه ئې له خپل تصمیم نه په شا کړی یم، احساس مې دا وو چې د سترپا یا ستونزو په سبب خپل سنګرونه کمونستو جنرالانو ته پرېښودل ستره ګناه ده. که داسې څوك پیدا شوی وی چې دا سنګرونه ئې ساتلي وی او د کمونستانو په لاس کې ئې پرېوتو ته نه وی پرېښي نو ما به همغه وخت خپل هر څه هغه ته سپارلي وو.

میکاه

د دې کتاب په سریزې کې لولو: دا کتاب تر هغه لږ د مخه لیکل شوی‌چې په ۷۲۲ مخکې له میلاد نه د اسرائیلیانو شمالي حکومت نسکور شو، میکاه په دې کتاب کې د نورو انبیاوو په څېر د اسرائیلیانو د ګناهونو په‌ضد خبرې کوي خو په عین وخت کې د داسې راتلونکې په هکله زېرى ورکوي چې په هغې کې به د خداى برکت د ده د قوم په برخه شي!! هغه ګناهونه چې خداى پرې غصه کېدو دا وو: شرك، د بتانو لمانځنه، د فقیرانو استثمار او د خداى له اوامرو سرغړونه، میکاه وړاندوینه کوله چې د اسرائیلیانو او یهودانو پلازمېنې سامره او اورشلیم به د دوى د دښمنانو په لاس وران شي،... بیا به موعود مسیح راشي او هغه منصوبه به عملي کړي چې خداى د انسانانو د ژغورنې لپاره جوړه کړې، میکاه یوازنى نبي دى چې د مسیح د زېږېدو ځاى په ګوته کوي!! کتاب داسې پیل شوى: د یوتا، آحاز او حزقیا... د پاچایۍ په دوران کې خداى میکاه ته د سامره او اورشلیم په اړه دا پیغام په یوې رؤیا کې ورکړ: اې ټولو قومونو! واورئ، خداى له خپل سپېڅلي کور څخه ستاسو په ضد شهادت ورکوي، خداى په آسمانونو کې خپل تخت پرېږدي او د غرونو له لوړو ځمکې ته راکوزېږي، غرونه به د ده ترپښو لاندې د مومو په څېر ویلي شي او د سېل په څېر به له لوړو نه درو ته راوبهېږي!! دا ټول به د اسرائیلیانو او یهودانو د ګناهونو په سبب ترسره شي!! بیا د یهودانو او اسرائیلیانو د مختلفو سیمو، ښارونو او قبیلو نومونه اخلي او لیکي چې څه به ورسره وشي، څنګه به دا سیمې ورانې شي او خلك به له کوم برخلیك سره مخامخ شي!! بیا د اسرائیلیانو انبیاء او د قوم مشران ملامتوي او ورته وایي: ...تاسو له ښو کرکه لرئ او بد

خونبوئ، تاسو زما قوم له پوسته کوئ، غوښه ئې په هډوکو نه پرېږدئ، هډوکي ئې ورماتوئ... نو خدای ستاسو دعا نه قبلوي او مخ درنه اړوي...خدای وايي: اې دروغجنو انبياوو چې زما قوم بې لارې کوئ! څوك چې اجوره درکوي په جګ غږ د هغه د سلامتۍ دعاګانې کوئ او څوك چې شکرانې نه درکوي ګواښئ ئې.. اې ظالمانو، اې رشوت خورو، اې اجيرو واعظانو! چې اجوره درنه کړي موعظه نه کوئ او په درواغو وايئ چې خدای له مونږ سره اوسېږي نو ځکه به مونږ ته هيڅکله زيان نه رسېږي... ستاسو په سبب به اورشليم وران شي!! او په پای کې همغه وړاندوينې کوي چې الفاظ ئې د اشعيا له کتاب نه رانقل کړي: په راتلونکو ورځو کې به خلك هغه غره ته ځي چې د خدای کور پرې جوړ شوی او وايي به: راشئ د خدای هغه غره ته ولاړ شو چې د اسرائيليانو د خدای کور پرې جوړ شوی، د خدای اوامر واورو او اطاعت ئې وکړو، خدای به د قومونو تر منځ جګړې پای ته ورسوي، دوی به له خپلو تورو يوې او له خپلو نېزو ارې جوړې کړي...

د بايبل له منونکو پوښتنه کوو: خدای کله په آسمانونو کې خپل تخت پرېښود او د غرونو له لوړو ځمکې ته راکوز شو؟ کله غرونه د ده ترپښو لاندې د مومو په څېر ويلي شول او د سېل په څېر له لوړو نه درو ته راوبهېدل؟!! تاسو ولې بيا هم د هغو انبياوو وړاندوينې منئ چې ميکاه ئې په دغو الفاظو محکوموي: اې دروغجنو انبياوو چې زما قوم بې لارې کوئ! څوك چې اجوره درکوي په جګ غږ د هغه د سلامتۍ دعاګانې کوئ او څوك چې شکرانې نه درکوي ګواښئ ئې.. اې ظالمانو، اې رشوت خورو، اې اجيرو واعظانو! چې اجوره درنه کړي موعظه نه کوئ او په درواغو وايئ چې خدای له مونږ سره اوسېږي نو ځکه به مونږ ته هيڅکله زيان نه رسېږي... ستاسو په سبب به اورشليم وران شي!!!

له بيت لحم نه د يوه پېشوا د ظهور وعده

د ميکاه ليکونکی تر دې سرليك لاندې ليکي: اې بيت لحم افراته! که څه هم په يهودا کې وړوکی کلی يې، خو له تا به داسې څوك ظهور وکړي چې له ازله وو او هغه به زما د قوم اسرائيل لارښوونه وکړي، خدای به خپل قوم تر هغه دښمن ته

تسلیم نه کړي چې حامله ښځه خپل زوی وزېږوي، په دې وخت کې به د اسرائیلیانو پاتې شونې چې په اسارت کې ژوند کوي بېرته راستانه شي او له خپلو ورونو سره به یوځای شي... کله چې هغه د خدای، خپل خدای له قوت او جلال سره راشي، خپله رمه به وپیایي، د ده قوم به په امنیت کې ژوند کوي، دا ځکه چې د نړۍ ټول خلك به د ده په عظمت پوه شي!! کله چې آشوریان زمونږ په سیمې برید وکړي او زمونږ کلاګانو ته داخل شي، مونږ به خپل ځواکمن مشران مقابلې ته ورولېږو او دوی به آشور، دا د نمرود هېواد په خپلو ایستلو تورو فتح کړي!! او کله چې آشوریان پر مونږ برید وکړي، دی به مو له هغوی ژغوري!! په دې وخت کې به اسرائیلیان نورو خلکو ته د خدای له لوري د پرخې او باران په څېر وي، دوی به د نورو قومونو په منځ کې داسې وي لکه زمری د مېږو په رمو کې، چې د دوی له منځه د تېرېدو په وخت کې به ئې تر پښو لاندې کوي او څیرې به ئې خو څوك به ئې مخنیوی نه شي کولی... دښمنان به نابود کړي..

څو اساسي خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

- د بایبل د وینا له مخې دا لومړی ځل دی چې د یوه ناجي د راتلو او د هغه د زېږېدو په اړه وړاندوینه کېږي، پوښتنه دا ده چې تر دې مخکې د بایبل په ټولو مهمو کتابونو کې ولې دا وړاندوینه نه ترسترګو کېږي؟ دا خو د مسیحیانو د مذهب تر ټولو ستره او اساسي خبره ده، له دې پرته خو مسیحیت هیڅ معنی نه لري، ولې دا موضوع د کتاب په پای کې، په لنډو او مجملو الفاظو راغلې؟! د یوه مذهب اساسي موضوع خو د کتاب په سر کې، په واضح الفاظو او په مکرره توګه راځي!!
- بایبل له یوې خوا وایي چې دا ناجي به له حاملې ښځې دنیا ته راشي او له بلې خوا ادعا کوي چې دی په ازل کې وو!! آیا کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې یو څوك هم ازلي وي او هم له مور پیدا شوی، ازلي خو هغه چا ته وایي چې د پیدا کېدو نېټه ونه لري او له حاملې ښځې پیدا شوی هغه چا ته وایي چې له زېږېدو مخکې نه وو!! دا معما هم د سامسون معما ته ورته ده، یوازې د بایبل لیکونکی پرې پوهېږي!!

- تبعید شوي اسرائیلیان خو له بابل نه هم او له نورو سیمو هم خپل هېواد ته ستانه او له خپلو ورونو سره یو ځای شول، خو مخکې له دې چې هغه ناجي راشي، دا ولې؟!! که دا وړاندوینه رښتیا وي نو هغه ماشوم خو به د دوی له ستنېدو مخکې پیدا شوی وي، تاسو ولې بل ته انتظار کوئ؟
- اوس خو نه د آشور په نامه کوم هېواد شته او نه آشوریان داسې ځواکمن قوم چې تاسو وګواښي، ستاسو په هېواد حمله وکړي او کلاګانو ته مو داخل شي، د دغې وړاندوینې معنی څه ده؟ له دې الفاظو خو معلومېږي چې دا د هغه وخت خبرې دي چې آشوریان ځواکمن وو او تاسو ئې ګواښلئ اوس به دا وړاندوینه څنګه تعبیروئ.
- آیا د هغه ناجي له راتلو وروسته به ستاسو معامله له نورو قومونو سره داسې وي لکه له رمو سره د هغو زمریانو معامله چې مېږې تر پښو لاندې کوي او څیرې ئې خو څوك ئې مخنیوی نه شي کولی؟!!
- که تاسو موعود ناجي ته د انتظار د عقیدې جرړې ولټوئ درته ثابته به شي چې دا تر مسیحیت نه ډېر زوړ تاریخ لري، مسیحیانو او تر دوی وروسته نورو جاهلي او مشرکو مذاهبو له هغوی نه اقتباس کړې، د بودا په اړه د بودایانو عقیده دا ده چې: بودا د خدای زوی دی، له کړاوونو نه د خلکو ژغورونکی دی، د دوی د ګناهونو پېټی ئې په خپلو اوږو واخیست، روح القدس د (مایا) په جسد کې حلول وکړ او بودا دنیا ته راغی، کله چې وزېږېدو د آسمان لښکرو خوشحالي وکړه او فرشتو سندرې وویلې، حکیمانو بودا وپېژاندو چې په ده کې الهي روح ده، بودا یو ځل د بتانو ځای ته ننوت، ټول بتان ورته سجده شول، د ژوند په وروستیو کې یو نور پرې راکوز شو او د ده سر ئې احاطه کړ، له ده نه ستر نور خور شو، لیدونکو ئې وویل: دا انسان نه دی، حتماً ستر خدای دی، کله چې مړ شو پلویانو ئې وویل: له خپل جسد سره آسمان ته وخوت، له هغه وروسته چې خپل کار ئې په ځمکې کې بشپړ کړ، بېرته به ځمکې ته راګرځي چې صلح او برکت ورپه برخه کړي، بودا ازلي دی، له نوره جوړ شوی...
- د روم د بحیرې شاوخوا مېشت قومونو کې تر مسیحیت نه د مخه داسې

مذاهب راولاړ شول چې په يوه سري معبود ئې باور وو او دا گمان ئې کاوو چې هغه د انسان په بڼې کې ژوند کړی، مړ شوی او بېرته راژوندی شوی، په دغو مذاهبو کې د متراس مذهب تر ټولو مشهور وو، پلويان ئې په دې عقيده وو چې متراس يو اتل ځوان او يو معبود وو، د بې وزلو خلکو مرسته به ئې کوله، آسمان ته لوړ کړی شو، اوس په هغه ځای کې د خپلو پلويانو گټو ته پاملرنه کوي، له آسمانه به بيا ځمکې ته راشي!!

- بودايان، د متراس پلويان او مسيحيان سره ورته دي، د دوی منتظر ناجي اول دنيا ته راغلی، ستر ستر کارونه ئې کړي، مړ شوی، بېرته ژوندی شوی، آسمان ته ختلی، بيا به راځي، د يهودانو منتظر ناجي لا نه دی پيدا شوی، په مناسب وخت کې به پيدا شي او يهودانو ته به ستر ستر کارونه وکړي، د شيعه گانو منتظر ناجي پنځه کلن وو چې غائب شو، تر اوسه ژوندی دی، خدای د ټول عالم چارې ورسپارلې دي، د شيعه وو دعاگانې د ده له لارې او د ده په شفاعت او وساطت قبلوي، په مناسب وخت کې به راشي او د شيعه وو ټول دښمنان به ووژني!! تاسو په خپله قضاوت وکړئ چې په دغو ډلو کې د کومې ډلې عقيده تر ټولو زياته د عقل خلاف ده؟!!

قرآن فرمايي چې مسيحيانو او يهودانو د منتظر ناجي په اړه خپل شرکي عقايد له مخکنيو کافرانو ترلاسه کړي:

OŠöq% š• Ï‰Œ «! $ŠÚÆ ÙS® ŠÅJ³$ “ •»Á Y9$ŠÌM9$%r «! $Šß´ø$í/‘ã ŠŸq§‹ŠÌM9$%r

šc qà6 ùsã4Ï& ª! $Šâ¶=G»% ãŠ% `Ï (ræÿŸ2 ûïÏ%$Aq% šc qèû»Ÿ Òã ôÛdÏ°qèÎ

ÇÌÈ التوبة: ۳۰

او يهودانو وويل: عزير د خدای زوی دی او مسيحيانو وويل: مسيح د خدای زوی دی، دا هسې د دوی د خولو خبرې دي، له هغو کافرانو سره خپله خبره ورته کوي چې (تر دوی) مخکې وو، الله دې دوی هلاک کړي، څنگه دوکه کېږي؟!!

د زمانې په هر پړاو کې چې خلکو د انسان په بڼې کې ځان ته معبود جوړ کړی،

دا كاذب او دروغجن معبودان يا ټګمارو مذهبي مشرانو جوړ کړي، يا مکارو سياسي مشرانو ؟! کاذب معبود هم د مذهبي مشر په لاس کې دام وي او هم د مکار سياسي مشر په لاس کې د خپل حريف د ماتولو توره او ډال، او دا دواړه د انساني نړۍ عجيبې او حيرانوونکې کرشمې دي. يو داعي او مصلح به د ظلم خلاف قيام وکړي، د محکومو او مظلومو انسانانو لپاره به آزادي او عدالت وغواړي او په اوچت غږ به وواييې: انسانان ټول برابر پيدا شوي، ظلم او جهل دوی په خپلو کې ويشلي، له يوه ئې بادار او له بل نه مريی جوړ کړی، دا د ظلم نظام رنګ کړئ، دا د مظلومانو په لاس پښو کې پراته زنځيرونه مات کړئ، انسان بايد له خپل رب نه پرته بل ته سر ټيټ نه کړي... مظلومان به ده او د ده دعوت ته د شك په سترګه وګوري، ظالمان به ئې خطرناك وګڼي، د امپراطور له نظام، دين او مذهب نه د بغاوت په جرم به متهم شي، مذهبي مشران به ئې د وژلو فتوی ورکړي، قاضي به ئې په قتل محکوم کړي، په دار به شي، جسد به ئې په اور کې واچولی شي، په صليب به وځړولی شي، خو همدا باغي، مطرود، محکوم او په صليب ځړول شوی به پس له لنډې مودې د يوه نوي امپراطور لپاره د خپل مخکني رقيب په ضد يوه مؤثره وسيله شي، هغه به د ظلم قرباني وګڼي، مجسمې به ئې جوړې کړي، هماغه مخکني مذهبي مشران به ئي يوه سپيڅلې هستي وګڼي، د ده د لمانځنې فتوی به ورکړي، له ده سره به هر مخالفت او د ده په ضد هره وينا او له عظمت نه ئې هر انکار به له خدای او له نوې نظام او له نوې دين او مذهب نه بغاوت وګڼي، هومره تبليغات به ورته وکړي چې عوام به ئې خدای وګڼي، د هغه مجسمې به جوړې کړي، يو به ئې د مجسمو دکان جوړ کړي، دا به ئې حرفه شي، په خرڅولو به ئې ډېر څه ترلاسه کړي، بل به ئې د څه ترلاسه کولو لپاره مجسمې ته په سجده شي، هغه ته به خپل حاجتونه وړاندې کوي، مرستې ته به ئې رابولي، د خدای ځای ناستی به ئې کړي، په دې ترتيب به د نوې سياسي نظام په څنګ کې نوی مذهب رامنځته شي، د زوړ نظام باغي به د نوي نظام (اله) شي، ټګمار مذهبي مشر به هم د (باغي) ګرځولو په فتوی سره خپله اجوره ترلاسه کړي او هم له هغه (باغي) نه د (اله) جوړولو په فتوی سره!! پرون د مخکني نظام د معبد مجاور وو او نن د هغه (باغي) د قبر

مجاور او متولي، دا د طاغوت په لاس د هر محرف مذهب د رامنځ ته کېدو قصه ده او دا د شخصیتونو، قبرونو او بتانو د لمانځونکو قصه ده. له بودا سره همداسې وشول، له عیسی علیه السلام سره همداسې وشول او له ډېرو نورو سره همداسې!!

آیا دې ته مو توجه کړې چې څنګه نن د هرې کلیسا په هر دېوال د عیسی علیه السلام هغه مجسمه ترسترګو کېږي چې په صلیب ځوړند ښیي، په لاسونو او پښو ئې مېخونه ټك وهل شوي، وجود ئې تغمې تغمې، زخمي زخمي او په وینو سور؟ له مجاور نه پوښتنه وکړه چې دا څوك دی؟ ولې په داسې دردوونکې حالت کې ښودل شوی؟ ځواب ئې دا دی: دا مسیح، د خدای زوی او په خپله خدای دی، ځمکې ته راغلی وو، د خپلو بندګانو د ژغورنې لپاره!! پوښتنه وکړه: مګر څوك کولی شي چې خدای په دار کړي، په لاسونو ئې مېخونه ټك وهي، په درو ئې ووهي؟ ځواب ئې دا دی: هیڅکله نه، ده په خپله ځان قربانۍ ته وړاندې کړ، چې زمونږ د ګناهونو فدیه ورکړي او د قیامت په ورځ د ده ټول منونکي له مؤاخذې او مجازات نه پرته مخامخ جنت ته ولاړ شي!! پوښتنه وکړه: دا نورې مجسمې د چا دي، دوی ولې په صلیب ځوړند ښودل شوي، دوی هم هر یو بېل خدای وو که همغه یو خدای په بېلو بېلو څېرو کې؟ وایي به: دا د مسیح حواریون وو، د ده ملګرتیا ئې وکړه او په همدې جرم په صلیب ځوړند او په اور کې وسوځول شول، پلار خدای او زوی مسیح همداسې غوره ګڼله!! پوښتنه وکړه: دا ولې د هغه صلیب ننبه نن د هر مسیحي په سینه ځوړنده ده؟ په دې صلیب خو باید د هغه امپراطور جسد ځوړند شوی وی او د هغه د قبر د پاسه نصب شوی وی چې دا ئې مسیح علیه السلام او د ده د حواریونو لپاره جوړ کړی وو!! ولې باید د مسیحیانو د غاړو طوق وي؟ صلیب خو د ماتولو دی نه د لمانځلو، دا خو د وحشت او ظلم ننبه ده، سپکول او سوځول ئې پکار ده، نه په غاړه ځوړندول؟ پوښتنه وکړه: هغه خدای به ستا حاجتونه څنګه ترسره کړی شي چې ځان ئې ونه ژغورو، خپل ملګري ئې ونه ژغورل؟ څنګه ومنو چې د ځمکې او آسمانونو پیدا کوونکی خدای د مسیح د وړوکي جسد په اندازه وړوکی کېدی شي، پر خپل ځان داسې لوبې هم منلی شي؟ او دې ته ورته سلهاوو نورو پوښتنو ته هیڅ ځواب نه شې ترلاسه کولی. یو ځواب به واورې: کلیسا ته

راشه، د زېږو اوبو غسل وکړه، د کشيش د لاس مقدس خواړه وخوره، مسيح ته په خپل زړه کې ځای ورکړه، په تندي او د خپلې سينې په ښي او کيڼ لوري داسې لاس کېده چې د صليب نښه ترې جوړه شي، حقيقت به درك کړې او د خپلو پوښتنو ځوابونه به ترلاسه کړې!!

حسين رضي الله عنه هم د ظالم او مفسد يزيد په ضد غږ اوچت کړ، د کوفې خلکو د ملګرتيا ډاډ ورکړ، خو دی ئې د کربلا په ميدان کې يوازې پرېښود، زړه ئې له ده سره خو تورې ئې له يزيد سره شوې، د خپلې کورنۍ له اوياوو کسانو سره په شهادت ورسېدل، خو کله چې د يزيد واکمني پای ته ورسېده، اقتدار د ده د کورنۍ د مخالفينو په لاس کې پرېووت، نو حسين رضي الله عنه نه يوازې په خپله له شهادت نه وروسته امام حسين شو، بلکه امارت د ده د اولادې الهي مسلم حق، نه يوازې د ده په قبر زيارت جوړ شو، بلکه د ده د پلار علي رضي الله عنه لپاره هم په دغه وخت کې قبر په ګوته شو او د وخت حاکم ورباندې زيارت جوړ کړ، قبر ئې هم د وخت حاکم د يوه (خوب او رؤيا) په ترڅ کې وموندو، تر دې وخته ئې قبر هيچا ته نه وو معلوم، له دې نېټې وروسته نه يوازې په نجف کې بلکه په ډېرو نورو ځايونو کې هم د ده په نامه زيارتونه جوړ شول، په مزار شريف او د کابل په کارته سخي کې هم!! چا چې يزيد ته د امام حسين رضي الله عنه د وژلو فتوی ورکوله د يزيد له تلو وروسته د دې زيارتونو مجاور شو، د چا چې تورې له يزيد سره وې اوس د کربلا د پيښې په ياد خپلې سينې په زنځيرونو وهي، تورې جامې اغوندي او وير کوي!! همدا کسان د ده اولاده يوازيني حقيقي امامان ګڼي او يو پنځه کلن لمسی ئې داسې امام زمان ګڼي چې خدای ته په خپلو دعاګانو کې وايي: خدايه! امام زمان له مونږ نه راضي کړه، خدايه! د قيامت په ورځ مو د امام زمان په وړاندې شرمنده نه کړې، خدايه! زمونږ دعا ګانې امام زمان ته ورسوه!! اوس نو خدای د امام زمان قاصد شو، خدای د امام زمان په دربار کې يو شفيع شو، له هغه نه دا غواړي چې د امام زمان په وړاندې د دوی شفاعت وکړي!! دا امام زمان پنځه کلن ماشوم وو چې له خپله کوره غايب شو، نه ئې تر دې وخته د شهادت کلمه زده وه، نه ئې يو رکعت لمونځ کړی، نه ئې روژه نيولې، نه په قرآن پوهېدو، ... خو سره له دې د خلکو

لارښود او امام شو!! چا امام کړ؟ خدای، چا درته وویل چې خدای د خلکو لپاره یوه پنځه کلن ماشوم امام ټاکلی؟ فوراً درته وايي: داسې خبرې مه کوه چې کافر کېږې!! امام او لارښود خو هغه چا ته وايي چې د خلکو مخې ته روان، په لمانځه کې ورته مخکې او په ژوند کې ئې لارښود وي، غايب کس ته د امام لقب کارول يوه مغالطه ده، الله تعالی به څنګه د خلکو لپاره غايب امام ټاکي؟!!

چا چې له قصرونو او د قصرونو له واکمنانو نه کرکه درلوده، هر قصر ئې د ظلم ننبه ګڼله او په همدې جرم له مخالفتونو سره مخامخ کېدو او چا چې هر جګ قبر رنګاوو، اوس د دوی له قبرونو نه داسې قصرونه جوړ شوي چې نه فرعون په خپل ژوند کې درلود، نه نمرود او نه يزيد. عجيبه ده، عجيبه؛ د ژوندي لپاره قصر حرام دی او د مړي لپاره جائز او د ثواب کار!!

هو؛ په کربلا کې ستر جنايت وشو، دردوونکی او نه هېرېدونکی، خو کاش تا د کربلا د دردوونکې پېښې ترڅنګ هغه توره ورځ هم غندلی چې کربلا او نجف صليبي ځواکونو اشغال کړل او په لسهاوو زره مظلوم عراقيان، د امام حسين د جد امتيان، په خپلو وينو کې ورغړېدل، خو دا دی برعکس ګورو چې د نجف مجاور په لندن کې معالجه کېږي او عراق ته له راستنېدو وروسته د نجف او کربلا کنجيانې امريکايانو ته سپاري!!

مسيحي د عيسی عليه السلام مذهب هېر کړ او د ده د مجسمې لمانځل ئې مذهب شو او ده د امام حسين د جد دين ته شا کړه، د امام حسين د قبر لمانځل ئې مذهب شو. ګورئ چې مسيحي د صليب طوق په غاړه ګرځوي او دا د کربلا له خاورې نه د جوړ شوي مهر ټاپې په خپل تندي!!

دا دی ګورئ چې سياست کله له پيغمبر نه د مذهب باغي جوړ کړي او کله له ديندراه باغي نه خدای!! که د ټګمارو مذهبي مشرانو او د مکارو سياستمدارانو مکرونه عجيب دي، نو تر دې د هغه چا سفاهت د لازيات حيرت او تعجب وړ دی چې د دوی د مکر په دام کې پرېوځي او (دروغ) د (مذهب) په نامه مني!! خو نه؛ ترڅو چې دنيا وي، ساده لوح او سفيه انسانان به هم وي او د ټګمارو په دام کې به د دوی پرېوتل هم!! که سامري له سخوندر نه معبود جوړولی شي او هندو له غوا نه،

که د یهودو ملایان د یوه واکمن په دربار کې مریم په زنا متهم کوي او زوی ئې ساحر ګڼي، خو د بل واکمن په دربار کې ئې دا د خدای مور ګڼي او زوی ئې د خدای زوی، نو له پنځه کلن غائب ماشوم نه امام زمان جوړول او خدای د ده قاصد ګڼل هم ډېره نادره خبره نه ده!! نو په دې هم ډېر تعجب مه کوئ چې څنګه یوه داسې کس ته له مرګ نه وروسته د امام لقب ورکوي چې له بل سره ئې بیعت کړی او د هغه تر امامت لاندې ئې په دولت کې کار کړی، وائې: دا د دې لپاره چې هغه (تقیه) کوله، (تقیه) خو د ثواب ستر کار دی، هومره چې ترشهادت نه ئې هم اجر زیات دی!! یعني (مذهبي خدعه) نه یوازې جائزه ده بلکه د ثواب موجب!! په دې هم حیرت مه کوه چې ولې به هغه څوك په خپله د زهرو جام څښي چې په غیب پوهېږي، همغه کار چې وائې امام کاظم وکړ!! او عالم الغیب به ولې په داسې خلکو اعتبار کوي چې د اعتبار وړ نه دي او دی به په میدان کې یوازې پرېږدي او ولې به هغه څوك له خپل ملك نه شړل کېږي چې (متصرف الامور) ئې ګڼي او د (حاجتونو د تر سره کېدو مرجع) ئې بولي، څوك چې په خپل ژوند کې نه خپل مشکلات حل کولی شي او نه د خپلو ملګرو، نو له مرګ نه وروسته به څنګه د ژوندیو ستونزې حل کړي؟

مسیحیان د عیسی علیه السلام بیا راتلو ته منتظر دي، خو که هغه راغی نو تر هرچا د مخه به دوی د ده مخالفت کوي، د خپلو پلرونو په څېر به د هغه د وژلو لپاره ملا تړي، پلرونو ئې په دې خاطر د ده د وژلو هوډ وکړ چې دی یو انسان دی، نه له ځانه دفاع کولی شي او نه له خپلو ملګرو نه، د خدای پیغمبر خو باید داسې نه وي، باید فرشته وي او د سترګې په یوه رپ او د ګوتې په یوې اشارې سره باید ځمکه او آسمان وخوځولی شي او د دوی اوسني زامن به ئې هم دروغجن ګڼي ورته وائې به: ته هغه عیسی نه یې چې مونږ ورته منتظر وو، ته یو عادي انسان یې، عیسی خو د خدای زوی دی او په متیو کې ئې د خدای زور. یهودان مسیح ته منتظر وو خو چې مسیح راغی منتظر مسیح ئې ونه ګاڼه او ایمان پرې رانه ووړ!!

که دا نن هغه امام زمان راشي چې ځینې ورته منتظر دي او ووائې: د زمانې د فرعون او د وخت د یزید په خلاف قیام وکړئ، له اسلام نه دفاع ته چمتو شئ، خپل هېواد د صلیبي ځواکونو له سلطې نه آزاد کړئ، نو وبه ګورئ چې تر هر چا د مخه

ئې هغه څوك مخالفت وكړي چې نن وايي : عجل الله فرجه الشريف: خداى دې د ده راوتل رانږدې كړي!! دغه خلك به ورته وايي: ته خو هغه امام زمان نه يې چې مونږ ئې په انتظار كې وو، ته خو له مونږ نه مرسته غواړې او له هغه نه خو به مونږ مرسته غوښته!! ته مونږ قيام او جهاد ته رابلې، حال دا چې امام زمان خو د يوې ګوتې په خوځولو سره ځمكه او آسمان خوځولى شي!!

مونږ هم د مسيح راتلو ته منتظر يو، خو (انسان مسيح) ته، هغه چې د يوه انسان په څېر به ژوند كوي او لومړى كار به ئې د صليب ماتول وي. مونږ هم مهدي ته منتظر يو، خو يوه (انسان او مجاهد) مهدي ته، نه د خداى ځاى ناستى مهدي ته، داسې مهدي ته چې د توحيد او عدالت لپاره به جهاد كوي او لومړى جنګ به ئې له هغو آخوندانو سره وي چې مشرك شوي، د جهاد مخالفت كوي او له دين نه ئې دكان جوړ كړى. په دې حيرانوونكو خبرو تعجب مه كوه، دا ځكه چې سياست له پيغمبر نه د مذهب باغي جوړولى شي او له باغي نه خداى او معبود!!

ناحوم

د دې کتاب په مقدمه کې راغلي: ناحوم نبي د دې کتاب لیکونکی دی چې د ده په اړه دقیق معلومات په لاس کې نه شته، دومره پوهېږو چې دی د القوش په نامه د یوې سیمې اوسېدونکی وو!! ... ناحوم د آشوري امپراطورۍ د سقوط وړاندوینه کوي، نینوا ته د یونس له سفره یوه پېړۍ وروسته دا وړاندوینه شوې ده، ... او په ۷۱۲ مخکې له میلاده او له دې وړاندوینې پنځوس کاله وروسته د آشور لویه امپراطوري د بابل په وړاندې په ګونډه شوه او نینوا داسې له خاورو سره برابر شو چې لرغون پوهانو ۲۵۰۰ کاله وروسته د هغه ځینې وران ویجاړ آثار او پاتې شونې وموندل!!

وړاندوینه ئې داسې ده لکه یو شاعر چې د خیال په عالم کې د خپل هېواد د دښمن د ماتې هیله کوي او دا تمنا په خپلو رنګینو الفاظو کې څرګندوي چې د دښمن په هېواد ناڅاپي برید وشي، ښارونه ئې وران شي، خلك ئې ووژل شي، په کلیو او کورونو ئې اور ګډ شي او هر څه ئې له خاورو سره برابر شي!! پوښتنه دا ده چې د بایبل لیکوال به څنګه دا ثابته کړي چې دا وړاندوینه د نینوا له سقوط نه مخکې شوې؟ دی خو د لیکوال په اړه دقیق معلومات هم نه لري، له دې خبر نه دی چې څه وخت پیدا شوی، څه وخت وفات شوی او دا کتاب ئې کله لیکلی!! آیا داسې ویناوو ته څوك د یوه نبي د وړاندوینې په سترګه کتلی شي چې نیمه پېړۍ وروسته ترسره کېږي؟ که څوك ووایي: دا لویه ونه به ړنګه شي، ټوټې ټوټې به شي، وبه سوځولی شي، آیا دا وړاندوینه ګڼلی شو؟ په داسې حال کې چې لنډه موده وروسته د دې سړي خبره رښتیا کېږي، که څوك ووایي: دا ستره ماڼۍ به رانسکوره

شي، دا لويه امپراطوري به په زوال محکومه شي، طبيعي ده چې دا دواړه کارونه کېږي، نه يوه مانۍ د تل لپاره پاتې کېږي او نه کومه ستره امپراطوري، که دا کارونه وشي آيا د دې سړي خبرې وړاندوينې ګڼلی شو؟ د روسانو په ضد د جهاد په دوران کې د افغانستان ډېرو مجاهدينو داسې ګمان کاوو چې شوروي اتحاد به د بريتانيا په برخليك اخته شي، همداسې وشول، له افغانستان نه ووتل او د شوروي اتحاد وېروونکې امپراطوري ټوټې ټوټې شوه، نن ډېر دا ګمان کوي چې امريکا به د شوروي اتحاد په برخليك اخته کېږي، که همداسې وشول دې ته به په کومه سترګه ګورې؟ آيا هغو کسانو ته به د نبي لقب ورکوې چې داسې وړاندوينې ئې سمې وختې؟!!

حبقوق

د دې کتاب په سريزې کې هم راغلي: حبقوق نبي احتمالاً دا کتاب د **۲۰۵** او **۵۸۲** ميلاد نه مخکې کلونو په منځ کې ليکلی، په خپل کتاب کې دا پوښتنه کوي چې ولې يهودان دومره پليت او ګناهګار دي او له دوی نه غواړي چې توبه وکړي او له شرارت نه لاس واخلي که نه نو خدای به د دوی شمالي دښمن، بابليان راولېږي چې د يهودانو هېواد له خاورو سره برابر کړي، ... حبقوق خدای ته شکايت کوي: اې خدايه! تر کله به له تا مرسته غواړم چې زما دعا قبوله کړې؟ هر څومره چې چيغې وهم ګټه نه لري ځکه ته مو له ظلمه نه ژغورې!! تر کله به د دغو بې عدالتيو شاهد وم؟ ولې څه نه کوې؟ ته زما چيغې نه اورې.... اې خدايه! تا بابليانو ته قدرت ورکړ چې مونږ مجازات کړي، صحيح ده چې مونږ ګناهګار يو، خو دوی تر مونږ زيات ګناهګار دي، .. ته تر دې ډېر عادل يې چې بې عدالتي تحمل کړې، نو ولې هغه وخت ساکت يې چې اشرار هغه خلك له کومې تېروي چې تر دوی ئې ګناه کمه ده؟ خدای ځواب ورکوي: دا درسره په ډېرې وليکه چې ... بدکاران به خامخا له منځه

ځي او نېکان به ژوندي پاتې کېږي ځکه چې پر خدای ایمان لري. له دې وروسته د حبقوق دعا او هغه ډاډ بیانوي چې د دغه ځواب له اورېدو وروسته ورسره راپیدا شوی او په همدې سره کتاب پای ته رسوي!!

صفنیا

د دې کتاب په سریزه کې راغلي: ښايي صفنیا نبي دا کتاب په **۲۲۵** مخکې له میلاده لیکلی وي... صفنیا په دې کتاب کې وړاندوینه کوي چې خدای به حتماً له یهودانو او هغو قومونو سره محاسبه وکړي او مجازات به ئې کړي چې عدالت نه مراعاتوي... هغه اسرائیلیانو ته وايي: که خدای ته راوګرځئ او د ده اطاعت وکړئ نو له دې مجازات نه به وژغورل شئ... د کتاب آخري مبحث د اسرائیلیانو د هغه قدرت او عظمت په اړه دی چې خدای به ئې د دوی په برخه کړي...)

دا کتاب د بایبل د نورو کتابونو په څېر د خدای په سختو او له مبالغې ډکو ګواښونو داسې پیل کېږي: خدای فرمايي: د ځمکې له سر نه به هر څه له منځه یوسم، انسانان، حیوانات، د هوا مرغان او د اوبو ماهیان... دا شریر انسان به له ټولو هغو بتانو سره له منځه یوسم چې دی ئې لمانځي!! بیا یو په بل پسې ټول هغه خلك په ډېر تفصیل سره یادوي چې خدای ئې د هلاکولو پرېکړه کړې او خدای ته دا قول منسوبوي: هغه ورځ به له څراغ سره په اورشلیم کې ګرځم او هغه خلك به راپیدا او مجازات کړم چې ګمان کوي زه ئې له ګناهونو خبر نه یم او له دوی سره څه کار نه لرم... دا سخته ورځ ده، د خرابۍ او ورانۍ ورځ، د تیارې او ظلمت ورځ، د ورېځو او تیارو ورځ، په شپېلۍ کې به پو شي، جګړه به پیل شي، کلاګانې او برجونه به رانسکور شي... د اسرائیلیانو د ګاونډیو ښارونه به ویجاړ شي، په خپل ژوند لوړه کوم چې موآب او عمون به د عموره او سدوم په څېر له منځه ولاړ شي... زما د قوم

پاتې شونې به دوی تالان کړي او سیمې به ئې ونیسي!!! نینوا به داسې وران شي چې د رمو څرځای به ترې جوړ شي!!!

ګورئ چې دلته هم د نورو کتابونو په څېر د اسرائیلیانو او د دوی د دښمنانو بحث دی او وړاندوینې په دې راڅرخي چې د خدای د قوم بهرني او کورني دښمنان به له منځه ولاړ شي، هرڅه به ئې د خدای د قوم په لاس غارت او سیمې به ئې د دوی په لاس تصرف شي!!! او داسې ورځ به راشي چې خدای دوی ته وایي: اې اورشلیمه! په خوښۍ سره سرود وایه، اې اسرائیل! د ښادۍ نعره اوچته کړه، ځکه چې خدای ستا مجازات تم کړ او ستا دښمنان ئې خواره واره کړل، په خپله خدای، د اسرائیلیانو پاچا په تاسو کې مېشت دی، نور به بلاګانې تا نه وېروي!!

د بایبل لیکونکی دې ته نه دی متوجه چې څو کرښې وړاندې خدای ته دا کلام منسوبوي: د ځمکې له سر نه به هر څه له منځه یوسم، انسانان، حیوانات، د هوا مرغان او د اوبو ماهیان ئې... دا شریر انسان به له ټولو هغو بتانو سره له منځه یوسم چې دی ئې لمانځي!! خو وروسته بیا د دې پرېکنده وینا خلاف د یهودانو د ژوندي پاتې کېدو خبره کوي!! آیا یهودان د ځمکې د هغو انسانانو په ضمن کې نه راځي چې خدای ئې د ختمولو خبره کړې؟!! په مخکني کلام کې خو د استثناء هیڅ مجال نه تر سترګو کېږي!!

حجي

بایبل دا کتاب داسې معرفي کوي: دا کتاب حجي نبي لیکلی، له میلاد نه مخکې د ۲۲۰ کال شاوخوا کې، په دې وخت کې یهودان په بابل کې له تبعید نه بېرته راستانه شوي وو او په اورشلیم کې ئې د خدای د کور په جوړولو لاس پورې کړی وو... خو هغه ئې نیمګړی پرېښود... په همدې سبب خدای له لوږې، فقر او وچکالۍ سره مخامخ کړل... په دې وخت کې حجي نبي راڅرګند شو او یهودان ئې تشویق کړل چې د خدای د کور رغونه پیل کړي.

حجي ته د خدای پیغام داسې ګڼي: خلکو ته ووایه: آیا دا صحیح ده چې تاسو په آبادو کورونو کې اوسېږئ او زما کور وران پاتې دی؟!! زه ناراض یم، نو ځکه ډېره دانه کرئ خو کمه غله ترلاسه کوئ، خورئ خو نه مړېږئ، څښئ خو نه خړوبه کېږئ، جامې اغوندئ خو نه تودېږئ، اجوره ترلاسه کوئ خو داسې ده لکه چې په سوریو جېبونو کې ئې اچوئ... د دې پیغام په اورېدو سره ووېرېدل او کار ئې پیل کړ، نو خدای په ځواب کې دا پیغام ورته راولېږو: زه له تاسو سره یم.... ډېر ژر به آسمانونه، ځمکه، سیندونه او وچه ولړزوم، ټول قومونه به نسکور کړم، شتنمۍ به ئې دغه کور ته راشي... او حجي ته د خدای بل پیغام داسې ګڼي: زرو بابل د یهودا حاکم ته ووایه: ډېر ژر به آسمانونه، ځمکه ولړزوم او د واکمنانو تختونه به نسکور کړم او قدرت به ئې له منځه یوسم... خو کله چې دا کارونه ترسره شي، اې زروبابل! زما خدمتګاره! ته به ما ته داسې وې لکه د ګوتې غمی، ځکه چې ته مې غوره کړی یې!! خو زروبابل مړ شو او له ده وروسته ډېر نور هم راغلل ولاړل او د بایبل د خدای دا وعده ترسره نه شوه!!

زکریا

بایبل د دې کتاب په مقدمه کې لیکي: د زکریا نبي کتاب د هغو زیاتو وړاندوینو په سبب ډېر معروف دی چې د موعود مسیح په اړه ئې کړې دي، حجي او زکریا په یوه وخت کې اوسېدل، دواړو خلك د خدای د کور بیاودانولو ته هڅول... زکریا به خلکو ته ویل: موعود مسیح راتلونکی دی، کله چې هغه راشي په ټولې دنیا به حکومت کوي، ... د زکریا ځینې وړاندوینې ۵۰۰ کاله وروسته د مسیح په راتلو سره ترسره شوې، نورې برخې به ئې د مسیح د بیا راتلو په وخت کې ترسره شي!! دا کتاب په اتو خوبونو مشتمل دی...

دا زکریا ته د خدای لومړی پیغام ګڼي: زه ستاسو له نیکونو ډېر ناراضه او پرې غصه وم، خو اوس تاسو ته وایم: که زما په لوري راوګرځئ زه ستاسو لوري ته درګرځم... بل پیغام دا رؤیا وه: د یو نهر په ژۍ، د ونو په منځ کې مې یوه فرشته په سره آس سوره ولیده، تر شا ئې سره، ژیړ او سپین آسونه ولاړ وو، ومې پوښتل: زما سالاره! دا آسونه د څه لپاره هلته ولاړ دي؟ راته وئې ویل: ...خدای رالېږلي دي چې د ځمکې حالت وڅېړي، بیا د دغو آسونو سورو فرشتې ته وویل: په ټولې نړۍ کې وګرځېدو هر ځای کې صلح او آرامي ده!! د خدای فرشتې چې دا خبره واورېده وئې ویل: اې خدایه! اویا کاله کېږي چې د یهودا پر ښارونو غصه وې، څومره وخت به نور تېرېږي چې بیا پرې رحم وکړې، د خدای ځواب فرشتې ته تسلي ورکوونکی وو!! بیا فرشتې ما ته وویل: زما لخوا دا پیغام اعلان کړه: زه په اورشلیم او یهودا باندې ډېر غیرت کوم او په هغو قومونو غصه ناك یم چې په امنیت او آرامۍ کې دي.

د دې خبرو معنی دا ده: د خدای فرشته د نورو فرشتو د هغې وینا په اورېدو

خفه شوه چې وئې ویل: په ټولې نړۍ کې آرامي ده!! خدای هم د دې خبرې په اورېدو خفه شو، غیرت ئې په جوش راغی او فیصله ئې وکړه چې له ډېر رحمت او پېرزوینو سره به د یهودانو خوا ته راځم !! اورشلیم ته به برکت ورکړم او په خپله به په کې مېشت شم!!

بل خوب ئې: د حیواناتو څلور ښکران مې ولیدل، له فرشتې مې پوښتنه وکړه: دا څه دي؟ هغې راته وویل: دا د نړۍ هغه څلور ځواکونه په ګوته کوي چې د یهودا، اسرائیل او اورشلیم خلك ئې خواره واره کړل، بیا فرشتې څلور پښان راوښودول، پوښتنه مې وکړه: دا د څه لپاره راغلي؟ فرشتې وویل: دا راغلي چې دغه څلور ښکرونه ... ټوټې ټوټې کړي!!! ... بیا مې په یوه بل خوب کې یو سړی ولیدو چې د اندازه کولو لرګی ئې په لاس کې وو، ومې پوښتو: چېرې روان یې؟ هغه راته وویل: ځم چې اورشلیم اندازه کړم او وګورم چې د ټول قوم لپاره کافي پراخوالی لري که نه... بلې فرشتې وویل: ورته ووایه: یوه ورځ به اورشلیم داسې له خلکو ډك وي چې ډېر به له حصار نه بهر اوسېږي، خو خوندي به وي، ځکه په هغه ورځ به خدای په خپله د یوه اورین حصار په توګه د دوی حفاظت کوي!! اې یهودانو! د اورشلیم په لوري وتښتئ او هلته مېشت شئ، زه خدای غوره کړی یم او د هغو قومونو د مقابلې لپاره ئې لېږلی یم چې تاسو ئې ځورولي یئ، ستاسو ځورول د خدای ځورول دي، ځکه تاسو د خدای د سترګو تور یئ!! له دوی سره به وجنګېږم، ټول به ستاسو غلامان کړم... اې اورشلیمه! د خوښۍ سندرې ووایه چې خدای فرمایي: زه راځم چې په تاسو کې مېشت شم!!!

دا همغه خوبونه دي چې بایبل ئې په وار وار او د بېلابېلو انبیاوو په نامه راوړي، نه یوازې محتوی ئې یوه ده بلکې تر ډېره حده ئې الفاظ هم سره ورته دي!! دا خوبونه، وړاندوینې او زېرې داسې دي چې د ټولو محکومو او له کړاوونو، ستونزو او مصیبتونو سره لاس او ګرېوان ولسونو ته د دوی سیاسي، مذهبي او قومي مشرانو ویلي، هر یوه د خپل ولس د تشویق لپاره ویل: ډاډه اوسئ ډېر ژر به دا حالت پای ته ورسېږي، دا د غم او ویر توره شپه به تېره شي، د خوشحالۍ او آزادۍ سباوون به راشي، ستاسو دښمنان به ډېر ژر له ماتې سره مخامخ شي....

توپير ئې يوازې په دې کې دی چې بايبل د رؤيا او خوب رنګ ورکړی!!

د زکريا بل خوب داسې رااخلي: ستر کاهن يهوشع مې وليد چې د خدای د فرشتې په وړاندې ولاړ دی، شيطان هم د فرشتې په ښي خوا کې ولاړ وو او په يهوشع ئې تورونه لګول، ... يهوشع له ګنده جامو سره ولاړ وو، ... د ده جامې ئې وربدلې کړې، بيا فرشتې ورته وويل: وګوره ستا ګناهونه مې درنه لرې کړل او دا ده نوې جامه دراغوندم!! ... اې يهوشع! او اې کاهنانو! ما ته غوږ شئ: تاسو د هغه څه لپاره يوه نښه يئ چې وروسته به واقع شي: زه خپل خدمتګار چې ښاخ (څانګه) نومېږي، راولم او په يوه ورځ به د دې سيمې ګناه رفع کړم، زه به دا پر هغې ډبرې وليکم چې د يهوشع خوا کې ده!! کله چې هغه ورځ راشي نو ستاسو هر يو به خپل ګاونډی رابلي چې راشه د انګور او زيتون تر سيوري لاندې په ډاډه زړه او امنيت کې کښېنه!!

د بايبل په حاشيه کې ليکل شوي: دا خدمتګار چې نوم ئې ښاخ ښودل شوی مسيح دی!!! پوښتنه کوو: څنګه پوه شوې چې دا د مسيح په اړه وړاندوينه ده؟ هغه ډبره چېرې ده چې خدای دا وړاندوينه پرې ليکلې؟ مسيح خو په هيڅ کتاب کې د څانګې او ښاخ په نامه نه دی ياد شوی!! دا ستا خدای ولې صريح او سپينې خبرې نه شي کولی؟ ولې په صريح الفاظو نه وايي چې مسيح د مريمې زوی رالېږم؟ مجامله خو هغه څوك کوي چې د صريح خبرې کولو جرأت نه لري، وېرېږي او يا په خپلې خبرې باور نه لري او دا شك لري چې خپله خبره ترسره کولی شم که نه؟ تا خو ويلي چې زکريا له عيسی عليه السلام نه ۵۰۰ کاله مخکې تېر شوی!! که دا خبره رښتيا وي نو يهوشع او نور کاهنان څنګه د مسيح د راتلو نښه کېدی شي؟ کله چې مسيح دنيا ته راتلو نو د دوی هډوکې هم وراسته شوي او پنځه پېړۍ پرې تېرې شوې وې؟!! دوی ولې ونه توانېدل چې خپل ګاونډي ته ووايي: راشه! د انګور او زيتون تر سيوري لاندې خاطر جمع کښېنه؟!!

دې ته ورته ډېر نور ګډ وډ خوبونه رااخلي او د هر يوه تعبير داسې وړاندې کوي چې له ده پرته ئې هيڅ معبر او هېڅ انسان نه شي منلی، او په پای کې د يهودانو د ستر او فاتح پاچا او په ټولې نړۍ د اسرائيليانو د غلبې او برلاسي خبرې کوي او

وايي: په دې وخت کې به د داؤد د کورنۍ او د اورشليم د خلکو لپاره داسې چينه وبهېږي چې دوی به له ټولو ناپاکيو او ګناهونو پاك کړي!!! د بتانو عبادت به پای ته ورسېږي، ځمکه به له دروغجنو انبياوو او فال نيونکو پاکه شي، انبياء به له نبوت (د جذبې نڅا) نه شرمېږي او د خلکو د غولولو لپاره به د انبياوو جامه نه اغوندي!! هر يو به وايي: زه نبي نه يم، بزګر يم، له ځوانۍ نه تراوسه مې دنده بزګري ده!! او که پوښتنه ترې وکړې چې دا د بدن زخمونه دې څه وايي؟ ځواب به ورکړي: له دوستانو سره په ننښتې کې زخمي شوم!!! (د بايبل په حاشيه کې د دې زخمونو په اړه راغلي: دروغجنو انبياوو به خپل بدن زخمي کاوو، د تفصيل لپاره ئې د لومړيو پاچايانو کتاب ته مراجعه وکړئ!!)

دا عجيب اعتراف دی، د بايبل د دروغجنو انبياوو حقيقت ئې په ډېره دقيقه توګه انځور کړی او ښيي چې دوی په خپلو جامو خلك غولوي، جذبه کېدل، نڅا او حتی ځان زخمې کول به ئې د اخلاص او خدای ته د قرب نښه ګڼله!! ډېر شرکي مذاهب په دې بيمارۍ اخته دي، شيعه وو هم د کربلا د پېښې په ياد ځان په زنځيرونو وهل او خپل سره پرهارونه خلکو ته ښودل له دوی نه زده کړي، د بايبل دا خبره صحيح ده چې د حق او الهي دين د غلبې په وخت کې د دغو دروغجنو انبياوو ټغر ټولېږي، خلك ئې په ماهيت پوهېږي، نور نه شي کولی په خپلې سپېڅلې جامې!! او خپلو دروغجنو وړاندوينو خلك وغولوي، نور به (د جذبې نڅا)، د خدای د ذکر په نامه مستي کول، ساز سرود غږول، رقص او نڅا کول او دې ته د عبادت نوم ورکول نه وي، نه به د هندوانو رياضتونه وي، نه د مسيح د زخمونو په نامه ځان زخمې کول او نه د کربلا په نامه ځان په زنځيرونو وهل، چا چې دا غلطي کړې وه ځان به تبرئه کوي!!

د بايبل دې خبرې ته هم ځير شئ: متعال او قادر خدای فرمايي: اې تورې! پاڅه زما د شپون په ضد، هغه څوك چې زما مل او همکار دی، شپون ووهه چې مېږې خورې شي!! زه به خپل قوم ووهم، له دريو دوه برخې به ئې له منځه ولاړې شي، پاتې دريمه به له اوره تېره کړم او صفا به ئې کړم، داسې لکه سره زر چې په اور صفا کېږي!! ... زه به وايم دا زما قوم دی، دوی به وايي: خدای زمونږ خدای دی!!

په حاشیه کې لیکي چې دا د مسیح په اړه وړاندوینه ده!!

د بایبل له منونکو پوښتنه کوم:

• که د بایبل له لوستلو مخکې تاسو په کوم کتاب کې دا جملې لوستلې وی، آیا دا شپون به مو مسیح او دا به مو د ده په اړه وړاندوینه ګڼله؟ مخصوصاً که دا هم درته ویل شوي وی چې دا وړاندوینه د ده تر تولد نه پنځه سوه کاله مخکې شوې؟ آیا له تاسو پرته به داسې څوك پیدا شي چې له دغو الفاظو همدا انتباه واخلي؟ که دا د عیسی علیه السلام په هکله وړاندوینه وی ولې یهودانو ونه منله؟!!

• ولې به خدای توري ته وایي چې شپون ووهه؟ او ولې به خدای دا خبره پنځه سوه کاله مخکې کوي؟ د دې ګټه څه ده؟ که هدف دا وي چې خلك د مسیح راتلو ته ذهناً چمتو شي، باید دا خبره په واضح الفاظو شوې وی نه په داسې ګونګو الفاظو چې د بایبل له لیکونکي پرته هیڅوك دا معنی نه شي ترې اخیستلی؟

• مسیح خو نه شپون وو او نه په توره وهل شوی، نو د دې حکم معنی څه ده؟

د کتاب په پای کې د نورو کتابونو په څېر د اسرائیلیانو د لوېې پاچایی د جوړېدو وړاندوینه شوې!! همغه چې د مسیح له راتلو وروسته هم جوړه نه شوه!!

قرآن د بایبل دا ادعا له بنسټه ردوي چې زکریا علیه السلام تر عیسی علیه السلام نه پنځه سوه کاله مخکې تېر شوی، یا ئې وړاندوینې کولې او یا په غیب پوهېدو، وایي چې زکریا علیه السلام د عیسی علیه السلام د مور مریم علیها السلام تربیت او روزنه په غاړه درلوده، د ده هغه زوی چې الله تعالی په زړښت کې ورکړ یحیی نومېدو چې د عیسی علیه السلام نږدې همزولی او موئید وو. قرآن وایي چې زکریا علیه السلام یوه ورځ د مریمې خوا ته بې موسمه مېوه ولیده، پوښتنه ئې وکړه: مریمې! دا له کومه راغلې؟ هغې ورته وویل: الله تعالی خپلو بندګانو ته له محاسبې پرته رزق ورکوي، زه ئې مستحقه نه یم، خو الله تعالی هسې پر ما پېرزوینه کړې او دا بې موسمه مېوه ئې راکړې!! د مریمې دې حالت او دې وینا په ده کې دا هیله راولاړه کړه چې کېدی شي الله تعالی ما ته هم بې موسمه اولاد راکړي، دعا ئې وکړه، الله تعالی ئې دعا قبوله کړه، یوه فرشته ئې د زوی د زېري لپاره ورولېږله، زکریا علیه السلام لمونځ کاوو چې فرشتې زېری ورکړ، ده په

ځواب کې وویل: اې خدایه! ما ته به څنګه زوی راکوې، زه خو زوړ یم او میرمن مې شنډه ده؟! د دې نښه به څه وي؟ ورته وویل شول: نښه ئې دا ده چې د زوی د تولد په مهال به درې ورځې خبرې ونشې کړی!! په دې سره قرآن مونږ ته وایي: د بایبل دا وینا چې زکریا او نور انبیاء علیهم السلام په غیب پوهېدل او وړاندوینې ئې کولې غلطه او بې بنسټه ده، زکریا علیه السلام له دې خبر نه وو چې مریمې علیها السلام ته بې موسمه مېوه راځي، له دې خبر نه وو چې الله تعالی به ده ته زوی ورکړي، په دې نه پوهېدو چې کله به ئې زوی په برخه شي، په داسې حال کې چې فرشتې د زوی زېری ورکړی وو له الله تعالی نه ئې نښه غوښته!! حقیقت دا دی چې قرآن له ماسوی الله نه د علم غیب په نفي کولو سره د ټولو هغو ټګمارو مذهبي مشرانو، فال نیونکو او نجومیانو په سر سخت ګوزار ورکړی چې خلك غولوي او په دې نامه پیسې ترې شکوي چې له راتلونکو پېښو دې خبروو، درته وایو چې له کومو ګواښونو سره مخامخ یې، چا درباندې کوډې کړې، څنګه به ترې وژغورلی شې، څنګه خپلو موخو ته رسېدی شې؟ څنګه به دې آرمانونه ترسره شي؟ کوم خنډونه دې په مخکې پراته دي؟.... او بایبل د دغو ټګمارو لپاره لار پرانیستې، خو بایبل هم کله کله دې ته مجبور شوی چې ووایي: دا وړاندوینې د رښتنو انبیاوو کار نه بلکې د دروغجنو انبیاوو دروغجنې وړاندوینې وې!!

ملاکي

دا د عهد قدیم وروستی کتاب دی، په سریزې کې ئې لولو: ملاکي نبي نږدې سل کاله له حجي او زکریا وروسته اوسېدو، ... په دې وخت کې د خدای د کور رغونه بشپړه شوې وه... په دې کتاب کې دا پوښتنې کوي: خدای ولې مونږ پرېښې یو؟ هغه له مونږ څه غواړي؟ په څه مو هغه له ځانه ناراضه کړی؟ کله چې هغه راځرګند شي څوك ژوندی پاتې کېدی شي؟ آیا څوك کولی شي خدای دوکه کړي؟ د کتاب په پای کې ملاکي د موعود مسیح د راتلو زېری ورکوي، کتاب په دې وینا پیل کېږي: خدای وایي: (ما تل له تاسو سره محبت کړی) او د مسیح د راتلو په دې وعدې پای ته رسي: (او ستاسو لپاره چې زما وېره په زړه کې لرئ، د عدالت لمر به له خپلو شفابخښونکو وړانګو سره طلوع وکړي او تاسو به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهئ لکه خوسکي چې بېدیا ته بېول کېږي!! د ملاکي په کتاب سره د عهد عتیق کتاب پای ته رسي او نړی به د مسیح راتلو ته څلور سوه کاله د انبیاوو له ویناوو پرته په انتظار کې پاتې کېږي ...

بایبل لیکي: خدای د ملاکي په لاس اسرائیلیانو ته دا پیغام ولېږو: ما تل له تاسو سره محبت او دوستي کړې، خو تاسو وایئ: له مونږ سره دې څنګه دوستي کړې؟ خدای فرمایي: ما ستاسو له جد یعقوب سره محبت او دوستي وکړه که څه هم د دې وړ نه وو!! او په دې توګه مې تاسو ته خپله دوستي دروښوده!! خو عیسو چې د ده ورور وو هغه مې وراټو او د ده غرنۍ سیمه مې ورانه کړه او د ګیدړو د اوسېدو ځای مې ترې جوړ کړ!! ښایي ادومیان، د عیسو اولاد، به ووایي: مونږ بېرته ځو چې خپله سیمه آباده کړو، خو خدای وایي: که ئې آباده کړئ زه به ئې بېرته

ورانه کړم!! سیمه به د شرارت د سیمې په نامه او دوی به د هغه قوم په نامه یاد شي چې خدای ئې هیڅکله نه بخښي!!

د دې کتاب همدا څو جملې ښایي د دې لپاره کافي وي چې لرې ئې وغورځو او ووایو: دا د الله تعالی له لوري پیغام نه بلکې د یهودانو له قومي تعصب نه راخوټېدلي بې بنسټه او بېهوده افکار او عقاید دي، عادل خدای به څنګه د هغه یعقوب اولاد ته هیڅ په هیڅه او له کوم دلیل نه پرته د عیسو پر اولاد ترجیح ورکوي چې دی ئې نااهله بولي؟! ولې به بې موجبه او بې وازې په دې سبب د ادومیانو سیمه ورانوي چې د اسرائیلیانو ترېرونه دي؟ د الله تعالی معامله له هر انسان سره د ده د عمل او عقیدې له مخې وي، نه د قومي او نژادي توپیرونو له مخې، کوم قاضي چې د چا په اړه د ده له عمل او کړو وړو نه پرته په بل بنسټ قضاوت وکړي، مونږ ئې ظالم او بې انصافه قاضي ګڼو، کوم نظام چې یوه قوم ته پر بل قوم ترجیح ورکړي هغه یو ظالمانه نظام شمېرو، په کوم قانون کې چې انسانان برابر ونه ګڼلی شي او قومي او نژادي توپیرونو ته ئې اعتبار ورکړی وي غلط او د عدالت خلاف قانون ګڼو، هغه حاکم چې د یوه نااهل پلار اولاد ته د اهل پلار پر اولاد ترجیح ورکړي!! بې انصافه او ظالم حاکم بولو، آیا الله تعالی ته د داسې بې عدالتۍ او بې انصافۍ نسبت کول ستر کفر نه دی؟ یهودان د قومي تعصب او په نورو د خپل قوم د غوره والي ثابتولو لپاره له دې هم ډډه نه کوي چې خپل خدای په بې عدالتۍ تورن کړي!! هیڅ عدل او عقل د بایبل دا خبره نه شي منلی، له یوه متعصب او ظالم انسان نه پرته بل څوك داسې غلطه خبره نه کوي!!

د بایبل دې خبرو ته هم غوږ شئ چې د خدای له لوري ئې کاهنانو ته کوي: ستاسو زامن به تنبیه کړم، د هغو حیواناتو خوشایي به ستاسو پر مخ وتپم چې زما لپاره ئې قرباني کوئ او تاسو به د خوشایو په څېر لرې وغورځوم!!

خدای خو پرېږده آیا یو شریف انسان داسې خبرې کوي؟ ولې به د پلار په ګناه زوی تنبیه کېږي؟ کوم عدالت دا جائز ګڼي؟ آیا دا الفاظ د الله تعالی د کلام الفاظ کېدی شي؟

دې الفاظو ته هم ځیر شي: آیا مونږ ټول د یوه پلار اولاد نه یو؟ آیا ټول یوه

خدای نه یو پیدا کړي؟ نو ولې یو له بل سره خیانت کوو؟ ولې هغه ژمنه ماتوو چې خدای زمونږ له پلرونو سره کړې؟ خو دا خبرې د دې لپاره کوي چې ولې د یهودا د قبیلې ځینو خلکو له نورو قبایلو سره خپلوي کړې او د دوی له لوڼو سره ئې نکاح کړې!! ډېره عجیبه ده!! هغه دلیل چې د دوی د غلطې عقیدې د تردید لپاره وړاندې کېږي دوی ئې د ځان لپاره مستمسك ګڼي!! د دې خبرو معنی خو دا ده چې انسانان د یوه پلار اولاده دي، خدای او خالق ئې یو دی، نسل او نژاد ئې یو دی، قومي توپیرونه ارزښت نه لري، هیڅ قوم پر بل د ځان لوړ ګڼلو حق نه لري!! هغه مذهب چې د خلکو ترمنځ قومي او نژادي پولې راباسي، کوږ او شیطاني مذهب دی!! خو یهودان وایي: کوم یهودي چې له غیریهودي سره خپلوي وکړه له خدای سره ئې خیانت کړی او له خدای سره کړې ژمنه ئې ماته کړې!!

وریسې لیکي: قادر متعال خدای فرمایي: خپل قاصد به ولېږم چې ما ته لار پرانېزي!! بیا به هغه خدای ناڅاپي خپل کور ته راشي چې تاسو ئې انتظار کوئ!! هغه رسول به راشي چې تاسوئې لیدو ته لېوال یاست او زما عهد به درته اعلان کړي!! ... خو څوك د ده په وړاندې د ودرېدو توان لري؟ او څوك ئې راتګ زغملی شي؟ ځکه دی د هغه سوځوونکي اور په څېر دی چې فلزات تصفیه کوي، هغه صابون دی چې ناولې جامې پاکوي، ...کاهنان به داسې تصفیه او سره ښېل کړي لکه څوك چې سره او سپین زر په اور تصفیه کوي... هغه وخت به خدای د تل په څېر په هغو هدایاوو خوشحاله کېږي چې د یهودا او اورشلیم خلك به ئې ورته راوړي!!... نو ما ته راوګرځئ چې بخښنه درته وکړم، تاسو وایئ: مونږ څه کړي چې بېرته دروګرځو؟ ... خدای ورته وایي: تاسو له ما غلا کړې... مقصد مې عشر او هدیې دي!! اې د اسرائیل قومه! تاسو ټول ملعون یاست!! ځکه زما مال غلا کوئ... عشر زما کور ته نه راوړئ!! ... د قضاوت ورځ به داسې راشي لکه د اور له لمبو ډك تنور، مغرور او بدکار خلك به داسې وسوځوي لکه پروړه، ... او ستاسو لپاره چې زما وېره په زړه کې لرئ، د عدالت لمر به له خپلو شفابخښونکو وړانګو سره طلوع وکړي او تاسو به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهئ لکه خوسکي چې بېدیا ته بېول کېږي!! تاسو به هغه ورځ چې ما ټاکلې بدکاران تر خپلو پښو لاندې کړئ!! ... د

خدای د قضاوت د هغې سترې او هولناکې ورځې له رارسېدو مخکې به زه د ایلیا نبي په څېر یو رسول تاسو ته درولېږم، هغه به د پلرونو او زامنو زړونه سره نږدې کړي او دا به د دې سبب شي چې زه ستاسو سیمه ورانه نه کړم!!

په دې اړه څو عرایض لرم:

- زه نه پوهېدم چې بایبل ولې دا تر ټولو کمزوری کتاب په پای کې رااخستی؟ لیکوالان خو اکثراً تر ټولو غوره، جالب او جاذب خبرې د خپل کتاب په پیل او پای کې راوړي، خو ده د پای لپاره داسې کتاب غوره کړی چې هم د محتوی له لحاظه ډېر ضعیف دی او هم د ادبي ترکیب له مخې!! له غور نه وروسته متوجه شوم چې بایبل د خپلو هغو دوو خبرو لپاره دا کار کړی چې تر هر څه زیات ورته اهمیت لري او هغه دا چې:

1. یهودانو! د خدای کور ته عشر او هدیې راوړئ!!
2. په ټولې نړۍ د یهودانو د پاچایۍ هغه لویه ورځ راتلونکې ده چې دوی به داسې خوښ او خوشحاله ټوپکې وهي لکه خوسکي چې بېدیا ته بېول کېږي!! په دې ورځ به دوی خپل دښمنان تر خپلو پښو لاندې کوي!!

د بایبل له منونکو څو پوښتنې لرم:

- دا وړاندوینه د چا په اړه ده؟ د مسیحیانو مسیح که د یهودانو مسیح؟ یو مسیح خو راغی او ولاړ، ولې دا وعدې ترسره نه شوې؟ په دې وړاندوینې کې خو دا نه دي ویل شوي چې د هغه په دوهم ځل راتلو سره به دا کارونه وشي!!
- آیا د مسیح د لومړي ځل راتلو په مهال خدای خپل کور ته راغی که نه؟ ولې مسیح ونه توانېدو چې خدای ته لار پرانېزي؟ او خدای ولې په خپلې وعدې وفا ونه کړه؟
- آیا دا الفاظ د عیسی علیه السلام په اړه صدق کوي چې (هغه د داسې سوځوونکي اور په څېر دی چې فلزات تصفیه کوي، هغه صابون دی چې ناولې جامې پاکوي؟ د ده په راتلو سره خو نه یوازې کاهنان پاك او تصفیه نه شول او لارې ته رانه غلل بلکې د ده د وژلو لپاره ئې ملاوتړله، د ده ګڼ شمېر یاران ئې په دار کړل او په اور کې ئې واچول!! په ټولو کاهنانو کې ولې داسې څوك پیدا نه شو چې په ده

ایمان راوړي؟ ولې د کب نیونکو په څېر بې وزلو او کمزورو خلکو د ده ملګرتیا وکړه؟ ولې د ده په ژوند کې د هغو کسانو تعداد د ګوتو په شمېر وو چې په ده ئې ایمان راووړ؟

- که دا حقیقتاً د خدای خبره وي چې یهودانو ته ئې کړې: تاسو ټول ملعون یاست!! ځکه زما مال غلا کوئ... عشر زما کور ته نه راوړئ!! نو پوښتنه کوو: خدای ولې یو ملعون قوم خپل قوم او حتی خپل زامن ګڼي؟ آیا هغه څوك عادل ګڼلی شو چې یو ملعون قوم په نورو داسې مسلط کوي چې ترپښو ئې لاندې کړي؟!!

په دغو څو پوښتنو سره د عهد قدیم نقد پای ته رسوم او قضاوت لوستونکو ته پرېږدم، مطمئن یم چې د بایبل منونکي ټولو هغو پوښتنو ته له ځواب ویلو عاجز دي چې په دې کتاب کې د بایبل لیکونکي او منونکو ته راجع شوي.

تتمه

د قرآن په رڼا کې چې زه د بایبل په اړه کومې نتیجې ته رسېدلی یم، خلاصه ئې دا ده:

په بایبل کې له تحقیق نه وروسته ما ته نه یوازې د دې کتاب ماهیت څرګند شو، بلکې د قرآن د ډېرو برخو په هکله مزید بصیرت راپه برخه شو، په ځانګړې توګه د هغو برخو په اړه چې په بایبل کې هم پرې بحث شوی، زه اوس په ډېر اطمئنان او پوره ډاډ سره ویلی شم چې قرآن د بایبل په سلو کې نږدې پنځه نوي مطالب ناسم او غلط ګڼي او پاتې پنځه ئې تصحیح کوي، د قرآن په عظمت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې د بایبل په خوا کې ئې کېږدو او وګورو چې د دې دواړو کتابونو ترمنځ څومره ژور توپیر شته، یو ئې هومره لوړ دی چې سر ئې آسمان ته رسي او بل ئې هومره ټیټ چې له ځمکې سره نښلي، یو ئې د الله تعالی کلام دی او بل ئې د یوه کمزوري انسان ضعیف کلام، د یوه حرف حرف او جمله جمله دقیق او په حقیقت مبتني او د بل په هرې پاڼې کې اشتباهات، تناقضات، د عقل او علم خلاف خبرې. زه هغو خلکو ته حیران یم چې بایبل د یوه سپېڅلې کتاب په توګه مني، ګمان نه کوم چې په ټولې نړۍ کې به بل داسې مذهبي کتاب پیدا شي چې د

بايبل په څېر له دروغجنو قصو، تناقضاتو، د عقل او علم خلاف خبرو... ډك وي!!

ما ته په بايبل کې له تحقيق نه وروسته دا هم معلومه شوه چې زمونږ شيعه وو د خپل مذهب هغه عقايد او مراسم له کوم ځای او کوم مذهب نه اقتباس کړې چې په قرآن او حديث کې د هغه لپاره هيڅ مدرك او سند نه شته، ما ته اوس څرګنده شوې چې دوی له بايبل نه لاندې شيان اقتباس کړي:

- په غائب او منتظر امام باور او دا ګمان کول چې هغه به راځي، اقتدار به شيعه وو ته سپاري او د دوی ټول دښمنان به له منځه وړي!! همغسې لکه يهودان او مسيحيان چې خپل خپل مسيح ته منتظر دي.
- امام زمان د خدای نائب او په کون او عالم کې متصرف ګڼل او دا عقيده درلودل چې امامان په خپل ژوند کې هم او له مرګه وروسته هم د خدای او بندګانو ترمنځ واسطه دي، د دوی له لارې خدای ته د انسان دعاګانې رسي او خدای د دوی په شفاعت دعاګانې او عبادتونه قبلوي. دوی خبره هغه حد ته رسولې چې د خپلو مړو امامانو د قبرونو خوا ته خپلې ليکلې عريضې غورځوي او جواب ته ئې انتظار کوي!! د ايران يو جمهور رئيس د منبر په سر وايي: مونږ له امام زمان سره خطي رابطه لرو!!
- امامت موروثي ګڼل.
- په دوولسو امامانو عقيده درلودل، همغسې لکه مسيحيان چې د عيسی عليه السلام په دولسو حواريونو باور لري او يهودان دوولس قبيلې لري.
- خپل امامان عالم الغيب بلل او ډېرې وړاندوينې هغوی ته منسوبول.
- سادات د لاويانو په څېر خاصه مذهبي طبقه او مذهبي مشري د دوی دنده ګڼل، خمس او صدقات د دوی حق شمېرل. دوی او نورو مذهبي مشرانو ته د لاويانو په څېر خاصه مذهبي جامه ټاکل.
- د کربلا په ياد وير کول او ځان په زنځيرونو زخمي کول، هغه هم د نورو په مخکې او د يوه مذهبي رقص په بڼې کې!!
- په فال نيولو باور ساتل، خبره ئې دې حد ته رسولې چې قرآن ئې په ځانګړې بڼې کې داسې چاپ کړی چې د يوې پاڼې په سر ئې ليکلي: خوب (ښه) او په بلې

(بد)، په پټو سترګو ئې د فال لپاره پرانېزي، که د (خوب) پاڼه راووتله بختور دی او کار ئې سم، باید ډاډه وي چې ترسره کېږي او که د (بد) پاڼه ئې مخې ته راغله نو بخت ورسره ياري نه کوي، له خپل هوډ نه دې لاس په سر شي!! حتی د حافظ شيرازي په کتاب همداسې فال نيسي!! دا په داسې حال کې چې پيغمبر عليه السلام فرمايي: چا چې د عراف، منجم او فال نيونکي په وينا باور وکړ، هغه قرآن ئې تکذيب کړی چې پر محمد نازل شوی.

عن أبي هريرة قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : من أتى عرافا أو كاهنا فصدقه فيما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد صلى الله عليه وسلم

۳۰رمضان ۱۴۲۷

۱۳۸۵۱۷۱۳۰

عهد جدید

عهد جدید د بایبل دوهمه برخه ده، دا د اناجیلو او د عیسی علیه السلام حواریونو ته د څو منسوب لیکونو او مکاشفو مجموعه ده، لویه برخه ئې د پولس خطونو احتوا کړې، مسلمانان چې کله د انجیل نوم اوري نو داسې ګمان کوي چې دا به همغه کتاب وي چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی، خو حقیقت دا دی چې له هغه انجیل نه هیڅ څه نه دي پاتې، تاسو به په ټول بایبل کې داسې څه ونه ګورئ چې وښیي دا همغه انجیل یا د هغه یوه برخه ده، عیسی علیه السلام په داسې حالت کې دنیا پرېښوده چې یاران ئې یا ونیول شول، یا ووژل شول یا پټ او خواره واره شول، تر اوږدې مودې پورې د دې لپاره شرایط مساعد نه وو چې څوك ځان د عیسی علیه السلام پلوي وګڼي او د انجیل د لیکلو یا بیانولو جرأت وکړي، د بایبل د وینا له مخې موجود انجیلونه د عیسی علیه السلام له تلو نه نږدې یوه پېړۍ وروسته لیکل شوي. دا انجیلونه په حقیقت کې د عیسی علیه السلام د سیرت کتابونه دي چې تر ده ډېر وروسته لیکل شوي، دا نه د اصلي انجیل په اړه لیکل شوي کتابونه دي او نه ئې شرح او تفسیر. کله چې تاسو دا انجیلونه لولئ نو حیران به شئ چې د عیسی علیه السلام د سیرت کتاب ته ئې ولې د انجیل نوم ورکړی او ولې په دې کې د انجیل هیڅ برخه نه ترسترګو کېږي؟

ما ته د تحقیق په ترڅ کې معلومه شوه چې د عهد جدید ډېرې برخې د عیسی

عليه السلام له تلو نه څو پېړۍ وروسته ليکل شوي خو د يوه خاص غرض لپاره د ده شاګردانو ته منسوب شوي!! حقيقت دا دی چې د ده له تلو وروسته د اختناق او رعب داسې فضاء رامنځته شوې چې په هغه وخت کې د ده شاګردانو نه دا جرأت کولی شو چې د ده په ملاتړ کې څه ووايي، يا ئې وليکي او يا ئې نشر کړي او نه اصلاً په داسې موقعيت کې وو چې ځان مسيحي وښيي!! خو وروسته شرايط بدل شوي، هم د روم په سياسي نظام کې بدلون راغلی او هم د فلسطين شاوخوا سيمو کې، په دې وخت کې د عيسی عليه السلام په نسبت خواخوږي راڅرګنده شوې، د دې خواخوږي ستره وجه هم سياسي وه، له مخکني نظام نه د غچ اخيستو په غرض عنوان شوې، په همدې وخت کې د انجيل او د ده د سيرت په اړه د کتابونو د ليکلو لړۍ پيل شوې او شمېر ئې ورځ په ورځ زيات شوی، تر دې چې کنائس مجبور شوي دا کتابونه راغونډ کړي، وئې چڼې او يو کتاب ترې جوړ کړي.

په دريېمې مېلادي پېړۍ کې کنائسو څلور انجيلونه معتبر وګڼل:

د متٰی انجيل: بايبل ادعا کوي چې دا د متٰی لخوا ليکل شوی انجيل دی، متٰی د عيسی عليه السلام له دوولسو شاګردانو څخه وو. دا انجيل په عبري يا سرياني ليکل شوی او تر ټولو مخکنۍ نسخه ئې په يوناني ژبې کې ترلاسه شوې، په دې هکله نه يوازې په مسيحيانو کې اختلاف شته چې دا کتاب په اصل کې چا ليکلی، بلکې د همدې انجيل له متن نه معلومېږي چې ليکونکی ئې متٰی نه دی، ځکه په همدې کتاب کې د متٰی د ايمان راوړلو قصه په داسې توګه راغلې چې ښيي ليکونکی ئې بل څوك دی، ما ته له تحقيق نه وروسته معلومه شوه چې ښايي ليکونکی ئې کوم يوناني وي، دا په اصل کې د مرقس انجيل بله او مشرح نسخه ده، معلومېږي چې ليکونکي ئې د مرقس په انجيل کې څه له ځانه علاوه کړي او داسې ښه ئې ورکړې چې قصه خوښو او خرافات خوښوونکو عوامو ته لاجالب شي.

د مَرقُس انجيل: ويل کېږي چې ليکونکی ئې مرقس نومی دی چې د اوياوو کسانو په ډله کې غوره شوی وو او په ۲۲ ميلادي کال کې ووژل شو.

د لوقا انجيل: لوقا يو يهودي طبيب او د پولس ملګری وو، دی د مسيح له ملګرو څخه نه دی.

د یوحنا انجیل: د یوحنا په هکله دا خبره مشهوره شوې چې دی د عیسی له دوولسو حواریونو څخه وو، دی لومړنی کس دی چې د درې ګونو خدایانو او د مسیح د الوهیت عقیده ئې رامنځته کړه.

خو د دغو انجیلونو تر څنګ د برناپا په نامه یو بل انجیل هم شته چې برناپا لیکلی، دی د مرقص ماما وو، خو انجیل ئې له هغه سره ژور اختلاف لري، د اختلاف اصلي ټکي ئې دا دي: د ده له نظره الله همغه د عالمونو رب او خالق دی، عیسی علیه السلام فقط یو پیغمبر ګڼي او بس، د عیسی علیه السلام په دار کېدا نه مني بلکې وايي چې د ده په ځای بل څوك اشتباهاً په دار شو، په دې باور دی چې اسمعیل علیه السلام د قربانۍ لپاره غوره شوی وو نه اسحاق علیه السلام، هغه پیغمبر چې عیسی علیه السلام ئې د راتلو زېری ورکوي د محمد (علیه السلام) په نامه یادوي، د دغو خبرو په سبب دا کتاب د اناجیلو له فهرست نه وغورځولی شو.

د بایبل په عهد جدید کې د کتابونو ترتیب داسې دی چې ما د نقد لپاره هغه ترتیب مناسب او مفید ونه ګڼلو، دې ته مې ترجیح ورکړه چې لومړی ئې څلور معتبر انجیلونه وڅېړم او بیا ئې رسائل او مکاشفې. رسائل مې هم داسې ترتیب کړې چې د پولس ټولې رسالې مې یو ځای او د کتاب په پای کې راوستې.

د مَرقُس او متٰی انجیلونه

دا دواړه انجیلونه په اصل کې یو انجیل دی، لومړی مرقس لیکل شوی او بیا بل څوك راولاړ شوی په دې ئې څه علاوه کړي او متٰی ته ئې منسوب کړی او دا د دې لپاره چې لیکنه ئې اعتبار پیدا کړي، د بایبل د وینا له مخې مَرقُس لا تنکی ځوان وو چې د عیسی له شاګرد پطرس سره ملګری شو، وروسته ئې دا کتاب د عیسی د ژوند په اړه ولیکو. کتاب ئې د انجیل شرح یا تفسیر نه بلکې د عیسی علیه السلام د سیرت په اړه دی او د متٰی د کتاب په مقدمه کې راغلي: عیسی هغه وخت وزیږېدو چې اسرائیلیان د رومي امپراطورۍ تر سلطې لاندې او مجبور ول چې دوی ته باج ورکړي، د اسرائیلیانو له نظره تر ټولو کرکجن کار د هغه چا مأموریت وو چې د روم لپاره به ئې دغه باج راغونډاوو، متٰی د دغو باج راغونډوونکو څخه وو، کله چې عیسی دی ولیدو، دعوت ئې کړ، ده هم له هغه ګنده کار نه لاس واخیست او د عیسی له دوولسو شاګردانو څخه شو او دا انجیل ئې آسمان ته د خپل استاد له لوړېدو څو کاله وروسته ولیکو.... خو دا ادعا نه یوازې حقیقت نه لري بلکې دا کتاب په خپله هغه تکذیبوي، څو صفحې وروسته به تاسو ولولئ چې دا کتاب، تر دې عنوان لاندې (یو ګناهګار د عیسی شاګرد شي)، د متٰی د ایمان راوړلو قصه په دې صیغه کوي: عیسی د خپل سفر په دوران کې له یوه باج راغونډوونکي سره مخامخ شو، نوم ئې متٰی وو... عیسی ورته وویل: راشه زما اطاعت وکړه! هغه فوراً پاڅېدو او له ده سره روان شو!! له دې الفاظو په صراحت سره معلومېږي چې دا انجیل متٰی نه دی لیکلی!! او د مرقس انجیل تر

همدغه عنوان لاندې ليکي چې دا ګناهګار متي نه بلکه لاوي د حلفي زوی وو!!

د مرقس انجيل د اشعيا نبي په هغې وړاندوينې پيل شوی چې د مسيح د راتلو په اړه ئې کړې او ليکي: خدای د اشعيا نبي په ژبه خبر ورکړی وو چې خپل زوی مسيح به دنيا ته لېږم او تر ده مخکې به يو بل څوك لېږم چې خلك د ده راتلو ته چمتو کړي، خو د متي انجيل د عيسی عليه السلام په تفصيلي شجرې پيل کېږي، ابراهيم عليه السلام ئې ستر جد او يوسف د يعقوب زوی د مريمې مېړه معرفي کوي او مريم د عيسی عليه السلام مور او وروستي ليکي: په دې توګه له ابراهيم نه تر داؤد پورې څوارلس پوښته، له داؤد نه بابل ته د يهودانو تر تبعيد څوارلس پوښته او د تبعيد له زمانې تر يوسف پورې څوارلس پوښته!!

په دې اړه څو خبرو ته ستاسو پام رااړوم:

• ګورئ چې دا انجيلونه د عيسی عليه السلام د سيرت کتابونه دي نه انجيل، د عيسی عليه السلام په شجرې پيل شوي!!

• يوسف د مريمې مېړه ګڼي او وروسته وايي چې عيسی عليه السلام د ده له نطفې څخه نه دی او له مريمې سره د ده له نږدېکت نه مخکې پيدا شوی!! که دا خبره رښتيا وي نو ولې عيسی عليه السلام د يوسف زوی او ابراهيم عليه السلام د ده ستر جد ګڼي؟!! دلته خو د يوسف شجره وړاندې شوې او يوسف د عيسی عليه السلام پلار نه دی!!

• د دوی اصلي ستونزه دا ده چې د وړاندوينو په بنسټ ګمان کوي چې موعود مسيح به د داؤد په اولاد کې راپيدا کېږي، دې ته اړ شوي چې له يوې خوا دا ثابته کړي چې مسيح د داؤد له اولاد څخه دی او له بلې خوا بايد وښيي چې مسيح د خدای زوی دی!! ځکه ئې يوسف ورته ناسکه پلار کړ او د دې پلار شجره ئې د ده شجره وګڼله!! که تاسو د عربي متن مقدمې ته لږ ځير شئ نو دا خبره به په ډېر وضاحت سره احساس کړئ، د عربي متن په مقدمه کې داسې راغلي: په لومړۍ ميلادي پېړۍ کې روح القدس وغوښتل چې څلورو کسانو ته وحي وکړي چې انجيل وليکي، چې دا د عالم د ژغورونکي مسيح زېری دی، نو هر يوه د مسيح د نادر شخصيت د ژوند په يوه ځانګړې اړخ باندې ترکيز وکړ، هغه انجيل چې متي

ولیکلو په دې ترکیز کوي چې هغه موعود پاچا چې یهودان ئې راتلو ته منتظر ول همدا مسیح دی، خو کله چې هغه راغی نو تکذیب ئې کړ او په صلیب ئې وځړاوو، په داسې حال کې چې دی همغه د داؤد زوی دی چې د مخکنۍ زمانې نبوت پرې پای ته رسېدلی او دی د هغه ابراهیم زوی دی چې ټولو خلکو ته به برکتونه راوړي!!
د بایبل له وینا خو معلومېږي چې د یهودانو خبره سمه ده او عیسی علیه السلام همغه منتظر مسیح نه دی، ځکه چې دی نه د داؤد له اولاد څخه دی او نه ئې هغه لویه پاچایي جوړه کړې شوه چې د یهودانو انبیاوو ئې وړاندوینه کړې وه!!

- د شجرې بیانولو په لړ کې د متٰی انجیل د څوارلس (دوه وارې اووه)، رقم وړاندې کوي، دا د بایبل تکیه کلام دی، چېرې چې غلط ارقام وړاندې کوي او غواړي هغه ته سپېڅلې الهي بڼه ورکړي نو اووه ورته بنسټ کړي!! پوښتنه دا ده چې دلته د څوارلس څوارلس ذکر څه ګټه لري او ولې باید دا عدد ورکړی شي؟!! تاسو به په راتلونکو کتابونو کې وګورئ چې دا شجره تکذیبوي او د یوسف پلار او د ده اجداد په بلې بڼې کې معرفي کوي.
- بایبل به څنګه ثابتوي چې دا کتابونه متٰی او مرقس لیکلي؟!! ولې د دې اسناد او راویان نه په ګوته کوي؟ په کار خو دا وه چې د عیسی علیه السلام د شجرې په ځای ئې ټول هغه کسان معرفي کړي وی چې لړۍ ئې تر متٰی او مرقس پورې رسېږي، داسې لکه چې زمونږ محدثین د هر حدیث اسناد او راویان په ډېر دقت او تفصیل سره معرفي کوي!!

د عیسی تولد

دا د متی عنوان دی چې په مرقس کې نه دی راغلی، تر دې سرلیك لاندې لیکي: د عیسی مسیح د زېږېدو واقعه داسې وه: مریم، د عیسی مور، د یوسف په نکاح کې وه، خو له واده مخکې د روح القدس له لوري حامله شوه، یوسف چې اخلاقي اصولو ته سخت ژمن وو، وئې غوښتل چې له دې واده لاس په سر شي، خو دا ئې مناسبه ونګڼله چې دا کار په پټه او د خلکو له خبرولو پرته وکړي، ترڅو مریمه بې پته نه شي، په دغو سوچونو کې غرق وو چې خوب پرې راغی او په خوب کې ئې

يوه فرشته وليدله چې ده ته ئې وويل: يوسف، د داؤد زويه!! له مريمې سره د واده په اړه اندېښنه مه کوه، د دې په رحم کې ماشوم د روح القدس له لوري دی، هغه به يو زوی وزېږوي ته به ئې نوم عيسى (ژغورونکی) کېږدې، ځکه دی به خپل قوم له ګناهونو وژغوري. او دا همغه پيغام دی چې خدای څو پېړۍ مخکې د خپل نبي، اشعياء په ژبه لېږلی وو چې: وګورئ! پېغله نجلۍ به حامله شي او زوی به وزېږوي او هغه به عمانوئيل ونومول شي، عمانوئيل يعني خدای له مونږ سره دی!! کله چې يوسف ويښ شو، د فرشتې له وينا سره سم ئې عمل وکړ او مريم ئې کور ته راوسته چې د ده مېرمن وي!! خو ده تر هغه وخته ورسره نږدېکت ونه کړ چې زوی ئې پيدا شو او عيسى ئې ونوماوو!!

په دې ارتباط څو پوښتنې لرو:

• که دا خبره رښتيا وی چې مريم عليها السلام د يوسف نومې په نکاح کې وه، نو خلکو به ولې د عيسى عليه السلام پيدا ښت خارق العاده ګڼلو او جاهلانو به دی د خدای زوی بالو؟ بيا خو به په نړۍ کې يو داسې احمق انسان نه وو پيدا شوی چې عيسى عليه السلام د خدای زوی وګڼي!! بيا به خلکو دی د عيسى بن مريم په نوم نه بلکې د عيسى بن يوسف په نامه ياداوو او د بايبل دا ادعا به ئې هيڅکله نه منله چې عيسى د خدای کلمه وه چې د روح القدس له لوري مريمې ته القاء شوه!! له نکاح وروسته او له واده مخکې د ېرو مېرمنو اولاد زېږولې!!

• فرشتې ولې يوسف ته د داؤد د زوی خطاب وکړ؟ ستا د وينا له مخې خو د ده پلار يعقوب نومېدو!! يوازې د يوسف په نامه به ئې ياداوو، ولې ئې له ستر جد نه پلار ورته جوړ کړ؟!! هر څوك پوهېږي چې د داؤد له يادولو څخه ستا هدف څه دی؟! ته په زور او لجاجت سره غواړې دا ثابته کړې چې عيسى عليه السلام د يوسف زوی او د داؤد له اولاد څخه دی!!

• مونږ ته ووايه: د مريمې د زوی نوم عيسى وو که عمانوئيل؟ د فرشتې خبره صحيح ده که د اشعياء نبي؟ دواړه خو په يوه وخت نه شي صحيح کېدی، د دواړو نومونو معناوې هم سره ورته نه دي!!

• آيا دا خبره عقل مني چې مېرمن ئې راواده کړې، کور ته ئې راوستې، څو

میاشتې ئې شپه ورځ په یوه کور کې ورسره تېرې کړې خو نږدېکت ئې نه دی ورسره کړی، یوسف خو نه پیغمبر وو، نه نبي او نه راهب!! زمونږ په مخکې خو ستاسو د راهبو او راهبانو تاریخ هم پروت دی، چې د کلیسا په سپېڅلو خونو کې ئې څه څه کارونه کړي!!

منجمان د عیسی په لټه کې

دا قصه هم د متی په انجیل کې علاوه شوې، په مرقس کې نه شته، متی تر دې عنوان لاندې لیکي: عیسی د هیرودیس د سلطنت په وخت کې په بیت لحم کې وزېږېدو، په دې وخت کې څو مجوس ستورپېژاندي له ختیځو سیمو اورشلیم ته راغلل او پوښتنه ئې وکړه: هغه ماشوم چېرې دی چې د یهودانو پاچا به وي؟ مونږ د ده ستوری د ختیځ په لرو سیمو کې لیدلی او راغلي یو چې د ده عبادت وکړو!! کله چې دا خبره د هیرودیس غوږونو ته ورسېده نو ډېر پرېشانه شو، ... هغه د یهودانو ټول مذهبي مشران راوغوښتل او ورته وئې ویل: د پیغمبرانو د وړاندوینو له مخې به مسیح د نړۍ په کوم ځای کې پیدا کېږي؟ هغوی ځواب ورکړ: باید په بیت لحم کې پیدا شي ځکه میکای نبي همداسې ویلي دي...بیا هیرودیس دغو مجوسیانو ته پټ پیغام ولېږو چې د ده ملاقات ته ورشي او ورته ووایي چې کله ئې د لومړي ځل لپاره دا ستوری لیدلی؟! .. بیا ئې دوی ته وویل چې بیت لحم ته ولاړ شئ او وئې لټوئ او ما ترې خبر کړئ...دوی وخوځېدل... ناڅاپه ئې یو ستوری ولید چې د دوی په مخ کې تر بیت لحم پورې درومي او د هغه کور پر سرودرېدو چې ماشوم په کې وو، له خوښۍ په جامو کې نه ځائېدل، کله چې هغه کور ته ننوتل چې مریم او زوی ئې په کې وو په سجده پرېوتل، د ماشوم لمانځنه ئې وکړه، بیا ئې د سرو او سپینو زرو او عطرو هدیې وړاندې کړې، خو د ستنېدو په وخت کې د اورشلیم له لارې نه ولاړل او هیرودیس ئې خبر نه کړ، ځکه خدای په خوب کې ورته ویلي وو چې له بلې لارې ستانه شئ!!

یوه هوښیار او په دین پوه انسان ته د بایبل دغه بې بنسټه او خرافي خبرې کافي دي چې ووایي دا له ځانه جوړه شوې جعلي قصه ده، چې هیڅ حقیقت نه لري،

هر عاقل انسان به د بايبل له ليکونکي دا پوښتنې کوي:

• د ستورو ئې د انسان له پيدا ښت سره څه؟ ستوري خو د عيسی عليه السلام له پيدا ښت نه نږدې ۱۳,۷ مليارده کاله مخکې پيدا شوي!! هرالهي دين په ستورو باندې دا باور ساتل يوه خرافي عقيده ګڼي چې د ستورو او د انسان د پيدا ښت تر منځ څه تړاو شته او د دوی له مخې کېدی شي د انسان د مستقبل په اړه وړاند وينه وشي، هيڅ عاقل انسان به دا خبره ونه مني چې د ستورو او د انسانانو د پيدا ښت تر منځ څه رابطه شته.

• بايبل ولې نه وايي چې دا ستور پېژاندي مجوسان څوك وو؟ څو نفره وو؟ نومونه ئې څه وو؟ له کوم هېواده راغلي وو؟ آيا دوی په عيسی عليه السلام ايمان راوړ؟ له دوی نه کوم يو د عيسی د حواريونو او ملګرو په ډله کې شامل شو؟ بايبل خو د حواريونو په فهرست کې د هيڅ داسې مجوسي نوم نه دی ياد کړی چې ايمان ئې راوړی وي!! دا بې سنده هوايي خبره به کوم عقلمن انسان ومني؟!!

• طبيعي ده چې دې پلاوي به د ورځې سفر کاوو، په رڼا ورځ کې خو ستوري په آسمان کې نه ليدل کېږي، نو دې ستورې څنګه د دوی لارښوونه کوله؟

• دا څنګه د يهودو کاهنان، چې تاسو ئې په غيب پوه او وړاندوينې ئې رښتونې ګڼئ، د عيسی عليه السلام له زېږېدو خبر نه شول او څو مشرك مجوسان خبر شول؟!!

قرآن د متی انجيل دا خبرې بې بنسټه او دروغجنې ګڼي او د عيسی عليه السلام د پيدا ښت قصه په خپلو جالبو او زړه راښکونکو الفاظو سره داسې وړاندې کوي:

|MR& 7 R̂ ÚÍB @7) Gù #Y§s ÃÓÍŐ/ 'Î$B š• 9 ßÏö‹R 'ĵÉ ' b°•ðÏä ßÏ&•B$ÏM9$% ©Ĵ

ÐMè|Ê r $JÎ Ð=æ& ª! $ Ó\RÉ$kç|Ê r 'ĵÉ ' ôM9$% $kŒè|Ê r $ß=ù ÇÌÏÈ ÐŠÎè9$$BŠÉ¡ 9$

ÇÜæ9$ `Ï $gG̸fÊr š• Î $däŠÃébĵr O̸ÏB $kçß™ 'ĵr Ó\RÝ$ ã%!$ § ĵr

$J=ä $̸Ì.– $g=ÿ.r $Z¡ m $?$6R $gF7R&r 9| ¡ m @çç)Î $gŠ $g=6) Fù ÇÌÏÈ ÉŠÅ 9$

qël ÕM9$% #‹»d Å 9 4T& ãqöJ»ƒ A$% $]ƒé $d‰Zä ‰`r >#•éÜ$$ƒì.– $gõã Ÿ z Š

ÇÌÈ A$¡ Ïm Îöö Î â$±„ `B äã÷ ®$b] «!$Ï‰Zã ôÏB

هغه وخت چې د عمران مېرمنې وویل: اې زما ربه! زما په رحم کې چې څه دي هغه مې ستا لپاره نذر کړي، آزاد (له بل هر کار نه) نو له ما نه ئې قبول کړه، بې شکه چې ته ښه پوه اورېدونکی یې. نو کله چې ئې وزېږوله، وئې ویل: اې زما ربه! ما خو نجلۍ وزېږوله او الله ښه پوهېږي چې څه ئې زېږولي او نارینه خو د ښځې په څېر نه وي او ما هغه مریم ونوموله او زه دا او اولاده ئې له رټل شوي شیطان نه ستا په پناه کې درکوم. نو خپل رب ئې په ښه توګه قبوله کړه او د دې ښه روزنه ئې وکړه او زکریا ئې د دې روزونکی او کفیل وګرځاوو، چې کله به هم زکریا د دې عبادت ځي ته ورننووت نو د دې په خوا کې به ئې خاص خوراك موندو، وبه ئې ویل: اې مریمې! دا له کومه درته راغلي؟ وبه ئې ویل: دا د الله له لوري ده، بې شکه چې الله هر چا ته چې وغواړي بې حسابه روزي ورکوي.

د مریمې مور، د عمران مېرمن حامله وه، له الله سره ئې وعده وکړه چې خپل بچی به د ده په لار کې وقف کوي، انتظار ئې دا وو چې الله تعالی به زوی ورکړي او هغه به د الله د دین خدمت ته وراندې کوي، خو الله تعالی ورته لور ورکړه، وئې ویل: زما ربه! دا خو لور ده، ما خو د زوی طمع وه، نارینه خو د ښځې په څېر نه وي، هغه محدودیتونه ئې نه وي چې ښځه عادتاً ورسره مخامخ وي، ما ئې نوم مریم (دالله بنده او خدائي خدمتګار) کېښود، زه ئې تا ته سپارم، دا او اولاد ئې له رټلي شیطان نه په خپل حفظ او امان کې وساته، الله تعالی ښه پوهېدو چې څه ئې زېږولی، الله تعالی د دې همدا نذر قبول کړ، د مریمې د ښې روزنې انتظام ئې وکړ، کله چې لږ ستره شوه نو مور ئې دا معبد ته وسپارله، د قرعې له مخې د دې روزنه د زکریا علیه السلام په ذمه شوه، هلته په معنوي لحاظ داسې لوړ مقام ته ورسېده چې د الله تعالی له لوري بې موسمه مېوه ورته راتله، د روزنې په دوران کې یو ځل زکریا علیه السلام په داسې حال کې د دې هستوګنځي ته ورغی چې د مریمې خوا

ته ئې بې موسمه مېوې وليدې، له هغې نه ئې پوښتنه وکړه چې دا له کومه رااغلې، مريمې ځواب ورکړ: دا د الله له لوري دي، الله چې چا ته وغواړي له حسابه پرته روزي ورکوي، زه د داسې رزق مستحقه نه يم، دا د الله پېرزوينه ده، زما د کومې ځانګړتيا له مخې ئې نه راکوي، له محاسبې پرته ئې راکوي. زکريا عليه السلام اولاد نه درلود، دی او مېرمن ئې د عمر هغه حد ته رسېدلي وو چې ځوك هغه وخت د اولاد طمع نه شي کولی، خو چې وئې ليدل الله تعالی بې موسمه مېوه هم ورکوي، دا طمع پکې راپيدا شوه چې ما ته به هم بې موسمه اولاد راکړي.

مريم عليها السلام، يوه ورځ په داسې حال کې چې له خلکو ګوښه او يوازې وه، يوه فرشته د سړي په شکل کې ورته راڅرګنده شوه، هغې ورته وويل: زما خوا ته مه راځه، زه رحمان خدای ته له تا پناه وړم، هغې ورته وويل: زه د الله تعالی له لوري لېږل شوې يم چې تا ته هغه زوی درپه برخه کړم چې د الله د يوې کلمې (امر او حکم) په وجه به پيدا کېږي، نوم به ئې مسيح عيسی د مريمې زوی وي، هغې وويل: اې زما ربه! زه به څنګه اولاد زېږوم حال دا چې د هيڅ انسان لاس رانه نه دی لګېدلی؟! په ځواب کې ورته وويل شو: ستا رب چې د کوم څه د پيدا کولو اراده وکړي نو يوازې دا کافي ده چې ووايي: وشه او هغه له ځنډه پرته وشي، ستا زوی به په وړکتوب او زړښت کې خبرې کولی شي، په انجيل او تورات به پوهېږي، پېس او له موره ړوند پيدا شوی به د الله تعالی په إذن روغولی شي، مړي به په دعا سره ژوندی کولی شي، خلکو ته به دا ويلی شي چې نن به ئې کوم خوراك په برخه کېږي او سبا ته به څه ذخيره کوي. قرآن د عيسی عليه السلام د زېږېدو په اړه فرمايي:

ÑĝÏrŠ `Ë ôÑ ‹ ƒB$Ì ÇÏÈ $ŠŽŸ $Ž3B $gÎŧd& ôË ôÑ ‹ 7KR$ÏÊÎ) NƒœB É »GÅ$ ’Î ŒŒ$r

7 ZË Ç»H÷q§9$Î ë qã& þÎoÎ) M9$% ÇÊÈ $ƒÎè™ #Ž³ 0 $g9 @VJFù $Ymrâ $gŠøÎ) $YùŠ™ öù IgÉ

4T& M9$% ÇÊÈ $|Å2 – $V»=ã Å9 = dk{ Å Îſ Aq߉ $& $JRÎ) A$% ÇÊÈ $|É? |MZä bÎ)

Îd ¥?ã qè Å Š‘ A$% Åï‹ . A$% ÇÊÈ $|É/ 3& N9r ž³ 0 ÓÍ_ó | ¡ ð ƒ N9r Ö=â ’Í ãqã ƒ

¾hÎ ñV ‹ 7KR$Ì ç=J sù ÇÊÈ $|Ô)B #B& šc %.r $YË Žq ‘r Ä $Z=Ï) ƒ#ä ÿâè õ ZÏr

[illegible]

[illegible] مريم: ۳۶-۱۲

د دې آيتونو خلاصه دا ده: ... کله چې د ماشوم د زېږېدو نېټه رانږدې شوه نو د معبد شرقي لوري ته د خلکو له سترګو پټه او د خرما د يوه نوي رسېدلي نيالګي لاندې کښېناسته او وئې ويل: اې زما ربه! کاش تر دې د مخه مړه شوې او هر چا هېره کړې وی! فرشتې ورته وويل: اندېښنه مه کوه، دا دی رب دې ستا تر پښو لاندې چينه راخوټولې، که وړې شوې ونه وخوځوه تازه خرما به درته راتوی شي، د زوی په پيدا کېدو به دې سترګې خوږې شي، که کوم انسان دې تر سترګو شو ورته ووايه: ما نن روژه نيولې ده، له هيچا سره خبرې نه کوم، ماشوم ئې وزېږېدو، په غېږ کې ئې واخيست او د خپل ټبر په لوري وخوځېده، خلك پرې راغونډ شول او ورته وئې

ويل: مريمې! دا د څه بد کار کړی؟ اې د هارون خورې! نه خو ستا پلار بد سړی وو او نه دې مور بد لمنه وه!! دې ماشوم ته اشاره وکړه، چې له ده پوښتنه وکړئ!! دوی وويل: څنګه له وړوکي ماشوم سره چې د زانګو دی خبرې وکړو؟ ماشوم ځواب ورکړ: زه د الله تعالى بنده يم، کتاب ئې راکړی، پيغمبر ئې ګرځولی يم، برکت ئې راپه برخه کړی، د ژوند تر پايه ئې په لمانځه او زکات او له خپلې مور سره په ښه سلوك ګمارلی يم، مغرور او بدبخته ئې نه يم ګرځولی، الله زما او ستاسو رب دی، د هغه عبادت وکړئ چې مستقيمه لار همدا ده، دا د عيسى بن مريم حقيقت دی. دا همغه حقيقت دي چې دوی په کې شك کوي، الله تعالى له دې ډېر لوړ دی چې ځان ته زوی غوره کړي، د ده کار داسې دی چې د څه اراده وکړي ورته وايي: وشه، او هغه سملاسي ترسره شي.

ګورئ چې د قرآن او بايبل د ويناوو ترمنځ څومره ژور توپير شته، بايبل د عيسى عليه السلام پيدا ښت د يوه داسې عادي انسان پيدا ښت ته ورته ګڼي چې په کورنۍ، کلي او سيمه کې ئې هيڅ د اهميت په سترګه نه دي ورته کتلي، خاص توپير ئې نه دی ترسترګو شوی، ډېره موده وروسته له نامعلوم مشرق نه، نامعلوم شمېر مجوسان راغلي، دی ئې ليدلی او سجده ئې ورته کړې!! دا نه وايي چې مريمه څوك او څنګه شخصيت خاونده وه، د عيسى عليه السلام ماشومتوب څنګه تېر شوی، د ده په معجزاتو کې دا نه رااخلي چې په وړکتوب کې او د پيدا ښت په لومړيو ورځو کې ئې هغه سترې سترې خبرې کړې دي چې د يوه پيغمبر د ټول دعوت خلاصه په کې راغلې، د هغه لومړۍ خبره دا وه چې زه د خدای بنده او د هغه پيغمبر يم، آيا د انسان عقل دا خبره مني چې په مشرق کې څوك د يوه (عجيب) زوی له پيدا کېدو خبر شي خو د ده کورنۍ او کلی هغه يو (عجيب) ماشوم ونه مومي؟!! او له نورو سره ئې هيڅ توپير ترسترګو نه شي؟! دا په داسې حال کې چې مسيحيان دا ماشوم د خدای زوی ګڼي او پيدا ښت ئې هم خارق العاده!! خو مسلمانان د قرآن د لارښوونو په رڼا کې سره له دې چې عيسى عليه السلام ته دومره سترې سترې معجزې ثابتوي چې ډېرې ئې د مسيحيانو په مذهبي کتابونو کې نه تر سترګو کېږي، خو عيسى عليه السلام يو انسان او د نورو پيغمبرانو په څېر يو پيغمبر

ګڼي!!

مصر ته تېښته

دا قصه هم متی له ځانه جوړه کړې او په مرقس کې نه شته، متی تر دې عنوان لاندې ليکي چې د خدای فرشته يوسف ته راڅرګنده شوه او ورته وئې ويل: پاڅه او ماشوم او مور ئې درسره روان کړه او مصر ته وتښته او تر هغه هلته پاتې شه چې زه خبر درکړم، ځکه هيروديس پاچا غواړي ماشوم ووژني، يوسف مصر ته ولاړ او د هيروديس تر مرګه هلته پاتې شو، يوه نبي څو پېړۍ مخکې په دې هکله وړاندوينه کړې وه چې (خپل زوی مې له مصره راوبالو)!! داسې معلومېږي چې د کتاب ليکونکي دا ټوله قصه د دې لپاره جوړه کړې چې د هغه نبي وړاندوينه رښتونې ثابته کړي او عيسی عليه السلام ئې مصداق وګڼي، د همدې لپاره ئې مريمې ته مېړه جوړ کړی، د هغه نوم ئې يوسف ايښی، يوسف ئې د يعقوب زوی ښودلی، عوام چې دا خبرې اوري ژر ئې يقين راځي او مني ئې چې يوسف د يعقوب زوی په مصر کې اوسېدلی!! حقيقت دا دی چې مريمې مېړه نه دی کړی، که د بايبل دا دروغجنه خبره ومنلی شي نو بايد ټولې هغه وړاندوينې ئې دروغجنې وګڼو چې وايي: بې مېړه (پېغله) به ماشوم وزېږوي!! له دې دواړو خبرو خو يوازې يوه رښتونې کېدی شي!! همداراز د دغې څو پېړۍ مخکنۍ وړاندوينې الفاظ ښيي چې په تکلف سره د عيسی عليه السلام لپاره جوړه کړی شوې، د وړاندوينې الفاظ داسې دي چې (خدای څو پېړۍ مخکې ويلي چې خپل زوی مې له مصره راوبالو) د دې الفاظو معنی خو دا ده چې دا کار څو پېړۍ مخکې ترسره شوی، د کوم منطق له مخې د دې اطلاق له مصر نه د عيسی عليه السلام په راستنېدو کوي؟!!

د يحيی پيغمبر ظهور

د مرقس انجيل له دغه ځايه پيل شوی، متی دا موضوع او الفاظ ئې له مرقس نه اقتباس کړي او تر دې سرليك لاندې ليکي: ... يحيی چې په (تعميد ورکوونکي) مشهور شوی وو، د يهودا په بېديا کې ئې خپل رسالت پيل کړ... ده به د اوښ له

وړیو جوړه شوې جامه اغوسته او د څرمنې ملابند به ئې تاړو، خوراك ئې صحرايي شات او ملخان وو، ... خلك به ورته راتلل، د ده موعظو ته به ئې غوږ نيولو، په خپلو ګناهونو به ئې اعتراف کاوو او د ده په لاس به ئې د تعميد غسل په برخه کېدو، ... خلکو ته به ئې ويل: زه هغو خلکو ته چې توبه وکړي په اوبو سره تعميد ورکوم، خو داسې څوك به راشي چې تر ما به ئې مقام ډېر لوړ وي، هومره چې زه به د ده پښو ته دکېپيو اېښودو وړتيا هم نه لرم، هغه به تاسو ته په روح القدس او الهي اور سره تعميد درکوي، هغه به پروړه له غنمو بېله کړي او په تلپاتې اور کې به ئې وسوځوي، خو غنم به په ګودام کې غونډ کړي!! ... په دې وخت کې عيسى هم د تعميد لپاره يحيى ته راغی... مرقس دا نه وايي چې يحيى ورته وويل: دا مناسب کار نه دی، زه بايد ستا په لاس تعميد شم،خو متی دا خبرې له ځانه اضافه کړې دي، همداراز متی وايي: کله چې عيسى له اوبو راوتو نو يحيى يوه کوتره وليده چې له آسمانه راکوزه شوه او د عيسى پر سر کښېنسته او له آسمانه يو غږ واورېدی شو چې (دا زما ګران زوی دی چې ترې راضي يم) خو مرقس وايي چې عيسى په خپله دا کوتره وليده او دا غږ ئې واورېدو.

په دې اړه څو وضاحتونه ضروري برېښي:

- بايبل د خپلو نورو انبياوو په څېر يحيى عليه السلام هم داسې معرفي کړی چې د اردن سيند شاوخوا په کومې صحرا کې له خلکو لرې اوسېدو، خو د قرآن د وينا له مخې معلومېږي چې د ده محترم والد زکريا عليه السلام په يوه معبد کې مدرس او استاد وو او د مريمې عليها السلام روزنه او تربيت د ده په لاس ترسره شوې!
- عيسى عليه السلام او يحيى عليه السلام همزولي وو، په يو ځای کې اوسېدل، د قرآن د وينا له مخې ده په عيسى عليه السلام ايمان راوړی، د ده په لاس د عيسى عليه السلام تعميد حقيقت نه لري.
- بايبل څو صفحې وروسته ليکي چې يحيى له زندانه دوه سړي عيسى ته ولېږل چې ترې وپوښتي: آيا په رښتيا ته همغه موعود مسيح يې؟ پوښتنه دا ده چې ته خو دلته ادعا کوې چې يحيى دی وپېژندو، نه ئې غوښتل دی تعميد کړي، يوه کوتره ئې هم وليده چې له آسمانه راکوزه شوه، د عيسى پر سر کښېنسته، آسماني غږ ئې

هم واورېدو چې دا زما همغه ګران زوی دی، نو بيا ئې له زندانه دوه سرې د څه لپاره ورلېږل؟! متأسفانه سره له دې چې بايبل له داسې تناقضاتو ډك دی خو مسيحيان ئې د سپېڅلي كتاب په توګه مني!!

• د بايبل دا الفاظ ډېر كچه او بې معنا دي چې عيسى عليه السلام به په روح القدس او اور خلكو ته تعميد وركوي!!

• بايبل دا ټوله جعلي قصه د دې لپاره جوړه كړه چې يوه بې بنسټه وړاندوينه رښتوني او د عيسى عليه السلام په اړه ثابته كړي، وړاندوينه دا ده: اشعيا نبي څو سوه كاله مخكې ويلي وو: له بېديا يو غږ اورم چې وايي: د خدای لپاره لار پرانېزئ او لار ورته آواره كړئ.

د عيسى آزمېښت

دا عنوان متى علاوه كړی، په مرقس كې نه شته، مرقس په مختصره توګه ليكي چې د خدای روح عيسى بيديا ته بوت، څلوېښت ورځې هلته پاتې شو، شيطان وسوسه كولو خو فرشتو د ده ساتنه كوله، خو متى ښه ډېرې خرافي خبرې پرې علاوه كړې او تر دې سرليك لاندې ليكي: د خدای روح عيسى صحرا ته بوت، چې شيطان ئې وسوسه كړي او وئې آزمويي، عيسى څلوېښت شپې ورځې روژه ونيوله، په پای كې ډېر وږی شو، شيطان ورته راغی، وسوسه ئې كړ او ورته وئې ويل: كه ته په رښتيا د خدای زوی يې نو دا ډبرې په ډوډۍ بدلې كړه! خو عيسى ورته وويل: نه زه داسې نه كوم، ځكه آسماني كتاب ويلي: انسان يوازې په ډوډۍ ژوندی نه پاتې كېږي، بلكې په هرې هغې كلمې چې د خدای له خولې وځي!!

د بايبل له ليكونكي څو پوښتنې لرو:

• ته خو عيسى عليه السلام د خدای زوی ګڼې، آيا د خدای زوی وږی كېږي؟ عقل خو وايي: هر زوی پلار ته ورته وي، كه خدای زوی درلودی نو نه به كله ډوډۍ ته اړ كېدو او نه اوبو ته!! او كه عيسى عليه السلام يو انسان وو نو ولې ئې څلوېښت ورځې روژه نيوله؟ الله تعالى خو انسان له خپل وس او طاقت نه په اوچت كار نه مكلف كوي، په هيڅ الهي شريعت كې د څلوېښتو شپو ورځو مسلسل روژه نه

شته، د بايبل په هيڅ کتاب کې هم داسې روژه نه ده راغلې، دا خو نه د ثواب کار دی او نه د معنوي ارتقاء لپاره ضروري او مفيد کار!!

• شيطان ولې هغه ته وويل: که ته په رښتيا د خدای زوی يې؟!! آيا ستا شيطان له دې خبر نه وو چې عيسی عليه السلام په خارق العاده توګه او د خدای له کلمې جوړ شوی؟ تا خو تر دې د مخه او د ايوب عليه السلام په قصې کې شيطان داسې معرفي کړی وو چې له فرشتو سره يو ځای د خدای دربار ته حاضرېدو، د ټولې نړۍ د ټولو خلکو له حالاتو نه په بشپړه توګه خبر وو، د ايوب په اړه ئې د خدای پوښتنې ته فوراً ځواب ووايو!! دلته ولې له دې نه دی خبر چې مسيح د خدای زوی دی؟ ولې ثبوت غواړي؟ او هغه هم داسې ثبوت: که دا ډبرې دې په ډوډيو بدلې کړې نو په رښتيا چې د خدای زوی يې؟!! که د يوه پيغمبر معجزه د خدای د زوی والي نښه وي نو بيا خو به د خدای د زامنو شمېر ډېر زيات وي، آيا د موسی او هارون عليهما السلام هغه معجزې چې بايبل ئې ادعا کړې د عيسی عليه السلام تر معجزو ډېرې حيرانوونکې نه وې؟!!

• آيا د عيسی په دې ځواب کې تا ته څه معقوليت په نظر درځي؟ انسان يوازې په ډوډۍ نه مړېږي يعني څه؟ الله تعالی خو انسان داسې پيدا کړی چې په ډوډۍ مړېږي، دلته خو د لوږې خبره مطرح ده، ته په خپله وايې چې څلوېښت شپې ورځې ئې څه نه وو خوړلي، دلته خو د روحي تغذيې خبره مطرح نه ده، نو عيسی عليه السلام به ولې داسې بې ربطه ځواب ورکوي؟ په دې کې شك نه شته چې د الله تعالی کلام د انسان د روحي تسکين لپاره داسې دی لکه د ده د وجود لپاره غذا، خو دلته دا ځواب له پوښتنې سره هيڅ ارتباط نه لري، هيڅ معقول انسان داسې ځواب نه ورکوي!!

د شيطان بله آزموينه داسې ګڼي: بيا شيطان اورشليم ته ورسولو او د خدای د کور پر بام ئې ودراوو او ورته وئې ويل: که د خدای زوی يې نو له دې ځايه ځان لاندې وغورځوه، ځکه آسماني کتاب وايي: خدای به خپلې فرشتې ورولېږي او دی به له خطره وساتي... هغوی به پرې نه ږدي چې ستا پښه په تيږې ولګېږي!! عيسی ځواب ورکړ: هو؛ خو همدا کتاب وايي: خدای هسې بې سببه مه آزمويه!

دلته هم څو پوښتنې لرو:

- آیا د خدای زوی دومره کمزوری دی چې شیطان ئې اورشلیم ته له ځان سره په زور بیایي؟
- په الهي شریعت کې خو د داسې شیطاني وسوسې ځواب دا نه دی، ځواب ئې دا دی چې الله تعالی دا کار حرام کړی، په اور کې ځان اچول، زهر خوړل، له لوړې ځان لاندې غورځول او هر هغه کار چې د انسان ژوند او بدن ته تاوان رسوي په الهي کتابونو کې حرام شوی.

بیا لیکي: شیطان د یوه جګ غره سر ته ورساوو، د ټولې نړۍ ملکونه او د هغوی شأن او شوکت ئې ورونښود او ورته وئې ویل: که ما ته سجده وکړې نو دا ټول تا ته درکوم!! عیسی ورته وویل: لرې شه اې شیطانه! مقدس کتاب وایي: یوازې د خدای عبادت او اطاعت وکړه!

دلته هم څو پوښتنې راولاړېږي:

- آیا شیطان د خدای زوی ته داسې خبره کولی شي چې د نړۍ ټول ملکونه زما دي که ما ته سجده وکړې نو ټول تا ته درکوم؟ آیا د خدای زوی نه پوهېږي چې ځمکه او آسمان د ده د پلار دي او دی ورسره شریك دی او شیطان په دې کې هیڅ برخه نه لري، نه ئې چا ته ورکولی شي او نه ئې ترې اخیستلی شي؟
- تاسو ولې د سپیڅلې کتاب دا پرېکنده او صریح خبره له پامه غورځولې او له الله تعالی پرته د بل عبادت او اطاعت کوئ؟ د دې خبرې معنی خو دا ده چې په ځمکې او آسمان کې به له الله تعالی پرته نه بل چا ته د عبادت سر ټیټوئ او نه د دعا لاس اوږدوئ، تاسو ولې عیسی او روح القدس له خدای سره په عبادت کې شریك کړي؟!

د غونډۍ د سر موعظه

مرقس په دې اړه یوازې دومره لیکي چې عیسی یوې غونډۍ ته وخوت او خپل دولس شاګردان ئې هلته وروغوښتل، د موعظې په ارتباط هیڅ نه وایي خو متی تر دې سرلیك لاندې یو تفصیلي موعظه رااخلي، که څه هم په دې موعظې کې څو

داسې ښکلې خبرې عيسی عليه السلام ته منسوبوي چې د اصلي انجيل ښنې په کې ترسترګو کېږي، خو معلومېږي چې دا هم له ځانه ليکل شوې، ليکي:

- هغه څوك بختور دی چې ځان خدای ته اړ او محتاج ګڼي...
- د هغه چا په حال خوشحالي په کار ده چې کبر نه کوي، ځکه دوی به د ټول جهان خاوندان شي.
- د عدالت وږو او تږو ته زېری دی چې ماړه به شي.
- خوښې ده هغو لره چې مهربان او عفو کوونکي دي، ځکه مهرباني او عفو به ئې په برخه شي.
- پاك زړو ته زېری دی چې له خدای سره به مخامخ شي.
- خوښې ده هغو لره چې د نورو تر منځ روغه جوړه کوي...ځکه دوی به د خدای زامن ونومولی شي.
- هغه دي خوښ وي چې د نېك عملی په وجه ځورول کېږي، ځکه د آسمان برکتونه به ئې په برخه شي.
- که زما لپاره خلك تاسو ته بد رد ووايي، ومو ځوروي، تورن مو کړي، خوښ اوسئ ځکه په آسمان کې لويه بدله درته انتظار کوي، پوه شئ چې له مخکنيو پيغمبرانو سره هم دي ته ورته معامله شوې.
- تاسو د نړۍ مالګه يئ، چې هغې ته خوند ورکوئ، خو که تاسو هم خپل خوند له لاسه ورکړئ نو د بې کاره او بې خونده مالګې په توګه به مو لرې غورځوي او تر پښو به مو لاندې کوئ.
- تاسو د نړۍ لپاره د نور په څېر يئ،... نو خپل نور له نورو مه پټوئ، پرېږدئ چې په نورو وځلېږي او ستاسو نېکو کارونو ته په پام سره ستاسو آسماني پلار ولمانځي.

په دې ښکلو خبرو کې څو د اعتراض وړ موارد ګورو:

- الله تعالی د آسماني پلار په نامه ياد شوی، که څه هم دا نوم له الله تعالی سره نه ښايي او مونږ په قرآن کې د الله تعالی لپاره داسې نوم او دې ته ورته نوم نه مومو، خو که احياناً دا نوم د مجاز په توګه کارول شوی وي، نو مسيحيان ولې دا د عيسی

علیه السلام په اړه په حقیقي معنی نیسي او د ده خاص پلار ئې ګڼي؟
• دلته د مصلحینو لپاره د خدای د زامنو نوم غوره شوی، که څه هم د الله تعالی بندګانو ته د خدای د زامنو نوم ورکول نامناسب کار دی او اشتباهات راولاړوي او مونږ په قرآن کې داسې نوم نه مومو، خو که احیاناً دا نوم د مجاز په توګه راغلی وي نو مسیحیان ولې یوازې د عیسی علیه السلام په اړه دا په حقیقي معنی نیسي او دی د خدای حفقیقي زوی ګڼي او نور ترې مستثنی کوي؟!

د تورات احکام

بایبل تر دې سرلیك لاندې څو خبرې عیسی علیه السلام ته منسوبوي: ګمان مه کوئ چې زه د موسی د تورات او نورو انبیاوو د کتابونو منسوخولو ته راغلی یم، زه راغلی یم چې بشپړ او عملي ئې کړم، ... که تاسو د یهودانو تر علماوو او پېشوایانو غوره نه شئ د خدای ملکوت (جنت) ته به داخل نه شئ، ویل شوي: که څوك قتل وکړي باید ووژل شي، خو زه وایم: که ته پر خپل ورور غصه شې ... باید محاکمه شې او که خپل ورور ته ابله او کم عقله ووایې باید تا محکمې ته بوځو او که خپل دوست ته ښکنځلې وکړې سزا دې د جهنم اور ده، که د خدای لپاره دې نذر او قرباني وړاندې کوله او درپه یاد شو چې څوك دې ځورولی، نو قرباني په خپل ځای پرېږده او ولاړ شه لومړی خپل هغه دوست راضي کړه چې تا ځورولی، تر محاکمې مخکې خپل پور ادا کړه، ویل شوي چې زنا مه کوه، خو زه درته وایم: که یوې ښځې ته د شهوت په نظر وګورې نو په زړه کې دې زنا ورسره کړې، نو که هغه سترګه چې دربانديې ګرانه ده، ستا د ګناه باعث کېږي ښه ده چې وئې باسې او لرې ئې وغورځوې، تر دې چې په دوزخ کې پرېوځې دا غوره ده چې یو غړی دې ناقص وي، ... ویل شوي: که څوك غواړي له خپلې مېرمنې خلاص شي نو کافي ده چې طلاق پاڼه ولیکي او هغې ته ئې ورکړي، خو زه تاسو ته وایم: که څوك خپله مېرمن پرته له دې چې کوم خیانت ئې ترې لیدلی وي طلاق کړي او هغه ښځه بل مېړه وکړي، دا سړی مقصر او ګناهګار دی، ځکه د دې باعث شوی چې دا ښځه زنا وکړي او هغه بل سړی چې له دې سره ازدواج کوي هم زناکار دی!! ویل شوي چې په

دروا‌غو لوړه مه کوه او که د خدای په نوم لوړه کوې وفا پرې وکړه، خو زه وایم: هیڅکله لوړه مه کوه، مه په آسمان چې تخت ئې دی، مه په ځمکه چې د پښو ځای ئې دی، مه په اورشلیم چې د هغه ستر پاچا ښار دی.. مه په خپل سر، ځکه نه شې کولی یو وېښته ئې تور یا سپین کړې... یوازې ووایه: (هو) یا (نه)، ویل شوي: که چا د بل سترګه وړ‌ړنده کړه سترګه به ئې وړ‌ړندېږي،او که چا د بل غاښ مات کړ غاښ به ئې ماتېږي، خو زه وایم: که چا تیری درباندې وکړ مقابله ئې مه کوه، حتی که په ښي مخ ئې څپېړه درکړه کیڼ مخ هم وروا‌ړوه، که چا غوښتل د دې لپاره دې محکمې ته بوځې چې کمیس دې درنه واخلي خپله عبا هم ورکړه، که یو رومي عسکر درته ووایي چې دا بار تر یوه میله یوسه ته ئې تر دوه میله ورسره یوسه، ... تاسو اورېدلي چې له دوستانو سره دوست اوسه او له دښمنانو سره دښمن، خو زه درته وایم: له خپلو دښمنانو سره مینه وکړئ ، که چا پرتاسو لعنت وایو تاسو د برکت دعا ورته وکړئ... که چا وځورولئ د خیر دعا ورته وکړئ، که دا کار وکړئ نو د آسماني پلار ربنتوني زامن به وئ، ځکه هغه په نېکانو او بدانو لمر راخېژوي او په دواړو باران وروي...

په دې وېناوو کې چې د یوې موعظې حیثیت لري نه د یوه قانون، هم ښې خبرې تر سترګو کېږي او هم کمزورې او د حقیقت او عدالت خلاف خبرې، لاندې خبرې ئې له الهي لارښوونو سره اړخ نه لګوي:

• طلاق حرام او له مطلقه ښځې سره نکاح زنا ګڼل شوي، دا دواړه خبرې نه له الهي لارښوونو سره اړخ لګوي او نه له عدل او عقل سره، ازدواج د نارینه او ښځې تر منځ د ګډ ژوند او د یوې کورنۍ د جوړولو لپاره د دوی ترمنځ ګډ توافق او تعهد دی، تر هغه ئې په دوام ټینګار ضروري دی چې د دواړو تر منځ مینه، اعتماد، اخلاص او پېرزوینه وي، کله چې کرکه، بې اعتمادي او ناخوالي رامنځته کېږي او په صبر او زغم سره هم لانجه نه شي حل کېدی نو طلاق ئې یوازنۍ چاره ده، طلاق ته د حرام په سترګه کتل او له مطلقه ښځې سره ازدواج زنا ګڼل هیڅ معقوله توجیه نه لري. داسې معلومېږي چې دلته د عیسی علیه السلام په قول کې عمداً یا سهواً تحریف شوی، اصلي الفاظ ښایي دا وو چې: که څوك بې موجبه خپله مېرمن طلاق

کړي او دا طلاق د دې باعث شي چې هغه ښځه زنا ته مخه کړي، نو دا سړی مقصر او ګناهګار دی، ځکه د دې باعث شوی چې دا ښځه زنا وکړي!!

• ظلم ته تسلیمېدل او تېري ته غاړه ایښودل، نه یوازې له الهي لارښوونو سره سمون نه خوري، بلکې له هغو فطري غوښتنو سره هم اړخ نه لګوي چې الله تعالی د ټولو ژوو په خټه کې ایښي، له ځان نه دفاع او د تېري مقابله کول یو فطري او د ژوند د بقا لپاره یو ضروري عنصر دی، الله تعالی هیڅله انسان په داسې کار نه ګماري چې د ده د جبلت او فطرت خلاف وي، له دې نه علاوه هغه څوك چې ظلم ته غاړه ږدي او ظالم ته سر ټیټوي، نه یوازې په خپل ځان ظلم کوي او ظالم ته جسارت ورکوي، بلکې په نورو هم ظلم کوي، ده ظالم ته دا جرأت ورکړ چې په نورو هم تېری وکړي.

• آیا ستا عقل دا خبره مني چې د عیسی علیه السلام په څېر یو عظیم لارښود، مرشد، مصلح او د شرك، ظلم او بې عدالتۍ په ضد لېږل شوي ستر پیغمبر به خلکو ته ویلي وي چې د رومي بې رحمو عسکرو په وړاندې داسې منقاد او مطیع اوسئ چې که درته وئې ویل: دا بار تر یوه میله یوسه ته ئې تر دوه میله ورسره یوسه!! دا خبره خو له سرکاري مفتیانو او د ظالمانو په خدمت کې بوخت دین پلورونکو ملایانو سره ښایي نه له پیغمبرانو علیهم السلام سره!! راشئ وګورئ چې زمونږ ګران پیغمبر علیه السلام په دې هکله څه فرمایي:

عن أبي هريرة قال: جاء رجل إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم فقال يا رسول الله أرأيت إن جاء رجل يريد أخذ مالي؟ قال فلا تعطه مالك، قال أرأيت إن قاتلني؟ قال قاتله، قال أرأيت إن قتلني؟ قال فأنت شهيد، قال أرأيت إن قتلته؟ قال هو في النار.

یو سړی رسول الله صلی الله علیه وسلم ته راغی او وئې ویل: یا رسول الله! د هغه چا په هکله څه مشوره راکوې چې راشي او زما مال رانه اخلي؟ وئې فرمایل: خپل مال مه ورکوه، وئې ویل: که جګړه ئې راسره کوله؟ وئې فرمایل: ورسره وجنګېږه، وئې ویل: که ئې ووژلم؟ وئې فرمایل: نو ته به شهید وې، وئې ویل: که مې هغه ووژلو؟ وئې فرمایل: هغه به په اور کې وي.

زمونږ ایمان او عقل خو دا خبره نه مني چې زمونږ د پیغمبر علیه السلام د ورور

عیسی علیه السلام خبره به دې ته ورته نه وه او له دې پرته به بل څه وه.

• دلته له دښمنانو سره دوستي او مینه کول په داسې عامه صیغه ذکر شوي چې لازم دقت نه دي په کې مراعات شوی، ټول دښمنان یو شانته نه دي، له ټولو سره ورته معامله نه شي کېدی، ځینې دښمنان داسې دي چې له هغوی سره دوستي کول له الله تعالی سره د دښمني کولو په معنی ده، د خدای او د هغه د دین له دښمنانو سره دوستي کول د ایمان منافي او د الله تعالی د غضب وړ کار دی، د منافق، مفسد او فاسق احترام کول او له هغوی سره دوستي پالل هغه کار دی چې هیڅ پیغمبر او هیڅ الهي کتاب ئې سپارښتنه نه کوي!!

له دې وروسته بایبل د عیسی علیه السلام ځینې توصیې رااخلي، لکه دا چې تظاهر او ریاکاري مه کوئ، د تظاهر اجر همغه دی چې له خلکو ئې د ستاینې په توګه ترلاسه کوئ، که له کوم فقیر سره مرسته کوئ په پټه ئې وکړئ، داسې لکه په ښي لاس چې څه ورکوئ او کیڼ لاس ترې خبر نه شي، د ریاکارانو په څېر د خلکو په مخ کې دعا او عبادت مه کوئ، له زړه نه دعا وکړئ نه دا چې الفاظ په ژبه تکراروئ، کله چې روژه نیسئ نو د هغو خلکو په څېر مه کېږئ چې ځان وچې شونډې او کمزوری ښيي چې خلك ګمان وکړي روژه ئې نیولې، دا خلك خپل اجر له لیدونکو ترلاسه کوي، ثروت په دنیا کې مه ذخیره کوه څکه ښایي وروست شي، یا زنګ ئې ووهي یا ئې غل درنه غلا کړي، په آسمان کې ئې درته ذخیره کړه، سترګې له طمعې او ګناه خوندي وساته، په یوه وخت د دوو اربابانو خدمت نه شي کېدی، یا به د خدای بندګي کوئ یا د پیسو، د خوراك او پوښاك ډېره اندېښنه مه کوئ، خدای ئې ذمه وار دی، په بل اعتراضونه پرېږدئ ځان اصلاح کړئ، ... خدای ته د رسېدو لاره نرۍ ده، خو جهنم ته د ننوتو لار پراخه ده، له دروغجنو انبیاوو ځان وساتئ، د مېږې په جامه کې درته راځي خو په باطن کې شیرونکي لېوان وي، دوی له خپلو عملونو پېژندی شي، داسې لکه ونه چې له خپلې مېوې پېژندی شئ، دا هغه خبرې دي چې په قرآن او حدیث کې تر دې په ډېرو ښکلو او اغېزناکو الفاظو او په ډېر تفصیل سره راغلي.

ورپسې د عیسی علیه السلام د ډېرو معجزو یادونه کوي، خو داسې لکه چې

هر څوك ورته راغلی، خپل حاجت ئې وراندې کړی او ده ترسره کړی، ړوند، پېس، جذامي، ګونګ، فلج، لېوني... د ده په لاس روغ شوي او بیا د متٰی د ایمان راوړو ذکر په دې الفاظو کوي: یو ګناهګار د عیسی شاګرد شي... عیسی د خپل سفر په دوران کې له یوه باج راغونډوونکي سره مخامخ شو، نوم ئې متٰی وو... عیسی ورته وویل: راشه زما اطاعت وکړه! هغه فوراً پاځېدو او له ده سره روان شو!! له دې الفاظو په صراحت سره معلومېږي چې دا انجیل متٰی نه دی لیکلی!! ډېره عجیبه ده چې بایبل دا کتاب متٰی ته منسوبوي او هغه ئې لیکونکی ګڼي!!

د همدې متٰی په ارتباط لیکي: یوه ورځ عیسی او شاګردان ئې د متٰی کره مېلمانه وو، ځینې باج غونډوونکي او بدنام خلك هم په د سترخان ورسره ناست وو، ځینو روحانیونو اعتراض وکړ او د ده شاګردانو ته ئې وویل: ستاسو استاد ولې له داسې خلکو سره ناسته پاسته کوي؟! عیسی ورته وویل: د دې لپاره چې روغ سړي طبیب ته ضرورت نه لري، بیا ئې وویل: ولاړ شئ او د آسماني کتاب د دې آیت په اړه لږ فکر وکړئ چې فرمايي: زه له تاسو هدیه او قرباني نه غواړم، ترحم او زړه سوی غواړم.

خو د مرقس انجیل لیکي چې دا ګناهګار متٰی نه بلکه لاوي د حلفي زوی وو او د مېلمستیا قصه هم د ده په کور پورې مربوطوي!! نه پوهېږو چې بایبل به دې صریح تناقض ته څه توجیه لري؟!!

دا هم باید واضح کړو چې بایبل له معجزو نه ملنډې او ټوکې ټکالې جوړې کړې، بایبل نه یوازې د عیسی علیه السلام په هکله وايي چې هر کس او ناکس ته ئې معجزې ښودلې، بلکې ادعا کوي چې خپلو دوولسو شاګردانو ته ئې په مېراث پرېښودې، هغوی هم کولی شول همدا معجزې ترسره کړي، حتی هغه شاګرد ئې هم په دې ډلې کې ګڼي چې نوم ئې اسخریوطي وو، منافق شو او دی ئې دښمن ته په لاس ورکړ!! دا نه یوازې بې بنسټه ادعا ده بلکې د معجزې د حکمت او فلسفې خلاف خبره ده، معجزه د دې لپاره وي چې یو پیغمبر هغه معاندین او مخالفین قانع کړي چې د ده رسالت نه مني، دلایل غواړي، په عقلي دلایلو نه قانع کېږي او خارق العاده کارونه ترې غواړي، دا کار باید د ډېرو کسانو په وړاندې تر سره شي،

همغسې لکه د موسی علیه السلام او جادوګرانو مقابله چې د عید د ورځې په یوې لویې غونډې کې وشوه او هلته د ده عصا د جادوګرانو جادو مات کړ، همغسې لکه ابراهیم علیه السلام چې د ټولو خلکو په وړاندې له اور نه روغ رمټ ووتو!! بایبل په خپله د عیسی علیه السلام له قوله لیکي: د یهودو علماوو له عیسی نه معجزه وغوښته، هغه ورته وویل: یوازې بدکار او بې ایمانه خلك معجزې غواړي!! تاسو ته به د یونس له معجزې پرته بله معجزه درونه ښودی شي!! بایبل ادعا کوي چې عیسی په خپلې سیمې کې د دې لپاره خلکو ته معجزې نه دي ترسره کړې چې هغوی بې ایمانه وو، یعني دا چې معجزې به مؤمنانو ته ښودل کېږي نه بې ایمانو ته!! او دا د معجزو د حکمت او هدف خلاف خبره ده، معجزه باید د هغو خلکو په وړاندې ترسره شي چې ایمان ته رابلل کېږي، نه هغو ته چې ایمان ئې راوړی!! معجزه یعني هغه کار چې معارض او مخالف پرې پړ او عاجز کړی شي.

بایبل د معجزو په لړ کې دا هم وایي چې عیسی علیه السلام له څو بیمارانو هغه پلیته روح وایسته چې دوی ئې ناروغ کړي وو او حتی لیکي چې یو ځل ئې له څو لېونیانو پلیته روح وایسته او په خوګانو ئې کښېښوله، بیماران جوړ شول او خوګان لیوني شول او په دریاب کې ئې ځان وغورځاوو!! دا ټولې خبرې خرافي او بېهوده خبرې دي، نه پلیته روح شته، نه د انسان ناروغي د کومې پلیتې روح د کښېښستو په سبب راپیدا کېږي او نه دا روح له یوه نه بل ته انتقالېږي، دا د هغو ټګمارانو خبرې دي چې د مذهب په نامه خلك غولوي، کم عقلو خلکو ته وایي: ستا د بیمارۍ وجه هغه پلیته روح ده چې پر تا ناسته ده، مونږ کولی شو دا روح درنه وشړو خو د شکرانې په بدل کې!! خو شکرانه ئې د ډاکټر تر پیس او د دوا تر قیمت ډېره زیاته!! او چې روغ نه شي نو ورته وایي: مخکنۍ پلیته روح مې درنه لرې کړه خو اوس یوه بله دربا‌ندې ناسته ده چې تر مخکنۍ اووه برابره زوروره ده!! همداسې لکه د بایبل دغه وینا چې عیسی علیه السلام ته ئې منسوبوي: دا بد کار قوم هغه چا ته ورته دی چې په پلیتې روح (پېري) اخته شوی وي، کله چې دا پلیته روح ترې ووځي نو یوې بېدیا ته ولاړه شي چې کوم آرام ځای ومومي، خو داسې ځای پیدا نه کړي او بېرته همغه سړي ته راستنه شي او د ده زړه پاك او تش ومومي، نو اووه تر

ځان لازیاتې پلیتې ارواح له ځان سره ملګرې کړي او د دې شخص وجود ته ننوځي او په دې سره د هغه سړي وضعیت تر مخکې لازیات خراب کړي!!

بایبل د دغو معجزو په وړاندې د یهودي روحانیونو غبرګون داسې ګڼي: روحانیونو وویل: عیسی په دې خاطر کولی شي پلیته روح د خلکو له وجوده وباسي چې د پلیتو ارواحو رئیس یعني شیطان د ده په وجود کې دی!!

د روژې په اړه پوښتنه

تر دې عنوان لاندې لولو: یوه ورځ د یحیی شاګردان عیسی ته راغلل او ترې وئې پوښتل: ولې ستا شاګردان د فریسیانو په څېر روژه نه نیسي؟ عیسی ځواب ورکړ: آیا مېلمانه تر هغه پورې چې زوم ورسره وي کولی شي ویر وکړي او روژه ونیسي؟ (د واده د مراسمو او د زوم په شته والي کې خلك ویر نه کوي او روژه نه نیسي)، خو یوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نیولو وخت دغه دی!!

دا هم ډېره خوشې او بېهوده خبره ده، روژه د ویر او ماتم نښه نه ده او د دوستانو د بېلېدو په غم او ویر کې نه نیول کېږي، په ټولو الهي ادیانو کې فرض شوې، له عیسی علیه السلام نه مخکې ټولو پیغمبرانو علیهم السلام نیولې، په هغه تورات کې هم فرض وه چې عیسی علیه السلام پرې ایمان درلود او د هغه اطاعت ئې کاوو، عیسی علیه السلام به څنګه داسې غلطه خبره کوي، په خپل شته والي کې به شاګردان له روژې معاف ګڼي او وایي به: خو یوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نیولو وخت دغه دی!!

دوولس شاګردان

دلته لیکي: عیسی خپل دوولس شاګردان راوغوښتل، ټولو ته ئې دا قدرت ورکړ چې پلیتې ارواح وباسي او هر ډول بیمارانو ته شفا ورکړي، د شاګردانو نومونه اخلي او په پای کې د یهودا اسخریوطي نوم یادوي او لیکي: هغه څوك چې په پای کې ئې له عیسی سره خیانت وکړ!!

د دې خبرې معنی خو دا ده چې عیسی علیه السلام په غیب نه پوهېدو، د خدای زوی نه وو، تر آخره ئې خپل خائن شاګرد ونه پېژندو، همدغه خائن او منافق شاګرد ته ئې هم خپل کرامات لېږدولي وو!! آیا په دې خبرو له اعتراف سره سره عیسی علیه السلام خدای یا د خدای زوی ګڼل ډېره د حیرت خبره نه ده؟! له دې نه خو په وضاحت سره معلومېږي چې د کراماتو د انتقال ادعا دروغجنه او بې بنسټه ده، خائن او منافق به څنګه د کرامت خاوند کېږي؟!!

ورپسې لیکي: عیسی دوی د دعوت لپاره ولېږل او ورته وئې ویل: سامرانیانو او غیریهودانو ته مه ورځئ، یوازې اسرائیلیانو ته ورشئ چې د خدای ورکې شوې مېږې دي!! ... بیمارانو ته شفا ورکړئ، مړي راژوندي کړي، ... پلیتې ارواحې له خلکو وباسئ!! دا کار وړیا وکړئ... د تلو په وخت کې مه پیسې درسره اخلئ، مه اضافي جامې او مه توښه، ځکه هغه خلك چې تاسو ئې مرستې ته ورځئ ستاسو خوراك او پوښاك به درته تیار کړي!!

دلته څو اعتراضات لرو:

• د دې خبرې معنی دا ده چې عیسی علیه السلام یوازې د اسرائیلیانو پیغمبر دی او د نړۍ له نورو قومونو سره هیڅ کار نه لري!! دا خبره نه یوازې له یوه پیغمبر او مصلح سره نه ښایي بلکې د انساني ورورولۍ خلاف خبره ده، کېدی شي د یوه پیغمبر مأموریت تر یوه قوم پورې محدود وي او د نورو قومونو لپاره نور بندوبست شوی وي، خو خپلو شاګردانو او دعاتو ته دا ویل چې غیر یهودانو ته مه ورځئ د عیسی علیه السلام له شأن نه لرې خبره ده!! او که له بایبل سره دا خبره ومنو نو تاسو ولې اوس په نورو قومونو کې د مسیحیت د خورولو هڅه کوئ؟ ولې مسیحیت ته د جهاني مذهب بڼه ورکوئ؟ ولې د خپل پیغمبر له وینا سرغړاوی کوئ؟

• له یوې خوا وایي چې دا کار وړیا وکړئ، یعني له خلکو هیڅ معاوضه مه اخلئ... خو له بلې خوا وایي: د تلو په وخت کې مه پیسې درسره اخلئ، مه اضافي جامې او مه توښه، ځکه هغه خلك چې تاسو ئې مرستې ته ورځئ ستاسو خوراك او پوښاك به درته تیار کړي!! آیا دا خوراك او جامې بدله او معاوضه نه ده؟ آیا

ټګمارو مذهبي مشرانو له خلکو نه تر دې زيات غوښتل؟
• زمونږ قرآن خو د بايبل د دې وينا خلاف لارښوونه کوي چې حج ته د تلو په دوران کې حتماً توښه درسره واخلئ او دا د دې لپاره چې د نورو د اوږو پېټی نه شئ او بل ته لاس اوږد نه کړئ!! او مونږ ته خو قرآن وايي: هغه څوك د لارښود په توګه غوره کړئ او متابعت ئې وکړئ چې له الله تعالی پرته له بل چا هيڅ اجر او معاوضه نه غواړي.

خپلو شاګردانو ته د لارښوونو په ضمن کې عيسی عليه السلام ته يوه ډېره عجيبه وينا منسوبوي او ليکي: ګمان مه کوئ چې زه راغلي يم ترڅو صلح او امنيت راولم، نه، زه راغلی يم چې توره راوړم، زه راغلی يم چې زوی له پلاره، لور له موره، نږور له خواښې بېل کړم، داسې چې د هر چا دښمنان به د ده خپله کورنۍ وي، که مور او پلار مو تر ما زيات درباندې ګران وي زما د ملګرتيا وړ نه يئ او که خپل زوی او لور تر ما غوره وګڼئ د دې وړ نه يئ!! او که خپل صليب درسره وانه خلئ او په ماپسې رانه شئ، د دې وړ نه يئ!!

دلته څو پوښتنې لرو:
• له دې نه خو معلومېږي چې عيسی عليه السلام د تورې پيغمبر دی نه د صلحې او امنيت، تاسو څنګه پر اسلام اعتراض کوئ او هغه د تورې دين ګڼئ؟!!
• دا وينا او هغه مخکنۍ وينا چې وايي: که چا تيرى درباندې وکړ مقابله ئې مه کوه، حتی که په ښي مخ ئې څپېړه درکړه کيڼ مخ هم ورواړوه، که چا غوښتل د دې لپاره دې محکمې ته بوځې چې کميس دې درنه واخلي خپله عبا هم ورکړه، که يو رومي عسکر درته ووايي چې دا بار تر يوه ميله يوسه ته ئې تر دوه ميله ورسره يوسه... دا څنګه سره تلفيق کوې؟!! کومه يوه ئې د عيسی عليه السلام وينا ده؟!
حقيقت دا دی چې عيسی عليه السلام خلکو ته هيڅکله نه دي ويلي چې ظلم ته غاړه کېږدئ، امنيت خوښي اوسئ او له حاکم نظام نه او په ټولنې مسلط دود دستور نه د بغاوت هڅه مه کوئ، بلکې هغوی ته ئې ويلي: قربانۍ ته تيار شئ، خپل صليب درسره راواخلئ، په صليب باندې ځړېدو ته چمتو شئ، د مور، پلار او نږدې دوستانو د شديد مخالفت انتظار وکړئ، بايد داسې فکر وکړئ چې تر ټولو سخت

دښمنان به مو د خپلې کورنۍ غړي وي!! دوی به ستاسو مخالفت او ممانعت ته ملا تړي، یوازې دغه وینا له عیسی علیه السلام او هر پیغمبر او داعي سره ښایي.

د یحیی پوښتنه

دلته هم د مرقس او متی تر منځ اختلاف شته، مرقس دا خبره نه کوي چې یحیی له زندانه څوك عیسی ته لیږلی خو متی تر دې سر لیك لاندې څو متناقضې خبرې لري: کله چې یحیی پیغمبر په زندان کې د عیسی له معجزو خبر شو دوه شاګردان ئې ورولیږل چې ترې پوښتنه وکړي: آیا ته همغه موعود مسیح یې، که نه او د هغه د راتلو انتظار باید وکړو؟ هغه ځواب ورکړ:.... زما معجزې ورته بیان کړئ او په پای کې ورته ووایئ: بختور دی هغه څوك چې زما په اړه شك ونه کړي!

بیا عیسی د یحیی په هکله خلکو ته وویل: یحیی تر یوه پیغمبر هم لوړ دی، تر ده په نړۍ کې ستر شخص نه دی پیدا شوی، که رښتیا خبره منئ نو یحیی همغه الیاس پیغمبر دی چې آسماني کتاب ئې د راتلو زېری ورکوي!! خپل غوږونه خلاص کړئ او په غور سره واورئ چې څه درته وایم!!

- یحیی علیه السلام ته منسوب دا خبره هم د بایبل له مخکنیو خبرو سره تعارض لري او هم ئې قرآن تردیدوي، بایبل مخکې لیکلي وو چې یحیی عیسی ته د تعمید ورکولو په جریان کې دی وپېژندو، د ده په هکله ئې آسماني غږ واورېدو چې ویل ئې: دا زما هغه زوی دی چې ترې راضي یم او قرآن وایي چې یحیی علیه السلام له لومړۍ ورځې د عیسی علیه السلام مصدق او موئید وو.
- دوهمه خبره ئې چې وایي یحیی همغه الیاس دی چې سپېڅلي کتاب ئې وړاندوینه کړې، هم له بایبل سره تعارض لري او هم له قرآن سره، بایبل الیاس علیه السلام هغه نبي ګڼي چې تر عیسی علیه السلام څو پېړۍ مخکې تېر شوی او قرآن ئې هم بېل پیغمبر بولي.

د یهودانو علماء د معجزې غوښتنه کوي

بایبل تر دې سرلیك لاندې یوه بله بې بنسټه ادعا کوي او لیکي: د یهودو

علماوو له عیسی نه معجزه وغوښته، هغه ورته وویل: یوازې بدکار او بې ایمانه خلك معجزې غواړي!! تاسو ته به د یونس له معجزې پرته بله معجزه درونه ښودی شي!! لکه څنګه چې یونس درې شپې ورځې د هغه ستر ماهي په نس کې پاتې شو زه به هم درې شپې ورځې تر خاورو لاندې پاتې شم!!

په دې اړه څو خبرو ته ستاسو توجه رااړوم:

- د ماهي په نس کې د یونس علیه السلام پاتې کېدل او بېرته ژوندی راوتل، نه د ده د قوم لپاره معجزه وه او نه له یونس علیه السلام نه پرته د بل چا لپاره، ځکه دا پېښه نه د ده قوم په خپلو سترګو لیدلې او نه بل چا، په حقیقت کې د یونس علیه السلام د قوم لپاره معجزه هغه عذاب وو چې یونس علیه السلام ئې د راتلو ګواښ کاوو خو خلکو نه منلو، کله چې هغه عذاب راڅرګند شو، خلکو ایمان راوړ او عذاب تم شو.
- که عیسی علیه السلام د یونس علیه السلام معجزې ته اشاره کړې وي نو مراد ئې یوازې دا کېدی شي چې له دې وروسته معجزو ته نه بلکې عذاب ته انتظار وکړئ!!
- له دې نه دا خبره راایستل هیڅ معقولیت نه لري چې ګواکې ده مخالفینو ته ویلي: زه به ووژل شم، په خاورو کې به ښخ شم، درې شپې ورځې وروسته به بېرته راژوندی شم او له قبره به راووځم!! وژل کېدل خو ئې معجزه نه ده او بېرته راژوندی کېدل ئې هیچا په خپلو سترګو نه دی لیدلی، نو دا څنګه معجزه شوه؟!!
- د عیسی علیه السلام د وژل کېدا او بېرته راژوندی کېدا ادعا نه یوازې د قرآن له وینا سره تعارض لري بلکې د مسیحیانو ډېرې ډلې ئې هم نه مني.
- په دې اړه د بایبل ادعا ډېره بې بنسټه ده، ځکه د عیسی علیه السلام د نیول کېدو او د صلیب خوا ته د راوستو صحنه نه د عیسی علیه السلام شاګردانو په خپلو سترګو لیدلې او نه ئې خپلوانو او د بایبل ادعا دا ده چې نن ووژل شو، له صلیب نه راکوز کړی شو، دفن شو، سبا نه بله ورځ یو مجهول کس (روایات متفق القول نه دي) ولیدل چې قبر چاودلی او تش پاتې دی!! او په دې حساب دوه شپې او څه باندې دوه ورځې په قبر کې پاتې شوی، نه هغه درې شپې او درې ورځې چې په

وړاندوینې کې ورته اشاره شوې!! ډېره عجیبه ده چې له دغې بې بنستې او بې دلیلې ادعا نه یوه مذهبي عقیده جوړه شوې!!
• دا هم باید ووایو چې د ماهي په نس کې درې شپې ورځې د یونس علیه السلام پاتې کېدا د بایبل بې ثبوته ادعا ده!!

د هیرودیس مضطرب وجدان

تر دې عنوان لاندې لولو: هیرودیس د خپلې مېرمنې هیرودیا د ټینګار په سبب یحیی زنداني کړ، دا ځکه چې یحیی ورته ویلي وو: د خپل ورور کونډه هیرودیا په نکاح کول ګناه او غلطي ده، مرقس وایي هیرودیس یحیی ته احترام درلود او د یحیی په هکله ئې د خپلې مېرمنې غوښتنه نه منله، خو متّی لیکلي: هیرودیس هم غوښتل چې یحیی ووژني خو د خلکو له شورش او بغاوت نه وېرېدو، خو د ده د کلیزې په جشن کې د هیرودیا لور داسې رقص وکړ چې د هیرودیس ډېر خوښ شو او لوړه ئې وکړه چې هر څه وغواړي وربه ئې کړي... دې د خپلې مور په وینا ورته وویل: د یحیی سر په یوه پطنوس کې غواړم... پاچا مجبور شو د هغې غوښتنه ئې ترسره او د یحیی د وژلو امر ئې وکړ او سر ئې په پطنوس کې ورته راوړ!! د یحیی شاګردان راغلل، د هغه جسد ئې ترلاسه او دفن کړ او بیا عیسی ته راغلل او له پېښې ئې خبر کړ، کله چې عیسی له پېښې خبر شو، په کښتۍ کې کښېناست او یوازې په نامعلوم لوري وخوځېدو!!

په دې وینا کې څو داسې اعترافات ګورو چې د بایبل ډېرې خبرې ردوي: عیسی علیه السلام د یحیی له شهادت نه خبر نه وو، نورو خبر کړ او له خبرېدو وروسته په دې خاطر په کښتۍ کې سور او په مجهول لوري وخوځېدو چې ګمان ئې کړی ښایي دی به هم ونیول شي!! آیا داسې چا ته د خدای زوی ویل او وړاندوینې ورته منسوبول صریح تناقض نه دی؟!! عیسی علیه السلام نه یوازې ونه توانېدو چې د یحیی مرسته وکړي، له مرګه ئې وژغوري، بېرته ئې راژوندی کړي، بلکې د ځان له وېرې پټ شو!! آیا خدای او د خدای زوی دومره بې وسه وي؟ مونږ له دغو ټولو خبرو سره سره عیسی علیه السلام د الله تعالی یو ستر پیغمبر ګڼو!!

په عیسی باندې د کنعاني ښځې ایمان

مرقس وايي چې دا مېرمن د سورېې له فنیقیه څخه وه، خو متی ادعا کوي چې دا د کنعان وه او تر پورتني سرلیك لاندې همغه د مرقس الفاظ رانقلوي او لیکي: یوه کنعاني ښځه عیسی ته راغله او زاري ئې ورته وکړه چې زما لور پېریانو نیولې ده، سخته ئې ځوروي، پر ما رحم وکړه! خو ده هیڅ ځواب ورنه کړ، ترهغه چې شاګردانو ترې وغوښتل چې دې ته یو ځواب ورکړه، چیغو ئې زمونږ سر راپه درد کړ، عیسی وویل: زه خدای رالېږلی یم چې د یهودانو مرسته وکړم نه د غیریهودانو ځکه یهودان د خدای ورك شوي پسونه دي!! ښځه د ده پښو ته ولوېده او وئې ویل: باداره! زاري درته کوم چې زما مرسته وکړه، عیسی وفرمایل: دا سم کار نه دی چې زه د خپلو زامنو له لاسه ډوډۍ واخلم او سپي ته ئې واچوم!! ښځې ځواب ورکړ: ستا خبره سمه ده، خو سپي ته هم هغه اتامونه د خوراك لپاره په لاس ورځي چې د خاوند له دسترخانه ئې په ځمکې توئیږي!! عیسی ورته وویل: اې ښځې! ستا ایمان ډېر ستر دی، څه ستا هیله ترسره شوه، همغه لحظه ئې لور روغه شوه!!

د بایبل منونکو ته د خپل خدای په نامه لوړه ورکوم چې، د عیسی علیه السلام په څېر یو ستر پیغمبر خو په ځای پرېږدئ آیا یو عادي شریف انسان به داسې ځواب چا ته ورکړي؟! آیا ممکن ده چې عیسی علیه السلام به هغې بې وزله او محتاجه ښځه له سپي سره تشبیه کړې وي؟! او هغه هم د دې لپاره چې یهودي نه بلکې کنعاني وه؟ آیا دا د یوه پیغمبر له شان سره ښایي چې غیریهودان له سپو سره تشبیه کړي او یهودان خپل زامن وګڼي؟!! آیا د دې انجیل د لرې غورځولو لپاره همدا ستر تور او کرکجن اتهام کافي نه دی؟

بایبل د یهودانو له مذهبي مشرانو نه د عیسی یوه پوښتنه په دې الفاظو رااخلي: د مسیح په هکله څه فکر کوئ؟ هغه د چا زوی دی؟ هغوی ځواب ورکړ: د داؤد پیغمبر زوی. عیسی پوښتنه وکړه: نو داؤد ولې د الهي الهام په رڼا کې مسیح ته د خدای خطاب کوي؟ ځکه ده په خپل کتاب زبور کې لیکلي: خدای زما خدای ته وویل: زما ښي لاس ته کښېنه، چې دښمنان دې ستا تر پښو لاندې کړم!! څنګه ممکن ده چې داؤد به خپل زوی ته خدای وايي؟ دوی څه ځواب نه درلود نو ځکه له

دې وروسته دوی هيڅ پوښتنه ونه کړه!!

دا د بايبل تر ټولو نورو خبرو ډېره بېهوده او ګنده خبره ده چې مونږ دا شديد اعتراضات پرې لرو:

• بايبل خو په مکرره توګه ويلي چې موعود مسيح به د داؤد له اولاد څخه وي، د عيسی عليه السلام په دروغجنې شجرې کې ئې هم د دې هڅه کړې چې دی د داؤد له اولاد څخه ثابت کړي، اوس ولې له هغې خبرې په شا شوی او عيسی عليه السلام ته دا خبره منسوبوي: (داؤد به څنګه خپل زوی خدای ګڼلو؟)، يعني موعود مسيح به د داؤد د وينا له مخې خدای وي نه د د ده له اولاد څخه يو انسان!! مونږ ته ووايئ: د بايبل دغه خبره سمه ده او که هغه چې ډېرو انبياو ته ئې منسوب کړې؟ موعود مسيح به خدای وي او که د داؤد له اولاد څخه يو انسان؟

• که د موعود مسيح په اړه د نورو ټولو هغو انبياوو وړاندوينې غلطې وي چې دی د داؤد له اولاد څخه ګڼي نو داؤد ته منسوب دا خبره به څنګه رښتيا وي چې وايي: يو خدای به بل خدای په خپلې خوا کې کښېنوي او ورته وبه وايي: ستا ټول دښمنان به ستا تر پښو لاندې کړم؟! بايبل داسې بې بنسټه خبرې د دې دليل ګڼلی چې عيسی عليه السلام د خدای زوی او يو له دريو خدايانو څخه دی!! په کار ده دلته د مسيحيانو د دغې عقيدې په اړه لږ مفصل بحث وکړو:

• دوی په دريو خدايانو باور لري، د دې عقيدې له مخې يو خدای له دريو خدايانو جوړ شوی، پلار، زوی (مسيح) او روح القدس، يعني خدای له دريو اقانيمو جوړ شوی، يعني پلار خدای دی، زوی خدای دی او روح القدس خدای دی، خو دا درې په ګډه يو خدای دی، د ځينو مسيحيانو له نظره پلار، زوی او مريم درې ګونې اقانيم دي!!

• يو درې او درې يو ګڼل يوه مغالطه ده، يا به هر يو مستقل ذات لري يا يو ذات، يا درې دي يا يو، په يو وخت کې دواړه خبرې نه عقل مني او نه علم، داسې عدد تراوسه نه دی پيدا شوی چې هم يو وي او هم درې، داسې شی نه شته چې هم يو وي او هم درې، که دا يو درې کړی شي نو هر يو به ئې درېيمه برخه وي نه بشپړ يو، يوازې ډېر احمق انسان به داسې ناپړته او بېهوده خبره په خوله راوړي چې

خدای هم یو دی او هم دري!!

• دوی په دې نه پوهېږي چې که له يوه شي نه څه بېل شي نو دوه ناقص شيان ترې جوړ شي، که يو په دريو وويشو درې ناقص اعداد ترلاسه کوو، که د خدای له ذات، ځواك او صفاتو نه څه بېل او بل ته انتقال شي، نو دوه ناقص خدايان ترې جوړېږي، د بايبل د عقيدې له مخې هم د ده پلار خدای ناقص دی او هم ئې زوی خدای!! دې اشکال ته په پام سره دوی دې ته مجبور شوي چې د تقسيم په ځای د تجسيم نظريه وړاندې کړي او ووايي: پلار خدای د زوی خدای په بڼې کې تجسم کړی، خدای له آسمانه راکوز شو، د انسان بڼه ئې غوره کړه، له مور نه دنيا ته راغی، ستر شو، مصلوب شو، درې ورځې وروسته بېرته ژوندی شو او آسمان ته ولاړ!! حال دا چې په دې سره دوی تر مخکې نه په لازيات ژور ډنډ کې پرېوځي، د دې غلطې عقيدې معنی خو دا ده چې د بايبل خدای له هغه وخت نه چې د مور په رحم کې ځای په ځای شو تر هغې ورځې چې بېرته آسمان ته ختو، د عالم پالنه، ساتنه او اداره ئې شا ته پرېښې وه او په خپله نورو ته محتاج وو!! په دې نږدې دېرشو کلونو کې دی هغه خدای نه وو چې دا عالم اداره کوي بلکې د يوه انسان په څېر کمزوری او ضعيف خدای وو!! داسې خو هيڅکله نه شي کېدی چې په نوې بڼې کې له تجسم سره سره په مخکني حالت پاتې وي!!

• عجيبه دا ده چې دوی وايي: عيسی د خدای کلمه ده، کلمه د خدای صفت دی، صفت له خدای نه بېل نه دی، نو عيسی خدای دی!! دې جنابانو ته وايو: د خدای کلمه يوه نه بلکې دومره دي چې قرآن ئې داسې بيانوي: که بحر مداد (د قلم رنګ) شي، د ځمکې د سر ټولې ونې قلمونه شي، اووه بحرونه نور ورسره يو ځای شي او د الله تعالی کلمې وليکي، نو رنګ به خلاص شي خو د خدای کلمې به لا پاتې وي!! دا د عالم هر شی د الله تعالی د يوې کلمې مظهر دی، الله تعالی د (کن) په امر سره راپيدا شوی!! ته هسې د الفاظو په چکر کې لوېدلی يې، يوازې عيسی د خدای کلمه ګڼې او کلمه يوه، په دې هم نه پوهېږې چې کلمه شی نه دی او په کلام سره له متکلم نه کوم شی نه بېلېږي، کلمه مستقل وجود نه لري، داسې نه چې عيسی عليه السلام يا د عالم دا ټول مخلوقات د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي، بلکې دا هر

څه د الله تعالی په یوه فرمان (کلمې) له نشت نه راپیدا شوي.

• دوی روح القدس هم د الله تعالی د رحمت د صفت مظهر ګڼي او د کلمې په څېر دلته هم وايي چې رحمت د خدای صفت دی، صفت له خدای نه بېل نه دی، نو روح القدس هم خدای دی!! دا یوه کرکجنه مغالطه ده، دوی دې ته پام نه کوي چې د الله تعالی د رحمت د صفت مظاهر بې انتهاء دي، د عالم هر لوري ته چې مخ واړوو نو د الله تعالی د رحمت بې شمېره مظاهر مو تر سترګو کېږي، آیا کولی شو دې هر یوه ته د یوه مستقل خدای نوم ورکړو ؟!!

• دوی په دې هم نه پوهېږي چې د الله تعالی صفتونه یوازې دا دوه (کلام او رحمت) نه دي، هغه خدای چې یوازې دا دوه صفتونه ولري یو ناقص خدای دی، د خدای صفتونه بې انتهاء دي، کامل ذات هغه وي چې صفتونه ئې زیات وي، په دې خور وور عالم کې چې څه مونږ ته په نظر راځي او په هغه کې کوم صفت ګورو دا په حقیقت کې د الله تعالی یو صفت مونږ ته راپه ګوته کوي، دا په حقیقت کې د الله تعالی د یوه صفت مظهر دی، په دې عالم کې د اشیاوو په لیدو سره په حقیقت کې مونږ د الله تعالی د بې شمېرو صفتونو مظاهر ګورو، دغه عالم مونږ ته لارښوونه کوي چې خالق ئې په کومو کومو صفاتو متصف دی، مونږ په عالم کې مخلوقات ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی خالق دی، د علم نښې ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی علیم دی، د قدرت مظاهر ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی قدیر دی، ښایست او جمال ګورو نو ځکه وایو چې الله تعالی جمیل دی... بایبل د دې په ځای چې د عیسی علیه السلام بې پلاره پیدا کېدا د دې دلیل ونیسي چې الله تعالی له پلار نه پرته هم انسان پیدا کولی شي، له دې معکوسه نتیجه اخلي او دا خارق العاده پیداښت د دې نښه ګڼي چې عیسی علیه السلام د خدای یوه ځانګړې کلمه دی، داسې کلمه چې له خدای نه رابېله شوې، نو ځکه دی په خپل ذات کې له خدای سره ورته دی، خدای له خدای نه، نور له نور نه پیدا شوی!! د دې بېهوده خبرې معنی دا ده چې آدم علیه السلام هم باید خدای وګڼو او تر ده مخکې دا د ځمکې او آسمان هر څه چې په لومړي ځل او په خارق العاده توګه او د الله تعالی په فرمان او حکم پیدا شوي، د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي او د عیسی علیه السلام په څېر

مستقل خدايان وګڼو!! دا خبره به د بايبل له جاهل ليکونکي پرته کوم باشعوره انسان ومني؟!!

قرآن دا مطلب په ډېر ښکلي او اغېزناکه توګه بيانوي، هلته چې فرمايي:

ÇÎÈ ãqã‹ù `ä¼ç9 A$% Oèô5 #•ê`Ë ¼ç)=z PŠ#ä è@VJ. «! $%Zã ó¤Šã Ÿ@VB žc Ï

ÇÏÈ ûïÎIôJßJø9$# `B `ä? Ÿxù 7În/`Ë `B ‘,s9$#   آل عمران: ۵۹-۶۰

د عيسی مثال خو د الله په نزد يقيناً د آدم د مثال په څېر دی، چې له خاورې ئې پيدا کړ، بيا ئې ورته وويل: وشه، نو هغه وشو. دا حق دی ستا د رب له لورې، نو له شك کوونکو څخه مه کېږه.

• ځوك چې د عيسی عليه السلام خارق العاده پيدا ښت د دې نښه ګڼي چې ده ته بايد د انسان په سترګه ونه ګورو او مافوق انسان ئې وګڼو نو د آدم عليه السلام په هکله به څه وايي؟ د آدم عليه السلام پيدا ښت خو تر ده ډېر خارق العاده وو، دی خو مور لري او تاسو دا منئ چې هغه له مريمې رضي الله عنها پيدا شوی، خو هغه نه مور درلوده او نه پلار!! دا ولې هغه يو انسان ګڼئ او دا خدای؟! هر د عقل خاوند خو به يوازې دا وايي او له دې پرته به بله خبره نه کوي چې عيسی عليه السلام په دې دليل يو انسان دی چې له انسان نه دنيا ته راغلی، له انسان نه پيدا شوی، يو له بل نه پيدا شوي شيان په خپل ذات کې سره ورته وي، که مريم رضي الله عنها انسان ګڼې نو زوی ته ئې له انسان نه پرته بل نوم نه شې ورکولی!! که ته عيسی او مريم عليهما السلام په خدايي کې شريکوې نو د مريمې ټول اجداد به خدايان ګڼې!! آيا د عقل او شعور خاوند انسان دا خبره منلی شي چې له انسان نه پيدا شوی داسې انسان چې د نورو انسانانو په څېر ئې خوراك او څښاك کاوو، لوږه او تنده ئې درلوده، يخني او ګرمي ئې کېده، وينبه او خوب ئې درلود، ژړا او خندا ئې درلوده، ماشوم وو ورو ورو ستر شوی او ځوانۍ ته رسېدلی، لږو کسانو د ده دعوت قبول کړی، د ټولنې اکثريت د ده مخالفت ته ملا تړلې، مخالفينو ځورولی، ياران ئې وروژلي، په صليب ئې ځړولي او په اور کې ئې اچولي او دی په

دې نه دی توانېدلی چې هغوی له دغو مصیبتونو وژغوري.... دا مافوق انسان هستي او حتی خدای وو؟!!

- تل په مسیحیانو کې داسې شخصیتونه راولاړ شوي چې مسیحیت او د هغه سپېڅلې کتابونه ئې د عقل خلاف او د یوه الهي دین له غوښتنو نه لرې ګڼلی، اعتراض ئې کړی، خپله لاره ئې بېله کړې او نوې ډله ئې جوړه کړې، په همدې سبب تراوسه په سلهاوو مذاهب په کې جوړ شوي او دا لړۍ تر ننه روانه ده، آریوس یو له دغو معترضینو څخه دی، د کلیسا له تثلیث سره ئې کلك مخالفت وښود، په توحید او د الله تعالی په یووالي ئې ټینګار وکړ، کلیسا د کشیشانو په سترې غونډې کې هغه په ارتداد محکوم کړ او د ده د افکارو د تردید لپاره ئې یو ګډ بیان صادر کړ چې ځینې برخې ئې دا دي: مونږ په واحد خدای، پلار، قادرمطلق او د ټولو مشهود او غایب شیانو خالق باندې ایمان لرو او په واحد خدای عیسی مسیح، د خدای زوی، له یوازني پلار نه پیدا شوی، هغه مولود چې د پلار له ذاته دی، خدای له خدای نه، نور له نور نه، حقیقي خدای له حقیقي خدای نه، مولود دی نه مخلوق، له پلار سره ئې ذات یو دی او د ده په سبب هر څه پیدا شول، څه چې په آسمانونو کې دي او څه چې په ځمکې کې دي او دی زمونږ انسانانو لپاره او زمونږ د نجات لپاره ځمکې ته راکوز شو او مجسم شو، انسان شو، زحمتونه ئې وګالل، په درېیمه ورځ پاڅېدو او آسمان ته ولاړ، په هغه چا لعنت چې وایي: هغه نه وو او له نشت نه راپیدا شو او وایي چې دی له کوم بل ذات یا جنس څخه دی او یا دا چې د خدای زوی خلق شوی، یا تغیر او بدلون په کې راتلی شي....

په ریاکارۍ سره ځان دیندار ښودل

بایبل تر دې عنوان لاندې هم څو ښکلې خبرې لري او په یوې جاهلې ټولنې کې د ټګمارو مذهبي مشرانو حالت ډېر ښه انځوروي، لیکي: مذهبي مشران د موسی پر کرسۍ ناست دي او د ده احکام تفسیروي، نو کوم څه چې درښیي عمل پرې وکړئ، خو د دوی د عملونو تقلید مه کوئ، ځکه دوی هیڅکله په هغه څه عمل نه کوي چې نورو ته ئې ورښیي، دوی دیني احکام د درنو بارونو په څېر ستاسو پر اوږو ږدي

خو په خپله حاضر نه دي هغه ترسره کړي!! هر کار ئې د ریا لپاره وي، دعاګانې او د خدای د کتاب آیتونه لیکي او په خپل مټ ئې تړي، د خپل کمیس لمن عمداً اوږدوي چې د خلکو توجه ځان ته جلب کړي او متقي او دیندار ئې وګڼي، دا ئې څومره خوښېږي چې په مېلمستیاوو کې ئې په لوړ ځای کې کښېنوي او د عبادت په دوران کې په لومړي صف کې ځای ورکړی شي؟ له دې څومره خوند اخلي چې په لارو او کوڅو کې ئې خلك درناوی وکړي او هغه ته استاد ووایي!! خو تاسو داسې مه کېږئ، تاسو ټول سره وروڼه او برابر يئ، اې رياکارو علماوو! نه په خپله د خدای پاچاییۍ ته غاړه ږدي او نه نور ورته پرېږدئ، خپل لمونځ عمداً اوږدوئ چې خلك مو دیندار وګڼي خو د خلکو له سترګو پټ د بې وزلو کونډو مالونه خورئ!! ... ماشې په صافي چڼئ خو اوښان له خپل کومي تېروئ!! اې رياکارانو! د لوښو مخ داسې پاکوئ چې وځلېږي خو منځ ئې د طمعې او ظلم په ګندګیو ناولی وي! د هغو سپین شوو قبرونو په څېر يئ چې ظاهر ئې ښایسته وي خو په منځ کې ئې د مړو وراسته هډوکي!! وای پر تاسو! د هغو پیغمبرانو لپاره چې ستاسو نیکونو وژلي ښایسته قبرونه جوړوئ او وایئ: که مونږ د خپلو پلرونو په ځای وی نو پیغمبران به مو نه وژل!! خو تاسو د انبیاوو د قاتلانو زامن يئ او ګام په ګام د هغوی متابعت کوئ!!

په آخري زمانې کې به زه بیا راستون شم

د متّی انجیل تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به رڼا نه لري، ستوري به ورژېږي او هغه ځواکونه به ولړزېږي چې ځمکه ئې تم کړې... په پای کې به زما د راتلو نښه په آسمان کې څرګنده شي، ... د ټولې نړۍ خلك به ما وګوري چې د آسمان په وريځو کې له شأن شوکت سره راځم او زه به خپلې فرشتې د شپېلۍ له جګ غږ سره ولېږم چې زما غوره شوي خلك د ځمکې او آسمان له کنارو راغونډ کړي!... مطمئن اوسئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګوري!! ځمکه او آسمان به له منځه ولاړ شي خو زما کلام به پاتې وي، هیڅوك نه پوهېږي چې دنیا به کله او په کومه ورځ پای ته رسي، فرشتې هم نه

پوهېږي او د خدای زوی هم ترې خبر نه دی، يوازې خدای، زما پلار ترې خبر دی!!
دلته څو خبرو ته لږ ځير شئ:

• کومې پېښې چې دلته ورته اشاره شوې، دا د قيامت پېښې دي، خو بايبل ئې د عيسی عليه السلام د راتلو نښې ګڼي!! او د عيسی عليه السلام راتګ هم داسې ښيي لکه د الله تعالی راتګ!! او دا يوه قبيح مغالطه ده.

• د دې پېښو په راتلو سره خو به هم آسمان له منځه ځي او هم ځمکه، داسې څوك به د ځمکې پر سر پاتې نه شي چې د عيسی عليه السلام راتګ په خپلو سترګو وګوري!! نو د دې خبرې معنی څه ده چې د ټولې نړۍ خلك به ما وګوري؟!!

• د دې خبرې معنی څه ده چې (مطمئن او سئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګوري!!)، هغه نسل خو ولاړ او نږدې شل نسله نور هم راغلل او ولاړل، دا پېښې ولې تر سره نه شوې؟ ولې عيسی عليه السلام په خپلې کلکې ژمنې وفا ونه کړه؟ ده خو ويلي وو: ځمکه او آسمان به له منځه ولاړ شي خو زما کلام به پاتې وي!! د دې خبرې معنی خو دا ده چې زما خبرې نه بدلېدونکې دي، هيڅ حالت په کې تغير نه شي راوستی، پوښتنه کوو چې دا کلام ولې رښتونی نه شو؟ آيا دا غلطه وړاندوينه کافي نه ده چې ووايو: د بايبل ټولې وړاندوينې دې ته ورته بې بنسټه او دروغجنې دي؟

• آيا دا وړاندوينه د دې خبرې ضد او نقيض نه ده چې وايي: هيڅوك نه پوهېږي چې دنيا به کله او په کومه ورځ پای ته رسي، فرشتې هم نه پوهېږي او د خدای زوی هم ترې خبر نه دی، يوازې خدای، زما پلار ترې خبر دی!! که داسې وي نو عيسی عليه السلام څنګه وويل: (مطمئن او سئ چې دا نسل به پاتې شي او دا پېښې به په خپلو سترګو وګوري!!)

• بايبل خو تر دې د مخه په نورو ځايونو کې د موعود مسيح راتګ کاملاً په بلې بڼې کې ښودلی، داسې چې له دې وينا سره ژور توپير لري، هلته خو د ځمکې او آسمان د ورانېدو خبره نه کوي، د نېکانو او بدکارانو د تفکيك، جنت ته د نېکانو د تلو او په دوزخ کې د بدکارانو د پرېوتو هيڅ يادونه نه کوي، بلکې وايي چې د اسرائيليانو لويه پاچايي به جوړه شي او د دوی دښمنان به له منځه ولاړ شي، په دې

دواړو کې کومه خبره رښتيا ده؟ او دا صريح او کرکجن تناقض د څه لپاره؟
• مونږ هم د عيسی عليه السلام په بيا راتلو باور لرو، خو تر قيامت نه مخکې او د يوه عادي انسان په توګه، د مسلمانانو په امام پسې به اقتدا کوي، په جهاد کې به برخه اخلي او په خپل طبيعي مرګ به مري او قيامت به تر دې وروسته هغه ورځ راځي چې له الله تعالی پرته هيچا ته معلومه نه ده.

په دنيا کې د عيسی د ژوند وروستۍ ورځې

تر دې عنوان لاندې يوه داسې دروغجنه او جعلي قصه لولو چې نه يوازې قرآن ئې ترديد کوي بلکې د قصې له ډېرو برخو په وضاحت سره معلومېږي چې ليکونکي له ځانه جوړه کړې او هيڅ حقيقت نه لري، قصه داسې پيل شوې:... عيسی خپلو شاګردانو ته وويل: دوه ورځې وروسته د فصح عيد پيل کېږي، په دې عيد کې به ما ونيسي او په صليب به مې ځوړند کړي..

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:
• د عيسی عليه السلام د ژوند په اړه هيڅ دقيق او د منلو وړ اسناد نه شته، د مسيحيانو محققين په خپله اعتراف کوي چې زمونږ په لاس کې موجود اسناد د مسيح د ژوند يوازې پنځوس ورځې احتوی کوي!!
• دا د الله تعالی سنت نه دی چې څوك د خپل مرګ له نېټې خبر کړي، هيڅوك د پيغمبرانو عليهم السلام په شمول په دې نه پوهېږي چې کله به مري.
• که عيسی عليه السلام له دې خبر وو چې دښمن د ده د نيولو په لټه کې دی او ده سره له دې د ځان ژغورلو لپاره هڅه نه وي کړې، دا کار هم د الهي دين له غوښتنو سره سمون نه خوري او هم له هغو فطري سننو سره چې الله تعالی د انسان په خټه کې ايښې، هر انسان ته ئې دا احساس ورکړی چې د خطر له ځايه ځان وباسي.

ورپسې ليکي: په همدې وخت کې د قوم روحانيون او مشايخ د ستر کاهن قيافا په کور کې راغونډ شوي وو او مشوره ئې وکړه چې عيسی په کومې بهانې ونيسو او وئې وژنو، خو پرېکړه ئې وکړه چې د عيد په ورځو کې دا کار نه کوو، د دې لپاره چې خلك شورش ونه کړي.... په دې وخت کې يهودا اسخريوطي چې د

عیسی له دوولسو شاګردانو څخه وو، سترو کاهنانو ته ورغی او ورته وئې ویل: څومره راکوئ چې عیسی په لاس درکړم؟! هغوی د سپینو زرو دېرش سکې ورکړې، له هغې ورځې وروسته دی د مناسب فرصت په لټه کې وو چې عیسی په لاس ورکړي... یوه شپه چې عیسی له خپلو دوولسو شاګردانو سره د یوه سړي په کور کې د ماښامني لپاره په دسترخان ناست وو، عیسی وویل: له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي!! ټول په اندېښنه کې ولوېدل او پوښتنه ئې وکړه: هغه به څوك وي؟ ده وویل: همغه چې له ما سره یو ځای ئې د خوراك لوښي ته لاس اوږد کړ!! ... یهودا هم پوښتنه وکړه: استاده! آیا هغه کس زه یم؟ عیسی جواب ورکړ: هو په خپله دې وویل،...

پوښتنه کوو: که عیسی علیه السلام دا خائن شاګرد پېژندو نو ولې ئې سره له دې هغه کور او بیا هغه ځنګله ته راغوښتی چې دی او نور شاګردان ئې په کې پټ وو؟ داسې کار خو هیڅ هوښیار انسان نه کوي.

بیا لیکي: د خوراك په وخت کې عیسی یوه ټوټه ډوډۍ راواخیسته، شکر ئې وکړ او بیا ئې دا ډوډې ټوټې ټوټې کړه او شاګردانو ته ئې ورکړه او وئې فرمایل: واخلئ، وئې خورئ، دا زما بدن دی!! بیا ئې جام راواخیست، شکر ئې وکړ او وئې ویل: هر یو له دې جام څخه وڅښئ ځکه دا زما وینې دي، چې په دې سره دا نوی پیمان مهر کوم، زما وینې به توی شي چې د ډېرو ګناهونه وبخښلی شي!!...

پوښتنه کوو: ډوډۍ څنګه او د کوم منطق له مخې د عیسی غوښه او هغه شراب د ده وینې دي؟ ولې عیسی علیه السلام خپله غوښه او وینې په خلکو خوري؟ شاګردانو څنګه دا بې احترامي وکړه او د ده غوښه او وینې ئې وخوړې؟! او دا څنګه پیمان دی چې یو خائن شاګرد ئې په کې شریك دی، هغه هم دا غوښه او وینې وخوړې!! آیا ممکن ده یو جلیل القدره پیغمبر داسې غلطه او بېهوده خبره وکړي؟! د ده په وینو سره کوم پیمان مهر شوی؟ د کوم عدالت له مخې د یوه بې ګناه انسان د وینو توئېدل د ګناهګارانو د ګناهونو د بخښل کېدو سبب کېدی شي؟!! آیا د چا ایمان او عقل دا خبره منلی شي چې الهي عدالت به داسې وي؟!

وریسې لیکي: بیا عیسی دوی ته وویل: نن شپه به تاسو ټول ما یوازې پرېږدئ،

ځکه په مقدس کتاب کې راغلي: خدای به شپون ووهي او د رمې پسونه به خواره شي، ... پطرس وويل: که ټول تا يوازې پرېږدي زه ستا له څنګه نه بېلېږم، عيسی ورته وويل: باور وکړه چې همدا نن شپه به له هغه مخکې چې چرګان آذان وکړي درې ځلې له ما انکار وکړې او وبه وايې: زه ئې نه پېژنم!! خو پطرس وويل: که لازم وي له تا سره يو ځای مرګ منم خو له تا انکار نه کوم!! نورو شاګردانو هم دغه خبره وکړه، بيا عيسی دوی يوه ځنګله ته راوستل او ورته وئې ويل: کښېنئ، منتظر اوسئ، زه ځم چې دعا وکړم، پطرس او د زبدي دوه زامن، يعقوب او يوحنا ئې له ځان سره روان کړل، .. او ورته وئې ويل: زه د ډېر غم او اندېښنې په وجه د مرګ په درشل کې يم، تاسو دلته پاتې شئ او له ما سره وېښ اوسئ، بيا لږ لرې ولاړ، پر ځمکه پرېوت او دا دعا ئې وکړه: پلاره (خدايه) ! که ممکن وي دا د کړاو او عذاب جام رانه لرې کړه، خو نه زما په غوښتنه بلکې ستا په غوښتنه! بيا دغو دريو کسانو ته راستون شو او وئې ليدل چې ويده دي، غږ ئې کړ: پطرسه! يو ساعت هم ونه توانېدې چې له ما سره وېښ پاتې شې او دعا وکړې... بيا ئې دوی پرېښودل او ولاړ دا سې دعا ئې وکړه: که زما له مخې د دې جام لرې کول ممکن نه وي نو زه ئې څښم، څه چې ته غواړې همغسې دې وشي، چې راستون شو وئې ليدل چې دوی بيا ويده شوي، بيرته ولاړ او هغه دعا ئې تکرار کړه، ...

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

• کومه دعا چې عيسی عليه السلام ته منسوب شوې له دې خو معلومېږي چې هغه نه پوهېږي څه به ورسره کېږي؟ آيا دا د کړاو او عذاب جام به ترې لرې شي که نه؟ دا دعا خو په خپله مخکنۍ ادعا ردوي او ښيي چې دی له راتلونکې حالت نه خبر نه وو او نه پوهېدو چې الله تعالی به څه ورسره کوي، د دعا له الفاظو هم دا خبره معلومېږي او له مکرر دعا کولو هم.

• همداراز له دې نه خو معلومېږي چې هغه نه خدای وو، نه د خدای زوی او نه مافوق انسان ذات، بلکې ټول احساسات او مشاعر ئې يوه انسان ته ورته وو، د خطر په وخت کې د نورو انسانانو په څېر پرېشانه وو، خوب نه ورتو، پرله پسې ئې دعا کوله، ملګرو ته ئې ويل چې د ده خوا ته پهره وکړي.

ورپسې ليکي: په دې وخت کې يهودا له ډېرو نورو سره چې تورې، ډُرې او لرګي ئې په لاس کې وو راورسېدل، ... خائن شاګرد نورو ته ويلي وو: څوك چې مې ښکل کړ، همغه عيسی دی وئې نيسئ، نو يهودا مخامخ عيسی ته ورغی او وئې ويل: استاده! سلام او هغه ئې ښکل کړ، يوه شاګرد توره راوايسته د ستر کاهن د غلام غوږ ئې په يوه ګوزار ترې غوڅ کړ، خو عيسی ورته وويل: توره دې په تېکي کې کړه، څوك چې توره راوباسي په تورې وژل کېږي، زه کولی شم له خپل پلار نه وغواړم چې زر فرشتې مې مرستې ته راولېږي، خو که دا کار وکړم نو د آسماني کتاب خبره به څنګه رښتونې کېږي ... له راغلو سړو سره د خبرو په مهال ټول ملګرې ترې وتښتېدل، ... دی ئې د ستر کاهن ځای ته ورووست، پطرس هم تر شا ورپسې روان وو او هغه ځای ته داخل شو، هلته درې ځلې ترې پوښتنه وشوه چې ته ئې هم ملګری يې، هغه درې ځلې انکار وکړ او وئې ويل: زه ئې اصلاً نه پېژنم!! ستر کاهن غوښتل چې څوك د عيسی په خلاف شهادت ورکړي، خو په دې موفق نه شو، بيا ئې ده ته وويل: د ژوندي خدای په نامه لوړه درکوم چې آيا ته مسيح د خدای زوی يې که نه؟ عيسی ځواب ورکړ: هو، يم، يوه ورځ به ما وګورئ چې د خدای په ښی خوا کې ناست يم او د آسمان په ورېځو کې ځمکې ته راکوزېږم!! ناڅاپه ستر کاهن خپل ګرېوان څيري کړ او وئې ويل: کافر شو، کافر شو، نور نو شاهد ته څه ضرورت لرو، ... فيصله مو څه ده؟ ټولو ورسره چيغې کړې، مرګ، مرګ!! چا ئې پر مخ لاړې ورتو کړې او چا په څپېړو وواهو... سبا ئې وپتېله چې د روم حکومتي مقاماتو ته ئې وسپاري، نو عيسی ئې لاس تړلی پيلاطوس ته وسپارو، خو خاين يهودا ... له خپل کار نه پښېمانه شو او هغه دېرش سکې ئې کاهنانو ته راوړې او ورته وئې ويل: ما ګناه کړې ځکه د يوه بې ګناه انسان د محکومولو باعث شوم، هغوی ځواب ورکړ: په مونږ ئې څه؟ نو ده هغه سکې د خدای په کور کې وشېندلې او ځان ئې په پړې پانسی کړ، کاهنانو سکې راغونډې کړې او وئې ويل: زمونږ شريعت اجازه نه ورکوي هغه پيسې د خدای د کور په بيت المال کې واچوو چې د چا د وژلو لپاره ورکړی شوې وي!!

قرآن د دغو خبرو ترديد کوي او وايي چې عيسی عليه السلام نه وژل شوی او نه

په صلیب ځړول شوی، بلکې الله تعالی آسمان ته لوړ کړی، د ده د وژلو مدعیان په اشتباه کې لوېدلي، بل څوك ئې وژلی او په هغه ئې د عیسی ګمان کړی. په پورتني بیان کې یو داسې اعتراف تر سترګو کېږي چې د قرآن د دغې وینا تصدیق کوي، دلته ویل شوي چې خائن شاګرد پښېمانه شو او ځان ئې په پړي غرغره کړ، دا هیڅ عقل نه مني چې د عیسی علیه السلام د نیول کېدو په شپه به دی پشیمانه شوی وي او ځان به ئې وژلی وي، عقل خو دا حکم کوي چې همدا اسخریوطي د کاهنانو په لاس اعدام شوی، په ده ئې د عیسی ګمان کړی، له بیان نه دا هم معلومېږي چې دوی عیسی نه پېژندو، ځکه نو اسخریوطي ورته وویل: څوك چې ما ښکل کړ همغه عیسی دی. د عیسی علیه السلام په هکله لاندې نورې خبرې حقیقت نه لري او له ځانه جوړې شوې دي:

عیسی د پیلاطوس په مخکې د کاهنانو تورونو ته ځواب نه ورکاوو، ... پیلاطوس خلك راغونډ کړل او ورته وئې ویل: له عیسی سره څه وکړم؟ دوی ورته وویل مصلوب ئې کړه، ده وویل: ولې؟ څه ګناه ئې کړې؟ خلکو بیا وویل: اعدام ئې کړه، اعدام ئې کړه! د خلکو د بغاوت له وېرې ئې د ده د وژلو پرېکړه وکړه خو وئې ویل: زه د ده د وینو له تویولو برئ یم، مسئولیت ئې ستاسو په غاړه، خلکو وویل: مسئولیت ئې زمونږ او زمونږ د اولاد په غاړه!! نو پیلاطوس عسکرو ته امر وکړ چې په درو ئې ووهئ او او په صلیب ئې ځوړند کړئ!! ... عسکرو جامې ترې وایستې، سره عبا ئې پر اوږو وروا چوله او د اغزو تاج ئې ورپه سر کړ او یو لرګی ئې د پاچایۍ د نښې په توګه د ده په لاس کې ورکړ او په ملنډو ملنډو ئې د ده په وړاندې درناوی په ځای کړ، (داسې لکه څوك چې د یوه پاچا درناوی کوي) او په خندا خندا ئې ویل: درود د یهودانو پر پاچا!! بیا ئې پر مخ لاړې ورتو کړې، لرګی ئې ترې واخیست او په سر سر ئې پرې وواهو!! بیا ئې هغه سره عبا ترې لرې کړه او خپلې جامې ئې ورواغوستې او د اعدام لپاره ئې روان کړ، ... په صلیب له پورته کولو وروسته، ... عسکر تر هغه هلته ناست وو او تماشا ئې کوله چې د ده روح قبض شوه، دا لیکنه ئې هم د ده د سر له پاسه په صلیب نصب کړه: (دا دی عیسی، د یهودانو پاچا)، په همغه ورځ دوه غله هم د ده خوا ته په صلیب وځړول شول، ... هر

څوك چې د ده خوا ته تېرېدو نو بد و رد به ئې ورته ویل... چا به ویل: د خدای کور دې وراناوو دا دې سزا شوه، چا به ویل: ته څنګه د خدای زوی یې چې ستا مرسته نه کوي، ولې خدای ونه ژغورلې؟.... متٰی لیکي چې هغه ورځ له غرمې تر تېر ماسپښینه ټوله نړۍ تیاره شوه، خو مرقس دا خبره نه کوي، بیا لیکي: عیسی نارې کړې: ایلی ایلی، لما شبقتني (یعني اې زما خدایه! اې زما خدایه! ولې دې یوازې پرېښودم؟! ... یو ځل بیا ئې یوه ناره له خولې ووته او روح ئې ترې جلا شوه!! مرقس نه وایي چې په دې وخت کې کومه ناڅاپي پېښه ترسترګو شوې خو متٰی لیکي: په دې وخت کې د خدای د کور هغه پرده چې د قدس الاقداس مخې ته ځړېده په منځ کې څیري شوه او داسې سخته زلزله وشوه چې ډېرې ماتې او قبرونه وچاودېدل او د خدای ډېر مقدسین چې مړه شوي وو راژوندي شول او اورشلیم ته ولاړل او خلکو ولیدل، عسکر له دغو پېښو وویرېدل او وئې ویل: دا سړی حتماً د خدای زوی دی!! د لمر لوېدو په وخت کې یو بډای سړی چې یوسف نومېدو او د عیسی له پلویانو څخه وو پیلاطوس ته راغی او د عیسی جسد ئې ترې وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپین کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو، بیا ئې یوه لویه ډبره د قبر دروازې ته ودروله او ترې ولاړ، دوه مېرمنې چې دواړه مریمې نومېدې، (یوه مریم مجدلیه چې وایي لېونۍ وه او د عیسی په دعا پیریان ترې لرې شول او بله مریم د یعقوب مور) هلته ولاړې وې او وئې لیدل چې عیسی ئې چېرې ښخ کړ، کاهنان پیلاطوس ته ورغلل او ترې وئې غوښتل چې څو ساتونکي د قبر په سر وګماري، داسې نه چې پلویان ئې وباسي او ادعا وکړي چې بېرته راژوندی شو... هغه ورته وویل: د خدای د کور له ساتونکو نه څوك ولېږئ، دوی ولاړل او د قبر ډبره ئې مهر کړه او ساتونکي ئې پرې وګمارل، شنبه تېره شوه، د یکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عیسی د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو لیدلې وه، هلته راغلې، مرقس وایي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانیستی وموند او د قبر خوا ته ئې یوه فرشته ولیدله چې جامې ئې سپینې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو متٰی د خپل عادت په څېر دلته هم وایي چې دوی له آسمانه د یوې فرشتې راکوزېدا ولیده، چې

په راتلو سره ئې ځمکه ولړزيده او قبر پرانستل شو او ليکي چې عيسی د يکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې وليده مريم مجدليه وه او دا همغه مېرمن ده چې وايي داسې سخته لېونۍ او پېريانۍ وه چې عيسی اووه پليتې ارواح ترې ايستلې وې!! آيا دا ډېره د حيرانتيا خبره نه ده چې يو مذهب داسې مېرمنې ته منسوب يوه بې بنسټه وينا د يوې عقيدې لپاره بنياد ګرځوي؟!!

متی ليکي: ناڅاپه يوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډېره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنستله، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپينې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول... فرشتې دغو ښځو ته وويل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عيسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ويلي وو، بېرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې ايښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووايئ چې هغه ژوندی شوی، جليل ته درځي چې له تاسو سره وګوري!! ګورئ چې دا پيغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لارې کې ئې عيسی مخې ته راغی، هغه وويل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وويل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما وروڼو ته ووايئ چې ډېر ژر جليل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! ښځې لا ښار ته نه وې رسېدلې چې ساتونکي کاهن ته ورغلل او له پېښې ئې خبر کړل، د يهودانو ټول مشران راغونډ شول چې ساتونکو ته د دې لپاره رشوت ورکړي چې ووايي: مونږ ويده وو چې د عيسی پلويان راغلل او د ده جسد ئې غلا کړ، ... ساتونکو رشوت واخيست او دا دروا غ ئې وويل، ... چې دا دی تر ننه يهودان دا دروغجنه قصه مني!! نو يولس شاګردان جليل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عيسی ورښودلی وو، کله چې ئې عيسی هلته وليدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځينو ئې په دې خبري شك کاوو چې دا دې عيسی وي!! په دې وخت کې عيسی راوړاندې شو او وئې ويل: د آسمان او ځمکې ټول اختيارات ما ته راکړل شوي، ولاړ شئ او ټول قومونه زما شاګردان کړئ او دوی ته د پلار، زوی او روح القدس په نامه د تعميد غسل ورکړئ، ... ډاډه اوسئ د دنيا هر ځای ته چې ولاړ شئ زه به درسره وم!!

دلته څو خبرو ته پام وکړئ: د عیسی علیه السلام په وړاندې د ده د شاګردانو او پلویانو سجده کول نه یوازې حقیقت نه لري بلکې دا هغه کار دی چې عیسی علیه السلام ئې مقابلې ته لېږل شوی وو، د ده لومړی وینا دا وه چې له الله تعالی پرته هیچا ته سجده مه کوئ. څو صفحې وروسته به تاسو وګورئ چې د مسیح شاګرانو خلك انسان ته له سجدې منع کول!! دا خبره هیڅ عقل نه مني چې ساتونکو ته رشوت ورکړی شوی او هغوی دروغ ویلي نو څکه تر نن پورې یهودان په شك کې پراته دي، د دوی شك دا وو چې که مونږ عیسی علیه السلام وژلی وي نو اسخریوطي څه شو؟! او که مو اسخریوطي وژلی وي نو عیسی څه شو؟ تاسو به په نورو انجیلونو کې او د بایبل په نورو کتابونو کې وګورئ چې د عیسی علیه السلام د وژل کېدو په اړه ضد او نقیض خبرې کوي، له دې ضد او نقیض خبرو نه په ډاګه معلومېږي چې ادعا ئې بې بنسټه او قصې ئې جعلي دي.

د لوقا انجیل

د عیسی مسیح قصه

دا د بایبل بل کتاب دی چې وایي لوقا لیکلی او هغه یو طبیب او د پولس ملګری ګڼي، دا په حقیقت کې یو لیك دی چې تئوفیلوس ته لېږل شوی، که څه هم دې ته د انجیل نوم ورکړی شوی خو په دې کې د هغه انجیل یوه جمله هم نه شئ موندلی چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی، دا د عیسی علیه السلام د سیرت په اړه یوه داسې ناقصه او کمزورې لیکنه ده چې حتی د هغه شخصیت، پیغام، رسالت او اخلاق هم نه دي په کې توضیح شوي. د محتوی، مطالبو او عنوانونو له مخې د متٰی او مرقس انجیلونو ته ورته دی، خو د قصې په ډېرو برخو کې داسې څه وایي چې له نورو سره ژور توپیرونه لري، ویلی شو چې دا په حقیقت کې د مرقس بله نسخه ده خو له ډېرو لاسوهنو او تصرفاتو سره، زه دا کتاب په دې خاطر له متٰی او مرقس نه وروسته راوړم چې د دوی تر منځ ژور توپیرونه په خپله وګورئ او درته واضح شي چې د بایبل په بېلابېلو کتابونو کې څومره ژور اختلافات او تناقضات شته، د لوقا کتاب داسې پیل شوی:

عالیجناب تئوفیلوس!

ډېرو هڅه کړې چې د عیسی مسیح د ژوند قصه ولیکي، د دې کار لپاره ئې له هغو مطالبو نه استفاده کړې ده چې د ده د شاګردانو او د پېښو دعیني شاهدانو له لارې ترلاسه شوي، ما دا مطالب په دقت سره څېړلي دي او غواړم جریان په بشپړه

توګه او د پېښو ترتیب ته په پام سره درته ولیکم، چې په دې سره د هغه تعلیم د حقانیت په اړه ډاډه شې چې ترلاسه کړی دې دی.

ماجرا له هغه یهودي کاهن نه پیل کوم چې زکریا نومېدو او د یهودانو د پاچا هیرودیس په زمانه کې اوسېدو، دی د کلیسا د خدمه وو د هغې ډلې غړی وو چې ابیا نومېده، د ده مېرمن الیزابت هم د کاهنانو له ډلې څخه وه، د موسی د ورور هارون له نسله څخه وه، دواړه د خدای له نظره نېکان ول او په صداقت او اخلاص سره ئې د خدای احکام په ځای کول. خو دوی اولاد نه درلود، الیزابت شنډه وه او دواړه ډېر عمرخوړلي ول، ... یو ځل چې زکریا د خدای په کور کې په خدمت بوخت وو، ناڅاپه یوه فرشته ورته راڅرګنده شوه... زکریا د فرشتې په لیدو سره حیران شو او ووېرېدو، فرشتې ورته وویل: اې زکریا! مه وېرېږه، زه راغلې یم چې زېری درکړم، خدای ستا دعا اورېدلې، الیزابت په زوی وزېږوي او ته به ئې یحیی ونوموې، ... هغه به د خدای په وړاندې یو ستر شخصیت وي، هیڅکله باید شراب او مستوونکي څښاك ونه څښي، دا ځکه چې له زېږېدو د مخه به له روح القدس ډك وي... تر مسیح به مخکې راشي، چې خلك د ده ظهور ته چمتو کړي... زکریا وویل: دا کار خو ممکن نه دی، ځکه چې زه زوړ شوی یم او مېرمن مې عمر خوړلې ده، فرشتې ځواب ورکړ: زه جبرئیل یم... راغلم چې تا ته دا زېری درکړم، په دې خاطر چې زما په خبرې دې باور ونه کړ نو تر هغه به د خبرو کولو توان نه لرې چې زوی دې پیدا شي... خلك بهر منتظر وو چې زکریا راووځي، حیران وو چې ولې دومره ځنډ کوي، کله چې راووت او وئې لیدل چې خبرې نه شي کولی، د ده له اشارو پوه شول چې په سپېڅلې ځای کې ئې کومه رؤیا لیدلې!! ... الیزابت امېدواره شوه... په شپږمه میاشت خدای جبرئیل په جلیل کې د ناصره ښار ته ولېږو چې د ده وحي هغې پیغلې ته ورسوي چې مریم نومېده، مریم د یوسف په نامه یوه کس ته چې د داؤد له نسله څخه وو، کوژده شوې وه خو واده ئې لا نه وو تر سره شوی، جبرئیل ورته وویل: سلام پر تا اې پېغلې! چې د خدای لطف دې په برخه شوی، خدای له تا سره دی!! مریمه ډېره پرېشانه او ووېرېده، نه پوهېده چې د فرشتې مقصد له دې خبرې څخه څه دی! فرشتې ورته وویل: اې مریمې ! مه وېرېږه، ... ډېر ژر به حامله شې،

زوی به وزېږوې، نوم به ئې عیسی کېږدې، هغه به ستر شخصیت وي، د خدای زوی به ورته ویل کېږي او خدای به د ده د جد داؤد د پاچایي تخت ده ته ورکړي چې د تل لپاره پر اسرائیلیانو حکومت وکړي، د ده سلطنت به هیڅکله پای نه مومي!! مریمې له فرشتې وپوښتل: دا کار څنګه ممکن دی، تر اوسه د هیڅ انسان لاس رابانديې نه دی لګېدلی، فرشتې ځواب ورکړ: روح القدس به پر تا نازله شي او د خدای قدرت به پرتا سیوری وغوړوي!!... پوه شه چې ستا خپلوانه الیزابت هم شپږ میاشتې مخکې حامله شوې او ژر به زوی وزېږوي، ... خدای ته هیڅ کار محال نه دی. مریمې وویل: زه د خدای خدمتګاره یم، څه چې د ده خوښه وي په اخلاص سره به ئې کوم، هیله منه یم هغه څه وشي چې تا وویل.

څو ورځې وروسته مریمې د سفر بند و بست وکړ، الیزابت ته ورغله... د دې په لیدو سره د الیزابت په رحم کې بچی وخوځېدو او الیزابت له روح القدسه ډکه شوه او وئې ویل: خدای تر ټولو نورو ښځو زیاته پېرزوینه په تا کړې، ستا زوی به هم د خلکو لپاره د برکتونو باعث وي، څومره د افتخار ځای دی چې زما د بادار مور زما لیدو ته راغلې... مریمه نږدې درې میاشتې د الیزابت خوا ته پاتې شوه، بیا خپل کور ته ستنه شوه.

الیزابت زوی وزېږاوو، د مبارکۍ لپاره راغلو ښځو ورته وویل چې د خپل پلار نوم پرې کېږده، خو دې ونه منله او یحیی ئې ونوماوو، دوی ورته وویل: ستا په کورنۍ کې دا نوم سابقه نه لري، بیا ئې په اشارو اشارو له زکریا وپوښتل چې څه نوم ورته غوره کوې، هغه د ټولو په وړاندې په یوې دړې ولیکل: نوم ئې یحیی دی!! په همدې وخت کې ئې ژبه خلاصه شوه او د خبرو کولو قدرت ئې ترلاسه کړ او د خدای شکر ئې په ځای کړ.

دلته ستاسو پام څو خبرو ته رااړوم:

• په دې اړه د قرآن وینا مې د متّی او مرقس انجیل په بحث کې وړاندې کړې امېد دی هلته مراجعه وکړئ. خو دومره ویل ضروري ګڼم چې د قرآن د وینا له مخې عیسی علیه السلام په هغه ځای کې زېږېدلی چې مور، د ده کورنۍ او قوم ئې په کې اوسېدل او دا د بایبل ادعا ردوي چې مریمه له خپل ټاټوبي بیت لحم ته تللې او

عیسی هلته زېږېدلی، بایبل دا خبره د دې لپاره کوي چې د مسیح د زېږېدو د ځای په اړه د دوی د سپېڅلي کتاب وړاندوینه رښتونې کړي. همداراز د قرآن د وینا له مخې زکریا علیه السلام فرشتې ته وویل: د دې نښه به څه وي چې الله تعالی به ما ته زوی راکوي؟ هغې ورته وویل: د یحیی (علیه السلام) د پیداښت په مهال به درې ورځې له چا سره خبرې نه شي کولی او دا د بایبل ادعا ردوي چې وايي: زکریا ته په دې سبب دا سزا ورکړی شوه چې د فرشتې په خبرې ئې باور ونه کړ نو ځکه ئې له همدې ورځې نه د یحیی تر زېږېدو پورې خبرې نه شوی کولی، دا خبره په دې خاطر غلطه ده چې زکریا خو جبرائیل نه وو پېژندلی، ولې به ئې د خپلې پوښتنې په سبب مجازاتوي؟ دی څه خبر وو چې دا جبرائیل دی؟)

- د لوقا وینا د مرقس او متّی له وینا سره توپیر لري.
- د لوقا دا وینا د بایبل د نورو کتابونو او په خپله د لوقا له دې خبرې سره تعارض لري چې یحیی د عیسی لپاره لار آواروله!! دا خبره خو په هغه صورت کې سمه وه چې یحیی تر عیسی ډېر مشر وی، حال دا چې د لوقا د دغې وینا له مخې د دوی تر منځ نږدې شپږ میاشتې توپیر وو، د بایبل منونکي دې مونږ ته ووايي چې دې صریح تعارض ته څه ځواب لرئ؟ بایبل خو په وار وار ویلي چې یحیی د عیسی د راتلو لپاره خلك چمتو کول او د ده د راتلو زېری ئې خلکو ته ورکاوو!! حال دا چې لوقا وايي: یحیی د مور په رحم کې وو او کله چې مریمه د دوی کور ته راغله نو دی له خوشحالۍ وخوځېدو!!

د عیسی تولد

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... یوسف له مریمې سره یو ځای له جلیل نه بیت لحم ته لاړ، د مریمې د وضع حمل نېټه راورسېده، لومړی زوی ئې وزېږاوو، په یوې جامې کې ئې ونغاښتو، بیا ئې پټ کړ او د څارویو په آخور کې کېښود، دا ځکه چې د هغه ځای په مېلمستون کې د دوی لپاره ځای نه وو!! د هغه ښار په بېدیا کې ځیني شپانه وو چې خپلې رمې ئې پېولې، په دې شپه ناڅاپي یوه فرشته د دوی خوا ته راڅرګنده شوه او د خدای د جلال نور په دوی سیوری وغوړاوو او وو بېرېدل،

خو فرشتې ورته وويل: مه وېرېږئ زه تاسو ته يو زېرى لرم، ټولو خلکو ته زېرى او هغه دا چې همدا نن مسيح، ستاسو بادار او ژغورونکى، د داؤد په ښار کې وزېږېدو، زما د خبرې د رښتياوالي نښه دا ده چې داسې ماشوم به وګورئ چې په جامه کې پېچل شوى او په آخور کې ئې څملولى. ناڅاپه ډېرې نورې فرشتې له دغې سره يوځاى شوې او د خداى ستاينه ئې کوله...

کله چې فرشتې آسمان ته ولاړې، شپنو وويل: راځئ چې بيت لحم ته ولاړ شو او دا عجيبه پېښه په خپلو سترګو وګورو!!... دوى هلته ولاړل، مريم، يوسف او ماشوم ئې وليدل او ټولو خلکو ته ئې دا قصه وکړه، (څنګه مخامخ د دوى د اوسېدو ځاى ته ورغلل؟ فرشتې خو نه ځاى ورښودلى وو او نه ئې مور او پلار)، هر چا چې به دا خبرې اورېدې نو حيران به شو، مريمې هم دا ټولې خبرې اورېدې او خپل زړه ته ئې تېرولې او په دې اړه به ئې فکر کاوو!! ... په اتمه ورځ ئې ختنه کړ او عيسى ئې ونوماوو، ... کله چې د ده والدينو، يوسف او مريمې، دى د خداى کور ته راوست چې د شريعت مطابق ئې د خداى کور ته وقف کړى، ځکه د شريعت د حکم له مخې د هرې کورنۍ مشر زوى بايد د خداى کور ته وقف شوى وى، هلته يو کس چې شمعون نومېدو او روح القدس ورته ويلي وو چې د خداى کور ته ولاړ شه او مسيح وګوره، ... ماشوم ئې په غېږ کې ونيولو او وئې ويل: خدايه! اوس کولى شم په ډاډه زړه له دنيا ولاړ شم!! ؛ هغه ژغورونکى چې نړۍ ته دې بخښلى ما په خپلو سترګو وليد، ... يوسف او مريم هك پك او حيران ورته کتل... شمعون دعا ورته وکړه او وئې ويل: اندېښنې او غمونه به ستا زړه د تورې په څېر زخمي کړي ځکه ډېر اسرائيليان به دى ونه مني او په دې سره به خپل ځان هلاك کړي!!... کله چې شمعون له دوى سره خبرې کولې، د آنا په نوم يوه کونډه ښځه چې تل د خداى په کور کې اوسېده، د دوى خوا ته راغله، د خداى شکر ئې په ځاى کړ او د اورشليم ټولو خلکو ته ئې خبر ورکړ چې موعود مسيح زېږېدلى!! له دې وروسته يوسف او مريم خپل ښار جليل ته ستانه شول، هلته عيسى ستر شو!!

حتماً به متوجه شوي يئ چې دا قصه په متى او مرقس کې نه ده راغلې، د دې په ځاى هلته ويل شوي چې له لرې ختيځ نه څو نجوميان د مسيح د ليدو لپاره

راغلل، خو دلته ویل شوي چې شپنو فرشتې ولیدې او د مسیح د زېږېدو زېرى ئې ورکړ، دغه تناقض او ګډې وډې خبرې کافي دي چې ووایو: دا قصې ټولې له ځانه جوړې شوې، نه مسیح په بیت لحم کې زېږېدلى، نه فرشتو د هغه ځاى نوم ورکو او مجهولو شپنو ته زېرى ورکړى او نه ناپېژاندو نجومیانو د نجوم په خرافي علم سره د هغه له زېږېدو خبر شوي او د ده لیدو ته راغلي، عیسى علیه السلام په خپلې سیمې کې، له پلار نه پرته، له هغې مریمې زېږېدلى چې پېغله وه، نه مېړوښه، په ماشومتوب کې ئې خبرې کړې.

لوقا دا خبره هم نه کوي چې یوسف مصر ته تللى خو د متّى انجیل په دې ټینګار کوي چې هغه مصر ته تللى او هلته څه موده پاتې شوى!!

له دې وروسته لوقا د یحیى په اړه څه خبرې کوي ، وایي چې هغه په بیدیا کې په پیغمبرۍ مبعوث شو، هملته ئې خلکو ته د تعمید غسل ورکاوو، خلك ئې توبې او نیك عمل ته رابلل، ورته ویل ئې: که دوه کمیسونه لرئ یو ئې هغه چا ته ورکړئ چې نه ئې لري، همدا راز که اضافي خوراك لرئ بل ته ئې ورکړئ، د باج او خراج غونډوونکو ته ئې ویل: له هغه مقدار نه چې د روم حکومت ټاکلى له خلکو نه زیات باج او خراج مه اخلئ، عسکرو ته ئې ویل: په زور له خلکو پیسې مه اخلئ او خلك په ناحقه مه تورنوئ او په خپل معاش قناعت وکړئ!!! کله چې به خلکو ترې وپوښتل: آیا ته موعود مسیح یې؟ هغه به ځواب ورکړ: زه په اوبو سره تاسو ته د تعمید غسل درکوم، ډېر ژر به هغه څوك راشي چې په روح القدس او اور سره به تاسو ته د تعمید غسل درکوي، د هغه مقام تر ما ډېر لوړ دى، حتى زه د دې وړ نه یم چې د ده د څپلۍ بند وروتړم... او ورپسې د یحیى د زنداني کېدو او عیسى ته د تعمید د غسل ورکولو او له آسمانه د یوې کوترې د راتلو قصه هعمغسې کوي چې متّى لیکلي...

د عیسى اجداد

لوقا تر دې عنوان لاندې د عیسى د شجرې یو اوږد فهرست وړاندې کوي، تر آدم علیه السلام پورې ئې رسوي، په دې شجرې کې دوه خبرې د خاصې پاملرنې وړ

دي: او هغه دا چې دی یوسف د عیسی پلار او هالي د ده نیکه ګڼي، خو بایبل تر دې د مخه لیکلي چې یوسف د یعقوب زوی وو، یعني د عیسی نیکه یعقوب نومېدو!! تاسو تر دې د مخه د متٰی په انجیل کې ولوستل چې ابراهیم علیه السلام ئې د عیسی ستر جد او یوسف د یعقوب زوی، د مریمې مېړه ئې د ده پلار معرفي کړی وو او لیکلي وو: په دې توګه له ابراهیم نه تر داؤد پورې څوارلس پوشته، له داؤد نه بابل ته د یهودانو تر تبعید پورې څوارلس پوشته او د تبعید له زمانې تر یوسف پورې څوارلس پوشته!! یعني تر داؤد پورې اته وېشت پوشته، خو لوقا له یوسف نه تر داؤد پورې څلوېښت پوشته او له یوسف نه تر آدم علیه السلام پورې جمعاً څلور اویا پوشته حسابوي!! چې د شجرو په اړه د بایبل په کتابونو کې دومره ژور اختلاف او تناقض وي نو له دې نه قیاس کولی شئ چې په نورو برخو کې به د دوی تر منځ څومره توپیر وي؟!! د بایبل منونکي دې مونږ ته ووایي: د عیسی علیه السلام پلار کوم یوسف وو؟ د یعقوب زوی که د هالي زوی؟ د متٰی انجیل خبره صحیح ده که د لوقا؟ او که دواړه دروغ وایي او عیسی اصلاً پلار نه درلود؟!!

وروسته په بېدیا کې د شیطان له لوري د عیسی د وسوسه کېدو هغه قصه رااخلي چې تر دې د مخه مرقس او متٰی په مختلفو الفاظو ذکر کړې، په دې هکله هم د دغو دریو اناجیلو خبرې سره ورته نه دي!!

عیسی خپل خدمات پیل کړل

لوقا تر دې عنوان لاندې څو خبرې لري: د ناصره په معبد کې ئې خلکو ته د اشعیاء د نبي له کتاب نه دا برخه ولوسته: د خدای روح پر ما ده، خدای زه غوره کړی یم چې د ده د رحمت زېری بې وزلو ته ورسوم، هغه زه لېږلی یم چې ځورېدلو ته تسلي ورکړم، ړندو ته لیدل ورپه برخه کړم او مظلومان آزاد کړم او د هغه وخت د رارسېدو خبر ورکړم چې خدای به خپل لطف د انسان په برخه کړي. پاڼه ئې د معبد خدمتګار ته ورکړه او دی خلکو ته مخامخ کښېناست.. او وئې ویل: نن دا لیکنه ترسره شوه!... خلك حیران ول... عیسی ورته وویل:... ښایي ما ته ووایئ: په کفرناحوم کې دې ډېرې معجزې وښودې، دلته په خپل ټاټوبي کې ئې هم وښیه!! خو

يوه شئ چې هيڅ نبي ته په خپل قوم کې په درنه سترګه نه دي کتل شوي، نه الياس په خپل قوم کې معجزه وښوده او نه اليشع!! اوربدونکي پرې غصه شول او له ښار نه ئې وايستو، غوښتل ئې له يوې لوړې ئې وغورځوي خو دی ترې ووت او لاړ!!

بيا ليکي چې په کفرناحوم کې ئې د خطبې پر مهال له يوه پېريانې نه ئې چې چيغې ئې وهلې پليته روح (پېريان) لرې کړل... خلك حيران وو چې د دې سړي په خبرو کې څومره اغېز دی چې حتی پليتې ارواح ئې هم اطاعت کوي!! بيا د شمعون مور ته د شفا ورکولو غوښتنه ترې وشوه او هغه ورغی او تبې ته ئې د ختمېدو وينا وکړه، همغه شېبه ئې تبه پرې شوه او پاڅېده... ماښام ټولو خلکو خپل ناروغان ورته راوستل او ده هر يوه ته شفا ورکړه، پليتې ارواح هم د ده په وينا له لېونو لرې کېدې!! او ويل به ئې: ته د خدای زوی يې، خو ده به پليتې ارواح خاموشولې او نور څه ويلو ته به ئې نه پرېښودې، ځکه هغه پوهېدې چې دی موعود مسيح دی!! ... پطرس او د ده ملګري يعقوب او يوحنا د زبدي زامن چې ټولو به ماهيان نيول، د عيسی دا معجزه وليده چې دوی ته ئې وويل: د سيند ژورې برخې ته ورشئ او ماهيان ونيسئ، دوی ورته وويل: هلته مو تورونه واچول خو څه په لاس رانه غلل، ستا په وينا به يو ځل بيا ورشو... په جال کې ئې دومره ماهيان راوتل چې په مټ کې دوو کشتيو انتقال کړی شول، ... کله چې وچې ته راووتل، خپل کار ئې پرېښود او له ده سره ملګري شول!!

بيا د يوه جذامي او يوه مفلوج د روغولو خبره کوي، ورپسې د يوه باج ټولوونکي مامور د ايمان راوړلو او بيا د ده په کور کې د يوې مېلمستيا قصه همغسې کوي چې په مرقس کې راغلې او دا کس د لاوي په نامه يادوي، حال دا چې بايبل د متی په انجيل کې دا کس د متی په نامه ياد کړی!!

د روژې په اړه پوښتنه

لوقا تر دې سرليك لاندې په مخکنيو کتابونو کې راغلې هغه قصه تکراروي چې عيسی دې پوښتنې ته ځواب وايي چې ولې د ده ملګري د يحيی د شاګردانو او فريسيانو په څېر روژه نه نيسي او تل په خوراك څښاك لګيا وي، ځواب ئې همغه

مخکې تکرار شوی ځواب ګڼي چې عیسی ورته وویل: په واده کې تر څو زوم په مجلس کې حاضر وي آیا څوك کولی شي خلك په روژه نیولو مجبور کړي؟ خو داسې وخت به راشي چې زوم ووژنئ هغه وخت به دوی روژه نیسي!! په مخکنیو کتابونو کې دا الفاظ نه شته!! هلته داسې لیکل شوي: آیا مېلمانه تر هغه پورې چې زوم ورسره وي کولی شي ویر وکړي او روژه ونیسي؟ خو یوه ورځ به راشي چې زه له خپلو دوستانو ولاړ شم، د روژو نیولو وخت دغه دی!!

وروسته د دولسو شاګردانو د انتخاب په اړه او دا چې څه نومېدل بحث کوي او هغوی ته د عیسی علیه السلام څو سپارښتنې راوړي، دا سپارښتنې مخکې تکرار شوي خو په نورو مواردو کې، نه شاګردانو ته د سپارښتنو په ضمن کې!! بیا د یوه رومي افسر د غلام د روغولو خبره کوي، په مخکنیو کتابونو کې د غلام په ځای د افسر د زوی خبره شوې، بیا د یوه مړي د ژوندي کولو خبره داسې کوي: ... کله چې د ښار دروازې ته ورسېدو خلك ئې ولیدل چې د یوه داسې ځوان جنازه انتقالوي چې د مور یوازنی زوی وو، مور ئې ژړل، خلکو هم له دې سره ویر کاوو، کله چې عیسی هغه غمجنه مور ولیده، زړه ئې پرې وسوځېدو او هغې ته ئې وویل: ویر مه کوه، بیا تابوت ته ورغی، لاس ئې پرې کېښود... وئې ویل: اې ځوانه! پاڅه! هغه سملاسي پاڅېدو او له خلکو سره ئې خبرې پیل کړې!! تاسو تر دې د مخه د یوحنا په کتاب کې لوستلي وو چې عیسی یو ځلمی چې ایلعازر نومېدو، دوې خویندې ئې درلودې، د مریم او مرتا په نامه، مړ شو، دفن شو او څلور ورځې وروسته د عیسی په امر راژوندی شو!!

د عیسی پیغام یحیی ته

لوقا تر دې عنوان لاندې هم د مرقس او متی خبرې تکراروي، خو څو خبرې ئې د یادولو وړ دي، چې لیکي: عیسی د یحیی په هکله وویل: ... ټولو هغو خلکو چې د یحیی پیغام ئې اورېدلی، حتی د باج او خراج مأمورینو، ... په ده ایمان راوړی او د ده په لاس ئې د تعمید غسل کړی، خو فریسیانو او دیني علماوو د ده د خدای دعوت رد کړ او چمتو نه شول چې د ده په لاس د تعمید غسل وکړي... نو د دغو

خلکو په اړه به څه وایو؟ له څه سره ئې تشبیه کړو، د ماشومانو په څېر دي چې په کوڅو کې د لوبو پر مهال په غصې سره خپلو همزولو ته وايي: نه زمونږ ساز ته ګډېږئ او نه زمونږ وېر ته ژاړئ، دوی به د یحیی په اړه ویل چې لېونی دی، هغه یحیی چې اکثراً به روژه وو او شراب ئې هم نه څښل او زما په اړه چې خورم او څښم، وايي: ډېر خوراك کوي، شراب څښي او له ګناهګارانو سره ناسته پاسته کوي!! که عقلمن وئ نو داسې به مو نه ویل او په دې به پوهېدئ چې ده ولې هغسې کول او زه ولې داسې کوم!!

د لوقا د خبرو معنی دا ده چې عیسی علیه السلام په عبادت کې تر یحیی وروسته وو، شراب ئې څښل او له ګناهګارانو سره ئې ناسته ولاړه وه!! او ګواکې د ده له نظره له یحیی سره هغه کار مناسب وو او له ده سره دا کار!! دا خبرې نه یوازې د عیسی علیه السلام په اړه کرکجن تورونه دی، بلکې د دې ننبه ده چې د دې کتاب لیکونکی یا هغه څوك دی چې پیغمبران نه پېژني او په دې نه پوهېږي چې ټول پیغمبران له فکري او اخلاقي لحاظه سره ورته دي او د ټولو فکري او عملي تګلاره یوه ده او یا هغه څوك دی چې د خپلو غلطو کړنلارو لپاره پیغمبرانو ته هغه څه منسوبوي چې خپل کړه وړه پرې توجیه کړي!!

یوه بد لمنه مېرمن و بخښل شوه

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: یوه ورځ یوه فریسي عیسی ته د مېلمستیا بلنه ورکړه، ... د هغه کور ته ورغی... په دسترخان ناست وو چې یوه بدلمنه ښځه چې د عیسی له راتلو خبره شوې وه او یو بوتل ګران بیه عطر ئې له ځان سره اخیستي او دې کور ته راغله، ... د عیسی پښو ته کښېنسته او ژړا ئې پیل کړه، د اوښکو څاڅکې ئې د عیسی په پښو پرېوتل او دې په خپلو وېښتانو پاکولې، بیا ئې د عیسی پښې ښکل کړې او عطر ئې پرې توی کړل، د کور خاوند چې دا ښځه ئې پېژندله له ځان سره وویل: که دی پیغمبر وی نو حتماً به پوه شوی وو چې دا ښځه بدلمنه ده!! عیسی د ده د زړه په حالت پوه شو او ورته وئې ویل: یو چا په دوو کسانو پور درلود، په یوه پنځوس او په بل پنځه سوه، یوه هم نه شو کولی خپل پور

پرې کړي، دې مهربانه کس دواړو ته پورونه وروبخښل اوس ما ته ووايه: له دغو دواړو به کوم يو زيات ترې خوښ وي؟ شمعون ځواب ورکړ: هغه چې ډېر بوروړی وو، عيسی وويل: رښتيا دې وويل، ... کله چې ستا کور ته راغلم تا دا زحمت ونه ايست چې د پښو د وينځلو لپاره اوبه راته راوړې، خو دې ښځې زما پښې د خپلو سترګو په اوښکو ووينځلې او د خپل سر په وېښتانو ئې پاکې کړې، تا د معمول مطابق زما مخ ښکل نه کړ خو له هغه وخته چې دې کور ته داخل شوم دې ښځې زما د پښو له ښکلولو لاس وانه خيست، تا غفلت وکړ چې د درناوي لپاره دې زما سر راغوړ کړی وی، خو دې زما په پښو عطر توی کړل!! د دې محبت په دې خاطر زيات دی چې زيات ګناهونه ئې بخښل شوي، څوك چې لږ بخښل شوی وي محبت به ئې لږ وي!! بيا ئې دې ښځې ته مخ کړ او ورته وئې ويل: ستا ګناهونه بخښل شوي، څوك چې پر دسترخان ناست وو وئې ويل: دا سړی څوك دی چې د خلكو ګناهونه بخښي؟!! عيسی دې ښځې ته وويل: خپل ايمان وژغورلې!!

دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- بيا هم عيسی عليه السلام ته داسې کار منسوب شوی چې د يوه پيغمبر له شأن نه ډېر لرې دی، يوې بدلمنې ښځې ته اجازه ورکول چې په پرله پسې توګه د ده پښې ښکل کړي، په خپلو وېښتانو ئې پاکې کړي او عطر پرې توی کړي دا له يوه پيغمبر سره نه ښايي، دا ځکه چې پيغمبر د خلكو لپاره اسوة او بېلګه وي، له وړو وړو ګناهونو نه هم ځان لرې ساتي او دا د دې لپاره چې که يو لاربښود وړه ګناه کوي نو د ده اتباع تر ده ډېر وړاندې درومي او ډېر ستر ستر ګناهونه هم جائز ګڼي!!
- دا قصه مخکې هم تېره شوې خو په بېلو بېلو الفاظو چې د لوقا له وينا سره ئې ژور توپير شته، يوحنا ليکلي وو چې دا ښځه مريم نومېده او ورور ئې د عيسی په دعا بېرته راژوندی شو.
- قرآن فرمايي چې الله تعالی د ګناه د بخښلو اختيار هيچا ته نه دی سپارلی، پيغمبر عليه السلام ته فرمايي چې د خلكو توبه قبلول او يا د دوی د تعذيب پرېکړه کول، دا ستا کار نه دی. په آل عمران: ۱۲۸ راغلي:

ÇÊÌÈ šc qßÎ»ß ÙßRîù ÙßJ/Éèãr& ÙßÏæ >q§/ #& äó« ÌÞF$`Ë š• 9 §ŽØ

د دې کار هیڅ څه په تا پورې اړه نلري، یا به ئې توبه قبلوي او یا به ئې د دې لپاره تعذیبوي چې ظالمان دي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم ته فرمایي چې ته د هیڅ شي واك او اختیار نه لرې، دا په الله پورې اړه لري چې د چا توبه قبلوي او چا ته عذاب ورکوي، دا یوازې د الله کار دی، نه په تا پورې اړه لري او نه په بل چا پورې.

د خدای د کلام اغېز

لوقا تر دې عنوان لاندې عیسی علیه السلام ته یو ډېر ښکلی کلام منسوبوي او لیکي: (یوه ورځ یو بزګر خپلې کروندې ته ولاړ چې څه وکري، کله چې ئې دانې شیندلې نو ځینې د تلو راتلو په لارې توی شوې او ترپښو لاندې شوې او مرغان راغلل او هغه ئې وخوړې، ځینې په داسې ځمکې توی شوې چې ښګمنه وه او لږ خاوره پرې پرته وه، دانې شنې شوې خو د دې لپاره چې ځمکې کافي رطوبت نه درلود، له لنډې مودې وروسته ژېړ او وچ شول، ځینې په اغزو کې پرېوتې، دانې له اغزو سره یو ځای لوړ شول خو ځوان بوټي د زړو بوټو تر سیورې لاندې دپ او مړاوي شول، خو ځینې په شبرازې ځمکې کې پرېوتې، وټوکېدې او سل برابره ئې حاصل ورکړ)،... د دې مثال معنی دا ده: له دانو نه مراد د خدای کلام دی، د تلو راتلو له لارې نه مراد د هغو خلکو سخت زړونه دي چې د خدای کلام اوري خو شیطان راشي او دا کلام ترې هېر کړي، نه ئې پرېږدي چې ایمان راوړي، له ښګمنې ځمکې نه د هغو خلکو زړونه مراد دي چې د خدای کلام اوري خو اغېز پرې نه کوي، که څه هم پوهېږي چې د خدای کلام حق دی، د لږ وخت لپاره ایمان راوړي خو کله چې د کړاوونو او ځورونو سیلۍ راشي خپل ایمان له لاسه ورکړي، له اغزنې ځمکې نه مراد هغه کسان دي چې د خدای کلام اوري او ایمان راوړي خو مادیات، د ژوندانه چارې او لذتونه ئې راګیر کړي او حاصل ورکولو ته ئې پرې نه ږدي، خو شبرازه ځمکه هغه خلك په ګوته کوي چې په پراخ او صفا زړه د خدای کلام ته غوږ ږدي او په پوره جدیت د هغه اطاعت کوي...

دا ښکلی مثال دی، که څه هم په الفاظو او ترکیب کې ئې څه رکاکتونه شته خو

قرآن چې په دې اړه کوم مثالونه لري هغه تر دې ډېر زړه راښکونکي، اغېزمن او ښکلې دي. چې ځينې ئې دا دي:

[illegible]

البقرة: ٢٦١-٢٦٢

د هغو کسانو مثال چې خپل مالونه د الله په لار کې لګوي، هغې دانې ته ورته دی چې اووه وږي راوټوکوي، په هر وږي کې سل دانې او الله چې چا ته وغواړي ورته مضاعف کوي ئې او الله ښه پوه د وسعت خاوند دی. همغه چې خپل مالونه د الله په لار کې لګوي او بيا په خپلو انفاق کړو مالونو پسې نه کړول کوي او نه منت بارول.

دوی ته د خپل رب په خوا کې خپل اجر دی، نه په دوی څه وېره شته او نه به غمجن شي. غوره وینا او بخښنه تر هغې صدقې ډېره غوره ده چې کړول ورپسې وي او الله حلیم غني دی. اې مؤمنانو! خپل صدقات په منت او اذیت سره مه باطلوئ، د هغه چا په څېر چې خلکو ته د ځان ښودنې لپاره خپل مال انفاق کوي، په داسې حال کې چې پر الله او د آخرت پر ورځې ایمان نه لري. نو د ده مثال هغې ښویې تیږې ته ورته دی چې څه خاوره ورباندې پرته وي او داسې زورور باران ورباندې وشي چې صفا او ښویه ئې کړي، د خپلو لاس ته راوړنو د هیڅ څه په ترلاسه کولو به نه توانېږي او الله داسې کافر قوم نه هدایت کوي. او مثال د هغو چې خپل مالونه د الله د رضاء په لټه کې او د خپل نفسي ثبات په وجه انفاق کوي، د یوې لوړې ځمکې په سر یوه باغ ته ورته دی، چې که زورور باران ئې په برخه شي نو دوه برابره مېوه ورکړي او که زورور باران ورونه رسېږي نو پرخه، او الله ستاسو د کړنو ښه لیدونکی دی. آیا ستاسو کوم یو دا خوښوي چې د کجورو او انګورو داسې باغ دې وي چې ویالې ترې لاندې بهېږي او په هغه کې ده ته هر ډول (نورې) مېوې هم وي او ده ته زوړوالی رسېدلی وي او کمزوري زامن ئې وي، خو ناڅاپه ئې باغ ته داسې سخته سیلۍ ورسېږي چې پکې اور وي او باغ ئې وسوځي، الله دغسې آیتونه درته بیانوي ترڅو تفکر وکړئ.

په دې مثالونو کې لاندې لارښوونې ترسترګو کېږي:

- څوك چې خپل مال د الله په لار کې لګوي، دا کار د ده پر زړه، دماغ او شخصیت ژورې اغېزې او اثرات پرېږدي، ډېر ناوړه او خراب صفات او عادات ئې په غوره صفاتو او عاداتو بدلوي، حرص، بخل، له مال سره افراطي مینه، کبر، د مال په وجه په بل د لویې احساس، بې وزله او نادار انسان ته په سپکه سترګه کتل او ډېر نور اخلاقي رذائل له منځه وړي او په ځای ئې ترحم، زړه سوی، ایثار، قناعت، په حلال رزق اکتفاء او ډېرونورو انساني ارزښتونو او اخلاقو ته وده ورکوي، په پورتنې آیت کې د انفاق دا اثرات هومره ژور او پراخ ګڼل شوي لکه یوه دانه چې اوه داسې وږي راشنه کړي چې په هر یوه کې ئې سل دانې وي او تر دې هم زیات، دا

ځکه چې الله ښه پوه د وسعت خاوند دی، په دې پوهېږي چې څوك د دې وړ دی چې په انفاق باندې ئې تر دې هم زياتې نتيجې مرتب کړي. خو په دې شرط چې له انفاق نه وروسته نه د هغو کسانو د کړولو او ځورولو باعث شي چې مرسته ئې ورسره کړې او نه منت ورباندې بار کړي، هغوی ته په سپکه سترګه ونه ګوري، تل خپله مرسته ورياد نه کړي، د دې انتظار ترې ونه لري چې د مرستو په وجه به د ده تراحسان لاندې وي او د ده لويې به مني.

• تر هغې مرستې چې ځورول او منت ورپسې وي، يوه ښه وينا او د بل له اشتباهاتو تېرېدل ډېر غوره دی.

• د مال هغه انفاق کوونکی چې انفاق ئې پر الله او آخرت له ايمان نه نه دی راولاړ شوی، بلکې د ځان ښودنې لپاره انفاق کوي، له هغې ښويې سختې تيږې سره تشبيه شوی چې په سر ئې لږ غونډې خاوره پرته وي، ظاهر ئې داسې برېښي چې سمسوره ځمکه او د کښت لپاره جوګه وي، خو چې تېز باران ورباندې راشي، خاوره ئې له ځان سره يوسي او حقيقت ئې راښکاره شي، دا رياکار منفق هم دغسې وي، له انفاق نه ئې خلك داسې انګېري چې په زړه کې به ئې ترحم او عاطفه وي، انفاق به ئې د ايمان او عقيدې په حکم وي، خو ډېر ژر ئې اصلي څېره بربنډه شي، د زړه اصلي کيفيت ئې په هغه کړولو او منت بارولو کې راڅرګند شي چې له انفاق نه وروسته ئې خلك د ده په چلند کې ګوري. داسې کافران له الهي هدايت نه محروم دي، له انفاق نه چې د څه ترلاسه کولو طمع لري هغه به هم ترلاسه نه کړي.

• هغه چې انفاق ئې د الله د رضاء ترلاسه کولو لپاره وي او پوخ ايمان ئې انفاق ته هڅوي، مثال ئې هغه باغ ته ورته دی چې په لوړې ځمکې راشين شوی وي، د ونو جرړې ئې د لوړې ځمکې په پربړې خاورې کې ژورې ننوتې وي، که تېز باران ئې په برخه شي نو دوه برابره حاصل ورکړي او که تېز باران نه وو نو نرم باران او پرخه هم ورته کافي وي.

• په خپل لاس، په ريا، منت او د مسکين په کړولو سره د خپلو نېکو عملونو او انفاق نه جوړ هغه باغ مه سوځوئ چې په سختې ورځې به ورته سخت اړ وئ، که نه مثال به مو دغه کس ته ورته وي چې د احتياج په ورځې ئې باغ په اورنۍ سيلۍ

وسوځېدو.

لوقا يو ځل بيا د معجزو په لور خوځې او يو شمېر نورې معجزې په ګوته کوي، لکه دا چې عيسى طوفاني څپو ته امر وکړ چې آرامه شي، څپې ودرېدې او د ده شاګردان له غرقېدو وژغورل شول، يوه پېرياني لېوني ته ئې شفا ورکړه، د يوې ناروغې ښځې روغول او د يايروس لور راژوندۍ کول او ورپسې ليکي چې خپل شاګردان ئې راغونډ کړل او دوی ته ئې دا قدرت ورکړ چې پليتې ارواح له ليونو وشړي او ناروغانو ته شفا ورکړي او بيا د متّی او مرقس همغه خبره کوي چې دوی ته ئې وويل: په دې سفر کې هېڅ څه درسره مه اخلئ، نه عصاء، نه بستره، نه توښه، نه خوراك او نه اضافي جامې!! .... نو شاګردان ولاړل او ښار په ښار ګرځېدل، د انجيل پيغام ئې خلکو ته رساوو او ناروغان ئې روغول!! ... ورپسې يو ځل بيا يوه بله معجزه يادوي، په پنځو ډوډيو او دوو ماهيانو پنځه زره کسان مړول، داسې چې ټول ماړه شول او دولس ټوکرۍ اتامونه ترې پاتې شول، دا همغه قصه ده چې مخکې تېره شوې!!... له خپلو شاګردانو پوښتنه کوي چې خلك زما په اړه څه وايي؟ هغوی وويل: يا يحيى، يا الياس او يا کوم بل تېر شوی پيغمبر چې بېرته راژوندی شوی، بيا ئې ترې پوښتنه وکړه: تاسو مې څوك ګڼئ؟ پطرس وويل: ته موعود مسيح يې، مسيح دوی ته په کلکه وويل چې دا خبره هيچا ته مه کوئ، بيا ئې د خپل مرګ وړاندوينه وکړه او وئې ويل: بايد ډېر کړاوونه وګالم، د قوم مشران، ستر کاهنان او ديني علماء به ما محکوم کړي او زما د وژلو پرېکړه به وکړي، خو زه به دريمه ورځ بېرته راژوندی شم، (دا لومړی ځل دی چې عيسى عليه السلام ته دا وړاندوينه په دومره صراحت سره منسوب کېږي، تر دې د مخه دا خبرې ورته منسوب شوې خو په مجمله او مبهمه توګه) بيا ئې وويل: څوك چې زما متابعت کوي بايد له خپلې سوکالۍ تېر شي، هره ورځ بايد کړاوونه د صليب په څېر پر اوږه يوسي او په ماپسې راشي، (دا مطلب هم مخکې راغلی خو په دې الفاظو: که مور او پلار مو تر ما زيات دربانديې ګران وي زما د ملګرتيا وړ نه يئ او که خپل زوی او لور تر ما غوره وګڼئ د دې وړ نه يئ!! او که خپل صليب درسره وانه خلئ او په ماپسې رانه شئ، د دې وړ نه يئ!!

بیا لیکي چې اته ورځې وروسته په داسې حال کې چې عیسی د یوې غونډۍ په سر په دعا بوخت وو، پطرس، یعقوب او یوحنا ولیدو چې څېره ئې نوراني او جامې ئې داسې سپینې شوې چې سترګې ئې تیاره کولې، په دې وخت کې موسی او الیاس هم راڅرګند شول او د عیسی د مرګ په اړه ئې له ده سره خبرې کولې، ... کله چې موسی او الیاس له هغه ځایه تلل نو پطرس پرېشانه شو او عیسی ته ئې وویل: استاده! آیا خوښه دې نه ده چې دلته تاسو درېو ته څپرې ودروو، د ده خبرې لا پای ته نه وې رسېدلې چې ناڅاپه وربځ راغله او پر ټولو ئې وزر وغوړاوو او دا غږ ترې واورېدی شو: دا زما محبوب زوی دی، د ده خبرو ته غوږ شئ، کله چې غږ خاموش شو، وئې لیدل چې عیسی یوازې دی، دوی تر اوږدې مودې دا خبره چا ته ونه کړه!! ورپسې د یوه بیمار د روغولو معجزه یادوي او بیا د یوه کس قصه رااخلي چې عیسی ته ئې وویل: ما پرېږده چې درسره ملګری شم، هغه ورته وویل: ګېدړې د اوسېدو ځایونه لري او مرغان ځالې، خو زه د ودېدو لپاره ځای نه لرم، یو بل کس ته ده بلنه ورکړه چې ورسره ملګری شي، هغه ومنله خو دا ئې د خپل پلار له مړینې نه وروسته ته موکول کړه، عیسی ورته وویل: هغه خلك داسې اندېښنو ته پرېږده چې تلپاتې ژوند نه لري، ستا وظیفه دا ده چې د خدای ملکوت په هر ځای کې اعلان کړې!! (یعني پلار په خپل حال پرېږده)، یوه بل سړي ورته وویل: باداره! زه غواړم ستا متابعت وکړم، خو پرېږده چې له خپلې کورنۍ اجازه ترلاسه کړم، هغه ورته وویل: د چا چې ټول فکر او سوچ زما خدمت ته نه وي متوجه، د دې خدمت وړ نه دی!!

لوقا بیا د عیسی له لوري د اویاوو کسانو د انتخاب او مختلفو سیمو ته د ددوی د لېږلو خبره کوي، چې د خدای کلام خلکو ته ورسوي، خو دا نه وایي چې د خدای کلام یعني څه؟ له کوم پیغام سره خلکو ته تللي؟ مونږ خو په ټول عهد جدید کې د انجیل او د خدای د کلام په نامه څه ونه موندل، لوقا یو ځل بیا لیکي چې هغوی ته ئې وویل: هیڅ څه مه درسره اخلئ، نه توښه ، نه پیسې او نه اضافي څپلۍ (مخکې جامې راغلې)، خو دې ته مو پام وي چې زه تاسو د سېرلیو په څېر د لېوانو منځ ته لېږم!! دوی ته د توصیو او لارښوونو په ضمن کې ئې د خورزین، بیت صیدا

او كفرناحوم په اړه وويل چې بد عاقبت ورته منتظر دی... له څه مودې وروسته دا اويا كسان راوګرځېدل او عيسی ته ئې وويل: باداره! ستا په نامه حتی پليتې ارواح زمونږ اطاعت كوي!! هغه ورته وويل: هو ؛ ما شيطان وليدو چې د برېښنا په څېر له آسمانه لاندې راولوېدو، ما تاسو ته قدرت دركړی چې په ټولو شيطاني ځواكونو برلاسي شئ، د مارانو او لړمانو په منځ كې به تېرېږئ، تر پښو به ئې لاندې كړئ، خو هيڅ تاوان به نه دررسېږي!!

دا خبرې ټولې خوشې او بې بنسټه دي، دا ځكه چې نه شيطان په آسمان كې اوسېږي، نه له آسمانه راغورځېدلی او له منځه تللی او نه د عيسی ملګري د مارانو او لړمانو په منځ كې له چيچلو خوندي پاتې شوي، ډېر ئې ووژل شول، ډېر ئې په صليب وځړول شول، زندانونو ته ولاړل او له راز راز كړاوونو سره مخامخ شول!!

د خدای تر ټولو ستر حكم

لوقا تر دې عنوان لاندې عيسی عليه السلام ته څو داسې ډېرې ښكلې خبرې منسوبوي چې په بايبل كې ئې شمېر ډېر لږ دی، ليكي:

يوه ورځ يوه ديني عالم چې غوښتل ئې د عيسی عقيده معلومه كړي ترې وپوښتل: استاده! انسان څه بايد وكړي چې تلپاتې ژوند ئې په برخه شي؟ هغه ورته وويل: په تورات كې په دې اړه څه ليكل شوي؟ ځواب ئې وركړ: ليكل شوي چې له خپل خدای سره په ټول بدن، په ټول قوت او په ټول فكر سره مينه او محبت لره، له ګاونډي سره محبت كوه، دومره لكه له خپل ځان سره!! عيسی وفرمايل: ډېر ښه، ته هم همداسې كوه، ... هغه وويل: زما ګاونډی څوك دی؟ عيسی په ځواب كې دا قصه ورته تېره كړه: يو يهودي له اورشليم نه اريحا ته روان وو، په لار كې شوكمارانو ته په لاس ورغی، هر څه ئې ترې واخيستل، ډېر ئې وواهو، نيم ژواندی ئې د لارې خوا ته وغورځاوو او ولاړل، ناڅاپه يو يهودي كاهن له هغې لارې تېرېدو، كله چې ئې دا كس په لارې كې پروت وليدو، خپله لاره ئې بدله كړه او په بلې لارې روان شو، بيا د خدای د كور له خادمانو نه څوك پرې برابر شو، دی ئې وليد، خو هغه هم په خپله مخه ولاړ، په دې وخت كې يو سامري راغی (د يهودانو

او سامریانو ترمنځ زړه دښمني ده)، په ده ئې زړه وسوځېدو، خوا ته ئې ورغی، زخمونه ئې ورپرې وينځل، مرهم ئې پرې کېښودل او وئې تړل، بيا ئې پر خپل خره سور کړ او يوه ميلمستون ته ئې ورساوو او ښه پالنه ئې وکړه، سهار چې کله رخصتېدو نو د ميلمستون خاوند ته ئې څه پيسې ورکړې او ورته وئې ويل: د دې کس سمه پالنه وکړه، که تر دې زيات مصرف دې پرې وشو چې راستون شم زه به ئې درکړم، اوس ته راته ووايه چې له دغو دريو کسانو څخه کوم يو د دې بې وزلې انسان نږدې ګاونډی وو؟ هغه ځواب ورکړ: هغه چې له ده سره ئې مرسته وکړه، عيسی ورته وويل: ته هم دغسې کوه.

د خدای کلام ته د غوږ نيولو اهميت

لوقا تر دې سرليك لاندې د مريم او د دې د خور مرتا قصه کوي، د دوی نومونه او قصه مخکې هم راغلې، لوقا هغه خبرې نه کوي چې په مخکنيو کتابونو کې راغلې، يوازې دا وايي چې مريمه د عيسی د خبرو د اورېدو لپاره په غونډې کې پاتې شوه، خور ئې په کور کې په کار لګيا وه، ستومانه شوه، په مريمې پسې وګرځېده، هغه ئې په غونډې کې ومونده، عيسی ته ئې وويل: آيا دا له انصافه لرې نه ده چې خور مې دلته ناسته وي او ټول کارونه ئې ما ته پرېښي وي؟ .دې ته ووايه چې له ما سره مرسته وکړي.. عيسی ورته وويل: مرتا! ته هسې د هر څه لپاره ځان پرېشانه کوې، په داسې حال کې چې يوازې يو کار اهميت لري، مريمې همغه غوره کړی او زه نه غواړم چې دا له دې فيضه محرومه کړم!!

عيسی د دعا کولو ترتيب شاګردانو ته ښيي

... عيسی خپلو شاګردانو ته وويل چې داسې دعا کوئ: اې پلاره! ستا نوم دې لوړ وي! ستا ملکوت دې قائم وي! زمونږ د اړتيا وړ رزق! هره ورځ مونږ ته راکړه! زمونږ ګناهونه راوبخښه! همداسې لکه مونږ چې هغه خلك بخښو چې بد راسره کوي! د شيطان له وسوسو مو لرې وساتې!

په دې دعا کې څو ټکي د اعتراض وړ دي: الله تعالی د پلار په نامه ياد شوی. د دې

په ځای چې ووايي: ستا نوم لوړ دی، ویل شوي چې ستا نوم دې لوړ وي، دا داسې ده لکه څوك چې د خدای د نوم لوړوالی له بل نه غواړي!! وریسې دعا هم د مخکنۍ په څېر غلطه ده چې ویل شوي: ستا ملکوت او پاچایي دې قائمه وي!! د دې په ځای باید وویل شي: ستا ملکوت او پاچایي تلپاتې ده، همداسې لکه مونږ چې د لمانځه په پیل کې وایو:

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ° پاکي ده تالره ای باريځ ربه! او ستاینې دي تا لره او بابرکته دی نوم ستا او اوچت دی شأن ستا، له تا نه پرته بل معبود نه شته.

د دې جامع الفاظو معنی دا ده: اې زما ربه! ته په خپل ذات، صفاتو او افعالو کې له هر عیب او نقص نه منزه او پاك يې. تا چې څه پیدا کړي، ته چې څنګه د دې عالم پالنه، ساتنه او روزنه کوې، ستا په اراده او ستا د سننو مطابق چې په دې هستۍ کې څه کېږي، څه له نیست نه هست کېږي، څه د کمال په لوري درومي او څه په زوال محکومېږي...؟ په دې ټولو کې نه یوازې دا چې د عیب او نقص هېڅ نښه نه ګورو، بلکې په هرڅه کې خاص حکمت او مصلحت ګورو، په دې ټولو کې ته د هغو ستاینو وړ يې چې ستاله شأن سره ښايي، برکتونه ټول ستا له مبارك نامه سره تړلي او د خیر او برکت هره دره یوازې ستا په نامه خلاصېږي. ستا لویې او شان ډېر ډېر اوچت دی. له تا نه پرته بل داسې څوك په ټوله هستۍ کې نه ګورو چې د عبادت وړ وي.

دا هم صحیح نه ده چې ویل شوي: مونږ د خلکو له اشتباهاتو تېرېږو نو ته هم زمونږ ګناهونه راوبخښه!! که الله تعالی له مونږ سره داسې معامله وکړي چې مونږ ئې د ده له بندګانو سره کوو، نو له هلاکت او تباهۍ پرته باید د بل څه انتظار ونه کړو، د دې په ځای باید داسې وویل شي: زمونږ ګناهونه راوبخښه چې ته تر ټولو غوره بخښونکی يې!

لوقا وریسې په دعا کې د ټینګار او اصرار په اړه عیسی علیه السلام ته دا وینا منسوبوي: فرض کړئ په نیمه شپه یو مېلمه ستاسو کور ته راغی، په کور کې د خوراك لپاره هم څه نه لرئ، د مجبوریت له مخې د یوه دوست دروازه ورټکوئ او

درې ډوډۍ په پور ترې غواړئ او هغه له خپلې بسترې درته وايي: له بچيانو سره پروت يم، نه شم کولی چې درپاځم او ډوډۍ درکړم، خو که بيا بيا دروازه وروټکوئ نو که د دوستۍ له وجهې راپورته نه شي، له مجبوريته به راپاځي او چه څه غواړئ در به ئې کړي، په دعا کې بايد همداسې وکړئ، دومره دعا وکړئ چې د دعا ځواب مو درکړی شي، دومره لټه وکړئ چې وئې مومئ، دومره دروازه وټکوئ چې پرانستل شي!! دا ځکه چې څوك غوښتنه وکړي ترلاسه کوي ئې، څوك چې لټه وکړي مومي ئې، څوك چې دروازه وټکوي ورته پرانستل کېږي!! ته چې پلار يې آيا که زامن درنه ډوډۍ وغواړي ډبرې ورکوې؟ او که کب درنه وغواړي مار ورکوې؟ او که د چرګې هګۍ درنه وغواړي لړم ورکوې؟ هيڅکله نه!!

دا ډېرې ښکلې خبرې دي، کاش بايبل عيسی عليه السلام ته د بې بنسټه معجزو په ځای داسې خبرې منسوب کړې وی، کاش په بايبل کې داسې خبرې تر سترګو کېدی!! دا همغه خبرې دي چې زمونږ ګران پيغمبر عليه السلام ئې کوي او فرمايي چې دعا په اصرار او جديت سره کوئ، داسې چې په قبلېدو ئې ډاډه او مطمئن وئ.

لوقا له دې وروسته د دغو عنوانونو لاندې همغه خبرې له تغير او تبديل سره راوړي چې په مخکنيو کتابونو کې راغلې: په عيسی باندې تهمت، د عيسی د زمانې بې ايمانه خلك، پر خدای توکل، له طمعې او مادياتو لرې والی، تيار اوسئ او توبه يا هلاکت او په دې پسې يو ځل بيا يوه بله معجزه يادوي او وايي: يوه د شنبې ورځ عيسی په معبد کې د خدای کلام خلکو ته ښودو، هلته يوه داسې ښځه وه چې اتلس کاله پليتې روح ځوروله، کمزورې شوې او په ملا کوپه شوې وه ... کله چې عيسی وليدله ورته وئې ويل: اې ښځې ته روغه شوې يې، د دې خبرې د کولو په مهال ئې خپل لاس په دې کېښود، ښځه سملاسي روغه شوه او سمه ودرېده او د خدای ستاينه ئې په ځای کړه. د معبد مسئول په دې سبب غصه شو چې عيسی د شنبې په ورځ دا کار وکړ، نو خلکو ته ئې وويل: په اونۍ کې بايد شپږ ورځې کار وشي... په دغو شپږو ورځو کې راشئ او شفا ولټوئ، نه د شنبې په ورځ!! عيسی ورته وويل: اې دوه مخې! آيا ته د شنبې په ورځ خپل څاروي نه خوشې کوې او د

خړوبولو لپاره ئې بهر نه بيايې؟ ولې پر ما اعتراض کوې چې د شنبې په ورځ مې دا ښځه له ناروغۍ وژغورله؟

د خدای د ملکوت په اړه يو مثال

لوقا تر دې عنوان لاندې يوه بې مفهومه خبره عيسی عليه السلام ته منسوبوي او ليکي: عيسی د خدای د ملکوت په اړه يو مثال راوړ او وئې فرمايل: د خدای ملکوت څه ته ورته دی؟ له څه سره ئې تشبيه کړم؟ د خردل د وړې دانې په څېر دی چې په يوه باغ کې وکرل شي او له څه مودې وروسته په داسې ستر بوټې بدله شي چې مرغان ئې په څانګو کې ځالې جوړوي او يا هغه خمېره چې په اوړو کې ئې ګډوي او ورو ورو ئې اغېز په ټولو اوړو کې راڅرګند ېږي!!

او تر بل عنوان لاندې ليکي: ... يوه ورځ چا ترې پوښتنه وکړه: باداره! د ژغورل شوو شمېر به لږ وي؟ عيسی وفرمايل: د آسمان دروازه تنګه ده، هڅه وکړئ چې ورننوځئ، ډېر به هڅه کوي چې ورننوځي خو موفق به نه شي، داسې وخت به راشي چې د کور خاوند به دروازه وتړي، تاسو به بهر پاتې شئ، دروازه به ټکوئ، زاري به کوئ چې خدايه! خدايه! دروازه پرانېزه، ځواب به درکړي: زه تاسو نه پېژنم، تاسو به وايئ: مونږ درسره ډوډۍ خوړلې، تا زمونږ د ښار په کوڅو کې خلکو ته لارښوونه کوله، څنګه مونږ نه پېژنې؟ هغه به ځواب درکړي: زه قطعاً تاسو نه پېژنم، اې بدکارانو لرې شئ...

دلته عيسی عليه السلام د آسمان خاوند او د آسمان د دروازې متولي معرفي شوی او ادعا شوې چې د دروازې تړل او پرانيستل د ده په خوښه ترسره کېږي!! دا يقيناً چې د عيسی عليه السلام په اړه يو دروغجن تور او تهمت دی، هيڅ پيغمبر داسې غلطه خبره نه کوي!!

يو ځل بيا د شنبې په ورځ د يوه ناروغ د جوړولو خبره د مخکې په څېر کوي او ورپسې ليکي چې عيسی خلکو ته دا نصيحت وکړ: په مجلس کې د بر کښېنستو هڅه مه کوه، ځکه کېدی شي تر تا مهم مېلمه راشي او د کور خاوند تا ته ووايي: خپل ځای ده ته پرېږده، بيا به نو په شرمندګۍ سره پاځېږې او د مجلس پای ته به

ځي، نو لومړی د مجلس په پای کې کښېنئ چې د کور خاوند راشي او تاسو د مجلس برنۍ برخې ته بوځي، په دې سره به د مېلمنو په وړاندې سرلوړي شئ، ځکه څوك چې لوېې کوي سپك کېږي او څوك چې خضوع کوي سرلوړی کېږي، بيا ئې د کور خاوند ته مخ کړ او وئې فرمايل: مېلمستيا ته خپل بډای دوستان، عزيزان او ګاونډيان مه رابله، ځکه دا خو د يوې راکړې ورکړې په څېر ده چې سبا به هغه تا خپلې مېلمستيا ته ورېلي، هغه خلك دروبله چې فقير، ګوډ، فلج، ړوند او بې لاس پښو وي، په دې صورت کې به خدای د دې اجر درکوي...

د عيسی د متابعت بيه

لوقا تر دې عنوان لاندې همغه مخکنۍ خبره تکراروي او ليکي: څوك چې غواړي زما متابعت وکړي بايد زه تر مور، پلار، ښځې، زوی، خور، ورور او حتی تر خپل ځان زيات پرې ګران وم، څوك چې خپل صليب ورسره وانه خلي او په ما پسې رانه شي، نه شي کولی زما شاګرد وي!!

خدای د ورك شوو په لټه کې

لوقا تر دې سرليك لاندې همغه مطالب چې تر دې د مخه تکرار شوي ليکلي: د يهودانو علماوو په عيسی باندې اعتراض کولو چې ولې له ګناهګارانو سره ناسته پاسته کوي، هغه په ځواب کې دوه مثالونه بيان کړل، يو دا چې يو کس سل مېږې لري، يوه ترې ورکه شي، نه نوي په خپل ځای پرېږدي او په يوې پسې لټه کوي، کله چې ئې پيدا کړي نو پرې خوشحاله شي او بل دا چې يوه مېرمن لس سکې لري، يوه ترې ورکه شي، ټول کور لټوي، چې کله ئې پيدا کړي نو دومره پرې خوشحاله شي چې ګاونډيان هم خبر کړي، همداسې د خدای فرشتې د يوه ګناهګار په توبې خوشحاله کېږي.

او ورپسې يو بل ښکلی مثال رااخلي او وايي: يوه سړي دوه زامن درلودل: کشر زوی ورته وويل: پلاره! ښه به دا وي چې ما ته هغه برخه سر له اوسه رابېله کړې چې په مېراث کې ما ته رسېږي، پلار ورسره ومنله او خپله شتمني ئې د دواړو تر منځ

ووېشله، کشر زوی هر څه له ځان سره واخیستل، بل ښار ته ولاړ، په عیاشۍ بوخت شو، څه وخت وروسته ئې ټوله شتمني له لاسه ووته، قحطي شوه، دی له لوږې مجبور شو له بل سره مزدور شي، هغه خپلې ځمکې ته ولېږو چې د ده خوګان وپالي، له داسې سختو ورځو سره مخامخ شو چې ډېر ځله به ئې دا هیله کوله چې د خوګانو په خوراك خپل نس موړ کړي، ... یوه ورځ ئې فکر سر ته راغی او له ځان سره ئې وویل: زما د پلار کره خدمتګاران هم کافي خوراك او حتی تر ضرورت زیات لري، خو زه دلته له لوږې مرم، ښه ده چې پاڅم، خپل پلار ته ورشم او ورته ووایم: اې پلاره! ما ستا په حق کې او د خدای په حق کې ګناه کړې ده، نور د دې وړ نه یم چې ما خپل زوی وګڼې، هیله کوم ما په نوکرۍ ونیسه، نو پاڅېدو او د پلار د کور په لوري وخوځېدو، خو دی لا له کوره لرې وو چې پلار پرې خبر شو، مخې ته ئې ورغی، په غېږ کې ئې ونیولو او ښکل ئې کړ، زوی ورته وویل: پلاره! ما د خدای په حق کې او ستا په حق کې جفا کړې ده، د دې وړ نه یم چې ستا زوی وم!! خو پلار خدمتګارانو ته وویل: تلوار وکړئ، تر ټولو ښې جامې له کوره ورته راوړئ او وروائې غوندئ، ګوتې ورپه ګوته کړئ او څپلۍ ورپښو کړئ او یو سورب سخوندر حلال کړئ چې جشن ونیسو او خوشحالي وکړو، ځکه چې زما دا زوی مړ شوی وو بېرته راژوندی شو، ورك وو بېرته راپیدا شو!! نو شانداره مېلمستیا ئې برابره کړه، په دې وخت کې مشر زوی په پټي کې په کار بوخت وو، کله چې کور ته راغی او دا حالت ئې ولیدو، له یوه خدمتګاره ئې وپوښتل: څه خبره ده؟ هغه ورته وویل: ستا ورور کورته راستون شوی او ستا پلار د ده د موندلو په خاطر دا جشن جوړ کړی، مشر ورور غصه شو او کور ته له ننوتلو ئې ډډه وکړه، پلار خبر شو، ورغی او زاري ئې ورته وکړه چې کور ته راشي، خو هغه ورته وویل: کلونه کلونه کېږي چې زه د یوه نوکر په څېر ستا خدمت کوم او یو ځل مې هم ستا له امره سرغړونه نه ده کړې، خو په دې ټولې مودې کې تا ما ته څه راکړي؟ حتی یو سېرلی دې هم رانه کړ چې حلال ئې کړم او خپل دوستان او ملګري مېلمانه کړم، خو ستا دې زوی ستا ټوله شتمني په فاحشو ولګوله، اوس چې بېرته راستون شوی تا زمونږ سورب سخوندر ورته حلال کړ او جشن دې ورته جوړ کړ!! پلار ورته وویل:

ګرانه زویه! ته تل زما په خوا کې وې، زما هر څه ستا او ستا د میراث برخه ده، خو اوس باید د دې لپاره خوشحالي وکړو او جشن جوړ کړو چې ستا دا ورور مړ شوی وو، بېرته راژوندی شو، ورك وو بیا راپیدا شو!!

راشئ د داسې کس په هکله د اسلام د ګران پیغمبر وینا هم واورئ چې څومره اغېزناکه او جامع ده:

عن أَنَسُ بْنُ مَالِك قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّهِ صلى الله عليه وسلم : «للّهُ أَشَدُّ فَرَحاً بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ، حِينَ يَتُوبُ إِلَيْهِ، مِنْ أَحَدِكُمْ كَانَ عَلَىٰ رَاحِلَتِهِ بِأَرْضِ فَلاَةٍ. فَانْفَلَتَتْ مِنْهُ. وَعَلَيْهَا طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ. فَأَيِسَ مِنْهَا. فَأَتَى شَجَرَةً. فَاضْطَجَعَ فِي ظِلِّهَا. قَدْ أَيِسَ مِنْ رَاحِلَتِهِ. فَبَيْنَا هُوَ كَذَلِكَ إِذْ هُوَ بِهَا، قَائِمَةً عِنْدَهُ. فَأَخَذَ بِخِطَامِهَا. ثُمّ قَالَ مِنْ شِدّةِ الْفَرَحِ: اللّهُمّ أَنْتَ عَبْدِي وَأَنَا رَبّكَ. أَخْطَأَ مِنْ شِدّةِ الْفَرَحِ». رواه مسلم

له انس رضي الله عنه روایت دی چې رَسُولُ اللّهِ صلى الله عليه وسلم وفرمایل: یقیناً چې الله تعالی د خپل بنده په توبه، هغه وخت چې ده ته توبه کوي، ستاسو تر هغه چا هم زیات خوشحاله کېږي چې په یوې بیدیا کې په خپلې سورلۍ سور وو، خو ترې ورکه شوه، خوراك او څښاك ئې هم پرې بار وو، نو مأیوس او ناهیلی شو، یوې ونې ته راغی، په سیوري کې ئې ډډه ولګوله، له خپلې سورلۍ په قطعي توګه ناامېده شوی، دی په همدې حالت کې وو چې سترګې ئې وغړولې، سورلۍ ئې خوا ته ولاړه، تر واګې ئې ونیوله، بیا ئې له ډېرې خوشحالۍ وویل: بارئ ربه! ته مې بنده او زه دې رب یم!! له ډېرې خوشحالۍ ئې خبره غلطه کړه.

لوقا له دې وروسته د امانت په اړه د عیسی څو توصیې او مثالونه بیانوي، لکه دا: څوك چې په وړو کارونو کې سم چلندکوي په سترو کې ئې هم کوي، که د خلکو په مال کې خیانت وکړئ څنګه به خلك خپل مال تاسو ته په امانت درکړي، هیڅ خدمتګار نه شي کولی دوه اربابان ولري، ځکه یا به له یوه سره مینه لري او له بل نه کرکه او یا به یو ښه ګڼي او بل بد، تاسو هم نه شئ کولی چې هم د خدای بنده وئ او هم د مال بنده!! فریسیانو په دې خبرې باندې ملنډې ووهلې، عیسی ورته وویل: تاسو په ظاهر کې د تقوی او دیانت جامه اغوستې خو خدای ستاسو له شریر

باطن څخه ښه خبر دی.. څوك چې خپله مېرمن طلاق کړي او له بلې سره نکاح وکړي، زنا کوي او هر څوك چې له طلاق شوې ښځې سره نکاح وکړي په حقيقت کې زنا کوي!!

دا خبره مخکې تېره شوې او مونږ ورباندې بحث کړی!!

لوقا په دې پسې عيسی عليه السلام ته يوه قصه منسوبوي چې د يوه بډای او د ايلعازر په نامه د يوه داسې فقير قصه ده، چې تل به د دې بډای د کور په دروازې کې پروت وو چې د ده نه پاتې اتامونه ترلاسه کړي، دواړه مري، ايلعازر د ابراهيم عليه السلام خوا کې لوړ آسمان ته ځي او بل لاندې دوزخ ته، دا بډای هغه لوړ ګوري او هيله کوي چې کاش ايلعازر ورشي، خپله ګوته په اوبو لمده او د ده ژبه ورسره کړي، خو منفي ځواب ترلاسه کوي او ورته ويل کېږي: نه د هغه ځای خلك دلته رارسېدی شي او نه د دې ځای خلك هلته، بيا هيله کوي چې څوك دنيا ته ولاړ شي او د ده پاتې پنځه ورونه له دې حقيقت نه خبر کړي خو ابراهيم عليه السلام ورته وايي: موسی او نورو انبياوو په وار وار خلك له دې حقيقت نه خبر کړي، ستا ورونه دې د دوی خبرو ته پام وکړي!!

د عيسی ځينې نورې خبرې

لوقا تر دې عنوان لاندې ليکي: عيسی خپلو شاګردانو ته وويل: د ګناه په لوري وسوسه به تل وي، افسوس د هغه چا په حال چې خلك ګناه ته وسوسه کوي، دې کس ته دا غوره ده چې د ژرندې لوی پل ئې په غاړه کې ولوېږي او د سيند تل کې ئې وغورځوي، تر دې چې د خدای د يوه ساده زړې او بې تجربې بنده د بې لارې کولو سبب شي، که ستا ورور اشتباه وکړه، خپلې غلطۍ ته ئې متوجه کړه، که پښيمانه شو نو وئې بخښه، حتی که د ورځې اووه ځلې له تا سره بدي وکړي او هر ځل تا ته راشي او پښېماني ښکاره کړي وئې بخښه،... که خپله دنده ترسره کړئ نو له چا نه د تعريف او ستاينې طمع مه کوئ، لوقا له دې وروسته بيا د لسو جذاميانو د روغېدا خبره کوي، چې په دوي کې يو ئې سامري وو ، کله چې پوه شو روغ شوی، له نيمې لارې بېرته راوګرځېدو او له عيسی نه ئې مننه وکړه، هغه ورته وويل: ما

خو لسو ناروغانو ته شفا ورکړه، ولې يوازې يو د منني لپاره راغی؟ بيا ئې ده ته وويل: ځه خپل ايمان شفا درکړه!!

د عيسی وينا د قيامت په اړه

لوقا تر دې سرليك لاندې ليکي: ... عيسی وويل: د قيامت ورځ به په ځانګړيو نښو سره نه پيل کېږي، داسې به نه ويل کېږي چې د ځمکې په دې يا هغې برخې کې پيل شوی، ځکه چې د خدای ملکوت ستاسو په منځ کې دی، ... کله چې زه بيا راشم تاسو به حتماً ترې خبر شئ، زما راتګ به د برېښنا په څېر وي چې په ټول آسمان کې به وځلېږي، خو تر دې د مخه بايد ډېر زحمتونه وګالم او د دې قوم له لوري محکوم شم، زما د راتلو پر مهال به خلك داسې وي لکه د نوح او لوط په وخت کې چې خلك په ګناهونو او عيش عشرت کې غرق وو او ناڅاپي عذاب پرې نازل شو!!

بايد په جديت سره دعا وکړئ

لوقا يو ځل بيا دغه موضوع څېړي او ليکي: يوه ورځ د دعا په اړه عيسی خپلو شاګردانو ته دا مثال د دې لپاره تېر کړ چې تر هغه له دعا لاس وانه خلي چې دعا ئې قبوله شي، وئې ويل: په يوه ښار کې يو قاضي وو، نه له خدايه وېرېدو او نه ئې خلکو ته توجه کوله، يوه کونډه به تل ورته راتله او ترې غوښتل به ئې چې شکايت ئې د هغه چا په خلاف واوري چې دې ته ئې تاوان رسولی، قاضي تر يوې مودې د دې شکايت ته توجه ونه کړه، په پای کې ترې تنګ شو او له ځانه سره ئې وويل: که څه هم زه نه له خدايه وېرېږم او نه له خلکو، خو د دې لپاره چې د دې ښځې له تنګولو وژغورم ښه ده چې شکايت ئې واورم.. بيا عيسی وويل: که داسې بې انصافه قاضي د خلکو شکايت اوري نو خدای به څنګه د خپل قوم دعا نه اوري چې شپه ورځ ده ته دعا کوي؟! بيا ئې وويل: دوه نفره د خدای کور ته ولاړل چې دعا وکړي، يو ئې مغرور فريسي وو او بل ئې باج اخيستونکی مامور، مغرور فريسي په يوې ګوښې کې ودرېدو او داسې دعا ئې وکړه: خدايه شکر کوم چې زه د نورو خلکو مخصوصاً دغه باج اخيستونکي په څېر ګناهګار نه يم، نه څوك غولوم، نه په

چا ظلم کوم او نه زنا کوم، بلکې په اونۍ کې دوې ورځې روژه نیسم او څه چې ترلاسه کوم لسمه ئې ستا په لار کې لګوم، خو هغه باج اخیستونکي، د دعا په وخت کې د څه ویلو جرأت ونه کړ، له شرمه ئې سر ټیټ اچولی وو، له ډېره غمه ئې خپله سینه په سوك ووهله او وئې ویل: خدایه! پر ما ګناهګار رحم وکړه!! تاسو ته وایم چې دا ګناهګار باج اخیستونکی وبخښلی شو او خپل کور ته ولاړ خو دا مغرور فریسي د خدای له بخښنې او رحمت نه محروم شو.

د بایبل دا وینا ناقصه ده، ځکه چې په ښه عمل شکر کول او د بد انسان په لیدو سره دا ویل چې شکر دی الله تعالی زه د دې بدکار انسان په څېر نه یم ګرځولی، نه یوازې غلط کار نه دی او الله تعالی نه پرې غصه کېږي بلکې د ثواب کار دی، دا سې لکه څوك چې یو بیمار وګوري او په خپل روغ صحت د خدای شکر ادا کړي، په دې اړه ، ډېره دقیقه او ښکلې خبره هغه ده چې پیغمبر علیه السلام کړې:

عن ضمضم بن جوس اليمامي قال: قال لي أبو هريرة يا يمامي لا تقولن لرجل والله لا يغفر الله لك أو لا يدخلك الجنة أبدا. فقلت يا أبا هريرة إن هذه لكلمة يقولها أحدنا لأخيه وصاحبه إذا غضب قال فلا تقلها فإني سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول "كان في بني إسرائيل رجلان أحدهما مجتهد في العبادة وكان الآخر مسرفا على نفسه فكانا متآخيين فكان المجتهد لا يزال يرى الآخر على الذنب فيقول يا هذا أقصر فيقول خلني وربى أبعثت علي رقيبا؟ قال: إلى أن رآه يوما على ذنب استعظمه فقال له: ويحك أقصر قال خلني وربي أبعثت علي رقيبا؟ فقال والله لا يغفر الله لك أو لا يدخلك الجنة أبدا قال: فبعث الله إليهما ملكا فقبض أرواحهما واجتمعا عنده فقال للمذنب اذهب فادخل الجنة برحمتي وقال للآخر أكنت بي عالما أكنت على ما في يدي خازنا؟ اذهبوا به إلى النار ... رواه احمد

له ضمضم بن جوس اليمامي نه روایت دی چې ما ته ابو هریره رضي الله عنه وویل: یا یمامي! هیڅا ته داسې مه وایه چې په الله قسم چې الله به دې ونه بخښي او یا دا چې الله به دې هیڅکله جنت ته داخل نه کړي، ما ورته وویل: اې ابوهریره! مونږ خو هغه وخت دا خبره خپل ورور یا ملګري ته کوو چې پرې غصه شو، هغه وویل: دا خبره مه کوه، ځکه ما له رسول الله صلی الله علیه وسلم نه اورېدلي چې وئې فرمایل:

په بني اسرائيلو کې دوو کسانو په خپلو کې وروري کوله، يو ئې په عبادت کې ډېر زيارايستونکی وو او بل ئې مسرف او ګناهګار، عابد به هر کله چې دا بل په ګناه وليد نو ورته ويل به ئې: له ګناه راتم شه، هغه به ورته وويل: ما له خپل رب سره پرېږده، ته خو به زما څارونکی نه ئې ټاکل شوی؟ تر دې چې هغه يوه ورځ په داسې ګناه وليد چې ډېره ستره ورته معلومه شوه، نو ورته وئې ويل: افسوس په تا، راتم شه، هغه بيا هم ورته وويل: ما له خپل رب سره پرېږده، ته خو به زما څارونکی نه ئې ټاکل شوی؟ ده ورته وويل: په الله قسم چې نه به الله بخښنه درته وکړي او نه به دې هيڅکله جنت ته داخل کړي، وئې وويل: نو الله تعالی يوه ملائکه ورولېږله، د دواړو روح ئې قبض کړه، دواړه د ده خوا ته راغونډ شول، نو ګناهګار ته ئې وفرمايل: زما په رحمت سره جنت ته داخل شه او هغه بل ته ئې وويل: آيا ته په دې پوهېدې چې زه به څه کوم؟ آيا ته د هغه څه خازن وې چې زما په لاس کې دي؟ دوزخ ته ئې بوځئ، پېغمبر عليه السلام وفرمايل: په هغه ذات قسم چې د ابوالقاسم روح ئې په واك کې ده چې دې عابد داسې خبره کړې وه چې خپله دنيا او آخرت ئې پرې تباه کړ.

عيسی له ماشومانو سره محبت کوي

لوقا ليکي: يوه ورځ څو ښځو خپل ماشومان عيسی ته راوستل چې پر سر ئې لاس کښې کړي او برکت ورکړي، د عيسی شاګردانو ممانعت وکړ، عيسی ورته وويل: پرېږدئ چې واړه ماشومان زما خوا ته راشي ځکه يوازې هغه څوك د خدای د ملکوت له برکاتو برخمن کېدی شي چې د دغو ماشومانو په څېر پاك او ژر باور کوونکي زړونه لري او هغه به ترې محروم وي چې زړونه ئې د دوی په څېر نه وي.

د زيات ثروت خطر

لوقا تر دې عنوان لاندې ليکي: يوه ورځ يو بډای عيسی ته راغی او وئې ويل: استاده! انسان څه وکړي چې خدای ترې راضي شي؟ ... ده ورته وويل: ته ښه پوهېږې چې په لسو فرامينو کې (د تورات) راغلي: زنا مه کوه، قتل مه کوه، غلا مه

کوه، درواغ مه وايه، د مور او پلار احترام کوه او نور، هغه وويل: دا اوامر مې يو په يو له ماشومتوبه ترسره کړي، عيسی ورته وويل: يو کار لا پاتې دی، څه چې لرې هغه وپلوره، فقيرانو ته ئې ورکړه چې ستا د آخرت لپاره درته ذخيره شي، بيا راشه زما متابعت وکړه!! هغه کس د دې خبرې په اورېدو سره ډېر غمجن شو او ولاړ، ځکه ډېر شتمن وو، ... عيسی شاګردانو ته مخ کړ او وئې ويل: څومره ګرانه ده چې يو بډای د خدای ملکوت ته داخل شي، د ستنې له سپم نه د اوښ تېرېدل آسان دی خو د خدای ملکوت ته د يوه بډای ننوتل ګران!! ... بيا عيسی د شاګردانو په ځواب کې وويل: څوك چې ستاسو په څېر د خدای لپاره کور، ښځه، زامن، ورونه، خويندې، پلار او مور پرېږدي، څو برابره به ئې په دنيا کې عوض ورکړی شي او په بلې دنيا کې به ئې تلپاتې ژوند په برخه شي.

عجيبه دا چې بايبل له يوې خوا نجات ترلاسه کول دومره آسان کړی چې يوازې په عيسی مسيح باندې ايمان کافي ګڼي خو له بلې خوا ئې دومره ګران کړي چې د الله تعالی په ټولو اوامرو عمل کول، هغه هم له ماشومتوب نه تر زړښت پورې، کافي نه ګڼي او د دغه صالح بډای په اړه د عيسی عليه السلام وينا داسې ګڼي: د ستنې له سپم نه د اوښ تېرېدل آسان دی خو د خدای ملکوت ته د يوه بډای ننوتل ګران!! حقيقت دا دی چې نه حقيقي الهي دين هغه خبره کوي او نه دا، نه بډای په دې ګماري چې له خپلو ټولو شتمنيو به لاس اخلي او د يوه راهب په څېر به ژوند کوي او نه د پولس خبره کوي چې د نجات د لاس ته راوړو لپاره په دې مکلف نه يئ چې د شرعي احکامو متابعت به کوئ!!

عيسی د خپل مرګ او بيا ژوندون وړاندوينه کوي

لوقا تر دې عنوان لاندې ليکي: عيسی خپلو شاګردانو ته وويل: ... مونږ اورشليم ته ځو، هلته به ټول هغه څه ترسره شي چې مخکنيو انبياوو زما په اړه وړاندوينې کړې دي، ما به غير يهودانو ته وسپاري، زما سپکاوی به وکړي، زما مخ ته به لاړې راتو کړي، په متروکو به مې ووهي او په پای کې به ما ووژني، خو زه به له خپل مرګ نه درې ورځې وروسته بيا راژوندی شم، خو شاګردان د ده د خبرو

په معنی او مفهوم پوه نه شول!! نه پوهېږو په دې خبرو کې څه ابهام شته چې شاګردان ئې پرې پوه نه شول؟!! دې ته مو باید پام وي چې د بایبل نور کتابونه دا خبره نه کوي.

لوقا تر دې وروسته بیا د معجزو لړۍ پیلوي، په سر کې د یوه ړانده د روغېدا قصه کوي او بیا د یوه ګناهګار شتمن باج اخیستونکي چې قد ئې ټیټ وو، کله چې عیسی د خلکو په ټولي کې روان وو ده نه شو لیدلی، نو ونې ته وخوت، کله چې عیسی د ونې لاندې راورسېدو دی ئې په خپل نامه یاد کړ او ورته وئې ویل: زکّي! راکوز شه چې نن ستا کور ته درځو، خلکو چې دا خبره واورېده شکایت ئې وکړ چې ولې د یوه بدنام ګناهګار کره ځي؟ خو زکّي د عیسی په وړاندې ودرېدو او وئې ویل: باداره! زه د خپلې شتمنۍ نیمایي فقیرانو ته سپارم، که له چا مې اضافي مالیه ترلاسه کړي وي څلور برابره ئې بېرته ورکوم، عیسی وویل: له دې نه معلومېږي چې نن نجات د دې کورنۍ په برخه شوی، دا سړی د ابراهیم له اولاد څخه وو چې بې لارې شوی وو، زه راغلم چې داسې خلك پیدا کړم او وئې ژغورم، بیا ئې دا مثال بیان کړ: د روم د امپراطورۍ په یوه ایالت کې یو معزز کس اوسېدو، یوه ورځ ئې د پلازمېنې په لوري اوږد سفر پیل کړ، چې د امپراطور له لوري د دې ایالت پاچا وټاکل شي، له سفر نه مخکې ئې لس کسان راوغوښتل، هر یوه ته ئې څه پیسې ورکړې چې تجارت پرې وکړي، ځینو خلکو امپراطور ته احوال ولېږو چې د دې کس په پاچایۍ راضي نه دي، خو دی په پاچایۍ وګمارلی شو، خپل ایالت ته راستون شو او له هغو کسانو ئې پوښتنه وکړه چې د ده له پیسو سره ئې څه کړي او څومره ګټه ئې ترلاسه کړې؟ لومړني وویل: لس برابره مې ګټه کړې ده، پاچا ورته وویل: آفرین پر تا اوس چې تا په یوه واړه کار کې خپل اهلیت ثابت کړ نو زه د لسو ښارونو واك تا ته سپارم، دوهم وویل چې ما پنځه برابره ګټه کړې ده، هغه ته ئې هم د پنځو ښارونو واك وسپارو، خو درېیم همغه مبلغ چې ورسپارل شوی وو بشپړ بېرته ورکړ او ورته وئې ویل: ما ستا له وېرې ستا پیسې په خوندي ځای کې وساتلې، ځکه پوهېدم چې ته په حساب اخیستو کې ډېر سخت یې... پاچا ورته وویل: اې نااهله خدمتګاره! ته په دې خبرو سره ما محکوموې!! که زه سختي

کوم نو په کار خو دا وه چې تا لږ تر لږه زما پیسې په ګټه چا ته ورکړې وی چې له راستنېدو وروسته مې هغه ترلاسه کړې وی، بیا ئې حاضرو کسانو ته وویل: له ده نه پیسې واخلئ او هغه چا ته ئې وسپارئ چې ډېره ګټه ئې کړې وه.

اورشلیم ته د عیسی ننوتل

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... عیسی اورشلیم ته د تلو په دوران کې دوه شاګردان مخکښې کلي ته ولېږل او ورته وئې ویل: هلته به یو کوچنی تړلی وموموئ چې تر اوسه څوك نه دی پرې سور شوی، هغه راخلاص کړئ او دلته ئې درسره راولئ،... هغوی لاړل او هغه ئې راوست، ... جامې ئې پرې واچولې، عیسی پرې سور شو، ... خلکو د ده په احترام خپلې جامې په لار کې غوړولې...خلکو د ده په استقبال کې ویل: مبارك دې وي هغه پاچا چې د خدای په نامه راځي، سوکالي دې په آسمان کې وي او جلال خدای لره... ځینو فریسیانو عیسی ته وویل: استاده ! شاګردانو ته دې ووایه چې پټه خوله شي، دا څه خبرې دي چې دوی ئې کوي؟!! عیسی وویل: که دوی خاموش شي د لارې خوا ته ډبرې به له خوشحالۍ همدا خبرې کوي... بیا د خدای کور ته داخل شو او هغه خلك ئې ترې وشړل چې هلته په پېر پلور بوخت وو، د دوی تغرونه ئې ورټول کړل او دوی ته ئې وویل: د خدای په کلام کې لیکل شوي چې زما کور به د عبادت ځای وي خو تاسو له هغه د غلو پناه ځی جوړ کړی...

د لوقا دا خبره د یوحنا له وینا سره توپیر لري، یوحنا لیکلي: ... عیسی په اورشلیم کې د خدای د کور خوا کې خلك ولیدل چې د قربانۍ لپاره د غوایو، پسونو او کوترو په اخستلو لګیا دي، ... عیسی له پړي متروکه جوړه کړه او ټول خلك ئې له هغه ځایه وشړل، څاروي ئې وشړل او د صرافانو پیسې ئې خورې ورې کړې، د کوترو پلورونکو ته ئې وویل چې دا له دې ځایه لرې کړئ او زما د خدای له کوره بازار مه جوړوئ!!

د ظالمو ملیارانو قصه

لوقا تر دې سرلیك لاندې لیکي: ... یوه کس خپل باغ څو ملیارانو (باغوانانو) ته

په اجاره ورکړ، دی لرې بل ځای ته ولاړ، د مېوو په وخت کې ئې څوك ورولېږو چې اجاره ئې ورکړي، هغوی وواهو او تش لاس ئې ستون کړ، د باغ خاوند بل او بل ورولېږل، هغوی ئې هم ووهل او تش لاس ئې ستانه کړل... په پای کې ئې خپل یوازنی زوی ورولېږو، ملیارانو وویل: راځئ چې دا ووژنو، له پلاره وروسته به دی وارث وي، چې دی نه وي ټول باغ به زمونږ شي، هغه ئې ونیولو، له باغه ئې وایستلو او وئې وژلو... عیسی پوښتنه وکړه: نو اوس به د باغ خاوند څه کوي؟ زه به درته ووایم چې څه به کوي: هغه به ورشي او ټول ملیاران به ووژني او باغ به بل چا ته په اجاره ورکړي، ... کله چې کاهنانو دا خبرې واورېدې پوه شول چې له ظالمو ملیارانو نه د عیسی مراد مونږ یو، غوښتل ئې دی هملته ونیسي خو وېرېدل چې له دې به بلوا راولاړه شي... نو په بهانې پسې ګرځېدل... په پټه ئې دوه داسې کسان ورولېږل چې ځان د حق لټوونکي معرفي کړي، هغوی عیسی ته وویل.... ته خو تل د حق وینا کوي، پرته له دې چې د چا مراعات وکړې... مونږ ته ووایه چې د موسی د شریعت له مخې دا جائز ده چې مونږ د روم دولت ته باج او خراج ورکړو؟ عیسی چې د دوی مکر ته متوجه شوی وو، وئې ویل: یوه سکه راوښیئ چې د چا نوم او انځور پرې لیکل شوی؟ ځواب ئې ورکړ: د روم امپراطور، عیسی ورته وویل: د امپراطور مال امپراطور ته ورکړئ او د خدای مال خدای ته، هغوی خاموش پاتې شول او نور څه ئې ونه ویل، بیا ځینې صدوقیان چې په قیامت ئې باور نه درلود، ورته راغلل او ترې وئې پوښتل: ... اووه ورونه وو، مشر ئې بې اولاده مړ شو، کونډه ترې پاتې شوه، د تورات له حکم سره دوهم ورور په نکاح کړه، هغه هم مړ شو، درېیم په نکاح کړه، همداسې نور ئې مړه کېدل او په پای کې تر ټولو کشري ورور په نکاح کړه، هغه هم مړ شو او دا ښځه هم، مونږ ته ووایه چې د قیامت په ورځ به دا ښځه د کوم ورور میرمن وي؟ عیسی ځواب ورکړ: ازدواج د دې دنیا د فاني خلکو لپاره دی، خو څوك چې د دې وړ وګڼل شي چې بیا راژوندي شي، کله چې هغه عالم ته ولاړ شي نه به نکاح کوي او نه به مري، له دې لحاظه به د فرشتو او د خدای د زامنو په څېر شي، ځکه چې له مرګه وروسته به یوه نوي ژوندون ته منتقل شي!!

دلته څو غلطې خبرې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې:

• دا چې یوازې ځینې خلك به بیاراژوندي کېږي، حال دا چې ټول انسانان، که ښه وي که بد، که مؤمن وي که کافر بیاراژوندي کېږي.
• دا چې په هغه عالم کې ازدواج نه شته، حال دا چې هلته به هم انسان انسان وي او ازدواجي ژوند به ئې وي، مېرمن به تر ټولو له غوره او له دې سره مناسب خاوند سره وي.

لوقا د قیامت په اړه د عیسی ځواب په ډېره ناقصه توګه وړاندې کوي او لیکي:
... اما ستاسو د اصلي پوښتنې په اړه چې آیا قیامت به راشي که نه؟ موسی په څرګنده توګه وښوده چې د مړو قیامت شته، ځکه چې موسی د خدای په لیدو سره هغه د ابراهیم خدای، د اسحاق خدای او د یعقوب د خدای په نامه یاد کړ، کله چې خدای د یو چا د خدای په نامه یادېږي معنی ئې دا ده چې هغه شخص ژوندی دی او نه دی مړ شوی، ځکه د خدای له نظره ټول ژوندي دي!!

دا ډېره بې معنی خبره ده او د قیامت د اثبات لپاره قطعاً د دلیل په توګه نه شي ګڼل کېدی، امکان نه لري چې عیسی علیه السلام به د قیامت د اثبات لپاره داسې کمزورې، مبهمه او بې معنی خبره کړې وي.

لوقا لیکي چې بیا عیسی په خپله له دوی دا پوښتنه وکړه: ولې وایي چې موعود مسیح به د داؤد له نسله وي، حال دا چې داؤد په زبور کې په خپله لیکلي چې خدای زما بادار مسیح ته وویل: زما ښي خوا ته کښېنه چې دښمنان دې ستا پښو ته وغورځوم، ځنګه ممکنه ده چې مسیح هم د داؤد زوی وي او هم ئې خدای؟!!
له دې وینا دوه خبرې ترلاسه کولی شو: لومړی دا چې د عیسی علیه السلام په هکله د بایبل دا خبره چې دی به د داؤد له نسله څخه وي، غلطه او بې بنسټه ده او عیسی علیه السلام ئې په خپله ردوي. او دوهمه دا چې که داؤد علیه السلام مسیح له خپل نسله څخه ګڼلی وي نو دا خبره غلطه ده چې دی ئې د خدای په نامه یاد کړی!! ځکه عیسی علیه السلام په خپله وایي چې دا دواړه خبرې په یوه وخت کې داؤد علیه السلام ته منسوبول غلطي ده!! بایبل دې مونږ ته د عیسی علیه السلام د دې پوښتنې ځواب راکړي!! خو متأسفانه بایبل دې پوښتنې ته ځواب نه وایي او همداسې ترې تېرېږي!!

لوقا له دې وروسته د رياكارو علماوو په اړه همغه خبره كوي چې په متی کې تر دې عنوان لاندې راغلې (په رياکارۍ سره ځان ديندار ښودل)، بيا د يوې کونډې يادونه کوي چې دوه وړې سکې ئې د اعانو په صندوق کې وغورځولې، عيسی وويل: دې مېرمنې تر ټولو زياته صدقه ورکړه، ځکه بډايانو د خپلو اضافي شتمنيو لږ برخه د اعانې په توګه سپارلې خو دې خپله ټوله شتمني صدقه کړه، بيا ئې د خدای د کور د ورانېدو وړاندوينه وکړه او ورپسې ئې د جګړو، زلزلو، قحطيو، مصيبتونو، ناروغيو د راتلو او دا چې د ده اتباع به له کړاوونو او ستونزو سره مخامخ شي، زندانونو ته به کښل شي، ځينې به ووژل شي، خپلوان به ورسره مخالفت وکړي او د دښمن په لاس به ئې ورکړي... وړاندوينه وکړه او وئې ويل: کله چې وګورئ اورشليم د دښمن له لوري محاصره شوی نو پوه شئ چې د خدای کور به وران شي، هغه مهال به يهودان غرونو ته وتښتي او د اورشليم اوسېدونکي به ترې فرار وکړي... د خدای غضب به پر دې قوم نازل شي، يا به د تورو خوراك شي، يا به اسير شي او يا به نورو ملکونو ته تبعيد شي، اورشليم به د پرديو په لاس کې پرېوځي... بيا به په آسمان، لمر او سپوږمۍ کې عجيبې پېښې تر سترګو شي، په ځمکې کې به د سيندونو د څپو له غرړ نه ډېر خلك بې سده شي... په دې وخت کې به د نړۍ ټول خلك ما وګوري چې له آسمانه په وريځو سور، له پرتم او شأن سره راکوزېږم، کله چې دا پېښې تر سترګو شوې نو پوه شئ چې ستاسو د نجات شېبه رارسېدلې... ورپسې ليکي چې د فصح عيد رانږدې شوی وو... شيطان د يهودا اسخريوطي چې له دولسو شاګردانو څخه وو، زړه ته ننوت، ... دی کاهنانو ته ورغی او ورته وئې ويل چې څنګه به عيسی دوی ته په لاس ورکوي، چې وئې وژني، دوی ومنله او د ښې جائزې وعده ئې ورسره وکړه، ... عيسی له خپلو دولسو ملګرو سره په اورشليم کې د يوه کس کره د ماښامني خوړلو لپاره ولاړل، په دسترخان ناست وو او دوی ته ئې وويل: په ډېر اشتياق سره دې ورځې ته منتظر وم، چې د خپلو کړاوونو له پيل نه مخکې د فصح دا ماښامنی له تاسو سره وخورم، ځکه تاسو ته وايم چې داسې ماښامنی به بيا تر هغه ونه خورم چې واقعي مفهوم ئې د خدای په ملکوت کې تحقق ومومي، بيا ئې يوه پياله ډکه کړه او شاګردانو ته ئې

ورکړه او ورته وئې ویل: واخلئ او په خپلو کې ئې ووېشئ، ځکه چې د خدای د ملکوت تر قائمېدو پورې به بیا د انګورو دا محصول ونه څښئ!! بیا ئې یوه ډوډۍ واخیسته، ټوټه ټوټه ئې کړه او په دوی ئې ووېشله او ورته وئې ویل: دا زما بدن دی چې ستاسو په لار کې فدا کېږي، دا کار زما په یاد ترسره کوئ!! له ماشامني وروسته ئې بله پیاله ورکړه او وئې ویل: دا د خدای د نوي پیمان نښه ده چې زما په وینو مُهر کېږي، هغه وینې چې ستاسو د ژغورنې لپاره به توی شي، خو دلته په دې دسترخان داسې څوك هم ناست دی چې ځان زمونږ دوست ګڼي خو له ما سره به خیانت وکړي....

دلته څو خبرې د توجه وړ دي: دا قصه له دې د مخه په متٰی کې هم تکرار شوي او د هغه الفاظ دا دي: یوه شپه چې عیسی له خپلو دوولسو شاګردانو سره د یوه سرې په کور کې د ماښامني لپاره په دسترخان ناست وو، عیسی وویل: له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي!! ټول په اندېښنه کې ولوېدل او پوښتنه ئې وکړه: هغه به څوك وي؟ ده وویل: همغه چې له ما سره یو ځای ئې د خوراك لوښي ته لاس اوږد کړ!! ... یهودا هم پوښتنه وکړه: استاده! آیا هغه کس زه یم؟ عیسی جواب ورکړ: هو په خپله دې وویل،...

تاسو ګورئ چې د دې دواړو ویناوو تر منځ کافي توپیر شته!!

مونږ له لوقا نه همغه پوښتنې کوو چې له متٰی مو کړې: پوښتنه کوو: ډوډۍ څنګه او د کوم منطق له مخې د عیسی غوښه او هغه شراب د ده وینې دي؟ ولې عیسی علیه السلام خپله غوښه او وینې په خلکو خوري؟ شاګردانو څنګه دا بې احترامي وکړه او د ده غوښه او وینې ئې وخوړې؟! آیا ممکن ده یو جلیل القدره پیغمبر داسې غلطه او بېهوده خبره وکړي؟! د ده په وینو سره کوم پیمان مُهر شوی؟ د کوم عدالت له مخې د یوه بې ګناه انسان د وینو توئېدل د ګناهګارانو د ګناهونو د بخښل کېدو سبب کېدی شي؟!! آیا د چا ایمان او عقل دا خبره منلی شي چې الهي عدالت به داسې وي؟!

له دې وروسته د زیتون غره ته تګ، هلته خدای ته دعا کول او دا چې دی ډېر پرېشانه او مضطرب وو، د ده د نیولو لپاره له یهودا سره د یوې ډلې راتګ، د

دوستۍ په توګه د عیسی ښکلول، د کاهن په خادم باندې د تورې وار، دې ډلې ته د عیسی وینا، د ده نیونه، د کاهن کور ته د ده بېول، د دوی تر شا د پطرس تګ، درې ځلې له دې انکار کول چې د عیسی ملګری دی یا دی پېژني، د ده محاکمه، رومي حاکم پیلاطوس ته د ده سپارل، د ده د اعدام او په صلیب د ځړولو مطالبه، د سپکاوي لپاره د پاچايي لباس وراغوستل، د ده تر څنګ د دوو جنایتکارانو اعدامول، له اعدامه وروسته د ده جامې د عسکرو ترمنځ وېشل کېدل، د ده د سر له پاسه دا لوحه ځوړندول چې: دا دی د یهودانو پاچا!! ... او نورې خبرې په همغه صیغه او ترتیب کوي چې په متی کې راغلې. خو دی دلته وايي چې ماسپښین درې ساعته تیاره شوه، لمر له ځلېدو ودرېدو، د خدای د کور هغه پرده په منځ کې څیرې شوه چې په سپېڅلې ځای کې ځړېده، بیا د عیسی علیه السلام د تدفین په اړه همغه د متی خبره کوي چې یوسف نومي کس په خپلې نوي هدېرې کې دفن کړ، خو دی دا کس له مذهبي مشرانو څخه ګڼي او وایي: دی د یهودانو د عالي شورى غړی وو، خو متی ئې یو بډای بولي او وایي: د لمر لوېدو په وخت کې یو بډای سړی چې یوسف نومېدو او د عیسی له پلویانو څخه وو پیلاطوس ته راغی او د عیسی جسد ئې ترې وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپین کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو. لوقا لیکي چې له جلیل نه راغلې مېرمنې له یوسف سره هغه ځای ته ورغلې چې عیسی په کې دفن شو، بېرته ستنې شوې... د یکشنبې په سهار بیا هلته ولاړې، خو وئې لیدل چې د قبر د خولې ډبره یوې خوا ته غورځېدلې، قبر ته ننوتې خو د عیسی جسد ئې ونه موندو، حیرانې ولاړې وې چې ناڅاپي دوه سړي له ځلېدونکو جامو سره راڅرګند شول، ښځې ووېرېدې او هغوی ته ئې تعظیم په ځای کړ، سړو ورته وویل: ولې د مړو په منځ کې په ژوندي پسې ګرځئ؟ عیسی دلته نه شته، ژوندی شوی... په تلوار اورشلیم ته ولاړې چې یولس شاګردان او نور خبر کړئ، کومې ښځې چې د قبر خوا ته تللې وې، دا وې: مریم مجدلیه، یونا، د یعقوب مور مریم او څو نورې ښځې!! شاګردانو دا خبرې هسې خیالي قصه وګڼله او باور ئې پرې ونه کړ، خو پطرس په تلوار د قبر په لور وخوځېدو... هلته ئې تش کفن وموندو، په همغه ورځ د عیسی

دوه منونکي د عموآس کلي ته تلل، په لارې کې ئې د دغو څو ورځو پېښې سره یادولې، ناڅاپه عیسی ورسره ملګری شو، دوی ونه پېژندو، عیسی ترې وپوښتل: په څه مو خبرې کولې؟ یوه ورته وویل: داسې معلومېږي چې ته یوازنی کس یې چې د دغو ورځو له پېښو خبر نه یې!! عیسی وپوښتل: کومې پېښې؟ ده ورته وویل: هغه څه چې له عیسی ناصري سره وشول... څو ښځو په خپلو خبرو سره مونږ حیران کړو، نن سهار د قبر خوا ته تللې وې، کله چې بېرته راستنې شوې وئې ویل چې مونږ جسد ونه موندو!! فرشتې ئې لیدلې وې چې دوی ته ئې ویلي وو چې عیسی ژوندی شوی، نو څو نفره د قبر سر ته ورغلل، وئې لیدل چې د دغو ښځو خبره رښتیا وه!! بیا عیسی دوی دواړو ته وویل:... ولې دومره ناپوه یئ، ولې د انبیاوو په خبرو باور کول درته دومره ګران دي؟!! عموآس ته ورسېدل... عیسی له دوی سره کورته ولاړ... د ماښامني په وخت کې ئې ډوډۍ ماته کړه او دوی ته ئې ورکړه، په همدې وخت کې د دوی سترګې پرانیستل شوې او عیسی ئې وپېژندو او همغه لحظه ترې غایب شو!! ... له ځنډه پرته اورشلیم ته راغلل، یولس شاګردان ئې وموندل چې د عیسی د بیاژوندي کېدو په اړه خبرې کوي او پطرس هم وایي چې ده په خپله لیدلی، دوی هم خپله قصه ورته وکړه، په همدې وخت کې چې دوی په خبرو بوخت وو، ناڅاپه عیسی د دوی په منځ کې ودرېدو، سلام ئې ووایو، ټول ووېرېدل، ګمان ئې وکړ چې روح ګوري، عیسی ورته وویل ولې ووېرېدئ، ولې په دې کې شك کوئ چې زه په خپله یم؟ زما لاسونو او پښو کې د مېخونو ځایونو ته ځیر شئ، ګورئ چې زه په خپله یم، زما په بدن باندې لاس ووهئ چې ډاډه شئ زه روح نه یم، دا ځکه چې روح بدن نه لري، ... عیسی ترې وپوښتل: آیا دلته د خوراك لپاره څه شته؟ هغوی لږ پوخ شوی کب ورکړ، ده هم د دوی د حیرت وهلو سترګو په وړاندې هغه وخوړ، بیا ئې ورته وویل: آیا په یاد مو ده چې ما درته ویل: څه چې د موسی په تورات، د انبیاوو په کتابونو او د داؤد په زبور کې زما په اړه لیکل شوي، ټول به ترسره شي، دا دی هر څه ترسره شول... اوس به زه هغه روح القدس تاسو ته راولېږم چې زما پلار د هغې ژمنه درسر ه کړې ده، مخکې له دې چې دا پیغام خلکو ته ورسوئ په اورشلیم کې ترهغه پاتې شئ چې روح القدس راشي او

تاسو په الهي قدرت مجهز کړي!! بیا عیسی دوی تر بیت عنیا پورې بوتلل، هلته ئې خپل لاسونه د آسمان په لوري لوړ کړل، دوی ته ئې برکت ورکړ، له ځمکې بېل شو او د آسمان په لوري لوړ شو، شاګردانو د ده لمانځنه وکړه او په خوشحالۍ سره یورشلیم ته ستانه شول، ...

دلته څو خبرې ضروري ګڼم:

• د قرآن له مخې دا ټولې خبرې دروغجنې، بې بنسټه، جعلي او له ځانه جوړې شوې دي.

• د لوقا او نورو انجیلونو ترمنځ توپیرونه ښیي چې دا قصه حقیقت نه لري، متّی او مرقس لیکلي وو: یو بډای سړی چې یوسف نومېدو او د عیسی له پلویانو څخه وو پیلاطوس ته راغی او د عیسی جسد ئې ترې وغوښت، ... جسد ئې ورکړ، په سپین کتان کې ئې ونغښت او په هغه قبر کې ئې دفن کړ چې نوی ئې د ځان لپاره جوړ کړی وو، بیا ئې یوه لویه ډبره د قبر دروازې ته ودروله او ترې ولاړ، دوه مېرمنې چې دواړه مریمې نومېدې، یوه مریم مجدلیه او بله مریم د یعقوب مور،) هلته ولاړې وې او وئې لیدل چې عیسی ئې چېرې ښخ کړ، خو لوقا لیکي چې یونا او نورې ښځې هم ورسره وې، متّی لیکي چې د یکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عیسی د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو لیدلې وه، هلته راغلې، مرقس وایي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانیستی وموند او د قبر خوا ته ئې یوه فرشته ولیدله چې جامې ئې سپینې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو متّی د خپل عادت په څېر دلته هم وایي چې دوی له آسمانه د یوې فرشتې راکوزېدا ولیده، چې په راتلو سره ئې ځمکه ولړزیده او قبر پرانستل شو او لیکي چې عیسی د یکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې ولیده مریم مجدلیه وه او دا همغه مېرمن ده چې وایي داسې سخته لېونۍ او پېریانۍ وه چې عیسی اووه پلېتې ارواح ترې ایستلې وې!!

متی لیکي: ناڅاپه یوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډبره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنستله، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپینې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول.. فرشتې

دغو ښځو ته وويل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عیسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ویلي وو، بېرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې اېښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووايئ چې هغه ژوندی شوی، جلیل ته درځي چې له تاسو سره وګوري!! ګورئ چې دا پیغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لارې کې ئې عیسی مخې ته راغی، هغه وويل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وويل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما ورونو ته ووايئ چې ډېر ژر جليل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! ښځې لا ښار ته نه وې رسېدلې چې ساتونکي کاهن ته ورغلل او له پېښې ئې خبر کړل، خو لوقا ادعا کوي چې دغو ښځو دوه سړي وليدل!! متی وايي چې يولس شاګردان جليل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عیسی ورښودلی وو، کله چې ئې عیسی هلته وليدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځينو ئې په دې خبرې کې شك کاوو چې دا دې عیسی وي!! خو تاسو وليدل چې لوقا د دې په خلاف ادعا کوي چې عیسی دوی ته په اورشليم کې او په يوه کور کې ځان ورښودو!!

د رسولانو اعمال

بايبل ليکي چې دا د لوقا له لوري ليکل شوی بل کتاب دی، په دې کې هغه پېښې څېړل شوې چې آسمان ته د مسيح له تلو مخکې او په آخري ځل خپلو شاګردانو ته له راڅرګندېدو وروسته رامنځته شوې، په دې کتاب کې د مسيح د رسولانو هغه فعاليتونه موندلی شو چې د روح القدس په مرسته ئې ترسره کړي، کولی شو دې کتاب ته د يوه داسې تاريخي کتاب په سترګه وګورو چې د کليسا د پيدابښت او ودې څرنګوالی بيانوي او رسولانو دا کار د هغه حکم مطابق تر سره کړی چې په انجيل کې د خدای له لوري ورکړی شوی وو او هغه دا چې: (په اورشليم، د يهودانو په ټولې سيمې کې، په سامره او د ځمکې تر آخري سره انجيل نشر کړئ)!! سره له هغه شديد اختناق چې مسيحيان ورسره مخامخ وو، کليسا وده وکړه، پولس چې تر نورو زيات له کړاوونو سره مخامخ وو په داسې رسول بدل شو چې انجيل ئې د رومي امپراطورۍ مختلفو برخو ته ورساوو، په دې توګه مسيحيت د يهودانو له دائرې ووت او غيريهودانو ته ئې هم لمن خوره شوه.

د دې مقدمې څو ټکي د غور وړ دي:

• ما ته د تحقيق په ترڅ کې ثابته شوه چې دا کتاب لوقا نه بلکې په خپله پولس ليکلی او د يوه غرض لپاره ئې لوقا ته منسوب کړی، د کتاب له ډېرو برخو دا خبره معلومېږي چې ليکونکی ئې پولس دی، هم ئې محتوی په دې شهادت ورکوي، هم ئې الفاظ او هم ئې د ليکنې اسلوب، په دې کې هغه افکار او عقايد وړاندې شوي چې باني ئې پولس دی او تر ده د مخه هيچا نه دي وړاندې کړي، داسې قصې په کې

راغلې چې له پولس نه پرته بل څوك ترې خبر نه وو، په دې كې پولس ته ډېرې جعلي معجزې منسوب شوې، حتى دا چې مړ شوی او بيا راژوندی شوی، د پولس زنداني كېدا، له يوې محكمې بلې ته او له يوې سيمې بلې ته د ده انتقال او هغه قصې چې يوازې پولس ترې خبر وو او د پولس بې انتهاء ستاينې ... ښيي چې پولس نه شو كولی دا كتاب په خپل نامه خپور كړي، نو ځكه ئې خپل ملګري ته منسوب كړی، خو د كتاب په ډېرو ځايونو كې داسې څه ترې ويل شوي چې ښيي ليكونكی ئې په خپله پولس دی، مخصوصاً هغه ځايونه ئې چې دی يوازې د ساتونكو او پوليسانو په واسطه روم ته انتقالېږي، نه لوقا ورسره شته او نه بل ملګری، خو د دې سفر قصه د متكلم په صيغه ليكل شوې او ويل شوي، مونږ هلته ورسېدو، مونږ دا وكړل او له مونږ سره دا وشول، طبيعي ده چې بل ليكونكی داسې كار نه كوي، داسې هم نه ده چې دا د ليكونكي يوه انشائي اشتباه وګڼلی شي او دوه درې ځايه ترې غلطي شوې وي، بلكې څو ځايه تكرار شوې.

- دلته د بايبل دا وينا چې مسيحيت له يهودانو پرته نورو قومونو ته هم وړاندې كېدی شي، د بايبل له مخكنيو خبرو سره تعارض لري، مخكې ئې ليكلي چې مسيح خپلو شاګردانو ته وويل: يوازې يهودانو ته ورشئ او بلنه وركړئ، همداراز د عيسى له قوله ئې ليكلي: زه خدای رالېږلی يم چې د يهودانو مرسته وكړم نه د غيريهودانو، ځكه يهودان د خدای ورك شوي پسونه دي!! او حتى دا ئې هم ليكلي چې يوې غير يهودي مېرمنې د خپلې ناروغې لور لپاره د دعا هيله ترې وكړه او هغه ورته وويل: دا سم كار نه دی چې زه د خپلو زامنو له لاسه ډوډۍ واخلم او سپي ته ئې واچوم!!
- پولس په رومي امپراطورۍ كې د مسيحيت په خورېدو كې لويه ونډه درلوده، له دې خبرې معلومېږي چې د رومي امپراطورۍ چارواكو دې ته ترجيح وركړې چې د يهودانو په ضد د پولس مذهب ته وده وركړي، دې مذهب له يوې خوا خلكو ته د واكمنانو د اطاعت او له نظام سره د عدم مخالفت درس وركاوو، له بلې خوا ئې د يهودانو ټول شريعت او مذهبي مراسم لغو كول او يوازې له مسيح سره مينه ئې د نجات لپاره كافي ګڼله!!

کتاب داسې پیل کېږي:
ګران دوست تئوفیلوس!
په لومړي کتاب کې مې د عیسی د ژوند بشپړه شرحه او لارښوونې بیان کړې او ومې لیکل چې هغه څنګه له هغه وروسته چې ډېر احکام ئې د روح القدس په واسطه خپلو غوره رسولانو ته ورکړل، آسمان ته ولاړ او په څلوېښتو ورځو کې په وار وار ورته راڅرګند شو او ورته ثابته ئې کړه چې دی واقعاً ژوندی دی... یو ځل ئې دوی ته وویل: د اورشلیم له ښاره بهر مه وځئ، بلکې د روح القدس راتلو ته انتظار وکړئ ... یحیی تاسو ته په اوبو سره د تعمید غسل درکاوو خو په څو راتلونکو ورځو کې به تاسو په روح القدس سره تعمید شئ!! بیا ورته راڅرګند شو او دوی ترې وپوښتل: خدایه! آیا د اسرائیلیانو له منځه تللې پاچایي به په همدې وخت کې جوړه کړې؟ ځواب ئې ورکړ: دا نېټې زما پلار خدای تعینوي، په دې پوهېدل ستاسو کار نه دی!! خو څه چې باید پرې پوه شئ دا ده چې کله روح القدس درباندې نازل شي نو تاسو به په اورشلیم، په ټول یهودیه، سامره او حتی د ځمکې تر لرو لرو برخو زما د مرګ او بیا ژوندي کېدو په هکله شهادت ورکوئ!! کله چې عیسی دا خبرې وکړې، د دوی په وړاندې آسمان ته لوړ شو او په ورېځو کې د دوی له نظره پټ شو!!
دلته څو پوښتنې راولاړېږي:
- دوی ته خو ویل شوي وو چې له اورشلیم نه مه وځئ، ولې ووتل؟ ولې ئې د اسرائیلیانو په ځای د رومیانو په منځ کې کار پیل کړ؟
- د شاګردانو له خبرې خو معلومېږي چې دوی د اسرائیلیانو د هغې پاچایۍ د بیا جوړېدو په انتظار کې وو چې له لاسه ئې وتلې وه!! په دې انتظار کې خو یهودان ورسره شریك وو، اختلاف ئې په دې کې وو چې یهودانو د خپل موعود مسیح نښې په عیسی علیه السلام کې ونه موندلې، ځکه ئې د ایمان په ځای د ده د وژلو لپاره ملا وتړله!! پولس او ملګرې ئې څنګه له دې انتظار نه د عیسی علیه السلام د بېرته راتلو قصه جوړوي؟
- د بایبل له ادعا نه خو معلومېږي چې دا وعده به په څو راتلونکو ورځو کې

ترسره کېږي، هغه لويه پاچايي به جوړېږي او بيا به دوی په ټولې نړۍ کې د مسيح د بيا راڅرګندي کېدو شهادت ورکوي، خو په دې ځو ورځو دا دی شل پېړۍ تېرې شوې، ولې هغه وعده ترسره نه شوه!!

• کوم عاقل انسان به دا خبره ومني چې د عيسی عليه السلام دعوت په دې کې راخلاصه شوی وو چې له مرګه وروسته به بيا راڅرګندی کېږي؟ آيا د انجيل خلاصه همدا وه؟

ورپسې ليکي:... شاګردان د زيتون له غره نه چې د اورشليم له ښار نه نږدې يو کيلومتر لرې پروت وو ښار ته کوز شول، د هغه کور په دوهم پوړ کې په دعا بوخت شول چې مخکې په کې اوسېدل، ... دې دعا ځو ورځې دوام وکړ...په دې دوران کې يوه ورځ چې يو سل شل نفره حاضر ول، پطرس وويل: وروڼو! د سپېڅلې کتاب خبره د يهودا په هکله بايد رښتيا شوې وی، چې مفسدينو ته ئې لارښوونه وکړه چې عيسی ونيسي، ... داؤد نبي ډېر د مخه دا وړاندوينه کړې وه!! يهودا زمونږ له ډلې څخه وو، عيسی غوره کړی وو چې زمونږ په څېر د ده رسول او استازی وي، خو په هغو پېسو ئې چې د خپل خيانت په بدل کې ئې ترلاسه کړې وې يو پټی واخيست او په همغه پټي کې له لوړې نه پړمخې راپرېووت، دوه ټوټې شو او کولمې ئې راووتې!! د ده د مرګ خبر په ټول ښار کې خور شو او خلکو هغه ځمکه (د وينو پټی) ونوماوو!!

دلته هم تاسو د يوه قبيح تناقض شاهد يئ، بايبل له دې نه ځو صفحې مخکې تر دې عنوان لاندې (په دنيا کې د عيسی د ژوند وروستۍ ورځې) داسې ليکي: يهودا له خپل کار نه پښېمانه شو او هغه دېرش سکې ئې کاهنانو ته راوړې او ورته وئې ويل: ما ګناه کړې ځکه د يوه بې ګناه انسان د محکومولو باعث شوم، هغوی ځواب ورکړ: په مونږ ئې څه؟ نو ده هغه سکې د خدای په کور کې وشېندلې او ځان ئې په پړي پانسۍ کړ... هلته نه د ځمکې د اخيستو خبره کوي او نه له لوړې د راپرېوتو او دوه ټوټې کېدو، بلکې د پښيمانه کېدو او په کليسا کې د ځان پانسۍ کولو خبره کوي!!

د پطرس د وينا په دوام کې ليکي: اوس بايد يو بل څوک انتخاب کړو چې د ده

ځای ونیسي، چې له مونږ سره د عیسی د بیا ژوندي کېدو شاهد وي!! ... حاضرینو دوه کسان معرفي کړل... له دوی نه متیاس په قرعې سره غوره شو!!

دلته پوښتنې دا دي چې:

- ولې باید دا شمېر بشپړ شي؟ ولې ئې په خپل حال نه پرېږدي؟ یهودا اسخریوطي خو د هغو شاګردانو په ضمن کې نه وو چې آسمان ته د عیسی ختل ئې لیدلي وو، شاهدان خو هسې هم یولس وو؟ آیا دا د دولسو رقم په دې خاطر نه دی وضع شوی چې د اسرائیلیانو د دوولسو قبیلو له شمېر سره سمون وخوري؟
- آیا کېدی شي چا ته یو مذهبي مقام د قرعې له مخې ورکړی شي؟ هر حقیقي الهي دین خو د چا وړتیا او اهلیت، علم او تقوی، د مقام او منزلت لپاره معیار ګڼي، په قرعې سره د مقاماتو وېش یوازې په هغه مذهب کې موندلی شو چې بنسټ ئې په خرافاتو ایښودل شوی وي.

وروسته لیکي: د مسیح د مرګ او بیا ژوندي کېدو نه اووه اونۍ وروسته.... د پنځوسمې عید راورسېدو (دا هغه عید دی چې د فصح له عید نه پنځوس ورځې وروسته لمانځل کېدو)، په دې ورځ کله چې مؤمنان راغونډ شول، ناڅاپه داسې غږ واورېدل شو چې د تندې سیلۍ غږ ته ورته وو او خونه ئې ډکه کړه، بیا د اور د لمبو په څېر یو شی د دوی په سر وځلېدو او په همدې وخت کې ټول له روح القدس نه ډک شول او په داسې پردیو ژبو ئې خبرې پیل کړې چې له دې مخکې نه پرې پوهېدل!! دا ځکه چې د خدای سپېڅلي روح دا قدرت دوی ته ورکړ!! ... په دې ورځ دیندار یهودان د عید د مراسمو لپاره له هرې سیمې اورشلیم ته راغلي وو، کله چې ئې له هغه کور نه دا غږ واورېدو یوه ډله په تلوار ورغله او وئې لیدل چې د عیسی شاګردان د دوی په ژبه خبرې کوي نو حیران پاتې شول او په حیرت سره ئې وپوښتل: دا څنګه ممکنه ده؟ دوی خو د جلیل اوسېدونکي دي، خو دا څنګه د مختلفو قومونو په ژبو خبرې کوي؟!! ځینو ملنډې پرې وهلې او ویل ئې: دا مست شوي!!

دا د بایبل د ډېرو نورو خبرو په څېر یوه مسخره خبره ده چې یوازې یو ټګمار او دوکه مار ئې د بې عقلو خلکو د غولو لپاره کوي، هیڅ باایمانه او باشعوره انسان

ئې نه مني!! د بايبل له ټګمار ليکونکي نه پوښتنه کوم: آيا عيسی عليه السلام داسې کار کړی؟ آيا له ټولو هغو پيغمبرانو نه چې تا ئې نومونه ياد کړي کوم يوه ئې داسې کار کړی؟ آيا کوم يو ئې مست شوی او د مستۍ په حالت کې ئې د نورو قومونو په ژبه خبرې کړې؟ که پيغمبرانو دا کار نه وي کړی د مسيح شاګردان به ئې څنګه کوي؟!! آيا د الله تعالی له لوري لېږل شوی لارښود دين داسې وي؟ د خلکو لپاره د يوه معقول پيغام او څرګندې لارښوونې په ځای د داسې خرافاتو نندارې وړاندې کوي؟ داسې دين به د انسان کوم درد دوا او کومه ستونزه حل کړي؟ تا خو له دين، ديندارانو او رسولانو نه د يوه مداري لوبه او د ده په خوا کې د راغونډ شوو کم عقلو خلکو ننداره جوړه کړې!! داسې صحنه به يوازې بې عقله کسان په حيرت کې اچوي او هر هوښيار انسان به دا ډله د ملنډو وړ ګڼي او وايي به: دا مست شوي!!

ورپسې ليکي: پطرس له يولسو نورو رسولانو سره راوړاندې شو او خلکو ته ئې وويل: اې د اورشليم خلکو! ... له تاسو نه ځينې وايي چې مونږ مست يو! مونږ مست نه وو، اوس خو غرمه ده او دا د شراب څښلو او مستۍ وخت نه دی!! ... دا هغه څه دي چې يوئيل نبي څو پېړۍ مخکې د هغه وړاندوينه کړې وه، خدای د ده له قوله ويلي وو: په آخرو ورځو کې به ټول خلك له خپلې روح ډك کړم، دومره چې ستاسو لونې او زامن به نبوت کوي، ځوانان به مو رؤياګانې ګوري او زاړه به مو خوبونه!! ... نبوت به کوي او زما له لوري به خبرې کوي!! په آسمان او ځمکې کې به عجيبې نښې راڅرګندې شي... په ځمکې به وينې وبهېږي او له آسمانه به اور ووربېږي، ... لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به د وينو په څېر تکه سره شي، ... خدای د خپلې نقشې له مخې تاسو ته دا قدرت درکړ چې مسيح د رومي چارواکو په لاس مصلوب کړئ، خو خدای له هغه وحشتناك مرګ نه وژغورو او بېرته ئې راژوندی کړ، ځکه مرګ نه شو کولی داسې څوك په خپلو منګولو کې اسير کړي!! داؤد نبي د مسيح له قوله ويلي وو: ډاډه يم چې په مرګ کې هم د خدای په امان کې يم!! ته نه پرېږدې چې روح مې په قبر کې پاتې شي او ستا د سپېڅلي زوی بدن وروست شي!! ته به ما ته بيا ژوند او نوی عمر راپه برخه کړې او په خپل حضور کې به مې له

خوښيو برخمن کړي!!

بايبل ته دا خبرې ډېرې مهمې برېښي او ګمان کوي چې کولی شي په دې سره خپله غلطه ادعا سمه ثابته کړي!! خو هغه ته وايم:

• که د يوئيل وړاندوينه رښتيا وګڼو نو د دې وړاندوينې مصداق خو دا نه بلکې بل څه دی، هغه خو وايي چې: په آخرو ورځو کې به (ټول خلك) له خپلې روح ډك کړم، دومره چې ستاسو لوڼې او زامن به نبوت کوي، ځوانان به مو رؤياګانې ګوري او زاړه به مو خوبونه!! ... نبوت به کوي او زما له لوري به خبرې کوي!! ته خو د يوئيل د وينا خلاف وايي چې يوازې دومره کسانو نبوت کاوو چې په يوې خونې کې راغونډ شوي وو، (ټول خلك) خو پرېږده له دوی پرته په ټولې نړۍ کې بل داسې څوك نه وو چې نبوت او مستي وکړي، بلکې ځينې ورته حيران ول او ځينو ملنډې پرې وهلې او دوی ئې مست شوي ګڼل!!

• ستا د ادعا له مخې خو يوئيل ويلي دي: د دې ورځې له رارسېدو نه مخکې به په ځمکې باندې وينې وبهېږي او له آسمانه به اور وورېږي، لمر به تك تور شي، سپوږمۍ به د وينو په څېر تکه سره شي... له دې کارونو نه خو هيڅ يو ئې ونه شو!! دا ولې!!

• ته خو له يوې خوا وايې: خو خدای له هغه وحشتناك مرګ نه وژغورو او له بلې خوا وايې: او بېرته ئې راژوندی کړ، ځکه مرګ نه شي کولی داسې څوك په خپلو منګولو کې اسير کړي!! له تا پرته به آيا بل داسې څوك راوښيې چې د داسې متناقضو ويناوو جسارت وکړي؟ هم له وحشتناك مرګ نه ژغورل شوی او هم مړ شوی او له مرګ نه وروسته بيا راژوندی شوی!! مونږ خو د دې دواړو خبرو له تلفيق نه عاجز يو!!

جنابه! د داؤد هغه خبرې د مسيح خبرې نه بلکې په خپله د داؤد خبرې دي او يوازې دا معنی ترې اخيستلی شو چې د انسان روح نه بلکې يوازې د ده بدن په قبر کې پاتې کېږي او دا هم د تل لپاره د ورستو هډوکو په څېر په قبر کې نه پاتې کېږي بلکې بيا راژوندی کېږي، ته د دې وينا له کومې برخې د مسيح د مرګ او درې ورځې وروسته بيا راژوندي کېدو خبره راباسې؟ ما ته ووايه: د دې خبرې معنی څه

ده: ډاډه یم چې په مرګ کې هم د خدای په امان کې یم؟ که داسې ئې معنی کوې چې له مرګ نه په امان کې یم، نو بیا خو ستا ادعا سراسر غلطه شوه، ته خو وایې چې مسیح مړ شوی!! او که داسې ئې معنی کوې چې په مرګ کې هم د خدای په امان کې یم، نو دا خبره خو د ټولو انسانانو په اړه صدق کوي، ځکه الله تعالی هیڅ انسان له مرګه وروسته مهمل نه پرېږدي، بېرته ئې راژوندی کوي، ته ولې له دې د مسیح په اړه یوه ځانګړې خبره جوړوې؟!!

عجیبه دا ده چې بایبل د خپلې دروغجنې ادعا د اثبات لپاره وایي: داؤد دا خبرې د ځان په اړه نه دي کړې، ځکه هغه مړ شو، دفن شو او قبر ئې دا دی زمونږ په خوا کې دی!!! بلکې دا خبرې ئې د مسیح په اړه کړې دي، دی پوهېدو چې مسیح به د ده پر تخت کښېني، په دې سره ئې د مسیح د بیا راژوندي کېدو وړاند وینه کړې ده!! پوښتنه کوو: د دې وړاندوینې له کومې برخې او کوم لفظ نه د مسیح نوم او د ده د بیاراژوندي کېدو خبره راباسې؟ مسیح خو د ده پر تخت نه دی کښېنستی او یهودانو هم د دې لپاره د موعود مسیح په توګه ونه مانو چې د داؤد پر تخت نه دی کښېنستلی او هغه لویه پاچایي ئې جوړه نه کړی شوه چې دوی ئې د مسیح نښه ګڼي، نو دا وړاندوینه خو د عیسی علیه السلام په هکله صدق نه کوي!! ته خو دا هم وایې چې د قیامت په ورځ او د عیسی د بیاراتلو په وخت کې به دی د داؤد پر تخت نه بلکې د خدای په څنګ کې پر عرش ناست وي، نو مونږ ته ووایه چې ستا د خبرې معنی څه شوه؟

له دې وروسته بایبل د مسیح د شاګردانو داسې معجزې بیانوي چې د مسیح تر معجزو ئې هم اغېز زیات ښودلی!! لیکي چې یوه ورځ پطرس او یوحنا د خدای د کور په خوا کې داسې یو کس ولیدو چې له موره شل پیدا شوی وو او څلوېښت کاله شل وو!! دوی ته ئې د سوال لپاره لاس اوږد کړ، پطرس ورته وویل: مونږ پیسې نه لرو چې درئې کړو، خو یو بل شی درکوو، د عیسی مسیح په نامه درته امر کوم چې پاڅه او روان شه!! له لاسه ئې ونیولو او اوچت ئې کړ او هغه روغ رمټ شو او ټوپکې ئې وهلې!! ... او په دغه ورځ پنځو زرو کسانو ایمان راوړ!!

پوښتنه دا ده چې ولې د عیسی علیه السلام په ټول ژوند کې له هغو ټولو

معجزو سره سره پنځو زرو کسانو ایمان نه وو راوړی او دلته په یوه ورځ دومره کسانو ایمان راوړ؟!! د شاګردانو معجزه تر ده اغېزمنه وه او که ته دروغ وایې؟!

ته خو له یوې خوا دوی ته داسې سترې سترې معجزې ثابتوې او له بلې خوا لیکې چې دوی دواړه ئې په درو ووهل، څوك چې له درو نه ځان نه شي ژغورلی، بل به څنګه له ناروغۍ وژغوري؟!! څوك چې د یوه هیبتناك خبر په اورېدو سره تښتي او سیمه پرېږدي او له دې نه عاجز وي چې د ځان په اړه د دښمن عزایم بدل کړي څنګه ومنو چې هغه کولی شي څلوېښت کلن ګوډ روغ کړي؟!!

بایبل ورپسې لیکي چې دا دواړه معجزه ښودونکي د کاهنانو لخوا کلیسا ته احضار او تهدید شول چې بیا به د عیسی په هکله خلکو ته څه نه وایي!! او دوی خدای ته شکایت وکړ چې ولې ټول خدای نه منونکي خلك او جاهل قومونه د خدای په ضد بغاوت کوي او د نړۍ پاچایان متحد شوي چې د خدای او مسیح په ضد وجنګېږي؟ نه پوهېږو دا دواړه متناقضې خبرې څنګه سره تلفیق کوي؟ له یوې خوا د خلکو له پراخ مخالفت نه شکایت او له بلې خوا داسې معجزه ښودل چې په یوه ورځ پنځه زره کسان ورسره ملګري کېږي!!

بایبل دلته په یوې داسې خبرې اعتراف کوي چې د ده د ډېرو کتابونو ماهیت په ډاګه کوي او ثابتوي چې دا کتابونه د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه مجهولو لیکوالانو له ځانه لیکلي، هغه لیکي چې کاهنان له هغې معجزې خبر شول، جلسه ئې راوبلله چې په دې هکله تصمیم ونیسي، نه پوهېدل څه وکړي، دوی ته تر ټولو حیرانوونکې خبره دا وه چې لیدل ئې پطرس او یوحنا بې سواده او ډېر معمولي کسان دي!! د بایبل له منونکو پوښتنه کوم: دغو بې سواده کسانو څنګه هغه کتابونه ولیکل چې بایبل ئې ورته منسوبوي؟ که املاء د دوی له لوري وه او لیکل د بل چا له لوري، نو ولې بایبل دا حقیقت خلکو ته نه وایي؟ له دې خبرې خو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتابونه نورو د دوی په نامه لیکلي!!

بایبل دلته د برناپا یادونه کوي چې خپله ځمکه ئې وپلورله او ټولې پیسې ئې رسولانو ته ورکړې!! خو د ده تر څنګ د حنانیا او د ده د مېرمنې سفیره یادونه کوي چې خپل پټی ئې وپلورو خو نیمایي پیسې ئې دوی ته ورکړې او ورته وئې ویل چې

پټې مو په همدې بيه پلورلي... پطرس پوه شوو چې دروغ وايي... هغه سړی او مېرمن ئې د همدې درواغو په سبب ځای په ځای مړه شول!! ... کاهنانو دوی زندان ته واچول خو فرشتو وژغورل او سبا د زندان ساتونکو وليدل چې د زندان دروازې تړلې دي خو زندانيان نه شته... بيا ئې کليسا ته احضار کړل... کاهنانو غوښتل دوی ووژني خو يو کس ئې مخنيوی وکړ.. نو څو درې ئې ووهل او خوشې ئې کړل...

د بايبل ليکوال ته وايم: الله تعالی چا ته په سزا ورکولو کې عجله نه کوي، په داسې درواغو څوك نه وژني، که ئې وژلی نو ته خو به ئې په دغو سترو سترو درواغو سل ځلې وژلی وې، تا په بايبل کې د خدای، پيغمبرانو او د الله تعالی د کتابونو په اړه دومره درواغ ويلي چې د حنانيا او سفيرې دروغ ورته هيڅ دي، دوی يوازې پطرس ته دروغ ويلي او هغه هم داسې دروغ نه چې بل ته ئې څه تاوان ورسېږي، تا ټولې نړۍ ته درواغ ويلي، په لکونو انسانان دې دوکه کړي او د دوی دنيا او آخرت دې تباه کړی!!

له دې وروسته د استيفان په نامه د يوه چا قصه رااخلي او ليکي چې دی هم د کاهنانو لخوا احضار شو، په دې ئې تورن کړی وو چې ويلي ئې دي: عيسی به د خدای کور وران او د موسی شريعت به لغو کړي!! ستر کاهن ترې وپوښتل: آيا دا تور صحيح دی؟ بايبل دلته د استيفان له لوري يو داسې مفصل ځواب وړاندې کوي چې نه خو ستر کاهن د هغه د اورېدو فرصت درلود او نه ئې تاسې د لوستلو حوصله!! د استيفان خبرې د ابراهيم عليه السلام له هجرت نه شروع کوي، په حران کې د ده مېشتېدا، د اسحاق او بيا يعقوب تولد، مصر ته د يوسف رسېدل، قحطي، د يعقوب د کورنۍ تګ مصر ته (خو دلته د بايبل د مخکنيو ادعاوو په خلاف وايي چې مصر ته تلو په مهال د يعقوب د کورنۍ شمېر پنځه اويا کسان وو خو بايبل تر دې د مخه ليکلي وو چې په مصر کې د يعقوب عليه السلام د مېشتېدو په وخت کې د ده د کورنۍ د ټولو غړو شمېر اويا کسان وو)، په مصر کې د اسرائيليانو د ابتلاءاتو دور، (خو دلته هم د بايبل د مخکنيو ادعاوو په خلاف وايي چې په مصر کې داسې يو پاچا قدرت ته ورسېدو چې د يوسف خدماتو ته ئې اهميت نه ورکاوو، زمونږ د توکم دښمن وو، زمونږ پلرونه ئې په دې ګمارل چې خپل

زامن په صحرا کې پرېږدي تر څو ومري!! حال دا چې تر دې د مخه ئې ویلي وو چې فرعون د اسرائیلیانو زامن وژل او دوی ته ئې اجازه نه ورکوله چې بېدیا ته ولاړ شي!!)، د موسی علیه السلام تولد، په څلوېښت کلنۍ کې د یوه قبطي وژل، مدیان ته تېښته، څلوېښت کاله وروسته د سینا په بېدیا کې د فرشتې لیدل او د خدای غږ اورېدل، مصر ته تګ، معجزې ښودل، له مصر نه د اسرائیلیانو وتل، له بحر نه تېرېدل او څلوېښت کاله په بېدیا کې د قوم لارښوونه، د هارون په لاس قوم ته د سخوندر په څېر د یوه بت جوړېدل، د عبادت د خیمې تفصیلات، د یوشع او بیا د داؤد یادونه، د سلیمان په لاس د خدای د کور جوړېدا، (خو دلته د مخکنیو ادعاوو په خلاف لیکي چې خدای وویل: زه د انسان په لاس جوړ شوي کور کې نه اوسېږم، آسمان مې تخت او ځمکه مې ترپښو لاندې کرسۍ ده!! تاسو به څنګه ما ته کور جوړ کړی شئ؟ او څنګه به زه په دې کور کې اوسېږم؟ آیا دا آسمان او ځمکه ما نه دي پیدا کړي؟ خو مخکې ئې لیکلي وو چې خدای راغی او په دې کور کې مېشت شو او وئې ویل: له دې وروسته به تل ستاسو په منځ کې اوسېږم!!) او په پای کې دا اوږده قصه چې د استیفان دفاعیه ئې ګڼي داسې پای ته رسوي: ټولو پیغمبرانو د مسیح د راتلو وړاندوینه کوله، خو تاسو مسیح هم ونیولو او ومو وژلو، د قوم مشران له دې خبرو سخت غصه شول، په ده ئې یرغل راوړ، استیفان آسمان ته وکتل، خدای ئې ولید چې عیسی ئې ښي لاس ته ولاړ دی، دا خبره ئې هم خلکو ته وکړه، نو خلکو جامې ترې وایستلې او پولُس ته ئې ورکړې او بیا ئې دی رجم کړ او مړ شو، پولس د استیفان له وژلو سره موافق وو، له دې ورځې وروسته د مؤمنانو ځورول پیل شو، له رسولانو پرته نور ټول سامره او یهودیه ته وتښتېدل، پولس به د لېونو په څېر د مسیحیانو کورونو ته ننوتو او هغوی به ئې نیول او زندان ته به ئې لېږل او د ده د مسیحي کیدو په اړه لیکي: ... پولس د مسیحیانو له ځورولو او وژلو ډډه نه کوله، د اورشلیم ستر کاهن ته ورغی او د دمشق د کنایسو او معبدونو په نامه ئې یو لیك ترې واخیست چې د مسیحیانو، که نارینه وي او که ښځینه، په نیولو کې مرسته ورسره وکړي چې لاس تړلي ئې اورشلیم ته راولي... د دمشق په لوري وخوځېدو، په لارې کې ناڅاپي له آسمانه یو نور پرې راکوز شو، دی بې سده

شو او پر ځمکه پرېوت او یو غږ ئې واورېدو چې ورته وایي: پولسه! پولسه! ولې مې دومره ځوروې؟!! هغه ورته وویل: باداره ته څوك يې؟ هغه غږ ځواب ورکړ: زه مسیح یم، هغه څوك چې ته ئې ځوروې!! اوس پاڅه، ښار ته ولاړ شه او زما امر ته انتظار وکړه!! د پولس ملګري حیران ول، ځکه غږ ئې اورېدو خو څوك ئې نه لیدو، کله چې پولس په سد شو، پاڅېدو، خو متوجه شو چې سترګې ئې څه نهویني، نو تر لاس ئې ونیولو او دمشق ته ئې ورسولو، هلته تر دریو ورځو ړوند وو، په دې موده کې ئې نه څه وخوړل او نه ئې څه وڅښل، ... په دمشق کې یو مسیحي د حنانیا په نامه اوسېدو، خدای په رؤیا کې هغه ته وویل: پاڅه! په ښی کوڅې کې د یهودا کور ته ورشه او د پولس طرسوسي پوښتنه وکړه، هغه اوس په دعا بوخت دی، ما په رؤیا کې ورته ویلي چې حنانیا به راشي، خپل لاس به ستا پر سر کېږدي او ستا سترګې به روغې شي، .... پولس مې غوره کړی چې زما پیغام قومونو، پاچایانو او اسرائیلیانو ته ورسوي، زه به هغه ته وښیم چې زما په لار کې باید څومره زیار وباسي!! حنانیا له دې کار سره موافق نه وو خو د خدای د مکرر امر په اورېدو سره ورغی، پولس روغ شو، د تعمید غسل ئې وکړ، د یهودانو معبدونو ته ورغی او خلکو ته ئې وویل: عیسی د خدای زوی دی!! د یهودانو مشرانو پرېکړه وکړه چې دی ووژني، پولس خبر شو، د خپلو پلویانو په مرسته له ښار نه ووت او اورشلیم ته ولاړ، مسیحیانو پرې باور نه کاوو، ویل ئې ښایي کومه دسیسه ئې جوړه کړې، خو برناپا ډاډه کړل او په دې توګه ئې دی په خپلې ډلې کې ومنلو، څو یوناني یهودانو وغوښتل چې دی ووژني، مسیحیان ترې خبر شول او دی ئې لومړی قیصریه او بیا خپل وطن طرسوس ته ولېږو.

دلته څو پوښتنې راولاړېږي:

- د استیفان دا تفصیلي وینا چا اورېدلې وه؟ او چا لوقا ته اورولې وه؟ لوقا خو نه په خپله په دې ځای کې حاضر وو او نه ئې دا ویلي چې دا خبرې ئې له چا اورېدلې دي. څنګه ومنو چې دا خبرې رښتیا د استیفان دي؟ کوم عقلمن انسان به دا ومني چې استیفان په هغه حالت کې دومره اوږده بې ربطه وینا کړې او ستر کاهن موقع ورکړې چې خپله موعظه واوروي او ده هم په حوصلې سره اورېده؟!! او

څنګه په دې باور وکړو چې دا کتاب لوقا لیکلی؟

• ستا له وینا خو دا سې معلومېږي چې پولس په دې غونډې کې حاضر وو، نو په کار خو دا ده چې دا لیکنه هم د ده وي او دا قصه هم ده جوړه کړې وي.

• پولس چې له مسیحیت سره کوم څه کړي، له دې نه خو معلومېږي چې دی له یوې خطرناکې منصوبې سره د مسیحیانو په لیکو کې ننوتی، ډېر ناپوه انسان به د ده ډرامه د یوه حقیقت په توګه ومني او په دې به باور وکړي چې ده د لارې په اوږدو کې ناڅاپي یوه رڼا ولیده، دومره زوروره رڼا چې دی ئې ړوند کړ، خو د ده ملګرو دا رڼا ونه لیده!!

• دا د مسیحیت خطرناك دښمن څنګه د مسیحیت ستر مبلغ شو؟ ده خو نه انجیل لوستلی، نه ئې څه وخت د مسیح له شاګردانو سره تېر کړی او دی په خپله وایي: ما خپل انجیل له انسانانو څخه نه بلکې د مکاشفې له لارې په خپله له مسیح نه ترلاسه کړی!! الله تعالی خو انسان ته د تعلیم او تعلم له لارې څه ورښیي، پیغمبرانو ته ئې هم د کتاب په لېږلو سره لارښوونه کړې، تورات او انجیل ئې د همدې لپاره لېږلي، آیا الله تعالی د مکاشفې له لارې پولس ته هغه څه ښودل چې هم د تورات خلاف وي او هم د انجیل؟!! د ده ویناوې ښیي چې د ده افکار شیطاني القاءات وو نه رحماني الهامات، شیطان ډېرو ټګمارانو ته دا وسوسه القاء کړې چې له یوه انسان نه خدای جوړ کړي، د دا سې جعلي خدایانو شمېر ډېر زیات دی، شیطان د زمانې په هر پړاو کې د پولس په څېر یو څوك غوره کړی او له هغه ئې د نورو د غولولو لپاره کار اخیستی، تل ګورو چې د مکاشفې خبرې یوازې جاهل، له دین نه بې خبره ټګمار پیران کوي.

بایبل له دې وروسته د پطرس لپاره یوه قصه جوړه کړې او لیکي چې: په قیصریه کې یوه رومي افسر کرنیلیوس په رؤیا کې فرشته ولیده چې هغه ته ئې وویل: ... څوك ولېږه چې پطرس تا ته راولي، کله چې د ده استاځي د پطرس د اوسېدو ځای ته ورنږدې شول، هغه د رؤیا په عالم کې ولیدل چې آسمان پرانیستل شو او یو لوی دسترخان ځمکې ته ترې راکوز شو، په دسترخان کې ټول هغه حیوانات او حشرې تر سترګو کېدل چې یهودان ئې غوښه حرامه ګڼي، بیا ئې یو غږ

واورېدو چې ويل ئې: پطرسه! پاڅه! هر يو چې غواړې ذبح او وئې خوره!! پطرس وويل: خدايه! زه به هيڅکله دا کار ونه کړم، ما په خپل ټول عمر کې حرامه غوښه نه ده خوړلې!! بيا هغه غږ ورته وويل: د خداى امر مه ردوه، چې خداى څه حلال ګڼي ته ئې حرام مه ګڼه!! دا رؤيا درې ځلې تکرار شوه او بيا دا دسترخان آسمان ته لوړ شو... په همدې وخت کې د کرنيليوس استاځي راورسېدل... روح القدس پطرس ته اطلاع ورکړه چې درې کسان ستا ليدو ته راغلي، دوى ته ښه راغلاست ووايه او ورسره ولاړ شه... پطرس ورسره ولاړ... کله چې وررورسېدل کرنيلوس د ده په وړاندې سجده وکړه خو ده ورته وويل: پاڅه! زه ستا په څېر يو انسان يم، بيا ئې ورته وويل: ته پوهېږې چې د يهودانو شريعت ما ته د دې اجازه نه راکوي چې د يوه غيريهودي کور ته ننوځم، خو خداى ما ته په رؤيا کې وويل چې هيڅوك به نجس او ناولى نه ګڼم... اوس پوه شوم چې يوازې يهودان د خداى ګران او مجبوب بندګان نه دي بلکې هرڅوك له هر توکم او نسل نه چې د خداى عبادت او نېك کار وکړي خداى ورسره مينه کوي... ټولو پيغمبرانو زمونږ په آسماني کتاب کې ليکلي دي چې څوك پر ده ايمان راوړي ټول ګناهونه ئې بخښل کېږي... لا د پطرس خبرې پاى ته نه وې رسېدلې چې روح القدس پر ټولو نازل شو، هغه يهودان چې له پطرس سره راغلي وو کله چې ئې په غيريهودانو د روح القدس نازلېدل وليدل حيران شول، خو د شك هيڅ مجال نه وو پاتې، ځکه ليدل ئې چې ټول په مختلفو ژبو خبرې کوي!! په دې وخت کې پطرس وويل: له دې وروسته هيڅوك پر ما اعتراض نه شي کولى چې ولې غيريهودانو ته د تعميد غسل ورکوم!! ... د غيريهودانو د ايمان راوړلو خبره په هر ځاى کې خوره شوه، ټولو رسولانو ته هم ورسېده،... کله چې پطرس بېرته ستون شو نو يهودي توکمه مسيحيانو پرې اعتراض وکړ چې ولې ئې له غيريهودانو سره ناسته پاسته کړې او تر ټولو بده دا چې پر يوه دسترخان ئې له دوى سره ډوډۍ خوړلې!!

دلته څو خبرو ته ځير شئ:

• د پولس د ملګرو په مذهب کې ټول هغه حرام غوښې حيوانات او حشرې حلال ګڼلي شوي چې د يهودانو په شريعت کې حرام ول!! او دا هم د پطرس د رؤيا له

مخې!! ښايي دغې رؤيا ته په پام سره نن مسيحيان د خنزير غوښه هم حلاله ګڼي، په داسې حال کې چې د بايبل مخکني کتابونه په ډېر تأکيد او تکرار سره هغه حرام شمېري!!

- د بايبل له وينا داسې معلومېږي چې پطرس خپله پورتنۍ رؤيا داسې تعبير کړې ده: غير يهودان هغه حيوانات او حشرې دي چې يهودانو حرام او د دوی کور ته ننوتل ئې د شريعت خلاف عمل ګڼلو، خو پطرس ته د دغې رؤيا او بيا له کرنيليوس سره له ملاقات نه وروسته ثابته شوه چې کېدی شي نور خلك هم د خدای د محبوبانو په ډلې کې راشي، نه د دوی کور ته ننوتل څه شرعي مانع لري او نه د تعميد غسل ورکول!!!
- دا خبرې ثابتوي چې مسيحيت له دې نېټې مخکې په يهودانو کې راخلاصه شوی وو او دا لومړی ځل وو چې د مسيح يو شاګرد د غير يهودي کور ته ننوځي او هغه ته د تعميد غسل ورکوي.
- يوازې په مسيح باندې ايمان د ټولو ګناهونو د بخښنل کېدو لپاره کافي ګڼي!!
- دا ټولې خبرې د هغه مذهب خلاف دي چې بايبل ئې عيسی عليه السلام ته منسوبوي.

پطرس ليکي چې دا کار په ترکيه او يونان کې هم وشو او هلته هم ډېرو غيريهودانو په مسيح ايمان راوړ، په ترکيه کې دا کار د برناپا په لاس تر سره شو چې ډېر مهربان او له روح القدس نه ډك وو!! همدلته د لومړي ځل لپاره د عيسی پلويان د مسيحيانو په نامه ياد شول!!

بايبل د پولس لپاره هم څو معجزې ثابتوي، يوه ئې د مخکنيو په څېر د يو ګوډ روغول ښيي، خو په ضمن کې ئې يو عجيب اعتراف کوي او ليکي: کله چې خلکو دا صحنه وليدله نو وئې ويل: دا سړي خدايان دي چې د انسان په بڼې کې راغلي دي!! داسې ئې وانګېرله چې برناپا، زئوس دی او پولس هرمس، زئوس او هرمس د يونانيانو خدايان ول... د زئوس د معبد کاهن د ګلانو له هارونو سره راغی چې د پولس او پطرس په غاړو کې ئې واچوي، ... او غوښتل ئې د دوی لپاره غوايي قرباني کړي... خو دوی ورته وويل: مونږ ستاسو په څېر انسانان يو!!

ګورئ چې تر پولس مخکې داسې خلك تېر شوي چې په انسانانو ئې د خدای ګمان کاوو، د دوی په نامه ئې معبدونه او زیارتونه جوړ کړي وو، د معبد ټګمار مجاور تر نورو مخکې د داسې خدایانو په غاړه کې د ګلانو هارونه اچول!! پولس خپل مذهب له دغو زړو شرکي مذاهبو نه اقتباس کړی.

وروسته لیکي چې پولس د یهودانو په تحریك دومره ووهل شو چې خلکو ګمان وکړ مړ شوی، تر پښو ئې ونیولو او په کشولو کشولو سره ئې له ښار نه بهر وغورځاوو، خو دی همغه د ټولو په مخ کې راژوندی شو!!! بیا لیکي چې مسیحي شوو غیریهودانو ته وویل شو چې دوی باید ختنه شي، خو پولس مخالفت وکړ او وئې ویل: ولې دوی په داسې څه ګمارئ چې مونږ عملي نه کړی شو؟!! اعتراض کوونکي د ده د ځواب په اورېدو ساکت شول!! ...او پرېکړه وشوه چې غیر یهودانو ته وویلی شي: یوازې د هغو حیواناتو غوښه به نه خورئ چې د بتانو په نامه ذبح شوي یا مردار شوي وي او وینه به نه خورئ او زنا به نه کوئ، بس همدا!!

ګورئ چې پولس ټول مسیحیت په دغو څو خبرو کې راخلاصه کوي او د مخکني شریعت ټول نور احکام لغو کوي؛ یوازې د هغو حیواناتو غوښه به نه خورئ چې د بتانو په نامه ذبح شوي یا مردار شوي وي او وینه به نه خورئ او زنا به نه کوئ، بس همدا!! یعني له دې پرته بل هر کار جایز دی او د ټولو حیواناتو غوښه درته حلال ده!!

په لږ دقت سره به دا درته معلومه شي چې د پولس د ستاینو او معجزو په اړه چې دلته او تر دې د مخه څه لیکل شوي ټول ده په خپله لیکلي، خو د دې لپاره چې خلك ئې ژر او له تأمل نه پرته ومني بل ته ئې منسوب کړي، راتلونکی عنوان تاسو ته دا خبره په ډاګه کوي.

د مسیح پیام اروپا ته رسېږي

تر دې سرلیك لاندې بایبل په لاشعوري توګه د پولس او د ده د ملګرو وینا د متکلم په صیغه رااخلي او ښیي چې په خپله دوی خبرې کوي او وایي: نو څکه په تروآس کې کشتۍ ته وختو او مخامخ ساموتراکي ته او له هغه ځایه بیوه ورځ

وروسته نیاپولیس ته ولاړو او په پای کې فلیپي ته ورسېدو، .. څو ورځې هلته پاتې شوو، له دې وروسته د سفر ټول بهیر دا سې لیکل شوی لکه چې د دوی له منځ نه چا لیکلی وي!!! پوښتنه دا ده چې د بایبل د ادعا له مخې دا کتاب لوقا لیکلی او لوقا په دې سفر کې له پولس سره نه وو او لوقا هم دلته نه وایي چې د پولس له ملګرو نه چا دا قصه ورته کړې ده او د هغه وینا ئې رانقل کړې، دا ولې؟ د څه لپاره د لیکنې بڼه بدله شوې او لیکونکي ځان د پولس له ملګرو څخه معرفي کړی؟ د بایبل لیکونکي دې پوښتنې ته د ځواب ویلو لپاره په حاشیه کې لیکلي دي چې له دې وروسته لوقا له دوی سره ملګری شوی!! خو دا هسې یوه له درواغو نه د ربنتیا جوړولو بې ځایه هڅه ده. ځکه له دې څو سطره وروسته لیکنه بیا خپله بڼه بدلوي او د متکلم په ځای د غایب په صیغه خبرې کوي او لیکي چې پولس او سیلاس په دې خاطر زنداني شول چې یوه پیریانۍ وینځه چې په دوی پسې به روانه وه او خلکو ته به ئې ویل: دا خدایي خدمتګاران دي او غواړي تاسو ته د نجات لار دروښیي، څو ورځې ئې همدا کار وکړ، پولس ترې تنګ شو او پلیته روح ئې ترې وایسته او روغه شوه، له دې وروسته بیا لیکي چې پولس او سیلاس ئې ونیول او په لښتو ئې ووهل او زندان ته ئې ولېږل... د زندان رئیس په زنځیرونو وتړل د زندان تر ټولو خوندي ځای ته ئې ولېږل... خو نیمه شپه چې پولس په دعا مشغول وو سخته زلزله وشوه، دېوالونه ولړزېدل او زنځیرونه مات شول، د زندان رئیس له وېرې راپاڅېدو، ګمان ئې وکړ چې زندانیان تښتېدلي، غوښتل ئې ځان ووژني خو پولس پرې غږ کړ، ځان ته تاوان مه رسوه، مونږ نه یو تښتېدلي، ... نو پولس ته ئې وویل: زه څه وکړم چې نجات مې په برخه شي؟ هغه ورته وویل: زمونږ پر خدای عیسی مسیح ایمان راوړه چې ته او ټوله کورنۍ دې وژغورل شئ، هغه هم ومنله ایمان ئې راوړ، د تعمید غسل ورکړی شو، ...او دوی ئې آزاد کړل!!

له دیارلسمې جملې وروسته یو ځل بیا په لاشعوري توګه همغه اشتباه کوي او بحث د متکلم په صیغه مخکې بیایي او په اورشلیم کې د پولس د نیونې تر عنوان لاندې لیکي: کله چې له دوی نه بېل شوو په کشتۍ کې کوس ته ولاړو.... په پای کې د اورشلیم په لوري وخوځېدو... هلته د مناسون کور ته ورغلو... د هغه ځای

مسیحیانو پولس ته مشوره ورکړه چې باید یهودانو ته وښیي چې ته یهودي مذهب ته التزام لرې، ده هم ومنله، سبا د خدای کور ته ولاړ... خو هلته خلکو په ده برید وکړ، پولیسانو وژغورو... بیا ئې د افسر په اجازه هغه خلکو ته یوه تفصیلي وینا وکړه، خپل ځان ئې معرفي کړ، د مسیحي کېدو قصه ئې وکړه، .... او په پای کې ئې د غیریهودانو د ایمان راوړو خبره وکړه، خلك د دې خبرې په اورېدو سره سخت تحریك شول او د ده په ضد ئې شعارونه ورکړل او د ده د اعدام غوښتنه ئې وکړه، د پولیسانو افسر دی برج ته داخل کړ او د ده د وهلو امر ئې وکړ، خو کله چې پوه شو دی رومي دی له وهلو ئې منصرف شو، سبا ئې محکمې ته ولېږو... له یوې محکمې بلې ته د ده محول کېدا او څو ځلې او په تفصیل سره د ده د ژوند او مسیحي کېدو قصه او تکراري دفاعیه رااخلي او په پای کې ئې لاس ترلی او د پولیسانو په منځ کې روم ته رسوي، خو عجیبه دا ده چې دا لیکونکی په دې ټول اوږد سفر کې، هم په زندان کې، هم په لاره او هم په کشتۍ کې ورسره دی!! په هغه ځای او وخت کې هم ورسره دی چې دی یوازې دی او له ملګرو څخه ئې هیڅوك ورسره نه شته!! خو د دې قصې مجهول او غایب لیکوال ئې په همدې صیغه لیکي چې مونږ داسې وکړل او له مونږ سره داسې وشول او پولس دا او دا وویل!! او دا دا معجزې ئې وښودلې، تر هغه چې روم ته رسېږي او همدلته قصه نا تمامه پرېږدي!!

زه په ډېر اطمئنان سره ویلی شم چې دا جعلي قصه یقیناً په خپله پولس لیکلې او لوقا ته ئې منسوب کړې.

د یوحنا انجیل

بایبل لیکي: یوحنا؛ دا د مسیح شاګرد چې ټول وجود ئې د خدای له میني ډك وو، د عیسی واقعي شخصیت په دې انجیل کې څرګندوي... یوحنا په دې انجیل کې د عیسی هغه تعلق چې له خدای سره ئې لري په عرفاني او سلیسي ژبې بیانوي.

مسیح زمونږ دنیا ته راغی

دا د دغه انجیل لومړی عنوان دی چې ترې لاندې لولو: په ازل کې، مخکې له دې چې څه پیدا شي، (کلمه) وه او د خدای په خوا کې وه، هغه تل ژوندی وو او دی په خپله خدای دی، چې څه شته د ده په وسیله پیدا شوي، داسې څه نه شته چې ده نه وي پیدا کړي، دا تلپاتې ژوندی خلکو ته نور او رڼا بخښي، خدای یحیی پیغمبر راولېږو چې دا نور خلکو ته معرفي کړي او خلك پرې ایمان راوړي، ... که څه هم نړۍ ده پیدا کړې وه خو کله چې دنیا ته راغی هیچا ونه پېژاندو، حتی په خپل ټاټوبي کې او په خپل قوم یهودانو کې چا ونه منلو، یوازې څو کسانو پرې ایمان راوړ، خو ده ټولو هغو کسانو ته چې ایمان ئې پرې راوړ دا حق ورکړ چې د خدای زامن شي، هو؛ یوازې دا کافي ده چې پر ده ایمان راوړي او نجات ومومي... د خدای کلمه انسان شو او د دې ځمکې پر سر او زمونږ په منځ کې ئې ژوند وکړ!!

دلته څو خبرو ته توجه په کار ده:

- یوازې په مسیح ایمان د نجات لپاره کافي ګڼل شوی، حال دا چې تر دې په مخکنۍ رسالې کې ویل شوي چې د الله په احکامو له عمل کولو پرته د ایمان دعوا هیڅ ارزښت نه لري او د انسان د نجات سبب نه کېږي.

• که په مسیح د ایمان راوړو په نتیجه کې نور هم د خدای زامن ګرځي، نو د دې معنی خو دا ده چې د زوی لفظ هم د مسیح په اړه په مجازي معنی راغلی او هم د نورو په اړه، دا ولې تاسو دا لفظ د مسیح په اړه په یوه معنی نیسئ او د نورو په اړه په بلې معنی؟ دا خو داسې ده لکه یوحنا چې د مسیح په هکله وایي: مسیح نور وو، یحیی دا نور خلکو ته معرفي کړ! مسیح خو نور نه وو، نور خو په سترګو نه لیدل کېږي، د نور اغېز خو هر څوك په خپلو سترګو ګوري، د بل معرفي ته اړ نه وي، دلته خو نور په مجازي معنی راغلی، همداسې د زوی لفظ هم په مجازي معنی راغلی.

• دا څومره کرکجنه مبالغه ده چې د مسیح په اړه وایي: که څه هم نړۍ ده پیدا کړې وه خو کله چې دنیا ته راغی هیچا ونه پېژاندو، حتی په خپل ټاټوبي کې او په خپل قوم یهودانو کې چا ونه منلو، یوازې څو کسانو پرې ایمان راوړ!! د دې خبرې معنی خو دا ده چې مسیح علیه السلام د نورو انسانانو په څېر یو عادي انسان وو، خدای نه بلکې د خدای پیغمبر وو او له ده سره همغه څه شوي چې له نورو پیغمبرانو سره شوي!!

• یوحنا وایي چې مسیح د خدای په خوا کې یوه کلمه وه! انسان شو، ځمکې ته راغی او زمونږ په منځ کې ئې ژوند وکړ!! پوښتنه کوو: د دې خبرې معنی څه ده؟ دا خو یوه نامکمله او نامفهومه جمله ده، کلمه خو وجود نه لري، کلمه او لفظ خو (شی) نه دی چې د خدای په خوا کې ئې وګڼو، کلمه خو د متکلم د ارادې او فکر مظهر دی او د دې نښودنه کوي چې متکلم څه غواړي او څه وایي، د دې ناقصې جملې بشپړه بڼه دا ده چې ووایو: مسیح د الله تعالی د یوې داسې کلمې مظهر دی چې مریمې علیها السلام ته ئې القاء کړه، الله تعالی فیصله وکړه چې مسیح له پلار نه پرته او یوازې له مور نه په فوق العاده توګه پیدا شي، دا فرمان ئې صادر کړ، مسیح د هغې کلمې مظهر دی چې دا الهي فرمان ئې منعکس کړ، قرآن هم د مسیح علیه السلام په هکله د (کلمه) لفظ کاروي خو د یوه بشپړ، مکمل او واضح آیت په ترځ کې او فرمایي:

ßŠÅJ$$JR̂ ¨, s$$žv̂ « $’?ã {q$q}? ẅr Nà6 Ï/Š ’Î {qèö? ẅ É »GÅ6 $$Ÿ@d'»7

«! $# (qä$«ù ç¨ ýrâr Nƒé B 4î $g9)ù ÿç¡J ÎŸ2 r «! $Ú^ qP' Nƒé B ß$Ó¤Š

b& ÿç»s ß $Óm°r »9Î ª! $$JR Î àò6 ©#ŽÏz (q9FR$ ôW»=0 (q8¡ã? Ÿwr ¾Ï#ß â r

ÇÊ È WŠÅ2 r «! $# 4".r ÇÚ ö F $'Î $B r Ï N°q»J¡ 9$'Î $B ¼ã© Ó r ¼ã šc qã ƒ

النساء:۱۷۱

اې اهل کتابو! په خپل دين کې غلو مه کوئ او د الله په هکله له حق نه پرته بل څه مه وايئ، بې شکه چې مسيح د مريمې زوی خو يوازې د الله رسول او د ده هغه کلمه وو چې مريمې ته ئې القاء کړې وه او د ده يوه روح، نو پر الله او پېغمبرانو ئې ايمان راوړئ او مه وايئ چې درې دي، ډډه وکړئ، چې دا درته غوره دی، الله خو يوازنی اله دی، له دې نه منزه دی چې کوم زوی ئې وي، څه چې په آسمانونو کې دي او څه چې په ځمکې کې دي ټول د ده دي او الله د وکيل په حيث کافي دی.

د بايبل منونکو ته وايو: يوازې مسيح نه بلکې د عالم هر (شی) د الله تعالی د يوې کلمې مظهر دی، يوحنا هم د الله تعالی د يوې کلمې مظهر دی، د الله تعالی له کلمې نه د يوحنا په څېر يو انسان جوړ شوی، يوحنا بايد د الله تعالی د کلمو شمېر لږ تر لږه هومره وګڼي لکه د عالم د ټولو موجوداتو شمېر. جنابه! ته له يوې خوا وايې چې مسيح کلمه وو، له بلې خوا وايې هغه تل ژوندی وو او پر دې سربېره وايې چې هغه په خپله خدای وو!! دا درې خبرې هومره متناقضې دي چې يوازې ستر ناپوه او جاهل به په يوه وخت کې ټولې منې!! نه کلمه تلپاتې ژوندی (شی) ګڼلی شو، نه پر خدای د کلمې اطلاق کولی شو او نه د خدای په خوا کې بل شی په خپله خدای ګڼلی شو!!

له دې نه وروسته يوحنا د مسيح په اړه د يحيی د شهادت خبره کوي او وايي: ... يحيی کاهنانو ته وويل: زه مسيح نه يم، الياس هم نه يم، زه هغه پيغمبر هم نه يم چې تاسو ورته منتظر يئ، کاهنانو ترې وپوښتل: نو ته څوك يې؟ هغه وويل: زه د اشعيا نبي د وړاندوينې سره سم هغه غږ کوونکی يم چې په بېديا کې نعرې وهې: اې خلکو! د آقا د راتلو لپاره ځان تيار کړئ.... د هغه مقام دومره لوړ دی چې زه حتی د

دې ور نه يم چې څپلۍ ئې مخې ته کېږدم!! يوه ورځ وروسته ئې عيسی وليدو چې د ده خوا ته راځي نو خلکو ته ئې وويل: وګورئ! دا همغه وری دی چې خدای ليږلی تر څو د نړۍ د ټولو انسانانو د ژغورنې لپاره قرباني شي!! ....

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ: د قرآن د وينا له مخې هم معلومېږي او د بايبل د ادعا له مخې هم چې عيسی عليه السلام او يحيی عليه السلام همزولي وو، دواړه يو ځای، په يوې سيمې کې او حتی دواړه د هغه زکريا عليه السلام تر وصايت لاندې اوسېدل چې د يحيی عليه السلام پلار وو، د دې خبرې معنی دا ده چې د بايبل دا ادعا حقيقت نه لري چې يحيی عليه السلام تر عيسی عليه السلام نه هومره مشر او تر ده مخکې ګڼي چې ګواکې د هغه تر پيدا کېدو د مخه ئې خلکو ته د راتلو زېری ورکاوو او لار ئې ورته آواروله، بايبل په دې اړه ډېرې متناقضې خبرې لري، کله ليکي چې دی ئې نه پېژاندو، له زندان نه ئې عيسی عليه السلام ته دوه کسان ورولېږل او دا پوښتنه ئې ترې وکړه چې آيا ته همغه موعود مسيح يې؟ کله ليکي چې دی ئې وليدو او خلکو ته ئې وويل: وګورئ! دا همغه وری دی چې خدای رالېږلی چې د نړۍ د ټولو خلکو د ګناهونو د بخښنې لپاره قرباني شي، دا همغه کس دی چې ويل مې له ما نه وروسته به راشي خو مقام به ئې تر ما لوړ وي!! ځکه چې تر ما نه مخکې موجود وو، ما هم نه پېژاندو!! خو خدای راته وويل: کله چې خلکو ته د تعميد غسل ورکوې او ودې ليدل چې خدايي روح له آسمانه راکوزېږي او د چا پر سر کښېني، نو پوه شه چې دا همغه کس دی چې ورته منتظر يئ، ما دا صحنه په خپلو سترګو وليده نو ځکه شهادت ورکوم چې دی د خدای زوی دی!!

تاسو به د بايبل په ځای ځای کې وګورئ چې د انبياوو او پيغمبرانو کار او ځانګړتيا د معجزو ښودل ګڼي، داسې لکه دلته چې د عيسی عليه السلام د پيغمبرۍ د اثبات نښه دا ګڼي چې له آسمانه کوتره راکوزه او پر سر ئې کښېنسته، يحيی عليه السلام له آسمانه غږ واورېدو او پوه شو چې عيسی عليه السلام پيغمبر دی، خو حقيقت دا دی چې پيغمبر د خپل پيغام، وينا، اخلاق او عملي ژوند له مخې پېژندل کېږي، لکه څنګه چې ونه له مېوې پېژندل کېږي شخصيتونه هم له خپل عمل او وينا پېژندل کېږي، مونږ محمد عليه السلام په خپلو سترګو نه

دی لیدلی، د ده معجزې مو هم نه دي مشاهده کړې، خو د هغه قرآن له مخې چې ده خلکو ته وړاندي کړ، مونږ په دې ایمان راوړی او د زړه سلول سلول مو په دې شهادت ورکوي چې دی یقیناً د خدای پیغمبر دی، د ده لوړ اخلاق، د ده هغه پیغام چې خلکو ته ئې درلود، هغه تبدیلي چې ده په نړۍ کې راوسته، هغه انسان چې ده ئې د جوړولو هڅه کوله، دا مونږ ته ثابتوي چې دی پیغمبر وو، مونږ چې د عیسی علیه السلام له میلاده دوه زره کاله وروسته په بایبل کې داسې کوم کلام وګورو چې د یوه پیغمبر له شأن سره ښایي نو وایو چې دا به حتماً د عیسی علیه السلام وینا وي، مونږ له بایبل سره په دې اړه موافق یو چې ناپوه انسانان او فاسقان به معجزې غواړي، عاقلان له معجزو پرته په دې پوهېږي چې څوك رښتونی پیغمبر دی او څوك د پیغمبرۍ دروغجن مدعي.

د یوحنا انجیل له دې وروسته په عیسی علیه السلام باندې د څو کسانو د ایمان راوړلو بهیر په داسې بڼې کې وړاندې کوي چې د واقعیتونو تر بیان یوې قصې ته ورته دی، لومړی دوه کسان د یحیی دوه شاګردان ګڼي چې یو ئې اندریاس نومېدو، هغه خپل ورور شمعون ته ورغی او روته وئې ویل: شمعونه! مونږ مسیح وموندو، هغه ئې له ځان سره راوست چې عیسی وګوري، عیسی څو شیبې ورته وکتل او بیا ئې ورته وویل: ته شمعون د یونا زوی ئې، خو له دې وروسته به پطرس یعني ډبره نومېږې، بله ورځ عیسی وغوښتل چې جلیل ته ولاړ شي، په لارې کې ئې فلیپ ولید او هغه ته ئې وویل: له ما سره راشه... فلیپ ولاړ او نتنائیل ئې وموندو او هغه ته ئې وویل: نتنائیله! مونږ مسیح موندلی! همغه چې موسی او د خدای نورو پیغمبرانو د ده په اړه خبر راکړی وو، نوم ئې عیسی دی، د یوسف زوی دی او د ناصره اوسېدونکی دی، ... کله چې عیسی ته نږدې ورسېدو عیسی وویل: وګورئ دا سړی یو شریف انسان او یو واقعي اسرائیلی دی!! نتنائیل وویل: له کومه وپوهېدې چې زه څوك یم؟ هغه ورته وویل: مخکې له دې چې فلیپ تا پیدا کړې ما د انځر تر ونې لاندې لیدلې!! نتنائیل په حیرت سره وویل: سالاره! ته د خدای زوی او د اسرائیلیانو پاچا یې!! ... دوه ورځې وروسته ئې په یوه واده کې چې دی او شاګردان ئې هم وربلل شوي وو، ناڅاپه شراب خلاص شول، د عیسی مور مریم

(علیها السلام) ورته راغله او وئې وویل: شراب خلاص شوي، ده وویل له ما څه غواړې؟ لا د دې وخت نه دی چې زه معجزه وښیم، مور ئې خدمتګارانو ته وویل: څه خبره چې درته وکړي همغسې عمل وکړئ، هلته د اوبو شپږ ډبرين منګي وو چې په ودونو کې به ترې استفاده کېده او په هر يوه کې سل لېټره اوبه ځائېدې، عیسی خدمتګارانو ته وویل: دا منګي له اوبو ډك کړئ اوس له دې نه لږ واخلئ او د مجلس اداره کوونکي ته ئې وروړئ، کله چې هغه دا اوبه وڅښلې، نو زوم ته ئې وویل: څومره خوندور شراب!! داسې معلومېږي چې تاسو له نورو خلکو توپیر لرئ چې ښه شراب د مجلس په پای کې خلکو ته ورکوئ!! او ورپسې لیکي: د قانا په کلي کې د عیسی دا معجزه د ده د بدلوونکي قدرت لومړی ننبه وه، شاګردانو ئې ایمان راوړ چې دی واقعاً همغه مسیح دی!!

تاسو به د بایبل په هیڅ ځای کې دا ونه مومئ چې د یوه پیغمبر د حقانیت ننبه او پر هغه د ایمان راوړلو وجه دا ښودل شوې وي چې هغه خپل قوم ته حقایق بیان کړي، د الله تعالی په لوري ئې دوی ته بلنه ورکړې، د بیا ژوندون په هکله ئې دوی ته قانع کوونکي دلایل وړاندې کړي، د سم انساني ژوند په اړه ئې دوی ته لارښوونه کړې، د خپل دعوت د حقانیت لپاره ئې مضبوط دلایل وړاندې کړي، د مظلومانو د ژغورنې غږ ئې اوچت کړی او خلکو د ده دعوت او دلایلو ته په پام سره په ده ایمان راوړی، دلته خو بایبل وايي چې عیسی علیه السلام د خپلې مور په وینا له اوبو ډك منګي په شرابو بدل کړل او د همدې لپاره د ده شاګردان په دې پوه شول چې دی واقعاً همغه مسیح دی چې دوی لټولو!! آیا دا خبره د یوه مؤمن انسان عقل مني چې د عیسی علیه السلام په څېر یوه ستر پیغمبر دې داسې کار کړی وي؟ دا د یوه پیغمبر په اړه د یوه شرابي قوم انګېرنه کېدی شي خو د یوه پیغمبر معجزه نه!!

قرآن مونږ ته د محمد علیه السلام د رسالت د اثبات لپاره دا نه وايي چې ده خلکو ته دا او هغه معجزې وښودې، بلکې وايي: دا له حکمته ډك قرآن، شهادت ورکوي چې دی پیغمبر دی!! د یٰس د سورې په لمړیو څلورو آیتونو کې راغلي: حکیم قرآن شهادت ورکوي چې بې شکه ته له پیغمبرانو څخه یې، په مستقیمې لارې برابر، د عزتمن رحیم خدای رالېږنه. په ګڼ شمېر آیتونو کې به دې ته ورته وینا

وګورئ چې په ټولو کې قرآن د محمد علیه السلام د رسالت د حقانیت لپاره د شاهد په توګه وړاندې شوی، په دې آیتونو کې دا ویل شوي چې د قرآن عظمت او شأن، د قرآن حکیمانه لارښوونې، ذکر او پند ئې، په دې شهادت ورکوي چې محمد علیه السلام د نورو پیغمبرانو په څېر یو پیغمبر دی، د ده د پیغمبرۍ د اثبات لپاره قرآن کافي دی، د ده لار سمه ده او د عزیز رحیم خدای له لوري ښودل شوې لار ده. که څوك قرآن ته رجوع وکړي، په شفاف او صاف ذهن سره هغه مطالعه کړي، په هغه کې د ژور حکمت نه ډکو لارښوونو ته ځیر شي، حکیمانه دعوت ته ئې دقیقاً پام وکړي، علمي څېړنې ئې او د طبیعت په اړه د هغه دقیق او عمیق علمي بحثونو ته ځیر شي او بیا دا کتاب د یوه ستر لیکوال، لوی عالم، معروف حکیم او نومیالي محقق له کتاب او لیکنې سره مقایسه کړي، ډیر ژر او په آسانۍ به پوه شي چې د انسان لخوا د قرآن جوړیدا محال ده، خبرې ئې، لارښوونې ئې، مواعظ ئې، پریکړې او قضاوتونه ئې، احکام او قوانین ئې، استدلال ئې، د طبیعت او هستې په هکله دقیق علمي بحثونه ئې، دا ټول په څرګنده توګه ښیي چې دا یوه پیغمبر ته د الله له لوري ورکړی شوی کتاب کېدی شي نه د یوه انسان د ذهن زېږنده، که هرڅومره انسان پوه وي او د ډېر اوچت نبوغ خاوند، دا ورته ممکن نه ده چې داسې کتاب جوړ کړی شي.

همداراز قرآن د عیسی علیه السلام د معرفي لپاره تر دې د مخه چې د ده معجزاتو ته اشاره وکړي د ده ګڼ شمېر هغه صفتونه بیانوي چې د ده پر پیغمبرۍ دلالت کوي، فرمایي: هغه مخور، عزتمن او د وجاهت خاوند وو، د خدای مقرب بنده وو، صالح انسان وو، خلك ئې د الله تعالی بندګۍ ته رابلل، د تورات او انجیل علم ئې په برخه شوی وو، د پوهې او حکمت خاوند وو. د آل عمران د سورې له **۴۵** نه تر **۵۴** آیت پورې په دې هکله داسې راغلي:

هغه وخت چې ملائکو وویل: اې مریمې! بې شکه چې الله تا ته د یوې الهي کلمې زېری درکوي، چې نوم به ئې مسیح عیسی د مریمې زوی وي، په دنیا او آخرت کې مخور او له مقربینو نه. او خلکو ته به په ماشومتوب او زوړوالي کې وینا کوي او له صالحینو څخه به وي. وئې ویل: اې زما ربه! څنګه به ما لره زوی وي؟! حال دا چې

د هیڅ بشر لاسنه دی راباندې لګېدلی، وئې فرمایل: همداسې الله چې څه وغواړي پیدا کوي ئې، چې کله د کوم کار پرېکړه وکړي ورته وایي: وشه نو هغه وشي. او کتاب، حکمت، تورات او انجیل به ورزده کړي. او د بني اسرائیلو په لوري یو رسول، په دې چې ستاسو د رب له لوري مې څرګنده نښه درته راوړې ده، هغه دا چې زه ستاسې لپاره له خټې نه د مرغه څېره جوړوم، بیا په هغه کې پو کوم، نو هغه به د الله په اذن سره ژوندی مرغه شي او د الله په حکم به له موره ړوند پیدا شوی او برګی روغوم او مړي به ژوندي کوم او په هغه څه به مو خبروم چې په خپلو کورونو کې ئې خورئ یا ئې ذخیره کوئ، بې شکه چې په دې کې تاسو ته څرګنده نښه ده که مؤمن يئ. او د هغه تورات تصدیقوونکی چې له ما نه مخکې وو او ترڅو ځینې هغه شیان درته حلال کړم چې پر تاسو حرام کړی شوي او ستاسو له رب نه مې څرګنده نښه درته راوړې، نو له الله نه ووېرېږئ او زما اطاعت وکړئ. بې شکه چې زما او ستاسې رب الله دی، نو عبادت ئې وکړئ، همدا نېغه لاره ده. نو کله چې عیسی د دوی کفر احساس کړ، وئې ویل: څوك مې د الله په لار کې ملګري دي؟ حواریونو وویل: مونږ د الله ملګري یو، په الله مو ایمان راوړی او ته دې شاهد وې چې مونږ مسلمانان یو. اې زمونږ ربه! په هغه څه مو ایمان راوړی چې تا رالېږلی، د پېغمبر متابعت مو وکړ، نو مونږ د شاهدانو په زمره کې ولیکه. او دوی پټ تدبیر ته لاس کړ او الله هم پټ تدبیر وکړ او الله خو تر ټولو غوره تدبیرکوونکی دی.

له دې نه په مخکني آیت کې د پېغمبر دا صفت بیان شوی چې په خپله علم غیب نلري خو الله تعالی ئې د وحي له لارې د غیب په ځینو خبرو خبروي او دلته د عیسی علیه السلام دا صفات ښودل شوي چې:

- په دنیا او آخرت کې به مخور او منلی وي او الله ته مقرب او نږدې.
- په ماشومتوب کې به هم له خلکو سره همغسې خبرې کولی شي چې په زړښت کې به ئې کوي.
- صالح بنده به وي.
- الله تعالی، عیسی علیه السلام په ځوانۍ کې خپلې خوا ته اوچت کړ، له قیامت

نه مخکې به ئې ببرته رالېږي او خپل پاتې عمر به پوره کوي، په دې آیت کې دغه مطلب ته اشاره شوې.

دا آیتونه مونږ ته وايي چې مریم علیها السلام په دې نه پوهېږي چې الله تعالی به زوی ورکوي او په دې هم نه پوهېږي چې څنګه به ئې ورکوي، دا خو ئې په خیال کې هم نه ګرځېده چې له پلار نه پرته هم اولاد پیدا کېدی شي، ورته وويلی شو: الله چې څه وغواړي داسې ئې هم پیدا کولی شي، له پلار نه پرته هم، الله چې د کوم څه د کېدو پرېکړه وکړي نو یوازې امر ئې کافي دی، د ده له امر سره سم او له ځنډ نه پرته هغه کار ترسره کېږي.

عیسی علیه السلام ته د تورات او انجیل علم ورکړی شوی وو، د بني اسرائیلو په لوري پېغمبر لېږل شوی وو، ځرګندې معجزې ورکړی شوې وې، له خټې نه به ئې د مرغه شکل جوړ کړ او په هغه کې به ئې پو کړل او له هغه نه به ژوندی مرغه جوړ شو، له مور نه ړوند پیدا شوي او بره ګی به د ده په دعا روغ شو، مړی به د ده په دعا راژوندی شو، له دې به ئې خلك خبرولی شو چې څه به خوري او څه به په کور کې ذخیره کوي، د نن او سبا له خوراك نه ئې خبرولی شو، خو ده به په خپله خلکو ته ویل: دا زما ذاتي کار نه دی، د الله په إذن ئې ترسره کوم، دا زما د رسالت نښې دي، دا نښې شهادت ورکوي چې زه د الله پېغمبر یم. زما وینا همغه ده چې د موسی علیه السلام وینا وه، زه د تورات مصدق یم، تاسو له تورات نه عدول کړی، ستاسو مذهبي مشرانو په خپل سر او د تورات د حکم خلاف ډېر شیان په تاسو حرام کړي، زه راغلی یم چې دا اضافي پېټې ستاسو له اوږو راکوز کړم، په دې ټولو خبرو مې ستاسو د رب له لوري ځرګندې نښې درته راوړې، زما د پېغام خلاصه دا ده چې: له الله نه ووېرېږئ او زما اطاعت وکړئ، الله هم زما معبود دی او هم ستاسو معبود، د هغه عبادت وکړئ، سمه او مستقیمه لار همدا ده چې له الله نه پرته د بل چا عبادت ونه کړئ.

دا آیتونه مونږ ته لارښوونه کوي چې:

- د پېغمبرانو معجزې د دوی ذاتي کار نه دی، دا د الله کار او د دوی د رسالت نښې دي.

- د پېغمبرانو د دعوت خلاصه دا ده چې يوازې د يوه الله عبادت وشي، دوی يوازې دې ته مستقيمه لار وايي او همدې ته بلنه ورکوي.
- پېغمبران عليهم السلام يو د بل ملاتړ او تائيد کوي، موجود پېغمبر د مخکني تصديق کوي او د وروستني زېری ورکوي، د بې لارې سياسي مشرانو په خبر نه وي چې واکمن مشر هم مخکني مشران محکوموي او هم د هغو د ختمولو هڅه کوي چې د ځان سيالان ئې ګڼي.
- د پېغمبرانو يوه اساسي دنده دا ده چې د خلکو له اوږو نه اضافي پېټي راکوز کړي او د دوی په لاس پښو کې اچول شوي زنځيرونه مات کړي، اضافي پېټي هغه څه دي چې ټګمارو مذهبي مشرانو له خپلې خوا په خلکو باندې لازم کړي او هغه ته ئې د دين او مذهب رنګ ورکړی او له زنځيرونو نه مراد هغه اضافي او جعلي قيود او حدود دي چې دوی له خپلې خوا وضع کړي خو هغوی ته ئې مذهبي بڼه ورکړې. له دې نه معلومېږي چې په دين کې انحراف له همدې نه راولاړېږي چې په يوه او بل نامه د خلکو پېټي درانه کړی شي او د حلالو شيانو په حرامولو سره د دوی په لاس پښو کې زنځيرونه واچولی شي.

کله چې عيسی عليه السلام احساس کړه چې بني اسرائيلو د کفر لار غوره کړې او د دغو ټولو معجزو له ليدو سره سره ايمان نه راوړي، نو وئې ويل: زه د الله په لوري درومم، څوك مې په دې سفر کې ملګرتيا ته تيار دی؟ د ده مخلصو يارانو ورته وويل: مونږ د الله ملګرتيا ته چمتو يو، له تا سره د الله په لوري او د الله په لار کې سفر ته تيار يو، دا په اصل کې جهاد ته د تيارېدو په معنی وه او په دې سره الله تعالی له يوې خوا دا حقيقت بيانوي چې د عيسی عليه السلام په څېر پېغمبر له خپلو ټولو هغو بې ساري معجزو سره سره د انصار او ملاتړو په لټه کې دی، له هغو خاصو کارونو نه پرته نور کارونه په معجزو نه شي ترسره کولی، نور کارونه به د الله تعالی د عام او عادي سننو مطابق ترسره کوي، نه په خارق العاده توګه، له بلې خوا په پېغمبر باندې د ايمان راوړونکو مواصفات معرفي کوي، په پېغمبر واقعي او مخلص ايمان لرونکی داسې وي لکه د عيسی عليه السلام مخلص ملګري، د دوی څو خبرې رااخلي:

- ستا ملګرتیا په حقیقت کې د الله ملګرتیا ده، مونږ دې ملګرتیا ته چمتو یو.
- په کتاب ایمان لرو
- د پېغمبر متابعت کوو.
- تمنا مو دا ده چې زمونږ نومونه د شاهدانو په ډله کې ولیکلی شي، د هغو کسانو په ډله کې چې د هدایت ډیوې ئې په لاس کې وي، د دوی د کړو وړو له مخې خلك په دې پوهېږي چې حقیقت څه ته ویل کېږي، حقیقي دین کوم دی، د الله په هکله مو عقیده څنګه وي او څنګه د ده عبادت وکړو او څنګه د یوه واقعي مخلص بنده په څېر ژوند وکړو، دوی، د دوی فکر او عقیده او د دوی عملي ژوند د نورو لپاره د شاهد حیثیت لري.

ګورئ چې قرآن عیسی علیه السلام او یاران ئې څنګه معرفي کوي او بایبل ئې څنګه معرفي کوي؟ بایبل هغه چا ته پیغمبر وایي چې شرابیانو ته اوبه شراب کړي، خو قرآن هغه څوك د پیغمبر په توګه معرفي کوي چې وینا ئې نورو پیغمبرانو ته ورته وي، د حلال او حرام په اړه ئې نظر همغسې وي لکه د نورو پیغمبرانو، د دوی په څېر ټول ګنده شیان د شرابو په شمول حرام وګڼي.

د بایبل له وینا معلومېږي چې خلکو پر عیسی علیه السلام د ده د معجزو له مخې ایمان نه دی راوړی، د ده د سیمې اوسېدونکو پر ده د ایمان په ځای د ده مخالفت ته ملا تړلې او د قرآن له وینا معلومېږي چې د ده نږدې ملګرو په الله تعالی ایمان او د عیسی علیه السلام متابعت او د الله په لار کې د ده مرسته او ملګرتیا خپله ځانګړتیا ګڼي، دوی د الله په لار کې کړاوونه وګالل، یهودانو د عیسی علیه السلام ډېر یاران ورته ووژل، په صلیب ئې وځړول، په لاس پښو کې ئې میخونه ټك وهل، په اور کې ئې وسوځول، دا پرېکړه وکړه چې عیسی علیه السلام په خپله ووژني او په صلیب ئې وځړوي، الله تعالی په خاص تدبیر سره هغه وژغورو، په ده او د ده په یارانو باندې دا بې رحمانه ظلمونه او د دوی صبر او زغم او پر خپل دین ټینګار د دې باعث شول چې خلك د دوی لار خپله کړي، د دوی دین حق دین وګڼي او له بې رحمو یهودانو نه ئې کرکه او نفرت په زړونو کې راپیدا شي، د یهودانو ټګمارو مذهبي مشرانو چې د کوم مقصد لپاره په عیسی علیه السلام او د ده پر

ملګرو کوم ظلمونه کول او دې ته ئې له مذهب نه د دفاع نوم ورکاوو، دا ټول ظلمونه ئې د مذهب تر نامه لاندې کول، خو اصلي موخه ئې خپل سیادت ساتل او خپلې ناروا ګټې وې، هغه ګټې چې د مذهب په نامه ئې ترلاسه کولې، دین د دوی دکان وو، غوښتل ئې خلك د عیسی علیه السلام دین ونه مني او په دې سره د دوی دکانونه ونه تړل شي، د تجارت هغه بازار ئې له کساد سره مخامخ نه شي چې دوی د مذهب سودا پکې کوله او دین ئې په دنیا خرڅولو، خو دوی له دې مکر او پټ تدبیر نه برعکس نتیجه ترلاسه کړه، همدا د الله پټ تدبیر وو د دوی د پټ تدبیر په مقابل کې. وروستی آیت په څرګنده ښیي چې الهي تدبیر همدا وو، عیسی علیه السلام او ملګري ئې د همدې لپاره له هغو امتحانونو سره مخامخ شول، همدغه ابتلاءات د دې لامل شو چې خلك په پراخه پیمانه مسیحیت ته مخه کړي او همغه څه وشي چې یهودانو د هغه د مخنیوي لپاره د دوی د کړولو لار غوره کړې وه!!

د یوحنا انجیل له دې وروسته لیکي: ... عیسی په اورشلیم کې د خدای د کور خوا کې خلك ولیدل چې د قربانۍ لپاره د غوایو، پسونو او کوترو په اخستلو لګیا دي، ... عیسی له پړي متروکه جوړه کړه او ټول خلك ئې له هغه ځایه وشړل، څاروي ئې وشړل او د صرافانو پیسې ئې خورې ورې کړې، د کوترو پلورونکو ته ئې وویل چې دا له دې ځایه لرې کړئ او زما د خدای له کوره بازار مه جوړوئ، شاګردانو ته ئې د دې حالت په لیدو سره د سپېڅلي کتاب دا وینا ورپه یاد شوه چې وایي: کومه مینه چې د خدای له کور سره لرم زما په زړه کې د دې مینې اور لمبې وهي، د یهودانو مشرانو ترې پوښتنه وکړه: ته په کوم حق دا کارونه کوې، که دا د خدای په امر سره وي نو په بوې معجزې سره ئې ثابته کړه، عیسی جواب ورکړ: ډېر ښه، کومه معجزه چې تاسو ته ئې درښیم هغه دا ده چې: د خدای دا کور وران کړئ چې زه ئې په دریو ورځو کې بېرته جوړ کړم!! هغوی ورته وویل: دا څه وایې؟ دا کور خو په شپږڅلوېښت کالونو کې جوړ شوی، ته غواړې په دریو ورځو کې ئې بېرته جوړ کړې؟... خو د خدای له کور نه د عیسی هدف د ده خپل ځان وو، کله چې عیسی له خپل مرګ نه وروسته بیا راژوندی شو، نو شاګردانو ته ئې د ده دا خبره ورپه یاد شوه او پوه شول چې له سپېڅلي کتاب نه د ده دا نقل قول د ده په اړه وو او حقیقت

ئې درلود.

د بایبل له لیکونکي پوښتنه کوو: عیسی علیه السلام ولې په دې وخت کې هغو خلکو ته یوه څرګنده معجزه ونه ښوده؟ د شرابو په محفل کې چې څوك داسې خلکو ته معجزې ښیي چې مست دي او د بایبل په وینا سرونه پرې درانه شوي، نو د خدای په کور کې هغو خلکو ته ولې معجزه نه ښیي چې د معجزې غوښتنه ئې ترې کړې؟ په دریو ورځو کې د خدای د کور د بیا جوړولو خبره له دې سره څه تعلق لري چې عیسی علیه السلام ووژل شو او درې ورځې وروسته بیا راژوندی شو؟! مونږ خو د دې دواړو خبرو ترمنځ تړاو نه شو موندلی!! آیا کوم عاقل انسان به د چا پوښتنې ته داسې ځواب ورکړي چې نه یوازې سوال کوونکی پرې پوه نه شي بلکې د ده خپل شاګردان هم څو کاله وروسته پرې پوه شي؟ او شاګردان ئې هم داسې تعبیر کړي چې د بایبل له لیکونکي پرته هیڅوك دا تعبیر نه مني!! قرآن د اهل کتابو د بې لارې مذهبي مشرانو یوه لویه ځانګړتیا دا ګڼي چې د الله تعالی په کتاب کې لاسوهنې کوي او د کتاب د ویناوو موضع او ځای بدلوي، په بایبل کې له تحقیق نه وروسته زه پوه شوم چې د دې خبرې معنا څه ده، څنګه هغوی د کلام موضع بدلوي، د دې مثالونه ډېر زیات دي، چې یو ئې دا دی دلته ستاسو له نظره تېر شو، د خدای کور یعني د عیسی خپل بدن، د کور ورانول یعني د ده وژل، په دریو ورځو کې د کور بیاجوړول یعني له وژل کېدو وروسته د عیسی بیاراژوندي کېدا!!! او دا ټول د دې پوښتنې په ځواب کې چې ته ولې خلك د خدای په کور کې له پېر پلور څخه منعه کوې؟ که ته د خدای په امر دا کار کوې نو مونږ ته یوه معجزه وښیه!!

راشئ د دې یوه بله بېلګه هم وګورئ:

بایبل لیکي: یوه شپه د یهودانو یو ستر روحاني د خبرو آترو لپاره عیسی ته راغی، نوم ئې نیقودیموس او له فریسیانو څخه وو، عیسی ته ئې ویل: استاده! مونږ د دې ښار ټول روحانیون پوهېږو چې ته د خدای له لوري زمونږ د هدایت لپاره راغلی یې، دلیل ئې هم ستا دغه معجزې دي، عیسی ورته وویل: که بیا ونه زېږېږې، هیڅکله د خدای ملکوت نه شې لیدلی!! څه چې وایم حقیقت همدا دی،

نیقودیموس په حیرت سره ورته وویل: له نوي پیدا ښښت نه ستا مقصد څه دی؟ زما په څېر یو سپین ږیری څنګه کولی شي بېرته د خپلې مور رحم ته داخل او بیا پیدا شي؟ عیسی ځواب ورکړ: تر څو چې څوك له اوبو او روح نه ونه زېږېږي د خدای ملکوت ته نه شي ننوتی!! جسماني ژوند انسان پیدا کوي خو روحاني ژوند د خدای روح له آسمانه د چا په برخه کوي!! ... داسې لکه چې د باد غږ اورې خو په دې نه پوهېږې چې دا له کومه راځي او چېرې ځي، د نوي پیدایښت په اړه هم څوك نه پوهېږي چې د خدای روح ئې څنګه وربخښي!!! نیقودیموس ترې وپوښتل: مقصد دې څه دی؟ زه ستا په خبرو پوه نه شوم! عیسی ځواب ورکړ: نیقودیموسه! ته د یهودانو له علماوو څخه یې، څنګه په دې خبرو نه پوهېږې؟ ... زه د خلکو د ژوند اړوند مسایلو په اړه درسره خبرې کوم او ته پرې باور نه کوې!! که د آسمان په اړه درسره خبرې وکړم څنګه به باور پرې وکړې؟!! ... لکه څنګه چې موسی په بېدیا کې مسي مار په یوه لرګي وځړاوو چې خلك ورته وګوري او له مرګه وژغورل شي، زه هم باید په صلیب وځړول شم تر څو خلك پر ما ایمان راوړي او له ګناه وژغورل شي او تلپاتی ژوند ئې په برخه شي!! ځکه خدای له خلکو سره دومره مینه لري چې یوازنی زوی ئې راولېږو، چې خلك پرې ایمان راوړي او د ده په وسیله خلك له دائمي مرګ نه وژغوري!!

که دغو خبرو ته لږ ځیر شئ نو ډېر ژر به پوه شئ چې دا بې ربطه، مبهمې او بې معنا خبرې هیڅکله د عیسی علیه السلام په څېر د یوه هوښیار داعي او پیغمبر خبرې نه شي کېدی، پیغمبران نه د هغو شاعرانو په څېر وي چې د شعر معنا ئې په خپل بطن کې وي او له ده پرته بل څوك نه پرې پوهېږي، نه د هغو فیلسوفانو په څېر چې خلك ئې د الفاظو په معنا او د استدلال په ماهیت نه پوهېږي، پیغمبر د (الناس) لارښود وي او خبرې ئې (عوامو) ته قابل فهم، نه په کې غموض او ابهام وي او نه د معما په څېر پوهېدل پرې ګران، د یو چا په خبرو چې د یهودانو ستر ستر مذهبي مشران او روحانیون نه پوهېږي نو عام خلك به څنګه پوه شي؟ زه د بایبل منونکو ته وایم: که تاسو دا پورتنۍ خبرې له بل چا واورئ، آیا یقین به مو راشي چې دا سړی یو هوښیار انسان دی؟ د یهودانو دې مذهبي مشر خو عیسی علیه السلام ته

حقیقت ویلی وو او د ده په پیغمبرۍ ئې اعتراف کړی وو، دغو بې ربطه او بې معنا خبرو ته څه ضرورت وو، ولې به عیسی علیه السلام د مننې په ځای داسې ځیږ، غامض او مبهم ځواب ورکاوو؟!! تاسو ته وایم: د بایبل د دغه ځواب له اورېدو وروسته ما ته ووایئ چې له بیا پیداښت او نوي زېږېدو څخه د عیسی علیه السلام مراد څه وو؟ په دې ځواب قانع شوي یئ؟ آیا په معنی ئې پوه شوي یئ؟

یوه بله بېلګه ئې هم وګورئ:

عیسی جلیل ته د تلو په لار کې د سوخار په کلي کې د یعقوب کوهي ته ورسېدو، د سفر له ستونزو ستومانه او د لمر له تودوخې تږی او د کوهي غاړې ته ناست وو، شاګردان ئې د خوراك اخیستلو لپاره کلي ته تللي وو، په دې وخت کې یوه سامري مېرمن راغله چې غوښتل ئې له کوهي اوبه راوباسي، عیسی اوبه ترې وغوښتې، مېرمنې تعجب وکړ چې څنګه یو یهودي له دې نه اوبه غواړي، یهودان خو له دوی نه هومره کرکه لري چې خبرې ورسره نه کوي څه دا چې د خوراك لپاره څه ترې وغواړي!! دې مېرمنې دا خبره هغه ته وکړه، عیسی ځواب ورکړ: که ته پوهېدې چې خدای څه لوړه هدیه تا ته درکوي او زه څوك یم نو له ما نه به دې ژوند بخښونکې اوبه غوښتې وې!! ښځې ورته وویل: ته خو نه سلواغه لرې او نه پړی او کوهی هم ډېر ژور، نو دا د حیات اوبه به له کومه راوړې؟ آیا ته زمونږ تر جد یعقوب نه لوړ او غوره یې؟ څنګه کولی شې چې د یعقوب د کوهي تر اوبو غوره اوبه مونږ ته راکړې؟ عیسی ځواب ورکړ: خلك د دغو اوبو له څښلو وروسته بیا هم تږي کېږي، خو هغه اوبه چې زه ئې ورکوم د دوی په بدن کې په داسې تل خوټېدونکې چینې بدلېږي چې تل دوی ته د حیات اوبه ورکوي او تلپاتې ژوند ورپه برخه کوي!! ښځې ورته وویل: باداره له دې اوبو نه لږ ما ته راکړه چې نور نو تږې نه شم او دې کوهي ته د بیا بیا راتلو له کړاوه وژغورل شم، عیسی ځواب ورکړ: ولاړه شه خپل مېړه راوله، هغې ورته وویل: مېړه نه لرم، هغه ورته وویل: رښتیا وایې، تر اوسه دې پنځه ځلې مېړه کړی او له چا سره چې اوس اوسېږې هغه ستا مېړه نه دی... ښځه هك پك حیرانه شوه او وئې ویل: داسې نه چې ته پیغمبر وې!! .... زه دومره پوهېږم چې مسیح راتلونکی دی، تاسو یهودان هم دا خبره منئ، کله چې هغه راشي ټولې

خبرې به څرګندې شي، عیسیورته وویل: زه همغه مسیح یم، په دې وخت کې شاګردان راورسېدل، که څه هم له دې حیران شول چې هغه له یوې ښځې سره خبرې کوي خو د څه ویلو جرأت ئې ونه کړ، هغې ښځې خپل منګی پرېښود، کلي ته ولاړه او خلکو ته ئې وویل: راشئ هغه ځوك وګورئ چې ما ته ئې زما ټول مخکني کړي کارونه راپه ګوته کړل، آیا ګمان نه کوئ چې دی به همغه مسیح وي؟ خلك له کلي راووتل چې عیسی وګوري، په دې وخت کې شاګردانو اصرار کولو چې دی څه وخوري خو ده وویل: زه داسې خوراك لرم چې تاسو ترې خبر نه یئ، ... زما خوراك دا دی چې د خدای غوښتنې ترسره کړم او هغه کار وکړم چې ما ته ئې سپارلی دی!! آیا دا ګمان کوئ چې د فصلونو تر ریبلو لا څلور میاشتې پاتې دي، شا و خواته مو وګورئ چې د خلکو یو لوی پټی د ریبلو لپاره تیار دی، لوګرې به ډېره ښه بدله ترلاسه کړي که دا محصول په آسماني ګودامونو کې ذخیره کړي، څومره ستر برکت به د کرونکي او رېبونکي په برخه شي!! دا متل دلته هم صدق کوي چې نورو وکرل او مونږ وربېل!!... ډېر خلك راغلل او ایمان ئې راوړ او له عیسی نه ئې وغوښتل چې له دوی سره کلي ته ولاړ شي، ورسره ولاړ او دوه ورځې ئې ورسره تېرې کړې!!

دلته هم ګورئ چې عیسی علیه السلام ته داسې خبرې منسوب شوې چې مخاطب ئې په مطلب نه پوهېږي، له ښځې اوبه غواړي، خو بیا همدې ښځې ته وایي: که زه دې پېژندلی وی نو له ما نه به دې د حیات اوبه غوښتې وې!!! په داسې حال کې چې هغې هیڅ څه نه وو ترې غوښتي!! ښځې ته نه وایي چې د حیات له اوبو نه د ده مراد څه دی؟ څنګه به ئې تلپاتې ژوند په برخه کېږي؟ څنګه به د تل لپاره له تندې ژغورل کېږي؟ داسې خبرې خو له هغه چا سره ښایي چې له خلکو او د دوی له عقل سره لوبې کوي نه له پیغمبر سره چې خلکو ته واضح پیغام او څرګنده لارښوونه لري، خلکو ته د نجات لار ښیي او الله تعالی ئې د همدې لپاره خلکو ته لېږي، ګورئ چې د بایبل د وینا له مخې هغه بدکاره ښځه چې له پردي سړي سره اوسېده په همدې سره له ژغورل شوو ځخه وګڼل شوه چې مسیح ئې وپېژاندو، په داسې حال کې چې بایبل په خپله په نورو ځایونو کې وایي چې دا مهمه نه ده چې ځوك په دې پوه شي چې دا کس پیغمبر دی، مهمه دا ده چې د پیغمبر متابعت

وشي، که يوازې پېژندا کافي وی نو عيسی عليه السلام به د يهودو هغه مذهبي مشر ته نه ويل چې ته لا په دې نه پوهېږې چې جنت او د خدای ملکوت ته د داخلېدو لار کومه ده!! همدا راز ګورئ چې خپلو شاګردانو ته د ده خبرې داسې ګڼي چې نه واضح معنا لري او نه هغوی پرې پوهېږي: زه داسې خوراك لرم چې تاسو ترې خبر نه یئ!! زما خوراك دا دی چې د خدای غوښتنې ترسره کړم او هغه کار وکړم چې ما ته ئې سپارلی دی!! ... دا متل دلته هم صدق کوي چې نورو وکرل او مونږ وربېل!!... مونږ نه پوهېږو چې دا متل دلته څنګه صدق کوي؟ که له کرلو او رېبلو نه مراد د کليوالو لاربښوونه او هدايت وي نو دلته خو کرل او ربېل دواړه په خپله عيسی عليه السلام کړي، نه نورو!! عيسی عليه السلام خو وږی او تږی وو، خوراك او څښاك ئې کاوو، د دې معنی څه ده چې شاګردانو ته وايي: زه داسې خوراك لرم چې تاسو ترې خبر نه یئ؟!!

بايبل له دې وروسته عيسی عليه السلام ته څو معجزې منسوبوي او وايي: د يوه افسر بيمار زوی ئې روغ کړ، يوه داسې ناروغ ته ئې شفا ورکړه چې اته دېرش کاله د يوه حوض خوا ته په دې طمع پروت وو چې کله د حوض اوبه وخوځېږي نو دی به ورودانګي او روغ به شي، دا حوض د ښار د يوې دروازې خوا ته وو، چې د پسه دروازه نومېده، مشهوره شوې وه چې دې حوض ته په کال کې يو ځل فرشته راځي او په کې لامبي، د اوبو خوځېدا د فرشتې د لامبو نښه ګڼل کېده او د خلکو باور دا وو چې که له فرشتې وروسته هر څوك تر نورو مخکې په دې حوض کې ولمبېږي نو له هرې بيمارۍ روغېږي. دې بې وزلي ته دا فرصت په لاس نه وو ورغلی، مفلوج وو، نور به ترې مخکې شول، عيسی عليه السلام ولېدو او هغه ته ئې وويل: خپله بستره ونغاړه او خپل کور ته ولاړ شه چې نور نو ته روغ يې!! د بايبل ليکونکي ته وايم: څومره کسان به په دې طمع دې حوض ته راغلي وي؟ او له روغېدو پرته به تللي وي؟ خو د خلکو باور همغسې پاتې شوی او نور ورته راغلي او کلونه کلونه ئې د هغه خوا ته تېر کړي؟ ته چې عيسی عليه السلام او د ده شاګردانو ته کومې معجزې منسوبوې آيا د دغه حوض له کراماتو نه څه توپير لري؟ ما ته خو داسې ښکاري چې د نړۍ په ګوټ ګوټ کې دې حوض ته ورته مقامات

هومره دي چې شمېرل ئې ګران دي، که و وايو د هر کلي خوا ته خلکو او مخصوصاً ټګمارانو داسې ځايونه ټاکلي او هغوی ته ئې داسې کرامات او تر دې هم زيات منسوب کړي مبالغه مو نه کړې، دېرو قبرونو او زيارتونو ته خلك په همدې طمع درومي او په داسې حال کې چې هيڅا ته ئې هيڅ ګټه نه رسي خو بيا هم د منونکو اعتقاد ئې نه يوازې نه کمزوری کېږي بلکې مريدان ئې تر مخکې زياتېږي!! د شيطان د مبلغينو شمېر او پر جاهلانو د دوی د تبليغ اغېز هومره دی چې کولی شي په داسې مقاماتو د باور لرونکو شمېر کمېدو ته پرې نه ږدي!! ته خو د حوض خوا ته د يوه مفلوج يادونه کوې، مشهد ته ولاړ شه داسې بيماران به وګورې چې د زيارت له ستنو سره ئې ځان په زنځېرونو تړلي او وايي: امام رضاء! زه دې سپی يم، زما مراد ترسره کړه!! آيا پوهېږې چې په دې زيارت څومره سره زر لګول شوي؟ او دا له کومه ترلاسه شوي؟ که پوه شې نو حيران به شې، دا ټول له هغو نه ترلاسه شوي چې د زيارت په کراماتو باور لري خو هيڅ کرامت ئې په خپلو سترګو نه دی ترې ليدلی!! او دا د هغه چا قبر دی چې له خپل کور کلي هجرت او له خپلو دښمنانو نه تېښتې ته مجبور شوی وو او ويل کېږي چې دېره موده د وخت له حاکم سره ملګری وو، خو هغه وغوښتل چې دی ووژني، نو د شربت په نامه ئې په زهرو لړلی جام ورکړ چې وئې څښي او دی پوهېدو چې په دې کې زهر اچول شوي خو سره له دې ئې وڅښل او (شهيد!!) شو!! آيا پوهېږې چې دا خبرې ئې ولې په ده پسې جوړې کړې دي؟ دا د دې لپاره چې دی د خدای له لوري منصوصي امام ګڼي، د دوی د عقيدې او باور خلاف دغه منصوصي امام له بل سره بيعت کړی!! اوس نو دوی مجبور دي د دې لپاره څه توجيه جوړه کړي، نو ځکه غواړي وښيي چې ده په (ظاهر) کې بيعت کړی وو خو په په (باطن) کې مخالف وو، (تقيه) ئې کوله، د وخت حاکم پرې پوهېدو، نو ځکه ئې د ده د وژلو پرېکړه وکړه!! خو دغه بې بنسټه استدلال دوی له بلې ستونزې سره مخامخ کوي، دا پوښتنه ئې مخې ته ږدي چې دا امام خو بايد په غيب پوهېدو، ولې ئې د زهرو جام وڅښلو؟ ولې ئې ځان په خپل لاس ووژلو؟ ولې ئې له دې حالت نه ځان ونه شو ژغورلی؟ څوك چې په خپل ژوند کې له وېرې (تقيه) کوي، خپل (ظاهر) د (باطن) خلاف جوړوي او له مجبوريت او وېرې د زهرو جام په

سر اړوي، هغه به له مرګه وروسته څنګه د بل مرسته وکولی شي؟ دې پوښتنو ته هغوی یو ځواب لري: ستاسو عقیده خرابه ده!! که مو عقیده سمه وی دا پوښتنې به مو نه کولې!!! د بایبل منونکو ته وایو: ګورئ چې تاسو په خپلو شرکي عقایدو کې یوازې نه یئ، په دې کره لار ډېر نور درسره روان دي.

مونږ د عیسی علیه السلام په معجزو ایمان او باور لرو، قرآن په ډېر وضاحت او تفصیل سره د ده معجزې بیانوي، خو قرآن وایي چې دا معجزې د الله تعالی په إذن او حکم ترسره کېدې، په کوم ځای او وخت کې چې الله تعالی د دغو معجزو څرګندېدا ضروري او مفید ګڼله همغه وخت ترسره کېدې، دا د عیسی علیه السلام ذاتي کار نه وو، د ده په خوښه او اختیار نه ترسره کېدې، (بایبل هم وایي چې عیسی خلکو ته وویل: زه په خپله خوښه او میل کوم کار نه کوم)، قرآن وایي چې دی لا د مور په غېږ کې ماشوم وو چې خلکو ته ئې همغه خبرې کولې چې په ځوانۍ کې ئې کولې، خو د ده لومړنۍ خبرې دا وې:

ãMZà2 $B ûïø %º.'$7ã ÓÍ_è_r ÇÌÈ $ÿÎû ÓÍ_è_r |=»GÅ3ø9$# ÓÍ_9?#ä « !$# ß‰ö7tã 'ÎoTÎ) tA$s%

$tBr& ÉÓÍ_¹÷r&ur ÏM_ø.à2 $tB tûøïr& %º.u‘$t6ãB ÓÍ_n=yèy_ur ÇÌÈ $|‹ym àMø.ߊ $tB Ío4qx.¨“9$#ur Ío4qn=¢Á9$$Î/ ÓÍ_»|¹ r&ur

ÇÌÈ مریم: ۳۰-۳۲

زه د خدای بنده یم، کتاب ئې راکړی، پیغمبر ئې ګرځولی یم او چې چېرې وم برکت ئې راپه برخه کړی او چې تر څو ژوندی وم په لمانځه او زکات ئې ګمارلی یم او په دې چې د مور په اړه به نېکي کوونکی وم او جابر او بد بخته سخت زړی به نه وم.

دا هغه اساسي خبرې دي چې بایبل د ټولو انبیاوو په اړه هېرې کړې دي، معجزې ئې له مبالغو په ډکو الفاظو سره بیانوي خو د دوی اصلي خبرې نه کوي!!

بایبل له دې وروسته لیکي چې عیسی پنځو زرو کسانو ته د یوې غونډۍ پر سر خوراك ورکړ، ټول ئې په پنځو ډوډیو او دوو ماهیانو ماړه کړل او په پای کې دوولس ټوکرۍ اتامونه ترې پاتې وو!! بیا لیکي چې عیسی خپل شاګردان هغه وخت له غرقېدو وژغورل چې په کشتۍ کې سواره ول، ناڅاپي طوفان راغی، نږدې

وو چې کشتۍ غرقه شي، هوا تياره وه، ناڅاپه ئې عيسی وليدو چې د اوبو پر سر راروان دی، دوی غوښتل هغه په کشتۍ کې له ځان سره سور کړي، خو متوجه شول چې کشتۍ ساحل ته رسېدلې... بيا ليکي چې سبا خلك د همغې غونډۍ خوا ته منتظر ول چې عيسی بيا وګوري، خو خبر شول چې هغه له سيند نه تېر شوی، پسې ورغلل، وئې موندو، پوښتنه ئې ترې وکړه: استاده! دلته څنګه راغلې؟ عيسی ځواب ورکړ: حقيقت دا دی چې تاسو د خوراك لپاره زما خوا ته راغلي يئ نه په ما د ايمان لپاره... دوی وپوښتل: څه وکړو چې خدای له مونږ راضي شي؟ عيسی وفرمايل: خدای له تاسو څخه غواړي چې په ما ايمان راوړئ، زه د ده له لوري لېږل شوی يم، هغوی وويل: که غواړې چې مونږ په دې خبرې ايمان راوړو چې ته مسيح يې نو بايد تر دې زياتې معجزې راوښيې، هره ورځ مونږ ته وريا ډوډۍ راکړه، همغسې لکه موسی چې زمونږ نيکونو ته په بېديا کې ورکوله، عيسی وويل: دا ومنئ چې زما خدای دوی ته ډوډۍ ورکوله نه موسی او نن هم خدای له آسمانه حقيقي ډوډۍ تاسو ته درکړې!! دا حقيقي ډوډۍ خدای له آسمانه رالېږلې چې خلکو ته تلپاتې ژوند ورپه برخه کړي!! وئې ويل: باداره! له دغې ډوډۍ هره ورځ مونږ ته څه راکړه، عيسی ځواب ورکړ: دا حقيقي ډوډۍ زه په خپله يم، څوك چې زما خوا ته راشي هيڅکله نه وږی کېږي او څوك چې په ما ايمان راوړي هيڅکله به تږی نه شي!! ... يهودانو اعتراضونه پيل کړل چې ولې عيسی وايي زه له آسمانه راغلې ډوډۍ يم؟ مګر دی د يوسف زوی نه دی؟ مونږ ئې مور او پلار پېژنو... عيسی وويل: دا حقيقت دی چې له آسمانه نازل شوې ډوډۍ زه يم، چا چې دا ډوډۍ وخوړه تر ابده به ژوندی وي!! دا ډوډۍ په حقيقت کې زما بدن دی چې فدا کوم ئې ترڅو خلك وژغورل شي!! تر څو چې د مسيح بدن ونه خورئ او وينې ئې ونه څښئ هيڅکله نه شئ کولی چې ابدي ژوند ترلاسه کړئ!! زما بدن واقعي خوراك او زما وينې واقعي څښاك دي، څوك چې زما بدن وخوري او زما وينې وڅښي، زه به په ده کې پاتې شم او دی په ما کې!! بايبل ورپسې ليکي: د دې خبرو درك کول دومره ګران وو چې حتی د عيسی شاګردانو هم يوه بل ته ويل: ګرانه ده چې پوه شو دی څه ويل غواړي؟ څوك کولی شي د ده د خبرو په مراد او مقصد پوه شي؟!!

نه پوهېږو دا څنګه معجزې او دا څنګه خبرې دي؟ وايي چې نن د يوې معجزې په ليدلو سره پنځو زرو کسانو ايمان راوړ، داسې ايمان چې سبا په مسيح پسې له هغه سيند نه تېر شول چې له کشتۍ پرته څوك نه شو ترې تېرېدی، خو سبا دغو ټولو کسانو مسيح يوازې پرېښود او ترې ولاړل، دا ځکه چې د ده خبرې ئې درك نه کړی شوې!! نه پوهېږو د بايبل ليکونکی عيسی عليه السلام ته د داسې خبرو له منسوبولو څخه څه مقصد لري؟ آيا مقصد ئې د ده ستاينه ده او غواړي په دې سره د ده مقام لوړ کړي؟ دا خو په حقيقت کې هغه ته يو لوی عيب منسوبول دی، څوك چې د خپل مخاطب له سويې لوړې خبرې کوي او اورېدونکي د ده د خبرو په مطلب نه پوهېږي، په حقيقت کې يو کمزوري او ضعيف مبلغ دی، هم خپل وقت ضايع کوي او هم د خپلو مخاطبينو، د عيسی عليه السلام په څېر يو حکيم پيغمبر به څنګه خلکو ته دا خلاف واقع، بې معنی او مبهمې خبرې کوي چې له آسمانه نازله شوې ډوډۍ زه يم!! زما بدن حقيقي خوراك دی!! او زما وينه حقيقي څښاك!! څوك چې زما بدن وخوري او زما وينې وڅښي ابدي ژوند به ئې په برخه شي!! زه به په ده کې پاتې شم او دی په ما کې!! بايبل په خپله ليکي چې له دې وينا وروسته ټول شاګردان ترې ولاړل، يوازې دولس کسان ورسره پاتې شول، دوی ته هم عيسی وويل چې تاسو چېرې ځئ؟ هغوی ورته وويل: له تا پرته چا ته ورشو؟ د دې معنی دا ده چې داسې خبرې نړدې ملګري او شاګردان هم ترې بېل کړل!! دا خبرې حقيقت نه لري، د مسيحيانو ټګمارو مذهبي مشرانو جوړې کړې دي، دوی د رحماني ماښامني په نامه يو مذهبي دود رايج کړ، د دې دود لپاره ئې دا خبرې عيسی عليه السلام ته منسوب کړې، په دې مراسمو کې مسيحيان په کليسا کې راغونډوي، خوراك او څښاك پرې وېشي او دې ته د مسيح د بدن او وينو نوم ورکوي او ورته وايي: دغه شراب چې تاسو په دې رحماني ماښامني کې څښئ په دې سره ستاسو وينه د مسيح په وينې بدلېږي او دا سپېڅلې ډوډۍ چې په دې ماښام ئې تاسو خورئ په دې سره ستاسو بدن د مسيح بدن ګرځي!! چې مسيح کېدا دومره آسانه ده نو ولې د کشيش خوا ته نه راځئ؟ ولې خپلې قربانۍ او خيراتونه کليسا ته نه سپارئ!!

ګورئ چې خلك له عيسی عليه السلام نه پوښتنه کوي چې مونږ څنګه د خپل

خدای رضا ترلاسه کولی شو؟ بایبل د دې پوښتنې ځواب دا ګڼي چې عیسی ورته وویل: په ما ایمان راوړئ!! نور نو بایبل څه نه وایي چې د دې ایمان معنی څه ده؟ دوی باید په خپل عملي ژوند کې څه وکړي؟ عیسی له دې پرته بله خبره هغوی ته نه لري!! حال دا چې دې خلکو په عیسی ایمان راوړی وو، د ده معجزې ئې لیدلې وې، په دې ئې باور کړی وو چې دی مسیح او د خدای پیغمبر دی!! آیا بایبل دغه ایمان کافي نه ګڼي، دې ته د ایمان په سترګه نه ګوري؟ که دا ایمان نه وي او ایمان له دې علاوه نورې غوښتنې او مقتضیات هم لري نو بایبل ولې د هغوی له بیانولو ډډه کوي؟!!

بایبل لیکي چې حتی د عیسی ورونو هم په ده ایمان نه وو راوړی، حتی په ملنډو ملنډو او د طعنې په توګه به ئې ده ته ویل: یهودیه ته ولاړ شه چې نور خلك هم ستا معجزې وګوري!! که ځان داسې پټ کړې نو بیا خو شهرت ته نه شې رسېدلی، که په رښتیا ستر شخصیت یې نو دا نړیوالو ته ثابته کړه!! دا خبرې ئې ځکه ورته کولې چې د یهودیه خلکو د ده د وژلو پرېکړه کړې وه او ده هلته له تلو ډډه کوله!!

د یوې بدلمنې ښځې محاکمه

یوحنا تر دې عنوان لاندې لیکي:... عیسی د خدای کور ته ولاړ، خلك ئې شاو خوا کې راغونډ شول، عیسی کښېناست او دوی ته ئې تعلیم ورکول پیل کړ، د قوم مشرانو او فریسیانو یوه بدلمنه ښځه چې په زنا ئې نیولې وه، ترلاس نیولې د خلکو مخې ته راوسته او عیسی ته ئې وویل: استاده! مونږ دا ښځه د زنا په حالت کې موندلې او نیولې ده، د موسی د قانون مطابق باید ووژل شي، خو ستا نظر څه دی؟ د دوی مقصد دا وو چې عیسی داسې څه ووایي چې د ده د محاکمې بهانه په لاس ورکړي، خو عیسی سر ټیټ واچاوو او په ځمکې ئې څه لیکل پیل کړل، د قوم مشرانو ټینګار وکړ چې دی څه ووایي، نو عیسی سر رااوچت کړ او وئې فرمایل: ډېر ښه! دومره ډبرې پرې وورویئ چې ومري، خو لومړی ډبره به هغه ځوك ولي چې ګناه ئې نه وي کړې!! بیا ئې خپل سر ټیټ واچاوو، د قوم مشران یو په بل پسې

ووتل، تر هغه چې د خلکو په وړاندې يوازې دا ښځه او عيسى پاتې شول، عيسى بيا سر رااوچت کړ او ښځې ته ئې وويل: هغه خلك چې ته ئې نيولې وې څه شول؟ حتى يو کس هم پاتې نه شو چې تا محکومه کړي؟ ښځې وويل: نه باداره، عيسى وفرمايل: زه هم تا نه محکوموم، ځه نور گناه مه کوه.

يوحنا له دې وروسته له يهودانو سره د عيسى عليه السلام ځينې خبرې رااخلي، داسې خبرې چې هغوى په ځواب کې ورته وويل: اوس معلومه شوه چې ته لېونى يې، ته يو پردى او سامري يې، ابراهيم او ټول نور پيغمبران مړه شول او ته مونږ ته وايې: څوك چې زما اطاعت وکړي، هغه نه مري، يعني ته له ابراهيم او له نورو پيغمبرانو هم لوړ يې، هغوى خو مړه شول!! ته ځان ته په کومه سترگه گورې؟ ... عيسى وويل: له دې د مخه چې ابراهيم دنيا ته راشي زه موجود وم، ... د قوم مشرانو چې نور ئې د ده د خبرې نه شوى زغملې، ډبرو ته ئې لاس کړ چې وئې وژني، خو عيسى د دوى له اړخه تېر شو او د خداى له کوره ووت او د دوى له نظره غايب شو!!

ورپسې د عيسى عليه السلام په لاس د يوه داسې ناروغ د روغېدا قصه رااخلي چې له موره ړوند پيدا شوى وو، د يهودانو مذهبي مشرانو ترې پوښتنه وکړه چې د چا په لاس روغ شوې؟ هغه ورته وويل: يو کس چې عيسى نومېږي، دوى په دې خبرې باور ونه کړ، د ړوند له مور او پلار نه ئې پوښتنه وکړه، هغوى ورته وويل: هو؛ دا زمونږ زوى دى، ړوند وو اوس روغ شوى، نه پوهېږو څنگه او د چا له لوري روغ شو!! دوى دا کس بيا راوغوښتو او ورته وئې ويل: د خداى شکر په ځاى کړه، د عيسى نوم مه اخله، ځکه مونږ پوهېږو چې هغه شياد او شيطان کس دى، هغه ورته وويل: زه نه پوهېږم چې هغه ښه سړى دى که بد، دومره پوهېږم چې زما سترگې د ده په دعا روغې شوې، ... عجيبه ده چې تاسو د داسې چا په اړه معلومات نه لرئ چې ړوند ئې په دعا روغ شو!! هرڅوك پوهېږي چې خداى د بدو او شيطانو خلکو دعا نه اوري، د دنيا له پيدا ښته تر نن پورې داسې څوك نه دى پيدا شوى چې له موره ړوند پيدا شوى دې د ده په دعا روغ شي، که دى د خداى له لوري نه وي څنگه دا کار کولى شي؟ هغوى پرې چيغې کړې، اې حرامي! ته مونږ ته سبق

رابنيې؟ کله چې عيسی خبر شو ده ته ورغی او ورته وئې ويل: آيا ته په مسيح ايمان لرې؟ هغه ورته ويل: باداره! راته ووايه چې مسيح څوك دی؟ عيسی ورته وويل: تا هغه ليدلی او همدا اوس له تا سره خبرې کوي، هغه وويل: هو؛ خدايه! ما ايمان راوړی او د عيسی لمانځنه ئې په ځای کړه.

بايبل له دې وروسته عيسی عليه السلام ته يوه داسې غلطه خبره منسوبوي چې نه يوازې د ده بلکې د هر پيغمبر له لوړ شأن نه ډېره ډېره لرې ده، ليکي چې عيسی وويل: (څوك چې د پسونو غجل ته له دروازې داخل نه شي بلکې له دېواله ورواوړي نو يقيناً چې هغه غل دی، ځکه چې د مېږو شپون تل له دروازې وررننوځي او دروازه وال هم شپون ته دروازه پرانېزي، مېږې د ده غږ پېژني او په اورېدو سره ئې د هغه خوا ته ورشي، شپون د هرې يوې نوم اخلي او بهر ئې بيايي، هغه د مېږو په مخ کې درومي او دوی ورپسې خوځېږي، ځکه د ده غږ پېژني، مېږې په نابلد کس پسې نه ځي، بلکې له هغه تښتي، ځکه چې دوی ئې له غږ سره بلدې نه وي)، چا چې دا خبرې واورېدې د عيسی په مقصد پوه نه شول، نو عيسی په خپله ورته توضيح کړه او وئې ويل: د مېږو لپاره زه دروازه يم، څوك چې له ما نه مخکې راغلل ټول غله او لارې شکوونکي ول، د همدې لپاره واقعي مېږو د هغوی خبرو ته غوږ ونه نيولو، هو؛ زه دروازه يم!! څوك چې له دې دروازې ننوځي ژغورل کېږي، په داخل او بهر کې به ګرځي او سمسوره ورشه او څرځای به ئې په برخه کېږي، د غله کار دا دی چې غلا وکړي، ووژني او له منځه يوسي، خو زه راغلی يم چې تاسو ته واقعي او ابدي ژوند درپه برخه کړم، زه ښه او زړه سوانده شپون يم، ښه شپون له خپل ځان نه تېرېږي چې مېږې له لېوانو وژغوري، خو هغه څوك چې مزدور دی او شپون نه دی، کله چې وګوري لېوه په رمې بريد کوی نو مېږې پرېږدي او وتښتي، دا ځکه چې مېږې د ده نه دي او دی ئې شپون نه دی، ... زه ښه او مهربانه شپون يم، مېږې مې ما پېژني او زه دوی پېژنم، داسې لکه زما پلار چې ما پېژني او زه دی پېژنم، ... څوك نه شي کولی په خپل زور سره ما ووژني، زه په خپله ځان قربانۍ ته وړاندې کوم، ځکه د دې اختيار او قدرت لرم چې کله وغواړم خپله سا ورکړم او بېرته ئې ترلاسه کړم، زما پلار دا اختيار ما ته راکړی!!

دلته څو خبرې د غور وړ دي:

• په دې مثال کې ویل شوي چې عیسی علیه السلام تر ځان د مخه نور پیغمبران غله او لاره شکوونکي ګڼلي!! دا په داسې حال کې چې د همدې بایبل په نورو برخو کې هغه د مخکنیو پیغمبرانو علیهم السلام ستاینه او تصدیق کړی او ویلي ئې دي چې زه د مخکنیو پیغمبرانو د شریعت د لغو کولو لپاره نه یم راغلی، بلکې د بشپړ کولو لپاره راغلی یم. څنګه ممکنه ده چې د عیسی علیه السلام له مبارکې خولې نه د ابراهیم علیه السلام، موسی علیه السلام او نورو پیغبرانو علیهم السلام په اړه داسې خبرې ووځي؟

• په دې مثال کې یو ځای عیسی علیه السلام له دروازې سره تشبیه شوی او په بل ځای کې له ښه او زړه سواند شپون سره، دا تشبیه په خپله ښیي چې پورتنۍ وینا د کوم کمزوري لیکونکي لخوا جوړه شوې او عیسی علیه السلام ته منسوب شوې!!

• الله تعالی د هیچا د مرګ او ژوند اختیار هغه ته نه دی سپارلی، د دې پرېکړه فقط الله تعالی کوي چې څوك کله پیدا شي او کله د مرګ داعي ته لبیك ووایي، که دا اختیار د عیسی علیه السلام په لاس کې وی نو نه به د ده کوم شاګرد وژل کېدو او نه به د بایبل په وینا دی په خپله په صلیب ځړول کېدو!! قرآن په دې اړه یوه ډېره ارزښتناکه لارښوونه لري او فرمایي: چا ته چې تاوان رسېږي او له کړاوونو او ستونزو سره مخامخ کېږي، دا ښیي چې د ده په واك کې نه د ګټې اختیار او واك شته او نه د تاوان او ضرر د دفع کولو قدرت او اختیار، پیغمبر علیه السلام ته فرمایي:

| = ø6ß$ ŝ-õ& ăMZä ö9r ª! $ ä$© $B ǎvĵ #ŽŸÑ ẅr $ŝŷR ÓÅ ŷzï ă7 îŝ& ẇ @è

ÇĬÑÑÈ bqãŝ$-ãŜqö)ĵ ž×Ë 0r ÖÉR ǎvĵ $ŝ& ŀĵ âp¡ 9$Óĺ¡ B $Br Îö, ß$`Ë ßŝŽYò6 GŏŸv

الاعراف: ۱۸۸

ووایه: نه د ځان لپاره د ګټې (رسولو) واك لرم او نه د ضرر او تاوان (دفع کولو)، مګر هغه څه چې الله ئې وغواړي او که په غیب پوهېدی نو ډېر خیر او ښېګړه به مې ترلاسه کړې وه او تاوان به نه رارسېدو، زه خو مؤمنانو ته د یوه خبرداری

ورکوونکي او زېږي ورکونکي نه پرته بل څه نه یم.

په یقین سره ویلی شو چې خپل قوم ته د عیسی علیه السلام وینا به همداسې وه لکه دلته چې قرآن فرمایلي او د بایبل خبره یو کرکجن تور او اتهام دی او عیسی علیه السلام د داسې غلطې خبرې له کولو ډېر بریٔ او لرې!

دلته به د بایبل له یوې بلې مغالطې سره مخامخ شئ، عیسی علیه السلام ته دا خبره منسوبوي چې وايي: زه او زما پلار خدای یو یو!! لیکې چې عیسی د خدای د کور په صحن کې ګرځېدو، د یهودو مشران د ده شاوخوا کې راغونډ شول او ورته وئې ویل: تر کله غواړې مونږ په شك او تردید کې وساتې؟ که همغه مسیح یې نو مونږ ته په واضح توګه ووایه، عیسی ځواب ورکړ: ما مخکې تاسو ته ویلي دي خو تاسو باور ونه کړ، هغه معجزې چې زه ئې ښیم ثابتوي چې زه مسیح یم، خو تاسو ایمان رانه وړ، دا ځکه چې تاسو زما پسونه نه یئ، زما مېږې زما غږ پېژني، زه ئې هم پېژنم، هغوی په ما پسې راځي، زه هغوی ته تلپاتې ژوند وربخښم چې هیڅکله ونه مري، ځوك نه شي کولی هغوی له ما نه واخلي، ځکه زما پلار خدای ما ته راکړې دي، هغه تر هرڅا زورور او قوي دی، هیڅوك نه شي کولی هغوی زما له پلاره واخلي، زه او زما پلار خدای یو یو!! د قوم مشرانو تېږو ته لاس کړ چې وئې وژني، عیسی وفرمایل: د خدای په امر او له خلکو سره د مرستې لپاره مې ډېرې معجزې وښودې، د کومې معجزې په سبب مې وژنئ؟ دوی ځواب ورکړ: مونږ د هغه کفر لپاره غواړو تا ووژنو چې ته ئې وایې، نه ستا د ښو کارونو په سبب، ځکه چې ته یو انسان یې خو د خدایۍ دعوا کوې!! عیسی ځواب ورکړ: آیا ستاسو په تورات کې نه دي لیکل شوي چې (تاسو خدایان یئ)؟ که په آسماني کتاب کې چې د غلطې خبرې راتګ په کې محال دی، هغه چا ته چې د خدای پیغام وررسېدلی وايي چې تاسو خدایان یئ، نو که هغه ځوك چې خدای په خپله سپېڅلی کړی او نړۍ ته ئې لېږلی، ووایي چې زه د خدای زوی یم، نو آیا دا کفر دی؟ که ما معجزې ونه ښودې په ما ایمان مه راوړئ او که مې وښودې نو که په ما ایمان نه راوړئ لږ تر لږه زما په معجزو ایمان راوړئ چې پوه شئ پلار مې زما په وجود کې دی او زه د ده په وجود

کې!! بیا ئې وغوښتل چې دی ونیسي خو دی ولاړ او ترې لرې شو!!

د دې برخې څو خبرو ته لږ ځیر شئ:

• عیسی علیه السلام ته له منسوب شوو خبرو نه معلومېږي چې په تورات کې د پیغمبرانو علیهم السلام او صالح او نېکو بندګانو لپاره داسې الفاظ په مجازي معنی راغلي چې د آقا، بادار، سالار او د خدای د زوی په معنی وو، د کړو زړونو خاوندانو دغه الفاظ په حقیقي معنی تعبیر کړي، د دې په ځای چې ووایي: د خدای د زوی معنی دا نه ده چې خدای ئې پلار دی او دی ترې پیدا شوی، بلکې مراد ئې دا دی چې الله تعالی ته دومره نازولی دی لکه زوی خپل پلار ته، خو مشرکو مذهبي مشرانو د دې الفاظو غلط تعبیر وړاندې کړی او له عیسی علیه السلام نه ئې د خدای حقیقي زوی جوړ کړی.

• د عیسی علیه السلام له څوابه دا هم معلومېږي چې د ځان په اړه د خدای د زوی لفظ کارول داسې دی لکه په تورات کې چې هغو خلکو ته د (سالار، بادار یا خدای) نوم راغلی چې د الله تعالی پیغام وررسېدلی، دا لفظ به حتماً د انګریزي لارډ (**Lord**) ته ورته لفظ وو چې په پښتو کې په سالار او بادار سره تعبیر کېږي، په انګریزي کې دا لفظ د خدای په معنا هم راځي او د سالار او بادار په معنی هم، هغه ټګمار مذهبي مشران چې د خلکو له عقل سره لوبې کوي او د الهي کتابونو الفاظ د خپلو غلطو افکارو لپاره غلط تعبیروي، په هغه ځای کې هم دا الفاظ په حقیقي معنی تعبیروي چې په حقیقت کې په مجازي معنی راغلي.

• عجیبه لا دا ده چې د کومو الفاظو په کارولو سره چې یهودي مشرانو عیسی علیه السلام د کفر په ویلو تورنولو، د مسیحیانو ټګمارو مذهبي مشرانو له همدغو الفاظو دا کرکجنه شرکي عقیده راوایسته چې عیسی علیه السلام د خدای حقیقي زوی او یو له دریو خدایانو څخه دی او یا په خپله خدای د ده په شکل کې ځمکې ته راکوز شوی!! دا په داسې حال کې چې عیسی علیه السلام له خپلو دغو الفاظو نه هم د یهودي مشرانو تعبیر ردوي او هم هغه تعبیر چې مسحیان ئې ترې لري!! عیسی علیه السلام له دې خبرې نه چې زه او زما پلار خدای یو یو او زه د خدای زوی یم، د دغو دواړو ډلو تعبیر ردوي او د تورات له هغې خبرې سره ئې

ورته ګڼي چې د نورو پيغمبرانو او د دوی د اتباعو په اړه راغلي!!

يوحنا له دې وروسته عيسی عليه السلام ته د يوه مړي د راژوندي کولو معجزه منسوبوي او ليکي: د ايلعازر په نامه يو کس ناروغ شو، خويندو ئې چې مريم او مرتا نومېدې عيسی ته احوال ولېږو چې دوست دې ناروغ دی، مريم هغه ښځه ده چې د عيسی په پښو ئې ډېر ګران عطر توی کړل او بيا ئې په خپلو وېښتانو پاك کړل، کله چې عيسی دا خبر واورېدو وئې ويل: دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي بلکې د خدای د عظمت او جلال د زياتوالي سبب به شي او زه د خدای زوی به هم له دې پېښې جلال او پرتم ترلاسه کړم!! ... کله چې عيسی د دوی سيمې بيت عينا ته راورسېدو نو خبر شو چې ايلعازر ئې څلور ورځې مخکې دفن کړی، ... مرتا ورته وويل: ... که له خدايه وغواړې زما ورور به بېرته راژوندی شي، هغه ورته وويل: ستا ورور به حتماً راژوندی شي، هغې وويل: البته چې هغه به له نورو سره يو ځای د قيامت په ورځ راژوندی شي، عيسی ورته وفرمايل: هغه څوك چې مړي راژوندي کوي هغه زه يم، څوك چې په ما ايمان ولري حتی که د نورو په څېر ومري بيا به راژوندی شي... مريم او د تسليت لپاره راغلي يهودي مذهبي مشران هم هغه ځای ته راغلل، عيسی پوښتنه وکړه چې ايلعازر مو چېرې دفن کړئ؟... د قبر خوا ته راغلل، قبر ئې يوه سوري ته ورته وو چې په خوله کې ئې يوه ډبره ودرولې وه، عيسی وويل: ډبره لرې کړئ، مرتا وويل: څلور ورځې تېرې شوې دي جسد به ئې خراب او متعفن شوی وي، عيسی وويل: تا ته مې ونه ويل چې که ايمان راوړې نو د خدای له لوري به عجيب عجيب کارونه وګورې؟ عيسی آسمان ته وکتل او وئې ويل: خدايه! شکر چې زما دعا دې اورېدلې.... بيا ئې په لوړ غږ وويل: ايلعازره! بهر راووځه! ايعازر په داسې حال کې له قبره راووت چې کفن ئې ترې تاو وو، عيسی وويل: خلاص ئې کړې چې روان شي!! د قوم ځينو مشرانو ايمان راوړ، خو نور فريسيانو ته ورغلل او دا قصه ئې ورته وکړه، ستر کاهنان او فريسيان سره غونډه شول چې موضوع وڅېړي، پرېکړه ئې وکړه چې دا سړی ډېرې معجزې ښيي که خپلې مخې ته ئې پرېږدو ټول خلك به ورسره شي او روميان به زمونږ په سيمې بريد وکړي، هم به د خدای کور وران کړي او هم به قوم له منځه يوسي، ستر کاهن قيافا

وويل: ښه دا ده چې يو کس فدا شي چې ټول قوم وژغورل شي، آيا دا غوره نه ده چې دا کس د ټول قوم لپاره فدا شي!! قيافا په حقيقت کې په دې خبرې سره وړاندوينه وکړه چې عيسی به د خلکو لپاره فدا شي!! دا ئې له خپله لوري ونه کړه بلکې د روحاني مقام په سبب ورته الهام شوه!!

په داسې حال کې چې مونږ په دې باور لرو چې عيسی عليه السلام ته د مړو د ژوندي کولو معجزه هم ورکړی شوې وه خو د بايبل په دې وينا کې څو د اعتراض وړ خبرې تر سترګو کېږي:

- د يوې نامحرمې ښځې په لاس د يوه پيغمبر په پښو عطر تويول او بيا ئې په خپلو وېښتانو پاکول، له يوه پيغمبر سره نه ښايي.
- عيسی ته منسوب دا خبره غلطه وخته چې دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي!! ځکه هغه مړ شو، بيا راژوندی کېدا ئې د ده له هغې خبرې سره اړخ نه لګوي، دا ځکه چې ده نه وو ويلي چې وبه مري خو بيا به راژوندی شي!!
- دا خبره هم د معنی له لحاظه غلطه ده او هم د الفاظو له لحاظه چې دا ناروغي به د ايلعازر د مرګ باعث نه شي بلکې د خدای د عظمت او جلال د زياتوالي سبب به شي او زه د خدای زوی به هم له دې پېښې جلال او پرتم ترلاسه کړم!! د الله تعالی عظمت او جلال هيڅکله کم نه دی چې کومه پېښه ئې زيات کړي!! د عيسی عليه السلام په څېر يو پيغمبر هيڅکله داسې غلطه خبره نه کوي، که دلته عيسی عليه السلام ته دا خبره منسوب شوې وی چې: دا پېښه به د دې باعث شي چې خلك د خدای په عظمت او جلال اعتراف وکړي او ما د پيغمبر په توګه ومني، نو دا خبره هم د الفاظو له لحاظه صحيح ګڼل کېده او هم د معنی او محتوی له لحاظه.
- دا دوه خبرې هم بې بنسټه او غلطې دي چې ګواکې عيسی عليه السلام مرتا ته وويل: هغه څوك چې مړي راژوندي کوي هغه زه يم!! څوك چې په ما ايمان ولري حتی که د نورو په څېر ومري بيا به راژوندی شي!! دا ځکه چې مړي عيسی نه بلکې خدای ئې راژوندي کوي، د ايلعازر د ژوندي کېدو لپاره عيسی خدای ته دعا وکړه او په دې ئې شکر وکړ چې خدای د ده دعا قبوله کړه او دا ځکه چې مسيحيان نه د تل لپاره ژوندي پاتې کېږي او نه له مرګ نه ژغورل کېږي او د قيامت په ورځ خو

يوازې مسيحيان نه بلکې ټول انسانان، مسيحي او غير مسيحي، مؤمن او کافر بيا راژوندي کېږي، عيسی عليه السلام به څنګه داسې غلطې خبرې کوي؟

• د قيافا دا خبره چې وئې ويل: (ښه دا ده چې يو کس فدا شي چې ټول قوم وژغورل شي، آيا دا غوره نه ده چې دا کس د ټول قوم لپاره فدا شي؟)، داسې تعبيرول چې دا د عيسی عليه السلام په اړه يوه وړاندوينه وه او دا خبره ده ته الهام شوې وه!! دا هغه کرکجن تحريف دی چې په بايبل کې ئې ډېرې بېلګې او مثالونه مومو!! عجيبه ده! قيافا نورو کاهنانو ته د عيسی عليه السلام د وژلو فتوی ورکوي خو يوحنا د ده فتوی يوه وړاندوينه او د خدای له لوري الهام ګڼي!!

يوحنا په دې پسې اورشليم ته د عيسی عليه السلام د تلو قصه کوي او ليکي چې د سپېڅلي کتاب له وړاند وينې سره سم په خره سور ښار ته داخل شو، خلکو د ګلانو په ګېډيو او د خرما د څانګو په خوځولو سره ده ته ښه راغلاست وايو او ويل ئې: راتګ دې مبارك، ژوندی دې وي د اسرائيليانو پاچا، درود پر تا اې د خدای پيغمبره!!... عيسی وويل: د دې وخت رارسېدلی چې زه په آسمان کې خپل مخکني جلال ته بېرته وګرځم،... آيا زه بايد دا دعا وکړم چې اې پلاره! له هغه چې غواړي پر ما راشي ما وژغوره؟! خو زه د همدې کار لپاره دنيا ته راغلی يم!! نو وايم: اې پلاره! خپل نوم ته عزت او جلال ورکړه!! ناڅاپه له آسمانه يو غږ واورېدی شو چې وئې ويل: جلال مې ورکړی بيا به هم جلال ورکړم!! ځينو دا د تالندې غږ وګڼلو او ځينو وويل چې فرشتې ورسره خبرې وکړې!! خو عيسی وويل: دا غږ ستاسو لپاره وو اوس دا وخت رارسېدلی چې خدای د نړېوالو په اړه قضاوت وکړي او د نړۍ واکمن شيطان له قدرته عزل کړي، کله چې مسيح له ځمکې لوړ کړئ نو هغه به هم ټول خپل لوري ته لوړ کړي!! عيسی په دې خبرې سره په صليب باندې د ده وژل کېدو ته اشاره کړې وه!!

دلته هم څو غلطې خبرې عيسی عليه السلام ته منسوب شوې: عيسی عليه السلام د نورو انسانانو په څېر په ځمکې کې او له خپلې مور مريمې نه پيدا شوی، دا خبره قطعاً غلطه ده چې ده ويلي: د دې وخت رارسېدلی چې زه په آسمان کې خپل مخکني جلال ته بېرته وګرځم. بايبل له دې مخکې ليکلي چې عيسی عليه السلام

په مکرره توګه دعا وکړه چې خدای ئې له دې کړاو نه وژغوري، خو دلته ليکي چې ده وويل: آيا زه بايد دا دعا وکړم چې اې پلاره! له هغه چې غواړي پر ما راشي ما وژغوره؟! خو زه د همدې کار لپاره دنيا ته راغلی يم!! دا خبره هم غلطه ده چې عيسی عليه السلام په صليب د ځړول کېدو لپاره دنيا ته راغلی وو، حقيقت دا دی چې عيسی عليه السلام د دې لپاره دنيا ته راغلی وو چې د الله تعالی پيغام خلکو ته ورسوي، دی د خدای پيغمبر وو، انجيل د خدای پيغام وو، د ده مأموريت دا وو چې دا الهي پيغام خلکو ته ورسوي، معجزې ئې د دې لپاره وې چې خلك ئې د خدای د پيغمبر په توګه ومني او انجيل د الله تعالی د پيغام په توګه قبول کړي.

- دا خبره هم ډېره رکيکه او بې معنا ده چې ګواکې عيسی عليه السلام وويل: اوس دا وخت رارسېدلی چې خدای د نړيوالو په اړه قضاوت وکړي او د نړۍ واکمن شيطان له قدرته عزل کړي، کله چې مسيح له ځمکې لوړ کړئ نو هغه به هم ټول خپل لوري ته لوړ کړي!! دا ځکه چې نه خو شيطان د نړۍ واکمن دی او نه هغه بر په آسمان کې اوسېږي او نه آسمان ته د عيسی عليه السلام له تلو وروسته شيطان پاتې خلك د ځان په لوري لوړ کړي!! د الله تعالی د وروستي قضاوت وخت هم لا تراوسه نه دی رارسېدلی!! د بايبل منونکي دې مونږ ته ووايي: آيا ممکنه ده عيسی عليه السلام داسې غلطې او خلاف واقع خبرې وکړي؟!!

يوحنا په دې پسې هغه آخري ماشامنی يادوي چې ګواکې عيسی عليه السلام له خپلو شاګردانو سره درلود، د ده خائن شاګرد اسخريوطي هم په کې شرکت کړی وو او همدلته ئې تصميم ونيولو چې خپله خائنانه نقشه عملي کړي، عيسی اوبه، لوښی او توليا راواخيستل او د خپلو شاګردانو پښې ئې ورووينځلې او بيا ئې وچې کړلې، کله چې شمعون پطرس ته راورسېدو، هغه وويل: استاده! ښه نه ده چې ته زمونږ پښې راووينځې! عيسی ورته وويل: اوس زما د دې کار په علت نه پوهېږې، يو وخت به پوه شې!! پطرس ټينګار وکړ، خو عيسی ورته وويل: که ما دې کار ته پرې نږدې نو زمونږ رابطه به سره قطع شي!! ... په پای کې عيسی دوی ته وويل: له دې کار نه مې مقصد دا وو چې تاسو همداسې د يوه بل پښې ووينځئ!! بيا ئې وويل: آسماني کتاب وايي: داسې يو کس چې له ما سره ئې ډوډۍ خوړلې له

ما سره به خیانت وکړي!! حقیقت دا دی چې له تاسو نه به یو کس له ما سره خیانت وکړي، ... زه (د دې کتاب لیکونکی یوحنا) د عیسی خوا ته ناست وم، ورنږدې شوم او ومې پوښتل: باداره! دا کس څوك دی؟ هغه ویل: دا هغه څوك دی چې زه به یوه گوله مړۍ راواخلم او هغه ته به ئې ورکړم، په دې وخت کې ئې همدا کار وکړ او یهودا اسخریوطي ته ئې هغه گوله مړۍ ورکړه، (په نورو ځایونو کې د دې خلاف بله خبره شوې، ویل شوي چې له ما سره به یو ځای لوښې ته لاس اوږد کړي!!)، څنگه چې دا مړۍ د ده له ستونې تېره شوه، شیطان ئې زړه ته ننوت، عیسی ورته وویل: تلوار وکړه او کار پای ته ورسوه! هیڅوك د دې خبرې په مقصد پوه نه شو، یهودا پورته شو او د شپې په تیاره کې ووت، عیسی د ده له وتلو سره سم وویل: زما وخت پای ته رسېدلی!! تاسو ته لاربنوونه کوم چې یو له بل سره مینه او محبت کوئ، همداسې لکه زه چې له تاسو سره محبت لرم، ... شمعون پطرس وپوښتل: استاده! ته چېرې ځې؟ ... باقي قصه همغسې رانقلوي چې تر دې د مخه د متٰی او مرقس په کتابونو کې تر دې عنوان لاندې تېره شوې: (په دنیا کې د عیسی د ژوند وروستۍ ورځې)، خو څو ډېرې غلطې خبرې پرې علاوه کوي او لیکي: عیسی وویل: زه ځم چې د خدای په خوا کې تاسو ته ځای برابر کړم، کله چې هر څه تیار شي بېرته راځم او تاسو له ځان سره بیایم، که له دې پرته بله خبره وی نو حتماً مې تاسو ته کوله!!.. توما وویل: مونږ نه پوهېږو چې ته چېرې ځې نو څنگه به وکولی شو چې (هلته د درتلو) لار پیدا کړو؟ عیسی وویل: لار زه یم او ژوند زه یم، هیڅوك نه شي کولی خدای ته ورسېږي مگر زما په وسیله!! که پوهېدی چې زه څوك یم، نو هله به پوه شوي وئ چې زما پلار څوك دی، خو له دې وروسته هغه پېژنئ او هغه مو لیدلی!! فلیپ وویل: باداره! خدای مونږ ته راوښیه چې همدا زمونږ لپاره کافي ده!! عیسی ځواب ورکړ: فلیپه! آیا سره له دې اوږدې مودې چې له تاسو سره وم بیا هم نه پوهېږئ چې زه څوك یم؟ چا چې زه ولیدلم، نو پلار خدای ئې لیدلی، نو نور ولې غواړې چې هغه وگورې؟ آیا په دې ایمان نه لرې چې زه په پلار خدای کې یم او هغه په ما کې؟ کومې خبرې چې کوم دا زما خبرې نه دي د پلار خدای خبرې دي چې په ما کې ژوند کوي او دا دی دی چې دا کارونه کوي!! دا عین حقیقت دی... څوك چې

په ما ایمان راوړي همغه معجزې تر سره کولی شي چې ما ترسره کړې، حتی تر دې هم سترې، ځکه چې زه د پلار خدای لوري ته ځم، زما د نامه په یادولو سره هر څه چې له خدایه وغواړې نو زه ئې درکوم، ؛ زما نوم واخلئ او چې څه مو زړه غواړي هغه وغواړئ، زه ئې درکوم!! ... زه له خپل پلاره غواړم چې روح القدس ستاسو په برخه کړي... دې ته ورته ډېرې نورې ناپړتې او مسخره خبرې عیسی علیه السلام ته منسوبوي، دا هغه خبرې دي چې هیڅ عقلمن انسان به ئې نه ووایي او نه به ئې ومني، آیا ممکن ده چې عیسی علیه السلام دې خپلو شاګردانو ته ویلي وي:

• لار زه یم او ژوند زه یم!! پوښتنه کوو : د دې خبرو معنی څه ده؟ عیسی خو انسان دی نه لار!! او نه ژوندون!!

• هیڅوك نه شي کولی خدای ته ورسېږي مګر زما په وسیله!! پوښتنه کوو: دا تر ده مخکې په زرګونو تېر شوي پیغمبران او د الله تعالی صالح بندګان، چې عیسی علیه السلام ئې نه لیدلی او نه ئې پېژندلی، دوی خدای ته نه وو رسېدلي او الله تعالی نه وو ترې راضي شوی، که داسې وي نو بیا خو د بایبل ټولې هغه خبرې غلطې دي چې د دغو په اړه ئې کړې او لیکلي ئې دي چې ځېنو له خدای سره خبرې کړې، ځینو په خپلو سترګو لیدلی او ځینې ئې خپل نازولي زامن ګڼلي!!

• که پوهېدی چې زه څوك یم، نو هله به پوه شوي وئ چې زما پلار څوك دی، خو له دې وروسته هغه پېژنئ او هغه مو لیدلی!! چا چې زه ولیدلم، نو پلار خدای ئې لیدلی، نو نور ولې غواړې چې هغه وګورې؟ آیا په دې ایمان نه لرې چې زه په پلار خدای کې یم او هغه په ما کې؟... دا خبرې له یوې خوا بې معنی، خوشې او ناپړتې دي، یو لېونی به هم ونه وایي چې زه په خدای کې یم، خدای په ما کې دی او په ما کې ژوند کوي!! له بلې خوا د دې خبرو معنی خو دا ده چې عیسی ځان خدای ګڼي، د ده لیدل یعني د خدای لیدل، دا له دې پرته بله معنی نه شي درلودی چې عیسی په خپله خدای دی، که عیسی دا خبره کړې وي نو ولې خدای د بېل ذات په توګه یادوي، ولې هغه ته د پلار خدای نوم ورکوي، ولې دعا ورته کوي او ولې وایي چې زه د خدای په لوري ځم، د ده په خوا کې تاسو ته ځای برابروم؟ !! داسې متناقضې خبرې یوازې هغه څوك کوي چې یا د خپلو خبرو په معنی نه پوهېږي او یا غواړي د

خلکو له عقل سره لوبې وکړي... آیا ممکنه ده چې عیسی علیه السلام به ویلي وي چې: زه همغه خدای یم چې تاسو ئې د لیدو تلوسه کوئ؟!!

په اسلامي امت کې هم ځینې خرافات ځپلي متصوفین په دغې بیمارۍ اخته شول، تر مشرکو مسیحیانو هم مخکې ولاړل، د وحدت الوجود خرافي عقیده ئې راوایسته، که مسیحیانو یوازې د عیسی علیه السلام په هکله دا عقیده درلوده چې (خدای په ده کې دی او دی په خدای کې)، نو زمونږ جاهلو متصوفینو وویل: کله چې صوفي د عین الیقین مقام ته ورسېږي د خدای ذات په ده کې حلول کوي، دواړه سره یو شي، خدای په صوفي کې او صوفي په خدای کې شي!! په دې ګنده ډنډ کې مزید غرق شول او وئې ویل: صوفي د عالم هر څه ته د خدای په سترګه ګوري، د ده له نظره یو ذات په بېلابېلو بڼو کې راڅرګند شوی، ټول شیان له خدای نه رابېل شوي او بېرته په خدای منتهي کېږي، دا په داسې حال کې چې قرآن د ازلي او ابدي (خالق) او له هیڅ نه د پیدا شوي (مخلوق) خبره کوي، دواړه له یوه بل نه متباین، نه په ذات کې سره ورته او نه په صفاتو کې.

• څوك چې په ما ایمان راوړي همغه معجزې تر سره کولی شي چې ما ترسره کړې، حتی تر دې هم سترې، ځکه چې زه د پلار خدای لوري ته ځم، زما د نامه په یادولو سره هر څه چې له خدایه وغواړئ نو زه ئې درکوم، ؛ زما نوم واخلئ او چې څه مو زړه غواړي هغه وغواړئ، زه ئې درکوم! پوښتنه کوو: د بایبل لیکونکی خو په عیسی علیه السلام ایمان لري، له هغو معجزو نه چې ده ته ئې منسوبوي یوه دې ترسره کړي، که دا کار نه دی کولی شي، نه پاپان او کشیشان، نو د عیسی علیه السلام د دغې پورتنۍ خبرې معنی څه ده؟ داسې ټګماران ډېر تېر شوي، ډېر اوس هم شته او ډېر به وروسته هم راشي چې خلکو ته وایي: مونږ ستاسو او د خدای تر منځ واسطه یو، زمونږ له لارې خدای ته رسېدی شئ، مونږ خدای ته واسطه کړئ چې څه غواړئ خدای ئې درکوي!! مونږ د خدای د کور دروازه وان یو، زمونږ له اجازې پرته نه څوك دې کور ته ننوتی شي او نه ئې عرایض خدای ته وړاندې کېدی شي!! خو قرآن دغو مشرکینو، عوام غولونکو ټګمارانو ته په خوله کلك ګوزار ورکوي او فرمایي: خدای خپل بنده ته د غاړې تر رګ ورنږدې دی، د ده او بنده

ترمنځ نه حجاب شته، نه خنډ او مانع، نه ئې کور دروازه لري او نه دروازه وان، نه الله تعالی د دنیا د حاکمانو په څېر دی چې د سفارش، واسطې او وسیلې له لارې د خلکو عرایض اوري او غوښتنو ته ئې ځواب وایي!!

یوحنا د عیسی د نیول کېدو په اړه داسې څه لیکي چې د متی او مرقس له وینا سره ژور توپیر لري، دی وایي چې: یهودا له عسکرو او د خدای د کور له محافظینو سره هغه ځنګله ته راغلل چې عیسی له خپلو شاګردانو سره تللی وو، په داسې حال کې چې مشعلونه ئې په لاسونو کې او د عیسی لټه ئې کوله، که څه هم عیسی پوهېدو چې څه برخلیك ئې په انتظار کې دی، خو وروړاندې شو او وئې وپوښتل: په چا پسې ګرځئ؟ جواب ئې ورکړ: په ناصري عیسی پسې.

عیسی وویل: دا دی زه په خپله یم.

د دې خبرې په اورېدو سره ټول ترشا شول او پر ځمکه پرېوتل!!

عیسی بیا ترې وپوښتل: څوك غواړئ؟

بیا ئې ځواب ورکړ: ناصري عیسی

وئې فرمایل: ما درته وویل چې زه په خپله یم. که په ما پسې راغلي یئ پرېږدئ چې نور ولاړ شي... په همدې وخت کې شمعون پطرس خپله توره راوایسته او د ستر کاهن د خدمتګار ملوك نبی غوږ ئې پرې کړ، عیسی پطرس ته وویل: توره دې په تېکي کې کړه، آیا هغه جام چې زما پلار راکړی باید وئې نه څښم؟ په دې وخت کې عسکرو عیسی ونیولو او لاسونه ئې وروتړل، ورپسې همغه قصه تکراروي چې متی او مرقس کې هم تکرار شوې او لیکي چې پطرس درې ځلې له دې انکار وکړ چې عیسی پېژني او یا ئې ملګری دی!!

تاسو تر دې د مخه دا قصه په متیٰ او مرقس کې ولوسته، هلته لیکل شوي چې عسکرو عیسی نه پېژندو، یهودا اسخریوطي ورته ویلي وو چې څوك زه ښکل کړم هغه عیسی دی وئې نیسئ، نو یهودا مخامخ عیسی ته ورغی او وئې ویل: استاده! سلام او هغه ئې ښکل کړ، یوه شاګرد توره راوایسته د ستر کاهن د غلام غوږ ئې په یوه ګوزار ترې غوڅ کړ، خو عیسی ورته وویل: توره دې په تېکي کې کړه، څوك چې توره راوباسي په تورې وژل کېږي، زه کولی شم له خپل پلار نه وغواړم چې زر

فرشتې مې مرستې ته راولېږي، خو که دا کار وکړم نو د آسماني کتاب خبره به څنګه رښتونې کېږي؟ ګورئ چې د دې دواړو ويناوو تر منځ څومره ژور توپير شته؟ د بايبل منونکي دې ووايي چې له دې دواړو متناقضو ويناوو څخه کومه يوه رښتيا ده؟!! تاسو څنګه له داسې کريه تناقضاتو نه ډك کتاب د يوه سپېڅلي کتاب په توګه منئ؟!!

د يوحنا وينا له متىٰ او مرقس سره په دې اړه هم توپير لري چې هغه ئې چېرې بوت، څنګه ئې د ښار رومي حاکم ته وسپارو، څه پوښتنې ترې وشوې، ده څه ځواب ورکړ، څه وخت ئې د اعدام پرېکړه صادره شوه، څنګه اعدام شو او په دې وخت کې له مسيحيانو نه څوك هلته حاضر وو، يوحنا ليکي چې په دې وخت کې د ده مور مريم، د ده تورۍ، د کلوپا مېرمن مريم او مريم مجدليه حاضرې وې، خو مرقس ليکي: دوه مېرمنې چې دواړه مريمې نومېدې، يوه مريم مجدليه او بله مريم د يعقوب مور، هلته ولاړې وې او وئې ليدل چې عيسى ئې چېرې ښخ کړ!! همداراز د ده د بيا راژوندي کېدو او دا چې لومړی چا ولېدو، چېرې ئې وليدو، له شاګردانو سره ئې کله او چېرې وليدل، په دې ټولو کې د دوی په ويناوو کې پوره اختلافات شته، مرقس ليکي: د يکشنبې په ورځ سهار وختي، دغه دوه ښځې چې د عيسى د وژل کېدو او ښخېدو صحنه ئې په سترګو ليدلې وه، هلته راغلې، مرقس وايي: کله چې دوی قبر ته رانږدې شوې نو هغه ئې پرانيستى وموند او د قبر خوا ته ئې يوه فرشته وليدله چې جامې ئې سپينې وې او د قبر ښي اړخ ته ناسته وه، خو متىٰ وايي چې دوی له آسمانه د يوې فرشتې راکوزېدا وليده، چې په راتلو سره ئې ځمکه ولړزيده او قبر پرانستل شو او ليکي چې عيسى د يکشنبې سهار وختي ژوندی شو او لومړی کس چې د ده ژوندي کېدا ئې وليده مريم مجدليه وه، خو يوحنا وايي: د يکشنبې په سهار مريم مجدليه قبر ته ورغله، ناڅاپه ئې وليدل چې قبر پرانستلی شوی، نو په منډه زما (يوحنا) او شمعون پطرس خوا ته راغله، مونږ دواړو د قبر په لوري وځغاستل، زه مخکې ورسېدم، ومې ليدل چې خالي کفن پروت دی،... بيا پطرس راورسېدو او قبر ته ننوت او هغه هم تش کفن وليدو... بيا کور ته راغلو، خو مريم مجدليه هلته پاتې شوه او ژړل ئې، په همدې حالت کې ئې

قبر ته وکتل او دوه فرشتې ئې په کې ولیدې، یوه ئې د قبر په یوه سر کې او بله ئې په بل سر کې ناستې وې!! فرشتو ترې وپوښتل ولې ژاړې؟ هغې وویل: د خدای جسد ئې وړی دی!! ناڅاپه ئې احساس کړه چې څوك ئې شا ته ولاړ دی، دې ونه پېژاندو خو هغه عیسی وو، عیسی ترې وپوښتل ولې ژاړې؟ ... په پای کې ئې هغه وپېژندو... عیسی ورته وویل: ولاړه شه او زما ورونو ته ووایه: زه د خپل خدای او ستاسو خدای او خپل پلار او ستاسو پلار خوا ته لوړ ځم!! مریم ولاړه او شاګردان ئې پیدا کړل او هغوی ته ئې وویل: خدای ژوندی شوی او ما په خپلو سترګو ولید!! دې ته مو باید پام وي چې دا مریم مجدلیه هغه مېرمن ده چې وایي داسې سخته لېونۍ او پېریانۍ وه چې عیسی اووه پلیتې ارواح ترې ایستلې وې!! متی لیکي: ناڅاپه یوه سخته زلزله راغله، وجه ئې د هغې فرشتې راتګ وو چې راغله او د قبر ډبره ئې لرې وغورځوله او پرې کښېنستله، مخ ئې ځلېدو او د واورې په څېر سپینې جامې ئې وې، ساتونکي له وېرې بې خوده شول... فرشتې دغو ښځو ته وویل: مه وېرېږئ، پوهېږم چې په عیسی پسې ګرځئ، هغه دلته نه شته، لکه څنګه چې ده په خپله ویلي وو، بېرته راژوندی شو، راوړاندې شئ او هغه ځای وګورئ چې د ده جسد ئې په کې اېښی وو او ژر ولاړې شئ او شاګردانو ته ئې ووایئ چې هغه ژوندی شوی، جلیل ته درځي چې له تاسو سره وګوري!! ګورئ چې دا پیغام مو هېر نه شي!! ښځې په تلوار ووتلې... په لارې کې ئې عیسی مخې ته راغی، هغه وویل: سلام! ښځې ئې په پښو کې پرېوتې او د ده لمانځنه ئې وکړه!! هغه ورته وویل: مه وېرېږئ، ولاړې شئ او زما ورونو ته ووایئ چې ډېر ژر جلیل ته ولاړ شئ چې ما هلته وګورئ!! د متی په وینا عیسی له دوی سره په جلیل کې وکتل خو یوحنا وایي چې د همدغې ورځ په ماښام شاګردان راغونډ شول او د یهودانو له وېرې ئې دروازې په ځان پسې وتړلې، خو ناڅاپه ئې عیسی په خپل منځ کې ومونده چې ولاړ دی‌او د خپلو لاسونو او اړخ زخمونه ئې دوی ته وروښودل!! ... یوه اونۍ وروسته بیا راغونډ شوي وو او دروازې ئې په ځان پسې تړلې وې، بیا ئې عیسی په خپلې خوا کې ولاړ ومونده، دریم ځل ئې د سیند په غاړه ومونده، دوی ته ئې ډوډۍ او کبان ورکړل او په پای کې لیکي: شاګردانو ډېرې معجزې ترې

وليدې، چې په دې کتاب کې نه دې ليکل شوې، خو ما همدومره وليکلې چې ايمان راوړئ، عيسى همغه مسيح د خدای زوی دی... او په ده باندې د ايمان په راوړو سره مو تلپاتې ژوند په برخه شي!!

د يوحنا دا وينا هم د متٰی له وينا سره ژور توپير لري، متٰی ليکلي کله چې شاګردان د عيسى له ژوندي کېدو خبر شول نو يوولس شاګردان جليل ته ولاړل او د همغه غره په سر راغونډ شول چې عيسى ورښودلی وو، کله چې ئې عيسى هلته وليدو سجده ئې ورته وکړه!! خو ځينو ئې په دې خبري کې شك کاوو چې دا دې عيسى وي!! خو يوحنا دا ليدنه د سيند په غاړې کې ښيي، په داسې حال کې چې متٰی په سيند کې د شاګردانو د ژغورنې پېښه د عيسى عليه السلام له غائبېدو وړ ېر د مخه پېښه ګڼي!!

له دغو ژورو توپيرونو نه په آسانۍ سره قضاوت کولی شئ چې د دغو قصو ماهيت څه دی؟ دې ته حيران يو چې د بايبل منونکي څنګه په يوه وخت په دې ټولو متناقضو قصو باور کوي؟

مکاشفه

د آخري زمانې پېښې

بايبل د دې کتاب په سريزه کې ليکي: مکاشفه د عهد جديد وروستۍ برخه ده، دا برخه له ډېرو اړخونو له مخکنيو څخه توپير لري، د مکاشفې ډېرى برخې په رمزي او سمبوليك ژبه ليکل شوې او ژور مفاهيم لري، د نورو برخو په څېر ئې بايد تحت اللفظي معنى نه کړو، دا کتاب په داسې وخت کې ليکل شوى چې مسيحيان تر سختو ځورونو لاندې وو، نو ځکه يوحنا خپل مطالب په رمزي توګه بيانوي چې د مسيحيت دښمنان پرې پوه نه شي....

د مقدمې په اړه څو عرايض لرو: يوحنا نورې ليکنې هم لري چې بايبل رااخيستې دي، پوښتنه کوو چې هلته ئې ولې رمزي ژبه نه ده کارولې او په صريحو الفاظو ئې خبرې کړې دي؟!! داسې وينا چې دښمن پرې پوه نه شي، دوست هم نه شي پرې پوهېدى، ګټه ئې څه ده؟ مونږ خو په دې کتاب کې داسې څه ونه موندل چې ژور مطالب افاده کړي، ټولې خبرې ئې بې معنى، خوشې او بې بنسټه دي!!

کتاب داسې پيل شوى: دا کتاب له راتلونکو پېښو پرده اوچتوي، له هغو پېښو چې ډېر ژر به رامنځ ته شي، خداى مسيح ته اجازه ورکړه چې دا پېښې په يوې رؤيا کې خپل خادم يوحنا ته وښيي، هغه وخت يوه فرشته راغله او د دې رؤيا معنى ئې هغه ته واضح کړه، يوحنا هم د خداى او عيسى مسيح خبرې او ټول هغه څه چې ده ليدلي يا اورېدلي وو وليکل....

د يوحنا له لوري، د آسيا اوو کليساوو ته:

د هغه خدای فیض دې ستاسو په برخه وي چې شته، وو او رابه شي!! او د خدای د اووه ګونو ارواحو له لوري چې د الهي تخت مخې ته دي!! او د عیسی مسیح له لوري چې ټول حقایق په بشپړه توګه مونږ ته واضح کوي!! مسیح لومړی کس دی چې له مرګه وروسته راژوندی شو او هیڅکله نه مري!! او د دې نړۍ تر ټولو پاچایانو لوړ دی، ده لره ستاینه ده چې له مونږ سره محبت لري او په خپلې وینې سره ئې مونږ ووینځلو او له ګناهونو نه ئې پاك كړو!!.... زه د انجیل د پیغام اعلانولو په وجه د پطموس جزېرې ته تبعید شوم.. د خدای په یوې ورځې كې د خدای روح ونیولم، ناڅاپه مې ترشا د شپېلۍ غږ ته ورته غږ تر غوږ شو چې ویل ئې: زه الف او یا یم، زه پیل او پای یم، څه چې وینې په یوه خط كې ئې ولیكه او اوو كلیساوو ته ئې ولېږه، یعنی د اَفَسُس، اِزمیر، پرغامه، طیاتیرا، سارد، فیلادلفیه او لائودیكیه كلیساوو ته، كله چې مې د غږ لوري ته مخ واړاوو د سروزرو د شمعو اووه فانوسونه مې ولیدل، د دوی په منځ كې مې عیسی مسیح ته ورته انسان ولید، چې اوږد ځادر ئې اغوستی وو، د سرو زرو ملابند ئې تر سینې راتاو، سر او وېښتان ئې تك سپین لكه واوره او وړۍ، سترګې ئې د اور په څېر ځلېدې، پښې ئې داسې ځلېدې لكه مس چې په اور صیقل شوي وي، غږ ئې داسې وو لكه اوبه چې له بر نه راپرېوځي، په ښي لاس كې ئې اووه ستوري وو او دوه مخې تېره توره ئې په خوله كې، مخ ئې د غرمې د لمر په څېر ځلېدو، كله چې زما سترګې پرې ولګېدې د مړي په څېر ئې پښو ته ولوېدم، خو هغه ښی لاس راباندې كېښود او راته وئې ویل: مه وېرېږه، زه پیل او پای یم، زه ژوندی وم، مړ شوم اوس به تر ابده ژوندی وم او د مرګ او د مړو د عالم كلیانې زما په لاس كې دي!! څه چې دې ولیدل او څه چې به دروښیم ټول ولیكه!! زما په ښي لاس كې اووه ستوري د اوو كلیساوو مشران دي او اووه فانوسونه په خپله كلیساوي!!

بې محبته كلیسا ته د مسیح پیغام

دا پیغام د افسس كلیسا ته ولیكه او هغه ته داسې ووایه: هغه چې د كلیساوو په منځ كې قدم وهي او د كلیساوو مشران په خپل ښي لاس كې ساتي، دا پیغام

درته لري: ستا له نېکو کارونو، زيارونو او صبر نه خبر يم، پوهېږم چې د خپلو همکارانو له هيڅ ګناه سترګې نه پټوې او د هغو کسانو ادعاء دې په دقت سره څېړلې چې وايي د خدای له لوري لېږل شوي، خو پوه شوی يې چې دوی درواغ وايي، تا زما لپاره کړاوونه ګاللي او مقاومت دې کړی. خو سره له دې په تا کې يوه ناخواله ګورم، ته د مخکې په څېر له ما سره محبت نه لرې، نو راياد کړه چې له کومه ځايه راپرېوتی يې، توبه وکړه او همغه ځای ته بېرته ستون شه چې لومړی په کې وې، که نه دربه شم او ستا فانوس به له کليساوو پورته کړم!!

څوك چې دا واوري بايد ښه پام ورته وکړي چې د خدای روح کليساوو ته څه پيغام لري: څوك چې بريالی شي هغه ته به اجازه ورکړم چې د خدای په باغ کې د حيات د ونې مېوه وخوري!!!

دلته څو خبرو ته ستاسو پام راړوم:

- دا همغه ونه ده چې د بايبل په وينا د آدم عليه السلام په جنت کې ولاړه وه، خدای غوښتل چې آدم د هغه مېوه ونه خوري، نو هغه ته د ننوتلو په لاړې کې ئې د لوڅو تورو څرخ ودراوو چې آدم ترې تېر نه شي او مېوه ئې ونه خوري او د ده لپاره تلپاتې رقيب او حريف جوړ نه شي!!!
- د بايبل له ليکونکي پوښتنه کوو: په دې رموزو کې کوم مهم او ژور مطالب نغښتي وو چې يوحنا غوښتل دښمنان پرې پوه نه شي؟ که له دې نه د دښمن خبرېدل خطرناك وو ولې ئې توضيح کوي؟ ولې وايي چې له فانوس نه مراد کليسا ده او له ستورو نه مراد د کليسا مشران؟
- دا نور رموز ولې نه توضيح کوي؟ مونږ خو داسې انګېرو چې په خولې کې له تېرې تورې نه مراد تېره ژبه ده، له سپينو وېښتانو نه زوړوالی او د عمر او زمانې آخري پړاو، له ځلېدونکو سترګو نه مراد وقار او هيبت، له مسي پښو نه مراد دا چې د هغه مهال عسکر او فوځ به ئې په خدمت کې وي، دا ځکه چې د هغه مهال فوځيانو به د مسو خودونه او د پښو، لاسونو او سينو لپاره زغرې درلودې. که مونږ اوس د دې رموزو په معنی پوهېږو نو آيا د يوحنا دښمنان هغه وخت په دې نه پوهېدل؟

• په دغه وخت کې خو ستاسو په وینا عیسی علیه السلام اعدام شو، شاګردان او پلویان ئې له سختو ابتلاءاتو سره مخامخ شول، ځینې ووژل شول او ځینې بندیان او ځینې د یوحنا په شمول تبعید شول، چا دا جرأت هم نه شو کولی چې ځان مسیحي وګڼي او له عیسی علیه السلام نه دفاع وکړي، په دې سختو شرایطو کې څنګه د مسیحیت لپاره اووه کلیساوې جوړې شوې؟ له دې نه خو په ډېر وضاحت سره معلومېږي چې دا کتاب د هغه مهال لیکنه نه ده، ډېر وروسته او هغه وخت چې مسیحیت په نړۍ کې خور شو، یو ځای بل ځای کلیساوې جوړې شوې، په دغه وخت کې چا دا کتاب د یوحنا په نامه لیکلی!!

ځوربدلې کلیسا ته د مسیح پیغام

دا د هغه چا پیغام دی چې پیل او پای دی، مړ شو او بېرته راژوندی شو!! پوهېږم چې زما لپاره له څومره کړاوونو سره مخامخ شوې یې او څومره نېستمنه او فقیره یې، خو په عوض کې ئې له آسماني شتمنۍ برخه منه یې، له هغو کفري خبرو هم واقف یم چې ستا مخالفین ئې کوي، دوی وايي چې یهودان د خدای زامن دي خو نه دي، ځکه د شیطان پلویان دي، له ستونزو او کړاوونو مه وېرېږه، ډېر ژر به شیطان ځینې له تاسو نه زنداني کړي چې تاسو وآزمويي، لس ورځې به وځورول شي خو ترمرګه وفادار پاتې شئ چې د تلپاتې ژوند تاج درپه سر کړم.... څوك چې بريالی شي له دوهم مرګ نه به خوندي وي!!

د پرغامه کلیسا ته د مسیح پیغام

هغې کلیسا ته چې د غلط تعلیم په وړاندې جدي غبرګون ښيي، دا پیغام د هغه چا له لوري دی چې پوهېږي خپله دوه مخې تېره توره څنګه وکاروي، پوهېږم چې په هغه ښار کې یې چې د شیطان د حکومت مقر دی او خلك د شیطان عبادت کوي، خو سره له دې ما ته وفاداره پاتې شوې یې، حتی هغه وخت چې آنتیپاس زما وفادار شاهد د شیطان د پلویانو په لاس شهید شو، ته زما په نسبت وفاداره او امین پاتې شوې، خو په تا کې یو عیب شته او هغه دا چې ته د هغو خلکو د

تعاليمو تر اغېز لاندې ځې چې د بلعام په څېر دي، چې اسرائيليان ئې زنا او د هغو شيانو خوړلو ته وهڅول چې د بتانو په نامه به نذر کېدل... نو توبه وکړه او خپله لاره بدله کړه!! که نه نو رابه شم او د خپلې خولې په توري به ورسره وجنګېږم!! ... څوك چې بريالى شي (من) يعني هغه آسماني ډوډۍ به وخوري!! او زه به هغه سپينه ډبره ورکړم چې نوى نوم به پرې ليکل شوى وي، داسې نوم چې هيڅوك ترې خبر نه وي، مګر هغه څوك چې دا ډبره ترلاس کړي!!

پوښتنه کوو:

- (من) خو ډوډۍ نه بلکې دانې وې!! اسرائيليانو د همدې لپاره په موسى عليه السلام اعتراض وکړ چې دا خو ډوډۍ نه ده او تا له مونږ سره د ډوډۍ ژمنه کړې!!
- له دې بې معنا خبرو څخه څه جوړېږي چې زه به سپينه ډبره ورکړم، داسې نوم به پرې ليکل شوى وي چې څوك به پرې نه پوهېږي؟!! محال ده چې عيسى عليه السلام به داسې ناپړتې او بې معنى خبرې کړې وي!!

د طياتيرا کليسا ته پيغام

دا پيغام د خداى د زوى لخوا دى، چې سترګې ئې تېزې او پښې ئې د صيقل شوو مسو په څېر ځلېدونکې دي، ستا له نېکو عملونو خبر يم.... خو يو عيب لرې، ته هغې ښځې ته چې ايزابل نومېږي او ادعا کوي چې نبيه ده، اجازه ورکوې چې غلط تعليمات خواره کړي... او خلك بې لارې کړي... زه به هغه له خپلو ټولو فاسدو مريدانو سره د ناروغۍ په بستر څملوم او په سخت مصيبت به ئې اخته کړم مګر دا چې زما خوا ته راستنه شي.... له غلطو تعليماتو څخه زما مراد هغه تعليمات دي چې نوم ئې (ژور حقايق) پرې ايښى، ... څوك چې بريالى شي ... (هغه ته به قدرت ورکړم چې په ټولو قومونو په اوسپنيزې عصا سره حکومت وکړي، همغسې لکه زما پلار چې دا قدرت ما ته راکړ چې پر دوى حکومت وکړم، يوه ورځ به ټول د خټينو کوزو په څېر ختم شي، همداراز زه به د سباوون ستورى ورکړم!!!

دلته هم څو پوښتنې لرو:

- آيا له دې ژورو حقايقو نه مراد د يوحنا مکاشفه ده، ځکه ته دې ته د ژورو

حقایقو نوم ورکوي؟

- عیسی علیه السلام خو په هیڅ حکومت ونه کړ، تلپاتې حکومت خو څه کوې د څو شپږو لپاره ئې هم حکومت ونه کړ، آیا دی به همداسې حکومت مسیحیانو ته ورکوي؟ ولې ئې دا حکومت ورنه کړ؟
- د دې خبرې معنی څه ده چې زه به د سباوون ستوری ورکړم؟!! هیڅ پیغمبر او مصلح داسې بې معنی خبره نه کوي!!

د مسیح پیغام د سارد بې روح کلیسا ته

دا پیغام د هغه چا لخوا دی چې د خدای اووه ګونې ارواح او اووه ستوري لري!! پوهېږم چې په ظاهر کې فعاله کلیسا یې خو په حقیقت کې مړه یې!! نو راویښه شه... مه پرېږده هغه څه چې پاتې دي له منځه ولاړ شي!! ... زما خوا ته راوګرځه، که نه نو د غله په څېر به راشم او ته به ناڅاپي ونیولی شې... څوك چې بریالی شي سپینه جامه به ئې په برخه شي او زه به هم د ده نوم د حیات له دفتره پاك نه کړم، بلکې د خدای په وړاندې به ووایم چې دی زما دی!!

دا هم عجیبې او د نه منلو خبرې دي چې عیسی علیه السلام ته منسوب شوې، څنګه به عیسی علیه السلام وایي چې زه به دغله په څېر درشم!! او څنګه به هغه وایي چې د حیات په کتاب کې د چا نوم لیکل یا حذفول زما کار دی؟!!

د فیلادلفیه مثالي کلیسا ته د مسیح پیغام

دا پیغام د هغه چا لخوا دی چې پاك او صادق دی او د داؤد کلي ورسره ده!! هغه دروازه چې دی ئې وتړي څوك ئې پرانیستلی نه شي او چې دی ئې پرانېزي څوك ئې تړلی نه شي!! تا ښه پېژنم، پوهېږم چې ډېر ځواکمن نه یې، خو بیا دې هم خپله هڅه کړې چې زما اطاعت وکړې.... نو زه هم داسې دروازه ستا پر مخ پرانېزم چې څوك ئې تړلی نه شي!! ... ستا مخالفین به ستا پښو ته وغورځوم.... له هغې بلا او مصیبت نه به دې وساتم چې ټوله نړۍ به پرې اخته شي!! ... څوك چې بریالی شي هغه به د خدای د کور مضبوطه ستنه کړم چې تل د خدای په وړاندې وي او هیڅکله

ترې وڼه وځې، د خپل خدای نوم به هم پرې کېږدم!! تر څو زما د خدای د ښار، هغه اورشليم برخه شي چې له آسمانه راځي!!

دلته هم ډېرې بې معنی خبرې عيسی عليه السلام ته منسوب شوې؛ څنګه به عيسی عليه السلام وايي چې زه به د خدای نوم پرې ږدم، له هغه نه به د خدای د کور ستنه جوړوم، د خدای دا ښار به له آسمانه راځي؟!! له يوحنا نه پوښتنه کوو: که دا کلي د داؤد کلي يي، نو هغه ولې د داسې کلي د درلودو خبره نه ده کړې؟!! هغه خو له ډېرو سختو ورځو سره مخامخ شوی، ډېر ځلې ئې دروازې پر مخ تړل شوې او دی ئې له پرانيستلو عاجز وو!!

د لائوديکيه کليسا ته د مسيح پيغام

دا پيغام د هغه چا لخوا دی چې تل حقيقت په امانت سره بيانوي او د ټول خلقت منشأ دی!! زه تا ښه پېژنم چې نه سوړ يې او نه تود، کاش يو له دغو څخه وی، ... نو ځکه به تا له خپلې خولې استفراغ کړم او لرې به دې وغورځوم!! ته ګمان کوې چې بډای يې او چې څه دې زړه وغواړي کولی ئې شې.... خو له دې غافل يې چې بدبخت، بې وزلی، ړوند او بربنډ يې!! نو نصيحت درته کوم چې له ما نه تصفيه شوي سره زر، سپينه جامه او درمل واخله... څوك چې پر ما ګران وي تنبيه کوم ئې، تا به هم تنبيه کړم... څوك چې بريالی شي زه اجازه ورکوم چې زما پر سلطنتي تخت زما خوا ته کښېني، همغسې لکه زه چې بريالی شوم او د خپل پلار خدای په څنګ کې د ده پر تخت کښېنستم!!

دلته هم ګورئ چې د يوحنا په دروغجنې او له ځانه جوړې شوې مکاشفې کې دا مسخره خبره عيسی عليه السلام ته منسوب شوې چې زه د خدای پر تخت د ده په څنګ کې ناست يم او څوك چې بريالی شي زما په څنګ کې به زما پر سلطنتي تخت کښېني!! نه عيسی يا بل انسان د خدای پر عرش کښېنستی شي، نه عيسی سلطان او پاچا وو او نه سلطنتي تخت لري، د هغه د پيغمبرۍ مقام تر دې ډېر لوړ دی چې د سلطان او پاچا نوم ورکړی شي او داسې غلطې خبرې د ځان او الله تعالی په هکله وکړي!!

څو پوښتنې لرو:

- په دې اوو کلیساوو کې خو ځېنې ښې او ځینې بدې وې، څنګه د یوحنا په مکاشفې کې ټولې د فانوس په توګه ښودل شوې او مشران ئې د ستورو په توګه؟!!
- یوحنا د مکاشفې دا خبرې د مکاشفې په حالت کې لیکلې دي که هغه وخت چې مکاشفه پای ته رسېدلې او دی خپل طبیعي حالت ته راګرځېدلی؟ ځواب به حتماً دا وي چې وروسته ئې لیکلې، نو پوښتنه دا ده چې دا خطونه ئې او ټول هغه مطالب چې تر دې وروسته راځي او یوحنا ئې د همدې مکاشفې پیغام ګڼي، څنګه په یاد پاتې شوي؟!! ولې صفا نه وایې چې دا کتاب یو چا د یوحنا په نامه لیکلی او خپل افکار ئې د یوحنا د مکاشفې په بڼې کې وړاندې کړي؟!!

آسماني رؤیا

تر دې سرلیك لاندې لولو: بیا همغسې چې آسمان ته مې کتل .. همغه غږ مې بیا واورېدو چې ما ته ئې ویل: بر راشه چې راتلونکې پېښې در وښیم، ناڅاپه د خدای روح احاطه کړم او ځان مې په آسمان کې ولید؛ اوه؛ څومره پرتمین وو!! یو تخت مې ولید چې داسې څوك پرې ناست وو چې د الماس په څېر ځلېدو، د ده چاپېر د زمرد په څېر د بوډۍ ټال (قوس قزح) راتاو وو، د تخت چاپېر څلرویشت واړه تختونه پراته وو، پر هغوی څلرویشت روحاني مشران ناست وو، چې ټولو سپینې جامې درلودې او د سرو زرو تاجونه ئې پر سر، له لوی تخت نه برېښنا او تالنده پورته کېده او د تالندې غرا ترې اورېدل کېده، د تخت په وړاندې اووه څراغونه هم روښانه وو، دا اووه څراغونه همغه د خدای اووه ګونې ارواح دي!! د تخت په وړاندې د شیشې سیند تر سترګو کېدو، څلور ژوندي موجودات هم د تخت څلورو کونجونو کې ولاړ وو، چې مخکې او شا ته ئې سترګې درلودې، لومړی ئې د زمري په څېر وو، دوهم ئې د غوایي په څېر، درېیم ئې د انسان او څلورم ئې د الوتلو په حال کې عقاب ته ورته!! هر یوه شپږ وزرونه درلودل او تر وزرونو لاندې ډېرې سترګې، دوی شپه ورځ پر له پسې د خدای ذکر کاوو او ویل به ئې: قدوس، قدوس، قدوس دی خدای، قادر خدای چې وو، شته او رابه شي!! کله چې دغو

ژوندیو موجوداتو هغه چا ته جلال، حرمت او ستاینه وړاندې کړه چې پر تخت ناست وو او د تل لپاره به ژوندی وي، نو هغه څلرویشت مشرانو ورته سجده وکړه، ... او خپل تاجونه ئې د ده د تخت په وړاندې وغورځول... او دا سرود ئې وواېو: خدایه! جلال، حرمت او قدرت له تا سره ښایي، ځکه ته د ټولو موجوداتو پیدا کوونکی یې.... بیا مې د همدغه پر تخت ناست کس ښي لاس ته لیك ولیدو چې په اوو مُهرونو مُهر شوی وو، بیا مې یوه فرشته ولیده چې ویل ئې: څوك د دې وړ دی چې دا لیك پرانېزي او وئې لولي؟! .. په آسمان او ځمکې کې هیڅوك پیدا نه شو چې دا کار وکړي، ما له دې کبله وژړل چې ولې څوك پیدا نه شو!! خو له دغو څلرویشتو مشرانو نه یوه راته وویل: مه ژاړه، وګوره، د یهودا د قبیلې زمری چې د داؤد له نسله څخه دی، دا اووه مُهرونه او لیك پرانېزي، خو چې ومې کتل د زمري په ځای مې یو وری ولید چې د تخت په وړاندې د څلرویشتو مشرانو په منځ کې ولاړ دی، په بدن باندې ئې داسې زخمونه معلومېدل چې د ده د مرګ باعث شوي وو، هغه اووه ښکران او اووه سترګې درلودې چې همغه د خدای اووه ګونې ارواح دي چې د نړۍ ټولو برخو ته لېږل کېږي!! ... لیك ئې ترې واخیست، څلرویشت مشران ورته سجده شول... دا نوی سرود ئې وواېو: ته د دې لیك د پرانیستلو او ویلو وړ یې ځکه چې ځان دې قرباني کړ... خلك دې د خدای لپاره وپېرل... سلطنت دې ورپه برخه کړ نو ځکه به پر ځمکه حکومت کوي!!! بیا مې په رؤیا کې په زرګونو فرشتې ولیدې چې د تخت او څلرویشتو مشرانو چاپېر راغونډې وې او دا سرود ئې وایو: د خدای وری، چې ځان ئې د خلکو د ژغورنې لپاره قرباني کړ؛ د دې وړ دی چې د قدرت، دولت، حکمت، قوت، حرمت، جلال او برکت خاوند وي!!! بیا مې د ځمکې او آسمان ټول موجودات ولیدل چې همدا سرود وایي... وري لومړی مُهر پرانیستو... ناڅاپه مې یو کس ولیدو چې په سپین آس سور دی، لیندۍ ئې په لاس کې او تاج ئې پر سر، هغه اسپ زغلاوو چې په ډېرو جګړو کې بریالی شي!! بیا وري دوهم مُهر پرانیستو، دا ځل سور آس راڅرګند شو، سور ته ئې توره ورکړی شوه چې وکولی شي صلح او آرامي له منځه یوسي او هرج و مرج راولاړ کړي، په نتیجه کې ئې په هر ځای کې جګړه پیل شوه، دریم مُهر ئې پرانیستو، تور آس مې ولید چې د

سور په لاس کې ئې تله وه، دا غږ اوچت شو چې: یوه د غنمو ډوډۍ او یوه کیلو د اوربشو اوړه دې د یوه کارګر ورځنۍ اجوره وي، خو د زیتون غوړو او شرابو ته تاوان مه رسوه!! څلورم ئې پرانیستو او رنګ الوتی آس راڅرګند شو چې د سور نوم ئې مرګ وو، تر شا ئې بل آس روان وو چې د سور نوم ئې د مړو نړۍ وو، دوی دواړو ته اختیار ورکړی شو چې د نړۍ څلورمه برخه خلك د جګړو، قحطي، مرضونو او وحشي ځناورو په وسیله له منځه یوسي، کله چې ئې پنځم مُهر پرانیستو نو د قربانۍ یو ځای راڅرګند شو، تر دې ځای لاندې مې د هغو خلکو روحونه ولیدل چې د خدای د کلام د تبلیغ او رښتونې شهادت ورکولو په وجه شهیدان شوي وو، دوی په جګ غږ ویل: اې خدایه! ... تر کله به زمونږ انتقام نه اخلې؟ بیا هر یوه ته سپین څادر ورکړی شو او ورته وویلی شو: لږ نور دې استراحت وکړي چې د دوی نور ملګري هم ورسره یوځای شي، بیا ئې شپږم مُهر پرانیستو، ناڅاپه زلزله راغله، لمر تك تور شو او سپوږمۍ د وینو په څېر سره شوه، ستوري مې لیدل چې له آسمانه لاندې پر ځمکه توئېږي، داسې لکه خام انځر چې له ونې پر ځمکه پرېوځي(له دې نه معلومېږي چې یوحنا د ستورو په هکله څه انګېرنه لري، ګمان کوي چې ستوري به د وړو وړو ګردو ګردو څراغونو په څېر وي او کله چې پر ځمکه راپرېوځي، د راپرېوتو انځرو په څېر به وي، په دې نه پوهېدو چې د آسمان اکثر ستوري تر ځمکې ستر دي، که یو ئې هم په ځمکه راپرېوځي نو ځمکه به داسې ټوټې ټوټې شي چې ګردونه به ئې په آسمان کې خواره شي)... آسمان له منځه ولاړ (خو دی لا په آسمان کې دی!!)، غرونه او سیندونه له خپل خپل ځایه بې ځایه شول، هر څوك، پاچا او ګدا او ... په غارونو کې پټېدل.. او دا هیله به ئې کوله چې ډبرې پرې راپرېوځي... بیا مې څلور فرشتې ولیدې چې د ځمکې په څلورو کونجونو کې ولاړې دي او نه پرېږدي چې څلور ګونې بادونه پر ځمکه راشي، چې نور نو نه پاڼه وخوځېږي او نه د سیندونو څپې...بیا مې بله فرشته ولیده چې له ختیځه راغله، د خدای لوی مُهر ئې په لاس کې او دې څلورو فرشتو ته ئې وویل: لاس درتم کړئ... پرېږدئ چې د خدای د بندګانو تندي مُهر کړم!! د هغو کسانو شمېر چې د یهودانو له قبیلو مُهر شول یو سل څلورڅلوېښت زره وو، له هرې قبیلې دولس زره، بیا د

دولسو قبیلو نومونه اخلي (ټول يو اندازه په جنت کې د برخې وړ ګڼي، هغه قبيلې هم چې د بایبل نور کتابونه ئې د دوزخ سوند بولي)، بیا مې لویه ډله د مختلفو ملتونو ولیده چې شمېرل ئې ممکن نه وو، چې سپینې جامې ئې اغوستې وې او د خرما څانګې ئې په لاسونو کې وې... دوی په جګ غږ ویل: زمونږ ژغورنه د خدای او وري له لوري ده، ... يوه مشر له ما وپوښتل: آیا دا د سپینو جامو خلك پېژنې؟ ... راته وئې ویل: دا هغه کسان دي چې له عذابه راوتلي، خپلې جامې ئې د وري په ونیو وینځلې او سپینې کړې دي!! ... اوس ... وري ورته خوراك ورکړی، له دې وروسته به نه وږې کېږي او نه تږې!! ... کله چې وري اووم مُهر پرانیستو په آسمان کې نږدې نیم ساعت سکوت او خاموشي شوه، بیا مې اووه فرشتې ولیدې چې د خدای په وړاندې ودرېدې او اووه شپېلۍ ورکړی شوې، يوه بله فرشته د قربانۍ له ځای سره ودرېده، عطرناك بوټي ورکړی شول چې د مؤمنانو له دعاګانو سره ئې يو ځای کړي او د خدای په وړاندې ځای کې ئې ودودوي، نو په دې وخت دا د عطرو بوی د مؤمنانو له دعاګانو سره يو ځای د خدای حضور ته لوړ شو، بیا دغې فرشتې د اور لوښی د ځمکې خوا ته وغورځاوو، چې ناڅاپه رعد او برق او زلزله رامنځته شوه، په دې وخت هغه اووه فرشتې تیارې شوې چې شپېلۍ وغږوي، لومړۍ فرشتې خپله شپېلۍ وغږوله او ناڅاپه پر ځمکې ژلۍ، اور او وینې وورېدې، چې په دې سره د ځمکې درېیمه برخه او ونې او بوټي ئې وسوځېدل، د دوهمې فرشتې په شپېلۍ سره د غره په څېر يو شی سیند ته وغورځېدو، چې په دې سره درېیمه برخه کشتۍ غرقې شوې، او د سیند درېیمې برخې اور واخیست او درېیمه برخه کبان ئې مړه شول، (یعني ده ټول په دقیقه توګه شمېرل او ورته معلومېده چې درېیمه درېیمه برخه ئې له منځه ځي!!)، د درېیمې فرشتې په شپېلۍ سره د سور اور په څېر يو ستوری په سیندونو او چینو ولوېدو، نوم ئې تریخ ستوری وو، په دې سره د ځمکې د اوبو درېیمه برخه ترخې شوې او ډېر ترې مړه شول!! په څلورمې شپېلۍ سره د لمر، سپوږمۍ او ستورو په درېیمې برخې سخت ګوزار وشو چې درېیمه برخه ئې تکه توره شوه، په دې وخت کې مې يو عقاب ولید چې په لوړ غږ وایي: وای، وای، وای د ځمکې د اوسېدونکو په حال چې اوس به پاتې درې

فرشتې هم خپلې شپېلۍ وغږوي، د پنځمې فرشتې په شپېلۍ سره يو ستوری پر ځمکه پرېوت، د يوه بې انتهاء کوهي کلي ورکړی شوې وه، کله چې ئې په دې کلي سره دا کوهی خلاص کړ نو ستر دود ترې اوچت شو، دومره چې لمر او هوا ئې تياره کړه، بيا له دې دود نه ملخان راووتل، د ځمکې مخ ئې پټ کړ، د لړمانو په څېر نيشونه ورکړی شو، ورته وويلی شو چې له وابښو او بوټو سره به کار نه لرئ، يوازې هغه کسان وچيچئ چې د خدای مُهر ئې په تندي نه دی وهل شوی، دوی ته اجازه ورکړی شوه چې تر پنځو مياشتو خلك وځوروئ، ... خلك به د دوی له لاسه د مرګ هيله کوي خو نه به مري، ملخان د آسونو په څېر او پر سر ئې تاجونو ته ورته شيان ترسترګو کېدل، مخ ئې انسان ته ورته وو، د ښځو په څېر وېښتان ئې وو، .... په دې سره يوه بلا تېره شوه خو دوه لا پاتې وي!! د شپږمې فرشتې په شپېلۍ سره مې يو غږ واورېدو چې ويل ئې: هغه څلور فرشتې آزادې کړئ چې د فرات په سيند کې بنديانې دي!! دوی آزادې شوې او د خلکو درييمه برخه ئې ووژل، وامې ورېدل چې دوی دوه سوه مليونه جنګيالي په واك کې درلودل، د دوی آسونه او سواره مې وليدل .... ځينې په يوه رنګ او ځينې په بل رنګ... د آسونو لکۍ ئې د مار سر ته ورته وې... څوك چې له دې بلا روغ ووتل بيا هم حاضر نه شول چې د خدای عبادت وکړي او له ګناهونو لاس واخلي!! بيا مې يوه فرشته وليده چې له آسمانه راکوزه شوه (دلته داسې څه وايي چې ګواکې دی په ځمکه دی، خو د رؤيا له مخې دی د خدای خوا ته په آسمان کې دی)، شاوخوا ئې وريځ تاو وه، .... په لاس کې ئې ووړ ليك باز ته ورته وو، يوه پښه ئې په سيند او بله پر ځمکه کېښوده، د تالندې په څېر غږ ترې اوچت شو او په ځواب کې ئې اوو رعدونو څه وويل، غوښتل مې د دوی خبرې وليکم، خو له آسمانه راته وويل شو: لاس دې تم کړه، د رعدونو خبرې بايد ونه ليکل شي!! (دلته هم داسې ښيي چې دی پر ځمکه دی او هر څه د مکاشفې په ترڅ کې ليکي!!)، دغې فرشتې لوړه وکړه چې نور به ځنډ نه کېږي!! بلکې د اوومې فرشتې له شپېلۍ سره سم به د خدای منصوبه عملي شي!! بل غږ مې واورېدو چې ويل ئې: ولاړ شه هغه ليك چې له فرشتې سره ده درواخله، نږدې ورغلم... ليك ئې راکړ او راته وئې ويل: واخله او وئې خوره،... لکه څنګه چې دې راته ويلي وو په

خوله کې مې خوږ ولګېدو خو په نس کې تریخ، بیا ئې راته وویل: ته باید د قومونو، نسلونو، ژبو او پاچایانوپه اړه نورې وړاندوینې هم وکړې، ما ته ئې د لرګي ګز راکړ او راته وئې ویل: لاړ شه د قربانۍ د ځای او معبد د منځ اندازه معلومه کړه او په معبد کې عبادت کوونکي وشماره، خو غولی مه اندازه کوه، دا نورو قومونو ته پرېږده، دوی به دوه څلوېښت میاشتې سپېڅلی ښار تر پښو لاندې کړي!! خو زه به دوه شاهدان په خړو جامو کې ولېږم چې دوی به یو زر دوه سوه شپېته ورځې زما پیغام خلکو ته ورسوي!! دا دوه شاهدان د زیتون همغه دوه ونې او دوه د څراغ لوښي دي!! چې د ټولې ځمکې د خدای په وړاندې ودرېږي!! څوك چې وغواړي دوی وځوروي په هغه اور سره به له منځه ځي چې د دوی له خولو راوځي!! دوی به په دغو درې نیمو کلونو کې دا قدرت لري چې که وغواړي د باران د ورېدو مانع شي، چینې په وینو بدلې کړي او نړۍ په رنګ رنګ مصیبتونو اخته کړي!! د دوی د مأموریت په پای کې به له کوهي نه یو عجیب ځناور راووځي، د دوی په ضد به جګړه پیل کړي او دوی به ووژني!! د دوی جسدونه به درې نیمې ورځې په ستر ښار کې خلکو ته ښودل کېږي!! دا ښار به د فساد له مخې سدوم او مصر ته ورته وي او هغه ځای دی چې د دوی خدای هم په صلیب ووژل شو!! ... د دوی په مرګ به خلك خوشحالي کوي... خو خدای به ئې بیا راژوندي کړي... خلك به وویرېږي، له آسمانه به غږ شي او دوی دواړه به لوړ ولاړ شي... سخته زلزله به راشي او د ښار لسمه برخه به له منځه ولاړه شي او اوه زره کسان به ووژل شي!! پاتې کسان به د خدای عبادت وکړي!! د اوومې فرشتې په شپېلۍ سره له آسمانه لوړ غږ تر غوږو شو چې ویل ئې: د نړۍ سلطنت زموږ د خدای او د ده د مسیح په برخه شو او هغه تر ابده سلطان دی!! څلرویشتو مشرانو سجده وکړه او وئې ویل: ... ستا ستاینه کوو چې خپل عظیم قدرت دې په خپل لاس کې ونیولو او سلطنت دې پیل کړ... اوس د خلکو تر منځ د قضاوت وخت دی... چې خپلو انبیاوو او خدمتګارانو ته اجر او بدله ورکړې!! او هغه خلك له منځه یوسې چې په نړۍ کې ئې فساد کاوو!! په دې وخت کې د خدای کور په آسمان کې پرانیستل شو او د عهد صندوق څرګند شو!! برېښنا او تالنده، ژلۍ او زلزله راغله!! بیا یوه عجیبه منظره ترسترګو شوه... داسې

ښځه مې ولېده چې لمر ئې د جامې په توګه اغوستی وو، سپوږمۍ ئې ترپښو لاندې وه، په سر ئې د دولسو ستورو تاج وو، ښځه د زېږون په درد اخته او زېږولو ته سترګې په لار وه، ناڅاپه یو سور ښامار راڅرګند شو اووه تاجونه او لس ښکرونه ئې درلودل، په خپلې لکۍ سره ئې د ستورو دریمه برخه پر ځمکه وغورځول (د آسمان یو ستوری په ځمکه نه ځایېږي خو ده د ټولو ستورو دریمه برخه لیدلې چې پر ځمکې راپرېوتې!!)، د ښځې مخې ته ودرېدو چې زوی ئې له ستونې تېر کړي، ښځې زوی وزېږاوو، چې پر ټولو قومونو به حکومت کوي... له پیدا کېدو سره سم ئې هغه د خدای لورې ته لوړ یووړ، خو مور ئې بېدیا ته وتښتېده، خدای هغه ځای ورته برابر کړی وو چې یو زر دوه سوه شپېته ورځې هلته تېرې کړي، بیا په آسمان کې جګړه پیل شوه، میکائیل له خپلو فرشتو سره له دې ښامار او خبیثو فرشتو سره ئې وجنګېدو، ښاماراو ملګري ئې له آسمانه وشړل شوو، هو؛ دا ښامار همغه ابلیس دی چې ټول خلك ئې وغولول!!! (یعني د ابلیس لښکرې هم فرشتې دي خو خبیثې فرشتې او دوی هم تر همدې وخته په آسمان کې اوسېږي، د دې جګړې په نتیجه کې به له آسمانه وشړل شي!!!)، په دې وخت کې غږ شو چې د خدای د نجات، قدرت او سلطنت او د مسیح د حقیقي حکومت وخت راورسېدو... زمونږ ورونو د وري په وینو سره مدعي ته ماتې ورکړه...کله چې ښامار ولیدو چې پر ځمکه راپرېوت (دا ښامار څو شېبې مخکې د ښځې مخې ته ولاړ وو، خو بیا د جګړې لپاره آسمان ته ورسېدو، له ماتې وروسته بېرته پر ځمکې راپریوت!!!)، د ښځې په لورې ئې برید وکړ خو هغې ته د عقاب دوه وزرونه ورکړی شول چې بېدیا ته والوزي او هلته درې نیم کاله له ښامار نه خوندي وي!! د ښامار له خولې اوبه د سېل په څېر ووتې چې ښځه غرقه کړي خو ځمکې خوله پرانیسته او دا اوبه ئې تېرې کړې، بیا ئې د دې زامنو ته مخه کړه... بیا مې له سیند نه د یوه عجیب ځناو راوتل ولیدل... اووه سرونه او لس ښکرونه ئې درلودل!!(یعني د ښامار په څېر!!)، .... ښامار خپل تخت، قدرت او اختیار ده ته وسپارو، ... د نړۍ ټولو خلکو د دې ځناور متابعت پیل کړ.... دوه څلوېښت میاشتې ئې ... د کفر خبرې کولې!!! ... ځینې خلك به زنداني شي، ځینې به ووژل شي!!... بل ځناور له ځمکې راووت... او د نړۍ له

ټولو خلکو ئې غوښتل چې د لومړي ځناور عبادت وکړي!! رنګ رنګ معجزې ئې خلکو ته ښودلې، له آسمانه به ئې اور راکوزاوو!... خلك ئې دې ته اړ کول چې پر ښي لاس او تندي يوه خاصه نښه ولګوي، هيڅوك نه توانېدو چې کوم کسب ترلاسه او خپل معيشت د هغه له لارې تأمين کړي، مګر دا چې د دې ځناور نوم يا عدد پر خپل ځان ولري!! د ده نوم د يوه انسان نوم دی او د نامه د حروفو عددې شمېره ئې ۶۶۶ ده (که همت لرئ نو د دې عدد مصداق معلوم کړئ، د يوحنا له خپل شيطان نه پرته بل څوك نه پرې پوهېږي!!)... بيا ليکي چې ورى مې له يوسل څلوېښت زرو هغو نفرو سره وليدو چې هيڅ ګناه ئې نه وه کړې او هيڅ دروغ ئې نه وو ويلي، په تنديو ئې د د ده او د ده د پلار نوم ليکل شوی وو، بيا مې د ورانۍ فرشته وليده چې د بابل د ورانېدو خبره ئې کوله، بله فرشته مې وليده چې ويل ئې چا چې د هغه ځناور عبادت وکړ د خدای غضب به پرې نازل شي... بيا مې له آسمانه شهداوو ته يو زېری واورېدو!! ... بيا مې د ورېځو پر سر داسې څوك وليدو چې انسان ته ورته وو،... يوې فرشتې ورته وويل: پاڅه لور دې وکاروه د لو وخت دی!! بله فرشته هم له لور سره له آسمانه راغله... انګور ئې ورېبل او د خدای د غضب په لوی لوښي کې ئې واچول.. دومره ئې ترپښو لاندې کړل چې د وينو داسې رود ترې وبهېدو چې اوږدوالی ئې د ۱۶۰۰ د غښو د وېشتلو په اندازه او لوړوالی ئې دومره چې د يوه آس خولې ته رسېدو... بيا مې اووه فرشتې وليدې چې اووه بلاوې ئې له ځان سره درلودې چې پر ځمکه ئې رانازلې کړې چې په دې سره د خدای غضب سوړ شي... بيا مې د سيند غاړې ته يو بريالی ټولګی وليدو چې د موسی سرود ئې وايو... له مقدس ځای نه مې واورېدل چې دغو اوو فرشتو ته وايي: ولاړې شئ او د خدای د غضب جامونه پر ځمکه تش کړئ!! لومړی جام د زخم جام وو، دوهم جام ئې مرګ په سيند کې، په درېيم جام اوبه وينې شي، څلورم ئې د سوځوونکي حرارت جام وو، پنځم ئې د تيارې جام وو، په شپږم جام سره د سيند اوبه وچې شوې، اوومې فرشتې خپل جام په هوا کې تش کړ او له مقدس ځای نه دا غږ لوړ شو چې هر څه پای ته ورسېدل... داسې زلزله راغله چې مثال ئې چا نه وو ليدلی.. د بابل ښار درې برخې شو، نور ښارونه هم نسکور شول... جزېرې ختمې او غرونه نسکور شول... له دغو

اوو فرشتو څخه يوه راغله او راته وئې ويل: له ما سره راشه او وګوره چې په هغې فاحشې به څه راځي چې د نړۍ د اوبو پر سر ناسته او پاچايانو ورسره زنا کړې او د نړۍ خلك د دوی د زنا له شرابه مست دي!! ... هغه مې د يوه سره ځناور د پاڅه وليده... په تندي ئې ليکل شوي وو: لوی بابل د نړۍ د فاحشو او فساد مور. ... بيا مې بله فرشته وليده چې له آسمانه راغله او وئې ويل: لوی بابل وران شو... (دلته يوحنا په خپلې مکاشفې کې د اسرائيليانو پر ستر دښمن بابل باندې ښه زړه سړوي او څو نور عنوانونه هم ورته ځانګړې کوي)... بيا وايي چې د (خدای کلمه) مې پر سپين آس وليده... جامې ئې په وينو سرې وې... له خولې ئې تېره توره راووتله چې بې ايمانه قومونه پرې وځپي... په جامو او ورانه ئې ليکل شوي وو: د پاچايانو پاچا ... بيا مې فرشته وليده چې هغه ښامار ئې په زنځيرونو وتاړو او د زرو کلونو لپاره ئې په کوهي کې واچاوو چې تر زرو کلونو پورې خلك ونه غولولی شي!!! بيا مې پر تختونو ناست هغه کسان وليدل چې د قضاوت اختيار ورکړی شو او د هغو کسانو ځانونه مې وليدل چې د عيسی د پيغام د رسولو په وجه شهيدان شوي وو، ... دوی نوی ژوندون پيل کړ او له مسيح سره ئې زر کاله حکومت وکړ (يعني دا چې يوحنا دا زر کاله هم په دې مکاشفه کې ليدلي!!)، دا لومړی قيامت دی، بل قيامت به د دغو زرو کلونو په پای کې راځي!! هغه وخت به نور مړي هم راژوندي کېږي!!، (خو د عيسی له تلو نه دا دی نږدې دوه زره کاله تېر شول خو هغه قيامت رانه غی او هغه زر کاله هم رانغلل چې دوی به د عيسی په څنګ کې حکومت کولو!!)، يوحنا يو ځل بيا وايي چې شيطان به د دغو زرو کلونو په پای کې آزاد شي، د جوج ماجوج فوځ به جوړ کړي، شمېر به ئې د شګو په اندازه وي، دوی به اورشليم محاصره کړي خو له آسمانه به اور راشي او دوی به وسوځوي!! (دا کار هم د زرو کلونو په پای کې ونه شو!!)، بيا شيطان د اور په سيند کې واچول شو چې تر ابده هلته پاتې شي، (دا کار هم ونه شو، شيطان لاهمغسې د سابق په څېر ژوندی دی او لښکرې جوړوي)، بيا مې لوی سپين تخت وليدو، داسې څوك پرې ناست وو چې په ليدو سره ئې ټول خلك خواره واره شول، بيا مې مړي وليدل چې د خدای په وړاندې ولاړ دي... مړي محاکمه شول... بيا مړي او مرګ د همدې اور په سيند کې وغورځول شول او يوازې

هغه څوك ژوندي پاتې شول چې د ژوند په دفتر کې ئې نومونه ليکل شوي وو!! (يعني يهودان چې نومونه ئې د خدای په کتاب کې ليکل شوي ژوندي پاتې شول او نورو قومونه له مرګ سره يو ځای په دائمي مرګ محکوم شول!!)، نوی آسمان او نوې ځمکه مې وليده... ما يوحنا نوی اورشليم وليدو چې له آسمانه ځمکې ته راغی... غږ شو او راته وئې ويل: له دې وروسته به د خدای کور د خلکو په منځ کې وي، خدای به له دوی سره يو ځای ژوند کوي!! بيا يوه فرشته راغله او ما ته ئې وويل: راشه د وري ناوې وګوره... د اورشليم ښار مې وليدو چې له آسمانه راکوزېږي... د فرشتې په لاس کې د سرو زرو ګز وو چې ښار اندازه کړي... معلوم شو چې ښار مربع دی، لوړ والی ئې هم د طول او عرض په اندازه وو (غلط شوی، داسې ښار ته بايد مکعب ووايي، نه مربع، په مربع کې لوړولی نه وي)، هره ضلع ئې د دولس زرو غشو د ويشتلو په اندازه، (که هر غشی دوه سوه متره وګڼو نو دوه لکه څلوېښت زره ګزه، که د نړۍ ټول ښارونه سره يو ځای او سر به سر کړئ نو داسې عجيب ښار نه شي ترې جوړېدی چې طول، عرض او لوړوالی ئې دوه سوه څلوېښت کيلومتره وي)، د ښار دېوال هم يو سل څلوېښت ګزه وو، په خپله ښار له خالصو سرو زرو جوړ شوی وو.... په خپله ځلېدو او رڼا ته ئې ضرورت نه وو، ... بيا ئې د ژوند سيند راوښود چې د خدای او وري تر تخت لاندې بهېدو... په ښار کې هيڅ بد شی نه وو، دا ځکه چې د خدای او وري تخت هلته وو، ... بيا فرشتې راته وويل: دا خبرې ټولې رښتيا او د اعتماد وړ دي... عيسی وايي: زه ډېر ژر راځم... ما يوحنا دا ټول شيان وليدل او په ګونډه شوم چې دغې فرشتې ته سجده وکړم، خو هغې يو ځل بيا له دې نه منع کړم او راته وئې ويل: مونږ ټول د عيسی خدمتګاران يو، يوازې د خدای عبادت وکړه(يعني عيسی خدای دی او مونږ ټول بايد د ده عبادت وکړ!!)... بيا ئې ما ته امر وکړ چې د دې کتاب وړاندوينې ټولو خلکو ته وکړه... او د کتاب په پای کې ليکي: څوك چې په دې کتاب کې څه اضافه کړي يا څه ترې کم کړي، هغه بلاګانې به پرې راشي چې په دې کتاب کې ليکل شوې!!!

دا د يوحنا د خبرو يوه لويه برخه وه، دې ته ورته ډېرې نورې خبرې ئې هم کړې دي چې ما ونه غوښتل تر دې زيات ستاسو وخت پرې ضايع کړم، لومړنۍ برخه مې

د دې لپاره په بشپړه توګه ترجمه کړه چې له دې نه نورې برخې قياس کړئ .
که تاسو د دې مکاشفې ټولې هغه ورځې، مياشتې او کلونه حساب کړئ چې يوحنا ښودلې نو نه يوازې د يوحنا تر ټول عمر به ئې د کلونو شمير زيات وموموئ بلکې وبه ګورئ چې څو پېړۍ نيسي، خو يوحنا وايي چې دا ټولې پېښې ئې د څو شېبو مکاشفې په دوران کې ليدلې!!
په دې مکاشفې کې هومره مسخره، د خندا وړ، خوشې، بې بنسټه او خرافي خبرې تر سترګو کېږي چې ښايي د نړۍ د هېڅ خرافي مذهب په کتابونو کې به ئې څوك بېلګې ونه مومي!!
زمونږ اعتراض په دې نه دی چې ولې دلته د رمز ژبه کارول شوې او ولې ليکوال خپلو افکارو او نظرياتو ته د مکاشفې بڼه ورکړې، ډېرو ليکونکو دا اسلوب کارولی، شکسپير هم په خپلو ډرامو کې دې ته ورته اسلوب غوره کړی، علامه اقبال لاهوري هم د دوو سترو منافقينو د معرفي په اړه همدا طريقه کارولې، اعتراض مو د دې مکاشفې په محتوا او کيفيت دی، د محتوی او کيفيت له پلوه د يوه عادي ډرامه ليکونکي له ساده ډرامې سره هم نه شي مقايسه کېدلی، کاش د بايبل ليکونکي د دې بې محتوی او بېهوده مکاشفې په ځای د شکسپير ډرامو ته ورته کومه ليکنه راوړې وی!! که تاسو دا مکاشفه د اقبال د يوه ډېر ښکلي شعر سره مقايسه کړئ چې د يوې مکاشفې يا رؤيا په بڼه کې ئې ليکلی او د انګريزانو د دوو منافقو جاسوسانو؛ مير جعفر او مير صادق د ناپاکو ارواحو حالت او برخليك ئې په کې انځور کړی او ښودلې ئې ده چې د دوی ناپاکې روح ته د جهنم دروازه هم خلاصه نه شوه او ورته وئې ويل چې ستا لپاره دلته مناسب ځای نه شته!!! وبه ګورئ چې د يوحنا مکاشفه ډېره بې محتوا او پربوتې ده، خو د علامه اقبال دا شعر ډېر ښکلی او اغېزناك!!
دا بايد واضح کړم چې بايبل تر دې د مخه د حزقيال نبي د رؤيا تر نامه لاندې هم دې ته ورته رؤيا راوړې، خو هلته د خدای، عرش، فرشتو او نورو په اړه داسې څه ويل شوي چې د يوحنا له مکاشفې سره ژور توپيرونه لري، هلته داسې ليکل شوي:
په يوه خوب کې مې يو طوفان وليدو چې له شماله زما په لور راروان دی، په

مخکې ئې د اور لوخړې خوځېدې، د نور يوه کړۍ ترې راتاو وه او په منځ کې ئې د ځلانده فلز په څېر يو شی ځلېدو، بيا د لوخړو له منځه څلور عجيب موجودات چې انسان ته ورته ول راڅرګند شول، خو هر يوه څلور مخونه او دوه جوړې وزرونه درلودل، پښې ئې هم د انسان پښو ته ورته وې، خو ګوتې ئې د سخوندر نوك ته ورته وې او د ځلانده فلز په څېر ځلېدلې، د هر وزر لاندې مې انسان ته ورته لاسونه ليدل، د وزرونو پای ئې سره وصل وو، مخامخ به ئې تګ کاوو پرته له دې چې راوګرځي!! هر يوه څلور مخونه درلودل: مخکنی ئې د انسان د مخ په څېر، ښی ئې د زمري په څېر، کيڼ ئې د غوايي په څېر او شاتنی ئې د عقاب په څېر!! (يوحنا دا څلور بېل بېل موجودات ګڼي خو حزقيال ئې د څلورو مخونو يو موجود!!)، هر يوه دوه جوړې وزرونه درلودل، چې يوه جوړه ئې پرانستلې وه او د بل موجود د وزرونو څوکو ته به رسېدل او بلې جوړې د دوی بدن پوښلیوو، کوم ځای ته چې به د دوی روح تله په همغه لوري به تلل، له دې پرته چې بل لوري ته کاږه شي!! د دغو موجوداتو په منځ کې د بلو سکروټو په څېر شيان خوځېدل، چې له منځه ئې برېښنا راوته، دا ژوندي موجوات هم د برق په څېر تېز تېز مخکې شا ته خوځېدل، ... څلور څرخونه مې وليدل، تر هر يوه لاندې يو څرخ، د زبرجدو په څېر ځلېدل او يوه بل ته ورته ول، د هر څرخ منځ کې بل څرخ وو، د همدې لپاره په دې توانېدل چې په هر لوري وخوځېږي پرته له دې چې راوڅرخي، څرخونو داسې پرې درلودې چې له سترګو ډکې وې، (يوحنا دا سترګې تر وزرونو لاندې ښيي!!)... کله چې به دغه موجودات خوځېدل نو څرخونه به هم ورسره خوځېدل، چې له ځمکې به پورته کېدل نو څرخونه به ورسره پورته کېدل او چې ودرېدل به نو څرخونه به هم ودرېدل، دا ځکه چې د دغو څلورو موجوداتو روح په څرخونو کې هم وه، نو دا موجوات او څرخونه د خپلې روح تر حکم لاندې ول (يوحنا د څرخونو يادونه نه کوي)، ... د هر يوه د سر له پاسه صفحې ته ورته څه خور وو چې د شيشې په څېر به ځلېدو او انسان به ئې وېراوو، د دغې صفحې لاندې د دوی وزرونه داسې پرانيستي وو چې د يوه وزر به د بل وزر ته رسېدو، ... کله چې به الوتل نو غږ به ئې داسې وو لکه د ساحل د څپو غږ، يا د خدای غږ يا د يوه لوی لښکر چيغې (يعني ده د خدای غږ

پېژندو)، کله چې به ودرېدل نو وزرونه به ئې راټيټ کړل، له هر ودرېدو سره به د صفحې له سر نه يو غږ اورېدل کېدو، د صفحې په سر د يوه ښکلي پاچايي تخت په څېر يو شی تر سترګو کېدو، داسې لکه چې له شنو ياقوتو جوړ شوی وي او د دې تخت له پاسه داسې ذات ناست وو چې انسان ته ورته وو، له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو او په دې نور کې د بوډۍ د ټال (قوس قزح) ټول رنګونه تر سترګو کېدل، د خدای پرتمين حضور داسې ما ته راڅرګند شو....

دا په اصل کې نه خوب او رؤيا ده او نه مکاشفه، بلکې د خدای، عرش، قيامت او فرشتو په اړه د بايبل خرافي عقايد دي چې د خوب او مکاشفې بڼه ئې ورکړې او دا ښايي د دې لپاره چې له يوې خوا عوام د ويښې تر خبرو د خوب او مکاشفې په خبرو ژر باور کوي او له بلې خوا که څوك اعتراض کوي نو بايبل په آسانۍ ځواب ورکړي او ورته ووايي: دا خو د حزقيال رؤيا او د يوحنا مکاشفه ده!! نه بحث ته ضرورت لري او نه ځواب ويلو ته!! د يوحنا د مکاشفې تر نامه لاندې خو ئې د خرافاتو کچه هغه ځای ته رسولې چې د بايبل کتاب ئې له دې پلوه د نړۍ د ټولو خرافي کتابونو په سر کې راوستی.

- په دې خوبونو او مکاشفو کې بايبل د تل په څېر خدای له انسان سره تشبيه کړی، له انسان سره ئې توپير يوازې په دې کې دی چې (له ملا پورته داسې برېښېدو لکه په اور کې سور شوی فلز او له ملا لاندې لکه د اور ځلاندې لمبې، شاوخوا ئې نور راتاو وو...)، عرش ئې د پاچايانو ښکلي تخت ته ورته، د عرش حمله ئې داسې څلور فرشتې چې هر يو ئې څلور سرونه او څلور وزرونه لري، يو سر ئې انسان ته، بل ئې زمري ته، بل ئې غوايي ته او بل ئې عقاب ته ورته دی!!! خو يوحنا له څلورو مقربو فرشتو چې جبرائيل، ميکائيل، اسرافيل او عزرائيل دي، څلور ژوندي موجودات جوړ کړي.
- د قيامت په اړه هم د بايبل عقيده په دې مکاشفې کې انځور شوې.
- که بايبل د آسمان دا ستر ستر ستوري له وړو وړو اومو انځرو سره تشبيه کوي، نو په دې هم حيرت مه کوئ چې خپل خدای له اوسپنيز انسان سره، عيسی

علیه السلام د قربانۍ له وري سره، څلور مقربې فرشتې له څلورو څلور سرو موجوداتو سره، یا یوه له انسان سره، بله له زمري سره، بله له غوایي سره او بله له عقاب سره، تشبیه کوي!! او عرش د پاچایانو له تخت سره او حمله ئې له باروړونکو حیواناتو سره!! او شیطان له ښکرور ښامار سره!! د یوه هوښیار انسان لپاره دغه مکاشفه کافي ده چې پوه شي بایبل له څومره خرافاتو ډك دی؟!!

• یو پیغمبر خو پرېږده هیڅ مؤمن انسان به د الله تعالی په هکله نه داسې خوب وګوري او نه داسې مکاشفه او نه به په خپل ذهن کې داسې غلط او ناقص انځور جوړ کړي!! دا یو شیطاني خوب او یوه ابلیسي مکاشفه کېدی شي خو په هیڅ صورت کې یوه رحماني مکاشفه او خوب نه شي کېدی!!

د یوحنا لیکونه

لومړی لیک

بايبل ليكي چې يوحنا د عيسى له نږدې شاګردانو څخه وو، دی او ورور ئې يعقوب د څېرې او تونده اخلاقو خاوندان وو، د همدې لپاره مسيح دوی (د رعد زامن) ونومول، دا د ده ليك ګڼي چې په دې الفاظو پيل شوی: د خدای حيات بخښونکې (کلمه) په ابتداء کې موجوده وه، ما په خپلو سترګو ليدلې او د ده خبرې مې اورېدلې او په خپل لاس مې لمس کړې، دا کلمه د خدای له لوري راغله او مونږ ته ئې ځان راڅرګند کړ او مونږ شهادت ورکوو چې هغه مو ليدلی، يعني عيسى مسيح مو ليدلی، هغه تلپاتې ژوند دی، هغه له پلار سره وو، خو وروسته ئې ځان مونږ ته راڅرګند کړ!!!... دا دی هغه پيغام چې خدای مونږ ته راکړی چې تاسو ته ئې ورسوو: ... خدای نور دی او هيڅ تياره په کې نه شته... که مونږ د مسيح په څېر د خدای د حضور په نور کې ژوند وکړو نو ... د خدای د زوی عيسى وينې به مونږ له ګناه پاك کړي... ځکه عيسى مسيح زمونږ د ګناهونو د پاکولو لپاره خپل ژوند فدا کړ... ګناه مه کوه، خو که ګناه درنه وشوه داسې څوك شته چې د خدای په وړاندې زمونږ واسطه شي او زمونږ لپاره معافي ترې وغواړي!! هغه زمونږ د ګناهونو تاوان ورکړی، .. هغه نه يوازې زمونږ د ګناهونو لپاره بلکې د ټولو انسانانو د ګناهونو لپاره فدا شو!! څنګه پوه شو چې خدای پېژنو؟ لار ئې دا ده چې څپل زړه ته څير شو او وګورو چې آيا د خدای د احکامو عملي کولو ته چمتو يو که نه؟ څوك چې وايي خدای پېژنم خو د ده احکام نه په ځای کوي دروغ وايي!!... څوك چې وايي مسيحي يم بايد د مسيح په څېر ژوند وکړي،... زامنو! د دنيا پای رانږدې شوی..د مسيح

دښمن، دجال د راتلو په اړه به مو حتماً څه اورېدلي وي، اوس هم د مسيح مخالفين هر ځای تر سترگو کېږي... له همدې نه پوهېږو چې د دنيا پای رانږدې شوی!! د مسيح دا مخالفين له مونږ سره وو... خو له مونږ نه بېل شول او دا ښيي چې دوی اصلاً له مونږ سره نه ول... څوك چې ووايي: عيسی همغه موعود مسيح نه دی، دروغجن دی، همدا دجال دی... تاسو پوهېږئ چې خدای په مطلقه توگه نېك او غوره دی، نو په دې هم پوه شئ: څوك چې نېکي کوي د خدای زوی دی!! وگورئ مونږ څومره پر خدای گران يو، مونږ ئې خپل زامن گڼلي يو؟ او مونږ حقيقتاً همداسې يو!! ... تاسو پوهېږئ چې مسيح انسان شو چې زمونږ گناهونه پاك کړي!! ... څوك چې نېك كار كوي د خدای د كورنۍ غړی دی او څوك چې گناه کوي د شيطان زوی دی... له دې لارې معلومولی شو چې څوك د خدای زوی دی او څوك د شيطان زوی!! ... رښتونی او دروغجن معلم او مبلغ له دې نه معلومولی شئ چې پوښتنه ترې وکړئ: آيا په دې ايمان لري چې عيسی مسيح د خدای زوی واقعاً انسان شو که نه؟ که ئې ايمان درلود نو پيغام ئې د خدای له لوري دی او که نه نو پيغام ئې د خدای له لوري نه دی بلکې د دجال له لوري دی!!! څوك چې په دې ايمان ولري او په ژبه ووايي چې عيسی د خدای زوی دی، نو خدای د ده په وجود کې مېشت دی او دی په خدای کې!!!... مونږ پوهېږو چې عيسی د خدای زوی دی، ځکه خدای دوه ځلې له آسمانه دا حقيقت اعلان کړ، يو ځل د ده د تعميد پر مهال او بل ځل د ده له مرگ نه لږ د مخه!!! خدايي روح چې د رښتونولۍ او صداقت مظهر دي هم دا تائيدوي چې مسيح د خدای زوی دی (يعني زمونږ زړه هم په دې شهادت ورکوي) ..

دا د يوحنا د ليك خلاصه ده، چې څو خبرې ئې د غور وړ دي:

- مسيح د خدای کلمه گڼي او وايي چې په ابتداء يعني ازل کې وه، خو ورپسې مغالطه کوي او داسې ښيي چې گواکې ده دا کلمه په ازل کې لېدلې، حال دا چې که دا ليکونکی واقعاً يوحنا د عيسی عليه السلام شاگرد وي نو دی ئې په خپلو سترگو ليدلی او خبرې ئې اورېدلې، نه هغه کلمه چې د عيسی بڼه ئې غوره کړه!!
- دا هم يوه مغالطه ده چې عيسی عليه السلام ته په دې خاطر د کلمې لفظ

کاروي چې ثابته کړی دی په ازل کې له پلار سره یو ځای وو او تلپاتې ژوند دي یعني ازلي او ابدي دی!! عیسی علیه السلام ته د کلمې لفظ په دې خاطر نه دی کارول شوی چې هغه د انسان په بڼې کې د خدای کلمه ده او یا د خدای له ذات نه بېل شوی، دا غلطه خبره چې څوك کوي هغه باید د ټولو مخلوقاتو په باره کې همدا خبره وکړي، نور مخلوقات هم د الله تعالی په امر او یوې کلمې سره پیدا شوي، په کلمې سره د دوی پیدا ښنت په دې معنی نه ده چې ټول د الله تعالی له ذات نه رابېل شوي او په ازل کې وو!! د عیسی علیه السلام په اړه دا خبره کول همدومره غلطه ده لکه د نورو مخلوقاتو په اړه. دا خبره یا ماترلیستان کوي یا هغه چې په وحدت الوجود باور لري او ټول مخلوقات د خدای له ذاته او ازلي او ابدي ګڼي، تاسو په خپله منئ چې عیسی علیه السلام له خپلې مور مریمې پیدا شوی، ماشوم وو ورو ورو ستر شوی او د انسان ټولې ځانګړتیاوې ئې درلودې!! عقل حکم کوي چې په څه کې بدلون راځي او له یوه حالت نه بل ته اوړي هغه نه ازلي کېدی شي او نه ابدي، حتماً پیل او پای لري، ډېر کم عقله انسان به بدلېدونکي شي ته د ازلي او ابدي ذات په سترګه ګوري. د تفصیل لپاره رجوع وکړئ په عیسی باندې د کنعاني ښځې ایمان سرلیك لاندې بحث ته.

- یوحنا له یوې خوا وایي: څوك چې نېکي کوي د خدای زوی دی!! څوك چې نېك کار کوي د خدای د کورنۍ غړی دی او څوك چې ګناه کوي د شیطان زوی دی... له دې لارې معلوم ولی شو چې څوك د خدای زوی دی او څوك د شیطان زوی!! یعني هر نېك انسان د خدای زوی دی او وایي: وګورئ مونږ څومره پر خدای ګران یو، مونږ ئې خپل زامن ګڼلي یو؟ خو له بلې خوا یوازې عیسی د خدای یوازنی زوی ګڼي!! دا هم یوه مغالطه ده، په یوه ځای کې زوی په مجازي معنی اخلي او په بل ځای کې په حقیقي معنی!! په پوره یقین سره ویلی شو چې د زوی لفظ په حقیقي معنی اخیستل یو له هغو کرکجنو تحریفونو څخه دی چې په بایبل کې ئې ډېر مثالونه مومو!! پوښتنه دا ده چې تاسو ولې دا د (زوی) لفظ په یو ځای کې په مجازي معنی اخلئ او په بل ځای کې په حقیقي معنی، که مسیح د خدای زوی وي نو بیا خو به داؤد، سلیمان او ټول اسرائیلیان د خدای همداسې زامن وي لکه

مسیح!! بیا خو به هر نېك بنده هم د خدای همداسې زوی وي لکه مسیح!! تاسو مونږ ته راوښیئ چې د بایبل خدای په کوم کتاب کې ویلي دي چې عیسی له ما نه پیدا شوی زوی دی؟ هغه دوه موارده چې یوحنا ورته ګوته نیسي په دواړو کې فقط دومره ویل شوي: دا مې هغه زوی دی چې پر ما ګران دی!! دا خبره خو یوحنا د ټولو مسیحیانو په ارتباط کوي او وایي: وګورئ مونږ څومره پر خدای ګران یو، مونږ ئې خپل زامن ګڼلي یو ؟!!

• یوحنا د رښتوني او دروغجن معلم او مبلغ د پېژندو لپاره همغه معیار کارولی چې پولس کارولی او وایي: چا چې مسیح د خدای زوی وګڼلو رښتونی دی او چا چې دا خبره ونه کړه دروغجن دی او پیغام ئې د دجال له لوري دی!! حال دا چې خبره د دې عکس ده، چا چې عیسی علیه السلام د خدای زوی وګڼلو شیطان دی او وینا ئې د دجال وینا!!

د یوحنا دوهم لیك

دا لیك چې یوازې یوه پاڼه ده، د یوې مېرمنې په نامه لیکل شوی، په لیك کې د دې وضاحت نه دی شوی چې دا مېرمن څوك ده، خو لوستونکي ته دا انتباه ورکوي چې ښایي د مریم علیها السلام په نامه لیکل شوی وي!! اما دا چې ولې د نامه له یادولو ډډه شوې، زما انتباه دا ده چې د یوحنا او د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه لیکل شوي خطونه ټول جعلي دي، بل چا د عیسی علیه السلام د شاګردانو په نامه لیکلي، لیکونکي ئې هم بېل بېل نه دي، بلکې یو کس دی، الفاظ، د لیکنې اسلوب او محتوی ئې سره ورته ده، په ټولو کې په معینو خبرو ترکیز شوی، همغه خبرې چې د لومړي ځل لپاره پولس په مسیحیت کې اختراع کړې!!

لیك داسې پیل شوی: د کلیسا روحاني مشر یوحنا لخوا

درنې مېرمنې او اولاد ته ئې چې نه یوازې زه بلکې ټوله کلیسا د زړه له تل نه ورسره مینه لري، دا محبت د هغه په وجه دی چې زمونږ په بدن کې دی او د تل لپاره به په مونږ کې پاتې وي!! د پلار خدای او زوی ئې عیسی مسیح له لوري دې فیض او سوکالي ستاسو په برخه وي... ټګمارو معلمینو ته مو پام وي چې په دغو ورځو کې

ئې شمېر په زياتېدو دى، دوى دا نه مني چې عيسى مسيح د يوه انسان په توګه او زمونږ د بدن په څېر بدن سره دې عالم ته راغلى، هو؛ دوى د حقيقت او مسيح مخالف دي!!... په پاى کې ليکي ډېرې خبرې راسره دي، نه غواړم په خط کې ئې درته وليکم، امېد دى هلته درشم او درسره وګورم او مخامخ سره وغږېږو!!

ګورئ چې د دې ليك هغه اساسي خبرې چې ليکوال پرې تأکيد کړى دا دي: خداى پلار، زوى خداى، مسيح د انسان په توګه له آسمانه ځمکې ته راغلى، څوك چې دا خبره نه مني تېګمار مبلغ دى!!

د يوحنا درېيم ليك

دا ليك د يوحنا لخوا غايوس نومې کس ته لېږل شوى، د يوحنا مخکني ليك ته ورته دى، خو تر هغه ډېر مختصر، يوازې يوه صفحه ده او د پام وړ او مهمه خبره په کې نه شته.

د يعقوب ليك

د بايبل دا مختصره رساله تر ټولو كتابونو او رسالو ئې غوره رساله ده، له څو محدودو برخو پرته ئې نور ټول داسې مطالب لري چې له الهي كتابونو نه اخيستل شوي. كه د دې رسالې مطالب د قرآن او حديث په رڼا كې وڅېړو نو د هرې جملې لپاره به ئې يو آيت او حديث ومومو. دې ته ترجيح وركوم چې د دې رسالې د ځينو برخو ژباړه وړاندې كړم.

بايبل تر دې سر ليك لاندې ليكي: په دې ليك كې د مسيح ورور يعقوب چې د اورشليم د كليسا اسقف وو، هغو كسانو ته چې مسيحي شوي وو ليكي: دا كافي نه ده چې څوك دعوا وكړي چې په خداى ايمان لري او مسيحي دى، بلكې بايد په خپلو عملونو سره دا خبره ثابته كړي، د يوه مسيحي عمل دا دى چې بايد د خداى اوامرو ته التزام ولري او رښتونى مسيحي هغه دى چې د خداى د اوامرو مطابق عمل كوي.

د دې رسالې مهم ټكي دا دي:

• كله چې ستونزې او آزموينې له هرې خوا درباندې بريد كوي، نو خوښ اوسئ، ځكه دا مشكلات او ستونزې دي چې ستاسو صبر زياتوي، نو پرېږدئ چې ستاسو صبر زيات شي او دا هڅه مه كوئ چې له مشكلاتو نه خپله اوږه سپكه كړئ، ځكه كله چې ستاسو صبر بشپړ شي نو كامل به شئ او هيڅ څه ته به محتاج نه وئ.

• كه څوك له تاسو نه د خداى په ارادې او غوښتنې د پوهېدو حكمت او پوهه وغواړي، بايد په خپله خداى ته دعا وكړي او له خداى څخه ئې وغواړي، ځكه

خدای هر هغه چا ته پوه او حکمت په پوره سخاوت سره ورکوي چې ترې وئې غواړي، پرته له دې چې هغه ملامت کړي، خو کله چې هغه ته دعا کوئ شك ته مجال مه پرېږدئ، بلکې یقین ولرئ چې خدای ستاسو دعا قبلوي... که په یقین او باور سره دعا ونه کړئ نو له خدای نه د ځواب انتظار هم مه کوئ.

• هغه مسیحیان چې د دنیا له مال نه فقیر دي د حقارت احساس دې نه کوي، بلکې باید په دې خوښ وي چې د خدای په وړاندې سرلوړي دي، شتمن مسیحیان دې هم ځان تر نورو لوړ نه ګڼي باید په دې خوښ وي چې د دې دنیا ثروت او شتمني د دوی واقعي شتمني نه ده، ځکه چې د دنیا شتمني هغه ګل ته ورته ده چې له لنډې مودې وروسته ... خپل ښاېست له لاسه ورکوي، شتمن هم داسې وي، له لنډې مودې وروسته ومري او ټولې هڅې ئې بې ثمره پاتې شي.

• کله چې څوك وسوسه شي او د ګناه لوري ته وهڅولی شي نو دا فکر دې نه کوي چې دا وسوسه د خدای له لوري ده، ځکه خدای له ګناه او بدو لرې دی او هیڅوك ګناه ته نه هڅوي، وسوسه یعني دا چې څوك د خپلو غلطو او ناولو افکارو او امیالو مجذوب شي، دغه ناولي افکار او امیال دی ګناه ته هڅوي... او همدا کارونه په الهي مجازات منتج کېږي.

• وروڼو! دې خبرې ته پام وکړئ: زیات واورئ، لږ خبرې وکړئ او ژر مه غصه کېږئ، ځکه ژر غصه کېدا مونږ نه پرېږدي چې همغسې ښه او رښتوني وو چې خدای پرې ګمارلي یو.

• د خدای کلام واورئ، یوازې اورېدل نه بلکې عمل پرې وکړئ، ... ځان مه غولوئ، څوك چې کلام اوري او عمل پرې نه کوي داسې دی لکه څوك چې خپله څېره په هېندارې کې ګوري خو له هېندارې نه له لرې کېدو سره سم خپله څېره هېروي...

• څوك چې ځان مسیحي ګڼي خو خپله ځېږه ژبه نه شي مهارولی، غولېدلی دی او مذهب ئې د یوه توت په اندازه ارزښت نه لري.

• د الله تعالی په وړاندې هغه مسیحي ارزښت لري چې د یتیمانو او کونډو مرستې ته دانګي، خدای ته وفادار وي او ځان د دنیا له ناولو کارونو ساتي.

• دوستانو! تاسو څنګه ادعا کوئ چې مسيحي يئ، په داسې حال کې چې د شتمنو پلوي کوئ او نېستمن سپك ګڼئ؟!! ... که يوداسې کس ستاسو کليسا ته راشي چې قيمتي جامې ئې په تن دي او د سرو زرو ګوتې ئې په ګوتو او په همدې مهال يو فقير له خيرنو جاموسره راشي او تاسو هغه شتمن ته زيات پام کوئ او تر ټولو په ښه ځای کې د کښېناستو بلنه ورکوئ او هغه فقير ته وايئ: ولاړ شه هلته لرې ودرېږه او يا هلته پر ځمکه کښېنه، آيا دا نه ښيي چې تاسو د خلکو ارزښت د دوی د شتمنيو له مخې ټاکئ؟! ورونو! خدای فقيران غوره کړي چې په ايمان کې شتمن وي او په الهي ملکوت کې ئې برکات په برخه وي... خو تاسو همدا د خدای دوستان سپك ګڼئ، آيا دا مو هېره کړې چې همدغه شتمن له يوې خوا ستاسو حقوق تر پښو لاندې کوي او له بلې خوا تاسو محکمې ته بيايي، اکثراً همدغه کسان په مسيح ملنډې وهي. څومره به ښه وو چې تاسو د خدای په دې حکم عمل کولی چې فرمايي: خپل ګاونډی داسې دوست ګڼه لکه ځان چې درباندې ګران دی.

• ځوك چې د خدای په ټولو احکامو عمل وکړي خو په يوه واړه کار کې اشتباه وکړي، د هغه چا په اندازه مقصر دی چې په ټولو احکامو عمل نه کوي، ځکه هغه خدای چې ويلي ئې دي زنا مه کوئ دا ئې هم ويلي چې قتل مه کوئ، که تاسو زنا ونه کړئ خو د قتل مرتکب شئ، نو د خدای له حکم نه مو سرغړونه کړې او د هغه په وړاندې مقصر يئ....

• د خپلو افکارو او اعمالو مواظبت وکړئ، ځکه چا چې په دې دنيا کې رحم نه دی کړی په ده به هم رحم ونه شي، خو که د خلکو په نسبت رحيم او مهربان وئ نو د قضاوت په ورځ به ستاسو په هکله د خدای رحمت د ده پر قضاوت غالب شي.

• هغه ايمان چې په نېکو عملونو منتج نه شي، د خير له کارونو سره توأم نه وي اصلاً ايمان نه دی، بلکې يوه تشه او پوچه ادعا ده. دا کافي نه ده چې ځوك ووايي خدای يو دی، ديوان هم په دې خبرې باور لري.

• دا نېك عمل وو چې ابراهيم ئې خدای ته مقرب کړ.

• خلك په خپلو اشتباهاتو ژر مه نيسئ، مونږ ټول خطاکار يو، مونږ ديني معلمين به د خپلو اشتباهاتو په سبب تر نورو زيات مجازات کېږو، ځکه چې په ديني

احکامو پوهېږو.

• ځوك چې خپله ژبه مهار کړی شي په نورو کارونو کې به هم ځان اداره کړی شي. ژبه که څه هم وړه عضوه ده خو لوی لوی تاوانونه ترې راولاړېږي، داسې لکه يو لوی ځنګل چې په بڅرکي اور وسوځي. انسانان ډېر وحشي حيوانات رامولی شي خو د خپلې ژبې له رامولو عاجز دی، کله پرې د خدای شکر ادا کوو او کله پرې پر انسانانو لعنت وايو، آيا کېدی شي له يوې چينې کله خوږې اوبه راووځي او کله تروې؟ آيا کېدی شي د انځر له ونې زيتون ټول کړو؟ نو له تريو کوهي نه خوږې او خوندورې اوبه نه شو څښلی.

• که ځان پوه ګڼئ نو تل بايد مهربان او زړه سواند اوسئ. که ستاسو په ژوند کې کينه، کرکه او حسادت وي نو خوشې ځان عاقل او پوه مه ګڼئ چې دا له درواغو پرته بل څه نه دي، داسې خصلتونه د هغې روح ځانګړتياوې نه دي چې خدای ئې انسان ته ورکوي، چېرې چې حسادت او ځان غوښتنه وي هلته به هرو مرو شخړې او لانجې وي. خو هغه حکمت او پوهه چې له آسمانه وي، نو پاکه او سپېڅلې وي، مؤدبه، ملايمه او صلح غواړې وي، له نورو سره خبروآترو او د دوی د نظرياتو منلو ته چمتو وي، له مهربانۍ او نېکو عملونو ډکه وي، صميمي، بې ريا او واضح وي.

• ستاسو تر منځ د شخړو او نښتو لامل څه دی؟ آيا له هغو ناولو هيلو پرته بل لامل لري چې ستاسو په زړه کې ئې ځای نيولی؟ د هغه څه په حسرت کې سوځئ چې نه ئې لرئ، نو د هغه د لاس ته راوړو لپاره خپل لاسونه د نورو په وينو سره کوئ، د دې لامل چې ولې يو څه نه لرئ دا دی چې له خدای نه ئې نه غواړئ او کله چې ئې له خدای نه غواړئ نو هغه ستاسو غوښتنو ته په دې خاطر ځواب نه وايي چې ستاسو نيت ښه نه وي، تاسو يوازې د هغه څه د لاس ته راوړو هڅه کوئ چې تاسو ته لذت او خوښي در په برخه کړي. تاسو د هغو بې وفا مېرمنو په څېر يئ چې د خپلو مېړونو له دښمنانو سره مينه کوي. آيا دې ته متوجه نه يئ چې که د دنيا له ناولو لذتونو سره مينه کوئ نو په حقيقت کې د خدای له دښمنانو سره مينه کوئ.

• نو په عجز او انکسار سره ځان خدای ته وسپارئ او د شيطان په وړاندې مقاومت وکړئ، تر هغه چې له تاسو لرې شي، خدای ته نږدې شئ چې هغه هم

درنږدې شي، اې گناهگارانو! له گناه نه لاسووينځئ، د خپلو اشتباهاتو لپاره اوښکې توی کړئ او وير وکړئ، د خندا په ځای وژاړئ، کله چې په دې پوه شوئ چې د خدای په وړاندې ډېر واړه او کمزوري يئ نو خدای به تاسو سرلوړي کړي او عزت به درپه برخه کړي.

• د يوه بل غيبت مه کوئ، په دې سره به تاسو د خدای د حکم متابعت کړی وي او که دا کار ونه کړئ معنی ئې دا ده چې د خدای حکم ناقص او غلط گڼئ. ستاسو دنده دا نه ده چې د نورو په اړه قضاوت وکړئ، دا قضاوت خدای ته پرېږدئ.

• داسې مه وايئ چې نن يا سبا به کوم کار کوم، څه پوهېږئ چې سبا به څه کېږي؟ ستاسو عمر د سهارني غبار په څېر دی چې يوه شېبه ترسترگو کېږي او بله شېبه له منځه ځي، بايد ووايئ: که خدای غوښتل او ژوندي پاتې شوو نو دا او دا کار به کوو.

• که په دې پوه شئ چې فلانی کار سم دی او وئې نه کړئ نو گناه مو کړې ده.

• بډايانو! توبه وکړئ، چې هيبتناکې بلاگانې درته انتظار کوي، تاسو په دې دنيا کې سره او سپين زر ذخيره کوئ خو په دې نه پوهېږئ چې په دې سره د قيامت د ورځې مجازات درته ذخيره کوئ، د هغو کارگرانو ځگېروي ته غوږ شئ چې تاسو غولولي، تاسو ته ئې کار کړی خو تاسو ئې اجوره نه ده ورکړې، د دوی چيغې آسمان ته رسېدلې او خدای اورېدلې دي، تاسو خپل عمر په عيش او عشرت کې تېر کړی او د لاندې د پسونو په څېر سورب شوي او د ذبح کولو لپاره تيار شوي يئ، تاسو بې وزلي خلك چې له ځان نه ئې دفاع نه شوی کولی، محکوم کړي او وژلي دي.

• اې هغو عزيزانو چې د مسيح راتگ ته منتظر يئ! داسې صبر وکړئ لکه بزگر چې د خپل پټي رسېدو ته انتظار کوي، صبر او زغم له خپلو پيغمرانو زده کړئ، ټول هغه کسان بختور شوي چې صبر ئې کړی، ايوب يو له هغو کسانو څخه دی چې له ستونزو او کړاوونو سره سره ئې خپل ايمان او صبر له لاسه ورنه کړ او خدای هم دی په پای کې بريالی کړ، ځکه چې هغه ډېر مهربان دی.

• هيڅکله لوړه مه کوئ، که وايئ هو؛ نو بايد خبره مو واقعاً هو وي او که وايئ نه

نو باید قصد مو واقعاً نه وي.

- که له تاسو نه څوك په ستونزو او کړاوونو اخته وي نو باید دعا وکړي، که بیمار وي خدای به ئې روغ کړي او که بیماري ئې د ګناه په سبب وي خدای به ئې ګناه هم ورته وبخښي، یو بل ته دعا وکړئ، د صادق او رښتوني انسان دعا عجیب قدرت او اغېز لري.
- که څوك له سمې لارې کوږ شي او خپل ایمان له لاسه ورکړي او بل ئې مرسته وکړي چې سمې لارې ته راوګرځي ، دغه کس چې د خدای لورې ته د ده د راګرځېدو سبب شوی، باید پوه شي چې یو انسان ئې له ابدي هلاکت نه ژغورلی او د ده د ډېرو ګناهونو د بخښل کېدو سبب شوی.

د پطرس لیکونه

لومړی لیك

دا لیك پطرس ته منسوب شوی، پطرس همغه څوك دی چې بایبل د ده په هکله لیکلي دي: د عیسی علیه السلام د نیول کېدو په شپه ئې درې ځلې وویل چې زه عیسی نه پېژنم!! خو اوس ده ته داسې خط منسوبوي چې ګواکې له اورشلیم نه بهر ټولو مسیحیانو ته ئې لېږلی، که په ترکیه کې اوسي، یا پونتوس، غلاطیه، کپدوکیه، آسیا، یا بیطینیا کې!! د دې پروا هم نه کوي چې څوك به ئې وپوښتي: جنابه! په هغې زمانې کې چې تګ راتګ په پښو وو، دا یو خط څنګه دومره خورو ورو ملکونو ته لېږل شوی؟ چا وړی؟ او چا ته ئې سپارلی؟ آیا دا یو راډیویي او ټلوېزیوني پیغام وو؟! زه په پوره ډاډ او یقین سره ویلی شم چې دا خط نه یوازې د پطرس له لوري نه دی او هغه په داسې موقعیت کې نه وو چې داسې خطونه ولیکلی شي او د ده په وخت کې مسیحیان هم د ګوتو په شمېر وو او له اورشلیم نه بهر یو مسیحي هم نه وو، بلکې ډېر وروسته د ده په نامه جعل شوی او په همغو خبرو ترکیز کوي چې پولس په خپلو خطونو کې ورباندې ټینګار کوي، د استدلال اسلوب او الفاظ ئې هم د پولس خطونو ته ورته دي!!

د خط خلاصه دا ده: اې عزیزانو! پلار خدای له مخکې تاسو غوره کړي یئ، ځکه هغه پوهېدو چې تاسو به ایمان پرې راوړئ، د خدای روح هم تاسو د عیسی په وینو سره پاك کړئ، چې وکولی شئ د مسیح له غوښتنې سره سم ژوند وکړئ!! ... په مسیح باندې ستاسو ایمان به تاسو ته نجات درکړي... دا نجات هغه راز دی چې حتی انبیاء هم ترې سم خبر نه وو!! ... بالآخره هغه وخت راورسېدو چې مونږ په کې

ژوند کوو... او د انجیل دغه پیغام په ځرګنده توګه په کې اعلان شو!! چا چې تاسو ته دا پیغام رسولی د روح القدس په واسطه ئې بیان کړی، همغه آسماني روح القدس چې له انبیاوو سره به ئې خبرې کولې!! دا پیغام دومره لوړ دی چې فرشتې هم غواړي پرې پوه شي!! ... خدای ستاسو د نجات لپاره لویه بیه ادا کړې،... دا بیه د مسیح وینې وې چې د بې ګناه وري په څېر قرباني شو!! ... خدای د عالم له پیدا ښتنه مخکې د همدې مقصد لپاره غوره کړی وو، خو وروسته ئې راولېږو چې تاسو وژغوري!! ... دا سمه ده چې تاسو له مذهبي بندیزونو آزاد شوي یئ، خو د دې معنی دا نه ده چې هر غلط او ناسم کار ته لاس کړئ!!! د خدای لپاره د هېواد له حکامو او چارواکو اطاعت وکړئ، که د هېواد مشر وي او که د دولت هغه مامورین چې د مشر له خوا ټاکل شوي، د خپلو اربابانو په وړاندې هم مطیع اوسئ، یوازې د ښو اربابانو په وړاندې نه بلکې د ځیرو او تند خوی ارباب په وړاندې هم!! ... د مسیح په څېر کړاوونه تحمل کړئ!! هغه د صلیب په سر زمونږ د ګناهونو پېټی په خپلو اوږو واخیست، د ده زخمونه هم زمونږ د دردونو دوا شوه!! ... مسیح اوس په آسمان کې د خدای ښي لاس ته ناست دی او ټولې فرشتې او آسماني ځواکونه ده ته تعظیم کوي او ورته مطیع دي!! د کلیسا له کشیشانو نه یوه غوښتنه لرم، زه هم کشیش یم، زه د صلیب په سر د مسیح د مرګ شاهد وم!! غوښتنه مې دا ده: دغې رمې ته چې خدای تاسو ته سپارلې ده خوراك ورکړئ...دا لیك مې په سیلاس درته ولیکلو ګمان کوم چې هغه د اعتماد وړ دی...په روم کې زمونږ د کلیسا غړي تاسو ته سلامونه لېږي، زما زوی مرقس هم سلام وړاندې کوي!!

دلته څو ټکیو ته توجه وکړئ:

• د پطرس له خولې ویل شوي چې زه د صلیب په سر د مسیح د مرګ شاهد وم!! حال دا چې بایبل مخکې لیکلي چې هغه مهال د مسیح له شاګردانو څخه هیڅوك هلته حاضر نه وو، یوازې څو مېرمنو هغه صحنه له لرې لیدلې! همدا راز بایبل لیکلي چې د ده ټول شاګردان ترې وتښتېدل او دی ئې یوازې پرېښود او پطرس په کلیسا کې درې ځلې وویل چې زه عیسی نه پېژنم او په همدې سره ئې ځان وژغورو!

• د عیسی علیه السلام د مصلوبېدو په ارتباط چې دلته او نورو ځایونو کې

بايبل څه ليکې داسې ترې معلومېږي چې غواړي د روم چارواکو ته برائت ورکړي او داخبرې د دې لپاره کوي چې خلك نه يوازې دا ستر ظلم هېر کړي بلکې دا د الله تعالی له لوري يوه لويه پېرزوينه وګڼي، کله چې تاسو د دې خبرو ترڅنګ دا هم اورئ چې وايي: د خدای لپاره د هېواد له حکامو او چارواکو اطاعت وکړئ، که د هېواد مشر وي او که د دولت هغه مامورين چې د مشر له خوا ټاکل شوي، د خپلو اربابانو په وړاندې هم مطيع اوسئ، يوازې د ښو اربابانو په وړاندې نه بلکې د بد، څېر او تند خوی ارباب په وړاندې هم!! ... د مسيح په څېر کړاوونه تحمل کړئ!! له دې خبرو نه هر څوك دا انتباه اخلي چې دوی خلك دوکه کوي، د ظالمو حکامو اطاعت ته ئې رابلي، د مسيح عليه السلام صبر او تحمل هم داسې ګڼي لکه څوك چې د ظالم حاکم په وړاندې اطاعت کوي!! داسې نه وايي چې ظلم ته مه تسليمېږئ، د ظالمانو اطاعت مه کوئ، که په دې لار کې له کړاوونو سره مخامخ شوئ نو د مسيح په څېر صبر وکړئ!! د مسيح صبر او زغم غلط او د ظالمانو په ګټه تعبيروي!!

- دلته له مذهبي بندېزونو نه د آزادۍ خبره شوې او دا د پولس د مسلك يوه مهمه او اساسي برخه ده، له شريعت نه خلاصون او دا عقيده درلودل چې د عيسی عليه السلام په طفيل د شريعت له متابعت او مراعات نه خلاص شوي يو، نور نو مسيحيان په دې مکلف نه دي چې مخکني شرعي بندېزونه مراعات کړي، دا مسلك د پولس او د ده د ملګرو لخوا ابداع شو، دوی وايي: مسيح مونږ د شريعت له لعنت نه وژغورلو، دا ځکه چې دی په خپله زمونږ لپاره لعنت شو(مصلوب کړی شو)!! يعني شرعي احکام هغو خلکو ته متوجه دي چې د خدای د لعنت وړ دي، مونږ له دې لعنت نه مسيح وژغورلو او هغه هم داسې چې دی زمونږ په خاطر په لعنت اخته شو، په صليب د ده ځړېدا يو الهي لعنت وو، چې ده زمونږ د ژغورنې لپاره قبول کړ!!
- دا يوازې مسيحيت نه دی چې له بدعت سره مخامخ شو او داسې ټګمار مذهبي مشران په کې راپيدا شول چې له شريعت نه د آزادۍ خبره کوي، د مسلمانانو د نکبت او ادبار په دوران کې هم داسې شيطان صفته ټګمار مذهبي مشران راپيدا

شول چې د پولس خبره به ئې کوله او ويل به ئې: سالك د طريقت له منازلو نه داسې مقام ته ورسېږي چې د شريعت له التزام نه آزاد شي، په شرعي مکلفيتونومکلف نه وي، د وصل مقام ته ورسېږي، عبادت او شريعت ته التزام د هغه چا کار دی چې د وصل مقام ته لانه وي رسېدلي!! د قرآن په دې آيت به ئې استناد کاوو چې فرمايي:

ÇÈ Úú üÉ«$7 ‹ïÜ Ím 7 /‘ %ãçr الحجر: ۹۹

او داسې ئې ترجمه کاوو: تر هغه د خپل رب عبادت کوه چې د يقين مقام دې په برخه شي!!

وايي: سالك د وصل په مقام کې يقين ترلاسه کوي نو ځکه په دې مقام کې له عبادت نه معاف شي، شريعت پوست دی او طريقت ئې مغز، مونږ د اسلام مغز ترلاسه کړی، پوست مو نورو ته پرېښی!!

مسلمانانو خو دې ټګمارانو ته په ډېره آسانۍ ځواب ورکولی شو او ورته ويل ئې: په دې آيت کې خو د يقين معنی مرګ دی نه بل څه، بل يقين خو د ايمان له لومړۍ ورځ د مسلمان په برخه شي. د طريقت په نامه خو نه په قرآن کې کوم لفظ شته او نه په احاديثو کې. قرآن خو مونږ ته د ژوند تر پايه په شريعت د التزام حکم کوي او راته وايي: مرګ مو بايد په هغه حالت کې وي چې د خدای احکامو (شريعت) ته عملاً منقاد او تسليم يئ. پيغمبر عليه السلام او صحابه وو خو د ژوند تر وروستۍ سيلګۍ عبادت کړی، د دوی په ټول ژوند کې داسې شبهه نه ده راغلې چې له عبادت نه ئې لاس اخيستی وي! په سنګر کې د سختو نښتو په دوران کې هم او د ځنکدن په حالت کې هم، آيا کېدی شي څوك تر پيغمبر عليه السلام او صحابه وو لوړ روحاني مقام ترلاسه کړي؟!

خو مسيحيانو نه حقيقي انجيل په لاس کې درلود او نه د عيسی عليه السلام د سيرت دقيق او حقيقي انځور، د پولس په څېر دوکه مارانو ته د دوی د غولولو ټول شرايط برابر وو، هر څه ئې د انجيل او عيسی په نامه ويلی شو.

د پطرس دوهم ليك

زما شمعون پطرس د عيسی مسيح خدمتګار او رسول لخوا

ټولو هغو ته چې مونږ ته ورته ايمان لري

دعا کوم چې د خدای او زمونږ د سالار مسيح د پيژندو په سبب پراخ رحمت او سوکالي درپه برخه شي... کله چې مونږ د خپل خدای عيسی مسيح د قوت او بيا راتلو په اړه تاسو ته څه وايو نو هسې جعلي قصې درته نه کوو، ځکه ما په خپلو سترګو د ده عظمت او جلال ليدلی، کله چې د هغه غره پر سر د پلار خدای جلال د ده په څېرې کې ځلېدو زه هلته وم، ما هغه آسماني غږ واورېدو چې ويل ئې: دا زما ګران زوی دی، ډېر ترې راضي يم!! لکه اوس چې دروغجن معلمين شته هغه وخت هم وو، دوی په خپلو غلطو خبرو سره غواړي ستاسو پېسې ترلاسه کړي...له زناوو نه مړېږي، بې اراده ښځې په لومې کې اچوي، دوی د بلعام باعور په څېر دي... وايي: څوك چې ژغورل شوی د هر څه کولو آزادي لري، پوه شئ چې مسيح د دې لپاره خپل راتګ ځنډولی چې مونږ نورو ته د ده د ژغورونکي پيغام د رسولو لپاره کافي فرصت ولرو، زمونږ ګران ورور پولس له خپل هغه حکمت سره چې خدای ورپه برخه کړی په خپلو ډېرو خطونو کې د دغه مطلب په اړه خبرې کړې دي، د ده په ځينو خطونو پوهېدل خو ګران کار دی او ځينې کسان چې له آسماني کتاب نه پوره اطلاع نه لري د دې خطونو غلط تفسير او تعبير کوي، همغه کار ورسره کوي چې د آسماني کتاب له نورو برخو سره ئې هم کوي، خو په دې کار سره په خپل لاس ځان تباه کوي!!

په دې ليك کې د پولس له تائيد نه معلومېږي چې دا خط په خپله پولس ليکلی او پطرس ته ئې منسوب کړی، نه دا ثابته ده چې پولس له پطرس سره ليدلي او نه دا چې پطرس د پولس خطونه لوستلي، نو د دې خبرې معنا څه ده چې پطرس وايي: پولس هم په خپلو ليکونو کې په همدې مطلب خبرې کوي؟! دا مو هم په پام کې وي چې د بايبل د وينا له مخې پطرس بې سواده وو او په ليك لوست نه پوهېدو!!

د يهودا ليك

بايبل د دې ليك په مقدمه کې ليکي: په لومړۍ مېلادي پېړۍ کې مسيحيت د نړۍ په مختلفو ملکونو کې په چټکتيا خورېدو... خو په مسيح باندې د ربښتونو ايمان راوړونکو په ليکو کې داسې خلك ننوتل چې دروغجن او د حقيقت خلاف عقايد ئې درلودل، ځان ئې روحاني او مسيحي ښودو خو بدې موخې ئې درلودې، يهودا په دې ليك کې مسيحيان له دروغجنو روحانيونو نه احتياط ته رابلي او د حق او حقيقت متابعت ته ئې هڅوي!!

لکه څنګه چې بايبل دلته اعتراف کوي حقيقت دا دى چې په مسيحيت کې د شرکي او انحرافي عقايدو لړۍ په همدغې لومړۍ پېړۍ کې پيل شوې، د عيسى عليه السلام د شخصيت په اړه کتابونه او رسالې په همدې وخت کې ليکل شوي، همدا وجه ده چې په دې کتابونو او رسالو کې د ده د دعوت او پيغام په هکله هيڅ څه نه مومو، يوازې د ده د شخصيت او معجزو په ارتباط له مبالغو، درواغو او تناقضاتو ډکې ليکنې مومو، دا رسالې او کتابونه په همدې وخت کې او د ټګمارو مذهبي مشرانو لخوا د ده د شاګردانو په نامه ليکل شوي.

دا رساله داسې پيل کېږي: د عيسى مسيح خدمتګار او د يعقوب د ورور يهودا له لوري، هغو مسيحيانو ته چې د پلار خداى محبوب او غوره بندګان دي او په عيسى مسيح کې خوندي دي!! د خداى له درباره تاسو ته د رحمت، سوکالي او زياتېدونکي محبت غوښتونکى يم.

اې عزيزانو! ما غوښتل چې د هغه نجات په اړه څه درته وليکم چې خداى پر مونږ پېرزو کړى خو اوس لازمه ګڼم چې د يوه بل مطلب په اړه تاسو ته څه وليکم... ځکه چې ځينې خداى نه پېژندونکي په چل ول سره کليسا ته ننوتي او خلکو ته د

دې خبرې تعليم ورکوي چې له مسيحي کېدو وروسته هر څه چې مو زړه وغواړي کولی ئې شو، پرته له دې چې د خدای له مجازات نه څه وېره ولرو!! د دغو دروغجنو مبلغينو او معلمينو بد عاقبت له مخکې ټاکل شوی، ځکه دوی زمونږ له آقا مسيح سره د مخالفت لار غوره کړې!! ... تاسو پوهېږئ چې خدای هغه اسرائيليان هلاك کړل چې له مصر نه له وتلو وروسته بې ايمانه شول، هغه فرشتې ئې هم په تيارو کې محبوسې کړې چې ګناه ئې وکړه!! د سدوم او عموره ښارونه مو هم په ياد دي چې اوسېدونکو ئې فساد، جنسي انحراف او بدکارۍ ته مخه کړه او ټول نابود شول او زمونږ لپاره د پند او عبرت باعث، تر څو پوه شو چې جهنم شته او هلته ګناهګاران مجازات کېږي... دوی د قائن، بلعام او قورح په څېر دي، د خدای په لعنت به اخته شي، دوی کليسا ته د خپلو ګېډو د ډکولو لپاره راځي، ....

اې عزيزانو! زمونږ د سالار عيسی د استاځو خبرې درپه ياد کړئ چې ويل ئې: په آخرې زمانې کې به داسې خلك راپيدا شي چې د خپلو ناولو نفساني غوښتنو په حکم به عمل کوي او په حقيقت به ملنډې وهي، همدا خلك دي چې په تاسو کې اختلاف او تفرقه اچوي، .... تاسو خپل ژوند د ايمان پر بنسټ ودروئ او د روح القدس په مرسته دعا وکړئ...

لکه چې ګورئ دا مختصره رساله يوازې په دې خبرې ټينګار کوي چې مفسدينو د مسيحيانو په ليکو کې نفوذ کړی، مسيحيانو ته په کار ده چې له دوی نه ځان وساتي.

د پولس لیکونه

لومړی لیك د قرنتس مسیحیانو ته

دا د عهد جدید لومړی کتاب دی، بایبل د عهد جدید په سر او پای کې د پولس خطونه رااخیستي، چې دا په خپله د دې خبرې وضاحت کوي چې بایبل څومره د پولس نظریاتو ته اهمیت ورکوي، ما په دې څېړنې کې د بایبل د عهد جدید د کتابونو ترتیب مرعات نه کړ، د پولس ټول خطونه مې یو ځای په پای کې راوستل، دا ترتیب له لوستونکي سره مرسته کوي چې د پولس د ټولو خطونو له محتوی خبر شي او پوه شي چې د ده د خطونو اصلي بر خې کومې دي.

د پولس د لومړي خط په سرلیك کې داسې راغلي: پولس پیغمبر دا لیك د قرنتس کلیسا مؤمنانو ته ولېږو چې د مسیح د ایمان او ژوند په اړه د دوی پوښتنو ته ځواب ووایي، ... له دې لیك نه د پولس اصلي موخه دا وه چې په کلیسا کې د اختلاف، اخلاقي فساد، د کلیسا نظام، قیامت، ... په هکله بحث وکړي...

مخکې له دې چې د پولس د دې لیك په اړه څه ووایو د ده پېژندا ضروري ګڼو:
پولس د یوناني مذهب او فلسفې معتقد وو، یهودانو ته واوښت، د مسیحیانو په ضد ئې پراخې هڅې وکړې، تل ئې دا هڅه کوله چې یهودي مشران او رومي چارواکي د عیسی علیه السلام د پلویانو په خلاف جدي، شدید او پراخ غبرګون ته چمتو کړي، له یهودي مشرانو نه ئې داسې احکام ترلاسه کول چې رومي چارواکې د مسیحیانو په نیولو، وژلو او تعذیبولو کې د ده مرسته وکړي، پولس د اورشلیم له مذهبي مشرانو او کاهنانو نه دا اجازه ترلاسه کړې وه چې دمشق ته ولاړ شي، تکړه تکړه مسیحیان ونیسي او دوی ته ئې راورسوي، د لارې په نیمایي کې

ئې دا پرېکړه وکړه چې د دوست تر نامه لاندې او د يوه مسيحي په توګه د عيسی عليه السلام او د ده د دعوت ښه مقابله کولی شي، نو نه يوازې مسيحي شو بلکې د دې مذهب يو جدي مبلغ ترې جوړ شو او حتی د پيغمبرۍ دعوا ئې وکړه، په ډېرې زيرکۍ ئې انجيل مسخ کړ. دی وايي چې دمشق ته د تلو په لار کې مې يوه رڼا ترسترګو شوه چې ما ته ئې غږ کړ: اې سائول! اې سائول! ته ولې ما ځوروې؟!! بيا ئې وويل: زه هغه يسوع يم چې ته ئې ځوروې، همغه چې د (شاهد) په توګه ټاکل شوی!! بايبل ليکي چې د ده همسفر ملګرو دا غږ نه دی اورېدلی!! خو رڼا ئې تر سترګو شوې!!

که تاسو د پولس ليکنو او هغه ژور انحراف ته لږ ځير شئ چې دی ئې باني وو او مسيحيت ئې د شرك او تثليث په ډنډ کې وغورځاوو، نو يقيناً به ووايئ چې پولس له يوې خطرناکې او شيطاني منصوبې سره د مسيحيانو په صف کې داخل شوی او د دوستۍ تر پردې لاندې ئې له مسيحيت سره هغه څه کړي چې په دښمنۍ کې ئې نه شو کولی!! ده نه يوازې مسيحيت تحريف کړ او د توحيد عقيده ئې مسخه کړه، بلکې له هغه ئې په خرافاتو ولاړ نوی مذهب جوړ کړ.

که څوك پوښتنه وکړي چې پولس خپل نظريات له کومه ترلاسه کړل؟ نو ځواب خو ئې بايد دا وي چې له هغو رواياتو نه چې د عيسی عليه السلام له نږدې ملګرو او حواريونو ئې اورېدلي!! خو حقيقت داسې نه دی، دی په خپله وايي: ما خپل انجيل له انسانانو څخه نه بلکې د مکاشفې له لارې په خپله له مسيح نه ترلاسه کړی!! ده ټول مخکني روايات شا ته غورځولي او خپلو شيطاني افکارو ته ئې د مکاشفې نوم ورکړی!! او ادعا ئې کړې چې دا افکار ئې مخامخ له مسيح نه ترلاسه کړي!! زه د تحقيق په ترڅ کې دې نتيجې ته رسيدلی يم چې پولس له مسيحيت سره همغه څه کړي چې عبدالله بن سبا له اسلام سره کړي، دواړه يهودان وو او دواړو د دوستۍ په نامه د مسيحيت او اسلام مقابله کړې، توپير ئې په دې کې دی چې عبدالله بن سبا د قرآن په څېر له يوه داسې څرګند کتاب سره مخامخ وو چې نه ئې تحريفولی شو، نه ئې مسخه کولی شو او نه ئې مقابله کولی شوه، خو پولس ته لار آواره وه او له داسې څنډ سره نه وو مخامخ، هر زهر او زقوم ئې د انجيل او

مکاشفې په نامه خورولی شو.

دی خپل لیك داسې پیلوي:

زما (پولس) لخوا، چې د خدای په غوښتنه غوره شوی یم، چې د عیسی، رسول او استازی وم او همداراز زمونږ د ورور سوستانیس استازی!! تاسو د قرنتیس مسیحیانو ته، چې د خدای له لوري بلل شوي یئ چې د ده قوم وئ او د عیسی په واسطه ومنلی شئ او ټولو مسیحیانو ته، هر ځای چې وي او د هغه مسیح په نامه دعا کوي، چې هم زمونږ خدای دی او هم د دوی خدای!!

د پولس دغه مقدمه، د ده د شیطاني افکارو ټول بنسټونه په دې توګه په ګوته کوي:

- دی ځان د خدای له لوري غوره شوی ګڼي!
- ځان د عیسی علیه السلام استازی معرفي کوي!
- د قرنتیس مسیحیانو ته وایي چې خدای غواړي تاسو په خپل خاص او ځانګړې قوم او ټبر کې داخل کړي.
- خو دا کار د عیسی په وساطت کوي!
- مسیح د ټولو مسیحیانو خدای ګڼي!

که تاسو هر شرکي مذهب وڅېړئ او د هر دروغجن نبي دعوی ته ځیر شئ نو وبه ګورئ چې بنسټ ئې په دغو پنځو ښنو ولاړ وي، خو د دې په مقابل کې به حقیقي دین او واقعي پیغمبر وګورئ چې وایي:

- خدای یو دی، شریك نه لري.
- ټول انسانان ئې یو شانته بندګان دي، په انسانانو کې خاص قوم او ټبر نه لري.
- د خدای پیغمبران هغه دي چې خلکو ته وایي: د یوازني خدای عبادت وکړئ، مه له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټوئ او مه لاس او لمن اوږدوئ.
- د خدای او انسان تر منځ واسطې او وسیلې ته ضرورت نه شته، خدای له هر بنده سره د ده د عقیدې او عمل له مخې معامله کوي، دعا ئې مخامخ او له واسط نه پرته اوري، د غاړې تر رګ ورنږدې دی.
- هر څوك چې ځان خدای وګڼي او په خدایي کې ځان شریك، دروغ وایي، دجال

دی، خلك غولوي، څوك چې د چا په هكله ووايي: دا په خدايي كې له الله تعالی سره شريك دی، خدای د ده له لارې او د ده په وساطت او شفاعت دعا او عبادت قبلوي، يو خبيث ټګمار دی!!
پولس له دې وروسته ليكي: ... تاسو ته د مسيح په نامه سوال كوم چې اختلاف پرېږدئ،... ما ته ويل شوي چې له تاسو نه ځينې وايي: زه د پولس پلوي يم، ځينې وايي زه له پطرس سره يم، ځينې وايي زه له مسيح سره يم... تاسو په دې كار سره مسيح ټوټې ټوټې كوئ... آيا دا پولس وو چې ستاسو د ګناهونو د بخښنې لپاره په صليب وځړول شو؟ ما له دوو دريو كسانو پرته چا ته د تعميد غسل نه دی وركړی، د پولس په نامه مې كومه كليسا هم نه ده جوړه كړې!! زه مسيح د تعميد لپاره نه يم رالېږلی، د دې لپاره ئې لېږلی يم چې خلكو ته انجيل وښيم!! ... زه ښه پوهېږم چې ځينو خلكو ته دا ډومره احمقانه او بېهوده خبره معلومېږي چې عيسی مسيح د صليب په سر خپل ځان قرباني كړ چې انسان ته نجات وركړي!! خو مونږ ته چې د نجات په لوري درومو دا د خدای د قدرت ننښه ده!! ... خدای دا غوره ونه ګڼله چې انسان ئې په عقل، علم او حكمت سره وپيژني، بلكې دی په خپله زمونږ منځ ته راغی او ټول هغه خلك ئې وژغورل چې د ده په پيغام ئې ايمان راوړ!! يعني همغه پيغام چې د نړۍ ټول خلك، كه يهودان دي او كه غير يهودان هغه پوچ او بېهوده ګڼي!! يهودان معجزه غواړي او يونانيان يوازې هغه خبرې مني چې د دوی له فلسفې او حكمت سره اړخ لګوي، خو زمونږ پيغام دا دی: مسيح د انسان د نجات لپاره مصلوب شو او ومړ!!... مسيح مونږ له خپلو ګناهونو پاك كړو او د خدای په وړاندې د منلو وړ ئې وګرځولو!! كه څه هم خدای دا نقشه د عالم له پيدابښته مخكې زمونږ لپاره جوړه كړې وه خو په تېرو زمانو كې ئې هيچا ته ونه ښوده، حتی د دنيا مشرانو هم دا درك نه كړه، ځكه كه ئې درك كړې وی نو (د عظمت خدای) به ئې نه وو مصلوب كړی... خدای د خپلې هغې روح په واسطه مونږ ته دا حقايق راښيي چې مونږ ته ئې راپه برخه كړې، هيڅوك نه شي كولی پوه شي چې د بل په زړه كې څه افكار دي، خو په خپله پرې پوهېږي، همداسې هيڅوك د خدای په افكارو او نقشو نه پوهېږي، مګر د خدای روح!! خدای په حقيقت كې د همدې لپاره

خپله روح زمونږ په برخه کړه، چې په هغې سره مونږ ته راوښيي چې د خپل لطف او برکت څومره هدايا ئې زمونږ په برخه کړې دي!! طبيعي ده، هغه روح چې مونږ ترلاسه کړې د دنيا له روح نه فرق لري!! مونږ د روح القدس د کلماتو حقيقت په روح القدس سره درك کوو!! خو بې ايمانه کس هغه حقايق نه شي درك کولی چې روح القدس ئې مونږ ته راښيي، نور دا خبرې پوچ او بېهوده ګڼي دا ځکه چې د خدای په خبرو هغه څوك پوهېږي چې د خدای روح ئې په وجود کې وي!!

په پورتنيو خبرو کې له لږ غور او دقت نه وروسته هر انسان دې نتيجې رسېږي چې:

- داسې خبرې يوازې هغه څوك کولی شي چې لوی دجال، د انسان په جامه کې شيطان، د الله تعالی، د عيسی عليه السلام، د دين، توحيد او حق دښمن وي!! ډېره ګرانه ده چې د يوه خدای پال انسان په ژبه داسې کرکجنې خبرې راشي.
- پولس اعتراف کوي چې د ده خبرې ډېرو ته احمقانه برېښي، يهودان ئې نه مني، يونانيان ئې هم نه مني، په مخکنيو کتابونو کې نه دي راغلې، د عقل، علم او حکمت خلاف دي، همداراز وايي: خدای نه دي غوښتي چې انسان په علم او حکمت سره د دغو خبرو په حقيقت پوه شي، له مسيحيانو پرته ئې هيچا ته دا خبرې نه ده ښودلې، په مخکنيو الهي کتابونو کې ئې هم نه دي بيان کړې او دا ځکه چې که دا کار ئې کړی وی نو بيا خو عيسی په صليب نه ځړول کېدو او انسان به له نجات نه محروم پاتې کېدو!! د خدای خبرې هغه څوك درك کولی شي چې د خدای روح ئې په وجود کې وي، دا روح يوازې د مسيحيانو په برخه شوې، د مسيحيانو روح د نورو نړېوالو له روح نه تفاوت لري!!
- پولس د مسيحيانو له عقل سره لوبې کوي، هغوی ورته احمقان برېښي، دوی ته وايي چې د خدای اصلي خبرې همدا دي چې زه ئې تاسو ته کوم، مسيح د انسان د نجات لپاره مصلوب شو، له آدم عليه السلام نه تر عيسی عليه السلام پورې هيڅوك، نه کوم انسان او نه کوم پيغمبر، د خدای په خبرې نه دي پوه شوي، خدای نه دي غوښتي چې هغوی پوه کړي، يوازې پولس ئې پوه کړی!! آيا د هغه چا په عقل ژړا نه ده په کار چې داسې احمقانه خبرې مني؟!

- پولس الله تعالی ته داسې یو ستر تور او اتهام متوجه کوي چې هیڅ خدای پال انسان به ئې جسارت ونه کړي، خدای ته داسې کلام منسوبوي چې مخاطبین ئې نه پرې پوهېږي، انسانانو ته ئې پیغمبران لېږلي او د دوی په لاس ئې کتابونه لېږلي، خو نه ئې خبرې داسې کړې دي چې انسانان پرې پوه شي او نه ئې پیغمبران پوه کړي چې د خبرو مراد ئې څه دی؟ مونږ خو هغه څوك چې خبرې ئې غامض، مبهم او پیچلې وي، خپل مخاطب پوه نه کړی شي، اوربدونکی د هغه له خبرو نه د ده په مطلب پوه نه شي، یو ناموفق او ضعیف ویاند ګڼو او خبرې ئې ناقصې او کمزورې، آیا الله تعالی ته دا عیب منسوبول لوي جسارت نه دی؟
- آیا ټولو مخکنیو الهي کتابونو او پیغمبرانو اشتباه کړې چې انسانانو ته ئې د نجات نورې لارې په ګوته کولې او ورته ویل ئې: ستاسو د نجات لار دا ده چې عقیده مو سمه او عمل مو صالح وي، په خدای او آخرت ایمان ولرئ او د الله تعالی د احکامو اطاعت وکړئ؟!!
- له پولس نه پرته هیچا، د عیسی علیه السلام په شمول، نه دې ویلي چې د مسیح په مصلوب کېدو سره د انسانانو ګناه بخښل کېږي او نجات ئې په برخه کېږي!! دا ولې د بایبل په عهد قدیم کې هیڅ ځای دا خبره نه تر سترګو کېږي؟
- هغه قاضي چې یو د بل په ګناه نیسي او یو د بل لپاره له مجازات نه معافوي یو ظالم قاضي دی، یوازې یو جاهل انسان به خدای داسې یوه قاضي ته ورته ګڼي!!
- د مسیحیانو په وجود کې کومه روح ده چې په نورو انسانانو کې نه شته؟ د دوی او د نورو د روح تر منځ څه توپیر شته؟ آیا ستا ادعا دا ده چې الله تعالی مسیحیانو ته یوه روح ورکړې او نورو ته بله، دا روح الهي ده او د نورو غیر الهي؟! آیا په دې عالم کې، په انسانانو او نورو مخلوقاتو کې غیر الهي روح، غیر الهي وینه، یا بل څه پیدا کېږي؟ آیا پولس کولی شي مونږ ته داسې څه راوښیي چې خدای نه وي پیدا کړي؟ او آیا مونږ ته به داسې څه راوښیي چې د الله تعالی له ذات نه بېل شوی وي؟
- پولس د عقل مخالفت کوي او وایي چې د خدای خبرې په عقل سره نه بلکې په روح سره درك کېدی شي او په هغې انساني روح سره هم نه چې د ټولو انسانانو

په برخه شوې بلکې په هغې روح سره چې دی ئې روح القدس ګڼي او وايي چې يوازې د مسيحيانو په برخه شوې!! دا يوازې پولس نه دی چې دا خبره کوي، هر هغه ټګمار انسان چې غواړي خلك تحميق کړي او د عقل خلاف خبرو منلو ته ئې چمتو کړي نو همدا د پولس خبره ورته کوي او ورته وايي: بس! دا خبره پرته له دې چې خپل عقل وجنګوې ومنه، زړه ته ئې واچوه، دا د عقل خبرې نه بلکې د روح او ايمان خبرې دي.

• هيڅ باشعوره انسان هغه خبره نه مني چې د عقل خلاف وي، انسان د هر څه حقيقت په خپل عقل سره درك کوي، عقل د ده د روح يوه ځانګړتيا ده، په هيڅ الهي کتاب کې به د عقل خلاف خبره ونه مومئ، الله تعالی د انسان عقل ته په پام سره هغه مخاطب کوي، نه هغه څه ورته وايي چې د ده عقل ئې نه شي درك کولی او نه هغه چې د ده د عقل خلاف وي، دا کار هغه څوك کوي چې ناپوه او بې حکمته وي، الله تعالی عليم او حکيم ذات دی.

• پولس په دې هم نه پوهېږي چې روح القدس د جبرئيل عليه السلام نوم دی، د جبرئيل په ذريعه د خدای په خبرو د پوهېدو معنی خو يوازې دا کېدی شي چې هغه به هر مسيحي ته راځي او ورته وايي به: د خدای د دې خبرې معنی او مراد دا دی!!

• پولس ته وايو: دا خبرې يهودانو هم کولې، ته خو يوازې مسيح د خدای زوی ګڼې هغوی خپل ټول قوم د خدای زامن ګڼي، ته وايي روح القدس له مونږ سره دی او د خدای د خبرو په مراد مو خبروي، هغوی ويل خدای په خپله په مونږ کې اوسېږي، زمونږ انبياء او کاهنان په غيب پوهېږي، لمر او سپوږمۍ ودرولی شي!! دوی نه يوازې عيسی عليه السلام د مسيح په توګه قبول نه کړ بلکې په دې نامه ئې د ده د وژلو پرېکړه وکړه چې ګواکې ده ويلي: زه به د خدای په ښي لاس کې ناست وم او له آسمانه به راکوز شم!! ما ته ووايه: ته خو يهودي وې او مسيحيت ته له راتلو وروسته هم هغه کتابونه منې چې يهودان هم پرې باور لري، د يهودانو او د دوی د کتابونو خبرې سمې دي که ستا؟!!

پولس ورپسې ليکي: ګرانو ورونو! زه تراوسه نه يم توانېدلی له تاسو سره هغسې خبرې وکړم چې له ځلميو سره کېږي، ځکه تاسو روحاني نه بلکې جسماني

يئ، تر اوسه مو لا په مسيح کې رشد نه دی کړی، مجبور شوم د درانه او سخت خوراك په ځای شيدې درکړم، دا ځکه چې ماشومان يئ او سخت خوراك نه شئ هضمولی!! ... خدای پر ما پيرزوينه وکړه او دا ئې راوښوده چې څنگه يو ماهر معمار شم، ... داسې يو وخت به راشي چې مسيح به قضاوت کوي... هلته به معلومه شي چې د چا مانۍ سمه جوړه شوې، د هر چا کار به له اوره تير او وآزمويلی شي، ... که ځان هوښيار او عاقل شمېرئ غوره دا ده چې دا عقل او هوښياري لرې وغورځوئ او يو ناپوه شئ، ... دا ځکه چې د دې دنيا حکمت د خدای له نظره حماقت دی، همغسې لکه چې په مقدس کتاب کې راغلي: د انسان هوش او عقل څومره احمقانه دی!!... زه غواړم د خپلو زامنو په څېر تاسو ته نصيحت او لارښوونه وکړم، ځکه که څه هم په زرگونو روحاني معلمين ولرئ، خو يو پلار لرئ او هغه زه يم، ځکه دا زه وم چې د انجيل پيغام مې درورساوو او تاسو مې د مسيح په لوري هدايت کړئ!! نو تاسو ته التماس کوم چې ما درته ښېلگه کړئ او په ما پسې اقتداء وکړئ!!

گورئ چې پولس څنگه د مسيحيانو له عقل سره لوبې کوي، دوی ماشومان گڼئ، ځان د دوی يوازنی پلار، ادعا کوي چې انجيل ده ورښودلی او د مسيح حقيقت ته ده هدايت کړي، نور روحاني معلمين نه د انجيل په اسرارو پوهېدل او نه د مسيح په حقيقت، خپلې خبرې د دوی تر فهم او عقل نه ډېرې لوړې بولي، داسې ښيي چې ډېر اسرار په زړه کې لري، په ډېرو شيانو پوه دی، د مجبوريت له مخې د اسرارو کڅوړه نه شي پرانيستلی، ځکه داسې څوك نه مومي چې د ده په خبرو پوه شي، دا يوازې د ده خبرې نه دي ټول ټگماران او دوکه ماران همداسې خبرې کوي!! تاسو د پولس ټول خطونه له نظره تېر کړئ، نه يوازې له دغو اسرارو او پټو خبرو څخه به هېڅ څه په کې ونه مومئ بلکې ټولې خبرې به ئې يوه ټگمار مداري ته ورته ومومئ!!

دی ادعا کوي چې يو وخت به مسيح د قضاوت په گدۍ ناست وي او د ټولو خلکو د عملونو او کړو وړ په اړه به قضاوت کوي!! مراد ئې دا دی چې د قيامت د ورځې قاضي به مسيح وي!! دی نه يوازې د مسيح په اړه دا خبره کوي بلکې د ټولو

مسيحيانو په هکله ليکي: آيا نه پوهېږئ چې مونږ مسيحيان به يو وخت د ټولې نړۍ په اړه قضاوت کوو، حتی د فرشتو په اړه به هم قاضيان وو!! حال دا چې د قيامت د ورځې قاضي به فقط الله تعالی وي، عيسی عليه السلام به هم د نورو بندګانو په څنګ کې د الله تعالی د قضاوت په وړاندې ولاړ وي!! پولس د مسيحيت هغه عقيده چې وايي: د الله تعالی د مطلقه ملکوت ورځ به راځي، يعني هغه ورځ به راشي چې اقتدار او واك به په بشپړه توګه د الله تعالی په اختيار کې وي، يوازې هغه به د بندګانو د عملونو په هکله قضاوت کوي، دا خبره تحريفوي، د الله تعالی په ځای مسيح د دغه قضاوت او ټولواکۍ په ګدۍ کښېنوي او ټول مسيحيان ورسره شريکوي!! خو که تاسو په همدې بايبل کې د قيامت په اړه د عيسی عليه السلام اقوال د دې خبرو خوا ته کېږدئ او قضاوت وکړئ نو ډېر ژر به درته جوته شي چې د قيامت په هکله د پولس نظريه د مسيح عليه السلام په دين کې يو څرګند تحريف دی!! د عيسی عليه السلام په لارښوونو او اقوالو کې په آخرت او اخروي ژوند تأکيد شوی، په دنيا کې د هغې لويې پاچايي جوړولو يادونه نه ترسترګو کېږي چې يهودان ورته منتظر وو او پولس ئې ادعا کوي!! د عيسی عليه السلام ځينې اقوال دا دي: د ښه حاصل ترلاسه کولو لپاره د ښې دانې کرل ضروري دي، هغه داسې يوه خزانه ده چې که څوك خپل هر څه وپلوري او هغه پرې وپېري تاوان ئې نه دی کړی، مونږ ته په کار ده چې د دنيا د لټولو په ځای د (خدای پاچايي) يعني آخرت ولټوو، کله چې د آسمان پاچايي راشي ښه او خراب ماهيان به سره بېل کړی شي، يعني فرشتې به راووځې اشرار به له ابرارو بېل کړي او د اور په بټۍ کې به ئې واچوي، هلته به ژړا وي او د غاښونو چېچل.

پولس ورپسې ليکي: که څوك د يهودانو له دود سره سم ختنه (سنت) شوی وي نو تشويش دې نه کوي او که نه وي ختنه شوی اوس دې ځان نه سنت کوي، ځکه د يوه مسيحي لپاره هيڅ پروا نه لري چې سنت شوی وي يا نه وي سنت شوی!!

پوښتنه دا ده چې عيسی عليه السلام خو وايي چې زه د تورات د منسوخولو لپاره نه يم راغلی او مسيحيان په هغه تورات د ايمان دعوی کوي چې ختنه تر ټولو نېکو کارونو ستر کار ګڼي او نه ختنه کېدل تر ټولو ګناهونو ستره ګناه، هومره چې

ګواکې خدای غوښتل موسی علیه السلام په دې خاطر هلاك کړي چې خپل زوی ئې نه وو سنت کړی!! پوښتنه دا ده چې پولس د تورات د منسوخولو صلاحيت له کومه ترلاسه کړی!!

د ازدواج په اړه نجونو او هلکانو ته مشوره ورکوي چې مجرد پاتې کېدل ورته غوره دي، خو که واده کوي اشکال نه لري!! دا هم يوه غلطه او د انساني فطرت خلاف مشوره ده، هيڅ عاقل او مؤمن انسان چې د الهي دين له حقيقته خبر وي داسې غلطه مشوره چا ته نه ورکوي، د الهي دين او انساني فطرت سره برابره مشوره دا ده چې ورته وويلی شي: هر ځوان او پېغله بلوغ ته له رسېدو وروسته بايد ازدواج وکړي، مګر دا چې توان ئې ونه لري، ټول حيوانات او مرغان همداسې کوي.

پولس ليکي: ټول پوهېږو چې فقط يو خدای شته او بس، همغه زمونږ آسماني پلار، چې هر څه ئې پيدا کړي، ... همداراز پوهېږو چې يوازې يو آقا او سالار خدای شته چې عيسی مسيح دی، چې هر څه د ده په وسيله پيدا شوي او زمونږ ژوند د ده دی!! نو د بتانو په نامه د ذبح شوي حيوان غوښه خوړل يا نه خوړل برابر دي، په خوړلو کې ئې هيڅ اشکال نه شته!!

دا هم د تورات او د بايبل د ټولو هغو مخکنيو کتابونو خلاف حکم دی چې د بت په نامه د مذبوحې غوښه حرام ګڼي خو پولس دا حکم منسوخ کړی!!

د پولس يوه بل شطارت ته هم ځير شئ چې ليکي: زه د خدای رسول او استاځی يم، يوازې د خدای په وړاندې مسئوليت لرم، ما خپل خدای عيسی په خپلو سترګو ليدلی، ستاسو په ژوند کې دا بدلون زما د خدمتونو نتيجه ده، که نور مې پيغمبر نه ګڼي تاسو مې بايد پيغمبر وګڼئ، ځکه ستاسو خپل وجود زما په پيغمبرۍ دلالت کوي، تاسو زما په وسيله په عيسی مسيح ايمان راوړ!!

دا ئې د خپل رسالت د اثبات لپاره د پولس استدلال!! ما عيسی په خپلو سترګو ليدلی او تاسو زما په وسيله په مسيح ايمان راوړی نو ځکه زه پيغمبر يم!! آيا هغه کسان ټول پيغمبران دي چې عيسی ئې په خپلو سترګو ليدلی او نور خلك د دوی په وسيله مسيحيت ته بلل شوي؟!! ته خو وايې چې ما يوه رڼا وليده او يو غږ مې

واوربدو چې ویل ئې زه مسیح یم، نورو خو عیسی علیه السلام په وار وار په خپلو سترگو لیدلی او د ده خبرې ئې اورېدلې، پیغمبر خو هغه وي چې خدای لېږلی وي نه هغه چې مسیح ئې لیدلی وي!!

پولس د مخالفینو دا اعتراض چې ولې د کلیسا له شتمنیو تغذیه کېږي او مصارف ئې د کلیسا له لوري تأمین کېږي، داسې ځوابوي: بنوال، شپون، عسکر.... د خپل خدمت په مقابل کې اجوره ترلاسه کوي، آیا زه دا حق نه لرم؟!! خدای ویلي: کله چې په درمن څېر تېروئ د خپل غوایي خوله مه ورتړئ، پرېږدئ چې څه وخوري، آیا دا حکم یوازې د غوایو لپاره دی؟ خدای دا حکم ورکړی چې مسیحیان باید د روحاني خدمتگارانو معاش تأمین کړي!!

پوښتنه کوو: آیا عیسی علیه السلام د کلیسا له لوري تغذیه کېدو؟ آیا په خپل دعوت ئې له چا اجوره ترلاسه کړې؟ آیا داسې پیغمبر به مونږ ته راوښیې چې د دعوت او تبلیغ په مقابل کې ئې له خلکو معاوضه ترلاسه کړې وي؟ آیا د عیسی علیه السلام په لارښوونو، په تورات، انجیل، زبور او نورو الهي کتابونو کې به داسې څه راوښیې چې دا معاوضه اخیستل ئې جائز گڼلې وي؟ قرآن خو مونږ ته وایي: د هر پیغمبر یوه مهمه او اساسي وینا خپلو مخاطبینو ته دا وه چې: مونږ خپل اجر یوازې او یوازې له رب العالمین نه غواړو، قرآن خو مونږ ته وایي: د رښتوني او صادق لارښود نښه دا ده چې هغه له خلکو نه اجر او معاوضه نه غواړي.

پولس د تعمید لپاره دا دروغجنه فلسفه راباسي: ... له مخکنیو پېښو باید عبرت واخلو... خدای په صحرا کې ورېځې راولېږلې چې زمونږ د قوم له پاسه سیوری جوړ کړي، دوی ئې له سیند نه روغ رمټ تېر کړل، په حقیقت کې دوی په ورېځو او سیند کې د تعمید غسل وکړ!! ...

دا خو لا څه کوئ وایي: دوی هغه اوبه څښلې چې مسیح ورکولې، مسیح په حقیقت کې همغه ډبره وه چې خدای په صحرا کې له هغې اوبه راوایستلې!! په خپله فکر وکړئ چې آیا زما خبرې صحیح نه دي؟ آیا هغه شراب چې مونږ ئې په رحماني ماښامني کې څښو په دې معنی نه ده چې په دې سره مونږ د مسیح د وینو په برکت کې شاملېږو؟ او هغه ډوډۍ چې په هغه ماښام ئې سره وېشو او خورو ئې په دې

معنی نه ده چې مونږ د مسیح د بدن په برکاتو کې شاملېږو؟

حیران یم چې د مسیحیانو په سر کې ماغزه دي که بوس چې د داسې مداري خبرې د یوه پیغمبر خبرې ګڼي او د ده مسخره خطونه ئې په مقدس بایبل!! کې شامل کړي!! دا به کوم بې شعوره انسان ومني چې:

- مسیح همغه ډېره وو چې دوولس چینې ترې وبهېدې!!
- دوی هغه اوبه څښلې چې مسیح ورکولې!!
- په حقیقت کې دوی په وربځو او سیند کې د تعمید غسل وکړ!!
- هغه شراب چې مسیحیان ئې په رحماني مابنامني کې څښي په دې سره د دوی وینه د مسیح په وینې بدلېږي!! او هغه ډوډۍ چې په دې مابنام ئې خوري د دوی غوښه د مسیح په غوښه بدلوي!!
- آیا مسیح کېدل دومره آسانه دی؟ آیا د عیسی علیه السلام ملګرو اشتباه کوله چې زندانونه، شهادتونه، اعدامونه، صلیبونه او په اور کې لوېدل ئې زغمل؟ ولې ئې د مسیح مقام ته د رسېدو لپاره دغه د پولس نسخه نه کاروله؟

دا یوازې پولس نه دی چې دین ئې مسخه او په څو شکلي مسخره مراسمو کې ئې خلاصه کړی، ټول مکار او ټګمار مذهبي مشران همداسې وي، هغوی د دې لپاره چې په عوامو کې پلویان پیدا کړي نو د دین هغه بنیادي او اساسي کارونه چې ترسره کول ئې همت او قرباني غواړي، شا ته وغورځوي، په خپلو ویناوو کې هغه نه یادوي، د دې په ځای خلکو ته د پولس په څېر څو آسان کارونه ورپه ګوته کوي او ورته وایي: په دې سره تاسو هغه مقام ترلاسه کولی شئ چې نه ئې مجاهد په جهاد سره ترلاسه کولی شي او نه ئې شهید په شهادت سره!! په رحماني مابنامني کې مقدسه ډوډۍ او سپېڅلې شراب تاسو د مسیح مقام ته رسوي!!

دې مسخره خبرې ته ئې هم ځیر شئ:

څنګه کولی شو پوه شو چې څوك په خپلې دې ادعا کې دروغجن او دوکه مار دی او که رښتونی چې وایي ما ته د خدای له لوري الهام کېږي؟ وایي: په دې باندې پوهېدل ډېر آسان دی او هغه داسې: څوك چې د خدای د روح تر اغېز لاندې خبرې کوي هیڅکله نه شي کولی په مسیح باندې لعنت ووایي او هېڅوك هم نه شي کولی

په خپل ټول ځواك او توان سره مسيح خداى وګڼي مګر دا چې روح القدس دا حقيقت ورته څرګند کړي!!

يعني څوك چې مسيح ته د خداى نوم ورکوي او په پوره زور سره په دې خبرې ټينګار کوي چې هغه خداى دى، نو همدا ټينګار د دې نښه ده چې هغه ته واقعاً د روح القدس له لوري الهام کېږي او دا روح القدس دى چې دا خبرې د ده په خوله ادا کوي او څوك چې دا کار نه شي کولى نو هغه دوکه مار دى !! دا شوه د ټګمار او رښتوني د پېژندو پولسي طريقه!! اوس نو که همت لرې نو په خپلو خطبو کې سل ځله ووايه چې مسيح خداى دى او همدا کار به مسيحيانو ته ثابته کړي چې تا ته د خداى له لوري الهام شوى او که دا خبره دې ونه کړه او هغه دى محض يو پيغمبر وګڼلو نو دروغجن يې!!

کليسا د مسيح بدن ګڼي او وايي: ځينې غړي چې خداى په کليسا يعني د عيسى په بدن کې ټاکلي دا دي:

رسولان يعني د مسيح استازي

انبياء يعني هغه چې په الهام سره د خداى له لوري پيغامونه راوړي.

معلمان يعني هغه کسان چې د خداى کلام نورو ته ورښيي.

هغه چې معجزې ښيي،

هغه چې بيمارانو ته شفا ورکوي

هغه چې له خلکو سره مرسته کوي

هغه چې د خلکو لارښوونه کوي

هغه چې په نامفهومو ژبو خبرې کوي، په داسې ژبو چې نه دوى تر دې د مخه پرې خبرې کړې او نه يې زده وې، ناڅاپي يې په خوله جاري شوې او هيڅوك هم نه پرې پوهېږي، دا يوازې د خبرې کوونکي او د خداى ترمنځ يو رمز وي!!

له دې نه معلومېږي چې دا هم د کليسا يوه مذهبي ننداره وه چې ځينې کسان به جذبې ونيول او د مستې په حالت کې به يې داسې خبرې له خولې وتلې چې هيڅوك به نه پرې پوهېدل!! د دغو مجذوبانو د خبرو ترجماني به خاصو کسانو کوله او خلکو ته به يې ويل چې خداى د ده په خوله کوم پيغامونه مونږ ته لېږلي دي!! ښايي

د دوی ټګمارو مذهبي مشرانو دا چل او چم جوړ کړی وو، ځینې به ئې په دې وګمارل چې ځان جذبه کړي، په غونډې کې چیغې او نعرې پیل کړي، خوشې او ناپړتې خبرې تر خولې وباسي او دا مذهبي مشران د غونډې حیرت ځپلو خلکو ته ووایي: دوی له خدای سره د راز او نیاز په حالت کې دي، په خبرو ئې تاسو نه پوهېږئ، ترجمان به راشي او تاسو ته به ووایي چې خدای د دوی په خوله څه پیغام رالېږلی!!

پولس په دغو ژبو د خبرو کولو پلوي نه کوي مګر په هغه صورت کې چې څوك ئې ترجمه کړی شي، خو د نبوت یعني جذبه کیدا او روحاني مستي سپارښتنه کوي!! خو دی دعوی کوي او په دې شکر کوي چې کولی شي، په خفا کې، کله چې یوازې وي، په ډېرو ژبو خبرې وکړي، خو د خلکو په مخ کې دا خوښوي چې د خلکو په ژبه خبرې وکړي!! او د دې خبرو لپاره دا دلیل راوړي: خدای په آسماني کتاب کې لیکلي: خدای به له نورو سیمو داسې خلك راولي چې په پردیو ژبو به د خدای کلام د ده قوم ته وراوروي!!! خو سره له دې به ئې دوی وانه وري!... که یو بې ایمانه ستاسو غونډې ته داخل شي او وګوري چې تاسو په پردیو (نامفهومو) ژبو خبرې کوئ نو ګمان به ئې دا وي چې تاسو لېونیان یئ!!

دا هم په ډېر واضح کلام کې یو ډېر کرکجن تحریف دی، کلام دا دی: خدای به له نورو سیمو داسې خلك راولي چې په پردیو ژبو به د خدای کلام د ده قوم ته وراوروي!!! خو سره له دې به ئې دوی وانه وري! د دې کلام واضح معنی دا ده: که بني اسرائیل د الله دین ته شا کړي، نو الله تعالی به د بل قوم خلك راپیدا کړي چې ژبه به ئې هم له اسرائیلیانو او د دوی په ژبه د نازل شوي کتاب له ژبې بېله وي او هغوی به د الله تعالی دغه کلام چې اسرائیلیانو ورته شا کړې دوی ته وراوروي خو بیا به هم دوی ایمان نه راوړي، خو پولس شیطان له دې نه د کلیسا په غونډو کې د مجذوبو او مستو صوفیانو ناپړتې خبرې راایستلې، که ومنو چې په مقدس کتاب کې دا خبره راغلې نو په یقین سره ویلی شو چې دا به همغسې وې لکه په قرآن کې چې په دې ته ورته الفاظو عربو ته ګوابښ شوی:

Ẅr ϊăŽöî $Bϕ% 'ĥ B#Î÷ Gó„r Óãöĵ ÿĵnÎ &MÙÅcé$B /ãϕöá ß)ù {ϕ@? bÎù

نو که اعراض مو وکړ، پوه شئ چې ما په یقین سره هغه پیغام دررسولی چې تاسو ته ئې د رسولو لپاره لېږل شوی وم او زما رب به له تاسو پرته بل قوم راولي او تاسو هیڅ ضرر نه شئ وررسولی، بې شکه چې زما رب د هر څه ساتونکی دی.

دې ته مو پام وي چې په مسلمانانو کې هم داسې خرافي ډلې شته چې خپله عقیده ئې له مسیحیانو اخیستې او په خپلو غونډو کې مستي، جذبه او ناپړتې خبرې له خولې ایستل د وصل او راز و نیاز حالت ګڼي!!

پولس ورپسې لیکي: لکه څنګه چې د آدم د ګناه په سبب مرګ دې دنیا ته راغی، همداسې د مسیح د ژغورونکي کار په سبب له مرګ نه وروسته ژوند زمونږ په برخه شو!!... چېرې چې ګناه وي مرګ به هم وي، خو څوك چې د مسیح وي بیا به راژوندی شي...د ده د بیاراتلو په وخت کې به ټول راژوندي شي، بیا به آخرت راشي، مسیح به خپل ټول دښمنان له منځه یوسي...خدای ټول اقتدار ده ته سپارلی... البته په خپله خدای د ده د اقتدار تر سلطې لاندې نه دی... لومړی آدم له خاورې راپیدا شو خو دوهم آدم مسیح له آسمانه راغی!!

د پولس غولېدلو پلویانو ته وایو:

- د مرګ او ګناه تر منځ هیڅ تړاو نه شته، هر مخلوق د پیدابښت او مرګ یوه ثابته نېټه لري چې د هغه په ګناه او نه ګناه پورې ارتباط نه لري، انسانان هم مري او حیوانات هم او د ابراهیم علیه السلام په څېر ستر له ګناه معصوم شخصیت هم!!
- یوازې د مسیح پلویان نه بلکې ټول انسانان به بیا راژوندي کېږي، کافر هم او مؤمن هم، دا د قیامت په اړه د پولس یو بل ستر تحریف دی چې وایي یوازې د مسیح پلویان به بیا راژوندي کېږي!! په دې سره خو د الله تعالی عدالت تر پوښتنې لاندې راځي، که ظالمان، کافران او ګناهګاران راژوندي نه شي او د خپلو عملونو سزا ونه ګوري، دا خو د بې عدالتۍ لویه نښه ده، د پولس دا خبره د تورات، انجیل او ټولو الهي کتابونو خلاف خبره ده. د قیامت په اړه د بایبل غامض، ګونګ او متناقض بیانات پولس او د ده په څېر نورو منحرفینو ته دا موقع په لاس ورکړې

چې د اسې نظريات وړاندې کړي او مسيحيان دوکه کړي.

د پولس او د ده د ملګرو په لاس په مسيحيت کې د پراخو تحريفونو نه وروسته چې دوی وتوانېدل په ډېرې زېرکۍ سره د مسيحيت جرړې قطع کړي او د شرك او خرافاتو په ګندګيو ئې ولړي، په مسيحيانو کې لاندې مراسم او عقايد راولاړ شول:

- اصلي ګناه: دا يوه اصطلاح ده چې دوی رامنځته کړه او په هغې ګناه ئې اطلاق کوي چې د ممنوعه شجرې د مېوې په خوړلو سره حوا او آدم عليهما السلام ئې مرتکب شول، دا موروثي ګڼي او وايي چې له دوی نه اولاد ته انتقال شوې، د آدم ټول اولاد د پيدا ښت له ورځې په دې ګناه اخته ګڼي.
- کفاره: وايي چې د دې موروثي ګناه کفاره عيسى عليه السلام په خپلې قربانۍ سره ادا کړه، يعني د آدم او حوا د ګناه په سبب انسانان د خدای له رحمت نه لرې شول او د الله تعالى د کلام صفت (زوی) د دې لپاره د انسان په بڼې کې دنيا ته راغی او قرباني ئې ورکړه چې د دې کفارې په سبب بېرته د خدای په رحمت کې داخل شي!
- نجات: عيسى عليه السلام د ګناهونو کفاره ادا کړې، څوك چې په ده ايمان راوړي، نجات ئې په برخه کېږي.، له دې پرته د انسان د نجات لپاره بله لار نه شته!! د ده قرباني يوازې د هغه چا لپاره وه چې په ده ايمان راوړي. په مسيح باندې د ايمان راوړلو نښه دا ده چې تعميد کړی شي، څوك چې دا مراسم ترسره نه کړي ګناه به ئې په خپل حال پاتې وي او د دائمي عذاب مستحق به وي، هغه ماشوم هم په دې ډله کې ګڼل کېږي چې د دې مراسمو له ادا کولو مخکې ومري.
- بپتسمه (د تعميد غسل): دا هغه مراسم دي چې يو مسيحي ئې په اوبو کې د غوټه کېدو په ترڅ کې ترسره کوي او له دې نه ئې تعبير دا وي چې دی په خپلې غوټې سره له عيسى عليه السلام سره دفن شو او په بېرته راوتو سره له ټولو ګناهونو پاك شو!!
- تصليب: يعني مسيح عليه السلام په صليب باندی وژل شوی او دفن شوی، خو درې ورځې وروسته بېرته راژوندی شوی.
- رباني ماښامنی: دا هغه ماښامنی دی چې په کليسا کې د مسيح د تلين په ورځ

ترسره کېږي، روحاني پلار پتيره ډوډۍ او شراب د مسيحيانو په منځ کې وګرځوي، بيا څه اوراد او اذکار ووايي، وروسته دې ډوډۍ او شرابو ته سجده وکړي، په دې عقيده چې اوس دا ډوډۍ د مسيح جسد او دا شراب د ده په وينو بدل شوي، بيا ئې د مسيحيانو تر منځ وېشي او هر يو ئې په دې نيت خوري چې په دې کار سره د مسيح غوښه او وينه د ده بدن ته داخلېږي او دی هم د مسيح په څېر سپېڅلی کېږي!!

- د تجسم عقيده: يعني خدای د عيسی په څېره کې راڅرګند شوی، له موره زېږېدلی، ورو ورو ستر شوی، د انسان ټول ځانګړتياوې ئې درلودلې، په صليب ځړول شوی، مړ شوی، درې ورځې وروسته بېرته ژوندی شوی!!
- عيسی د خدای زوی ګڼل: دا عقيده چې خدای پلار دی او مسيح د خدای زوی دی، هم ئې ذات خدای ته ورته دی او هم ئې صفات! خدای له خدای نه او نور له نور نه پيدا شوی.
- بيا راتګ: يعني مسيح به بيا دنيا ته راځي!! خو ځيني ئې وايي چې دی به له قيامت نه وروسته راځي او د خلکو د عملونو په هکله به قضاوت کوي او ځيني وايي چې له قيامت نه مخکې به راځي، خپل دښمنان به له منځه يوسې او اقتدار به مسيحيانو ته وسپاري!!

په دې خرافي عقايدو او مراسمو چې د مسيح په دين کې ابداع شوي په لنډه توګه دا اعتراضات لرو: ولې بايد د پلار د ګناه سزا اولاد ته ورکړې شي؟ دا عقيده له الهي عدالت سره جدي تعارض لري، حقيقي دين هغه دی چې وايي: هر ماشوم بې ګناه دی، سالم الفطرت او له ګناه پاك دنيا ته راځي، د ګناه لړۍ ئې هغه وخت پيل کېږي چې د ده عقل پوخ شي، ښه او بد تفکيك کړی شي او له دې وروسته په خپله خوښه د ګناه مرتکب شي. که دا ومنو چې آدم عليه السلام ته عفو نه ده شوې او له جنت نه وتل ئې د هغې غلطۍ په سبب وو، نو دا سزا يوازې په خپله ده ته ورکړی شوې، اولاد ئې نه په دې ګناه کې شامل دي او نه په سزا کې.

- کفاره خو دا ده چې څوك خپله ګناه جبران کړي، داسې څه وکړي چې کړې ګناه او غلطي ئې جبران شي، بايبل هم د عيسی عليه السلام دا قول رااخلي چې وايي:

خیرات د ګناه کفاره ده. د مسیحي مذهب په لومړیو پېړیو کې د کفارې دا عقیده چې وروسته ډېره خوره شوه له نشت سره برابر ده، تاسو د بایبل په عهد قدیم کې یوازې په وروستیو غیرمهمو کتابونو کې دوه درې ځلې په مجملو الفاظو د هغې یادونه موندلی شئ، په غالب ګمان دا هم وروسته پرې اضافه شوې، پوښتنه دا ده چې د عیسی علیه السلام قرباني او د بایبل په اصطلاح مصلوب کېدا به ولې د نورو انسانانو د ګناهونو کفاره ګڼل کېږي؟

• مسیحیانو د فدیې او کفارې دا عقیده له زړو شرکي مذاهبو څخه اخیستې ده!! په مخکنیو زمانو کې دا دود وو چې کله به یو ملك له ستر خطر او ګواښ سره مخامخ شو، دا خطر به ئې د دیوانو او پېریانو لخوا ګڼلو، د هغه هېواد پاچا به د خلکو له لوري خپل ګران زوی دغو غچ اخیستونکو پېریانو ته د فدیې په توګه وړاندې کاوو.

• آیا عقل او عدل دا خبره مني چې یوازې د تعمید په غسل سره، په اوبو کې له یوې غوټې سره انسان له ټولو ګناهونو پاك وګڼلی شي او هر ظلم، تېری او ګناه ئې ورته وبخښلی شي، نوی انسان ترې جوړ شي، د مسیح په څېر شي او د نجات مستحق شي؟!! د عدالت تقاضاء خو دا ده چې چا یوه ذره نیك یا بد عمل وکړ سزا ئې وګوري، هیڅ نېك عمل ئې ضایع نه شي او هیڅ بد عمل ئې بې پوښتنې پاتې نه شي، نه د بل د ګناهونو په سبب له خپل اجر نه محروم شي او نه د بل د نېکو عملونو په سبب له سزا معاف شي، له ده سره هره معامله د ده د عقیدې او عمل له مخې وي، همدا د اسلام او هر واقعي الهي دین پرېکړه ده.

• مسیحیانو د تجسم خرافي عقیده هم له شرکي مذاهبو اقتباس کړې، دا عقیده هغو کسانو له ځان سره مسیحیت ته راوړه چې د شرکي مذاهبو په غېږ کې ستر شوي او د دوی له افکارو او معتقداتو متأثره شوي وو، د تجسم عقیده په اصل کې د انسان دې پوښتنې ته د یوه ناقص او غلط ځواب په توګه رامنځته شوې چې وایي: ولې یو انسان ظلمونه او ګناهونه کوي، له دنیا ولاړ شي پرته له دې چې سزا وګوري او بل مظلوم او بې ګناه ومري څوك ئې پوښتنه ونه کړي؟!! د دې پوښتنې په ځواب کې دا عقیده وړاندې شوې چې: هم د ظالم انسان روح بېرته دنیا ته رالېږل

کېږي او هم د مظلوم انسان، په دې دوهم ځل راتلو کې دواړه په داسې حالت کې دنیا ته راځي چې د خپل مخکني ژوند د عملونو سزا او جزا ئې هم په برخه کېږي، یوه ته ښه او غوره حالت ورپه برخه شي او بل ته بد حالت!! مسیحي بدعتیانو له دې عقیدې نه د تجسم دا مفکوره راوایسته چې خدای د انسان په بڼې کې دنیا ته راغی، د خدای روح د انسان په هیکل کې دنیا ته راغله، مسیح همغه خدای دی چې د انسان په بڼې کې راڅرګند شوی!! حال دا چې ټول الهي کتابونه په دې تأکید کوي چې الله تعالی ایکي یو دی، په هیڅ څه کې مخلوقاتو ته ورته نه دی، نه څه په خپل ذات کې ده ته ورته دی او نه په صفاتو کې، نه الله تعالی د انسان په بڼې کې مجسم کېږي او نه انسان د الله تعالی په څېر کېدی شي، څوك چې ومري یوازې د قیامت په ورځ به بیاراژوندی کېږي، د خپلو عملونو له مکافات او مجازات سره به هلته مخامخ کېږي.

د پولس لومړی لیك د تسالونیکي مسیحیانو ته

بایبل د دې لیك په مقدمه کې لیکي: تسالونیکي د یونان یو بندر دی چې اوس د سالونیك په نامه یادېږي، پولس په دې ښار کې له ګناه نه د انسان د آزادۍ پیغام اعلان کړ، که څه هم د یهودانو ځینې مشران د ده په ضد راپاڅېدل او دی ئې له ښاره وایست خو هغو چې پیغام ئې اورېدلی وو په مسیح ئې ایمان راوړ او له ډېرو ځورونو او کړاوونو سره سره ئې خپل ایمان له لاسه ورنه کړ!! لیك داسې پیل شوی:

د پولس، سیلاس او تیموتائوس لخوا، د تسالونیکي ښار مسیحیانو ته چې د خدای پلار او زمونږ د خدای عیسی مسیح یئ، د پلار خدای او زمونږ د خدای عیسی مسیح له دربار نه تاسو ته د رحمت او سوکالۍ غوښتونکي یو.....

د مؤمنانو وضعیت له مرګه وروسته

.... باید په دې یقین ولرو چې د مسیح د بیاراتلو په مهال به خدای ټول هغه مسیحیان چې مړه شوي له ده سره یو ځای دنیا ته راولي، دا زه د خدای له لوري تاسو ته وایم: که مونږ د مسیح د بیا راتلو په وخت کې ژوندي وو نو تر مړو مخکې

آسمان ته نه ځو، ... ناڅاپه به خدای په خپله ځمکې ته راکوز شي... ټول هغه مسیحیان به راژوندي شي چې مړه شوي، چې له خدای سره ملاقات وکړي او مونږ چې لا به ژوندي او د ځمکې پر سر به وو، له دوی سره به یو ځای په وریځو کې اوچت کړی شو چې ټول له خدای سره په هوا کې ملاقات وکړو او د تل لپاره له ده سره پاتې شو!!! نو په دې خبرې یو بل ته زړه او تسلي ورکړئ!!

دا باید هېر نه کړو چې خدای مونږ د دې لپاره نه یو پیدا کړي چې تر خپل غضب لاندې مو ونیسي، بلکې مونږ ئې غوره کړي یو چې د مسیح په وسیله مو وژغوري، هغه خپل ځان فدا کړ چې مونږ تر ابده ژوند وکړو... هیڅکله د خدای د روح د کارونو مخنیوی مه کوئ، نبوت یعني هغه پیغامونه چې خدای ئې مؤمنانو ته ورکوي سپك مه ګڼئ، بلکې په دقت سره ئې واورئ، که پوه شوئ چې د خدای له لوري دي وئې منئ!!!

د دې لیك څو ټکي د یادونې وړ دي:

• دلته هم پولس په څو خبرو تأکید کوي: خدای پلار، مسیح خدای، دواړو ته یو ځای د دعا لاسونه اوچتول او مرسته ترې غوښتل. مسیح به بیا راځي او د ده په راتلو سره به یوازې مسیحیان بیا راژوندي کېږي، زما خبرې ټولې د خدای خبرې دي، مسیح زمونږ لپاره ځان فدا کړ، خدای مونږ غوره کړي یو چې د مسیح په وسیله مو وژغوري!!

• قیامت به په داسې وخت کې راځي چې پولس او هغه خلك به لاژوندي وي چې ده دا خط ورته لیکلی او ورته ویلي ئې وو: او مونږ چې لا به ژوندي او د ځمکې پر سر به وو، له دوی سره به یو ځای په وریځو کې اوچت کړی شو چې ټول له خدای سره په هوا کې ملاقات وکړو او د تل لپاره له ده سره پاتې شو!!! خو پولس، د ده ټول مخاطبین او تر ده وروسته دا دی نږدې شل پوشته انسانان راغلل ولاړل خو د پولس قیامت رانه غی!!

• پولس په دې تأکید کوي چې د کاهنانو مذهبي رقصونو او وړاندوینو ته په سپکه سترګه مه ګورئ، خدای غواړي له دې لارې خپل پیغامونه مؤمنانو ته ولېږي!!

دا هغه ټکي دي چې پولس په خپلو ټولو ليکنو کې پرې ټينګار کوي.

د پولس لومړی ليك تيموتائوس ته

دا ليك هم د محتوی او الفاظو له مخې مخکني ته ورته دي، تيموتائوس ته ئې لومړۍ توصيه دا ده: د هغو غلطو تعاليمو مخنيوی وکړه چې ځينې ئې ورکوي، اجازه مه ورکوه چې خلك قصو او نکلونو ته مخه کړي او يا ځان په هغو اوږدو او پای نه منونکو شجرو باندې مشغول کړي، دا مسايل د بې ګټو بحثونو له رامنځته کولو نه پرته هيڅ ګټه نه لري!! دا پوچ عقايد او بحثونه د هغو الهي نقشو مانع کېږي چې په ايمان سره جوت کېږي!! ... که څه هم ما مخکې مسيح ته له کفره ډکې خبرې کولې، په مسيحيانو پسې ګرځېدم او دوی مې نيول او ځورول، خو خدای په ما رحم وکړ او راوئې ښوده چې څنګه پر مسيح ايمان راوړم!! ... زه اجازه نه ورکوم چې ښځې نارينه وو ته څه ورزده کړي، ... ښځې بايد د کليسا په غونډو کې ساکت وي، علت ئې دا دی چې خدای لومړی آدم پيدا کړ بيا ئې حوا!! او دا آدم نه وو چې د شيطان په لاس دوکه شو بلکې حوا وغولېده او ګناه ئې وکړه!! د همدې لپاره خدای ښځه د اولاد د زېږولو په درد اخته کړه!! کشيش بايد د يوې مېرمنې وفادار مېړه وي!! داسې کشيشان به هم راپيدا شي چې له ډېرو دروغو ويلو به داسې ځای ته ورسېږي چې نور به له درواغ ويلو څخه نه شرمېږي، مثلاً وايي به: واده کول او غوښه خوړل سم کار نه دی، ... ده ته توصيه کوي او ورته وايي: ښه ده چې کله کله د اوبو په ځای شراب وڅښې ځکه اکثراً ناروغ کېږي!! هغه مسيحيان چې غلامان دي بايد خپلو بادارانو ته ښه خدمت وکړي!! تر څو خلك ونه وايي چې مسيحيان سم کار نه کوي!! ... واحد او مقتدر خدای، د پاچايانو پاچا او د سالارانو سالار به مسيح په معين وخت کې راولېږي، خدای هغه ذات دی چې هيڅکله نه مري، په داسې نور کې اوسېږي چې هيڅوك نه شي کولی ورننږدې شي، هيڅ انسان تر اوسه نه ليدلی او نه به ئې وګوري!!

په دې ليك کې څو ټکي د پام وړ دي:

- له بې ګټو قصو او نکلونو او اوږدو پای نه منونکو شجرو نه د پولس مراد حتماً

د بايبل قصې او شجرې دي چې ټول کتاب ئې ترې ډك او لويه برخه ئې همدې ته مختص کړې، له دې نه هم معلومېږي چې پولس له بايبل نه د بغاوت لار غوره کړې، د احکامو او شريعت په څېر ئې د دې کتاب له قصو او شجرو سره هم نه ده جوړه!! حقيقت دا دی چې د بايبل قصې او شجرې تر دې هم زياتې پوچې، بېهوده او بې ګټې دي چې پولس ورته اشاره کوي.

• پولس اعتراف کوي چې د عيسی او مسيحيانو سخت دښمن وو او ډېر مسيحيان ئې ځورولي، خو حقيقت دا دی چې ده په دښمنۍ کې مسيحيت ته دومره تاوان نه دی رسولی لکه په دوستۍ کې ئې چې رسولی.

• پولس چې په دې ليك کې د ښځو په اړه څه وايي په مسيحيت کې د ښځې حيثيت او مقام انځوروي، دی ښځه د لومړي ګناهګار په توګه معرفي کوي، له جنت نه د انسان د ايستلو عامل، په کليسا کې د خبرو کولو حق نه لري... عجيبه ده چې مسيحيان سره له دې د ښځو او نارينه وو تر منځ د مساوات خبره کوي او ځان ته د ښځو د حقوقو اتل مدافعين وايي!!

• دا هم ډېره عجيبه ده چې مسيحيان دا خبره هم د خدای خبره ګڼي چې: حوا وغولېده او ګناه ئې وکړه!! د همدې لپاره خدای ښځه د اولاد د زېږېدو په درد اخته کړه!! پوښتنه کوو: دا نور حيوانات چې د اولاد زېږولو پر مهال دردونه ګالي په کومې ګناه نيول شوي؟!!

• پولس د تورات او انجيل د صريح احکامو په خلاف خپل شاګرد ته کله کله د شراب څښلو سپارښتنه کوي!!

• پولس په دې کې هم له کليسا نه د بغاوت لار غوره کړې چې کشيش ته د واده کولو توصيه کوي، حال دا چې نور په دې ټينګار کوي چې کشيش بايد د مسيح په څېر وي او له واده نه ډډه وکړي!!

• تر ټولو نادره خبره ئې چې له بايبل سره هم او د ده له خپلو ويناوو سره هم سخت ټکر کوي دا ده چې وايي: خدای هغه ذات دی چې هيڅکله نه مري، په داسې نور کې اوسېږي چې هيڅوك ورنږدې کېدی نه شي، هيڅ انسان تر اوسه نه ليدلی او نه به ئې وګوري!! که داسې وي چې په حقيقت کې همداسې ده، نو بايبل ولې په

لسهاوو ځله ویلي چې خدای ځمکې ته راکوز شوی، لیدل شوی، له یعقوب سره ئې غېږې نیولې، د ابراهیم پر دسترخان ئې ډوډۍ خوړلې، موسی علیه السلام لیدلی، د اسرائیلیانو مشرانو په یوه دسترخان ورسره ډوډۍ خوړلې!!!...

د پولس دوهم خط د قرنتیس مسیحیانو ته

د قرنتیس مسیحیانو ته د پولس دا لیك د لومړي لیك په څېر پیل شوی، څو نوې خبرې په کې تر سترگو کېږي:

• خدای مونږ ته دا توفیق راکړ چې خلکو ته دا پیغام اعلان کړو: خدای د انسان د نجات لپاره نوی عهد او پیمان برابر کړی، د دې پیمان پیغام او محتوی داسې نه ده چې که څوك د خدای ټول احکام په ځای نه کړي مري، بلکې پیغام دا دی چې: د خدای روح انسان ته ژوند وربخښي، د زوړ پیمان او طریقې له مخې باید د نجات لپاره د موسی د ټولو احکامو اطاعت شوی وی او له دې کبله چې هیڅوك نه توانېدو ټول احکام پلي کړي نو ټول په مرگ او دائمي مجازات محکوم وو، خو د دې نوي پیمان له مخې یوازې دا کافي ده چې څوك په مسیح ایمان راوړي تر څو د خدای روح ده ته واقعي ژوند ورپه برخه کړي!! خو سره له دې هغه زړه طریقه چې د انسان په تلپاتې مرگ او مجازات منتهي کېده له داسې جلال او پرتم سره توأم وه چې خلکو د موسی مخ ته نه شو کتلی، کله چې هغه د خدای له حضور نه تورات راوړ نو د خدای له جلال نه ئې مخ ځلېدو، خو دا ځلا ورو ورو محوه کېده، خو اوس چې د خدای روح انسان ته حیات او ژوند وربخښي آیا په کار نه ده چې تر مخکې زیات جلال ته منتظر وو؟ چې د هلاکت طریقه له داسې جلال سره توأم وه نو هغه طریقه خو باید له زیات جلال سره مل وي چې د انسان د نجات سبب ده!!! په حقیقت کې هغه جلال چې د موسی په څېرې کې ځلېدو د دې پیمان د جلال په پرتله داسې دی لکه یوه قطره د بحر په وړاندې!! ... نو مونږ د انجیل پیغام په جرأت سره اعلانوو، داسې نه کوو لکه موسی چې وکړل، چې نقاب ئې پر مخ راکښې کړ تر څو اسرائیلیان د ده له مخ نه د جلال محوه کېدا ونه گوري، ... د ده د قوم پوهه او فهم هم په نقاب کې وو... حتی یهودان تر اوسه د موسی په وینا سم نه پوهېږي، گمان

کوي چې د نجات لار همغه د موسی د شریعت متابعت دی!! خو چېرې چې د خدای روح وي هلته آزادي وي، آزادي له هغو هڅو چې د مذهبي تشریفاتو له لارې سعادت ته د رسېدو په طمع ترسره کېږي!!

که لږ دقت وکړئ نو دا به درته په آسانۍ جوته شي چې د لیك په دې برخې کې پولس له شریعت او شرعي احکامو ته له التزام نه د آزادۍ خبره کوي، په دې تأکید کوي چې خدای د پولس په لاس مسیحیانو ته نوی پیغام لېږلی، دا پیغام له زړو پیغامونو نه ژور توپیر لري، په مخکنیو پیغامونو کې ویل شوي وو چې له شرعي احکامو نه سرغړاوی د انسان د هلاکت باعث کېږي، خو دا نوی پیغام وایي چې د خدای روح انسان ته ژوند وربخښي، د دې نوي پیمان له مخې یوازې دا کافي ده چې څوك په مسیح ایمان راوړي تر څو د خدای روح ده ته واقعي ژوند ورپه برخه کړي!! یعني د نوي پیغام له مخې خلك په دې نه دي مکلف چې شرعي احکام په ځای کړي، د انسان نجات په دې پورې نه دی تړل شوی چې دغو احکامو ته غاړه کېږدي، بلکې یوازې په مسیح باندې ایمان درلودل کفایت کوي!! دی وایي: یهودان تر اوسه د موسی په وینا سم نه پوهېږي، ګمان کوي چې د نجات لار همغه د موسی د شریعت متابعت دی!! خو چېرې چې د خدای روح وي هلته آزادي وي، آزادي له هغو هڅو چې د مذهبي تشریفاتو له لارې سعادت ته د رسېدو په طمع ترسره کېږي!! بیا ادعا کوي: که څه هم زړه طریقه د انسان په مرګ او هلاکت منتهي کېده، ځکه چې هیڅوك په دې نه توانېدل دا احکام په ځای کړي، خو سره له دې له جلال او پرتم سره توأم وه، خو هغه جلال موقتي وو او ورو ورو ختمېدو، خو د نوې طریقې جلال تلپاتی دی!!

د پولس دغې خبرې په هغو خلکو کې د ده مسلك ته جذابیت ورپه برخه کړ چې غوښتل ئې له مذهبي احکامو نه د آزادۍ جواز ترلاسه کړي، څوك ئې په دې ملامت نه کړي چې ولې شرعي احکامو ته التزام نه لري؟ پولس جنت ته رسېدا ورته آسانه کړه، له دوزخ نه د نجات آسانه لار ئې ورپه ګوته کړه، یوازې په مسیح باندې ایمان ئې کافي وګاڼو چې جنت ئې په برخه او له دوزخ نه وژغورل شي!!

عجیبه دا ده چې مسیحیان د موسی علیه السلام په تورات د ایمان دعوی هم

کوي، د بایبل هغه برخې هم مني چې په ډېر تأکید سره په شرعي احکامو التزام د نجات یوازنی لار ګڼي او وايي: هغه څوك د ایمان په دعوی کې رښتونی دی چې الهي احکامو ته غاړه ږدي، خو سره له دې د پولس هغه خبره هم مني چې د ټولو مخکنیو پیغمبرانو د ویناوو په ضد ئې کوي!!

پولس په ډېر شطارت او مهارت سره د ناپوهو مسیحیانو له عقل سره لوبې کوي او ورته وايي: مونږ نه غواړو څوك وغولوو... خدای شاهد دی چې دا له شرمه ډك کار نه کوو، بلکې له حقیقت نه پرته بل څه نه وايو!! ... مونږ د مسیح سفیران یو، خدای زمونږ له لارې له تاسو سره خبرې کوي!! مونږ چې له تاسو نه څه غواړو دا داسې ده لکه مسیح چې له تاسو څه غواړي!! خدای زمونږ د ګناهونو بار د بې ګناه مسیح پر اوږو کېښود، په خپل پاك ژوند او روحاني بصیرت سره او په خپل صبر او تحمل سره مو ثابته کړې ده چې زمونږ ادعا سمه ده، مهربانه او له روح القدس نه ډك یو!! د ځان د بې حده ستاینو په لړ کې لیکي: ګمان نه کوم دغه کسان چې ځان د خدای غوره رسولان ګڼي تر ما زیات څه ولري!! زه که ښه ویاند نه یم خو د روحاني حقایقو په پېژندو کې هیڅ کمی نه لرم... او دا خبره مې په وار وار درته ثابته کړې ده!! پرېږدئ زه هم لږ د ځان ستاینه وکړم، څوارلس کاله مخکې آسمان ته یووړی شوم، دا پوښتنه رانه مه کوئ چې زما روح هلته تللې او که زما جسم، زه هم نه پوهېږم فقط خدای پوهېږي، په هر حال ځان مې په جنت کې وموند، هلته مې داسې څه واورېدل چې بیانول ئې ممکن نه دي او دا اجازه نه ده راکړی شوې چې په هکله ئې چا ته څه ووایم!! تاسو زه مجبور کړم چې د یوه ناپوه په څېر داسې د ځان ستاینه وکړم!! باید تاسو زما ستاینه کولی، ځکه زه د خدای تر دغو غوره پیغمبرانو په هیڅ څه کې کم نه یم، ... خدای زما په لاس ډېرې معجزې ترسره کړې، دغه معجزې ثابتوي چې زه د خدای پیغمبر یم، یوازنی کار چې په نورو کلیساوو کې مې کړی او له تاسو سره مې نه دی کړی هغه دا دی چې له تاسو څخه مې مالي مرسته نه ده غوښتې، هیله کوم چې زما دا تقصیر راته وبخښئ!!

ګورئ چې پولس څنګه د یوه ماهر مداري په څېر د مسیحیانو له عقل سره لوبې کوي، ځان تر غوره پیغمبرانو په هیڅ څه کې کم نه ګڼي او خپله دا ادعا د دې

مضبوط دليل!! په وړاندې کولو سره ثابتوي چې: څوارلس کاله مخکې آسمان ته يووړی شوم، دا پوښتنه رانه مه کوئ چې زما روح هلته تللې او که زما جسم، زه هم نه پوهېږم، فقط خدای پوهېږي، په هر حال ځان مې په جنت کې وموند ، هلته مې داسې څه واورېدل چې بيانول ئې ممکن نه دي او دا اجازه نه ده راکړی شوې چې په هکله ئې چا ته څه ووايم!! يعني مسيحيان بايد دغه آسمان ته ختل چې هيچا په خپلو سترګو نه دی ليدلی، دی په خپله هم نه پوهېږي چې دا ختل څنګه وو، دا هم خلکو ته نه شي ويلی چې هلته ئې څه ليدلي!! دغه بايد د ده د پېغمبری نښه وګڼي!! او همداراز وايي: خدای زما په لاس ډېرې معجزې ترسره کړې، دغه معجزې ثابتوي چې زه د خدای پيغمبر يم!! خو دا نه وايي چې کومې معجزې؟! ادعا کوي چې زما په لاس د قرنتيس د خلکو ايمان راوړل زما معجزه ده او ثابتوي چې زه پيغمبر يم!!

تاسو به د پولس په ليك کې په ډېر وضاحت سره وګورئ چې اصلي موخه ئې دا ده چې د قرنتيس خلك د هداياوو ورکولو ته وهڅوي، د ليك څو صفحې ئې همدې موضوع ته مختص کړې دي، په دې ډېر تأکيد او اصرار کوي چې د قرنتيس مسيحيان بايد تر نورو زياته مرسته وکړي، په ليك کې وايي: زه په خپله درروان يم، خو څو کسان مې له دې ليك سره درولېږل چې خپلې هداياوې زما له رسېدو مخکې تيارې کړئ!! خو په ضمن کې دا هم ورته ليکي: يوازنی کار چې په نورو کليساوو کې مې کړی او له تاسو سره مې نه دی کړی هغه دا دی چې له تاسو څخه مې مالي مرسته نه ده غوښتې، هيله کوم چې زما دا تقصير راته وبخښئ!!

د پولس دوهم ليك د تسالونيکي مسيحيانو ته

بايبل د دې ليك په مقدمه کې ليکي: د لومړي ليك په څېر په دې ليك کې هم پولس د مسيح د بيا راتګ په هکله خبرې کوي، د تسالونيکي ځينې مسيحيان دومره د دې خبرې تر اغېز لاندې راغلي وو چې له ورځني ژوند او کار وبار نه ئې لاس اخيستی وو او د عيسی د نامه لپاره د پېغور سبب شوي وو، نو ځکه پولس په دې ليك کې دوی په دې پوهوي چې داسې کار په مسيحيت کې ځای نه لري!!!

له دې مقدمې نه پوهېدی شئ چې د پولس زهرجنو افکارو په مسيحيانو باندې

ځومره ناوړه اغېز کړی، نه يوازې دا چې دوی ئې مذهبي مراسمو او شرعي احکامو ته له التزام او غاړه اېښودو لاس په سر کړي وو بلکې له ورځني ژوند او کار وبار نه ئې هم لاس اخيستو ته هڅولي وو!! او دا يو حقيقت دی، د دې افکارو پايله له دې پرته بل څه نه شي کېدی، ځوك چې داسې ګمان وکړي چې يوازې په مسيح باندې ايمان کافي دی چې د دنيا او آخرت سعادت ئې په برخه شي، ټول ګناهونه ئې معاف شي، مسيح د ده د ګناهونو فديه ورکړې او خدای د ټولو انسانانو د ژغورنې لپاره خپل يوازنی نازولی زوی قربانۍ ته وړاندې کړی، مسيح به ډېر ژر بيا راځي او ده ته به تلپاتی بختور ژوند ورپه برخه کوي، داسې مسيحي به ولې له ټولو کارونو لاس نه اخلي؟!! حقيقتاً چې د پولس شيطاني افکار له انسان نه يو عاطل مسيحي جوړوي.

هغه ليکي: دا خبره اعلانوم چې کله عيسی خدای د اور په لمبو او د خپلو ځواکمنو آسماني فرشتو په منځ کې له آسمانه راڅرګند شي، خدای به مونږ او تاسو ته سوکالي او آرامي راپه برخه کړي او هغو ته به سزا ورکړي چې د خدای له پېژندو او د مسيح په واسطه د نجات او ژغورنې د الهي نقشې له منلو سرغړوي، دوی به له تلپاتي مجازات سره مخامخ کړي... ځينې وايي چې د مسيح د بيارراتلو ورځ رارسېدلې ده،... هيله کوم د دا راز خبرو په اورېدو سره ځان پرېشانه نه کړئ، په دې هکله د هيچا خبره مه منئ،... تر څو دا دوه کارونه نه وي شوي هغه ورځ نه راځي: لومړی دا چې د خدای په ضد به يو بغاوت وشي او دوهم دا چې هغه جهنمي انسان به راڅرګند شي چې دا بغاوت ئې پيل کړی، دی به له هر هغه څه سره مخالفت وکړي چې په خدای او دين پورې مربوط وي، د خدای په کور کې به کښېني او وبه وايي: زه خدای يم!! ... خو هغه کارونه چې دا جهنمي باغي به ئې د ظهور په وخت کې ترسره کوي، سر له اوسه پيل شوي، خو دی به هغه وخت راڅرګند شي چې د ده په وړاندې مانع کس يوې خوا ته شي، خو زمونږ خدای مسيح به دی په خپلې يوې سا سره له منځه يوسي!! ... تاسو ته حکم کوم چې: له هر هغه مسيحي نه ځان لرې وساتئ چې لټ وي او هغسې کار نه کوي چې ما ويلي، ... د عيسی مسيح په نامه داسې خلکو ته نصيحت کوم چې کار وکړي او زيار وباسي او ځان ته ډوډۍ وګټي!!

تاسو ځان ترې لرې وساتئ چې وشرمېږي، خو دښمن ئې مه ګڼئ، بلکې نصيحت ورته وکړئ!!

دلته پولس له يوې خوا هغو مسيحيانو ته نصيحت کوي چې د ده د افکارو په سبب لټ شوي، پرته له دې چې ووايي دوی د مذهبي مراسمو او عباداتو په تر سره کولو کې لټي کوي، ځکه له دې کارونو لاس اخيستل خو د ده د مذهب اساسي غوښتنه ده، دی خو ادعا کوي چې د خدای نوی پيغام له دغو عباداتو او مراسمو نه د آزادۍ پيغام دی، فقط دومره وايي چې دې مسيحيانو له ورځني کارو بار نه هم لاس اخيستی او مسيحيت ئې شرمولی!! له بلې خوا د يوه مجهول دښمن د راتلو او د ده له مخې د يوه مجهول دوست د لرې کېدو خبره کوي!! ادعا کوي چې د دې دښمن د راتلو نښې راڅرګندې شوې دي، خو دی په خپله په دې خاطر له څرګندېدو ډډه کوي چې يو څوك ئې په مخې کې خنډ دی!! پولس په ډېر شطارت سره داسې ښيي چې دامانع کس په خپله پولس دی، د ده هر پلوې به له دې خبرو نه له دې پرته بله انتباه نه اخلي چې دا مانع کس له پولس نه پرته بل څوك نه شي کېدی!!

د پولس دوهم ليك تيموتائوس ته

زما، پولس، لخوا چې د خدای په خوښه، د مسيح استاځی يم، په دې مأمور شوی چې په هر ځای کې دا اعلان وکړم: څوك چې پر مسيح ايمان راوړي تلپاتی ژوند به ئې په برخه شي. ګران زوی تيموتائوس ته

د خدای پلار او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تا ته د فيض، رحمت او سوکالي غوښتونکی يم.

پولس په دې ليك کې ځان د غير يهودانو لپاره د عيسی مسيح پيغمبر معرفي کوي او ليکي: د انجيل د پيغام رسولو لپاره خدای زه غوره کړم چې په غير يهودانو کې د ده پيغمبر وم. بيا ليکي: هيڅکله دا حقيقت مه هېروه چې عيسی مسيح په جسماني توګه د داؤد له نسله دنيا ته راغی او له مرګه وروسته بيا راژوندی شو، دا د انجيل هغه پيغام دی چې زه ئې اعلانوم!!

مسيح هغه وخت هم مونږ ته وفادار وي او زمونږ مرسته کوي چې مونږ ضعيف

او ایمان مو کمزوری شي، دا ځکه چې مونږ د ده له وجود څخه یو او نه شي کولی مونږ له ځانه بېل کړي!!

بیا د ځان ډېرې ستاینې کوي او په ضمن کې ئې خپل شاګرد ته لیکي: له ما سره یوازې لوقا پاتې دي، کله چې راتلې نو مرقس هم درسره راوله، ځکه چې د ده مرستې ته اړ یم... د محکمې په لومړۍ غونډې کې هیڅوك زما د مرستې لپاره حاضر نه شو، ټولو یوازې پرېښودم... خدای په خپله زما مرسته وکړه، ... زه ئې وژغورلم او پرې ئې نه ښودم چې د زمریانو مخې ته مې واچوي.

ګورئ چې پولس په دې لیك کې په څو خبرو تأکید کوي:

• الله تعالی د خدای پلار په نامه او عیسی علیه السلام د زوی خدای په نامه په مکرره توګه یادول.

• دا ادعا کول چې دی د خدای له لوري غوره شوی پیغمبر او د مسیح استاځی دی.

• په دې ټینګار کول چې عیسی مسیح په جسماني توګه د داؤد له نسله دنیا ته راغلی او له مرګه وروسته بیا راژوندی شوی، د ده له وینا معلومېږي چې دا خبره د لومړي ځل لپاره د ده له لوري اختراع شوې خو دی وايي: دا د انجیل هغه پیغام دی چې زه ئې اعلانوم!! خو جناب پولس دې ته نه دی متوجه چې انجیل د عیسی علیه السلام له تلو د مخه بشپړ شوی او په هغه کې عیسی علیه السلام ته د هغو حالاتو په اړه لارښوونې شوې چې دی ورسره مخامخ وو، نه د هغو پېښو په اړه وړاندوینې چې د ده له تلو وروسته رامنځته کېدې.

• د پولس دا خبره د ده د نورو خبرو ماهیت ښه په ډاګه کوي چې وايي: مونږ د عیسی مسیح له وجود څخه یو!! او هغه نه شي کولی مونږ له ځانه بېل کړي!! د دې بېهوده خبرې په معنی له ده پرته بل څوك نه پوهېږي!! دا خبره هم د حقیقت خلاف ده او هم د عقل خلاف، دا ځکه چې عیسی علیه السلام نه واده کړی او نه اولاد لري، یوازې حقیقي زوی د حقیقي پلار او مور له وجود څخه ګڼلی شو، دا ویلی شو چې عیسی علیه السلام د مریمې له وجود څخه وو، خو هیڅوك د عیسی علیه السلام له وجود څخه نه شو ګڼلی، ځکه چې دی اولاد نه لري. پولس دې مونږ ته وښيي چې

په نړۍ کې څوك په حقيقي معنی د مسيح له وجود څخه دی؟
• که دا ليك د اعتبار وړ وګڼو او په دې خبرې باور وکړو چې پولس له لوقا، مرقس او يوحنا سره ليدلې نو په يقين سره ويلی شم چې د دوی په نامه انجيلونه د پولس له لوري جعل شوي.

د پولس ليك د کولسي مسيحيانو ته

بايبل د دې ليك په مقدمه کې ليکي: د کولسي ښار په اوسنۍ ترکيه کې پروت وو، د دې ښار په کليسا کې د عيسی مسيح د شخصيت په اړه دا لانجه راولاړه شوې وه چې آيا دی يوازې يو انسان وو او که د خدای له ذات څخه وو؟ يو څوك ئې پولس ته ورولېږو چې له هغه نه پوښتنه وکړي، پولس د دوی د پوښتنې په ځواب کې دا ليك ورولېږو... ليك داسې پيل شوی:

زما پولس لخوا چې خدای د عيسی مسيح د خدمت لپاره غوره کړی
او زمونږ د ورور تيموتائوس لخوا
زمونږ د هغو مسيحي ورونو لپاره چې په کولسي کې اوسېږي
د پلار خدای او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسايۍ غوښتنه کوم.

کله چې تاسو ته دعا کوم نو لومړی د هغه خدای شکر په ځای کوم چې زمونږ د خدای عيسی مسيح پلار دی... تل د آسماني خدای ستاينه کوئ چې مونږ ئې د دې وړ کړو چې د هغو کسانو په برکتونو او امتيازاتو کې شامل شو چې د نور په عالم کې ژوند کوي، هغه مونږ د شيطان له تيارې دنيا وژغورلو او د خپل ګران زوی ملکوت ته ئې منتقل کړو!! همغه زوی چې د خپلو وينو په برکت ئې مونږ آزاد کړو او زمونږ ګناهونه ئې راوبخښل!!

مسيح څوك وو او څه ئې وکړل؟

مسيح د نه ليدل شوي خدای ليدل شوې څېره وه، هغه د خدای زوی دی او تر ټولو موجوداتو غوره دی، په حقيقت کې ټول عالم د مسيح په واسطه پيدا شوی،

يعني هر هغه څه چې په آسمان او ځمکې کې دي، ليدل کېدونکي او نه ليدل کېدونکي، روحاني عالم له ټولو واکمنانو او مشرانو سره ئې او له تاج او تخت سره ئې، ټول د مسيح په وسيله او د ده د جلال لپاره پيدا شوي، مخکې له دې چې څه پيدا شي دی وو او دا د ده قدرت دی چې عالم ساتي، ... هغه لومړنی کس دی چې له مرګه وروسته راژوندی شو!! او ثابته ئې کړه چې په هر څه کې لومړی مقام لري!! ځکه خدای اراده وکړه چې خپل زوی ته بشپړ الوهيت ورپه برخه کړي!! د هغه کار په وجه چې مسيح زمونږ لپاره وکړ... د صليب پر سر ځان قرباني کول او هغه وينه چې ده زمونږ لپاره ورکړه، له خدای سره د پخلاينې او صلح لامل شو، دا پخلاينه ستاسو هم په برخه شوه چې يو وخت ترې لرې او ورسره دښمن وئ... اوس د خدای په خوا کې يئ او هغه هيڅ داسې خطا او ګناه په تاسو کې نهويني چې د هغې په سبب مو مجازات کړي!! زه خدای لېږلی يم چې تاسو غيريهودانو ته د ده هغه راز څرګند کړم چې په پېړيو پېړيو ئې له هر چا پټ ساتلی وو او هغه راز دا دی: مسيح ستاسو په وجود کې ستاسو يوازنی امېد دی!! ... په مسيح کې د خدای ذات او صفات په بشپړه توګه د يوه انسان په بدن کې څرګند شوي!! نو تاسو چې مسيح لرئ هر څه لرئ، مسيح په حقيقت کې پر ټولو رياستونو او قدرتونو حاکم او مسلط دی!!... کله چې تاسو د تعميد غسل وکړ نو زوړ او ګناهګار شخصيت مو له مسيح سره مړ او دفن شو او بيا بېرته له مسيح سره ژوندي شوئ او نوی ژوند مو پيل کړ!! ستاسو ګناهونه ئې له منځه يووړل او ستاسو د ګناهونو پاڼه ئې د صليب پر سر مېخ کړه او د مسيح په نامه ئې حساب کړل، ... نو هيڅا ته اجازه مه ورکوئ چې په تاسو اعتراض وکړي چې ولې دا شی خورئ او دا شی څښئ او ولې د مذهبي عيد فلانۍ ورځ نه لمانځئ او ولې د شنبه په ورځ کار کوئ!! دا ټول موقتي احکام وو چې د مسيح په راتلو سره بې اعتباره شول!!... اوس تاسو له مسيح سره يو ځای مړه شوي او د دنيا له عقايدو آزاد شوي يئ، له هغو عقايدو نه چې وايي د نجات لپاره بايد نېك کارونه تر سره شي او د ځانګړو احکامو متابعت وشي، ... اوس چې له مسيح سره ژوندي شوي يئ، د آسمان برکتونو او خوښيو ته پام وکړئ او تل د هغه څه په فکر کې واوسېږئ چې په آسمان کې دي او د دې فاني دنيا چارو ته هيڅ

اند ېښنه مه کوئ، له دې فاني دنيا سره دومره علاقه ولرئ لکه مړي چې ئې ورسره لري!! دا ځکه چې ستاسو واقعي ژوند په آسمان کې دی!!

د دې شيطاني ليك څو برخې د دقت وړ دي:

• يو ځل مسيح په خپله خدای ګڼي چې د انسان په بڼه کې څرګند شوي او ليکي: مسيح د نه ليدل شوي خدای ليدل شوې څېره وه، بيا د دې وينا کاملاً مخالفه خبره کوي او ليکي: هغه د خدای زوی دی!! داسې متعارضې او متناقضې خبرې هغه څوك کوي چې د خپلو خبرو په معنی نه پوهېږي. يا خو بايد ووايي چې خدای د مسيح په څېره کې مجسم شوی او يا دا چې مسيح د خدای زوی دی. او دا دواړه خبرې هم د عقل خلاف دي او هم د تورات او انجيل، او قرآن خو وايي: د الله تعالی په اړه دا خبره کول چې هغه زوی لري دومره ستره کرکجنه خبره ده چې آسمانونه او ځمکه ئې نه شي زغملی، فرمايي:

{ÿqãŠ b& ÇÌÈ #%d ãA$6Å$"ïBr ÞÚ öF{$‘, ±Y?r ç×B böÖÿGƒ ßN≡q»J¡¡9$$ 6 ?

ÏN≡q»J¡¡9$$’Î `B @à2 bÎ) ÇÌÈ #$!r ‹Ï, Gƒ b& Ç≈H÷q§=Ï9 óÈ7^ƒ $Br ÇÌÈ #$!r Ç≈H÷q§=Ï9

ÇÌÈ #%7ã Ç≈H÷q§9$$’Î#ä wÎ) ÇÚ öF{$$r

مريم: ۹۰-۹۳

له دې خبرې نږدې ده آسمان ټوټې ټوټې شي، ځمکه وچوي او غرونه وران او رانسکور شي، چې رحمن خدای ته د زوی ادعا کوي، حال دا چې له رحمن خدای سره نه ښايي چې ځان ته کوم زوی غوره کړي ، د آسمانونو او ځمکې هر څه د ده په وړاندې د بنده په توګه رادرومي!!

• هر عاقل انسان په دې پوهېږي چې د تجسم معنا يوازې دا ده چې يو ذات خپل حالت بدل کړي او په نوې بڼه کې راڅرګند شي او د زوی معنی دا ده چې له يوه ذات نه بل مستقل ذات او هغه ته ورته ذات راپيدا شي، د پولس د ليك له مخې هم خدای يو دی او هم دوه، مسيح هم خدای دی او هم د خدای زوی!! نه پوهېږم آيا داسې انسان به هم پيدا شي چې په سر کې ئې ماغزه وي او هغه دا خبره وکړي يا ئې ومني؟!!

• پولس ادعا کوي: مخکې له دې چې څه پيدا شي مسيح موجود وو او دا د ده قدرت دی چې عالم ساتي، په حقيقت کې ټول عالم د مسيح په واسطه پيدا شوی، يعني هر هغه څه چې په آسمان او ځمکې کې دي، ليدل کېدونکي او نه ليدل کېدونکي، روحاني عالم له ټولو واکمنانو او مشرانو سره ئې او له تاج او تخت سره ئې، ټول د مسيح په وسيله او د ده د جلال لپاره پيدا شوي!! پولس ته وايو: بايبل خو له دې مخکې ليکلي چې د ځمکې پر سر لومړی پيدا شوی انسان آدم وو او عيسی د داؤد له نسله څخه پيدا شوی، مونږ ته ووايه: له دې دواړو خبرو نه کومه ئې رښتونې او سمه ده، ستا ادعا او که د بايبل مخکنۍ وينا؟! دا دواړه خبرې خو په خپلو کې شديد تعارض لري، په يوه وخت دواړه صحيح نه شي ګڼل کېدی!!

• د دې خبرې معنی څه ده چې د عالم هر څه د مسيح په وسيله پيدا شوي؟ ده پيدا کړي او که خدای د ده لپاره پيدا کړي؟! مونږ خو د بايبل په عهد قديم کې هيڅ ځای دا خبره ونه لوستله چې مسيح تر ټول عالم مخکې وو، يا مخکې پيدا شوی، يا عالم د ده په وسيله او يا د ده لپاره پيدا شوی، تا دا خبره له کومه ځايه ترلاسه کړې؟

دا يوازې پولس نه دی چې د يوه انسان په ستاينې کې تر دې حده غلو کوي، تر ده مخکې ډېرو دا کار کړی او تر ده وروسته هم ډېرو، په مسلمانانو کې هم داسې جاهل غلات راپيدا شول چې د پيغمبر عليه السلام په اړه همدا د پولس خبره کوي او وايي: لو لاك لو لاك لما خلقت الافلاك: که ته نه وی، که ته نه وی، نو ما به آسمانونه نه وو پيدا کړي، دا شعر د دې خرافي عقيدې يوه بېلګه ده:

که رڼا د محمد نه وی پيدا   پيدا کړې به خدای نه وه دا دنيا
په صورت که آخرين دی پيدا شوی   په معنی کې اولين دی تر هر چا
خدای ئې مه ګڼه بې شکه چې بنده دی   نور ئې ټول واړه صفات دي په رښتيا

پولس ليکي: ... خدای اراده وکړه چې خپل زوی ته بشپړ الوهيت ورپه برخه کړي!! يعني دا چې مسيح بشپړ خدای دی، د الوهيت په ټولو صفاتو متصف دی او له ټول هغه واك او ځواك نه برخمن دی چې خدای ئې لري!! په دې وينا کې هم پولس

يوازې نه دى، ډېرو تر ده مخکې دې ته ورته خبره کړې او ډېرو هم تر ده وروسته، په مسلمانانو کې هم د ده په څېر ډېر ټګماران او جاهلان راپيدا شول چې همدا خبره ئې د خپلو پيرانو، امامانو او حتى پيغمبر عليه السلام په اړه کړې ده، قرآن د دې غلطې انګېرنې د ترديد لپاره يو ډېر عام فهم خو دروند او مضبوط دليل وړاندې کوي او فرمايي: که په ځمکې او آسمان کې له يوه خداى نه پرته نور خدايان وى نو حتماً به د ځمکې او آسمان ټولې چارې مختل او هر څه به تباه شوي وو، دا ځکه چې په هغه صورت کې به هر خداى له خپلې خوښې سره سم د دې عالم اداره غوښتله، خپل واك او ځواك به ئې د خپلې خوښې مطابق کارولو، حتماً به د دوى تر منځ د آراوو اختلاف راولاړېدو، په اجراءاتو او تصرفاتو کې به د دوى بېلې بېلې ارادې حتماً په ټکر او تصادم منتج کېدې او دا به په کائناتو کې د لويې تباهۍ سبب جوړېدو. په هستي او کاينات کې دا حاکم نظم او نسق په دې دلالت کوي چې د مخلوقاتو د امورو د تدبير واك او اختيار له يوه ذات سره دى.

ÇËÈ bq̃ãÂ ƒ $Bã Ą ëè$É ' « $` » s6Ýù $?‰ ¡ ÿ9 ª ! $žvĵ pl Į#ä $JÍŽi b%. ö9

الانبياء:۲۲

که په آسمان او ځمکې کې له الله پرته نور خدايان وى؛ دواړه حتماً تباه کېدل، نو د دوى له ستايلو نه د عرش پالونکي الله لره پاکي ده.

دا د توحيد د اثبات او د متعددو خدايانو د غلطې انګېرنې د ترديد دومره مضبوط دليل دى چې هيڅ عاقل انسان ترې انکار نه شي کولى.

د دجال پولس له پلويانو څو پوښتنې لرم:

۱. د دې خبرې معنى څه ده چې وايي: د صليب پر سر ځان قرباني کول او هغه وينه چې زمونږ لپاره ئې ورکړه، له خداى سره د پخلاينې او صلح لامل شو، دا پخلاينه ستاسو هم په برخه شوه چې يو وخت ترې لرې او ورسره دښمن وئ... اوس د خداى په خوا کې يئ او هغه هيڅ داسې خطا او ګناه په تاسو کې نه وينې چې د هغې په سبب مو مجازات کړي؟!!

۲. آيا تر دې قربانۍ مخکې د بايبل خداى له ټولو پيغمبرانو عليهم السلام او د

دوی له امتونو سره د دښمنۍ په حال کې وو؟ که داسې وي نو بايبل ولې په ځای ځای کې ليکلي چې خدای له فلان فلان پيغمبر نه راضي شوی، له يحيی، الياس، زکريا، داؤد، موسی، يعقوب، اسحاق، ابراهيم، نوح او آدم عليهم السلام نه؟

۳. که له دې قربانۍ نه وروسته ټولو انسانانو يا يوازې مسيحيانو ته ټول ګناهونه بخښل شوي وي نو الله تعالی ولې دوی د خپلو ګناهونو په سبب مواخذه کوي او مصيبتونه پرې راولي؟

۴. کوم عقل او عدل به دا خبره معقوله او عادلانه وګڼي چې يوازې ځان ته مسيحي ويل او په اوبو کې يوه غوټه د ظلمونو، تېريو، فسادونو او ګناهونو د بخښل کېدو وسيله شي؟!!

• د پولس له غولېدلو پلويانو نه پوښتنه کوم: آيا تاسو د پولس دا مسخره خبره هم منئ چې وايي: زه خدای لېږلی يم چې تاسو غيريهودانو ته د ده هغه راز څرګند کړم چې په پېړيو پېړيو ئې له هر چا پټ ساتلی وو او هغه راز دا دی: مسيح ستاسو په وجود کې ستاسو يوازنی امېد دی؟!! دا خبره خو هم د الفاظو له مخې يوه معما ده او هم د محتوی له مخې، د سامسون تر معما هم زياته پېچلې!! آيا خدای دا راز له پولس نه مخکې حتی هيڅ پيغمبر ته هم نه وو څرګند کړی؟ له مسيح ئې هم پټ ساتلی وو؟ يوازې پولس ته ئې څرګند کړ؟!! د دې خبرې معنی څه ده چې (مسيح ستاسو په وجود کې ستاسو يوازنی امېد دی؟!!) مسيح د دوی په وجود کې څه معنی لري؟ او بيا څنګه يوازنی امېد؟!! آيا دا بېهوده او بې معنی خبره همغه راز دی چې خدای له پولس نه مخکې له ټولو پټ ساتلی وو؟!! کوم بې عقله انسان به دې بې محتوی خبرې ته د راز په سترګه وګوري؟

• پولس په ډېرې بې باکۍ او جسارت سره ټول مخکني شرعي احکام لغو کوي او وايي: ... نو هيڅوا ته اجازه مه ورکوئ چې په تاسو اعتراض وکړي چې ولې دا شی خورئ او دا شی څښئ او ولې د مذهبي عيد فلانۍ ورځ نه لمانځئ او ولې د شنبه په ورځ کار کوئ!! دا ټول موقتي احکام وو چې د مسيح په راتلو سره بې اعتباره شول!!... اوس تاسو له مسيح سره يو ځای مړه شوي او د دنيا له عقايدو آزاد شوي يئ، له هغو عقايدو نه چې وايي د نجات لپاره بايد نېك کارونه تر سره

شي او د ځانګړو احکامو متابعت وشي... نه پوهېږو هغه څوك چې د پولس دا خبرې مني څنګه په بايبل، موسی او عيسی او نورو پيغمبرانو عليهم السلام د ايمان دعوا هم کوي؟ دا خو له ټولو اديانو نه د بغاوت او له ټولو پيغمبرانو سره د مخالفت په معنی ده!! لکه څنګه چې الله تعالی يو دی، دين ئې يو دی او انسانانو ته ئې لېږلي احکام ورته دي، هر پيغمبر عليه السلام همغه خبره کوي چې تر ده مخکې او وروسته پيغمبران ئې کوي، د دوی تر منځ توپير په حلال او حرام کې نه بلکې په هغو فرعي امورو کې دی چې د هر امت په خاص اجتماعي حالت پورې اړه لري، لکه دا چې د يوه امت لپاره بيت المقدس د قبلې په توګه ټاکل شوی او بل ته کعبه، يوه ته د شنبې ورځ د اجتماعي عبادت لپاره غوره شوې او بل ته د جمعې ورځ، د الله تعالی له لوري لېږل شوي پيغمبران د يوه بل د تګلارو ترديد او تکذيب نه بلکې تائيد او تصديق کوي، يوازې د پولس په څېر د شيطان استاځي به د مخکنيو پيغمبرانو او د دوی د شريعت د لغو کولو جسارت کوي. نه يوازې يو بې دينه انسان به هر خوراك او څښاك جايز ګڼي بلکې ډېر جاهل او ناپوه انسان به د داسې خبرې کولو جسارت کوي، ټول حيوانات داسې پيدا شوي چې څه خوري او څه نه خوري، د حيوان بچی د پيدا کېدو له لومړۍ ورځې په دې پوهېږي چې کوم بوټی وخوري او له کوم نه ډډه وکړي، د دوی په فطرت کې دا پوهه اېښودل شوې، د دوی د دماغ په کمپيوټر کې دا سافټ وير اېښودل شوی چې مضر او مفيد خوراك تشخيص کړي، خو انسان ته يا بايد ووېلی شي چې دا خوراك درته ګټور دی او دا مضر او يا له ډېرو تجربو وروسته مضر او ګټور شيان تشخيص کړي، پولس دې ته هم اعتناء نه کوي چې له جنت نه د آدم عليه السلام د وتلو وجه د ممنوعه خوراك خوړل وو او همدغه خوراك له خپلې ښکلې جنتي (طبيعي) جامې محروم او په خپل لاس د جامې جوړولو ته ئې اړ کړ.

- عجيبه ده چې بايبل د عيسی عليه السلام له قوله ليکي: ګمان مه کوئ چې زه د موسی د تورات او نورو انبياوو د کتابونو منسوخولو ته راغلی يم، زه راغلی يم چې بشپړ او عملي ئې کړم... خو د دې تر څنګ د پولس دا خبره هم رااخلي چې وايي: اوس تاسو له مسيح سره يو ځای مړه شوي او د دنيا له عقايدو آزاد شوي

يئ، له هغو عقايدو نه چي وايي د نجات لپاره بايد نېك كارونه تر سره شي او د ځانګړو احكامو متابعت وشي، ... آيا ډېره عجيبه نه ده چې مسيحيان په يوه وخت دا دواړه خبرې مني او د دوی تر منځ شديد تعارض ته نه ګوري، مسيح مخكني اديان بشپړ كوي او پولس ټول مخكني عقايد باطل ګڼي، د نجات لپاره نېك عمل ضروري نه بولي او د ټولو مخكنيو اديانو احكام لغو كوي، خو له دې سره سره ناپوه مسيحيان دی د مسيح رسول ګڼي!!

- د پولس دا وينا هم په ځانګړې توګه د پام وړ ده چې وايي: اوس چي له مسيح سره ژوندي شوي يئ، د آسمان بركتونو او خوښيو ته پام وكړئ او تل د هغه څه په فكر كې واوسېږئ چې په آسمان كې دي او د دې فاني دنيا چارو ته هيڅ اندېښنه مه كوئ، له دې فاني دنيا سره دومره علاقه ولرئ لكه مړي چې ئې ورسره لري!! دا ځكه چې ستاسو واقعي ژوند په آسمان كې دی!! دا په داسې حال كې چې هيڅ الهي دين دا خبره نه كوي، الله تعالى انسان ته نه وايي چې له دنيا نه لاس واخله، بلكې ورته وايي: په دنيا كې سم كار وكړه چې آخرت دې سم شي، جنت ستا د سمې عقيدې او نېك عمل بدله ده، كه دنيا دې سمه وه آخرت به دې سم وي او كه خرابه وه آخرت به دې خراب وي، په دنيا كې د ذلت، سپكاوي، فساد او ګناه ژوند د آخرت سپكاوی او د دوزخ عذاب ستا په برخه كوي، ته د ځمكې پر سر د خدای خليفه يې، كه د الله تعالى د لارښوونو مطابق دې په كې ژوند وكړ او په حقيقي معنى دې د ده نيابت وكړ، شېرازه او آباده دې كړه، د اصلاح په چارو كې بوخت شوې، عدالت دې پلې كړ، نو زما رضا او جنت ترلاسه كوې. خو پولس له دنيا نه د لاس اخيستو درس وركوي.

زه په ډېر ډاډ او يقين سره ويلی شم چې له هر الهي دين سره د دين دښمنانو همدا كار كړی چې پولس له مسيحيت سره كړی، د دين دښمنانو د ديندارانو په صفوفو كې داسې كسان ګمارلي چې د پولس دغه عقيده په دوی كې خوره كړي، دا نن نن او په يوېشتمې پېړۍ كې امريكايان په ټول توان طاقت سره د دې هڅه كوي چې په اسلامي نړۍ كې داسې مسخه شوي تصوف ته وده وركړي چې د پولس له دغې مفكورې سره ورته خبرو ته بلنه وركوي، له ډېرو هغو ډلو سره مالي مرستې

کوي چې بنسټ ئې به دغسې عقايدو ولاړ دی، د اسلام په ضد جنګ کې د امريکايانو سياست په دې ولاړ دی چې وايي: د راديکال اسلام په ضد او د هغو ډلو په خلاف چې دين له سياست سره ګډوي او د اسلامي نظام پلي کول غواړي، هغه ډلې استخدام کړئ چې دين او دنيا سره بېلوي!! دا خبره عادي مه ګڼئ چې نن بي بي سي او امريکا غږ د مثنوي تصوفي اشعار خپروي او په منظمه او پرله پسې توګه پرې بحثونه کوي، که تاسو د انګريزانو استعماري تاريخ ته ځير شئ نو وبه ګورئ چې دوی په اسلامي نړۍ د تسلط په دوران کې څومره داسې ډلې جوړې کړې، څومره تېګمار او استخدام شوي پيران ئې له يوې سيمې بلې ته ولېږل چې همداسې تصوف ته بلنه ورکړي او د دوی د مستعمراتو محکومو ولسونو ته ووايي: له دنيا لاس واخلئ، آخرت ته مخه کړئ، کوم حالت چې خدای درباندې راوستی په دې راضي او قانع اوسئ، مه اعتراض کوئ او مه ئې د بدلولو هڅه!!

د اَفَسُس مسيحيانو ته د پولس ليك

زما پولس لخوا چې خدای د عيسی مسيح د خدمت لپاره غوره کړی يم

د افسس د ښار ګرانو مسيحيانو ته چې تل زمونږ خدای مسيح ته وفادار دي.

د پلار خدای او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسايۍ غوښتونکی يم

د خدای شکر.... چې د عالم له پيدا ښته مخکې ئې مونږ غوره کړو... چې د مسيح د قربانۍ په سبب د ده شو!! او په همغه وخت کې ئې فيصله وکړه چې مونږ پاك کړي، د همدې لپاره ئې مسيح راولېږو... د ده لطف دومره دی چې حاضر شو د خپل زوی د وينو په بيه زمونږ ګناهونه وبخښي!! ... تاسو ټول د روح القدس په وسيله مُهر شوي يئ!! د خدای مُهر پر مونږ باندې د دې نښه ده چې خدای مونږ اخيستي يو!! په تېرو زمانو کې خدای دا راز خپل قوم ته نه وو ويلی، خو اوس ئې د روح القدس په وسيله خپلو رسولانو ته څرګند کړی، دا خبره ځکه تاسو ته ليکم چې درته واضح کړم خدای څنګه په دې راز پوه کړم!! هغه راز دا دی: غيريهودان هم د يهودانو په څېر په هغه ميراث کې شريك دي چې د خدای د زامنو لپاره دی، دواړه

بلل شوي چې د مسيح د بدن يعني کليسا برخه وي!! خدای دا افتخار زما په برخه کړ چې دا راز ښکاره کړم... د خط په پای کې د معمول مطابق توصيې او نصيحتونه کوي، خو دا نصيحتونه داسې دي لکه زهرجنه مړۍ په شاتو خوږول.

په دې ليك کې هم ګورئ چې پولس د يوه بل داسې راز په ښکاره کولو افتخار کوي چې تر ده د مخه خدای هيچا ته نه دی ښکاره کړی!! او هغه راز دا دی: غيريهودان هم د يهودانو په څېر په هغه ميراث کې شريك دي چې د خدای د زامنو لپاره دی!! دا د پولس راز دی، د ده د ادعا له مخې له دې راز نه مسيح هم خبر نه وو!! هو؛ که خبر وی نو ده به هيڅکله نه ويل چې زه يوازې د يهودانو لپاره لېږل شوی يم ځکه چې يهودان د خدای د رمې ورك شوي پسونه دي!!

ښايي د پولس دې بېهوده خبرې ته به مو هم پام کړی وي چې وايي: تاسو ټول د روح القدس په وسيله مُهر شوي يئ!! د خدای مُهر پر مونږ باندې د دې ښنه ده چې خدای مونږ اخيستي يو!! پوښتنه کوو: د دې خبرې معنی څه ده؟ روح القدس څنګه مسيحيان مُهر کړي او دا مهر څنګه د دې ښنه ده چې خدای مسيحيان اخيستي دي؟

د غلاطيه مسيحيانو ته د پولس ليك

زما پولس پيغمبر او ټولو هغو ورونو لخوا چې له ما سره دي.

د غلاطيه کليساوو ته.

د پلار خدای او زمونږ د خدای عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او هوسايۍ غوښتونکی يم

که زه ځان رسول ګڼم له دې نه مې قصد دا نه دی چې کومې مذهبي ډلې يا پلاوي زه د رسول په توګه ګمارلی يم، زما رسالت زمونږ د سالار عيسی مسيح او د پلار خدای له لوري دی... تعجب کوم چې تاسو د نجات نورې لارې لټوئ، غير له هغې لارې چې ما درښودلې... څوك چې د نجات نورې لارې تاسو ته په ګوته کوي تاسو غولوي... په دغو کسانو دې د خدای لعنت وي، حتی که دا کس زه په خپله وم او حتی که له آسمانه کومه فرشته نازله شي او تاسو ته بله لار وښيي په هغې دې هم

د خدای لعنت وي!! له دې خبرو نه زما مقصد دا نه دی چې په غوړه مالي سره ستاسو اعتماد ترلاسه کړم!! خدای شاهد دی چې دا خبره له ځانه نه کوم، په خپله مسیح ما ته راښودلې ده... ما دا له هیڅ انسان څخه نه ده زده کړې!!

یوه هوښیار لوستونکي ته د پولس دا الفاظ او مکرر لوړه کافي ده چې دی وپېژني او د ادعاګانو ماهیت ئې ورته جوت کړي!!

پولس له دې وروسته د نورو لیکونو په څېر خپله قصه لیکي چې یهودي وو، مسیحیان ئې ځورول، ناڅاپه په حقیقت پوه او مسیحي شو، بیا لوړه کوي او وایي خدای شاهد دی چې دا خبرې حقیقت لري، .... له پطرس سره خپل مخالفت ته ګوته نیسي او وایي چې هغه له ما سره همفکره وو او مسیحیت ته د غیریهودانو له بللو سره موافق وو خو خپله رایه ئې بدله کړه،... وایي: د تورات په لوستلو سره پوه شوم چې د شریعت او مذهبي احکامو په مراعات سره نه شو کولی د خدای په حضور کې مقبولتیا ترلاسه کړو، یوازې په مسیح باندې د ایمان له لارې کولی شو د خدای په وړاندې بې ګناه وګڼلی شو!!

پوښتنه کوو:

• د تورات په کومې برخې کې دې دا خبرې لوستلې دي؟ تورات خو په ډېر تأکید سره وايي چې د خدای رضا یوازې د شرعي احکامو په مراعات سره ترلاسه کولی شئ، له تورات نه خو چې له یهودانو سره څه پاتې وو نو هغه خو لس احکام وو نه بل څه، د تورات په هغو دوو لوحو کې خو یوازې همدا احکام ذکر شوي او د مسیح یادونه هم نه ده شوې!! بایبل خو ډېر ځلې په دې تأکید کړی چې: څوك چې وايي خدای پېژنم خو د ده احکام نه په ځای کوي دروغ وایي!! نو بایبل دې مونږ ته ووایي چې د پولس دا خبره څنګه توجیه کوي؟ مونږ ته خو د بایبل د نورو ویناوو له مخې د پولس ټولې اساسي خبرې دې ته ورته دروغجنې او د حقیقت خلاف برېښي.

• مسیح خو وایي: هیڅکله لوړه مه کوه، څوك چې لوړه کوي په زړه کې ئې حتماً څه خیره شته، نو دا ته ولې د مسیح د وینا مخالفت کوي او په مکرر لوړې سره غواړې خپل مخاطب قانع کړې، مسیحیانو ته وایم: آیا د پولس دا مکرره لوړه تاسو ته د مسیح دا قول نه در په یادوي، ولې نه وایئ چې د دې قسم خور په زړه کې

خامخا څه خیره شته، باور وکړئ چې که تاسو په خلاصو سترګو د ده ویناوو ته ځېر شئ نو په ډېرې آسانۍ سره به پوه شئ چې د ده زړه او دماغ له خیرو نه بلکې له زهرو ډک دي

د ټګمار پولس دې خبرې ته هم لږ ځیر شئ چې وايي: همداراز ټوك چې غواړي د شرعي احکامو د مراعات له لارې نجات ترلاسه کړي د خدای تر لعنت لاندې دي، دا ځکه چې په تورات کې راغلي: په هغه چا دې لعنت وي چې حتی د شریعت د کتاب یو حکم هم ماتوي!! نو دا څرګنده ده چې هیڅوك نه شي کولی د شرعي احکامو د مراعات له لارې خدای راضي کړي!!

ګورئ چې پولس د تورات هغه وینا څنګه تحریفوي چې غرض او غایه ئې په شرعي احکامو په کلکه او په پوره احتیاط او دقت سره عمل کول دي، دومره چې د الله تعالی یو حکم هم باید شا ته ونه غورځولی شي، پولس له دې صریح او څرګند حکم نه غلطه معنی راباسي او هغه څه ترې جوړوي چې د ټول شریعت شا ته غورځول سم او صحیح کار ثابت کړي، د ده د استدلال معنی دا ده: له دې کبله چې تورات وايي: د یوه حکم د نه پلې کولو په صورت کې انسان د لعنت وړ ګرځي او هیڅوك نه شي کولی چې په ټولو احکامو عمل وکړي، نو ځکه د تورات له نظره هر څوك د لعنت وړ دی، له دې لعنت څخه د خلاصون لار دا ده چې ټول تورات شا ته وغورځوو او په دې عقیده وو چې د نجات لپاره یوازې په مسیح باندې ایمان کافي دی!! له شریعت نه د انکار په ارتباط د پولس ټول استدلالونه دې ته ورته مسخره او د خندا وړ دي!!

یهودي توکمه مسیحي عبرانیانو ته لیك

په تېرو زمانو کې خدای د پیغمبرانو په وسیله، خپله اراده او مشیت په تدریج سره زمونږ نیکونو ته ښودو، له مختلفو لارو، کله د خوب، کله د رؤیا او حتی مخامخ له پیغمبرانو سره د خبرو له لارې، خو په دې وروستیو وختونو کې ئې د خپل زوی له لارې له مونږ سره خبرې وکړې! خدای په حقیقت کې د هر څه اختیار خپل زوی ته سپارلی دی او عالم او ټول موجودات ئې د ده په وسیله پیدا کړي!! د

خدای زوی د ده د جلال منعکس کوونکی او د ده د وجود دقیق مظهر دی!! دی په خپل ځواکمن کلام سره عالم اداره کوي، دی دې دنیا ته راغی چې خپل ځان فدا کړي او مونږ پاك کړي او زمونږ ټول تېر ګناهونه محو کړي، له دې وروسته د افتخار تر ټولو لوړ مقام کې، د متعال خدای په ښي لاس کې کښېناست!! ... د ده نوم (د خدای زوی) دی، ... خدای د ده په اړه وفرمایل: زه د ده پلار او دی مې زوی دی!! کله چې له آسمانه راتلو خدای وفرمایل: ټولې فرشتې دې ده ته سجده وکړي!! الله تعالی دی د خدای په نامه یاد کړ او وئې فرمایل: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر ونه مومې!! خدای خپل زوی ته وویل: زما خوا کې کښېنه چې دښمنان دې په پښو کې درته واچوم!!

ګورئ چې پولس څومره په شطارت او شیطانت سره د مسیحیانو په عقل لوبې کوي، له عیسی علیه السلام نه داسې ذات جوړوي چې هم د خدای د وجود دقیق مظهر دی، یعني دقیقاً خدای دی او بیا ئې د خدای حقیقي زوی ګڼي!! خو داسې زوی چې د عالم د اداري ټول واك د ده په لاس کی دی، آسمانونه او ځمکه ده پیدا کړي او دی به ئې بېرته له منځه وړي!! وایي چې په آسماني کتاب کې خدای د ده په اړه فرمایلي دي: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر ونه مومې!! دا د الله تعالی له لوري مسیح ته د ده خطاب ګڼي نه په خپله د الله تعالی په اړه د آسماني کتاب وینا، استدلال ئې دا دی چې خدای د بل خدای په اړه خبره کړې، داسې ئې نه دي ویلي چې ما آسمانونه پیدا کړل... بلکې ویلي ئې دي: خدایه! تا ځمکه او آسمانونه پیدا کړل، نو مراد ئې ځان نه بلکې مسیح دی!! ډېره عجیبه ده چې د مسیح علیه السلام په څېر یو مظلوم او په خپل ملك کې د دښمن تر تعقیب لاندې انسان، هغه چې د یحیی په څېر ملګري ئې نیول کېږي او وژل کېږي خو دی ئې مرسته نه شي کولی، ملګري ئې یوازې پرېږدي او د ده په هکله دا هم وایي چې په صلیب وځړول شو، په قبر کې دفن شو، خپلوان او ملګري ئې په دې ونه توانېدل چې د هغه جسد ترلاسه او په درناوي سره ئې دفن

کړي، خو یوه پېړۍ وروسته داسې کسان راپیدا کېږي چې دا مظلوم او د خپل قوم له لوري مطرود انسان د خدای پر عرش کښېنوي، د ځمکې او آسمانونو پیدا کوونکی ئې ګڼي او وایي: د عالم د ادارې ټول واك د ده په لاس کی دی، آسمانونه او ځمکه ده پیدا کړي او دی به ئې بېرته له منځه وړي!!

او تر دې هم عجیبه لا دا ده چې دا ټول شرکي او خرافي عقاید د سپېڅلي کتاب په استناد ثابتوي!! کله سپېڅلي کتاب ته داسې الفاظ منسوبوي چې دغه خرافي او مسخره عقاید ترې راوباسي او کله ئې په الفاظو کې داسې تحریف او تأویل کوي چې خپله دروغجنه ادعا پرې سمه او صحیح ثابته کړي او بې خبره عوام پرې قانع کړي!! د پولس دغو څو خبرو ته لږ ځیر شئ چې څنګه کم عقله مسیحیان د سپېڅلي کتاب په استناد غولوي او وایي: په آسماني کتاب کې خدای فرمایلي دي: خدایه! تا لومړی ځمکه پیدا کړه او آسمانونه ستا په لاسونو جوړ شوي، دوی به ټول له منځه ولاړ شي خو ته به تل پاتې وې!! یوه ورځ به دوی راونغاړې خو ته به هیڅکله تغیر و نه مومې!! پولس ادعا کوي چې د سپېڅلي کتاب دا وینا مسیح ته متوجه ده نه الله تعالی ته!! همدا راز لیکي: په راتلونکې زمانې کې به فرشتې نه بلکې مسیح دا عالم اداره کوي، دا ځکه چې داؤد په خپل زبور کې خدای ته ویلي دي: (دا انسان څه دی چې ته دومره توجه او اعتناء ورته کوې؟ دا د انسان زوی څوك دی چې تا دومره سرلوړي ورپه برخه کړې؟ څه موده دې تر فرشتو لاندې ودراوو خو اوس دې د افتخار او جلال تاج پر سر وراېښی دی او هر څه دې د ده تر واکمنۍ لاندې راوستل)، پولس د داؤد په دې وینا استناد کوي او وایي: مونږ تر اوسه هیڅ انسان نه دی لیدلی چې هر څه د ده تر حکم لاندې راغلي وي خو مسیح ګورو چې څه موده ترفرشتو لاندې وو خو وروسته زمونږ په خاطر د خپل ځان په فدا کولو سره د افتخار تاج ورپه سر شو!!! پولس دلته هغه کلام چې د ټولو انسانانو په اړه ویل شوی، په تورات، انجیل او قرآن کې راغلي چې الله تعالی انسان ته پر ټولو مخلوقاتو فضیلت ورکړ، فرشتې ئې د ده په وړاندې په سجدې وګمارلې، د عالم هر څه ئې د ده په خدمت کی او د ده لپاره مسخر کړل، دا یوازې د مسیح په هکله ګڼي او وایي: مونږ تر اوسه له مسیح نه پرته هیڅ انسان نه دی لیدلی چې هر څه د ده

تر حکم لاندې راغلي وي... نو ځکه دا کلام يوازې مسيح ته متوجه دی!! پوښتنه کوو: آيا تا مسيح داسې ليدلی چې هر څه د ده تر واکمنۍ لاندې دي؟ تا خو مسيح په خپلو سترګو نه دی ليدلی، د ده له ځواك او قدرت نه هم خبر نه يې، د خپلې غلطې ادعا د ثبوت لپاره د داؤد عليه السلام له زبور نه په داسې خبرې استناد کوې چې له تا پرته هيچا دا معنی نه ده ترې اخيستې، چا چې عيسی عليه السلام په خپلو سترګو ليدلی وو هېڅکه ئې هغه د عالم ټولواك نه ګڼلو، آيا د حيرت ځای نه دی چې کم عقله مسيحيان ستا دغه ناپرتې خبرې مني؟!!

پولس ورپسې ليکي: اوس چې مونږ د مسيح په وسيله سپېڅلي شوو نو د ده پلار زمونږ پلار هم ګڼل کېږي، له همدې امله مسيح له دې خبرې عار نه کوي چې مونږ خپل وروڼه وګڼي!! لکه چې په زبور کې راغلي: د خپل پلار خدای په هکله به له خپلو ورونو سره خبرې وکړم او ټول به يو ځای د ده حمد او تسبيح وايو، په بل ځای کې هم راغلي: زه به له خپلو ورنو سره په خدای توکل وکړم او په بل ځای کې راغلي: (وګورئ دا زه او دا هم هغه زامن چې خدای مونږ ته راپه برخه کړي)، له دې کبله چې د خدای دا زامن انسانان دي، غوښه او وينه لري، دی هم غوښه او وينه شو، د انسان په څېر شو، دا ځکه چې يوازې په انسان کېدو سره ئې کولی شو ځان زمونږ لپاره فدا کړي او ومري!! او په خپل مرګ سره د هغه شيطان قدرت له منځه يوسي چې د مرګ اختيار ئې په واك کې وو!!

دا ئې د پولس استدلال!! د زبور په داسې جملو استناد کوي چې مفهوم ئې سل په سلو کې د ده د غلطې ادعا خلاف، خو دی ئې د خپلې مدعا د اثبات لپاره وړاندې کوي!! د زبور وينا د داؤد عليه السلام قول دی خو پولس ئې د مسيح قول ګڼي، مسيح نورو خلکو ته ورور ويلي، د دې لپاره چې دی يو انسان دی او نور انسانان د ده همنوع وروڼه دي، خو پولس دا وينا داسې توجيه کوي چې مسيح خدای دی، هسې ئې د انسانانو لپاره ځان انسان جوړ کړی، نو ځکه اوس دوی ته د ورونو خطاب کوي، په کار خو دا وه چې پولس ويلي وی: د مسيح له دغې وينا معلومېږي چې هغه يو انسان وو، که خدای وی نو انسانان به ئې خپل وروڼه نه ګڼل!! د پولس د وينا معنی دا ده چې خدای مجبور وو د انسان په بڼې کې راڅرګند

شي، ځان فدا کړي، څکه له دې پرته ئې د انسان د ژغورنې لپاره بله چاره نه درلوده!! ډېره عجیبه ده چې کوم انسان داسې مسخره استدلال ومني، آیا الله تعالی ته د انسان د بخښلو او له عذاب او گناه نه د ژغورلو لپاره یوازې دا کافي نه ده چې ووايي: ما بخښلی دی؟ ولې به هغه له خپل عذاب نه د خپلو بندگانو د ژغورلو لپاره د انسان په بڼې کې دنیا ته راځي، عذابونه به گالي او وژل کېږي به؟ عجیبه ده! پولس شیطان د مرگ ټولواک گڼي او وايي چې خدای په خپل مرگ سره غوښتل د شیطان دغه قدرت ختم کړي!! پوښتنه کوو: ستا په وینا خو خدای مړ شو، خو مرگ لا په خپل حال پاتې دی او پر مرگ د شیطان واکمنې پای ته ونه رسېده، دا ولې؟ پولس څو سطره وروسته تر دې هم یوه ډېره مسخره خبره کوي او لیکي: له دې کبله چې مسیح عذاب وڅکلو، وسوسه شو، نو څکه اوس کولی شي د عذاب په وخت کې د انسان درد احساس کړي او مرسته ئې وکړي!! یعني مسیح، دا د انسان په بڼې کې خدای، د دې لپاره دا عذابونه وڅکل چې له دې وروسته د انسان درد احساس کړي او د همدې احساس په حکم د ده مرستې ته راوړاندې شي!! یعنی دا چې د پولس خدای یوې تجربې ته ضرورت درلود، باید درد ئې په خپلو حواسو احساس کړی وی، له دې پرته د انسان په دردونو نه شو پوهېدی، په صلیب له ځوړندېدو او په لاس پښو ئې د مېخونو له ټک وهلو وروسته پوه شو چې درد څه ته وايي!!

د ملک صادق لوړوالی پر ابراهیم

پولس تر دې سرلیک لاندې لیکي چې ملک صادق نه پلار درلود او نه مور او نه ئې د پیدا ېښت او مرگ نېټه، مقام ئې تر ابراهیم لوړ، ابراهیم ده ته عشر ورکړی، مسیح ته ورته دی!! او د دې ادعا د اثبات لپاره گن شمیر مسخره دلایل وړاندې کوي چې ملک صادق تر ابراهیم نه ډېر لوړ وو!! د پولس د دې خبرې معنی خو دا ده چې ملک صادق هم د مسیح په څېر خدای یا د خدای زوی وو او مقام ئې تر عیسی هم لوړ، څکه عیسی بې پلاره پیدا شوی او ملک صادق بې پلار او بې مور، ملک صادق ته ابراهیم هدیه او عشر ورکاوو، خو مسیح د ابراهیم علیه السلام اولاد هم

قبول نه کړ او د ده د مرګ لپاره ئې ملا وتړله!!

خنوخ

پولس تر دې عنوان لاندې ليکي چې خنوخ په خدای ايمان درلود، د همدې لپاره خدای دی پرته له دې چې د مرګ خوند وڅکي خپلې خوا ته لوړ کړ، هغه ناڅاپي له ستړګو پټ شو، ځکه خدای له دې دنيا بل عالم ته بوت، له دې نه مخکې خدای ويلي وو: له خنوخ راضي يم!!

پوښتنه کوو: ته خو مسيح په دې دليل کله خدای ګڼې او کله د خدای زوی چې آسمان ته ولاړ، د خدای په خوا کې کښېناست، خدای ورته وويل: زه درنه راضي يم، دا ټولې خبرې خو ته دلته د خنوخ په اړه هم کوې، دی ولې په خدايي کې نه شريکوې؟ ولې ئې خدای او د خدای زوی نه ګڼې؟ ستا له دې وينا خو معلومېږي چې د خنوخ مقام تر مسيح هم لوړ وو!!

د پولس ليك فوليمون ته

د پولس .... او تيموتائوس لخوا

زمونږ ګران همکار فوليمون او هغو مسيحيانو ته چې ستا په کور کې راغونډېږي او .... د خدای او زمونږ د بادار عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او سوکالي غوښتونکی يم.

ګران فليمونه! کله چې تا ته دعا کوم نو لومړی ستا لپاره د خدای شکر په ځای کوم، ځکه له نورو اورم چې په عيسی مسيح باندې څومره مضبوط ايمان لرې او له خپلو مسيحي ورونو سره څومره مينه لرې ... په ضمن کې له تا نه غواړم، که څه هم حق لرم د مسيح په نامه درته حکم وکړم، خو د هغه محبت په وجه چې له تاسره ئې لرم غوښتنه درنه کوم چې د انيسيموس په اړه مهربانه اوسه، دی مې په زندان کې له مسيح سره آشنا کړ... که څه هم د ده د نوم معنی مفيد دی، خو دی مخکې تر دې ستا لپاره مفيد نه وو خو امېد دی له دې وروسته هم تا او هم ما ته مفيد وي، اوس چې دی بېرته تا ته درلېږم داسې وګڼه لکه چې خپل زړه درلېږم... هغه د يوه غلام په

توګه د لنډې مودې لپاره له تا وتښتېدو ، خو اوس به د يوه ورور په توګه تل ستا په خدمت کې وي، .. هغه اوس نه يوازې ستا خدمتګار دی بلکې ستا يو مسيحي ورور دی... که ئې څه درنه غلا کړي وي په ما پسې ئې وليکه!!... په ضمن کې ما ته يو اطاق هم تيار کړه، ځکه هيله من يم چې خدای ستاسو دعا قبوله کړي او اجازه راکړي چې ډېر ژر ستاسو خوا ته درشم!! ... ايافراس، مرقس، ارسترخوس، ديماس او لوقا هم سلامونه درلېږي

زمونږ د بادار عيسی مسيح فيض دې ستاسو د روح په برخه وي.

د پولس ليك فليپي مسيحيانو ته

د پولس .... او تيموتائوس لخوا

د کليسا کشيشانو او خدمتګارانو او د فليپي ټولو مسيحيانو ته

د خدای او زمونږ د بادار عيسی مسيح له درباره تاسو ته د رحمت او سوکالي غوښتونکی يم.

کله چې تاسو رايادوم نو ستاسو په وجه د خدای شکر کوم او کله چې تاسو ته دعا کوم زړه مې خوشحاله شي، دا ځکه چې تاسو له هغې ورځې چې د انجيل پيغام مو واورېدو تر اوسه مو د هغه د خورولو لپاره ډېرې مرستې کړې دي، ... يوازې خدای پوهېږي چې عيسی مسيح ستاسو څومره محبت زما په زړه کې ايښی... دعا کوم چې ستاسو ژوند داسې پاك وي چې د عيسی مسيح تر راتلو هيڅوك په تاسو کې کوم عيب ونه مومي.

ګرانو ورونو! غواړم په دې هم پوه شئ چې له دغو پېښو سره زما مخامخېدل د انجيل د پيغام د لازيات خورېدو سبب شو، اوس ټول حتی د ګارد سربازان هم پوهېږي چې زه د مسيحيت په جرم بندي شوی يم، پردې سربېره زما زنداني کېدل د دې باعث شو چې د دې ځای مسيحيان له زنداني کېدو ونه وېرېږي، البته ځينې له ما سره حسادت کوي او د همدې لپاره غواړي چې دوی هم د انجيل مواعظ وړاندې کړي، د دوی مقصد دا دی چې د نورو تشويق او توجه ئې په برخه شي... تاسو بايد داسې فکر ځان ته غوره کړئ چې مسيح درلود ، هغه سره له دې چې خدايي ماهيت

ئې درلود، خو وئې نه غوښتل چې له خپل خدايي حق او اختيار نه كار واخلي، بلكې خپل خدايي قدرت او جلال ئې يوې خوا ته كېښود، د يوه بنده په څېر او انسانانو ته ورته شو!! او حتى تر دې ئې هم ځان ټيټ كړ، تر دې چې حاضر شو د يوه باغي او ياغي په توګه د صليب پر سر اعدام شي!! د همدې لپاره خداى سر لوړى كړ او داسې نوم ئې وركړ چې تر ټولو نومونو غوره دى، چې د عيسى نامه ته د آسمان او ځمكې هر څوك ګونډه ووهي!! ... او په خپله ژبه اعتراف وكړي چې عيسى مسيح خداى دى!! .... زه، تيموتائوس او اپافروديتوس درلېږم... د دې خبرې له تكرار نه ډډه نه كوم چې دغو خطرناكو سپيانو ته مو پام وي، هغه چې وايي د نجات لپاره بايد ختنه شو، مونږ د خپل بدن د يوې برخې په قطع كولو سره د خداى زامن نه شو ګرځېدى، بلكې په خدايي روح سره د خداى عبادت مونږ دې مقام ته رسوي، واقعي ختنه كېدا همدا ده!! ... زه يو اصيل يهودي يم، د بنيامين له نسله، په اتمه ورځ ختنه شوى يم، د فريسيانو له ډلې څخه وم چې د ديني احكامو په مراعات كې ترټولو مخكې دي او زيات پرې عمل كوي، په يهوديت كې زما تعصب دومره وو چې مسيحيان به مې ځورول... خو اوس مې دا ټول امتيازات لرې غورځولي، چې د مسيح په نسبت خپل ايمان او امېد وترم،... په دې هيله چې مسيح زما وي او ورسره يو شم او نور نو د نجات لپاره په خپلو ښو كارونو او له احكامو اطاعت باندې تكيه ونه كړم، دا ځكه چې په مسيح باندې ايمان سره خداى مونږ بې ګناه ګڼي... منظور مې دا نه دى چې زه كمال ته رسېدلى او كامل شوى يم، لا ډېر شيان بايد زده كړم...

ګرانو ورونړو! ما ځان ته د بېلګې په توګه غوره كړئ او هغه چا ته پام كوئ چې زمونږ د بېلګې په طريقه عمل كوي... زمونږ اصلي سرمنزل آسمان دى، زمونږ ژغورونكى عيسى مسيح خداى هم هلته دى، د ده بيراتلو ته سترګې په لار يو، كله چې هغه راشي زمونږ دا فاني بدنونه به د خپل پرتمين بدن په څېر كړي... په پاى كې د دوى له هداياوو مننه كوي او ليكي ټولو مسيحيانو ته زما سلامونه ورسوئ، د دې ځاى ټول مسيحيان مخصوصاً د امپراطور د دربار مسيحيان تاسو ته سلامونه لېږي... زمونږ د خداى عيسى مسيح فيض دې ستاسو په برخه وي.

پولس په دې لیك كې هم د نورو په څېر په څو غلطو خبرو تأكید كړی:

- مسیح د خدای په توګه معرفي كوي او وايي چې خدايي قدرت او جلال ئې يوې خوا ته كېښود او د انسان په بڼې كې دنيا ته راغی!!
- د ديني احكامو مراعات د نجات ضامن نه دی، يوازې په مسيح باندې ايمان كافي دی چې انسان وژغورل شي!!
- په مسيح ايمان مونږ د هغو خلكو په ډلې كې راولي چې خدای ئې بې ګناه ګڼي!!

د پولس ليك د روم مسيحيانو ته

زه پولس د عیسی غلام، تاسو ته دا خط ليكم، خدای زه غوره كړی يم چې د ده د انجيل زېرى ټولو ته ورسوم... دا زېرى د خدای د زوی، يعني زمونږ بادار عيسى په اړه دی!! چې د يوه ماشوم په توګه د داؤد له نسله دنيا ته راغی او په خپل بيا ژوندي كېدو سره ئې ثابته كړه چې د خدای ځواكمن زوی دی او سپېڅلی خدايي ذات لري!!

دا د پولس همغه مخكني شيطاني افكار دي چې په هر ليك كې پرې ټينګار كوي، عيسى د خدای زوی ګڼي، د خدايي ذات څښتن او انجيل په همدې كې راخلاصه كوي، تاسو به د ده هيڅ ليك نه وي لوستي چې دی انجيل او د انجيل پيغام توضيح كړي، بس همدومره وايي چې د انجيل پيغام او زېرى يعني دا چې عيسى د خدای زوی دی!!

اې عزيزانو! ... تاسو هم د عيسى په وسيله بلل شوي يئ چې د خدای سپېڅلی قوم وئ، ... د خدای او زمونږ څښتن عيسى مسيح له دربار نه تاسو ته د رحمت او سوكالي غوښتونكی يم. (د پولس دا خبره غلطه او د بايبل د نورو ويناوو خلاف ده چې عيسى روميان هم بللي چې د خدای سپېڅلی قوم وي، بايبل د عيسى له قوله مكرر ليكلي چې دی يوازې د اسرائيليانو لپاره لېږل شوی!!)

... خدای شاهد دی چې زه تل تاسو ته دعا كوم، د هغه خدای حضور ته چې په ټول توان سره د ده خدمت كوم او د ده د انجيل زېرى چې د ده د زوی عيسى مسيح

په اړه دی خلکو ته رسوم، بله دعا مې دا ده چې ډېر ژر تاسو وګورم او خدايي برکت درپه برخه کړم!! ... د انجيل پيغام په لومړي سر کې يوازې يهودانو ته وړاندې کېدو خو اوس ټول کولی شي په هغه د ايمان راوړلو له لارې د خدای حضور ته لار پيدا کړي!! دا پيغام دا دی: خدای په يوه صورت کې زمونږ له ګناهونو تېرېږي او هغه دا چې په عيسی مسيح ايمان راوړو، يوازې او يوازې ايمان کافي دی!!! خلکو هغه څه ليدلي چې خدای پيدا کړي نو ځکه د بې ايمانۍ لپاره هيڅ عذر او بهانه نه لري!! ... خو سره له دې د خدای د عبادت په ځای له لرګي او ډبرې نه د فاني انسان، مرغانو، حيواناتو او خزنده وو په څېر بت جوړ کړي او د هغه عبادت کوي!! اصلي خدای پرېږدي او د ده په ځای د مخلوقاتو عبادت کوي!! (د پولس دا خبرې حيرانوونکې دي، دی په خپله له مخلوق نه خالق جوړوي، خو په نورو د همدې خبرې اعتراض کوي، پوښتنه کوو: تا خو تر دغو بت لمانځونکو هم خبره آخوا اړولې، ته خو عيسی کله اصلي خدای او کله د ده زوی ګڼې!! ستا او د دوی تر منځ توپير په څه کې دی؟!! بت لمانځونکي خو وايي چې مونږ د دغو بتانو له لارې خدای لمانځو، دا زمونږ او د خدای تر منځ واسطه او وسيله دي، د دوی له لارې زمونږ دعاګانې خدای ته رسي!! او ته له يوه زېږېدلي انسان نه خدای او د خدای زوی جوړوي!!)

پولس د آسماني کتاب په استناد وايي: هيڅوك نېك نه دی!! په ټول عالم کې يو بې ګناه هم نه پيدا کېږي!! هيڅوك د خدای په لار نه دی تللی!! هيڅوك د ده واقعي غوښتونکی نه دی، ټول په خطا لار تللي. يو کس هم نه شته چې نېك وي، خبرې ئې ناولې او متعفنې دي، ... ژبه د غولولو لپاره کاروي، ... پښې ئې د وينو تويولو لپاره تلوار کوي!! نو ځکه به خدای يهودان تر نورو زيات تعذيب کړي!!!

نو ګورئ چې د شريعت په پلې کولو سره څوك د خدای رضا نه شي ترلاسه کولی، په حقيقت کې څومره چې په شريعت پوه شو همدومره به ئې زيات تر پښو لاندې کوو!! خو اوس خدای مونږ ته د نجات لار ښودلې، مونږ تراوسه غوښتل په شريعت د عمل کولو له لارې نجات ترلاسه کړو خو اوس داسې نه ده... اوس خدای داسې پتېلې چې څوك په عيسی ايمان راوړي له ګناهونو نه ئې تېرېږي!!! او هغه په بشپړه توګه بې ګناه ګڼي!!!

دا هم د خبيث پولس زړه شيطاني نظريه ده چې په هر ليك كې ئې تكراروي، له شريعت نه بغاوت ته خلك رابلي او يوازې په مسيح ايمان د نجات لپاره كافي ګڼي!! د ده احمقانه استدلال ته به مو حتماً پام شوی وي چې د يهودانو ګناهونه او بد عملونه د دې نښه ګڼي او د خپلې ادعا لپاره ئې د دليل په توګه وړاندې كوي، حال دا چې د يهودانو دا ګناهونه په شريعت د عمل كولو په وجه نه بلكې له شريعت نه د بغاوت په سبب دي!! آسماني كتاب ځكه پر دوی نيوكې كوي چې دوی په شريعت عمل نه دی كړی!!

پولس ليكي: خدای مسيح راولېږو چې زمونږ د ګناهونو پېټی په خپلو اوږو واخلي!! د ده وينې زمونږ د نجات لپاره وسيله كړې!! پولس دې پوښتنې ته چې آيا دا بې انصافي نه ده چې خدای ګناهګاران بې ګناه وګڼي؟ دا ځواب وركوي: نه؛ ځكه خدای دا كار په عيسی باندې د دوی د ايمان په سبب كوي!! يعني په هغه چا ايمان چې په خپلې وينې سره ئې دوی پاك كړل!!

دا ئې هم د پولس استدلال او دې پوښتنې ته د ده ځواب!! ګناه يوه كړي، سزا بل ګالي، خو سره له دې بې انصافي نه ده شوې!! د پولس ټول استدلالونه دې ته ورته دي!! همداراز وايي مونږ د خپلو نېكو كارونو په سبب د خدای رضا نه شو ترلاسه كولی، بلكې دا مقام يوازې له هغو كارونو ترلاسه كوو چې مسيح زمونږ لپاره وكړل!! د پولس دا استدلال د مخكني په څېر دی، ښه كار مسيح كوي او د ده د كارونو په سبب خدای له مونږ راضي كېږي، زمونږ ښه كارونه هيڅ ارزښت نه لري!!

دې بل استدلال ته ئې هم ځير شئ: وايي: حقيقت دا دی چې كه هڅه وكړو چې په شريعت د عمل كولو له لارې نجات ترلاسه كړو، نو تل به ئې نتيجه دا وي چې د خدای د غضب وړ وو، دا ځكه چې هيڅكله نه شو كولی په بشپړه توګه په شريعت عمل وكړو، يوازې هغه وخت كولی شو قانون مات نه كړو چې اصلاً قانون نه وي!!

د حيرانۍ ځای دی چې څوك داسې ټګمار انسان د پيغمبر په توګه مني، پولس خلك د خدای د قانون ترپښنو لاندې كولو او لرې غورځولو ته رابلي، له شريعت او الهي دين نه د بغاوت بلنه وركووي خو دوی ئې رسول ګڼي!! د ده استدلال دا دی چې په قانون باور مه لره نو هيڅ قانون به دې نه وي مات كړی!! يعني شريعت مه منه

نو هیڅ کار به دې د شریعت خلاف نه وي!!

د آدم ګناه او د عیسی مسیح بخښنه

پولس تر دې عنوان لاندې لیکي: کله چې آدم ګناه وکړه، د ده ګناه ټول انسانان ناولي کړل او په نړۍ کې د مرګ د خوربدو سبب شوه، ... څومره توپیر دی د آدم او موعود مسیح تر منځ!! آدم د خپلې ګناه په سبب د ډېرو د مرګ باعث شو او عیسی د خدای د لطف له مخې د ډېرو د ګناهونو د بخښنل کېدو باعث!!... نو د موسی لس فرمانه د انسان په نجات کې څه ونډه لري؟!!

ګورئ چې پولس له شریعت سره په مخالفت کې دومره مخکې تللی چې د تورات لس احکام هم د انسان د ژغورنې لپاره ضروري نه ګڼي او وايي چې د انسان په ژغورنې کې هیڅ ونډه نه لري، په داسې حال کې چې عیسی علیه السلام په خپله وايي چې زه د تورات د عملي کولو لپاره راغلی یم، نه د منسوخولو لپاره!! همدا راز ګورئ چې دی آدم علیه السلام ته داسې ګناه منسوبوي چې د ټولو انسانانو د مرګ سبب شوې، خو دا نه وايي چې څنګه؟ څوك د دې ګناه په سبب مړ شوی؟ مرګ خو یوه طبیعي الهي پېښه ده، ښه او بد پرې اخته کېږي، د بایبل په وینا عیسی علیه السلام هم مړ شوی!!

د پولس پلویانو ته باید ووایو: هیڅوك د بل په خاطر نه بخښنل کېږي، نه د عیسی علیه السلام په خاطر او نه د بل انسان په خاطر، هغه څوك چې یو د بل په ګناه نیسي او یو د بل په خاطر بخښي یو بې انصافه قاضي دی، الله تعالی له دې عیبه ډېر لوړ دی.

بیا لیکي: کله چې مونږ په عیسی ایمان راوړ او د تعمید غسل مو وکړ، له دې وروسته د ده د سپېڅلې وجود برخه شوو، زمونږ هغه طبیعت هم مړ شو چې په ګناه لړلی وو!... کله چې مسیح بیا راژوندی شي مونږ به هم په هغه پرتمین ژوند کې ورسره شریك وو!! په حقیقت کې کله چې مسیح د صلیب پر سر مړ شو مونږ هم ورسره مړه شوو او کله چې بېرته راژوندی شو مونږ په دې ژوندون کې ورسره شریك یو!! ...

د خدای واقعي قوم

پولس تر دې سرليك لاندې هم ځينې داسې خبرې لري چې څېړل ئې ضروري ګڼم: هغه يهودان د خدای خاص قوم ګڼي او ورته وايي چې ډېره مينه ورسره لري، دومره چې حتى د دوی لپاره دې ته تيار دی چې په خپله له نجاته محروم شي چې دوی وژغورل شي!! او په دې خبرې عيسى مسيح او فرشتې شاهد نيسي!!... خدای له تاسو سره خپلې وعدې ربښتونې کړې، دا وعدې له واقعي يهودانو سره شوې وې.. دا کافي نه ده چې څوك د ابراهيم له نسله څخه وي، ټول هغه خلك چې د ابراهيم له نسله څخه دي د خدای حقيقي زامن نه دي... خدای ابراهيم ته زوی ورکړ... دې زوی له ربکا سره نکاح وکړه.. د دوه ګونو زامنو له زېږولو مخکې خدای ورته وويل: ما اراده کړې چې يعقوب ته برکت ورکړم، نه عيسو ته، دا خبره ئې د دوی له زېږېدو مخکې وکړه، مخکې له دې چې دوی ښه يا بد عمل وکړي، دا ښيي چې د خدای کار د ده د مخکني تصميم له مخې وو... نو آيا خدای بې انصافي کوله؟ نه؛ هغه موسى ته ويلي وو: که وغواړم په چا رحم وکړم نو رحم پرې کوم ... نو د خدای برکت د خلکو د هڅو او غوښتنو له مخې نه ورکول کېږي بلکې هغه چا ته ورکول کېږي چې خدای ئې په خپله غوره کړي!! خو دا پوښتنه چې که خبره داسې وي نو ولې خدای انسان په خپلو کړو وړو محاکمه او مجازات کوي؟ ځواب دا دی چې ته انسان د دې څه حق لرې چې پر خدای اعتراض وکړې؟!! آيا دوی کولی شي د خدای د ارادې نه پرته کوم کار تر سره کړي؟! آيا صحيح ده چې مخلوق خالق ته ووايي: زه دې ولې داسې پيدا کړی يم؟ آيا کولال حق نه لري له يوې خټې ښه لوښی جوړ کړي او له بلې عادي لوښی؟!!

پولس په دې اړه هم مغالطه کړې، دوې بېلې بېلې خبرې ئې سره خلط کړې، دا خبره چې خالق کوم مخلوق له کومو ځانګړتياوو سره پيدا کوي، بېله موضوع ده او دا چې الله تعالى له خپل بنده سره څنګه او د څه له مخې معامله کوي بېله موضوع ده، پولس د دې په ځای چې مخکنۍ پوښتنې ته صحيح ځواب ووايي، مغالطه کوي او داسې څه وايي چې له پوښتنې سره هيڅ تعلق نه لري!! پوښتنه دا نه ده چې خدای ولې ځينې مخلوقات يو رنګ او ځينې بل رنګ پيدا کړي؟ بلکې پوښتنه دا

ده چې که د خدای برکت د خلکو د هڅو او غوښتنو له مخې نه ورکول کېږي بلکې هغه چا ته ورکول کېږي چې خدای ئې په خپله غوره کړي!! نو ولې خدای انسان په خپلو کړو وړو محاکمه او مجازات کوي؟ د پولس یو ځواب دا دی: انسان څه حق لري چې پر خدای اعتراض وکړي؟ بل ځواب ئې دا دی: آیا کولال حق نه لري له یوې خټې ښه لوښی جوړ کړي او له بلې عادي لوښی؟!! دا ځواب خو هغه چا ته باید ورکړی شي چې وایي: زه خدای ولې داسې پیدا کړی او هغه بل هغسې؟ ولې ئې ځینې د انسانانو په ښې کې پیدا کړي او ځینې د حیواناتو، نباتاتو او مرغانو په بڼې کې؟

که څوك نېك انسان مجازات کړي او بد انسان ته مکافات ورکړي نو یقیناً چې ظلم ئې کړی، الله تعالی ظلم نه کوي، که څوك یو انسان ګناه کولو ته اړ کړي او بیا ئې مجازات کړي یقیناً چې ظلم ئې کړی، الله تعالی دا ظلم نه کوي، که څوك یو انسان ښه کار ته اړ کړي او بیا مکافات ورکړي بې انصافي ئې کړې، الله تعالی بې انصافي نه کوي، الله تعالی انسان داسې پیدا کړی چې هم ښه کار په خپله خوښه کولی شي او هم بد، انسان ته ئې د ښه او بد تر منځ د یوه د انتخاب قدرت او اختیار ورکړی، د همدغه اختیار او قدرت په وجه ئې په خپل غلط انتخاب او غلط عمل مجازات کوي او د ښه انتخاب او نېك عمل نېکه بدله ورکوي.

پولس ته وایو: ستا بایبل د یعقوب په هکله لیکلي چې د برکت اصلي مستحق دی نه بلکې عیسو وو، عیسو تر ده مشر وو، اسحاق علیه السلام غوښتل عیسو ته برکت ورکړي، خو یعقوب له پلار سره دوکه وکړه، هغه ئې غلط کړ، ځان ئې عیسو وښود، په خپل لاس او غاړې ئې د سېرلي پوستکی ونښلاوو او پلار ته ئې داسې وښوده چې دی په خپله عیسو دی، پلار پرې غلط شو او د عیسو په ځای ئې ده ته برکت ورکړ، د بایبل د وینا له مخې دا برکت ده ته خدای نه دی ورکړی، بلکې ده په دوکې سره ترلاسه کړی، د خدای پرېکړه خو دا وه چې عیسو ته برکت ورکړی شي ، د همدې لپاره ئې هغه مشر پیدا کړی وو!! مونږ ته ووایه: څنګه په دغې مسخره، دروغجنې او بې بنسټې قصې استناد کوې او دا غلطه خبره پرې ثابتوې چې د خدای معامله له خپل بنده سره د ده د عمل او عقیدې له مخې نه بلکې د

خپلې مخکنۍ پرېکړې له مخې وي؟!!

پيغمبر عليه السلام فرمايي چې انسان له روغ او سالم فطرت سره دنيا ته راځي، د ده مور او پلار ئې يهودي، نصراني او مجوسي کړي، لکه څنګه چې له څاروي څاروی پيدا کېږي او تاسو په دوی کې غوږ پرې شوی نه ګورئ، بلکې تاسو ئې غوږ ورپرې کوئ:

عن أبي هريرة رضي الله قال: قال النبي صلى الله عليه وسلم (كل مولود يولد على الفطرة فأبواه يهودانه أو ينصرانه أو يمجسانه كمثل البهيمة تنتج البهيمة هل ترى فيها جدعاء...) رواه البخاري

قرآن فرمايي:

ûüÜÎ»ã=Ï $R%ôGã& $RÎ ö¬ä3Î‹ù ä$© Æ Br `Ë¡sãù ä$© `Jù óä3Îi§ `Ï ‘, s$ö¬è%r

š [ø¤Ï nqã_ãq$ “ Èö¬t„ @ôg3$ %x.Ï $q¬óã#(qèVŠóG¡tƒ bÎr $gèŠ#ŽßŠßö Þ%n& #‘$R

ÇËÒÈ $)ý?ö¬ã ôNä$™r Ü‹#Žx 9$ الکهف: ۲۹ ـ ۳۰

او ووايه: دا ستاسو د رب له لوري يو حقيقت دی، نو څوك چې غواړي ايمان دې راوړي او د چا چې خوښه وي کافر دې شي، بې شکه چې مونږ د ظالمانو لپاره داسې اور تيار کړی چې ديوالونه به ئې پرې راتاو وي او چې کله د مرستې لپاره غږ کړي نو په داسې اوبو به ئې غږ ته ځواب ويلی شي چې خوټېدونکې، تورې او بويناکې دي او مخونه وريتوي، څومره بد څښاك او څومره بد ټاټوبی او بې شکه هغو چې ايمان ئې راوړی او صالح عملونه ئې کړي، مونږ د هغه چا اجر نه ضايع کوو چې د عمل له مخې ښه وي.

له دې مبارك آيت نه په ډېر صراحت او وضاحت سره معلومېږي چې انسان ته دا اختيار او واك ورکړ شوی چې په خپله خوښه يا د ايمان او صالح عمل لار غوره کړي او يا د کفر او ظلم لار، د همدغه واك او اختيار په وجه او د خپل انتخاب د څرنګوالي له مخې به سزا ګوري.

ګورئ چې قرآن د (ايمان) او (کفر) انتخاب په خپله د انسان کار ګڼي او دې

پوښتنې ته ځواب وايي چې آيا انسان (آزاد) او (مختار) پيدا شوی که (مجبور) او (محکوم)؟ آيا په خپلو کړو وړو کې له استقلال او خپلواکۍ برخمن دی که د هغو مقدراتو په وړاندې محکوم دی چې دی ئې په خپلو منګولو کې نيولی او د هر راز مخالفت او سرغړاوي امکان ئې ترې سلب کړی؟! قرآن وايي چې الله تعالی (ظالم) ته سزا ورکوي او د (نېك عمله مؤمن) اجر نه ضايع کوي. د دې معنی دا ده چې (دوزخ) او (جنت)، (مکافات) او (مجازات) د انسان د (عقيدې) او (عمل) له مخې ورکول کېږي. خو بايبل وايي چې يو قوم د جنت لپاره پيدا شوی او نور قومونه د دوزخ لپاره، د دواړو په هکله له مخکې پرېکړه شوې!!

واقعيت دا دی چې بايبل د قضاء او قدر په اړه لکه د نورو اساسي مسايلو په څېر ناقصه او غلطه انګېرنه لري او له دې ډېر عاجز دی چې د خلکو پوښتنو ته ځواب ووايي!! په مقابل کې ئې قرآن دا موضوع په ډېره دقيقه توګه څېړلې او ټولو پوښتنو ته ئې ځواب ويلی، قرآن مونږ ته وايي چې انسان نه مجبور مطلق دی او نه مختار مطلق، بلکې په يوې محدودې کې د اختيار خاوند دی، د ده مکافات او مجازات د همدغه اختيار له مخې ترسره کېږي. د انسان په اړه دا عقيده درلودل چې هغه په مطلقه توګه محکوم او مجبور دی هم د واقع خلاف خبره ده، هم له څرګندو نصوصو سره متصادم او هم د الهي عدالت خلاف، عملاً ګورو چې انسان نه د جماداتو په څېر بې واکه او محکوم دی او نه داسې فعال مايشاء چې هر څه ئې زړه وغواړي وئې کړی شي، بلکې د ځينو کارونو د کولو واك او اختيار لري او د ځينو له کولو عاجز او ناتوانه، د همدغه واك او اختيار په وجه له هغه سره محاسبه کېږي، ده ته چې د کومو کارونو کول ممکن دي د هغوی له منځه د يوه انتخاب کولی شي، خو د ده په دې انتخاب چې کوم نتايج مرتب کېږي، دی ئې په خپله نه بلکې الله تعالی ئې پرې مرتب کوي، په دې لار کې چې دی له کومو لوړو ژورو سره مخامخ کېږي دا ټول د ده له واکه بهر شيان دي، که هغه مجبور او بې اختياره وی نو نه محاسبه ورسره صحيح وه او نه ئې مجازات، دا ځکه چې د هغه چا مجازات او تعذيبول د عدالت خلاف کار دی چې د اختيار او واك خاوند نه وي او د هر کار په کولو اړ شوی وي، الله تعالی په خپلو بندګانو ظلم نه کوي، څنګه به هغه څوك

تعذیبوي چې بل ګناه ته اړ کړی وي، الله تعالی خو د مجبوريت او اضطرار په وخت کې حرام کار هم انسان ته روا کړي.

که وغواړو د قرآن لارښوونه د یوه مثال په ترڅ کې توضیح کړو نو داسې وګڼئ لکه چې تاسو د یوه داسې باغ خاوند یئ چې جګ جګ دیوالونه او دنګه مضبوطه دروازه لري، ښه ساتنه او حفاظت ئې کېږي، هیڅوك نه شي کولی ستاسو له اجازې پرته دې باغ ته ننوځي، خپل یوه دوست ته اجازه ورکوئ چې باغ ته ننوځي او مېوه ئې وخوري، د دروازې کلي ورکوئ او ورته وایئ: دې باغ ته له دې کلي نه په استفادې سره ننوتی او هره مېوه ئې خوړلی شې، له دې وروسته د دې باغ اختیار ستا په لاس کې دی، خو دې ته دې پام وي چې د باغ کینې لوري ته داسې ونې ولاړې دي چې د مېوو رنګ ئې ښاېسته او جالب، خوند ئې ښه، خو خوړل ئې د ګټې په ځای تاوان درته لري، ستا صحت او سلامتیا ته تاوان رسوي، که دغو ونو ته ورنږدې نه شې او مېوه ئې ونه خورې نو دا به ستا په ګټه او زما د رضایت باعث شي، زما خوښه دا ده او دا مې پرتا پېرزو کېږي چې دا نورې هغه مېوې وخورې چې هم تا ته ګټورې دي او هم ئې زه درته خوشوم او پرې راضي کېږم او په دې سره به روغ رمټ له باغه ووځې. ستا دا دوست ستا په اجازه باغ ته ننوځي، هر څه چې په دې باغ کې کوي او هره مېوه چې خوري نو ستا په اجازه او له هغه اختیاره په استفادې سره ئې خوري، چې تا ورکړی، په حقیقت کې هغه ستا په اراده، إذن او اجازه او له هغه اختیار او صلاحیت نه په استفادې سره عمل کوي چې تا ورکړی، که مضر او د ده روغتیا او سلامتیا ته تاواني او ستا د خوښې خلاف مېوه خوري او ستا د رضایت خلاف کار کوي او یا ګټوره مېوه خوري او هغه څه کوي چې ستا د رضایت باعث کېږي، دواړه کاره ئې ستا په إذن، اجازه، اراده او توفیق کړي، تا دا موقع، توان، توفیق او اجازه ورکړه چې باغ ته ننوځي او د خپلې خوښې مېوه وخوري، که تا دا اجازه نه وی ورکړې نه باغ ته ننوتی شو، نه ئې سم او بد کار کولی شو او نه ئې تاواني او ګټوره مېوه خوړلی شوه، غلطي ئې ستا په اجازه کړې خو مسئولیت ئې پر خپله غاړه دی، د دې لپاره چې په خپل انتخاب کې ئې اشتباه کړې، له اختیار او صلاحیته ئې غلطه استفاده کړې، هغو ونو ته نږدې شوی او

مېوه ئې خوړلې چې د ده لپاره تاواني او د باغ د خاوند د خفګان باعث. باغ ته له ننوتو وروسته چې نوموړی کس هرڅه کوي مسئولیت ئې د ده په خپله غاړه دی، هم مفیده مېوه خوړی شي او هم مضره، دا ځکه چې د انتخاب واك ورکړی شوی، د خپل انتخاب نتائج به ګالي، ښه انتخاب ئې ښه نتائج لری او بد انتخاب ئې بد. د ځمکې په سر د انسان خلافت او د قضاء او قدر په وړاندې د هغه محکومیت او ده ته د (اختیار) او (انتخاب) صلاحیت او واك ورکولو معنا همداسې ده.

پولس له دې وروسته ځینې داسې خبرې لري چې غواړي په دې سره زهر په ګوړې وپوښي، خپلې زهرجنې خبرې په خوږو خبرو کې ونغاړي ...

د مسیحیانو وظیفه د دولت په وړاندې

پولس تر دې عنوان لاندې لیکي: د دولت او د قوانینو په وړاندې ئې مطیع اوسئ، ځکه چې دا خدای قائم کړی!! په ټولې نړۍ کې ټول دولتونه خدای قدرت ته رسولي، نو څوك چې د دولت له قوانینو سرغړاوی وکړي په حقیقت کې له خدای نه سرغړونه کوي!!! البته چې مجازات به شي (د خدای له لوري)، د چا چې عمل سم وي د حکومت له چارواکو نه وېرېږي، خو خطاکاران او ناسم خلك ترې وېرېږي!!! که غواړې په وېره کې نه وې نو د قوانینو اطاعت وکړه، د دولت مامورین د خدای له لوري ګمارل شوي چې ستا مرسته وکړي!! او که غلط کار وکړې نو ووېرېږه چې هغه به دې مجازات کړي، خدای دوی د همدې لپاره ګمارلي!! نو په دوه دلایلو د قانون اطاعت کوه: لومړی د دې لپاره چې مجازات نه شې او دوهم د دې لپاره چې اطاعت کول ستا وجیبه ده!! د همدغو دلایلو له مخې باید خپل مالیات دولت ته وسپارئ چې د دولت د مامورینو حقوق تأمین شي او دولت د خدای په کار یعني تاسو ته په خدمت باندې موفق شي.... دلته څو خبرې د پام وړ دي:

- د پولس دا خبرې د ده اصلي څېره بربنډوي او ښیي چې ده په اصل کې د رومي دولت لپاره کار کاوو، له یهودانو سره ئې د مخالفت وجه هم دغه وه، د روم امپراطوري غوښتل د یهودانو په خلاف داسې څوك راوړاندې کړي چې د دوی د مذهب مقابله وکړي، د یهودانو په لوري د خلکو د تلو مخنیوي وکړي، د همدې

لپاره ګورئ چې د پولس محرف مسیحیت د یهودانو د سیمو په ځای په هغو سیمو کې وده وکړه چې د روم د امپراطورۍ تر بشپړې واکمنۍ لاندې وې، ښايي له ځینو سره دا پوښتنه راولاړه شي چې نو پولس د څه لپاره په روم کې بندي وو؟ ځواب ئې ډېر څرګند دی، پولس په فلسطین کې او د یهودي مذهبي مشرانو لخوا ونیول شو، کله چې د فلسطین رومي واکمن ته معلومه شوه چې دی د روم اوسېدونکی دی نو د ساتونکو په لاس ئې روم ته ولېږو، پولس فلیپي مسیحیانو ته په خپل خط کې لیکلي: غواړم په دې هم پوه شئ چې له دغو پېښنو سره زما مخامخېدل د انجیل د پیغام د لازیات خورېدو سبب شو اوس ټول حتی د ګارد سربازان هم پوهېږي چې زه د مسیحیت په جرم بندي شوی یم... د دې خبرې معنا دا ده چې د روم دولتي چارواکو ته د دې خبرې معلومېدل له ده سره مرسته کوي او د ده د خوشې کېدو سبب کېږي چې دی د مسیحیت په جرم بندي شوی، یعني رومي چارواکي له مسیحیانو سره خواخوږي لري او که ورته ثابته شي چې پولس مسیحي دی نو له زندان نه ئې خوشې کوي!!!

- د دولتونو په اړه د پولس دا وینا د ټولو الهي ادیانو خلاف وینا ده، هیڅ پیغمبر خلکو ته نه دي ویلي چې د حاکم نظام اطاعت وکړئ، دا نظام د الله تعالی د رضا او ارادې مظهر دی، د دې نظام د قوانینو اطاعت د خدای د اطاعت په معنی دی او بغاوت ئې د له الله تعالی نه د بغاوت په معنی!!! داسې خبرې یوازې سرکاري مفتیان او د ولت مزدور مبلغین کوي، پیغمبران علیهم السلام د دې لپاره لېږل شوي چې دغه نظامونه رانسکور کړي، خلك د دې نظامونو په ضد بغاوت ته راوبلي او ورته ووايي: له الله تعالی پرته بل چا ته سر مه ټیټوئ، د الله تعالی له قانون نه پرته بل قانون مه منئ، که داسې نه وی نو تل به واکمنانو د پیغمبرانو علیهم السلام مقابله نه کوله، موسی علیه السلام به د فرعون او ابراهیم علیه السلام به د نمرود مقابله نه کوله، هغه څوك چې خلکو ته د دغو طاغوتي نظامونو د اطاعت او منلو او هغوی ته د مالیې ورکولو خبره کوي، پیغمبر نه دی یو سرکاري مبلغ دی!!
- د پولس دا وینا د دین په هکله د بایبل تصور او انګېرنه په ګوته کوي، دوی

ګمان کوي چې دین هسې څو مذهبي مراسم دي، چې د انسان له اجتماعي ژوند، سیاسي او اقتصادي نظام سره هیڅ تعلق نه لري، یو مسیحي کولی شي مسیحي هم وي او د روم د امپراطور مطیع رعیت هم!!

• همداراز ښیي چې دوی د ټولنې هر حاکم حالت د الله تعالی د رضا مطابق حالت ګڼي چې یو مسیحي باید د هغه د بدلولو هڅه ونه کړي، دولت د خدای له لوري مسلط شوی، مأموریت ئې دا دی چې د خلکو خدمت وکړي، د مسیحیانو شرعي او دیني دنده دا ده چې د دولت د مامورینو اطاعت وکړي او مالیه ورکړي!! حاشا و کلا چې د عیسی علیه السلام په څېر یو اولوالعزم پیغمبر به خلکو ته داسې غلطه خبره وکړي!! که هغه داسې وی نو د بایبل په وینا به د رومي چارواکو په لاس په صلیب نه ځړول کېدو!! دا د پولس په څېر د رومي امپراطور په خدمت کې مزدور مبلغین دي چې وایي: رومي چارواکو نه غوښتل عیسی علیه السلام اعدام کړي، خو یهودي مشرانو دې ته اړ کړل!! دغه مبلغین وتوانېدل چې د خلکو پام له دغې پېښې بلې خوا ته واړوي او د عیسی علیه السلام اعدام د الله تعالی د رضاء، د انسانانو د ژغورنې وسیله او د مخکنیو سپېڅلو کتابونو د وړاندوینو مطابق وښیي!!

• راشئ د بایبل دا وینا د قرآن له هغې وینا سره مقایسه کړو چې فرمایي:

brß*ƒ*ì**ã 7 î‰ `Ë AìRé$Br 7 øÎ AìRé$JÎ (qãß#ä ÷bqßã‹ƒ šú ïÏ%©!$'<Î•? öNs9&

ös9&Ô ãb& ß»Üøt±9$#ß*ƒ*ìãr ¾ÏmÎ (rãàÿõ3ƒ b& (#ÿrâÉ6%r ÏNqäóÜ9$'<Î (þqßJ.$ÛFƒ b&

ÇÏÈ #Y‰Ïè/ Kx»=Ê النساء: ٦٠

آیا هغه دې ونه لیدل چې ګومان کوي هم پر هغه څه ایمان لري چې پر تا نازل شوي او هم پر هغه څه چې له تا نه مخکې نازل شوي، خو غواړي چې د تحاکم لپاره طاغوت ته ورشي، حال دا چې ورته امر شوی چې له هغه نه به انکار کوئ او شیطان غواړي چې په ژورې تېروتنې سره ئې تېرباسي.

د دې آیت له مخې د هغه چا د ایمان دعوی د منلو نه ده چې د طاغوت حکومت

ته غاړهږدي او خپلې شخړې طاغوت ته راجع کوي، څوك چې د طاغوت واکمنۍ ته غاړه ږدي او د خپلو مشاجراتو په هکله د هغه پرېکړې مني، د ايمان دعوا ئې د اعتبار وړ نه ده، که څه هم په ځان د مؤمن ګمان وکړي، حتی که په ځان ئې دا ګومان وي چې هم پر قرآن ايمان لري او هم پر مخکنيو کتابونو، په حقيقت کې هغه سخت تېروتی، شيطان دوکه کړی. تر څو چې ته له طاغوت نه انکار ونه کړې الله تعالی ستا ايمان نه قبلوي.

دا آيت نه يوازې د ايمان حقيقت مونږ ته راښيي بلکې د طاغوت معنی هم راښيي، طاغوت هغه دی چې خلك د خپلو شخړو د حل وفصل لپاره ورته رجوع کوي، حاکم او قاضي دی خو پرېکړې ئې د الله د دين مطابق نه دي او په ماانزل الله حکم نه کوي، طاغوت شيطان نه بلکې شيطان ته منقاد حاکم دی.

ګورئ چې قرآن د هغه چا ايمان هسې يوه تېروتنه ګڼي چې ظالمو او باغي حاکمانو ته غاړه ږدي او پرېکړې ئې مني، فرمايي چې نه يوازې د ده د ايمان دعوا باطله ده، بلکې شيطان سخت دوکه کړی، خو بايبل د روم امپراطور ته غاړه ايښودل، اطاعت ئې کول، ماليه ورکول... د مسيحيانو ديني وجيبه ګڼي!!

پولس دا هم وايي چې يو په بل اعتراض مه کوئ، حتی که يو هغه څه خوري چې د بت په نامه نذر شوي او بل د غوښې له خوراك نه هم ځان ساتي، پرېږدئ چې خدای په خپله خلك خپلو غلطيو ته متوجه کړي!!! دا هم يو بل شيطاني درس دی چې پولس ئې خپلو شاګردانو ته ورکوي!! په داسې حال کې چې ټول پيغمبران راغلي له غلطو او ناروا کارونو نه خلك منع کړي، که الله تعالی په خپله خلك خپلو غلطيو ته متوجه کولی نو پيغمبران به ئې نه رالېږل!!!

د پولس منشي ترتيوس چې دا ليك ئې د ده په وينا ليکلی، په پای کې د ډېرو کسانو نومونه اخلي او هغوی ته د پولس ځانګړې سلامونو رسوي!!

د پولس ليك تيطوس ته

زما؛ پولس، د خدای خدمتګار او د عيسی مسيح رسول لخوا
زما حقيقي زوی تيطوس ته،

زمونږ د پلار خدای او زمونږ د ژغورونکي عیسی مسیح له درباره تا ته د فیض، رحمت او سوکالۍ غوښتونکی یم

خدای زه لیږلی یم چې د ده د غوره شوو ایمان تقویه کړم او الهي حقایق وروښیم، هغه حقایق چې د انسان په ژوند کې بدلون راولي او د تلپاتې ژوند په لوري ئې هدایت کوي!! ... خدای د نجات وعده اوس په انجیل کې څرګنده کړه او زه ئې په دې وګمارلم چې دا پیغام ټولو ته ورسوم!!

د پولس د دې خبرې معنی دا ده چې د نجات دا پیغام تر ده د مخه هیچا ته نه وو ښودل شوی، د لومړي ځل لپاره د ده په لاس خلکو ته ښودل شوی!! حقیقت دا دی چې د ده دا مسخره خبرې او د انجیل په اړه د ده وینا نه تر ده د مخه کوم پیغمبر کړې او نه په خپله عیسی علیه السلام چې انجیل پرې نازل شوی!! دا خبرې د شیطان مریدانو هم تر ده د مخه کړې او هم تر ده وروسته!!

ته مې د دې لپاره د کریت په جزیرې کې پرېښودې چې د هغه ځای کلیساګانې تقویه کړې او په هر ښار کې داسې کشیشان وټاکې چې زما له لارښوونو سره سم کار وکړي، پام کوه چې ښه کشیشان غوره کړې... غلط مبلغین هم پیدا شوي، یوه ئې د پیغمبرۍ دعوا کړې او د کریت د خلکو په اړه ئې ویل: دوی دروغجن او د حیواناتو په څېر تنبل دي او یوازې د خپلې ګېډې په غم کې دي!! د ده خبره سمه ده، نو د کریت مسیحیانو ته ووایه چې په خپل ایمان او اعتقاد کې مضبوط وي!! او اجازه مه ورکوه چې د یهودانو قصو او د هغو خلکو خبرو ته توجه وکړي چې بې لارې شوي!! ... غلامانو ته ووایه چې په اخلاص سره د خپلو بادارانو خدمت وکړي... مسیحیانو ته ووایه چې د دولتي مقاماتو اطاعت وکړي... ورته ووایه چې د هیچا په اړه بده وینا او تبلیغات ونه کړي (له دې نه هم د ده مقصد دا دی چې د دولت په ضد له تبلیغاتو ځان وساتئ!!)... مونږ هم یو وخت ناپوه، یاغي او بې لارې وو... مونږ له خلکو متنفر وو او خلك له مونږ نه، خو زمونږ ژغورونکی راڅرګند شو او مونږ ئې وژغورلو، له ګناهونو نه ئې پاك کړو او د روح القدس په ذریعه ئې نوی ژوند راپه برخه کړ، چې د عیسی مسیح په لطف سره بې ګناه وګڼلی شو!! ... د مذهبي عقایدو او احکامو په اړه له چا سره جر او بحث مه کوه، ځکه چې دا بحثونه

نه یوازې کوم درد نه شي دوا کولی بلکې دواړو خواوو ته تاوان رسوي... غواړم آرتیماس یا تیخیکوس درولېږم، هر یو چې درغی ژر زما خوا ته راشه، غواړم ژمی په نیکوکې تېر کړم... زما ټول دوستان تا ته سلام وايي، ته هم زمونږ مسیحي دوستانو ته سلام ورسوه، د خدای فیض دې له تاسو ټولو سره وي!!

دا د بایبل وروستۍ رساله وه، په دې کې هم د پولس همغه څو تکراري خبرې بیا راغلې چې په خپلو نورو خطونو کې هم پرې ټینګار کوي. دلته څو خبرې ضروري ګڼم:

- د بایبل لیکونکي ولې د پولس دا رساله د خپل کتاب په پای کې راوړې؟ معمولاً هر لیکونکی خپلې اساسي خبرې د کتاب په پیل او پای، مقدمه او تتمه کې کوي، خو د بایبل لیکونکي یوه داسې رساله د خپل کتاب په پای کې راوړې چې له یوې خوا تکراري ده او له بلې خوا د محتوی له پلوه ډېره کمزورې!!
- تاسو به حتماً متوجه شوي وئ چې د پولس خطونه د محتوی له لحاظه کاملاً سره ورته دي، پوښتنه دا ده چې د بایبل لیکونکي د څه لپاره دا تکراري خطونه په خپل کتاب کې رااخیستي؟! آیا غوښتل ئې د کتاب ضخامت او پربړوالي زیات کړي؟ او که غوښتل ئې د پولس دا څو غلطې خبرې په وار وار د خلکو مخې ته کېږدي او ورته وښيي چې د بایبل اصلي خبرې همدا دي؟!! په داسې حال کې چې د پولس مذهب له یوه کرکجن بدعت او د تورات او انجیل په ضد له یوه بربنډ بغاوت نه پرته بل څه نه دی!!

تتمه

مسیحیان د بایبل عهد جدید ته د انجیل په سترګه ګوري، خو تاسو ولیدل چې د دې برخې له سر نه تر پای پورې د هغه انجیل څو کرښې هم نه شو موندلی چې پر عیسی علیه السلام نازل شوی، په عهد جدید کې یا د عیسی علیه السلام د سیرت او معجزو په اړه داسې ناقصې او کمزورې لیکنې ګورو چې د ده شاګردانو ته منسوب شوې او یا د پولس هغه بې محتوی او تکراري خطونه چې له دین او مذهب نه بغاوت ته بلنه ورکوي. انجیل خو د هغو الهي لارښوونو مجموعه وه چې د الله

تعالی له لوري عیسی علیه السلام ته ورکړی شوې وې، خلکو ته د رسولو په غرض او د دوی د هدایت او لارښوونې لپاره، پر عیسی علیه السلام نازل شوی انجیل خو باید د مسیحیانو تر منځ داسې روغ او له هر راز تغیر او بدلونه پرته ساتل شوی وی لکه قرآن چې نن د یو نیم ملیارد مسلمانانو تر منځ د داسې متفق علیه او سپېڅلي کتاب په توګه پاتې دی چې څوك ئې په یوه حرف کې هم د تغیر او بدلون جسارت نه شي کولی، دا دی په تېرو څوارلسو پېړیو کې قرآن په بشپړه توګه له هر راز بدلون او تغیر نه خوندي پاتې شوی، پوښتنه دا ده چې ولې په عهد جدید کې د داسې ګڼ شمېر انجیلونو شاهد یو چې نه په خپلو کې سره ورته دي او نه د اصلي انجیل یوه وړه برخه په کې موندلی شو؟ ولې په انجیل کې د عیسی علیه السلام د شاګردانو لیکونه رااخیستل شوي؟ ولې د پولس په څېر د داسې خلکو شخصي لیکونه هم پرې علاوه شوي چې نه ئې عیسی علیه السلام په خپلو سترګو لیدلی، نه ئې د هغه غږ اورېدلی او نه ئې د ده له شاګردانو نه څه اورېدلي؟ دا ولې څوك د قرآن په کلماتو کې خو پرېږده حتی په زور او زیر کې ئې لاسوهنه نه شي کولی؟ دا ځکه چې قرآن د الله تعالی له لوري نازل شوی کتاب دی، الله تعالی د هغه د حفاظت داسې انتظام کړی چې هیچا ته په هغه کې د لاسوهنې مجال پاتې نه شي، خو بایبل د ګڼ شمېر داسې مجهول الهویه لیکوالانو د لیکنو مجموعه ده چې نه د مسایلو په اړه واحد نظر لري او نه ئې د لیکنو اسلوب سره ورته دی. حقیقت دا دی چې د عیسی علیه السلام له تلو سره سم اصلي انجیل هم غائب شوی، مسیحیان له داسې سختو ورځو سره مخامخ شوي چې د اصلي انجیل ساتل او راتلونکو نسلونو ته ئې انتقالول ورته ممکن نه وو، د عیسی علیه السلام له تلو وروسته د ده د دعوت اغېز په یوې محدودې ساحې کې تر لنډې مودې پاتې شوي، او ډېر ژر د پولس په څېر د داسې خلکو په لاس د هغه د تحریف او مسخه کېدو لړۍ پیل شوې چې دې دین ته د وفادارۍ تر نامه لاندې ئې د هغه د جرړو ایستلو لپاره ملا تړلې وه، رومي واکمنانو هم د دې لپاره دوی ته د کار مجال ورکاوو چې د یهودانو په ضد ترې استفاده وکړي. د عیسی علیه السلام په ځای د یوه بل پیغمبر بعثت او د انجیل په ځای د یوه بل الهي لارښود کتاب نزول یو داسې ضرورت وو چې هیڅ خدای پال

انسان ترې انکار نه شي کولی. دا تشه د محمد علیه السلام د مبارك بعثت او د قرآن په نزول سره ډکه شوه، هر باضمیره او منصف انسان له دې پرته بله خبره نه شي کولی چې نن د ځمکې پر سر له قرآن نه پرته بل داسې کتاب نشته چې د انسان لارښوونه وکړي او د ده پوښتنو ته ځواب ووایي.

سُبْحَانَكَ اللّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلٰهَ إلاّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وأَتُوبُ إِلَيْكَ

۱۸ذي الحجة ۱۴۲۷

۱۳۸۵۱۱۰۱۱۸